Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

345830

LVCIANI SA

MOSATENI OPERVM

Tomus II.

Cum GILBERTI COGNATI & IOANNNIS SAMBVCI *Annotationibus: quas ad calcem adiectas reperies.*

BASILEAE.

DEORVM DIALOGI.

ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ. IOVIS ET MERcurij.

Iacobo Micyllo interprete.

IVPITER.

ΤΗΝ τοῦ Ινάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα, ὦ Ερμῆ; Ερ. ναί, τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. ἀκ ἔτι παῖς ἐκείνη ἐστὶν, ἀλλὰ δάμαλις. Ερ. τοῦτο μὲν τοῦτο, τῷ ῥάπῳ δ' ἐναλλάττει; Ζ. ζηλοτυπήσασα ἡ Ηρα μετέβαλεν αὐτὴν. ἀλλὰ νὴ Δία νὸν ἄλλό τι δεινὸν ἐπεμηχανήσατο τῇ δυσποδάμονι. βουκόλον τινὰ πολυόμματον Αργον τοὔνομα ἐπέστησεν, ἵν' νέμοι τὴν δάμαλιν, ἄϋπνος ὤν. Ερ. τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. διαπεπλάκαμεν ἐν τῶν Νέμεων (ἐκεῖ δέ που ὁ Αργος βουκολεῖ) ἐκεῖνον μὲν ἀπέκτειναν· τὴν δὲ Ἰὼ διὰ τῆς πλάγους εἰς τὸν Αἰγυπτον ἀπαράξωμεν, ὡς μὴ πόνου.

ILlam a Inachi puellam pulchrã nosti Mercuri? M E R. Etiam. Io dicis. I V P. Non amplius puella illa est, sed iuuẽca. M E R. Monstrosum hoc. Quomodo mutata est? I V P. Zelotypia mota Iuno transformauit ipsam. Sed & nouum aliud quoddam malum insuper excogitauit. Infelici illi bubulcum quendam multioculum, Argum nomine, custodẽ addidit, qui iuuencam pascit, insomnis ac peruigil ipse existens. M E R. Quid igitur nos oportet facere? I V P. Deuolans in Nemeã syluã (illic alicubi Argus pascit) illum quidẽ interficimus ipsam uerò Io per pelagus in Aegyptum abducens, ut sim faci-

σον. καὶ τὸ λοιπὸν ἐγὼ θεὸς τοῖς ἐκεῖ, καὶ τὸν Νεῖλον αὐξάνω, καὶ τοὺς οὐρίους ἐπιπέμπω, καὶ σωζέτω τοὺς πλέοντας.

to, & decæteró pro deo abincolis habeatur, Nilumq; at tollat, & uentos immittat, & præterea nauigantes seruet.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ καὶ Ἑρμοῦ.

NEPTVNI ET Mercurij.

Eodem interprete.

ΝΕΡΤΥΝΥΣ.

Ἔστιν, ὦ Ἑρμοῦ, νῦν σύγχειν τῷ Διΐ; Ερ. οὐδαμῶς, ὦ Πόσειδον. Ποσ. ὅμως προσάγγειλον αὐτῷ. Ερ. μὴ ἐνόχλει, φημί, ἀπειρον γάρ. ὥστε ἂν ἄν ἄλοις αὐτὸν ἐν τῷ παρόντι. Ποσ. μῶν τὴν Ἥραν σώεσθαι; Ερ. ἔκ, ἀλλ' ἐτεροῖόν τί ἐστι. Πο. σωίπαμι. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. οὐδὲ τοῦτο, ἀλλὰ μαλακῶς ἔχει αὐτός. Ποσ. πόθεν, ὦ Ἑρμοῦ; δεινὸν γὰ τοῦτο φῄς. Ερ. ἀσχιώμαι ἐκεῖν, ἰοιδτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' ἀ χρὴ πρὸς ἐμὲ δεῖν γε ὄντα. Ερ. τίτονες οὐτίνος, ὦ πόσιδον. Πο. ἄπαγε. τίτονες ἐκεῖνος; ἐκ τίνος; ὅκου ἐλιλήθα

LIcét ne Mercuri conuenire Iouem nunc? MER. Nequaquam Neptune. NEP. Attamen intrò renuncia de me ipsi. MER. Ne molestus sis, inquam. Importunũ enim hoc quare nõ poteris ipsum uidere in præsentia. NEP. Num igitur cum Iunone concumbit? MER. Non, sed diuersum quiddã est. NEP. Intelligo, Ganymedes intus est. MER. Neq; hoc: sed ipse infirmus aliquantulum est. NEP. Vnde hoc Mercuri? Nescio enim quid graue narras. MER. Pudet dicere, tale quidpiam est, NEP. At nihil eo tibi opus est apud me, patruus utiq; cum tibi sim. MER. Peperit paulo antè, Neptune. NEP. Apage. An peperit ille? Ex quo? Itaq; latuit

ἀλλάξῃ ὑμᾶς αὐδρόγυνος ὤν; ἀλλ' ἐλέι ἐπισύμαυγα αὐτῷ ἢ γαστὴρ ἔτικον Ἰυνά. Ερ. οὔ λέγεις. ἐγὼ δ' ἐκύουν οὐχὶ τὸ ἔμβρυον. Πο. οἶδα. ἐν τῇ λιφαλῇ ἔτικεν αὖ δὶς, ὥσπερ τὸν Ἀθλωᾶν. τεκά λα γὰ τὸν λιφαλὸν ἴχει. Ερ. ἔα. ἀλλ' ἐμ τῷ μηρῷ ἐκύει τὸ ἐν Θῆ Σεμέλης βρέφος. Πο. οὖ γε ὁ γενναῖος, ὡς ὅλος ἡμῖν λυσφερεῖ, καὶ παντα χόθι τοῦ σώματος· ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη ἐστί; Ερ. δυβαίμων, τῶν Κάδμου δυγατέρων μία. ταύτην σωτὴρ θὼν, ἐγυήσατο ἐκείνος. Πο. εὖ τα ἔτικεν, ὦ Ερμῆ, αὐτ' ἐκέλευνε; Ερ. καὶ μάλα, εἰ καὶ πα ρὰ δόξαν εἰναί σοι δοκᾶ. τὸν μὲν γὰ Σεμέλιον ἐκαλοῦσα ἡ Ηρα, (οἶδα γὰρ ὡς ζηλότυπός ἐστι) πρὸ δει αὐτὴν σαι παρὰ τοῦ δὶος, μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἦλθε παρ' αὐτὸν, ὡς δ' ἐκέδη. κὴ ἦκεν ἔχων κὴ τὸ κεραυνὸν, αὐτὴ φλέγει ὁ ἴδρωτος. κὴ ἡ Σεμέλη μὲν

tuit ille nos Hermaphroditus existes? At neque uterus eius tumorem aliquem præ se tulit. MER. Recte dicis: neque etiam ille partum intra se habebat. NEP. Noui, rursum ex capite peperit scilicet, quemadmodum & Mineruam. habet enim ille caput quoddam puerperum. MER. Neque illud, sed [a] in femore gestauit partum illum, uidelicet ex Semele receptum. NEP. Euge generosus, ut ille totus nobis, & ex omni parte corporis imprægnãdo idoneus atque fœcundus est. Sed quæ nam [b] Semele ista est? MER. Thebana mulier, ex filiabus Cadmi una. Huic cõgressus prægnantem eã reliquit. NEP. Deinde uerò ipse pro illa perierit? MER. Atque admodum, etiam si tibi alienũ ac mirum uideatur. Nam Semelen dolis aggressa Iuno, (nosti autem ut sit zelotypa hæc) persuadet illi ut petat à Ioue quò cum fulmine ac fulgure ad se ueniat. Quæ quum uerbis huius inducta credidisset, uenisset que Iupiter fulmen secum portans, conflagrauit tectum, ipsaq; Semele ex igne

διαφθάρηται ὑπὸ τῶν πυρῶν. ἐμὲ δὲ κελεύει ἀναλαμόντα τῶν γαστρὸς τὸ γυναικεῖον, ἀναπεμῶσαι ἀτελὲς ἔτι αὐτῷ τὸ ἔμβρυον ἐπαμωιάιον. κἀγὼ ἐπεὶ μὴ ἐποίησα, πελλὼν τὸ ἰσχιοῦ μηρὸν, ἐντίθησιν, ὡς ἀπέτελε θάττον ἐνταῦθα, τῇ νηῒ βλέπω ὄπλα μιμεῖσθαι ἐγγυήσας αὐτὸ, ἢ μακαλακῶς ἀπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. ΠΟΣ. νῦν οὖν πῶς τὸ βρέφος ἐστίν; ΕΡ. ἐς τὴν Νύσαν ἀποκομίσας, παρέλωκα τοῖς νύμφαις ἀναθρέψειν, Διόνυσον ἐπονομάσαντα. ΠΟ. ἐκεῖν ἀμφότερα ἢ Διονύσου τέτε κἀμοῦ πατὴρ ὁ Διὸς ἐστίν; ΕΡ. ἔοικεν. ἄπειμι δ' οὖν ὕδωρ εἰς τῷ πρὸς τὸ βάθρα εἴσω, κἀγὼ τἄλλα ποιήσω, ὅσ' ἂν νομίζηται ὥσπερ λιχοῖ.

perijt. Me autem iubet Iupiter, ut incisa illius aluo, partum ad se afferam, imperfectum illum quidē adhuc, & intra septimum mensem conceptū. Quod ubi fecissem, ille dissecto fœmore suo, intrò illū recipit, ut ibi perficeretur. Atque ita iā tertio postquā factum illud est mense, denuò illum peperit, & nūc ex doloribus aliquantulum languidus est. NEP. Vbi igitur infans ille iā est? MER. In Nysam hinc ablatum, tradidi illum Nymphis enutriendum, Dionysium cognominatum. NEP. Ergo utrūq; Dionysij huius & pater & mater ille est. MER. Ita uidetur. Abeo igitur, ut illi aquam ad uulnus afferam, ac cætera, ea quæ ex more atque consueto fieri solent, quasi puerperæ procurem.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

MERCVRII ET Solis.

Eodem interprete.

MERCVRIVS.

ΩΗΛΙΕ, μὴ ἐλάσῃς τὸν μέσον, ὁ Ζεὺς φησι, μηδὲ αὔριον, μηδ'

AVdi ô Sol, ne hodie currum agas, inquit Iupiter, neq; in crastinum,

μηδ' ἐς βίτλω ὑμᾶς ἄμβαω, ἀλλ' ἴνδον μένε, καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔσω νὺξ μακρὰ. ὥστε λύε τοὺς ἵππους, σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ ἀνάπαυε διὰ μακροῦ σεαυτόν. ΗΛ. καινὰ ταῦτα, ὦ Ερμῆ, καὶ ἀλλόκοτα ἤκεις παραγγέλλων. ἀλλὰ μὴ παραβαίνειν τι ἐδόξαις τῷ δρόμῳ, καὶ ἐξω ἐλάσαις ὧρων, μετὰ μεγάλης ἀχθόμενοι, καὶ τὴν νύκτα τελέσαι πλησίαν δὲ ὑμᾶς ποιῆσαι διέγνωκας; Ερ. οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλ' ἐς ἀεὶ τόδε ἔσται. πάντα δέ τι νῦν αὐτὸς ἐπιμήκεις σχόλαν γεγενῆσθαί σοι τὴν νύκτα. ΗΛ. πῶς δὲ καὶ ὄζει, ὦ πόδαρ θαυμάσιος ἀγγέλων ταῦτά μοι; Ερ. ἐκ βοιωτίας, ὦ Ηλιε, παρὰ δὲ ἀμφιτρύωνα γυναικὸς, ἣ σώιστιν. ΗΛ. ὁρῶν αὐτὸ τῦς; ἔτι δ' ἐχ ἱκανὴ νὺξ μία; Ερ. ἀλαμῶς. τιχθῆναι γάρ τινα δεῖ δὲ ἑμιλίας ταύτης μέγαν, καὶ πολύαθλον θεόν.

ΤΟΤΙΝ

stinum, neq; etiam in diem perendinum: sed intus mane, fiatq; interea perpetua una nox longa. Quare equos quidem iterū soluant Horæ: tu uerò restingue ignē, & nūc tandem post longum interuallū temporis te ipsum reuocrea. SOL. Noua hæc atque omnino aliena denuncians uenis. Sed nūquid trāsgredi siue peccare uisus sum inter agendum, & extra fines cursum habuisse, atque id nūc iracitur ille mihi, non etemq; triplo maiorem die facere statuit? MER. Nihil tale: neque hoc etiam perpetuò fiet: sed ipse nunc opus habet noctem sibi fieri consueto longiorem. SOL. Vbi autē etiam ille est? aut unde ipse emissuses, ut hæc nuncia res mihi? MER. Ex Bœotia, ab uxore Amphitryonis, cū qua cōcumbit. SOL. Amator illius? atq; ita illi satis nō est nox una? MER. Nequaquam. Nasci enim quendam oportet ex hoc concubitu magnum, atque multorum certaminum uictorem deum.

τῆτον οὖν ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀποτε-
λεσθῆναι ἀδυνάτου. ΗΛ. ἀλ-
λὰ τελεσιουργείτω μὲν ἀγαθὴ
τύχη. ταῦτα δ' οὖν, ὦ Ἑρμῆ,
ἐκ ἐγίνετο ἐπὶ τοῦ Κρόνου· οὐ-
τοι γὰρ ἡμᾶς ἐσμεν. οὐδ' ἀπὸ
ποιητοῦ ἐπῆν τοῦ βίου ἕκαστα
ἦν, οὐδ' ἀπολιπὼν ἂν τὸν ἔρω-
τα τὸν ἐν Θήβαις ἐκοιμᾶτο. ἀλλὰ
ἡμέρα μὲν ἦν ἐν ἡμέρᾳ, νὺξ δὲ
ἐκατὰ μέρος τὸ αὐτῇ ἀνάλο-
γον τῶν ὡρῶν. ξένον δέ τι πα
γκλαγμένον ἦλθ', ὅτ' ἂν ἐ-
κοινώνησέ ποτε ἐκεῖνος θνητῇ
γυναικί. νῦν δὲ λυσιώδε γο
ναίου ἕνεκα χρὴ ἀνεσταλθαι
τὰ πάντα, καὶ ἀκαμπησθῆνε
μὲν γνῶναι τὸς ἵππους τοῦ
τῆς ἀρχῆς, λύσποδον δὲ τὸν
ὅλον, ἀτρεμῆ μὲν οὖσαν ἐξῆς
τρισὶν ἡμέραις, τοὺς δ' αὐθρώ
πους ἀθλίως ἐν σκοτεινῷ διαι
βιοῦν· τοιαῦτα ἀπολαύσουσι
τῶν διὸς ὁρώτων, καὶ διαδι-
δοῦται περιμένοντες, ἕως ἂν
ἐκεῖνος ἀποτελέσῃ τὸν ἀθλη-
τὴν, ὃν λέγω, τοῦτο μακρῷ τῷ

hoc igitur una nocte absolui
ac perfici impossibile est.
SOL. Sed absoluat, atque
ad exitū perducat ille, quod
faustum felixq; sit. Veruntamen hæc, Mercuri, tempori
bus Saturni non fiebant, (so
li enim hic nos sumus) neque
ille tum ab uxore Rhea di-
uertebat, aut seorsim cuba-
bat: neq; etiam relicto cœlo
Thebis dormiebat: sed dies
quidem tum dies erat, nox
autem ad suum certum spa-
cium secundū proportionem
horarum agebatur: peregri-
num uerò aut immutatum ni
hil. Neque ille tum unquam
cum muliere mortali quic-
quam rei habuit. At nunc in
felicis mulierculæ causſa o-
portet omnia sursum & de-
orsum uerti, ac equos quidē
præfractiores & difficilio-
res fieri ob ociumet desidiā,
uiā aūt aſperiorē, eo quòd to
to triduo nō usurpabitur: ho
mines præterea miserè in tenebricoso uiuere. Hoc boni ex
amoribus Iouis consequentur illi scilicet, sedebunt que ex-
pectantes donec ille athletam istum quem dicis, absoluerit

sub

ῥοφῶ. Ερ. σιώπα, ὦ Ηλιε, μή τι λακὴν ἀπολαύσῃς τ̃ λόγων. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν Σελήνην ἀπελθὼν, καὶ τὸν ὕπνον, ἅπαντα γελῶ λέγειν ἄκρῳ ὁ Ζεὺς ἀπέστειλε, τὸν μὲν σχολῇ προβάδην, τὸν ὕπνον μὲν ἀνιέναι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀγνοήσωσι μακρὰν οὕτω τὴν νύκτα γεγενημένην.

sub longis tenebris. MER. *Tace ô Sol, ne quid mali pro his dictis tuis nanciscare. Ego uerò ad lunam hinc abiens, & ad Somnũ, renunciabo etiam illis quæ Iupiter mandauit: illi quidem, ut ne procedat citius: huic autem, ut ne remittat à se homines, quò ignorent longam adeò noctem hanc fuisse.*

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ Απόλλωνος.

MERCVRII ET Apollinis.

Eodem interprete.

MERCVRIVS.

Τί σκυθρωπὸς εἶ, ὦ Απολλον; Απ. ὅτι, ὦ Ερμῆ, δυσυχῶ ἐν τοῖς ὅρωσι κοῖς. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. σὺ δ' τί δυσυχεῖς; ἢ τὸ ληρὰ τὸν Δάφνιδα σε λυπεῖ ἔτι; Απ. ἀλλ' ὁρῶμι νον ᾠχόμενον τ̃ λάκωνα τὸν Οιβάδην. Ερ. τίθνηκε γὰρ, ἢ πέπλευκεν; Απολ. καὶ μάλα. Ερ. πρὸς τίνος, ὦ Απολλον; ἢ τίς

QVid uerò tristis es Apollo? APOL. Quoniam, ô Mercuri, miser atq; infelix circa amores sum. MER. Dignum quidem mœrore hoc: sed tu quo pacto miser atq; infelix es? An adhuc dolore afficit te id quod cum [a] Daphne accidit? APOL. Nequaquam, sed amasium doleo Laconem illum [b] Oebali filium. MER. An mortuus est [c] Hyacinthus? dic mihi. APOL. Atq; admodum. MER. Vnde, Apollo? aut

τις ὧτινι αὐθρώπων ἧν, ὡς ἀπο πᾶσιν τὸ καλὸν ἰκάνο μειρά πιον; Απ. αὐτῷ ἐμὶ τὸ ὄργον. Ερ. ἀκούω ἰμάνης, ὦ Απολλον; Απ. ἀκ· ἀλλὰ δυσύχημά τι ἀε πάσιον ἐγίνετο. Ερ. πῶς; ἰδίλω γὰ ἀκῆσαι τὸν λόγον. Απ. διαπαίζεις ἰμάνθανε, λὰγὼ συ διδάσκαλον αὐτῷ. ὁ ὃ μάκιστα ἀὐτμῶν ἀπολάμβαν ἔφυρος ὥρα μὲν ἰκ πολλοῦ καὶ αὐτὸς. ἀμιλάμβαν ὃ, καὶ μὰ φόρων πλὶν τὼ φροψίαν. ἐγὼ μὲν αὐτῷ ῥίψα, ὥσπρ ἐώθαμεν, τὸν δίσκον ἐς τὸ αὖω· ὁ ὃ ἀπὸ τ ταὐγέτου ἀαπνεύσας, ὡδὶ ἀνεφαλὼ τῷ παιδὶ ἐνίσεισι φέρων αὐτὸν, ὥστε ἀπὸ τῆ πλαγῆς αἷμά τι ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸν πᾶλλα σὐδὲν ἀποδεᾶν. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν ἔφυρον αὐτίκα ὠμωμάμην ἀατατοξεύσας, φεύγοντι ἐπισπόμενο ἔχει τῷ ὤμῳ· τῷ παιδὶ δὲ ἡ τάφρον ἰχωσάμην ἐν Αμύκλαις, ἔνθ' ὁ δίσκος αὐτὸν ἀατίβαλε.

quis ita ab omni amore alienus fuit, ut occiderit formosum illum puerũ? APOL. Meũ ipsius factum hoc est. MER. Quid igitur? insaniuistin' Apollo? APO. Nõ, sed infortunium quoddam inuito mihi accidit. MER. Quomodo? cupio enim audire rationem hanc. APO. Disco ludere discebat, atq; ego unà cũ illo ludebam. Cæterum uentorũ omniũ pessimè perditus [d] Zephyr amabat quidem longo iam tempore etiam ipse illũ. Verùm neglecto eo, & contemptũ istum non ferente, ego quidem, quemadmodum consueueramus, discum in altũ sursum uersus iaculabar, ille autẽ deorsum à [e] Taygeto spirans, ablatum hunc in caput puero influxit, ita ut ex ea plaga & cruor manaret affatim, & ipse puer statim moreretur. Verùm ego eue stigiò Zephyrum ulciscebar, tortis in eum sagittis, fugienteq; ad montem usque persequendo. Puero autem & tumulum extruxi in [f] Amyclis, quo loco discus eum prostrauit:

νίβαλε. ἢ ἀπὸ τ̃ ἅιματος αὖθις αὐαδοῦσα τῶν γλῶν ἐποίησα, ἄριστον, ὦ Ἑρμῆ, καὶ σὺν δίκῃ τοῦτον αὐτῶν ἀπάντων, ἔτι καὶ γράμματα ἔχον, ἐπαείδοντα τῇ νυμφῇ. ἆρά σοι ἀλόγως δοκῶ λιλυπῆσθαι; Ερ. νὴ, ὦ Απολλον· ἔδεις γὰρ δυνατὸν μισομελῆ τ̃ ὀρώμενον, ὥστε μὴ ἄχθεσθαι;

uit: & florem ex cruore illius terrã induere feci, suauissimũ illum quidem Mercurii, atque omnium fragrantissimum, præterea & literas quasdam habentẽ, quæ mortuum ipsum quasi deplorant. Num tibi igitur præter rationem mœstus fuisse uideor? MER. Sanè uerò, Apollo. Nouas enim mortalem te comparasse amasium tibi: quare dolere non debes, mortuo iam illo.

ΗΡΑΣ ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

IVNONIS ET Latonæ.

Eodem interprete.

IVNO.

Καλὰ μὲν γὰ, ὦ Λητοῖ, καὶ τὰ τίκνα ἐτικεσθε τῷ ἀλί. Λη. ἀ πᾶσα, ὦ Ἥρα, τοιάδε τίκεσθαι δοκάμεθα, οἵδ' ὁ Ἡφαιστός ἐστιν. Ηρ. ἀλλ' οὖτός μὲν ὁ χωλὸς, ἅμως χρήσιμός γε ὤν, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ ἁπαντα μὲν ἡμῖν τὸν οὐρανὸν, καὶ τὸν Ἀφροδίτην ἐγημε, καὶ σπουδαίστατα πρὸς αὐτῆς. εἰ δὲ σοὶ πάσχθον, ὁ μὲν αὐτῶν ἀρρενικῶ ποσὰ τοῦ μέτρου, καὶ

Pvlchros enimuero Latona & liberos procreasti Ioui. LATO. Non enim omnes, ó Iuno, tales párere possumus, qualis Vulcanus est. IVNO. At hic claudus quidẽ, utilis certè tamen est, artifex optimus existens, ac cœlum nobis exornauit quoq;, Venerémque uxorem duxit, à qua & studiosè obseruatur. Contrà autem, tuorum liberorum altera quidem uirilis ultra modum, & mon-

tiuaga

ὄρεως, καὶ τὸ τελευταῖον ἐς τὴν
σκυθίαν ἀπελθοῦσα, πάντες
ἴσασιν οἷα ἰδία ξυνοικοῦσα,
καὶ μιμουμένη τὰς σκύθας αὐ-
τὰς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δ'
Ἀπόλλων, προσποιεῖται μὲν πάν
τα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν, καὶ λυ
θαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαν
τεύεσθαι, καὶ διατρυπάμενος τὸν
ὄργανάριον τὸ μαντικὸν, τὸ μὲν
ἐν Δελφοῖς, τὸ δ' ἐν Κλάρῳ, καὶ
ἐν Διδύμοις, ἀπατᾷ τοὺς
χρωμένους αὐτῷ, λοξὰ καὶ ἐπαμ
φοτερίζοντα πρὸς ἑκάτερον τῆ
ἐρωτήσεως ἀποκρινόμενος, ὡς
ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα.
καὶ πλὴν μικρὰ ἀπὸ τοιούτου
τινὸς πολλοὶ γὰρ οἱ ἀνόητοι, καὶ πα
ρέχοντες αὐτὸς διαταγεντοῦ
σθαι. πλὴν ἐν ἀγνοεῖταί γε ὑπὸ
τῶν σωφρονεστέρων, τὰ πολλὰ τε-
ραστιούμενος. αὐτὸς γὰρ ὁ μάν
τις ἠγνόει, ὅτι φευσόμενος μὲν τὸν
ἐρώμενον τῷ ἐλίσσειν ὁ πρω-
μαντεύσατο ἦ, ὡς φεύξεται αὐ
τὸν ἡ Δάφνη, καὶ ταῦτα, οὕτω
καλὸν καὶ εὐμήκη ὄντα. ὥστε
ἔχ ἑρῶ, διὰ τί ἀλλοτινοτέρα

tiuaga est. & postremò in Scythiam quoq; profecta, omnes sciunt qualia comedat, hospites mactando, ac Scythas ipsos imitando, qui humana carne uescuntur. Apollo autem simulat quidem omnia scire sese, & iaculari, et cithara canere, et medicum esse, & uaticinari: et erectis uaticinandi tabernis hic in Delphis, illic in Claro & Didymis, decipit consulentes se, obliqua, & in utrã que partẽ quæstionis propositæ inclinantia respondendo, ne uidelicet erroris possit damnari: atq; ita ex hoc quæstũ facit, et ditescit. Multi enim amentes sunt, seq; ipsos exhibent præstigijs deludendos. Verum non ignoratur utique à prudentioribus, quòd pleraq; falsa ac ficta dictitet: quippe ille ipse uates ignorabat quòd interfecturus amasium suum esset
sibi, quòd fugitura ipsum esset Daphne, idq; adeò formosum atq; comatum. Quare non uideo qua causa pulchrio-

res

μα δὲ Νιόβης εἰδέχαις. ΛΥ. τῶν τα μέντοι τὰ τέκνα, ὦ ξχροκλό ϑ', καὶ ὁ ψευδόμαντις, οἶδα ὅπως λυπᾷ σε ὁρώμενα ἐν τοῖς Θεοῖς. καὶ μάλιστα, ὅταν ὁ μὲν ἐπανύσται ἐς τὸ ἄλλο, ὁ δὲ λιθαρίσῃ ἐν τῷ συμποσίῳ, δακμαζόμενος ὑφ' ἁπάντων.

Η. ἐγέλασα, ὦ Λητοῖ. καὶ γὰρ θαυμασίως, ὦ ὁ Μαρσύας, ἐκ τὰ δίκαια ἀπέδειξε τὸν ἀγῶνα ἐν μέσοις ἀνδράσιν, ἀπόλαυσιν αὐτὸς ἑαυτὸν ποιησάμενος τῇ μουσικῇ· νῦν δὲ ἀκατασκεύαστος ἄθλιος ἀπόλλυται, ἀδίκως ἀλλὰ. ὁ δὲ ἄκαλός τε παρθένος, οὕτω καλὴ οὖσα, ὥστε καὶ ἐμαθον ὀφθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀπόλλωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νικήσας βιαιοσύνην τὸ δίκαιος ἀνθῇ, ἐπαφῆκεν αὐτῷ τὰς λύσας, ἵν' γὰρ λίγειν, ὅτι ἐδὲ τὰς νικήσας ἐμαύτῳ, παρθένος γε καὶ αὐτὴ ὖσα. ΛΥ. μίγα ὦ Ηρα, φρονεῖς, ὅτι ξυνεῖς τῷ δεῖ, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ, καὶ διὰ τοῦτο

res liberos te quàm Nioben illam procreasse putaris.
LAT. At uerò liberi hi, hospitũ mactatrix ista uidelicet, & mendax uaticinator ille, scio quo pacto mordeãt te dum cõspiciuntur interdeos: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, ille autem citharã personat in conuiuio, omnibus ipsum admiratione prosequentibus. IVN. Nequeo risum continere, Latona. Illum ne admirãtur? quẽ Marsyas, si iustè modò iudicare Musæ uoluissent, excoriasset meritò, ut qui ipse in Musica uicerat: nunc autem circumuentus miser ille periit, iniustè sanè damnatus. Hæc aũt formosa tua uirgo, ita formosa nimirũ est, ut posteaq̃ animaduertit seſe conſpectã ab Actæone fuisse, uerita ne adolescens ille turpitudinẽ ip

sius euulgaret, immiserit illi canes: ut interim non dicam, quòd neque parturientibus obstetricatura fuisset, si uirgo utique & ipsa foret. LAT. Valde animo elato es, Iuno, eo quòd cum Ioue concumbis, & unà cũ eo regnas: et propterea

τῦτο ὑβρίζῃς ἀδίως. πλὴν ἀλλ' ἤδομαί σε μικρὸν ὑλίγον αὖθις δακρύσαντα, ἐπόταν σε ἐκταλαιπωρῇς ἐς τὸν γλῶ ἐκτίν, τάχιστα ἢ λύκῳ ἢ γρόμφῳ.

pterea absq; metu contumelioſa es. Veruntamen uidebo te non ita multo pòſt rurſum lachrymantem, quãdo te relicta, in terrã deſcenderit ille, in taurum aut cygnum conuerſus.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

DEARVM IVdicium:

Eodem interprete.

IVPITER.

ΕΡμῆ, λαβὼν τοῦτο τὸ μῆλον, ἄπιθι ἐς τὴν Φρυγίαν, παρὰ τὸν Πριάμου παῖδα τὸν βυκόλον (νέμει δὲ Ἴδης ἐν τῷ Γαργάρῳ) καὶ λέγε πρὸς αὐτὸν ὅτι σοι, ὦ Πάρι, κελεύει ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλός γε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά, διακρῖναι τὰς θεάς, ἥτις αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί. ἔστι δὲ ἀγῶνος τὸ ἆθλον, ἡ νικῶσα λαβέτω τὸ μῆλον. ὥρα δέ σοι ἤδη καὶ ὑμῖν αὖ τὰς ἀπίεναι πρὸς τὸν διαιτητήν. ἐγὼ δὲ ἀπωθοῦμαι τὴν αἰτίαν, ἐπίσης γε ὑμᾶς ἀγαπῶν. καὶ ἴσως εἴδη γε ὧν, ὑπ' ἐμοῦ οὐκ ἀπάσας νικήσας ἄδομ, ἄλλως τε καὶ ἀνάγκη,

MErcuri, accepto hoc pomo abi in Phrygiã ad Priami filiũ, paſtorẽ armẽti (paſcit autem in Ida monte, quæ parte Gargarũ uocant) ac dic illi: Iupiter, inquiẽs, ô Pari, iubet te, poſteaquã et ipſe formoſus es, & rerum amatoriarũ doctus, ſentẽtiã ferre inter deas, quæ nam illarũ omniũ formoſiſſima ſit. Certaminis autem præmiũ, ea quæ uicerit, pomum accipiat. Porrò tempus iã eſt ut & ipſæ uos abeatis ad iudicem. Ego uerò ablego à me arbitriũ, ut qui ex æquo omnes uos amem: ac, ſi modò poſſibile foret, libenter omnes uos victrices uidere uellem, præſertim quando & neceſſe eſt,

κα, μιᾷ τὸ καλλιστεῖον ἀποδόν
τα, πάντως ἀπιχθανέσθαι ἅπα
σιν. διὰ ταῦτα μὴ αὐτὸς
ἀπαθέστερος ὑμῖν δικαστὴς.
ἐ δὲ νεανίας αὐτὸς ὁ φρύξ, ἐφ'
ὧν ἄπειτε, βασιλικὸς μέν ἐστι,
καὶ Γανυμήδους τούτου ξυγγενὴς,
ἀλλ' ἠ ἀφιλὴς καὶ ὄρνεος, κἀκ
εἴ τις αὐτὸ ἀπεχθήσεται τοιού
τοις δίκαι. ΑΦΡ. ἐγὼ μέν, ὦ Ζεῦ,
οὐ καὶ μῶμον αὐτὸ ἐπιθήσεσθαι
ὑμῖν δικασταῖς, ὀχθοῦσα βα
δίσμασι πρὸς τὴν ἐπίδειξιν.
τί γὰρ ἂν καὶ μωμήσαιτό μις; χρὴ
δὲ καὶ τούτοις ἀρίσκειν τὸ αὖ
θρωπον. ΗΡΑ. ἀλλ' ὑμᾶς, ὦ Α
φροδίτη, δείσαμεν, οὐδ' ἂν ὁ
Ἄρης ὁ σὸς ἐπισπαπῇ τῶν δίκα
των. ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ τοῦτο,
ὅστις ἂν ᾖ, τὸ κάριον. Ζ. ἦ καὶ σοὶ
ταῦτα, ὦ θύγατερ, συμβουλᾷ; τί
φῂς; ἀποσφίφῃ, καὶ ὀρθρεύεις;
ὅτι μὲν δίκαιον τὸ ἀκλαῆσαί γε
τὰ τοιαῦτα, ὑμῶν τῶν παρθέ
νων. ἐπινεύεις δὲ ὅμως. ἅπιτε
οὖν· καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνετε
τῇ δικαστῇ ἀλ νεικηκυῖα,

se est, qui uni pulchritudinis
summã adiudicabit, eũ omni
no in odiũ cæterarum pluriũ
incurrere. Quare equidẽ ip
se uobis idoneꝰ iudex nõ sum:
adolescens aũt ille Phrygius,
ad quẽ hinc abitis, regio qui
dem genere prognatus est, et
Ganymedis huius cognatus:
cæterũ simplex et mõtanus:
neq; quisquã illũ cognitione
hac indignũ meritò putauerit. VEN. Ego uerò, Iupiter, etiã si Momũ ipsum præ
stituis nobis iudicẽ, præsenti
animo itura sum ad documẽ
tũ mei præbendum. Quid
enim adeò reprehenderit ille in me? Sed oportet etiã hi
sce placere hominẽ. IVN.
Neq; nos, Venus, timemus
quicquã, etiam si Mars iste
tuus electus sit arbiter: sed re
cipimus & hũc Parin, quis
quis etiam fuerit. IVP. Nũ
igitur et tibi eadẽ hæc, filia,
placẽt? quid respõdes? auer
tis te, & erubescis? Est quidem peculiare hoc uirginibus uo
bis, uerecũdia affici erga talia. sed tamẽ annuis. Abite igitur,
ac uidete ne infensiores fiatis iudici, quæcunq; victæ fueritis:

neue

μηδὲ κακὸν ἐνδρύψωδε τῷ νεανίσκῳ. ἐγὼ οἶόν τι ἐπίσευς εἶναι λαλὰς πάσας. Ερ. προίωμεν οὐθὲ δὴ φρυγίας, ἐγὼ μὲν ἄγε μὴν & ὑμᾶς ἢ μὴ βραδίως ἀκολουθᾶτέ μοι, καὶ θαῤῥᾶτε. οἶδα ἐγὼ τὸν πάριν, νεανίας ὀξὺς λαλὸς, καὶ τἆλλα ὁλωτικὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα πρίνειν ἱκανώτατος & οὐκ ἂν ἐκᾶν & διπάσειε ἡμᾶς. Αφρο. τοῦτο μὲν ἅπαν ἀγαθὸν, καὶ πρὸς ἐμὲ λέγεις τὸ δίκαιον ὑμῖν εἶναι τὸν δικαζόν. πότερα δὲ ἀγαμός ἐστιν ἕτερος, ἢ καὶ γυνή τις αὐτῷ σύνεστιν; Ερ. ἀ παντελῶς ἄγαμος ὄγε, ὦ ἀφροδίτη. Αφρο. πῶς λέγεις; Ερ. δοκᾶ τις αὐτῷ συνοικεῖν ἰδαία γυνὴ, ἱκανὴ μὲν, ἄγροικος & ἢ καὶ δεινῶς ἔρεσς, ἀλλ' ἀ σφόδρα προσέχειν αὐτῇ ἔοικε. τίν & δ' ἕνεκα τοῦτα ἐρωτᾷς; Αφρο. ἄλλως ἐρῶ μόνον. Αθη. παρακαθεδρεύσεις, ὦ οὗτος, ἰδίᾳ ταύτῃ λοιπολογήσων.

neue malum aliquod inferatis ipsi adolescentulo. Neque enim fieri potest ut æqualiter omnes formosæ sitis. MER. Procedamus ergo recta uersus Phrygiã. Ac ego quidem præibo, uos aũt non lentè et sequimini me, et bono animo este. Noui ego Paridẽ hunc: adolescens est formosus, & quod ad cætera attinet, amori deditus, et ad talia disceptãda maximè idoneus: neq; ille facilè iudicaurit malè. VEN. Hoc quidẽ totum bene, adeoq; pro me narras, iustum uidelicet esse nobis iudicem. Vtrum autem & uxore adhuc caret hic, an & mulier quæpiam ipsi cohabitat? MER. Non omnino absq; uxore est, Venus. VEN. Quomodo hoc dicis? MER. Videtur quædã cũ eo habitare mulier Idæa, sic satis formosa, cæterùm rustica, atque inter montes malè consueta: sed non admodum adhibere animum ipsi uidetur. Cuius igitur gratia hæc interrogas? VEN. Nullius sanè rei, sed ita temerè in mentem uenit. MIN. Malè legationem obis, heus tu, qui priuatim cum hac consilia confers.

μὴν; Ερ. ἐᾶν, ὦ Αθηνᾶ, δεινὸν, εἰ δὲ καὶ' ὑμῶν· ἀλλ' ἤρετό με; ἐ παρὶς ὅστις. Αθ. ὡς δὲ τί τοῦτο πολυπραγμονοῦσα; Ερ. ἴσως οὐδὲν, φησὶ δ' ἴσως ὅτι ἄλλως ἐπιλείψει, ἂν ἀγνοήσῃ ἄρτι τό με. Αθ. τί δ' ἦν; ἄγαμός ἐστιν; Ερ. οὐ δοκῶ. Αθ. τί δὲ τῶν πολιμικῶν ἐστιν αὐτῷ ὠδυνμία, καὶ φιλόδοξός τις, ἢ τὸ πᾶν βουνόλος; Ερ. τὸ μὲν ἀληθὲς ἐν ἐχω λέγειν, ἀπάξειν δὲ χρὴ νῦν ἔοικα, καὶ τέτων ὁρίγεσθαι τυχεῖν, καὶ βέλεσθαι αὖ πρῶτον αὐτὸν ἄνευ καλὰ τὰς μάχας. Αφρο. ἐρᾷς· ἐδὲν ἐγὼ μέμφομαι, ἐδὲ προσιγνάλῶ σοι, τὸ πρὸς τοῦτο ἰδίᾳ λαλῆν· μεμψίμοιρον γὰρ, μὴ ὄν. Αφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ερμ. καὶ αὖτα σχολὴν τὰ νῦν μὲ ἤρετο. ἀλλ' μὲν χαλεπῶς ἔχει, μάλ' ὀλίγα μεν νικητὴν, εἴ τι καὶ τοῦτο κατὰ τὸ

fers. MER. Nihil mali, Minerua, hoc: neque etiam contra uos. sed interrogabat me, an uxore adhuc careret Paris. MIN. Quamobrem igitur hoc superstitiosè adeò illa curat? MER. Nescio. Aiebat igitur quòd temerè ita in mentem uenisset hoc, neque ex composito interrogasset me. MI. Quid ergo? careine uxore adhuc? MER. Non uidetur. MIN. Quid autem? bellicæ ne rei studio aliquo tenetur; atq; amans gloriæ est, an nihil aliud quàm bubulcus est? MER. Verum quidem non possum dicere: coniecturā autem facere licet, iuuenis cum sit, etiam has res cōsequi illum cupere, ac uelle præripuum in prælijs esse se. VEN. Vides? nihil ego hunc conquerebar, neque crimini uerto tibi, quòd cum hac seorsim nunc loqueris. Querulorum enim hoc, non Veneris. MER. Etiam hæc fermè eadem interrogauit me: quamobrem grauiter ne ferās, neue putes eō minus consecuturam esse te, quòd huic quoque simpliciter ex abſque

τὸ ἁπλῶς ἀπιστεῖν ἁμῶν. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ προῆλθομεν, ἀπισπάσαμεν τῶν ἀστρῶν, καὶ σχεδόν γι κατὰ τὴν Φρυγίαν ἐσμέν. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν Ἰδαν ὁρῶ, καὶ τὸ Γαργάρου ὅλον ἀκριβῶς· καὶ δοκῶ μὲν ἐξαπατᾶσθαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν δικαστὴν τὸν Πάριν. Ηρ. ἔστι δὲ ἔστιν; ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδα φύσιν ἔτι. Ερ. ταύτην, ὦ Ηρα, πρὸς τὰ λαιὰ σκόπει, μὴ πρὸς ἄκρῳ τῷ ὄρει. ποῦ δὲ τὴν πλησιαίαν, ὃ τὸ αὔλιόν, καὶ τὴν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηρα. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὴν ἀγέλην. Ερ. τί φῄς; οὐχ ὁρᾷς βοΐδια κατὰ τὸν ἡμῖν στενὸν διάκτυλον, ἐν μέσῳ τῷ νιφάδων προσφέρεσθαι; καὶ τινα ἐν τοῦ σκοπέλου καθιέντα, καὶ ἀνείργοντα μὴ πρόσω διασπᾶσθαι τὴν ἀγέλην; Ηρα. ἐγὼ νυν, ἔγγυς ἐκεῖνός ἐστιν. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνον, ἐκεῖθεν ὃ πλησίον ἰσμεν, dolo respondi. Verùm interea dum sermones cedimus, iam multum progressi, reliquimus post nos stellas, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego uerò etiam Idam uideo, adeóque totum Gargarum exactè: & si non fallor, ipsum quoque iudicem uestrum Paridem. IVNO. Vbi autem is est? neque enim ipsa etiam uideo illum. MERCV. Hac uersum, Iuno, ad sinistram respice, non ad sumum montem, sed secundum latus, ubi antrum illud & armentum uides. IVNO. At non uideo armentum. MERCVR. Quid ais? an non uides buculas secundum meum hunc digitum, ex mediis rupibus progredientes: & quendam à scopulo deorsum currentem, pedum manu tenentem, & prohibentem ne longius dispergatur armentum? IVNO. Video nunc tandem, si modò ille est. MERCVR. Ille uerò. Sed quia propè iam sumus,

μὴν, ἐπὶ τῆς γῆς, ἐὰν δοκῇ, καταφανῶμεν βαδίζοντες, ἵνα μὴ διαταράξωμεν αὐτὸν αἰφνιδίως ἐξ ἀφανοῦς παλαίοντα. Ερμ. οὐκοῦν ἡσυχίαν ἄγωμεν τὸν λοιπὸν. ἐπὰν δὲ καταβαίνωμεν, ὅρα σοι, ὦ Ἀφροδίτη, προϊέναι, καὶ ἐγκάθου ἡμῖν τῆς ὁδοῦ. σὺ γὰρ, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐμπειρος ἂν τοῦ χωρίου, πολλάκις, ὡς λόγος, κατιλθοῦσα πρὸς Ἀγχίσην. Αφρο. οὐ σφόδρα, ὦ Ἑρμῆ, τούτοις ἥδομαι τοῖς σκώμμασιν. Ερμ. ἀλλ' οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἀγήσομαι. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνδιέτριψα τῇ Ἴδῃ, ἐπειδὴ ὁ Ζεὺς ὕρα τοῦ μαραγκίου τοῦ φρυγός. καὶ πολλάκις ἐλθὼν ἤλθον, ὥστ' ἐκείνου κατακαμφθέντος εἰς ὑπνοκωλὴν τοῦ παιδὸς. καὶ ἅπαξ ἤλθον ἐν τῷ αὐτῷ λῷ, συμπαραπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ κατασκοπήσων τὸν παῖδα. καὶ ἔγνων μίμνημα, ἀπὸ ταυτησὶ τῆς πέτρας αὐτὸ ἁρπάσας. ἐνῆν γὰρ ἔτι ἴσχνα συρίσματα πρὸς τὸ πρόσωπον.

mus, in terram, si uidetur, demissi, pedibus faciamus iter, ne conturbemus illum subitò ex improuiso deuolando. IVNO. Rectè dicis, atque ita faciamus. Cæterùm posteaquam descendimus, tuum iam est Venus, ut præeas, ac uiam nobis dicendo commonstres. Tu enim, ut consentaneum est, locorum perita es: quippe quæ sæpius, ut fertur fama, huc ad Anchisen descenderis. VEN. Non admodum, Iuno, me tua ista mouet dicacitas. MERC. At igitur ego uos ducam. nam & ipse frequenter in Ida uersatus sum, quando Iupiter amabat adolescentulum istum Phrygium: ac sæpius huc ueni ab illo missus, ut quid ageret puer, obseruarem: & cum iam in aquilam conuersus esset, unà quoque cum ipso aderam, & unà formosum illum subleua-

bã. Et, si modò satis memini, ab hac ipsa rupe illũ in sublime abripuit. Nam hic quidẽ fortè tum fistula canebat ad ouium

καταπλάμενος ὑπεδέχε αὐτὸ ὁ Ζεὺς, κύφως μάλα τοῖς ὀνυξὶ πορφυρέων, καὶ τῷ στόματι τῶν ὠδῖν τῇ κεφαλῇ τιάρας λαπών, αὐχένα τὸν παῖδα στραγγαλώσας, καὶ τῷ βραχίονι ἀπεγραμμένως αὐτὸν ἀποβλέποντα. τότε δὴ ἐγὼ τὸν σύριγγα ἐλαβον, ἀποβλέπων γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τὸ δίους. ἀλλὰ γὰρ ὁ διαιτητὴς ἐτοῖμος πλησίον, ὥστε προσέπωμεν αὐτόν: χαῖρε, ὦ βουκόλε. ΡΑ. νὴ καὶ σύ γε, ὦ νεανίσκε. τίς ἦν, δοῦ γε ἀφίξεαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; ἢ γὰρ ἐπιτήδειαι ὀρειπολεῖν, ἔστω γε ἔσαι παλαί. ΕΡ. ἀλλ' ἃ γυναῖκες ἐσίν. ΗΡΑΝ δέ, ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηναῖν, καὶ Ἀφροδίτην ὁρᾷς, κἀμὲ τὸν Ἑρμῆν ἀπέσταλκεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί βρίμασε, καὶ ὀκνεῖς; μὴ δείδιθι· καλὸν γὰρ ἀδίν. διαιτᾶν δέ σε δικαιοῖ γνῶναι τοῦ κάλλους αὐτῶν. ἐπεὶ δὴ γὰρ φασὶ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ

Iupiter aũt à tergo ipſi deuolãs, leuiter admodũ unguib. circumiectis, & ore in tiaram, quam ſuper caput habebat, impreſſo, in altum ſuſtulit puerum, perturbatũ, & ceruice reflexa in ipſum intuentem. Tum igitur ego fiſtulam ſuſtuli: abiecerat enim illam præ timore. Atenim arbiter hic propè eſt, quare compellemus ipſum. Salue bubulce. PARIS. Et tu certè adoleſcens. Quis autem ipſe es qui huc ad nos aduenerís: aut quásnam has adducis mulieres? Non enim eiuſmodi apparent, quæ in montibus uerſari commodè queant, formoſæ adeò cum ſint. MERC. At nõ ſunt mulieres. Iunonem uerò, Pari, & Mineruam, & Venerem uides, & me Mercurium uidelicet Iupiter ad te miſit. Sed quid tremis & expalleſcis? ne metue: nihil enim periculi hic. Iubet autem, te iudicem eſſe pulchritudinis ipſarum. Quandoquidem enim, inquit, & formoſus ipſe es, & doctus rerum

ἡδὺ ἀφροδισιακὸν, σοὶ τῶν γνώσιμα ἐπιτρέπω. τῷ δ' ἀγῶνι τὸν ἄθλον ἐσομαι, ἀναγκὰς τὸ μῆλον. Αλι. φέρ' ἰδὼν τί ποτε βούλεται ἡ παλή, φησι, λαβίτω. ὥστε σὺ ἔχε, ὦ δίκαιστατε Ἑρμῆ, ἀμωμοσάμενός γε ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐπιορκεῖν ἐμὲ, ἀγχίνοιά τε ὢν, δικαιότατε γενέσθαι παραλόξει βίᾳ, καὶ μέλον ἢ κατὰ βικόλου; τὰ γὰρ τοιαῦτα κρίνειν, τῶν ἀβρῶν μᾶλλον, καὶ ἀστικῶν. τὸ δ' ἐμὸν, ἄλλα μυρία ἀγαθὰ ἀποτρέπειν ἢ καλλίων, καὶ λάμαλις ἄλλης λαμάλιος, τάχ' ἂν δικάσαιμι κατὰ τὴν τίχνλω. οὕτω δὲ πᾶσά τις ἀμάθως καλὴ, ἢ ἐκεῖθ' ὅπως ἂν τις ἀπὸ τῆς ἑτέρας ἐδὴ τὸν ἑτέραν μετακαγέσει τῶν ὤψιν ἀποσπάσας, ἐγὼ ἐθέλω ἀφίσασθαι ῥᾳδίως. ἀλλ' ἵνα δὴ ἀπόρρητον τοιοῦτον, τοῦτο ἴσχεται, καὶ τὸ μᾶλλον ἐπαινεῖ, κἄμ' ἐᾷ ἄλλο μετάβῃ, κἀκεῖνο καλὸν ὀρᾷ, καὶ παραμένῃ, καὶ ὥσθ' ἕτερον παραλαμβάνειν. καὶ ὅλως

rerũ amatoriarũ, cognitionẽ hanc tibi cõmendo: certaminis aũt præmiũ scies lecto hoc pomo. P A. Cedo, ut uideã quid sibi etiã uelit. Pulchra, inquit, capiat. Quo pacto igitur, ô here Mercuri, potero ego, mortalis cũ sim ipse ac rusticus, iudex esse tã inopinati spectaculi, et maioris adeò quàm pro bubulci captu? Nam huiusmodi causas disceptare, delicatorũ atq; urbanorũ magis est. Quod aiũt ad me attinet, utra capella formosior alterа sit, & iuuenca num alia aliã superet, fortasis ex arte dijudicare posſim. Hæ uerò & formosæ pariter omnes sunt, & non uideo quo pacto aliquis ab una ad aliam trãsferẽdo aspectũ auellere queat. Non enim facilè absistere uult: sed cuicũq; se primò applicat, ei inhæret, et quod præsens est laudat.

Inde si ad aliud transierit, etiam illud formosum uidet, & immoratur: & semper ab ijs quæ propiora sunt, ceu per successionem excipitur. Et in summa, circumfusa mihi

πρωκήχυσάς μοι τὸ κάλλος αὐτῆς, καὶ ὅλον περιώλησε με· καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ καὶ αὐτὸς, ὥσπερ ὁ Ἀργος, ὅλῳ τῷ σώματι δυνατὸς ἀν μοι κριτὴς δικαίως γενέσθαι, νῦν δὲ ἀπολείπει τὸ μέγιστον· καὶ γὰρ οὐ καὶ τόδε τοῦτο μὴ εἶναι συμβέβηκε τῇ Διὸς ἀδελφῇ, καὶ γυναικὶ ταύτης ἧ, θυγατρὸς πῶς ἂν ἡ καλὴ καὶ ἅπας ὁ περισσός; ΕΡΜ. ἀκούσῃ. πάλαι ἔχοιμ' ἄν τι κἀκεῖνα πρὸς τὴν Διὸς κατηγορῆσαι. ΑΛΕ. ἴσως, ὦ Ἑρμῆ, πᾶσα αὐτὰς, μὴ χαλεπῶς ἔχῃς μοι τὰς δύο τὰς ὑστεροπαλεῖς; ἀλλὰ μόνῳ τῷ ὀφθαλμῷ σκέψαι τὸ διαμαρτύριον. ΕΡ. ἔτω φασὶ ποιήσω, ὥστε δίκαιος ἀφανεῖναι τὸν κρίσιν. ΑΛΕ. πᾶσα ἡμῖν ἀμαρτάνεται. τί γὰρ ἂν τις πάθοι τις; ἐκεῖνο δὲ πρῶτον ἀθρήσωμεν, πότερα βέλτιον ἀκοπίᾳ κρῖναι ὡς ἔχουσιν, ἢ τὰ ἀποδύσαι καὶ σκέψασθαι πρὸς τὸ ἀκριβὲς τὴν βητόσιν

est pulchritudo ipsarum, et totum me complexa tenet. Ac doleo quòd non & ipse, quemadmodum Argus ille, toto corpore uidere possum. Videor autem mihi bene tum iudicasse, si omnibus pomum hoc reddidero. Nam & rursum illud quoq; accedit, quòd hæc quidem Iouis soror & coniunx est: illæ uerò filiæ. Quomodo igitur non periculosum etiam hoc pacto iudicium hoc fuerit? MER. Nescio, nisi quòd non licet detrectare Iouis imperium. PARIS. Vnum igitur hoc Mercuri persuade ipsis, ne succenseant mihi duæ illæ reliquæ, quæcunque uictæ fuerint: sed quicquid peccatū uidebitur, id solis oculis imputent. MERC. Ita facturas se aiunt. Tempus autem iam tibi est, ut peragas iudicium. PARIS. Faciemus periculum. Quid enim agat quispiam? Cæterùm illud primùm scire uolo, utrum satis erit spectare ipsas, ut nunc sunt, uestitas: an uerò etiã exuere sese necesse erit, ut diligentius inspici atque examinari eo possint?

σωμ; Ερ. τοῦτο μὴ σὸν ἂν εἴη ἔ δικαιῶ, κὴ πρόσωπ ὅπη κρὶ βέλει. Πά. ὅπῃ κὴ θέλω; γυμνὰς ἰδεῖν βούλομαι. Ερ. ἀπόδυτι, ὦ αὐτοκρατόρ· σὺ δ' ἐπισκόπει, ἐγὼ δ' ἀπεγράφλω. Ηρα. καλῶς, ὦ Πάρι, κρὶ πρώτη γε ἀποδύσομαι, ἵνα μάθῃς ὅτι μὴ μόνας ἔχω τὰς ὠλένας λευκὰς, μὴ δ' ἐν τῷ βοᾶσις εἶναι, μέγα φρονῶ, ἰσίσας δέ μοι καὶ σκρὶ ἐμείως καλά. Αθη. μὴ πρότερον κύτλῳ ἀποδύσῃ, ὦ Πάρι, πρὶν ἂν ἡ νικήσῃ ἀπόδυτα φαρμακὶς γάρ ἐσῃ, μή σε καταγοητεύσῃ δι αὐτ', κά τι γε ἐχθρῶ μάλ' ἔστι κικαλλωπισμένῳ πορᾶναι, μὴ δὲ τοσοῦτα ἐντρίμμενον χρώματα, καδάπερ ὡς ἀληθῶς ἐκ τῶρᾶ τινα, ἀλλὰ γυμνὴν τὸ κάλλ' ἐπιδεικνύεσ. Πά. οὐ λίγεσι τὸ πρὸ ἔ κιθῆ, κρὶ ἀπόδυ. Αφρο. τί δῆτ' ἐχὶ κρὶ σὺ Αθηνᾶ τλίω πόρω ἀφιεῖσα, ψιλὴ τλίω κιφαλὴν ἐδὲ δεκυνῦσα, ἀλλ' ἐπισάς ἔ λόφον, sint? MERC. Hoc tuum officiū erit uidere, utpote iu dicis. Ac imperes ipſis licet, quomodocunq; etiam uoles. PAR. Quomodocunque etiam uolo? Nudas igitur uidere uolo. MER. Exuite deus uos. Tu uerò inſpice eas. Ego interim auertam me. VBN. Rectè ô Paris. Atque prima certè exuam me, ut noris, quòd non ſolùm lacertos habeā candidos, neq; etiā magnos & auguſtos oculos præ me ferēdo ſuperbiam. Aequaliter uerò ſum tota et uniformiter pulchra. MI. Ne prius ipſam exueris, ô Paris, quàm ceſtū à ſe depoſuerit, (incantatrix. n. eſt) ne te præſtigijs circumueniat per illū. Et certè qdē oportebat neq; etiā ſtudioſè ita exornatā hic adeſſe, neq; tot coloribus fucatā, perinde ac uerè mercricē aliquam, ſed ipſam formā nudā exhibere ſpectādā. PA. Rectè ſanè admonēt illud de ceſto: atq; etiā depone illū. VE. Cur nō igitur & tu Minerua galea depoſita nudū caput ſpectandū exhibes: ſed cōcutis conum,

καὶ τὸ δεινὸν φοβᾶς; ἢ δέδιας μή σοι ἐλέγχῃ τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων, οὕσπερ φοβερὸν βλεπόμενον; ΑΘΗ. δέδοικά σοι ὑπὲρ σοῦ ἀφέρεται. ΑΦΡΟ. ἰδοὺ σοι καὶ ἡ περίστ. ΗΡΑ. ἀλλ' ἀφοδυσώμεθα. ΠΑ. ὦ Ζεῦ τράφεις δὴ δίαι, ἢ πάλλας, δὴ ὁδοῦσι. εἶα μᾶλλον ἢ ταχέως. ὡς δὲ βασιλικὸν αὐτὸ καὶ σεμνὸν ἀποδύεται, καὶ ἀληθῶς ἄξιον ἢ Διός. ὁρᾷς ἢ δέος, ἢ γλαυκόν τι, καὶ προσαγωγὸν ἐμαδίασεν· ἀλλ' ἢ μὲν ἄλλως ἔχω ἢ σὺ λακωνίας. ἀ δοκῶ ἢ, καὶ ἐξ ἁπάντων βέλομαι, ὡς νῦν γε ἀμφοβολός εἰμι, καὶ ἐν οἷς ἄλλοις ὁ, τι μὴ ἀποβλέψω, ταῦτα τὰς ὄψεις προσιστόμενος. ΑΦΡΟ. ἕτω ποιῶμεν. ΠΑ. ἄπιτε ἔφ' ἃ δεῖ. σὺ δέ ὦ Ἥρα, πρῖμος. ΗΡΑ. πειρασόμεθα· κἀπειδάν με ἀναβῶσι ἵπποις, ὥρα σοι καὶ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, ἐὰν καλά σοι τὰ ἄθλα δὴ νίκης ἕνεκα. δὴ γάρ

& perterres iudice? An ueereris ne tibi obijciat & reprehendat cæruleũ istud oculorũ, si dẽpto terribili isto aspiciatur? MIN. Ecce tibi galea hæc ablata. VEN. Ecce tibi & cestus hic. IVN. Sed exuamur tandem. PAR. O Iupiter monstrifice, quod spectaculũ? quæ pulchritudo? quæ uoluptas? qualis uirgo hæc? ut uerò regalis illa & uenerabilis effulget, adeoq; uerè digna loue: tuetur aũt suaue quiddam & iucundum, ac blandum & illecebrosum. etiam arrisit. Sed iam satis habeo felicitatis huius. Si uidetur autem, etiam seorsim unamquamq; inspicere uolo: quoniam nũc certè ambiguus sum, neq; satis scio ad quid etiam me referam, uisu in omnes partes distracto. VEN. Ita faciamus. PAR. Abscedite igitur uos duæ: tu uerò Iuno hic mane. IV. Maneo. Ac posteaq; me diligenter inspexeris, tẽpus tibi erit & cætera iam spectare, num pulchra uictoriæ meæ dona proposita tibi. Nam si

me,

μι, ὦ πάρι, δικάσης ἅπαν παλιὸν, ἀπάσης ἴσης δὴ ἡσίας δεσπότης. πά. ὃν ἔπὶ δώροις μὲν τὰ ἐμὰ φασι. πάλιν ἀλλ' ἀπιδὼν πανταχῇ γὰρ ἔπεφ ἂν δοκῇ. σὺ δὲ πρόσιθι Adsum. Adu. παρίσταμαί σοι. καὶ τοῦτο μὲν, ὦ πάρι, δικάσης καλὸν, ὅ τοι ὕστερον ἄμεινον ἐκ μάχης, ἀλλ' ἀπὸ πρώτων· πολὺ γὰρ σοι, καὶ νικηφόρον ἀπεργάσομαι. πά. ἴδὲ μὲν Αθηνᾶ δεῖ μοί πολέμου καὶ μάχης. ἀρκῶν γὰρ, ὡς ὁρᾷς, πανταχῇ ἐκ τῶν Φρυγίων τε καὶ Λυδίων, καὶ ἀπολέμου & ὑπὸ μὲν ἐ τῶ πατρὸς ἀρχόμενος. δάρδανα δ' ὑπενοστήσας γὰ, κἂν μὴ ἔπὶ δώροις δικάζομεν. ἀλλ' ἴσως δὲ, καὶ ἐκ τῶν πόλεμον ἐκπεφευγὼς γὰ ἄδην. τῶν Αφροδίτην παραίνει πατρός. Αφρο. αὐτά σοι ἐγὼ πολύσιον. καὶ σκέψαι καθ' ἓν ἕκαστα βοᾶς, μηδὲν παραβλέπων, ἀλλ' ἐνδιαιρῶν ἑκάστῳ τῶν μελῶν. ὡ δὲ δύλεις, ὦ καλὲ, καὶ

me, Pari, formosiorē esse iudicaueris, uniuersæ eris Asiæ dominus. PAR. At non donis nostra hæc geruntur. Sed tamē abi. mox enim agetur quicquid æquum uisum erit. Tu uerò accede Minerua. MIN. Adsum tibi. Quòd si igitur me, ô Pari, formosam esse iudicio declaraueris, haud unquā ex pugna uictus abibis: bellatorē enim te, & uictoriarū compotem efficiā. PAR. Nihil, Minerua, opus mihi est bello & pugnis. Pax enim, ut uides, in præsentia tenet Phrygiam ac Lydiam: & ab hostibus quietum est patris imperiū. Sed tamen confide. neq; enim eo minus feres: tametsi ob munera nequaquā iudicium feramus. Sed indue te tandē, et impone galeā. satis enim te inspexi. Ac nūc Venerem adeße tempus est. VE. Eccam meipsam tibi. Ac contemplare singillatim unumquodq; diligenter, nihil cursu præteruehendo, sed immorando singulis etiam membris. Quòd si uerò placet, ô formose, etiam

τάδε μὲ ἄκουσον. ἐγὼ γὰρ τὰ παλαιὰ ἐῶσά σε νέον ὄντα, καὶ καλὸν, ἐποίουν ἂν οἷδα ἥτινα ἔτυχεν ἡ φρυγία ῥίφα, μακαρίζω μὲν τὸ κάλλος, ἀτιμάζω δὲ τὸ μὴ ἀπελπίζω τὰς σκοπιὰς, καὶ τὰς πέτρας, καὶ ἄξυλα ξύλα, ἀλλὰ διαφθείρειν τὸ κάλλος ἐν ἐρημίᾳ. τί μὲν γὰρ σὺ ἀπολαύσειας τῶν ὀρῶν; τί δ' ἂν ἀνόνασαι τὰ σὰ κάλλη αἱ βόες; ἔπρεπε δ' ἤδη σοι γυναικείνου, μὴ μόνον τοῖς ἀγροικικοῖς τισι, καὶ χωρίτισι, εἶναι καὶ τοῖς ἄλλοις αἱ γυναῖκες, ἀλλά τισι καὶ τῶν Ἑλλάδος, ἢ Ἀργείων, ἢ ἐκ Κορίνθου, ἢ Λακαινῶν, εἰδὼς ὅτι ἡ Ἑλένη ὄφις, τίς καὶ καλὴ, καὶ κατ' ἀλλ' ἐλάττων ἐμοῦ, καὶ τὸ λεγόμενον, ἁβρωτική. ἐκείνη γὰρ ἂ καὶ μόνον διάσαιτό σε, οἶδ' ἐγὼ, ἀφέτα ἀπολιποῦσα, καὶ πᾶσαν ἐκείνην ἐμοῦ, ἔμπροσθεν ἐκείνην ἐμοῦ, καὶ σωφρονοῦσαν. φάνητι

hæc mea dicta accipe. Ego enim iamdudum aspiciens te iuuenem adeò, & formosum, qualem nescio an ullum alii nutriat Phrygia, beatum quidem te puto ob pulchritudinem: reprehendo autem, quòd non relictis hisce rupibus et saxis, in urbe alicubi uitam degis, sed corrumpi pulchritudinem istam finis in solitudine. Quid enim te montes isti iuuant? aut quid proficiunt pulchritudine ista tua boues? Decebat autem te iam & uxorem duxisse: non tamen rusticam aliquam & indigenam, quales per Idam passim mulieres sunt: sed ex Græcia aliquâ, uel Argiuam, uel Corinthiam, uel Lacænam, cuiusmodi Helena illa est, adolescentula & formosa, & nulla parte me ipsa inferior, & quod maximum est, amori quoque dedita. Nam illa, si solùm etiam aspiciat te, satis scio, relictis omnibus, séque ipsa ceu in deditionem tradita, sequetur & cohabitabit tecum. Prorsum

σας δὲ ἡμᾶς οὐ ἀκήκοάς τι περὶ αὐτῆς. ΠΑ. οὐδέν, ὦ Ἀφροδίτη. νῦν δὲ ἡδέως ἂν ἀκούσαμί σου, τὰ πάντα διηγουμένης. Ἀφρ. αὕτη σου γάτηρ μέν ἐστι Λήδας, ἣν ἐφ' ἁρπαγῇ ὁ Ζεὺς κατίπτη, κύκνῳ γεγόμενος, ποίᾳ δέ τις τὸν ὄψιν; πόθεν μὴν, οἵαν ἀνὴρ ἐκ κύκνου γίγνεσθαι μέλλει. ἁπαλὴ δέ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται γυμνάσι τὰ πολλὰ, καὶ παλαιστικῇ. καὶ οὕτω δὲ τι σφρισιν ἐλεγεῖον, ὅτι καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ γενέσθαι, τοῦ Θησέως ἔρωτι ἁρπάσαντος. οὐ μὲν ἀλλ' ἐκ δὲ ἧς ἀκμῆς καθίστη, πάντες οἱ ἄριστοι τῶν ἀχαιῶν ἐμνήσθησαν. πρωκρίθη δὲ Μενέλαος τοῦ Πελοπιδῶν γένους· ἐς δὲ δόλους, ἐγώ σοι κατατρέξομαι τὸν γάμον. ΠΑ. πῶς φῄς; τὸν τῆς γεγαμημένης; Ἀφρ. ναί· σὺ, καὶ ἄγχιστα. *sum autem & tu audisti iam aliquando de ipsa.* PAR. *Nihil etiam, ô Venus. Nunc autem lubens audiero omne quicquid est de illa te narrantem.* VE. *Est haec filia cuiusdam Ledae formosae illius, ad quam Iupiter è cœlo deuolauit in cygnum conuersus?* PAR. *Qualis autem aspectu est?* VENVS. *Candida quidem, qualem consentaneum est esse è cygno prognatã: tenera autem, ut quae in ouo enutrita fuerit: nuda plerunque exercens sese, & palaestricae rei dedita. Adeò igitur magnopere ab omnibus passim expetitur, ut & bellum ipsius causa susceptum fuerit, à Theseus nondum nubilẽ illã rapuisset. Postea uerò cũ iã ad florẽ aetatis peruenisset, optimi quique Achiuorũ ad petẽdas illius nuptias sese obtulerũt. Antepositus aũt reliquis tũ Menelaus fuit, ex genere Pelopidarũ natus. Quòd si aũt uoles, ego tibi conficiã has nuptias.* PAR. *Quid narrasti eiusne quae iam nupsit alteri?* VENVS. *Iuuenis adhuc es, & rusticus.*

Ego

ἐγὼ δὲ οἶδα, ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα πράττειν. Πά. πῶς; ἰδίλω γὰρ κἀγὼ ταῦτα μαθεῖν. Αφρο. σὺ μὲν ἀποδημήσεις ἴσως δι' ὀλίγου εἰς Ἑλλάδα· καὶ παραπλεύσεις ἴσως ὅτι Λακεδαίμονα, ἵνα σε ἡ Ἑλένη τοῦτο δράσῃ ἃ ἡμῖν αὐτὴ τὸ ὄργανον, ὅπως ὄψεταί σε, καὶ ἀπολλύσει σε. Πά. τῷ αὐτὰ καὶ ἄπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπεῖν τὸν ἄνδρα, ἐθέλησαι βαρβάρῳ καὶ ξένῳ συνεκπλεῦσαι. Αφρο. διὰ ταῦτα γε ἴσως, παῖδε γάρ μοι ὄντε δύο καλώ, ἵμερόν τε καὶ ὄθνειον, τάττωσε παρακελεύσω ἑγεμόνε τ' ἐσθλὼ γενέσθαι. καὶ ὁ μὲν ἵμερος, ἅλως παρελθὼν ὅτι αὐτῶν, ἀναγκάσει τὴν γυναῖκα ὀρέξαι· ὁ δ' ἵμερος, αὐτῷ σοι πρόσχυ δεῖ, τῷδ' ἅπερ ὄθνειον, ἱμερτόν τι δόσει, καὶ ἱράσιμον. καὶ αὐτὴ δ' συμπαρῶσα, λύσομαι καὶ τῶν χρίτων ἀκόλουθον, ἅπαντ' αὐτῶν αὐτὴν σωθῆναι.

Ego uerò noui quo pacto talia perficere cõueniat. PA. Quomodo? cupio enim & ipse scire. VEN. Tu quidem proficiscêris ad perlustrandam Græciam, atque ubi Lacedæmona peruenerit, uidebit te Helena. Postilla uerò, meum iam opus erit efficere, quò illa amore tui capiatur, teq; sectetur. PA. Hoc ipsum etiam incredibile mihi uidetur, ut illa relicto coniuge, cũ homine barbaro atque hospite è patria nauigare in animum inducat. VEN. Bono animo esto. Nam huius certè rei gratia liberos duos habeo pulchros, Amabilitatem & Cupidinem uidelicet, quos tibi tradam, qui tibi duces itineris futuri sint. Ac Cupido quidem totus subingrediens illam, ui coget amare mulierem. Amabilitas autem tibi ipsi circumfusa, id quod ipsa est, & expetibilem te reddet, & amabilem. Deinde autẽ & ego unà præsens rogabo Gratias, quo & illæ comites se præbeant: atq; ita omnes ipsam ad hoc quod uolumus impellemus.

σιμεῖν. Πά. ἴσως μὲν τάχα χαρίσεται, ἄδηλον δ' Ἀφροδίτη. πλὴν ὅρα σε ἤδη ἡ Ἑλένη, καὶ ἐκ εἰδ' ἴσως τὴν ἐρᾷν αὐτὴν οἴομαι. καὶ πλέον δύο τῶν Ἑλλάδων, καὶ τῇ Σπάρτῃ ἐπιδημῶ, καὶ ἐπεύσεμι ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχθομαι ὅτι μὴ πάντα ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρο. μὴ πρότερον ὄψεσθε, ὦ τᾶφοι, πρὶν ἐμὶ τὴν προμνήστριαν τὴν νυμφαγωγὸν ἀμάψασθαι τῇ κρίσει, πρίπτγδ πᾶμι νικηφόρον ὑμῖν ἀυμπαραβᾶναι, καὶ ἑορτάσσαι ἅμα καὶ τὸν γάμον καὶ τὰ ἐπινίκια. πάντα γὰρ ἐνεῖσι, τὴν ὄψιν, τὸ κάλλος, τὸν γάμον τοῦτο τοῦ μέλλε πρίασθαι. Πά. δίδοικα μή μι ἀμελήσεις μετὰ τὴν κρίσιν. Αφρο. βάλε πεμίσομαι; Πά. μηδαμῶς; ἀλλ' ὑπόσχε πάλιν. Αφρο. ὑπισχνοῦμαι δέ σοι τὴν Ἑλένην παραλήψεσθαι γυναῖκα, μὴ ἀκολουθήσασθαι γε ἐπ' αὐτὴν, μὴ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς εἰς τὴν Ἴλιον,

pellemus. Quomodo fortassis hoc procedet, incertū adhuc. Venus est: uerumtamen amo iam Helenam, et nescio quo pacto etiā uidere ipsam mihi uideor, & nauigo rectà uersus Græciam, et in Sparta peregrè absum, & redeo unà cum uxore: & doleo q. non omnia hæc iam nunc facio. VEN. Ne prius amaueris Pari, quàm e pronubam me & sponsæ conciliatricem iudicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoriæ compotem factam adesse uobis, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & uictoriæ. Omnia enim licet tibi hæc, & amorem, & formam, & nuptias pomo isto mercari. PAR. At metuo ne me post latum iudicium negligas & contemnas. VEN. Vis igitur ut iurem tibi? PAR. Nequaquam, sed tantùm promitte denuò.

VEN. Promitto igitur, Helenam traditurā me esse uxorem tibi, et futurā comitē proficiscenti ad ipsam: deinde &

Ilium

Ιλιον, ηξὶ αὐτὴ παρίσομαι, ηξὶ συμπράξω τὰ παύτα. ΠΑ. ηξὶ τὴν ὀρῶτα, ηξὶ τὸν ἵμερον, ηξὶ τὰς χάριτας ἄξεις; ΑΦΡΟ. Δάρρῆ· ηξὶ τὸν πόθον ηξ' ἢ ὑμελίαιον πρὸς τούτοις παραλήψομαι. ΠΑ. ἀκοῦν ἐπὶ τούτοις λίφωμι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

lium uenturam esse ad uos, Atq; adeò ipsa præsens adero, et ad omnia opitulabor. PAR. Etiam Cupidinem & Amabilitatem & Gratias tecum adduces? VEN. Bonum animum habeiquin & Desiderium & Hymenæum præterea comites assumam. PAR. Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ.

MERCVRII & Maiæ.

Erasmo Roterodamo interprete.

MERCVRIVS.

ΕΣτι γάρ τις, ὦ μῆτερ, ἐν ὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμοῦ; ΜΑΙΑ. μὴ λίγε, ὦ Ερμῆ, τοιῦτον μηδέν. Ερ. τί μὴ λίγω; ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω μόνος καὶ πάντων, ηξὶ πρὸς τοσούτας τὴν οὐσίας διασπώμενος; ἴωδεν μὲν γὰρ ὀλιγανασταίην, σώζειν τὸ συμπόσιον δεῖ· ηξὶ διαπρώσαντα τὴν ἐκκλησίαν, δεῖ τὰ σύνδειπνα ἐπαφᾶσαι, καὶ ῥιφαῦναι

EST uerò, mater, Deus quisquam in cœlo me miserior? MA. Cane ne quid istiusmodi dixeris Mercuri. MER. Quid non dicam? qui quidem tantum negociorũ solus sustineam, quib. delassor, in tam multa ministeria distractus. Nam manè protinus surgẽdum est mihi, statimq; uerorendum cœnaculum ubi dij compotant. Tum ubi curiã in qua consultãt, undiq; strauero, ac singula ita ut oportet composuero,

ζητεῖσθαι τῷ Διΐ, καὶ διαφέρειν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς παρ' αὐτῷ καθ' ἡμέραν ἀμβροσιουμένης. καὶ ἅμα νεκύων ἔτι πολλῶν ἐπιμελοῦμαι, παραπεμπόντων τὸν νεώτερον ἕτερον οἰνοχόον ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ ἐνίοτε. τὸ δὲ παύτων δεινότατον, ὅτι μετὰ νύκτας καθεύδειν μόνῳ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι ψυχαγωγεῖν, καὶ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ. ἀχθομαι μὲν γὰρ ἤδη τὰ ἡμέρας ἐμοὶ παλαίστρας εἶναι, καὶ τὰς ἐκκλησίας πυρίτερον, καὶ ῥήτορας ἐπιδιδάσκειν, ἀλλ' ἔστι καὶ νεκρικὰ σωφρονεῖν μανθάνειν. καὶ τοι τὰ μὲν Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἐπάνοδος ἐν ἀφανῆ καὶ ἐν ᾅδου οἰκίᾳ. ἐμοὶ δ', καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ταῦτα πάντα ποιεῖν ἀναπαύων. καὶ οἱ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱοί, ἐκ γυναικῶν δυστήνων σφόδρα, οὐκ ἀφρόνητοι· ὁ δὲ Μαίας τοῦ Ἀτλαντος διακονοῦμαι αὐτοῖς,

cõpo ſuero, Ioui neceſſũ eſt aſſiſtere, ac perferendis illius mãdatis toto die ſurſum ac deorſum curſitare. inſuper quũ redeo, pulueruletus adhuc, c Ambroſiã apponere cogor. Porrò priuſq; nouiſti iſte d pocillator aduenerit, ego nectar etiã miniſtrabã. Quodq; è omniũ indigniſſimũ, ſoli omniũ ne noctu quidẽ agere quẽtè licet: uerùm id quoq; tẽporis neceſſe habeo defunctorũ animas ad Plutonẽ deducere, maniũq; gregi me ducẽ præbere, tũ autẽ et tribunalib. aſſiſtere. Neq; enim mihi ſufficiebãt ſcilicet diurna negocia, dũ uerſor in e palæſtris, dũ in cõcionib. præconis uices ago, dũ oratores inſtruo: ni hæc quoque prouincia accidat, ut ſimul etiã umbrarũ res diſponã. Atq; f Ledæ filij alternis inter ipſos uicib. apud ſuperos atq; inferos agitãt: mihi neceſſe è quotidie tum hoc, tum illud pariter agere. deinde g duo illi Alcmena ac Semele miſeris prognati mulieribus, ocioſi in cõuiuijs accũbunt: at ego Maia Atlantide progenitus, illis miniſtro ſcilicet.

ηχὶ νῦν αρτι ἥκοντά μι ἀπὸ Σιδῶνος παρὰ τῆ Κάδμου θυγατρὸς, ἵφ' ἱῶ πίπομφί μι ὀψόμενον ὁ, τι πράττει ἡ παῖς, μικρὰ ἀναπνεύσαντα, πίπομφον αὖθις ὅτι τὰ Αργος ἔπεσπιψόμενον πλὶ Δαναίλω. ἵτ' ἐκεῖθεν, ἐς Βοιωτίαν φοιτὴν πλὸ Διὸς, ἵφ παρόλω πλὶ Αντιόπω πλω ἰδί. ηχὶ ἵλως ἀπεγίγονα ἐκεῖσε. ἐγὼ μοι δυνατὴν ἱῶ, ὡδίως ἂν ὀξίωσα πιπρᾶδαι, ὅσπερ οἱ ἐμ γῆ καὶ πῶς δουλεύουσι. ΜΑ. ἴα ταῦτα, ὦ γίνυον. χρὴ γὰ πάν τα ὑπηρετῆν τῷ πατρὶ, τιαὶ νίαν ὄντα. ηχὶ νῦν ὥσπερ ἰὸ πίμφθης, σίβα ἐς Αργος, ἔπειτα ἰὸ πλὶ Βοιωτίαν, μὴ ηχὶ πλω γὰρ βραδιόων λάβοις. ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

Quin nunc quum recens ex Sidone à Cadmi filia reuersus essem (nam ad hanc me legarat, uisum quid ageret puella) priusquam respirassem, & adhuc anhelum de uia, rursum ad [i] Argos emãdauit, uisurum qui cum Danae ageretur. Rursum inde in [k] Bœotiam profectus, inquit obiter [l] Antiopam uisito. adeò ut planè iam pariturum me negarim: quod si mihi licuisset, lubens profectò feciſſem id quod ſolent ij qui in terris duram ſeruiunt ſeruitutem. MA. Miſſa fac iſta, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri, quum ſis iuuenis: ac nunc, quò iuſſus es, Argos contende, deinde in Bœotiam: ne ſi ceſſaris, fueriſq; lentior, plagas etiam auferas: nam iracundi ſunt qui amant.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

a Inachi puellam.) Io, iuxta poetas, Inachi filia fuit: quam à Ioue compreſſam, Iuno in iuuencę formam conuertit, eiq; præfecit Argum exploratorem: quem ferunt per ambitum capitis multorum oculorum luminibus ornatum. Deinde interfecto

terfectó Argo à Mercurio, Io œstro ita in furorẽ acta est, ut se in mare præcipitauerit: quod ab ea Ionium dicitur. Sed eum hęc tandem in Aegyptum, Mercurii ductu, peruenisse, Isis est. Quam fabulam in primis Lucianus hîc, & in Nothi & Zephyri dialogo est executus.

IN EVNDEM IOVIS ET MERcurij dialogum, Ioannis Sambuci annotationes.

Ἐξηγητικὸς καὶ προσακτικός.

Inachiden narrat formam traxisse iuuencæ
Iuppiter, ob zelum coniugis arte nouæ.
Vt quoq; custodem dederit polyommata Argum:
Quem priuat uita postea Mercurius.

Illam Inachi puellam.) ἱστορικῶς. Etiam.) ἀπόκρισις & assensio ratio. Zelotypia mota.) λύπησις ἢ πράγματος. Sed & nouum.) ὁ τρόπος, αἴτιον καὶ ἄλλα μέρη. Et decæterò.) Il. pars προσακτικὴ, per enumerationem.

IN DIALOGVM NEPTVNI ET Mercurij, Gilberti Cognati annotationes.

a In femorẽ.) Bacchũ, cum adhuc immaturus infans esset, matre Semele fulmine extincta, Iupiter femori suo adsuisse dicitur, ibiq; gestasse donec maturus fœtus fieret: inde bimatrẽ ipsum uocauerunt b Semele.) Mater Bacchi ex Ioue, ex filiarum Cadmi una. nam quatuor fuerunt, Semele, Agaue, Ino & Autonoe. Cum Semele Iouem concubuisse notum est.

IN EVNDEM, IOANNIS SAMbuci Annotationes.

Ἀπηγητικὸς: De Baccho ex femore Iouis nato. Horat. lib. 1. carm. oda 19.

Excisum quondam Semeles de uentre puellum,
Ac femori insutum, Iuppiter edit omans.
In Semeles utero es conceptus, sed Ioue natus:
Hinc etiam nomen Bacche bimatris habes.

ce Licet-

Licet ne.) ἐρώτησις & occasio dialogi. Nequaquam.) Negatio. Attamen.) ἀπόφασις. Importunum enim hoc.) Ratio. Non poteris.) Conclusio. Peperit paulo antè.) ἀφήγησις γενικὴ rei. Apage.) Abominatio rei absurdæ à signo. Rectè dicis. Neque etiam.) ἀπόκλεισις ἀποφατικὴ. Quemadmodum, &c cætera.) A simili. Sed quæ nam.) ἐρώτησις περὶ τοῦ προσώπου. Thebana mulier.) Ἀίνησις. Illa peperit.) θαύμασις τῆς παραλογολογίας. Nam Semelem.) ὑφήγησις post assueratiqnem. Conflagrauit tectum.) τὸ πραχθὲν. Me autem.) τὰ ἐμβάντα. Quod ubi feciſſem.) τὰ ἐκ μέσου πραχθέντα. Iam tertio.) ὁ χρόνος. Ergo utrumque.) ἐρώτησις γενικὴ. Ita uidetur.) ἀπόκλεισις. Abeo igitur.) ἐπίλογος.

IN DIALOGVM MERCVRII ET *Solis, Gilberti Cognati Annotationes.*

a Vxore.) Alcmena Electrionis filia, filij Perſei & Andromedes. Illa cum iam nubilis eſſet, & à multis peteretur, Electrion pater nuptias eius propoſuit illi præmium qui necem filiorum ſuorum ulturus eſſet: id Amphytrio ſuſcepit. Verùm quum in ea expeditione uerſaretur, Iupiter imagine eius aſſumpta, toto trinoctio cum ea concubuit. Quæ quamuis antea ex uiro grauida eſſet, inſuper tamen ex Ioue concepit, eodemque tempore Ioui Herculem, Amphytrioni Iphiclum peperit. Huius concubitus etiam meminit inferius in Charidemo.

IN DIALOGVM MERCVRII ET *Apollinis, Gilberti Cognati annotationes.*

a Daphne accidit.) Vide proximè ſequentem dialogum Mercurij & Apollinis, & quæ in eum annotauimus. b Oebalus Hyacinthi pater, Lacedæmoniorum rex fuit, à quo regno Peloponeſi Laconiæ pars, Oebalia dicta eſt. c Hiacynthus.) Hiacynthus puer fuit Amiclæus, eodē tēpore ab Apolline & Zephyro adamatus. Verùm cum in Apollinis amorem propenſior eſſet, ægrè id ferens Zephyrus, amorem in odium

in odium conuertit. Cum itaque Apollo cum Hiacyntho suis delicijs disci iactu sese exercerent, Zephyrus nocendi occasionẽ nactus, discum ab Apolline emissum flatu suo in caput Hiacynthi conuertit, puerumq; interemit. Cuius mortem cum ægerrimè ferret Apollo, tellus in amatoris Dei solatium, cruorem eius commutauit in florem sui nominis. Refertur hæc fabula in Palæphato, libro de Fabulosis narrationibus, & paulo aliter ab Ouidio libro decimo Metamorph. d Zephyrus amabat.) Zephyrus ab occasu æquinoctiali flat, Latini Fauonium appellant, quo plantę omnes germinant & pullulãt: unde ζεφυρος dictus, quasi uitam ferens. Vide Gell. libro 2. cap. 22. e Taygeto.) Mons est Laconiæ, Amyelis imminens. f Amyclis.) Amyclæ urbs Laconiæ, à qua Amyclæus dictus Hiacynthus. g Literas.) In Hiacyntho duæ primæ literæ inscriptæ cernuntur, αι, quæ est uox dolentis. Quare cecinit Ouidius:

Ipse suos gemitus foliis inscribit, & ai ai
Flos habet inscriptum, funestaq; littera dicta est.

Hiacynthum Latini uacinium appellant.

IN DIALOGVM IVNONIS ET Latonæ, Ioannis Sambuci Annotationes.

Irridet prolem Latonæ liuida Iuno,
Ediderit tetrum quum tamen ipsa fabrum.
Fabula naturam ostendit Iunonis acerbæ,
Quæ se supremi iactat ubiq; toro.

Pulchros enimuerò.) σπλισμος. Non enim omnes tales pãrere,) αντωνιλισμος. Artifex optimus existens.) τεχνης τ' ἀριστου. Cœlum nobis exornauit.) ἀνταπόδοσις ψευτικη μιμεσωμω. Illic in Claro.) Postremi membri expositio. Obliqua & in utranq;.) Apollinis oracula ἀπαμφοτερίζοντα. Verùm non.) ἐπίκλησις. Ipse uates.) ἐπιμαρτυρία. Idque adeo.) αἰτιολογία ἐθικη. Quare non uideo.) Concluſio per collationem. At uerò liberi.) διάσυρις τῶν αἰτίων. Ob pulchritudinẽ laudatur.) ἀντισαγωγὴ κατ' ἔπαινον. Nequeo risum.) Irrisio. Illum ne.) Inficiatio. Vt qui ipse.) Approbatio. Hæc autem formosa.) Altera pars de Dianæ fabula. Vt interim non dicam.) παραλειψις. Valde animo elatò es.) Conclusio σκωπτικη. Ast ego quæ Danaũ incedo regina, Iduisq; Et soror, & coniunx. Veruntamen.) ἀπιθανὸν.

IN LVCIANI DEARVM IVdicium, *Gilberti Cognati annotationes.*

ARGVMENTVM.

Huius iudicij occasionem dedit Eris, rixarum dea, in Thetidis & Pelei nuptijs: ad quas reliqui dij omnes, præter Eridem, hoc est discordiam (quid enim huic turbulentæ atque insanæ Deę cum nuptijs?) inuitati conueniunt. Eris ultura iniuriam sua, pomum elegantissimum cum hac inscriptione, ἡ καλὴ λαβέτω, id est, pulchriori detur, in mensam discumbentium proijcit. Iupiter, ne qua fieret in nuptijs commotio, Mercurium ad Paridem mittit: ut ipso iudice, pomum detur uenustiori. Habita inter deas tres longa disceptatione, Paris promissæ Helenę occasione, Veneri dat pomum. Ipse ad Spartam nauigio proficiscitur, Helenam rapit, raptam ad Ilium deducit. Hinc illę lachrymæ, hinc illud decennale bellum, quod tota Græcia ad Troiam gesit: quod quidem ab Homero libris 24 usq; ad Hectoris interitum describitur. Extat etiam Coluthi Thebani de Helenę raptu liber unus. Vide præterea infrà dialogũ Marinũ, Panopes & Galenes. Item conuiuium Lapitharum: postremò Charidamum. a Prianti filium pastorem.) Nam & Paris pastor fuisse dicitur, atque tunc eum iudicem formæ inter Deas fuisse ferunt. Virgilius:

- *Amarunt dij quoq; syluas*
Dardaniusq; Paris, &c. -

b Phrygium.) Catamytum puerum Ganymedem, Trois filium, quem Iupiter pascentem rapuisse, in aquilam conuersus, fingitur. Fabula est apud Ouidium: & de eo loquitur Theocritus in Syracusijs, Iouis puerum pocillatorem eum uocans. c Filia quidem Ledæ.) Iupiter, propter mulieres, nihil non factus est. Cygnus Ledam cõpresit, quæ ouum peperit: unde nati sunt Dioscuri, Pollux & Castor & Helena, ut est apud Ouidium libro Metamorph. sexto & 14. Iliad. Apud Athenæum libro secundo, exponitur eius quoque fabulæ origo. De Helenæ forma, procerum cùm Græcorum tum Troianorum robore & moribus, & alijs uirtutibus. uide Daretem Phrygium,

Phrygium, in historia belli Troiani, qui ei interfuit αὐτόπτης. d Theseus.) De Theseo est apud Isocratem in encomio Helenæ, Euripidem in Helena. Eius uitã scripsit Plutarch. e Pronuba.) προμνήστρια, ἢ νυμφαγωγὸς dicit, quã Xenophon προμνηστρίδα uocat. Προμνάδια est, pronubæ officio fungi, & nuptiarum conglutinatricis, id est, συναρμοστρίας τ γάμου. & ars ipsa προμνηστικὴ dicitur, quasi conciliatrix, ars conciliandi & copulandi. προμνηστεύομαι etiam, ἀντὶ τοῦ προμνῶμαι dicitur. Idem Lucianus in Herodoto: προμνηστευσαμένη τῷ Ἀστιάνακτι τὴν τ προξενίδου θυγατέρα. Quod ideo dixit, quia Proxenides artem pictoris admiratus, qui nuptias Alexandri pinxerat, generum sibi eum asciuit ultrò.

IN EVNDEM IOAN. SAMbuci Annotationes.

Ἐξηγητικὸς iudicij Paridis.

Matris Acidaliæ inuenis deceptus amore,
Non curat reliquas cæcus habere deas.
Pallade quid melius? Iunone potentius ipsa?
Præferimus Cypridos munera prava tamen.

Iudicium Paridis αὐτοχέδιος.

Priamides iuuenis, quo non formosior alter,
Qui tenuit magni Troia sceptra senis:
Pallados & Veneris formæ, Iunonis & olim
Arbiter electus, talia uerba tulit:

Ad Iunonem.

Quamuis magna potes Iuno, coniunxq; sororq;
Illius excelsi qui iuga summa tenet:
Non tamen his moueor, curæ mihi non tua dona,
Haud referes formæ præmia chara tuæ.

Ad Palladem.

Frustra tu certare paras quoq; Pallas amicæ:
Ingenij quamuis gloria magni tui.
Namq; Venus Cytherea placet, calor ossibus ardet,
Munera iudicio nunc feret ipsa meo.

Ad Venerem.

Hoc igitur capias malum, quæ mitia reddis
Corpora, quæq; potes flectere cuncta Venus.
In grauibus mihi sola dabis solatia curis,
Quæ nihil ætherea charius orbis habet.

Exegesis.

Est adeò stygijs mens nostra immersa tenebris,
Vt non quæ bona sint, quæ mala, discipiat.
Palladè quid melius? Iunone potentius ipsa?
Eligit hic Veneris munera fœda tamen.
Noxia quæq; petunt homines caligine cæci,
Iudicioq; perit plurima turba suo.
At reputes quæso Paridis mos semper amores,
Cautius vt vsus, lector amice, vale.

Mercurij.) ἡ τοῦ λόγος πρόσωπον, à persona, actu, & loco, & ipsum mandatum. O Pari.) ἡ λοιδορία ἐντελὴς. Certaminis autem.) Occupatio. Vt & ipsæ.) ἐνοῦσα ἐυχὴ. Ego uerò ablego.) Concludit ablegationem sui arbitrij. Quare equidem ipse.) Altera pars comparationis προσωποποιΐα. Ego uero.) καύχησις τῆς ἀφροδίτης, ac probat iudicem. Seu oportet etiam.) Occupatio. Neque nos, Venus, timemus.) Responsione probat & Iuno iudicem. Num igitur.) Ἀποσροφὴ Iouis ad Palladem, è cerebro ipsius natam. Abite igitur, & uidete.) πρόσωπον καὶ παραίνησις. Neque enim fieri potest.) αἰτιολογία. Ego quidem præibo.) Profectionis initium. Adolescens est formosus.) Descriptio Paridis. Hoc quidem.) ἐπίκλησις. Verùm autem.) Veneris callida interrogatio. Videtur.) A' conditione uel fortuna. Cuius igitur gratia.) Occupatio. Malè legationem.) ἐπιτίμησις ἢ μέμψις. Nihil mali.) Defensio sui ad προσαγκλημα.. Quid autem bellicæ.) Mineruæ interrogatio περὶ τῶν πολεμικῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας. Vides ne? nihil ego.) εἰκασμῷ respondet. Etiam hæc fermè.) Interfatio Veneris. Quamobrem.) λύσις. Propemodum Phrygiam.) Profectionis continuatio. Hâc uersum Iuno.) λοικτιμῶς. A' scopulo deorsum.) A' signis iudicem describit. Sed quia.) Consilium Mercurij. Fe-

cè

&δὲ dicis.) Iunonis oratiuncula. Locorum perita es.) σκώμμα. Non admodum Iuno.) Veneris responsio. Atque igitur ego uos inducam.) Mercurij pollicitatio. Nam & ipse.) Ratio. Vt quid ageret puer obseruarem.) σκιαζῆται πῶς ἤρεμ. Et si modò satis meminit.) Interserit fabulam de rapto Ganymede. Tum igitur ego fistulam sustuli.) Redit ad ipsam rem. Salue bubulce Paris..) Compellationes, ἢ ἀσπασμοί. Quis enim ipse es qui huc ad nos.) ἐρώτησις θαυμαστική. Non enim eiusmodi.) Λείψις τῶν προσώπων. At non mulieres.) ἀφήγησις. Sed quid tremis.) Confirmat Paridem trementem. Quandoquidem formosus ipse es.) αἰτιολογία. Cognitionem hanc tibi.) ἐπιτροπή. Cedo ut uideam.) Petitio. Quo pacto.) Reiectio. Mortalis cum sim.) Extenuatio sui ἀπὸ τοῦ ἀδυνάτου. Nam huiusmodi.) Ratio per comparationem. Hæ uerò & formosæ.) A difficili, ὅτι χαλεπὴ ἡ κρίσις. Non enim facile.) αἰτιολογία. Et in summa.) ἐπιφώνημα. Doleo quòd non & ipse.) ὐχὴ. Bene tum iudicasse.) A tuto. Nescio nisi quod.) Proponit ipsis conditionem. Facturas se aiunt.) Recipiunt conditionem. Tempus tibi est.) Iussio. Quid enim agat.) Occupatio. An uerò etiam.) Διαίρεσις. Hoc tuum officium erit.) Permissio. Nudas igitur uidere uolo.) Expositio suæ sententiæ. Tu uerò inspice eas.) Iussio. Quòd non solùm lacertos habeam candidos.) Venus seipsam commendat. Ne prius ipsam.) Interlocutio. Et certò quidem.) κατηγορία. Cur non igitur.) ἀντικατηγορία. An metuisti.) θαυμασμός. Ecce tibi galea.) πρώτη κρίσις τῶν τριῶν. O Iupiter.) ἔκφυσις. Vt uerò) Clausula. Tuetur autẽ.) Διαίρεσις ἐξέτασις τῶν ἐπαίνων. Si uidetur.) Ascensus ad illud. Tu uerò Iuno.) ἀποστροφὴ προσωπική ad Iunonem. Ac posteaquam.) ὑποχώρησις ad corrumpendum iudicem. Non donis nostra hæc geruntur.) Recusatio donorum. Accede Minerua.) Vocatio Mineruæ. Quod si igitur.) ὑποχώρησις. Nihil Minerua.) Recusatio. Pax enim.) Ratio à contrario. Confide.) Hortatio. Venerem adesse tempus est.) Trãsitio ad Venerem. Contemplare singillatim.) Permissio. Quod si uerò placet.) ἀξίωσις. Te iuuenem adeò formosum.) ἔπαινος. Beatum quidem te.) μακαρισμός. Ob pulchritudinem.) αἰτιάσις. Reprehendo autem.) ἀποτρεπτικὸν.

Quid enim tu fruaris his.) ἀτιτολογία, ab iniucundo & inutili. Decebat autem.) A' decoro. Quales per Idam.) ἱστορις. Cuiusmodi Helena est.) ποιότης. Adolescentula & formosa.) παρθενικογραφία. Prorsum autem.) προπαρασκευή. Est hæc filia quidem Ledæ.) διήγησις à parentibus, aspectu uel forma, & corporis teneritudine. Theseus non dum nubilem.) Proci Helenæ. Menelaus.) Maritus Helenę. Quod si uoles.) ποιότης. Quid narras.) τὸ ἀδύνατον. Tu proficisceris.) ὁ προκατασκευή. Post illa uerò.) ποιότης. Incredibile mihi uidetur.) Repetit τὸ ἀπιστον. Bono animo esto.) Pollicetur adiumentum suum. Cupido quidem.) τὰ ἐπιθυμούμενα. Veruntamen amo iam.) Vincitur Paris non à gloriæ cupiditate, aut regnandi libidine, sed ab amore turpi. Videre mihi uidetur.) φαντασία. Ne prius amaueris.) αἴτησις τῆς ἀμοιβῆς. Decet enim.) A' decoro. Omnia enim.) A' posibili. Ne me pòst negligas.) Petit fidem sibi dari. Promitto igitur.) Promissio Helenæ, & suæ opis. Ob hæc igitur.) Conclusio iudicij.

IN DIALOGVM MERCVRII ET *Maiæ, Gilberti Cognati Annotationes.*

a Mercurij.) Mercurius superis & inferis ex æquo communis: deniq; μυσαγωγὸς ipse, hoc est mysterij præfectus, ac Deorum interpres, conqueritur miseriam & immensos labores suos. b Maiæ.) Maia Atlantis filia fuit ex Pleione nympha, ex qua Iupiter Mercurium suscepit, ut est apud Virgilium 8. Aeneid. c Ambrosiã.) ἀμβροσία cibus est, apud Homerũ, deorũ αἷμ' ἰόωρ, ut Nectar potio. Martialis:

Iuppiter Ambrosia satur est, & nectare uiuit.

Apuleius in lexto:

Tunc poculum nectaris, quod uinum Deorum est.

Hæc illis tantum à poetis tribuuntur, si quando domi cibum capiunt, nam alibi nidore carnium delectantur. d Nouitius ille pocillator.) Ganymedẽ intelligit, quem ab aquila raptũ, & in cœlum transuectum aiunt. Theocritus in Syracusijs: O aquilæ eburneæ, Ioui puerum pocillatorem aduehentes. Autor Priapei carminis:

Raptus

- Raptus alita sacra,
Miſcet amatori pocula grata ſuo.

Nam Ioui ad pocula ſtare finxerunt. Cic. 1. Tuſculan. Nō enim ambroſia Deos aut nectare aut Iuuentute pocula miniſtrante lætari arbitror. Nec Homerum audio, qui Ganymedem à diis raptum ait, propter formam, ut Ioui pocula adminiſtraret: nō iuſta cauſa, quur Laomedōti tanta fieret iniuria. Fingebat hæc Homerus, & humana ad deos transferebat: diuina mallem ad nos. e In palæſtris.) Palæſtræ præſules Deos antiqui habuerunt, Mercurium & Herculem: quo ſignificarent, cum ingenio robur coniungi debere. unde palæſtricam, Mercurij artē appellat Heliod. lib. decimo: τὴν ἀναγώνιον ἑρμοῦ τέχνην ἀκριβοῦντες, id eſt, in concertatoria Mercurij arte exercitatiſſimus. f Ledæ filij.) Leda Tyndari regis coniunx fuit, cum qua Iupiter in forma cygni concubuit, & illa duo ouа protulit: ex quorum uno nati ſunt, Pollux & Helena, ex altero Caſtor & Clytemneſtra. Cum autem Caſtor in pugna aduerſus Athenienſes occidiſſet, Pollux ſuam immortalitatem illi communicauit, impetrauitq; à Ioue, ut alternatim uiuerent. Virg. in ſexto:

Si fratrem Pollux æterna morte redemit.

g Duo illi Alcmena.) Hercules & Bacchus. nam Iupiter ex Alcmena Herculem ſuſcepit, Bacchum uerō ex Semele Cadmi filia. Ambo in deorum numerum relati ſunt. h Sidon.) Vrbs inſignis Phœniciæ Cananæorū, apud quam Cadmum regnaſſe ſcribit Euſebius, cuius filia fuit Semele, cum qua Iupiter concubuit. i Argos.) Ciuitas clariſſima in Peloponneſo, à qua Argiui Græci dicti ſunt, quorum rex fuit Acriſius Danaæ pater, cuius amore captus Iupiter, in imbrem aureum ſe conuertit, & per tegulas in puellæ gremium ſe dimiſit, quæ munitiſſima turri includebatur. k Bœotia.) Regio in finib. Græciæ, Euboœ inſulæ obiecta: ab Attica autem Cithæronе monte diſcreta.

IN EVNDEM, IOAN. SAMbuci Annotationes.

Ὀλοφυτικὸς, querulus. Conqueritur enim de miſeria & laboribus ſuis immenſis: & προτρεπτικὸς, hortatorius ad obedientiam Ioui præſtandam.

Munus Atlantiades queritur, magnós ue labores,
Et quæ sint etiam munia tanta probat.
Parerat ut summo, sedes cui lucidus æther,
Hortatur gnatum sedulo Maia suum.

Est uerò)ἡ τοῦ ἀλυρμοῦ πρόταξις συγκεκριμένη. Caue ne.)κατασκευή. Quid non.)ἐπικατασκευὴ κατ' ἀναρίθμησιν. Pocillator.)ὁ γανυμήδης. Priusquam aduenisset.) Alterum tẽpus. Defunctorum animas ad Plutonem deducere.) Mercurius ὁ ψυχαγωγὸς καὶ νεκροπομπός. Neque enim mihi.) ἀπραξία. Dum uersor in palæstris.) ἀντιπαραβολὴ. Ni hæc quoque.) ἀντεπίλυσις. Atqui Ledæ filij.) ἡ λύτρα ἀντίξιτασις ἀπὸ τῶν ἀνηκόντων ἐπανοδος ἐπὶ τοὺς πόνους γὰρ ἐπὶ τοὺς πόνους. Rursum inde.) Fastidium magnum laborum perpessorum. Missa fac ista.) ἀποτροπὴ, καὶ προτροπὴ ἀπὸ τῶν πραγμάτων. Argos contende, ne si cessaris.) πρόσαξις αἰτιολογικὴ. Nã iracundi.)Ratio ἠθική.

MARINI DIALOGI.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΚΑΙ ΝΕΡΗΙΔΟΣ. NEPTVNI ET Nereidum.

Iacobo Mycillo interprete.

NEPTVNVS.

Τὸ μὲν τοῦτο, ὅτι ὀλίγου πάντως καταλοίπα δυ, ἐλλέσποντος ἀπ' αὐτῆς κληθῆναι. τὸν δὲ νικητὴν ὑμᾶς, ὦ Νηρηίδες, παραλαβοῦσαι, τῇ Τροάδι προσοίσεσθε, ἵνα ταφῆναι παρ' αὐτοῖς ἐπιχωρίοις.

Νηρ. μηδαμῶς, ὦ Ποσειδῶν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐ-

FRetum hoc quidem angustũ in quod puella hæc delapsa submersa est, Hellespontus ab ipsa uocetur. cadauer autem ipsum uos Nereides acceptum in Troadẽ auferetis, ut ibi ab incolis sepeliatur. NE. Nequaquam, Nep[illegible]; sed hic in cognomine

πονυμφω πιλάγει τιτάφθω.
ἀλυῦμεν γὰρ αὐτῶν, οἰκτιστα γὰρ τὰ τῆς μιτρυᾶς πιπονθότα. Ποσειδ. τοῦτο μὲν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐ θέμις. οὐδ' ἄλλως καλὸν ἐνταῦθά που κρύπτεσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτὸν, ἀλλ' ἐπὶ φέρε, ἐν τῇ Τροάδι, ἐν τῇ Χερρονήσῳ τιθάψεται. ἐκεῖνο δὲ παραμύθιον ἔσται αὐτῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Ἰνὼ πάσεται, καὶ ἐμπεσεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος διωκομένη ἐς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρου τοῦ Κιθαιρῶνος, καθάπερ καθέπεμψεν, ὅτι τὸν θάλασσαν, ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ὑπὸ τῆς ἀγκάλης. Νηρ. ἀλλὰ πρέπει σῶσαι λύσσα, χαρισάμενος τῷ Διονύσῳ· τροφὸς γὰρ αὐτοῦ καὶ τίτθη ἡ Ἰνώ. Ποσειδ. οὐκ ἐχρῆν οὕτω πονηρὰν οὖσαν· ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστέον, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐκ ἄξιον. Νηρ. αὖτε δὲ ἄρα τί παθοῦσα, πλέπισος ἀπὸ τοῦ κριοῦ· ὁ ἀδελφὸς δὲ ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ἔχει;

Ποσ.

mine pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quæ miserabilia maximè à nouerca passa fuerit. NEP. At hoc quidem, Amphitrite, fas non est, neque etiam aliàs honestum, hic illam alio cubi sub arena iacere: sed quod dixi, in Troade in Chersoneso mox sepelietur. Illud autem pro solatio ei erit, quòd paulo pòst eadem ipsa quoque [b] Ino patietur, & præcipitabitur, persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Cithærone, quà in mare porrigitur, unà cum filio quem in ulnis gestabit. NEP. Sed et illã seruare conueniet, gratiam hanc Baccho faciendo. [c] Educaut enim illũ Ino, eadẽque nutrix illius fuit. NEP. Non decebat, adeò prauam. Sed tamen Baccho non gratificari, [d] Amphitrite, indignum foret. NEP. Sed quid accidit huic quòd ab ariete decidit, frater autem eius Phryxus tutò uehitur? NEP.

πε. ἀπότομος γαῦλος γάρ, καὶ λιώσεται αὐτίχμα πρὸς τὸν φορεύς. ἡ δὲ ἐπὶ τὸ ἀνδάλμα ἐμβᾶσα ἐχέμαστος καὶ παραδόξου, καὶ ἀπιδοῦσα ἐς βάθος ἀχανὲς, ἐκπλαγᾶσα, καὶ τῷ δέμνιῳ ἅμα σχιδᾶσα, καὶ ἐλλιγιάσασα πρὸς τὸ σφοδρὸν τῶν πόνων, ἀκρατὴς ἐγένετο τοῦ τῶν κράτιστον τοῦ κριοῦ, ὃν τινες ἀπέλιπον· καὶ κατέπεσε σὺν ἐς τὸ πέλαγος. ΝΕ. Ἐκεῖνον χρὴ τὸν μητέρα νεφέλαν βοηθεῖν πειρᾶσθαι; ΠΕ. Ἐχρὴν, ἀλλ' ἡ μοῖρα πολλῷ τῆς νεφέλης ἀναγκαιοτέρα.

NEP. Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò, eo quòd insueta eius rei erat, conscenso uidelicet uehiculo nouo & inopinato, & despiciendo in profundum immensum, perculsa animo, & pauore pariter attonita: præterea & uertigine correpta, præuehementia & impetu colatus retinere cornua arietis amplius non potuit, quibus se cousque sustentauerat: atq; ita in mare decidit. NER. An non igitur matrem ipsius Nephelen decebat opem ferre cadenti? NEP. Decebat sanè, sed Parca quàm Nephele multo potentior est.

ΙΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

IRIDIS ET NEPTUNI.

Iacobo Mycillo interprete.

IRIS.

ΤΗΝ νῆσον τὴν πλανωμένην μέθες, ὦ Πόσειδον, ἀναστάδδασαν ἐκ Σικελίας, ὕφαλον ὑπηνέχθαι συμβέβηκεν. ταύτην, φησὶν ὁ Ζεὺς, πῆξον ἤδη, καὶ ἀνάφα-

INSULAM istam errantem Neptune, quæ à Sicilia reuulsa atque undis submersa, mari innatat, eam ista, iubet Iupiter, consistere facias iam, atque apparere, ut

φησιν, ηδὴ πείσομαι ἤδη λίθος ὢν ἐν τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν, τερπέσθαι πάνυ ἀσφαλῶς· δέδεται γάρ τι αὐτῇ. ΠΟ. πεπαύσεται τοῦτο, ὦ Ἶρι. τίνα δὲ ἡμῖν παρέξει αὐτῷ τῶν χρέων ἀναφανῆσαι, ηδὲ μηκέτι πλέουσα; ΙΡΙΣ. τῶν Λητοῦς· αὐτὴ δὲ ἀπαλλαγεῖσα· ἤδη γὰρ πεπόνθασι τὰ τῶν ὠδίνων ἔχει. ΠΟΣ. τί δῆτα; ἐχιναῖος ὁ ἔρανος ἐντεῦθεν; ἢ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλά γε πᾶσα ἡ γῆ ὑπ' αὐτῷ ἐπιδέξασθαι δύναιτο τὰ αὐτῆς γενέσθαι; ΙΡΙΣ. ὑπ', ὦ Πόσειδον. ἡ Ηρα γὰρ ὅρκῳ μεγάλῳ κατέλαβε τὸν γλῶ, μὴ πρόσχῃ τῇ Λητοῖ τῶν ὠδίνων ἐπιδοχήν. ἡ τοίνυν νῆσος αὐτὴ ἀνώμοτός ἐστιν· ἀφανὴς γὰρ ἦν. ΠΟ. συνίημι. τῷδι, ὦ νῆσε, ηδὲ ἀνάδυθι αὖθις ἐκ τοῦ βυθοῦ, ηδὲ μηκέτι ἐπιφόρου, ἀλλὰ βεβαίως μένουσα· ηδὲ ἐπιδέξαι δένδρα μετρίως τῇ ἀδελφοῦ τὰ τίνων δύο, τοὺς παλλίστους τῶν θεῶν.

re, ut & tandem manifesta atque conspicua in medio Ægæo inconcussè maneat, fundata firmiter admodum illa. opus enim illa nonnihil habet. NEP. Fiet hoc, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, & non amplius fluctuans? IRIS. Latonam in ipsa oportet párere. iam enim malè habet à dolorib. NEP. Quid igitur? annon sufficit illi cœlum, ut in eo pariat? Quòd si minus autem illud, at certè nec tota terra partus illius recipere poterat? IRIS. Non, Neptune. Nam Iuno obstrinxit iureiurando magno Tellurem, ne præberet Latonæ parturienti ullum receptaculum. Hæc igitur insula iuramento non tenetur: absq; dita enim tũ fuit. NEP. Intelligo rem. Igitur subsiste insula, atq; emerge iterũ ex profundo, et nõ amplius fluctuet aut titubes, sed immota maneas: ac suscipe ô felicissima fratris mei liberos duos, deorum omnium pulcherrimos.

θεῶν. καὶ ὑμᾶς, ὦ Τρίτωνες, διαπορθμεύσατε τὴν Λητὼ ἐν κύτει, καὶ γαλήνια ἅπαντα ἔστω. τὸν δράκοντα δέ, ὃς νῦν ἐξεστρῷ αὐτὴν, φοβῶν τὰ νεογνὰ, ἐπεὰν τεχθῇ, αὐτίκα μάλα ἐγείρασι, καὶ τιμωρήσει τῷ μητρί. σὺ δὲ ἀπάγγελε τῷ Διΐ, πάντα ἤδη διηρτῆσθαι. ἔστω γὰρ ὁ Δῆλος, ἐνίκησε δὲ Λητὼ, καὶ τέτοκεν.

mos. Et uos Tritones traijcite Latonã in ipsam, omniaq; tranquilla sint. Serpentem autem istũ, qui nunc uelut œstro exagitat illam, perterrefaciendo, ipsi infantes posteaquã in lucem editi fuerint aggredientur, ac matrem uindicabunt. Tu uerò uade renũcia Ioui, omnia bene habere. Stabilita est insula ueniat Latona, ac pariat.

ΞΑΝΘΟΥ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

XANTHI ET Maris.

Eodem interprete.

XANTHVS.

Δέξαι με, ὦ θάλασσα, λαβὲ ταπεινότητα, καὶ κάθεσόν μου τὰ φλέγματα. Θά. τί τοῦτο, ὦ ξένε δι; τίς σε κατέπαυσε; Ξάν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπολυθράνω μου ἤδη ὁ καταδαίμων, καὶ ζέω. Θά. διατί δέ σοι ἐνέβαλε τὸ πῦρ; Ξάν. διὰ τὸν υἱὸν τὸν Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύσαντα τοῦτον Φρύγας ἱκέτευσα, οὐδὲ ἐκ ἐπαύσατο τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ἔτι καὶ τῶν νεκρῶν ἀπέφραττε

SVscipe me ô Mare. grauia.n. passus sum. extingue mihi uulnera. MAR. Quid hoc rei est? Xanthe quis te deusit? XAN. Vulcanus. sed igne candesco prorsus miser, & efferuesco. MA. Cur autem iniecit tibi ignẽ? XAN. Propter filium Thetidis. Postquam enim occidentem illum Phrygas supplex deprecatus sum, ille autem ab ira nihil remisit, sed

φασὶ μοι τὸν ῥῶν, ἐλιόσας τὰς ἀδίνας ἐπῆλθον, ὅκα πλύσειν ὄλυν, ὡς φθυάδας ἀπόσχοιτο τῶ ὑδρῶν. ἐνταῦθα ὁ Ηφαιστος (ἔτυχε γὰρ πλησίον ὢν τῶ ῥῶ) πᾶν, ἔσον εἶμα, πῦρ ἔχει, καὶ ἔσον ἐν τῇ Αἴτνῃ, ἢ ἄπολε ἄλλοδι, φέρων, ἐπῆλθε μοι, καὶ ἐκεῖνον μὲν τὰς πλευρὰς, καὶ μυρίκας, ὕσπερ δὲ καὶ τὰς καυκαλίσεις ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλυας, αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑποφραγλάσας πεύσεσθαι, μικρῶ δεῖν ὅλον ξύλον ἐργάσατο. ἐρᾷς δ' ὦν, ὅπως διάκειμαι ὑπὸ τῶν ἐκ ναυμάτων; Θά. δεινῶς, ὦ Ξάνθε, καὶ δρόμως, ὡς ἀνός. ἰὸ ἅμαι μὲν, ἀπὸ τῶν νεκρῶν. ὁ δρόμος δὲ, ὡς φῄς, ἀπὸ τῶ ῥῶ. καὶ ἀνότατος ὦ Ξάνθε, ὃς οὐδὲ τὸν ἐμὸν υἱὸν ᾤμωξας, ἀναισθήτως ὅτι Νηρεΐδος υἱὸς ἦν. Ξάν. ἐκ τίνος δ' ἂν ἐλιῶσα γάστρας ὄντας τοὺς Φρύγας;

fit, sed occisorum corporibus etiam obstruxit mihi alueum: ego miserrimus miserorum, occurri, ut aquis inundarem atq; inuoluerem illum, quò eo periculo absterritus, ab occidione uirorum cessaret. Ibi igitur Vulcanus (nam tum forte quadã propè aderat) uniuerso igne, quantum opinor usquam habebat, quantumq; & in Aetna, & si quibus alijs locis ullus est, allato, processit obuiam: ac exustis quidem ulmos & myricas, assauit autem & infelices pisces & anguillas: me uerò cum efferuescere fecisset, parum abfuit quin totum aridum ac siccum redderet. Vides nimirum quo pacto exustionibus istis deformatus sim. MAR. Turbidus es, ô Xanthe, & calidus, ut consentaneum est, cruore, à cadaueribus: calore autem, ut ais, ab igne ueniente. Ac meritò, Xanthe, ut qui contra * filum meum impetum feceris, non ueritus quòd Nereidis filius ille esset. XAN. An non igitur decebat miserèri me Phrygum, uicinorũ adeò meorum?

* Fortassis nepotem legendũ, id est, Ῥ ὑὸν, ὑμῶν.

MAR.

θάλ. τὴν Περσέως δὲ οὐκ ἄλλο τι λυπῶσαι θέτιδι ἢ ὅτι παῖδα τὸν Ἀχιλλέα;

MAR. Vulcanum uerò ne non cõtrà decebat misereri Achillis, Thetidis adeò filij?

ΤΡΙΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΝΗΡΕΙΔΩΝ.

TRITONIS ET Nereidum.

Iacobo Mycillo interprete.

TRITON.

Τὸ κῆτος ἡμῶν, ὦ Νηρεῖδες, ὃ ἐπὶ τῶν τοῦ Κηφέως θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν ἐπέμψατε, οὔτε τῶν ἁπάντων ἀδίκησεν οὐδέν, ὡς οἶδε, καὶ αὐτὸ ἤδη τέθνηκε.

Ba Alæna ista uestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emisistis, neque puellam ipsam iniuria aliqua affecit, perinde ut uos putatis, & ipsa iam mortua est. NER. A quo, Tritō? Num Cepheus tãquam illectamento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidijs cum multa ui adortus?

Νη. ὑπό τινος, ὦ Τρίτων; ἢ ὁ Κηφεὺς, καθάπερ δέλεαρ προθείς, τὴν κόρην ἀπέκτεινε ἐπιὼν, λοχήσας μετὰ πολλῆς δυνάμεως; Τρί. Οὐκ· ἀλλ' ἴστε, οἶμαι, ὦ Ἰφιάνασσα, τὸ πορφύρεον, τὸ τῆς Δανάης παιδίον, ὃ μετὰ τῆς μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν ἐκ τῶν θαλασσαίων ὑπὸ τοῦ μητροπάτορος, ἐσῶσά τι, οἰκτείρασαι αὐτούς. Ἰφι. εἶδα δὴ λέγεις. ἐπεὶ δὲ ἤδη νεανίαν εἶναι, καὶ μάλα γενναῖόν τι καὶ καλὸν ἰδεῖν. Τρί.

TRI. Non sed nostis, arbitror, Iphianassa, Perseum illum, Danaes puerum illum paruum, quẽ unà cum matre in arcã abiectũ in mare ab auo materno, cõ seruastis, misertæ illorũ uidelicet. IPHI. Noui quẽ dicis. Consentaneum uerò, illũ iam adolescentẽ factum esse, atq; admodum generosum, & pulchrum aspectu. TRI.

Hic

ὅτ' ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ἰφι. Διατί, ὦ Τρίτων; ἢ γὰρ οὐ σῶτρα ὑμῖν τοιαῦτα ἐπέτεινεν αὐτὸν ἐχρῶ. Τρί. ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν, ὡς ἐγένετο. ἐστάλην μὲν ὅτ' ὦδε τὰς Γοργόνας, ἄθλόν τινα τέρμον τῷ βασιλεῖ ἐπιτελῶν. ἐπεὶ δ' ἀφίκετο δι' ἐμοῦ Λιβύλων. Ἰφι. πῶς, ὦ Τρίτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλος συμμάχους ἦγες; ἄλλως γὰρ δύσπορος ἡ ἅλς. Τρί. διὰ τὸ ἄδηλος. καὶ σπέρμον γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἦν ἤκες, ἔπη λιπτῶντο, αἱ μὲν ἐκάθευδον ἅπαν, οἶμαι· ἡ δ' ἀπετιμᾶν τῆς Μεδούσης τὴν κεφαλὴν, ὥχετ' ἀποπέλαμνος. Ἰφι. πῶς ἐπειδὴ; ἀθέατοι γάρ εἰσιν, ἢ ὃς οὐκ ἴδοι, ἂν ἔτ' ἄλλο μετὰ ταῦτα ἴδοι. Τρί. ἡ Ἀθηνᾶ μὲν ἀσπίδα προφάνυσα, (τοιαῦτα γὰρ ἤκουσα λευγυμένης αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀνδρομέδαν, οὐ πρὸς τὸν Κηφέα ὕστερον) ἡ Ἀθηνᾶ δὴ ἔπι ἡ ἀσπίδος

Hic occidit balænam. IPHI. Quamobrem Tritō? Neq; enim huiusmod cōseruationis præmia persoluere nobis debebat. TRI. Ego uobis exponā omnem rem, ita ut gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, ut hoc quasi quoddam certamē regi perageret. Postquā autem peruenit in Libyam. IPHI. Quomodo Triton? solús ne, an & alios secum socios abduxit? nam alioqui difficile hoc iter. TRIT. Per aerem profectus est. alatū enim ipsum Minerua reddidit. postquā autem eò loci uenit ubi illæ agebant, illæ quidem dormiebāt, opinor at hic amputato Medusæ capite, iterum auolauit. IPHI. Quo pacto autem aspexit illas? Aspici enim nequeūt: uel quis quis illas aspexerit, nō amplius quicquam posthac aspicit. TRIT. Minerua illi clypeo uelut face aliqua prælato (talia enim audiui ipsum narrantem apud Andromedā, postea & apud Cepheum) Minerua igitur, inquā, in clypeo

ἐπαφυσιλβώσας, ὥσπερ ἐπὶ κα-
τόπτρου, παρίσχεν αὐτῷ ἰ-
δεῖν τὴν εἰκόνα τῆ Μεδούσης.
ἅτε λαβόμενος τῆ λαιᾷ τῆς κό-
μης, ἐνορᾷ δὲ τὴν εἰκόνα,
τῆ δεξιᾷ τὸν ἅρπην ἔχων, ἀπο-
τίτμει τὴν κεφαλὴν αὐτῆ, καὶ
πρὶν αὐτὸν ἐγρηγορέναι τὰς ἀδελ-
φὰς, ἀνέπτατο. ἐπὶ δὲ κα-
τὰ τὸν παράλιον ταύτην Αἰ-
θιοπίαν ἐγένετο, ἤδη πρόσ-
γαιος ποιούμενος, ὁρᾷ τὴν Αν-
δρομέδαν προκειμένην, ἐπί
τινος πέτρας προβλῆτος
προσπεπαταλευμένην, καλ
λίστην, ὦ θεοί, καθειμένην τὰς
πλοκάμους, ὑμένυμενον μολὺ ὑφ'
ὑετῶν μαστῶν. πρὸ τὸ μὲν
πρῶτον ἐπτόητο τὴν τύχην
αὐτῆ, ἀνθρώπου τὴν αἰτίαν δὲ
καταλιπὼν, καταμηρὸν δὲ
ἄλλως ὄντα, (ἐχρῆν γὰρ σι-
γῶντα τὸν πάλαι) βοηθεῖν
ἤμελλεν. πρὸ ἐπεὶ δὲ τὸ κῆ-
τος ἐπὶ μᾶλλον φοβερὸν, ὡς
κατακλυσόμενον τὴν Ανδρομέ
δαν, ὑποφαινομένης ὑ νεανί-
σκου, πρόσωπον ἔχων τὴν ἀρ

refulgente, tanquam in ſpe-
culo aliquo, exhibuit ipſi
ſpectandam Meduſæ imagi-
nem. Poſtea ſiniſtra, arre-
pta illius coma, & inſpe-
cta imagine, dextra autem
ſublata harpe, abſcidit ca-
put ipſius: atque ita priuſ-
quã ſorores reliquæ exper-
giſcerentur, auolauit. Por-
rò ubi circa maritimã hanc
Aethiopiæ orã ueniſſet, ter
ræ iam propinquior aliquã
to uolans, uidet Androme-
dam expoſitam in rupe quæ
dam prominente palo affi-
xam, pulcherrimam, ô Dij,
promiſſa coma, & feminu
dam longè uſque infra ube-
ra. Ac primùm quidem mi-
ſertus fortunæ illius, inter-
rogat cauſam damnationis
huius. Paulò autem pòſt a-
more captus, (oportebat
enim incolumem ſeruari pu
ellam) opem ferre illi ſtatu-
it. Atque ubi iam Balæna
acceßiſſet, terribilis admo-
dum, & quaſi mox abſorptura Andromedam, in altum ſu-
blatus, adoleſcens, manu ad capulum admota, har-

pen

πλὼ, τῇ μὲν παθεινάτας, τῇ δ' ὑποδεικνὺς πλὼ Γοργόνα, λίθον ἐποίει αὐτό. τὴν δ' τεθνηκυῖαν γῆν, ἡδὺ ἐπιεγχε αὐτῆς τὰ πολλὰ, ὅσα ἦλθε πλὼ Μέδουσαν. ἡ δ' λύσας τὰ δεσμὰ τῆς παρδίνης, ὑποσχὼν πλὼ χέρα, ἀνελίξατο ἀνιποδιστὶ κατιοῦσαν ἐπὶ τῆς πίτρας, ὀλισθηρᾶς ὄσης. ἡδὺ νῦν γαμᾶ ἐν τῷ Κηφέως, ἡδὺ ἀπάξεσθαι αὐτὴν ἐς Αργος. ὥστε αὐτὶ θανάτου, γάμον ἐ τὴν τυχόντα σύρετο. Νι. ἐγὼ μὲν ἐ πάνυ τῷ γιγονότι ἄχθομαι. τί γὰρ ἐ πᾶς ἤλπετο ἡμᾶς, εἴ τι ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχει τότε, ἡδὺ ἐξίοι καλλίων εἶναι; Τρι. ὅτι οὕτως ἂν ἤλγησεν ὧδε τῇ θυγατρὶ, μήτηρ τις ὖσα. Νι. μηκέτι μεμνήμεθα, ὦ Δωρὶ, ἐκείνων, εἴ τι βαρβαρος γυνὴ ὑπὲρ πλὼ ἀξίαν ἐλάλησεν. ἱκανὴ γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν

pen tenens, altera quidem ferit, altera autem Gorgonam spectandam proferens, in lapidem illam conuertit. Illa igitur mortua est, & dirigere ipsius membra omnia quæcunque Meduſam assexerunt: at hic solutis uinculis quib. uirgo alligata fuerat, suppositaq; manu suscepit illam summis pedum digitis descendentem è rupe, ardua illa quidē atq; proclivi & nunc cum eadem nuptias peragit in ædibus Cephei, abducetq; illā sē cū Argos. quare pro morte nuptias, neq; eas uulgares, illa inuenit. NER. Equidem non ita ualde ægrè fero factum hoc. Quid enim adeò nobis iniuriæ fecit puella, si mater ipsius superbè extulit seſe tunc, ac pulchrior nobis esse uoluit? TRIT. Quòd hoc pacto magnum dolorem perceptura fuisset ob filiam, mater certè illius cum sit. NER. Ne meminerimus Dorì istorum amplius, si quid barbara mulier suprà quàm decebat loquax fuit. Satis enim supplicij tulit, quæ tan-

ρίαν ἔλαμε, φοβυθεῖσα ἐπὶ τῇ παιδί. χάρωμεθ' οὖν τῷ γάμῳ.

to in metu, filiæ causa constituta fuit. Gratulemur igitur nuptijs.

IN DIALOGVM NEPTVNI & Nereidum, Gilberti Cognati annotationes.

a Puella delapsa.) Helle ab ariete in mare delapsa, Athamantis Thebarum regis filia, Phryxi soror. b Ino.) Cadmi filia furentem maritum cum fugeret, se in mare præcipitauit, & pro dea est habita. c Educauit.) Ino Bacchum infantem matertera dicitur enutriuisse. d Amphitrite Neptuni uxor.

IN EVNDEM, IOANNIS SAMbuci Annotationes.

προσακτικὸς, καὶ ἀπαγητικὸς, de Helle ab ariete in mare delapsa.

Hellen cum uexit, Phrixumq; per Hellespontum,
Olim aries, dorso decidit ille metu.
Ast huius frater Colchos est uectus aduscq;,
Sola soror liquit nobile nomen aquæ.

Fretum hoc.) προσακτικα. Vos Nereides.) ἀποσροφὴ. Nequaquam.) ἀπάρνησις. Miseremur enim ipsius.) αἰτιολογία. At hoc quidem.) ἀναστολὴ ἀπὸ τοῦ ἀδίκου, καὶ αἰσχροῦ. Sed quod dixi.) Repetit mandatum suum. Illud autem pro solatio erit.) ἡ παραμύθιον ἢ προόρησις τῆς τιμωρίας. Educauit enim illum Ino.) Ouidius 3. Metamorpho. Sed tamen Bacche.) Occupatio. Sed quid accidit.) παράστασις. Illa uero.) Narratio, quomodo Helle sit delapsa in mare. Et uertigine correpta.) Causæ. Atq; ita in mare decidit.) Ipsa res. An non igitur matrem.) Obiectionem ἀντίστασιν diluit.

IN

IN DIALOGVM IRIDIS ET Neptuni, Ioannis Sambuci Annotationes.

ἐξηγητικὸς: Quomodo Delus insula fluitans substiterit.

Vt fluitans Delus consistat, nunciat Iris:
Ortygia, Asterie quæ ante vocata fuit.
Hospitium tandem Latonæ præbuit istic,
Cum Pytho usqueadeò persequeretur eam.

Insulam.)Subiecti tractatio κατ' ἀφήγησιν. Eam, ita iubet Iupiter.)Prædicatum κατ' ἐντολὴν. In medio Aegæo.)Alludit ad nomen insulæ, quo ipsa fuit appellata. Opus enim.) Ratio. Fiet hoc Iri.)Pollicetur se morem gesturum: & interrogat causam finalem. Latonem in ipsa oportet parere.)ἀφήγησις. Quid igitur?)Obiectio. Non Neptune.) Responsio. Nam Iuno obstrinxit.) Maior assumptio. Abscondita enim tum fuit.)Probatio. Subsiste.) ἡ πρόσαξις. Fratris mei.)Scilicet Iouis. Liberos duos.) Apollinem & Dianam. Et uos Tritones.)ἀποστροφὴ προσακτικὴ ἢ προτροπὴ. Tu uerò uade.)Conclusio.

IN DIALOGVM XANTHI ET Maris, Gilberti Cognati Annotationes.

a Xanthe.)Xanthus Lyciæ amnis in campis Troianis, qui & Scamander dicitur, à colore aquę flauo dictus, qui color in Tyberi conspicitur. Vnde Horatius: Vidimus flauum Tyberim. Xanthum λιπαύχενα nuncupat Homerus Iliad. ξ.

Ξάνθῳ λιπκίνεσσ', ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς. & ô his uerbis:
νόσφι νεὼν ἁγαγὼν ποταμῷ ἐνὶ λιπήεντι ἐν καθαρῷ.

Huius meminit Eustachius circa finẽ Iliad. β. & Strabo lib. ιδ.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

παραλληλτικὸς: Petit enim Xanthus fluuius, à Vulcano penè exustus, auxilium à mari, ...

Ignipotens rapidis incenderat omnia flammis,
Vnà etiam exustus fortè Scamander erat.
Præsidium ponti quærens nihil impetrat ille,
Audax obstiterit quod semel Acacidi.

Susçipe me.) Αἴτησις. Grauia enim passus.) αἰτία. Quid hoc rei est.) Rogatio gemina. Postquam enim occidente.) A' causa narratio, & factum Achillis, quod est causa impulsiua sui facti. Ego misertus miserorum.) Causa impellens. Vt aquis inundarem.) Factum suum. Ibi igitur Vulcanus.) Redit ad Vulcanum, & ipsam rem, post causam expositã. Etsi quibus aliis locis.) εἰρωνία. Exusçit quidem ulmos.) ἀφαίρεσις, uel ἀντιπόδοσις. Vides nimirum.) Conclusiuncula quærelę. Turbidus es ὁ Xanthe.) Concessio προσαπόδοσις. Ac meritò Xanthe.) σαρκασμὸς & accusatio. An non igitur decebat.) Defensio ab honesto. Vulcanum uerò, an non.) ἀντισαγωγὴ regerit par.

IN DIALOGVM TRITONIS & Nereidum, Gilberti Cognati Annotationes.

a Perseum illum.) Perseus à Dijs ipsis armatus Medusam interfecit: multosq; inter quos Atlas fuit & Acrisius, uertit in lapides, quibus iactis Deucalion olim humanũ genus refecit.

IN EVNDEM IOANNIS Sambuci Annotationes.

Διηγητικὸς: Quomodo Perseus filius Danaes balænam contra Andromedam emissam occiderit, & ipsam puellam liberauerit, & tandem in uxorem duxerit.

Iusserat Andromedam conuinci nexibus Ammon:
Pro matre id Veneris ultio certa fuit.
Liberat hanc Perseus, qua conditione uolebat:
Belua nil potuit, factus & hicce gener.

Balæna ista uestra, Nereides.) ἀφήγησις γενικὴ, & propositio bipartita. A' quo.) Rogatio de interfectore. Tanquam illectamento.) Causa impellens. Ex insidijs.) Modus. Aggressus

Aggressus illam.) ἐφήνησις. Puerum illum paruum.) πρόσωπογραφία. Conseruastis miserę.) ἐπαινῶ. Noui quę dicis.) Consensio. Consentaneum uero.) Ratio ab ætate, familia & corpore. Hic occidit balænam.) Continuatio narrationis causę. Ego uobis exponam.) Ἀποχώρησις. Missus hic fuit.) Narratio. Postquam autem peruenit.) Causa finalis. Quomodo Triton.) ἐρώτησις γνωικὴ. Quibus auxilijs? quomodo? interpellatione rogat an μονομαχία fuerit, an bellū. Quo pacto autem aspexerit.) ἐπαναλῆψις. Aspici enim nequeūt.) Gorgones. Talia autem audiui ipsum.) Aᵗ testimonio. Minerua igitur inquam.) ἐπαναλῆψις. Postea sinistra.) ἐνθλιάσκων ἡλίτα λιτήνησις. Harpe.) ἅρπη ensis falcatus Perseī fuit. Porrò ubi circa maritimam.) Accedit propius ad deliberationem Andromedę. In rupe quadam prominente, palo affixam.) Aᵗ fortuna, id est supplicij fœditate & indignitate, à situ, ab habitu, ab ętate & sexu. Misertus fortunę illius.) παθῶν. Oportebat enim incolumem.) Causa. Opem ferre illi statuit.) Consilium. Vbi iam balęna accessisset.) Der ritter S. Georgius. Quasi mox absorptura.) τὰ προαχθέντα. In lapidem illam conuertit.) μεταμόρφωσις. Diriguere ipsius membra.) ἐκφαινόμενον. Solutis uinculis.) πρᾶγμα προαχθὲν. Summis pedum digitis.) ὁ πρόπους. Quare pro morte.) ἐπιφώνημα ex repugnantibus. Equidem non ita ualde ægrè fero.) ἐπίκεισις αἰτιολογική. Quid enim adeò nobis iniuriæ.) ἐμμανία. Quod hoc pacto.) ἐπόκεισις ἀσφαγὴ φυσική. Ne meminerimus.) Conclusio. Satis enim supplicij tulit.) Ab æquo. Gratulemur igitur.) Clausula.

MORTVORVM DIALOGI.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ. MENIPPI, AMPHILOCHI & TROPHONIJ.

Erasmo Roterodamo interprete.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

ΣΦῶ μέν τοι, ὦ Τροφώνιε καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, οὐκ

VOS nimirū [a] Trophoni atq; [b] Amphiloche, quū sitis mor

εἶσ', ὅπως νεκῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις λοκᾶτε, καὶ οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων θεοὺς ὑμᾶς νομίζουσιν εἶναι. Τρο. τί οὖν ὑμῖν αἴτιοι, εἰ τὰ ἀνοίκεια ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν ἀ ξιοῦσιν; Μίν. ἀλλ' ὅκ ἂν ἐλοξαζον, εἰ μὴ ἦσάν τινες καὶ ὑμᾶς τοιαῦτα ἐτέρα. τοῦ δὲ, ὡς τὰ μέλοντα προ. πολέτες, καὶ προειπεῖν δυνάσ. μενοι τοῖς ὁρωμένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν ὅ. τος ἂν ἐδέησ', ὅτι αὐτῷ ἀπο. κριτέον ὑπὲρ αὐτῶ· ἐγὼ δ' ὅ. μως ἐρέω, καὶ μανθάνομεν, λιὼ τις κατέλθοι παρ' ἐμέ· σύ δ' ἐοικας ἐκ ἐπιλελῆσθαι· ἔνα Λεβαδέᾳ τὸ φαράπαν· οὐ γὰ ἀπίστας σὺ τέτοις. Μίν. τί φῄς; ἐ μὲ ἐς Λεβάδειαν χαὶ κατέλθω, καὶ ἐσαλεύσ. τοις ὀβολοις, γελοίως μάλα ἐν τοῖν χειροῖν ἔχων, ἐσιπύ. σω δὲ τῇ σοφίᾳ τεπεινὸ ὄν. τως ἐς τὸ σπήλαιον, ἐκ ἂν ἐδυ νάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ, ὥσπερ

tui, tamẽ haud scio quo nam modo phanis estis donati, uatesq; credimini, ac stulti mortales deos esse uos arbitrantur. TRO. Quid? an nobis igitur imputandum, si per insciti am illi de mortuis huiusmodi opinantur? MEN. Atqui non ista fuissent opinati, ni uos tũ quũ uiueretis, eiusmodi quædam portenta ostentassetis, tanquam futurorum fuissetis præscij, quasiq; prædicere potuissetis si qui percõtarentur. TRO. Menippe, nouerit Amphilochus hic ipsi pro sese respondendũ esse: cæterũm ego [c] Heros sum, uaticinorq; si quis ad me descẽderit. At tu uidere nũquam omnino [d] Lebadiam adijsse, neque enim alioqui ista non crederes. MEN. Quid ais? equidem nisi Lebadiam fuissem profectus, ac linteis amictus, offam etiã ridiculè manu gestans, per angustum aditum in specum irrepsissem, nequaquam fieri potuisset ut te defunctum esse cognoscerem, perinde

ὥσπερ ἡμᾶς, μᾶλλον τὴν γοητείαν διαφθεῖραι, ἀλλὰ πρὸς τὸ μαντικῆς, τί ἂν ἡμῖν ὠφέλιμον ἀγυιεῦσαι γάρ. Τρο. ἆρ' ἀνθρώπου τι καὶ θεοῦ σώματον. Μέν. ὦ μή τι ἄνθρωπος ἄρα μοι φαίνεται, ὡς φησι, μήτε θεός, καὶ σωαμφότερόν ἐστι: νῦν οὖν ποῦ σοι τὸ θεῖον ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπελήλυθε; Τρο. χρᾷ, ὦ Μένιππε, ἐν Βοιωτίᾳ. Μέ. ἐκ οἶδα, ὦ Τροφώνιε, ὅ, τι καὶ λέγεις. ὅτι μὲν τοι ὅλος ἀνὴρ εἶ, ἀναβλεπὼν ὁρῶ.

perinde atq; nos, solaq; præstigiatura reliquos antecellere. Sed age per ipsam diuinandi artem, quid tandem est Heros? neque enim intelligo. TROPH. Est quiddam partim ex homine, partim ex Deo compositum. MEN. Nempe quod neque sit homo, quemadmodum audio: neque Deus: ueriùm pariter utrunque. Ergo dimidia illa tui ac diuina pars, quo nunc recessit? TROPH. Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. MEN. Haud intelligo quid dicas Trophoni, nisi quòd illud planè uideo, te totum esse mortuum.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ. MERCVRII ET [a]Charontis.

Iacobo Micyllo interprete.

MERCVRIVS.

Λογισώμεθα, ὦ πορθμεῦ, μοῦ, ἐὰ ἐλακᾶ, ὀπόσα μοι ὀφάλλει ἔλθη, ὅπως μὴ αὖθις ὀρίζωμέθ τι περὶ αὐτῶν. Χά. λογισώμεθα, ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ ὡρίσθαι περὶ αὐτῶν, ἢ ἀπρακτεῖν ἔτερον.

RAtionẽ supputemus portitor, si uidetur, quantum mihi debeas iam, ne denuò aliquãdo de eo inter nos contendamus. CHAR. Supputemus Mercuri. Satius enim est maturè id agere, deinde & minoris negocij.

Ερ. ἄγκυραν ὑποπλαμβάνω ὑμῖν πέμψας πέντε δραχμῶν. Χά. πολλοῦ λέγεις. Ερ. νὴ Δία ἀλλὰ σωνίαν, τῶν πέντε ὠνησάμην, καὶ βαπτῶρα δύο ὀβολῶν. Χά. τίθει πέντε δραχμὰς, καὶ ὀβολὸς δύο. Ερ. καὶ ἀνέφραν ὑποβὰς τὸ ἱστίον πέντε ὀβολὸς ἐγὼ κατέβαλον. Χά. νὴ τέτταρας προσίθει. Ερ. νὴ κύριον, ὡς ὑπεπλάσατο σκαφιδίων τὰ αὐτρύπητα, καὶ ἥλκυσ ἡ, νὴ παλαιὸν ἄλλο, ἀφ' ἧς τὴν ὑστέραν ὑπέκλασας, δύο δραχμῶν ἅπαντα. Χά. σὺν, ἄξια ταῦτα ὀνόσω. Ερ. ταῦτά ὅτῳ, ἃ μή τι ἄλλο ὧμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότερον δ' ἔν ταῦτ' ἀποδώσειν φῄς; Χά. νῦν μέν, ὦ Ερμῆ, ἀπώλειαν. ὧν δὲ λοιμός τις ἢ πόλεμος καταπίμψῃ ἀθρόος τινὰς, ἐνίσται τότε ἀποκρύπτειν ἐν τῷ πλήθει παραλογιζόμενον τὰ πορθμεῖα. Ερ. νῦν οὖν ἐγὼ καθιζήσομαι, τὰ πάντα συχάζων γενέσθαι,

MERC. Anchoram, ut mandaras, comparaui tibi quinq; drachmis. CHAR. Caro dicis. MER. At per Plutonem, quinque emi illam: & præterea lorum, quo remum alligares, obolis duobus. CHAR. Pone quinq; drachmas, et obolos duos. MER. Et pro resarciendo uelo quinq; obolos ego exolui. CHAR. Etiã hos appone. MER. Et b ceram ad oblinendas nauigij rimas tibi emi: & clauos præterea, & funiculum unde hyperã feci, omnia hæc duabus drachmis. CHAR. Rectè, laudo, hæc uili emisti. MER. Hæc sunt quæ tibi exposui: nisi si quid reliquum est quod me fugit inter computandum. Quando autem hæc redditurũ te promittis? CHAR. Nunc quidem, Mercuri, non possum. Si uerò pestis aliqua aut bellum confertos & frequentes huc demiserit aliquos, licebit mihi tũ allucrari aliquid, subtracto clàm nonnihil ex portorio. MER. Proinde ego nunc sedebo, pessima quæque ut eueniant precando, ut inde

ὥστ ἐν ἀπὸ τούτων ἀπολαύσει.
μι. Χά. ἐκ ἔγιν ἄλλως, ὦ
Ἑρμῆ. τοῦτο δ' ὀλίγοι, ὡς ὁρᾷς,
ἀφικνοῦνται ἡμῖν, ὀρθῶν γάρ.
Ἑρ. ἄμεινον ἦσαν, εἰ καὶ ἡ-
μῖν παρεκτάσιος τοῦ σοῦ τὸ
ὄφλημα. πλὴν ἀλλ' οἱ μὲν πα
λαιοὶ, ὦ Χάρων, οἵδε οἷοι πα
γγίνοντο, αὐθρᾶσι ἀπαυτοῦ,
ἄμαθεῖς καὶ ἀπλοῦν, καὶ φαν
μάτια οἱ πολλοί. τοῦ δ' ἕνε
μόνου τις τοῦ παλαιοῦ ἀ-
πιδεῖν ὠν, ὃ τοῦ δὲ γυναικὸς,
ἢ τοῦ φυσᾶν ὀφλήκοσι τῶν
γαστέρα καὶ τὰ σκέλη, ὠχροὶ
γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀγγυιᾶς,
ἀλλ' ὁμοῖοι ἐκείνοις. οἱ δὲ νῦ-
τοι αὐτῶν, ἅτε χρήματα ἤκτη
σιν, ὑπερυβρίσθοντες ἀλλήλοις,
ὡς οἰκασι. Χά. παῦσον γὰρ
περιπόβητά ὄντα ταῦτα. Ἑρ.
ἐκεῖνο δέ γ' ἐγὼ δέξαιμι ἂν ἀ-
μαρτάνειν, τοὺς ἐκ τῶν
τὰ ὀφειλόμενα παρὰ σοῦ.

ut inde fructum aliquem capiam. CHAR. Fieri aliter non potest, Mercuri. Nam pauci nunc, uides, ad nos descendunt. Pax enim est. MERC. Satius est ita esse, etiam si ob hoc abs te prorogatur nobis debiti istius solutio. Verùm enimuero prisci illi, Charon, nostri quales aduenire solebant, quàm fortes atque animosi omnes, cruore madidi, et uulnerib. pleni pleriq? Nunc autem aut uenено aliquis à filio interfectus, aut ab uxore, aut præ nimia uoluptate tumefacto uentre & cruribus aduenium. Pallidi enim omnes, & ignaui, neque similes prioribus illis. Plurimi autem ipsorum etiam pecuniarum causſa uenium, factis (ut uidetur) mutuò sibi insidijs. CHARON. Omnino enim expetibiles illæ sunt. MERC. Proinde neque ego uidear peccare grauius aliquid, si uel acerbius abs te exigam ea quæ mihi debes.

MENIP.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

MENIPPI ET Cerberi.

Erasmo Roterodamo interprete.

MENIPPVS.

Ω Κέρβερε (συγγενὴς γάρ μοί σοι, κύων ἡμὶν αὐτὸς ὤν) ἐπί μοι πρὸς τῆ Στυγὶ, οἷος ὢν ὁ Σωκράτης, ἦπότε κατῆει πρὸς ὑμᾶς; ἦκὸς δὲ σὲ δεῦρο ἰέναι, μὴ ὑλακτοῦντα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι, ἢ σὺ τοιοῦτος. ΚΕΡ. πρὸ μὲν τοῦ, ὦ Μένιππε, πάντα σιωπῇ ἐδόκει ἀρκεῖν προσώπῳ προσεῖναι, καὶ τὸ πάνυ δεδιέναι τὸν θάνατον δοκοῦν, καὶ τῷ ἐμφανῆ τοῖς ἔξω τρομεῖν ἐσθῆτι βίλινον. ἐπεὶ δὲ καὶ σὺ ἀσθενὴς εἶ πρὸς τὸ χάσματος, καὶ δεδιὼς τὸν ζόφον, κἀγὼ νῦν διαμέλλοντα αὐτὸν ἀπιόντα τῷ κυνεῇ, κατιδόμενος τὰ βάθρα ὑπόκυφα, ὥσπερ τὰ βρίφη ὑπόκυφα, καὶ τὰ ἑαυτοῦ παιδία ὀλοφύρεται, καὶ πάντοθεν ἐγίνεσθο. Μέ.

HEus Cerbere, quando quidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, quum & ipse sim canis, dic mihi per [a] Stygiam paludem, quomodo sese habebat [b] Socrates, quum huc accederet? Verisimile est autẽ te, Deus quũ sis, non [c] latrare modò, uerumetiam humano more loqui, si quando uelis. CER. Quũ procul adhuc abesset, [d] Menippe, uisus est cõstãti atque interrito adire ultiti, perinde quasi mortẽ nihil omnino formidaret, tanquam hoc ipsum uellet ijs qui procul à specus ingressu stabant, ostẽdere: uerũ simulatq; desp exit in hiatũ, uiditq; profundum atq; atrum antri receſſum, simulq; ego cunctantem etiam illum [e] aconito mordens, pede correptum, detraherem, infantium ritu eiulabat, suósque deplorabat liberos, nihilq; non faciebat, in omnem speciem sese cõuertens. ME.

Num

ἀνεῖν σοφιστὴν ὁ ἀνθρωπος· Num igitur fucatè ſapiens
λῶ, ηδὲ ὑπ ἀλυθῶς κατεφρόνει erat ille, neque uerè mortem
τ πράγματος: Κίρ. Ὄν. contemnebatᵃ CER. Haud
ἀλλ' ὑπάρ ἀναγκαῖον αὐτὸ uerè: cæterùm ubi uidit id
ἐώρα, κατεθρασύνετο, ὡς ἀνι- eſſe neceſſe, audaciâ quandã
θεν ὑπ ἀνων πασόμενος, ὁ præſe ferebat, quaſi uerò uo
πάντως ἤθελε παθεῖν, ὡς θεω- lẽs id eſſet paſſurus, ᵇ quod
μένων τε οἱ θνητοί. ηδὲ ἦ- alioqui uolenti nolenti tamẽ
μεν, πρὸ πάντων γε τ τοιέ- omnino fuerat ferendum,
των ἅπαν ἂν ἐχαιμι, ἕως τοῦ uidelicet quo ſpectatoribus
φαίνε τολμηρὸν ηδὲ αὐθράδες, eſſet miraculo. Equidem il-
πάνθ' ἑνόθεν ἕλκυχ ἀνερ- lud in totum de uiris iſtiuſmo
βές. Μέ. ἐγὼ δὲ πῶς σοι πα di uerè poſſim dicere, ad fau
γκλυδίνα ἐδοξα: Κίρ. μό- ces uſque ſpecus intrepidi
νον, ὦ Μένιππε, ἀξίως τ γέ- ſunt ac fortes: porrò intus
νους, ηδὲ Διογένους πρὸ σου, ὅτι quum ſunt, nihil mollius ne-
μὲν αὐαγκαζόμενοι ἐσήεσθε, que fractius. MEN. Cæ-
μηδ' ὑπεμβῆναι, ἀλλ' ἑκόντες terùm ego quònam animo tĩ
γελῶντες, ὀλιγώρως παραγγέ bi uiſus ſum ſubiiſſe ſpecum?
λαντες ἅπασιν. CER. Vnus mortaliũ Me-
nippe ſic mihi uiſus es ſubire, ut tuo dignum erat genere: & prior te g Diogenes: propterea quòd neutiquam adacti ſubieritis, aut intruſi: uerùm tum ultronei, tum ridentes, atque h omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΜΕΝΙΠ- a CHARONTIS
ΠΟΥ ηδὲ Ερμῆ. & Menippi.

Eraſmo Roterodamo interprete.

CHARON.

Ἀπόδος, ὦ κατάρατε, τὰ Reddeᵇ naulum ſcele-
ναυβόλια. Μένιππε, βία, ſte. MEN. Vociferare,
ſi qui-

ἐ τοῦτό σοι ἦδιον, ὦ Χάρων. Χά. ἀπόλ(ϖ), φημὶ, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμευσάμην. Μέν. ἐκ ἂν λάβοις παρὰ τ μὴ ἔχον τ(ϖ). Χά. ἔστι δέ τις ἀβολὸν μὴ ἔχων; Με. ἐ μὲν ἦ ἄλ. λ(ϖ) τὶς, ἐκ οἶδα, ἐγὼ ὃ ἐκ ἔ. χω. Χά. ἠδὲ μὲν ἄγξω σε, νὴ τὸν Πλάτωνα, ὦ μιαρὲ, εἰ μὴ ἀποδῷς. Μέν. κἀγὼ τῷ ξύλῳ σε πατάξας διαλύσω τὸ πρανίον. Χά. μάτην ἦν ἔσῃ πεπλουτικὼς τοσοῦτον πλοῦν; Με. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀ. ποδώσει, ὅτε με παρεδέξατό σοι. Ἑρ. νὴ Δία ἀναμένω, εἰ μέλλω γε ἠδὲ ὑποδεήσεσθαι τῶν νε. κρῶν. Χά. ἐκ ἀποστήσομαί σου. Με. τοῦτο γε ἕνεκα νεωλ. κήσας τὸ πορθμεῖον παράμε. νε. πλὴν ἀλλ' ἴσθι μὴ ἔχων, πῶς ἂν λάβοις; Χά. σὺ δ' ἐκ ἤ. δεις, ὡς κομίσαι δίον; Με. ἦδειν μέν, ἐκ ἔχων δέ. τί οὖν ἐχρῆν δρᾶν τοῦτο μὴ ἀποθανόν; Χαρ.

si quidem istuc tibi uoluptati est Charon. CHAR. *Redde inquã quod pro traiectione debes.* MENIP. *Haudquaquã auferre queas ab eo qui nõ habeat.* CHA. *An est quispiam qui ne obolum quidem habeat?* ME. *Sit ne alius quispiam praterea, equidẽ ignoro: ipse certe non habeo* CHA. *At quin præfocabo te per Ditẽ impurissime, ni reddas.* ME. *At ego illiso baculo tibi cõminuam caput.* CHAR. *Num ergo te tam lõgo tra iectu gratis transuexero?* ME N. *Mercurium meo nomine tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit.* MER. *Bellè mecum agatur per Iouem, siquidẽ futurum est ut etiam defunctorum nomi ne persoluam.* CHA. *Haud omittam te.* ME N. *Quin igitur uel huius gratia perge, ut facis, nauim trahere: quanquam quod nõ habeo, quinam auferas?* CHAR. *At tu nesciebas quid tibi fuerit apportandum?* ME N. *Sciebam quidem, uerùm non erat. Quid igitur? nũ ea gratia erat mihi semp in uita manẽdũ?* CHAR.

Χά. μόνῳ ὦν σοὶ ἐξέσται πρὸς ταῦτα παιπλοῦνται. Μί. ὁ πρὸς ταῦτα, ὦ βέλτιστε· ἐγὼ γὰρ ἐώρτασα, ἐγὼ δὲ κάπυρ ἐπιλαβόμενος ἐγὼ οὐκ ἐπλαυσα μόνῳ τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χά. ἀλλὰ ταῦτα πρὸς τὰ παρόντα μέν τὸν ὀβολὸν ἀποδοτέον σοι ἐστί, ὁ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι. Μί. ἀκοῦσαι ἀπάγαγέ με ἐπὶ τὸν βίον. Χά. Χαίρειν λέγεις, ἵνα μὴ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ παρὰ σοῦ προσλάβω. Μί. μὴ ἐνόχλει δή. Χά. ἄξομαί σε ἐγὼ τῇ πόρᾳ ἔχεις. Μί. ὁρᾶτε ἐ θέλεις, ἐγὼ τοῦτ' ἐκάστοτε τὸ ἐπίπονον. Χά. πόθεν τοῦτον ἡμῖν, ὦ Ερμῆ, τὸν νεκυαγωγόν; οἷα δὲ ἐγὼ ἐλάλει πρὸς τὸν πλοῦν, τὸ ἐπιβατὸν ἀπὸ τῶν καταγελῶν, ἐγὼ ὑδιπόνουν, ἐγὼ μόνῳ ἔξεπλεον, οἶμαι ὑμᾶς ἐκείνου; Ερ. ἀγνοεῖς, ὦ Χάρων, ὑποῖον αὖ ἄρα διατρέφεσθε: ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κἀξ ὧν αὐτῷ μέλει, ἐτός ἐστιν ὁ Μένιππος. Χά. ἐγὼ μὲν οὖν σε λάβω ποτέ. Μί. οὐ

CHAR. Solus ergo gloriaberis te gratis fuisse trãsuectum? MER. Haud gratis ô præclare: si quidem & e sentinam exhausi, & remum arripui, & uectorum omnium unus non eiulaui. CHA. Ista nihil ad naulũ: obolum reddas oportet, neq; enim fas est secus fieri. ME. Proinde tu me rursum in uitam reuehe. CHA. Belle dicis, nimirum ut uerbera etiam ab f Aeaco mihi lucrifaciam. MER. Ergo molestum ne sis. CHAR. Ostende quid habeas in pera. MER. g Lupinum si uelis, & h Hecatæ cœnam. CHAR. Vnde nobis hũc i canem adduxisti Mercuriũ tum qualia garriebat inter nauigãdum, uectores omnes irridens, ac dicteriis incessens, unusq; cantillans illis plorantibus? MER. An ignoras Charon, quem uirum transuexeris? planè liberum, cuiq; nihil omnino curæ sit. Hic est Menippus. CHAR. Atqui si unquam posthac te recepero. ME. Si receperis?

λάβῃς, ὦ βέλτιστε· ἀλλ' ἀλλ' ἐκ ἂν ἀῦ λάβοις.

receperis? ô præclare, ne posßis quidẽ iterũ recipere.

ΑΧΙΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ. ANTILOCHI ET Achillis.

Ottomaro Luscinio interprete.

ANTILOCHVS.

ΟΙα πρώην, Ἀχιλλεῦ, πρὸς τὴν Ὀδυσσέα σοι ἤρκτο, περὶ τῆς θανάτου· ὡς ἀγχοῦ ἦλθε καὶ ἀνάξια τοῦ μεγέθους ἐμέμφου, Χείρωνός τε καὶ Φοίνικος· ἐνθυμοῦμαι γάρ, ὁπότε ἐφοίτας, βλάβας τινὰς παρ' ἐκείνων ὤν, δυτέον παρά τινι τῶν ἀνθρώπων, ᾧ μὴ βίος πολὺς ἂν, μᾶλλον, ὑπ' ἄπορον τῶν ἐπιτηδείων· ταῦτα μὴ ἔν ἀγχοῦ τινα Φρύγα ἀναλῦ, καὶ πρᾶγμα τὸ καλῶς ἐχοντος φιλόσοφον ἴσως ἐχθὲς λέγων· τὸν πλίνος δὲ ὑὸν, τὸν φιλοκινδυνώτατον ἡρώων ἁπάντων, ταπεινὰ ἄττα φρονεῖν αὐτὸν διανοεῖσθαι, καὶ

QVæ nam sunt illa, Achilles, quæ tu Vlyßi iã primùm commemorando in mortẽ executus es, ut minimè generosa, ac Chirone atque Phœnice, quibus tu aliquãdo usus es præceptoribus, parum digna? Audiui enim magis ex re tua futurũ tibi uideri, si uilis agricolæ munus obiẽs, inopi, cui nec uictus suppetat, loces operã, quàm ut omnibus uita functis domineris. Quæ si rudis quidam, plebeius, ex media Phrygia ortus, atq; immodicus insuper etiam uitæ affectator diceret, ferendum forte id esset, atq; condonandum nonnihil rusticitati: uerùm ex Peleo prognatum, & ex omni heroum numero periculorum contemptorem acerrimum, in tam abiectam & humilem de seipso descendere opinionem, fœdum

λὰ ἀισχύνῃ, ἠδὴ ἐναντιότατα πρὸς τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ, ὃς βίον ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολὺ χείριον βασιλεύειν, ἢ τὸν παρόντα τὸν μετὰ τῆς ἀγαθῆς δόξης θάνατον. Αχ. ὦ πῶ Νέστορες, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρ ἔτι τῶν ἐνταῦθα ὤν, ἠδὴ τὸ βέλτιον ἐκάστων ἐπιστάμην οὐ γνοὺς, τὸ δυσκλεῶς ἀνανδρον ἑλόξάμην προτίμων τοῦ βίου. νῦν δὲ σαφῶς ἔγνωκα, ὡς ἐκείνη μὲν κἀκείνως φιλεῖ, εἰ ἠδὴ ἔ, τι μάλιστα οἱ αὖν ῥαψῳδήσουσι μυριάδες νεκρῶν δι' ὀλιγωρίαν, ἢ ὅτι τὸ κάλλος ἐκεῖνο, ὦ Αντίλοχε, ὅτι μὴ ἰσχὺς παρῆν, ἀλλὰ κάμιδα ἅπαντες ἴσμεν τῷ αὐτῷ ξυνῳκισμένοι, ἠδὲ κατ' ὀλίγον ἀλλήλων διαφθειρόμενοι, ἠδὴ ὅτι οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ διλίχιοί μοι, ὅτι οἱ τῶν Αχαιῶν θραπσύνειν. ἰσχυρία ἢ κἀκμὴ, ἠδὲ νεκρὸς ὅμοιος, ἢ μὴν κακὸς, ἠδὲ ἠδὲ ἀγαθός.

dum sanè atq; pudendũ in primis. Denique ijs quæ in uita strenuè gesseris, equidẽ haud scio quomodo ista conueniant. Nam dũ in Phthio regnare tibi ad senectã usque licuisset, citrà gloriã tã mẽ tu gloriosam oppetere mortẽ maluisti, q̃ potiri regno. ACHI. At ô Nestoris fili, nondũ etiã tum fecerã rerũ earũ periculũ, et q cui præferrem ignorãs, gloriam hãc infelicẽ præponebã uitæ. Atqui sero tam tandẽ intelligo quàm egerim imprudenter. Apud uiros enim reperies fortè qui res bene gestas celebrent literarum monumentis: sed hic apud manes nõ uideo q̃ fructũ ferũ opus effecerim, ubi unus est honos omniũ. Sed neq; uires iã adsunt corporis Antiloche, aut forma. interciderũt omnia: pari rerũ statu uiuntur omnia. nullũ sapiẽtiæ aut alterius rei discrimẽ est. Adde q̃ nulli iã ex Troianorũ mortuis formidabilis sum, nemini Græcorum uenerandus: prorsus omniũ de mortuis par existimatio est, siue boni fuerint siue improbi.

ταῦτά μι αὐιᾷ, καὶ ἀχθομαι, ὅτι μὴ δυτσύω ζῶν. Αν. ὁμως τί σὺν αὖ τις πάθοι, ὦ Αχιλ. λεῦ; τὰυτα γαρ ἑλιξε τῃ φύσει, πάντως ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς διατεταγμένοις. ἄλλως τε ὁρᾷς τῶν ἑταίρων, ὅσοι πρὸ σὲ ὀλιγῳ. οἱ ἓ, μετὰ μικρὸν ἓ καὶ Οδυσσεὺς ἀφίξεται πάντως. Φέρει δὲ παραμυθίαν καὶ ἡ κοινωνία τῦ πράγματος, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτ πεπονθέναι. ὁρᾷς τὸν Ηρακλία, καὶ τὸν Μιλίαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαστὸς ἀνδρας, οἱ ἀπ αὖ, οἶμαι, λίξαντο ἀνελθεῖν, εἴ τις αὖτὸς κατέμψει δυτσύσοντας ἀκλεέσις καὶ ἀβίοις ἀνδράσιν. Αχ. ἑταιρικὴ ἓ ἡ παράινεσις· ἐμὶ δὲ ἀπ οἶδ ὅπως ὑ μνήμη τῶν παρὰ τὸν βίον αὐιᾷ. οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν

Hæc sunt quæ me angunt, et miserè solicitant, et ob quæ doleo, quòd non potius loco operas, & uiuo. ANTI. At uerò, Achilles, quid agat quispiam? quandò sic natura comparatum est, ut omnes prorsum cogantur semel uitam relinquere. quæ lex quum in universùm iam obtinuit, nec abrogari ullo modo queat, patienter hanc feras oportet. Cæterùm aspice nos, quotquot penes te sumus idenique & Vlysses quoque post pusillũ aduenietiunde solatium tibi meritò afferet societas: id quod & alijs in rebus plerunque usu uenire solet. Nõ enim solus uideris in hæc mala coniectus: en tibi Herculem, Meleagrũ, & alios plerosque, qui non parum multos in admirationem traxere: qui quidem (ni fallor) haudquaquam in uitam uidentur rediturì, si quis eos ad inopes & uictu indigos mittat, ut illis pro mercede seruiant. ACHIL. Sociorum hæc quidem admonitio est: uerùm haud scio quo pacto eorum quæ in uita aguntur, memoria impẽdiò me excruciat. Arbitror aũt & uestrũm

unum

ξυμφορον, ἀ δὲ μὴ ὁμολογᾶτι, πάντη χάρις ἐστὶ, καὶ ὑπομενχίσειν αὐτὸ πάσχοντος. Αν. ἔπ, ἀλλ' ἀμένους, ὦ Αχιλλεῦ, τὸ γὰ ἀνωφελὲς ἧττον λίγειν ἐῶμεν. σιωπᾶμ γὰρ, καὶ φρόνιμ καὶ αἰσχύνεσθαι δίδοται ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὀφλισκεῖν, ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα διαλεγόμενος.

unūquēque ita affici, etiā si nō palàm cōfiteamini: nequiores sanè in eo, quòd tacitè huiuscemodi per quietē toleratis. ANTI. Non equidem Achilles, sed longè tibi præstamus: quippe qui intelligimus quàm sit inutile de ijs rebus uerba facere. Silere enim, & æquo animo sustinere omnia quæ accidūt, datum nobis est: ne tibi affectu isto similes, ipsi quoque ridiculi omnibus meritò uideamur.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ Ερμῆ. — MENIPPI ET Mercurij.

Erasmo Roterodamo interprete.

MENIPPVS.

Ποῦ ἦ οἱ καλοί εἰσιν, ἢ ἀὶ καλαὶ, ὦ Ερμῆ; ξυφάσεσόν μινίνλωντα. Ερ. ὁ σχολὴ μᾶλλον, ὦ Μένιππε. πλὴν κατ' ἐκεῖνο ὠτὸ ἀπόβλεψον, ὡς ἔστι τὰ λεξιὰ, ἔνθα Υάκινθός τέ ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Αχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ καὶ Ἑλένη καὶ Λήδα, καὶ ὅλως τὰ ψυχαῖα κάλλη πάντα. Μι. ὁρᾶ μόνον

AT a ubinam formosi illi sunt, ac formosæ, Mercuri? ducito me, docetoq;, utpote recèns huc profectū hospitē. MERC. Haud mihi licet per ociū Menippe: quin tu isthuc ipso è loco dextrorsum oculos dirige. Illic est b Hyacinthus ille, & Narcissus, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, et Leda: breuiter quicquid est ueterum formarum. MENE. Equi-

μένην ὁρῶ, ηδὲ ηρωϊκα, τῶν σαρκῶν γυμνὰ, ὁμοια τὰ πελλά. Ερ. ηδὲ μὲν ἱκανά γε φαν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ βαυμάζουσι τὰ ὀστᾶ, ὧν σὺ ἴσως καταφρονᾷς. Μί. ὁμως τῶν Ελενῶν μοι δεῖξον, οὐ γὰρ ἂν δυνηθείην ἐγωγε. Ερ. τουτὶ τὸ ηρωϊον ἡ Ελένη ἐστίν; Μί. ἔστα αἱ χίλιαι νῆες διὰ τοῦτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ελλάδος, ηδὲ τοσοῦτοι ἐπεσον Ελλήνων τε ηδὲ βαρβάρων, ἡ τοσαῦται πόλεις ἀνάστατοι γεγένηνται; Ερ. ἀλλ' ἂν εἴδεις, ὦ Μένιππε, ξῶσαν τῶν γυναῖκα, ἐφης γὰρ ἂν ἡ σὺ αὐτὴ σπουδὴν ἂν ποιεῖσθαι περὶ γυναικὸς, πολλῶ χρόνον ἄλγειν ἀσχέμων. ἐπεὶ ἡ τὰ αὐτὰ ξηρὰ ὄντα, εἴ τις βλέψειε ἀποβλακευόντα τῶν βαρβάρων, ἀμορφα ἀπολυόντι αὐτῷ δόξει. ὅτι μέντοι αὐτὰ, ἡ ἔχει τῶν χροιᾶν, καλλιστά ἔστιν. Μί. ἐκοῦν ἔστω, ὦ Ερμῆ, θαυμάσω, ὡ μὲν

dem præter ossa nihil uideo caluariásq; carnib. renudatas, inter quæ omnia nihil sit omnino discriminis. MBR. Atq hæc sunt quæ poetæ cũ electi mirãtur ac celebrãt, ossa scilicet quæ tu uideris contemnere. MEN. At Helenam saltẽ mihi cõmonstra: nam ipse quidem haud queã dignoscere. MBR. Hæc uidelicet caluaria, Helena est. MEN. Et huius scilicet ossis gratia mille naues ex uniuersa Græcia acto delectu sunt impletæ, tantaq; tum Græcorum tum Barbarorũ multitudo conflixit, tot urbes sunt euersæ? MBR. Cæterum Menippe non uidisti mulierẽ hanc uiuam: quod si fecisses, forsan dicerestu quoque uitio dandum non esse

Pro tali muliere diu tolerare labores.

Atqui si quis flores etiam aresactos marcidosq; cõpleatur, postea quã coloris decus abiecerint, deformes nimirũ uideantur: at ijdem donec florent, coloremq; obtinent, sunt speciosissimi. MB. Proinde illud iam demiror Mercuri, si Græci

σωπήσαν οἱ Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος ὄντως ὀλιγοχρονίου, καὶ μᾶλλον ἀπαιδεύτως, μᾶλλον δὲ ἀνοήτως. Εφ. ὦ σχολαῖε, ὦ Μένιππε, συμφιλοσοφῶμεν σοι. ὅς τι ἔπαλξέμενον τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κάτω κατάβαλὼν σαυτόν· ἐγὼ δὲ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μετολεύσομαι.

si Græci non intellexerunt seſe prorſus usqueadeò momentanea, quæq; tam facilè emarceſceret, elaborare. MERC. *Haud mihi uacat tecũ philoſophari, quare delecto loco ubicunque uelis, proſterne temet ac recumbe: mihi iam aliæ ſunt traducendæ umbræ.*

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ Χάρωνος.

MENIPPI ET Chironis.

Eraſmo Roterodamo interprete.

MENIPPVS.

ΗΚουσα ὦ Χάρων, ὡς θεὸς ὢν, ἐπεθυμήσεις ἀποθανεῖν. ΧΑ. ἀλλὰ σὺ τοῦτ' ἤκουσας, ὦ Μένιππε, καὶ πίθηκας, ὡς ἀληθῆ ἐφθέγξατο, ἀθάνατος ἄναι δυνάμενος. ΜΕ. τίς δ' οἶδε; ὅρας δ' ὅσα πάσχω, ὥσπερ σὺ τοῖς πολλοῖς χρόμαι τος; ΧΑ. ὁρῶ μὲν σὲ ἀκμάζοντα νέον ὄντα, ἐμὲ δὲ ἤδη ἀπολαύοντα τῆς ἀθανασίας. ΜΕ. ἦ καὶ ἐμοὶ δοκεῖς, ἢ τὰ ὄντα ὁρᾷν τὰ φῶς;

EQuidem *inauditum* a Chiron, te, deus quũ eſſes, tamen optaſſe mortem. CHI. *Vera* animirum ſunt iſta quæ audiſti Menippe: planeq; mortuus ſum, ſicuti uides, quum mihi licuerit immortalem eſſe. MEN. *At* quæ nam te mortis cupido tenebat, rei uidelicet quam uulgus hominum horreat? CHI. *Dicam* apud te, uirum neutiquam ſtultum atque imperitum. Iam mihi deſierat eſſe iucundũ, immortalitate frui. MEN. *Quidĩ* an iniucundum erat te uiuere, lucẽq; tueri?

Χέ. ἀν, ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ἐμὲ μὴ ἐγωγε πεισθῆναί τι, ηδὲ ἀχ ἁπλῶν ἡσθῆναι ἐναι. ἐγὼ γ' ἴσως ἀεί, ηδὲ ἀπολαύων τ' ὁμοίων, ἁλίου, φωτὸς, ῥοφῆς. ἀεὶ ὧραι γ' αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἄν. πάντα, ἐξῆς ἕκαστον, ὥσπερ ἀπολυθέντα, θάτερον θατέρῳ. ἐνειλίξαντα γᾶν αὖτ'. ἀγὼ ἐν τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μὴ ταυτὸν ὅλως, τὸ τέρπνὸν ἕν. Μέ. οὐ λέγεις, ὦ Χείρων. τὰ ἐν Ἅιδου γ' πῶς φέρεις, ἀφ' ὧν προ λόμενος αὖ ταῦτα ἥκεις; Χί. ὅτι ἀπ ὄντως, ὦ Μένιππε. οὐ γὰρ ἰσοτιμία, πανὺ δυμοιπνὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα ἀδύ. ἐχεῖ τὸ διάφορον, ἐν φωτὶ γ' ναι, καὶ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε ἀγ' δὲ ψυχὴν, ὥσπερ αὖ, ὅτε πεπνῦμ λεῖ, ἀλλ' αὖ πιλελειμμένη τότων ἀπαύστων ἰσμεύ. Μέ. ὁρᾶ ὦ Χείρων, μὴ πρὸ πίπτῃς σεαυ τὸν, καὶ ἐς τὸ αὖτὸ σοι ὁ λόγος πε ρισῇ. Χέ. πῶς ἔτο φῄς. Μέ.

CHIR. Erat inquam Menippe. nã quod incundũ uocãt, id ego neutiquã simplex, sed uariũ quiddã esse arbitror. Verũm quũ ego semper uiuerẽ, atque ijsdem perpetuò rebus uterer, sole, luce, cibo, tum horæ eædem recurrerẽt, reliqua itẽ omnia quæcũq; cõtingũt in uita, reciproco quodã orbe redirẽt, atq; alijs alia per uices succederẽt: [b] satietas uidelicet eorũ me cæpit. Neq; enim in eo uoluptas est sita si perpetuò fruaris ijsdẽ, sed omnino in permutãdo posita est. ME N. Probè loqueris Chirõ: cæterũ hæc quæ apud inferos agitur uita, quinã tibi procedit, posteaquã ad hãc tãquã ad potiorẽ te cõtulisti? CHIR. Haud insuauiter Menippe siquidem æqualitas ipsa quiddam habet admodũ popularc. Nihil autẽ interest, utrũ in luce quis agat, an in tenebris: præterea neq; sitiẽdũ est nobis, quemadmodũ apud superos, neque esuriẽdũ, sed eiusmodi rerũ omniũ egẽtia uacamus. ME. Vide Chirõ ne temet ipse inuoluas, néue eôdẽ tibi recidat oratio. CHIR. Quamobrẽ istuc ais? ME.

Nempe

ἔστι δὲ τῶν ἐν τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ, καὶ ταὐτὸν ἱστίοτε σοι προσκορὲς, καὶ ἐνταῦθα ὁμοῖα ἔντα, προσκορῆ ἐμοὶ ὡς ἂν γένοιτο, καὶ διὰσει μεταβολάν γε ζητῆν τινα καὶ ἐνταῦθεν ὅν ἄλλον βίον, ἀπορεῖμαι ἀλλώκατον. Χέι. τί οὖν ἂν πάθοι τις, ὦ Μίνιππε; Μί. ὅπερ οἶμαι, καὶ φασὶ, σωφρονεῖν ἐνταῦθα ἀρίσκεσθαι καὶ ἄγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν πάντων ἀφόρητον εἶναι.

Nempe si illud tibi fastidio fuit, quòd inuita semper ipsedem similibusq; rebus uterdum erat: quum hic itidem similia sint omnia, eũdem ad modum pariẽt fastidiũ, ac deintegrò tibi quærenda erit uitæ commutatio, atque hinc quópiam aliam in uitam demigrandum: id quod arbitror c fieri non posse. CHIR. Quid igitur faciundum Menippe? MEN. Illud nimirum, uti sapiens quum sis, quemadmodum opinor, & uulgò prædicant, d præsentibus rebus sis contentus, bonisq; consulas quod adest: neque quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΦΙ. ἢ Νεκυομαντεία.

MENIPPVS, SEV Necyomantia.

Thoma Moro interprete.

ARCVMENTVM.

Videtur hoc Dialogo Lucianus illud maximè commendatum uoluisse, quod in fine Menippus ait à Tiresia sibi dictum fuisse, priuatorum uidelicet hominum uitam optimã atq; tutissimã esse: quod idem Græci noto illo prouerbio dictitant, τῶ λαθι βιώσας. Nam diuitias, potentiã, gloriã, & cætera quæ mundus appetit uana omnia & incerta esse: præcipuè autem diuitum atq; magnorum hominũ ut uitam ipsam periculosam, & pompis solennibus, item tragicis quoque fabulis similem esse, ita miseros plerunque sortiri exitus. quod eo decreto uidetur intelligere uelle, quod apud inferos

contra diuites factum fuisse dicit, quo & corpora illorũ supplicijs destinantur, & animi in asinos migrare iubentur: quod & ipsum nimirum eam significationem habet, quòd diuitum animi plerunque inertes, & omnis doctrinæ expertes esse soleant. Inscribitur autem Necyomantia: quasi dicas, ab inferis seu mortuis petitum responsum. quo uel maximè apparet eum Dialogi scopum habendum esse, qui responso isto Tiresiæ proponitur. Semper enim ex titulis alter nobiliorẽ dialogi personam, alter argumenti quasi quandam ὕλην indicat, Platonico more, quem maximè in hoc Lucianus imitatus est. Constat autem perpetua quadam narratione, qua & causam & modum sui ad inferos descensus, & præterea occasionem qua edictum illud de diuitibus audierit, commemorat. In hac præcipui quidem loci sunt & maximè illustres, de incerta doctrina Philosophorum, de Magorum superstitione & potestate, de inferorum locis, supplicijs, & æqualitate: & postrema illa collatio uitæ humanæ cum pompa solenni, & cum fabulis Tragicorum. Occasio & exordiũ dialogi ab habitu & percunctatione Menippi sumuntur.

MENIPPVS, PHILONIDES. MEN.

Ὦ χαῖρε μιλτιάδη, πρόπυλαῖε ἡσίας ἡμῶν, ὡς ἀσφαλῶς σ' ἑστῶτα ὁρῶ, ὃν φάσκουσι μελαν. φι. ὁ Μένιππος ἔτός ἐστιν, ὦ νύμφη; ἐμβήσομαι ἀλλοσ, ἐμὲ δὲ ἐγὼ παραλείπω. Μενίππε ὅλως. τί δ' αὐτῷ βάλλεται τὸ ἀλλόκοτον τοῦ σχήματος, πῖλος καὶ λύρα, καὶ λεοντῆ; πρόσεστιν ἴδιόν τι ὅμως αὐτῷ. χαῖρε ὦ Μένιππε, καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφῖσ

Salue atrium, domusq; ueſtibulũ meæ. Vt te lubẽs aſpicio, luci redditus. PHIL. Num nam hic Menippus eſt, canis ille? Nõ hercle alius, niſi ego forte ad Menippos omneis hallucinor. At qd ſibi uult habit? huius inſolẽtiæ claua, lira, leonis exuuiæ? Adeundus tamen eſt. Salue Menippe. Vnde nobis adue

niſti?

ἧκω; πολὺν γὰρ χρόνον ὑμᾶς οὐκ ἐφρόντισα ἐν τῇ πόλει. ΜΙ. Ἥκω νεκρῶν κομιδῇ νέα, νὴ σκότου πύλας λιπὼν, ἵν' Ἅιδου χυτρὶς ὕπνῳ δίῳ. ΦΙ. Ἡράκλεις, ἀλλὰ δεῖ Μένιππον ὑμᾶς ἀποδανεῖν, κἀτ' ἐξ ὑπαρχῆς αὐαβιβίσαι; ΜΙ. ἐγώ, ἀλλ' ἐπ' ἐμαυτῷ Ἅιδης μ' ἀφῖξατο. ΦΙ. τίς δ' ἡ αἰτία σοι τοῦ καινῆς νῦν παραδύξαι ταύτας ἀποδημίας; ΜΙ. νύκτως μ' ἐπῆρε, νὴ βράσος τὸ νέον πλέον. ΦΙ. ὦ σοφὸν μακαρίτην βαγῳδῶν, νὴ λίγε ὑτωσίπως ἁπλῶς, καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἰαμβάμου, τίς ἡ τολμή; τί σοι τῶν κάτω πεφάσκειν ἐλίπασε; ἄλλως γὰ ἐμοὶ δοκεῖ τις, ἀλλ' ἀσπάζου ἡδέως. ΜΙ. ὦ φίλτατε, χρεών μοι κατέγνωκται ἐς Ἅιδαν, ψυχῆ χρησόμενον Θηβαίᾳ Τειρεσίᾳ. ΦΙ. ἴτω, ἀλλ' ἡ παρασκεύης· οὐ γὰ ἂν ἔτως ἀμείνους ἐρᾳψῴδαις πρὸς

nisti? diu est quòd in urbe te nõ uidimus. MEN. Ad sum reuersus mortuorum è latibulis,

Foribusq; tristium tenebrarum nigris

Manes ubi inferi manent superis procul.

PHI. O Hercules! clam nobis Menippus uita functus est, reuixitq; denuò? ME. Non, sed me adhuc iuuum recepit tartarus.

PHI. Quæ'nã causa tibi fuit nouæ huius atq; incredibilis uiæ? MEN. Iuuenta me incitauit, atq; audacia,

Quàm pro iuuenta, haud paululum impotentior.

PHI. Siste ó beate tragica: & ab Iambis desecẽdes, sic potius simpliciter eloquere, quæ nam hæc uestis? quæ causa tibi itineris inferni fuit, quum alioqui neque iucunda, neque delectabilis sit uia? MEN.

Res dilecte grauis me infernas egit ad umbras,
Consulerem manes ut uatis Tireſiai.

PHI. Atqui deliras: alioqui non hoc pacto caneres

πρὸς αὖλιδας φίλους. Μι. μὴ δαιμόνιε, ὦ ἑταῖρε, νουθέτει μ̄ Εὐριπίδην ἢ Ὁμηρον συγγινόμενον, ἐπεὶ οἶδ' ὅπως αὐτοπλόον τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται· ἀτὰρ ἐπί μοι, πῶς τὰ χρήματα ὑμῖν ἔχει, ἢ τί ποιοῦσιν ἐν τῇ πόλει; Φι. καινὰ μὲν οὐδέν, ἀλλ' οἷα ἀεὶ πρὸ τ̄ ἁρπάζουσιν, ὠθιορυκῶσι, τοκογλυφοῦσιν, ὀβολοστατοῦσιν. Μι. ἐξόλοιντο, καὶ κακοδαίμονοι. ἃ γὰρ ἴσασιν, οἷα ἐνέχυρα πεπήγασι κατὰ τῶν πλησίον, ἃ μιᾷ τ̄ Κέρβερον, ἀδυμίᾳ μηχανῇ τῷ διαφυγεῖν αὐτούς. Φι. τί φῄς; δεδοκταί τι νεώτερον τοῖς κάτω περὶ τ̄ ἐνθάδε; Μι. νὴ Δία καὶ πολλά, ἀλλ' ἡμεῖς ἐπορθρίσαμεν αὐτὰ πρὸς ἅπαντας, ἀλλὰ τὰ ἀπόρρητα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ὑμᾶς γράψεται γραφὴν ἀσεβείας ἐπὶ τ̄ Ραδαμάνθυν. Φι. μαλακῶς, ὦ Μίνιπαι, πρὸς τοῦ Διὸς,

apud amicos consarcinatis uersibus. MER. Ne mireris amice. nuper enim cū Euripide atq; Homero uersatus, nescio quo pacto uersibus sic impletus sum, ut numeri mihi in os sua sponte confluant. Verūm dic mihi quo pacto res humanæ hic se habent in terris? et quidnam in urbe agitur. PHI. Nihil noui: sed quæ admodū prius actitabant, rapiunt, peierant, fœnerātur, usuras colligunt. ME. O miseri, atq; infelices. Nesciūt enim qualia de nostris rebus nuper apud inferos decreta sunt, qualesq; forte iacti sunt in diuites istos calculi, quos per Cerberū nullo pacto poterūt effugere. PHI. Quid ais? Nouine aliqd apud inferos nostri de reb. decretū est? ME. Per Iouē, et quidē multa: uerūm pro dere nō licet, neq; arcana quæ sunt reuelare, ne quis forte nos apud Rhadamanthum impietatis accuset. PHIL. Nequaquam Mercippe, per Iouem; ne amico sermonem hunc inuideas.

μὴ φθονοῦντος τῶν λόγων φίλων
αὐτοῖς, πρὸς γὰρ ἐκείνοις σιωπᾷν
ὁρᾷς, τάττ' ἄλλα, καὶ πρὸς μι-
μνομένου. Μί. χαλεπὸν κελεύ-
ετις τὰ παίσαγμα, καὶ ὃ
παύσω ἀσφαλῶς, πλὴν ἀλλὰ σῶ
τε ἕνεκα ἕξομαι τοῦτο. ἐδοξε μὲν,
τοὺς πλουσίους τούτους, καὶ πολυ-
χρημάτους, καὶ τὸ χρυσίον κα-
τόπτρου ὥσπερ τῶν Δανάων
φυλάττοντας. Φι. μὴ πρότε-
ρον εἴπῃς, ὦ γαθὲ, τὰ δίδυ-
μεῖα, πρὶν ἐκεῖνα διελθεῖν, ἃ
μάλιστ' ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί
σου. ἢ τίς αἰτία σοι τὴν παύσεως
ἐγένετο; τίς ὁ τῆς πορείας ὑ-
γεμών; εἶθ' ἑξῆς, ἅτε ἐλεύθε-
ἅτε ὑπνώσας παρ' αὐτοῖς. ἐκεῖ
γὰρ δὴ, φιλόκαλον ὄντα σε, μυ-
δὲν τ' ἀξιῶ βίας ἢ ἀκοῆς πα
ραλιπεῖν. Μί. ὑπερπόνον μὴ
ταῦτά σοι. τί γὰρ ἂν μὴ πάθοι
τις, ὁπότε φίλος αὐτὸς φιλοῖ
το; μὴ δὴ πρῶτά σοί λέγω τὸν
γυόμενον τῶν ἐμῶν, μὴ ὕθλον ὑπο-
μυθίου πρὸς τὸν κατάβασιν.
ἐγὼ γὰρ ἄχει βῆν ἐν παισὶν ἐὼν,
ἀκούων Ομήρου καὶ Ησιόδου, πο-
λέμους καὶ στάσεις διεξιμένων,

Nam apud hominẽ tacẽdi
gnarũ, et initiatũ præterea
sacris, edisseres. M E. Dura
profectò iubes, et neutiquã
tuta: uerũm tui gratia tamẽ
audendum est. Decretũ est
ergo, diuites istos ac pecu-
niosos aurũ tanq̃ Danaen
seruãtes abstrusum. P H I.
Ne prius, ô beate, quæ sunt
decreta dixeris, q̃ ea percur
ras omnia quæ abs te audi-
re libẽtissimè uelim: quæ ui-
delicet descẽsus causa fuerit,
qs itineris dux: deinde ex or
dine & quæ illic uideris, et
quæ audieris omnia. Veris-
mile est. n. te, quũ res pul-
chras uidẽdi curiosus sis, eo-
rũ quæ uisu aut auditu dig-
na uidebãtur, nihil omnino
prætermisisse. M E. Parẽdũ
etiã in his tibi est. Nã quid
facias urgẽte amico? Ac pri
mùm sanè tibi expediã quæ
res animũ meũ ad hũc de-
scẽsum impulerit. Ego igi-
tur quum adhuc puer esse,
audirẽq̃ Homerũ atq; He-
siodum seditiones ac bella canẽtes, non semideorũ modò,

sed

σὺ μόνον τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν αὐτῶν ἔθνη τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας καὶ ἁρπαγὰς καὶ φόνους, καὶ πατέρων ἀγχόνας, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα τοῦτα ἄγαθὰ ἡγούμενα εἶναι καλὰ, καὶ οὐ παραβύσσους ἀνανεύμενα πρὸς αὐτά. ἐπεὶ δὲ ἀφῆλιξ τελῶν ἀρξάμενος, πάλιν αὖ ἐντεῦθεν ἄκουον τῶν νόμων, τὰ ἐναντία τοῖς ποιηταῖς κελεύοντων, μήτε μοιχεύειν, μήτε φονεύειν, μήτε ἁρπάζειν. ἐν μεγάλῃ δὲ ἀπορίᾳ ἤμην ἀμφιβολίᾳ, οὐκ ἀδηλός τ', τι χρησάμενος ἐμαυτῷ. ἔτι γὰρ τὸς θεὸς αὖ ποτε ἡγούμενος μοιχεύσασθαι, καὶ φονεύσοντα πρὸς ἀλλήλους, εἰ μὴ ὑπὲρ καλῶν τῶν τοιούτων ἐγίνοσκον· ἔτ' οὖν τὰς τοιαύτας ταύτασὶ τοῖς παραινῶ, ἃ μὴ νυστιτέον ἐναλάμβανον. ἐπὲ δ' ἀπιόντων, ἅλοξέ μοι ἐλθόντα πρὸς τὸς καλοκἀγάθους τούτους φοιτήσαντα, ἐκχρίσαι τι ἐμαυτῷ, καὶ διαλῦσαι αὐτῶν χρῄζοιμι, τί βέλτιστον, καί τινα ὁδὸν

sed ipsorum etiam deorum adulteria quoque, uiolentias, rapinas, supplicia, patrũ ex pulsiones, & fratrũ & sororũ nuptias: haec mehercle omnia bona pulchraq; putabam, & studiose erga ea afficiebar. Postquam uerò in uirilẽ iam ætatẽ perueni rem, hic leges rursus iubentes audio poetis apprimè cõtraria: neq; uidelicet adulteria cõmittere, neq; seditiones mouere, neq; rapinas exercere. Hic igitur hæsitabũdus cõstiti, incertus omnino quo me pacto gererẽ. Neq; enim deos unquam putaui mœchaturos, aut seditiones inuicem fuisse moturos, nisi de his rebus perinde ac bonis iudicassent. Neque rursus legumlatores his aduersa iussuros, nisi id conducere existimarent. Quoniam igitur in dubio eram, uisum est mihi philosophos istos adire, atq; his me in manus dedere, rogareq; uti me utcunq; liberet uterẽtur, uitaeq;

μὴν ἁπλῶς καὶ βεβαίαν ὑπο-
λάβωμεν βίου. ταῦτα μὲν δὴ
φρονῶμεν, πρεσβύτην αὐτοῖς. ἐλευ-
θέρῳ δ' ἐμοιγὲ μὴν οὐ τοῦτο,
φασὶ, τὸ πῦρ ἐκ τοῦ καπνοῦ βιά-
ζωμεν. παράγαρ δὴ τού-
τοις μάλιστα σύριγκον ἔπο-
μαι τῶν ἀγνοιῶν, καὶ τῶν
ἀπορίων πλείονα. ὥστε μοι
τάχιστα χρυσοῦν ἀπολέσαι
δόξει τὸν τῶν ἰδιωτῶν βίον,
ἀμιλλᾶσθαι μὲν αὐτῶν παρόντα
τὸ παῦλαν ἄδηλον, καὶ μόνον ἐκ-
τὸ μὴ παυτὸς μετεῖναι, ἔστι
γὰρ ἄνω τὸ εὐδαίμον. ὁ δέ τις
ἐμπαλιν, πανύ τι τὰ παύτα,
καὶ μαχθῆν, καὶ τὸ σῶμα κατα-
ναγκάζειν, ῥυπῶντα καὶ ἀσχη-
μόνοντα. καὶ πᾶσι διαφερόντω-
τα, καὶ λειδαρέμενον, συνεχῶς
ἀδιῤῥᾳφαλῶν τὰ παύδιμα
ἐκεῖνα. Ησιοδε περὶ τῶν ἀρε-
τῶν ἔπη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὸν
ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἀλ-
λὰ καταφρονῶν χρημάτων
παρακελεύεται, καὶ ἀδιάφορον
εἶναι τὸν πλοῦτον αὐτῶν.
ὁ δέ τις καὶ πάλιν, ἀγαθὸν
εἶναι

uitæq; uiam aliquam simpli
cem ac certam ostenderẽt.
Hæc igitur mecũ reputans,
ad eos uenio, imprudẽs pro
fectò, quòd me ex fumo (ut
aiunt) in flammam conjce
rem. Apud enim hos maxi-
mè diligenter obseruans,
summã reperi ignorãtiam,
omniaq; magis incerta, a-
deò ut præ his illico mihi
uel idiotarum uita iã aurea
uideretur. Alius c etenim so
li me iussit uoluptati stude
re, atque ad eum scopum u-
niuersum uitæ cursum diri
gere: in eo ipsam sitam esse
felicitatem. Alius rur-
sus omnino laborare cor-
pusq; siti, uigiliis ac squalo-
re subigere, miserè semper
affectum, contumeliisq; ob
noxiũ assiduè, Hesiodi sedu
dulò inculcans celebria illa
de uirtute carmina, & su
dorẽ uidelicet, & accliuem
in uerticem montis ascen-
sum. Alius contemnere iu
bet pecunias, earumq; pos-
sessionem indifferentem putare. Alius contrà bonas ipsas

etiam

ἄνω καὶ τὸν πλοῦτον αὐτὸν ἀπιφαίνετο. περὶ μὲν γὰρ τοῦ κοσμοῦ τί χρὴ καὶ λέγειν: ὃς γε ἰδέας καὶ ἀτόμους καὶ κενὸν καὶ ἀτόμους καὶ κενὸν καὶ τοιοῦτόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ὁσκιόμαχον πρὸ αὐτῶν ἤκουον ἐναντίωτατον, ὅτε περὶ τῶν ἐναντιωτάτων ἕκαστος αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶντας καὶ πιθανοὺς λόγους ἐπορίζετο, ὥστε μήτε τῷ θερμὸν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγοντι, μήτε τῷ ψυχρὸν, αὐτιλέγειν ἔχειν· καὶ ταῦτα, ἀλλότα σαφῶς ὡς ἐνὸν αὖ πως θερμόν τι ἐν τῷ ψυχρῷ ἐν τουτῷ χρόνῳ. ἀτιμαζῶς δὴ ἔπασχον τοῖς ὑπεναντίοις τούτοις ὁμοίως, ὥστε μὴ ἀδικούμενον, ὥστε ἢ ἀδικούμενον ἐμπαλιν. ἔτι δὲ πολλῷ δεινότερα ἐνόουν ἀποπώτερον, τοὺς γὰρ αὐτοὺς τούτους σοφισμοὺς ἐπιτηρῶν, ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τὸν γοῦν καταφρονεῖν παρακινδυνεύοντας χρημάτων, ὡς ὁμοῦ

etiã diuitias esse pronũciãt. De mũdo uerò qd dicã? de quo ideas, incorporeas subsiãtias, atomos, et inane, ac talem quandam pugnantiũ inuicem nominum turbam in dies audiebam: & quod absurdorũ omnium maximè fuit absurdũ, de cõtrarijs unusquisq; quũ diceret, inuicibiles admodũ rationes ac psuasibiles afferebat: ut nec ei qui calidũ, nec ei q̃ frigidum idem prorsus esse cõtenderent, contrà quicquã hiscere potuerim: atq; id, quum tamen manifestè cognoscerem, fieri nunquam posse ut eadem res calida simul frigidaq; sit. Prorsum igitur tale quiddam mihi accidebat, quale solet dormitãtibus, ut interdum capite annuerem, interdum contrà abnuerẽ. Præterea quod multo erat istis absurdius, uitam eorum diligenter obseruans, comperi eam cũ ipsorum uerbis præceptisq; summopere pugnare. Bos enim qui spernendã censebant pecuniã, auidissimè conspexi colli-

ἀπαρίξ ἐχομένους αὐτῶν, καὶ περὶ
ζώπυρα διαφερομένους, καὶ ὅτι μι
σθῷ πωλοῦντας, καὶ πάν-
τα ἕνεκα τούτων ὑπομένον-
τας. τὸς τε πλὴν ὀλίγων ἀπο-
βαλλομένους, ἀφ' ἑνὸς πάν
τα ὅτι πλουτοῦντας, ὑπὸ νό-
τε σχολῆς ἄπαυστος καπ-
νοροῦντας, ἰδίᾳ δὲ μόνῃ τύχῃ
τὴν προσκτημένους. σφαλεὶς
δὲ καὶ ταύτης ἀπὸ ἐλπίδος, ἐ-
τι μᾶλλον ἐλυσχόραινον, ὁρῶ
μενος παρακεκινδυνευμένους ἐμαυ
τῷ, ὅτι μετὰ πολλῶν, καὶ σοφῶν,
καὶ σῴδρα ὧν σωίσειν διαβεβιωμένων, αὐτὸς τε ἐ-
μοὶ, καὶ τἀληθὲς ἔτι ἀγνοῶν
περιόρχομαι. καί μοι ποτὲ
διαγρυπνοῦντι τούτων ἕνεκα,
ἐδόξεν ὅτι Βαβυλῶνα ἐλθόντα,
καὶ βιβλία τινὰ τῶν μάγων
τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ
διαλόγων ἔκπυστα ἀπ' αὐτῶν
ἐπιθυμίᾳ τε καὶ τελετᾷ τι-
σὶν ἀνοίγειν τὰ τοῦ Ἅιδου
τὰς πύλας, καὶ κατάγειν ἔν
ἀν βέλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὀ-
πίσω αὖθις ἀναπέμπειν.

xi colligẽdis diuitijs inhiare, de fœnore litigãtes, pro mercede docentes: omnia denique nummorum gratia tolerãtes. Ii uerò qui gloriã uerbis aspernabantur, omnem uitæ suæ rationem in gloriam referebant. Voluptatem rursus omnes fermè palàm incessebãt, clanculùm uerò ad eam sotam libenter confluebant. Ergo hac quoque spe frustratus, magis adhuc ægrè molesteq; tuli. Aliquantulum tamen inde memet consolabar, quòd una cum multis & sapientibus & celeberrimis uiris ipse insipiensq; essem, atque uerè adhuc ignarus oberrarem. Peruigilanti mihi tandem, atque hisce de rebus mecum cogitanti, uenit in mentẽ ut Babylonẽ profectus, magorum aliquem ex Zoroastri discipulis ac successoribus cõuenirem. Audieram siquidem eos inferni portas carminib. quibusdã ac mysterijs aperire, et quẽ libuerit, illuc tutò deducere, ac rursus inde reducere.

Optimè

ἄριστον ἔμ ἡγέμων ἄνευ πα-
ρά τινος τούτων διαπραξά-
μενον τὴν καταβασιν, ἀλλὰ
τὰ παρὰ Τειρεσίαν τ Βοιω-
τιον, μαθὼν παρ αὐτ, ἀπε
μάντιος καὶ σοφῶ, τίς ὅστις
ἀνὴρ ἄριστος βίος, καὶ ὃν αὖ τις
ἕλοιτο, οὗ φρονῶν. καὶ δὴ καὶ
ναυλήσας, ὡς εἶχεν τάχος,
ἔπινον σὺθὺ Βαβυλῶνος. ἀλ-
λὰν δὲ συγγένομαί τινι τῶν
Χαλδαίων σοφῶν αὐδρὶ, καὶ
θαυμασίῳ τὴν τέχνην, πολιῷ
μὲν τὴν κόμην, γένειον ἡ μά
λα σεμνὸν καθειμένῳ, τὸν νο-
μα δὲ ἦν αὐτῷ Μιθροβαρζά-
νης. λιπαρὲς δὲ καὶ καθεια-
τοῦσας, μάλις ἐυχρον παρ
αὐτὸ, ὡς ὅτῳ βάλοιτό μιδῶ
παθυγήσασθαί μοι δι ὅλου.
παρακαλεσὰν δέ με ὁ ἀνὴρ,
πρῶτα μὲν ὑμόσας ἐννέα καὶ
δέκοσιν ἅμα τῇ σελήνῃ ἀρξά-
μενος ἅμα, κατάγων ὧδέ τ
Εὐφράτην, ἑωθεν πρὸς αὐγα.
τέλλοντα τ ἥλιον, βοᾷ τινα
μακρὰν ὠθλίγων, ὡς ὁ σοφὸ.
λεγα κατόπινον. ὥσπερ γὰρ

Optimè ergo me facturũ pu-
tauí, ſi cum horũ quopiã de
deſcenſu paciſcens Tireſiam
Bœotium conſulerẽ, ab eoq;
perdiſcerem (quippe qui
uates fuerit et ſapiens) quæ
uita ſit optima, quamq; ſa-
pientiſſimus quiſque potiſſi-
mùm elegerit. Ac ſtatim
quidem exiliens quàm pote
ram celerrimè Babylonem
uerſus rectà contendi. Quò
quum uenio, diuerſor apud
Chaldæorum quendam ho
minem certè ſapientẽ, atq;
arte mirabilem, coma qui-
dem canum, admodumq;
promiſſa barba uenerabi-
lem. Nomen autem illi fuit
Mithrobarzanes. Orans
igitur obſecransq; uix exo
raui, ut quauis mercede
uellet, in illam me uiam de
ducere. Ac tandem homo
me ſuſcipiens, primùm
quidem dies nouem ac ui-
ginti cum luna ſimul inci-
piens abluit ad Euphratẽ,
mane ſolẽ orientem uerſus perducens, ac ſermonẽ quempiã
longum muſitans, quem non admodum exaudiebã. Nam

quod

βί φῶται τ' ἐν τοῖς ἀγῶσι παρ-
ρύπων, ἐπίφορόν τι καὶ ἀσαφὲς
δὶς ἐφθέγγετο. πλὴν ἀλλ' ἐφ-
ἦκε γέ τινας ἐπαλλάδειν δαί-
μονας. μετὰ γὰρ τὸν ἐπῳδὸν,
ἧς οὐ μὰ πρὸς τὸ πρόσωπον
ἀπεστύφας, ἐπαφῆκε πάλιν,
ἑλίνας τ' ἀπαντῶντων πρόσ-
βλεπον. καὶ στίλβε μοι, τὰ
ἀνιόδρυα, καὶ τ' ἠγάλλε, καὶ μει-
λίκρατον, καὶ τὸ τ' Χοάσπεν ὕ-
δωρ. ἐνῆν δ' ὑπαίθριος εὐθὺ σ'
κίας. ἐπὶ δ' ἅλως ἔᾳχε τ' πρό-
θυπτ' ἐσίως, πρὸ μίσας νύκ-
τας, ἐκθὶ τ' Τίγρητα ποταμὸν
ἤγαγόν, ἐκάθηρέ τί με, καὶ
ἀπήμαξε, καὶ περιέβγυσι δᾳσ-
δὶ καὶ σιλλῃ, καὶ ἄλλοις πολ-
σιν, ἅμα καὶ τῶν ἐπῳδῶν ἐπά-
δων τὸν ὅλον ἐνθουθρύσας, εἶτα ὅλον
με καθαγνίσας, καὶ περιελ-
θὼν, ἵνα μὴ βλασφείμων τινὸς
τ' φασμάτων, ἐπανῆγέ με
πρὸς οἰκίαν, ὡς ἔχον, εἰσπο-
δίσας. καὶ τὸ λοιπὸν, ἀμφὶ
πᾶν ἔχομεν. αὐτὸς δ' ὃν μα
γικῶν τιν' ἐδν φαλῶ, τὰ πολ
λὰ τοιαῦτα τῇ Μηδικῇ, ἐμὲ

quod in certamine præco-
nes inepti ſolent) uo-
lubile quiddam atque incer
tum proferebat, niſi quòd
quoſdam uiſus eſt innoo
care dæmones. Poſt illam
igitur incantationem ter mi
hi in uultum ſpuens, de-
ducit rurſus, oculos nuſquã
in obuiũ quẽquã deflectẽs.
Et cibus quidem nobis glan
des erant, potus aũt lac atq;
muſſũ, et Choaſpi lympha.
lectus uerò in herba ſub dio
fuit. Ac poſtquam iam præ
parati ſatis hac diæta ſu-
mus, medio noctis ſilentio
ad Tigridem me fluuiũ du-
cens, purgauit ſimul atq;
abſterſit, faceq; luſtrauit ac
ſquilla, tum pluribus itidem
alijs: & magicum ſimul
illud carmen ſubmurmu-
rans, deinde totum me iam
incantans, ac ne à ſpectris
læderer, circumiens, redu-
cit domũ, ita ut eram, re-
ciprocantem. Ac reliqua nõ
ctis parte nauigatiõi nos præparauim⁹. Ipſe igitur magicã
quandã ueſtem induit, Medorum ueſti utplurimũ ſimilẽ: ac

δὲ τυτοισὶ φρῦσιν, ἐνισκύλα-
σι τῷ στόλῳ, καὶ τῇ λύρᾳ τῇ
προσέτι τῇ λύρᾳ. καὶ παρικελσύ
σασα, ἰὼ τις ὄρθιά τι τέρνο-
μαι, Μένιππον μὲν μὴ λέγειν,
Ἡρακλέα δὲ, ἢ Ὀδυσσέα, ἢ Ορ-
φέα. Φι. ὡς δὴ τί ἔστο, ὦ Μέ-
νιππε; ἐγὼ σωίνημι τὸν αὐτί
αν ὄντι ἔτ σχήματος, ἔτι τ ἐν
μάτων. Με. καὶ μὲν πρόδηλόν
γε ἔστο, καὶ ἐ πανυ ἐλῶς ἀπόρρη
τον. ἐπεὶ γὰρ ἔτοι πρὸ ὑμῶν
ἦντες, ὅτ Αἰακὸς κατεπλήδι-
σεν, ἠγάτο, εἰ με ἀπεικάσειε
αὐτοῖς, ῥᾷδίως ἂν τὸν τοῦ
Αἰακὸ φρυᾶν διαλαθεῖν, καὶ
ἀπωλύτως παρελθεῖν, ἔτι συν
υθίστρων, βαρυπῶς μάλα πα
ρατετμόμενον ὑπὸ ἔ σχήμα
τος. ὅθεν δ' ἔν ὑπέφαινεν ἡμέ
ρα, καὶ παλιβόντες ὠθεῖ ἔ πο-
ταμόν, πρὸς αὐκωγωλὼ ἐγι-
γνόμεθα. παρεσκεύαστο δ' αὐτ
τῷ καὶ σκάφος, καὶ ἱρεῖα, καὶ με-
λίπρατα, καὶ ἄλλα ὅσα πρὸς
τὸν τελετὸν χρήσιμα. ἐμβαλό
μενοι ἔν ἅπαντα τὰ παρε-
σκευασμένα, ἔτω δὴ καὶ αὐ-
τοὶ βαίνομεν ἀχνύμενοι, δα-
κρυὸν κατὰ βλέφαρ χέοντες.
καὶ

me quidem his quæ tũdes ornauit, claua uidelicet, ac leonis exuuijs, atq; insuper lyra. Iussit præterea ut nomen si quis me roget, Menippum quidem ne dicerẽ, sed Herculem, Vlyssem, aut Orpheũ. PHI. Quid ita ô Menippe? neq; enim causam aut habitus aut nominis intelligo. ME. Atq; perspicuũ id quidẽ est, ac neutiq; arcanũ. Nam hi qui ante nos ad inferos olim uiui descẽderãt, putauit si me his aßimilaret, fore ut facilius Aeaci custodiũs fallerẽ, atq; nullo probẽ bete transirẽ, utpote notior tragico admodum illo cultu emissus. Iã igitur dies apparuit, quũ nos ad flumẽ ingreßi, in receßũ incũbimus. Parata siquidem ab illo fuerant, cymba, sacrificia, mulsa, & in id mysteriũ denique quibuscunque opus erant. Hæc postquam ergo quæ prompta erant, imposuimus, tum nos quoque Ingredimur tristes, lachrymisq; implemur obortis.

ἐν μέχρι μέν τινος ὑπιφρόμεθα ὡς τῷ ποίαμῷ, ἔπα δ' ἐπιπλέοντες μὴν ἐς τὸ ἕλος, καὶ τέλμα μυλῶν ἐς ὃν ὁ Εὐφράτης ἀφανίζεται. ᾧ δὴ καὶ τοῦτο διαπερασθέντες ἐς τὸ χωρίον ἔρημον, καὶ ὑλώδες καὶ σκιερόν, ἔνθα ὁ ἀποβόθρος (ἦγε δὲ ὁ Μιθροβαρζάνης) βόθρον τε ὀρυξάμενοι, καὶ ἅλας καταμηλώσαντες, καὶ τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ βόθρου ἐπισφάξαντες. ὁ δὲ μάγος ἐν τοσούτῳ λαμπάδα καιομένην ἔχων, καὶ ἐπ' ὀρυμαγίᾳ τῇ φωνῇ, ταμμένοις ὢν, ὡς οἶδε καλῶν, ἀναπράττων, δαίμονάς τε ὁμοῦ πάντας ἐπεβοᾶτο, καὶ Ποινάς, καὶ Ἐρινύας, καὶ νυκτὸς Ἑκάτην, καὶ ἀπαυλῶν βροντοφόνῳ, παρακινοῦς ἅμα βαρβαρικά τινα καὶ ἄσημα ἐνόμαζε, καὶ πολυσύλλαβα. δεδοῦς δὲ παῦλα ἐπένα ἐσαλεύετο, καὶ τὸ ὑπόδους τέθαφος ἀνερρήγνυτο· καὶ ἡ ὕλακὴ τῶν Κερβέρων πορρώθεν ἠκούετο, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑποκάτωθεν ἐῶν, καὶ συνθρωπόν. Ἐδόκουν δὲ ὑπὸ ὀρθῇ ἀνάγκῃ ἐνόρων Αἰδωνεύς.

Atque aliquantisper quidem in fluuio ferimur: deinde in syluam delati sumus, ubi lacum quendam, in quo Euphrates conditur. Tum hoc quoq; transmisso, in regionem quandam peruenimus solam, syluosam, atq; opacam: in quam descedentes (præibat enim Mithrobarzanes) & puteum effodimus, et oues iugulamus. et foueam sanguine conspergimus. At magus interim accensam facem tenens, haud amplius iam summisso murmure, sed uoce quam poterat maxima clamitans, dæmones simul omnes conuocat, Pœnas, Erinnyes, & Hecatē nocturnā, excelsamq; Proserpinam: simulq; polysyllaba quædā nomina barbara atque ignota commiscet. Statim ergo tremere omnia, & rimas ex carmine solum ducere, ac porrò Cerberi latratus audiri: et iā res planè tri

stis ac mœsta fuit, & umbrarū at timuit rex imis sedib. Orcus.

καὶ φάινετο γὰρ ἤδη τὰ πολλὰ πλέα, καὶ ὁ λίμνη, καὶ ὁ Πυριφλεγέθων, καὶ τ Πλούτωνος τὰ βασίλεια. καταβάντες δ' ἡμεῖς διὰ τ χάσματος, τ μὲν Ραδάμανθυν ὀμόσαντες, τὸν μὲν τ Κέρβερον ὑλάκτησεν μὲν τοι, καὶ παρεκύνησε· ταχὺ δὲ με κρόσαντος τὸν λύραν, παραχρῆμα ἐκοιμήθη τ μέλος. ἐπεὶ δὲ πρὸς τὸν λίμνην ἤλθομεν, μικρὸν μὲν δὲ ἐπραώθημεν. ὧν γὰρ ἤδη πλῆρες τὸ πορθμεῖον, καὶ ὀλίγους αὐάπλουν. φανερὸν δὲ καὶ αὐτόθεν ἐπέπλεον, ὁ μὲν τὸ σκέλος, ὁ δὲ τὸν κεφαλὴν, ὁ δ' ἄλλο τι σωτηρίμελές, ἡμεῖς δὲ καὶ μόνα ἐν τινὶ νεὼ καὶ μάλιστα παρόντες. ὅμως δ' ὅμ ὁ βέλτιστος Χάρων, ὡς εἶδε τὸν λεοντῆν, οἰηθεὶς με τ Ἡρακλέα εἶναι, ἐσεκέλευσε μὲ, καὶ διεπέρασέν τε ἄσμενος, καὶ ἀποβάντι διεσάφησε τὸν ἀφανῆ. ἐπεὶ δ' ὅμως ἐν τῷ σκότῳ, προῆει μὲν ὁ Μιθροβαρζάνης, ἐπείμην

Ac protinus quidem inferorum patebant pleraque, lacus Pyriphlegethon, ac Plutonis regia. Tum per illum descendentes hiatum, Rhadamanthum propemodum metu reperimus extinctum. Ac Cerberus primùm quidem latrabat, cõmouitque sese: at quum ego lyram celerrimè correptam pulsassem, cãtu statim sopitus obdormit. deinde posteaquã ad lacũ uenimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onustũ erat nauigium, & ciulatu certè plenum. Vulnerati quippe in eo nauigabãt omnes, hic femur, ille caput, alius alio quopiam membro luxatus: usqueadeò, ut mihi certè ex bello quopiã adesse uiderentur. At optimus Charon quum leonis uideret exuuias, esse me rutus Herculem, recepit, trãsq; uexit libens: tum exeuntibus quoque nobis monstrauit semitã. Sed quoniam iã eramus in tenebris, præcedit quidem Mithrobarzanes, ego

ἀπώμνυ δ' ἐγὼ καὶ ὀπίσω ἐχόμενος αὐτοῦ, ἕως πρὸς λειμῶνά μέγιστον ἀφικνούμεθα, τῷ ἀσφοδέλῳ καὶ ἀφύλλῳ. ἔνθα δὴ περιπίτνουσι ὁμᾶς τιμωρῶν σκιαί, κατ' ὀλίγον δὲ προϊόντες, παριστόμεθα πρὸς τὸ τοῦ Μίνω δικαστήριον. ἐτύγχανε δὲ ὁ μὲν ἄλλος ὄχλος τινὲς ὑψηλὰ καθήμενος, παριστήκεσαν δὲ αὐτῷ Πλοῦτος καὶ Ἀλήθεια, καὶ Ἐρινύες. ἐτρόμεον δὲ πρεσβύτατοι πολλοί τινες ἱστάμενοι, ἀλύουσα μανικῶς διάνοιαν, ἐλέγοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ καὶ πορνοβοσκοί, καὶ τελῶναι καὶ κόλακες καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτος ὅμιλος τῶν παύλα κυκώντων ἐν τῷ βίῳ. χωρὶς δέ τι πλήθος ἄλλοι καὶ τοποτηρηταὶ προσήεσαν, ἀγχοῦ καὶ πραγάτορες καὶ τραπεζῖται, πλοῦτον ἅπαντες αὐτοῦ, καὶ κόραπα διεστάλαντο ἑπτακόμενοι. ἰφιγένειαν δὲ ὑμᾶς, ἐπορεύμεν τι τὰ γιγνόμενα, καὶ ὑπόμνημα τῶν ἀπολωλεκότων· καὶ τιμωρεῖν δὲ αὐτῶν ναυτί τινες καὶ παράλιοι ῥήτορες.

ego autem à tergo continuus illi comes adhæreo, quoad in pratum quoddam uenimus maximum, asphodelo consitum, ubi circumfusæ undique mortuorum stridulæ nos sequuntur umbræ. Tum paulò procedentes lõgius, ad ipsum Minois tribunal accessimus. Erat ipse quidẽ in soliq̃ forte quodã sublimi sedẽs: astabãt aũt illi Pœnæ, Tortores, mali Genij, Furiæ. Ex altera parte plurimi quidã adducti sunt ex ordine, longa fune uincti. dicebãtur aũt adulteri, lenones, mœchi, homicidæ, adulatores, sycophãtæ, ac talis hominũ turba quidã in uita patrãtiũ. Seorsum autem diuites ac fœneratores prodibãt, pallidi, uẽtricosi, ac podagrici, quorũ quisque trabe uinctus erat, ferri põdere duorũ talẽtorũ impositõ. Nos igitur astãtes, et quæ fiũt omnia cõspicimus, & quæ dicuntur auscultamus.

ΦΙ. Accusantẽ aũt noui quidam alq; admirabiles rhetores.

φιλ. τίνες οὖτοι, πρὸς Διός; μὴ γὰρ ἐνυήκοας ἡμῖν τοῦτο εἰπᾶν. Μενιππ. οἶδά που ταυτασὶ τὰς πρὸς τὸν ἥλιον ἀποτιλουμένας σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; φι. πάνυ μὲν οὖν. Μενιπ. οὔκουν τοίνυν, ἐπειδὰν ἀποδάνωμεν, κατηγοροῦσί τε, καὶ κατεμαρτυροῦσι, καὶ διελέγχουσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν παρὰ τὸν βίον. καὶ σφόδρα τινὲς αὐτῶν ἀξιόπιστοι λοκοῦσιν, ἅτε ἀεὶ συνοῦσαι, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμεναι τῶν σωμάτων. ὁ δὲ Μίνως ἀδημιλῶς ἐξιτάζων, ἀπιστιμπὴν ἕκαστον ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον, δίκην ὑφέξοντα κατ' ἀξίαν τῶν τετολμημένων. καὶ μάλιστα ἐκείνων ἥπτετο, τῶν ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς τετυφωμένων, καὶ μονονουχὶ οὐ προσκυνεῖσθαι προῃρημένων, τινὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον ἀλαζονίαν αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν μυσαττόμενος, οὐ ὅτι μιμήσονταί τε ὑπ' ἐκείνοις τινὲς αὐτοὶ, οὐ θυητῶν ἀγαθῶν τετυχηκότες.

PHIL. Quinam ergo hi per Iouem sunt? Ac ne istuc quidem te pigeat dicere. MEN. Vmbras ne unquam istas nosti, quas opposita soli reddunt corpora? PHIL. Quid ni? MEN. Hæ nos igitur quum primum functi uita sumus, accusant, testantur, atque redarguunt quicquid in uita peccauimus. Et sanè quædam ex his dignæ admodum fide uidentur, utpote nobiscum uersatæ semper, nostrisq; nusquam digressæ corporibus. Minos igitur curiosè quemlibet examinans, impiorum relegabat in cœtum, pœnas ibi sceleribus suis dignas luiturum. In hos præcipuè tamen incenditur, quos opes, dum uiuerent, ac dignitates inflauerant, quibus adorari se ferè expectabant: nimirum breui periturarum ea eorũ superbiam fastumq; detestatus, quippe qui non meminissent, mortales ipsi quũ sint, sese bona quoq; mortalia cõsequutos.

At nunc

ἐπὶ δὲ ἀποδυσάμενοι τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα φάντα, πλούτους λέγω καὶ γένη καὶ δωδεκαθέους, γυμνοὶ κάτω νενοσηκότες παρεστήκεισαν, ὅσῳ δή τινα ὄνειρον αὐχαυμαζόμενοι τὴν παρ' ἡμῖν εὐδαιμονίαν. ὥστε ἐγωγε ταῦτ' ὁρῶν ἐπερίχαιρον· καὶ εἴ τινας γνωρίσαιμι αὐτῶν, προσιὼν αὖ ἡσυχῇ πως, ὑπεμίμνησκον· οἷος ἐν παρὰ τὴν βίον, καὶ ἡλίκον ἐφύσατο, καὶ ἡλίκα πολλοὶ μὲν ἔωθεν ἐπὶ τῶν πυλώνων παρεστήκεσαν, τὴν πρόοδον αὐτοῦ προμενόντες, ὠδέμενοί τι, καὶ ἀπεκλαί μενοι πρὸς τ' εἰκῆ. ὁ δ' μόγις αὖ πῶς ἀναδέλας αὐτοῖς, περφυρᾶς τις, ἢ περίχρυσος ἢ διαπόικιλος, εὐδαίμονας ἤρτο τοὺς καὶ μακαρίους ἀπεφαίνων τοὺς προσεπόντας, ὡς τὸ σῦθ ἢ τὴν δεξίαν προτάνων, δῆθ καταφιλῶν. ἐκεῖνοι μὲν ἐν ἀνιῶντο ἀκέσυλις. τῷ δ' Μίνως μία τις καὶ πρὸς χάριν ἐδικάδη δίκη. ἦ γάρ οἱ Διονύσιον, πολλὰ καὶ αὐθάδια ὑπὸ τοῦ Διὸν κατηγορηθέντα,

At nunc splẽdida illa exuti omnia, diuitias inquam, genus, munia, nudi ac uultu demisso fleterunt, tãquam somnium quoddam humanam hanc felicitatem recogitantes: adeò ut hæc dum conspicarer, nimium quàm delectatus fuerim. Et si quem eorum fortè agnoueram, accessi, atq; in aurem silenter admonui qualis in uita fuerat, quantopere fuerat inflatus tum, quum plurimi mane fores eius obsidentes, pulsi interim excluſiq; à famulis, illius expectabant egressum: at ipse uix tandem illis exoriens puniceus, aureus, aut uersicolor, felices ac beatos se facturum salutantes putabat, si pectus dextramue porrigens permitteret osculandam. Illi uerò audientes ista molestè ferebãt. At Minos quiddam etiam iucundicauit in gratiam. quippe Dionysium Siciliæ tyrannũ multis & atrocibus criminibus, & à Dione accusatum,

νὴ Δία τὸ σοᾶς καὶ ἀμαρτυρο-
θύλα, παρελθὼν Ἀρίστιππος ὁ
Κυρηναῖος (ἔοικε δ' αὐτὸν
ἐμοὶ τιμᾶν, καὶ λίαν γέ μέγιστον
ἐν τοῖς κάτω) μικρὸν ἔᾶν τῇ
Χιμαίρᾳ προσδιϊσταμένους, παρέ-
λυσε δὲ καὶ λίκνα, λίθων τινὰ
λῖς αὐτὸν τῶν πεπαλαιωμένων
πρὸς ἀργύριον γνώσθαι δι-
δόμ. ἀποφαίνεσθον ὑμῶν δὲ δι
καστήρια, πρὸς τὸ κολαστήρι-
ον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ, ὦ φί
λε, πολλὰ μὲν ἀκούσεται ἴσως ἀκού-
σαί τε καὶ ἰδεῖν. μαστίγων τε
γὰρ ἅμα ψόφος ἀκούεται, καὶ
ἰμάντων τῶν ἐκ τοῦ πυρὸς ὀ-
πτωμένων, καὶ τρίβλαι μὲν πύ-
φωνες μὲν ζοχοί. μὲν ὁ Χίμαιρα
ἐσπάρακται, μὲν ὁ Κέρβερος ἰ-
λιγγιάκται. ἐκολάζονταί τε ἅ-
μα πάντες, βασιλεῖς, δῆλοι,
σατράπαι, πένητες, πλούσιοι,
πτωχοί, μὲν μετέμελε πᾶσι τῶν
πεπολιτευμένων. ἐνίοις δ' αὐτῶν
καὶ ἐγνωρίσαμεν ἐλόντες, ὁπό-
σοι ἦσαν τῶν ἐναγχος τε-
λευτηκότων. οἱ δ' ἐνικαλοῦντο,
καὶ ἀπισχυρίζοντο. ἐὰ δ' καὶ
προσβλέποιεν, μάλα ἀλυπρε-

& graui Stoicorũ teſtimonio cõuictũ Cyrenæus Ariſtippus interueniens (nam illum ualde ſuſpiciunt inferi, eiuſq; plurimùm ibi uaelet auctoritas) fermè iam Chimæræ alligatum, abſoluit à pœna, aſſerens illũ eruditorum nonnullos olim iuuiſſe pecunia. Tum nos à tribunali diſcedentes, ad ſupplicij locum peruenimus: ubi, ô amice, et multa & miſeranda audire, ſimul ac ſpectare licuit. Nã ſimul & flagrorum ſonus auditur, & eiulatus hominum in igne flagrantiũ tũ rotæ, & tormenta, catenæ: Cerberus lacerat, et Chimæra dilaniat, cruciantur& pariter omnes, captiui, reges, præfecti, pauperes, mẽdici, diuites: & iam ſcelerum omnes pœnitebat. Et quoſdã quidẽ eorũ dũ intuemur, agnouimus, uidelicet q nuper è uita deceſſerant. At hi ſe pudẽtes tũ occulebant, noſtroq; ſubtrahebãt aſpectui: aut ſi nos aliqñ reſpiciebãt, id ſero

πής τι ἡ δουλοπρεπὲς· καὶ ταῦτα, πῶς οἴει, βαρέως ἤνεγκε, καὶ ὑποδραπὰς παρὰ τὸν βίον, τοῖς μέν τοι πένησιν ὑμετέρα τῶν κακῶν ἐλύετο, καὶ ἀναπαυόμενοι πάλιν ἐκολάζοντο. καὶ μὴν κἀκεῖνα ἄλλον τὰ μυθώδη, τὸν Ἠέτιονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Ταύταλον χαλεπῶς ἔχοντα. καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυὸν, Ἡράκλεας ὀϊστῷ, ἐκάτο γὰρ τόπον ἐπέχων ἑκατὸν ἄρουρα. διιλθόντες δὴ καὶ τούτους, ἐς τὸ πεδίον ἐβάλλομεν, τὸ Ἀχερούσιον. ἐνίσκομέν τι, αὖ δὴ τοὺς ἡμιδεῖς καὶ καὶ τὰς ὠρφανὰς, καὶ τὸν ἄλλον ὄμιλον τῶν νεκρῶν, κατὰ ἔθνη καὶ φῦλα διακεκριμένους, τοὺς μὲν παλαιοὺς τινας, καὶ σὺν πολιτεύσασθαι, καὶ ὡς φασιν Ὅμηρος, ἀμεμφήνους, τοὺς δὲ νεκρέας, καὶ σωφρονήσαντας, καὶ μάλιστα τοὺς Αἰγυπτίων αὐτοὺς, διὰ τὸ πολυχρονίως τῆς ταριχείας. τὸ μὲν τοι διαγινώσκειν ἕκαστον, ἐ ῥᾴδιόν τι ἦν ἰδεῖν. ἅπαντες γὰρ ἀτενεῖς καὶ ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τῶν ὀστέων γεγυμνωμένων,

id seruiliter admodum abiectéq; faciebãt. atq; hi quidẽ quam olim putas onerosi fastosi que in uita? At paueperibus malorum dimidiũ remittebatur, & quum interquieuissent, denuò repetebantur ad pœnam. Sed illa quòque quæ fabulis feruntur, aspexi, Ixionẽ, Sisyphũ, Phrygiúmque grauiter affectũ Tantalũ: genitũq; terrã Tityum, diῑ boni, quantum? Integrum stratus agrũ occupabat. Hos tandem prætereuntes, in campum ueniomus Acherusium, ubi semideos heroidásque reperimus: atque aliam simul mortuorum turbam in gẽtes tribúsque dispositam, alios quidem uetulos quosdã ac marcidos, atque (ut Homerus ait) euanidos, alios uerò iuueniles & integros, & hoc potissimùm ob illã condiendi efficaciam Aegyptios. Verum dignoscere quemlibet haud procliue fuit: adeò nudatis ossibus omnes erant inuicem simillimi,

πολλῶ μόγις καὶ διὰ πολλοῦ ἀναβωρῶντός αὐτὸς ἐγινώσκομεν. ἐκεῖνοι δ' ἐπ' ἀλλότριοις ἁμαυροὶ καὶ ἄσημοι, καὶ ὀλίγα ἔτι τῶν παρ' ἡμῖν καλῶν φυλάττοντος, ἀμίλει πολλῶν ἐν ταὐτῷ σκιαιτῶν καμηλίων, καὶ παύτων ὁμοίων, φοβερόν τι καὶ διάκριον διδυρκότων, καὶ γυμνὸς τὰς ὀδόντας προφαινούσῃ. ὑπόρριν πρὸς ἡμᾶς, ὥ τινι διακρίνοιμι τὸν βροτὸν ἀπὸ τ καλῶ Νηρέως, ἢ τ μιλάτλω Ιρον ἀπὸ τ φαιάκων βασιλέως, ἢ πυῤῥίαν τὸν μάγειρον ἀπὸ τῦ Αγαμέμνονος. ὀλίγα γὰρ ἔτι τῶν παλαιῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμενε, ἀλλ' ὁμοια ἅπαντα ἦν, ἄδηλα καὶ αὐτίγραφα, καὶ οὐκ ὀλίγοις ἔτι διακρίνεσθαι δυνάμενα. τοιγαροῦν ἀνάγκη ὁρῶντι, ὡδόνει μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπῇ τινι μακρᾷ παρεοικέναι, χορηγῶν δὲ καὶ διατάσσων ἕκαστα ἡ τύχη, διαφόρα καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύουσι σχήματα παρέχουσα. τὸ μὲν γὰρ λαβὸν

nisi quòd uix tandem eos diu mẽdicantes agnouimus. Quippe conferti considebant obscuri atque ignobiles, nullumq; seruantes amplius priſtinæ formæ uestigium. Cũ igitur multi simul ossei consisterent, inuicem omnino similes, qui terrificum quiddam per cauos oculorum orbes transpicerent, dentesque nudos ostenderent, hæsitabam certè mecum, quónam signo Therſitem à Nireo illo formoso discernerem, aut mẽdicum Irum à Phæacum rege, aut Pyrrhiam cocum ab Agamemnone: quippe quibus tam nihil ueteris permansit indicij, sed ossa fuerunt inter se similia, incognibilia, nullis inscripta titulis, nullíq; unquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, persimilis hominum uita pompæ cuipiam longæ uidebatur, cui præsit ac disponat quæque Fortuna, ex his qui pompam agũt, diuersos uariosq; cuiq; habitus accõmodãs. Aliũ siquidẽ

Fortuna

μα ἡ τύχη, βασιλικῶς διακοσμοῦσα, τιάρᾳ τε ἐπιθεῖσα, καὶ δορυφόρους παραδοῦσα, καὶ τῷ κεφαλῷ στέψασα τῷ διαδήματι. τῷ δὲ εἰκείτω σχῆμα πρόσωπον. ἄλλῳ δέ τινα καλὸν εἶναι ἐπέσπασε. ἄλλῳ δὲ ἄμορφον καὶ γελοῖον παρεσκεύασε. πάντα γὰρ εἶναι δεῖ ἐν τῇ θέᾳ. πολλάκις δὲ διὰ μέσης τῆς πομπῆς μεταβαλὼν τὰ ἐνίων σχήματα, ἀπῆλθεν εἰς τέλος διαπομπεύσαι, ὡς ἐτάχυνεν. ἀλλὰ μεταμφιέσασα τὸν μὲν Κροῖσον, ἠνάγκασε τῷ τοῦ εἰκότος καὶ ἁρμαλιᾷ τὸν σκυθῶν ἀνάλαβεῖν. τὸν δὲ Μαιάνδριον, τῶν ἐν τοῖς εἰκόσι πομπεύοντα, τῷ Πολυκράτει τυραννίδα μετρίως ἔφυσε. καὶ μέχρι μέν τινος ἄσας χρῆσθαι τῷ σχήματι· ἐπειδὴ δὲ ἡ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθοι, τὸν μὲν καὶ τὰ καθ' ἕκαστος ἀποδοῦσα τῷ σκυθῷ, καὶ ἀπολυσάμενον καὶ τὸ σχῆμα μετὰ τοῦ σώματος, ὥσπερ ἐν ᾧ πρὸ τοῦ, γίγνεσθαι, μηδὲν τοῦ πλησίον διαφέρειν, ἵνα μὴ ἀγνωμοσύνης,

Fortuna deligens, regijs ornat insignibus, et tiaram imponens, & satellites addens, & caput diademate coronans. Alium seruiturus ornatum induit: hunc formosum effigiat, hunc deformem atq; deridiculũ fingit. nam omnigenum, ut opinor, debet esse spectaculum. Quin habitus quorundam plerunque in mediã quoque pompa demutat. neque perpetuò eodem sinit ordine cultuq; progredi quo prodierant, sed ornatu commutato Crœsum quidem cogit serui captiuiq; uestes induere: Mæandrium autem olim inter seruos incedentem, Polycratis uicissim ornat tyrannide: & aliquanti sper quidem eo cultu permittit uti. uerùm ubi iam pompæ tempus præteriit, apparatum quisque restituens, et cum corpore simul exutus amictu, qualis antè fuit effi citur, nihilo à uicino differens. Quidã tamẽ ob insciti-

quum

ἐκεῖνα ἀπαυτῇ τὸν κόσμον ἔπεισεν ἡ τύχη, ἄχθονται γε, καὶ ἀγανακτοῦσιν, ὥσπερ οἰκείων τινῶν στερισκόμενοι, καὶ οὐχ ἃ πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. εἶμαι δὲ καὶ τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς πολλάκις ἐμπεπνευκέναι, τὰς βασιλικὰς ἐσθῆτας τὰς τότε, πρὸς τὰς χρείας τῶν δραμάτων, ἄρτι μὲν Κρέοντας, ἐνίοτε δὲ Πριάμους γενομένους, ἢ Ἀγαμέμνονας. καὶ ὁ αὐτὸς, ἢ τύχοι, μικρὸν ἔμπροσθεν μάλα σιμνῶς τὸν Κίνναμον ἢ Ἐριχθόνιος σχῆμα μιμούμενος, μετ' ὀλίγον οἰκέτης προῆλθεν ὠνὸς ἐπὶ ποιητικοῦ σκευοφορῶν. ἤδη δὲ πέρας ἐχόντων τοῦ δράματος, ἀποδυσάμενος ἕκαστος αὖτε, τὸν χρυσόπαστον ἐκεῖνον ἐσθῆτα, καὶ τὸ προσωπεῖον ἀποθέμενος, καὶ καταβὰς ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν, πένης καὶ ταπεινὸς πρόσεισιν, οἷα τὸν Ἀγαμέμνονα ὁ Ἀρίων, ἢ τὸν Κρίσαν ὁ Μιγωνίδης, ἀλλὰ Πῶλος Χαριτλείου Σουνιεὺς ὢν μαθόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος Μαραθώνιος.

quũ suos fortuna cultus exigit, ægrè ferunt atq; indignantur, tanquã proprijs quibusdã bonis priuati: ac non potius alienis, quibus paulisper utebantur, exuti. Quin in scena quoq; uidisse te plerũq; puto histriones istos tragicos, qui (ut fabulæ ratio poscit) modò Creõtes, modò Priami fiũt, aut Agamẽnones: idẽq; (si fors retulerit) paulo antè tam grauiter Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò pòst seruus poeta iubente progreditur. At quum fabulæ iam finis affuerit, quisque auratas illas uestes exutus, personam deponens, et ab altis illis crepidis descẽdens, pauper atq; humilis obambulat, haud amplius Agamẽnon ille Atreo prognatus, aut Creõ Menœcei filius, sed Polus filius Charicli Suniẽsis, aut Satyrus filius Theogitonis Marathonius.

τοιοῦτα

ταῦτα ἡμῖν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἐδόκει. ΦΙ. Ἀπόκριναι, ὦ Μένιππε, εἰ ἔχεις τοὺς πολυτελεῖς τούτους ὑψηλοὺς τάφους ἐχομένους ὑπὸ γῆς, καὶ στήλας καὶ ἀνδριάντας καὶ ἐπιγράμματα, ἆρά τι τιμιώτερόν ἐστι παρ' αὐτοῖς ἢ τῶν ἰδιωτῶν νεκρῶν; ΜΕ. Λυχᾶς, ὦ ἑταῖρε. ἃ γὰρ ἰδιάσω τὸν Μαύσωλον αὐτὸν, λέγω δὲ τὸν Καρικόν, ἐπὶ τάφῳ προβεβόητον, σὺ οἶδα ἔτι ἐν αὐτῷ παύσω γελῶν, οὕτω ταπεινῶς ἐρριμμένον καὶ καθεύδοντα καὶ ναυδαθοῦντα ἐν τῷ ἀσημοτάτῳ μέρει τῶν νεκρῶν, ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον ἀπολαύοντα καὶ μνήματος, καθ' ὅσον ἐβαρύνετο ταλαιπώρου ὄχθου ἀθλιαμένου. ἐκεῖσε γὰρ, ὦ ἑταῖρε, ὁ Αἰακὸς ἀπομερύσας ἀνάγκῃ καὶ πόνῳ, μόλωσι ἐς τὸ μέγιστον πλῆθος, αὐάσκει ἀγαπῶντα καταπεδᾶσαι πρὸς τὸ μέρος σωτηρίαν. πολλῷ δ' ἂν, οἶμαι, μᾶλλον ἐγήθησε, εἰ ἰδιάσω τὸν παρ' ἡμῖν βασι-

Sic se mortalium res habẽt, quemadmodum mihi tum spectãti uidebatur. PHI. Dic mihi Menippe, istiusmodi qui magnificos altosq; tumulos habent super terram, & columnas, imagines, titulos, nihilóne sunt apud inferos plebeijs quibuslibet umbris honoratiores? MEN. Nugaris hercle quidem. nam si uidisses Mausolũ, Carẽ illũ dico pyramide celebrem, sat scio, nunquam ridere desiisses. ita in antrum quoddã abstrusum despectum abiectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens. Hoc tantum commodi mihi uidetur ex monumento referre, quòd impositio tanto pondere laborat magis et premitur. Nam quum Aeacus, ô amice, locũ cuiq; metitur (dat autem cui plurimum, haud amplius pedẽ) necesse est eo iacere contentum, sesecq; ad loci modum contrahere. At uehementius multo risisses opinor, si reges

βασιλέας καὶ σατράπας, πῶς
χοῦντας παρ' αὐτοῖς, καὶ
ὅτου τριχοπολοῦντας ἀπ' ἀπο-
ρίας, ἢ τὰ πρῶτα διδάσκον-
τας γράμματα, ὑπὸ τ' τυ-
χόντος ὑβριζομένους, καὶ κα-
κῶς πασομένους, ὥσπερ τῶν
ἀνδραποδώδων τὰ ἀτιμότατα.
Φίλιππον γὰρ τ Μακεδόνα ἐ
γὼ θεασάμενος, ἀδ' ὁρατὸν
ἡμῶν δυνατὸς ὢν, ἐλάχι-
στ μοι ἐν γωνίᾳ τινὶ μισθοῦ
ἀκήμενον τὰ σαθρὰ τ ὑπο-
δημάτων. πολλὰς ἄν μ' ἄλλας
ὧν ἐλέγ' ἐν τοῖς ῥιδίοις μι-
σητοῦντας, Ξέρξας λέγω, καὶ
Δαρεῖος, καὶ Πολυκράτας. Φι.
ἄτοπα λέγεις τὰ περὶ τ βασι-
λέων, καὶ μικρῶ δεῖν ἄπιστα. τί
δ' ὁ Σωκράτης ἐπραττε, καὶ Δι-
όγενης, καὶ εἴ τις ἄλλος τ σο-
φῶν; Μι. ὁ μὲν Σωκράτης κᾀ-
κεῖ περιέρχεται, διαλέγων ἅπα-
σι τοῖς συμπόταις· ὁ δ' αὖ Πα-
λαμήδης καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ,
καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νεκρός.
ἔτι μὲν δὲ ἐπιφοιτῶσι αὐτῷ, καὶ
διαδύνει ἐς τ φαρμακοποσίας

si reges hosce nostros satrapasq; uidisses apud eos mendicantes, & aut falsamenta uendentes, aut primas ipsas literas urgente inopia profitentes: et quemadmodum contumelijs à quouis afficiantur, atq; in faciem cædantur, perinde atq; utilissima mancipia: Itaque Philippum Macedonem conspicatus, continere me certe non potui. ostentsus est mihi in angulo quodam detritos calceos mercede resarciens. Quin alios præterea multos erat uidere mendicantes in triuijs, Xerxes uidelicet, Darios, ac Polycrates. PHIL. Admiranda narras ista de regibus, penesq; incredibilia. Socrates autem quid facit, ac Diogenes, & si quis est sapientum alius? MEN. Socrates profectò etiam ibi obuersatur, omnesq; redarguit: uersantur autem cum illo Palamedes, Vlysses, & Nestor, et quisquis est alius inter defunctos garrulus. Inflantur autem illi etiamnum atq; intumescunt exhausto uene-

no cru-

τὰς σκέλη. ὁ δὲ βέλτιστος Διογέ-
νης, παροινεῖ μὲν Σαρδαναπάλ-
λῳ τῷ Ασσυρίῳ, καὶ Μίδᾳ τῷ
Φρυγὶ, καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν πολυ-
τελῶν. ἀκούων δὲ ἐμιμοῦντο αὐ-
τῶν, καὶ τὸν παλαιὸν τύχον
ἀναμιμνήσκων, γελᾷ τε καὶ
τίρπεται. καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ τῆς
παλαιότητος. ἐξίλα μάλα φα-
κὰς καὶ ἁπλοῦς τῇ φωνῇ, τὰς
διηγήσεις αὐτῶν ἐπικαλύπτων,
ὥστε ἀνιᾶσθαι τοὺς ἀκούοντας μὴ
διακηκοέναι μετοικέων, ὁ φέ-
ρονταί τ' Διογένους. φέρεται γὰρ
τοιόνδε ἐκεῖνος. τί δὴ τὸ ψήφισ-
μα τοῦτο, ὑπὲρ οὗ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον
κινεῖσθαι κατὰ τῶν πλου-
σίων; Μί. σὺν ὑπομνήσας
ἐμὲ γὰρ οὐδ' ὅπως περὶ τούτου λέ-
γειν προθύμου, πάμπολυ
ἀπηλλαγμένου τοῦ λόγου. διαφέ-
ρονται γάρ μοι περὶ αὐτοῦς,
πρόσθεσαν οἱ πρυτάνεις ἐκ-
κλησίαν περὶ τῶν κοινῇ
συμφερόντων. ἰδὼν δὲ
πολλοὺς συνθέοντας, ἀναμί-
ξας ἐμαυτὸν τοῖς νεηνίαις,

no crura. At optimus Diogenes Sardanapalo uicinus Aßyrio, Midæque Phrygio, atque alijs item pluribus ex illorum sumptuosorum numero manet, quos quum eiulantes audit ueteris fortunæ magnitudinem recogitantes, & ridet & delectatur, ac supinus cubans utplurimùm cantat, aspera nimis atque iniucundæ uoce illorum eiulatus obscurans, adeò ut id ægrè ferentes, nec Diogenem ferre ualentes, de mutanda sede deliberent. PHIL. De his iã satis quidem: cæterùm quodnam illud decretum est quod initio dixeras aduersus diuites esse sancitum? MEN. Bene admones: nescio enim quo pacto quũ de hac re dicere proposuissem, ad institutò sermone procul aberraui. Dum igitur ibi uersabar, magistratus concionem aduocauerunt, his uidelicet de rebus quæ in commune conducerent. Conspiciens ergo multos concurrere, me quoq; cum illis simul immiscens,

unus

ἐδόκει εἶς τις καὶ αὐτὸς ὢν τῶν ἐκκλησιαστῶν. λοιπὴν μὲν οὖν ἦν καὶ ἄλλα, τελευταῖον δὲ τὸ περὶ τῶν πλουσίων. ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρητο πολλὰ μὲν ἀδικίας, βίᾳ καὶ ἁλαζονείᾳ, καὶ ὑπερηφανίᾳ καὶ ἀδικίαις, τέλος ἀνέστη τις τῶν δημηγορῶν, καὶ ἔγνω ψήφισμα τοιόνδε·

unus de numero eorum qui in concione aderant, efficior. Agitata sunt igitur et alia multa, postremò uerò de diuitibus negocium: in quos posteaquam plurima fuissent obiecta uiolētia, superbia, fastus, iniuriæ: assurgēs tandem ex populo primas quidam, huiusmodi decretum legit:

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παράνομα οἱ πλούσιοι δρῶσι παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα τρόπον τῶν πενήτων καταφρονοῦντες· δίδοται τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπειδὰν ἀποδάνωσι, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν· τὰς δὲ ψυχὰς, ἀναπιμφθέντας αὖθις ἐς βίον, καταλιπεῖν ὄνους, ἐὰν μὲν τῷ τοιούτῳ διαγάγωσι μυριάδας ἓξ πέντε καὶ εἴκοσιν ὄνους, ἓξ ἄνων γενόμενοι, καὶ ἀχθοφορούντων, μὴ ὑπὸ τῶν πενήτων ἐλαυνόμενοι, τοσοῦδε δὲ λοιπὸν ἔξεναι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. ἐὰν δὲ

DECRETVM.

Quoniã, inquit, multa diuites perpetrant in uita, rapientes, ac uim inferentes, inopesq; omni modo despectui habentes: Curiæ populoq; uisum est, ut quum functi uita fuerint, corpora quidē eorum pœnas cum alijs sceleratorum corporibus luant, animæ uerò sursum remissæ in uitã, in asinos demigrent, donec in tali rerum statu quinquies ac uicies decem annorum millia transegerint, asini semper ex asinis renati, onera ferētes, atq; à pauperibus agitati: dein ut liceat illis è uita excedere. Hanc sententiam

φῶ γνώμῳ Κρανίων Σκιλλαίτιον Νεμνοσιὺς, φυλῆς Αἰβαντιδῶν. τούτου οὖν γνωδίντος τοῦ ψηφίσματος, ἐπιψηφίσαι μὲν οἱ ἄρχοντες, ἐπιχειροτόνησαι δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐνεβρεμήσατο ὁ Βρεμώ, καὶ ὑλάκτησεν ὁ Κέρβερος. οὕτω γὰρ ἐστὶν γίγνεσθαι, καὶ κυρία τὰ αὐτογνωσμένα. ταῦτα μὲν δὴ σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δὲ, ἔπρασσον ἀφίγμην ἵνα, τῇ Περσείᾳ προσελθὼν, ἱκέτευον αὐτὴν, τὰ παόντα διηγησάμενος, ἅπαν πρός με, ποῖόν τινα ἐγάπα τὸν ἄριστον βίον. ὁ δὲ γελάσας (ἦν δὲ τυφλόν τι γεράντιον, καὶ ὠχρὸν καὶ λεπτόφωνον) Ὦ τέκνον, φησὶ, τὴν μὲν αἰτίαν εἰδὰ σου τῆς ἀπορίας, ὅτι παρὰ τῶν σοφῶν ἐγένετο, οὐ τὰ αὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἀταρ οὐ θέμις λέγειν πρός σε· ἀπέρρητα γὰρ ταῦτα τοῦ Ῥαδαμάνθυος· μὰ δία μᾶς, ἔφη, ὦ πάτερ, ἀλλ' εἰπέ, καὶ μὴ ὑπερίδῃς με σοῦ τυφλότερον

sententiam dixit Caluarius patre Aridello, patria Maenicensis, tribu Stygiana. Hac igitur lege recitata, approbauerunt principes, sciuit plebs, adfremuit Proserpina, allatrauit Cerberus, sic enim rata quæ inferi statuunt, authenticaq; fiunt. Quæ igitur in concione agebantur, erant huiusmodi. Tum ego statim, cuius gratia ueneram, Tiresiam adeo: atque illi re uti erat ordine narrata, supplicaui ut mihi diceret, quodnã optimum uitæ genº putaret. Hic uerò subridens (est aũt senĩculus qspiã cæcus, pallidus, uoce gracili) O fili, inquit, causam tuæ perplexitatis scio à sapiẽtibus istis profectã, haudquaquã idẽ inuicẽ ijsdem de rebus sentientib. uerùm haud fas est id tibi proloqui: si quidem quòd Rhadamanthus interdixit. Nequaquam, inquam, ó patercule: sed dic amabo, neque me contemnas, qui in ui-

πόρρω περιόντα ἐν τῷ βίῳ. ἀλλ' ἄγε μ' ἀπάγαγὼν, καὶ ποῖ τῶν ἄλλων ἀποσπάσας, ὑπόφηνον πρὸς τὸ ὄν, φησὶν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν ἄριστος βίος, καὶ σωφρονίστατος, ὡς τῆς ἀφροσύνης ποτὲ ἀκλινὴς μετεπορεύσατο, καὶ τέλη καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπῶν, καὶ κατάπαυσας τῆς σοφῶν τούτων συλλογισμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λῆρον ἡγησάμενος, τὸ μόνον οἶδ' ἅπαντος θηράσῃ, ὅπως τὸ παρὸν εὖ θέμενος, πᾶσα ῥαδιάσεις γελῶν τὰ πολλὰ, καὶ πρὸς μηδὲν ἰσπουδακώς. ὡς ἀπαθῶν, μᾶλλον ὥρτο νυκτ' Ασφοδελὸν λειμῶνα. ἐγὼ δ' (καὶ γὰρ ἦν ἤδη ὀψὲ) ἔτι δὴ ὦ Μιθροβάρζανε, φημὶ, τί διαμέλλομεν, καὶ οὐκ ἀπιμεν οἴδεις ἐς τὸ βιον; ὁ δὲ πρὸς ταῦτα, θάρρει, φησὶν, ὦ Μένιππε, ταχέως γάρ σε ἡδὲ ἀπράγμονα ποιήσω ἀφ' ἁπάντων. καὶ δὴ ἀπαγαγών με πρὸς τὸ χωρίον τῶν ἄλλων σοφιστρότερον, ἀλέξας τὴν χεῖρι πόρρωθεν ἄμαυρόν τι καὶ λιπαρὸν, ὥσπερ

ta te etiã ipso cæcioro berro. Abducẽs ergo me, procul ab alijs auferens, ad aures mihi inclinãs, n Optima est, inqt, idiotarũ priuatorũq; uita, ac prudẽtissimæ quamobrẽ ab hac uanissim⁹ sublimiũ cõsideratiõe desistẽs, mitte principia semper ac fines inquirere, & uanos hosce syllogismos dejbuens, atque id gen⁹ omnia nugas æstimãs, hoc solum in tota uita persequere, ut præsentibus bene compositis, minimè curiosus, nulla re solicitus, quamplurimùm potes bilaris utam ridensq; traducas. Hæc quum dixisset, rursus in Asphodelorum pratum sese corripuit. Ego igitur (nam & nunc uesper erat) Age, inquam, ô Mithrobarzane, quid cũctamur, ac nõ hinc rursus abimus in uitã? Ad hæc ille: Cõside, inquit, ô Menippe, breuem quippe facilemq; tibi monstrabo semitam. Et me protinus abducens in regionem quandam magis priore tenebricosam, manu procul ostendens subobscurum, tenuemq;, ac uelut

per

διὰ πλατείας ὁδοῦ φῶς, ἐπαῦε, ἔφη, ὅτι τὸ ἱερὸν τῆ Τροφωνίου, κἀκεῖθεν καταίρουσι οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. ταύτῃ ὦν αὖθι, καὶ διὰ ἐσχάτων ἐσῃ τῆ Ἑλλάδος. ὁδοὶ δὲ τῆς ἀρμυδίους ἐγὼ, ἢ τὸ μάγου ἀσπασάμενος, χαλεπῶς μόλις διὰ τοῦ στόματος αὐφανύσας, ἐκ οἶδ' ὅπως ἐς Λεβαδίαν γέγονα.

per rimam influens lumen illud, inquit, o Trophonij templum est, atque illac ad inferos è Bœotia descenditur. hac ascendes, atque illic ceris in Græcia. Ego igitur hoc sermone gauisus, salutato mago, difficilè admodum per angustas antri fauces subrepès, nescio quo pacto in Lebadiã perueni.

ΕΡΜΟΥ, ΧΑΡΩΝΟΣ, ἢ ἐπισκοπῆς, ἢ Σόλωνος, ἢ ἰδιωτικοπάντες.

CHARON, SIue Contemplantes.

Petro Mosellano interprete.

ARGVMENTVM.

Eiusdẽ fermè argumẽti est hic Dialogus cũ superiore. Nã ut illic Menippus apud inferos uidere atque audire supplicia & miseros exitus diuitũ atque potẽtũ fingitur, ita hic Charõ apud superos hominũ demẽtiã cõtẽplatur, stulta illorũ cõsilia & actiones deridẽdo: quippe qui in his quæ incerta ac mometanea maximè sunt, puta robore corporis, potẽtia, diuitijs, fortuna, gloria, & id genus alijs, omnem spem atque fiduciam collocẽt: mortis uerò, quæ omniũ certissima, & mox cõsecutura est, nullã rationẽ habeãt. Id quod ipse Charõ in fine Dialogi apertis uerbis indicat: & paulo suprà quoque, ubi homines stulticiæ suæ admonet, & ad meliorẽ mẽtẽ reuocat. Tractantur autẽ hæc primò per speciẽ, propositis exemplis Milonis, Cyri, Crœsi, Polycratis, & aliorũ: mox & in genere; descriptis hominũ & priuatorũ & regum affectibus, studijsq; postremò etiã cõsutata opinione quã multi de defunctorũ honoribus habebant: & in summa non hominum modò res & corpora;

BIBLIOTHEQUE DE LA VILLE LYON

uerùm & ciuitates, & flumina, denique omnia morti subiecta esse ostenduntur: quam eo faciliorem cuique esse, quo mundanis istis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam ἐρωτικὴ est, dum Mercurius iam exoratus à Charonte, montes alios alijs imponit, & locũ unde prospectus in omnes terras pateat extruit.

MERCVRIVS, CHARON. MERCVRIVS.

Τί γιλᾷς, ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ πορθμεῖον ἄπολις πῶν, ἀδύρο αὐτλήλυ. Οὐκ ἂν τῶν παρόντων ἡμέραν, ἢ πάνυ εὐθὺς ἐπιχωριάσεις τοῖς αὖθι πράγμασιν; Χά. ἐπιθύμησα, ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ὁ. τι ποτὲ ἐστὶ τὰ ἐν τῷ βίῳ, περὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ· ἢ τίνων τρυφῶντες, πάντα δὲ ἐμπίπλασι πατέοντες παρ' ἡμᾶς. δόλος γὰρ αὐτῶν ἀλαπρυτὶ λιπλυσσῳ. αἰτιῶμαι δ' ἐγὼ καὶ τὸν Ἄιδα περὶ αὐτῶν, ὅστις οὐ θέλει ἐκείνους νεανίσκους, μίαν ἡμέραν ἀπόντας γενέσθαι, αὐτλήλυδα δὲ τὸ φῶς. καί μοι δοκῶ ἐς λόγον ἐντετυχηκέναι σοι· ἔχρην γάρ, σὺ οἶδ' ὅτι μὲ ξυνεῖναι

Quid a rides ô Charon? aut cur desertо nauigio in hãc lucem ascendisti, non admodum assuetus superùm rebus interesse? CHA. Cupido me cepit, ô Mercuri, uidendi & quæ nam in uita gerantur negocia, & quibus studijs homines teneantur: tum etiam quibus bonis exuti plorẽt omnes, ubi ad nos descenderint. Nec enim ex ipsis quisquam citra lachrymas tradiecit. Quare exemplo illius Thessali adolescentis cõmeatu à Dite impetrato, ut unum saltem diẽ à naue abesse liceret, in lucẽ ascendi: ac mihi uideor in ipso planè tempore in te incidisse. Nam peregrinus cum sim, sat scio te non grauari, quin obambulando me ducas

κρινεῖν, ἢ δέξῃς ἅπαντα, ὡς
ἂν εἰδὼς ἅπαντα. ΕΡ. ἐ σχολή
μοι, ὦ πορθμεῦ, ἀπ' ἀρχῆς καὶ
τὰ διακινουμένων τῷ ἄνω Διὶ
τὰ αὐθημερινῶν, ὃ ἔτι ἐξύθυμον
τί ὄντι, ἢ δίδαξον ἡμᾶς ὁρᾶν ὧν
πάρεστιν, ὅλον ὑμῖν δοῦναι
ἄνευ, παραδὺς τῷ ῥίφῳ. ὃ ὑπὲρ
τῆς Ἡφαίστου πρόνοιαν ποιοῦσι, ῥᾴ
ψῃ πᾶσι τιτανώδης τε ὠδὶς ἀπὸ
ὑποστάσεως βυλῦ, ὡς ὑποσκά
ψων γίνεται παρέχομαι καὶ αὐ
τὸς εἰνοεχῶν. ΧΑ. ὦ βδελυρέ σὺ
μὲ ἄλλως πλανώμενον ὑπὸρ
γῆς; ἢ ταῦτα ἐταῖρος ἢ ξύμ
πλους, ἢ σωθιάτορος ὤν. καὶ
μὴν καλῶς εἶχεν, ὦ πᾶν Μάι
ας, ἐκείνων γέν σε μιμνῄσθαι,
ὅτι μεθ' ἡμῶν ποτέ σε ἀρτίως
ἐκέλευσα, ἢ πρόσωπον ἔναι·
ἀλλὰ σὺ μὲ ῥίγιστε ὢν τῆ ναυ
σφόματος ἐκλαθέσθαι, ὥμισ
θον τὸ παρεδὲ ἔχων. ἢ εἴ τινα
ἄλλον νικῶν σύρεσι, ἐκείνῳ

ducas, singulaq; demõstres, ut qui uniuersa iam habeas comperta. MERC. Non est ocium, ô portitor. Nam abeo iam nunc, negocium quoddam quod ad mortaliũ statum pertinet, ab Ioue summo datum expediturus. Ille autem ad iracundiam propensior est: ut planè uerear ne cunctantem me uel totum uestræ sortis esse permittat, caligini uidelicet ad dictum: uel quemadmodum nuper Vulcanum, ita et me correpto pede, è summo deiiciat cœlo: nimirũ quò & ipse pocillatoris munere fungens, claudicando risus moueam. CHA. Despicies ergo me temerè & indecorè in terra oberrantem, præsertim amicus, & nauigationis socius, tum & nostræ reip. ex parte legatus? Atqui cõueniret, ô Maiæ proles, illorum te etiã nũ meminisse, quod te uel sentinã exhaurire, uel remum agitare ne unquam quidem iusserim: quin tu interim, quãquam adeò robustus es humeris, in nauigij dorso porrectus stertis: aut si quã fortè ex umbris loquacem offenderis, cum hac inter nauigandum perpetuò con-

πωρ ὅλον τὸν πλοῦν διακίγη-
ὑγὼ ὁ πρεσβύτης ὢν, τὴν δίκω
πίκω ἕλκων, ὁρᾷς μόνος. ἀλ
λὰ πρός τ πατρὸς, ὦ φίλτατον
Ερμοῦδιον, μὴ καταλίπῃς μι.
πρὶν ὑγιᾶσαι ὁ τὰ ἐν τῷ βίῳ ἅ-
παντα, ὅς τι ἢ ἰδὼν ἐπανέλ-
θοιμι, ὡς μόν μι σὺ ἀφῇς, ἀδίν
τ τυφλῶν δίκην, καθάπερ νῦ
ἐκεῖνοι σφάλλονται, διολισθά-
νοντες ἐν τῷ σκότῳ, ἕτω δὴ κἀ-
γὼ σοι πάλιν ἀμβλυώττω πρὸς
τὸ φῶς. ἀλλὰ δίου, ὦ Κυλλήνιέ
μοι, ὅτι ἀεὶ μιμνυμένῳ τὴν χά
ριν. Ερ. Τατὶ τὸ πρᾶγμα, πλη
γῶν ἄτιον κατασήσεταί μοι.
ὁρᾷ γὰρ ἤδη τ μισθὸν τ πόρι
γήσιος, ἐκ ἀκόνδυλον πανταπα
σιν ὑμῖν ἐσόμενον, ὑπεργα
τικὸν ὁ ὅμως. τί γὰρ ἂν τις πάθοι
τις, ὁπότε φίλος τις ὢν βιάζοι
το; πάντα δὴ ὅμ σε ἰδὼν καθ
ἕκαστον ἀκριβῶς, ἀμήχανόν ἐ-
στιν, ὦ ποφδιαῖ· πολλῶν γὰρ ἂν
ἐτῶν ὁ διαφθορὰ γένοιτο. ἄ-
πτα μὲν μὴν κυρτ᾽ισθαι διά-
σει, καθάπερ ἀποδράντα τὸ

fabularis: ego uerò quantũ-uis senex, remigium agens duplex, solus remigo.

At te per patrem obsecro, ô charissime Mercurio-le, ne me deseras: sed ut nõ-uo aliquo conspecto rede-am, indica quæ nam in uita gerũtur. Quòd si tu me ne-glexeris, nihil planè ab ipsis cæcis differre uidebor. Vt e-nim illi lubrico gressu per caliginem titubant, ita rur-sus ego ad lucem tibi hal-lucinabor. Quin tu hanc mi bi das gratiam, ô Cyllenie, perpetuò memori futuro?

MER. Hæc profectò res uerberum mihi causſa exi-ſtet, adeò ut iam binc com-monſtrationis huius merce-dem non ſine tuberibus no-bis fore proſpiciam: obſe-quẽdum tamen. Quid enim facias, ubi amicorũ quiſpiã impellat? Principiò ergo ut omnia ſingulatim & exa-muſsim cõſpicias, fruſtra la-

boras, ô portitor. nã hoc multorũ annorũ fuerit negociũ: de inde & ipſi mihi uerendum, ne interim tanquã transfugã

Iupiter

ὑπὸ τ Διὸς, σὶ ἧ κὴ αὐτ κωλύσει ἐνεργῶν τὰ τ θνατὰ ὄργανα, κὴ τῶν πλάστων & ἀρχέων ἡμῖν, μὴ τινος ἀγωγέντα πολλὰ τ χρόνε, κὰ ὁ τιλώνης Αἰακὸς ἀγανακτήσει, μηδ' ἐθέλων ἐμπολῶν. ὡς ἧ τὰ κιφάλαια τ γενομένων ἰδὼς, τ τ ἔλη συλλέξει. Χά. αὐτὸς, ὦ Ἑρμῆ, ὑδὶ νόει τὸ βέλτιστον· ἐγω ἧ ἐάλην εἰδὼς τ ὑπὸρ γῆς, ἕως ὧν. Ερ. Τὸ μὲν ὅλον, ὦ Χάρων, ὑψηλὰ τε νοεῖς ἡμῖν ἐδὲι χορὶς, ὡς ἀπ' ἐμάνης ταῦτ' ἰλιγξας, σὺ ἧ, ἃ μὴν ἐς τὸν ἐρανὸν κὰλιθεῖν δυνατὸν ἰὼν, ἀλλ' ἐν ἐκκυκλήσει, ἐκ περιωπῆς γὰ ἂν ἀκριβῶς ἅπαντα καθεώρας· ἐπεὶ ἧ ὁ δίμις, ἀδόλως ἀλλ' ξυνόντα, ἐπιβατεύειν τῶν βασιλέων τοῦ Διὸς, ὅρα ὑμῖν, ὑψηλόν τι ὀρ & πρόσκοπον. Χά. εἶδα, ὦ Ἑρμῆ, ἄπορ ἔνδα λέγειν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐκεῖσε

Iupiter me abdicet: tibi uerò quo minus mortis munus peragere possis, fuerit impedimento: neque non Diis imperio detraxerit, cum uti delicet longo adeò tempore umbras adueheres nullas. Postremò & Aeacus, qui portorio colligendo præfectus est, stomachabitur, ut qui tanto tempore ne obolũ quidem lucrifecerit. Verùm qua uia ipsa rerum capita uidere possis, iam consilium nobis erit captandũ. CHA. Ipse ô Mercuri, quod optimum factu fuerit, uideris: ego uerò peregrinus cũ sim in terra, quid rerum hic agatur, nescio. MER. Breuiter, ô Charon, editiore aliquo loco opus erit, ut inde cuncta queas prospicere. Cæterùm si in cœlum subuolare tibi foret facultas, non laboraremus. Cum autem te, cui semper cum mortuorum simulachris commercium fuit, Iouis regiam calcare minimè liceat: iam tempus fuerit, excelsum aliquem montem disquirere. CHAR. Nosti, ô Mercuri, quæ ad uos inter nauigandum dicere consueuerim?

ἐπειδὰν πλεμμύρᾳ: ὁπόταν γὰρ τὸ πνεῦμα κατακύσαν, πλαγίᾳ τῇ ὀθόνῃ ἐμπέσῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν ἄρθῇ, τότε ὑμᾶς μὲν, ὦ ἀγνοίας πλεύσετε πλοῦ ὀθόνῃ τραπέλαι, ἢ ἐνδῆσαι ὀλίγον τὰ πρὸς πνεύμασι. ἐγὼ δὲ τῷ ἥσυχον ἄγειν παρακελεύομαι ὑμῖν, αὐτὸς γὰρ ἄλλως τὰ βελτίω. κατὰ ταῦτα δὴ καὶ σὺ πράττοις, ὁπόσα καλῶς ἔχειν νομίζεις, κυβερνήτης γὰρ ὤν· ἐγὼ δὲ, ὥσπερ ἐπιβάταις πρέπει, σιωπῇ παθήσομαι, πάντα πειθόμενος πλεύσεντί σοι. Ερ. ὀρθῶς λέγεις, αὐτὸς γὰρ ἴσομαι τί ποιητέον, παξουράσας τῷ ἐκκλησίᾳ σκάφος. ἀρ' ἦν ὁ Καύκασος ἐπιτήδειος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ολυμπος ἐκκεκυφώς; καί τοι τὸ φαῦλόν τι αὐτὸν ὑφορῶμαι, ὅτι τὸν Ολυμπον ἀπειλῶν, συγκαμεῖν ἄν τι μὴ ἐπαγρυπνῶσι μὴ σοί. Χά.

siquidem ubi procellosus uentorum flatus obliquo uelo incubuerint, ut in sublime tollatur fluctus: ibi uos, quæ est uestra imperitia, iubetis uel uelū trahere, uel pedem paulisper accōmodare, uel etiam ipsius uenti cursum sectari. at ego quietem uos agere iubeo: ipsum enim me, quod optimum sit, nō ignorare. Quin ergo & tu quidem hæc imitaris, & in præsentia quum sis gubernator, quæ tibi conuenire uisa fuerint, facitor ego uerò, ut est uectorum conditio, tacitus sedebo, per omnia tibi iubenti obsecundans. MER. Rectè admones ô Charon. ipse enim quid facto opus sit, scieror ac speculam nobis idoneam inuenero. Num ergo Caucasus idoneus, aut hoc altior Parnassus, aut utroq; eminentior Olympus ille? Atqui in Olympū mihi intuenti, non cōtemnendi cuiusdam consilij in mentem uenit: uerùm ad hanc rem tuo & labore & obsequio pariter erit opus.

CHAR.

Χά. πρῶτα μέν, ἐὰν οὗτος γε ἐθέλῃ δυνατά. Ερ. Ομηρος ὁ ποιητής φησι, τὼ Αλωέως υἱέε, νήπιοι αὐτὼ ὄντε, ἔτι παῖδε, ἰθέλοντά ποτε τὸν Ολυμπον ἐν Οσσῃ ἐρίβωλον ἀναστήσαντε, ἐπὶ δὲ Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ὡς ἐπὶ βάθρα τοῦ οὐρανοῦ ἀναβαίνειν. ἐγὼ δὲ ἐλπίζω, ἐὰν ἐπιθῶμεν τὸν Ολυμπον τῇ Οσσῃ, καὶ τὸν Πήλιον ἐπὶ τούτοις, ἐπιβήσεσθαι ἐνταῦθα ἐκ τοῦ ἀέρος. Χά. ἀλλὰ μὴν ἐπιθήσομεν γε, ὦ Ερμῆ, ἐὰν ἐθέλῃ οὗτος. Ερ. ἐθελήσει, ἐὰν ἐγὼ κελεύσω. Χά. ἐπίθες τοίνυν τὸν Ολυμπον τῇ Οσσῃ. Ερ. ἐπέθηκα. Χά. καὶ τὸν Πήλιον ἐπὶ τούτοις. Ερ. καὶ τοῦτο ἐποίησα. Χά. ἀναβαίνωμεν δή. Ερ. ἀναβαίνετε. Χά. ἀναβαίνω. Ερ. ἀναβαίνεις;

τῶν μεγαλεργίαν ἴχνη.
Ερ. ἀκήκοας. ἰδιώτης γάρ εἰ, ὦ Χάρων, καὶ ἄπειρος ποιητικῆς. ὁ δὲ ἀγροικότερος Ὅμηρος, ἀπὸ δυοῖν στιχοῖν αὐτίκα ὑμῖν ἀμβρότην ἐποίησε τὴν οὐρανόν, ὅτω ῥᾳδίως συνετίθεις τὰ ἔργα. καὶ θαυμάζω εἰ σοι τῶν τοιούτων ἔτυχε ἄνευ λόγου τὸν Ἄτλαντα ὑπολαβεῖν βαστάζοντα ὅλον τὸν κόσμον αὐτόν, ἵνα μὴ φοβῆται, αἴρηται ὑμᾶς ἅπαντας. ἀκήκοας δὲ ἴσως καὶ τὰ περὶ ἀλλήλω τὼ ἀδελφὼ τὼ Ἡρακλέους, ὡς διελέξατό ποτε αὐτῷ ὁ νέκυς Ἄτλας, καὶ ὡς ὑπεκύσατο πρὸς ὀλίγον τὸν οὐρανὸν, ὑποθεὶς ἐκεῖνος τὸν ὦμον. Χα. ἀκήκοα καὶ τοῦτο, σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ ἐψεύσαντο. Ερ. ἐψεύσαντο, ὦ Χάρων· ἢ τίνα ἴσμεν σοφοὶ ἄνδρες ἐξεύροντο ἄν; ἢ τίς ἀνακμοχλεύσειεν τὴν Ὄσσαν πρῶτον, ὥσπερ ἐμοὶ ὑφηγεῖτο τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχαιότατος Ὅμηρος, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ Πήλιον ἀνοσίφυλλον, ὁρᾷς, ἵνα μὴ ῥᾳδίως ἄνω, καὶ ποικ-

magnifici operis ostentatione cõtinere uidetur. M B R. Non iniuria: rusticus enim est, & in elegantia poetica minimè uersatus. At egregius Homerus, duobus statim uersibus accessum nobis, parauit in cœlum, adeò facile congestis montibus. Porrò demiror hæc tibi prodigiosa uideri, quum tamen Atlãta non ignores, qui uel solus cœlum ipsum fert, uniuersos nos sustinẽs. Sed et de fratre meo Hercule fortè audisti, quomodo ipse illi Atlanti in officium successerit, ipseq; se oneri, tantisper dum ille interquiesceret, supposuerit? C H A. Audio sanè huiusmodi rem autem uera sint, tu & poetæ uideritis. M B R. Verissima, ὁ Charon: alioqui qua gratia uiri illi sapientes mentirentur? Itaque quod felix faustumq; sit, primùm Ossam eruamus, quemadmodum carmen præscribit, & ipse architectus Homerus: at super Ossam, Pelion arborib. densum. Vides quàm citra negociũ pariter, & quàm poeticè

ποιητικῶς ἠεἰργασάμεθα; φέρε δή, αὐαβὰς ἰδὼ αὖθις ταῦτα ἐκεῖνα, ἃ ἐποικοδομῶν ἔτι δύσει. ΜΕΡ. Ἀλλὰ, κάτω ἔτι ὄντι μοι ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς ἐρανοῦ· ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς ἑῴου μόγις Ἰωνία καὶ Λυδία φαίνεται· ἀπὸ δὲ τῆς ἑσπέρας, ὁ πλοῦς Ἰταλίας καὶ Σικελίας· ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκτώων, τὰ ἐπὶ τάδε τῆς μόνα, πλὴν Κρήτης ὁ ταῦρος σαφῶς. μεταναυστῶμεν ἡμῖν ὦ πορθμεῦ, καὶ ἴθι, ὡς ἴσμεν, ἐπὶ τὰ Παρνασσοῦ ἅπαντα. ΧΑ. Ἀλλὰ τοῦτο ποιῶμεν. ὁρᾷς μόνον, μὴ λεπτότερον ἐξεργασώμεθα τὸ ὄρος, ἀπομηκύνοντες πέρα τῆς πιθανοῦ, ἅτε συνηπταρῥιφδιν τοῦτ' αὐτῷ, μικρᾶς τῆς Ὁμήρου ἰλιάδος μιμητικῆς πειρᾶσθαι, ξυμβιβάντες τὰ πράγματα. ΕΡ. Βάρρει, ἀσφαλῶς γὰρ ἕξεις ἅπαντα. μετατίθει τὴν ὀπτικὴν, ἀδήλου ἐλλυχνίου καὶ ὁ Παρνασσός. ἀλλ' ἐπαίνεμι κἄθυδις. οὐ γὰρ ἔχει. πάντα ὁρῶ. ἀνάβαινε θᾶττον ἤδη νυνί. ΧΑΡ. ἔρειφον, ὦ Ἑρμῆ,

poeticè effecerimus? Age hac mole conscensa dispiciam, nũ aut hæc faciãt satis, aut plura superstruere oporteat. Papæ, quid hoc? Hæremus adhuc in ipsa cœli radice. Etenim ab oriente sole uix Ionia & Lydia conspiciuntur: ab occidente uerò non amplius Italia ac Sicilia. Porrò à septentrione, ea solũ quæ Istro adiacent, apparent. Illinc autem Creta, neque hæc admodum apertè. Quare, sicuti uidetur, & Oetã trãsponere oportet. postremò omnib. superimponẽdus Parnassus. CHA. Sic faciamus. At hoc solùm uide, ne plus æquo attenuãdo opus, ipsum tenuis fragiliusq; reddamus, ita ut tãdẽ unà cũ ipsa mole deturbati, Homericã illã ædificandi rationẽ nimis amarã experiamur, nimirũ caluarijs ex casu perfractis. MER. Bono animo es ó Chrõ. res omnis in uado erit. tu Oetã trãspone, aduolutetur & Parnassus. En iterũ cõscẽdã. Bene habet, cũcta iã cõspicior & tu nũc ascende. CHA. Manũ mihi porrige, ô Mercuri,

neque

πλὴν χάρακα, ὁ γὰρ ἐμὲ μικρόν μι παύτῳ τὴν μηχανὴν ἀναβι βάσας. Ερ. ἔγωγε· ἀλλὰ ἰδοὺ λεις, ὦ Χάρων, ἅπαντα, ἀπὸ τ ιτε δὴ ἄμφω, καὶ ἀσφαλῶ καὶ φι λοδιάμονα εἶναι, ἀλλ' ἔχε μου τ δεξιᾶς, καὶ φείδε μὴ κατὰ τ ἀλιθυρᾶ πατεῖν. σὺγε αὖ ἀλλὰ βας καὶ σύ, καὶ ἐπέκβη δικόρυμ βος ὁ Παρναασὸς ὄρη, μίαν ἐκά κδρος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, καθιζώμεθα. οὐ δέ μοι ἔλη ἐν κύκλῳ περιβλέπων, ὅπ. σκόπει ἅπαντα. Χά. ὁρῶ γᾶν πολλὴν, καὶ λίμνὰς τινὰ μεγά λὰν περιῤῥέουσαν, καὶ ὄρη, καὶ πο ταμὸς τ Κωκυτ καὶ Πυριφλε γέθοντος μάζονας, καὶ ἀνθρώπους πάνυ σμικρούς, καί τινας φα λαύς αὐτ. Ερ. πόλεις ἐκεῖνά ἐστιν, ἃς φωλεὰς ἦναι νομίζετε. Χά. οἶδα, ὦ Ερμῆ, ὡς ἀδὴν ἡμῖν πίπραται, ἀλλὰ μάτην τ Παρναασὸν αὐτῇ Καστα

ne que enim paruam ac humilem molem me facis ascendere. NER. Si singula contueri gestis ó Charō, discrimini te committas oportet. Non enim ita comparatum est, ut simul & extra periculum sis constitutus: & tamen, quæ cupis, licet spectare. Postremò hac mea dextra nitere, ac pedetentim scandēdo, ne in lubrico pedem figas caue. Nunc omni ex parte res bene se habet, quiū & tu superaris. Iam uerò quoniam bicipiti uertice prominet hic Parnassus, uterq; altero occupato confidamus. Tu autem nunc oculis in orbem mihi ductis, intuere uniuersa. CHA. Terram uideo amplam, ac paludem quandam ingentem, quæ undique terram circumfluit. Tum montes ac fluuios & Cocyto & Phlegethonte ampliores. Ad hæc, homines admodum exiles, pariter & horū nidulos quosdā. NER. Vrbes illæ sunt, quos tu nidos arbitraris. CHAR. Vides quàm nihil nobis tanto labore sit effectum? quin frustra sede mouimus Parnassum unà cum Castalio, tum

&

ἢ τἄλλα ὁπόσα μὴ τὰ ἄλλα ἴδρα μαι νυνὶ σαμεῖν. Ερμ. ὅτι τίς; Χά. ἀδύνατον ἐμοὶ γε ἄπο τῆς ὑψηλῆς ὁρᾶν. ἀνελόμενος δ' ἂν πόλεις καὶ ὄρη αὖ τὰ μόνον, ὥσπερ ἐν γραφαῖς ὁρᾶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ εἴ τι λέγουσιν, ὥσπερ ὅτε μι τὸ πρῶτον ἐντυχὼν ἀθλίῳ γελῶντα, καὶ ἅμα μὲ ὁρᾶν, τί γελῶ. ἀκούσας γάρ τινος, ἡδέως ὀφθαλμῶ. Ερ. τί δ' ἦν τοῦτ' ἐκεῖνο; Χά. ὦδέ πως ἔλεγεν, οἶμαι, πλησθεὶς ὑπό τινος τῶν φίλων, εἰς τὸ ὑστεραίαν μάλιστα ἥξω, ἔφη. καὶ μεταξὺ λέγοντος, ἀπό τοῦ τέγους κέραμος ἐπιπεσοῦσα, ἐκ οἶδ' ὅτου κινήσαντος, ἀπέπεμψεν αὐτόν. ἐγέλασα δῆτα, ἐπειδὴ ἐπιτέλεσαντος τὸν ταφόχυσιν. ἐοικὰ δὲ καὶ νῦν ὑπὸ καταβάσεως δεῖσθαι· ὡς μᾶλλον βλέποιμι καὶ ἀκούσιμι. Ερμ. ἴχ' ἄρα μας, καὶ τοῦτο γὰ ἐγὼ ἰάσομαί σοι, μὴ ὀξυ λαβήσαντος

et Oetã cæterosq; mõeris omneis. MERC. Quid ita? CHA. Equidẽ è sublimi ex actè despicto nihil: desiderium autẽ erat non urbes solùm, neque montes ipsos tãquam in tabula depictos intueri, uerùm & homines ipsos, tum quæ faciant, quæq; loquantur, exaudire: haud secus ac prius cũ tu obuius mihi factus ridentem conspiceres, ac quídnam riderẽ percunctareris. Nam cum ridiculum quiddam audirẽ, mirum in modum delectabar. MER. Quódnam hoc erat? CHAR. Cum quidam ab amicorum quopiam ad cœnam, opinor, uocatus esset, in posterum (inquit) diẽ ueniam, maximè. atq; interim dum hæc diceret, tegula quædam nescio quo deturbante à tecto in caput huic irruens, ipsum necauit. Risi ergo hominem, ut qui promissa minimè præstaret. Sed & nunc quò magis audiã, magisq; uideam, descendendum mihi censeo. MERC. Quietus es. nam & huic malo remedium inuenero, atque incantatione qua-

ἀδρὰς ἔσεσθαι ἐν βραχεῖ ἀπορῶ, πρὸς τοῦ, πρὸς Ὁμήρου τινὰ καὶ πρὸς ἕτερον ἐπιδεῖν λαβών. πάσεσθαι δὲ ἀπὸ τῶν ἐπῶν, μίμνησο μηκέτι ἀμβλυωττήσειν, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾶν. Χά. λέγει μόνον. Ερ. Ἀχιλλεῖ δ' αὖτοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλεν, ὃ πρὶν ἐπῆεν, Ὀφρ' εὖ γνώσηις ἠμὲν θεὸν, ἠδ' ὃς κε καὶ ἄλλος. Χά. τί ὄφελος; Ερ. Ἄλλ' ἀρᾷς. Χά. ὑπορφυῶς γε. τυφλὸς ὁ λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς πρὸς ἐμέ, εἰ τι σὺ δὴ τοῦτο προσδιανοεῖ μοι, καὶ ἀπεικότως ὁρωτῶν γε. ἀλλὰ βάδιε κατὰ τὸ Ὁμήρου παῤῥησιάσῃ σοι, ὡς μάθῃς ὅσῳ κείνου ἀμείνων ὢν τυγχάνεις τῶν Ὁμήρου; Ερ. καὶ πῶς ἂν ἔχοις εἰ τῶν ἐκείνου ἀκούσας, ναύτης ἀεὶ καὶ πρόσκωπος ὤν; Χά. ὁρᾷς; ὀνειδιστικὸν τοῦτο δὴ τὸν τίχνην. ἐγὼ δ' ὁπότε διεσπόρδμουν αὐτὸν ἀποδεικνύντα, πολλὰ μαψιδίων καὶ ἀνύσιμα, ἐνίοτε μίμνημαι· καίτοι

nequadam ab Homero decepta, uidendi aciem acutissimam tibi uel breui reddidero. Ac posteaquam carmina ipsa pronunciaro, memor sis non amplius hallucinari, uerùm aperte cuncta contueri. CHAR. Dic solum. MERC.

Dimoui nubem, uisum quæ texerat antè,
Vt tandem agnoscas qui sint hominés ue, dein.

CHA. Quid est? MERC. An non iã uides? CHAR. Maximè, cæcus sanè Lynceus ille, si mecum componatur. Itaque deinceps hoc primùm me uelim doceas, mihiq; percunctanti respondeas. Sed heus tu, uin' ἐφ' ipsum me Homericis uersibus tecum agere, quò uidelicet intelligas, neq; ipsum me ab Homeri elegantia abhorrere? MERC. Vnde tu quæ so illius aliquid scire possès, nauta cum sis, et cum remis rem habeas? CHAR. Vides, opprobria sunt hæc in artẽ. At ego cum illum uita iam functum traijcerẽ, multa ex ordine canentẽ audiui, quorũ nõnulla adhuc in memoria hærent. Porrò tem-

ἐπὶ χάμαῖ ὑμᾶς ὁ μικρὸς τέ-
τις κατέλαβεν. ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο
ἐξ ἅλας ὁ παῦς ἄσειν τινα ὡς
ἅλιν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσει-
δῶν σωθέντας τοὺς πρώτους, καὶ
ἐταράξεν ἡ νύκτωρ, ὥσπερ τὸ
μύθου τινά, ἐμβαλὼν τῷ βρό-
ντας, καὶ πάσας τὰς θύελ-
λας ἐφέσθαι, καὶ ἅλλα πολλὰ
κυκῶν τὸν θάλασσαν ὑπὸ τ
ἀνέμων, χειμῶνα ἄφνω καὶ γνόφος
ἐπιπνεύσαν, ὀλίγου δεῖν πρὸς ἓν
ἅπαντα τὸν κόσμον, ὅτι πᾶν καὶ
ταπεῖνος ἐκάστοτε, ἀπέφυσεν
τ βαθυδίνων τὰς πολλὰς αὐτῇ
Σκύλλας καὶ Χαρύβδεις καὶ Κύ-
κλωπας. Ερ. Ἐ χαλεπὸν ὄν ὦν, ἐπ
τοιούτου ἐμβολίαν γῆν διαφυ
λάξαι. Χά. ἀπὸ γάρ μοι. Τίς
γὰρ ὁδ' ὄγκος πάχυσος αὐτῷ,
ὃς
ἐπὶ μίτρας τι, ἔξοχος αὐχένων
πιφαλὼν, καὶ ὤμους ἅμυς. Ερ. Μί
λων ἔστος, ὁ ἐκ Κρότωνος ἀθλη
τής. Ἐπικροῦσι δ' αὐτῷ οἱ Ελλη
νες, ὅτι τ ταῦρον ἀράμενος,
φέρει διὰ τὸ σταδίου μέσου.

rò tempestas non medio-
cris tum nobis incubuit. Et-
nim posteaquam cantilenã
quandam nauigantibus non
admodum prosperam nec
salutarem fuisset auspicatus,
carminum ui impulsus Nep
tunus, & nubes cõuocauit,
atque tridente uelut unco
quodam hamo iniecto, cum
fluctuum procellas excita-
uit, tum alijs multis turbis
uniuersum miscebat mare,
adeò ut parũ abfuerit quin
tempestas quæ unà cum den
sa caligine imminebat, na-
uem nobis subuertisset. Tum
ergo & ille nauseabundus,
bonam carminum partem
Scyllæ & Charybdi euomu
it: sed et Cyclopi. MER.
Non ergo difficile fuit, ex
tãto uomitu paucula aliqua
reseruare. CHAR. At dic
mihi,
Crassus & ille quis est, uir
magnus, conspicuusq;,
Vertice sublimi, atque humeris latissimus amplis?
MER. Milo Crotoniata hic est athleta. Applaudunt aũt ei
Græci, quòd taurũ sublatum solus per mediũ ferat stadiũ.

CHAR.

Χά. ηδὲ πόσῳ δικαιότερον ἐν ἐμοί, ὦ Ἑρμῆ, ἐπαινοῖεν, ὅτε αὐτόν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλλαβὼν, ἐνδύσομαι τὸ σκαφίδιον, ὑπόταν ἥκῃ πρὸς ὑμᾶς, ὑπὸ τῶ ἀμαχητά τε τῶν αὐταγωνιστῶν καταπαλαιόδες τῷ θανάτῳ, μηδὲν ξυνὲς ὅπως αὐτὸν ὑποσκελί-ζει: καίτοι οἰμώξεται ὑμῖν δικαιῶ, μιμνησκόμενος τῶν τριφάλων τέτων, ηδὲ τὸ πρότερον ὦ μέγα φρονᾶ, θαυμαζόμενος ἐπὶ τῇ τῶ ταύρε φορᾷ. τί δ' ἂν οὐκ ἐλπίζοιμεν αὐτὸν ηδὲ σιδηρέα ποτε; Ερ. πόθεν ἐκεῖνος θανάτε νῦν μνημονεύσειε ἐν ἀκμῇ τοσαύτῃ; Μά. ἐκ τέτου, ὅτι σὲ μὲ πρὸν γέλωτα ὑμῖν παρέξοντα, ὅπόταν αὖ πλεῖν, μὴ δὲ ἐλπίδα, ὑχ ὅπως τῶρον ἔτι ἀράδαι δυνάμενον. σὺ δὲ μοι ἐπαῦε ἤδη, τίς τ' ἀῤ ὁδ' ἄλλος, ὁ σιμὸς αὐτὸς; ὑχ ἑλκω,

CHAR. At quanto iustiori causa ô Mercuri ipsum me laudibus ueherent, qui paulo pòst ipsum tibi Milonem, quãtus est, correptum in nauiculam imponam? nẽpe ubi à morte inuictissimo aduersario lucta superatus ad nos uenerit, quando nec ipse planè intelliget qua cruris implicandi ratione sit deiectus: tum profectò nobis plorabit, recordatus & harum coronarum, & huius applausus. Nunc autem quia propterea quòd taurũ gestarit, est admirationi, grandia sapit, ac mirificè sibi placet. Quid ergo de ipso arbitrabimur? Num quòd mortem etiam aliquando sibi imminere speret? MER. Quid? ille mortis recordaretur in tanto flore? CHA. Missum hunc face, ô Mercuri, risum nobis haud ita mul-

tò pòst exhibiturum, quando uidelicet nobiscum nauigans, ne culicem quidem amplius, nedum taurum ferre poterit. Sed illud tu mihi dicas uelis, quis alius ille uir grauis, ac seueritate quadam uerendus, nec tamen Grę-

cus

λω, ὡς ἑοικεν ἀπὸ γῆν τ̀ τοιαύτ. Ερ. Κῦρος, ὦ Χάρων, ὁ Καμβύσου, ὃς τὴν ἀρχὴν πάντα Μήδων ἐχόντων, νυνὶ Περσῶν ἤδη ἐποίησεν εἶναι, καὶ Ασσυρίων ἐναγχος ἅπαντας ἐπράτυνε, καὶ Βαβυλῶνα παρεστήσατο, καὶ νῦν ἐλαύνοντι ἐπὶ Λυδίαν ἑοικεν, ὡς καθέλων τ̀ Κροῖσον, ἄρχει ἁπάντων. Χά. ὁ Κροῖσος ὁ πάνυ πλούσιος ἐκεῖνος; Ερ. ἐκεῖνος ἀπόβλεψον ὃν τρόπον μεγάλην ἀκρόπολιν, τρίπλεθρον τεῖχος, Σάρδεις ἐκάλουν, καὶ τ̀ Κροῖσον αὐτ̀ ὁρᾷς, ἤδη ὑπὸ κλίνης χρυσῆς καθήμενον, Σόλωνι τῷ Αθηναίῳ διαλεγόμενον; βούλει ἀκούσωμεν αὐτ̀, ὅ,τι καὶ λέγουσι; Χά. πάνυ μὲν οὖν. Κρόι. ὦ ξένε Αθηναῖε, ἀλλὰ γάρ μοι τ̀ πλοῦτον, καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ὅσον ἄσημον καὶ χρυσὸν ὄντα ἡμῖν, περὶ τῶν ἄλλων πολυτέλειαν, ἀπόμοι, ἵνα ἐγῷ τ̀ πάντων ἀνθρώπων ὀλβιώτατον ἔναι; Χάρ. τί ἄρα ὁ Σόλων ὁρᾷ;

cus, quantum ex peregrino habitu cõyci poteſt? MER. Cyrus, ô Charon, Cambyſis filius, qui imperium quod olim Medi obtinebant, ad Perſas tranſtulit, atque idē Aſſyrios nuper deuicit, & Babylonem expugnauit. ad hoc exercitum in Lydiam traducere iam parat, hoc iam in animo deſtinans, ut Cræſo ſuperato imperium habeat in omnes. CHA. At c Cræſus ubi tandē ille? MER. illorſum oculos deflecte in magnam illam arcem, quæ triplici muro eſt ſepta, Sardeis illæ. An non Cræſum ipſum uides in aureo ſedentem ſolio, ac cum Solone illo Atheniēſe diſſerentem? Vis auſcultemus, qua de re uerba faciant? CHA. Volo, ô Mercuri. CROE. O hoſpes Atheniēſis, quia iam diuitias noſtras uidiſti, theſauros ſolicet, & quantum nobis auri ſit rudis, tum et aliam ſupellectilem precioſam: dic mihi, quem nam omnium hominū felicißimum arbitraris? CHA. Quid tandem dicet Solon?

Ερ. Δάρδα, ἀλλ' ἀγχοῦς, ὦ Χάρων. Σό. ὦ Κρόνοι, ὀλίγοι μὲν οἱ εὐδαίμονες. ἐγὼ δὲ ὧν εἶδα, Κλεόβιν καὶ Βίτωνα ἡγοῦμαι εὐδαιμονιστάτους γενέσθαι τοὺς τῆς Ἥρας παῖδας. Χά. τὸ Ἀργεῖον φησὶν ἔτος, τοὺς ἅμα νεανίσκους ἀποφανόντας, ἐπεὶ τῶν μητέρα ὑποδύντες, ἅλικον ἀνὴρ τὸ ἱερόν. Κρον. ἴσως, ἐχέτωσαν τὰ πρῶτα ἐκείνοι τῆς εὐδαιμονίας· ὁ δεύτερος ἤ τίς ἂν εἴη; Σό. Τέλλος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς ἐν τε ἐβίω, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κρον. ἐγὼ δὲ οὐ κάθαρμα, ἔοικε λοιπὸν εὐδαίμων εἶναι; Σό. ἐλίπετο εἶδα, Κρόνοι, ὧν μὲν πρὸς τὸ τέλος ἀφίκηται βίου. ὁ γὰρ θάνατος ἀναμφιβόλως ἴλιγγος τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄχρι πρὸς τὸ τέρμα εὐδαιμόνως διελθεῖν. Χά. κάλλιστα, ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν ἐπιλέλησαι, ἀλλὰ τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἀξιοῖς ἐγγενέσθαι; ἐμὲ περὶ τοιούτων κρίσιν. ἀλλά τινες ἐν

MBR. Ocioſo es animo, nihil ó Charō uel ingenero ſum, uel contemnendum. SOL. [d] Felices quidem admodum pauci: uerùm ex his quos ego noui, Cleobin & Bitonem ſacerdotis filios arbitror felicißimos exiti ſſe. CHA. Argiuæ ſacerdotis hic dicit: qui nuper poſtquam matrem uehiculo inſidentē ad ſacrarium uſq; ipſi iugū ſubeūtes, adduxiſſent, è uiuis ſtatim exceſſerunt. CROE. Eſto, habeant illi felicitatis primus: at quis tenebit ſecūdum? SOL. Tellus Athenienſis, qui præterquam quòd bene uixit, mortem etiam pro patria obire non recuſauit. CRO. Ego uerò, ô ſcelus, non tibi uideor felix eſſe? SOL. Nōdum ó Croeſe ſtatui, quòd necdum ad uitæ metam peruenerīs. rectiſſimus enim eius rei index ac certißimus mors ipſa exiſtit, & uita ad finem uſq; feliciter perducta. CHAR. Optimè facis ó Solon, quòd noſtri non es oblitus, quoniam cymbam ipſam his de rebus iudicare cenſes. Sed quinam illi

quos

κάνις ὁ Κροῖσος ἐκπέμπει, ἢ τί ἡ ζωὴ τ' ὄμων φέρει; Ερ. πλίνθους τῷ Πυθίῳ χρυσᾶς ἀνατίθησι, μισθὸν τ' χρησμῶν. ὑφ' ὧν ἡ ἀπολεῖ τ' μικρὸν ὕστερον. φιλόμαντις ἦν αὐτὸς ἐκ τάπως. Χά. ἐκεῖνο γάρ ἐστιν ὁ χρυσὸς, τὸ λαμπρὸν, ὦ ἀπορία βεῖ τὸ ὑπωχρουν μετ' ὀρυθήματος; νυνὶ γὰ πρῶτον αὐτὸν, ἀπώμοσα. Ερ. ἐκεῖνο, ὦ Χάρων, τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, ἡ τιμημάχητον. Χά. ἡ μὲν ἐγὼ ἀκήκοα ὅ, τι ἀγαθὸν αὐτῷ πράττει, ἐ μὲν κἀκ τ' τοῦτο μόνον, ὅτι βαρύνουσι οἱ φορτοῦντ' αὐτό. Ερ. ἀ γὰ οἶδα, ὅσοι πόλεμοι διὰ τ' τοῦτο, ἡ ἀδικίαι καὶ ἡ κλοπίδια, ἡ ἀπορίαι ἡ φόνοι καὶ θάνατοι, καὶ πᾶσι μακρὸς, ἡ ἐμπορίαι ἡ πλάναι; Χά. διὰ τ' τοῦτο, ὦ Ερμῆ, τὸ μὲν πολὺ τ' χαλκοῦ διαφέρουσιν; εἶδα γὰρ τ' χαλκοῦν, ὀβολὸν, ὡς οἶδα, παρὰ τ' παλαμναίων ἐκάστ' ἐκλεγόμενον. Ερ.

quos Crœsus emittit, aut qd humeris gestant? MER. Aureos Pythio lateres dicat, oraculi eius mercedem, cuius beneficio paulò pòst peribit. Est enim uir ille plus æquo uatibus deditus, adeò ut omnino ex ipsis pendeat. CHA. Et illud est aurum splendidum scilicet, quod & suppallidū refulget ruborē? nunc enim, quum antè iam sæpe de eo audierim, ipsum primùm uideo. MERC. Hoc celebre illud est nomē, cuius gratia tantopere pugnatur. CHA. Atqui non uideo quónam precio commēdetur: nisi hoc fortè ad rem pertinet, quòd qui ferunt, eo grauantur. MER. Non enim nosti quot huius gratia bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot periuria, quot cædes, quot uncula, quāq; longinqua nauigatio, quot mercaturæ, quot seruitutes.

CHAR. Propter hócne ô Mercuri, quòd parum ipsi æri præstat? Nam æs noui, ut qui à singulis uectoribus (quod & tu ipse non ignoras) obolum cum delectu accipiam;

Ερ. ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὲν πολύς, ὥστε ἀφθόνου σπανιάζεται οὐδ' αὐτῶν. Ἔστιν δὲ ὀλίγον ἐν πολλῇ τῇ βάθει οἱ μεταλλοσύντες ἀνορύττουσι, πλὴν ἀλλ' ἐν γῆς γέ ἐστιν, ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τἆλλα. Χά. Ἀενλῶ τινα λέγεις τῶν ἀνθρώπων τὸν ἀβιλτηρίαν, εἰ τοσοῦτον ὄρωτα ὁρῶσιν ὠχρὸν ὑβαρίως κἠθέματος. Ερ. ἀλλ' ὁ Σόλων γε ἐκεῖνος, ὦ Χάρων, ὁρᾷν αὐτὸ φαίνεται, ὡς ὁρᾷς. παταγελᾷ γὰ τῷ Κροίσου, ἡ δὲ μεγαλαυχίας τῷ βαρβάρου. καί μοι δοκεῖν, ὁρίζεταί τι βέλτιον αὐτὸν ἐπανήσωμεν ἔν. Σόλ. ἀπ' ἐμοί, ὦ Κροῖσε, οἶει γάρ τι ἄξιον τῶν πλούτων τούτων τὸ πύθιον; Κροῖ. νὴ Δί', ἐπεὶ ὄγε αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀνάθημα ἐδόκει τοιοῦτον. Σόλ. ἐκεῖνο μακάριον οἶει τὸ θεὸν ἀποφαίνειν, εἰ κἄλλοσε ἐν τοῖς ἄλλοις ἡ πλούτου χρυσᾶς; Κροῖ. πῶς

MBR. Est ita ut dicis, ô Charon: uerùm æs, quia magna est eius copia, non est in precio: aurũ uerò, & huius quidem parum, hi qui terræ uenas scrutantur, ex immenso profundo effodiunt. attamen ex terra prouenit, quemadmodum & plumbum, & reliqua metalla. CHA. Insignem quandam hominum stulticiam narras, qui tanto amore prosequuntur rem tum pallidã, tum etiam grauem. MBR. At Solon ille aurum minimè mirari uidetur, ut & planè uides. Nam cum Cræsum ipsum, tum uerò maximè hominis barbari iactantiã deridet, adeò ut uideatur etiam mihi hac ipsa de re Cræsum uelle percunctari. Quamobrem auscultemus. SOL. Dic mihi, ô Cræse, putás ne laterum horum indigere Apollinem? CROB. Per Iouem. nullum enim ipsi est donarium Delphis suspensum tam magnificum. SOL. Arbitraris ergo te Deum beatum reddere, si inter alia multos tuo beneficio & aureos lateres possideat? CROB. Quid mi-

γαρ ὅ; Σό. πολλῶ μοι λέγεις, ὦ Χροῖσε, πρᾶγμα ἐν τῷ ἔρχυῷ, εἰ ἐν Λυδίας μεταστὰς ἀνδρὶ τὸ χρυσίον δεήσει αὐτὸς, ἰὼν ἐπιθυμήσοντι. Κροῖ. πῦ γὰ τοσοῦτ' ἂν γένοιτο χρυσὸς, ὅσος παρ' ἐμοὶ ἔστι μοι, σίδηρος ἐν φύεται ἐν Λυδίᾳ; Κροῖ. ἀπαύν τι. Σό. ἢ βελτίονος ἀρᾶ ἐν Λυδίᾳ ἐστι. Κροῖ. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σό. ὦ ἀποκρίνη μηδὲν ἀγαναγκαῖον, μάθοις ἄν. Κροῖ. ἔρωτα, ὦ Σόλων. Σό. πότερον ἀμείνους οἱ φοβοῦντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι πρὸς αὐτῶν; Κροῖ. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σό. ἆρ' οὖν ἐν τῷ Κύρῳ, ὡς λογισοῖεν οἱ τινες, ὑπὲρ Λυδοῖς, χρυσᾶς μαχαίρας σὺ ποιήσῃ τῷ σφετέρῳ, ἢ ὁ σίδηρος ἀναγκαῖος τότε; Κροῖ. ὁ σίδηρος δηλαδή. Σό. νῦν ἔγε μὴ ἔτ' ἔρου, πρὸ ἐπισκευάσαιο, οἷόν τε ἂν σοι ὁ χρυσὸς ἐς πόρσας ἀχμάλωτος. Κροῖ. δύφημει, ὦ ἄνθρωπε.

nis? SO. Magnâ mihi pertentatem in cœlo narras ô Cræse, si deos, cum forte desiderent, aurum ex Lydia aduehere oportebit. CRŒ. Vbi enim alibi auri prouenire tantum, quantũ apud nos? SOL. Rursus illud mihi dicito: ferrum in Lydia nasciturí? CROE. Non temerè. SOL. Potioris ergo rei indigi estis. CROE. Quinam? ferrum præstantius auro? SOL. Si citra stomachum respondere uelis, facilè quidem intelleueris. CROE. Interroga tu modò ô Solon. SOL. Vtri præstantiores? an qui seruãt ac defendunt, an qui seruãtur et defenduntur? CROE. Qui seruãt profectò. SO. Quid ergo? Si (quemadmodum quidam narrant futurum) Lydos Cyrus adortus fuerit, aureósne gladios militi tuo facies, an ferro tum erit opus? CROE. Ferro sanè, ferro. SOL. Et si huius copiam non apparueris, futurum ut egregium illud aurum captiuum ad Persas abeat. CROE. Bona uerba, ô homo.

Σόλ. μὴ γένοιτο μὲν δὴ ὅτω ταῦτα, φαίην δ' ἂν ἀμείνω τὸν σὸν ἄνδρα ὁμολογῶν. Κρῖ. ἀλλ' ἡμῖν ἡδὺ τὸν θεὸν παιδεύειν σιδηροῦς πλίνθους κεκτιδίναι μᾶλλον ἢ χρυσοῦν ὀπίσω κομίζειν. Σόλ. ἀλλ' οὐδὲν ἄρα ἐκείνοις γε μελήσεται. ἀλλ' εἰ τι καὶ ὁμῶν, εἰ καὶ χρυσοῦν αὖθις ἄλλοις μέν ποτε ἀπεμπολήσει τὴν Ἑρμιόνην ἢ καὶ ἀποκτενεῖ κἀκείνην, φωκεῦσιν ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἢ τινι τυράννῳ λῃστῇ. τὸ δὲ θεῷ ὀλίγου μέλει τῶν σῶν χρυσοπρατῶν. Κρῖ. ἀλλὰ σὺ μὲν τῷ πλούτῳ προσπολεμεῖς, καὶ φθονεῖς. Ἐρ. ἀεί φῂς ἐ Λυδὸς, ὦ Χάρων, τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων, ἀλλὰ ξένην αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, πῶνος οὐδ' ὅλως ἀποπήδησον, τὸ ἐλεύθερον λόγων. μεμνήσεσθ' δ' ἂν μικρὸν ὕστερον τὸ Σόλωνος, ὅταν αὐτὸν ἴδητε ἀνιόντα, ἐπὶ τὴν πυρὰν ὑπὸ τῶ Κύρῳ ἀναχθέντα. ὕπεσα

SOL. Dij meliora uelint, quàm ut hæc hoc modo fiat. Verùm ut hæc uia uideris ferrũ auro nobilius fateri. CROE. Ferreos ergo lateres Deo me consecrare iubes, aurum autẽ reuocare? SOL. Neque ferro ille indigueriti: sed siue æs siue aurum dicaris, alijs sanè futuram prædam ac possessionẽ suspenderis, & id quidem aut Phocensibus, aut Bœotijs, aut Delphis ipsis, aut etiam prædoni alicui tyranno. deus autẽ aurifices tuos planè nihil moratur. CRŒ. Semper tu quidem diuitias mihi inuides & oppugnas. MERC. Non fert delicatus hic Lydus, ô Charon, uerborum et libertatem, et ueritatem: quin ei peregrina quædam res & noua uidetur, hominem obscuro loco natum, ac pauperem, ea quæ urgeant, intrepidè dicere. Atqui haud ita multo

post Solonis recordabitur, nimirum quando eum à Cyro captum, in constructum rogum oportebit conscendere.

Nam

ἔπεισε γὰρ τῆς Κλωθὸς πρώ-
ην ἀναγινώσκουσης τὰ ἐκεί-
νῳ ἐπικλωσμένα, ἐν οἷς καὶ
ταῦτ' ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν
ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κῦρον δὲ
αὐτὸν ὑπ' ἐκείνου τῆς Μασ-
σαγέτιδος ἀποθανεῖν. ἐρᾷ
γὰρ Σκυθίδος, τὴν ἐπὶ τῇ ἵπ-
πῳ τοῦ λοιποῦ θηλαζούσας;
Χά. νὴ Δία. Ερ. Τόμυρις
ἐκείνη ἐστί, καὶ τὴν κεφαλὴν
ἐκ ἀποτεμοῦσα τοῦ Κύρου αὖ-
τοῦ, ὃν ἀσκὸν ἐμβαλοῦσα πλήρη αἵ-
ματος. ὁρᾷς δὲ καὶ τὸν υἱὸν
αὐτοῦ, τὸν νεανίσκον; Καμβύ-
σης ἐκείνος ἐστίν. ἔτος βασι-
λεύσει μετὰ τὸν πατέρα, καὶ
μυρίας σφαλεὶς ἐν τῇ Λιβύῃ
καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ τελευταῖον
μανεὶς ἀποδανεῖται, ἀποκτά-
νας τὸν Απιν. Χά. ὦ πολ-
λοῦ γέλατος· ἀλλὰ νῦν τίς
ἐν αὐτοὺς προσβλέψεται. ἔ-
τως ὑπέφρενῶντας τῶν ἄλ-
λων; ἢ τίς ἐν πιστεύσειεν, ὡς
μετ' ὀλίγον εὖτος μὲν ἀχμά-
λωτος ἔσται, ὅτος ἢ τὴν κε-
φαλὴν ἕξει ἐν ἀσκῷ αἵματος;
ἐκεῖνος

Nam quæ cuique Parcarũ
fuso sint decreta, ipsam Clo
tho nuper legentem audiui,
in quibus & hæc erant scri
pta: Crœsum quidem à Cy
ro captiuum duci, ipsum
autem Cyrum à Massageti
de illa necari. Viden' Scythi
cam illam fœminam candi
do uehentem equo? CHA.
Per Iouem. MERC. To-
myris est, quæ sua ipsius ma
nu Cyri caput detruncatũ
in utrem cruore refertum
intrudet. Sed & filium Cy
ri uides adolescentem? CHA
Cãbyses ille est. Is patre defun
cto in imperium succedet.
Ac ubi mille modis errarit
& in Lydia, & in Aethio
pia, tandem insania correp
tus, occiso à se Api, migra-
bit è uita. CHA. O risum
inexhaustum. Sed numquis
uel aspicere sustineat ipsos,
adeò sibi præ cæteris placẽ
tes? aut etiam cui credibile
uideri poterit, illum scilicet
paulò pòst fore captiuum,
hunc autem caput in utre sanguine pleno habiturum?

ἐπᾶνος ἢ τίς ὄφις, ὦ Ἑρμῆ, ὁ τὴν πορφυρᾶν ἐφεστρίδα ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ λιάδημα, ὃν τὸν λακτύλιον ὁ μάγειρος ἀναλίσκων, τὸν ἰχθὺν αὐτὸν μὲν νῦν ἐν ἀμφιδρύτῃ βασιλεὺς λίτις σύγκειται εἶναι. Ερ. σὺγε πρωΐας, ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτους ὁρᾷς τὸν Σαμίων τύραννον, πανευδαίμονα ἐνίους νομιζόμενον ἕως. ἀτὰρ οἱ ἄνθρωποι αὐτὸν ὑπὸ τῆς παρεούσης εὐπραξίας Μακαριστὸν ἀποκαλοῦσι. Ορόντην τὸν σατράπην, αὐτοκολοπισθήσεται, ἄθλιος ἐπισώρ ἐν δυλαιμονίᾳ ἐν ἀκμῇ τῆς χρόνου. οἱ τάχα γὰρ Κλωθὸς ἀπήνυσα. Χά. οἶγε, ὦ Κλωθοί, γενικῶς ἡμῖν αὐτὰς. ὦ βελτίστη, καὶ τὰς κιφαλὰς ἀπότεμνε, καὶ αὐχενοκολόπιζε, ὡς ἀλῶσιν ἄνδρωποι ἐυτδν. ἐν τοσούτῳ δὲ ἐπαιρώμεθα, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρου καταπέσῃ μείζονι. ἐγὼ δ' γελάσομαι, τότε γνωρίσας αὐτῶν ἕκαστον γυμνὸν ἐν τῷ σκαφιδίῳ, μήτε πορφυρίδα ἔχοντα μήτε ἄλλο μηδὲν τῶν ἐνταῦθα. Ἑρ. ἀλλ' ἐγώ σοι ἐπιδείξω τὸν ἐμαυτοῦ ἐνταῦθα ἐπιβάτην, ὃς ἐπὶ τῆς πρύμνης ἐκάθητο ἐν τῷ σκάφει, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ἐμοῦ

ἀλ, μήτε πιάρων ἢ πλίνλω χρυ
σῶ πεμίσοντας. Ερ. νὴ τὰ ἅ,
πάντων ᾧδιτ' ἔξει. πλὴν ἀλ' ὁπλα-
δών ὦ Χάρων ὁρᾷς, τὸς πλέ-
οντας αὐτῶν, τὸς πολεμοῦν-
τας, τὸς διναβομένους, τὸς γε-
ωργοῦντας, τὸς λοιδόρουντας,
τὸς προσαιτοῦντας; Χά. ὁρῶ
ποικίλλα τινα πράβλα, νὴ μι-
κρὸν παραχῦς τὸν βίον, νὴ τὰς
πόλεις γε αὐτῶν ἰσικίας τοῖς
σμικρόσιν, ἐν οἷς ἅπας μὲν ἰ-
διώτ τι κίνδρον ἔχει, πολὺ δὲ τὸ
πανσίον πρατᾶ. ὀλίγοι δέ τι-
νδν, ὥσπερ σφῆκες, ἄγρασι νὴ
φόβροις τὸν πλησίον δρον. ὁ δὲ
περιπετόμενος αὐτὸς ἐκ τῶν
φανῶς ἕτερ ὄχλ, τίνες εἰ-
σίν; Ερ. ἐλπίδες, ὦ Χάρων,
πολὺ δόματα, πολὺ αὐλαία, πολὺ
ὑδρίαι, πολὺ φιλαργυρίαι, νὴ ὀρ
γαί, πολὺ μίσν, πολὺ τὰ τοιαῦτα.
τούτων δὲ ἡ ἄγνοια μὲν πά-
τω ξυναναμίμικται αὐτοῖς,
πολὺ ξυμπολιτεύεταί γε νὴ
Δία, νὴ τὸ μίσ, πολὺ ἡ ὀργὴ,

neque regiũ capitis tegmen,
deniq; neq; soliũ secũ adfe-
rat aureũ. MER. Et horũ
quidẽ fortuna sic se habebit.
Sed h et uastã quandã multi-
tudinem uides, atq; ex hac
alios nauigãteis, alios bella
gerenteis, alios in foro liti-
ganteis, alios terram aratro
proscindenteis, alios fœnerã
teis, postremò alios mendi-
canteis? CHA. Turbã quã-
dam uideo uariam ac pro-
miscuam, & uitam pertur-
bationum plenam. Ad hæc
ciuitates conspicio apũ exa
minibus similes, in quibus
proprium quendam pecu-
liarémquem singuli habent
aculeum, quo sibi uicinos
pungunt. Quidam autem
ex ipsis uelut crabrones,
agúntque feruntque imbe-
cilliorem, ac uiribus inferio
rem. At agmen illud quod
ex improuiso ipsos circum-
uolitat, quinã sunt? MER. Spes ó Charon, & metus,
& amentia, tum uoluptas, auaricia, ira, odium, atque
id genus alia. Ex his autem ignorantia infimæ turbæ est
permista. Atque in eadem cum ipsis rep. degit ira, odium,

καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπορία καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ, καὶ ἐλπὶς μὲν, ὑπεραίνω τετιμωρεῖται, ὁ μὲν ἐμπίπλων ἐκπλήξει ἐνίοτε, καὶ ὑποπτοιῆσαι ποιεῖ. αἱ δ' ἐλπίδες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐωρώμεναι, ὁπόταν ἐν μετεώρῳ τινά τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, αἰωρώμεναι οἴχονται, μιχνύοντας αὐτοὺς ἀπολιπεῖσαι, ὅπερ καὶ τὸν Ταύταλον πάτου πάσχοντα ὁρᾷς ὑπὸ τῷ ὕδατος. ἐὰν δ' ἀτενίσῃς, κατόψει καὶ Μοίρας αὖθις ἐπαλωδούσας ἑκάστῳ τὸν ἄβροντον, ἀφ' ἑνὸς ἑκάστου ξυμβίβυνσε ἀπαντας ἐκ μεταλλῶν νημάτων. ὁρᾷς, κατὰ πᾶσιν ἀράχνιά τινα καταβαίνοντα ἀφ' ἑκάστου ἀπὸ τῶν ἀβρόντων; Χαῖρ. ἐγὼ πάνυ λεπτὸν ἑκάστῳ νῆμα ὑπεπλεγμένον γε τὰ πολλὰ, τὸ μὲν ἑκάστου, ἑκάστου δὲ ἄλλου. Εγ. εἰκότως, ὦ πορθμεῦ. ἅμαρται γὰρ ἑκάστου μὲν ὑπὸ τούτου φονευθῆναι, τούτῳ δὲ ὑπ' ἄλλου,

æmulatio: tum et imperitia, hæsitantia, auaritia. Porrò metus & spes ipsos superuolitantes, ille quidem horrorem incutit, aliquando uerò tantùm trepidare facit: hæ autem supra caput in altum uergentes, ubi quispiam apprehendere conetur, in sublime uolantes aufugiunt, illis inhiantibus relictis: quod ipsum & Tantalum apud inferos ab aqua pati uides. Quòd si aciem intenderis, conspicies in alto & Parcas ipsas expenso singulis adnere tenuia quædam fila, quibus uniuersum mortalium genus subnixũ dependet. Viden' quasi quosdam arancorum nexus ab ipsis fusis in singulis demissos? CHA. Equidem filum ut plurimum admodũ tenue ac fragile cuiq; è sublimi innexum uideo, hoc quidem illi, illud uerò alij. MERCVR. Rectè uides ô portitor. Nam ab ipso fato imminet interitus, illi ab hoc, huic autem ab alio. Atque hunc hæredem fore eius,

λω· καὶ κλπρονομῆσαι γε τ̃τον μὴ ἰκάνω, ὅτε αὖ ἢ μικρότερον τὸ νῆμα, ἰκῆνον δὲ κῦ τὸ τοιοῦτον· τοιόν δὲ γάρ τι ἡ ὠδῖπλεκὴ μοῖρα. ὁρᾷς δ' ὃν ἀπὸ λεπτοῦ πρεμαμένους ἅπαντας; καὶ ὅτ@ μὲν αἰωρηθεὶς αὖθις, μετέωρός ὄφη, κἠ μετὰ μικρὸν καταπεσῶν, ἀπερράγη τ@ τῦ λίνου, ἐνωθεὶς μηκέτι αὐτίχα πρὸς τὸ βάρ@, μέγαν τὸν ψόφον ὀργάσεται. ὅτ@ δὲ ὀλίγον ἀπὸ γῆς αἰωρὸ μέν@, λῦ καὶ πίσω, ἀψοφητὶ κάσεται, μόγις καὶ τοῖς λήσιμ ὀφθησόμενο@ ἢ πλώματ@. Χά. παγγέλοια ταῦτα, ὦ Ερμῆ. Εφ. καὶ μὴν ὀλίγ ἀπῆν ἐχεις αὖ κατὰ τὸν ἀξίαν, ὅπως ὄφῃ καταγέλαστα, ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, κἠ τὸ μεταξὺ τ̃ ἐλπίδων οἰχεσθαι, ἀσχρώτατους γιγνομένους ὑπὸ τ̃ βιαίτατου θανάτου. ἄγγιλοι δὲ αὐτὸ κἠ ὑπηρέται μάλα πολλοί, ὡς ὁρᾷς· ὑπίαλοι κἠ πυρετοί, καὶ φθόαι, καὶ πλευριτικὰ μονίαι, ius, cuiuscunq; filum fragilius fuerit: rursus autem illius huius. tale enim quiddã connexio illa portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo suspensos. Atq; hic quidem ex ipsis in altũ subtractus, sublimis est: uerùm paulò pòst, ubi ponderi tanto sustinendo non amplius par fuerit, filo dirupto decidens, ingentem excitabit strepitum. Alius[1] autem, qui paulũ tantùm à terra fuerit subductus, tametsi cadat, citra tamen strepitum iacebit, adeò ut ruinam uix ipsi exaudiãt uicini. CHA. Nimis quàm ridicula sunt hæc, ô Mercuri. MER. Atqui ne uerbis quidem ullis pro dignitate consequi possis, quàm sint ridicula maximè ardua ipsorũ studia, & quòd nõnunquã interea dum multa spe aluntur, intercũt, ab optima scilicet morte arrepti: cuius nũcij & ministri, ut cernis, admodũ sunt multi, puta febres, tum feruidæ, tũ frigidæ (Latinis ueteribus querceræ dictæ) tabes, pulmoniæq;, tum

κὴ ξίφη κὴ λῃστήρια κὴ λοίνεια, κὴ δικαστὰι κὴ τύραννοι. κὴ τὰ ζῶα δὲ ὅλως αὐτὰς ἀσθχέται, ἐπ' ἂν ἐν ᾧ πρὰξωσιν, ὅταν δι' σφαλῶσι, ὠλὸν τὸ ἐπετοὶ, κὴ ἆ ἀὶ, κὴ ὤμοι μοι. ἐὰ δ' οὖν δὺς ἐξ ἀρχῆς ἐνενόησν ὅτι θνητοί τέ ἐσιμ αὐτοὶ, καὶ ὀλίγου τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσοντες τῷ βίῳ, ἀπίασιν, ὥσπερ ἐξ ὑπάρχοντος, ταῦτα νοήσᾶς γὰς ἀφίντες, εἴωμ τι ἂν σωφρονίσειεν, κὴ ἔτι ὀλίγον ἐπιδημήσοντες ἀποδαυόντες. νῦν δ' ἐς ἀεὶ ἀπίασιν τες χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν, ἐπειδαὶ ἐπιστᾶς ὁ θανάτος καὶ ἅῃ, κὴ ἀπάγῃ, πειθήσας τῷ πνευτῷ ἢ τῇ φθόῃ, ἀγανακτοῦσι πρὸς τὸν ἀγγελὸν, ὅποτε πρόσθήσουσι ἀποσπασθῆναι. ἢ τί γὰ ἂν ἐκεῖ ποιήσειεν ἐκεῖνος, ὁ τὸν οἰκίαν σπεύδῃ οἰκοδομήσᾶς, κὴ τὸν ὀρυγάτας ἐπισπέρχων, ἐ μάθοι, ὅτι ὁ μὴ ἔξει τέλος αὐτῷ, ὁ

tum gladij, latrocinia, aconita, iudices quoq;, ac tyrãni. Et horum nihil omnino mẽtem eorum subit, tantisper sanè, dum conatus eorum feliciter processerint. At siquando sua se spe falsos senserint, tũ illud ohe frequens in ore, pariter et eheu eheu, et hei mihi, heimihi. Quòd si iã inde ab initio secũ perpẽderẽt mortales se esse, ac posteaquam paululum hoc tẽporis in uita fuerint peregrinati, hinc relictis rebus terrenis omnibus uelut è somno migraturos, profectò & prudentium circumspectúsque uitam ducerent, et cum emoriendum esset, minus angerentur. Nunc autẽ quia præsenti rerum statu usuros se perpetuò sperant, cum minister aut uocarit, aut abducere fuerit conatus

irretitos uel febre, uel tabe: stomachantur, & ducẽti renitũtur, propterea sanè quòd abstrahẽdos se à bonis præsentib. ne expectarint quidẽ. Sedenim quid nõ faceret ille, qui domum magno studio ædificando, operarios urget, si prospexerit eam quidem finem habituram: ipsum autẽ se, cum

iam

ἢ αὖτι ἐπὶ θεὰς τὴν ἔρωτα ἀπίοι, τῷ πλουσίῳ καταλιπὼν ἀπολαῦσαι τ᾽ αὐτὸς μηδὲ ἀπολαύσας ἄθλιος ὑπ᾽ αὐτῆς ἀπάνευθε ᾖ, γὼ ὁ χαίρων, ὅτι ἀβρόγυνα παῖδα ἐπιφέρει αὐτῷ ὁ γυνὴ, καὶ φίλοις διὰ τὸ ἀγαθῶν, καὶ τέκνοις μαλ᾽ τ᾽ παῖδος τιθέμενον, ἐπ᾽ ἀπίστατο, ὡς ἐπίσταται γεγόμενος ὁ παῖς τιθνήξεται, ἆρα οὐ σοι δοκῇ χαίρειν ὑπ᾽ αὐτῷ γεγονέναι; ἀλλὰ τὸ ἥκιστον, ὅτι τ᾽ μὲν ὧν τυγχάνουσι τῷ παιδὶ ἀπὼν ὁρᾷ, τὸν τ᾽ ἀθλητὰ πατέρα, τ᾽ Ολύμπια νενικηκότος· τὸν γέτονα δ᾽ τὸν ἱππομίζου· τὰ τὸ παιδίον ἐκ ὁρᾷ, ἐδὲ εἰδέναι φ᾽ οἷας αὐτῷ κρίσεις ἀγῶνας. τὰς μὲν γὰ πρὸ τῶν ὁρῶν διαφθαρμένας ὁρᾷς, ὅσοι σοὶ, καὶ τὰς ξυναγείρουσας τὰ χρήματα, ἕτα πρὶν ἀπολαῦσαι αὐτῶν καλυμένας ὑφ᾽ ὧν ἄπειν, ἐπιόντων ἀγγέλων τινὶ καὶ κήρυκι τ᾽. Καίτοι πάντα ταῦτα, καὶ πρὸς ἐμαυτὸ ἐγὼ ἐννοῶ, τί τὸ ἐλλὰ αὐτοῖς παρὰ τ᾽ βίου, ἀπολαῦσαι ἐπὶ θεὰς τὴν ἔρωτα ἀπίοι, τῷ πλουσίῳ καταλιπὼν ἀπολαύσας τ᾽, αὐτὸς μηδὲ ἀπολαύσας ἄθλιος ὑπ᾽ αὐτῆς ἀπάνευθε ᾖ, γὼ ὁ χαίρων, ὅτι ἀβρόγυνα παῖδα ἐπιφέρει αὐτῷ ὁ γυνὴ, καὶ φίλοις διὰ τὸ ἀγαθῶν, καὶ τέκνοις μαλ᾽ τ᾽ παῖδος τιθέμενον, ἐπ᾽ ἀπίστατο, ὡς ἐπίσταται γεγόμενος ὁ παῖς τιθνήξεται, ἆρα οὐ σοι δοκῇ χαίρειν ὑπ᾽ αὐτῷ γεγονέναι; ἀλλὰ τὸ ἥκιστον, ὅτι τ᾽ μὲν ὧν τυγχάνουσι τῷ παιδὶ ἀπὼν ὁρᾷ, τὸν τ᾽ ἀθλητὰ πατέρα, τ᾽ Ολύμπια νενικηκότος· τὸν γέτονα δ᾽ τὸν ἱππομίζου· τὰ τὸ παιδίον ἐκ ὁρᾷ, ἐδὲ εἰδέναι φ᾽ οἷας αὐτῷ κρίσεις ἀγῶνας. τὰς μὲν γὰ πρὸ τῶν ὁρῶν διαφθαρμένας ὁρᾷς, ὅσοι σοὶ, καὶ τὰς ξυναγείρουσας τὰ χρήματα, ἕτα πρὶν ἀπολαῦσαι αὐτῶν καλυμένας ὑφ᾽ ὧν ἄπειν, ἐπιόντων ἀγγέλων τινὶ καὶ κήρυκι τ᾽. Καίτοι πάντα ταῦτα, καὶ πρὸς ἐμαυτὸ ἐγὼ ἐννοῶ, τί τὸ ἐλλὰ αὐτοῖς παρὰ τ᾽ βίου,

iã dudũ faſtigiũ impoſuerit, deceſſurum, domo ita relicta hæredi, ut is fruatur, ipſe autem miſer ne ſemel quidem in ea cœnet? Iam qui ſtirpe uirili auctus, conuiuio excipit amicos, patris nomẽ, nempe ſuũ, puero imponit: ſi præſciret puerum ſeptem annos natum emoriturum, numquid ob prolem ſibi uideretur gaudio ferri tam immodico? Verùm in cauſa eſt, quòd in eum quidem intuetur, cui in filio res proſperè cadunt, cui patrem eſſe contingit uel athletæ, uel eius qui uicerit olympia. Vicinũ autem, qui natum creman-dum effert, non inſpicit, neque nouit quo funiculo quámque tenui ſibi ſit ſuſpẽſus. Quin & eorum qui de finibus digladiantur, quanta ſit turba uides: & quàm multi coaceruent pecunias, qui tamen antequam ipſis frui liceat, ab imminentibus miniſtris auocantur. CHA. Video iſthæc omnia, & me cum ipſe cogito quidnam ſit eis in uita iucundum: aut

ἢ τί ἐκεῖνό ἐστιν, ὃ τοσόνδε μέλλει ἀγωνακτῆσαι. Ερ. Ὦ γῆ καὶ τὸν βασιλέας ἴδῃ τις αὐτῶν, εἴπερ οὐδαμοῦ σπουδαιότατοι εἶναι δοκοῦσιν, ἐξὸν αὐτοῖς ἀβιβάστοις, ἢ ὡς φῄς, ἀμφιβόλοις τῇ τύχῃ, πλέω τῶν ἄλλων τὰ ἀνιαρὰ δύρισκα προσόντα αὐτοῖς, φόβους καὶ ταραχὰς, ἢ μίση ἢ ἐπιβουλὰς, ἢ ὀργὰς ἢ κολακείας· τούτοις γὰρ ἅπαντες ξυώκασιν, ὧν οὐδὲν ἢ νόσος, ἢ πάθος, ἢ ἴσως μίας ἀλκὰ ἀρχοντα αὐτῶν, ὅπῃ τὰ τοσαῦτα προσωρᾷ, λογίζεσθαι καιρὸς οἷα τὰ τῶν ἰδιωτῶν οὐκ ἔνι. Χά. ἐθέλω γοῦν σοι, ὦ Ερμῆ, εἰπεῖν ᾧ τινι ποτε κέχρηκα μοι ἐδόξαν οἱ ἄνθρωποι, ἢ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ἤλπι ποτὲ πομφόλυγας ἐν ὕδατι ἐδιάσω, ἢ πρωΐῳ τινὶ καταράστῃ αὐτίκα μάλα ἐς φυσαλλίδας λίγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρετ' ὁ ἀφρός· ἐκείνων τοίνυν οἱ μὲν τινες μικρά ἐστι, ἢ οὐ τινα ἐπραγέσθαι ἀπίσβυσαν·

aut quid tandem sit illud quo spoliati tantopere stomachentur. MERC. Quin etiam si ipsorum reges, quos uel omnium felicissimos esse apparet, introspiciat quispiam diligenter: nimirum præterquam quòd instabili & ancipiti fortunæ ludo iactantur, inuenerit eis inhærere tristia longè plura iucundis: tot timoribus, tot turbis, tot odijs, tot insidijs, tot iris, tot adulationibus miseri illi inuoluuntur. Prætermitto & luctus, et morbos, tum & affectus, qui ex æquo tum uulgo & his dominantur usque adeò, ut non minoris fuerit & temporis & negocij, horum hic recẽsere mala, quàm et priuatorum.. CHA. Tibi ergo, ô Mercurij, dicere nolo, cuinã mortales assimiles mihi uideantur, atq; horũ uita omnis. Vidistis' aliquando bullas illas in aqua, torrente aliquo cum strepitu scaturiente exilientes? Timores illos inflatos dico, quibus cogitur spuma. Earum sanè quædã sunt paruæ & exiles, quæ iã statim dissolutæ euanescãt.

Aliæ

ἄλλ' ἔστι πλέον διαρπάσαι, καὶ προσχορησάμενα αὐτὰς τ' ἄλλων ἀδήλως ὑποφυσούμενας, ἐς μέγιστον ὄγκον αἴροντα, ἔπειτα μεθ' ἕτερα κἀκεῖνα πάντως διαῤῥάγησάν ποτε. ἐ γὰ οἷόν τι ἄλλως γενέσθαι. τοῦτό ὄρεγμα ἡ ἀνθρώπων βίος. ἄπαυστος ὑπὸ πνεύματος ἐμπεφυσημένοι, οἱ μὲν μείζους, οἱ δ' ἐλάττους. καὶ οἱ μὲν ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι καὶ ὠκύμορον τὸ φύσημα, οἱ δ' ἅμα τῷ ξυστῆναι ἐπαύσαντο. πᾶσι δ' ὧν ἀπεῤῥαγῆναι ἀναγκαῖον. Ερ. ἀλλ' χαῖρον σὺ τ' Ομήρου ἄπασας, ὦ Χάρων, ὃς φύλλοις τὸ γένος αὐτ' ὁμοιοῖ. Χά. καὶ τοιοῦτοι ὄντες, ὦ Ερμῆ, ὁρᾷς οἷα ποιοῦσι, καὶ ὡς φιλοτιμοῦνται πρὸς ἀλλήλους ἀρχῶν πέρι, καὶ τιμῶν καὶ πλήσεων ἀμιλλώμενοι, ἅπερ ἅπαντα καταλιπόντας αὐτοὺς, δεήσει ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βάδαι δή, ἐπείπερ ἐφ' ὑμῖν ἐστὶ, ἀνα-

Aliæ uerò diutius durant, at quæ aliis ad se coactis uehementer inflantur, ac in maximum surgunt tumorem. tandem & hæ dissoluuntur omnino, pereúntque. neque enim secus fieri poterit. Hæc tibi hominũ uita. Singuli flatu tumescunt, ita ut alij sint maiores, alij autẽ minores. postremò alij quidem momẽtaneam, móxque deficientẽ sentiant inflationem: alij uerò prius deficiant, quàm omnino constituantur. At omnes destrui & euanescere necesse est. MBR. *Nihil tu quidem infelicius hominum naturam similitudine expressisti, quàm uel ipse Homerus, qui uniuersum mortalium genus arborum foliis comparat.* CHA. *At cum tam fragilis sit eorum conditio, uides tamen ut inuicem auidè contẽdant pro imperijs, pro honoribus, possessionibusq; certando: cum tamen ipsos, uniuersis his post se relictis, unico tantùm obolo onustos ad nos uenire oporteat. Vis igitur, quoniã in edito cõsistimus loco, quàm*

ἀναβόησας παμμέγεθες πα-
ρανίσω αὐτοῖς, ἀπέχεσθαι μὲν
τῶν ματαίων πόνων, ἧττον δέ,
ἀεὶ τὸν θάνατον πρὸ ὀφθαλ-
μῶν ἔχοντας, λέγων· ὦ μάται-
οι, τί ἐσπουδάκατε πρὸς τοῦ-
τα; παύσασθε κάμνοντες· ἐ-
γὼ δὲ ἀεὶ βιώσεσθε, ἀλλὰ τῶν
ἐνταῦθα σεμνῶν ἀϊδίου ὄντων,
ἐκ' αὖ ἀπάγοι τις αὐτῶν τι
ξυὼ αὐτῷ ἀποδεωῶν, ἀλλ' ἀ-
ναγκαῖον μὲν γὰρ μηδὲν οἴχε-
σθαι, τὸν εἰκαίαν δὲ καὶ ἀ-
γρὸν καὶ τὸ χρυσίον ἀεὶ ἄλ-
λων ἔναι, καὶ μεταβάλλειν τὸς
δεσπότας. ἀ ταῦτα καὶ τὰ
τοιαῦτα ἔγ ἐπικόσ ἐμβούσαι-
μι αὐτοῖς, ἐκ αὖ οἷοι μέγα ὀφε-
λεῖσθαι τὸν βίον, καὶ σωφρο-
νεστέρους αὖ γενέσθαι παρασκε-
νάσ; Εμ. ὦ μακάριε, ἐκ οἶσθα
ὅπως αὐτὸς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀ-
πάτη διατίθεάσιν, ὡς μήδ'
αὖ ῥυπαίνῃ ἴτι διανοηχθῶσι
αὐτοῖς τὰ ὦτα, τοσέτῳ πηχῶ
ἔβυσαν αὐτά, οἷόν πορ ο-

quàm possum magna uoce acclamando eos adhortet primùm quidē, ut à conatibus & stultis & uanis abstineant: deinde ut mortem semper præ oculis habētes, hunc uitæ cursum transigāt, in hanc sententiam uerba proclamās: O stulti, quid tanto studio in his rebus molimini? Desistite à laboribus. neq; enim perpetuò uiuetis. Nihil ex his quæ hic præclara habētur perpetuū est nec aliquid istorum, quum moriendum est, secum auferre quispiam poterit. Quin necesse est hominem quidē (quisquis is tandem fuerit) nudum abire, domum autē atque agrum & aurum in aliorum transire manus, semperq; dominum mutare. Hæc atque eusmodi alia si unde exaudiri possint, ipsis inclamarem, an non putas uitæ eorū magnæ fore utilitati, ita ut etiā prudētiores longè inde fieri queāt? MER. O beate, nescis q̄ fortiter eos tū ignorātia tū error occupauerit, adeò ut eorū aures ne terebro quidē amplius apire queas. Tāta obturarūt cera, haud

aliter

ἀνατὸς τὰς ἑταίρας ἐλέσθαι, ἀλλ' ἢ Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν ἦν αὖ ἐκεῖνοι ἀκουσθῆναι ὑπὸ τοσούτου ἀκούσαι, ὦ μὴ σὺ κινήσαις ἀκροᾶσθαι; ὅπερ γὰρ πρὸ ὑμῶν ὑμεῖς ἀλλήλοις ἀδύνασθε, τοῦτο ἐνταῦθα ἡ ἀγνοια ὀργάζεται. πλὴν ἀλλ' ἐσὶν αὐτοῖς ὀλίγοι, ἐ παραδιδόασι μέσοι ἢ κηρὸν δὲ τὰ ὦτα, πρὸς τὸν ἀλλ' ὅπαρ ἀπεκλίνασι δὲ, ὀξὺ διδορκότες εἰς τὰ πράγματα, καὶ κατιγνώσκοντες οἷά ἐστιν. Χά. ἐκεῖνοι γὰρ ἐμβοῶσιν; Ερ. πρὸς τοῦτο λίγειν πρὸς αὐτοὺς, ἃ ἴσασιν. ὁρᾷς ὅπως ἀποσαίνεσι τ' πολλῶν, καταγελῶσι τῶν γιγνομένων, κ' ἐλαμῷ ἐλαμῶς ἀρέσκονσ' αὐτοῖς, ἀλλὰ δῆλοί ἐσι, ὅταμὸν ἢ Λη βαλεῖν δὲ παρὼν ἀπὸ ἢ δίκης; κ' γὰ κ' μὴ σύνσ'; ὀλίγοντες αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. Χά. σῦγε, ὦ γενναῖε. πλὴν ὀλίγοι ἐσιν, ὦ Ερμῆ. Ερ. ἴκανοὶ κ' ἕνοι. ἀλλὰ κατιωμεν ἤδη. Χά. ἴμ' ἔτι ὑπόδυμ ἐλέσθαι, ὦ Ερμῆ,

aliter ac ſociorum aures & Vlyſſes, ueritus ne Sirenum cantus exaudirent. At quinã audire poterint, etiam ſi uocem in tantum intendas, ut rumparis? Nempe quod apud uos obliuionis fons poteſt, idem hic præſtat ignorantia. Quanquam ſunt in eis & pauci quidam, qui quoniam ceram in aures nõ accipiunt, ad ueritatem ipſam declinant, atque in ipſis rebus cernentes acutũ, quales ſint agnoſcant. CHA. Vel illis ergo ſolis acclamarem. MER. Superuacaneum fuerit, ea quæ ſciunt, ad eos dicere. Vides quomodo à uulgi turba ſemoti, rideãt quæ alij factitarint? Tum neutiquam conuenit ipſis cũ uulgo, adeò ut iam nunc appareat, ipſos fugã è uita ad nos adornare. Verum oĩbus odioſi ſunt, eò q, iſtorũ imperitiã redarguãt. CHA. Bel lé ô generoſi uos: tametſi ô Mercuri, admodũ ſunt pauci. MER. Vel hos eſſe fuerit ſatis. Sed nũc deſcẽdamus. CHA. Vnum adhuc diſcere deſide

καί μοι λέξας αὐτὸ, ἐντελῆ ἔσῃ τῶν προῤῥήσεων πεποιημένος, τὰς ἀποθήκας τῶν σωμάτων ἵνα κατορύττωσι, θάσσαδαι. Ερ. ὠρία, ὦ Χάρων, ηδὲ τύμβους ηδὲ τάφους καλοῦσι τὰ τοιαῦτα. πλὴν τὰ πρὸ τῶν πόλεων ἐκεῖνα τὰ χώματα ὁρᾷς, ηδὲ τὰς στήλας ἢ πυραμίδας; ἐκεῖνα πάντα νεκροδοχεῖα ἢ σωματοφυλάκια ἐστι. Χά. τί οὖν ἐκεῖνοι στεφανοῦσι τὰς λίθους, ηδὲ χρίουσι μύρῳ; εἰ δὲ ηδὲ πυρὰν νήσαντες πρὸ τῶν χωμάτων, ἢ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, κἄπειτά τι τοιοῦτο τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, ἢ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον ἢ μελίκρατον, ὡς γῦν ἐκάσαι, ἐγχέουσιν; Ερ. ἐκ οἶδα, ὦ πορθμεῦ. τί ταῦτα πρὸς τοὺς ἐν Ἅιδῃ; ὡσπερσύνασι δ' εἶναι τὰς ψυχὰς οἷον πεμπομένους πάντωθεν, δεινωθὲν μὴν, ὡς οἶον τε, πρὶν πομφόλυξι τῷ νιτρώδει ηδὲ τῷ καπνῷ, πίνειν ἢ ἀπὸ τοῦ βόθρου τὸ μελίκρατον. Χά. ἐκείνους ἔτι πίνειν ἢ ἐδίειν, ὧν τὰ πρανέα ξυρότατα;

riũ est, quod ubi docueris, perfectã sanè doctrinã dederis. nã cõtueri gestio, in quæ cadauera reponant dũ in terrã defodiunt. MER. Sepulchra, conditoria & monumẽta hæc uocant. Cæterùm tumulos illos ante urbes uides, tũ columnas, & pyramidas. Omnia illa mortuorũ sunt receptacula, cadauerumq; tentoria. CHA. Quid ergo saxa illi coronãt, unguẽtoq; inungũt? alij præ tumulis cõstructo rogo, ac fouea effossa, sumptuosas illas exurunt cœnas, et uinũ multũ q; (quantum coniecturis assequi possum) in ipsas foueas infundunt? MER. Equidem ignoro, ô portitor, quid hæc ad eos qui apud inferos agunt, pertineant: uerùm illis persuasum est, umbras ab inferis reduces cœnare quidem, utcunq; liceat, circum nidorem uolitando, bibere autem è foueis mulsum. CHA. Illos adhuc bibere uel esitare, quorum caluariæ sunt aridissimæ?

Atqui

καί τοι γελοῖος ἐμοί σοι λέγων ταῦτα, ὁσημέραι καταγουτι αὐτούς. οἶδ' ὅτι, ἐὰν λιώσωντ' αὖ ἔτι αὐλαῖαν, ἅπαξ ἐπεχθόντωσι γενόμενοι, πάλιν τοι ἦ παγγέλοιοι αὖ, ὦ Ἑρμῆ, ἔσασχον, ὃν ὀλίγα πράγματ' ἔχων, ἃ ἔδει μὴ κατάγειν μόνον αὐτούς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πειρώμενος. ὦ μάταιοι σὺ αὐτοί γε, ὃν ἀλότης ὑλίκοις ὅροις διακεκριται τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, ἢ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν δῆτ. ἢ ὅτι κάτδαν' ὁμῶς ὁ, τ' ἄτυμβος ἀνὴρ. ὅς τ' ἄλλαχι τύμβᾳ.

Ἐνθ' ἦ τιμῇ Ἰρῷ, πράωντ' Ἀγαμέμνονι.

Θερσίτη θ' ἴσῳ θέτιδῃ ὡκύμοιο.

πάντας δ' ἀσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμφιννυὰ κάρηνα,

Γυμνούς τε ξυροὺς τε, κατ' ἀσφοδελὸν Ἀιδῆν λειμῶνα. Εμ.

Ἡράκλεις,

Atqui ridiculum est me tibi hæc dicere, qui quòd quotidie ipsos deducas, probè nosti an ubi semel terrâ subierint, denuò uelut postliminij iure ad superos remeare queant. Quin & ipse maximè ridicula paterer, toti negocijs occupatus, si eos trajiciendo non deducere solum, sed reducere oporteret, si quando uellent bibere. O stulti, quæ est hæc amentia? Non scitis, quàm latè distantibus finibus uiuentium & mortuorum res sunt seiunctæ? quoque pacto se res habeant apud nos, ubi

Mortuus est æquè, tumuli qui nescit honorem,
Et qui sortitur spectandi fine nera saxi:

Atq; honor unus adest & regi Agamemnoni, & Iro:

Thersitæ & similis Thetidos formosus Achilles.
Vmbræ nam pariter siccæ, nudæq; pererrant
Asphodeli cãpos, confracto uertice cũctæ.

MERCVR.

Ηράκλεις, ὡς πολλὰ τὰ Ομηρου ἐπαυτλᾶς. ἀλλ' ἐπάφες αὐτμυησάς μι, θέλω σοι δεῖξαι τὸν τοῦ Αχιλλεως τάφον. ὁρᾶς τὸ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ; Σίγειον ἐκεῖνο τὸ Τρωϊκὸν, αὐτικρὺ δὲ ὁ Αἴας τέθαπται ἐν τῷ Ροιτέῳ. Χά. ὦ μεγάλοι, ὦ Ερμῆ, οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἐκεῖνοις ἤδη δεῖξόν μοι, ἃς κάτω ἀκούομεν, τὴν Νινον τὴν Σαρδαναπάλου, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκήνας καὶ Κλεωνὰς, καὶ τὸν Ιλιον αὐτόν. πολλοὺς γὰρ μέμνημαι διαπορθμεύσας ἐνθάδε, ὡς δέκα ὅλων ἐτῶν, μὴ δὲ νεωλκῆσαι, μὴ δὲ διαψύξαι τὸ σκαφίδιον. Ερ. ἡ Νίνος μὲν, ὦ πορθμεῦ, ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ δὲ ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς, δὲ εἴ τις ἔστιν ὅπου ποτ' ἐστὶν, ἢ Βαβυλὼν δέ σοι ἐκείνη ἔσται, ἢ δὲ πυργος, ἢ τὸ μέγα περίβολον, ἃ μετὰ πολλοῦ καὶ ἐκεῖνα ἐσῆμ μένα, ὥσπερ ἡ Νινος. Μυκήνας δὲ καὶ Κλεωνὰς ἀσχόλουμαι δεῖξαί

Papæ! quàm multa ex Homero hauris. Sed quia me submonuisti, Achillis sepulchrum tibi uolo indicare. Vides illud quod prope mare situm est? illic Troianum est Sigeum. Bregione autẽ conditus est Aiax in Rhœteo. CHA. Non magnifica neque in signia sunt monumenta. Verùm celebriores urbes mihi commonstra, de quibus inferne tam magnifica audimus, Ninum scilicet Sardanapili urbem, Babylonem, Mycenas quoque, tũ & Cleonas simul, & Iliũ ipsum. nam illinc oriundus, multos memini traijcere, adeò ut totis iam decem annis neq; nauẽ subduxerim⁹, neq; ea interim refixerit. MER. Ninus quidẽ, ô portitor, iã est euersa, ita ut ne uestigiũ eius sit reliquũ, neq; ubi sita fuerit olim facilè dixeris. Babylõ aũt tibi illa est tot turribus bene munita, quæq; magno illo ambitu est septa, haud ita multo pòst & ipsa desideranda, quemadmodũ nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me sanè commonstrare

δῆξά σοι, καὶ μάλιστα τὸ Ἴλιον. ἀποπνίξεις γὰρ, οὐ οἶδ', ὅτι τὸν Ὅμηρον κατιλιὰν, ὡδὶ τῇ μεγαληγορίᾳ τῶν ἐπῶν. πλὴν ἀλλὰ πάλαι μὲν ἔσαν εὐδαίμονες, νυνὶ δὲ τεθνήκασι καὶ αὗται· ἀποθνήσκουσι γὰρ, ὦ πορθμοῦ, καὶ πόλεις, ὥσπερ αὖθρωποι, καὶ τὸ παραπλήσιόν σου, καὶ ποταμοὶ ὅλοι. Ἰσάχη δὲ ἡ τάφος ἐν Ἀργει ἔτι καταλάπιστ. Χά. πανταχοῦ τῶν ἐπαίνων Ὅμηρε, καὶ τῶν δυσμάτων, Ἴλιον ἰρὸν καὶ εὐφραίνεσαι καὶ ἐυπλήμμυρα Κλιωνά. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ὃ ὑπὲρ τίνος ἀλλήλοις φονεύουσιν; Ερ. Ἀργεῖοι ἁρᾶς, ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὸν ἐμπεθυῶτα ἐκεῖνον τραπεζοῦν Ὀθρυάδην, τὸν ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι. Χά. ὑπὲρ τίνος δ' ἐμάχοντο τοῦτο, ὦ Ἑρμῆ, ὁ πόλεμος; Ερ. ὑπὲρ τῆς πόλεως αὐτῆς, ἐν ᾗ μάχονται. Χάρ. ὦ δῆ κακοδαίμονες, εἶγε

strare pudet: omniū uerò maximè Iliū: alioqn, ubi deseē deris, sat scio, præfocaris Homerū, propterea quòd tam magnificis uersibus has nugas decantare non erubuerit. Veruntamen & quondam extiterunt felices, nunc autem mortuæ sunt et ipsæ. Vrbes enim, ô portitor, perinde ac homines emoriuntur: & quod longè mirabilius, solidi etiam fluuij, ita ut Inachi ipsius in Argo ne monumentum quidem reliquū appareat. CHA. Vah, quæ laudes Homere, quanq; superba nomina,

Ingens Ilium, ac mœnibus amplum. Tum structæ bellè Cleonæ.

Sed interim dum fabulamur, quinam illic dimicāt, & qua pro re se mutuò cædunt? MER. Argiuos uides, & Lacedæmonios, ô Charon, atque semimortuum Imperatorem Othryadem, suo ipsius nomine tropbeū inscribentē. CHA. At pro quo eis est pugna? MER. Pro eo ipso agro in quo pugnāt. CHA. O hominū amētiā,

οἴγε ἐπίστασιν, ὅτι πᾶν ὅλω τῷ Πελοπόννησον ἕκαστος αὐτῶν πήσωνται, μόγις ἂν ποδιαῖον λάβοιεν τόπον παρὰ τ Αἰακοῦ. καὶ δὴ ποτὲ τοῦτο ἄλλοτε ἄλλοι γεωργήσουσι, ποτὲ λάκκις ἐν βάθρων τὸ φράσσιον ἀνασπάσαντες τῷ ἀρότρῳ. Εg. ἔστω μὲν τοῦτα ἔστω. ἡμεῖς δὲ καταβάντες ἤδη, νῦν κατὰ χώραν συβιβάσαντες αὖθις τὰ ὄρη, ἀπαλλατώμεθα, ἵνα μὲν κἀδὲ ἐστάλω, σὺ δ' ὡδὶ τὸ πορθμεῖον. ἥξω δέ σοι μικρὸν ὀλίγον ἡδὺ αὐτὸς νικροσιλῶν. Χά. σύγε ἐποίησας, ὦ Ερμῆ, σὺ δ' εἶτις ἀεὶ ἀναγιγράψῃ. ὠνάμην δέ τι διὰ σὲ ἀπολαμπίας, οἷά δὴ τὰ τῶν κακοδαιμόνων ἀνδρώπων πράγματα, βασιλεῖς, πλίνδοι χρυσᾶ, ἱκατόμβαι, μάχαι· Χάρων δὲ ὀβολὸς λύγε.

qui haud sciunt se, etiam si nunc quisque eorum totam Peloponnesum possideat, unius tamen uix pedis locum ab Aeaco accepturos. Campum autem aliàs aliÿ colent, sæpe etiã hoc trophæo per aratrum reuulso. MERC. Hæc quidẽ hoc modo se habebũt. At nos iam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis regrediamur, ego quidẽ quò sum ire iussus, tu uerò ad nauem. Equidem post paulũ ueniam & ipse, tibi umbrarum gregem mecum adducens. CHAR. Probè feciſti ô Mercuri, atque in eorum albũ adscribẽris, à quib. beneficio me affectum perpetuò agnoscam: quandoquidem tua ope in hac peregrinatione plurimum sum adiutus. O' qualia infelicium hominum studia? Reges, lateres aurei, magnifica sacrificia, prælia: Charontis autem nulla habetur ratio.

IN DIA-

IN DIALOGVM MENIPPI ET *Amphilochi, Gilberti Cognati annotationes.*

a Trophoni.) Tradunt autores, Trophonium uirũ quempiam fuisse supra modum gloriæ famelicũ, extructoq; sibi sub terraneo sano & domicilio in Lebadia Bœotiæ, oracula reddidisse. deinde ubi ille fame interijsset, genium quendam in id demigrasse, atq; oracula reddere perrexisse. pòst superstitione mortalium plures oraculi causa, sacra stola amicti, placentasq; quas lemuribus & serpentibus obijcerent, gestantes, in id antrum demisisse sese, ac dies complures fuisse commoratos, qui postea nunquam risere. Quæ quidem fabula Erasmus noster in centuria 7 Chiliadis primæ, Patricij Scoti puteo contulit. Sed enim Trophonij oraculi celebritas, & frequés apud scriptores mẽtio est, ut apud Ciceronẽ in Tusc. & de Natura deorum, Herodotum in Clio, Philostratũ in Apollinis Tyanei uita, Pausaniam. Quod certè Lucianus noster hîc, & alibi ridet. b Amphilochæ.) Amphilochus, in Oropo Atticæ pro deo uates cultus, ut T. Liuius in 5. lib. Decad. 5. scribit. Templumq; uetustum fontibus, riuisq; habuit, ad quod uisendum P. Aemylius uictor prodijt. Meminit & Strabo & Pausanias, qui & eius aram Athenis describit. Itẽ in Mallo Ciliciæ urbe, cuius oraculum Pausanias sua ipsius ætate cætera omnia ait superare. Thucydides lib. 2. Histor. Amphilochũ scribit Amphiarai filium, post bellum Troianũ cum domũ reuersus esset, Argos exosum, domicilium condidisse in sinu Ambraciota urbẽ, quam de nomine primæ urbis & suo Argos Amphilochiũ appellauit. c Heros.) Seruius potestates supernas existimauit corporib. sese humanis infundere, unde procreartur, heroes hoc est semidei. Hi animas cœlestes credebãtur gerere, sacrasq; mentes, atq; sub humana effigie in totius mũdi cõmoda procreatos antiquitas existimauit. Hinc sunt qui eos ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, hoc est à uirtute nuncupatos dixerunt, quòd scilicet uirtute præditi essent. d Lebadiam.) Lebadia oppidũ est antiquum in Bœotia, teste Gell. lib. 12. cap. 5. Bœotia autem

Europæ regio, in qua Thebe ciuitas fuit, Athenis non cedens claritate.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

Κατηγορητικὸς καὶ ἀνασκευαστικός.

Amphilocho uati fanum positum, atq; Triphoni
Quidam miratur, stulticiamq; hominum.
Fatidicos ridet quosdam & responsa Menippus:
Idq; putat uere solius esse Dei.

Vos nimirum Trophoni.) κατηγορία. Cum sitis mortui.) ἐκ τῶν μαχομένων. Quid? an nobis.) ἀπολογία. Atqui non ista fuissent opinati, ni uos.) Causam in eos transfert. Noue rit Amphilochus.) ἀποδιωξις. Cæterùm ego Heros sum.) ἀποκρισις τῶν ἀντιδίκων. At tu uidere nunquam.) Obiectio. Equidem nisi.) Solutio à signis, per asseuerationem. Sed age per ipsam diuinandi artem.) ἐρώτησις ὁριακή. Est quidda partim.) ἀπόκρισις ὁμοία. Nempe quòd neque sit homo.) Repetit ὅρον. Quò nunc recessit.) Interrogatio. Reddit otacula.) Responsio. Haud intelligo quid dicas.) Conclusio εἰρωνική.

IN DIALOGVM MERCVRII & Charontis, Gilberti Cognati Annotationes.

a Charontis.) Charon Noctis & Herebi filius, tria inferni flumina seu paludes obseruare dicitur: puta Acherõté, Stygẽ, Cocytum: & animas mortuorum ad profundum Herebi transuehit, quẽ Virg. in 6. pulchrè describit. b Ceram.) Græci κηρὸν pro ceræ picisq; mixtura accipiunt. consule Plinium lib. 16. cap. 12. Hinc ceratæ naues dicuntur, cera piceq; simul confusis oblitæ.

IN EVNDEM IOANNIS Sambuci Annotationes.

λογισικὸς.

Eucratis exoptant mortem Damonq; Charinusq;,
Vt citius capiant munera magna senis.

Quid

Quis iubet illudi, Stygijs qui præsidet oris:
Ne alterius cupias ergò obitum ante diem.

Rationem supputemus.) Propositio iubentis. Supputemus Mercuri.) Assenſio. Satius enim est.) Ratio. Anchoram ut mandaras.) λογισμὸς per enumerationem. Vnde Hyperam feciſti.) Χάιραι funiculi sunt, quibus antennarum cornua traducuntur. Vnde prouerb. Omissa hypera pedem quæris. Erasmus & Suidas. Rectè laudo.) Collaudatio. Hæc sunt.) Cõclusio supputationis. Quando autem hæc.) Postulat solutionem. Nunc quidem Mercuri.) Petit dilationem. Fieri aliter non potest.) λογισμὸς. Nam pauci nunc.) Consilium suum exponit. Pax enim est.) Ratio. Verùm enimuerò prisci illi.) Comparatio mortuorum. Proinde neque & ego.) Conclusio.

IN DIALOGVM MENIPPI & Cerberi, Gilberti Cognati annotationes.

a Stygiam.) Per Stygiam paludem. Hunc deorum poeticorum iusiurandum religiosum & grauissimum esse uolunt. Homerus Odyss. & Virg. lib. 6. Aeneid.

Stygiamq; paludem,
Dij cuius iurare timent & fallere numen.

Qui enim per eam peierauerit, illũ oportet annũ & dieb. nouẽ ambrosia & nectare defraudari. b Socrates.) Hic de Socratis sapientia atq; constantia seu fortitudine agitatur, de qua Hieronymus: Eundem semper uultũ, inquit, habere nõ possumus, quod de Socrate falsũ gloriãtur philosophi. Philosophus Athenieñsis fuit, Sophronisci statuarij & Phanaretę obstetricis filius, Apollinis oraculo omniũ sapiẽtissimus iudicatus, q equabilitatem in omni uita adeò seruauit, ut idem semper uultus, eademq; frons siue prosperis siue aduersis rebus extiterit usque ad extremum. Præceptores habuit Anaxagoram & Damonem. Postea ad Archelaum physicum se contulit. ubi cũ animaduerteret naturalis speculationis nullum esse fructũ, primus Ethicen inuenit, id est moralem philosophiam, ad quam

transiens fertur dixisse: Quæ supra nos, nihil ad nos. Vxores eo dẽ tẽpore duas habuit, Xantippen & Myrtonẽ, quæ cũ crebrò inter se iurgarent, & ille eas solitus esset deridere, quòd propter se fœdissimum hominẽ, simis narib. recalua fronte, pilosis humeris, repãdis crurib. disceptarent, nouissimè uerterunt in eum impetũ, quẽ fugientẽ diu persecutæ sunt. Interrogauit Alcibiades, cur uxores tã acerbas domo nõ exigeret. Quoniã, inquit Socrates, cum illas domi perpetior, assuesco, & exerceor, quo foris petulantiũ iniuriã facilius ferã. Nonne tu toleras anseres perstrepentes? Illo annuente: Quoniã mihi oua & pullos pariunt. Et mihi, ait, Xanthippe filios gignit. Xanthippe uerò adeò molesta fuit, ut ipso cum discipulis disserẽte, mẽsam non rarò subuerterit. De eius patientia Gellius, castitate uerò Aelianus scribit. Accusatus tandem ab Anyto quodã diuite, & Melito poeta, & Lycone oratore, quòd de dijs male sentiret, iuuentutemq; præpostera Venere corrũperet, cum à iudicibus de more interrogaretur, Quã nam potissimũ pœna se dignũ censeret: Vt, inquit, in Prytaneo alar de publico. Quo responso irritati iudices, capitis eum damnauerunt, & ad bibendã cicutã cõpulerunt. qua ille intrepidè accepta, & non alio quam quo uinũ solet, uultu exhausta, supremum uitæ diẽ clausit. De quo Persius:

- Barbatum hoc crede magistrum
Dicere, sorbitio tollit quem dira cicutæ.

Ex Comœdijs Sotadis hoc quoq; de eo extat: Socratẽ mũdus facit sapientem, ac male Socratẽ in carcere interemit. Epota enim cicuta, mortuus est. Cic. 1. de Oratore plurib. illius historiã persequitur. Et Erasmus in Alcibiadis Sileno. c Non latrare modo.) Virgil. 6. Aeneidos:

- licet ingens ianitor antro.
Aeternum latrans exangues terreat umbras. Et:
Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci
Personat. -

d Menippus.) Phœnix philosophus Cynicus, cõditione seruus, qui reliquit lucubratiões crebris salib. Cynicaq; mordacitate refertas: ad quarũ imitationẽ M. Varro Satyras conscripsit, quas ab illius nomine Menippeas appellauit, ut tradit Macrobius in Saturn. laqueo uitã finijsse dicitur à Diogene Laert. Dicit hic se esse canẽ. canes enim uocãtur Cynicę sectæ philosophi

losophi. e Aconito mordens.)Id est,ueneno,ἀπὸ τ κοινοῦ.Est aũt aconitũ,omniũ uenenorũ ocyssimũ,authore Plinio,quod cõtraxit spuma Cerberi, ab inferis extracti. quod passim describitur ab autorib.in primis poetis,sed ignoratur adhuc hodie. f Quod uolenti nolenti.) Vsus huius adagij,Velim nolim,est, quũ contra sententiã animi sit aliquid. Pro eo Plautus sæpe utitur ingratijs,ut in nostro Adagiorũ collectaneo anno tauimus. g Diogenes.)Philosophus Cynicus celeberrimus. h Omnib.plorare renunciantes.)Hac prouerbiali uoce Lucianus sæpè usus est, de qua nos in primo Necricorum dialogo,&nostro Adagiorum collectaneo.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

ἀπαθανατισμὸς: Fortitudinem Socratis falsam fuisse.

Socratis exponit trepida demorte Menippo,
Cerberum infernas ut metuãtq; domos.
Nescio quàm fortis fuerit: sub iudice lis est,
Mors etiam magnos territat usq; uiros.

Heus Cerbere.)ἐνθυμηματικὴ ἐρώτησις,ἢ ἀξίωσις. Verisimile.)Ratio προληπτικὴ à possibili. Verùm etiã.)ἀφύγησις. Quũ procul.)Primum tẽpus. Quasi mortẽ.)Factũ. Verùm simul atq;.)Alterũ tẽpus. Nihilq; nõ.)Cõclusio. Cæterùm.)Ex positio suæ sententię de Socrate. Equidẽ illud.)ἐπίκεισις γνώμη. Quo nam animo.)Interrogatio de seipso. Vnus mortalium.)ἀποκεισις ἐπαναστική. Propterea quod.)αἰτιολογία.

IN DIALOGVM CHARONTIS & Menippi, Gilberti Cognati annotationes.

a Charõti poetæ inferorũ fluminũ custodiã & cymbæ guber naculũ tribuũt. b Naulũ.)Paruũ numisma,in os mortuorum inditũ,Charonti pro portorio soluendũ. c Ditẽ.)Plutonem inferorũ deum, Iouis & Neptuni fratrẽ. d Quod non habeo.)Alludit ad illud Plauti in Asinaria:Nudo detrahere uestimẽta me iubes:de quo in nostro Adagiorũ collectaneo. e Sẽtinã.) nauis partẽ inferiorẽ,in quã q̃quid instillat aquarũ, influit,corruptęq; malè olẽt. Cic.de Senect. Alij sentinã exhauriã ,&c. f Aeaco.)Hũc poetę fabulãtur apud inferos unà cũ Minoe & Rha-

& Rhadamantho iudicem delectum esse, et sontiũ crimina discutere, & unicuiq; pro meritis pœnam constituere. Lucianus noster in Necyomantia, portorio apud inferos colligẽdo præfectum facit. In Cataplo is Mercurium obiurgat. g Lupinum.) Lupini uniuersam atq; adeò mirabilem historiam lege apud Theophrastum libro octauo, apud Plinium libro decimooctauo, cap. duodecimo: & 22. cap. ult. Editur frumentorũ inopia. quòd instar lupi terræ sit appetens, dicitur lupinum. h Hecatæ cœnã.) Hecate Iouis & Latonæ filia, & soror Apollinis. Huic triplex numen attribuitur. unde etiã à Virg. 4 Aen. Tergemina uocatur. Nã in cœlo creditur esse Luna, in terris Diana, & apud inferos proserpina. Dicta Hecate, teste Seruio, quòd centum uictimis placetur, aut quòd centum annos faciat errare insepultos. Sub nouilunium ditiores uespere cœnam musitabant (ut dicebatur) in triuijs, nocte pauperes adeorant, clausis portis, qui eã famelici diripiebant, postridie persuadentes uulgo, Hecaten id quod appositum esset deuorasse. Vnde quoties significare uolumus quid per tumultum direptum, Hecates cœnam appellare licebit. Eandem & præparcam ac sordidam ueteres appellabant, quod apud inferos umbræ tenui ac uilissimo cibo uictitare dicantur, ut malua ac porro. i Canem.) Id est impudentem. Nota est eius bestiæ impudentia, unde & Homericum illud κυνῶπης & Cynicorum appellatio fluxit. Sed & apud Terentium in Eunucho, & canis & os durum impudentiam significat.

IN EVNDEM IOANNIS *Sambuci Annotationes.*

Epistolæ. De naulo enim Charonti reddendo litigant.

Nauita de naulo quærit rogitando Menippum,
Vt soluat uectus per Phlegetontis aquas.
Sed nihil extorsit, nec erat soluendo Menippus:
Post uitam nullas namq; tenebat opes.

Redde naulum.) Postulatio. Redde inquam.) Repetit postulationem. Haudquaquam.) Recusatio cum ratione. Equidem ignoro.) Inficiatio. Ipse certè.) Assueratio. Atqui

qui præfocabo te.) ἀπωλλὴ. At ego illiso baculo.) ἀντικρουσὶ. Num ergo tecum.) ἀπὸ τοῦ ἀδίκου. Mercurius meo nomine.) Reiectio in Mercurium. Haud gratis.) ἀντεισαγωγή.

IN DIALOGVM ACHILLIS ET Antilochi, Ioannis Sambuci Annotationes.

Æqualem omnium apud inferos esse conditionem, neminemq; præferri mortalium: & de Achillis apud inferos pusillanimitate.

Ingentem quanquam Pelides Hectora uicit,
Martia cui semper prælia lusus erant.
Non tamen est melior timidis in Ditis auerno:
Nominis est illo gloria parua loco.

Quæ nam sunt.) Propositio per interrogationem ἐλεγχτικὴν μετὰ παῤῥησίας. Audiui enim.) Ratio αὐξητική. Quæ si rudis.) Approbatio per comparationem. Verum ex Peleo.) ἀνταπόδοσις ἀπὸ τοῦ ἀπρεποῦς. Ex omni heroum numero.) Exornatio ἐπιθῤῥαντικὴ κατ' ἔπαινον. At ô Nestoris fili.) ἀποστροφὴ ὀλυρτική. Atqui ferò.) ἀντικατάλλαξις. Apud uiuos enim.) κατάσασις τοῦ διαλόγου. Sed neque uires.) Expolitio huius sententiæ. Adde quod.) αὔξησις. Hæc sunt.) Conclusio querimoniæ. At uerò Achilles.) παραμύθιον. Quando sic natura comparatum est.) Aᵗ necessario. Vt omnes cogantur.) Ab exemplis æqualium. Cæterùm aspice nos.) παραίνησις. Non enim solus.) Aᵗ communi malo. En tibi Herculem.) Gaudium est miseris socios habere pœnarum. Sociorum hæc.) Concessio. Verùm haud scio.) Correctio. Arbitror autem.) ἀντιδιαβολὴ. Non equidem.) καύχησις. Silere enim.) Fortis est σιωπᾶν, φρένα κὰδ ἀνέχειδαι τὰ κακά.

IN DIALOGVM MENIPPI ET Mercurij, Gilberti Cognati annotationes.

a Vbi nam formosi sunt.) Forma bonum fragile est, & fugacissimum.

ciſsimum:nam cito pede labitur,& uelut roſa areſcēs perit.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

Irridet formoſos:quorum eximia pulchritudo ac ſpecies poſt mortem nulla eſt.

Forma nihil prodeſt,foliis leuioríq; caducis:
Perdidit hæc multos,milléne damna dedit.
Hanc etiam propter ceciderunt mœnia Troiæ:
Ob formam ut placeant deſine uelle tuam.

Vbinam formoſi.) ἐρώτησις πρὸς τὸν παλαιὸν, καὶ ἀξίωσις. Quin tu iſthuc.) προσαξις. Illic &.) ἀνάξις. Atqui hæc ſunt.) Irriſio.

Forma bonum fragile eſt:quantumq; accedit ad annos,
Fit minor,& ſpacio carpitur ipſa ſuo.

Et huius ſcilicet.) Obiectio. Cæterùm.) ὁμοίωσις. Proinde illud demiror.) θαύμασις ποιητικὴ. Haud mihi uacat.) Præciſione concludit.

IN DIALOGVM MENIPPI & Chironis, Gilberti Cognati Annotationes.

ARGVMENTVM.

Huius Menippi & Dialogi argumentum eſt, præſentibus eſſe acquieſcēdum,iuxta illud ἐ παρὸν εὖ ποιεῖν ſiue εὖ τίθεσθαι. id eſt:Quod adeſt,æqui boniq; facere oportet.quo utitur Plato in Gorgia.Ne nos alienarum rerū cupiditate maceremus, inquit Eraſmus noſter,ſed quæcunq; contigit , ſors eam uelut optimam amplectamur.Magna enim felicitatis pars eſt,ut ſua cuiq; fortuna placeat.

a Chiron.)Chiron Centaurus,Saturni & Phylliræ filius, dimidia ſui parte equus,reliqua homo. Fabulātur em̄ poetæ, Saturnū,cum Phylliram Oceani filiam adamaret, eiusq; frueretur concubitu,Opis uxoris interuentu turbatum, ſubitò in equum ſe conuertiſſe:Phylliram autem ex eo grauidam effectam,fœtum peperiſſe,cuius anterior pars hominem,poſterior equū referret , eumq; Chironem nominaſſe. qui ubi primū doleuit,in ſyluas ſeſe cōtulit,ibiq; herbarum uires edoctus, in præ-

in præstantissimum medicum euasit. Senex tandem effectus, (senem enim Theocritus in Thalysia dixit) atq; uitæ lõgioris pertæsus, à superis impetrauit, ut immortalitatem, (utroque enim parẽte immortali natus erat) sibi morte liceret cõmutare. b Satietas.) Aristoteles 2 Rhetoricarum præceptionum lib. scribit, quod semper idem stati perpetuiq; habitus, parit satietatem: uarietatemq; & uicissitudinem iucundã esse. Fit enim, inquit, iuxta naturam transmutatio. Vnde illud dictum est, uicissitudo rerum omnium iucunda. Id quod repetijt lib. Moralium E dem. 7. Euripides in Oreste, μεταβολὴ πάντων ἡδυ. id est: Mutatio iucunda rerum est omnium. Eõdẽ alluſit Virg. in Palæmone:

Alternis dicetis, amant alterna Camœnæ.

Mimus: Nil iucundum, nisi quod commendat uarietas. Item: Bonarũ rerum consuetudo pessima est. Ea rerum natura, inquit Erasmus noster, ciusmodi sensus humani fastidium, ut nihil esse possit tam suaue, quod nõ abeat in nauseam, si paulo diutius utare: nihil tam egregiũ, quod idẽ diu placere possit. Iuuenalis:

Voluptates commendat rarior usus.

Teren. in Eunucho: Tẽdet harum quotidianarũ formarũ. In Phormione. At enim tẽdet audire eã millies. Cic. ad Aticũ lib. 2. Prorsus uitæ tædet, ita sunt omnia omniũ miseriarũ plenissima. Varietas, inquit Erasmus, tantam in omni re uim habet, ut commendatiõe nouitatis interdum & pessima pro optimis placeant. c Arbitror fieri non posse.) Sibylla apud Maronẽ, ad inferos uiam Aeneæ non negat quidem, sed deterret à difficultate reditus, quam componit cum descensus facilitate: obliquè notans temerariũ Perithoi & Thesei conatũ, qui ab inferis redire non ualuerunt. Nam ab inferis reditus uia, ut angusta, ita infrequens est, & rarum uidet uiatorem, ut quoq; noster Lucianus in Diogenis & Alexandri dialogo scripsit: neq; enim fas est reuerti quenquam, qui semel paludem transmiserit, &c. d Præsentib. rebus sis contentus.) Menippus hic nos cum Chirone admonet, ut quemcunq; statũ sors dederit, in eo lætè tranq; uilleq; uiuamus. iuxta illud:

ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διάπλαυε. Quæ præsto sint, in hisce uitam nectito.

IN

IN EVNDEM IOANNIS Sambuci Annotationes.

Exosus Chiron præsentis munera uitæ,
Tetras exoptat posse uidere domos.
Esse isthic etiam fastidia multa docetur:
Viere præsenti non meliora scient.

Equidem inaudiui.) ἀφήγησις ἰλιὰς. Vera ista.) Asseueratio. At quæ nam te.) Inuestigatio causæ. Dicam apud te.) ὑποχώρησις. Iam mihi desierat.) διήγησις. Quid? an iniucundum.) Interpellatio. Erat inquam.) Ratio primæ sententiæ. Verùm cum ego.) Continuat narrationem commemorando ea quæ fastidium satietatemq; uiuendi adferre solent. Neque enim in eo.) Ratio ex loco communi. Cæterùm hæc.) Secunda interrogatio. Haud insuauiter.) Responsio & ratio. Siquidem æqualitas.) Occupatio. Vide Chiron.) Hortatio. Nempe.) Ratio à minori. At de integro.) Consilium eius quod fieri non potest. Quid igitur.) Petit aliud consilium. Præsentibus sis contentus.) γνώμη προτρεπτική.

ANNOTATIONES, MENIPPVS seu Necyomantia, Gilberti Cognati Annotationes.

ARGVMENTVM.

Hic falsè taxat uel Magorum præstigias, uel inania poetarum figmenta, uel incertas quauis de re philosophorum inter se digladiationes. Occasio dialogi ab incessu & habitu Menippi.

a O miseri.) Occasio argumenti. b Ac primùm sanè.) Narratio continens causam descensus ad inferos. c Alius etenim.) Philosophorũ incertæ & diuersæ doctrinæ. d Peruigilante mihi.) Sequitur nunc quomodo ad inferos descenderit. e Hecaten.) Hecate triformis & tergemina à poetis uocatur, eandemq; esse putant cum Proserpina. Verùm hîc à Proserpina Hecaten separat Lucianus. f Accusant autem.) Iudicia

Iudicia & accusatores & pœnæ defunctorum. g Peritura eorum superbiam.) Detestatur nimiam hominum superbiam, qualem ferunt fuisse Tarquinij, cui Superbi cognomen inditum à moribus quidam docent. Dionysius libro quarto scribit Tarquinium à Romanis Superbum cognominatum esse, quòd insolentia quadam tyrannica & moribus superbissimis præditus fuerit. h Dionysium.) Vide Ouid. libro 4 de Ponto, & 5 Tristium, elegia 9. Erasmũ quoque in prouerbio: Dionysius Corinthi. i Ab altis illis.) Actores planis, id est, nudis pedibus proscenium introeuntes, quibusdam excalceati & planipedes dicuntur. k Dic mihi.) Obiectio. l Nugaris tu quidem.) Vanam esse gloriam, quam in hac uita plerique appetunt. m Quoniam.) Decretum contra diuites latum. n Optima.) Summa & scopus totius argumenti. o Trophonij.) Per Trophonij antrum Menippus hic se iocatur ab inferis rediisse.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

Salue atrium.) Occasio Dialogi ab incessu & habitu Menippi. At quid sibi uult.) ἀναγνώρησις. Salue Menippe.) ἀσπασμός. Vnde nobis.) ἐρώτησις. Adsum reuersus.) ἀπόκρισις ἀφηγητικὴ κατὰ τὰ μέτρα ἰαμβεῖα. O Hercules.) ἀναφώνησις ἀκμαστική. Non, sed me.) Responsio de genere sui discessus. Quænam causa.) διάσκεψις τῆς αἰτίας. Iuuenta me.) Redditio causæ efficientis. Sistε δ beate.) ἀξίωσις καὶ κατάβασις ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. Quænam hæc uestis.) ἐρώτησις ἄλλου. Res dilecte grauis.) ἀπόκρισις ad posterius membrum κατὰ τὰ ἄκρα. Vt consulerem.) A causa finali. Atqui deliras.) ἐπιτίμησις. Quid ais, nouine.) Interrogatio. Per Iouem.) Asseueratio à quantitate. Verùm prodere.) Occupatio. Nequaquam.) Pollicetur taciturnitatem. Verùm tui gratia.) ὑπόσχεσις. Decretum est.) Narrationis principium. Ne prius δ beate.) Interpellatio ordinis instituendi gratia facta. Quæ uidelicet.) διαίρεσις τοῦ διαλόγου. Verisimile enim.) Ratio. Parendum etiam in his.) Assensus ad istam petitionem. Nam quid facias.) κατάσκευὴ τοῦ πρώτου. Ac primùm.) Narratio

continent causam descensus ad inferos. Ego igitur:) Narrat quid ex poetarum lectione hauserit. Seditiones ac bella.) τὰ πραχθέντα κατὰ μισεσμὸν. Postquam uerò.) Alterum tempus. Hic leges.) Quid leges de Dijs statuant. Hic hæsitabundus.) ἐ ἐκβαν, ἢ μεγάλη. Neque enim Deos.) ἐπίκαιρα σὺς θεοὺς κατὰ προσαπέλασιν. Nisi de his.) ἐ αἴτιον. Neq; rursus.) ὁ λογισμὸς, καὶ ἡ διὰ τρὸν πραχθὴν. Hæc igitur mecum.) Contulit se ad philosophos. Alius etenim.) μεσμοὶ unarum sectarum. Corpus siti.) ἢ ἀπαθία. Alius iubet.) τὰ ἀλλόφορα ἐ πρόχειρα. De mundo uerò.) Academici, eorumq; ἄτομοι καὶ ἰδέαι. Vt nec ei qui.) In utramque partem probabiles disputationes. Prorsum igitur.) ἐ ἐκβαν. Preterea.) Hactenus de doctrina, nunc de uita. Eos enim.) Distributio, contemptores diuitiarũ. Ii uerò.) οἱ σοφισταὶ. Ergo hæc.) Conclusio. Aliquantulũ tamẽ.) ἐ παραμύθιον. Pernigilanti mihi.) παρασκευὴ ad modũ descẽsus. Venit in mentem.) ὁ λογισμὸς. Vt conuenirẽ.) A' causa. Eos carminib.) Magorum potentia & superstitio. Optimè ergo.) Concludit consilij. Si cum horum quopiam.) ἡ τελικὸν αἴτιον τῆς καταβάσεως. Ac stanti quidem.) Narratio profectiõis & aduentus. Quo cum uenio.) ἐ πραχθὲν. Coma quidem canum.) προσωποποιΐα à narratiõe habitus, animi & corporis. Nomen autem.) A' nomine. Orans igitur.) ἐ β πραχθὲν. Suscipies uerò.) τὰ τῆ μιθροβαρζάνης πραχθέντα. Primum quidẽ.) ἐ α, à tempore. Ad Euphratẽ.) A' loco. Volubile quiddã.) τὸ λιχθὲν, ἢ ἐσωθὲν. Post illam igitur.) ἐ παραλαφθὲν. Cibus quidem.) ἡ σιτία αὐτῶν. Potus.) ἐ ὕδωρ. At postquam.) τὰ ἄλλα πραχθέντα ὑπὸ τῆ μιθροβαρζάνης. Deinde totũ.) ἐ αἴτιον τελικὸν. Nos præparauimus.) ἐ τῆ ἀμφοτέρε. Iussit præterea.) ἡ παρακέλευσις. Quid ita ὁ Menippe.) Inuestigatio causarum. Atqui perspicuum.) Prodit causas istius habitus, & mutati nominis. Nam hi qui ante.) Narratio de nauigationẽ. Iam igitur dies.) ὁ χρόνος ἐ ὁ τόπος. Parata siquidẽ.) τὰ ὄργανα, καὶ σύνδρομα αἴτια. Iam egredimur.) Profectio. Puteum effodimus.) τὰ πραχθέντα. Summisso murmure.) τὰ λιχθέντα, ἢ ἐσωθὲν. Dæmones conuocat.) Poetica ὑποτύπωσις Orci, carminibus magicis excitati. Ac porrò.) Secũdus accessus ad inferos. Vmbrarum.) Distributio. At quum.) Consilij habitus, euentus. Iam enim.) Occasio. Sed quoniam.) Tertius transitus per inferos. Tum paulo.) Descrip-

rio inferorum & eorum iudicij. Nos igitur.)Attentio. Per louem.) ἀξίωσις. Hæ nos igitur.) Accusatores qui. In hos præcipuè.)Quos pœnæ potissimùm maneant. At nunc plè dida illa.)καταχαφὴ diuitum defunctorum Et si quem eorum.)Menippi σαρκασμός. At ipse uix.)ὁ παχθίν. At Minos.) Iudex infernalis iudicat in gratiam. Cyrenæus.)Cyrenæus Aristippus eum absoluit à pœna,ob beneficia in doctos collata. Tum nos.)Transitio ad locum supplicij, πρὸς ὃ κολασθησόμεθα. Nam simul.)ἡ ἔκθεσις τῶν δικῶν. Cerberus lacerat.)συναθροισμός. Et quosdam.)ἄλλο τι μυσαρὸν μέσον. Id seruiliter.)ἡ περιπτύξα. Sed illa quoque.)ἄλλο μέρος. Hos tandem prætereuntes.)Transitio ad ἀντίθεσιν. In campum uenimus.)Campus Acherusius,siue Elysius. Alios quidem.) Distributio. Verum dignoscere.) Occupatio. Cum igitur multi.)Aequalitas inferorum. Quo nam signo) Deridet formosos,& alios dispares fortuna. Hæc igitur.)ὁμοίωσις. Alium siquidem.)Distributio. Fortuna hominum uaria & incerta. Quin habitus.)Amplificatio,in qua docet humanam uitam esse fabulam. Sed ornatu.)τὰ μετὰ τῶν πομπῶν, καὶ ἡ περιπέτεια. Aliquantisper quidem.)Fortunæ bona non propriè nostra sunt, sed extra nos posita,fluxa & caduca. Quin in scena.)Illustratio à similitudine,à scenicis fabulis, earumq; personis histrionibusq; ducta. At cum fabulæ.)τὰ μετὰ τὸ δρᾶμα. Sic se mortalium.)Conclusio. Dic mihi.)Obiectio. Nugaris.)ἀπόλαυσις ab exemplo,uanâ esse gloriâ, quâ plerique maximi uiri in hac uita expetunt. Hoc tãtũ.)ἐπανόρθωσις γλώσσης. Nã cũ.)αἰτιολογία. At uehemẽtius.)νία πρόταυσις. Si reges.)τὸ ἀόριστον,de regib.& satrapis. Perinde.) ὁ ὠμαισμένος. Quin alios.)τ' ἄλλα τῆς ἐπαγωγῆς παραλείμματα. Socrates autẽ.)μεταβασις. Etiam ibi.) ἀφήγησις. Cæterùm quòdnã illud decretũ.)Tertia pars, πρὸς τὸ ἐψήφισμα τῶν πλησίον τ ἀπὸ τῆς ἀνωμαλοκοσίως ἐπανόδου ἐπικα. Dum igitur ibi.)ἀφήγησις. Concionẽ.)ἡ ἐκκλησία. Cõspiciẽtes.)οἱ ἐκκλησιασταί. Agitata sunt.)τὰ δόγματα πρόσκλησις. Quoniã.) Decretũ cõtra diuites factũ. Curię)ἡ ἀναγνωσις τ ἐψήφισματος. Corpora.) Diuitũ pœnę. Quę igit)Clausũcula. Tũ ego.) Secũda Dialogi pars suscitatoria. Est aũt.) Tiresię descriptio. Haudquaq̃.)Tergiuersatio. O patercule.)Instat orãdo. Optima est.)Sũma & scopus totius argumẽti. Ideo ab.)πρότρεπτικὸν.

Hoc ſolum.) Epicureum conſilium. Hæc quum.) Concluſio. Ego igitur.) Diſceſſus ab inferis, & reditus in Græciã. Hoc ſermone gauiſus.) Concludit dialogum.

IN CHARONTEM, SIVE *Contemplantes, Gilberti Cognati Annotationes.*

ARGVMENTVM.

Hîc & in Cataplo ſiue tyranno mira gratia humanæ condi tionis miſeriæ depinguntur.

a Quid rides.) Propoſitio. b Cyrus.) Primus fuit qui apud Perſas regnauit, tranſtulitq; imperium, capto auo Aſtyage à Medis ad Perſas, de quo multa apud Herodotum & Iuſtinum habes: quamuis Xenophon alio modo hæc referat. Is non ſolùm potentia & imperio fuit clarus, ſed etiam prudentia, conſilio, religione, pietate. c Crœſus.) Lydorũ rex fuit opulentiſsimus: hinc pro ditiſsimo ſæpe ponitur. Cuius hiſtoria luculenter exponitur ab Herodoto libro primo, & à Pindaro in Olympijs. d Felices quidem.) Locus communis de felicitate, & contra diuitias. e Aurũ ex Lydia.) Multum auri in Lydia prouenire, receptum eſt. Hinc prouerbialiter dicitur, Lydia harena, unde aurum conficitur. Habetur quoque terrarum fertiliſsima, quemadmodum ex Chryſanthe oratione apud Xenophontem facilè colligitur: ἀλλα γὰρ ἔστι, &c. Enimuerò, inquit, poſtquam non de Syria ſolùm certabimus, ubi triticum eſt multum, & pecudes, palmæq; fructiferæ: uerùm de Lydia quoque, ubi multum uinum, multæ fici, multum oleum, mareq; alluit, per quod plura aduehuntur, &c. f Crœſum.) Profligauit Cyrus Crœſi Lydi copias, illumq; captum habuit, de quo Herodotus in Clio & Euterpe. g Cambyſes ille τὸν.) Cambyſes Cyri filius, Perſarũ & Medorum rex, qui quantum à patre diuerſus fuerit, ex hiſtoricis facilè apparet. Nam ſororem contra ius & leges Perſarum *in uxorem duxit, eamque paulo poſt peremit.* Fratrem etiam Smerdem curauit interfici. Patrijs regnis Aegyptũ adiecit. Sed offenſus illorum ſuperſtitionibus, Apidis, cæterorũque

que deorum æq... ...ii iusit. Ad Ammonis quoque templum expugnandum exercitum misit, qui in Libya deserta arenis obrutus, universus interijt. Ipse quoque cum suo se gladio imprudens læsisset, deorum (ut creditur) ultione, leuissimo ex uulnere mortem oppetijt: qua de re uide Herodotum libro secundo. h Sed & uastam.) Communis descriptio studiorum & cupiditatum humanarum, & primò priuatorũ. i Porrò spes & metus.) Spes & metus ut nos afficiunt, uide in Pseudomante, & quæ ibi annotauimus. k Nam ab ipso fato.)

Stat sua cuiq; dies, breue & inreparabile tempus
Omnibus est uitæ. -

l Alius autem.)

- *Tolluntur in altum*
Vt lapsu grauiore ruant, -

m Mortales assimiles.) Vitas hominum bullis similes facit: quarum aliæ simulatque natæ sunt, protinus euanescunt: aliæ paulo diutius durant: omnes breuissimis quibusdam interuallis, aliæ succedunt alijs. Neque quicquam profectò potuit excogitari quod melius representaret, quàm nihil sit hæc uita nostra, qua nihil fragilius, nihil fugacius, nihil inanius. Vnde homines Homero μυννβάδιοι sunt, citò perituri, sicut Iliad. σ. ijdem cum folijs conferuntur, quorum alia uentus humi prosternit, alia uirescunt tempore uerno. Et hoc sibi uult prouerbium ab Erasmo nostro copiosissimè explanatum, huic loco plurimùm inseruiens, Homo bulla. Est enim bulla tumor ille inanis, qui uisitur in aquis, momento temporis enascens simul & euanescens. n Earum sanè.)

Amplificatio per collationem. o O qualia.) Epilogus & scopus Dialogi.

SEQVVNTVR ORATIONES, quarum quædam adhuc inter Mortuorum dialogos, & Meretricum: quædam adhuc inter Saturnales epistolas prius relatæ fuere: nonnullæ quoq; Dramaticæ.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ. Λυκίνου καὶ Ερμοτίμου.

HERMOTIMVS, siue de Hæresibus, id est Sectis.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didacticus est. Disputat autem de sectis philosophorum, quę nam optima sit, & ad felicitatem, quam omnes promittunt, certissimè ducat. Et quia impossibile apparet, ex tam multis, tamque diuersa sentientibus, quid optimum atque uerissimum sit, eligere: tandem concluditur, satius esse non philosophari, quàm frustra ætatem ac operā in eo quod assequi nequeas, consumere. Series dialogi ita se habet. Occasio & exordium ab incessu & habitu Hermotimi Stoicæ philosophiæ sectatoris sumitur, qui quoniam uiginti iam annos perpetuos philosophos audierat, neque tamen adhuc mediā ad uirtutem uiam superauerat, disputationi occasionem & materiam subministrat. Prima igitur quæstio tractatur, quanto omnino tempore opus sit ad uirtutem & felicitatem consequendam, Luciano longitudinem illius ut nimiam accusante, Hermotimo autem contrà præmia & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc disputationis proœmio, & quasi quadam sylua præmissa, mox ad principalem quæstionem uenitur, puta quæ nam philosophorum secta certissima atque optima sit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimus Stoicam præferens, eiusque rei rationes quasdā nō satis idoneas adhibens, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc disputationem quasi de integro

integro orditur. Ac primò quidē uirtutis icone quadā propo
sita ostēdit, cum multi adeò sint qui uiam ad illā pollicēatur,
in tam diuersa turba, tamq; graui causa optimē & certissimū
ducem querendū atq; eligendū esse. Quem cum alter ex Stoi-
cis sumendū esse rursum diceret, eiusq; rei argumentū etiam
hic non satis idoneū afferret, Lucianus per prosopopœiā re-
liquorū philosophorū, seipsos immeritò causa indicta dāna-
ri, ac Stoicis istis recentioribus præponi querentiū, apologiam
subiungit, Hermotimumq; reprehendit, qui quos nunquā co-
gnorit ac legerit, temerè adeò dānet. Et hunc locum ita cōclu
dit, ut dicat, quoniā in incerto sit quænam philosophādi uia
alijs præferri debeat, omnes æquè relinquendas esse. Hinc ua
rijs similitudinib. utring; res agitur, Hermotimo defendente
Stoicā uiam, & cōtendente apud unū aliquē deprehensa ueri-
tate, nō esse opus alios ultrà consulere: contrà aūt opponen-
te Luciano, sed apud unū aliquem nondū inuentam ac depre-
hensam illam esse, & ob id pariter omnes perscrutandos & co
gnoscendos esse. Quo obtento, iam & de tēpore agitur, quo
ad cognoscendos omnes opus sit: quod tam longum præfini-
tur, ut impossibile uideatur uel partem illorum etiā per om-
nem ætatem ab uno aliquo euolui atq; cognosci posse. Rur-
sum igitur quod suprà concluditur, quoniā impossibile sit om
nes euoluere, & tamen idem necessarium, si uerā uiam ad uirtu
tem deprehendere uelis, satius esse in totum ab illis abstinere.
Et hinc quoq; ad similitudines deueniunt, Hermotimo cōtra
hanc longitudinem temporis contendente, non esse necesse ue
omnium omnia scripta euoluantur, sed ex parte cognosci ac
iudicari totum posse: Luciano autem contrà negante, nisi si to
tum idem uniforme sit, & antea aliquando, quale sit, uisum ac
cognitum fuerit. Nam philosophiam ipsam non unius generis
esse, sed de multis ac diuersis rebus tractare. Post hæc idē alijs
quoq; argumētis ostendit difficultatē eligendi & iudicādi tum
de ipsis uijs, tum de ducib. & præceptorib. Deinde ut maximè
de uia & duce constet, inanē tamen ac uanā spem propositam
esse. & hæc multis similitudinibus passim amplificantur. Po-
strēmò per fictionem concesso eo, ut Stoicorum optima uia,
sit, testimonio ipsius Hermotimi comprobat, neminem ad-
huc illorum inuentum fuisse, qui, quod promitteret alijs, ipse
præstitisset. Deniq; & mores & uitā illorū cū officio & effectu

mirtutis pugnare: quod & exemplo cuiusdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur, philosophandum hoc pacto non esse: id quod mox Hermotimus facit, ex pœnitentia, priore uita atque habitu reiectis.

LVCIANVS.

ΣΟΝ, ὦ Ἑρμότιμε, τῷ βιβλίῳ, καὶ τῇ τῶ βαδίσματι τῶ σπουδῇ τιμωρήσασθαι, παρὰ τὸν διὰ σπουδῆς ὑπογυμνάσιον ἑαυτοῦ. ἐννοεῖς γοῦν τι μεταξὺ φροϊμίου, καὶ τῆς χάλης διεσάλευσε, ἀρίμια ὑποστορύζων, καὶ τὰ χεῖρα ὧδε κἀκεῖσε μετίφερε, ὥσπερ τινα ῥῆσιν ὑπὸ σαυτῷ διατιθέμενος. ἀρώτημά τι, ἢ τί τῶν ἀγκύλων σωτιδέος, ἢ σκίμμα σοφιστικὸν ἀναφροντίζων, ὡς μηδὲν ὅλῳ βαδίζων σχολὴν ἄγοις, ἀλλ' ὑπόργος ἦσθα, ἀεί σπουδαῖόν τι πραττων, καὶ ὃ πρὸ ὁδοῦ σοι γένοιτ' ἂν ὀλίγα

QVantũ acũm ex codice, tũ properandi studio conjecturam facere licet, Hermotime, ad præceptorẽ gradũ maturãti similis esse uideris. Volutas uerò sedula agitatione inter progrediendũ aliquid in animo, cũ ipsa labia cõmouere soleas sensim, & tacitè submurmurando. Quinetiam ipsam manum iam in hanc, iam in alterã partẽ transfers, quasi orationẽ aliquã apud te digeras. Quæstionem autẽ, aut alioqui ex obliquis illis captiunculis quidam componis, aut etiam disceptationem sophisticã comminisceris, ita ut neq; per uiã incedens, ociũ agere sustineas, uerũm semper in negocio fuens & sedulus, nunquam non quid piam seriæ rei conficis, adeò ut itineris quoq; laborẽ ad disciplinarũ exercitiũ referre

τὰ μαθήματα. Ερ. Νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτό τι. τῶν γὰρ χρῄσιμων σωτερίαν, ἢ καὶ ἅπτεσθαι πρὸς ἅπαντας, αὐτὸ μὰ παραζήμιον ἐπιεικῶς τῇ μνήμῃ ἕκαστα. χρὴ δὲ μνήμην ποιεῖσθαι, οἶμαι, παρεῖναι, ἐπόντας ἀναλύειν ἓν τὸ καθ' ἕκαστον ἐπερχόμενον· ὡς αὖθις βραχὺς μοι ὁ βίος, μακρὰ δ' ἂν τέχνη. καί τοι ἐκεῖνο ἐπιτρίψαι τοῦτ' ἐλίγῳ, σὺν μεθοδικῷ τε πράγματος. φιλοσοφίαν δὲ καὶ μακρῷ τῷ χρόνῳ ἀνύσειεν ἄν, ὦ μὴ πάνυ τις ἐγρηγόρως, ἀτρεμὲς δὲ καὶ ἡσυχῇ γεγονὸν ἀποβλέπῃ ὃν αὐτοῦ. καὶ τὸ κινδυνῶδες ὁ πρὸ μικροῦ, ἢ ἄδηλον ἔνι, ἐν τῷ πολλῷ τῶν ἰδιωτῶν συρφετῷ παρεισολισθῆναι, ἢ δυσκολοσοφῆσαντα. Λυ. τὰ μὲν ἄθλα, ὦ Ερμότιμε,

referre soleas. HER. *Sanè per Iouem, Luciane, tale quiddam est quod dicis. Cõmodum enim hesternæ disputationis conuersationẽ, quæ ille ad nos disseruerat, singula recogitando in ter eundum in memoriam reuocabam. Aequum uerò esse opinor, ne quod tempus uacuum laboris temerè & negligenter prætereamus: præsertim cum nobis obscurum non sit, ueriſsimum esse quod medicus dixit Hippocrates, nimirum hanc uitam angustis circunscriptã esse terminis, ipsam uerò artem infinitæ prolixitatis. Sedenim hoc ipsum ille de arte Medica protulit, quæ quidem res multo minore labore perdiscitur: cæterùm philosophia multo tempore haud ita comprehensu facilis est, nisi quis summa uigilantia inconniuēter & perpetuò oculos habuerit in eam coniectos. Atqui neque de paruis rebus aut ludicris in periculum uenimus. Aut enim oportet miseram et ærumnosam, in promiscua priuatorum multitudine, ætatem agere: aut Philosophiæ studijs excultum, uitam felicem degere.* LVC. *Enimuerò ipsa præmia, quæ dixisti, ô Hermotime,*

θαυμάσια, φλίκα ἄγνοιας. εἶμαι γὰρ μὰ τὸν Ἡρακλέα σε ἄνω ἀτῶν, εἰ γε χρὴ ἀκάθαρτον τῷ τε χρόνῳ, ὁπόσον φιλοσοφίας, καὶ πρὸς τῷ πόνῳ, εἶδον μοι ἐμέτρησεν ἐν πολλοῦ δέλτα ἔχειν λοιπόν. ἐγὼ γάρ τι μέμνημαι, σχεδὸν ἤδη σοι τριῶν τούτων ὄντι, ἀφ' οὗ σε ἐκλιπὼν ἄλλα ποιοῦντα ἑώρακα, ἢ παρὰ τὸν Δι Λασκάλου φοιτῶντα, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἐς βιβλίον ὑπικυφότα, καὶ ὑπομνήματα τῶν σωτσιῶν ἀπογραφόμενον, ὡχρὸν ἀεὶ ὑπὸ φροντίδων, καὶ τὸ σῶμα πατσάλου πότα. λοιπὸς δέ μοι ἀλλ' οὐδὲ ὄνερ ποτὲ αὐτὸν σαυτὸν, ὅτως ὅλῳ ἄνω ἐν τῷ πράγματι. τοῦτ' οὖν σωπυμενόν μοι, φαίνῃ ἐκ τε μακρὰν ὑπολήψεσθαι τὰς δι λαμπάδας, ἀγε μὴ λήθῃς ἡμᾶς, καὶ πάλαι αὐτῷ σωῶν.

admirationis plena sunt, & quantiuis precij existimanda. Porrò opinor illa ipsa fermè te contigisse, neq; ita procul à te esse sepositæ, ſi quo modo fas est coniecturam facere ex temporis longitudine, quod in philosophiæ studijs perdiscendis cõtriuisti. Insuper etiam ex labore, quem mihi non mediocrem iam olim impendisse uisus es. Quippe, si rectè cõmemini, hic fermè annus est uigesimus, ex quo te nihil aliud rei facere conſpexi, q̃ præceptores frequentantẽ, & quamplurimùm libris prono et obstipo capite intentum, ad hæc dissertationum philosophicarum commentarios describentẽ, semper diutinis curis & cogitationibus pallidũ, & exucco corpore prorsus aridum, adeò ut somni quoque parciſſimus mihi uisus ſis. ea tua est in studijs urgendis frequentia & sedulitas. Hæc itaque cum mecum memoria repeterem, breui fore ſpero, ut exoptatam felicitatem apprehendas: atq; adeò, niſi nobis ignaris imposueris, iamdudũ cum illa conuersatus es.

Ep.

HER.

Ερ. πόθεν, ὦ Λυκῖνε, ὃς νυῦ
σ' ἔχρηζε παφανύσασθαι τὸν
ἀλόν; ἀλλ' Ἀριστὸ παῦρο
φρονέων κατὰ τὸν Ἡσίοδον εἰκῇ,
καὶ ἔστιν ὁ ἥμισυ παντὸς
μακρός τε καὶ ἀφδιος καὶ λή-
χυς, ἐπίρρωτα δὲ μόγον ἔχων
τοῖς ὁλοπόρτοις. Λυ. οὐκ ἀκα-
νὰς ἦν ἐρωτᾶσοι, ὦ Ερμότιμε,
καὶ ὠλοιπορτικὰς; Ερ. ἔφη-
μι, ἐδόκουν γὰρ ἱκανόν μοι πα-
ρασκευάζεσθαι ἔσεσθαι, ὡς τῷ ἄν-
τρῳ γνώμονι. τὸ δὲ νῦν ἀρ-
χόμενα ἔτι, ὦ Λυκῖνε. Λυ.
ἀλλὰ τόσον γε ἀρχὼ, ὁ αὐτὸς
οὗτος Ἡσίοδος ἥμισυ τὸ παν
τὸς ἔφη εἶναι, ὥστε κατὰ μό-
νον τὸν εὔοδον ἀναβαίνειν ἄλ-
λογον ἂν, ὃν ἂν ἀμάρτοιμεν.
Ερ. δόκει τοῦτο, καὶ ἀμέ-
νουν γὰρ ἂν ἡμῖν ἰώνοιτο. Λυ.
ἀλλὰ πῶς γάρ σε φῶμεν ἤδη
τυγχάνειν ὄντας; Ερ. ἐν τῇ
πορείᾳ κάτω ἔτι, ὦ Λυκῖνε,
ἔφη.

HER. Vndenam hãc animo ſpem cõcipis, ô Luciane, qui ad uiã prolato iam primum capite proſpicere inciopio? Ipſa porrò uirtus, ſi quid Heſiodo credimus, ualde procul ſita eſt, ad quã pertingendam ut uia eſt lõga, ita non minus ardua & aſpera, non parum ſudoris et laboris uiatoribus exhibẽs. LV. Ergo nondũ ſatis tibi ſudatum eſt, neque ſatis cõfectum itineris? HERM. Mihi quidem non uidetur. nihil enim præpedimento mihi eſſe uiderem, quò minus per omnia felix eſſem, ſi unquam mihi conceſſũ fuiſſet in ſummo faſtigio conſiſtere. nunc uerò, Luciane, tantùm adhuc incipio. LV. Atqui principium ille ipſe Heſiodus dimidium totius eſſe dixit. Itaq; ſi iuxta medium te ingreſſum eſſe dixerimus, fortaſſe non multum à uero aberrabimus. HER. Nullo modo, ne hoc quidẽ dixeris, quantumuis multũ nobis confectũ ſit. LVC. Proinde ubi tandem in itinere te conſtitutum eſſe recte dixerimus? HERM. In ipſo montis radice conſiſtentem, ô Luciane, modò

αὖτι προβαίνειν διαξόμενον, ὀλισθηρὰ λίαν καὶ δραχεῖα, καὶ λίαν χάραξ ὀρέγουσα. Λυ. ἀλλ' ὁ διδάσκαλός σοι τοῦτο ἐπιτρέπει ποιῆσαι, αὐθαδέστερον ἐπ' ἄκρον, καβάπερ ὁ τοῦ Ὁμήρου Ζεὺς, χρυσοῦν τινα σειρὰν καθιεὶς, τὰς αὐτὰς λόγχας, ὑφ' ὧν σε αὐτὸς ἀπεσπᾶς διαλαβὼν, καὶ αὐτὸν κηφίζει πρὸς αὑτόν τι καὶ τῶν ἀρετῶν, αὐτὸς πρὸ πολλοῦ ἀναβεβηκώς. Ερ. αὐτὸ ἔφασθα, ὦ Λυκῖνε, τὸ γιγνόμενον. ὅσῳ γὰρ ἐγγύτερον ἐκείνου, τάλαι δὲ πιστάμενον αὐτὸ, καὶ σωτῆρα αὐτοῖς, τὸ δ' ἐμὸν ἔτι ἐνδεᾶ. Λυ. ἀλλὰ βαρρεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν, ὅτι τὸ τέλος ὁλῶν ὁρῶντα, καὶ τῶν αὖ σὺ λαμπρύνοντα, καὶ μάλιστα ἐπάντα συμπροθυμούμενον. πολὺ ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ἐπιφαίνει, ὡς λέγοι αὐαβησομένου, ὅτι modò porrò ire conantem. Est uerò omnino uia lubrica & aspera: ac planè eo opus est, qui manu protensa ascendentem subleuet. LVCIAN. Nunquid igitur præceptor tuus ad hoc tibi satis idoneus est, quem admodum Iupiter Homericus catenam quandam auream, ex summo demittens, suas ipsius orationes opinor, quibus te uidelicet subductum, cùm ad se, tum ad Virtutem subleuare queat, præsertim cum ipse multo antè ascenderit? HERM. Hoc ipsum profectò Luciane, quod dixisti, à præceptore sedulò factum est. Etenim quantùm ad illius operam attinet, iam olim subductus sum, et cum illis conuersationem habui: quātum uerò ad me attinet, nondū ascendi. LVC. Atqui bonum animum habere oportet, optima spe mente concepta, ad itineris finem & felicitatem in summo propositam conspicientem: maximè uerò, illo animo sis inclamationibus cohortante & inclamante. Veruntamen ualde scire uelim, quæ nam spes ab illo tibi ostensa sit, superato iam cacumine: an non

ἐς νῆσα ἔπαξον ὑδὲ τὸ ἄκρον ὄσσεσθαί σε, εἴσω μετὰ τὰ μυστήρια τὰ ἄλλα, ἢ Παναθήναια; Ερ. ὀλίγου φῆς, ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλ' ἐς τὸν ἐξῆς Ολυμπιάδα; Ερ. ναὶ τοῦτο ὀλίγον, ὡς πρὸς ἀρετῆς ἄσκησιν, καὶ σὺλλαμβάνειας κῖσιν. Λυ. μετὰ δύο μὲν δὴ Ολυμπιάδας ταῦτας, ἢ πολλῶν ἂν ὑμῖν ῥαδυμίαν καταγνοίη τις, ἐὰ μηδ' ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ἀνώκαδε, ὅσον ἀπὸ Ηρακλέους στηλῶν ἐς Ινδοὺς ἀπελθεῖν, ἔστ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον. ἀ καὶ μὴ σὺδὺ μηδ' ἀεὶ βαδίζοι τις, ἀλλ' ἐν τοῖς διὰ μέσου ἔθνεσι πορευόμενος. καί τοι πόσῳ τινὶ βάλει ὑψηλοτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν δῶμεν ἕναι τὴν ἄκραν, ἐφ' ἧς ὑμεῖν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, ἢ Λάρνου ἀκάνης, ἢ ἐντὸς ὀλίγων ὑμῶν Αλέξανδρος κατὰ κράτος εἶλεν; Ερ. ὀλίγ' ὁμοίως, ὦ Λυ

an mox futurum coniectandum sit, te in summo fore post mysteria, aut omnino post Panathenæa? HER. Perexiguum est quod dicis Luciane. LVC. An post quinquennium iam subsequens? HER. Et hoc quidem modicum est cùm ad uirtutem exercendam, tum ad felicitatis possessionē consequendam. LVC. d Proinde ad summum post decennium, nisi extremè pigri & lenti haberi uelitis, cum neque tanto tempore ad uirtutis fastigium ascēdere quea tis, quanto unus aliquis ter à columnis Herculeis ad Indos usq; haud difficulter ire atque redire possit, si nō rectā aut citra intermissionē perpetua profectiōe iter faceret, uerùm apud populos iacentes in medio pauliſper commoratus oberraret. Et quónam modo tandem credibile est, petram, supra quam uobis Virtus habitare creditur, altiorem declniioremq; esse illa e Aorna Indica, quæ paucis in diebus ab Alexandro summa ui euersa est fundi tus? HERM. f Dissimile prorsus est quod adfers, ô Luciane.

αἶνι, ἀλλ' ὃ τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα τοιοῦτον, οἷον οὐ ἀκριβῶς, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ κατεργασθῆναι καὶ ἁλῶναι, ἀλλ' οὐ μύριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσιν. ἀπὸ πολλοὶ ἂν οἱ αὐξόντες ἥκωμεν, νῷν ἢ αὐξομένοις μὲν ὀλίγοις μάλα ἐρρῶ μένως, καὶ προσδέχοντι ὅπῃ ποθὲν, οἱ μὲν ὅπῃ πάνυ ὀλίγοι, οἱ δὲ ὑδὶ πλέον. ἐπειδὰν δὲ κατὰ μέσον τὸν ὁδὸν γένωντε, πολλοῖς τοῖς ἀπόροις καὶ δυσχερέσιν ἐντυγχάνοντες, ἀποδυσπετῆσί τε, καὶ αὖθις ἀναφύσωσιν ἀδημάνοντες, καὶ ἱδρῶτι ῥεύμασι, καὶ φέροντες τὸ κάματον. ἔνιοι δ' ἂν ἀπὸ τέλους διαπαρτεροῦσιν, ὅ-τοι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφικνοῦντε, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου εὐθαμοῦσι, θαυμάσιόν τινα βίον τὸ λοιπὸν βιῶντες, οἷον μύρμηκας ἀπὸ τοῦ ὕψους θεασάμενοι τινας τῶν ἄλλων. Λυ. πανάλῳ Ἑρμότιμε, ὀλίγους ὑμᾶς ἀποφαίνεις, οὐδὲ κατὰ τοὺς Πυγμαίους

ciane. neq; enim eadem res est quam tu confingis, quæ tam in exiguo temporis spacio confici aut capi queat, non si infiniti Alexandri ad unum omnes suas uires coniunxerint: quoniam multi qui conscendere moliebantur, fueruntiam uerò non parum multi ualde forti ascendunt animo, et proficiunt partim quidem nõ minimum, partim uerò altius. Cæterùm ubi medium itineris iã attigerint, multis perplexi difficultatibus, protinus omnia facilidiũt, & reuertuntur grauiter anhelantes, multoq; sudore perfluentes, itineris laboribus absterriti. Quicunq; autem omnibus gnauiter superatis incõmodis & discriminibus, in finem usq; animose perduraverint, illi tandem ad fastigium usq; conscendunt, & ex illo felices facti, uitam quandam admirandam per reliquam ætatem exigunt, alios quidem mortalium non secus atque formicas è sublimi contemplantes. LVC. Papæ ô Hermotime, quanos tulos homunciones nos esse ostendis, qui neque Pygmæis quidem

ἀνάγκης, ἀλλὰ καμοὶ παῖζόντα εἰκὸς ἐμὲ χεῖρα τῶν ἀνάτων ὑψηλὰ γὰρ ἴδη φρονᾶς, ὦ ἀσώφρων. ἐμοὶ γὰρ ἐπιτρέπεις, ἢ ὅσοι χαμαὶ ἕρπομεν ἐπὶ γῆς, μετὰ τῶν θεῶν ἢ ὑμᾶς προσδεξόμενα, ὑπερνεφέλους γιγομένους, ἢ ἀνιλόντας εἰ πάλαι σπεύδοντι. Ερ. ἀ γὰ γένοιτο ἢ αὐτὸν δᾶν, ὦ Λυκῖνι, ἀλλὰ παμπόλὺ τὸ λοιπόν. Λυ. ἵμως ἐπὶ τὸ φρόνιμον ἐπίσον, ὡς χρόνῳ παραβαλᾶν. Ερ. ἐδ' αὐτὸς γὰρ οἶδα, ὦ Λυκῖνι, τὰκριβές. ἐκάστοτέ τις ἐ πλέω τῶν ἐπὶ σοῦ ἐτῶν ἐσόδαι, μηδ' ἃ πάντως πω ἢ ἰδεῖ τῷ ἄκρῳ ἰόμενα. Λυ. Ηράκλεις, πολὺ λέγεις. Ερ. ναὶ γὰ πρὸ μιγίστου, ὦ Λυκῖνι, οἱ πόνοι. Λυ. τεῖ μὴν ἴσως ἀμυδὸς, ὑπὲρ δὲ τῶν ἐπὶ σοῦ ἐτῶν, ὅτι βιάσῃ τοσαῦτα, πότερον ἐ διελάσπαλός σου καθυπίσχετο,

quidem ipsis nos conferre dignaris: sed in totum humi repentes, in cauernis terræ degere confingi? Non minus alta et quæ sursum sunt sapis. Nos uero infimæ plebeculæ extrema sex, et quot quot per humum repentes sumus, post deos etiam uos supplicibus uotis deuenerabimur in alto constitutos, animumq; properandi addentes conscendentibus. HER. Vtinam saltem ascendendi facultas unquam nobis daretur: uerùm multum adhuc uiæ conficiendæ superest. LVC. At tu nondum exposuisti, quanto temporis spacio opus sit ut in complexu uirtutis interquiescas. HER. Neq; ipse admodum hoc ipsum exactè calleo, ô Lucianè: opinor tamẽ non minus uiginti annis peropus esse, quibus exactis omnino me in summo fastigio futurũ esse confido. LVC. O Hercules, perlongũ est quod dicis. HER. Siquidẽ de maximis rebus nobis labor est propositus. LVC. Fortasse illud uerum esse nõ ualde negauerim. Quòd aũt uiginti annos adhuc uicturus sis, quòniã modo præceptor tuus certũ te reddidit,

nedum

ὁ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ καὶ μαντικὸς ὢν, ἢ χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μιβίβλους ἐπίστανται; φασὶ γὰρ ἀδύνατα τὰ τοιαῦτα, ὁ γὰρ δὴ σέ γε ἀνθρώπῳ ὄντι τῷ ἀληθεῖ, εἰ βιῶσόν μοι χρὴ πρὸς τὸν ἀριστέα, τοσαῦτας πόνους αὐτίκεσθαι, καὶ τηλικαῦτα πονήρων νύκτων καὶ μεθ' ἡμέρας, ὅν ἀλόγως σε πλησίον ἤδη τῷ ἄκρου γεγονέναι, τὸ χρεὼν ἐπισχεῖν, κατασκάσει λαβόμενον τῶν πόδοιν, ἢ ἀτιμίας δ' ἐλπίδι. Ερ. ἄπαγε, δύσφημα γὰρ ταῦτα, ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἴλεω βιῶναι. ὡς μίαν γοῦν ἡμέραν συλλαμόνησον, σε φὸς γεγονέναι. Λυ. καὶ ἵνα τί σοι αὐτὴ τῶν τοσούτων πραγμάτων ἡμέρα ὠφέλησε; Ερ. ἐμοὶ μὲν οὐκ ἀπαρκέσουν, ὀπόσον ἐπαινῶ. Λυ. τὰ δὲ δὴ αὖ ὅτι συλλάμονα, καὶ τοιαῦτα, ὡς πάντα χρὼ ὑπομένειν δι αὐτά, πόθεν ἔχεις ἀδύνατα;

nedum sapiens existens, uerùm etiam fatidico spiritu præditus, aut unus ex illis qui Chaldaica disciplina sunt imbuti? Aiunt itaq; & hæc sciri posse. neq; enim uerisimile est, adeoq; iniquum esse, ut tu uitæ tuæ incertum, num unquã in humanis agens uirtutem amplexurus sis, tantos labores temerè susciperes, tot perpessis diu noctuq; difficultatibus: præcipue uerò cum prorsus ignores, nũ in propinquo summi tatis te cõsistẽtem imminẽs Parca, pede correptũ, atq; ab omni spe potiundæ uirtutis deiectum, deorsum detractura sit. HER. Apage ista: quippe nefas & irreligiosum est talia loqui, ô Luciane. Atqui abunde sat est, si unicam tantũ dieculam sapiens factus, felicitate illa perfruar. LV. Ergo pro tãta exãltatis laborib. unius diecu læ spaciũ tibi satis esse uidetur? HER. Mihi eqdè breuissimũ etiã tẽpusculũ satis est. LV. Cæterùm illã supernè cõtingẽdã felicitatẽ, cuiusmodinã sit, cuius gratia dignũ existi mas nihil nõ perferẽdũ esse, undenã habes perspectã et cognitam?

ὁ γὰ Διὸ αὐτὸς πω αὐλλάνθα-
δας. Ερ. ἀλλὰ τῷ διδασκά-
λῳ πιστεύω, λέγοντι, ὁ δὲ πά-
ντα εἰδὼς, ἅτι ἀκριβέστατος ἦν
ἄρ. Λυ. ἴσως δὲ πρὸς ἄλλα,
πολλὰ τὰ πρὸς αὐτῶν, ἢ τίνα
τῶν διδαγμένων ἄνευ τῶν ἐ-
κεῖ, ὅπως τινὰ πλεῖστον ἡκεῖ λό-
ξαν καὶ ἡδονὰς αὐυπερβλήτους; Ερ. ἀυφόμαι ὦ ἐταῖρε· ὁ-
δὲν γὰρ ὄφελος ταῦτα, πρὸς τὸν
ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ
τίνα φασὶ τὰγαθὰ, ἃ μὴ ταῦ-
τα ἔξειν πρὸς τὸ τέλος ἐ ἀ-
νυπέρβλητα ἐλθόντας; Ερ. σο-
φίαν καὶ αὐδρίαν, καὶ τὸ πρέ-
πον αὐτὸ, καὶ τὸ δίκαιον, καὶ
τὸ ταῦτα ἐπίστασθαι βεβαίως
πεπεισμένον, ἢ ὅπερ ἔχει πλεῖστον ὄφελος καὶ ἡδονὰς, καὶ ὅσα ἐ σώματος, πάν-
τα ταῦτα κάτω ἀφῆκε, καὶ ἀπο-

gnitam? neq; enim ipse unquam in uirtutis usque cacumen ascendisti. HER. At ego præceptori differenti fidem habere soleo, cùi hæc ad unguem explorata esse dubium non est, cum præomnibus sit in summo uirtutis fastigio excelsissimus. LVC. Dic uerò per Deos, qualiánam illic esse, aut cuiusmodi tandem felicitatem gnauiter ascendentes manere affirmabat? Nunquid conferas diuitias? an dignitatem & gloriam? aut uoluptates quaspiam non æstimandas? HER. Bona uerbà, ô amice: neque enim hæc quicquam faciunt ad uitam uirtuti uacantem. LVC. Quæ igitur sunt illa bona, sine hæc quidem hi qui ad exercitij finem deuenerunt, habituri sunt? HER. Sapientiam, animi magnitudinem, ipsiusq; honesti & iusti precium, præterea autem omnium rerum exactam & absolutam cognitionem, certò & constanter persuasum nihil sapientem desideraturum. Porrò diuitias, dignitates, uoluptates, & cætera quæcunque sunt corporis, hæc inquam in uniuersum infrà relinquit: quibus

ἀποδυσάμενος δὲ αὐθρχεται, ὥσπερ φασὶ τὸν Ηρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ, καταπαυθέντα, διὰ τὸ χρῆσθαι, καὶ ὥσπερ ἀπὸ θεσπεσίου τινὸς ἀνδρώνος ἄρχειν πρὸς τὰ μυρία, καὶ καθαρόν τι, καὶ ἀπέρατον φέρειν τὸ θεῖον, ἀνέπλασε τὸν θεόν. Διὸ καὶ ἔστι λέγειν τὸν φιλόσοφον, ὥσπερ ὑπό τινος πυρὸς, ἅπαντα τοῦτα βριαριβέντα, καὶ τοῖς ἄλλοις θαυμαστὰ ἄνευ λύπης, ἐπορεύεσθαι λεχέσιον, ἀναλαβόντα ὧν τὸ ἄκρον δύναμιν οὖσα, πάντα καὶ λόγος καὶ ὁλοῦν· ἀλλ' ὁλίγα μεμυημένοις ἔστι, καταγελῶντα δὲ τῶν ἀμυήτων τούτων ἄνω.

exutis & abiectis, omni ea uicta difficultate in summitatem emergit: nō secus atq; Herculem in Oeta monte combustum, ad Deos migrasse tradūt, & ipsum deum factum. Etenim ille cum à se abiecisset quicquid à matre humani atq; mortalis contractū acceperat, seruata pura & incorrupta diuinitate, probè prius extructæ pyræ incendio purgatus, in cœlum subuolasse creditur. Ad hunc modum illi quoq; philosophiæ opera et adminiculo tanquam igni quodam perpurgati, omnibus illis recisis, & à se amputatis quæ uulgi animis digna precio & admiratione uidentur, parū recto & sano utentes iudicio, cōscenso cacumine, felicē et beatā de

ΛΥ. Νὴ τὸν Ηρακλέα, ὦ Ερμότιμε, τὸν ἐν Οἴτῃ, αὐθρᾶς καὶ μάλα μεγάλας λέγεις πρὸς αὐτόν. ἀλλὰ ἀλλὰ τόδε μοι εἰπὲ, καὶ σκοπεῖσθε πότερον ἐν ἄνθρας,

gunt uitam, diuitiarum, dignitatum & uoluptatū ne memores quidem amplius, è sublimi deridentes eos potius à quibus hæc alicuius momenti esse ducuntur. LVC. Ita sanè per Herculem Oeteum, Hermotime, est quædam animi excellētia, magnitudoq; & felicitas, quæ penes ipsos est. Ecquorum hoc mihi quæso edisserē, an nunquā è fastigio illo uir

tutis, ubi

ὦ βελτίστοι, χρεὸ μᾶλλον τοῖς πάτοις, ἃ καταλελοίπασιν, ἢ αὖθις ἅπαξ ἀναλαβόντας αὖ τὸν μέγαν, μὴ σωφάνας τῇ ἀρετῇ, πλέτῳ μὴ λέξεις ἡδὲ ὀλοτῶν κατεγελῶντας: Ερ. ἐ μόνον ἔτε, ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν ἀποτελεσθῇ πρὸς ἀρετὴν, ἔτι ἀργῦ, ἔτι φόβῳ, ἔτ' ἰδιδυμίας ὁ τοιοῦτος ἂν ἀνὴρ οὐ, ἀλλ' ἂν λυπῆται, ἀλλ' ὅλως πάθος ἔτι τοιοῦτον πάθοι ἄν. Λυ. μὴ μλὼ εἴγε μι δῶ, μικλῖν ἀνυσάσατα, ἀκαῆ τελεδίς· ἀλλ' οὐ φυμᾶν χρὴ, εἶμαι, μήθ' ὅσιον ἄνωθ, ἰχτάσθαι τὰ ὑπὸ τῶν σοφῶν γιγνόμλνα. Ερ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἀπὸ ὅ, τι ποτὲ λέγεις. Λυ. ὅρα, ὦ Εταῖρι, ὡς ἐγωγι μὴ παύν ἀνῶ. Ερμ. ἀλλὰ μὴ ὄκνει, ὦ γενναῖε, πρόσγε μόνον ἡμῖ λέγων. Λυ. τὰ μλὺ τοίνων ἄλλα, ὦ Ερμότιμι, τutis, ubi uelint, regrediatur postliminio, reb. quas à tergo reliquerunt, usuri? An omnino necessarium est semel delatos in uerticem, ibidem perpetuã uitam agere, cum ipsa uirtute suauiter cõuersantes, medio ungue ostẽsis diuitijs, honoribus & uoluptatibus? HER. Non solum hoc illis liberum esse scias ô Luciane, sed quemcũq; uirtute consummatum cõsp exeris, eundem neq; iracundiæ, neq; timori, neque ullis cupiscentijs turpiter deditũ esse aut seruire putato. Nõ, si rebus insigniter dubijs iactetur, aut tristicia affectus fuerit, ullum animo dolorẽ concipit. LVC. Sedenim si fas foret me nihil reueritum ueritatem proloquiturum satius esse opinor, optabiliora & iucũdiora afferre in mediũ, neq; religiosum esse accuratiore indagine ea perquirere quæ fiunt à sapientibus. HER. Nequaquã: imò quicquid habes, audacter dicito. LVC. Vide mi amice, q̃ omnib. modis ad dicendũ pigrè & cunctanter affectus sim. HER. Atq nihil ẽ, ô generose, quod apud me solũ dicere reformides. LV. Enimuerò alia omnia quæ dixisti Hermoti-

λιγωμελῶν σοι παραπόμπων, καὶ ἀπίστων ἅττα ἐχειν, σοφὸς τε γίγνεσθαι αὐτὸς, καὶ ἀνδρεῖος καὶ δίκαιος, καὶ τἄλλα, καί πως ἐκπλήσειν πρὸς τὸν λόγον. ὁπότε δὲ καὶ πάνυ τι φαῖμεν καταφρονεῖν σοφῆς, καὶ λέξεως καὶ εὐλογίας, καὶ μήτε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάντων ἐντεῦθεν (μόνω γὰρ ἐσμὲν) ἀπίστως, ἀναμνησθεὶς δὲ πρότερον ἄλλο ποιοῦντα, βάλῃ, φῶ τινα; ἢ ἐκπλαγὴν καὶ αὖθις ἔπονόματος; Ερ. μισθαμοῦς, ἀλλὰ καὶ ἔτι ἀπὶ, ἴσως ἴω. Αν. Διδάσκαλον αὐτὸς ἔτος, ὁ νὸς, ἀνὴρ τάττ' ἄλλα αἰδοῦς ἄξιος, καὶ γέρων ἤδη τὸ σῶμα. Ερ. τί δῆτα δὴ ἐποίεις; Αν. τὸν ξένον οἶδας τόν Ηρακλεώτην, ὃς ἐν πολλῇ σωφροσύνῃ αὐτῷ, μαθητὴς ὢν, ἔ ξανδὴν, τὸν ὁρισπόν; Ερμ. οἶδα,

haud difficulter persuasum, ita se habere credidit nimirum sapientes esse philosophos, et magno animo praeditos, neque non æqui ferulentes. Et mehercule non mediocrem tua oratione persensi dulcedinem. i At ubi eosdem affirmabas & diuitiarum contemptores, atque etiam dignitatis & uoluptatum negligentes esse, neque moueri iracundia, neque tristitia conturbari: nō potui (soli enim sumus) non uehementer addubitare, cū in mentem ea mihi uenirēt, quæ nō multò ante uidebam fieri. Atque enim, si placet, producam quendam, & si hoc non parum tibi esse uidetur, etiam nullo edito nomine. HER. Nunquam facias, uerū nominatim perstringe eundem, quicunq; tandem fuerit. LVC. Ille ipse præceptor tuus, uir cum aliàs quidem uenerandus, tum etate penè confecta. HER. Quid igitur se indignū admisit scelerisē LVC. Hospitem illum Heracleōtem, qui multo iam tempore in ijsdem philosophiæ studijs discipulus eius fuit, flauicomum & contentiosum illum nouistī? HER.

Nouī

ρίδα, ὃν λέγεις, Δίωνα αὐτῷ τὸ νομα. Αν. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπὶ τὸν μισθὸν, οἶμαι, μὴ ἀπὸ δίκης ποτὲ καιρὸν, ἀπάγαγε περὶ τὸν ἄρχοντα ἀναγκῶν, περιδέας γε αὐτῷ δοιμάτιον περὶ τὸν τράχηλον, καὶ ἕλκε, καὶ ἀργίζετο, καὶ ἐμὲ τῶν συνόντων τινὲς, ὑμῖν μίσον γεγονόμενοι, ἀφέλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶ, εἰ μὴ δι, περισφῆς ἂν, ἀπέπραττε αὐτῷ τὸν ἔνεκα ὁ γέρων, ἅτως ἐγανάκτει. Ερ. κινδυνὸς γὰ ἀὴ ἐκεῖνῶ, καὶ ἀγνώμων, ὦ Λυκῖνε, περὶ τὰς ἀποδόσεις, ἐπεὶ τέτε γε ἄλλως, εἰς λανθάζει, πολλὸς ὄντας, ἐδὲν τοιῶτό πω διακέκαικεν· ἀποδιδόασι γὰ αὐτῷ κατὰ καιρὸν τὰς τόκυς. Αν. τί δ'; εἰ μὴ ἀποδιδῶσιν, ὦ μακάριε, μέλει τι αὐτῷ ναὶ δραδίκτι ἤδη τὰ φιλοσοφίας, καὶ μικρὸν τῶν ἐν τῇ Οἴτῃ πλε-

Noui quem dicis: Dioni, ni fallor, illi nomen est. LVC. Illum ipsum dico. proinde cum fortasse non reddidisset illi mercedem in tempore, ad prætorem paulò ante rapuit miserum, pallio eius collo iecto uociferans, & excãdescens admodum: & nisi è familiaribus quidam è manibus furiosi adolescentẽ eripuissent, qui forte fortuna ei rei interfuerant, periculum erat ne nares misero mordicus auulsisset senex. adeò impotenter debacchabatur incensus ira cundia. HER. Semper quidem & aliàs durus & implacabilis esse consueuit, si quis non in tempore pactam mercedẽ, Luciane, numeret: nunquam tamen adeò uersus illos non paucos, quibus usuræ pendendæ gratia mutuò dedit utendam pecuniam, quicquam tale designauit. siquidem ad præscriptũ tempus præsentaria pecunia semper reddunt fœnora. LVC. Quid? sũntne, ô beate, qui illi pendant fœnora? kAn dum etiam illi à philosophia diligentissimè perpurgato, earum rerum faciendarum cura est, quibus in Oeta re-

παλιλλογεῖν δεομένῳ; Ερ. οἶδ' ὅτι, ἐπειδὴ ἑαυτῷ χάριν ἐπίστασθαι ποιεῖν τὰ τοιαῦτα ἐπιδείκνυσι; ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδία νεογνὰ, ὧν κήδεται, μὴ ὑπὸ ἀπειρίας καταβιώσωσι. Λυ. Δίομαι δὲ Ερμότιμε ἀναγαγεῖν κἀκεῖνα ἀδὲ τὸν ἐρετὸν, ὡς σωσθῇ καὶ μανθάνῃ αὐτῷ, πλὴν καταφρονῆσαι. Ερ. ἐ σχολή μοι, ὦ Λυκῖνε, περὶ τούτων διαλεχθῆναί σοι· σπεύδω γὰρ ἤδη ἀκροάσασθαι αὐτῶ, μὴ ἡ λάθω τελέως ἀπολειφθείς. Λυ. δέρρει δ' ἀγαθὸ, τὸ τύμβον γὰρ ἐκεχαρίσται ἐπύγγελται, ὅστις ἐγὼ ἀφίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν ἡδέως. Ερ. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι ἐν τῷ παρόντι ἐκ αὐτὸν ἀλλοις αὐτὸν, ἀγε χρὴ πιστεύειν τῷ προγράμματι. πανάπαλον γάρ τι ἐπρίματο ὑπὸ τῶν πολλῶν, μιγάλοις γράμμασι λέγον, τύμβον ἐ συμφιλοσοφῶν. ἐλέγετο δὲ παρ' Εὐκρά-

lectis nihil opus habet? HER. Equidem hæc sui gratia, ut tu fortasse falsò suspicaris, non facit: sed sunt illi infantes pueri, quorum, ne olim prosti inopia grauiter eo geant, curã habere cogitur. LVC. Atqui cõueniebat, ô Hermotime, ut & illos ad uirtutem subduceret, quò cõmuni cũ illo felicitate postbabitis duitys unà frueren tur. HER. Non est mihi sanè hisce de rebus tecũ disputandi ociũ, Lucian: accelero enim ut ipsum iam audiã, ne per omnẽ ætatẽ in obscuro mihi delitescendũ sit. LV. Bono animo esto, ô bone: quippe hodie à philosophicis cõmentationib. uacatio promulgata est. Itaque quod reliquum est itineris, tecum unà conficiã. HER. Quomodo dicis? LVC. In

præsentia quidẽ ipsius tibi non dabitur uidẽdi aut audiẽdi copia, si qua fides inscriptioni habẽda est. Siquidem tabella quæpiam præ foribus suspensa, literis maiusculis in hunc lo quebatur modum: Hodie philosophicis dissertationibus non uacabimus. Porrò tuum præceptorem apud Bucra-

tem

σα, τῷ παίνῳ, δηπούσας χρὴς, γηθιλιν δυγατρὸς ἐτιὼντι, πολλά τι συμφιλοσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, ηκὶ περὶ Εὐδήμου τὸν ἐν Περιπάτῳ πραγματευθέντα τι, ηκὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, ωσπερ ἐλπίσαι ἀθάσιν αὐτιλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ὑπό τι αὖ τῆς περιπατητικῆς σωφροσύνης τὸν περαλὸν ἀπατηθῆναι, ηκὶ ἐληθῆσαι μάλα πολλὰ, ὧν μέσας νύκτας ἀναστὰς ἀσας, ὡς φασι, τὸ συμποσιακὸν. ἅμα δὲ ηὐτιτόνως, εἴ μοι, πλέον τῶν ἐναντίων, τῶν περιόντων, ὡς ἐνὸς, φιλοτησίας περιενέγκαντος, ηκὶ ἀλλεπάλληλον πλῶσαι, ἢ κατὰ τάδε τα, ὥστι αὐαισχύντως ὑμῖν τε, ὡς ἔφασαν, πολλὰ ηκὶ μόνον ἀμβλὺ παραλαβὼν τὰ πρία, ἔπεσα τῷ παιδὶ κατάπιν ἑστῶτι παρεληλύθει· ηκὶ συμπαίζων ἰδίμιλῶς, τὸ ἐν ἐνάνου καθεύδει, μηδένα ἀσελίχεσθαι παραγγέλας. tem filiæ suæ natilicia celebrante hesterna nocte cœnitasse dicebat: multa præterea in symposio super rebus philosophicis commentatum esse ad hæc aduersus Euthydemum Peripateticum nonnihil exasperatum esse, susceptaque eo ipso his de rebus contentione, pro quibus nunquam non cum Stoicis digladiari solet Peripatetici. Præterea uero nociferatione, etiam capitis dolore, & uehementè quidem, contraxisse, & in multam usq; noctem sustulisse, producta in longum disputatione. Quinetiam iustò largius, ut arbitror, poculis semet inuitauerat cum his qui aderant, frequentius, ut par est, præbibentes, eundem philotesijs prouocassent. Insuper in ipsa cœna immodestiori crapula quàm senij conuenerat, semetipsum onerauit, adeò ut domum reuersus multa euomere cogeretur. Solas uerò carnium portiunculas, quas puero a tergo astistenti in conuiuio asseruandas dederat, numeratas recepit, ne quem intromitteret magnopere interminans.

ταῦτα λέ Μίδα ἤκουσα, τῷ οἰκέτῃ αὐτῆ, λιγυμένῳ τισὶ τῶν μαθητῶν, οἳ ηκον αὐτοὶ αὐτῶν φοι μάλα πολλοί. Ερ. ἠρώτησε δέ πότερον, ὦ Λυκῖνε, ὁ Ερμότιμος, ἢ ὁ Εὐθύδημος, εἴ τί ηκὶ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα φασὶν, ὦ Ερμότιμε ἀγχώμαλα σφίσι γεγενῆσθαι, τὸ δ' ὅλον τέλος δὲ νίκης καθ' ὑμᾶς ἐγένετο, ηκὶ πλεονεκτῆσαι ὁ πρεσβύτης μᾶλλον. τὸν μὲν Εὐθύδημον ἀδ' αὐαιμωτὶ φασιν ἀποφυγεῖν, ἀλλὰ βαῦμα ποιμνὶ γυβδὸν ἔχοντα ἐν τῇ κιφαλῇ ἐπεὶ γὰρ ἀλαλᾶν ἐῶ ηκὶ ἀλιγοπλοῦν, ηκὶ πάθεσθαι ἐκ ὕδατος, ἀλλὰ πλῆθος ἐβάλιον αὐτὸ ἀλιγχεσθαι, ὁ Διδάσκαλός σε ὁ βέλτιστος, ὃν ἔχεις, σκύφον Νεστόρειόν τινα καταφέρει αὐτὸ τὸ πλεῖστον κατασκευάσας, ηκὶ ὥστε ἐμάχεσθαι. Ερ. εἶεν, ὁ

Hæc itaque è Mida famulo eius audiui, discipulis quibusdam commemorãte, qui & ipsi, cum illorum essent non pauci, domum regressi sunt. HER. Vter uerò illorum, Luciane, obtinuit uictoriam, præceptor meus, an Euthydemus? Nunquid etiam tale quippiam Midã commemorantem inaudisti? LVC. Initiò quidem, Hermotime, aiebat illos penè per omnia fuisse pares, ipsum uerò finem uictoriæ tandem penes uos fuisse, ita ut senex longè fuerit in pugna superior: Euthydemum porrò incruentum haudquaquam abisse, nempe qui per magnum in capite insticti uulnus haberet. Cum enim immodicè esset arrogãs & contentiosus, nec persuaderi uellet, neque seni se præberet facilè redarguendum atque conuincendum, præceptor tuus ille uir optimus eidem iuxtà accumbenti inusitata magnitudine & pondere scyphum Nestoreum, quem fortè tenebat in manibus, fortiter incutiendo in caput illisit: atque hac quidem ratione uictoriæ palmam superato aduersario obtinuit. HER. Macte animo

γαρ ἄλλως ἔχρῶν πρὸς τὸς μὴ βέλτιστας ἀκεῖν τοῖς κρείττοσι. Λυ. τωυτὶ μὲν, ὦ Ερμότιμε, πάνυ ἄδηλον· ὅ τί γ' ἐστὶν εὐθύδημον, αὖ ἆρα γέροντα παροξῦναι, ἀργαλεον, καὶ θυμᾶ κρείττονα, σκύφον ἄτιμον βαρὺν ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα; ἀλλὰ σχολὴ γὰρ ἄγαμαι, τί ἂ λιμὴν μοι ἐτάραττ' ὄντι, ὃν βόμβον ὠρμήθης τὸ πρῶτον φιλοσοφᾶν, ὡς καὶ αὐτὸς, ἃ δυνατὸν, ἀδιστωσολοιπορεῖν ὑμῖν τὸ ἀπὸ τῶνδε ἀρξάμενος· ἐγὼ γὰρ ἀπολαύσω τί μοι ἀλλαδὴ φίλοι ἐντός. Ερμ. ἦ γὰρ εἰλλήσεας, ὦ Λυκῖνε, ὅτι ἐν βραχεῖ ὅσον διοίσεις τῶν ἄλλων, πᾶλλας, νὴ Δία, οἰόμενος ἀπωτάσω, ὡς πρὸς σὲ, τοσοῦτον ἀφροντίσεσθε αὐτῶν. Λυ. ἐκανὸν, ἃ μετὰ ἔμοσιν ἔτι γενοίμην τοιοῦτος, οἷος σὺ νῦν. Ερ. ἀμέλει καὶ αὐτὸς κατὰ σὲ γενοῦς

animo præceptor: atq; haud sanè alio modo æquum erat agere cum his qui recusant cedere melioribus. LVC. Probabilia quidem admodum sunt quæ dicis, Hermotime. Quorsum enim attinebat ut Euthydemus homi nem senem exasperaret, alienum ab iracundia, animoq; longè præstantiorem, scyphum insuper tam grandem & grauem tenentē in manibus? Sedenim ocium iā agimus: quid obstat quò minus mihi tuo familiari exponis, quónam modo sub initium philosophari incæperis, ut & ipse, si fieri possit, communem uobiscū professionē suscipiam, nunc primùm facto ad eandem exordio? Neq; enim temerè me excludetis à cōmuni itinere, hominē familiarē. HER. Si modò hæc res tibi cordi esset, Luciane, breui uidebis quantū excellas omnes cæteros. Pueros, sat scio, opinaberis oēs alios præ tenuitatē ipse ingenio et intelligētia præpollebis. LV. Mihi uerò abundè satis esset, si post uiginti annos iā exactos talis euaderē, qualis tu nunc es. HER. Profectò & ego

γεγονὼς: ὀρξάμῶν φιλοσοφεῖν, τετραλουτότης σχεδὸν, ὅπό σα, οἶμαι, σὺ νεὼ γέγονας. Λυ. πάσχω γὰ, ὦ Ερμότιμε· ὥστε τῶν αὐ.λίω ἄγε, λαβὼν, μὴ μικρὰ μου γαρ. καὶ πρῶτόν γέ μοι ἔστω τόδε, Αἰλάτι αὐτεδίκεσθαι τοῖς μαθάυσιν, ἰὼ τι μὴ ὀρθῶς λέγεδαι λοιπὸν αὐτοῖς, ἢ ἐκ ἐφίετα τῶτο τοῖς νεωτέροις: Ερ. ὲ πάνυ. σὺ λὲ, ἰὼ τι βέλει, ὄρωτα μεταξὺ, ἢ αὐτὰ λεγόμενα γὰ ὕτω μάθης. Λυ. σὺγνωμὴ τὴν Ερμῶν, ὦ Ερμότιμε, αὐτὸν, ὦ ἐπάνυμ@ ὧν τυγχάνεις. ἀτὰρ ἐπεί μοι, μία τις ὁλὸς ὄρμη, ἢ ἔτι φιλοσοφίαν ἄγεσθε, ἢ τὴ Στωϊκῶν ὑμῶν; ἢ ἀλλὰ ἐγὼ ὄκνον, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοί τινες εἰσι; Ερ. μάλα πολλοὶ, πρόπαντα τινὲς καὶ ἐπιτύχοις, καὶ οἱ τὴ Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι. καὶ αὖ Διογένης ἄλλοι τινὲς, καὶ

ipse cum in tua esset aetate, tunc primùm ad philosophiam animum appuli, iam fermè ann. 40 natus, à quibus te non multũ abesse arbitror. LVC. Rem ipsam putasti Hermotime: tot enim annos iam habeo. Quæ si eam iam cõprehensam tenes, age & me adducito haud enim iniucta postulo. Et primùm quidem hoc mihi responde, est'ne philosophiæ candidatis relicta & concessa contradicendi libertas, si quid parum rectè dictũ illis uidebitur: aut non hæc libera est natu iunioribus? HER. Haud admodũ. tibi tamen, si quid uolueris, interea & quærendi et contradicendi facultatem liberam facio. ita enim facilius perdisces singula. LV. Euge sanè per Mercuriũ, ô Hermotime, dic mihi, est ne unica uia ad philosophiam adducẽs, uidelicet Stoicorũ uestrorũ? Nisi enim falsa audierim, etiam alios complures esse certum est. HER. Et ualde quidem multi sunt uidelicet Peripatetici, & Epicurei, & qui Platonis titulo philosophiam profitentur. Sunt item complures quoq; Diogenis & Antisthe-

Αντισθένης ζηλωταὶ, ἢ οἱ ἀπὸ τῆ πυθαγόρε, ἢ ἔτι πλέους. Λυ. ἀληθῆ τάυτα, πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερον δὲ, ὦ Ερμότιμε, τὰ αὐτὰ ἅπαντες λέγουσιν, ἢ διάφορα; Ερ. ἢ πάνυ διάφορα. Λυ. τὸ δὲ γε ἀληθὲς, οἶμαι, πάντως πᾶσιν ὠῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἃ πάντα, διάφορά γε ἂν τα. Ερ. πάνυ μὲν οὖν. Λυ. ἴθι δὴ, ὦ Φιλότης, ἀπόφηναί μοι. τῷ πεῖσι πιστεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ὁπότε ἥβας φιλοσοφεῖν, πολλῶν σοι θυρῶν ἀνεπιπλημένων, πάρεσ σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὸν τῶν Στοικῶν ἴσως. ἢ δὲ ἐκεῖνος ἐξῆς ἐπὶ τὸν ἀρίστον ἀσίνας, ὡς δὴ μόνος ἀληθῶς ἔστι, ἢ τὸν αὐθαίρετον ἐπιδεικνύσης τ' δ' ἄλλων ἀς τυφλὰ ἢ αὐλεῖσθαι φρενῶν; τίνι τούτ' ἐτιμάρτητε; ἢ μή μοι τὸν σαυτοῦ ἐνυδεῖ, τὸν ἔτι ἡμίσοφον, ἔτι σοφὸν

Antisthenis assectæ, tum etiam ipsius Pythagoræ imitatores, & alij his quoque longè numerosiores. LVC. Vera sunt hæc: omnino enim illorum magnus est numerus. Vtrum autē Hermotime eadem omnes uno ore dicant, an diuersa? HER. Diuersissima. LVC. Prorsum tamen unū alicubi esse uerum, in quo consentiant omnes, credibile est: ita ut non omnia pugnent quæ ab illis pro uero affirmantur. HER. Admodū. LV. Proinde age, ô amice, hoc mihi expedi, cuinam fidē habuisti tu sub initium, quando ibas philosophiæ operā daturus, cum multas uideres iam tibi apertas & patentes, omnibus alijs progrediendo deuitatis, in Stoicorum potissimùm diuertens, tanquam hæc sola uera fuerit, ac illa quæ cōpēdiosam ad uirtutē uiā ingredientibus exhiberet, alijs omnibus in obliqua et deuia ducentibus? Quibusnam argumentis aut coniecturis hæc tum potuisti deprehēdere? Ac mihi nō eum qui nunc es, in animo concipe, siue semisapientē, siue absolutæ sapiētiæ

Hermotis

ἢ τὰ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τῶν πολλῶν ὑμᾶς διωκόμενον, ἀλλ' ἅττων ἀπόκρινα, ἐπεὶ καὶ πάνυ ἐδόκεις ἰδιώτης, καὶ κατὰ τὸν νῦν ὑμῖ. Ερ. ἐ σωίνημι ὅ, τι σοι ἔτι βόλεται, ὦ Λυκῖνι. Λυ. καὶ μὰν ἐ πάνυ ἀγκύλον ἐρώτημα φαίνεται γε ὄντων φιλοσόφων, οἷον Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους καὶ Ἀντισθένους, καὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων, τῶν Χρυσίππου καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι ἀσὶ, τῷ σὺ πιστεύσας, τοὺς μὲν ἄλλους ἅπας, ἐξ ἁπάντων δὲ προελόμενος ἄνδρα προέρησαι, ἀξιοῖς κατὰ ταῦτα φιλοσοφεῖν; ὁρᾷς γὰρ ὅσπερ τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐκ τῶν Στωϊκῶν, ἀρίστους ἐξ ἁπάντων πρεσβεύσας; εἶθ' ὅπως ἄλλο ἐπ' ἄλλο ἄλλος φιλοσοφίας προσίπεσθαι, τίνα ὁρμᾶτ' ἔσεσθαι, ἄκμα, ἵνα μὴ ἀπάτῃ. Ερ. ἀλλ' ἀλλὰ

Hermotimum. qui nunc præ multis millibus optima discernere & iudicare posſit: sed ita respondeo ac quispiã homo idiota, qualem tunc agebas, aut ego nũc posſim. HER. Quid sibi hæc tua uerba uelint Luciane, haud intelligo. LVC. Atqui nõ admodum obliquũ est quod percontabar, cum multi sint philosophiæ principes, uide licet Plato, Aristoteles, Antisthenes: præterea maiores nostri, Chrysippus & Zenon, alijq; complures quotquot tandem sunt: cuinam inquam credidisti, posthabitis & omissis alijs, ut ea ex omnibus desumens, quæ quidem à te selecta sunt, sectineas iuxta illa philosophiæ studijs incũbere? Nunquid etiam te, ut Chærephõtem, Apollo Delphicus ad Stoicorum placita delegauit, ubi prædixisset oraculo illos ex omnibus longè esse optimos? Siquidem illi mos erat, alium ad aliam philosophiæ rationem & formam cohortandi, quippe cui probè perspectum erat, ut opinor, quæ cuique potissimùm congrueret. HERMOT. Nihil tale

ἀλλ᾽ τοιοῦτον, ὦ Λυκῖνε, οὐδὲ ἐμοὶ περί γε τούτων ἐβούλ. Λυ. πότερον ἂν ἄξιον θάσε συμβουλίας ἡγεμόν᾽ αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ἦς αὐτὸς ἐφ᾽ ἑαυτῷ τὸ βέλτιον, κατὰ σαυτὸν, ἄνευ τῶν θεῶν; Ερ. ἐμοὶ γάρ. Λυ. ἐκεῖνο γὰρ ἐμοὶ δοκεῖ σκοπεῖν τοῦτο πρῶτον, ὅπως διαγνώσῃ ἐμοὶ σοφὸς ἐν ἀρχῇ, τίς ἐστὶν ἀληθινὴ φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἐπειδὰν μάθῃς τοῦτο, τότε ἐπιχειρεῖν ἤδη καὶ τοῖς ἄλλοις. Ερ. ἐγώ σοι φράσω, ἱκανὸν τὸν πάντα ἐν αὐτῷ ὁρμῆσαι, ὅστις ἐπαίρειν ἐμέλησεν ἑαυτῷ. Λυ. πόσῳ τινὶ πλείους τῶν Ἐπικουρείων ἢ Πλατωνικῶν ἢ περιπατητικῶν; ἠρίθμησας γὰρ αὐτοὺς ἅπαντας, καθάπερ ἐν ταῖς χειροτονίαις; Ερ. ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ἐγνων, ἱκανὸν ἦ. Λυ. ὡς ἂν ἐθέλεις διδάξαι με,

tale est ô Luciane, neq; de his unquam Deum consului. LVC. Quid? an indignam æstimabas hanc rem diuina consultatione? aut ipse sufficiens tibi uidebare, qui quod optimum erat & præstantissimum, per teipsum posses eligere, non consulto Deo monitore? HER. Ita mihi quidem uidebar. LVC. Quin igitur et nos istuc ipsum doces, quonam modo statim ab initio queamus noscere quæ optima sit & uerissima philosophandi ratio, & quam quispiam prætermissis aliis rectissimè eligeret? HER. [m] Ego haudquaquam istuc dicere grauabor. Cum multos uiderem ad eandem certatim uiam affectantes, facilè æstimabam Stoicam philosophandi rationem cæteris esse præstantiorē. LVC. Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Proinde illos numerasti, ueluti in ferendis colligendisque suffragijs usuuenire solet. HER. [n] Atqui nō numerauī, sed cōiecturis deprehendi. LV. Vt quid igitur me tantopere cupientē non doces,

μι, ἀλλ' ὑπαπατᾶσθε, ὃς πρὸ τῶν τοιούτων ἀκριβῶς φῆς κρῖναι, ἀποφαίνομενος καὶ λίαν πρόχειρος μὲ ταλανδίς.

Ερμ. ὁ μόνον ὅτι, ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἅπαντων σχεδὸν ἀνθρώπων ἀκούω, ὡς οἱ μὲν Ἐπικούρειοι γλυκύθυμοι καὶ φιλήδονοί εἰσιν, οἱ Περιπατητικοὶ δὲ καὶ φιλόπλουτοι καὶ ὀρεκτικοὶ τιθῆνοι δὲ Πλατωνικοὶ ἢ τιτύφων τινὲς καὶ φιλόδοξοί εἰσι. πρὸς δὲ τῶν Στωικῶν πολλοὶ ἐφασκον, ὅτι αὐθαδόλογοι καὶ πάντα γιγνώσκουσι· καὶ ὅτι ὁ τοῦτο ἰὼν τὸν ὁδὸν, μόνος βασιλεύς, μόνος πλούσιος, μόνος σοφὸς, καὶ συνόλως ἅπαντα. Λυ. εἶκος ἦ ταῦτα πρὸς σὲ ἄλλοι λαλοῦσι πρὸ αὐτῶν· ἐγὼ δὲ ἐκείνους οὐ κατοίδα ἐπίστασθαι, ἵνα σὺ τὰ αὐτὰ.

Ερ. ἀλαμῶς, ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἱ μὲν δὴ αὐτάδοξοι

doces, sed uana spe lactãs. ac decipis, affirmans, de tantis rebus coniectura & multitudine fretum iudicasse. HER. *o Non solùm hoc quidẽ, ô Luciane, sed omnes quoq; cæteros mortales sæpenumero affirmãtes audiui, Epicureos quidem esse corruptos deliciis, uoluptatumq; extremè amantes. Peripateticos autẽ ad rem attentiores, parandis cumulandisq; diuitijs inseruire, & quosdam ex illis immodicè contentiosos. Porrò Platonicos arrogantes, & nimio fastu turgidos, gloriæq; cupientißimos. Cæterùm de Stoicis multorũ semper idẽ fuit testimoniũ, uidelicet q uiriles esßet, masculo animo præditi, & nihil illos fugeret: & q eam uiã ingreßus, solus rex, solus diues, solus sapiens, breuiter, in uniuersum nihil non esset.* LVCIAN. *Videlicet ista tibi de illis dixerunt alij. Neque enim ueriſimile est hæc illis de se ipsis prædicantibus, suaq; superbè collaudantibus te credidisse.* HERMOTIM. *Non, uerùm hæc ab alijs prædicata audiui.* LVC. *Facilè tamè cõijcio hæc diuerſæ*

ἐκλεγον, ὡς τὸ ἀπὸς· ἔστι δὲ οἱ δοκοῦσι εἰ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦντες. Εμ. ὁ γὰρ. Λυκ. εἰ δ' ἐμοὶ ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον; Εμ. ναὶ μάλα. Λυ. ἴσως, ὦ ἄνδρες ἀξιόπιστε μοι, καὶ ὁ λέγων ἀληθῆς, ἀλλ' οἶμαι Μαργίτῃ διαλεγόμενόν τινι, ὡς πιθανὸν ἦν Ερμότιμον ἀνὴρ σωφρονεῖν, ἔτι τότε γεγονὼς τῶν παράπαν, περὶ φιλοσοφίας καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν, τοῖς ἰδιώταις ἀπίστους, καὶ κατὰ τὰ ὦτα ἀκούειν λεγόμενα ἀποπέμπειν τῶν ἀμούσων, καὶ τῶν ματαίων ἀξιῶν. ὁ γὰρ πιθανὸς σοὶ τοιαῦτα λέγοντι. Εμ. ἀλλ' οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὁ γὲ τοῖς ἄλλοις μόνον ἀπίστους, ἀλλὰ καὶ ἀμαυτῷ. ὁρῶν γὰρ αὐτοὺς κομῶντας βαδίζοντας, ἀναβλεπομένους σφαλῶς, φρονοῦντας ἀεὶ, ἀρρύτωνας, ἐν χρῷ κυρίως τοὺς πλάσαντας,

uersæ sectæ & opinionis affirmasse neminẽ. Quare an illi quos tu te audiuisse prædicas, è numero philosophãtiũ fuerint, nescio. HER. Ne ij quidẽ. LV. Proinde homines idiotas hæc dixisse credibile est. HER. Et ualde quidẽ. LVP Obsecro, ut iterum me deceptũ ab omni spe deijcere soleas: neq; uerũ sermonẽ exponis, sed existimas te cũ Margita quopiã insulso et stupido uerba facere: ut planè psuasum habeas rẽ, Hermotimũ uirũ singulari prædituũ cũ ingenio tũ industria, annos nũc natũ 40, hominib. tamẽ idiotis de sapiẽtiæ studio, deq; utriusphilosophiæ cãdidatis credidisse illorũq; inductũ testimonio et prædicatiõe, rectiore uia philosophãtiũ electionẽ fecisse. neq; n. ista tibi prædicãti facilè crediderim. HER. At ne hoc quidẽ te fugiat Luciane, me nõ solũm credidisse alijs, uerũm mihi quoq; ipsi. Etenim cõspiciebã illos honeste et ornatè incedẽtes, splendidè & decẽter amictos, nunquã non certis cõmentationib. cogitabundo animo intentos, aspectu tetricos & terribiles, demissa barba, & longa coma

ἀλλὰ μέτριον, ἀλλ' οὐ πάνυ τι τὸ ἀλλόφορον ὑποφρενιτίζον, ὡς ἐπιπλακτον εἶναι, καὶ πως καὶ ἀτιχνῶς, ἀλλ' ἰδὲ τὸ μέσον κατατέμαται, ὃ δὴ κόμην ἄναυτλον εἶναί φασιν. Lyn. ἆρ' οὖν κἀκεῖνα ἐλλοποιοῦντας αὐτοὺς, ἃ μητρῷα πρόσθεν ἦν αὐτοῖς ὑφαίνειν τὸν σὸν διδάσκαλον, ὦ Ἑρμότιμε, πράττοντας εἶον δανείζοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πρῶτος, καὶ φιλονείκως πάνυ ἐμβλέποντας ἐν ταῖς ξυνουσίαις, καὶ τἄλλα, ὅσα ἰδιδάσκνυτα; ἢ ἐστὶν ὀλίγον σοι μέλει, ἄχρις ἂν ἀσφαλὲς ᾖ καὶ βέβαιον, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ ᾖ κόμη; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν αὖ ἐχόμενον τούτου καινὸν, καὶ φαῦλον ἀκριβῆ τε τοιοῦτον, ὡς Ἑρμότιμός φησι καὶ χρὴ ἀπὸ σχήματος, καὶ βαδισμάτων, καὶ κινήσεως, καὶ ἐσθῆτος, καὶ ὑποδέσεως, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ἃ δὴ καὶ ἐπιδείκνυσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐστὶ, καὶ ἐπιτηδεύειν, καὶ μὴ ἀμελεῖν, μηδὲ ἀπολείπειν τὸν τρόπον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις ἐπιμελεῖσθαι, καὶ ἐπιστατεῖν, καὶ μὴ ἀφιέναι ἑαυτὸν ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων, μηδὲ ἐκ τῶν ἐπιτηδείων, μηδὲ ἐκ τῶν ἐπιτηδείων, μηδὲ ἐκ τῶν ἐπιτηδεί

βᾶς διαγιγνώσκειν τὸν τρόπον; ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μὴ δὲ σκυθρωπὸς ᾖ, μὴ φροντιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδόκιμός τε καὶ ἀπόβλητος· ἀλλ' ὅρα, μὴ καὶ ταῦτα, ὦ Ἑρμότιμε, παίζεις πρός με, καὶ φοβοῦμαί σε βλασφημῶν σωίσημι. ΕΡ. διατί τοῦτ' ἐρωδᾷς; ΛΥΚ. ὅτι ὦ γαθὲ αὐδρίσθην ταύτῃ βλασφημῶν λέγεις, πλὴν ἀπὸ τῶν σχημάτων. σφόδρα γὰρ ἐκεῖνο δὺ σχημονίστροι, καὶ τὰς ἀναβολὰς ποσμιώτεροι, φειδίας τινὸς, ἢ Ἀλκαμένους ἢ Μύρωνος, πρὸς τὸ ἀυμοιοφόρατον ἑαυτῷ· εἰ δὲ καὶ ἔτι μᾶλλον χρὴ τιμαίρεσθαι τοῖς τοιούτοις, τί ἂν φάδοι τις, εἰ τυφλὸς ἂν ἐπιθυμίαν φιλοσοφίας τῷ διαγνῶ τ' πλὴν ἀμάνυσθαι προσήκειν ἔτι σχῆμα, ἔτι βάδισμα ὁρᾷν ἐλευθέρως;

gnitionem sumere. Itaque cui haec deesse uiderimus, neque ille tetricus fuerit, aut perpetuis intentus cogitationibus obambulauerit, reprobandus, & nihili æstimandus est. Sed uide, Hermotime, ne & haec illudendi gratia ad me dixeris, periculum faciendo, num deceptum me esse sentiam.

HERM. Quorsum istud dicis? LVC. Quòd haec, ô bone, rectius statuarum sit cognitio atque indagatio, quam tu ab habitu sumẽdam esse dixisti. Omnino enim illae habitu ferè sunt elegantiore, & amictu ornatiore, quàs aut Phidias quispiam, aut Alcamenes, aut Myron ad pulcherrimã absolutæ formæ archetypũ expresserit. Quòd si etiã maximè inde coniectura capienda est in illis dignoscẽdis, quid ille aget, qui uisu captus, philosophiæ perdiscendæ desiderio tenetur? Quî enim fieri posset, ut in habendo delectu non tota uia aberret, cum neque habitus neque incessus perspiciendi facultatem habeat?

μωνες; Ερ. ἀλλ' ἐμοιγε ὁ πρὸς τυφλὸς διάλογος, ὦ Δυκῖνε, ὁδί μοι μέλει τῶν τοιούτων. Λυ. ἠχρεῖον μᾶλλον, ὦ χρηστέ, καινόν τι τὸ γνώσιμον εἶναι τῶν οὕτω μεγάλων, καὶ ἅπασι χρησίμων. πλὴν ἀλλὰ σοὶ μὲν ἴσως ἐμοὶ τοσαῦτα φιλοσοφίας μεμετρῆσθαι οἱ τυφλοὶ, ὑπὲρ ὧν μάλιστα ἐρῶσι, καί τοι αὐτάρκως ἔχοντες τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφοῦσιν, ὡς μὴ πάνυ ἀχθεσθῆναι ὑπὸ τῇ συμφορᾷ· οἱ δὲ Αὐ βλέποντες, πᾶν πάνυ ἐξυδρηκὼς ὤσι, τί ἂν δύναιντο σωφελῆσαι ἢ δὶ ψυχῆς, ἀποίγει δὶ ἐξωθεν ἰατῆτος περιδεῶς; ὁδὶ βέλομαι ἀπᾶν, τοιοῦδι ὄντι, ἐκ ὅτι τ' γνώμης τῶν ἀνθρῶν ὅρωτι προσῆκε αὐτοῖς, κὴ ἐξίης ἀμαύρων γίγνεδαι ἐς τὰ τ' γνώμης: Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς οὖν οἴει τι σοι ἰῶ, ἀφ' ὧν

HERM. Ego uero, ô Lucia-ne, non ad cæcos uerba facio, neque illorum mihi quicquam curæ est. LVCIA. Atqui conueniebat, ô bone, ut tantarum rerum, adeoq; omnibus necessariarum cognitu, communis quædam esset cognitio. Sed enim quando ita tibi uidetur, à philosophiæ commercio cæci exclusi maneãt, posteaquam orbati sunt oculis: tamesi cumprimis operæprecium mihi uidebatur, illos præ omnibus aliis philosophiæ studio incumbere, ne acceptam amissi usus calamitatẽ ferrent immoderatius. Cæterũm illi qui probè uident, etiãsi furrint perspicacissima oculorũ acie præditi, quónam pacto ea quæ in animo tecta sunt, peruidere possunt ab illa externa uestitus mundicie? Nisi enim me fallat animus, tale quiddã est quod dicturus sum, nimirũ te parãdæ et colligendæ sapientiæ cupidine cum istiusmodi uiris conuersari, utq; ea indies aucta, cumulatius euadas melior. HERMO. Et maximè quidem. LVC. Qui igitur tibi promptũ fuit, atque

ἢν ἐφῳδὰ ἱκάνωμ τῶν γνω-
ρισμάτων ἅιρεσιν τ ὁρθὴν φι-
λοσοφῆντα, ἢ μή; ἐγὼ φιλῶ
τὰ τοιαῦτα οὕτω διαφαίνι-
σθαι, ἀλλ' ἔστιν ἀπόῤῥητα, καὶ
ἐν ἀφανεῖ κάμπτρα, λόγοις καὶ
συνουσίαις εὐαλωτὰ μύθοις, ἢ
ἔργοις τοῖς ἐμοῖσιν ὀφὶ μόλις.
ἐγὼν Μῶμος, ἀκήκοας, οἶμαι,
ἅ τινα ἠτιάσατο τὸ Ἡφαίστε,
ἀ ἢ μὴ, ἀλλὰ νῦν ἔχει. φησὶ
γὰρ ὁ μῦθος, ἰδίσθαι Ἀθηναῖν καὶ
Ποσειδῶνα καὶ Ἥφαιστον διατι-
γίας πρῶτος, καὶ τὸν μὲν Ποσει-
δῶν, ταῦρόν τινα αὐτωλάσαι,
τὴν Ἀθηναῖν δὲ, οἰκίαν ἔπανοῦ
σθαι· ὁ Ἥφαιστος ἢ αὖ ἐρωτᾶν
ἤρξατο, καὶ ἐπάκρα
ξαι τὴν Μῶμον ἦκον, ἢν πρὸς
ἀπαγλὼ ψεύδοιτο, διασά-
φησε ἑκάτερος ἑκάστο ὅ ἔργον·
τ μὲν θέλων, ἅ ἕνα ἠτιάσαιτο,
πρῶτον μὲν ἐν λέγειν, ἔπα
τ αὐθρώπε ἢ τῦτο ἐμίμησατο,

atque adeò factu posibile,
ut ab ijs ipsis quas dixisti
cognitionibus, philosophan
tem aut secus perspiceres?
Neque enim ista perinde
solent propalam esse conspi
cua, sed sunt abstrusa valde,
atque adeò in obscuro repo
sita, quæ multis uix oratio-
nibus & congressibus, po
stremùm uerò opibus consi
milibus licet animaduerte-
re. u Qualia enim Momus
in Vulcano reprehenderit,
opinor aliquando inaudi-
uisse te: quòd si me fallit o-
pinio, audi iam nunc. sic e-
nim habet x fabula: nimi-
rum Mineruam, Neptunũ,
& Vulcanum contentio-
nem inter se suscepisse de
artificij principatu et præ
stantia: atq; ipsum quidem
Neptunum taurum effin-
xisse, Mineruã uerò domum excogitasse: porrò Vulcanus ho
minẽ cõposuit, fabricauitq;. Cæterùm ubi iã ad Momũ uẽtũ
esset, quẽ certaminis arbitrũ & expensorẽ elegerãt, et ille
singulorũ opera diligẽtissimè inspexisset: in alijs quidè quæ
reprehenderit, superuacaneum fortasse foret referre: il-
lud tamen in hominis opificio potissimùm calumniatus est,

ηδὲ τὸν ἀρχιτέκτονα ἐπέπλη-
ξε τὸν Ηφαιστον, διότι μὴ ηδὲ
δυρίδας ἐποίησεν αὐτῷ καλὰ
τὸ στέρνον, ὡς ἀναπεταθεί-
σων, γνώριμα γίγνεσθαι ἅπα-
σιν ἃ βούλεται, ηδὲ ἐπινοεῖ, ηδὲ
ἀ ψεύδεται, ἢ ἀληθεύει. ἐκεί-
νους μὴν ἔμ, ἅτε ἀμβλυώτ|ους
ἅτε περὶ τῶν ἀνθρώπων διε-
γνωκότος οὐ δ' ὑπὲρ τὸν Λυγ-
κέα ἡμῖν διόρασαι, ηδὲ ὁρᾷς
τὰ ἔνδον, ὡς ἔοικε, διὰ τῆ στέρ
νου, ηδὲ ἀνέῳγταί σοι τὰ πάν-
τα, ὡς ἀλήνας μὴ μόνον ἃ βού-
λεται, ηδὲ ἃ γιγνώσκει ἕκα-
στος, ἀλλὰ ηδὲ πότερον ἀμέ
νων ἢ χείρων. Ερ. πάσεις, ὦ
Λυκῖνε, ἐγὼ δὲ κατὰ δύο σι-
λόμλω, ηδὲ ὁ μεταμέλει μοι δὲ
ἀρίστους, ἐπανὴμ δὲ τῦτο πρὸς
γὲμ ἐμέ. Λυ. ὅμως ὲκ ἂν ἐ-
ποιεις, ὦ ἑταῖρε, ηδὲ πρὸς ἐμέ,
ἀλλὰ πορεύσει μι παραπολὲ
ρέσων ἐμ πολλῷ τῷ συρφετῷ;
Ερ. ἐδὲν γαρ' αὖ σοι ἀρέσκει,
ὧν ἂν ἔφω. Λυ. ὲκ ἂ γαθέ.

atq; ipsum quidem architectum Vulcanum non mediocriter perculsit, quòd artifex non in y pectore ostiola quædam addidisset, quibus apertis & reclusis perspicuum fieret omnibus quid ille uelit, aut in animo strueret & cogitaret: num mentiretur, an uerum diceret. Atq; ille quidem uelut cæcutiens sic de hominibus statuit: tu uerò nobis ipso etiam Lynceo es perspicacior, qui, sicuti uidetur, per pectus ipsum quæ intus sunt cernis: suntq; tibi aperta omnia, adeò ut non solùm certò teneas quid quisq; uelit aut cogitet, uerùm etiam uter sit melior aut deterior. HER. Tu quidẽ, Luciane, ludos ex me facis: ego uerò Apollinis dẽ Elu & auspicio delectũ habui, neque prorsus electionem moror: atque hæc quidem satis Hermotimo. LVC. Attamen ne sic quidẽ mihi dignaris exponere, ô amice, sed me in ima uulgi fece uersantem superbè contemnis. HERMOT. Nihil fortasse illorum tibi placebit, quæ dixero. LV. z Nequaquã, ô bone,

uerùm

ἀλλ' ὁλίγα ἰδίλεις ἀπᾶν, ὁπόσ' ἂν μὴ ἀρίσκωσιν. ἐπεὶ δ' ὦν σὺ ἐκεῖνο ἀποκρύπτῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν, ὡς μὲν ἴσως ὑγροί μεθά σοι φιλοσοφήσαντες, ἐγὼ παράσομαι, ὅπως αὖ εἴδε τι, ᾧ κατ' ἐμαυτὸν ἡδόμενος τῶν ἀκριβῶς περὶ τούτων πρίσιν, καὶ τῶν ἀσφαλεστάτων ἕξιν. ἄκει δὴ καὶ σὺ, εἰ βούλει. Ερ. ἀλλὰ βούλομαι, ὦ Λυκῖνε· ἴσως γάρ τι γνώριμον ἐρᾷς. Λυ. σιώπα δή, καὶ μὴ καταγελάσῃς, ἀ παντάπασιν ἰδιωτικῶς αὐλαζιτῶ αὐτό. ἀνάγκη γὰρ ὅπως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον ἀκοῦσαι, ἀλλὰ ἄμεινον. ἐγὼ δέ μοι δοκῶ μὴ οὐ τὸν δι τι, οἷον πόλις τις, εὐδαίμονας ἔχουσα τὰς ἐμπολιτευομένους (ὡς φάναι αὖ ὁ Δελφὸς) ὁ σὸς, ἐπᾶδ' ἐπειδὴ ἀφιγμένοι σοφὼς δὲ τὸ ἀκριβέστατον, αὐδρᾶσι

uerùm nihil eorum uis dicere, quod me delectaturum esset. Et quia tu me celas de industria, nobis inuidès, ne fortè tibi pares euadamus, si philosophiæ indagandæ studio operam nauaremus: periculum faciam, si quo modo fieri possit, ut per me exactam iudicandi rationem, minimèque fallibilem delectus habendi uiam inuenãm. Quocirca tu, si uoluerìs, arrectis auribus attento fac sis animo. HERMO. Prorsus isthuc uolo, ô Lucianè: fortasse quiddam sci tu dignum dicturus es. LV. At uide ne naso me suspendas, si illud omnino rusticè & inepte proposuero. Ita enim facto opus esse uideo, posteaquam tu qui harum rerum es multo peritior, illud manifestius & disertius explicare grauaris. Itaque uirtutem urbis instar esse fingam uolo, quæ ciues habeat honestissimè & integerrimè Rempublicam administrantes, quemadmodum tuus quoque præceptor, qui isthuc aliquãdo peruênit, idem hoc affirmare non dubitat: præterea summa sapientia uiros exornatos, magno infractóque animo

ἁπαντας δικαίους, σώφρονας, φίλους δικῶν ἀποδεικτούς. οἷα ἢ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, ἀλλ' οὐ φίλης, φασὶν, ἐν οἰκίᾳ τῇ τοῦ λοιποῦ πολεμοῦντος, ἀλλ' ἐν ἁρμονίᾳ καὶ ὁμονοίᾳ ξυμπολιτεύονται, μάλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, οἶμαι, τὰς τάσεις καὶ φιλονεικίας ἐγείρει, καὶ ἂν ἔνιοι ἐπιβουλεύσειν ἀλλήλοις, ταῦτα παύοντα ἐν τοιούτῳ ὄχλῳ ἱκανός· ἀ γὰρ ἔστι χρυσίου ἕνεκα, ἢ φίλους, ἢ λέξεις ἐρῶσιν, ὡς διαφθαρῆναι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τὸ πόλεως ἀξιωλόγοις αὐτὰ, ἐκ ἀναγκαίας ὑγιαινόμενοι ξυμπολιτεύεσθαι, ὥστε γαλεπόν τινα, καὶ παντελῶς μανιῶδη βίον βιῶσαι, ἐν οὐκ ὁμονοίᾳ τε ἰσότητι καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις

prædītos, iustitiæ seruantissimos, modestia admirādos, parū infra Deorū cōditionem consistentes. Cuiusmodi multa apud nos designantur, rapina, violentia, iniuria, habendi cupidine: eorum flagitiorū ne tantillum quidem quenquam audere in ea urbe cōspiceres, sed pacati & cōcordes Reipublicæ munia simul obeunt & administrant. Nec iniuria. Ea enim quæ alijs in urbibus seditionum & factiosarum contentionum concitandarum occasionē suppeditant, quorūmque gratia alter alterum clandestinis petit insidijs, ea in quam omnia è medio illorū sublata & remota sunt. Neque enim aut aurū, aut uoluptates, aut honores habent in precio, tanquā alio cuius momenti ista apud illos habenda sint, uerūm iā olim hæc in uniuersum, tanquam parum necessaria existimantes ad bene gerendam Rempublicam, urbe eiecerunt. Itaque tranquillam quandam & omnibus modis felicem degūt uitam, bonis legibus, æqualitate, libertate, & omnibus denique

ἄλλοις ἀγαθοῖς. Ερ. τί οὖν, ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἄξιον ἅπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίγνεσθαι τοιαύτης πόλεως, μήτε κάματον ὑπολογιζομένους τὸν ἐν τῇ ὁδῷ, μήτε πρὸς τὸ μῆκος τῶν χρόνων ἀπαγοροεύοντας, ἃ μέλλοντα ἀφικόμενοι ἐγγραφήσεσθαι καὶ αὐτοὶ, καὶ μηδὲν ἧττον ἅ πολιτείας: Λυ. τὸ δι' ἃ ἐρωτᾷς, οὐκ οἶδα μὲν ἔγωγε· ἔοικε δὲ τῷ σπουδάζειν, τὸ δ' ἄλλων ἀμελεῖν, καὶ μήτε χαρίεν ὑπολαμβανομένους, πολλὰ ποιεῖσθαι λόγον, μήτε καλὸν ἡγουμένους εἶναι, ὅτῳ ἐσθὶν, ἀδιαπονήτῳ καὶ πλαδαυρεομένῳ ἐπιτυχεῖν· ἀλλὰ μάλιστα μὲν κελεύετε παρακαλεῖν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ὁδὸν, ἢ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, ἀκουσάμενον αὐτὸς, χωρεῖν σὺν τῷ παντὶ δήμῳ ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ αὐτὸ ἀποδύσαντας τὸ ἱμάτιον,

denique bonis institutam.

HER. Quid igitur, ô Lucia nete an non tibi uidetur æquissimũ esse, ut omnes certatim eius urbis ciues fieri desiderẽt, ita ut itineris tam laborioſi moleſtiam pro nihilo reputent, neq; temporis longinquitate uicti animũ deſpõdeãt, certò et cõſtãter perſuaſum habẽtes, ſe omni eu icta difficultate in ciuiũ numerũ relatũ iri, eiusq; politiæ ſe participes futuros? L. V. Sanè p Ioue, ô Hermotime: omnib. omnes neruos in hoc intẽdẽdos eſſe arbitror, cætera uerò negligẽda. Nec patriæ tenaciter nobis inhærentis magna cura habenda eſt: neq; ualde moueri decet aut frangi animo, parentũ aut liberorum nos detinentiũ complorationibus: ſed illi pari opera ad eandem profectionem nobiſcum ſuſcipiendam cohortandi ſunt. Quòd ſi aut ſequi nos recuſauerint, aut per ætatem non potuerint: illis relictis & poſthabitis, recta ad urbem omnium felicißimam animoſe tendendum erit, reiectis etiã uehementiſſimis, ſi eiſdem amicti detineremur,

ἐ τότε ἐπαλημμένοι, κατδύ
ποιεν ἀσύμβολον ἐκεῖσι· ἐ γὰρ
δι' μὴ σί τις ἀποκλάσῃ, ἢ
γυμνὸν ἐκεῖσι ἥκοντα. ἤδη
γάρ ποτε καὶ ἄλλοτι πρεσβύ
τε αὐδρὸς ἥκοσα διεξιόντος,
ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι,
καί μι πρῴ ἔτι ἐσπουδάζε εἰ
πρὸς τὴν πόλιν ἐγχωρεῖν καὶ
αὐτὸς, καὶ ἱλαρύτα ἐγγρά-
ψειν, καὶ φυλέτην ποιήσα
σθαι, καὶ φορτίδος μεταδώ-
σειν τῆ αὐτῆ, ὡς μετὰ πάν-
των εὐδαιμονοίην. ἀλλ' ἐγὼ
ἐκ ἐπαδόμην τῆ αἰτίας καὶ
γιόντος τότε, πρὸ πεντεκαί
δεκα σχολὴν ἐτῶν· ἴσως γὰρ
ἂν αὐτὰ ἤδη ἀμφὶ τὰ πρόσ-
θεν, καὶ πρὸς τοῖς πόλαις
ἂν εἴην. ἐλιγωρῶν δ' ἔμ πρὸ τῆς
πόλιος, ἐγὼ μέμνημαι, ἄλλά
τι πολλὰ, καὶ ἤδη καὶ πάλι,
ὡς ξύμπαντος μᾶλλον ἐπόλυδος
καὶ ξένοι ἔσοι, αὐθιγενὴς ἢ ἐ-
δεὶς, ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμ-

illic hauddubiè conueſtien-
di. Neque enim periculum
eſt ne quis te eò nudo corpo
re delatũ excluſurus ſit. Iam
enim & alias uirum multa
canicie reuerendum diſſe-
rentem audiui, quinam illic
ſe res haberent: meq; ma-
gnopere cohortabatur ille,
ut me ſibi ad urbẽ eũti comi
tẽ adiungerẽ. ſiquidem polli
cebatur itineris ducẽ ſe fo-
re, & quòd me ciuitate do-
nare uellet, unumq; ex tribu
libus facere, ſuo adſcriptum
ſodalitio, adeò ut nulla non
ex parte bene & feliciter
agerem. Cæterùm ego id ę-
tatis rectè monenti nõ ob-
temperabam, ſtulticia et ru
dibus annis dehortantibus:
nõdum enim egreſſus eram
annum quintum & deci-
mum. Fortaſſis ſi ſecutus fu
iſſem, iam in ſuburbio aut

præ portis conſiſterem. Porrò de ciuitate, ſi rectè commemini, cùm alia multa, tum hæc quoque prædicare ſolebat, quẽadmodũ omnes eius urbis incolæ eſſẽt aduenæ & peregrini, nec ullus eſſet indigena. Quin etiam illud addebat, non parum multos in eadem Republica uerſari barbaros,

&

φολιτεύεσθαι πολλὰς, καὶ δὴ
λους καὶ ἀμόρφους, καὶ μικροὺς
καὶ πένητας, καὶ ὀλίγους, μετέ-
χειν δὲ πόλεως τὸν βουλόμε-
νον. τὸν γὰρ δὴ νόμον αὐτοῖς
ἐκ ἀπὸ συμμάτων ποιεῖσθαι
τῶν ἐγγραφῶν, ἀλλ' ἀπὸ σχη-
μάτων, ἢ μεγέθους, ἢ πάλλους,
ἀλλ' ἀπὸ γένους, ἀλλὰ λαμπρῶν
ἐκ προγόνων, ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ἀλλὰ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, ἀ-
πορρῶ δ' ἑκάστῳ πρὸς τὸ πο
λίτων γενέσθαι σώματι, καὶ ἐ-
πιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πό
νων, καὶ τὸ ἀληπρὶς, καὶ τὸ μὴ
ἡδέως, μηδὲ μαλακιδῶσι
πολλοῖς τοῖς δυσχρίσι, πα-
τὰ τῶν ὅλων ἐντυγχάνοντα.
ὡς ὅστις αὖ τῶν ὠδηλάξετ,
καὶ δυσκίνητοι, πορσύνωμ
ἄχει πρὸς τῶν πόλιν, αὐτίκα
μάλα πολίτων ὄντα τῶν, ὅ-
στις αὖ ἢ, καὶ ἀσύτιμον ἅπασι
τὸ ἦ χέρνιβ ἢ πράτηρ, ἢ σύ-
παρδάλης, ἢ ἀγχόνες, ἢ ὅλλος,
ἢ ἀλλό-

& seruilis conditionis homines, informes, modicos, pauperes, breuiter neminẽ non eius Reipub. fore participem, quem penes modò uoluntas esset eò tendendi: quandoquidem illis morem ciuitate donandi aduenas, affirmabat non sumi aut ab externa cultus & uestitus elegantia, aut à corporis proceritate & formositate, neq; à generis splendore, aut claris maioribus, sed ea pro nihilo æstimari apud illos. Oportere tamen eos qui ciuitatis ius indipisci uelint, intelligentia instructos esse, rerumq; honestarum tangi cupidine, labore non frangi, nulli uoluptatum illecebris capi, neque effœminari aut emollescere rebus dubijs & difficilibus inter eundũ ingruentibus. Quisque itaque præstiterit, exposuitq;

ubi primùm urbem attigerit, actutum in ciuium communionem assumitur, quicunque tandem fuerit, parem experturus honorem. Porrò peior an melior, an nobilis, an ingenerosus, an seruus, aut liber, aut an prorsus

ἐν ἰλύϊ βορᾷ, ἐλλ' ὅλως εἶναι, ἢ λέγεσθαι ἐν τῇ πόλει. Ερ. ὁρᾷς ὦ Λυκῖνε, ὡς ἀμάτιον, ἐδὲ πω φὴ μικρῶν κάμνω, πολίτης ἀποδυομένων γεγέσθαι καὶ αὐτὸς οὕτω καλῆς καὶ σεμνῆς πόλεως: Λυ. καὶ γὰρ αὐτὸς ὦ Ερμότιμε, τῶν αὐτῶν σοι ὁρῶ, καὶ ἐπείγομαι ὅ, τι οὐ μοι πρὸ τούτων συξάμαι γεγέσθαι. ἐ μὲν οὖν πλησίον ἦν ἡ πόλις, καὶ φανερὰ ἦν ἅπασι, πάλαι ἂν, οἶδα, μηδὲν ἐνδιατρίψας, αὐτὸς ἔσω ὅτι αὐτίκα, καὶ ἐπειδὴ τοῦτο μᾶλλον ἐν ἀμφιβόλῳ, ἐπὶ δὲ, ὡς ὑμᾶς φασι, σύτε, καὶ Ησίοδος ὁ ῥαψῳδὸς, πάνυ πόρρω ἀπῴκισται, αὐλάγκη ἐντεῦθεν ἐλθόντα τινὰ ἄγεσθαι ἐπ' αὐτίκα καὶ ἡγεμόνα τ' ἀρίστου. ἢ ἐκ οἶει σὺ οὕτω χρῆναι ποιεῖν: Ερ. καὶ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις: Λυ.

infimæ sortis & conditionis homo sit, in ea ciuitate ne nominantur quidem. HERM. *Hinc perspicere potes, Luciane, quòd non temerè aut pro rebus ficulneis tantos sudores perferã, cum adeò felicis & exoptatæ Reipub. ciuis fieri concupiscam.* LVCIA. *Et ego quidem harum rerum communi tecum cupiditate teneor: atque haud scio, an quicquam sit quod perinde præ his mihi uotis expetendum putem. Iam si in propinquo urbs sita foret, & omnium prospectui exposita: iam olim, ut scis, nulla animi ambiguitate præpeditus, eam fuissem ingressus, inq; ea multum iam temporis uersando contriuissem. Posteaquã uerò (quemadmodum uos perhibetis, nimirum tu, & Hesiodus ille rhapsodus) ualde procul hinc remota est: operæprecium mihi esse uidetur, ut & uiam ipsam quæ recta nos ad urbem ducat, inuestigemus, nec minus operæ & studij in duce quamoptimo deligendo ponamus. An non ita quoque tibi faciendum uidetur Hermotime?* HERMOTIM. *Et quinam alia ratione eò quis peruenire?*

LVC.

Αν. ἀκὴν σοὶ μὴν ἔπὶ τὸ ὀρθὸν σχεδὸν, ἡδὶ φάσκειν ἥκειν, πολλὴ ἀφθονία τῶν ὑγιεσμένων· πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεσκεύασται αὐτοχθονες, ἐκάδε ἐπὶ πᾶσι καὶ ἀεὶ λέγοντες. ἀλλὰ γὰρ μὴν ἐ μία ἡδὶ ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ ἡδὶ διάφοροι, καὶ ἐδὲν ἀλλήλαις ὁμοίαι· ἡ μὲν γὰρ ἐδὶ τὰς ἐνοδίας, ἡδὶ ἐδὲ πὶ τὴν φρέαρ ἔοικεν· ἡ δὶ ἐδὲ τὰς ἀγόρας, ἡδὶ ἄλλας δὴ μυριοπλάτους. ἡδὶ ἡ μὲν διὰ λειμώνων ἡδὶ φυτῶν, ἡδὶ σκιᾶς, ἁπαλρος ἡδὶ ἡ λᾶας, ἐδὲν ἀνεπίτριπτον ἢ δύσβατον ἔχουσα· ἡ δὶ πετρώδης καὶ ἀκανθώδης, πολλὴν ὄλεθρον, καὶ δίψος καὶ πάμπολυν προσφέρουσα, καὶ ὁμως αὖτε πᾶσαι ἡδὶ τὴν πόλιν ἄγειν λέγουσι, μίαν δ' οὖσαν, ὅτε τὰ ἐναντιώτατα ἀλλοτρίως ἔχει, ἐνθα δὴ μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν.

LVC. Nónne uides igitur immẽsam multitudinẽ promittentium & affirmantium se uiæ peritos esse? Multi enim ad hoc parati circumstant, quorum nemo nõ se indigenam esse perfectè deierat. Cæterùm non esse unam tantum uiã, illud apparet liquidò, sed innumeras & ualde diuersas, nec quicquam habentes in quo inter se conueniant. Nam hæc quidem ad occidentalem plagam uergit, illa ad solem exorientem: mox altera ad Septentrionẽ uiatorem ducit, altera uerò rectà ad meridiem. Rursus hæc quidem per florida prata, & molles plantas sub umbra amœna & delectabili, nihil habens asperitatis aut difficultatis: altera autem petricosa, & omnibus modis aspera, multum exhibens uiatoribus cùm sitis tum ardoris, tum etiam laboris & molestiæ. Et tamen omnes illæ cum multæ sint, ad eandem urbem quæ una est, tendere perhibentur, tametsi sint inter se diuersissimæ. Inde incredibilis animum meum habet perplexitas & hæsitatia.

Etenim

ἐφ' ἑκάστου γὰρ ἂν ἅλῳ αὐτῶν, ἀεὶ τὸν καλὸν τῶν ἀρχομένων ἀπαντῶ καὶ ἐπιστῶ, ἐν τῷ εὐπρεπεῖ μάλιστα τινὶ ἀξιόπιστον ἀφορμὴν τῆς ἐπὶ τὸν χάραξ, καὶ προθύμως κατὰ τῶν αὐτῶν ἀνιόντα, λόγων ἑκάστου αὐτῶν μὲν τῶν εὐδαίμων ἀδόντα, τὸν δ' ἄλλον πλανᾶσθαι, μήτε εὐθὺς ἐπεμβάτας, μήτε ἄλλους ἀγῶσασθαι δυναμένους ἀκαταστάτως. κἄν ἰδὴ τὴν τρίβον ἀφίκομαι, κἀκεῖνον τὰ ὅμοια ὑπισχνούμενον περὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, καὶ τοὺς ἄλλους πανίσχυρα, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὁμοίως, καὶ ἕξῆς ἅπαντας. τί, τι τοίνυν πλεῖον τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ὃ μυρίους ταράττει με, καὶ ἀπορεῖν ποιεῖ, καὶ μάλιστα εἰ ἀγυμνάστῳ ὑπεδιατεινάμενοι, καὶ τὰ ἴσα τείνοντες· ὁ γὰρ οἶδα ὅτῳ τινὰ βραδύμενον, ἢ τῶν μᾶλλον ἀπολαβόντας, ἀφικνοῦμαι

Etenim in quacunq; sorte fortuna incidero, uirũ quẽpiam circa ingressum diuerticuli consistentem offendo, antiqua uirtute & fide admirandum, statim in introitu accedenti manus porrigentem, uehementerq; cohortantem, ut ipsum uiã ingrediar. usqueadeò certatim unusquisq; illorum se cõpendiosæ uiæ gnarum esse iactat identidem, alios uerò tota uia aberrasse, neq; unquam eò peruenisse, neque aliorum insequentium duces esse posse. Tandem ubi proximum accessero, audio & illum de uia sua magnificè pollicentem, aliosq; malitiosè uituperantem. Ad eum quoq; modũ facit is qui huic uicinus est, & sic deinceps omnes reliqui. Hinc itaq; uiarum multitudo et diuersitas non mediocriter me

cõturbãt, animũq; meũ incertũ diuersè distrahunt, maximè uerò duces ipsi præter modum uociferantes, dum quisque sua immodicis laudibus deprædicat. Neque enim calleo in quam declinans, aut quem potissimùm ex ducib. secutus, uerbem

μᾶλλον αὖ περὶς τὴν πόλιν. Ερ. ἀλλ' ἐγώ σε, ἀπολύσω τ ἀπορίας· τοῖς γὰρ πρωΐαλοιπορηκόσιν, ὦ Λυκῖνε, πιστεύσας ἐκ οἶδ' ὅπως ἀλάσῃ. Λυ. τίσι λέγεις, τοῖς κατὰ πρόϊαν ὁδὸν ἰόντας βόσιν, ἢ τίνι τῶν ἐγκεκύφωμεν ἀκολουθήσαντι; οὐδεὶς γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἄπορον ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τ πραγμάτων ἐπὶ τὰς ἀνθρώπους μεταλυθέντι. Ερ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ. ὅτι ὁ μὲν τὴν πλάγιον βαπόμενος, καὶ σωφρονέστερον ἴσως αὖ, ἐκάνλω ἐπανήκει? ὁ δὲ ἐκείνου ἐκάνλω, καὶ ἄλλῳ ἄλλον· οὐ δὲ τὸν ὁμιτοῦντα. ἢ πῶς γὰρ, ὦ Ερμότιμε, ἐχ ἕπου; Ερ. πῶς γὰρ δ'; Λυ. ἐ τοίνυν ἀπίλυσάς με τ ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ἐμοῦ ἀγνοῦ τῷ μᾶλλον χρὴ πιστεύσαι τῶν ὁλοιπόρων· ἑρῶ γὰ ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὖθις, καὶ τὸν ἐγκύκλιον, μιᾶς

bem accedere queã. HER. At ego te, Luciane, ab omni hæsitatione liberabo. Etenim haud facilè, si ijs qui ante nos idem itineris confecerunt, fidem habueris, aberrabis. LVC. Quibus tandem habendam fidem dicis? aut quæ ex ducib. sequuti sunt? aut per quam uiam ingressi sunt? Iterum enim nobis sub alia forma eadem apparet animi perplexitas, à rebus ad homines translatis. HER. Quonam modo istuc dicis? LVCIA. Quoniam quidem qui in Platonis uiam digressus est, & illo duce se in uiam dedit, illã hauddubiè laudaturus est. rursus qui Epicurum ducem sibi sequendum elegit, Epicuri.ita omnino alius aliam commendabit: tu uerò ueſtram omnibus alijs præferes. Aut nõ ita futurũ esse, Hermotime, credendũ est? HER. Et cur nõ? LVC. Proinde ab ancipiti animi perplexitate me non liberas, cum etiamnum ignorem ex uiatoribus cuinam potißimùm fides adhibenda sit. Video enim unumquenq; illorum, & ipsum, & ducem eius, unius

tantum

πιπαραμυθέον, καὶ ἱκανὸν ἐ-
παινῆσαι, καὶ λίγοντα ὡς οὐ
τὴν μὲν ἄγαν ἔδει τῶν πόλιν.
ὁ μὲν τοι ἔχω ἀδίκαιον ἀλι-
θῆ φάσιν· ἀλλ' ἔτι μὴν ἀφικ-
σθαι πρός τί τινα, καὶ ἅλις τε
ἂν πόλιν, ἀδύνατον αὐτῷ ἴσως.
ὁ δὲ ἱκανὸν ἔλαχε, λῶ ἐχρῶ,
ἐν ᾗ ἐπιδυμεῖν ἐγώ τι τὴν ἐν
πολιτεύσασθαι ἄλλως εἰς κό-
ρινθον ἰόντα, ὁδὸν εἰς Βαβυλῶ-
να ἀφικόμενον· οἶδα κόρινθον ἐμοιγε
ἂν ἔτι. ὁ γὰρ πάντως ἐ τινὰ
πόλιν ἰλάων, κόρινθον ἔλαχε,
ἀγαθὸ μέν πόλις ὄζειν ὁ κό-
ρινθος. ὁ δὲ δὴ μάλιστα εἰς
ἀπορίαν με καθίστησιν, ἐκεῖ-
νό ὄζει, τὸ ἀδίκαιον, ὅτι πᾶσα
ἀνάγκη μίαν εἶναι τῶν ἀλιθῶν
ὁδόν· καὶ γὰ ὁ κόρινθος μία
ὄζειν, εἰ δ' ἄλλαι πλανταχόσι
μᾶλλον, ἢ εἰς κόρινθον ἄγου-
σιν· εἰ μή τις ἔτω σφόδρα πα-
γαπαίος, ὡς οἴεσθαι καὶ τῶν εἰς
ὑπόδε

tantum uiæ feciſſe periculũ, ac illam laudare, affirmantem hanc ſolã eſſe quæ perducat ad urbem. Ego autem num uerum dicat, ſcire non poſſum. Quòd enim ad finem aliquem delatus ſit & ciuitatem quandam conſpexerit fortaſſe illi haud diſſiculter cõceſſerim: cæterùm num illam uiderit quam oportebat, in cuius Republica ego & tu uerſuri cõcupiſcimus, in Corinthum delati; ille autem Babylonem profectus, Corinthũ ſe uidiſſe putarit: hoc quidem etiamnum mihi incertũ eſt. Neque enim ille qui aliquã ciuitatem uidit, ſtatim & Corinthum uidit: ſiquidem non ſola Corinthus eſt ciuitas. ¶ Quod autem omnium maximè me facit animi incertũ & ambiguũ, illud eſt, quòd ſciam neceſſariò unam atq; adeò ueram eſſe uiam, ſiquidẽ nec plures quàm una Corinthus eſt, aliæ autem quoquo gentiũ magis uiatorem quàm in Corinthum perducunt. Niſi quis uſqueadeò delirus eſſet, & mente captus, ut putaret & eam quæ ad

Hypero

τὴν περσικήν, καὶ τὴν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσαν, εἰς Κόρινθον τρέπομεν. ΕΡ. καὶ πῶς εἶόν τι, ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰρ ἀλλαχόσε ἄγει. ΛΥ. ἐπεὶ, ὦ καλὲ Ἑρμότιμε, ἐν μικρᾷ δὴ βουλῇ ἐοικὸς τὸν περὶ τοιούτων τοσούτων τι καὶ ἐγχειρούντων. ἀλλ' ἔστι δὴ τὸ εὖ λέγειν συμβουλεύειν, ἔνθα οὐχ ὑμᾶς εἰκὸς δόξει φρονεῖν, ἐκεῖσε ἔτι μᾶλλον, ἐπὰ ἀμφοῖν ὄντας, αὐτοῖς τε εἰς Κόρινθον ἀγόντας, τὸν ἐπὶ Βαβυλῶνος ἢ Βάκτρων ἀπιόντας· ἐγὼ γὰρ ἐμαυτὸν καλῶς ἔχειν, τῇ τύχῃ ἐπιτρέψαιμι, ὡς τάχα ἂν τῶν ἀρίστων ἁμαρτόντες, ἢ καὶ αὖθις ἀγεπάστως ἐμπεσούμεθα ἐς μίαν τῶν ἀδήλων, ἀνυποστάτῳ δυνάμει χρησάμενοι· ἐπεὶ τό γε καὶ ἔστι γνῶναι, καὶ ἴσως τοῦτο ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. ὑμᾶς δ' ἐγὼ περὶ τοσούτου μετὰ τοσούτων εἶναι δοκῶ παραβάλλειν ἀνεξερεύνητον, ὅπου γε καὶ μικρὰ καταλήψῃ τῶν ἀγαθῶν, ἐθέλειν ἂν ἐμπεσεῖν.

Hyperboreos, & eam quæ ad Indos tendit, in Corinthum recto tramite perducere. HER. Quónam pacto hoc fieri posset, ô Lucia ne, cũ alia aliò tendat? LV. Proinde, ô bone Hermotime, non mediocri opus est cõsilio in eligẽdis cum uijs, tum ducibus. Neq; illud uulgò iactati proueriij committendum est, ut quocunq; nos pedes duxerint, eò incõsultò abeamus: quo modo ita hauddubie decepti, pro Corintho ad Babylonios aut Bactra abiremus. Atqui ne hoc quidem ualde mihi consulium factu uidetur, ut fortunæ tantam rem committamus, tanquam optimã fortasse apprehendentes, si citra omnem uiarum exactã peruestigationem, in unam aliquam quamcunque tandem temerè irrueremus. Nihil enim obstat quò minus & fieri posiit, & fortasse iam olim in tanta temporis longinquitate factum est. D Haudquaquam uerò æquũ esse opinor, ut tam incõsideranter de reb. adeò magnis rem abijciamus, aut ita in angustũ coactã constringamus,

ἐπὶ ῥιπὲς, ὡς ὁ παροιμίαφησὶ, τὸν Αἰγαῖον ἢ τὸν Ἰόνιον διαπλεῦσαι βλοντας. ὅτι δὲ αὐτισαόμεθ' αὖ εὐλόγως τῷ τύχῳ, ἀ τοξεύσασα ἡδὲ ἀποντίσασα, μὴ πάντως ἔτυχε τῆ ἀληθές, ἰσὸς δὲ τ@ ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν. ὅπερ δὲ καὶ τῷ Ομηρικῷ τοξότῃ ὑπῆρξεν, ὡς ὅλον τὸν πελειάδα κατατοξεῦσαι, ὁ δὲ τὸν μόριον ἔτι μᾶλλον, ὁ Τεῦκρ@, οἶμαι. ἀλλὰ παρακινδυνεύειν ἐοικὸς ἐστὶ τοῖς πολλοῖς, προθύμως ἔχειν, ἡδὲ προσκεῖσθαι τῷ τοξεύματι ἐλπίσαν, ἢ πάντως ἐοικὸς τὸ ἓν ἐξ ἁπάντων. ὁ δὲ κινδυνευ@ ὅτι ὀ μικρὸς, ἀ αὐτὸ δ' ἐπ' ἀμφοῖν ἀγῶσιν, ὅτε τῶν πλατυμελῶν μίαν ἀγνοοῦντες ἡμῶν ἐπόσιμεν, ἐλπίζοντες ἄμεινον ἀπρόσκοπον τῷ τύχῳ ὑπὸ ὑμῶν, ἐπαίρειν εἶναι. δεῖ γὰ εὐσκοπῆσαι ἔτι, ἡδὲ ἀσφαλὲς θέσθαι ὀπίσω ῥᾴδιον, ὦ ἄνδρες ἐπὶ δεῦ uirgultea ſcapha (quod aiunt) Aegæum aut Ionium tranſmittere uolentes. Neq; enim rectè aut probabiliter fortunam incuſaremus, ſiſa gittando & iaculando non prorſus aſſecuta ſit ueram illam uiam, unam nimirũ inter tot infinitas falſas & erroneas exiſtẽtem: quod nec Homerico quidem ſagittario conceſſum fuit, qui cum debuiſſet columbam arcu ſixam deijcere, linea uincula rupit: opinor autem fuiſſe Teucrum. Sedenim hoc multo magis rationi conſentaneum eſt, ſpem habere multa uulnerandi, & iaculo petendi, quàm omnino illud unum ex omnibus: quoniam periculum nõ mediocre eſt, ſi pro recta & compẽdioſa uia in unam ex erraticis & deuijs imprudentes incideremus, ſperantes fortunam meliorem pro nobis electuram eſſe. Opinor autem in tali re comparatione utendum, & demonſtrandum eſſe. Neque enim promptum & facile eſt reuocare curſum, ſaluúmque & incolumen retrò euadere, ſi quis ſoluta

ἰδιᾷ τῇ πλεύσῃ τις αὐτὸν, τὰ ἀπόγεια λυσάμενον ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφορᾶσθαι ναυτιῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ διαλιότα, καὶ καμβρεῦντα ὑπὸ σείσεως. Δίκαιον δὲ ἀρχῆς, πρὶν ἐκπλῦσαι, ἀναβάντα ὅπου σκοπιά τινα, ἐνίψασθαι, εἰ ἰδιοφορήσει ὅτῳ ἢ ὄρος τὸ πνεῦμα τοῖς ἐκ Κέγχρου διαπλεῦσαι ἐθέλουσι, ἢ νὴ Δία κυβερνήτου ἔνα τὸν ἄριστον ἐκλέξασθαι, καὶ ναῦν εὐπαγῆ· εἶτα διαρρήσαι πρὸς τυχηρότερον κλύδωνα. Ερ. Ἔστω γε ἄμεινον, ὦ Λυκῖνε, παραινῶ, πάλιν εἰ δέ γε, ὅτι ἅπασι τοῖς ἐν κύκλῳ περιιοῦσιν, ἐν ἄλλοις εὖ ἔχοις, ὅτι ἀγυμνάστους ἀμάνους, ὅτι κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ὧδ' ἰδιάσῃς γε ἀφικέσθαι ποτὶ πρὸς Κέγχρον, ἐπάνεις ἴθυ, κατὰ τὰ Χρυσίππου καὶ Ζήνωνος ἴχνη προϊών, ἄλλως

soluta naui mari se semel cõmiseritꝫ uerũ necessarium est, in pelago fluctuum arbitrio iactari & circumferi, nauseãtem utplurimùm, & metu perculsum, capiteque marinis fluctibus grauatum. Aequum uerò fuerat, sub initium priusquam uela uentis permisisset, conscensa specula explorare si mare esset nauigabile, et secundus flaret uentus Corinthum nauigare uolentibus. Et per Iouem quidem gubernator quispiã optimus summo cum iudicio illi deligendus fuerat: praeterea nauis satis firma cõquirenda, quae tantis fluctib. & cursu par esse potuisset. HER. Est quidem, Luciane, quod dicis, non improbandum. Verum enimuerò hoc satis certò scio, quòd si etiam per circulum omnes ad unum accesseris, non tamen alios inuenies neque duces meliores, neque gubernatores maiori peritia praeditos quàm Stoicos. Atque si animus tibi est aliquando Corinthum perueniendi, illos sequendos esse putabis, per Chrysippi & Zenonis uestigia incedendo. Faboqui

Αἰ ἀδιώκτου. Αν. ὁρᾷς τοῦτο, ὡς ποιῶν, ὦ Ἑρμότιμε, ἄρτι πας; ἴσως γὰρ ἂν αὐτὸ τοῦτο τῷ Πλάτωνι ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Ἐπικούρου ὑποφήτης, καὶ οἱ ἄλλοι μὴ ἀνιῶμέν με ἐς τὸν Κόρινθον, ἐὰν μὴ μεθ' ἑκατέρου. ὡς ἔοικε, τοῖς πᾶσι πιστεύειν χρὴ, ὅπερ γιλιότατον, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως· μακρῷ γὰρ ἀσφαλέστερον τὸ τοιοῦτον, ἄχρις ἂν σύρωμαι τἀληθοῦς ὑπισχνούμενον, ἐπεὶ φρόνιμος ἐγὼ κἀκεῖνος νῦν ἔχω, ἀγνοῶν ἔτι ὅστις ἐξ ἀπάντων ὀρθῶς ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ ὁμότροπα, σοὶ πιστεύσας, αὐθαιρέτως φίλῳ· ἀτὰρ μόναγε, ἐθέλοτι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ὁδοιπορήσαντι ταύτην, ἔπειτα θεῶν τις ἀναβιῶναι ποιήσειε Πλάτωνα καὶ Πυθαγόραν καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ τὰς ἄλλας, οἱ δὲ

*ψρι-

frustra hanc uiam tentabis. LVCIA. An non sentis ô Hermotime, commune quid dam te dixisse? haud dubiè enim hoc ipsum dixerit & quisque qui communem cũ Platone uiã ingreditur, & qui Epicurũ ducẽ sequitur, insuper & alij, me uidelicet Corinthum nunquam uenturum, nisi cum illorum aliquo itineri memet accingam: ita ut necessarium mihi esse uideam, aut omnibus sine discrimine credere, quod absurdissimũ est: aut omnibus iuxtà diffidere, quòd quidem multo tutissimum esse opinor, donec uerum pollicentem inuenerimus. Age G uerò, si quemadmodum nunc ignarus sum, etiãnum certum nõ habens quinam ex omniũ philosophãtiũ ordine & numero uerũ diceret, uestræ sectæ me addixerem, habita tibi fide uiro amico et familiari, attamen Stoicæ saltem philosophiæ perito, tantúmque unicam illam uiã ingresso: postea uerò deorum aliquis ab inferis in uitã reuocaret Platonem & Aristotelem, præterea etiam alios omnis generis philosophos; illi autem circumsistentes interroga-

πρὸς αὐτὸν ὄρωντῶν με, καὶ τὸ Δι' ὃς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὕβρεως ἂν καὶ δικῶν ἔοιντο λέγοντες· ὦ βέλτιστε Λουκιανέ, τί πάθων, ἢ τίνι ποτὲ πεισθεὶς, Χρύσιππον καὶ Ζήνωνα πρεσβύτιμησας ἡμῶν, πρὸ βραχέος ὕστερον παρακολουθήσαντας, χθὲς καὶ πρώην γεγονότας, μήτε λόγε μετασχόντας ἡμῖν, μήτε παρεδρεύσαντας ἅπαξ, ἢ φαμεν, ἀ ταῦτα λέγοντες, τί δὴ ἀποκριναίμεθα αὐτοῖς, ἢ εἰ ἔροιτό με ἐκεῖθεν, εἰ ἔστι τοιοῦτος ἡμῖν Ἑρμότιμος φίλος ἀνήρ; ἀλλὰ φαῖεν ἄν, οἶδ' ὅτι, ἡμεῖς, ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσμεν, τὸν Ἑρμότιμον τοῦτον, ὅστις ποτέ ἐστιν, οὐδὲ ἐκεῖνοι ἡμᾶς· ὥστε ἐκ τοῦ ἰσχυρῶς ἀπαίτων κατηγορήσομεν, οὐδὲ ὁρῶμεν ἡμῖν κατεδικάσατε, καίτοι πίστιν εὔσεμνα μίαν ὅλην τὴν φιλοσοφίαν, καὶ οὐδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατανενοήκοντι. οἱ δὲ γε νομεῖται, ὦ Λυκῖνε, οὐκ

terrogarent, & per Iouem quoque in ius pertractum contumeliæ accusarent, dicentes: Quid uerò passus es optime Luciane, aut à quo persuasus Chrysippum & Zenonem nobis, qui multo antè fuerimus, proposueris, homines heri & paulo antè natos, cum nos neq; seremonis participes feceris, neque prorsus quæ loquamur tentaris? Quòd si hæc ab illis diceremur, quidnam illis responderem? An satis mihi fore existimas, si dixero me ab Hermotimo uiro familiari ita persuasum esse? Atqui dicerent, sat scio: Nos uerò, Luciane, quis ille sit Hermotimus, iuxtà cum imperitis ignoramus, sed neque ille nos nouit: quare æquum non fuit, omnibus in totum repudiatis, nos indicta causa condemnare, fidem dantem uiro unicam tantum in philosophia uiam, sed neque illam fortassè exactè satis perspectam habenti. Hi sedenim legum conditores, ô Luciane,

ἐχθὲς προσάτ[ισοι τοῖς δικασταῖς ποιεῖν, ὁ δὲ ἕτερος ἐᾷ ἀκούειν, τὸν δὲ ἕτερον οὐκ ἐᾷν λέγειν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον αὐτεξετάζοιτο τὰς λόγους, διϊσασιν γὰρ λυθῆναί τι καὶ ψευδὲς, καὶ ἴσως μὲν οὕτω ποιοῦσιν, ἐφιέναι δίδωσιν ὁ νόμος ἐς ἕτερον δικαστήριον τοιαῦτα, ἅττα ἐκεῖνος ὁρᾷν αὐτὸς. ἢ τάχ' ἄν τις αὐτὸ καὶ πρόφασιν μέ, ἐπί μοι, λιπων, ὦ Λυκῖνε, εἴ τις Αἰθίοψ μηδαπόθεν ἄλλος αὐθρώπους ἰδὼν, οἵοι ὑμεῖς ἐσμέν, διὰ τὸ μὴ ἀποδεδημηκέναι τὸ παράπαν, ἢ τινι συλλόγῳ ἕτερ Αἰθιόπων διϊσχυρίζοιτο, καὶ λέγοι μηδαμοῦθι γῆς αὐθρώπους εἶναι λευκὸς ἢ ξανθὸς, μὴ ἄλλό τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ταῦτ' αὐτῷ; ἢ ἴσως τις ἂν πρὸς αὐτὸν ἕτερ πρεσβυτέρων Αἰθιόπων,

ad hunc modum non imperant faciendum iudicibus, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultas pro se loquendi ea quæ ex usu suo esse intellexerit, non concedatur: uerùm utrunque iuxtà audiendum esse præscribunt, quò facilius diuersis sermonibus inter se examinatis & perpensis, quæ uera, quæ falsa sint, inuenire queant. Quod nisi sic factitatum fuerit, permittit lex appellandi libertatem, ut in aliud iudicium ea trãsferantur quæ illos loqui par est. I Aut si quispiam fortasse illorum me interrogaret, dic mihi, inquiens, ô Luciane, si quis Aethiops qui nunquam alios homines conspexisset, quales nos sumus, propterea quod nunquã peregrè extra patriam profectus sit, in quadam corona & conuentu Aethiopum pertinaciter affirmaret, diceretq; nusquam gentium homines albos aut flauos reperiri, neque ullius alterius coloris quàm nigros: nunquid alijs fidem suis dictis faceret? Diceret autem ad illum quispiam ex seniorib. Aethiopibus:

πων, σὺ δὲ λῦ τόθυρ ταῦτα, ἢ θρασύτατι, οἶδα: ὁ γὰ ἀπὸ λόμπσας παρ' ἡμῶν ὀλαμόσι, ὀδὲ νὴ Δία τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις εἶλας ὁποῖά ὄτι, φαίλω ἂν ἐγωγε λίπαμε ὁρμωτῆσαι τ' πρόβυτλω; ἢ πῶς, ὦ Ερμότιμε, συμβιλεύεις; Ερ. ὅτω' λικαιότατα γὰ ἐπιπλῆξαι δοκᾶ μοι. Λυ. πρὸ γὰ ἐμοιγε, ὦ Ερμότιμε, ἀλλὰ τὸ μετὰ τῦτο ἐκ ἐᾶ οἶδα ἀ ἐμοίως πρὸ σοὶ λέξα· ἐμοὶ μὲν γὰ κὴ τῦτο πάνυ δοκᾶ. Ερ. τὸ ποῖον; Λυ. ὑπάξα λυλαλὸ ὁ αὐτός, κὴ φύσα πρός με ὠλίπτως, ἀνάλαμγον τοίνυν πάλιν τις ἡμῖν, ὦ Λυκῖνι, τὰ Στωικῶν μόνα ἀδὺς, καθάπερ ὁ σὸς φίλος ὗτος, ὁ Ερμότιμος, ἀποδεμήσας ὑμᾶς ὠφελιώσοντι, μήτι ἐς Πλάτωνος, μήτι παρὰ τ' Επίκυρον, μὴ

pibus: Tu uerò unde hæc cognita & explorata affirmas, audaciß imè? neq; enim unquà à nobis susceptа ad exteros populos profectione peregrinatus es, neq; per Iouem qualia apud exteras nationes sint, unquam peruestigasti, aut præsens oculorum testimonio didicisti. An uerò hunc senem nõ rectè et grauiter sentire prædicarem? Aut qd tu consilij in mediũ adfers Hermotime? HER. Imò uerò tuæ sententiæ assentior: iustißimè enim mihi uidetur eius temeritas ita posse cõpesci. L. Et quidè mihi, ô Hermotime. Cæterùm quod posthac dicturus sum, quomodo tibi mecum conueniat, scire nõ possum: mihi quidem & illud iam ualde persuasum est. HERMOTIM. Qualè nam illud est? LVCIAN. Nempe uir ille probabili inductione inferet dicturus: Ergo absurdè propositus est nobis quispiam Luciane, qui saltem Stoicorum placita calluerit, quemadmodum amicus ille tuus Hermotimus, cum nunquam peregrè profectus, neque ad Platonis Academiam se contulerit, neque apud Epicurum diuerterit,

μὴ ὅλως πρὸς ἄλλον τινά. ἀ
τοίνυν λίγει, μηδὲν ὅτῳ καλὸν
εἶναι, μήτ' ἀληθὲς παρὰ τοῖς
πολλοῖς, οἷα τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐ-
στὶ, καὶ ἃ ἐνένυκα φησὶν, ὃν ἂν σὺ
λόγως ὀρθοὺς εἶναι δόξειέ σοι,
πρὸς ταῦτα ἀποφαινόμενος,
καὶ ταῦτα, ἵν' ἁπλῶς, ἀδικῶ-
στι ἴῃ Αἰθιοπίκης τὸν ἱστορ
πάλιν προελθόντι βάλει, ἀ
ποκρίνωμαι αὐτῷ· τὸ ἀληθὲ-
στατον ἐκεῖνο λαλαλέ, ὅτι ὀλ
μᾶς τὰ μὲν Στωϊκῶν ἡμῖ πά-
νυ ἐκμανθάνομεν, ὡς ἂν κα-
τὰ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἀξιοῦν-
τες. ὃν ἀγνοεῖμεν δὲ ἡ τὰ ὑπὸ
τῶν ἄλλων λιγόμενα· ὁ γὰ λε-
λάσυκλος κἀκεῖνα μεταξὺ ἡ
μῖξαι πρὸς ἡμᾶς. ἡ αὐα-
βῆναι γε αὐτὸ, προσῆκε αὐ-
τόν. ὦ νομίζειε ἐντεῦθεν σαι-
νῶσθαι ἡμῖν τὲ ἀμφὶ τὸν
Πλάτωνα ἡ Πυθαγόραν ἡ Ε-
πίκυρον, ἡ τὲς ἄλλες, ἐχὶ δὲ
ἀνέγκλασεν τὰς ἂν ἐπεῖν
πρὸς ἐμὲ εἶκ ποιεῖ, ὦ Λυκῖνε,
ἡ ἑτᾶρός σου ὁ Ερμότιμος;

neq; omnino cũ alio quoq; fa
miliaritatẽ cõtraxerit. Itaq;
si dixerit nihil ita pulchrũ
aut ita uerũ inueniri apud
omnes reliquos, qualia Stoi
corũ sunt, et quæ ab illis asse
runtur: an non iure optimo
temerarius & audax tibi
uideri debeat, de omnib. defi
niẽdi & pronũciãdi autho
ritatẽ sibi sumẽs, maximè ue
rò cum tantum unius sectæ
peritus sit, neq; unquam ex
Aethiopia uel alterũ pedem
protulerit? Quid uerò existi
mas illi respõdẽdũ esse? Nũ
uerißimũ illud, nos uidelicet
Stoicis addictos, illorũ phi
losophiam perdiscere, iuxta
quã dignũ putemus philoso
phari? neq; tamẽ nobis ob
scura sunt ea quæ dicuntur
ab alijs: siquidẽ præceptor
noster, & illa inter disse-
rendum proponit, refellens
subuertensq; illa satis argu
tè. Num uerò existimas hoc
responso audito tacituros esse Platonicos & Epicureos, tũ
etiã alios? An' non in risum soluti iure optimo ad me dice-
rẽt: Qualiá nã facit familiaris tuus Hermotimꝰ, ô Luciane,

qui

ἀξιοῖ τοῖς ἀντιδίκοις περὶ ἡμῶν πιστεύειν, ἢ οἴεται τοιαῦτα ἄνευ τῶν ὑμετέρων, ἁπλῶς αὐτὸν ἐκπύνθανει φῶσιν, ἢ ὃν ἀληθῶς, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθὲς, ἐκποιῶ τινα κρὸς τῶν ἀθλητῶν ἰδίᾳ ἀσκούμενον πρὸ τῆς ἀγῶνος, λαπτίζοντα ἐς τὸν ἀέρα, ἢ πρὸς κροῶ πλήττοντα, τὸν αὐτὸν γυμνασιῶ διῆγον παίοντα, σὺν ὃς αὐαιμυρύξει αὐτὸν ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἀμαχόν τινα; ἢ ἐκάνα μᾶλλον εἰκότως ῥᾳδίαν ἄνευ, κρὸ ἀσφαλῆ τὰ παγκράτια, ἀδεῶς αὐταιρομένου αὐτῶ, τῶν δὲ νίκλω τιμικῦν τα κρίνοντα, ὁπόταν καταγωνίσηται τὸν αὐτίπαλον αὐτῶν, κρὸ κρατήσῃ, ὁ δ' ἀπαγορεύσῃ, ἄλλως δὲ ἔ; μὴ τοίνυν μηδὲ Ερμότιμον, ἀφ' ὧν αὐ οἱ διδάσκαλοι αὐτοῦ σκιαμαχῶσι κρὸς ἡμᾶς ἀπόντας, οὐδὲν

qui dignatur aduersarijs de rebus nostris fidem habere, prorsus existimans eusmodi esse omnia nostratia, qualia ipsi falsò confingunt & dictitant, quorum aut ipsi imperiti sunt, aut ipsam ueritatem de industria celãtes obfuscãt improbi? An igitur si uiderit aliquem ex athletis exercẽtem se priusquam in arenam descenderit, calcitrãtem in aera, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet aduersarium, illum ideo statim proclamabit præfectus certaminis esse inuincibilem? Aut non potius existimabit perfacile esse tutum esse, ita pueriliter & iuueniliter Thrasonem gloriarum plenum agere, nullo aduersario illi repugnante: ipsam autem uictoriam tunc primùm decernendam esse, quando aduersarium fortiter deiectum prostrauerit, & superior certãdo euaserit, altero laßitudine confecto, alioqui uerò nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab his quibus præceptores sui aduersum nos absentes in umbra dimicant atque digladiãtur,

εἰ ἐνδυ κρατεῖν αὐτὸς, ἢ τὰ ὑμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς αὐτὰ ῥᾳδίως ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν; ἐπὶ τοιῷδε τοίνυν ὁμοίου ἂν εἶναι τοῖς τῶν παιδίων οἰκοδομήμασιν, ἃ κατασκευάσαντες ἐπάνω ἀφῆκαν, εὐθὺς αὐτὰ καθαίρουσιν. ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς τοξεύμασι μελετῶσιν, οἱ κἀφ' ἡμῖν τινὲς σωφρονοῦντες, ἔπειτα ὧδε κοντοῦ πήξαντες, ἀπὸ πόρρω προδήλους, σχάζουσι καφίντες, καὶ λύτροις τισι, καὶ διαπέρασι τὰ κάφη, κἀνήραγον οὐδένας, ὥς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς τὸ βέλος διὰ τῶν φρυγάνων. ἀλλ' οὐ πόρρω γε οὕτω ποιοῦσιν, ἀλλ' ἐνυβρίσαντες τοξόται, ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινοῦνται ἀφ' ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύσοντες· ἔπειτα οὐ τὰ τοξευθησόμενα κινεῖσθαι ἀξιοῦσιν, ἀλλ' ἑστῶτα, ἀλλ' προμεμελετηκότα τὸ βέλος, ἵνα αὖ ἁμάρτωσιν, ἀλλὰ διὰ μέσου λάβωσιν, ὡς ἔνι μάλιστα,

illos uictores esse putet: aut ea quæ à nobis asseruntur, tam sine negocio posse resellí aut subuerti: Nquoniã illud persimile esset puerorũ ædiculis, quas illi ut infirmas parare solent, ita protinus subuertunt ac diruunt. Aut per Iouem etiam his qui exercitio sagittandi sunt occupati, qui stipulis quibuspiam colligatis, & super contum fixis, nec ita procul positis, emisso telo iaculãtur ac si quando forte fortuna collimantes scopum tetigerint, stipulasq; præfixas iaculo penetrauerint, ilico exclamãt quasi re magna peracta, si telum per sarmenta euolarit. Cæterùm nequaquam ad hunc modum Persæ facere consueuerunt, sed neq; Scythæ, quotquot illorum arcu & arte iaculandi præcellunt: uerùm initiò ipsi equis insidentes, obequitando emittũt iaculũ: deinde etiã ea ipsa faciunt mobilia, ad quæ arcu collimãt, nõ stabilia, aut sagittam expectantia donec inciderit, sed cumplurimùm fugiẽtia, nempe fe-

ras,

λισα, δορία γέ τοι ὡς τὸ πολὺ κατατοξεύσει, καὶ ὀρνίθων ἐνιοι τυγχάνουσιν. ἵν' ἀεί ποτε καὶ ὅπῃ ποτὲ μὴ ἀφῇ σκοπὸν μὴ πεφαβλῶσα τὸ τόνδε τὸ πλαγίως, ξύλον αὐτίνα τινα, ἢ ἀσπίδα ἀμοβοίνιον προβάλλουσι διελαύνουσι, καὶ οὕτω πιστεύουσι καὶ ἐπὶ ὅπλων σφίσι χρῆσθαι τὸν ἴσον. ἀπὸ τούτου, ὦ Λυκῖνε, παρ' ἡμῶν Ερμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι αὐτῶν φρύγανα προβάλλουσι καλοῦσιν, ἔπειτα φασὶν αὐδρῶν ὑπλισμένων κινδυνεύειν. καὶ ἀνάγκας ὑμῶν γραψάμενοι, πυνθάνουσι πρὸς ἑκάστας, καὶ κρατήσαντες, ὡς τὸ εἰκὸς, κρατεῖν ἡμῶν οἴονται, ἀλλὰ φάσκειν αὖ ἴσας πρὸς αὐτὰς τὰς Ἀχιλλέως ἑκάστας, ἃ φησι πρὸς Ἕκτορα,

ὑμῖν δ' ἡμῖν πρόσθεν λαΐνεσι μίτυπεν.

ταῦτα μὲν οἱ ξύμπαντες, ἐν τῷ μέρει ἕκαστος· ὁ Πλάτων δ' αὖ

rus, & maximè uolucres feriunt. Quòd si nonnunquam scopus quoque feriendus est, emissi teli firmitate & impetu lignum trāsuersim obtectum, aut scutum bouinis coriis confectum præponentes, transfigunt: ac tunc quidem bonam spem habent fore ut eorum tela etiam per arma, ubi usus erit, penetrēt. Quapropter, ô Luciane, dic nostris uerbis Hermotimo, præceptores eius sarmentorum seu stipularū fasciculos propositos telis petere: deinde ambitiose gloriari homines armatos se deuicisse: insuper aduersus imagines nostras depictas pugilū more depugnare: quibus etiam, ut par est, superatos, nos prostratos esse existiment. Atqui unusquisque nostrūm ad illos dicere possemus, quod ab Achille dictū est de Hectore:

Ille meam haudquaquam galeam, cristasq; comantes
Aspicere audebit. —

Hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singulatim autem alius alia. Plato

δ' αὖ μοι δοκῶ καὶ διηγήσασθαι ἄλλό τι τῶν ἐν Σικελίᾳ, ὡς εὗρεν ἐλθὼν τὰ κλῆπτα. τῷ γὰρ Συρακουσίῳ τύραννι φασὶ δυσῶδες εἶναι τὸ σῶμα, καὶ ἔτι ἰδιωτικὸν διαλαθεῖν αὐτὸν, ἐλθόντα τολμῆντα ἐπιχρίσαι τὸ γαῦνον αὖ λρα, μέχρι δή τινα χρόνον ξένῳ, συνοικοῦντι αὐτῷ, τολμῆσαι καὶ ἐπιπλῆξαι ὅπως ἔχει. τὸν δὲ πατρὸς τῆς γυναικὸς ἐλθόντα τῆν ἑαυτοῦ ὀργίζεσθαι, ὅτι ἐκ ἐμήνυσε πρὸς αὐτὸν εἰ λῆ μάλιστα τῶν ἀνοσιωτάτων. τὸν δὲ παραυτίκα θυμοῦσθαι συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ· κατὰ γὰρ τοῦ μὴ πατραπᾶσθαι ἄλλου αὐλῆτος, μηδὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, οἰησθῆναι ἅπασι τοῖς αὐλήταις τοιοῦτό τι ἀποπνεῖν τοῦ σώματος. καὶ Ἑρμότιμον τὸν Πυθαγορικὸν, ἅτε μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυνὼν, φάναι ἂν ὁ Πλάτων,

hauddubiè mihi uidetur aliquid narraturus eorũ quæ facta comperit in Sicilia, quorum non pauca habet cõperta. O Siquidem perbibent Geloni Syracusiorum tyranno os fuisse putridum, infectumq; graueolentia: quod per multum temporis illum latuit, cum nemo auderet ob hoc ipsum reprehendere, uirum præpotentem tyrannide, donec illi mulier peregrina adducta, rem ut se haberet, sumpta audacia exposuisset. Quare ille inflammatus iracundia, uxorem suam acceßit, grauiter cum ea expostulans, quòd illi non palam feciſſet fœtidi oris graueolentiam, cum eius uitiosæ animæ probè fuisset conscia. Illa uerò orauit sibi habendam esse ueniam, propterea quòd nunquam antea ullum alium uirum sit experta, neq; cum quoquã tam propè cõgressa, ita ut pro certo putarit in uniuersum omnes uiros non aliam animam ore exhalare. Itaque Hermotimus, quia cũ solis Stoicis commercium habuit, proculdubiò diceret Plato, non

τῶν, ἀνίσως ἀγνοεῖ ὁποῖα τῶν ἄλλων τὰ γόμματά ὄστιν. ὅμοια δ' αὖ ηκὶ Χρύσιππος ἄπορ ἂν, ἢ ἔτι πλείω τούτων, ἀπορρίψας αὐτὸν ἀνερώτων, ἐπὶ τὰ Πλάτωνος ἐρμήσαιμι, πεισθέντας τινὶ τῶν μόνῳ πλάτωνι ὡμιλικότων. νῦν τι λέγω ξυνιὼν φημι, ἄχρις οὗ ἄλλον ἢ, τὶς ἀληθὲς ὄστι προσάρασις ἐν φιλοσοφίᾳ, μηδεμίαν ἀρεσθαι· ὕβρις γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιοῦτον. Ηρ. ὦ Λυκῖνε, πρὸς σὲ Ἐγίας Πλάτωνα μὲν ἢ Ἀριστοτέλη ηκὶ Ἐπίκουρον, ηκὶ τὰς ἄλλας ἀφιεμὲν ἀσωμένως· εὖ γὰρ ἴσμεν, ἀνταγωνίζεσθαι αὐτοῖς. νῦν δὲ, ἐγώ τε ηκὶ σὺ, ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν, ἢ τοσοῦτόν ὄστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ φημι αὐτὸ εἶναι. Διὸ παῖ δὴ, ἢ τῶν Γήλων γυναῖκα, τί ἐθέλει καλεῖν ἐκ Συρακουσῶν ἐπὶ τὸν λόγον;

to, non iniuriâ nescius est qualiánam aliorum sint ora. Non dissimilia fortasse & Chrysippus diceret, & his etiam multo plura, si illo indemnato & indicta caussa relicto ad Platonis Academiam à quodam eius assecla persuasus me recipe rem. Iam, ut tandem paucissimis uerbis totius rei summam complectar, ita statuo, dum quidem in incerto fuerit quæ nam uera sit secta philosophandi, nullam esse eligendam, propterea quòd non careat contumelia, si hac electa, aliam neglexerit. HERM. Per societatem domesticam, Luciane, age Platonem quidem & Aristotelem, quin etiam Epicurum & alios missos faciamus. Neq; enim ex dignitate mea est, ut aduersus illos ego conflictet. Cæterum nos duo, ego inquam & tu, accuratè discutiamus, num res philosophica tale quiddam sit, cuiusmodi ego esse affirmo. Aethiopas autem, aut Gelonis uxorculam, quorsum nam opus erat ex Syracusis usque ad nostrum colloquium accersere?

LVC.

Αν. Αλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτω-σαν ἐν πολλῷ, ἡμῖν δὲ λοιπὸν πρὸς τοῦτο ἄνωθεν πρὸς τὸν λόγον· σὺ δὲ λέγε ἤδη, θαυμασὸν τὸν γάρ τι ὁρᾷν ἔοικας. Ερ. Δοκᾶ μοι, ὦ Ανεῖνε, ἡδὺ πάνυ λωφητὸν ἄνωθεν, μόνον τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, ἀλλως τἀληθὲς ἀπὸ τούτων, πῶς μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιλάθῃ τις ἐκμαθὼν ἅπαντα. οὕτω δὲ σκόπει, ὡς τις λέγει πρὸς σὲ μόνον τοῦτο, ὡς οὐ δύο δυάδες τέτταρα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν, ἆρα δόξαις ἂν ἐμοῦ πρὸς ἅπαντα οὕτω βάσκανος τῶν ἄλλων, ὅσοι ἀριθμητικοί, μή τις αὖ ἐκ πίσης, ἢ ἑπτὰ λέγων αὐτὰς ἄνωθεν, ἢ αὐτίκα ἡλίκος ἂν ὅτε αὖθις ἐκαθῇ λέγει; Αν. αὐτίκα, ὦ Ερμότιμε. Ερ. τί που δῆτ' ἂν δόλιον ποιοῖμεν ἄνδρα σοι δοκᾶ, ἐντυγχάνοντά τινα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς

LVC. Sanè illos quidem missos faciamus, quandoquidem tibi ad nostram disceptationem parum utiles et superuacanei uisi sunt. Tu uerò dic modò: appares enim similis quiddam admirandi dicturo. HERM. Mihi Q equidem prorsus uidetur, Luciane, omnibus modis fieri posse, eum qui tantummodo Stoicorum dogmata perdidicerit, ex illis ad unguem cognitis uerum nosse, tametsi aliorū decretis posthabitis nequaquam singula perdiscendo excusserit. Considera uerò tecum, ad hunc modum ratione inita, si quis hoc tantum ad te dixerit, duabus dyadibus numerum quaternarium absolui. Ergo tibi iam circumeūdum est, & uiriti exquirendum ab alijs omnibus, quotquot arithmeticæ non sunt rudes, ne forte quispiam inter illos sit qui dicat, bis duobus quinque aut septem constitui. An non illicò tibi planum sit eum uirum uera dicere? LVCIA. Illicò quidem, ô Hermotime. HERMOTIM. Quî igitur tibi fieri posse non uidetur, eum qui solùm in Stoicorum

κεῖς λέγουσι τἀληθῆ, παίδιά δέ τε, αὐτοῖς, ἢ μικρὸν δέονται τῶν ἄλλων, ἀλλ' ὅτα ἐστὶ δυ αὖ ποτε τὰ τέτταρα πέντε γένοιντο, δεῖ ἂν μυρίοις πλάτωνος ἢ Πυθαγόρου λέγουσιν; Αν. οὐδὲν πρὸς ἐμέ, ὦ Ἑρμότιμε· τὰ γὰρ ὁμολογούμενα τοῖς ἀμφὶ σβυτυμέδους εἰκάζεις, ὡς οὐ διαφέροντα αὐτῶν. ἢ τί σὺ φαίης; ἔστιν ᾧ τινι ἐν τετύχηκας, λέγοντι τὰς δύο δυάδας συντιθέσας, ἢ τετρὰς, ἢ ἑπτὰς, ἢ ἑνδεκὰς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν; Ερ. ἐκ ἔγωγε, ὦ μαίνοιτ' ἄν, ὃ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων. Αν. τί δαί, ἐντετύχηκας πώποτε, ὃς πρὸς Χαρίτων τοσούτων ἀληθεύειν, Στωϊκῷ τινι, ἢ Επικουρείῳ, μὴ διαφερομένοις περὶ ἀρχῆς ἢ τέλους; Ερ. ἐδαμῶς. Αν. ὅρα τοίνυν, μή πως μὴ παραλογίσῃ, ὦ γενναῖε, ὃς

corum ſcholam inciderit ue ritatem dicentium, illorũq; ſermonibus planè perſua ſum, aliorum non amplius egere ductu & auſpicijs, cũ certus iam factus ſit, nunquam fore ut quatuor quinque fiant, non ſi infiniti Pla tones aut Pythagoræ diuerſum affirmauerint? LVC. Nihil R. aduerſum, quod aiunt, dicis ô Hermotime, cũ ea quæ omnibus iamdudum ſunt certa & perſuaſa, reb. dubijs & incertis aſſimulare non dubites, longè lateque inter ſeſe diſſidentia. Quid autem reſpondes? eſſene aliquem quo cum tu ſermonem ſociaris, contendentem duas dyadas cõiunctas, aut ſeptenariũ aut undenarium numerum conſtituere? HERM. Haudquaquam ego, niſi fortaſſe per inſaniam deliraret, negans ex his non niſi quatuor excreſcere. LVCIA. Quid autem? incidiſti ne aliquando (& per Gratias uerum dici uolo) in Stoicum aliquem & Epicureum de rerum principijs, & bonorum fine inter ſe non diſſidentem? HER. Nunquam. LVC. Proinde etiam atque etiam uide, ne tuis falſis & euanidis rationib. me fraudulẽter decipias,

ταῦτα, φίλον ὄντα. ἕτοιμός τῶν γὰρ ἡμῶν, οἱ τινὸς ἀληθούσειν ἐν φιλοσοφίᾳ, σὺ τοῦτο προφερώσας, ἕλκεις φρῶν τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων, ὡς ἔτοί εἰσὶν οἱ τὰ λίτ δύο, τίσσαρα τιθέντο τοῦ, ὅπερ ἄδηλον ἐ ἔτως ἔχει. φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Επικούρειοι ἢ Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν ἅτω ξυν τιθέναι, ὑμᾶς δ' οὐκετι ἢ ἐπὶ λέγειν αὐτά. ἴσως δὲ λοιποί σει τάτε ποιεῖν, ὁπόταν ὑμᾶς μὲν μόνον τὸ καλὸν, ἀγαθὸν ἡγεῖσθαι ἕναι, οἱ Επικούρειοι δὲ τὸ ἡδὺ; καὶ ὅταν ὑμᾶς λέγητε σώματα ἕναι ἅπαντα, ὁ Πλάτων δ' νομίζει καὶ ἀσώματόν τι ἐν τοῖς οὖσιν ἕναι· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐφ' ὑμῶν, πλουσιωτικῶς πάντων τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβών, ὡς αὐταμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, καίτοι αὐτιλαμβανομένων τῶν ἄλλων,

decipias, maximè uerò amicum tuum existentem. Cum enim nos subinde quæramus quinam in philosophiæ studijs uera loquantur, tu nihil cunctatus hoc præoccupatum Stoicis attribuisti, dicens illos esse qui bis duo quatuor esse statuerint: quod quidem obscurum est. num ita se res habeat. fortasse enim dicerent Epicurei aut Platonici uestram hanc esse compositionem: nos autem quinque aut septem illa esse dicimus. An non uidentur hoc ipsum tibi egregiè præstare, cum uobis hoc solum quod bonestum est, bonum esse putantibus, Epicurei uoluptatem summum bonum esse statuant? Et cum uos pertinacissimè contendatis omnia esse corporea, Plato tamen eius opinionis est, ut censeat in rerum natura nonnihil quoque esse incorporeum. Et quod primo loco dixi, nimium auidè illud quod in dubio uersatur, tanquam minimè dubitanter proprium illud Stoicis habendum tradidisti. Iam cum alij hoc sibi uendicent,

ἄλλων, ηδὲ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἔνθα δὴ κρίσεως μάλιστα, οἶμαι, δεῖ. σὺ μὲν δὴ πρόδηλον γέγραται τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ὄντι μόνων, τὰ δὲ δύο, τέτταρα ἡγεῖσθαι, ὥρα σοι πᾶσι τοῖς ἄλλοις. ἔχει δ' οὖν αὐτὸ τοῦτο πῶς διαμάχωνται, πάντων ὁμοίως ἀπεχθέσθαι, ἢ ἀδίκως ὅτι πρὸς χάριν διαλέγεσθαι δέξομαι. Ερ. ἴσως μοναδικῶς, ὦ Λυκῖνε, ξωϊκῶς, πῶς βούλομαι εἰπεῖν. Λυκ. ἐκεῖνο σαφέστερον χρὴ λέγειν, ἃ ἐτόλμησέν τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φύσεως. Ερ. ἔσῃ αὐτίκα εἴσῃ τι λέγω· ἐγὼ μὲν γάρ τινας δύο διελυόμην ἃ τὸ Ασκληπιεῖον, ἢ ὃν τῷ Διονύσου τὸ ἱερὸν, εἶτα μετά τοι φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἐπολωλέναι, δήσας δή πως ἀμφοτέρους ἱερὸν ὑδωρ αὐτοὺς, ἐπόπτρους ὑπὸ πάλαιον ἔχει τὸν φιάλην.

cent, dicántque illud esse, sanè ibi tum summo iudicio opus esse opinor. Porrò autem si apud omnes in confesso esset, solos Stoicos uerè autumare bis duo esse quatuor, alijs mea quidem sententia conticescendū est. Quamdiu uerò ea de re inter ipsos contentiosè diglaediantes anceps est controuersia, omnes ex æquo audiendi sunt, aut compertum habere, uideri nos ad gratiam ferre iudiciū. HERMOTIM. Non uidêre mihi, Luciane, intellexisse quid dicere uoluerim. LVCIAN. Ergo crassius & manifestius explicandum tibi erit aliud quippiam dicturo, tantum uide ne tale aliquid debinc addu cas. HERMOTIM. Scies actutum, cuiusmodi sit quod dico. Ponamus enim duos aliquos in Aesculapij aut Dionysij fanum ingressos, deinde phialam quandam è rebus sacris esse sublatam atque deperditam: hauddubiè iam summoperè necessarium est, ut ambos inuestigatione habita perscrutemur, uter nam illorum phialam in sinu abditam habeat.

LVC.

Αν. καὶ μάλα. Ερ. ἔχει ἢ πάν-
τως ὁ ἕτερος. Αν. πῶς γὰρ ὅ, τι
γε ἀπόλωλεν; Ερ. ἐκεῖνον οὖν πα-
ρὰ τῷ πρώτῳ σύρας αὖθις, ἐπ-
ἐστι τὸν ἕτερον ἀποδύσεις, πρόδη-
λον γὰρ ὡς ἐκτίσει. Αν. πρόδη-
λον. Ερ. καὶ ἅμα μὴ σύροιμεν ἐν
τῷ τὸ πρότερον πέλαγος, ὃ ἕτερον
πάντως ἔχει, καὶ δεῖν ὁρμοῦντας
δεῦρο οὕτω δεῖ. Αν. ἔχει καλῶς. Ερ.
καὶ ἡμᾶς ἴσως, ἐὰ σύροιμεν ὅτε
μὲν παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς τὴν
φιάλην, ἐπ' ἔτι ὁρμοῦντας ἴδωμεν
ἄλλας ἀξιώσομεν, ἔχοντες ὃ πά-
λαι ἐζητοῦμεν· ἢ τίνος γὰρ ἕνεκα
ἔτι κάμνοιμεν; Αν. ἀληθῆ,
ἅμα σύροιτε, καὶ ὑμεῖς ἴ-
σχυτε ἀφίεναι ὡς ἐκεῖνο ἕως τὸ
ἀπολωλὸς, ἢ ἐ ὅλως γνώριμον
ὑμῖν ἐν τῷ αὐθάπτα. νῦν δέ,
ὦ ἑταῖρε, πρόσθεν μὲν ὀ δύο
ἦσαν οἱ παρειλθόντες ἐς τὸν νεών,
ὡς αὐτάγκαιον εἶναι τὸν ἕτερον
αὐτοῖν τὰ φώρια ἔχειν, ἀλλὰ

LVC. Maximè. HER. Omnino autem alterum habere necesse est. LVC. Et cur non, si quidem deperdita est? HER. Proinde si apud priorem amissam phialam inueneris, alterum nequaquam exuendum esse putas. iam enim palàm est illã non habere. LVC. Sanè palàm est. HER. Et si in prioris sinu reperta nõ fuerit, alterum habere sanè cõsentaneum est: neq; hic longa perscrutatione opus est. LVC. Certè enim habet. HER. Ergo nos quoq; si apud Stoicos phialam iam inuentã habemus, alios perscrutandos esse superuacuũ & indignum existimamus, habentes quod dudum tantopere quærebamus: aut quã obrẽ inani labore nos ipsos amplius defatigaremus? LVC. Nullius profectò gratia, si reperta phiala penes uos fuerit, illaq; inuenta pro certo compertum habetis illud ipsum esse quod erat deperditum: aut planè uobis cognitum est donarium. VIam uerò ô amice, non saltem duo sunt qui templum ingrediuntur, ut necessarium sit alterum habere rem furto subtractã, uerùm

profectò

μάλα πολλοί τινες. ἔτα καὶ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ ἄδηλον ἦ, τί π. Τί δῆτα, ἔστι φιάλη τις, ἢ σκύφος, ἢ στέφανος. ὅσοι γὰρ ἱερᾶς, ἄλλο δ' ἄλλα ἔναυ λέγουσι, καὶ δὴ καὶ πρὸ τῆς ὕλης αὐτῆς ὁμολογοῦσιν· ἀλλ' οἱ μὲν χαλκῆ, οἱ δὲ ἀργύρεα, οἱ δὲ χρυσᾶ, οἱ δ' ὅλως λίθινον εἶναι αὐτὸ φάσκουσιν. ἀλλὰ νῦν τοίνυν ἅπαντας ἀποδῦσαι τοὺς εἰσελθόντας, καὶ βέλτιον σκοπεῖν τὸ ἀπολωλός. καὶ γὰρ ἂν παρὰ τῷ πρώτῳ σύνδυσι φιάλην χρυσῆν, ἔστι καὶ τοῖς ἄλλοις σοι ἀποδυτέον. Ερ. διὰ τί, ὦ Λυκῖνε; Λυκ. ὅτι ἄδηλον, εἰ φιάλη τὸ ἀπολόμενον ἦν· εἰ δ' ἦν καὶ τοῦτο ὑπὸ πάντων ὁμολογηθέν, ἀλλ' ὅτι γε χρυσῆν ἅπαντες φασὶν εἶναι τὴν φιάλην, εἰ δὲ καὶ μάλιστα γνώριμον γένοιτο, ὡς φιάλη ἀπώλετο χρυσῆ, ἦ σὺ παρὰ τῷ πρώτῳ σύνδυσι φιάλην χρυσῆν,

profectò illorum magna est copia. Deinde non minus obscurum est, quid illud tandem sit quod deperditum est, num phiala quæpiam, num scyphus, num corona. Quotquot enim sacerdotes sunt, subindè alius aliud esse affirmat: quippe qui neque de ipsa materia unanimiter consentiunt, uerùm hi ex ære, alij ex argento factum, partim autem aureum, partim uerò argenteum illud esse dictitant. Itaque planè operæprecium esse uides, detractis uestimentis omnes in templum ingressos exui, si animus est rem amissam inuenire. Quanquā enim apud primum aurea phiala tibi reperta fuerit, nihilo secus tamen & cæteri pari opera sunt exuendi.

HERMOT. *Quamobrem, ô Luciane?* LVCIA. *Propterea quòd incertum sit, num phiala illud ipsum sit quod erat amissum. Tametsi uerò & hoc uno ore omnes confessi fuerant, haud tamen omnes auream fuisse phialam confirmabant. Porrò autem ut maximè inter omnes constet auream phialam esse amis-*

σῶ, ἀλλ' ὅτι πάνυ διαφερόντως ἐστὶν ἐκείνης· ἢ γὰρ δῆλον ὡς, εἰ αὐτὰ ἐᾷ ὁ τῶν θεῶν, οὐκ ἂν οἴει πολλὰς φιάλας εἶναι χρυσᾶς; Ερ. ἴσως γε. Λυ. διὰ τοῦτο δὲ οὐ πάντας εἶναι ὁρῶν τοῦτο, ἡγῇ τὰ παρ' ἑκάστῳ ὄντα ἅπερ ἐστὶ ταῦτα εἰς μέσον καταθέντα εἰκάζειν ἕ, τί ποτε αὐτῶν πρέπει ἑκάστῳ θεῶν κτῆμα εἶναι. ἐγὼ γὰρ τὸ πλῆθος πολλῶν ἀπορίαν παρεχόμενον, τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἴσως τὰ ἀποδυσόμεθα ἔχει τι παύσεως, ὁ μὲν σκύφος, ὁ δὲ φιάλη, ὁ δὲ στέφανος. καὶ ὁ μὲν ἐκ χαλκοῦ, ὁ δὲ ἐκ χρυσοῦ, ὁ δὲ ἀργύρου. ἀλλὰ ὃ ἔχει, τοῦτο ἱερόν ἐστιν, ἀλλήλων ἄλλων. πᾶσα τοίνυν αὐάγκη ἀπορεῖν, ὅν τινα ἱερόσυλον εἴπῃς, ὅπως γε καὶ ἐν ταύτοις τὰ ὅμοια ἔχων, ἄδηλόν ἐστιν ὅστις ὁ τὰ τοῦ θεοῦ ὑφῃρημένος· ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἰδιωτικὰ

sam, tamen ne sic quidem alios perscrutandi finem facies: neq; enim tibi constabit, num Dei sit illa ipsa: aut non reputas infinitas esse phialas aureas? HERM. Sanè censeo. LVC. Igitur omnibus modis necessarium est, perscrutantẽ omnes accedere, & illis quæ apud quemque inuenerit, in mediũ depositis, cõijcere quidnam ex eisdem diuinũ donariũ potißimùm sit existimãdũ. Etenim quod omniũ maximè dubio inuoluit animum, illud est, quòd unusquisq; exutorum aliquid apud se habeat, hic scyphũ, ille phialam, alius coronã, et hic quidem ex ferro fabricatam, alter autem aureã, tertius argenteam. Nõdum uerò clarum est & perspicuum, num hæc sit res sacra, quod habetur. Quare magnam tibi impositam esse uides necessitatem dubitandi, quémnam ex tanto numero sacrilegij insimules. Vbi uerò omnibus essent paria & similia, iuxtà foret incertum cognitu, quinam diuina donaria sustuliſſet. sunt enim harum rerum possessiones etiam priuatæ,

κὰ ἔχειν. τὸ δ' ἄτοπον τῆς ἀγνοίας ἐν ὅτῳ, οἶμαι, τὸ ἀντιγέγραφον εἶναι τῷ ἀπολωλέναι φιάλην. ἔῶμεν γὰ φιάλην ἀπολωλέναι, ὡς ἔγγε ἐπιγέγραπται τῷ τὸ θεῖ τὸ ὄνομα, ᾧ τῷ αὐτὰ θύοντι, ἕτερον ἂν ἐνόμιζεν, καὶ ἐρόντος τῷ ἐπιγεγραμμένῳ, ἐπεπαύμεθ' ἂν ἀποδύοντες, καὶ ἐνοχλοῦντες τοὺς ἄλλους. οἶμαι δέ σε, ὦ Ερμότιμε, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυμνικοὺς ἐωρακέναι πολλάκις. Ερ. καὶ ὀρθῶς οἴει. πολλάκις γὰ, καὶ πολλαχόθι. Λυ. ᾗ δὴ φῂς καὶ πρὸ τοῦ ἀθλοθέτας αὐτοὺς ἐναδῆσαι; Ερ. νὴ Δία, ἐναγχος Ολυμπιάσιν ὧδὶ τὰ λαιὰ τῶν Ελλανοδικῶν, Εὐανδρίδα τοῦ Ηλέως υἱέως μοι πρεσβυτέρου, ἐν τοῖς ἱππικοῖς πολίταις. ἐπιλύμην γὰ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ παρὰ τοῖς Ελλανοδίκαις γιγνόμενα. Λυ. οἶδα δὴ καὶ τοῦτο, πῶς πλησίον, ἐν τινα ᾗ τινι χρὸ παλαίειν,

uatæ. Cæterùm ignorantiæ causſam unam eſſe arbitror, quòd nullo titulo inſcripta ſit deperdita phiala. Ponamus enim amiſſam eſſe phialam, quæ ſi Dei nomine, aut eius qui illum templo dicatam conſecrauit, foret inſignita titulo, minori in perſcrutando labore defatigaremur, & ea quæ inſcriptiuncula notata foret reperta, finem faceremus exeundi, & alios perturbandi. Opinor autem, Hermotime, iam te ſæpenumero gymnicis certaminibus interfuiſſe. HER. Et rectè quidem opinaris: iam enim perſæpe interfui. LVC. Nunquid igitur etiam aliquando iuxta Athlothetas conſediſti? HER. Per Iouem nuper in Olympijs læuum latus iudicum ſedendo claudebam, Euandrida Elei filio inter

ciues ſuos ſpectaculum mihi præoccupante. Cupicbã enim ſingula propius inſpecta cognoſcere, quæ fierent circa iudices. LVC. Proinde etiam illud exploratum habes, quæ ſortiendi ratione uti ſoleant, cuinam cum quoq; luctandũ,

ἢ παγκρατιάζειν: Ερμ. οἶδα γάρ. Λυκ. οὐκοῦν ἄμεινον σὺ ἔφοις, ἐγγύθεν ἰδών. Ερμ. τὸ μὲν πάλαι δήν, ὦδὶ Ηρακλείους ἀγωνοθετοῦντος, φύλλα λάβυνε. Λυκ. μή μοι τὰ πάλαι, ὦ Ερμότιμε, ἃ δὲ ἄλλος ἐγγύθεν, ἐπαύρω λέγε. Ερμ. πάλαι μὲν ἀργυρᾶ πρόκειται ἐφεδρεῖα τοῦ θεοῦ, ὃν ταύτῃ ἐμβάλλοντα κλῆροι μικροὶ, ὅσον δὲ κυαμιαῖα τὸ μέγεθος, ὠδὶ γεγραμμένοι· ἐγγράφεται δὲ ἐς μὲν ἄλφα, ἐν ἐκκαίδεκα, ἐς δὲ τὸ βῆτα, ἑπτὰ ἐς ἄλλους δύο τὸ γάμμα, πέντε ἐξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ὧν πλάνους οἱ ἀθλητὰὶ ὦσι, δύο δὲ κλῆροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχοντε τόδε. προσελθὼν δὲ τῶν ἀθλητῶν ἑκάστῳ, προσεύχεται τῷ Διΐ, καθάπερ τὸν χάρακα τὸν πάλπιν, ἀνασπᾷ τῶν κλήρων ἕνα, καὶ μετ' ἐκεῖνον ἕτερον,

aut Pancratio decertandum sit. HERMOTI. Planè perspectum habeo. LVC. Longè itaque prōptius & melius tu expedies, qui ista propius & curiosius sis contemplatus. HERMOTIM. Apud priscos quidem præsidemus in certaminibus Hercule, laurea folia. LVCI. Ne mihi quæso priscorum institutа percenseas Hermotime, sed quæ ipse coràm conspexisti, cedo. HERMOTIM. Initiò quidem urna argentea Deo sacra in mediū proponitur, in eam paruæ quædam sortes conjiciuntur, fabacea fermè magnitudine, literis inscriptæ. Inscribuntur autem duæ, utraq; uidelicet litera α, deinde in alteras duas scribitur β, mox in alias γ, ac deinceps iuxta eandem rationem inscribuntur & reliquæ pro numero athletarū, si plures fuerint, ita ut semper binæ sortes ijsdē sint insignitæ literis. Accedit deinde quisq; ex athletis susceptis uotis Ioui supplicās: immissaq; in urnā manu, unā ex sortib. extrahit, & post

ἕτερος, καὶ παρισῶς μαστιγοφόρος ἑκάστῳ, αὐτίχα αὖ τῷ πλησίον χώρα, ὁ παρίσχων αὐτὸν ἀγωνιεῖσθαι ἤ, τι τὸ γράμμα δηλοῖ μιν, ὃ ἀνέσπακεν. ἀπαύτων δὲ ἤδη ἐχόντων, ὁ Αλυτάρχης, οἶμαι, ἢ τῶν Ελλανοδικῶν αὐτῶν τις (ἐπὶ τοῦ γὰρ τόπου μέμνημαι) περιιὼν, ἐπισκοπεῖ τὰς κλήρους ἐν κύκλῳ ἑστώτων. κἀγὼ οὕτω τὸν μὴ τὸ ἄλφα ἔχοντα, τῷ τὸ ἕτερον ἄλφα ἀνασπάσαντι, παλαίειν ἢ παγκρατιάζειν σώσαντα· τὸν δὲ τὸ βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως, καὶ τὰς ἄλλας τὰς ὁμογράμμους κατὰ ταῦτα. οὕτω μὲν δὴ, ὡς ἀρτίοις οὖσιν οἷς ἀγωνιεῖσθαι, οἷον ὀκτὼ ἢ δώδεκα. ὡς δὲ περιττοῖς, πέντε, ἑπτὰ, ἑνός, γράμμα τι περιττὸν ἑνὶ κλήρῳ ἐγγράψαι συμβάλλεσθαι αὐτοῖς, ἀνέγραφον ἄλλο ἐπὶ ἴχνος.

post illum alius. Quib. singulis assistens flagelliser protensa manu obstat, ne legantur literæ quæ à singulis extractæ sunt. Cæterùm ubi iam singuli singulas sortes habuerint, tum demum Alytarches, ut ego opinor, aut unus ex iudicibus (neque enim amplius memoria teneo) circumeundo contemplatur & explorat sortes in circulo consistentiũ. Atque ita eum quidem qui α habuerit, cum altero sortem α inscriptam habente, aut lucta aut Pancratio decertaturum committit. Deinde pari ratione etiã cũ qui β habet extractum, cum altero eiusdem literæ. qui tenor committendi seruatur etiam in alijs consimilium literarum sortes habentibus.

Et hæc est ratio componendorum athletarum, numero illorum æquali seu pari existente, nimirum si octo aut quatuor aut duodecim illorum fuerint. Quòd si dispares accesserint, quinque uidelicet, aut septem, seu nouem, tum litera quæpiam superuacua sorti inscripta, una cum alijs in urnam mittitur, non habens literam sibi respondentem.

ὃς δ' ἂν τοῦτο ἀνασπάσῃ, ἐφιδρύσει πρωμεύσων, ἐς ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται. οὐ γὰρ ἔχει τὸ αὐτίγραμμα. καὶ ἀσφαλὲς τοῦτο οὐ μικρὰ εὐτυχία τοῦ ἀληθοῦς, τὸ μέλλειν ἀκμῆτας τοῖς ἀκμαιοτάτοις συμβαλεῖσθαι. Λυκ. ἐχ' ἄρτιμα. τούτου γὰρ ἀληθῶς μάλιστα. οὐκοῦν ἐννέα ὄντων, ἀνασπάσειν ἄνωθεν, καὶ ἔχουσι τοὺς πλήρους. πρῶτον δὲ (βούλομαι γάρ σε ἐλευθερίκλεα αὐτὶ διακτοῦ ποιῆσαι) ἐπισκόπησον τὰ γράμματα· καὶ οὐ πρότερον, οἶμαι· μάθοις δ' ἄν, ὅστις ἐφεδρός ἐστιν, ὦ μὲν ἐπὶ πᾶσιν ἦλθες, καὶ συζύξεις αὐτός. Ερμ. πῶς, ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῄς; Λυκ. ἀδύνατόν ἐστιν εὐθὺς ἄρδην τὸ γράμμα ἐκεῖνο, τὸ ἀληθῶς τὸν ἐφεδρον. ἢ τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἂν εὕροις, ὁ μὲν εἰδὼς γε, ἀ

Quicunque ergo illam extrahendo consecutus fuerit, alijs ad ultimum usq; præsidet, expectans donec alij finitis certaminibus decertauerint: neque enim habet literam suæ oppositam. Est que illa non mediocris athletæ felicitas: quippe qui ad huc uiribus integer, cum defessis congressurus sit. LVC. Iam quidem pauliſper interquiesce. etenim illud est, cuius egebam maximè. ergo illorum iam nouem sunt, omnesq; immissa in urnam manu sortem extraxerunt. tu uerò age iam circumeundo (pro spectatore enim certaminis, iudicis officium tibi deferam) contemplare literas. Haud quaquam enim credo prius te cogniturum, quis ex illis præses dicendus sit, quàm ad omnes ueneris, & illos inter se compoſueris. HERM. Quorsum uerò ista dicis, Luciane? LVC. Horsum uidelicet, quòd nullo modo fieri posse uideatur, ut illico reperiatur litera illa declarans præsidem: fortasse enim inuenire potes literam, incertus

ἀϊπάνδις ὅτιμ' ἐ γὰ προάρπα-
ται, ἔτι τὸ μ ἢ τὸ μ ἢ τὸ ι ὀῆ
τὸ χαροτονοῦν τὸν ἰφιλρον.
ἀλλ' ἰπαλαὶ τῷ α ἐντύχῃς,
ἴστᾶς τὸν τὸ ἕτερον α ἔχον-
τα, ἡγοὶ δυρὼν, ἱκάνυς μὲν ἔσ-
ἀλλ σωίξυσας. ἐντυχὼν δὲ
αὖθις τὸ βῆτα, τὸ ἕτερον βῆ-
τα, ἔπι ὀῆ, ἵστᾶς, τὸ αὐτίπα
λαν τῷ δυριδίντι ἡ ὧδε πάν-
των ὁμοίως, ἄχρις ἂν ἰπάνθ
σοι πορίλεφθῇ, ὁ τὸ μόνον
γράμμα ἔχων τὸ ἀφαντεγώ-
νιτον. Ερ. τί δ', ἐὰ ἱκάνῳ
πρώτῳ ἢ δυτέρῳ ἐντύχῃς,
τί ποιήσεις; Λυ. ἔμῤῥιπτ.
ἀλλὰ σὺ ὁ Ελλανοδίκης, ἰδί-
λω ἐδέναι ἴ, τι ἡγὲ πράξεις,
πότερον αὐτίκα ὄῤᾶς ἴ τι ἔ-
σεῖς ὅτιμ ὁ ἰφιλᾷ, ἢ δόξασ
ὧδε πάντας ἐν κύκλῳ ἱλθόν-
τας, ἰδὰν ἤπερ αὐτῷ γράμμα
ὁμοίον ὅτιμ. ὡς ἐγὼ μὲν
τοὺς πάντων πλήρους ἰ-
δοιτ, οὐκ ἂν μάθοις τὸν ἰφι-
λρον. Ερ. ἡγὲ μὲν, ὦ Λυκῖνε,

incertus tamẽ eris num illa
sit. neq; enim ulla exceptio
ne prædictũ est n aut μ aut
ι fore eam literam, quæ præ
sidem sit constituturа.
Atqui ubi in α incideris,
alius α habens tibi quæ
rendus est: quo inuento, il-
los inter se ad cõgrediẽdum
cõponis. Deinceps in β pro
lapsus, alterum δ ubi sit stu
des inuestigare, quod inuen
to aduersum est. Ac ita qui
dẽ agis cũ cæteris omnibus,
donec ille tibi relictus fue-
rit, qui solitariam habuerit
literam, nullum aduersariũ
indicãtẽ. HER. *Quid aũt*
si ad illum fortefortuna pri
ma aut secunda uice delatus
fueris? quid tum faciendum
tibi uideturi? LVC. *Nihil*
eqdẽ: uerùm tu Græcorũ in
dex, scire uolo qd facturus
sis, an actutũ eũdẽ pro præsi
de sis proclamaturus, aut po
tius putes oẽs in circulo neces-
sariò accedẽdos et inspiciẽdos
esse, nũ ubiã cõsimilis penes aliquẽ relicta esset litera, ita ut
nisi omniũ sortes uiritim tibi inspectæ fuerint, nunq; cogno
sces præsidẽ. HER. *Atq perfacilè scire possum, Luciane,*

ρᾳδίως ἂν μάθοιμι. ἔστι γοῦν τῶν ἐννέα λὼ τὸ ε σὺ μὲν πρῶτον ἢ δεύτερον, οἶμαι ὅτι ἐφ' ἁρπάγ ὁ τοῦτο ἔχων ἔσῃ. ΛΥ. πῶς, ὦ Ερμότιμε; Ερμ. ὅτι, τὸ α λέγω αὐτῶν ἔχοντι, τὸ β ὁμοίως δύο, τῶν λοιπῶν δὲ τετράρων ὄντων, οἱ μὲν τὸ γ, οἱ δὲ τὸ δ πάντως ἀνισπάσασι, καὶ ἀνύλωται ἤδη ἐς τοὺς ἀθλητὰς ὀκτὼ ὄντας, τὰ τετράρα γράμματα. δῆλον δ' ὅτι μόνον ἂν ἔτι πρίσθον εἴη τὸ ἑξῆς γράμμα, τὸ ι, καὶ ὁ ἔχων, ἀνισωτακὼς, ἐφιλρὸς ἔσῃ. ΛΥ. πότερον ὦ Ερμότιμε, ἐπαινέσω σε τῆς σωφίσεως, ἢ βλάπτω σὺ τάχα μοι δοκοῦντα, ὁπόταν ἀνῇς; Ερμ. νὴ Δία, διαπορῶμαί τι, ὦ, τε σὺ λόγον αὐτεπάγῃ ἔχεις πρὸς τοῦτον. ΛΥΚ. σὺ μὲν γὰρ, ὡς ἑξῆς πάντως γράφω. μεῖνον γραμμάτων, ἔφησας, οἶμαι

nouem illorum existentibus. Etenim si ι primo aut secundo loco inuenero, planè certus sum eum fore præsidē, qui eo sortem inscriptā habuerit. LVC. Quonam pacto, ô Hermotime? HERMOT. Ad hunc quidem modum: illorum enim duos α habere certum est. consimiliter etiam alij duo β sibi uendicant. Iam cum adhuc quatuor sint reliqui, duos illorum γ, alteros δ extraxisse, dubium non est. Et iam quatuor literæ in octo athletas distributæ & absumptæ sunt. Pro certo igitur constat tantummodo superesse ι, quod qui extraxerit, præses hauddubiè constituitur. LVC. Vtrum igitur, Hermotime, collaudem ne ego te ob singularem ingenij tui industriam, an

placet ut ea refellam quæ cunque tandem probabiliter contradici posse, reor? HERMOT. Ita per Iouem. uehementer enim animi pendeo, etiam atque etiam cogitās quidnam bis ratione probabili possis contradicere. LVC. Equidē tu, quemadmodū literæ pingūtur ex ordine, dixisti, ueluti

εἶδον πρώτιστον τὸ α, δεύτερον δὲ τὸ β, καὶ κατὰ τοῦτο τάξιν, ἔχεις αὖθις ἐν αὐτοῖς τοσαυτάκις ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι ὀλυμπιάσιν ἐπὶ γίγνεσθαι. τί δαί, ἐθελήσεις ἀτάκτως οὕτω γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ χ, καὶ τὸ σ, καὶ τὸ ζ, καὶ τὸ κ, καὶ τὸ δ; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τέτταρα, διωλᾶ ἔστω τῶν πλείστων τῶν ἐκτὸς γράφωμεν, τὸ δὲ ζ μόνον ἐπὶ τῇ ἐννάτῃ, ὃ δὴ καὶ δοκεῖν ἡμῖν ἄριστον τὸν ἔφορον, τί ποιήσας πρῶτον ἂν ζητοῖ τὸ ζ; τῷ διαγνώσει ἔφορον ὄντα τὸν ἔχοντα αὐτό, ἵν' μὴ ἐπὶ πᾶσιν ἀθῶμεν, σὺ μοι ἐλθὼν αὐτῷ συμφωνῆσαι; ὡς γὰ εἰ χθὲς, ὥσπερ νῦν, τῇ τάξει αὐτῶν τιμωρήσεται. ΕΡ. δυσπόριστον τοῦτο ἐρωτᾷς. ΛΥ. ἀλλ' ἐὰν καὶ ἑτέρως τὸ αὐτὸ ἐπισκέψασον. τί γὰρ ἐὰν μὲν

ueluti primo loco α ponitur, secundo β, ac deinceps aliæ secundum illarum seriem, usque ad unam illam in qua terminatur athletarum numerus. Et sanè facilè assentior tibi ita fieri in X Olympicis certaminibus. Quid autem si non seruato literarum ordine, quinque ex omnibus indiscriminatim eligeremus, uidelicet ipsum χ, deinde σ, mox ζ, postremo κ, & δ? Quatuor itaque literæ, ἕξ ἑκάστου sortibus inscribentur, ipsum autem ζ super nonam solùm, quo præses nobis indicabitur. Quid ergo iam facies statim sub initiũ literula ζ inuẽta? Quomodo uerò cognosces præsidem existentem eum qui illam habuerit, nisi omnes accedens, nihil huius simile inueneris? Neque enim tibi integrum erit, quemadmodum nunc, ex illarum ordine cognoscendi præsidis coniecturam facere. HERMOT. Rem arduam ex me interrogas, ad quam ut tibi respondeam, mihi promptum non est. LVC. Age si placet hoc ipsum alia ratiõe cõsiderandũ tibi proponã. Quid si

μηδὲ γράμματα γράφοι-
μεν ὧδε τῶν κλήρων, ἀλλὰ
ζῳὰ συμβολικὰ χαράξαντες, οἷα
πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀν-
τὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκεφά-
λους τινὰς ὄντας, καὶ λεοντοκε-
φάλους ἀνθρώπους; ἢ ἵππον μὲν ἁπλῶς
σημεῖον, ἐπεὶ δ' ἀλλόκοτά ἐστι:
φῂς ἴσως τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἔστω
γράφωμεν, ὡς οἶδ' ὅτι, ἀκράσους
τινὰς ἀνθρώπους ὧδε λευκὸν κλή-
ρον, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἐ-
λαφρυσίνας δύο, καὶ κυῶας δύο·
ἴσως δ' ἐννάτῳ, λέγω δὲ τοῦτο ἐπίσης
μοι. ὡς τοίνυν τῷ λεοντοφόρῳ
τούτῳ κλήρῳ ἐν ἀρχῇ ἐντύχῃς,
πόθεν ἔξεις εἰπεῖν ὅτι ἄτοπόν ἐστιν
ἢ τὸ ἱππόρομον ποιῶν, ὡς μὲν πρῶ-
τον θωρήσσοντας ἄνωθεν, ἔ-
πειτα καὶ ἄλλον λέοντα ἔχει; Ερ.
ἀπ' ἔχω ὅ, τι σοι ἀποκρίνωμαι,
ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἐκάστως· ἐμοὶ γὰρ
δοκεῖ σφόδρα εὐλογον εἶναι τὸν ἱππο-
λόμον ἢ τὸν ἔχοντα τὸν ἱππεῖ

nullis literarum figuris, sed
signis quibusdam & chara
cteribus sortes connotaren
tur, cuiusmodi permulta li-
terarum loco depingũt Ae-
gyptij, puta homines cani-
nis aut leoninis capitibus?
Aut illa quidem, si uidetur,
missa faciamus, cum sint pe
regrina & exotica, & à
nostro instituto prorsus a-
liena. Age uerò simplicia il
la & uniformia sortib. ins
scribamus, quemadmodum
fieri potest aßimulantes, ni
mirum binis sortibus homi
nes, deinde binos equos alte
ris binis, mox duos gallos,
postremò duos canes. Por-
rò nonæ, tanquam præstan
tißimæ, leonis imago insculp
pta sit. Proinde si mox initi
tiò in sortem leoninam fe-
rentem imaginem incide-
ris, qb ús nã cõiecturis perßuaßus dices eã esse qua præses dest
gnatur, nißi omnes accuratè circũßpiciendo perlustraueris,
nũ quis etiã alius præter hũc adsit habẽs sortiẽ leoniferam?
HBR. Nihil habeo, Luciane, quod tibi ad hæc respondeã.
LVY Nõ iniuria. neq; n. uideo qd poßit aptè respõderi, a-
deò ut si animũ induxerim⁹ aut eũ inuenire penes quẽ sacra
sit phiala.

φιάλην ἐρᾶν, ἢ τὸν ἐφεδρον, ἢ ἢ τ' ἀρίστα ἀγωνούμενον ἡμῖν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ τῇ Κορινθίων, ἐπὶ πάντας ἀναγκαῖόν με ἀφιξόμενα, καὶ βουλόμενον μὴν, ἄκρως παρώμενον, καὶ ἀποδύοντας τὴν περιωπὴν. μόλις γὰρ ἄν ὅτῳ ταλαθὲς ἐπιμάθοιμην, καὶ εἴ γε τις μέλλει σύμβουλός μοι ἀξιόπιστος ἐσεσθαι φιλοσοφίας πόρρω, ὧν τινα φιλοσοφητόν, ἕως ἂν μόνος ὁ τὰ κατὰ πάντων αὐτῶν λεγόμενα ἀκούων. οἱ δ' ἄλλοι, ἀτιμᾶς, καὶ ἐκ ἂν πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἐφ' ὧν καὶ μικρὰς ἀπέρατοι ὦσι· τάχα γὰρ ἂν ὁ ἀρίστην ἐκείνην ἴδη. ἐγὼ δὲ, εἴ τις παραπεσόμενος καλὴν ἀνθρωπον, λέγει τοῦτον ἄντικα πάλλιστον ἀνθρώπων ἀπάντων, πιστεύσαιμι αὐτῷ, ὧν μὴ ἀκούσομαι, ὅτι πάντας ἀνθρώπους ἰώραικε,

sit phiala, aut qui inter athletas præsidis loco habēdus sit, aut cuius ductu & auspicio felicissimè in Corinthū urbem illam florentissimā peruenire queamus, omnes necessariò accedendos esse putem, summaq; diligentia detractis uestimentis, omnib. tentatis solertissimè exquirendos: etenim uix etiā sic ueritatē indagantes peruestigabimus. Quòd si quis mihi unquā futurus esset cō siliarius fide dignus super rebus philosophicis, contendens omnino operā esse nauandā philosophiæ studijs: ille demū solus erit, quē eorum quæ dicūtur ab omnibus, ad unguem peritū esse cognouero. Reliquos autem omnes ut inutiles, & nulla re dignos contemnā, nihil fi dei illis habitur⁹, donec etiāuenim fuerint nescij, quæ fortasse ex illis esse posſit omniū optima. Z Neq; enim si quis adducto homine formoso dicat hūc ex omnib. hominē esse formosissimū, statim ille suis uerbis mihi fidē factur⁹ est, ut credā eū uera loqui, nisi certū habuero oēs homines illi uisos esse: fieri enim fortasse potest, ut hic homo non sit contenendæ elegantiæ:

ἴσως μὲν γὰρ καὶ οὕτω καλὸς, ἐὰν δὲ παύσωμεν πάλιστα, ἂν αὖ ἔχοι ἀλλιανὸν, μὴ ἰλιὼν ἅπαντας ἐμὲ δ' ἂν αὐτὸ μόνον καλὸς, ἀλλὰ καὶ καλίστης δυσμενὰ, καὶ ὦ μὴ τοῦτο σύρωμεν, ἀλλὰ ἐμὲν πλέον πειράχθαι ἀποσόμενα. ὃ γὰ ἀκαπάσομεν, ἐκείνῳ λύποτι καλῶ ἐντυχόντες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκρότατον ζητῆμεν κάλλος, ἵνα φ αὐάγκη ἐμ εἶναι. Ερ. ἀλλὰ. Λυ. τί δῆτ; ἔχεις μοι τινὰ ἀκριβῆ ἀπόδειξιν δεῖ πειρημένου ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ δὲ τὰ τοιαῦτα πυθαγόραν καὶ Πλάτωνα καὶ Αριστοτέλη καὶ Χρυσίππου καὶ Επικούρου, καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα ἀλλὰ, τελευτῶν μίαν ἄλιτον ἐξ ἁπάντων ὁδὸν, ἀλυβῆ τε ἀνυσιμάσασαν, καὶ πάρα μαθὼν ὡς μάνη ἄγει σὺν τ' εὐδαιμονίας. ἐ γὰρ τινα τοιοῦτον σύρειν μὲν,

elegãtiæ: quòd autem summæ sit inter omnes formæ & uenustatis, scire haudquaquam possum, nondum uisis omnibus. Nos porrò non formoso tantum egemus, sed formosissimo: quem nisi inuenerimus, parum sudatum, & nihil actum esse putabo. Non enim cõtenti erimus, in qualemcunque tandem amabilis & honestæ formæ hominem inciderimus, uerùm summam illam qua maior esse non potest, formæ elegantiam peruestigamus, quam necessariò unam esse negare non potet. HERMOTI. Vera sunt hæc. LVCIAN. Quando ergo aliquem mihi produces tot ac tantis in philosophia itineris peritum, quem'que ea non fugiant, quæ cùm à Pythagora, tum à Platone, præterea quæ ab Aristotele, Chrysippo & Epicuro, aliisq; omnib. dicuntur & affirmãtur? Deniq; qui una uia ex omnib. electa, experimento edoctus pro certo cõpertũ habeat, eam solã esse uiã quæ rectà ducat uiatores ad felicitatẽ tãtopere quæsitã. Etenim si talẽ quẽpiam

μὴν, πανσόμεθα πράγματα ἔχοντες. Ερ. ὁ φιλιος, ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτον αὖ λρα ἄνδρῶν. Λυ. τί δὲ ἂν πράξομεν, ὦ Ερμότιμε; ἢ οὐκ ἀπαγορευτέον, οἶμαι, ἐπεὶ μυδρὸς ἔγκειμένῳ τοιοῦτο γε τὸ παρὸν δυσφορήσομεν. ἆρα τοίνυν πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἄσφαλέστατον, αὐτὸν ἕκαστον τῶν ἐξ ἀρχῆς μὴν, διὰ πάσης προαιρέσεως χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ καθ' ἕκαστον λεγόμενα; Ερμ. ἴσως μὲν ἀπό γε τούτου, πλὴν ἐκεῖνο μὴ ἀναντίον ἦ, ὃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγες, ὡς ὁ φιλόσοφος ἱκανὸς, καὶ πειράσαντα τῶν ἀνδρῶν, ἀναφανῆναι αὐτοῖς. πῶς γὰρ οἷόν τι πάσας ἐπελθεῖν τὰς αἱρέσεις ἐν τῇ πρώτῃ, ὡς φῂς, περιοδεύοντας; Λυ. ἐγώ σοι φράσω, τὸ τῶ Θουκίδου ἐκεῖνο

piam quærendo consecuti essemus, desineremus nos molestis onerare negocijs. HERMOT. Haud quaquam, Luciane, eiusmodi ut inuentu facilis est. LVCIA. Quid igitur faciemus, Hermotime? neque enim animo abijciendus est, propterea quòd eiusmodi ducis inopia in præsentia laboramus. Ergo illud aggrediamur, quod facto mihi uidetur multo consultissimum & tutissimum, ut quisq; ab initio exorsus, omnes sectas percurrat, eaq; accurata et diligenti indagine consultando examinet quæ dicta sunt ab omnibus. HERM. Quantum quidem tua uerba intelligo, ita facto opus esse uidetur, nisi quòd illud quod non multo antè à te dictum est, cum his mihi pugnare uidetur, uidelicet arduum & graue esse, cum qui uniuiæ iam sese tradiderit, expansis denuò uelis recurrere. Quomodo enim fieri potest, ut is qui in priori iam occupatus detinetur, reliquas omnes percurrat? LVCIA. Illud equidem paucis tibi expediã: nimirum Theseiinstitutum

τὸ μιμησόμεθα, καί τι λίνον παρὰ δὲ ταγικῆς Ἀριάδνης λαβόντες, ἱκανῶς ἂν τὸν Λαβύρινθον ἕκαστον, ὡς ἔχειν ἀπραγμόνως μηνύσομεν αὐτὸ ἐξιέναι. Ερ. τίς οὖν ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἂν, ᾗ πόθεν τὸ λίνον ἀνορύσομεν; Λυ. θάρρει, ὦ ἑταῖρε. δοκῶ γάρ μοι ἐγὼ γνώναι ἔ τινος ἐχόμενον, ᾗπερ βουλόμεθα αὖ. Ερ. τί δὴν τοῦτό ἐστιν; Λυ. ἐκ ἐμοῦ ὁρᾷς, ἀλλά τινος τῶν σοφῶν, τὸ Νῆφε, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν· ὧν μὲν ῥᾳδίως πιστεύσομεν ἀκόντως, ἀλλὰ δικαίως αὐτὸ ποιοῦμεν, ἀπολιπόντες καὶ τοῖς ἐξῆς λόγοις, ἴσως δυμαχοῦς αὖ τοὺς Λαβυρίνθους ἐκφύγειμεν. Ερ. σὺ λέγεις, καὶ τοῦτο ποιοῦμεν. Λυ. ἄγε· ἔστι τινὰ ἢ αὖ τῶν πρώτων ἴλοιμεν αὖ; ἢ τοῦτο μὲν ἐᾶν δοκεῖσι; ἀρξάμενοι

tutum imitabimur, filoq; à tragica illa Ariadne accepto, nullum non Labyrinthum ingrediemur, nec dubito quin sine negocio tantum ductu fili ità nobis licebit regredi. HERM. At unde tandem nobis illa Ariadne comparebit, aut unde filū parabimus? LVCIA. Bonum habe animum, ô amice: iam enim uideor mihi reperisse cuius ductum sequuti, bauddubiè egrediemur. HERMO. Quódnam igitur illud est? LVC. Certè meum nō est quod dicturus sum, sed cuiusdam ex sapientibus uiri summi, nempe illud: Sobrius esto, & memento diffidendum esse. Etenim si minimè leuiter & facilè persuasi, quibúsuis auditis fidem habuerimus, sed more iudicum, aliis quoque fandi copiam concesserimus, fortasse haud difficulter horum Labyrinthorum inextricabiles errores effugiemus. HERMOTIM. Bene sanè dicis. Illud quoq; nobis faciendum intelligo. LVC. Videlicet cuiam terùm ad quem illorum omniū primum nos conferemus? aut non permagni illud interesse putas? Ab eo tandem quicunq;

ἀφ' ὅτου, εἶεν ἀπὸ Πυθαγόρου, ὧν ἅτω τὴν ἀρχὴ ποιῶμεν· χρόνῳ οἰόμεθα ἐκμαθεῖν τὰ Πυθαγόρεια δόγματα; καὶ μοι δοκοῦμεν ἐν τῷ τὰ ἔτη ἐκεῖνα τὰς συμπλοκὰς. σὺ δ' ἴσως τοῖς πάνυ, ἐκεῖνα φρόνοντα οἶμαι· ἐγὼ μὲν, ἀλλὰ πάντως γε ἔσεσθαι. Ερ. Δῶμεν ἄτως, ἔστα ἑξῆς τῷ Πλάτωνι δεύτερον ἀναλαβὼν τοσοῦτα ἔτη, ἵνα μὴν ἀρχὴ ἀμφισβητεῖται. Λυ. ἐγὼ. Ερ. Χρυσίππῳ λέγε· ἐν ἔτι ἐρόμενός σε πόσα δεῖ λαβεῖν, πάρεσκευάσασε, ὅτι τετρακόσια μάγις ἐκεῖνα. Λυ. οὕτως. Ερ. ἔστα ἑξῆς Ἐπικούρῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις· ὡς δὲ οὐ πολλὰ πάντα εἴδεμι, ἐκεῖθεν μάθοις ἄν, ὧν ἐννοήσῃς, ὅσοι ἐγκοπτόντας ἀεὶ Στωϊκοὶ ἢ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικοὶ, ὁμολογοῦντες μὲ πάντα εἰδέναι τὰ δ' ἐκεῖνα ἀορίστως ἐκάστοτε, ὡς

quicunq; sit, incipiamus, nempe à Pythagora, quandoquidem ita ceſsit. Quantum verò temporis ſtatuemus omnibus Pythagoricæ philoſophiæ placitis perdiſcendis ſuffecturum? Volo autẽ annos in quibus ſub initiũ Pythagoricæ ſectæ candidatis conſileſcendum eſt, excipi. Opinor omnino cum illis quinq; ſatis fore 30, aut ad minimũ omnibus modis uiginti peropus eſt. HER. Ponamus ita eſſe. deinceps uerò totidem alij Platoni cõcedendi ſunt, ac mox nihilo pauciores Ariſtoteli. LV. Non pauciores profectò. HER. Chryſippo autem quot impendendi ſint, nõ eſt quòd multis te interrogem. Iam enim certus antea ex te audiui, quadraginta uix ſuffecturos eſſe. LVCIA. Ita ſanè. Deinde Epicuro & aliis. Quòd autem non nimium illis tribuere uidear, hinc perdiſces facillimè, apud animũ tuum conſiderando quotnam ſint octogenarij cùm Stoici tum Epicurei, atq; etiam Platonici, ingenuè fatentes nondũ cũcta ſuæ ſectæ ſibi eſſe exploratu et cognita,

ita ut

ὡς μηδὲν ἐνδεῖν σφίσιν ἐς τὰ μαθήματα. ἐ. Μὴ μὰ, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων φαῖεν αὖ· καὶ πρὸ τούτων, ὁ Σωκράτης· ἀλλὰ φαυλότερόν αὐτῶν, ἢ ἐκεῖνά γε πρὸς ἅπαντας, ἐχ ὅπως μὴ πάντα, ἀλλὰ μηδ' ὅλως ἀδύνατ' εἰ, ἢ ἔστι μόνον, ὅτι ἐκ εἰλλογιστόμεθα ἔν γε ἀρχῆς, ἀκοσι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐτίθεμεν, ἢ τε Πλάτωνι τοσοῦδ' ἔτρεχε, ἢ τε ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσα δ' ἂν ταῦτα συμβαίνοντα ἐν πιφαλαίῳ γίνοιτ' ἄν, ἐ δίκαια μόνας δῦο λῦν τὰς αἱρέσεις ἐν φιλοσοφίᾳ. Ερ. πῶς λιανό σιας, ὦ Λυκῖνε. Λυ. βάλει ἔν, ἀφαιρῶμεν τὸ τέταρτον, ὡς πεντηκαίδεκα ἔτη ἐκάστῳ ἐ. νοια; ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου; Ερ. αὐτὸς αὖ ἐλάττω ἄμεινον· ἐγὼ γὰρ ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι κἂν ἐν οὕτω

ita ut in disciplinarum cognitione nihil in ipsis desiderari queat. Quòd si alij in hoc tergiuersari uidetur, nõ tamẽ, ut opinor, hoc negabit Chrysippus & Aristoteles, & Plato, potissimùm autem præ cunctis Socrates, illis certò non postponendus, qui omnium testimonio professus est, se nõ tantum omnia, sed in uniuersum nihil nosse, aut hoc tantum se scire, quod nescirei. Computemus igitur subducta ratione ab initio, uiginti Pythagoræ attributi sunt, deinde totidem alij Platoni, mox nihilo pauciores aliis conceßimus. Quot ergo in summa ißi sunt anni simul comprehensi, si decem saltem in philosophia disciplinarum sectas constituerimus? HERMOTIM. Plures quàm ducenti, ô Luciane. LVCIAN. Ergo si tibi consultum factu uidetur, quartam partem annorum auferamus, saltem quindecim studijs nostris satisfacere putantes, aut omnino partem dimidiam. HERMOT. Tu quidem multo melius hac de re quid faciendũ sit, statues. Ego hoc probè perspicio, perquàm paucos ad

hunc

διὰ πασῶν δ' ἀνάγκη, ἐν γοῦν τῇς ἀρχῇς αὐξάνεσθαι. ΛΥΚ. εἰ δ' οὖν πάθοι τις, ὦ Ἑρμότιμε, ἀ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα; ἢ ἀφ' ἁπλοῦ τινὸς ἀναβατέον ἐπὶ τὰ ἄλλα ὁμολογημένα, ὡς ἐπ' αὖ τις ἴλοιτο ἐν πολλῶν τὸ βέλτιστον, μὴ ἐξ ἀπείρων ἀπαύστων, ὡς τόν γε αὖθ' πάρεστι αἱρεῖσθαι, μαντείᾳ μᾶλλον, ἢ κρίσει τὰ τοιαῦτα διαπυνθάνεσθαι; ἐχέτω δὲ λέγωμεν; ΕΡ. ναί. ΛΥΚ. πῶς οὖν τοίνυν ἀνάγκη, ἐπεὶ ἴσως ἐστὶν ἑκάστῳ ἡμῶν, ἐὰν μέλλωμεν ἢ τι αἱρήσεσθαι, ἀπαύστων πειρασθέντες, ἡνίκα μέλλοντες φιλοσοφήσειν, καὶ φιλοσοφήσαντες δὲ συλλαμενήσειν. πρὶν δὲ ὅτῳ ποιῆσαι, ἐν σκότῳ, φασὶν, ὀρχήσεσθαι ἂν, εἰς τύχοιεν προσπαίσαντες. καὶ ὅ, τι αὖ πρῶτον

hunc modum omnes sectas percursuros, tametsi statim ab ineunte pueritia philosophiæ studium exorsi fuerint. LVCIAN. Quid autem faciendum suades, Hermotime, cum ita se res habeat? An subuertenda et refellenda ea existimas, quæ iam antè haud dubitanter confessi sumus, neminem uidelicet unquam electurum id quod ex multis omnium est præstantissimum, nisi omnium facto periculo singula degustauerit? adeò ut qui magistra experientia delectum non habuerit, ei oraculo magis aut responso ueritatem inuestigandam esse. An non istiusmodi inter nos dicta sunt? HERMOTIM. Sanè. LVCIAN. Proinde summoperè necessarium esse uideo, tantum temporis nos ætatem agere, si unquam omnibus pertentatis rectè eligere consilium est, iámque acto delectu philosophiæ incumbere, qua percepta & cognita felicem uitam uiuere queamus. Prius uerò quàm ita fecerimus, in tenebris, quod aiunt, saltaremus, in quæcunque inciderimus, illiso pede impingentes. Et quodcunque

πρῶτον ὅτι τὰς χεῖρας ἐλθὼν, τοῦτ' ἐνεν τὸ ζητούμενον ἀπολαμβάνοντος, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τἀληθές. ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μεμφόμεθα ἄλλως, κατά τινα ἀγαθὴν τύχην προπεσόντος αὐτῷ, ὃ οὐχ ἥδομαι βεβαίως εἰδέναι, εἰ ἐκεῖνό ἐστιν, ὃ ζητοῦμεν· πολλὰ γὰρ ὅμοια αὐτοῖς, λίαν ἕκαστον αὐτῶν ἐνεν τἀληθέστατον. Ερμ. ὦ Λυκῖνε, ἐπεὶ δ' ἔοικε σύλλογα μοὶ δοκεῖς μοι λέγειν, ἀταρ (ἀρύστοια γὰρ τἀληθῆ) ἢ μυρίως αἰνίξῃ μοι, διεξιὼν αὐτὰ, καὶ ἀκριβολογούμενος ὀλίγ' ἄνω. ἴσως δὲ καὶ ἔοικε ἐμὲ ἐπ' ἀγαθῷ διελυθῆναι τύμαρον ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ἐμβαθὲς ἐντυγχάνειν σοι, ὃς μοι πλησίον ἤδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φρόνων ἐμβέβλημας, ἀδιάστατον ἀποφαίνων τῆς ἀληθείας τὸν σύρισιν, ἐπ' ὀλίγῳ γε τοσοῦτον διομολῶ. Λυ.

primum in manus nobis uenerit, illud quòd quærimus esse existimabimus, propter ueritatis ignorantiam. Quòd si etiam maximè bona fortuna ad illud debati fuerimus, constanter tamen nunquam scimus, num id sit quod tantopere à nobis quæsitum est. Sunt enim non parum multa his ipsis similia, singulis affirmantib. hoc ipsum esse multo omnium ueriſſimum. HERMOTIM. *Haud scio, ô Luciane, quàm mihi uideare argumenta persuasionis bonarúmque rationum plena inter disputandum producere: uerùm enimuerò non mediocriter me perturbas ista differendo, nimiúmque argutè & anxiè disquirendo, quod ad rem parum attinet. Fortaſse autem uideor etiam inauſpicatò hodie pedem domo extuliſſe, cum egreſſus tibi obuiã uenerim, qui me prope ſpei portum conſiſtentẽ, in ineuitabilem animi deſperationem inieciſti, Veritatis inuentionem impoßibilem eſſe oſtendens, tantum uidelicet temporis requirentem.* LVCL

Cap

διὰτί οὖν, ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο ἂν τῷ πατρί σου Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρί, ἥ τίς ποτ' ἐκαλεῖτο, ὁ γὰρ εἰδέναι, ὃ καὶ πολὺ πρότερον τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὲν, κατὰ τὸν Τιθωνὸν, πολυετῆ καὶ μακρόβιον ἐθέσαν, ἀλλὰ πρὸ ἁπάντων ἐμὲ μὴ πάνυ βιῶναι τὸ μάκιστον τῶν ἑκατὸν, ἄνθρωπον ὄντα. ἐγὼ δὲ μετὰ σοῦ σκοπῶν εὗρον τὸ ἐν τῷ λόγου ἀπεβαίνον. ΕΡΜ. ὀκνῶ, ἀλλ' ὑβριστὴς εἶ σύ, καὶ ὀκνῶ εἰδέναι, τί ποθεῖν, μισῶ φιλοσοφίαν, καὶ ὅτι τοὺς φιλοσοφοῦντας ἀποσκώπτεις. ΛΥΚΙ. ἆ Ἑρμότιμε, ἤ τις μὴ ὀρθῶς ἀλλήλοις ὄντων, ὑμεῖς ἂν ἄμεινον ἔποιτε οἱ σοφοὶ, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος· ἐγὼ δὲ τό γε τοσοῦτον οἶδα, ὡς οὐ κακὸν ὑπολαμβάνω ἀκοῦσαι

Cur ergo hoc ipsum, ô amice, non multo iustius cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulas? aut potius cum natura omnium nostrum parente, quòd te quoque & nõ ut Tithonum, annosum & longæuum constituerit, sed præfinito destinarit homini uitam etiam longissimam centum annorum numerum non excedentem? Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è disputatione nostra potissimùm potuit elici. HERMOTIM. Nequaquam, uerùm tu semper quidem conuiciator es: atque haud scio quinã factum sit, ut tu extremè odio habeas philosophiam, eósque qui sapientiæ studijs sunt addicti, salibus & dicteriis delusos, naso suspendas. LVCIAN. Cuiusmodinam res sit ueritas, ô Hermotime, uos longè melius & promptius, qui sapientia ornati estis, expedietis: nimirum tu, & præceptor tuus. Ego saltem hoc me planè scire arbitror, hanc non nimiũ auditu iucundã & dulcẽ

αὐτὴ τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλὰ πα-
ρουσιαζομένοις ὑπὸ τὸ ψεύδος
παραπολύ. δυσπροσωπότερον
γὰρ ἐπάνω, καὶ διὰ τοῦτο ἥδιον.
ἢ δι' ἄτι μᾶλλον ἡδὺ λόγον ἔχει
τὴν σωφροσύνην, μετὰ παῤῥησί-
ας διαλεγομένην τοῖς ἀνθρώποις,
καὶ διὰ τοῦτο ἄχθονται αὐτῇ. ἐμοὶ
δὲ γέ τοι ἡ σὺ νῦν ἔχθη μοι,
πάλιν δὲς ὀδυρόντι περὶ τούτων
μετὰ σοῦ, καὶ διαλυόμενοι εἶμι
ὀργιζομένη ἐγώ τι, ἢ σύ, ὡς ὑπέ-
νυφα λίαν. ὥσπερ οὖν ἀνδριάν-
τος ὀρθῶς ἐτύγχανον, ἢ ὡς τοῦ
ξοάνου, ἐπολαμβάνων αὐτῶν
εἶναι· ἐγὼ δὲ κατισοῦμαι ὡς
λίθῳ ἢ χαλκῷ ὄντι, ἐμέμνησο
πρός σε τῶν δυνάτων ὁρᾶς, καὶ τότε λύσιμον
ἐμοὶ εἶναι ὡς ἐν σαυτῷ, διό-
τι σε οὐκ ἔσομαι ἐξαπατᾶσθαι,
ἀλλά.

esse mortalibus, quoniam lō
gè latet, & mendacio est infe-
rior & vilior. Est enim hoc
apud homines multo in spe-
ciem formosius & præcelo
lentius, atque hoc nomine
quoque auditu iucundius &
dulcius. Illa verò quia nihil
in se habet insinceritatis aut
adulterini, cuius sibi esset cō
scia, magna cum libertate
disserit inter homines, eam-
que ob rem plerisq; intole-
rabilem adfert molestiam:
quemadmodum & tu nunc
indignaris, nec mea dicta
fers humaniter, quibus tecū
super hisce rebus veritatem
erui, tibiq; planè indicium fe
ci cuiusmodi ea sint, quorum
utrique iuxtà immodico &
amore & desiderio teneamur, quàm prorsus illa na-
tu non sint facilia: veluti si statuam aliquam non infor-
mem infando amore deperires, eaq; te posse potiri in ani-
mum induceres, suspicàs esse hominē: ego verò intuitus aut
lapideum aut æreum esse simulachrum pro mea in te bene-
uolentia tibi significarem, rerum quarum potiundarum
nulla esset relicta copia, te amore capi, ac tu iniquum tunc
& maleuolentem me tibi censeres, quia nolim te decipi,

absurda

ἀλλὰ ἀνέλπιστα καὶ ἀπροσδόκητα ἐλπίζοντα. Ερ. Τί οὖν τοῦτο, ὦ Λυκίνη, φῄς, ὡς ὁ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ ἀργίᾳ παραδόντας αὐτὰς, ἀπράκτους πάντα βιῶναι; Λυ. καὶ πῶς τοῦτο κινδυνεύσας ἐμοῦ λέγοντος; ἐγὼ γὰρ οὐκ ὀκνῶ οὐ φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ἀπράκτους φιλοσοφητέον, ἰδιάν τινα πολλὰ ἀσημα ὑπὲρ φιλοσοφίαν, ἐκάστην ἐπ' αὐτῷ δεῖ γεγράφασθαι, ὁ δ' ἀληθὲς ἐν αὐτοῖς ἀδηλον, ἀνεμβίβαστον ποιήσασθαι τῶν διαιρούντων. ἀδιάφορον δέ γε ἡμῖν ἐφάνητο, πολλῶν προτιθεμένων, ἀπὸ τοῦ ἄρίστου, ἃ μὴ ἐπὶ πολὺ πάντα ἐστὶ τοῖς πεφιλημένοις, ἔστά τινα μακρὰ ἡ βραχέα ὁδοῦ. σὺ δὲ πῶς ἀξιοῖς (αὖθις γὰρ ὁρίσομαι) ὅτῳ πρώτῳ ἂν ἐντύχοις. τούτῳ ἴσως, καὶ συμφέρον

absurda & monstrosa nec spei consentanea sperãtem. HERMOTIM. Eò igitur hæc tibi dicta sunt, Luciane, quasi putes nullam operam philosophiæ studijs nobis nauandam esse, sed oportere nos socordiæ & inertiæ addictos priuatam uitam in terris agere? LVCIAN. Et quando aut ubi ista me dicentem audiuisti? Ego quidem non eò, quasi non sit philosophandum, ista dico, uerùm quãdoquidem omnino philosophiæ studendum est, uiæ autem ad illam sint non paucæ, quarum nullum nõ perhibetur compendiosissimum esse ad uirtutem diuerticulum, tametsi etiamnum incerto sit quæ ex illis uera sit: diligentem & exquisitam diuisionem faciendam esse existimo. Quî enim fieri posse sperem, multis nobis propositis, ex illis eligere quod optimum est, nisi quis omnia faciendi periculi gratia accesserit? Deinde, num longa adhuc superfsit peregrinatio, aut an finis iam instare uisus sit. Cæterùm quid tibi uidetur? Iam enim de integrò te interrogabo: num eum qui sub initium tibi occurrerit, sequêris?

συμφιλοσοφήσεις, κἀκεῖνῳ Ερμοπ. ποιήσεταί σε; Ερμότ. καὶ τί σοι ἀποκρινάμενος ἂν εἴη; ὃς οὔτι αὐτὸν τυχὸν κρίναι οἷόν τι εἶναι φῂς, ἢν μὴ Φοίνιξιν ἴσῃ βίῳ, πάντας ἐν κύκλῳ περιών, καὶ πειρώμενος, οὕτι τοῖς πρόσω πειραμένοις πιστὸν ἂν ἀξιοῖς, ἔτι τοῖς πολλοῖς ἐπαινοῦσι, καὶ μαρτυροῦσι.

cúmque illo communibus philosophiæ disciplinis inuigilabis, atque ille te certum faciet? HERMOTIM. *Quid uerò tibi amplius respondeam, qui neges quenquam rectè discere nere posse, nisi Phœnicis annos uixerit, omnéisque per orbem periculum faciendo acceſſerit? Neque dignum ducis fidem habere illis qui iam olim harum rerum sunt expertißimi, neque multis illis ißa collaudãtibus, suoque teſtimonio comprobantibus?* LVCIAN. *Quos tu mihi multos illos narras? num qui harum rerum sunt probè gnari, & ijdem iam omnium facta indagine peritì?* Quòd si quißpiam talis eſſet, mihi quidem uel unus ſufficeret, neq; multis opus haberem. Porrò ſi imperitos dixeris, nunquam illorum multitudine adduci potero ad credendum, donec de omnibus nullius ignari definiendi facultatem ſibi parauerint. HERMOT. Proinde tu ſolus ueritatem perſpexiſti, cæteri uerò quotquot philoſophãtur, in uniuerſum omnes uecordes ſunt, & ſine iudicio?

Λυκῖν. τίνας φῂς τοὺς πολλοὺς ἐλλόγους καὶ πεπειραμένους ἀπάντων; ἐγὼ γάρ τις τοιοῦτός ὄγκιν, ἱκανὸς ἐμοὶ γε καὶ εἷς, καὶ ἂν ἔτι πολλῶν δέοιμι. ἀλλὰ τὲ οὖν ἐλλόγους λέγεις, ἴδίν τι τὸ πλῆθος αὐτῶν προσάξεταί με πιστεύειν, ἄχρις οὗ ἓ μεμάθω, ἢ ἓν ἐλλόγους, περὶ ἁπάντων ἀποφαίνονται. Ερμότ. μόνῳ δὲ σὺ τἀληθὲς κατεῖδες, οἱ δ' ἄλλοι αὐόητοι ἅπαντες, ὅσοι φιλοσοφοῦσι.

LVC.

Ἀνεῖκε καταψεύδῃ μου, ὦ Ἑρμότιμε, λέγων ὡς ἐγὼ προτίθημί σε ἐμαυτοῦ τῶν ἄλλων, ὃ πάντων ὅλως ἐν τοῖς ἀνδράσι. καὶ ὑ μνημονεύεις, ὃν ἐφῆν, οὐκ αὐτὸς ἀξίωνα τάλαντός ὑπὸ τοὺς ἄλλους διατανύσθαι, ἀλλὰ μετὰ σαύτων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν. Ερμότ. ἀλλ', ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲν ἐμὲ σαύτας ἁπάντων χρῶσι καὶ σειραδῶσι ὧν φασι, καὶ τί μὴ ἂν ἄλλως ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, ὃ οὕτως, εὔλογον ἴσως· τὸ δὲ σὲ σάρρᾳ τοσαύτας ἐπιφέρεσθαι ἀποδόναι, παγγέλοιον, ὥσπερ ἐγκείμενόν τι ἐμοὶ ἀπ' ἀλλήλων καταμαθεῖν τὰ σαύτα, ἐμοὶ δὲ καὶ σαύτα ῥᾴδιον ἄνευ λόγου τὸ τοιοῦτον, καὶ ὑ πολλοῖς διαφυβῆς δοκήσομεν. φασὶ γέ τοι τὸν Φειδίαν οἶμαι, ἵνα καὶ

LVCIAN. Tu quidem, Hermotime, falsò me mendacij coarguis, cum dicere non uerearis quòd me ipse cæteris omnibus anteponam, aut omnino in numero eruditorum haberi cõtendam: parúmque memor esse uidêre eorum quæ per me antè dicta sunt. Neque quidem me præ alijs ueritatem dignoscere contentiosè uociferor, uerùm ingenuè fateor me cum alijs omnibus iuxtà ignarum esse.

HERMOT. Atqui, Luciane, quòd ais omnes accedendos esse, eorumque experimentum sumendum quæ dicuntur ab alijs: neque aliam rationem meliorum eligendorum superesse, fortasse non ualde improbarim. Cæterùm cuique experientiæ tot annos impendi oportere, perquàm ridiculum mihi uidetur: quasi uerò non & è paucis cuncta perdisci queant. Mihi equidem ista perpendenti, haudquaquam graue aut operosum hoc uidetur, quodq; multo exercitio eget minimè. Siquidem aiunt quendam ex statuarijs, opinor autem fuisse Phidiam,

ὄνυχα μόνου λέοντος ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνου αὐξηθῆναι, καὶ γενέσθαι τοσοῦτον ὅσος νῦν ἐστι, κατ' ἀξίαν τοῦ ὄνυχος αὐξηθέντα. καὶ σὺ δέ, ὦ τέκνον, ἐάν τις σοι χάρτην μόνον δείξῃ, τὸ ἄλλο σῶμα κατακαλύψας, εἶτα, οἶμαι, αὐτίκα, ὅτι ἄνδρωπός ἐστι τὸ κεκαλυμμένον, κἂν μὴ τὸ πᾶν σῶμα ἴδῃς. καὶ τοίνυν τὰ μὲν πρόδηλα παρέλιπον, ὧν ἕκαστος λέγουσι. ὀλίγου κατανοῆσαι ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἔμβρυα. τὸ δὲ ὑπόλοιπον τούτου, καὶ μακρᾷ τῇ βασάνῳ λυμένον, οὐ πάνυ ἀναγκαῖον ὂν τῶν ὁρισμῶν τοῦ βελτίονος, ἀλλ' ἐνίοτε κρίνειν καὶ ἐπ' ἐκείνων. Λυ. πάτερ, ὦ Ἑρμότιμε, ὡς ἰσχυρὰ ταῦτ' ἄρηται, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ὅλα ἀθρόα. καί τοι ἐγὼ τὴν ἐναντίαν ἀκούσας μέμνημαι, ὡς ὁ μὲν τὸ

tantum ab ungue leonis conspecto æstimasse in quantam magnitudinem totus leo exurgeret, si iuxta unguis rationem fuisset sculptus atque formatus. Neque mihi dubium est, quin & tu, si quis tantum hominis manum tibi commonstraret reliquo corpore obuelato, nihil cunctatus actutum scies hominem esse quod absconditum est, etsi totum corpus non uideris. Ita quoque rerum capita, de quibus multus est multorum sermo, sine negocio in exiguo etiam puncto diei perdiscet. Accurata autem & exacta harum rerum cognitio, cui consequendæ longa perquisitione opus est, nullo modo ad electionem melioris requiritur, uerumetiam ab illis quæ dixi, iudicium facere licebit. LVCIAN. Papæ: quàm firma sunt et fortia quæ dixisti, Hermotime, contendens ex partibus totum cognosci posse? Quanquam ego me tuæ sententiæ diuersum audire memini, ut qui to-

tum

τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὸ μέρος, ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, οὐκέτι καὶ τὸ ὅλον. οὕτω καί μοι τόδε ἀπόκρινται, ὁ Φειδίας ἄν ποτε ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἴσως ἂν ὅτι λέοντός ἐστιν ἔμαθεν, εἰ μὴ ἑωράκει ποτὲ λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνδρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἴσχυες ἂν εἰπεῖν ὅτι ἀνδρώπου ἐστὶ, μὴ πρότερον εἰδὼς, μήδ' ἑωρακὼς ἄνδρωπον; τί σιγᾷς; ἢ βούλει ἐγὼ ἀποκρίνομαι ὑπὲρ σοῦ τάχι ἀναγκαῖα, ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἄπρακτος ἀπολελυθέναι, μάτην ἀναπλάσας τὸν λέοντα· συλλὴν γὰρ πρὸς τὸν Διόνυσον, ὦ πᾶς, λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ἐκείνοις ὅμοια; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, μηδὲν σοὶ αὐτὸν ἄλλο τοῦ γνωρίσαι τὰ μέρη δέτιον ὦν, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον, ἄνδρωπον λέγω, καὶ λέοντα. ἐν φιλοσοφίᾳ δὲ, εἶον τῇ

tum cognouerit, etiam partem perspectam habeat: porrò qui partem saltem, is non statim etiam totum habet cognitum. Iam tu hoc mihi quoque respondе, quomodo? Phidias quondam leonis ungue conspecto cognoscere potuit leoninum esse unguem, nisi antè aliàs totum leonem uidisset? An uerò tu hominis manu saltem uisa dicere posses hominis esse, cum antea hominem neque uidisses neque cognouisses unquam? Cur autem taces? Nunquid uis ut ego pro te respondeam ad quæstionem tibi propositam, uidelicet quòd nullo modo posses? adeò ut periculum sit, ne Phidias infecta re abeat, leone quicquam incepto & exculpto. * Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. aut quomodo hæc inter se sunt similia? Neq; enim tibi & Phidiæ alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior totius cognitio, hominis dico et leonis. Cæterùm in philosophia, nempe

πῆ Στωϊκῶν, πῶς αὖ ἀπὸ τῆ μέρους ηδὴ τὰ λοιπὰ ἴδοις, ἢ πῶς αὖ ἀποφαίνοις ὡς καλά; ὁ γὰρ οἶδα τὸ ὅλον, ἢ μέρη ἐκανὰ ἔσῃ. ὁ δὲ φῄς, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾴδιον ἀπάσαις ἀπάσης φιλοσοφίας ἐν ὀλίγῳ μορίῳ θεάσασθαι, οἷον ἀρχὰς αὐτῶν, ηδὲ τέλη, ηδὲ τί θεὸς οἱόνται εἶναι, τί ψυχὴ, ηδὲ τίνος μὴ σώματα πάντα φασὶ, τίνες δὲ ηδὲ ἀσώματα τὰ ἔναι ἀξιοῦσι, ηδὲ ὅτι οἱ μὲν ἡδονὴν, οἱ δὲ τὸ καλὸν, ἀγαθὸν ηδὲ εὔδαιμον τίθενται, ηδὲ τὰ τοιαῦτα, ὅτι οἱ μὲν ἀπίστους ἀποφαίνεσθαι φάδιον, ηδὲ ὅργον ὀλίγου ἀλίσκεσθαι δέ, ὅτις ἐ τὰληθῆ λίγων ὄγκον, ὥρα μὲν ἐχὶ μέρεμν ὄγκον ἐμβάλλειν, ἀλλὰ πολλῶν ἐμπλῶν δέονται. ἢ τί γὰρ ἐκανὸς πεθέσθαι, ὑπὲρ αὐτῶν τέτων ἐκα.

quam tradunt Stoici, quòd nam pacto ex aliqua parte cognita, etiam reliqua cognosces? Aut quomodo illa ut honesta & pulchra demonstrabis? Neque enim totum nouisti cuius illa sunt partes. Quod autem dicis, totius philosophiæ capita auditu facile posse comprehendi etiam in modica diei portiuncula, nimirum quæ rerum sint principia, qui fines, quam opinionẽ de Dijs habeant philosophi, præterea quid animam esse sentiant, & quòd nonnulli omnia corporea esse affirment, rursum alij etiam plerique incorporea esse contendant: tum quòd pars illorum uoluptatem, pars autem nescio quod honestum, summũ bonum felicitatemque esse statuãt, atq; id genus sexcenta alia: hæc inquã auditu facilè discerni & definiri posse, nihilq; in his excutiendis & statuendis esse operæ: nosse aũt eum qui uera dicat, uide ne non unum saltem dieculæ particulam requirat, sed multorum potius dierum opus & labor sit. ὁ Aut quid animi illis fuisse putas, qui de his ipsis rebus aliquot librorum

ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας βιβλίων ἕκαστοι συγγεγράφασιν, ὡς πάσαις, οἶμαι, ἀληθῆ ἅπαντα τὰ ὀλίγα ἱκανὰ, καὶ ἃ σοὶ δόξαι ῥᾴδια καὶ σύμφορα: νυνὶ δὲ μάντιος, οἶμαι, δόξεις σοι ἥκειν τοῦδε πρὸς τὴν αἵρεσιν τῶν πραγμάτων, ἐὰν μὴ αὐτὴν χρὴ τὴν διαφορὰν, ὡς ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτὸς ἅπαντα, καθ' ἕκαστον κατανοήσας. ἐπίστομαι γὰρ οὔτε γένοιτ' ἂν ἐν ἔχεσι φρόνησις, εἰ μὴ ἀναβολὰς, ἐὰν μεταχειρίζῃ τὴν μάθησιν, ἀκούσας τῶν πεφαλαίων ἀπάντων, σφαιρικῶς ἑκάστοις. ἀπαλλάξει γάρ σε ὁ βίος μυρίων πραγμάτων, λέξας ἐν τῷ τὰ ἱερεῖα ἥκειν, ἃ τινά σοι αἱρετόν. ἐὰ δὲ βάλλῃ καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέστερον τοῦτο

brorum centurias & chiliades conscribere non grauati sunt? nimirum non ob aliam causſam, quàm ut perſuaſum facerent omnibus, uera eſſe, ut mea fert opinio, pauca illa & modica quæ tibi uidentur facilia, nullóque labore comprehenſibilia. Iam uerò omnino uate tibi opꝰ eſſe opinor ad meliorum electionem faciendam: niſi, ut dixi, exercitij impigro ſtudio illud conſecutus fueris, ut in deligendo accuratè uniuerſa diſcutias, & unumquemque totum ad unguem exploratum cognoueris. Haud enim ualde negauerim, hoc pacto philoſophiam in compendium contrahi poſſe, neque habituram multas uariarum rerum comprehenſiones, neque ullam moram aut cunctationem, ſi conſtitutum uatem omnium rerum capita percenſentem audieris, & inter audiendum ad ſingula mactatis hoſtijs ſacra feceris. Hoc enim pacto infinitis laboribus Deus te ſubleuabit, poſteaquam ex oblatis extis tibi commonſtrauerit quæ nam potiſſimùm tibi eligenda ſint. Quòd ſi autem uolueris, & aliud multo minoris negocij compendium

ὑποδήσομαί σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα καταδύνῃ ταυτὶ, ἡδὺ θυσιάζειν, τῷ μήτε ἱερεῖα τινὰ τῶν μεγαλομισθων παραπαλῶν· ἀλλ' ὀλίγων κάλλιον ἐμβαλὼν γραμματεῖα, ἔχοντα τῶν φιλοσόφων ἑκάστου τοὔνομα, πάνυ πολλὰ τῶν αὐθάδων ἀμφιβολῶν τινα, προσλαβόντα παῖδα τῶν κάλλιστα ἀνηλίθιον ὄντα, τι ἂν πρῶτον ὑπὸ τῶν χαρακτήρων ἴδῃ τῶν γραμματείων, καὶ τὸ λοιπὸν κατὰ τοῦτο λαχόντα ἑκάστου, ὅστις ἂν ᾖ φιλόσοφος. Ερμότ. ταυτὶ μέν, ὦ Λυκῖνε, βωμολοχικά, καὶ οὐ κατὰ σά. σὺ δὲ αὖτό μοι, ἄλλο ποτὶ εἶναι ἱερεῖα αὐτός: Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμότ. ἆρ' οὖν περιΐεις ἅπαντας ἐν πόλει τοὺς ἐν τῇ πόλει καὶ πλούσους, ἀπογευόμενος καὶ παραβάλλων καὶ αὐτιξετάζων τὰς οἴνους. Λυκ. ἐλαμμῶς. Ερμ. χρὴ γάρ, οἶμαί, σοι

compendium eligendi tibi subjiciam, quod secuto, neque victimæ tibi offerendæ sunt, neque ullus ex sacerdotibus magna mercede conducendis tibi adsciscendus est; uerùm conjectis in urnam literulis, cuiusque philosophorum nomina habentibus, iube puerum aliquem impuberem floreſcente ætatula, ad urnam accedentem extrahere eam literam quæcunque primùm illi sub manum uenerit: ac tandem inſpecta literula ducem cognoſces, quem tibi in philoſophia ſequendum exiſtimo. HERMOTIM. Iſta quidem, Luciane, ſcurrili dicacitate à te, & non ex animo dicta ſunt. Tu uerò reſponde mihi, nunquámne ipſe uinum commercatus es? LVCIAN. Et perſæpe quidem. HERMOTIM. Nunquid ergo per orbem circuire ſoles quotquot in urbe ſunt caupones, deguſtans, licitans, atque expendens uina? LVCIAN. Nequaquam. HERM. Opinor enim illud, cui

σοι τῷ πρώτῳ χρυσῷ ἡδὲ ἀξίῳ ἐντυχόντι ἀποφορίσασθαι. Λυ. νὴ Δία. Ερμ. ἡδὲ ἀπόγε τὸ ὀλίγον ἐκάστου γεύματος ἔχειν ἂν ἀνέρ, ἐνοῖς ἅπασι ὁ οἶνός ὄφειν. Λυ. ἔχομαι γάρ. Ερμ. ἐὰ δὲ δὴ ὀλίγοις προσιέναι τοῖς πατήλοις, ἐπειδὴ κοτύλῃ πρίασθαι βάλομαι, δόξει μοι, ὦ οὗτοι, ἐπιτιμᾶν ὅλον ἐπάστοις ὑμῶν τὸν πίθον, ὡς διαφαύσοντες ἐπιξηλοῦσθαι, μάθοιμι ὅσις ἀμάνη τὸν οἶνον ἔχει, ἡδὲ ὅσῳ μοι ἀνύτιμον ἐὰ ταῦτ' ἔλαγις, ἐν ἂν οἴει καταγιλάσαι σε αὐτέος; ἐὰ δὲ ἡδὲ ἀδιπλίον ἐντχλοίης, τάχ' ἂν ἡδὲ προσχέαι τὸ ὕδατος; Λυ. εἶμαι ἐγωγε, ἡδὲ δίκαιά γ' ἂν πάθοιμι. Ερμ. κατὰ ταυτὰ δὴ ἡδὲ ἐν φιλοσοφίᾳ. τί δᾶ ἐκπιεῖν τὸν πίδον, ἀναμελέως ἀπ' ὀλίγου τὸ γεύματος ἀδίκαιον

cui sub initium bono & digno inciderís, auferendum tibi esse. LVCIAN. Ita per Iouem. HERMOTIM. Proinde à modica illa & tenui degustatiuncula pronũciare iam potes de toto uino cuiusmodi sit. LVCIAN. Haud dubiè possum. HERMOTIM. Porrò si diceres, obstiterís cauponibus, Posteaquam uini sextariũ coemere statuerim: agite ô amici, date quæso unusquisque uestrũm totum dolium mihi ebibendum, ut omnibus exhaustis certum habeam quinam uestrũm generosiora uina uenalia habeat, & uno de mihi uinum sit commercandum: quòd si hæc inquam diceres, an non iure optimo pro insano ab illis deridendus esses: atque si illos acriter instando perturbandi finem non faceres, fortasse etiam aqua ab illis perfunderere? LV. Sanè opinor, & profectò meritis meis dignissima paterer. HERM. Non secus se quoq; habent res philosophicæ. quid enim necessarium est totum uas exhaurire potando, cum etiam à modica illa degustatiũcula nobis

ἐποῖον τὸ πρᾶγμ᾽ ἔσται; Λυκῖν. ὡς ὀλισθηρὸς, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀσφαλὲς ἐν τῷ χειρῶναι. πολλὰ γὰρ ὤνησάς γε ἀπομάξας γὰρ τὴν ἐπιφάνειαν, ἐς τὸν αὐτὸν κύρτον ἐμπέπτωκας. Ἑρμότ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυκῖν. ὅτι αὐθομολογήσομαι πρᾶγμα λαβών, καὶ γνώριμον ἅπασι, τὸν οἶνον, ἀνακείσεται αὐτῷ τὰ αὐτομολούμενα, καὶ περὶ ὧν ἀμφισβητοῦσιν ἅπαντες, ἀφανῶν ὄντων· ὥστε ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν πάνυ βέβαιον, ὅτι σοὶ ὅμοιόν ἐστι καὶ φιλοσοφίᾳ καὶ οἴνῳ καὶ ἔτι, ἀρχὴ καὶ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀποδόκιμοι τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι, κεκραμένοι γε οἱ πολλοί, καὶ δολώσαντες καὶ κακομιξοῦντες. οὕτω σὶ δ᾽ ἐπισκοπήσομεν ὅ, τι καὶ λέγεις. τὸν οἶνον φῂς τὸν ἐν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὐτῷ ὅμοιον

promptum sit noße quale sit futurum? LVCIA. Quàm lubricus es, ô Hermotime, quámque tergiuersando láberis è manibus! uerùm profectò tua tergiuersatione parum promouisti. cum enim speraris te effugisse, in easdem plagas incidisti. HERMOTIM. Quorsum ista dicis? LVCIAN. Quoniam rei per se planæ & indubitatæ, omnibus certæ & cognitæ, nempe uino, longè dissimillima assimilando comparas, & ea quidem de quibus nemo non incertus animi ambigit, in obscuro consistentibus, ita ut ego mehercle dicere nequeam, quatenus tibi uinum & philosophia similia uideantur: nisi fortasse in hoc solo, quòd et philosophi in quæstu habeant disciplinas ueluti uinum expositas, quemadmodum caupones uinum, quas quidem commiscentes dolosè & fraudulenter adulterant, & maligna mensura diuenditant. Ad hunc uerò modum quod dicis cõsiderabimus. Vis autem uinum in uase exceptũ, totũ esse

μιον ἔσται, ἢ μὰ Δί' ὀλίγου ἅπαντος, ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαιτο, ἁρυσάμενος ὀλίγου ὅσου αὐτῆς, ἱκανῶς ἂν αὐτίκα ἐπαισθάνοιτο ἅπασι τοῖς ἐμοῖς λόγοις, ἀνάλογον τούτῳ, καὶ τοῦτο, καὶ ἐλάττω ἂν ἴσως γένοιτο αὐτάτων. ἆρα δὲ καὶ τὸ μιτὰ ταῦτα, φιλοσοφία, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες, οἷον ὁ διδάσκαλος ὑμῖν ὁ σὸς, ἆρα ταῦτα πρὸς ὑμᾶς λέγει ὁσημέραι, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ἃ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐστι, πρόδηλον, ἃ ἐπαΐει. ἢ ἐν ἀνθρώποις ἔτι παραμένει αὐτῷ, κατὰ τὸν Ὁμήρου τὸν πορίσματα πορίσματα, καὶ πορίσματα πάλιν, ἃ τὰ αὐτὰ λέγει, ἀλλ' ἀπ' ἄλλης καὶ ἄλλης ἀρχῆς αὖ σοι καὶ ἄπαξ ἀκούσεται; ΕΡΜ. πῶς γὰρ οὔ; ΛΥΚ. πῶς οὖν οἴει τί σοι ἐγὼ, ἀπὸ τοῦ πρώτου γεύματος ἀδήλως τὰ πάντα; ὁ γὰρ αὐτάρκης, ἀλλ' ἀεὶ ἕτερα καινὰ ἀεὶ καινοῖς ἐλέγετο, ὃν ὥσπερ ὁ Ὁμήρου ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἐγὼ, ὥστε ὦ ἑταῖρε, *esse sui simile. & profectò nihil absurdi in hoc à te dictum est. Atqui si quis etiam degustauerit illud, hauste saltem modico, statim compertum habet quale totum sit doliũ & hoc in confesso est apud omnes, nec est quòd quicquã tibi in his contradicã. Vide uerò etiã posthac, philosophia, eiusq; alũni, nẽ pe præceptor tuus, num eadem quotidianis prælectionib. ad uos disserit, ijsdemq; de rebus nunq; non uerba facere cõsueuit, an nõ subinde alio tempore alia uobis soleat proponere? Esse enim nõ parũ multa philosophiæ abstrusa mysteria, iã olim, amice, nemini obscurum est. At nõ uerò tu etiamnũ, ut par est, instar Vlyßis apud illum perduras circumeundo & oberrando, si semper sonat eadem per eadem, at fortasse satis est si semel quippiã mau dieris?* HERMOT. *Et cur non?* LVC. *Quinam igitur fieri potuit, ut tu primo gustu statim nosceres uniuersa? Neq; enim semper eandẽ cantilenã nobis solet occinere, sed subinde noua nouis differendo agglomerat. Non, ô amice, ut unum*

ὦ μὴ ὅλον ἐκπίῃς τὸν οἶδμα, πρὶν ἄλλους μυθῶν θεριάσαι· ἀτεχνῶς γὰρ ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς καταφύσαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν, ὑπὸ τὸν βύγα αὐτῶν. λύσσα ἔμ ὅλον ἐξαυτλῆσαι δι τέλος, ἢ οὔποτ' ἂν εὕροις τὸ νηπενθὲς ἐκεῖνο πῶμα, ἐ πάλαι λιψῦν μοι δοκᾷς. σὺ δὲ οἶμαι τὸ τοιοῦτον αὐτὸ ἔναι, ὡς ἀ μόνον γοῦσαι αὐτῆς, καὶ στάσαι μικρὸν, ὅσον αὐτίκα σε ποιήσομεν γεγηθόμενον, ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς τὸν προμαντιν, ἐκπλαὺ πίῃ τὸ ἱερὸν νέκταρ, ἵνθεον σύθυς γίγνεσθαι, καὶ χρᾶν τοῖς προσιοῦσιν. ἀλλ' ἔχ ὅπως ἔχειν ἐστὶν, σύ γ' ἂν ὑπὲρ ὑμισυ τοῦ οἴδος ἐκπιπωκὼς, ἐναρχεσθαι ἔτι ἐλεγες. ὅρα τοίνυν, μὴ τῷ δι μᾶλλον φιλοσοφίᾳ ἐοικῃς.

ὁ μὲν

ut unum quod semper idem est, adeò ut nisi totum usque strenuè exhauseris, nequicquam inebriatus obambulabis. Planè enim in fundo mihi uisus es Deus philosophiae adyta abstrusisse, sub ipsam fecem usque. Itaque totum dolium postremò exhauriras necesse est, si unquá consilium tibi fuit nectarea illam potionem inuenien di, quam aridis faucibus iam olim auidissimè sitire mihi uisus es. Porrò autem eam persuasionem tibi persuasisti, ut putes tale quippiam esse philosophiam, ut si saltem leuiter illam primoribus, quod aiunt, labijs deguſtaueris, ſtatim fore ut omnibus ſapientiæ numeris euadas absolutissimus: quemadmodum perhibent de diuinatrice illa in Delphis, quæ ſimulatque ſacra fluenta deguſtauerit, actutum afflata numine, accedentibus reſpondet oracula. Atqui non ita ſe habet philoſophiæ ſtudium. Itaque te, quem ultra mediũ iã doliũ ebibiſſe cõſtat, adhuc incipere perhibeas. Quare uide ne rectius huic philoſophia comparari queat.

Dolium

ὁ μὴν γὰρ οἶδ' ὅτι μηδ' οὕτω σοι, ἡδὺ ὑπάρχει, ἰνίγω δὲ μή οἶνος, ἀλλὰ πανσπερμία τις, πυρὸς ὑπὸ ράνου, ἡδὺ μὲν τὰ τῶτο κύαμοι, εἶτα ἡδοδάφνη, ἡδὺ ὑπὸ ταύτας φακοὶ, εἶτα ὄρόβινθοι, ἡδὺ ἄλλα ποικίλα πρός. ἐ δὲ σὺ ἀνύσασθαι ὑδλων τῶν σπερμάτων, ἡδὺ δὲ ἀφιλῶν τῶ πυρῶ, ἔπερ λῶ, αὐτίκα σοι πᾶγμα ὅλον χάρα, ὡς ἴδοις· ἆρα σὺν ἔχοις ἂν ἀπᾶν, εἰς ἱκανὸν ἀποβλέπων, εἰ ἡδὺ οἱ ὄρόβινθοι καθαροὶ, ἡδὺ οἱ φακοὶ σύτα πᾶς, ἡδὺ οἱ κυαμοὶ ὁ διάκριτοι; Ερμ. ὁλαμῶς. Λυ. ὁ τοίνυν ὁλὶ φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ὅν φύσει τις τῶ πρώτου, μάθοι σὰν ἅπασαν ἐπεὶ ἐστιν, οὐ γὰρ ἓν τί λῶ, ὥσπερ ὁ οἶνος, ᾧ ὥφ σὺ ἂν νῦν ἀπεικάζῃς, ἀξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῶ γεύματι. τὸ δὲ ἑτερόῖόν τι ὦφθαι, ὁ παρόργα

Dolium enim & cauponem adhuc tibi sinemus, nihil autem insit uini, sed potius omnium frugum confusum quoddam seminarium, in summo quidem triticum, cui subsint fabæ, quibus deinde subiectum sit hordeum, mox lentes, quintò cicera, postremò aliæ quæpiam diuersorum seminum species & genera. Iam si insitorem accederes seminum mercandorum gratia, illeius à summo tritici aliquot grana inspicienda in manum tibi traderet: posséne igitur conjectis granis dicere cicer esse mundum, & lentes probè purgatas, fabas autem inanes? HERMOTIM. Nullo modo. LVCIAN. Proinde neque philosophiam ab uno aliquo eorum quæ quis dixerit, uniuersam pernosces cuiusmodi tota sit. Neque enim una aliqua res est, quale est uinum, cui quidem tu illam, tametsi ualde inæquali comparatione contulisti, contendens similem esse totam primo gustui. Quòd autem diuersum quiddam uisum est,

οὐ παρέργου τῆς ἐξετάσεως δεόμενον. οἶνον μὲν γὰρ φαῦλον πρίασθαι, ἢ ἐλαίου ὀβολοῦ ὄξυβαφον. αὐτὸν δέ τινα ἐν τῷ συρφετῷ παραπεπλῆσθαι, ὡς ἡδὺ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἐφυσᾶ, οὐ μικρὸν εἶναι κακόν. ἄλλως τε, ὁ μὲν ὅλον ἀξιῶν ἐνωνεῖσθαι τὸν οἶνον, ὡς κοτύλαι πρίαιτο, ἧμισυ σὺν τῷ μάτην, οὕτως ἀπόβαινα γελάσεται. φιλοσοφίᾳ δὲ ἐδὲν τοιοῦτο πάθος, ἀλλὰ κἂν ὅτι πάμπολλα πίῃς, οὐδὲν ἧττον ὁ πότος γίγνεται· οὐδὲ ἡμισύσεται ὁ κάπος· ὑδρηρεῖ γὰρ, κατὰ τὴν παροιμίαν, τὸ πρᾶγμα ἐξαντλούμενον ὅτι τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος. ἐκεῖνος μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον οὐ σωτηρεῖ, ἀλλὰ διέρρει σὺθύς. ἐντεῦθεν δὲ ὧν ἀφίλης τι, πλεῖον τὸ λοιπὸν γίγνεται. ἐδίλω δὲ σοι πρὸ ἄλλο ὁμοιον ἀπᾶν φιλοσοφίας πορὶ γυμνασίου, πρὸ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν περὶ

curiosa perscrutatione non eget. Etenim siquis unum acetosum aut alioquí malũ emerit, duorum obolorum iacturam facit. Porrò autẽ in media plebe uersari, sicut & tu dixisti statim initiò, non mediocre malum est. Alioqui qui totum uas epotare uoluerit, ut uini sextarium coemat, damno cauponem afficiet, tam inciuiliter & insolẽter degustãdo. Nihil autẽ tale philosophia patitur: uerùm tametsi nimis multa biberis, uas tamẽ non imminuitur, neq; ullam iacturam facit cauponam exercens. In idem enim loci fluit exhaustum negocium, laborq;, iuxta prouerbium, & contrà fit ꝑ atq; in Danaidũ dolio. illud enim quic quid infusum fuerit, non cõtinet, sed protinus hac atque illac perfluit. Hinc uerò etiam si multa absturseris, multo tamen plura re-

linquũtur. Cæterùm aliud qddã nõ dissimile de philosophiæ gustu tibi proponã: tu uerò caue putes in philosophiæ contu-

meliam

μὲ τοῦτ', ὦ ἄπιστε ὅτι φαρμάκου ἀνδρείου εἶπον, οἷον κωνείου ἢ ἀκονίτου, ἢ ἄλλου τῶν τοιούτων· ἐκεῖ γὰρ ταῦτα, ὑπέκρου θανατηφόρα ὄντα, ἀποκάνει οὖν, εἴ τις ὀλίγου ὅσου ἀκαριαίου ἀπολύσας αὐτῶν, ἄπρακτον τὴν ὀργὴν ἀπεγυδοίλε, ἀλλὰ ὦ μὴ τοσοῦτον. ὅσον χρὴ, καὶ ὅπως, καὶ ξὺν οἷς, ἐκ οὗ ἀποδάνοι παρασκευάμενος. σὺ δὲ ἐξίης τελέχιστον ἐπαρκεῖν, ὡς ἀπειτιλόσα τὴν ὅλην γνώσιν.

Ερμότ. ἐγὼ ταῦτα, ὡς βέλει, Λυκῖνε. τί ἂν ἑκατὸν ἔτη χρὴ βιῶναι, καὶ τοσαῦτ' ἀκομάναι πράγματα; ἢ ἐκ οὖ ἄλλως φιλοσοφήσαμεν; Λυκῖν. οὐ γὰρ, ὦ Ερμότιμε, καὶ λανὸν οὐδὲν, εἰ γε ἀληθῆ ἔλεγον ἐν ἀρχῇ, ὡς ὁ μὲν βίος βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρή. νῦν δὲ οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθὼν ἀγανακτεῖς, ἢ μὴ

meliam ista me dicere, si dixero illam similem esse exitiali & pernicioso pharmaco, cuiusmodi est cicuta, aut aconitum, aut aliud tale quippiam. ¶ Neque enim illa tametsi sint lethalia & mortifera, statim mortem inferunt, si quis modico quopiam de illis ablato, summo ungue degustauerit: uerùm si non tantum, quantum ad conscindam mortem necessarium est, & qua ratione fieri oporteat, & cum quibus sumendum sit, certè non morieris. Tu autem contendis ad totius cognitionem parandam minimum quodq; sufficere. HERMOT. Sint sanè ista, Luciane, quæ admodum ipse uolueris. quorsum igitur centum annos nobis uiuendum autumas, & tantorum negociorum molem sustinendam, quasi uerò alioqui nobis philosophari non foret integrum? LV. Non profectò, Hermotime: neq; hoc tibi graue & arduum auditu uideatur. Etenim si sub initium uera dixisti, uitam? uidelicet breuem esse, artē uerò longā: nunc nescio quî fiat ut tu grauiter succensere solea,

εἰ μὴ σὺ θυμοῦ ἡμῖν ῥᾳον ἀφίοιο, Χρύσιππος ἢ Πλάτων ἢ Πυθαγόρας γένοιο. Ε.χ. ῥᾳδιουργῶ μι, ὦ Λυκῖνε, ἢ σωφρονίζεις δ' ἐγχώρ, ἀλλ' ἐμοὶ δοκῶ, ἀτὲ φθόνε ἀπλαθὴς, ὅτι ἐγὼ μὴν πρᾴοπος ἐν τοῖς μαθήμασι, σὺ δὲ ὠλιγώρησας ἑαυτῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυκῖν. οἶδ' ἃ μ' ὁ δράσεις: ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντι, μὴ πρόσεχε τὸν νοῦν, ἀλλ' ἴσα λυρᾶν. σὺ δ' ὡς ἔχεις, προχώρει ὅτι τὸ πρόσθεν ἐδόκει, καὶ τέρατι κατὰ τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι διειλεγμένα πορεῖ τούτων. Ερμό. ἀλλ' ὅπ ἰέῃς σὺ, βίαιος ὤν, αὐρεῖσθαί τι, ὦ μὴ πειραθῶ ἀπαύτων. Λυ. ἀμὲν οὖν σὲ δεῖ, ὡς ὑπ' αὖ πάντα ἄλλα ἑτοιμι. βίαιον δὲ λέγων ἐμὲ, ἀναύτιον ποιεῖς μοι, καὶ τὸν

nisi priusquã sol diurni cursus pensum absoluerit, nobis Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras euadas. HERMOT. Insidiosè imponis mihi, ô Luciane, meq; in angustum constringis, nihil unquam mali à me passus, nimirum præ inuidia, quòd ego quidem in disciplinis nonnullum operæprecium fecerim, te ipsum uerò nihil pendens dare soles negle-ctui, nullis disciplinis liberalibus animum excolens, tantus ætate existens. LVCIA. Scis igitur quid faciendum tibi putem? Mihi quidem tanquam atra bili percito, & insanienti, ne dicto audiens esto, neue mentẽ adhibeas, sed sine nugari me liberè: tu uerò, ut quidem iam facis in præsentia, porrò perge uiam tuam, atq; ad illa quæ initiò decreuisti persequi, alacriter contende. HER. Atqui tu nullam mihi permittis deligendi copiam: tam uehementer & uiolenter me urges, nisi omnium experimentum sumpsero. LVCI. Siquidem planè peritum esse oportet, ut ne quid interim dicam aliud. Quòd autem me uiolentũ dicis, uidêre mihi insontem & inculpabilẽ

iuxta

φειπεῖν. ἀλλὰ δεῖ αὐτὸν, ἐγὼ δ' ἂν μὴ ἕτερός σοι λόγος συμμαχήσας ἀφέληται τῆς βίας, ἤδη ἀγόμενον, ἰδοὺ γέ τοι καὶ τάλλα πολλῷ βιαιότερα φαίη ἄν σοι ὁ λόγος, σὺ δ' ἐκεῖνων παρὼν, ἐμοὶ ἴσως ἀνιάσῃ. Ερ. τὰ ποῖα; δῶμα μᾶλλον γάρ, εἴ τι ἄρρητον παραλέλειπται αὐτῷ. Λυκ. ἀγ ἐκεῖνόν ἐναί φησι, τὸ ποῦτα ἰδεῖν καὶ διεξελθεῖν ἅ αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη λέγεσθαι τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι τὸ μιγίστου ἐνδεῖν. Ερμότ. τίνος τοῦτο; Λυκ. περιττῆς τινος, ὦ θαυμάσιε, καὶ ὀξυτάτης παρασκευῆς, καὶ νὴ Δί', καὶ διανοίας ἀκριβοῦς καὶ ἀδιαπάτου, οἵ ἐν χρὴ εἶναι τὸν περὶ τῶν τοιούτων δικάσοντα, ἢ μάτην ἂν ἅπαντα ἐπραγμένα ἐᾷ. ἀποδοτέον δ' ἔμοιγε καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον ἐκ ὀλίγου, καὶ προβλητέον ἅπαντα ἐς μέσον, καὶ ἀρξάσθαι διαμέλλοντα, καὶ βρα-

iuxta poetam incusare. nisi dum altera tibi inuēta fuerit oratio pro te faciens, nunquam quod iam illatū est, auferetur à uiolentia. Ecce his multo etiā uehementiora tibi proponeret oratio, tu uerò illa omissa me fortasse incusares. HER. Qualia nam? demiror enim si quid etiamdū abstrusum illi relictum sit. LVC. Parū esse ait, neque sufficere omnia perspexisse, illaq; obiter perlustrasse, ut possis iam optimum eligere, uerùm adhuc opus esse re quapiā maxima. HER. Qua tandem? LVC. ô Critico quopiā, ô admirande, excussoq; iudicio, mentēq; acuta & solerti, intelligētia insuper summa & acri, qualē esse summopere necessarium est de rebus tantis iudicantem. Aut semel nequicquam uniuersa uisa sunt. quinetiā permultū temporis huic rei tribuendum esse confirmat, quod omnibus exactè & diligēter excutiēdis & indagandis sufficiat, omnibusq; in mediū propositis eligere oportere cūctantē, et

βραδύνοντα, πολλάκις ὅπως σκοπουῶτα, μήτι φλιπίαν τοῦ λέγοντος ἑκάστου, μήτι σχῆμα ἢ λέξεως ὡδὶ σοφίας ἀλλὰ μόνον, ἀλλὰ κατὰ τὸν Αρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντα, οἳ ἂν νυκτὶ κρὶ σκότῳ διακάσωσιν, ὡς μὴ ὁρῶντες τοὺς λέγοντας, ἀλλ' εἰς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποντες. κρὶ τότ' ἤδη ἔξεστί σοι βεβαίως ἐμοὶ λοιδοροῦντι φιλοσοφεῖν. Ερμότ. μετὰ τὸν βίον φῄς. ἐκ γὰρ τούτων, ἐδίφοὲ ἀνδρώπων βίῳ ἐξαρκίσειεν ἄν, ὡς ἔστι πάντων ἀλόγων, κρὶ ἕκαστον ἀκριβῶς ἐξετάζειν, κρὶ κρίνοντα κρῖναι, κρὶ κρινόντα ἀλόγως, μὴ ἐλέγχου φιλοσοφῶσα· μόνος κρὶ δὴ ὅτως ἐυρηθῆναι φῄς τάληθές, ἄλλως δὲ οὔ. Λυκῖν. ὀκνῶ γάρ σε ἐπεῖν, ὦ Ερμότιμε, ὅτι ἐμοὶ τοῦτό πω ἱκανῶν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκεῖν ἀληθῆναι ὑμᾶς αὐτοὺς, οἰόμενοι μέν τι εὑρηκέναι βέβαιον, εὑρόντες δὲ ἀδήλων, tardantem: nullo modo autem diſterentis annos ſpectandos eſſe, neque habitum ſuſpiciendum, neque opinionem ſapientiæ reuereri oportere, ſed in more Areopagitarum cuncta eſſe facienda, quibus mos eſt noctu & in tenebris cognoſcendis cauſis dare operam, ut non in dicētes, ſed in ea quæ dicuntur, defigant oculos. Ad hunc quidem modum tibi eligenti promptum erit philoſophari. HERMO. Iuxta uitæ rationem tu dicis. ex his enim quæ dixiſti, nullius hominis uita ſatis longa eſſe poteſt ut omnia percurrat, & unumquodq; non oſcitanter perſpiciat, perſpectáque iudicet, iamq; iudicata eligat, delectuq; habito philoſophetur. Hac enim ſola ratione uerum inueniri poſſe contendis, alioqui nequaquam. LVCIAN. Vereor ad te dicere, ô Hermotime, ne hoc quidem ſatis eſſe, uerùm adhuc mihi uidemur noſmetipſos fallere, exiſtimantes aliquid certi & firmi nobis inuentū eſſe, cū tamē nihil inuenerimus: quemadmodum

ὥσπερ οἱ ἁλιεύοντες, πολλάκις καθιέντες τὰ δίκτυα, ἡδὲ βάρος τινὸς αἰσθόμενοι, αἴρουσιν ἰχθύων πλῆθος γε πολὺ ἐμβεβυκότα ἐλπίζοντες, ἔπειτα ἐπειδὰν κάμωσιν ἀνασπῶντες, ἢ λίθος τις ἀναφαίνεται αὐτοῖς, ἢ κεράμιον ψάμμου σεσαγμένον, σπάσαι, μὴ ἡδὲ ἡμᾶς τι τοιοῦτον αἰτιασάμενος. Ερμ. ἀ μανθάνω τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα βούλεται· ἀτιχνῶς γάρ μοι προβάλλεις αὐτοῖς. Ανκιν. ἀκοῦ· ἵνα σοι μὴ λιπολιῶμαι· σοὶ δῶ γὰρ εἶδα νᾶμ, εἰ καί τις ἄλλος. ἐγὼ γάρ, πᾶν ἐφ' ἅπαντας ἐλθεῖν πειρῶμενοι, καὶ τοῦτο ὀργασώμεθά ποτε, ἀδηλον δὲ τοῦτο ἄλλον εἰδέναι νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ἢ πάντες ἡμοίως ἀγνοοῦσι. Ερμότ. τί φῄς; ἀλλ' ἁπάντων τις πάντως ἔχει;

admodum hoc ipsum non raro usu uenire solet piscatoribus, qui cum in capturam retia eiecerint, & aliquid graue ac ponderosum senserint, attrahunt rete, sperantes piscium copiosam multitudinem conclusam esse. deinde postquam attrahendo nimiū delassati fuerint, aut ingens lapis, aut uas aliquod arena refertum, praeter spem illis apparet. Proinde etiam atque etiam tibi considerandum est, ne & nos tale quippiam subtraxerimus. HERM. Non intelligo quid sibi ista uelint retia, plane tamen ijsdē me irretitū inuoluis. LVCIA. Proinde ego te rursum extricare conabor. Neque enim mihi dubiū est peritia natandi te praecellere, si quis etiam alius. Etenim ego, etsi ad uniuersos uenerimus experimenti sumendi gratia, & illud aliquando fecerimus, nondum tamen planum & certum esse existimo, penes quem illorum, illud quod quaerimus, delitescat. Possibile enim est, ut eius omnes in totū ignari sint. HERMOT. Quid ais? an opinaris penes nullum illorum esse?

Αν. ἄδηλον. ἢ σοὶ ἀδιώατον δοκεῖ ἅπαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ' ἀληθὲς ἄλλο τι εἶναι, πρὸς μηδενὸς αὐτῶν πω ῥηθέν; Ερμ. πῶς οἷόν τε; Λυκῖν. ἴσως. ἐγω γὰρ ὁ μηδ' ἀληθὴς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἴκοσιν. οἷον πυάμους τις εἰκοσιν ἐς τὸν χᾶρακα λαβὼν, ἔπειτα σάρῃ, ὁρατάτω δέκα τινὰς, ὁπόσοι εἰσὶν οἱ πύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· οἱ δ' ἐπάζοντες, ὁ μὲν ἑπτὰ, ὁ δὲ ῥιάκοντα λιέτωσαν, ὁ δὲ τις δέκα ἢ πεντεκαίδεκα, καὶ ὅλως, ἄλλος ἄλλον τινα ἀριθμὸν, ἐνδέχεται μέν τοι ἢ κατὰ τύχην τινὰ ἀληθεῦσαι, ἢ γάρ; Ερμ. ναί. Λυκ. ἐμὲν δὴ τοῦτο ἀδιώατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἀριθμὸν εἰπεῖν, τοὺς ψεύδεσθαι, καὶ ὀκτὼ ὄντας, μηδένα ἂν αὐτῶν φάναι, ὅτι εἰκοσιν ὁ ἀνὴρ πυάμους ἔχει. ἢ τί φῄς; Ερμότ. ἀκ ἀδιώατον. Λυκ.

LVC. Incertum est. Nũquid non uidetur tibi fieri posse, ut mentiãtur omnes, ipsaq; ueritas alia quæpiam res sit, quæ penes nullum horum inueniri queat? HER. Quinam fieri posse credam? LVC. Ad hunc modum: sit enim nobis certus aliquis numerus ex composito constitutus, nempe uiginti. Iam si quis uiginti fabas in manũ sumeret, & ea clausa decẽ quospiãm interrogaret, quotnam fabas in manu sua conclusas haberet: illi autem diuersi coniectura, hic quidem septem, ille triginta, alter uerò decem aut quindecim, prorsusq; alius alium numerum diuinaret: possibile enim est aliquem fortefortunà uerum dicere; an non uerisimile tibi uidetur? HER. Sanè. LVC. Ergo ne hoc quidem factu impossibile credendum est, ut omnes ex æquo alius alium numerum dicat, falsum tamen, & à quo longè lateq; absit certus ille numerus, adeò ut nullus ex illis dicat uirum in manu sua habere uiginti fabas. Quid autem tu ad ista respondes? HERMOTIM. Fieri posse. LV.

Non

ματὰ ταῦτα τοίνυν ἅπαντες μὴν οἱ φιλοσοφοῦντες τὸν σύλλογισμὸν ζητοῦσιν ὁποῖόν τί ὄντι, καὶ λύσιν ἄλλο ἄλλο τι αὐτῶν εἶναι, ὁ μὲν ἡδονὴν, ὁ δὲ, ὅσα ἕτερα φασι περὶ αὐτῆς. εἰκὸς μὲν οὖν μὴ τοῦτο γε τι εἶναι τὸ σύλλογον. ἐπ ἀπειρὸς δὲ, μὴ ἄλλο τι παρ αὐτὰ πάντα, μὴ τοιοῦτον ἡμᾶς ἀνάπαλιν, ὃ ἐγκρίνω, πρὶν τὸν ἀρχὸν ὑρᾶν, ὑπάγεσθαι πρὸς τὸ τέλος. εἶδες δ, οἶμαι, πρότερον φανερὸν γιγνόμενον, ὅτι ἐννοοῦσι ταληθὲς, καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ ἀνθρώπων τῶν φιλοσοφούντων, εἶτα μετὰ τοῦτο, τὸ ἐξῆς ἂν ὧν ζητοῦσα ἡ πεισθῆν ζῆν. Ερ. ὅτι, ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῆς, ὅτι ὀδ' ἂν διὰ πάσης φιλοσοφίας χωρήσαιμεν, ὀδὲ τότε πάντως ἐξεμὲν ταληθὲς ὑρᾶν. Λυκῖν. μὰ ἐμὲ, ὦ γαθὲ, ὁρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὖδις αὐτὸν, καὶ

Non alia ratione quotquot philosophantur, felicitatem quærere insistunt, cuiusmodinam tandem res sit, planeq; alius aliud quiddã esse somniando confirmat: hic quidem uoluptatem, ille honestum: alius alia quæpiã de illa comminiscitur. Consentaneum aũt est, unum quiddam ex illis esse felicitatem. Contrà uerisimile est, præter hæc omnia aliud quiddam esse. Ac nos planè uidemur conuerso rerum ordine, secus quàm oportet, ante inuentum prinicpium ad finem festinare. Oportebat aũt prius, ut mea fert opinio, manifestum esse, ueritatem esse cognitam, essecq; ex philosophantiũ numero aliquem, qui eandem certò cognorit. Deinde primũ quærere, cui potissimùm fides adhibenda sit. HER. Ergo ea ista dicis, Luciane, quòd etsi omnem philosophiam excusserimus, nunquam tamen facultatem nobis parabimus ueritatem inueniendi. LVCIA. Quid me interrogas, ô bone? quin potius istum sermonem exquiris?

ποτὲ ἴσως αὖ ἀποκρίναιτό σοι, ὅτε δὲ μὴ πω, ἢ σὺ αὖ ἄλλῳ τῳ, ἀπ' αὐτῶν τούτων ὅσων, ὧν οὗτοι λέγουσιν. Ερμείν. ἀλλὰ τοῦτο ἔφη, ὦ ὦν σὺ φὴς, σοφήσομεν, ἀλλὰ μὴ σε ἡμᾶς ἰδιώτην τινὰ βίον ζῆν, ἀποστάντας τῆ φιλοσοφίᾳ. Λυκ. τοῦτο συμβαίνει γε, ὦ ὦν φὴς, ἀδιώατον ἀνευ φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνήκεστον ἀνθρώπῳ γε ὄντι· ἀξιοῖς γὰρ τὸν φιλοσοφήσειν μέλλοντα, ἰδίᾳ πρῶτον φιλοσοφίας τῶν ἀρίστων, ἢ δ' ἄριστος ὅτῳ σοι δόκει μάλιστα ἀκριβὴς ἂν γνῶναι, εἰ δὲ πάσης φιλοσοφίας χωρήσαντος, ἐπειμίξαι τῶν ἀληθεστάτων. ἔπειτα λογιζόμενος τῶν ἀριθμῶν, ὁπόσοις καὶ ἐπάγει ἐνιαυτὸς ὅλος, ἐξερευνῆσαι, ἀπομηκύνων τὸ πρᾶγμα ἐς γηρὰς ἄλλας, ὡς ἂν ἀφθόνως γένοιτο τελεία ἡ ἐπάγουσα ἔτη. τελευτῶν ἤ, ποτὲ

& fortasse respondebit tibi, nunquam hoc fore, quoad incertum fuerit, num unũ quiddam illorum sit de quibus illi uerba faciũt. HERR. *Proinde nunquam, ut tu contẽdis, philosophiæ dabimus operam: sed necessarium omnino esse uideo, ea abdicata priuatam quandam uitã eum uulgo nos agere.* LV. *Illud quidem accidit quod dicis, philosophari promptũ non esse, exſtq; ei qui quidem homo sit, ineuitabile. tubes enim, ut is qui philosophiæ operam daturus sit, statim initiò optimam quanq; deligat. Ipsius autem delectus habẽdi ratio in hoc solo accuratè tibi uidetur consistere, si tota philosophia perlustrata elegerimus quam uerissimam. Deinde numerum quoque annorum cõputando, quantus unicuique perscrutandæ satis esſt, longè lateq; excidisti omni spe frustratus, ipsum negocium produces atq; reijciens in aliud seculum, ita ut ipsa ueritas uniuscuiusq; uitæ ultra præstitutum tempus uix deprehendi queat.*

Postremò

ηδὲ τᾶτε αὐτὸ ἐν αὐγνοίαστον ἀποφάνεις, ἄδηλον ἔναι λέγων, εἴ τι σύρνται πρὸς τῶν φιλοσοφούντων πάλαι παλαιόις, ἢ τι ηδὲ μή. σὺ δ' ὥς. Ερμότιμε λώιαν ἂν ἐπομοσάμην & ἐπᾶν ὅ τι σύρνται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μὲν ἐν ἂν ὀμόσαιμι. ναί τοι πόσα ἄλλα παρῆλθ' ἡμῶν σοι, ἐξιτάσαντος μακρᾶς ηδὲ αὐτὰ λήμματα; Ερ. τὰ ποῖα; Λυκ. ἐν ἀκούεις τῶν Στωϊκῶν ἢ Επικούρων ἢ Πλατωνικῶν ἔναι φασκόντων, τὲς μὲν ἄδηλα τὲς λόγες λέγοντας, τὲς δὲ μὰ, ναί τοι τὰ γ' ἄλλα πάνυ ἀξιοπίστες ὄντας; Ερμότ. ἀληθῆ τᾶτα. Λυκ. τὸ τοίνυν διαιρῖναι τὲς ἀλόγας, ηδὲ διαγνῶναι ἀπὸ τῶν ἐν ἀλόγων βλ, φασκόντων δὲ, ἅ σοι δοκῆ πάντ' ὀρθῶς ἔναι; Ερ. νὴ μάλα. Λυ. δόσα τοίνυν σε, ἃ μέλλεις Στωϊκῶν ἢ ἀρίστων δόγμαΐ, ἆ

Postremò ne hoc quidem ut ambiguum unquam perpendisti, cum incertum esse dicas, num à philosophis iam olim inuenta sit ueritas, nec ne. Cæterùm tu, Hermotime, poßesne iureiurãdo interposito confirmare ab illis inuentam esse? Ego quidem nequaquam iurare uelim. Non illibenter uerò & alia multa tacens prætergrediar, quæ & ipsa indagatione non indiligenti discutienda forent. HERMO. Qualiánam sunt illa? LVCIA. Nónne audis Stoicos aut Epicureos aut Platonicos dicentes esse partim quidem qui teneant omnium rerum rationes: partim uerò illarum prorsùs esse rudes & imperitos, ex quibus permulti sunt fide longè ſpectatißima? HERMO. Vera sunt hæc. LV. Proinde discernere peritos ab imperitis, semet tamen peritos perbibentibus, nónne res tibi uidetur plena laboris & negocij? HERM. Ita profectò. LVCIA. Oportebit itaque te, ſi uolueris Stoicorum optimum cognoscere, tametſi

ἀ καὶ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ παραβλῶπα, καὶ τὸν ἀμείνω προτιμᾶσθαι διδάσκαλον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κριτικὸν τῶν τοιούτων διώκειν προσιόντα μάλιστα, ὡς μὴ σκληθῇ ὁ χάραξ προκριθείς. καὶ σὺ καὶ πρὸς τοῦτο ὅρα ὅσον δεῖ τὸ χρόνου, ὃν ἐκεῖνα παρῆκε, δι' ἐλαττόνων μὲν σὺ ἀγωνιστήσῃς, ναί τοι τάγ' ἂν μιγιστόν τι ἆθλα, καὶ ἀναγκαιότατον ἴσως τοῖς τοιούτοις, λέγω δὲ τοῖς ἀδήλοις τε καὶ ἀμφιβόλοις, ἵν' τοῦτό σοι εἴπω, οἶμαι. καὶ μόνα σοι αὖ τὰ πιστὰ καὶ βέβαια ἐλπὶς ἐστὶ τῶν ἀληθεστάτων τε καὶ σπουδαιοτάτων, ἄλλα δὲ ἀδόκητα τισιν, ἃ τὰ πρίνεα διώκεσθαι, καὶ χωρίσαι ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψευδῆ, καὶ ὑπάρχειν σοι καὶ κατὰ τοὺς ἀργυρογνώμονας διαγιγνώσκειν ἅ, τι δόκιμα καὶ ἀνίβδηλα, καὶ ἃ παρακεκομμένα, ud, quàm ut discernere queas & seiungere à ueris quæ falsa sunt, utq; posis in morem argentariorũ discernere ea quæ proba sunt, & non adulterina, à fucatis & factitijs.

tametsi non ad omnes, ad plurimos tamen illorum accedere, eorundemq; periculum facere, meliorẽq; præceptorem præstituere, qui prius multis sit exercitatus, quiq; censoria quadam eligendorum præceptorum facultate animum tuum imbuat: ne uidelicet tibi imponat, deterior per electionem cæteris præpositus. Atqui hoc tibi quoq; considerandum uenit, quãtum hoc requirat temporis, quod ego de industria prætermisi, ne ritus ne tu meis uerbis stomacharere. Et sanè quod maximum iuxtà ac summopere necessarium est, in talibus puta rebus hisce dubijs & ambiguis unũ illud esse opinor. Insuper sola fides & spes non fallax & incõstans tibi relicta est ueritatis, eiusq; inuentionis consequendæ alioqui nihil ali-

Hanc

καὶ ἔπεστι τοιαύτῃ τινὰ δύναμιν καὶ τέχνην παρεσόμενον, ἣν ἔξεστι τῇ σῇ στάσει τῶν λεγομένων, ἐὰ δὲ μὴ, τῷ ἴσθι, ὡς οὐδέν σε κωλύσει τῆς ἐπιτεθεῖσθαι ὑφ' ἑκάστων, ἢ δαλλῷ προσεπιχθέντι ἀπολισθῆναι, ὥσπερ τὰ πρόβατα. μᾶλλον δὲ τῷ ἐπιβατικῷ ὅ. δασι τοιοῦτος ἴσως, ἐφ' ὃ, τι ἂν μόριον ἐλαύσῃ σέ τις, ἅπερ τῷ δακτύλῳ ἀγόμενος, ἢ μὴ νὴ Δία καλάμῳ τινὶ, ἵνα ὕδωρ παραπεταμία πιφυκότι, καὶ πρὸς ταῦτ' τὸ πνεῦμα παμπλημμελῶς, κἂν μικρά τις αὖρα διαφύσασα, διασαλεύσῃ αὐτόν, ὡς ἄγε τινα σύρειν διελάσκαμον, ὃν ἀποδέξεως πρὸς, καὶ ἀμφισβητημάτων διαπρίσεως, τέχνῃ τινὰ εἰς ἀεὶ δῶς, διελάξεσί σε, παύσῃ δὲ λαλεῖν πράγματα ἔχων· αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάλλοις ἐπαχθὲς τῇ ἀποδείξει τοιαύτῃ τινὰ δύναμιν καὶ τέχνην παρεσόμενον, ἣν ἔξεστι τῇ σῇ στάσει τῶν λεγομένων, ἐὰ δὲ μὴ, τῷ ἴσθι, ὡς οὐδέν σε κωλύσει τῆς ἐπιτεθεῖσθαι ὑφ' ἑκάστων, ἢ δαλλῷ προσεπιχθέντι ἀπολισθῆναι, ὥσπερ τὰ πρόβατα. μᾶλλον δὲ τῷ ἐπιβατικῷ ὅ. δασι τοιοῦτος ἴσως, ἐφ' ὃ, τι ἂν μόριον ἐλαύσῃ σέ τις, ἅπερ τῷ δακτύλῳ ἀγόμενος, ἢ μὴ νὴ Δία καλάμῳ τινὶ, ἵνα ὕδωρ παραπεταμία πιφυκότι, καὶ πρὸς ταῦτ' τὸ πνεῦμα παμπλημμελῶς, κἂν μικρά τις αὖρα διαφύσασα, διασαλεύσῃ αὐτόν, ὡς ἄγε τινα σύρειν διελάσκαμον, ὃν ἀποδέξεως πρὸς, καὶ ἀμφισβητημάτων διαπρίσεως, τέχνῃ τινὰ εἰς ἀεὶ δῶς, διελάξεσί σε, παύσῃ δὲ λαλεῖν πράγματα ἔχων· αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάλλοις ἐπαχθὲς τῇ ἀπο-

Hanc inquam facultatem & artem consequutus, conferre te potes ad supradictorum perpensionem: sin minus, planè tibi persuasum esto, nihil obstaculo esse quò minus ab unoquoque nare (quod aiunt) traharis, aut prælatum & florescentem oliuæ ramum te sequi, perinde ut oues. Magis autem aquæ cuius in mensa usus est, assimilaberes in quamcunq; enim partem te quispiam traxerit summo digito, ducêris. aut per louem arundini cuipiam fluuiali iuxta littus enatæ, ad quemcunque statum semet flectenti: & si tenuis & permodica quæpiam aura flauerit, illam illicò commouere solet. Non secus tecum quoque agetur præceptore quopiam inuentore qui si de demonstrationibus & rebus dubijs discernendis alicuius artis gnarus te docuerit, cessabis haudquaquam temetipsum onerare negocijs. Siquidē actutū quod optimū est tibi comparebit, ipsaq; ueritas arte illa compēdiaria & de-

ἀποδείκνυμι ταύτην τὴν τέχνην, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται, καὶ σὺ βεβαίως εὑρήσεις, φιλοσοφήσεις, καὶ τῶν ἀπίστων ἀπαλλαγήσῃ, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς καὶ τοῦτο κτήσῃ, ἅπαντα συλλήβδην ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερμ. οὐκοῦν, ὦ Λυκῖνε, παραπολὺ γὰρ τοῦτ' ἀμείνων, ἢ ἐλπίδος ἐμικρᾶς ἐχόμενα λόγους. καὶ βούτυπός, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν αὐὴρ τις τοιοῦτος, διαγυμνασίου τινὸς καὶ διακριτικῆς ποιήσων ἡμᾶς, καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικῆς, ὡς τά γε μετὰ ταῦτα ῥᾴδια ἅπαντα καὶ ἀπράγμονα, καὶ ὀλίγης διαρρύσεως δεόμενα. ἢ ἐγωγε ἄλλα χάριν εἰδέναι σοι, ἐξευρόντι σωτήριόν τινα τούτῳ ἡμῖν, καὶ ἀρίστῳ ὁδόν. Λυ. ἢ μὰ τὸν Ἑλλήνιον χάριν ἄν μοι ἄλλους εἰπόντος· ἤδειν γάρ σοι ἐξευρηκὼς ἴδια.

& demonſtratiua eruetur, neq; non mendaciũ deprehenſum redarguetur: tuq; iam certo & cõſtanti iudicio delectu habito philoſophiæ perdiſcendæ nauabis operã, atq; ter exoptatã felicitatem cõſequutus, cõuerſationẽ cum illa ſociabis iucundiſſimã, uniuerſis bonis in totũ ſemel fruens et abundans. HER. Euge, ὁ Lucia ne, quanto iam præſtantiora, & ſpem non mediocrẽ oſtendentia, quàm dudũ diximiſti? Eſtq; nobis omnino, ut par eſſe uidetur, eiuſmodi uir quiſpiam ſtudioſe cõquirendus, cuius opera earũ rerũ cognitionẽ & iudiciũ nobis paremus, & quod maximũ eſt, infallibilẽ demõſtrationẽ. Hoc pacto cõfido fore cætera deinceps comprehenſu facilia, nec nimium operoſa aut laborioſa futura, quæ que non multum ſint requiſitura exercitij. Atque ego quidem magnas tibi iam habeo gratias, propterea quod nobis tandem compendiariam quandam & optimam uiam inueneris. LVCI. Atqui iure optimo nullæ mihi abs te habendæ ſunt gratiæ. neq; enim quicquã meo labore inuentum tibi demonſtraui, quo

ξα, ὡς ἐγγυτέρω σι ποιήσαμ
ἓ ἐλπίδος τὸ ἧ μολὺ πορρ ἐ πω
τέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον
ἤμεν. κ) κατὰ τὰς παροιμιώ
δομένας, πολλὰ μοχθήσαντες,
ὁμοίως ἰσμεν. Ερ. πῶς τοῦτο
φὴς; πολὺν γάρ τι λυπηρόν τι
κ) ἀδύσελπι ὄρεξιν ἔοικας. Λυ.
ἔτι, ὦ ἑταῖρε, πολὺ σύρωμεν ὑ
πολυπόμενόν τινα ἀδύνατα τε
ἀπόλεξιν, κ) ἄλλον διδάξ
ειν, ἐπ οὐτίνα, οἶμαι, πεφύ
κομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητή
σομεν τ κρῖναι δυνάμενον, ὃ
ἀληθῆ ἐ αὐτὸν λέγει· πολὺ τάχα
ἀπορήσομεν, ἄλλον ἔτι ἐ
μοῦ, ὃ ἐπιγνώμων ἔσος οἷός
διαγνώσασθαι τ ὀρθῶς κεῖ
νόντα, ἢ μὴ· κ) ἔτ αὐτ ἀδύνα
τοῦτο ἄλλο ὑδιγνώμονα, οἶμαι, δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθ
ἂν ἀδάμαντ διακρίνειεν τὸν ἄριστα κρίνειν δυνάμε
νον; ὁρᾷς ὅπως ἔτι ἀπορήσομ, quo ſpē tibi firmiorē, aut eō te uiciniorē feciſſē: ſed multo magis ab omni ſpe remoti excidimus, quàm antè fuerāmus. Ac prorſus iuxta uulgò iactatū prouerbiū nobis ſcū agitur: Cum multū labo rauerimus, in eodem loco ſumus. HER. Quorſum iſthuc, Luciane? Videre quidda ſupra modū triſte et admirandū dicere. LV. Quoniā, ô amice, tametſi inuētus nobis fuerit is qui polliceatur ſe quādā ſcire demōſtratione certā & infallibilē, ſeq; doctūrū alium: nō ſtatim propterea, ut opinor, illi fidē habebimus, ſed aliū aliquē quærere conabimur, q iudicio exactè habito diſcernere ualeat, num uir ille uera polliceatur. Iam ubi etiā illū ex ſentētia nacti erimꝰ, nihilo ſecus tamen etiamdum incerti erimus, num ille quem ad cognoſcendum adſciuimus, probè cognoſcere poſſit rectè iudicantem, necne, & ſic iterum deinceps ad priorē alio ad cognoſcēdū apposito nobis opꝰ erit: nos enim undenam tāta præditi intelligētia, ſciremus diſcernere eū q optimorū iudicium habere poſſit? Videsne quouſq; prodēdatur, & quàm

καὶ ὡς ἀπερρέαντων γίγνεται, φλυαρία ποτὲ, ἢ καταληρῶσαι μὲν δυνάμενον. ἐπεὶ ἢ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὁπόσας οἶόν τε διορίσειν, ἀμφισβητεμένας ὑφεὶς, ἢ μηδὲν ἐχούσας βεβαιοῦ· αἱ γὲν πλεῖσται αὐτῶν, ἢ ἄλλων ἀμφισβητεμένων πέρι ἡμᾶς διάξουσι ἀδήλους, αἱ δὲ τῶν πάνυ προδήλων τὰ ἀφανέστατα σωάπτουσαι, ἀδήλων αὐτοῖς κοινωνοῦντα, ἀποδείξεις αὐτῶν ἔναι φάσκουσιν, ὥσπερ δέ τις οἴοιτο ἀποδείξειν εἶναι θεὸς, διότι βωμοὶ αὐτῷ ὑπὸ φαίνονται. ὥστε, ὦ Ερμότιμε, ὀκ οἶδ' ὅπως, καθάπερ οἱ ἐν κύκλῳ θέοντες, ὧδε πῃ εἰς τὸ αὐτὸ ἐρχόμεθ' ἢ ἀπορίαν ἐκπεπτώκαμεν. θαυμάζω, Ερ. οἷά με ἐγάσω, ὦ Λυκῖνε, αὐθρακιάς μοι ἐν θησαυρῷ ἀποφήνας: καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖταί μοι τοσοῦτον ἔτη,

& quàm immensum fiat; anxio & suspenso animo esse eum qui comprehendere nequeat? Quandoquidem ipsas quoq; demonstrationes, qualescunq; tandem ueneris, dubias & incertas esse comperies, nihil habentes in se firmitudinis. Plurimæ igitur ex ipsis per alias non minus dubias ad persuadendum nos certæ esse per uim adigentur. Aliæ autem rebus omnium confessu manifestis obscuriſsima coniungentes, & ne tantillum quidem cum illis participantia, illorum tamen demonstrationes esse perhibentur: ueluti si quis contenderet ita demõstrari posse Deos esse, quòd in illorum cultum & honorẽ aræ passim constructæ cernerentur. Proinde, ô Hermotime, nescio quónam modo, quemadmodum ij qui in circulo currunt, ad ipsius initij carceres, & omnium rerum desperationem deuenimus. HERM. Quàm insigni me afficis iniuria, Luciane, & cum pro thesauro non nisi carbones mihi exhibeas? Et quẽadmodũ ueriſsimile esse uidetur, tot anni quos studijs philosophiæ impẽdi, mihi planè sine fru

ctu

ἔτυ, ηὐ ὁ πάματος ὁ πολύς.
Avn. ἀλλ', ὦ Ερμότιμε, πολὺ
ἐλαττον ἀνιάσῃ, ὡν ὑνοήσῃς
ὅτι ὁ μὴν ὁ ἐξω μέρος τῶν ἰδ
ιωτικῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ πολύ
τοῦτ', ὡς ἐν ὁ ἀνθρ, πορὶ ἕνου
σπάς μάχονται οἱ φιλοσοφοῦν
τες. ὃ τις οὖν ἀνύσαιτο λιὶ ἐκ
νων ἀνθρώπων χαρῆσαι, ὧν ὑ
φλω: ὑπερ ἀδυνάτου τὴ αὐτὸς
λέγεις εἶναι. τοῖς δὲ ὁμοίοις μοι
δοκεῖς πεισθῆν, ὥσπερ εἴ τις δα
κρύοι, ηὐ αὐτεῖρτο τῶν τύχων,
ὅτι μὴ δυνατὸ ἀφανισθῆν ὅν τ
ἐρανὸν, ὃ ὅτι μὴ βύθιος ὑπο
δὺς ἐς τὴν θάλατταν, ἀπὸ Σι
κελίας ὅν Κύπρον ἀναδύσοι
τ', ὃ ὅτι μὴ ἐξεθὲς πλωὸς, αὐ
βαμφὸν ἀπὸ τῆ Ελλάδος ἐς
Ινδὸς τεῖν. τὸ δ' αὖτιον τ' δυ
νος, ὅτι ὀλιγικαι, οἰμαι, ὃ ἴναρ
πατεῖ ἐλπὶν τοιοῦτον, ὃ αὐτὸς
αὐτῆ ἀναπλάσαι, ὃ πρότερον
ἔτυ

ctu periere: insuper etiam labor ille & sudor immodicus nequicquam exhaustus est. LVC. Sedenim, ô Hermotime, multo minus animo perturbato discrucieberis, si cogitaueris te nõ solum rerum speratarum desiderio falli & frustrari, uerum omnes, ut habet prouerbium, de asini umbra dilapidantur philosophi. Aut, potestne quispiam per hæc omnia quæ dixi, uagari & discurrere: quod quidem nullo modo fieri posse iam antè ipse confessus es? Nunc autẽ non absimile quiddam mihi uidere facere, quàm si quis profundẽdo lachrymas fortunam culparet, quòd illi in cœlum non liceret conscendere, aut quòd non perinde ut monstra natantia mare ingressus à Sicilia natando apud Cyprum emergeret, aut quòd non in sublime sublatus remigio alarum, uno die è Græcia ad Indos usq; extremos peruolaret. Causa autem eius tristiciæ ea est, quòd speranerit, ut opinor, aut uisum aliquando somnium eiusmodi, aut rem à seipso ita sibi confictam, cum parum

ἐξετάσας ἃ ἐφικτὰ σύγκειται, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρώπου φύσιν. καὶ δὴ καὶ σὺ, ὦ ἑταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ὀνειρωτολύντα νύξας ἐλάγου, ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐκθεραπεύσου, ἅτα ὀργίζῃ αὐτῷ, ὅτι μέλλει σοι ὀφθαλμὸς αὐοίγειν. καὶ τὸ ὄνειρον ὁ ῥᾳδίως ἀποφύμενος, ὃ φ' ἑλανεῖς, ἢν ὑπνος. πάσχει δ' αὐτὸ καὶ οἱ τὴν κηλὴν μακαρίαν ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ὧν μεταξὺ πλουτοῦσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυροὺς ἀνορύττουσι, καὶ βασιλεύουσι, καὶ τἄλλα δολαμονοῦσιν· εἶτα πολλὰ ἐξ ὧν ἐκάνα ῥᾳδιουργεῖ, ὁ δὲ χὴ μεγαλόλωρ ὅσα, χὴ πρὸς ἑαὐτὸν αὐτιλογισάμενος, κἂν πλουσὸς βέλτιστος γεγένθαι, κἂν πολεσσιῶν τὸ μέγιθ, κἂν ὄρη ἅλα χρυσᾶ ἐυρίσκειν. ὧν τοίνυν πάντα ἐννοῆσαι αὐτοῖς, ὁ πᾶς πρασλὼν, ὅρατέ τι τῶν

sub initium expenderit num ea in optatis habuerit quæ consequi poterat, neq; essent præter hominis naturam. Præcipuè uerò te, ô amice, multa & admiranda uersantem in somnijs, cum pupugisset ratio, è somno te exilire fecit: deinde in illam commotus excanduisti, uixdum aperiens oculos, somnumq; non facilè discutiens præ uoluptate eorum quæ uidisti. Patiuntur idem tecum persæpe qui inanem quandam uoluptatem & euanidam sibi confingunt, cum interea sibi uidentur ampliter esse nummati, effodientes thesauros, regnates & dominantes, breuiter, quantum ad omnia alia attinet, felicem uitam agentes: ω qualia perquam multa Dea illa sine negocio operatur, nempe uotum existens liberale & magnificum, nulli rei quamlibet absurdæ contradicens, adeò ut si quis alatus fieri concupiscat, aut Colossæa mole esse conspicuus, aut optet montes prorsus aureos inuenire. Quòd si igitur hæc ab illis in animo uersantibus puer accedens postu-

lare

τῶν ἀναγκαίων, οἷον, ἵνα ἔφ τις ὠνήσαι, ἢ εἴ τι ἄλ, φαίην ἂν ὡρὶς τὸν ἀπαντῶντα τοιοῦτο ν, ἵν' ἐλλῶ ὠρομελέστερ, ἵνα ἀγανακτήσειε, ὡς τὰ τῶ ἡμελέτ ηκε παροξυνάσαντος ἀφαιρεθέντ ἅπαντα ἐκάνα τάγαθὰ, ηκε ὀλίγα δίνοιτ τῶν ἕνεκα τοῦ παιδὸς ἀποβαλεῖν. ἀλλὰ σὺ, ὦ φιλότης, μὴ πάσ θυς αὐτὸ ὠρὸς ἐμέ, ἢ σε δυσκωφὸς ἀνορύτ ουτα, ηκὶ ὠετόμενον, καί τινας ἐννοίας ὑ ὠόφρυῶς ἐννοοῦντα, κά τινας ἐκπίδας αὐτίφιτος ἐκπίσοντα, φίλ ὦν, ὁ ὠερι ᾶδον διὰ ωαντὸς τῶ βίν, ὀνάρῳ ὁ δὲ μᾶλ ἴσως, ἀταρ ὀνάρῳ γε σωμόντα, διανασάσθα δί, ἀξιῶ ὠράτ αι τι τῶν ἀναγκαίων, ηκὶ ὅ σε ωαρακίνη ψα ὅτ τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, τὰ ποιὰ ταῦτα φρονοῦντα.

laret aliquid rerum neceſſa riarum, uidelicet unde panis eſſet coemendus, aut quidnã reſponſi dandum ſit pro locatis ædibus penſionem flagitanti, qui multo iam tempore expectaſſet, adeò inflammantur iracundia; ac ſi ab interrogante & odioſe interturbante omnibus illis bonis uel cum puluiſculo ſint exuti atque diſpoliati, ac propemodũ pueri interpellantis naſum ſolent morditus abripere. Veruntamẽ, ô amice, ne ad hunc modũ ueliſ quoq; erga me animatus eſſe, ſi te theſauros effodientem, & uolantem, cogitationesq; quaſpiam naturæ noſtræ non conſentaneas animo concipientem, eãq; ſperantẽ quæ nullo modo te cõſequi poſſe uideo, amicus tibi exiſtẽs, nõ patiar, aut permittã per omnẽ uitã nequicquã ſomnio iucundo fortaſſe illo & dulci, ſomnio tamen congredientem, oblectari, cum uehementer cupiam te regreſſum ad ſanitatem agere quiddam quod magis exuſu tuo eſſet, cúmque te emittere cogitem, ut reliquum ætatis quod ſupereſt, ad communes cum aliis uitæ actiones ſapientius inſtitutum componeres.

εἰπὲ, ὅ γε νεῶν ἐπραττόδε, ἢ ἐπὶ νόσε, ἐδὲν τῶν Ἱππογυταύρων ἠδὲ Χιμαιρῶν ἠδὲ Γοργόνων διαφέρει, ἢ ὅσα ἄλλα, ἃ νεκροὶ, ἢ ποιηταὶ, ἢ γραφεῖς, ἑλληνίδες ὄντες, ἀνακλάττεσιν, ὅτι γεγόμενα πώποτε, ὅτι γενέδαι δυνάμενα, ἠδὲ ἔμπας ὁ πολὺς λεὼς πιστεύειν αὐτοῖς, ἠδὲ κηλᾶνται ὁρῶντες, ἢ ἀκέοντες τὰ τοιαῦτα, διὰ τὸ ξένα, ἢ ἀλλόκοτα εἶναι. ἠδὲ σὺ δὴ μυθοποιῆ τινι ἀκέσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ ὑπὲρ φύσιν τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χαρίτας αὐτὰς, ἢ πᾶν ἐραστὸν εἶναι, μὴ πρότερον ἴδυτάσας, εἰ ἀληθῆ λέγει, ἠδὲ ἐ ἔστι ὡς τ γῆς ἢ αὐθρώπων αὖτη, ὕρας σὺθὺς, ὅ σπὲρ φασι τὸν Μίδαν ἢ ὀνάρατος ὄρασθῆναι τ τόσους. ὃ ἢ δὴ μάλιστά σε πρὸς τ ὄρωτα ἐπηγάγετο, ἠδὲ τὸς ἄλλες ἅ, ἐπόσοι τ αὖτ σοι εἰδώσ

Nam quod hactenus feciſti, & nunc facis, atq; etiã tecum uerſas in animo, nullo diſcrimine à fabuloſa Hippocentaurorum & Chimærarum Gorgonũq; narratione diſcerni poteſt. Præterea quæcũq; alia cùm à ſomnijs offeruntur, tum à poetis & pictorib. confinguntur, quæ neq; fuerint unquã, neque poſt unquã fieri poſſunt: quib. tamẽ promiſcua uulgi multitudo credit, & non mediocri uoluptate iſta uidendo aut audiendo affi-citur, quia peregrina ſunt, & auditu admiranda, nec paſſim obuia. Et tu fabulatore quopiam audito, confirmante mulierem quandam eſſe ſupra modũ formoſam, quippe quæ ipſas Gratias pulchritudine ſuperet, quæ-que planè cœleſti quadã forma prædita ſit, nõ prius ad animũ tuũ expẽdens niũ uera diceret, & num uſpiã gentiũ eſſe putanda ſit eiuſmodi tã amabilis formæ mulier, ſtatim eãdẽ miſerè deperires, quemadmodũ perhibent[A] Medeã ex ſolo ſomnio exarſiſſe in amorẽ Iaſonis.[B] Hoc autem quod maxi-me ad amorem te illexit, alioſq; quotquot eius ſimulachri deſiderio

λα ὁρῶσι, τοῦτο ἰῶ, ὡς γε μοὶ ἀπάζοντι φάνεται, τὸ τὴν διηγουμένου ἐπαινεῖν περὶ τῆς γυναικὸς, ἐπάρ ὧν ἀπιστοῦντα τοῦ πρώτου, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀνέλεσθαι ἐπάγειν. εἰς τοῦτο γὰρ ἐωρᾶτο μόνον, ἢ διὰ τοῦτο εἰλικρινῆ φαίνεσθαι δ' ἐνίοτε, ἐπάνω ἄπαξ τῶν πρώτων λαβὼν ἐπιλάνασι αὐτῶν, καὶ ἔγγιον ἰὼν τῶν ἀπαμωμένων, ἐπὶ ὃς ἐλίγγον σύδασι ὁδόν. ῥᾴδια γὰρ οἶμαι τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἑλκύσαι ὑμᾶς ἔτι ἐπιφερόμενος ἐπὶ τῶν ἐσόδων, ἀβέβαιον ἐπὶ ἀληθὲς ὄντι, καὶ ἐκεῖνο ἔλαβε παθεῖν οὐκ ἐχρῶν ἀσκεθῶν, ἀλλ' ὀκνηρίαν τοῖς τῶν προεισόντων ἴχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα πρὸς τὸν αὐτῶν ἡγούμενον, διαν ἔσῃ τῇ ἀσόδῳ, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν, σύδυς σκέψασθαι ἄπορ ἀσιτέον. ὁ δὲ φημι, παφύτερον ἂν μάθοις, ἰῶ

desiderio inflammati sunt, illud erat, ueluti mihi coniecturam facienti res apparet, quòd is qui de muliere memorabat, posteaquam satim initio narrationis creditus est uera dixisse, priori orationi non aliena aut dissimilia induxisse uideretur. In hoc enim solùm attenti estis, & per hoc nare uos trahit, posteaquam semel illi sub initium ansam suppeditastis, uosq; ad dilectam perduxit, per eam quā præ dicebat rectam uiam. Nulla enim difficultate conficiuntur & reliqua, ut ego quidem opinor, neq; quisquam ex uobis iuxta ingressum obuersus exquirebat num uerus sit, & an obliuione seu errore ductus eam uiam ingressus esset, quam deuitare oportebat. Verùm ille eorum qui præcesserunt sequendo insistit uestigijs, ueluti oues præcedentem pastorem aut arietem consequuntur, cum æquum fuerat statim in ingressu perpendere nunquid in eam uiam diuertendum fuerat. Illud autem quod dicturus sum, manifestius fortasse et facilius intelliges,

μύ τι τοιοῦτον ἴσως προσδιαφέρῃ αὐτῷ. λέγουσι γάρ τινες τῶν μυθολογούντων τὰ τῶν παλαιῶν, ὡς γένοιτό ποτε τρικέφαλος, καὶ ἑξάχειρ αὖθις ἄνθρωπος, οὗ τὸ πρῶτον ταῦτα ἀπραγμόνως ἀποδέξῃ, μὴ δύστροπος ὢν μηκέτι, ἀλλὰ πιστεύσας, οὕτω καὶ ἀπολόγου καὶ ὑπάγει καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ἀφθαλμὸς ὁ αὐτὸς ἓξ, καὶ ὀπτὰ ἓξ, καὶ φωνὰς ἓξ ἅμα ἀφίησι, καὶ ὦδε διὰ ῥιῶν σωμάτων, καὶ δακτύλους τριάκοντα ἔχων, ἓξ ὥσπερ ἑκάστου μέσων δίκαιον ἀμφοτέροις χεῖσιν ἢ ὁπόσοις ἄλλοις χρῆσθαι μάχεσθαι, ἑκάστῳ πέλτην ἢ γέρρον ἢ ἀσπίδα ἔχων, ὁ μὲν πέλεκυν κατίφερες, ὁ δὲ λόγχην ἀφίει, ὁ δὲ ξίφος εἶχετο. καὶ τίς ἂν ἀπιστήσειε ταῦτα λέγοντι

si tale quiddam non absimile priori perspexeris. Quòd si enim quispiam ex poetis Herculea audacia nihil non affirmare audentibus, diceret olim fuisse tricipitē quendam, & senis manibus instructum hominem: iam si statim initiò ista non grauatim credenda susceperis, neque habita ratiõe discusseris, num fidei consentanea dixerit, sed nihil cunctatum constanter credis ita se habere pari ratione & reliqua inferet, uidelicet quòd etiã senos habuerit oculos, neque non senas auriculas, præterea quòd tres uoces semel pariter emiserit, quod que per tria ora cibũ sumpserit, quòd triginta digitos habuerit, non quemadmodum quisque nostrũm, decem in utrisque manibus. Tum quoties illi belligerandum erat, tres manus tenebat unaquæque aut peltam, aut parmam Persicam, aut clypeum: tres autem aliæ, illa quidem securim ancipitem ferebat, altera hastam uibrabat, tertia gladio utens depugnabat. Et quisnam hæc illi affirmanti fidem habere dedignabitur?

οι αὐτῷ· ἀπόλυθα γὰ τῇ ἀρχῇ, περὶ ὃν ἐχρῆν σὺθὺ σκέπειν ἀπὸ διανοίας, καὶ ὁ συγχωρητέον ὅτως ἔχειν. ἐν ᾧ ἅπαξ ἐκεῖνα λῦσι, διαῤῥᾳθήσεται τὰ λοιπὰ, καὶ ἔ ποτι τμήσεται, καὶ τὸ ἀντιτεῖν αὐτοῖς ἐκ ἔτι ῥᾳδιον, ἀπάρα ἀπόλυθα καὶ ὁμολογούμενα ἔσῃ τῇ συγχωρηθάσῃ ἀρχῇ, ἀπερ καὶ ὑμῖν πάσχειν. καὶ γὰρ ἐν ᾧ ἅπαξ καὶ πρόθυμίαν ἐκ ἐξετάσαντες τὰ κατὰ τῶν ἄσοφον ἐκάστων, ὅπως ἀμὴν ἔχει, προχωρᾶτε. ὑπὸ δὲ ἀπολυθίας ἐλαμβάνοι, ἐκ ἐνθυμοῦσθε, ἐν τῳ γένοιτ' ἂν ἀνάλυσίν τι αὐτῷ, καὶ ψαῦθος ὑποῖον ἐ τις λέγει τὸν λίθον πίνειν, ἐπὶ ἂν εἶναι, καὶ σὺ πιστεύσεις αὐτῷ, μὲ ἀριθμήσας ὑδὲ σανοῦν, ἐνάξει διλαδὴ, ὅτι καὶ τριάκις πίνει, τοσαυτακαίδεκα πάντως ἔσῃ, καὶ μέχρις ἂν ὅτι ἐνθυμήσῃ,

bitur? ualde enim hæc omnia principio sunt similia & consentanea, de quo statim sub initium considerandum fuerat, num ista omnia citra contradictionem suscipienda & concedenda erant, ita se constanter & pro certo habere. Porrò autem si semel illa concesseris, etiam cætera consequuntur. Nec iam facile est illis fidem denegare, posteaquam ista à principio prius concesso non discrepant, sed planè cum illo conueniunt, cuiusmodi & uos patimini. Siquidè præ magnitudine amoris & alacritatis, nõ expendẽtes ea quæ circa quemque ingressum uobis obiiciuntur quo pacto cuncta se habent, subinde porrò progredimini, rerũ consequentiæ ductu protracti, parum aut nunquã in deliberationẽ sumẽtes, num quod priori uidetur cõsentaneũ, etiã falsum esse possit, uelut si quis diceret bis quinque septem esse: & tu illi fide habita persuasus, apud te non numerares, hauddubiè cõsimili quoq; ratiõe inferet, ter quinq; esse quatuordecim, quod quidem faciet quousque liberit, aut sibi uisum fuerit

οἷα καὶ ὁ θαυμαστὸ γεωμετρίαν ποιῶ, πάνυ γὰρ τὰς ἐν ἀρχῇ ἀλλόκοτά τινα αἰτήματα αὐτόθεν αὐτὸς συγχωρεῖσθαι αὐτῷ ἀξιώσασα, καὶ συνθήκας ἀναγκαίας, συμβατά τινα ἀμοιβῆ, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὧν σαθροῖς τοῖς θεμελίοις τὸ οἰκοδομεῖν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ ὡς ἀπέλαττον ἀλυθῆ λέγειν, ἀνὰ ψιθύρους δὲ ἀρχῆς ἐρμηνεύειν. παῖδα τοίνυν καὶ ὑμᾶς λέγειν τὰς ἀρχὰς δὲ προαιρούμενος ἐπαίστους, πιστεύειν τοῖς ἐξῆς, καὶ γνώρισμα δὲ ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀκολουθίαν ἡγεῖσθαι ἔφασαν, ψεύδη δ' ἄσαν, ἅτε οἱ μὲν ὑμῶν ἐναντιούμενοι ταῖς ἀληθέσι, πρὶν ἐλθεῖν τὰληθὲς, καὶ καταγνῶναι τῶν βασκανιούντων ἐκείνων· οἱ δὲ κἄν ἄκοντες ὑπατιμήσοι, οὐδέ πω γεύσαντες ἔδη γεγόμενοι, ἀνιῶσιν

qualia permulta admiranda illa Geometriæ facilitate consueuit. Etenim illa ab his qui primùm eam artè exordiuntur, cum postulata quæpiam exotica & absurda efflagitet, eaq; ipsa sibi concedi cõtendat, nullo modo subsistere queũtia signa, nonnulla indiuisibilia, lineasq; quaspiam informes, aliaq; eius generis consimilia, eiusmodi fundamẽtis putridis substruit, uolẽs ad demonstrationem faciendam uera adducere, tametsi à falsis facto initio artem exordiatur. Non secus uos quoq; unamquamq; sectam exorsi, cæteris quibusque deinceps sequentibus fidem habetis, ueritatis certam cognitionẽ illorum consequentiam, licet falsam, esse existimãtes. Interea partim quidem uestrũm spebus nequicquam amplis & magnificis animo cõceptis immoriũtur antè aliquanto quàm ueritatẽ conspexerint, eosq; à quibus illis turpiter impositũ est, nouerint: partim uerò tametsi sagaciter subodorati fuerint se miseris modis deceptos esse, sero tamen cũ iam penè senio sint cõfecti,

piget

ἐντῦθεν ἀναστρέφειν, αἰδούμενοι, μὴ δόξωσι τελικῶτερ αὐτὸς ὄντας ὁμολογῆσαι δεῖν ὅτι πράγματα παίδων ἔχοντες, καὶ σωφρονεῖν, ὧς τι μεμελήκασι τοῖς αὐτοῖς τοῦτ' αἰσχύνης, καὶ ἐπαινοῦσι τὰ παρόντα, καὶ ὁμοίους ἀν δύνωνται, προσλαμβάνουσιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἀμηχανημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν, τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλως τὰ ὁμοῖα πεπονθέναι αὐτοῖς. καὶ γὰρ ἐν τοῦτῳ παύεσθαι ὁρῶσιν, ὅτι ἰῶν ἐλαυθῖς ἀπῶσιν, ὃν ἔτι σωφρονεῖν, ὥσπερ νῦν, καὶ σὺν τοῖς πολλοῖς δόξουσιν, ἀλλὰ τιμώσονται ὁμοίως. ὃν ἂν δὲ ἐπόντες ἀφαιρεῖσθαι δόξαν, ἀλόντες ἂν εἶεν ἐπαισχύνεσθαι, ὁμοίοις τοῖς ἄλλοις δόξουσιν, ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ ἐντύχοις, τὸν αὐθάδειαν τολμῶσι λέγειν ὅτι ὀρθῶς ἔπραξαν, καὶ

piget illos ab inceptо regredi, uerentes ne tanti natu cum sint, confiteri cogantur se puerilibus negocijs hactenus fuisse occupatos. Proinde pudore obstante in studijs semel cœptis perseuerant, ea immodicè collaudãtes & commendantes. Et quoscunq; persuadere possunt, ad ea pertrahunt, ut non ipsi soli decepti uiuant, sed consolationem habeant ex his qui eadem fraude illecti, communibus cum illis malis conflictantur. Etenim & illud acutè perspexerũt, quòd si ueritatem semel ingenuè faterentur, fore ut nõ amplius uenerandi haberentur, quemadmodum in præsentia, neque supra plebeiam sortem in illo precio æstimarentur: sed ne tantillũ quidẽ, ut prius, ullo honore habito honestè cõsultarentur. Quare baudquaquã libenter ista fatẽdo cõmemorant, cum non sint nescij à quib. rebus sibi excidẽdum foret, et æquali cum alijs omnibus honore & sorte fruendum. Vix enim fieri potest, ut in perquàm paucos illorum incidas, qui magnitudine animi præditi, se deceptos esse confirmare audeant,

καὶ τὰς ἄλλας ἀποστρέπειν, τ' ὁμοίων παρορμᾶσθαι. ἐὰν δ' ἔν τινι τοιούτῳ ἐντύχοις, φιλαλήθη τι καὶ τὸν τοιοῦτον, καὶ χρηστὸν καὶ δίκαιον, καὶ εὐβάλαν, φιλόσοφον ἐγὼ οὐ φθονήσω καλεῖν τούτῳ μόνῳ τὸ ὀνόματος. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ ἐὰν μὲν ἀληθῶς ὦσι σὺν, διὰ μέσου ἐάσωμεν, ἢ ἰδόντες, ἀποκρύπτωσι τὸ δεινὸν, καὶ αἰσχύνωμαι τ' προτετιμῆσθαι βούλεσθαι. καί τοι πρὸς τ' Ἀθλωσὶν, ἅπαντα μὲν, ἐὰν ἐφῶν, ἐάσωμεν, αὐτῇ κατα βαλέσθαι, καὶ λάθη τις ἴσως αὐτῶν, ὥσπερ τῶν πρὸ Εὐκλείδου ἀρχόντων. ἐπαισχύνοιτο ἢ ταύτην φιλοσοφίαν ἐγκλεῖν ἀνὴρ τ' Στωϊκῶν, ἀλλὰ μὴ λύτ' ἐναντίων, ἰδίως ἐφιέμενος αὐτῆς, ἢ ἁμαρτάνοιμι, ἢ μάτην πάμπαν ἐφίσταμαι αὐτῇ. τὰς μὲν δὴ ἐμὲ διῃρημένας ἐάσωμεν, ἀφέντες ἐφ' ἑαυτάς. τὰς δὲ ἄλλας ἀποστρέφειν, καὶ ὁμοίων παρορμᾶσθαι. ἐὰν δ' ἔν τινι τοιούτῳ ἐντύχοις, φιλαλήθη τι καὶ τὸν τοιοῦτον, καὶ χρηστὸν καὶ δίκαιον, καὶ εὐβάλαν, φιλόσοφον ἐγὼ οὐ φθονήσω καλεῖν τούτῳ μόνῳ τὸ ὀνόματος. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ ἐὰν μὲν ἀληθῶς ὦσι σὺν, διὰ μέσου ἐάσωμεν, ἢ ἰδόντες, ἀποκρύπτωσι τὸ δεινὸν, καὶ αἰσχύνωμαι τ' προτετιμῆσθαι βούλεσθαι. καί τοι πρὸς τ' Ἀθλωσὶν, ἅπαντα μὲν, ἐὰν ἐφῶν, ἐάσωμεν, αὐτῇ κατα βαλέσθαι, καὶ λάθη τις ἴσως αὐτῶν, ὥσπερ τῶν πρὸ Εὐκλείδου ἀρχόντων. ἐπαισχύνοιτο ἢ ταύτην φιλοσοφίαν ἐγκλεῖν ἀνὴρ τ' Στωϊκῶν, ἀλλὰ μὴ λύτ' ἐναντίων, ἰδίως ἐφιέμενος αὐτῆς, ἢ ἁμαρτάνοιμι, ἢ μάτην πάμπαν ἐφίσταμαι αὐτῇ. τὰς

aliosq; ab inauſpicato inſtituto auertere, atq; deborta-ri ſimilia tentare quæ ſtatuiſſent. Quòd ſi in eiuſmodi uirum unquam incideris, illum ſanè ueritatis amantẽ, & uirum bonum, & iuſtũ, atq; etiam, ſi uis, philoſophũ compellato. Hunc enim ſolum huius nominis compellatione dignum exiſtimauerim: cæteri uerò aut nihil de uero compertũ habent, utcunque ſibi eius gnari & periti eſſe uideantur: aut ſi aliquid explorati habuerint, illud tamen præ paruitate animi, & pudore, & deſiderio, quo præ alijs in præclara hominũ opinione & precijs haberi concupiſcunt, occultant ſedulò. Et ſanè per Mineruam quæcunq; hactenus à me diſputata ſunt, miſſa faciamus hoc ipſo loco abiecta, & ſit ſempiterna quædã omniũ illorũ oblitio: qualẽ fuiſſe perbibẽt earũ rerũ quæ ſub Euclide duce Athenis pactæ ſunt. Cæterũ ponam philoſophiã Stoicã præ omnib. alijs uerã et rectã eſſe, diſpiciamuſq; nũ illã ullo modo queãt conſequi, aut num hi fruſtra laßitudine afficiantur malè locata opera, quicunq; eius cõſequendæ deſiderio capti ſunt. Etenim

μὴν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκοῦσαι θαυμαστάς τινας, ἐνίοις δὲ καὶ μεγίστοις οἱ τὸ ἀκρότατον τῆς δόξης μόνοι γὰρ τέτταρες πάντα συλλαβόντες ἔχειν τὰ τῷ ὄντι ἀγαθά, τὸ μετὰ ταῦτα δ' οὐδὲν ἄμεινον ἄλλοις, εἴ τινι ἐντυγχάνοις Στωϊκῶν τοιούτῳ, καὶ Στωϊκῶν τῷ ἄκρῳ, οἵῳ μήτι λυπᾶσθαι, μήτ' ἐφ' ἑαυτοῦ πεπαῦσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνου δὲ πρέσβεσι, πρὸς πλοῦτον καταφρονοῦντι, πρὸς συμβόλους δὲ ἐπείου χρὴ τὴν κανόνα εἶναι, πρὸς γυμνασίαν τοῦ κατὰ τὸν ἀριστὸν βίον. ὁ γὰρ πρὸς πᾶσι μικρόστομον ἐνδιδοὺς, ἀτιλίας πᾶν παῦσαι πλέον ἔχει, ὁ δὲ τέτταρσι ἐγχί, οὐδὲν δὲ οὐδέπω.

Εφ.

nim promissiones magnificas, & illas quidem admirandas audio, uidelicet per omnia felices & beatos fore, quicunque ad summum philosophiæ fastigium unquam conscenderint. Solos enim illos omnibus bonis hauddubiè semel potituros perhibent. Sed enim quod deinceps dicturus sum, tu me longè exactius scire potes, num unquam cum eiusmodi Stoico tibi commercium fuerit, atque inter Stoicos summo illo, nimirum quem nullus affectus animi ulla tristiciæ nebula perturbaret, quem nullæ uoluptatum illecebræ commouerent, qui non iniammatus iracundia aliquando in furorem erumperet, qui inuidiæ contagio non esset infectus, qui diuitiarum amore & desiderio non tangeretur, sed illas pro nihilo duceret: breuiter, qui per omnia felix esset: quam régulam & amussim certissimam esse oportet uitæ planè uirtuosæ. Etenim in quo uel minimũ quiddam desideratur, ille etiamdum imperfectus habendus est, tametsi cæteris omnibus abundet: hoc tamẽ cum consecutus non sit, nondũ exoptatæ & tãtopere quæsitæ felicitatis particeps dicẽdus est.

HER.

Ερμό. οὐδένα τοιοῦτον ἄνθρωπον. Αυ. σύγε, ὦ Ερμότιμε, ὅτι οὐ ψεύδῃ εἰκότως. ὡς τί γὰρ ἀποβλέπων, φιλοσοφῆς, ὅταν ὁρᾷς μήτε τὸν διδάσκαλον ὄντα σόν, μήτε τὸν ἐκεῖνον, μήτε τῶν πρὸ αὐτοῦ, μηδ' ἂν ὡς δικαιοσύνῃ ἀναγόμενος, μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀνθρώπων, καὶ διὰ τοῦτο δὴ δαίμονα γεγονέναι; οὐδὲ γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς φήσεις, ὡς ἐπιόντα, καὶ πλησίον γένῃ δὴ διδαιμονίας, ἐπεὶ ἀδίκῳ ὄφελος. ἡμίσεως γὰρ ἕξω δὴ ὁδὸν ἴσως μέν, καὶ ἐν τῷ ἐπαίρῃ, ὅ, τε παρὰ τῶν θύρεων ἕξω ἴσως, καὶ ὁ πέρᾳ· διαλλάττοιεν δ' ἄν, ὅτι μᾶλλον οὐτ ἀπέστηκα, ὁρῶν ἐγγύθεν οἷον ἐστίγματα. ἅτε, ἐγγὺς πλησίον γέ τῃ δὴ διδαιμονίας (δώσω γὰρ τοῦτό σοι) τοσαῦτα πονῶν κατατρύχων σαυτὸν, καὶ

HERMO. Nullum quidem tale unquam me uidisse, mihi sum conscius. LVCIA. Euge, Hermotime, quandoquidem lubens mendacium non dixeris. ad quē ergo finem intentus, philosophiæ perdiscendæ impendis operam, cum neq; præceptorem tuum, neq; illum, neque ullum alium ex prioribus, neq; si ad decem retrò secula descenderis, quenquā Stoicorum perfectè sapientem uideas, et per hoc quoque fuisse felicem? Neq; enim, ut opinor, hoc à te rectè dicetur, sufficere si quis saltem felicitati proximus fuerit, posteaquam nihil inde fructus & utilitatis capi possit. Z Nihilo secus enim extra uiam sub dio diuersatur is qui iuxta ostium foris stat exclusus, quàm qui eminus adhuc labore itineris conficitur: nisi quòd ueriſimile est illum non mediocri perturbatione discruciari, uidentem in propinquo ea quibus priuatus est. Deinde ut quamproximè etiam felicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tanta laborando perfers, temetipsum miseris modis absumens & cōficiens,

atq;

καὶ παραλελειμμένη σοι ὁ βίος ὁ τοσοῦτος, ἐν ἀκηδίᾳ καὶ ῥαθυμίᾳ καὶ ἀγρυπνίαις, πάντα νηφοντά σε, καὶ σπουδὴν πολλὴν ποιούσας, ὡς φῂς, ἄλλα ἐπάσιν ἴσα τελάχιστον, ἵν' ὀγδοηκονταέτης γηρύμενος. εἴ τις ἐστὶ σοὶ, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα, ἆρα ἐν τοῖς μηδέπω ὀλιγωρουμένοις, εἰ μὴ μόνος εἶ σεαυτοῦ ἐξεταστὴς τούτου, καὶ ἀρήσεις διώκων, ὃ πρέσ σε μάλα πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ ἀκύτεροι παρακελεύσονται, ἀ καταλαβεῖν. ἀλλὰ καὶ καταλαβὲ, εἰ δοκεῖ. καὶ ἴχνη ὅλον συλλαβὼν τὸ μὲν δὴ πρῶτον ἐχ ἑρῶ ἔ, τι ποτ' ἂν εἴη τἀγαθὸν, ὡς ἀσύγκριτον ὄλοκαρ τῶν πάντων τοσούτων. ἔπειτα ὅτι ποσὸν ἔστι τὴν λοιπὴν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτῶν, γέρων

atque ita tantum ætatis per socordiam & supremam negligentiam tibi elapsum est, immenso labore & uigiliis multis attenuato, & obstipo capite in terrã defixo. Quinetiam deintegrò, ut ais, alios uiginti annos, ad minimum laboribus temetipsum exercebis, ut euadas octogenarius. Quis autem obstricta fide sponsor tibi factus est, te certò tot annos uicturum? Nihilominus tum eorum in numero habeberis, qui felicitatis nondum sunt compotes: nisi tu solus putes illud te consultanter consecuturum, & insectando capturum, quod ante te non parum multi & boni, multosq; uelocitate præstantiores omnibus uiribus consectantes comprehendere non potuerunt. H Sed esto, si uidetur, te cõprehendisse, iamq; uotis tuis optata omnino contigisse: tamen omnium primùm bonum illud cuiusmodinam sit, non possum perspicere, num tantis laboribus pro illo consequendo impensis & exhaustis dignum & conueniens æstimari debeat. Deinde non uideo quàm illo per reliquam ætatem iucũde & dulciter frui possis, tantus natu

μων ἄλλα, καὶ παντὸς ἀλίσκου ἐξαρκῶν ὤν, καὶ τὸν ἕτερον πόδα, φασὶν, ἐν τῷ σορῷ ἔχων· ἀλλ' μή τι δὲ ἄλλον, ὦ γεναιότατε, βίον προγυμνάζεις σεαυτὸν, ὡς ἐς ἐπάνω ἐλθὼν, ἀμεινον διαγάγοις, ἀλλως ἐν τινα βάθρον χρὴ βιοῦν, ὅμοιον ὡς ἔτι ἐς τοσοῦτον σκυάλου τι, καὶ ἀνδριαντίσκου, ὡς ἀπαντήσων ἄμεινον, ἄσχετε αὐ λάβῃ ἐπὶ λιμοῦ διαφθαρᾶς. ἀλλὰ μὴν οὐκ ἐπάνω γε καταπονήσαιτο, οἶμαι, ὡς ἡ μὴ ἀρετὴ ἐν ὄργοις ἀλλως ὄζειν, οἷον ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ καὶ ἀνδρεῖα. ὑμᾶς δὲ (τὸ δὲ ὑμᾶς ὅταν εἴπω, τοὺς ἄκρους τῶν φιλοσοφούντων φημὶ) ἀφέντες ταῦτα ἐπιτηδεύματα, καὶ ποιᾶν, ῥημάτια λύσιμα μελετᾶτε, καὶ συλλογισμὸς,

tue natu cum sis, quippe iam incuruatus senio, & ad omnem uoluptatem capiendam parum apte & accommodus, iam capulo uicinus, & alterum pedem (quod aiunt) loculo insertum habens: nisi fortasse, ô generose Hermotime, ad aliam uitam uarijsq; laboribus temetipsum exercesas, ut in illam iam delatus uiuas mollius et suauius, certior iam factus quemadmodum uita in posterum instituenda sit. ⊙ Quod mihi perinde uidetur factum, atque si quis deambulationcula & exercitijs quibuspiam se præpararet atque instrueret, quò maiore cum uoluptate cœnaret, donec nescius præ fame necaretur. Cæterùm nec hoc unquam mihi animaduertisse uidêre, ut opinor, solidam uirtutem in actione consistere, uidelicet in rectè & sapienter factis, & ijs quæ fiunt magno animo. I Vos autem, summi nempe philosophi, quos per uos quoties dixero innuere soleo, postea q̃ in his inuestigãdis et faciẽdis parũ estis occupati, uoculas quasdã miseras cõsectãtes meditamini, cõnectẽtes syllogismos

λογισμούς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλάγιον τοξεύειν ἀεὶ τοῖς διαλεγομένοις, καὶ δι' αὐτῶν ἐμπλέκειν ὑμῖν λόγοις. ἆρ' οὖν, εἶπεν, καὶ τὴν διδασκαλικὴν τοιαύτην θαυμάζετε, γόητα καὶ ἄθλια, ἅτε τοὺς πρεσβυτέρους εἰς ἀπορίαν καθιστάντος, καὶ οὐδέν, ὡς χρὴ ὁρᾶσθαι καὶ σοφίσασθαι καὶ πανουργῆσαι, καὶ εἰς ἄφυκτα ἐμβάλλειν. καὶ τὸν παρ' ὑμῖν ἀτυχῶς ἐφέντες (οὕτω δὲ ἴσως πρὸς τὰ ὄντα) περὶ τὴν φλοιὸν ἀσχολᾶσθαι, τὰ φύλλα καταχίοντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ἐριδίαις. ὃ γὰρ ἄλλο ἐστὶν, ὦ Ἑρμότιμε, παύσεις ἡμᾶς εἰς ἑσπέραν; Ἑρμότ. ἐκ, ἀλλὰ τοῦτο. Λυ. ὃ δ' ἔγωγε καὶ ὀρθῶς τοῦ φαίνεσθαι

logiſmos & perplexitates, atque in his maiorem uitæ partem ſine fructu conteritis. At quicunque in connectendis promptior fuerit et dexterior, huic victoriæ palmam unanimi conſenſu defertis. Quo nomine, ut ego quidem opinor, etiam præceptor tuus tantopere uobis eſt in admiratione & exiſtimatione multa, uir quidem ætatis decrepitæ, quia ſuos aſſectus unà ſecum ſermonem ſociantes, perplexis & captioſis quæſtiunculis probè calleat inuoluere, tenens quid quærendum, & quo quiſque pacto ſophiſticis nugis ſit circumducendus, optimus nimirum doloſè & callidè agendi, inex-

non euitabiles laqueos coniiciendi magiſter exercitatiſſimus. Hoc planè nihil aliud eſſe confirmare auſim. quàm neglecto fructu circa corticem occupatos eſſe, adeò ut tantum folia in diſputationibus ueſtris uicißim decutere uideamini. Aut fortaſſe alia quæpiam ſunt, Hermotime quæ uos à ſummo mane ad ueſperam uſque facere credendum eſt? HER. Non profectò, ſed ea ipſa ſunt quæ facilitare ſolemus. LV. An non igitur rectè quis dixerit,

nos

τῶν σπιᾶν ὑμᾶς θηρεύειν, ἐάσαντας τὸ σῶμα, ἢ τὸ ἴχνιον τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας τοῦ ἑλκεῦς; μᾶλλον δὲ τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις εἰς ὄλμον ὕδωρ ἐπιχέας, ὑπορρύφῳ σιδηρῷ πλήττοι, πράττων ἀνωφελές τι καὶ μάταιον, ἐπ ἐλπὶς ἔστι καὶ ἀποβλήτῳ, φασὶ τὰς ὄμμας πλήττων, ὕδωρ ὁμοίως τὸ ὕδωρ μένει. καί μοι δὸς ἐντεῦθεν ἤδη ὑπολαβεῖν σε ἐπὶ ἰδίοις ἂν ἔξω τὸν λόγον τὰ ἄλλα ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ἕτω μὴ ὀργίλον, ἕτω δὲ μικρολόγον, ἕτω δ φιλάνθρωπον ὢν, καὶ φιλήδονον, καὶ Διί, καὶ μὰ τοῖς πολλοῖς λοπεῦ. ΕΡΜ. τίσι γε; ΛΥΚΙΝ. ὦ Ἑρμότιμε, βέλτιον ἀπεγόσομαι, ἢ πρόλω ἥκουσα ὑπὸ φιλοσοφίας τινὸς λέγειν, ἀνδρὸς πάνυ γεγηραικότος, ὦ πάμπολλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσι; ἀπαιτ

uos relicto corpore solam umbram uenari? aut neglecto uiui serpentis tractu, saltem exuuium cõsectari? Aut potius huic persimiles in ago gendo, qui infusam in mortarium aquam ferreo pistillo magno conatu tunderet, rem quampiam summopere conducibilem se facere existimans, ignarus tamen, etiam si humeros, ut aiunt, uerberando decutiat, tamen aquam quamlibet contusam, manere aquam? Permitte uerò ut ego te deinceps liberè interrogem. dic mihi, nũ in uotis habeas excepta eruditione in cæteris omnibus, per omnia præceptori tuo esse similis: nempe ut ita sis ad iracundiam propensus, ita morosus, ita sordidus, ita contentiosus, deniq; in tantũ uoluptatibus deditus, tametsi per Iouem ita paucis esse uideatur? HERM. Quibus tandem? LVCI. Si placuerit, Hermotime, ea tibi commemorabo, quæ uirũ quempiam multa canicie infectum, super philosophia differentẽ audiui, ad quem permulti iuuenes sapientiæ comparandæ gratia certatim cõmigrant. Cum enim à quodã ex discipulis

mercedem

γὰρ παρά τινος τῶν μαθητῶν τὸν μίσθὸν, ὁ γεννάδας, λίγων ὑπερήμερον εἶναι, καὶ ἐπιτόκιον ἢ ὀφλήματος, ἐμοὶ ἰδία περὶ ἐκκαίδεκα ἡμέρας ἐπιτετικέναι τὴν ἔνην καὶ νέαν οὕτω γὰρ συνθέσθαι. καὶ ἐπὶ τούτοις ἠγανάκτει. παριστὰς δὲ ὁ θᾶς τὸ ναυίσκιον, ἀγχίνους αὖθις, καὶ ἰδιώτης, ὡς πρὸς τὰ ἐμπόρια, πίνων, ἔτυχε, ὦ δαιμόνιοι, τὰ μέγιστ' ἀδικεῖσθαι λίγων, ἐπὶ μετίοντα παρὰ σοῦ περιάμενοι, μηδέπω ἐπιτετίκαμέν σοι ἀφόρον. καίτοι, ἐμοὶ μὲν ὑμῖν πίστασαι, ὅτι ἐχαὶ καὶ αὐτὸς, καὶ οὐδὲν ἧσσον γίγονί σοι τῶν μαθημάτων· τὰ δὲ ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπιθυμῶν, συνίστασά σοι τὸν ναυίσκιον, ὁ δ' οὐδὲν ἀμάνων γιγνόμενα διὰ τοῦτο τοῦ γέτονος Ἐχεκρατίδους τὴν θυγατέρα σιωπᾷ πάσας, παρθένον ὄσαν διαφθεῖραι, καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον βιάσων,

mercedem exigeret, uehementer incanduit, affirmãs ultra præscriptum tempus solutionem debiti sibi prorogari, quod ante decimũsextum diem dissoluendum fuerat. Ita enim pactum esse. & ob hoc quidem indignabatur. Cum autem forte fortuna adstaret ibidẽ eius iuuenis auunculus, homo rusticus, & nostrarum rerum minimè peritus: Desine, inquit, uir admirande, te magna iniuria affectum esse conteſtari, ſi uoculas à te cõmercantes neſcio quas, mercedem tibi nondum reddidimus. Ea enim quæ nobis feciſti, etiam dum ipſe integra habes & poſsides, neq; quicquam tibi imminutum eſt ex diſciplinis tuis: in cæteris autem quibus ſub initium adoleſcentem tibi offerens, eundem deſiderabam imbui, nihilo melior tua opera factus eſt; quippe qui mei uicini Echecratidis filiæ raptæ per uim uitium intulit; & ſanè pœnam dediſſet damnatus iudicio, niſi ego

ἀνῶμαι, ἐμοὶ γὰρ ταλάντου ὠνησάμενον τὸ πλημμέλημα παρὰ πίνυτος καὶ ἀνδρὸς τοῦ Ἐχεκράτους. τῶν μητρῷα δὲ πρώην ἐφάπτεσθαι, ὅτι κατὰ κλάβιον τὸ κάτω κύλικα ἐκκομίζοντα τὸν πάππον, ὡς ἔχει συμβολάς, οἶμαι, καταθέναι. τὰ μὲν γὰρ ὑπὲρ ὀργῆς καὶ θυμοῦ, καὶ ἀναισχυντίαν καὶ ὑπερφίαλον, καὶ ψεῦδος καὶ μαρᾳθῶνι ἄμετρον ἔχειν πρόσοισιν, ἤνυν. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν ὑπὲρ τούτων ἀφεῖσθαι κατὰ σῦ μᾶλλον, ἤπερ ἐκείνα ἐξεῖναι, ἃ παθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς, ἐλλὶν λεγόμενος, ὅτι τὸ λῷστον διεξέρχεται, ὡς προπαίδευσε καὶ ὕφανσε παιδίον, καὶ ἐπίσχεται ἀποδόσεως αὐτὸ, ἂν ἀπορρίνηται ὁ πατὴρ οὐκ εἰδέ ὁ, τι ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ὄστιν, ἡμέρας ὅσης, μὴ νύκτα εἶναι. φίλοι δὲ καὶ λίμφατα ἡμῖν ὁ γραμματεὺς ἀπαφύς, ὅτι

si ego à uicino paupere talento mulctam redemissem. Porrò autem ipsi matri nuper incussit alapas, quòd ipsum in manifesto furto deprehendisset, sub sinu cadum efferentem, ut haberet, nisi fallor, unde cum sodalibus bibens deponeret symbolũ. Etenim quantum ad iracundiam & furorem, & impudentiam, & audaciam, & proloquenda mendacia, aliaq; uitia attinet, superioribus quidem annis longè melius sese habebat, quam nunc, cum his ipsis sit omniũ contaminatissimus. Atqui planè mihi persuaseram in hisce uitandis & dediscendis illum præcipuè à te adiutum & formatum iri, magis quidem, quàm quòd illa perdisceret, quæ quotidie ille ad nos, quibus illa audire superuacaneum est, in cœna consueuit disserere, quemadmodũ crocodilus rapuisset puerum, patriq; pollicitus esset se redditurum, si respõdisset nescio quid. Aut quòd cum dies sit, necesse esset noctem non esse. Nõnunquã & cornua nobis affingere solet generosum il le, ne-

ὃν εἶδ' ἅπας περιπλέκων τὸν λόγον, ἡμᾶς δὲ γελᾶν μᾶλλον ἀνάγκασε τούτοις, καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβυσάμενοι τὰ ὦτα, μᾶλλον πρὸς αὐτὸν ἔχειν τινὰς, καὶ σχέσεις καὶ καταλήψεις καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διηχῶν. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ θεὸς ἐν ἐμοὶ ἐστὶν ὄψις, ἀλλὰ διὰ παντὸς διφοίτησεν, οἷον ξύλων καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ δὴ γε μηδὲν ὀρθῶς ἀκούοντος αὐτοῦ, τί ταῦτα λαρᾷ, κατάγελασας αὐτοῦ, ἀλλ' ἐῶ τὸν λῆρον τοῦτο, ἵνα μὴ θεὸν ἀκριβῶς, ἀδίκως λοιδόσει με μόνον πλέον, μᾶλλον βασάνοις ἔνοχον τοὺς δὲ ἄλλους, ἀνθρώπους καὶ καθάρματα νομίζεσθαι, ὡς πρὸς ἐμὲ τοιαῦτα τῷ αὐλῷ ἀκούοντος, φιλόσοφος, ὅρα εἴ πω ἀνόνητον ἀκρίβειαν ἀκηκίνατο, ὦ Ἑρμότιμε, ὡς περβυτικόν. ἐμοὶ γάρ, ἀλλ'

le, nescio quo pacto sermonem connectens. Nos autem his auditis ridere solemus, maximè verò quando obstructis auribus seduola agitatione secum meditatur, habitus & dispositiones quaspiam: praeterea catalepses & imaginationes, multa denique id genus nomina percurrendo. Quinetiam non raro ipsum dicentem audiuimus, Deum in cœlo non esse, sed per omnia certatim penetrare, nimirum per ligna, per lapides, per animantia, usque ad ea quæ sunt omnium despectissima. Cæterùm matrem illum interrogantem, cur ad hunc modum delirans ista secum nugaretur, subsannare solet: Sed si eius nugas, inquit, exactè perdidicero, nihil uideo obstare mihi quò minus solus dicar, solus rex sim, cæteri uerò mihi collati, mancipia & hominum purgamenta existimandi sint. Hæc cum dixisset uir ille, uide mi Hermotime cuiusmodi responsum ille dederit philosophus, quàm uerò maturũ et senile. Atqui nisi

ἀλλ' εἰγε μὴ ἐμοὶ ἐπλησίασεν ἔτι, ὅτι οἶμαι μακρῷ χείρων αὐτὸν ἐξεργάσασθαι, ἢ καὶ νῦν Δία ἴσως τῷ Λημίῳ παρακαλοῦσα; ὡς νῦν γε καλινόν τινα ἐμ βιβλίοις αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, καὶ ὑπὸ τούτῳ αἰδοῦς, καὶ διὰ τοῦτο μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητὸς ἔτι· φίρει γάρ τινα αἰσχύνην αὐτῷ, ἐὰν ἀνάξιος φαίνοιτο τοῦ σχήματος καὶ τοῦ ὀνόματος, ἃ δὴ παρεκαλύψατε παιδαγωγὰ αὐτόν. ὥστε λίπαιος ἂν εἶεν, εἰ καὶ μὴ, ὧν βελτίω ἀπίφηνα, μιᾶδον πρὸ ὑμῶν λαβὼν, ἀλλ' ἔν γε ἐκ τούτων, ἃ μὴ διήρπασε, διδάξω μόνος φιλοσοφίαν, ἐπεὶ καὶ τὰ τοιάδε λέγω οἱ πρὸ τοῦ παιδίων, ὡς ἀνιτίον αὐτοῖς ἔστ διδασκάλου· καὶ γὰρ ἂν μηδὲν πω μαθὼν ἀναθέσθαι δύναιτο, ἀλλ' οὖν φαῦλον ἄνδρα ποιήσαιμεν, ἐκ μέντοι γ'. ἐγὼ μὲν οὖν τὰ ἄλλα παύσα ἀποκλῄσαί μοι δοκῶ.

me ille, inquit, accessisset, non'ne putas quòd longè peiora flagitia admisisset, aut per Iouem etiam traditus fuisset torquendus carnifici? Nunc autem frenum quoddam illi iecit philosophia iuxtà ac uerecundia, & ob hoc ipsum modestior uobis nostra opera factus est, & moribus adhuc tolerabilis. Illud enim pudorem illi incutit, quòd indignus habitu & nomine philosophiæ appareat. Cæterum quæ à nobis abstulit, ea illum in disciplina continent: ita ut iustus esse uidear, si mercedẽ à uobis accepero, etsi illum haud multo meliorẽ reddiderim. nam in his quæ nondum admisit, philosophiam reueritus est, posteaquã nutrices quoq; talia de pueris dictitare soleãt, nẽpe præceptoris ædes illis adeũdas esse. Siquidẽ musquã alibi locorũ pueris relicta est copia boni quiddã perdiscẽdi: sed neq; mali quippiã unquã in se admittũt, quãdiu sub præceptorũ custodia militauerint. Ego quidẽ oẽs officij mei partes in excolendo iuuene mihi implesse uideor.

λωῦ, καὶ ἴσως τινα αὐτὸν ἰδίαν τῶν ἀλλότριων τὰς ἡμετέρας, ἤν μοι τὸν αὔριον παραλαβὼν, ὕψει τι ἔτι ὄντα ὄρθρια, καὶ ὡς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἄλλα εὐγνωμόνως βιβλία, περὶ ἀριθμάτων, περὶ συλλογισμῶν, περὶ καταλήψεως, περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα. ἐὰν δὲ ἅ τῶν μητρὸς ἔτυχε φέρων, ἢ παρδίνους σωκράτους, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; οὐ γὰρ παιδαγωγόν με ἐπιστήσατε αὐτῷ, τοιαῦτα γράμματα αὐτῷ καὶ τοῦ φιλοσοφίας ἕλιγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς εὖ φάθι, ὦ ἑρμότιμε, ἐπεὶ ἂν ἄναι, ὡς διὰ τοῦτο φιλοσοφοίημεν, ἵνα μηδὲν τῶν φαυλοτέρων πράττωμεν: ἵνα δὲ ἄλλοις ἐπίσιμεν ἀρχὴν φιλοσοφίαν ἐξεύρωμεν, ἐκ ὧν τὰ ἰδιώτων κατομώτερα ἀνθρώπων φρονεῖν τε καὶ ποιεῖν: τί ἂν ἐπ ἀποκρίνη καὶ τοῦτο; ΕΡ. τί δὲ ἄλλο, ἢ ὅτι

uideor. Iam quicũq; tibi placuerit nostrarũ rerum non imperitus, illo tecum assumpto cras me accedas, & uidebis quàm prompte et expedite interroget alios, quãque ingenioſè & argutè ad quæſita reſpondeat: tũ quãtam eruditionẽ ſibi mea opera pararit, & quos iam libros euoluerit de proloquijs ac ſyllogiſmis, de complexionib. & officijs, deq; alijs multis & uarijs. Cæterum quòd matrẽ pugnis cæciderit, atq; etiam raptas uirgines uitiarit, quid ad me attinet? neq; enim me illi pro pædagogo conſtituiſtis. Hæc quidem homo ſenex de philoſophiâ diſſerebat. Tu fortaſſe & ipſe Hermotime, diceres, abundè ſatis eſſe, ſi ob hoc ipſum philoſopharemur, ne quid eorũ quæ mala & uitioſa ſunt, faceremus. An uerò non initiò longè ampliori ſpe inducti philoſophandũ nobis eſſe exiſtimabamus, non ob hoc ſaltem, quòd paulo quàm priuatus quiſpiam ex uulgò honeſtiores eſſemus? Cur igitur non & ad hoc dignaris dare reſponſum? HERM. Quid uerò aliud tibi reſpondeam,

ὦ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγου
δέω: ἐς τοσοῦτό μου καθικετο
ὁ λόγος ἀληθὴς ὤν, καὶ ὀδύ-
ρομαι, ἴσον μέλλει χρόνον ἀ-
νήσεσθαι, καὶ πρωΐτι μέλλε:
ἐκ ὀλίγους τιλῶν αὐτὶ τῶν πέ
ντε. νυνὶ γὰρ, ὥσπερ ἐκ μέ-
θης ἀναφύσαν, ὀφῶ οἷα μέλ
λοντι ὦν ὕρων, ὁπόσα δὶ πί-
πονδα διὰ ταῦτα. Λυ. καὶ
τί δέα δακρύων, ὦ χρηστέ: τὸ
γὰ τῦ μύθου ἐκάνο πάνυ συ-
νετὸν εἶναι, ὃν Αἴσωπος λε
γεται. ἔφη γὰρ αὖθρωπόν τι-
να ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καθίζόμενον,
ἐκὶ τῶν κυμάτων ἀριθμᾶν
τὰ κύματα: ἀφελέντα δὶ ἀ-
χθέδα καὶ ἀνιᾶδα, ἄχει
δὶ τῶν λοιπῶν παρασᾶσαν
ἑαυτῷ αὐτῷ, τί ὦ γεγονὼς ἀ
νὴρ τῶν παρελθόντων ἕνεκα:
δέον τὰ ἐντοῦθα ἀρξάμενον
ἀριθμᾶν, ἀμελήσαντα ἐκέ
νων. καὶ σὺ τοίνυν ἐπέσθω
αὐτῷ σοι λοιπῷ, ἐς τὸ λοι-
πὸν αὖ ἄμεινον ποιήσαις, βέ-

quàm quòd propemodũ etiã mihi lachrymãdũ intelligo? usq; adeò me cõmouit oratio tua nimiũ uera. Et iam quidẽ grauiter lugeo me miserũ tantũ temporis frustra insumpsisse & cõtriuisse, ad hæc mercedẽ tã grandẽ pro laboribus impẽdisse. Iã enim tanquã ex ebrietate profunda ad sobrietatẽ reuersus, uideo cuiusmodi illa sint, quorũ amore capiebar, tũ quantas ærũnas pro illis cõsequẽdis ego miser exhauserim.

LVC. Fletu quidẽ et lachrymis haud opus est ô bone, lõgè aũt præstabilius et prudẽtius esse opinor, quod in fabulis Aesopus cõmemorat. Ait enim quẽdã in maris littore cõsedisse conãtẽ ○ singulas undas pernumerare: cũq; undarũ mutuò se trudentiũ multitudine obrueretur, animoq; grauiter angeretur q;

ἐας numero cõplecti nõ posset, aduenies callida uulpes, non inidoneo cõsilio hominis perturbationẽ subleuauit. Quid diseruciaris, inqt, propter undas quæ prætergressæ sunt? hinc numerare incipias oportet, illas missas facito. Et tu quãdoq;

dem

ἀρτι καινὸν ἅπασι βίον ἀξιῶν, καὶ συμπολιτεύσαι τοῖς πολλοῖς, ἀλλ' ἀλλήλοιν καὶ τιτυφωμένον ἐλπίζων, ἢ ἀναμοχλώσειν, ὦ πόρ τῶ φρονεῖς, ἀγρίων αὐθαιμάτων μεταβάλλοντα, καὶ μετακομίσειν πρὸς τὸ βέλτιον. ταῦτα μὲν οὖν, ὦ Φιλόστρατε, ἐπόησα ἔπαθον, μή μοι νομίσῃς κατὰ δὲ Στοᾶς παρασκευάσασθαί μου, ὦ ἑταῖρε τινὰ ἀξιάριστον πρὸς Στωϊκοὺς ἐπιτηδευμένον ἀρτίνειαν, ἀλλὰ κοινὰς ἅπαντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ πρὸς οἷς ἔμπροσθεν, ἃ τὰ Πλάτωνος ἢ Ἀριστοτέλους ἢ ῥοὶ, τῶν ἄλλων ἀμείνων ὄβριμα κατηγορεῖς. νῦν δὲ ἐπεὶ τὰ Στωϊκῶν προετίμησας, πρὸς τοῦτο Στοᾶς ἀντιτάσθαι ὁ λόγος ἰδὼν ἔχων, ἀλλ' ἀξιάριστον πρὸς αὐτοῦ ἔχων. Ἐρ. τὸ λίγειν. ἄπειμι γὰρ ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, ὡς μετὰ βαδίσιμα κἀκεῖ δὴ τὸ σχῆμα.

dē ita tibi uidetur, posthac magis ex usu tuo feceris, si cōmunem cū aliis uitā uiuere decreueris, ac ita quidem cū multis in Repub. uersaberis, ni hīc absurdū aut fastuosum animo cōcipiēs aut sperans: Nec est quòd pudore afficiaris, quòdiam primū decurso uitæ spacio recte sapere incipias, aut mutato cō silio ad meliora te recipias. Proinde hæc omnia, ô amice, quæcunq; à me dicta sunt, nolim putes me de industria præmeditatū et instructū aduersus Stoicos, quasi mihi cū illis essent susceptæ inimicitiæ, dixisse, sed communē aduersus oēs orationē esse putato. Neq; alia cōtra te protulissem, si aut Platonis aut Aristotelis te sectatorē esse testatus esses, cæteris indicta causa contemptis et posthabitis. Nunc autem posteaquam Stoicos cæteris omnibus anteferebas, aduersus Stoicā omnē disputationē quoq; nostram instituimus, nihil alio qui simultatis aut dissidij aduersus illam susceptum habentes. HER. Bene sanè dicis. Iā itaq; abeo, ut ego me totū unà cū uestitu & habitu cōmutē.

ὑψα γῦν ἐκ ὧν μαθήσῃ ὅτι πώγωνα, ὥσπερ νῦν, λάσιον καὶ βαθὺ, ὅτι λίαν κινδυνεύω μελήσει, ἀλλ' αὖθις πάντα καὶ ἐλεύθερα. τάχα δὲ καὶ πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς ἀδάκρυα ἅπαντες ὦσι μηκέτι μοι τῶν λύπων ἐπένθων μέτριον. ὡς δ' ἔγωγε καὶ ἡδέως ἂν ἐκπιοίμην τὸν ὦν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν, καὶ οὐ ἴδοι, ἐκ οὐ ἤκουσα καὶ ἀλλόβροον τι ἂν διὰ τῦτο, ἐς τὸ ἐμπαλιν, ἢ Χρύσιππος, ὅπερ μηδὲν ἔτι ἐν νεύσαιμι ὧν φασι, σοὶ δ' ἂν ἐ μικρὰν χάριν εἰδα, ὦ Λυκῖνε, ὅτι μι περιφρέμυον ὑπὸ δολιρᾶ τινος καμάρου καὶ φαχέος, ἐπιδιδόντα ἐμαυτὸν, καὶ κατὰ ῥῦν συρρέοντα τῷ ὕδατι, ἀφίσπασας ἐπιστὰς, τὸ τ φαγῳδῶν τῦτο, θεὸς ἐκ μηχανῆς ἐπιφανεὶς. δοκῶ δ' μοι ἐκ ἀλόγως ἂν καὶ ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τ ναυαγίων.

Videbis igitur in breui, non ueluti nunc, me neq; barbã tam denſa & profunda horridũ, neq; ita afflictã & aſperã uictus rationẽ, uerùm molliora omnia, magiſq; libero homine digna ſequẽtẽ. fortaſſe, neq; purpurã induere grauabor, ut omnibus fiat perſpicuum, mihi priores nugas nõ amplius curæ eſſe. Atque utinã etiã ex intimis cordis penetralibus euomere ea omnia poſſem, quæcunq; ab illis unquam audita deuoraui. Et ut pro certo ſcias, neq; helleborum ebibere formidabo propter hoc ipſum, contrà quàm Chryſippus conſueuit, ne quid eorum unquam poſthac quæ dixerũt, mihi in mentem ueniat. Cæterùm tibi Luciane non mediocre habeo gratiam, quòd me hactenus iactatum & circumlatum à turbido torrente & aſpero, iuxtaq; fluxum unà cum undis fluitantem extraxeris, aßiſtens iuxta Tragœdorũ prouerbium, Deus ex improuiſo oſtenſus. Videor aũt mihi nõ abſurdè facturus, ſi & caput raſero, quèadmodũ facere ſoliti ſunt qui è naufragijs

γίνεσθαι ἀποσβεσθέντος τοῦ ὑδατος, ἵνα καὶ σωτήριος ἡμέρου ἑορτὴν τοιαύτην ἀχλὺς ἀποσείσασθαι τῶν ὀμμάτων. φιλοσόφῳ δὲ ἐστὶ τὸ λοιπὸν πᾶν ἀκούειν ὅτι ἂν ὁδῷ βαδίζων ἐντύχω, ἕτως ἐκφαύσομαι, πόρρω ἥσομαι, ὥσπερ τὰς μυκτῆρας τῶν κυνῶν.

naufragijs enatant incolumes, ita ut ſalutis meæ feſtiuitatem bodie concelebrē, poſteaquam tantarum nebularum caligo ab oculis meis diſcuſſa eſt. Porrò autem conſpectum philoſophi poſthac, & ſi in uitus intereundum alicui obuiam uenero, non ſecus deuitabo extra uiam declinando, quàm rabioſos canes fugere ſoleo.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

ARGVMENTVM.

Inanis illa philoſophia, quam etiam Paulus ſummo ſtudio cauendam docuit, ſi non alio nomine ſemp apud cordatos ſuiſſet in odio, certè eā ob cauſam debebat ſapiētib. & ingenioſis hominibus iure optimo eſſe ſuſpecta et inuiſa, & hæreſib. penè innumeris, & per hoc diuerſiſsimis eſſet infecta & obſcurata. Quemadmodū enim corpus quod ex diuerſis inter ſe mēbris nec cohærentibus, cōpoſitū eſt, uerum & naturæ opificio conſentaneum eſſe non poteſt, ſed potius monſtrū exiſtimari debet, cuiuſmodi in exordio artis Poeticę adumbrauit Horatius: ita nec ulla unius alicuius diſciplinæ profeſsio ſeu uitæ ratio ſana & recta habenda eſt, quæ ſectarum diuerſitate & diſcrepantia diſtracta & uitiata eſt. Quī enim ad aliquem finē eius rei ullus poteſt patĕre exitus, cuius initia ſunt incerta & repugnantia, & uiæ nullo modo inter ſe conueniunt? Veluti de rerum principijs, & bonorum finibus, breuiter de rebus omnibus inter ſe diſſentiunt, diſcordant & diſsident philoſophi: cum hic aerem rerum principium fuiſſe contendat, ille aquam: ab Homero fortè perſuaſus, affirmante Oceanum omnium rerum eſſe parentem. Alter particulas neſcio quas ſimilares, quartus ignem, quintus aeris infiniti raritatē

& denſi atem ſextus litem & amicitiam. Quibus annumeratus Pythagoras, ex numeris & horum dimenſionibus omnia fluxiſſe μάλα φιλοσοφικῶς confirmat. Rurſus hic bonorum finem in uoluptate & delicijs ſitam habet, ille in indolentiæ ſtantia, alius in ficto & falſo uirtutis uocabulo: eſt, qui in dignitate & ſummis atque ampliſsimis honoris & gloriæ gradibus uitæ beatæ ſummam collocat. Nam quorſum percenſere attinet, quàm contraria & pugnantia de mundo, anima & dijs ſtatuerint: cum hic interiturum mundum, alius ſempiternum fore conſinxerit: hic innumerabiles, alius nouos ſubinde exoriri commentus ſit? Quo de numero eſt mollis & uoluptarius ille Epicurus & Democritus. Iam quiſſunt è ſchola Pythagorica, animam numerum ſeipſum ſcientem eſſe definierunt: Ariſtoteles, entelechiam primam corporis: alius, quatuor elementorum harmoniam. Et ne cuncta perſequendo nimius ſim, cuique pro ſuæ rationis intellectu, aut (quod ueriſimilius eſt) pro nocturnis ſomnijs ſemper alia atque alia res uiſa eſt anima: adeò, ut ſi collatæ inter ſeſe fuerint de illa philoſophorum opiniões, anima res erit omnium monſtrorum monſtroſiſsima. Deinde, quot illorum ſunt qui deos omnino eſſe negant: rurſum, quot ſunt qui innumeros eſſe ſomniant? Omitto, quàm abſurda & ridicula de ſole & luna impudenter mentiátur. Præterea quàm ſtulta & inſulſa, quàm uana & nugatoria de materia, de motu, de infinito, de loco, de uacuo, de tempore, de ideis, de atomis, de nubibus, de uentis, de pluuijs, fulminibus, tonitribus, deq; reliquis hoc genus meteoris diſputant: ita ut ſi rem propius contempleris, in tota philoſophia nihil cernas aliud quàm confuſiſsimam quandam repugnantiſsimarum opinionum confuſionem, & uerborum pugnas nunquam finiendas: ut rectè in hoc Dialogo eleganti mihi ſcripſiſſe uideatur Lucianus, πάντας, ὡς ἔπος εἰπεῖν, περὶ ὄνου σκιᾶς μάχεσθαι τοὺς φιλοσοφοῦντας. His ergo nugis cum melior ſelectiſsimæ iuuentutis pars pulcherrimis ingenijs prædita perderetur, & ad ciuilium rerum adminiſtrationem capeſſendam in uniuerſum inutilis redderetur: credo, Luciano implacabili philoſophorum hoſti, fuiſſe in conſilio, ut hunc de ſectis Philoſophicis dialogum conſcriberet: uel ut illorum inſignem ſtulticiam

ciam pro more suo falsè subsannaret : uel ut palàm faceret, nullo modo quenquam exactam philosophiæ cognitionem parare posse, propter sectas in ea multiplices, & uias diuersissimas. Mihi, quoties animo & memoria mecum repeto ueterum philosophorum discordes disciplinas, semper succurrit nostra religio, quæ & ipsa ita sectis & diuersis uiuendi modis discerpta est, ut neque in ea quicquam manserit sanum, sincerum & integrum, profligata fide, & uera pietate extincta, donec lucis Euangelicæ exortu impostura diaboli sagaciter deprehensæ sunt, & hæc ignorantiæ nostræ caligo discussa est. Sed ad Lucianum regrediamur, qui si hoc tempore reuiuisceret, & nonnullorum gymnasiorum studia uigilantius consideraret : dij boni, quot illi misero Hermiotimi forent conscribendi? Nam si quis facta collatione nostros philosophos cum ueteribus composuerit, & utrorumque philosophiam penitius excusserit, non dici potest, quanto feliciores prisci illi nostris existimandi sunt. Qui tametsi in multas hæreses erant distracti, & omnibus fermè opinionibus inter sese discordabant: digniores tamen habuêre magistros quos sequerentur, nempe Platonem, Aristotelem, Cratippum, Zenonem, Epictetum, aliosque innumeros. Nostri planè neminem (neglectis his quorum nominibus & titulis impudenter gloriari solent) quàm spurcissimam illam fecem indoctissimorum sophistarum, & immundissimas illas ranas, neque non locustas loquacissimas, Occam, Scotum, Thomam, & qui inde nati sunt innumerabiles peruersores, rectiorum studiorum pestes præsentissimas, sectarum magistros stupidissimos Modernalium, Realium, Thomistarum, &c. Videnerò, quæ istorum hominum fuerit amentia, aut potius extrema cæcitas & peruersitas, cum ad perdiscêdas sacras & diuinas literas, per istam sectarum colluuiem omnibus uix alia uia fuit ascendendũ: nemine scilicet in albũ theologistarum recepto, nisi alicui sectę nomẽ antè dedisset, eamq; fermè nugacissimarũ nugarũ plenis faucibus exhausisset, & ita promouisset, ut clamore, barbarie, & impudentia, cum quouis ex æquo decertare posset. Ex his itaq; locustis magistri nostri orti sunt, præclarum illud genus hominum: per quod non solùm quicquid humanarum

fuit

fuit literarum extremè corruptum & contaminatum est, ut rùm omnia quoq; sacra irreligiosissimè profanata sunt. Quæ de re (quando iam omnibus liquet) hic non est prolixius disputandi locus. Iam quanquam & apud Germanos rectiora studia caput erigere cœperint: mirum tamen, quàm multis in locis adhuc frigeant, regnante etiamdum peruersæ & inanis philosophiæ studio, magistrorum nostrorum propugnatione & opera. Et formantur adhuc artium & philosophiæ magistri, belli scilicet & insignes asini, quibus ne nomen quidem philosophiæ rectè cognitum est; non, quòd hunc ritū in Gymnasijs coronandi, aut ornandi meritos damnem: sed quòd indignum esse putem, eiusmodi bestias hoc potissimùm insigniri titulo, à quo absunt longissimè, siue eorum uitam spectes, siue eruditionem perpendas. Nam cum perhibeāt, ex philosophia utrumq; iuxtà & morum elegantiam, & multarū rerum cognitionē parari: illi tamen interim neq; ulla morum ciuilitate sunt ornati, neq; ulla literarum peritia, aut rerum uel tenui iudicio perpoliti. Et hi tandem sunt, quibus in Academijs integrum est docere literas, clauum scholæ tenere, iuuentutis magistros esse, melioribus & doctioribus per sycophantiam & impudētiam loco motis & eiectis. Illorum ergo fastū & arrogantiam, hoc Dialogo egregiè ridet Lucianus.

a Quantum cum.) Exordium ab occasione. b Enimuerò.) Occasio disputatiōis, ex diurna auscultatione. c Vnde nam.) Ratio auscultatiōis, à descriptione uirtutis. d Proinde ad summum.) Eleuatio studij tanquā inanis, à simili. e Aorna.) In India petra Aornos est, quæ propter frigora & altitudinem ab auibus uitatur. De ea Lucianus in præceptore Rhetorū. f Dissimile prorsus.) Dilutio, à negatione & euentu. g Neq; ipse.) Redit ad primam quæstionem, quamdiu philosophandum sit, ut felicitas illa summa comparetur. h Cæterùm illū.) Causa tanti laboris, & effectus. i At ubi eosdem.) Effectus & confutatio, ab exemplo. k Andum.) Dilutio exempli, à causa. l In præsentia quidem.) Initiat ad disputationem, ficta opportunitate ocij, cum descriptione quadam præceptoris Hermotimi, cuius exemplo mox ad confutandos Stoicos utetur. m Ego haud.) Rationes quibus Stoicam uiam prætulerit. n Atqui non.) Confutatio ab absurdo. o Non solùm.) Alia ratio. p Vide obsecro.)

obſecro.) Confutatio eiuſdem rationis. q At ne hæc.) Ratio. r Nunquid igitur.) Confutatio à ſuperiori exemplo. s Rectius.) Alia, per abſolutionem. t Cæterũ illi.) Vnde iudicandus & cognoſcendus ſit ſapiens. u Qualia.) Amplificat fabula. x Fabula.) Huius fabulæ mentionẽ facit Plato. Momũ Heſiodus in Theogonia ait Nocte matre, Somno patre progenitũ. Huic deo mos eſt, ſeipſum nihil quidem operis edere, ſed aliorum deorum opera curioſis oculis contemplari, & ſi quid omiſſum, aut perperam factum, id ſumma cum libertate carpere. Nam μῶμος Græcè reprehenſionem ſignificat. y Quod artifex.) Vitruuius Pollio libro de Architect. tertio, in præfatione, hanc ſententiam Socrati tribuit: Socrates (inquit) memoratur, prudenter doctiſſimeq; dixiſſe, opportuiſſe hominum pectora feneſtrata eſſe, ut non occultos haberent ſenſus. z Nequaquam.) Redit ad caput quæſtionis, latius quàm planius exponendo illam, ficto icone uirtutis, & eius uiæ. A Ego quidẽ.) Hactenus uirtutis imaginem deſcripſit: iam & de uia ad ipſam, quæ (ut inquit Heſiodus) in altiſsimo loco conſtituta, non niſi cum ſudoribus poteſt adiri. Volentibus enim ad eam peruenire, ſenſus & cõcupiſcentiæ ſe opponunt: & omnes ferè homines fraudibus & dolis ita præpedimnt, ut ſuſcepti itineris faciant pœnitere. B Qui habendam.) Redit ad quæſtionem ſuperiorem, quænam uia philoſophandi potiſsima ſit. C Quod autem.) Amplificatio à ſimili. D Haudquaquam uerò.) Alia à fine. E Eſt quidẽ.) Redit ad id quod ſuprà propoſitũ fuit, Stoicã uiam eſſe optimã. F Alioqui fruſtra.) Confutatio, à reiectione cauſæ. G Age uerò.) Proſopopœia cæterorũ philoſophorũ, ſeſe contra Stoicos defendentium. H Sed enim.) A' fuſto, & forma iudiciorum. I Aut ſi.) Ab abſurdo & ſimili. K Ergo abſurdè.) A' modo & officio iudicantis. L Neq; tamen.) Obiectio, cui reſpõdet à qualitate perſonæ. M Aut igitur.) Amplificatio à ſimili. N Quoniã illud.) Alia, à collationib. O Siquidẽ perhibẽt.) Alia, ab exẽplo Geſenis. P Iam ut tandẽ.) Finis & ſcopus. Q Mihi quidẽ.) Alia defenſio Stoicorũ, cõtinens hãc quæſtionẽ: An ex una aliqua uiatũritas cõparari poſsit, an omnes ſint cognoſcendæ. R Nihil aduerſum.) Confutatio. S At non.) Ab exẽplis. T Potiamus.) Alia defenſio per diuiſionem. V Iam uerò.) Confutatio

futatio ab inæqualitate similitudinis. X Olympicis.) Olympicum certamen quinto quoq; anno fieri solebat, in honorem Iouis Olympici, cuius autore Herculem fuisse putãt. Y Non iniuria.) Adaptatio similitudinis, & finis quæstionis, oẽs esse cognoscẽdas uias ei qui uerã eligere uelit. Z Neq; ẽm.) Amplificatio à simili. α Quantũ uerò tẽporis.) Quo, & quanto tempore quiq; philosophi cognoscendi. Et hic locus finem disputationis continet, seu scopum, de quo suprà: uidelicet, quòd impossibile sit omnes philosophorum doctrinas & uias cognoscere, ut ex ijs quæ uera sit eligatur. β Tithonum.) Poetæ fingunt, Tithonum adamatum ab Aurora in cœlum sublatum fuisse, atq; illius succo perfusum, ad tantam peruenisse senectutẽ, ut tandem optauerit, ut in cicadam uerteretur. Inde Tithonios annos pro longa senectute usurpauit idem Lucianus in dialogo Zenophantæ & Callimedę: καὶ γὰρ Τιθώνου γήρᾳ. id est: Atq; ultra Tithonũ uiuebat senex. Basil. ad nepotes cap. 17. Τιθωνοῦ τῆς γηρᾶς. γ Et quando.) Redit ad propositionem, mitigando illã diuisione. δ Átqui, Luciane.) Confutatio tẽporis, quod Luciano præfinitum fuerat ad singulos cognoscendos ε Papæ quam.) Diluit obiectionẽ ab ipsius argumenti serie, & inæqualitate exẽpli. ζ Phidias.) Statuarius insignis, η cuius opera præclarè prædicat Plin. li. 36. Mũdi suæ historiæ. θ Nihil ẽm ista.) Hęc clausula in prouerbiũ abijt, quo significatur, illa nihil ad rem attinere, & nimiã inæqualẽ esse cõparationẽ. Idẽ usus est illa in Bacchis de quo uide Erasmũ in Chiliad. ι Aut qd.) Amplificatio à signo. κ Quòd si aũt.) Irrisio. λ Tu uerò.) Aliùd simile, quo idẽ cõtendit, ex parte totũ cognosci posse. μ Quoniã rei.) Respõdet eadẽ ut suprà ratione, inæqualẽ esse collationẽ. ν Illa in Delphis.) Delphos tellus à principio uaticinari solita fuit, quæ paulo pòst Daphnẽ cõstituit, à qua Themis eandẽ facultatẽ adepta est: à Themide uerò Apollo dono accepit. qua de re Pausanias in Phocicis. ξ Quare uide.) Superiorem, similitudinem diluit alia. ο Danaidũ.) Plato scripsit, puellas Danaidas apud inferos hoc genus pœnæ pendere, ut assiduè aquam in doliũ pertusum, uasis itẽ pertusis inferant. π Cicuta.) Venęno cicutæ noxij apud Athenienses tollebãtur. ρ Neq; enim.) Aliud acerbius paulo, oũ præfatiũcula. σ Vitã breuẽ.) βίος τετέλεκεν ὁ χρόνος τῆς ζωῆς ἡμῶν

ἰμάς, Philotheo interprete. Vita siue tempus uitæ nostræ bre ue ab Hippocrate etiam dicitur, in primo Aphorismo de ar tis comparatione, quæ quidem longa est. Quanquã etiam sim pliciter uita nostra breuis, fugax, ac momentanea est. Siquidem uniuersum uitæ nostræ tempus, Dauide teste, anni sunt septuaginta, uel ad summum octoginta. Quam quidem, de uitæ breuitate Dauidis sententiam, Eobanus Hessus ijs uersibus scitissimè expressit:

Tam nostri tacitis labuntur cursibus anni, *Quàm citò*
quæ loquimur uerba perire solent. *Viuitur humanos bis sep*
tem lustra per annos: *Vix rectè nt ualeas, lustra bis*
octo feres. *Et quibus eximios quos uiuimus omne la*
borum, *Et genus, & miseri fata doloris habent.*
Tam citò desinimus, tam fors hæc nostra caduca est:
Tam citò ceu penna præpete uita fugit.

Quare rectissimè etiam ab Horatio dictum:

Vitæ summa breuis spem nos uetat inchoare longam.

ο Critico quopiã.) Argumẽtũ à difficultate. π Areopagitarũ.) De Areopagitarum integritate, & simul authoritate, multa scribit in Anacharside, & Isocrates in Areopagitico. Præerãt enim morib. Athenis, in pago & uico Martis. Hinc dicitur Areopagus, quasi Martis pagus. ρ Ad hũc modũ.) Amplificatio à simili. σ Proinde.) Aliud argumentũ à difficultate eligẽdi præceptoris. χ Pro thesauro carbones.) Prouerbiũ est de his qui spe sua frustrãtur, sperantes magnũ quiddã se reperturos, tum uerò nugas offendunt. Vsus est in Zeuxide, in Philopseude, in Timone, de Auro inuento: rursum in Votis. Lege Erasmum in Chiliad.. † Et quemadmodũ.) Aliud, ab inutili doctrina philosophorũ, & spe fallaci discentiũ. ω Qualia per.) Amplificatio à collatione. Α Medeã.) Regis Colchorũ filiã, quã Iason cũ Argonautis rapuit. Β Hoc agit.) Alia, à causa impellẽte. Γ Quòd si eũ.) Amplificat similitudine quadã. Δ Geometria.) Hãc Philo ἀρχὴν & μητρόπολιν omniũ disciplinarũ appellat: & Plato eius artis expetes, minimè ad scholã suam admittebat. Ε Cæterùm ponamus.) Redit ad Stoicam uiam κατ' ἀνθύφορ: ostendens, etiam illa uera & optima existente, tamen non esse frustra adeò in illa tempus terendum; quia nihil re ipsa præstent eorum quibus pollicent. Ζ Nihilo seiũ.) Antipophora persimile.

Sed

H Sed esto.) Alia cõfutatio ab eleuatione præmij propositi.
Θ Quod mihi perinde.) Amplificatio à simili. I Vos aũt.) Alia à uirtutis effectu seu fine, cum qua effectus Stoicæ philosophiæ cõparat. K Sophisticis.) σοφιστὴς fuit suapte natura honestissimum uocabulũ, quemadmodũ etiã tyrannus, qui nõ alius fuit quàm rex, monarcha, princeps, aut quisquis tandem unus rerũ potitur. Tantũ uerò (ut fit) hominũ improbitas professioni cõcitauit inuidiã, ut Sophistæ uocabulum in uitio ponatur. Varius tamen eius usus est. Nam significat rhetorem seu oratorẽ, philosophũ, eum qui falsis cõclusiunculis utitur, & impostorẽ, magistrũ inuentorem argutiarũ. Λ An nõ igitur.) Amplificatio collationis. M Si placuerit.) Comprobat exẽplo rei gestæ. N Crocodylus.) Consule ac uide ea quæ annotauimus in 1 Necricorum dialogo, & in Vitarũ auctione. Ξ Quid uerò aliud.) Cõclusio, qua fingitur Hermotimus pœnitentia duci prioris uitæ, adeò frustra consumptæ. O Conantem singulas undas numerare.) Ad hunc Aesopicũ apologũ usus est respicere Theocritus in Charitib.

ἀλλ' ἴσον γὰρ ὁ μόχθος ἐπ' ἀένι κύματα μέτρεῖσθαι
ὅσσ' ἄνεμος χέρσον δὲ μετὰ γλαυκὰς ἁλὸς ὠθεῖ.

Namq; perinde siet, quasi si numerare labores,
Quot uenti è pelago trudunt ad littora fluctus.

Verg. 2. Georgic. hunc sequutus:

Quem qui scire uelit, Libyci uelit æquoris idem
Discere, quàm multæ Zephyro turbantur harenæ:
Aut ubi nauigijs uiolentior incidit eurus,
Noſſe, quot Ionij ueniant ad littora fluctus.

P Proinde hoc.) Mitigatio per translationem.

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝ. ZEVXIS, VEL Antiochus:

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Apologia quædam scriptorum Luciani est, qua ille ostendit non tãtum nouitati seu peregrinitati studere se, sed & rerũ sententiarũq; elegantiæ, deinde & aptæ compositionis harmoniæ. Cæterùm quòd sola nouitas illorum in admiratione sit, fieri cõmuni quadã hominũ natura, qui sola nouitate pleruq; detineãtur, interim aliorũ nulla habita ratiõe. Idẽ. n. &

Zeuxidi

Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter nouitatem argumenti, multam artem impenderat: & Antiocho in pugna contra Galatas accidisse, hostibus nouitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa causa à principio ponitur, exempla autem, eaq; amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

Νεγχ& ἐκὼ μὴν ὑμῖν μὴ ξεχ τὸν λόγον, ἀπήειμ ἰκαλι. προσιόντες δέ μοι τ ἀκηκοότων πολλοὶ (κωλύει γὰ ἐμὶν, εἶμαι, καὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς φίλους ἥλικ ὄντας ὑμᾶς λέγειμ) προσιόντες ὦμ ἠλιξιῶντο, καὶ θαυμάζοσιμ ὑφ᾽ἡσαν. ἔπιτολὺ γὰμ παροιμιαστότερος, ἄλλος ἄλλοθεν ἰβόων, καὶ ἐπῄνυμ, ἄχρι πε καὶ ὀρυθριᾶμ με, μὴ οὐκ πάμπολύ γ᾽ ἀξίας τῶμ ἐπαίνωμ ἀπολαποίμην. τὸ δ᾽ ἔμ πιφάλαιον αὐτοῖς τοῦτο ἦν, καὶ πάντ᾽ ἂμ καὶ τὸ αὐτὸ ἐπισημαίνοντο, τἰὼ γνώμην

Habita nuper in cõfessu uestro oratione, domum me cõ ferebam. Permulti autem ex ijs qui orationi interfuerant, me accesserunt. Nihil enim prohibere opinor, quin & ista uobis meis iam familiaribus exponam. Itaque accedẽtes porrecta dextra me consalutabant, & admiratione persequentibus similes esse apparebant. Multo autem itinere comitatu suo me deducẽtes, alius aliunde exclamabat, laudabatq;, donec pudore quoq; me suffunderent, uerentem ne longè lateq; à dignitate laudum quas in me congerebãt, relinquerer. Caput aũt & summa laudationũ hæc illis fuit, & omnes uno ore unam eandémque sententiam præ se ferebant, confirmantes orationum mearũ compositionem et

μείων τῶν συγγραμμάτων ξένιλα εἶναι, καὶ πολὺ ἐν αὐτῇ τῇ νεωτερισμῷ. μᾶλλον δὲ αὐτὰ ἐκεῖνα ἄμεινον, ἅπερ ἐκεῖνοι ἀκριβέστερον. ὦ δεινότητος, Ἡράκλεις, καὶ παραλογίας. δυμήχανος ἀνθρώπου, οὐδεὶς αὐτοῦ ἐστι τῆς ἐπινοίας ταχύτερον. εἰ μὲν τοιαῦτα πολλὰ ἐλεγεν, ὡς ἐκεῖνος ἀλλαλὴ ἐγὼ δὲ ἀπροόπτως. ἢ τίνα γὰρ ἂν αὐτὸν ἔσχεν ψόβδιδα, καὶ πολλακοῦν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, οὐ πάνυ πολλῶν αὐτοῖς φροντίδος ἄξιον τὰ ἄλλα; πολὺ ἐμοῦγε (ἀρκεῖ γὰρ) εὐμηχάνως αὐτῶν. καὶ ἐπειδή ποτε ἀπηλλάττομεν παρ' ἀλλήλων ἐγχρόμενοι, ἐνεχόμην ἐμαυτῷ τοῦτο μόνον χαρίζεσθαι τοῖς ἐμοῖς ἐνθυμίοις, ὅτι μὴ σιωπῇ, μηδὲ κατὰ τὸ εἰωθὸς βαδίζειν

sententiam peregrinam esse, ac multum in sese complecti nouitatis. Multo uero satius est, eadem illa uerba cõmemorare, quibus illi tum usi fuere. O nouitatem, inquiunt. O Hercules, dictionẽ inauditam. Homo promptus & agilis. Certè nemo dixerit quicquam orationum tuarum cogitationeue perinde esse nouum. Equidem illi id genus uerba permulta faciebant, prout quisq; inter audiendum oratione mea affectus aut commotus fuerat. Aut quam alioqui taliamentiendi & assentandi aduersus me causam habuissent, hominem peregrinum, quẽ aliàs contemptui habentes, non magnifaciebant? Veritamen ego (neque enim tacitum dissimulabo) non mediocriter illorum laude discruciabar. Tandem uerò illis abeuntibus cum ad me rediissem, mente atque animo sic mecum agitaui: Ergo tantum hac gratia & uenustate scripta mea condita sunt, quòd ad consuetam dicendi rationem formata non sint, nec iuxta communem loquendi uiam

λίσα τοῖς ἄλλοις, ὀνομάτων δὲ ἀρχαιικῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ πρὸς τὸν ἀρχαῖον κανόνα συγκαμμένων, ὦ νοῦ ὄξυος, ὦ πεφυκότος τινὸς, ὦ χάριτος Ἀττικῆς, ὦ ἁρμονίας, ὦ τέχνης τῆς ἐφ' ἅπασι, τούτων δὲ πόρρω ἴσως τοὐμοῦ. οὐ γὰρ ἂν παρίντες αὐτὰ ἐπῄνουν, ἐπήνουν μόνον τὸ καινὸν τῆς προαιρέσεως, καὶ ξυνίεσαν. ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος ὠμην, ὁπότε αὐτοῖς ἐπαινοῖεν, τάχα μέν τοι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσάγεσθαι αὐτοὺς· ἀλλὰ γὰρ ἄνευ τοῦ τοῦ Ὁμήρου, καὶ τῶν νέων ὡς ἐμοὶ κεχαρισμένων ὑπαρχέτω τοῖς ἀκούουσιν. εὖ μὲν τοσοῦτόν γε, οἶδα ἐγὼ, ἔδοξα τῷ καινότητι νόμιμον ἐξενεγκεῖν, ἀλλὰ τῶν μὲν, ὡς ἔοικεν, ἐν προσδόκιμοι μοίρᾳ σιωπωμένων τι, καὶ πρὸς τὸν ἐπαινον σωτηρίαν καὶ αὐτῶν τὰ ἐν τῷδε ἐπανόρθωμα, καὶ

di uiam fluant, uerborum uerò elegantium nihil in illis admixtum est, ad ueterem sermonis regulam & canonem positorum, nulla præterea sententia argutè dicta exornata sunt, nulla industria, nulla Atticæ linguæ uenere perpolita, aut compositionis harmonia, aut arte ad amußim elaborata, sed ab his omnibus longè latèque disserepant. Neque enim hæc ipsa à præsentibus laudata sunt, sed uerborum nouitas illorum iudicio peregrina & aliena uisa est. Ego uerò stolidus hoc ipso eos, si unquam ad me collaudandum subsilirent, potißimùm adductum iri putabam. Verißimum enim illud Homeri esse persuasum habebam, nouam quamque cantilenam, audientibus esse gratißimam. Non tamen tantum laudis, neq; adeò summâ, nouitati concedi uolebam: uerùm hanc non aliter atq; cumuli loco adjici, & nonnihil sanè ornatus ad gloriâ afferre, sed ita,

καὶ ἐπὶ τῶν ἀκουόντων εὐφημούμενα, ἵνα ἔναι. ὥστε οὐ μετρίως ἐπῆρμαι, καὶ ἐκινδύνευον πιστεύειν αὐτοῖς, ἵνα καὶ μόνον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἔναι λέγωσι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ δὲ κατὰ τὴν παροιμίαν, Ἀνθρακῶν ἐμῶν ὁ θησαυρὸς ἦσαν· καὶ ὀλίγου δεῖν, βαυματοποιοῦ τινος ἐπαινον ἐπαινεῖσθαι πρὸς αὐτῶν. ἐθέλω γοῦν ὑμῖν καὶ τὸ τοῦ γραφικοῦ διηγήσασθαι. ὁ Ζεῦξις ἐκεῖνος, ἀρχαῖος γραφεὺς γενόμενος, τὰ μυθικὰ καὶ τὰ καινὰ ταῦτα οὐκ ἐγραφεν, ὅσα πάνυ ὀλίγα, ἥρωας ἢ θεοὺς ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο, καί τι ἀλλόκοτον οἷον καὶ ξένον ἀδυνήσας, ἐπ' ἐκείνῳ τὴν ἀπρίβειαν ἡ τέχνης ἐπεδείκνυτο. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ταλαίπωροι, καὶ θέλεσαν ἱππόκενταυρον ὁ Ζεῦξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀναφέρουσάν γε πρόσωπα γυναικῶν ἱππόκενταύρῳ διδύμῳ, παρειᾶν νεανίου. τῆς εἰκόνος ταύτης ἀντίγραφός ἐστι νῦν

ut quæ uera laude & auditorum applausu digna haberentur, illa essent. Itaque non modicè commouebar, penè eò adductus, ut illis fidem haberem, unum atq; adeò solum inter Græcos esse confirmantibus. atq; id genus alia. Thesaurus autem, iuxta prouerbium, nobis carbones erant. Ac [b] propemodum ut præstigiator quispiã ab illis laudor. Volo itaque uobis pictoris institutum denarrare. Zeuxis ille omniũ pictorum præstantissimus, popularia & communia illa nequaquam pingere solitus est, aut admodum pauca, nempe heroas, aut deos, aut bella: semper autem noui aliquid comminiscendi illi cõsuetudo fuit. Cæterùm inter alia audaciæ suæ egregia facinora, & Hippocentaurũ fœminam ipse Zeuxis adumbrauit, alentem adhuc uberibus pueros Hippocẽtauros, geminos nimium infantes. Illius picturæ exemplum nũc

Athenis

Ἀθήνησι, πρὸς αὐτῷ ἐπάνω ἀκριβῶς τῇ γράφῃ μιτροφωνγμένῃ. τὸ δ' ἀρχέτυπον δ' αὐτὸ, Σύλλας ὁ Ρωμαίων στρατηγὸς ἐξήγετο μετὰ τῶν ἄλλων εἰς Ἰταλίαν πεπομφώς· εἶτα κατὰ τὴν Μαλέαν, οἶμαι, καταδύσης τῆς ὁλκάδος, ἀποβάθρα ἅπαντα, καὶ τὸν γραφῶν, πολὺ μὲν ἄλλα τῶν γε ἐπόνα τῆ ἐπόνῳ ἅδην, καὶ αὐτὸς ὑμῖν, ὡς οὐ σῖός τε ὤ, δείξω τῷ λόγῳ, οὐ μὰ τὸν Δία γραφικὸς τις ὢν, ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, οὐ πρὸ πολλοῦ ἰδὼν ἐν τινῳ τῶν γραφίων Ἀθήνησι. καὶ τὸ ὑποφθεγμάσομαι τοῦτο τῶν τέχνων, τάχ' ἄν μοι καὶ νῦν πρὸς τὸ σαφέστερον δηλῶσαι συναγωνίσαιτο. ὧδε χλόης ὄντα βαθεῖς ὁ Κένταυρος αὐτὸν ποιοῦντα, ὅλην μὲν τῇ ἵππῳ καὶ μακρὰ πεμέλη, καὶ ἀποτείνοντα εἰς τὸπίσω οἱ πόδας, τὸ δ' γυμνασιῶδες ὅσον αὐτῷ ἐρίμα ἐπόνει.

Athenis repositũ conseruatur, ad uerã imaginẽ accuratissimè expreſsũ: ipſum porrò archetypum Sylla Romanorum Imperator unà cum alijs rebus aliquot precioſis in Italiam miſiſſe ferebatur: deinde iuxta Maleam Laconiæ promontorium, ut opinor, fracta naui oneraria atq; ſubmerſa, periiſſe omnia, atque ipſam etiam picturam. At enim uerè imaginis imago mihi uiſa eſt. Ac ipſe, quo ad eius fieri poterit, eandem oratione uobis adumbrabo, non per Iouem quòd pingendi ualde peritus ſim: ſed quòd adhuc in recenti mihi hæreat memoria, quippe quam nuper admodũ Athenis in pictoris cuiuſdam ædibus uiderim. Ipſa quoque admiratio qua tunc artem diligenter cõtemplando proſequebar, non parum nunc mihi afferet adminiculi ad cuncta manifeſtius declaranda. In ceſſpite crinium floreſcente & uiridi Centaurus ipſa facta eſt. ea parte qua equam refert, tota humi poſita, pedes poſteriores retro extendit. Qua uerò

ὑπόγυστ, καὶ ἐπ' ἀκρωνύχ ὄγκ. οἱ δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, ἐπ ἴσης ἥκει ἕτοι ἀποτάδην, οἷον ὧδε πλαγιαύκενι μελήσης, ἀλλ' ὁ μὲν ἑπλάσατο ἴσιος, ὧν καμπήλ ὑπεσκολιὸν τῇ ὀπλῇ, ὁ δὲ ἑμιπαλιν ἰσανύστατα, ἥκει τὸ ἐλάφυς αὐτιλαμβάνεται, οἷόν ἐσιν ἴππ περυμέλεσι αὐαπηδᾶν.

τοῖν νεογνοῖν δὲ τὸ μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὸν ἐν ταῖς ἀγκάλαις, ἥκει βρέφ αὐθρωπικῶς, ἐπίσχοσα τὸν γναπτὸν μαστὸν· τὸ δ' ἕτερον ἐν δὲ ἵππου θηλάζει, τὸν πωλικὸν βρέφ. ἄνω δὲ δὲ ἀνήρ, οἷον ἀπό τιν σκοπῆς ἱππικοτατρός τις, αὐχ ἱκάνος ἀγελαδὸν, δὲ τὰ βρέφ ἀμφοτέρωθεν τιθυμυμένης, ὑπωπτεύοντα γιλῶν, ἐχ ἅλ φανέμεν, ἀλλ' ἐς μέσον τὸν ἵππον, λοιπ σκύμνον αὐίχων τῇ ἀριστερῇ, ἡ ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρῶν, ὡς ἀπαίξαντα σὺν παιδιᾷ τὰ βρέφ. τὸ

parte mulieris gerit imaginem, ea ſenſim ſubſurgit uſque ad cubiti longitudinem. Pedes anteriores ne illi quidem porrectim extenſi ſunt, ueluti iacentis in latere, uerùm alter quidem geniculatim inflexo ſimilis eſt, ungula retrò tracta incuruus exiſtens. Alter autem cõtrà exurgit, & ſolum attingit, quemadmodum ferè ſunt equi ſubſilire molientes. Cæterùm infantes, alterum quidem ante ſe habet in ulnis complexum, quem humano more nutrit, mulierem mammam in os illi inſerens. Alterum uerò ex equino lactat ubere, quemadmodum pulli à matribus lactari ſolent. In ſuperiore parte tabulæ, ueluti è ſcopulo Hippocentaurus quiſpiam, uidelicet mulieris illius infantes utrinque nutricantis maritus, prominenti capite ridens proſpicit, haudquaquam toto apparens corpore, uerùm media parte equi, leonis catulum in dextra retinens: quem ſuſtollit in hoc, ut pueros re ludicra cum riſu perterrefaceret.

At

μὲν ἄλλα ἅπ γραφῆς, ἐφ' ὅσα τοῖς ἰδιώταις ἡμῖν ὁ παὺ τῆμερον οὐδὲ, πλὴν ὅλως ἡμᾶς ἔχει δύναμιν ἡ τέχνης, οἷον τὸ ἀποτεῖναι τὰς γραμμὰς ἐς τὸ λεπτότατον, καὶ τῶν χρωμάτων ἀκριβῆ τὴν κρᾶσιν, καὶ εὐθυμερίαν τῶν ὑπερβολῶν ποιήσασθαι, καὶ σκιάσεως ἅπερ, καὶ τῷ μεγέθει τὸν λόγον, καὶ τὴν τῶν μέρων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα καὶ ἁρμονίαν, γραφίων παλαιὸν ἐπανύντων, οἷς ὄφελος ἀδόκητα τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ τὸ Ζεύξιδος ἐπαινῶ μάλιστα ἐπήνεσα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ποικίλως τὸ πειστῆν ἐπιδείξατο ἡ τέχνης, τὸν μὲν αὖ λεα ποιήσας πάντῃ φοβερὸν, καὶ πομπικῇ ἄγειν, σωφρονῆ τῇ χαίτῃ, λάσιον τὰ σκέλη, οὐ κατὰ τὸν ἵππον αὐτοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ παὺ ἕτερον τοῦ ἀνδρώπου, καὶ

At d reliquæ picturæ partes, propter quas non ubique accurata artis præstantia nobis idiotis comparere solebat, nihilo secus tamen summa industria erant elaboratæ, uidelicet linearum ductibus atque extensionibus rectissimis, colorum commixtionibus scientissimis, neque non temperatarum adiectionum circũductionibus. Insuper decentibus inumbrationibus, neque neglecta magnitudinis ratione, & mensurarũ totius operis æqualitate atque harmonia: quæ omnia admirari solẽt pictores, quibus studium est ea omnia cognoscendi. Ego uerò eam in Zeuxide uirtutem & industriam præcipua laude extollebam, quòd in uno eodemq; argumento habita

diuersitatis ratione, artis discrimen egregiè indicarit. Virum quidem per omnia adornauit horridum atque terribilem, ac uehementer agrestem, horrentem capillitio, cute birtum & hispidum, non per equinam tantum partem illius, sed per alteram quoq; qua humanam refert speciem.

καὶ ὀξάρας αὐτῷ τὸν ὦμον ὑπὲρ πλέστον, τὸ βλῆμα, καί τοι γιλωντ@, θηρίῳ δὲ ὄντι καὶ ὀργὴν τι, καὶ αὐθέμερον, τοιοῦτον μὴν ἡμῖνον. τὸν θήλειαν δὲ, ἵππῳ γὰρ καλλίστης, οἵαι μάλιστα αἱ Θετταλαὶ εἰσιν, ἀνημέρῳ ἔτι, καὶ ἄβατοι. τὸ δ' αὖ ἡμίτομον γυναικὸς, πᾶν κάλλος ἐξῳ τῶν ὤτων, ἡμᾶνα δὲ μόνα Σατυρώδη ὀργὴν αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις δὲ, καὶ ἡ ἁρμογὴ τῶν σωμάτων, καθὸ συνάπτονται, καὶ συνδέται τῷ γυναικείῳ τὸ ἱππικὸν ἡνίκα, καὶ ἐκ ἀθρόου μεταβάντος, καὶ ἐκ προσαγωγῆς ῥᾳστώνης, λανθάνει τὸν ἵππον, ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ἁρμοζόμενον. τὸ μεγαλοπρεπὲς δὲ, τὸ ἐν τῷ μετώπῳ, ὁμοῦ ἄγριον, καὶ ἐν τῷ ἀπαλῷ ἡδὺ καὶ φοβερόν. καὶ τοῦτο θαυμαστὸν, οἶμαι ἐλέγξει μοι, μὴ ὅτι παιδικῶς μάλα πρὸς τὸ συμμετρον τῆ

Plurimum autem sublimibus illum fecit humeris, ultumtridentis præ se ferentem, prorsus tamen ferinum & montanum, ac immanesuetum. Tali quidem imagine uirum expressum extulit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ imaginem adumbrauit, quales cumprimis sunt illæ Thessalæ indomitæ, necdũ sessoris patientes. Dimidiam uerò mulieris partem summa formauit elegantia, extra ambas auriculas eas solas informes reliquit, & horridas. Porrò autem corporum iunctura atq; commixtio, quatenus muliebris pars cum equina coit atque coniungitur, sensim & non dense subsurgens, atque ex lento accessu deriuata, spectantium fallit oculos, ex altero in alterum perducta. Alter autem ex infantibus, non secus atque pater agrestis est, et iã in ætate tenera aspectu sæuus atq; terribilis. Neq; hoc, ut mihi perpẽdenti uisum est, admiratione singulari carebat, tum quòd admodũ pueriliter ad leoninũ catulum

τὸ λίαν & ἀναβλέπουσι, μεταξὺ δὲ θηλῆς ἑκάτερα ἐπιπολαζούσης, ἐν χρῷ τῇ μητρὶ πρόσφορα ἀμέλγοι. ταῦτα δὲ ἐν ὑδρίᾳ ἀφαμένῳ ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς μὲν ἤρετο ἐπιλέξειν τὸν ἐρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ. οἱ δὲ οὐτίκα μὲν ἐβόων. ἢ τί γὰρ οὐ ἐποίησε, παλλίστῃ διάθεσιν ἐντυγχάνοντες: ἐπήνουν δὲ μάλιστα πάντες, ἅτερ καινὴ πρόληψιν ἐπαινοῦσι, δὲ ξένου, ἢ τῶν γνώμῃ δὲ γραφῆς, ὡς νέαν, ἢ τοῖς ἐμπροσθεν ἀγνοημένοις ὄσαν. ὡς ὁ Ζεῦξις σωὰς ὅτι αὐτὸς ἀσχολᾶ ἢ ὑπόθεσις, καινὰ ὄσα, ἢ ἀπάγει τῆς τέχνης, ὡς ἐν ταῖς ῥᾴστῃ τίθεσθαι τῶν ἀκριβεστάτων πραγμάτων, ἄγε δή, ἔφη, ὦ Μικκίων, πρὸς τὸν μαθητήν, προίβαλε ἄλλο τῶν εἰκόνα, ἢ ἀφάμενος ἀποκομίζειτι εἰκαλεῖ. ὅτοι γὰρ ὑμῶν τὸν πολὺν δὲ τέχνης ἐπαινέσει, τῶν

catulum respicerent, intorea uterq; dependens ab ubere, colore matrem referentes. Hæc ergo cum singulari artificio Zeuxis expressisset, ipse quidē in eam ueniebat cogitationē, ut putaret ob artis eximiam præstantiam atque excellentiā omnes in stuporem & admirationem spectantes se ducturum. Illi autem actutum exclamabant. Aut quid aliud facerent, pulcherrimo incidentes spectaculo? Enimuerò laudibus certatim extollebant omnes, quemadmodum & nuper me illi, nempe inuentum peregrinum, neque non nouum picturæ consilium ignotū prioribus. Vt uerò Zeuxis animaduertit quòd argumenti nouitate tantùm illorum detinerentur animi, eosq; ea ipsa ab arte perpendenda abduceret, ita ut neglectui darent exactam rerū expressarum diligentiam: affatus discipulum, Age, inquit, ô Micciō, inuolutam picturam atque sublatam domū aufer. etenim illi nos tantùm ob insuetam artis materiam collaudant:

τῶν δ' ἐφ' ὅτῳ, ἃ παλῶς ἐ-
χει, καὶ κατὰ τὸν τέχνην, οὐ
πολλὴν ποιοῦνται λόγον, ἀλ-
λὰ παρασκευὴ τὴν ἀκρί-
βειαν τῶν ὅπλων ἡ τῆς ὑπο-
δύσεως καινοτομία. ὁ μὲν
οὖν Ζεῦξις οὕτως, ὀργιλώτε-
ρον ἴσως. Ἀντίοχος δὲ, ὁ
Σωτὴρ ἐπικληθείς, καὶ οὗτος
ὁμοίόν τι πάθοι λέγεται ἐν
τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ. ἃ
βούλομαι, διηγήσομαι καὶ τὸ-
τὸ, ὅπως ἐγένετο. ἦλθε γὰρ
τούτους ἀλκίμους ὄντας, καὶ
πολὺ πλήθει πολλοὺς ὁρῶν,
καὶ τὴν φάλαγγα παρατρέ-
πουσαν, καὶ ὅτι μετώ-
που μὲν προσκείσονται τοὺς
χαλκοθώρακας αὐτῶν, ἐς βάθος
δὲ καὶ ὅτι τετράρων καὶ ἄ-
νοσι τεταγμένους ὁπλίτας,
ἐδεῖ πρῶτα μὲν ἀπαθοῦσαν τὴν
ἵππον ἀνασπάσαι οὖσαν,
ἐν δὲ τοῦ μέσου τὰ ἅρμα-
τα ἐκπηδήσεσθαι μέλλοντα,
ἀριστοφόρα ὀγδοήκοντα,
καὶ

eorum uerò quorum elegan
tia exornata est, quæq; arte
magistra absoluta sunt, nul
lum illi dignantur habere
respectum: sed uincit ope-
ris diligentiam, argumenti
nouitas. Ad hunc quidem
modum Zeuxin, & fortasse
quàm par erat, commotum.
Cæterùm Antiocho, cui co-
gnomen erat Soteri, & illi
non dissimile quiddam acci
disse fama est, in ea pugna
quam ipse aduersus Galatas
habuisse dicitur. Si uultis, et
hanc uobis historiam ordi
ne, ut gesta est, percensebo.
Cum non ignoraret & cor
poris uiribus & audacia Galatas esse præditos,
inusitatamq; illorum mul
titudinem uideret, tum pha
langem fortiter coniunctã,
à tergo uerò aneis thoracibus indutos bellantes, præ
terea in profundum semper
armatos uigintiquatuor or-
dinatos, in utrunque autem
cornu equitatũ qui uiginti millibus equitũ constabat, dispertitũ esse, porrò è medio octoginta currus falcatos erupturos,

ac cũ

καὶ συνωρίδας ἐπ' αὐτοῖς δὶς τοσαύτας, ταῦτα ἐφῆν, φαύλην ποιησάς ἔχειν τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμάχων ὄντων ἐναντίων αὐτῶν. ἐκεῖνος γὰρ, δι' ὀλίγων τῶν στρατίας ἐναντίως παρασκευαζομένους, οὐ μεγαλωστὶ, οὐδὲ κατ' ἀξίαν τοῦ πολέμου ἀφίκετο, παρασκευῇ ὀλίγῃ ἄγων, καὶ τούτων πελταστικὸν τὸ πολὺ καὶ ψιλικόν. οἱ γυμνῆτες δὲ ὑπὲρ ἥμισυ τῆς στρατιᾶς ἦσαν, ὥστε ὀλίγοι αὐτῷ ἦλθον σπουδάζοντα, καί τινα ἀναριθμητον διάλυσιν ἀφίεσθαι τοῦ πολίμου. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ τακτικῶν ἔμπειρος, σὺν ἅπασι παρῆν ἀδυμίᾳ. καὶ ἦσαν γὰρ ἐκπεπληγμένοι τῷ Ἀντιόχῳ. τούτους ἐκέλευσε Θεοδότας τινὰς μὲν ἔχειν, ὡς οἷόν τι, καὶ ἀναρύψασθαι τὰς, ὡς μὴ κατάδηλοι ἔσοιντο τοῖς ἐναντίοις τοῦ στρατοῦ ὄντες.

ac cum illis bigis bis totidem: hæc inquam cum uideret, spem ualde maligna animo concipiebat potiundæ uictoriæ, tanquam illis inuictis existentibus. Siquidem ipse modicè instructo exercitu, neque ampliter, neque pro belli dignitate, & apparatu aut magnitudine, fanè perquàm paucos ducens aduenerat, ac illos quidem utplurimùm scutatos & nudos. Sedenim ex ijs qui nudi erant, plures quàm dimidia pars exercitus numerabantur. Itaque iam de petendo fœdere, ferendisq; pacis conditionibus, & bello conuenientissimè componendo secum agitabat. Atqui Theodotas Rhodius, uir excelsi et generosi animi, instruendæ aciei non imperitus, cum præstò esset, regem perturbato animo esse non sinebat. Et erant Antiocho undecim in exercitu elephanti. Hos Theodotas iussit interea, quoad eius fieri posset, habere quàm occultissimè, ne ex acie apparentes conspicui fierent hostibus.

Vbi

ἐπειδὰν δὲ σημεῖόν τι δοθῇ συμπλέκεσθαι, καὶ δεῖ συμπλακῆναι, καὶ ἐς χεῖρας ἰέναι, καὶ ἅμα ἵππων τε καὶ τῶν πολεμίων ἐπιταύνεσθαι, καὶ τὰ ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὴν φάλαγγα, καὶ διαστήσαντες, ἐπαφῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἵπποις, τοὺς δὲ ἐκτὸς δεῖ ἀντιπαφέναι τοῖς ἅρματηλάταις καὶ σωυερισταῖς. ἐὰν γὰρ τοῦτο γένηται, φοβηθέντα αὐτῶν, ἔφη, οἱ ἵπποι, καὶ ὦν τοὺς Γαλάτας αὖθις ἐμπατήσωσι φεύγοντες· καὶ οὕτως ἐγένετο. οὐ γὰρ πρότερον ἰδόντες ἔλεφαντα, οὔτε αὐτοὶ Γαλάται, οὔτε οἱ ἵπποι αὐτῶν, οὕτω πρὸς τὸ ἄφοβον καὶ ἄδοξον τῆς ὄψεως ἐτάραχθησαν. ὥστε πόρρω ἔτι τῶν θηρίων ὄντων, ἀπὸ μόνου τοῦ βρυγήματος ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀδόντας ἄδολον ἀποστίλβοντας ἀδιαμέτρους, ὡς αὖ ἐν

Vbi uerò tuba ſignum datum eſſet, ac iam infeſtis ſignis concurrendum, & manus conſerendæ forent, ac hoſtium equitatus impreßionem faceret, & Galatæ aperta phalange currus immitterent, tunc unà cum quatuor elephantis utrinque equitibus eſſe occurrendum docebatiocto autem reliquos aurigis & curribus eſſe immittendos. Hoc enim facto, inquit, illorum equi perterrebuntur, ac retrò fugientes, in ipſos Galatas illapſi impetum facient. Nec opinionem eius rei prædictæ euentus fruſtratus eſt. Cum enim antea nullum elephantum uidiſſent cùm ipſi Galatæ, tum equi illorum, adeò nouo & inopinato elephantorum ſpectaculo animis conſternati ſunt, ut longè adhuc à beluis conſtituti, poſtea quàm ſolùm rugientes audiſſent, dentesq; candore relucentes uidiſſent, ueluti ex toto nigro corpore, tum etiam

ἐκ μέλανος τῶν πλατεῖς σώματος, καὶ τὰς προνομάδας, ὡς ἐς ἁρπαγὴν ὑπεραιωρουμένας, πρὶν ἢ τὸ τέλεσμα βεβαιῶσαι ἐκκλίναντες, σὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἐφύγον· οἱ μὲν πεζοὶ, πορείαις ῥώμῃσι ἐπ' ἀλλήλων τοῖς δὲ ἁρματίοις, καὶ συμπατουμένοις ὑπὸ τῶν ἵππων, ὡς ἔτυχεν, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτούς· τὰ ἅρματα δὲ ἀναστρέψαντα, καὶ πάντα ἐμπαλιν ἐς τοὺς διώκοντας ἰόντα, οὐκ ἐνεφαίνετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τοῦ Ὁμήρου,

Δίφροι δ' ἀνακυμβαλίαι φέρον.

οἱ ἵπποι δ' ἐκάπρου ἄπαξ ἁλὸς τὸ σῶμα ἐκκλίναντος, οὐκ ἀνασχόμενοι τῶν ἐφεστώτων, τοὺς ἐπιβάτας ἀπεβάλλοντο, καὶ ἔτυπτον πρὸς τάλιξον, τέμνοντες νῦ Δία, καὶ διαιροῦντες τοῖς ἀρηπάνοις, ἤ τινας τῶν φίλων καταβάλοιεν. πολλοὶ δ' ὡς ἐν τοσούτῳ πλήθει τοσοῦτῳ, κατιβάλλοντο. ἄπορον δὲ ἦν εἰ μὴ φεύγοντες

etiam proboscides ad prædam & direptionem faciendam sublatas: prius quàm ab arcubus tela extorsissent, uersis retrò habenis, nulloq; seruato ordine auso gerunt. Sedenim pedites aliquantisper alterna cæde semet hastis confodientes, conculcabantur ab equitibus in illorum ordinem illapsis: currus autem subuersi, & illi deinceps denuò in suos non citra sanguinem ferebantur, ac planè iuxta illud Homeri,

Subuersi currus passim iacuere supini.

At uerò equi posteaquam semel à recta uia auersi declinassent, elephantorum impetum non sustinentes, sessores dorso excutiebant. Currus strepebāt, proscindentes per Iouem atque dissecantes acutis falcib. quoscunque ex amicis comprehendissent. Non pauci uerò, ut in tali tumultu, electi prosternebantur. Hos elephanti insequebantur, pedibus

συμπατοῦντες, καὶ σωσανὰρ ῥιπτοῦντες εἰς ὕψος τὰς προνομαίας, καὶ σωαρπάζοντες, καὶ τοῖς ὀδοῦσι περιπείροντες, καὶ τέλος, οὓς τοι κατὰ κράτος παραδιδόασι τῷ Ἀντιόχῳ τὸν νίκην. οἱ Γαλάται δὲ, οἱ μὲν ἀντιβυήκησαν, πολλοῦ τὸ φόνου γενομένου, οἱ δὲ ζῶντες ἐλαμβάνοντο, πολὺ πλέον ἢ λίγοι, ὅπόσοι ἐφθασαν εἰς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ περισιόντες ἄλλος ἀλλαχόθεν, αὐτίλοιπον τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀνέβοων τε. ὁ δὲ καὶ ἀκηρύσσετο, ὃς φασιν, αἰσχυνόμενος, ἴσως, ὃ πρατιῶται, οἷς γε ὁ σωτηρία ἐν ἱππικῇ δυνάμει τούτοις θυρίοις ἐγένετο, ὡς ἀ μὴ τὸ πανὸν τοῦ θράματος ἔβιπλῆξε τοὺς πολεμίους, τί ἂν ὑμᾶς ἦμεν πρὸς αὐτούς; ἐπί τι τῷ βοπάῳ κιλούσι ἄλλο

pedibus proterentes atque conculcantes, simul atque in alium proijcientes proboscidibus, unáq; rapientes, ac dentibus correptos transuerberantes. Ad extremum illi summa ope annitentes Antiocho victoriam pepererũt. Cæterùm Galatæ alij quidem dimicando occiderunt ingenti clade edita, alij autem uiui capti in victoris potestatem peruenerunt, exceptis perquàm paucis, quotquot præuenientes fuga in montes semet abdiderant. Porrò autem Macedones quicunque cum Antiocho in prælium descenderant, Pæana canebant, ac aliis aliunde accurrentes regem coronabant victorem, & clamantes. At ille profusis, ut fertur, lachrymis: Pudore afficimur, inquit, ô milites, quibus salus in hisce undecim stetit belua, adeò ut nisi spectaculi nouitas hostium animos perculisset, quid nos erga illos fuissemus? In tropheum nihil aliud quàm

λο μηδὲν, ἀλλ' ἀφαντα δὲ μόνον ἐγκαλέψαι. ἆρα τοίνυν μὴ σκοπῶμεν, μὴ καὶ τὰμὲν ἡμῖν ἢ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, ἐν ἄξια μάχης, ἀλλ' οὐδὲ δέ τινος, καὶ ξένα μορμολύκεια πρὸς τὰς ὄψεις, καὶ θαυμαστοποιΐα, ἄλλως τε καὶ νῦν ἐπαινοῦσι πάντες. εἰ δ' ἐγὼ ἐπιτείθην, οὐ πάνυ ταῦτα λόγου παρ' αὐτοῖς ὄφη, ἀλλ' ἔτι μὲν ἔθλιμα ἐπισκίαστος & γεγραμμένη, τοῦτο μὲν ἐκπλήττεται, καὶ ὥσπερ δεῖ, καινὸν καὶ τεράστιον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα μάτην ἆρα τῷ Ζεύξιδι πεποίηται, ἀλλ' εὖ μάτην· γραφικοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μετὰ τέχνης ἵνα τα ὁρᾶτε, ἃ μόνον ἄξια τοῦ διάρρ δαινύειν.

quàm elephantum iussit scul pere. Itaq; iam hora est con siderandi ne & mea perin de censeantur, ut Antiochi apparatus bellicus. Etenim omnia alia pugna digna æ stimanda nō sunt. Quidam autem elephantes, & pere grina terriculamenta spe ctantibus metum & trepi dationem incutientia, ac ple na præstigij, ea ab omnibus laude extolluntur. Porrò qui bus ego confidebam, ea nō admodum in illorū sunt ser mone. Sed quia mulier Cen taurus depicta est, hoc so lum est quod mentis stupo rem & admirationem indu cit spectantibus, & quem admodum est, nouum & monstrosum illis esse uide tur. Cætera uerò nequicquā à Zeuxide facta sunt. At non frustra. etenim uos cum fingendi & pingendi artificij ru des non estis, singula arte magistra spectantes, ex pendite num solùm ista digna sint ut theatro spectanda com monstrentur.

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

a Habita nuper.) Orditur ſtatim ab expoſitione cauſæ. b Et propemodum.) Adaptio exemplorum, quibus oſtendit, uulgò uouitatem placere, & prę ea cętera negligi. c In cęſpite.) Tabula & pictura eiuſdem. d At reliquæ picturæ.) Amplificatio artis à malo. e Cęterùm Antiocho.) Alterum exemplum Antiochi. f Sed enim.) Amplificatio periculi per hypotypoſin.

ΑΡΜΟΝΙΑΝΣ. HARMONIDES, Vincentio Obſopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Commendat ſe amico ex principibus cuidam ſuo, adductus, ut ipſe fingit, exemplo Harmonidæ: qui cum magiſtrum ſuum de paranda gloria & immortalitate conſuluiſſet, monitus ab eodem fuerit, ut artem quā à ſe didiciſſet, non omnibus Græcis, (nam id impoſsibile fore) ſed optimatibus ac preſtantiſsimis quibuſq; oſtentaret. ſic enim fore, ut cum illi ipſi laudati fuerint, ubicunq; ipſum laudarent ueram ex eo gloriam ac laudem conſequeretur. Statuiſſe igitur ſe, eodem pacto & huic commendari ſe ſuaq; debere, ut qui primùm ea præſtantia, eoq; iudicio ſit, ut quod ipſe ſuo calculo approbaſſet, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc perſonæ illius excellentiam per collationem. Deinde & ex eadem patria ſecum natus ſit, ut uel eo nomine fauere ac patrocinari ſibi debeat. Poſtremò & à ſcriptorum ratione facilitatem ac meritum cauſæ oſtendit. Orditur ſtatim ab expoſitione exempli, cuius occaſione adductum ac motum ſeſe fingit. Concludit autem orationem per comprecationem & uotum, à Dijs precando ut cœptam laudem ſuam creſcere ac perpetuam eſſe uelint. Titulus eadem ratione qua in ſuperioribus, inditus eſt

Harmo-

Ρμονίδας ὁ αὐλητὴς ἤρετο ποτὲ Τιμόθεον, ὃς ἦν παλαιὸς αὐτ' ὢν τὰ, εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἐνδοξος γενοίμην ὧδε τῇ τέχνῃ, καὶ τί ποιῶν τὰ ἄσυτά μοι εἰ Ελλήνων ἔσται ἀφανίσεις; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα σὺ ποιῶν, ἐπιδέξω μεγάλη, ἀρμόσασθαι τ' αὐλὸν ὃς τὸ ἀκριβὲς, καὶ ἁπτεῖν ἐς τὴν γλωσσίδα μικρόν τι, καὶ ἐμμελὲς, καὶ ὑποβάλλειν τὰς δακτύλους σύαρῶς ὑπὸ πυκνῇ τῇ ἀρσει καὶ θέσει, καὶ βάσιν ἐν ῥυθμῷ, καὶ σύμφωνα ἔναι τὰ μὲν πρὸς τὴν χορὴν, πρὸς δ' ἁρμονίας ἑκάστης διαφυλάττειν τὸ ἴδιον, τῆς φρυγίς τὸ ἐνθουσ, δ' Λυδίς τὸ βακχικὸν, δ' Δωρὶς τὸ σεμνὸν, δ' Ιωνικῆς τὸ γλαφυρόν. ταῦτα μὲν ἐν πάντα ἐκμεμάθηκα παρὰ σοῦ. τὰ μίγιστα δ', πρὸς ἅπερ ἔνεκα ἐπιδύμησα δ' αὐλητικῆ

Harmonides a tibicē quodam tempore b Timotheum magistrum suum interrogauit: Dic mihi, inquit, ô Timothee, quomodo mea arte possim euadere clarus & nobilis? Aut quid faciendum mihi existimas, ex quo in uniuersa Græciæ cognitionem uenturum sim? Nam alia quidem omni me studio & benecuolentia iam edocuisti, nempe exquisitum tibiæ & accōmodum usum, mox lingulam tenui & modulāti spiritu insufflare, infrà autem digitos aptè adhibitos crebrò sustollere ac deprimere, deinde ad numeros ingredi, & modos facere concinnos, choroq; congruos, postremò conseruare singulorum concentuū proprietates, c quidā in Phrygio attonitum, in Lydio turbulentum, grauitatem in Dorico, in Ionico suauitatem. Hæc inquam omnia te magistro didici. Atenim quæ maxima sunt, & quorum gratia tibiæ cognoscendæ desiderio labo-

νῦς, ἐχ ὁρῶ, πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆ μοι προσγένοιτο ἡ δόξα, ἢ πα ρὰ τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐν πλήθει, καὶ λέ κυθον τῷ λακτύλῳ, καὶ δῶ που φανῶ, σὺθὺς διαρίφθαι πάντας εἰς ἐμὲ, καὶ λέγειν τοῦτο· ἔστ' ἐκεῖνος Ἁρμονίδης ὁ ἄριστος αὐλητής. ὥσπερ, ὅτε καὶ σὺ, ὦ Τιμόθεε, τὸ πρῶτον ἐλθὼν οἴκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ἐπαύλησας τῇ Πανδιονίδι, καὶ νεικήσας ἐν τῷ Αἰάκειτῷ ἐμμανεῖ, τὸ ἀμώνυμόν σοι ποιήσαντο τὸ μέλος, οὐδεὶς δῶ ὃς ἠγνόει τοὔνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἵνθα ἂν καὶ νῦν φανῇς, συνθέουσιν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ ἐπὶ τὸν γλαῦκα τὰ ἔρνια. ταῦτ' ὀρθῶς δὲ ἄπορ ἠυξάμην αὐλητὴς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν πεπόνημαι τὸν πόνον τὸν πολύν.

ἐπεὶ

raui, nondum uideo quomodo ab illo mihi paranda sit gloria, & apud multos celebris opinio, utq; in multitudine cum existimatione aliqua clarus & conspicuus obambulem, ac prætereuntium digito commonstrer. Tum ſicubi propalàm aparuero, ſtatim omnium oculi in me conuertantur, ac me nominatim collaudantes dicant: Hic ille eſt Harmonides tibicen omnium præſtãtiſſimus, quemadmodũ quo tempore & tu ô Timothee, primùm ab ædibus patrijs è Bœotia profectus, tibicinem agens Pandionidi, victoriã in Aiace furente reportabas, ac melodiam tuo cognomine nobilitaras, nemo fuit qui nomen tuum ignoraſſet, ac Thebanum illum Timotheum. Sed & nunc ubicunque ſaltem in publico aparueris, certatim ab omnibus ad te curritur, ueluti ad Noctuam reliquæ auiculæ ſturnatim & graculatim conuolitant. Et hæc ſunt quorum nomine aulœdus fieri optauerim, tum quorum gratia tantũ laborẽ ſtrenuè exhauſerim: quando-

ἐπὶ τό γε αὐλεῖν αὐτὸ, αὖθις τῷ ἐνδοξον εἶναι δι αὐτὸ, ἐπ αὖ δεξαίμην, ἀγνώτως μοι προσγενόμενον. σὺ δ' ἐ Μαρσύας ὢ Ὀλυμπ@ ὑγιὴς ἐδοκεῖ μᾶλλον μανθάνων· ἐλλ' ὑγι@ ἀποῤῥήτου, φασὶ, καὶ ἀφανοῦς τῆς μουσικῆς. ἀλλὰ σὺ, ἔφη, καὶ ταῦτα παίδευσόν με, ὅπως μοι χρήσιμον κἀμαυτῷ, καὶ τῇ τέχνῃ, καί σοι διτ[illegible]λῶ ἔσομαι τὴν χαριν, ἢ ὧδε τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγεθος, καὶ ὅτι τῇ λέξει αὐτῆς. ἀποκρίνεται ἐν αὐτῷ ὁ Τιμόθε@· ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ὁρᾷς μὲν, ἔφη, ὦ ἥδι, οὐ μικροῦ πράγματ@, ἐπαίνης καὶ λέξεως, καὶ ἱπίσημ@ εἶναι, καὶ γε γνώσεσθαι πρὸς τῶν πολλῶν. τοῦτο δὲ, εἰ μὲν οὕτως πως ἐς τὰ πλήθη πασ@ ἐθέλοις περίεισθαι, μακρὸν ἂν γένοιτο, καὶ

quandoquidem tibia canere per se citra famæ & existimationis accessionem haud ualde concupiscerem, si in obscuro mihi delitescendum foret, tametsi hac arte ad amussim exornato, nõ si Marsyæ aut Olympo similis euasurus essem delitescens. Siquidem c incelebris & f occultæ, quod aiunt, musices nullus est respectus aut utilitas. Atqui tu, inquit, & ista me doce, quo modo mihi me ipso rectè utendũ sit, tum etiam arte. Ac tibi duplici nomine habebo gratiam, cum propter tibiæ peritiam qua me coluisti, tum (quod maximum est) propter gloriam quam ex illa consecuturus sum. Ad hæc autem illi ita respondit Timotheus: Atqui, ὁ Harmonide, rei, inquit, non uulgaris aut mediocris amore & cupiditate ardes: id quod scire potes, nempe laudis & gloriæ, utq; famæ celebris sis, ac uulgo notus. Hanc autem quanquam tibi ad hunc modum in medium multitudinis progresso artem ostentando, consequi in animo est, multi ac longi laboris opus aggrederis,

ηδὴ ἐλί ἔτως ἅπαντδν ἄσον-
τά σι. πῶ γὰ ἂν ἀυρι θάη ἓ
διαβολν, ὃ τάλιον ἔτω μέγα,
ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις τοῖς Ελ
λησιν; ὡς δὲ ποιήσας γνω-
δήσῃ αὐτοῖς, ηδὲ ὡδὶ τὸ πί-
ρας ἀφίξῃ τῆς σὺχῆς, ἐγὼ ηδὲ
τῦδ' ὑποθήσομά σοι. σὺ γὰρ
αὖλει μὴν ηδὲ πρὸς τὰ θέατρα
ἐνίοτι, σπαρ ὀλίγον μέλιτα σοι
τῶν πολλῶν. ὁ δ' ἐπίτομος,
ηδὲ ἑῆστα ἔσῃ τῶν δίξαν ἀγω-
σα, ὡδί ἔστιν. εἰ γὰρ ὠδὶ ξυλέ-
μῆν τῶν ἐν τῇ Ελλάδι τὸς
ἀρίστους, ηδὲ ὀλίγους αὐτῶν, ὅ-
σοι πορυφαῖοι, ηδὲ ἀναμφιλό-
γως θαυμαστοὶ, ἐπ' ἀμφότε-
ρα πιστοὶ, ἃ τούτοις (φημὶ)
ὠδὶ ἀξίως τὰ αὐλήματα, ηδὲ
οὗτοι ἐπαινέσουτά σι, ἅπα-
σιν Ελλησι νόμιζε ἤδη γι-
γνῶσθαι γνώμης ἐν οὕτω
βραχεῖ. ηδὲ τὸ πρᾶγμα
ὅρα πῶς σωτίθημι. ἐὰ γὰρ
οὗς

tamen ne sic quidem uniuer
si te cognoscent. Etenim u
bi gentium aut theatrũ aut
stadium ita magnum inue-
niri potest, in quo omnes
Græci tibia canentem te au
diant? Vt autem aliquo pa
cto illis innotescas, ac tui no
ti desiderio tandem potiaris,
& hoc ego tibi subiiciam.
Vtere tu quidem arte tua et
in theatris nonnunquam, pa
rũ tamen curæ sit g pro
miscua uulgi multitudo. Por
rò compendiaria & facilli
ma ad parandam gloriam
uia hæc est, si collectis Grę
ciæ optimatibus, & pauci
illorum quicunq; dignitate
& auctoritate præcellunt
cæteros; atque indubitanter
uiri magni sunt, & admi-
randi, & aliorum omnium
antesignani, quorum fides
in utraque fortuna specta
ta sit; ijs inquam, si artis tuæ
egregium specimen exhibueris, illiq; laudis suæ testimo
nio te coboneſtauerint, omnibus Græcis in puncto tem-
poris te lõgè latéq; innotuisse putato, & passim inclaruisse.
Et uide in quod cõpendiũ tantã rem tibi cõtraxerim. Nam

si ij

ἅπασιν ἴσασι, οὐδὲ θαυμάζουσιν, ἔτοι δὲ ἀσυνετά σε ὄντα, τί δὴ τῶν πολλῶν, οἵ γε πάνυ ἀπολελύσθαι τοῖς ἄμεινον φαυλοτέροις; ὁ γάρ τοι πλὴς ὄχος λεώς, αὐτοῦ βέλτιον σκοπεῖν τὰ βέλτιω, βαύκαλος ὥν· οἱ πολλοὶ αὖ τ', ἤν τινα δὴ οἱ πρόχειρα ἐπαινέσωσι, τάδε σοι μὴ ἀεὶ ἀλόγως ἐπαινῶν ἔσῃ, ὥστε ἐπαινέσωσι αὐτόν. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐν τοῖς ἀριστοῖς, οἱ μὲν πολλοὶ θαυμαστοί εἰσι, πάνυ σπάνιοι, καὶ σφόδρα, οἱ δὲ ἐπὶ φαῦλα ἢ πάντα, ἢ σμικρὰ. ταῦτα ὁ μὲν Ἁρμονίδης ἐκ ἐφθη ποιήσας· μικρὸν γὰρ αὐτῶν· φασίν, τὸ πρῶτον ἠγωνίσατο, τιμότερον ἀμφοῖν, ἐναπέπνευσε

si ij qui omnibus noti sunt, & quos nemo non admiratur, tibicinem præclarum & celebrem te esse cognoscent, quorsum tibi uulgi iudicio aut opinione opus est, tantùm eos sequentis, qui meliorés sunt rerum expensores & iudices? Siquidem popularis ista multitudo ferè semper quæ optima sunt ignorat, cũ maior illius pars manuarij sint opifices. Cæterùm quemcũq; illi laudibus illustrauerint, qui reliquos uitæ [h] *splẽdore & dignitate anteeunt, eundẽ neq; quaquam temerè laudari planè persuasum habẽt. Itaque magnorũ uirorum indulti præconio, laudant & ili. li. Quippe in ipsis quoq; certaminibus multi spectato-*

athletis nonnunquam clarè solent applaudere, non etiam sibilis illudere: penes tamen septem, aut quinquaut quotcunque tandem fuerint, iudicandi potestas sita est. His magistri sui consilijs parum obsecutus Harmonides. Etenim inter tibias, ut fertur, primùm in musices certamen descendisset, magna cum intentione insufflans, in ipsam tibiam inspirando exha-

πίτανσυσι τῷ αὐλῷ, καὶ ἀστεφάνωτος ἐν τῇ σκηνῇ ἀνέθανε, τὸ αὐτὸ ἡδὺ πρῶτον ἡδὺ ὕστατον αὐλήσας ἐν Διονύσοις. ὁ μὲν τοι τῶν Τιμοθέου λόγος οὐκ αὐλητικῆς, φίλη Ἁρμονίδη μόνον εἰρῆσθαί μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι λόγῳ ὀρέγονται, δημοσίᾳ τι ἐπιδεικνύμενοι, τοῦ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνου δεόμενοι. ἐγὼ γ' οὖν, ὁπότε ἡδὺ αὐτὸς ἐνεθύμουν τὰ ὅμοια περὶ τῶν ἐμαυτοῦ, ἡδὺ ἐζήτουν ὅπως ἂν τάχιστα γνωσθείην πᾶσι τῷ Τιμοθέου λόγῳ ἐπόμενος καὶ ἐσπουδάκειν, ἐξ ὅτου καὶ ἐν τῇ πόλει, ἡδὺ ὅτῳ πιστεύουσιν οἱ ἄλλοι, ἡδὺ ὡς ἐνὶ πάντων ἀρίστῳ ἐν. οὕτω δὴ ἀρα σὺ ἐμελλες ἡμῖν φανεῖσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι περ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ νοῦς, φασὶ,

lauit animam, & incoronatus atque exanimis eadem ratione prima & ultima uice tibia canendi usus in scena corruit, celebrante populo Dionysia. At sanè Timothei tam prudens oratio, non tibicinibus neque solùm Harmonidæ mihi dicta esse uidetur, uerùm omnibus quicunque appetentes sunt gloriæ, ingenij aut artis suæ specimen publicè exhibentes, ac multitudinis laudem suppliciter ambientes. Quare, quo tempore & ipse nõ dissimilia de rebus meis agi tabam animo, quæreremq; quo pacto quamocyßimè apud omnes inclarescerem, prudentißimum Timothei consilium secutus, cõsiderabam qui nam in Repub. omnium foret præstantißimus, cuiq; plurimum fidei apud alios foret repositum, tum qui præ omnibus alijs esset acceptißimus. Proinde talis tu nobis apparere debebas iusto omnium sermone, ueluti uniuersæ uirtutis caput & summa, ac talium rerum κ gnomon

&

ναὶ, καὶ ὁ ἰρθὸς κανὼν
ὧν τοιούτων. ἃ δὲ σοὶ
ἐξαμι τάμά, καὶ σὺ ἐ-
υνίσειας αὐτὰ (ἄν γὰρ
ω φανῆσθαι) καὶ δὴ
πρᾶξαι ἦκεν μετ' ἐκ-
λῶ, ἐν μιᾷ ψήφῳ τὰς
άσας λαβόντα. ἢ τί-
γαρ ἂν πρὸ σοῦ ἐλόμε-
, οὐχὶ παρακάσειν ἂν
ίτως νομιζέλω; ἆρα
ῳ μᾶλ' ἐφ' ἑνὸς αὐλαρὲς ἀ-
βήλεμεν τὸν κύβον. τὸ
ἀληθὲς, ὥσπερ ἂν ἐ
ἀπανταχῆθεν αὐθρώ-
ς ἐπιλελυμένων τοὺς λό-
λῆλον γαρ, ὡς καθ'
τι, καὶ σοὶ ἅμα παύ-
σωνεπιγμελέων, μόνῳ
ις ἀμάνων ἂν ἤνδα. οἱ
γε τῶν Λακεδαιμονίων
λᾶς, τῶν ἄλλων ἑκά-
μίαν ψῆφον φερόντων.
οι μόνοι, ἑκάτερῳ ἀν-
, δύο ἐφερον. σὺ δὲ
τὰς τοὺς ἐφόρων, καὶ
τῶν γερόντων πρεσβύ-

καὶ

& recta regula. Porrò si mea tibi spectanda & excutienda offerrem, túque ea prosecutus esses laudibus, essent hauddubiè ita apparitura: ego què iam notis tantopere speratis potitus essem, in uno calculo omnes assecutus. Aut[l] quem tibi in eligendo præferens, non iure optimo deliquisse in habendo delectu existimarer? Itaque iuxta prouerbium, in unouiro iecimus aleam: sed me hercle non aliter factum est, atque ominibus ubique hominibus meam in dicendo facultatem ostendissem. Quippe in confesso est, quòd & separatim singulos, & collectim uniuersos ipse solus morum bonitate atque ingenij gloria exuperaris. Lacedæmoniorum reges alijs omnibus unicum tantum calculum ferentibus, ipsi soli cæteris duos ferre soliti sunt. Tum uerò & Ephoræterea, & senes, in summa uniuersos calculorum

καὶ ὅλως ἀπάντων ἐ πολυ-
φόρτατος ἐν παιδείᾳ. σὺ γε
καὶ μάλιστα, ὅσῳ τῶν λοιπῶν
ἀεὶ καὶ σύμψυχον φῆφον, ὦ
καὶ ῥαῤῥᾶν μι τῷ ψαφί-
σι ποιεῖ, ἀλλά γε τὸ μέγεθος
τοῦ τολμήματος, καὶ πάνυ
ἀσπάζει σε φαβηθέντα. κἀμὲ
πάνυ δι, νὴ Δία, προσήκει καὶ
αὐτῷ ῥαῤῥᾶν ποιεῖ, τὸ μὲν
παντάπασιν ἀλλόφιλα τὰ-
μὰ ἔναί σοι, ὃς πόλιός τι ἐ-
κάνης ἐμοὶ, δῶ πολλάκις σὺ
ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον
ἰλία, τὸ δὲ δεύτερον κοίνη,
μετὰ παντὸς τοῦ ἴδιους. ὅ-
τι δῶ κου καὶ νῦν ἐμοὶ ὀδ τὸ
χᾶρον ῥέπωσιν αἱ ψῆφοι ἐν
τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττονι ὄσιν
αἱ ἀμείνους, σὺ τῶν τῆς Ἀθη-
νᾶς προστιθεὶς, ἀναπλήρου τὸ
ἐνδέον παρὰ σαυτοῦ, καὶ τὸ
ἐπανόρθωμα ἐκεῖθεν σοι λο-
κάτω. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖ-
νό μοι ἱκανὸν, ἐ πολλοὶ ἐθαύ-
μασαν πρότερον, ἐ ἐνδεξ-
ὅλω

multitudine in disciplinis excedis. Quin etiam in primis tu candidum & saluti ferè semper suffragantem calculum addere consuesti: quod non mediocrem in præsentia mihi addit animum, alioqui propter audacis facti magnitudinem iure optimo metuenti. Sed & in illud per Iouem non uulgariter me consolatur, quod mea non prorsus à te sint aliena, qui & ex ea urbe sum oriundus, quam tu persæpe primùm quidem priuatis officijs, tandem etiam publicis iuuisti perbenignè & liberaliter. Itaque si cubi & nunc in peiorem mihi partem calculi uergerint in oratione, ac paucior erit meliorum & candidorum numerus: tu adiecto Mineruæ suffragio, ex te ipse defectum suppleto, tuiq; familiaris censorem & correctorẽ te egisse putato. Atqui ne hoc quidem contentus ero, si antehac multi me admirati sint, si iam per ora uirũm clarus ego & celebris uolitem,

ἄλλ᾽ ἐγὼ, ἐὰν ἐπαινεῖται πρὸς τῶν ἀκουσάντων εἰ λόγοι. ταῦτα ἐπάνω ματαιώματα δονάρτα φασι, κεῖ ἐπῶν σκιὰ, τὸ δ᾽ ἀληθὲς, ἐν τῷ παρόντι διειχθήσεται. οὕτω δ᾽ ἀκριβὲς ἔρ᾽ τῶν ἡμῶν, οὐδὲν ἀμφίλοξον ἔτι, οὐδ᾽ ὡς ἂν τις ἐνδιαιάσειεν, ἀλλ᾽ ἢ ἄκρατον κατὰ πειθὰν διέξεσι νομίζεσθαι, σοί γε δόξαν, ἢ πάντων. ἀνφιμᾶν δὲ χρὴ, πρὸς οὕτω μέγαν ἀγῶνα χωροῦντα· δόξαμεν γὰρ, ὦ Διοὶ, λόγου ἄξιοι. κεῖ βεβαιώσαιτι ἡμῖν τὸν παρὰ τῶν ἄλλων ἔπαινον, ὡς τὸ λειπὸν δαρρούντας, ὃν τοὺς πολλοὺς παρέναι. πᾶν γὰρ ἥδιον τὸν ἀγῶνα φοβερὸν τῷ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα νενικηκότι.

uolitè, si oratiões meæ audiẽtiũ laudib. respõdeant. Omnia illa uentosa et euanida, ut est in prouerbio, sunt somnia, & uerborum umbræ. Cæterùm ipsa ueritas in præsens certissimis argumentis declarabitur. Ille exactus erit mearum cubrationum finis & terminus, nec amplius ambiguitati locus relinquetur, ne tantum quidem, quod uel ullum mentem aliquo dubio distrahat: sed aut optimum iuxta disciplinas æstimandum est quod tibi apportet gloriam, aut omnium. Sed meliora proferenda, & magis ominatiora, ad tantum certamen eunti. ¶ Videamur uerò, ô superi, hominum opinione & existimatione nõ indigni: ac eam quæ nobis ab alijs euentura est, laudem confirmate, ut in posterum fidenti animo ad ampliorem perueniamus. Quippe omne stadium minus reformidandum est ei, qui magna Olympia deuicerit.

a Harmonides.)Occasio cõmẽdatiõis ab exẽplo. b Timotheũ.)Hic nobilissimus sub Alexand.Magno floruit, de cuius musica tã potẽti, & qua Alexãdrũ ad bellũ accẽdere solebat, meminit etiã Diõ in lib.De regno. c Cõcentuũ.)Modorũ ratio circũscribitur.Phrygio tribuit τὸ ἐνθουσιαστικὸν, id est furorẽ, sed sacrũ dũtaxat:Lydio Bacchanalẽ licentiã,Dorico feueritatẽ,Ionico iucũditatẽ.Hęc Antigẽi dę tibicini tribuit Apul.li.1.Florid.Tybicẽ inquit,quidã fuit Antigenidas,omnis uoculæ mollis modulator,& idẽ omnis modi peritus modificator,seu tũc uellet Aeliõ simplex,seu Iasium uariũ, seu Lydiũ querulũ,seu Phrygiũ religiosum,seu Doricũ bellicosum:quẽ Lucianus ἕρμιππον uocat, Apuleius querulũ, cũ Ionicũ Iasiũ dixit.Sũt plures modi,sed hos quatuor ut ꝑcipuos dũtaxat nominauit Lucianus,quos cõcẽtus,seu harmoniæ ꝓprietatẽ nominat. d Veluti ad noctuã.)Noctua noctu uidet,canit & uolat sola,odiosa cęteris auib.in quas astuta utitur dimicatiõe.Nã auicularũ multitudine circũdata,resupina pedib.pugnat,collectaq; in arcũ, rostro & unguib.tota tegitur.Ei auxiliatur accipiter,fœdere quodã naturę,ut inqt Plinius.Laertius scribit Timonẽ Phliasiũ hoc nomine maximè reprehẽdisse Arcesilaũ,quòd is populares plausus nõ aliter cõsectaretur,atq; noctua frequẽti auiũ cõuentu claudi cõsueuit: *Hæc ait & turbã dextra læuaq; frequentẽ Ingreditur, uolucres ululas mirãtur ineptæ. Illa stupet stolidũ:sed tu uanissime,plebis Captator,quid ob hæc tam nõ præclara superbis?* Apologũ Ang.Politianus in Lamia sua uerbis expolitissimis exponit. e Incelebris.)Abstrusę. f Occultæ,quod aiũt.)Huius adagij sensus est,quis egregias dotes ingenij,si nõ ꝓferas,perinde esse,quasi nõhabeas.Hoc refertur à Sueton.in Nerone,& Gel.li Noctiũ 13.ca.ult.Nosti,inqt,magister uerbũ illud scilicet uetus,egregiã musicã,quę sit abscõdita,illã esse nullius rei.Alluxit huc hauddubiè Ouid. cũ ait: *Tu licet ad Thamyrã superes,atq; Orphea cantu, Non eris ignotæ gratiã magna lyræ.* g Parũ sit tibi curæ.)Dionysius tybicen gloriatur apud Laertiũ in Cratete, quòd nemo pulsus suos audisset,neq; in triremi,neq; ad fontẽ,quẽadmodũ Ismeniæ.sentiẽs, se nunq; captasse plausus sordidorũ & impitorũ,

sed

sed sat habuisse se probari paucis eruditis. h Vitę splẽdore.) Ea est enim profectò laus iucũda, quę ab ijs proficiscitur qui ipsi in laude uixerunt Cic. lib. 15. Epistolarũ familiarium: Lætus sum: laudari me, inquit Hector, opinor apud Nænium abs te, pater, laudato uiro. i Proinde.) Propositio, qua se commendat amico ex principibus uni. k Gnomon.) Γνώμων Latinis norma uocatur, ad quam exiguntur anguli, sicuti ad regulam longitudines, ad perpendiculum altitudines. Quæ Cicero lib. 2. Academicarum quęstionum tria complexus est: Atqui si crederemus, inquit, nõ egeremus perpendiculis, nõ normis, non regulis. l Aut quem.) Ratio, à præstantia & iudicio personæ eius cui scribitur. m Tu uerò,) Ab amplificatione personæ, à collatione. n Sed & illud.) A communi patria. o Somnia.) Somnium est quod in somnis uidere uidemur: unde prouerbialiter somniũ & somnia rẽ futilẽ, inanem & nihili dicimus. Idem in dialogo Nirei, Therſitæ & Menippi: ὀνείρατα μοι λέγεις, Somnia mihi narras. p. Sunt somnia.) A ratione scriptoris. q Videamur uerò.) Conclusio κατ' ἐυχὴν.

ΣΚΥΘΗΣ Η ΠΡΟΞΕΝΟΣ.

SCYTHA, SEV Hospes.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Laudat Macedonicos quosdã ciues, patronos, ut uidetur, suos, ut à quibus maximè adiutus, atq; apud cæteros promotus fuerit. Facit aũt hoc collatione quadã Anacharsidis Scythæ, & Solonis Athenienſis: ad quẽ cum alter Athenas profectus, à Toxare populari suo adductus fuisset, & humaniter acceptus ab illo, breui toti ciuitati notus atq; acceptus est. Eodem igitur pacto & se, cum in Macedoniam uenisset, ab omnibus, ut ad illos de quibus encomium hoc instituit, diuerteret, ijsdemq; sese commendaret, admonitum fuisse ait. Vt enim apud Athenienses aliquando Periclem, Aristotelem, & Solonem, quasi cæterorum omnium instar fuisse, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum ex eadem ratione, qua superiores, hæc quoq; oratio habet. Cætera plana sunt.

NON

Ὁ πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐς Σκυθίας Ἀθηναῖος, πολλὰς ὑπερβαλὼν τὰς Ἑλληνικὰς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις πρὸ αὐτοῦ, σοφὸς μὲν, καὶ φιλόκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπαινέτης μάλιστα φιλομαθὴς τῶν ἀρίστων. εἶναι δὲ ὁ τὸ βασιλέως γένους ὤν, ἀλλὰ τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, εἴτε ἄσπερ παρ' αὐτοῖς οἱ ὀπλάτωλ ἀδύ καλούμενοι· τοῦτο δὲ ὄνομα, δύο βοῶν ἀνοπότην εἶναι, καὶ ἁμάξης μιᾶς. ἔστι δὲ Τόξαρις ἀλλὰ ἀπάλλαγε ἔτι ὀπίσω ὁδὸν Σκύθας, ἀλλ' Ἀθήνησιν ἀπιὼν· καὶ μετὰ πολὺ καὶ ὕστερος ἐλθὼν, καὶ ἐντιμότατος αὐτῷ ξένος ἐλήφθη οἱ Ἀθηναῖοι· τοῦτο γὰρ νόμιμα ἥρως γενόμενος ἐπιτηδεύσατο. τὴν δ' αἰτίαν δὲ ἐπανυμίας, καὶ αὖθ' ὅτι ἐς τὰς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Α-

Nondum fuit primus Anacharsis, qui ex Scythia Athenas usque peregrè profectus est Græcanicæ disciplinæ perdiscendæ desiderio: sed ante illum & Toxaris, uir & multæ sapientiæ, & elegantiæ ac rerum optimarum studiosus admodum, sed qui domi non erat de sanguine regio, neq; ex ijs qui tiaras gestare solent: uerùm unus è uulgo Scytharum & popularium, cuiusmodi sunt qui apud illos uocantur Octipedes: quo significant aliquem duorum boum & unius plaustri esse dominum. Hic ergo Toxaris haud iterum postliminio ad Scythas regressus est, sed Athenis manens diem suum obijt, ac non multo post etiam heros esse iussus est: atq; hunc peregrinū medicū Atheniēses nō secus atq; unū colūt ex heroū numero. Hoc enim nomē cū heros esse declaretur, possidere cœpit. Sed enim causam cognominis, et quamobrē in heroū catalogū relatus sit, unusq; ex

Aesculapio-

σκληπιάδῶν εἰς ἔλεξιν, ἐ χᾶ μον ἴσως διυγήσασθαι, ὡς μά θητι ἐ Σκύθας μόνον ἐπιχώ ριον ὂν ἀπαθανατίζειν, ἠδὲ πίμπειν πορὶ τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθωναίοις ἔξεναι διοπεμπῶ τὸς Σκύθας ἐδὲ ἐν Ἑλλάδι. κατὰ τὸν λοιμὸν τὸν μέγαν, ἔλεξιν ὁ Ἀρχιτέλε γωνὸ, Ἀρεοπαγίτε ἀνδρὸς, ἐπεφάντα οἱ τὸν Σκύθλω, κλάσασα ἀπᾶν Ἀθωναίοις, ὅτι πεύσονται τῷ λοιμῷ ἐχόμενοι, ὧν τὲς γυναῖκε οἷνο πολλᾷ ῥᾴωσι, ἔτε συχνάκις γινόμενον (ἐ γὰρ ἐμίλησαν Ἀθωναῖοι οἱ ἀνόσουντες) ἐπαυσε μηκέτι λοιμώσειαν αὐτὸς, εἴτε ἀτμός τινες πονηρὸς ὁ οἶνος σβέσας τῇ ὁλμῷ, εἴτε ἄλλο τι πλέον ἀδὸς ὁ ὕρως ὁ Τάξα ος, εἴτε ἰατρικὸς ὢν, σωιβέ βληκεν. ὁ δ' ἔν μισθὸς ἐδὲ ἰάσιμος ἴστε νῦν ἀποδίδοσ αὐ τῷ, λαμπὶ ἔπος καταβάλ λων ἐπὶ τῷ μνήματι, ὃ Aeſculapianis uiſus ſit, nõ alienum fortaſſe eſt per cenſere, ut cognoſcatis. Non Scythis tantum moris eſt im mortalitate donare homi nes, & ad Zamolxim e abo legare mortuos: ſed Atheni enſibus quoque licitum eſt, in Græcia Scythas deos fa cere. Quo tempore fœua pe ſtilentia populus Atheniẽ ſis infeſtabatur, uidere uiſa eſt Architelis uiri Areopa gitici uxor ſibi Scytham ad ſtitiſſe, dixiſſeq; fore ut A thenienſes à peſtifero con tagio liberarentur, ſi angi portus uino conſpergerent. Hoc cum ſæpius fieret (ne que enim Athenienſes mu lierculæ uerba audita dede runt neglectui) factum eſt ut non amplius peſtis in eos graſſaretur, ſiue uaporibus quibuſdam noxijs uini odo re extinctis, ſiue aliud quid dam maioris efficaciæ norit heros Toxaris, quippe qui me dicus exiſtens, iſta Athenienſibus facienda ſuaſerit. Itaque curationis merces etiam nunc illi perſoluitur. nam niuei coloris equm ad eius monimentum quotannis immolatur,

quo

ὃν ἀλαξὼν ὁ Δημαινέτε προσιόντα αὐτὸν, ἐντάλαο δαι ἐπῆνα τὰ περὶ τῦ οἴνου. ἠρὶ σύριδι πάλι ὁ Τόξαρις τε δαμελέω, τῇ τι ἰδιγραφῇ γνωσθεὶς, εἰ ἠρὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο ἴτι· ἠρὶ μάλιστα ὅτι ἰδὲ τῇ στήλῃ Σκύθης αὐὴρ ἐγκεκόλαπτο, τῇ λαιᾷ μὲν τόξον ἐχων ἐντεταμένον, τῇ δεξιᾷ δὲ βιβλίον, ὡς ἐδόκει, ἔτι τε ἠρὶ νῦν ἰδίοις ὦν αὐτὸ ὑπερφέρεσιν, ἠρὶ τὸ τόξον ὅλον, ἠρὶ τὸ βιβλίον, τὰ δ' ἄλλα δὲ στήλης, ἠρὶ τὸ πρόσωπον ὁ χρόνῳ ἤδη ἐλυμήνατό που. ἔστι δέ τι πόλυ ἀπὸ τῦ Διπύλου, ἐν ἀριστερᾷ εἰς Ἀκαδημίαν ἀπιόντων, ὁ μέγα τὸ χῶμα, ἠρὶ ὁ στήλη χαμαὶ, πάλιν δὲ ἐξαπαλά γε ἀεί. ἠρὶ φασὶ τυὲ ρετάνουτάς τινας ἤδη πεπεῦθαι ἀπ' αὐτῦ, ἠρὶ μὰ τὸν Δί' ὀλίγον ἄπιστον, ὀλίγῳ πο τὶ ἐάσατο πίω πόλιν. ἀλλὰ γὰρ οὔ πρὸς ἔνιπα ἐμνήσθη αὐτοῦ, ἴσῃ μὴν ἔτι ὁ Τόξαρις, quo loci mõstrauit Dimeni deillũ accedentem ea quæ de uino spargendo diximus, im peraſſe. Et inuentus est eo loco Toxaris esse sepultus, ipsa inscriptione cognitus, tametsi non integra appareat: in primis uerò quòd su per columnam uir ornatu Scythico sculptus fuerat, læ ua arcum intensum, dextra uerò, ut uisus est, librum tenens. Etenim adhuc plus quàm dimidio corpore con spicitur, & arcus totus unà cum codice: reliquas uerò partes statuæ una cum fron te temporis longinquitas iam deuastauit. Est autem non procul ab ædibus Dipy li, à læua in Academiã ingre dientibus tumulus non magnus, & statua humi sita, uerùm subinde recentibus sertis redimita. Aiuntq; nõ nullos febre laborantes iam ab illo subleuatos esse: & per Iouẽ à uero nõ abhorret, quippe qui totã ciuitatem quõ dã peste grauatã liberauerit. Sed regrediamur ad id cuius gratia illius mẽtionẽ fecimus. Adhuc qdẽ in uiuis erat Toxa

ris,

Ἀνάχαρσις δὲ ἅρτι καταπεπλευκὼς, αὐθαι ἐν Πειραιεῖ, οἷα δὴ ξένος, καὶ βάρβαρος, καὶ μυρίως ταραττόμενος ἔτι τῷ γνώμῳ, πάντα ἀγνοῶν, ψοφοδεὴς πρὸς τὰ πολλὰ, ἐπ' ἴχνη ἴ, τι χρέοιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σαφῶς καταγιγνώσκων παρὰ τὸ δρώμενον ἤδη ἦν σκαιὸς, καὶ ἐμβλωσον ἑαυτὸν σύνεσις, καὶ ὅλως, μετέμελεν αὐτῷ ὧν ἐπὶ τὸ ὅλον. καὶ διελανθάνετο, ἐλάνθανε μὲν τὰς Ἀθήνας, ὧδε πόθεν σύβωτε ὀπίσω χωρεῖν, καὶ πλοίου ἐπιβάντα, πλεῖν οἴκοι ἔτι βουλόμενος, ἔβλεπε δὲ πολλὰ ἔμπαλιν αὐτῷ ἑαυτῷ οἰκεῖα, ὧν Σκύθαι. ὅτως ἔχοντι τῷ Ἀνακαρσίδι ἐντυγχάνει Λάιμνηστος ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς, ὁ Τόξαρις ὕδατι ἐν τῷ Κεραμεικῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐφ' ἑαυτὸν τὸν ἐπισπάσατο, παρῃνεῖτο ἅπερ, ἅτε μέλλοντι οὐ χαλεπῶς ἐμπλεῖν καὶ αὐτὸν γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν,

ris, Anacharsis aũt cum nuper soluisset è patria, ex Pyræo in urbem uenit, uecluti hospes & barbarus, non mediocriter animo perturbato, omnia ignorans, ad multa meticulosus & trepidus, pendens animi quid ageret. Siquidem non obscurè intelligebat à uidentibus se haberi ludibrio propter habitum peregrini insolentiam, & eandem linguam sonare callentem inueniebat neminẽ. In summa, iam illum susceptæ profectionis pœnitebat, constitutum habens in animo, uisis tantum Athenis actutum retrò abire in patriam, conscensoq; nauigio iterum soluere in Bosporum, unde non multum itineris illi conficiendum restabat in Scythiam. Ad hunc modũ hæc secum reputanti Anacharsidi dæmon quispiã bonus illi fit obuiã, ut reuera credendum est, cẽpe Toxaris in Ceramico. Ad quod primùm illũ pertraxit habitus, quem uidebat sibi esse patrium. Deinde haud difficulter cognituru erat et ipsum Anacharsin, nempe

ά τι γένος τῶ δοκιμωτάτω ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν. ὁ Ανάχαρσις δὲ, οὐδεν ἀν ἱκανὸν ἐγνω ὁμοιοῦν ἑαυτὰ, Ἑλλάδι ἐσταλμένον, ὑπηξυσμένον τὸ γένειον, ἄζωστον, ἀσίδηρον, ἄδετα σωμάτων, ἀντῶν τῶν Ατθικῶν ἵνα τῶν αὐτοχθόνων: ἄπιθι μετεπεποίητο ὑπὸ τῶ χρόνω. ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθιστὶ προσαπῶν αὐτὸν, ὦ σὺ, ἔφη, Ανάχαρσις ὦν τυγχάνεις, ὁ Δουκέτιος: ἐλάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ανάχαρσις, ὅτι ηὗρε ἐμφωνον συγγένειαν τινὰ, καὶ τοῦτον ἀλλότε ὄντα ἐν Σκύθαις, καὶ ἔρετο, σὺ δὲ πόθεν εἶδες ἡμᾶς, ὦ ξένε: καὶ αὐτὸς ἔφη, ἐκεῖθεν ἔμαι γὰρ ὑμῶν, Τόξαρις τὸ ὄνομα, ὁ τῶν ἐπιφανῶν, ὅτι καὶ ἐγνωσθαι αὖ σοι κατ' αὐτό. μὸν, ἔφη, ὁ Τόξαρις ἆ, πόθι ἔ ἐγὼ ἤκουσα, ὡς τις Τόξαρις, ὄβριστι

nempe ex illustri ortum genere, quiq; inter Scythas primates non infimum locũ obtineret. Porrò autem Anacharsis unde cognoscere potuisset popularem sibi esse Toxarim, more Græcorũ exornatum, mentum habentem detonsum, incinctum, nullo ferro munitum, iam multa facundia facetum & lepidũ, atq; ex ipsis Atticis unum indigenam? Adeò iam transformatus erat longinquitate tẽporis. Verùm Toxaris Scythica lingua affatus illum, Non ne tu, inquit, Anacharsis ille es Dauceto patre prognatus? Lachrymatus est præ gaudio Anacharsis, propterea quòd eiusdem linguæ hominem inuenisset, planeq; callentem quis esset, aut quem apud Scythas dignitatis locum obtineret. & interrogauit: Tu verò unde me nosti, ô hospes? Cui ille: Inde ego sum, inquit, è uobis oriundus, ex Scythia: nomen mihi est Toxari, non ex claris illis ducenti generis originem, ut per hoc tibi notus esse queam. Nũ, inquit ille, tu es Toxaris, de quo ego inauditi, Toxarim quendam

ὄψωτι τ' Ελλάδ@, ἀπολιπὼν
τὴν γυναῖκα ἐν Σπυθίᾳ, καὶ παι-
δία νεογνὰ, οἴχεται δὲ Αθή-
νας, ἀκοὴ πῶ διαβέβλη κεῖθι,
τιμώμεν@ τἀπὸ τῶν ἀρίστων;
ἐγὼ, ἔφη, ἐκεῖνός εἰμι, εἴ τις κἀ-
μὲ οἶδεν ἔτι παρ' ὑμῖν. ἐνὸν
δ' ἐς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητὴν
σε ἴδοι μ' γεγονυῖαν, καὶ ζη-
λωτὴν τῆ@ ἐμῆ@, ὃν ἐράσθη
ἐλθὼν τὴν Ελλάδα, καὶ κατὰ γε
τοῦτο ἐμπορίαν τοιαύτην ἀποδυ-
μάσας, ὅπως σοι, μυρία παθὼν
ἐν τοῖς διὰ μέσου ἔθνεσι, κἀκ εἰ
γε μὴ σοὶ ἐνέτυχον, ἐγνωσ@
ἂν, πρὶν ἥλιον δῦναι, ὀπί-
σω οἴκαδε ὡδὶ τῶν κατόντα,
ὅτι ἐπτάφυγμι, ξένα κἀκ
ἄγνωστα πάντα ἐμοῦ. ἀλλὰ
πρὸς Ακινάκη καὶ Σαμόλξιδος,
τ' παρόντων ὑμῖν θεῶν, σύ μ',
ὦ Τόξαρι, παραλαβὼν ξεναγή-
σεις, κἀπὶ δεῖξον τὰ κάλ-
λιστα τῶν Αθηνῶν, ἔπειτα κἀπὶ
τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ Ελλάδι, νόμων
τε

quendam amore uisendæ Græciæ, relictis domi uxore & infantibus filijs, Athenas esse profectum, & nũc ibi uersari, inq; magno esse precio apud optimates? Ego, inquit, ille ipse sum, si qua etiam nunc apud uos de me fama superstes est. Proinde, inquit Anacharsis, scias me tuum factum esse discipulũ, ac amoris tui æmulũ, quò huc perductus es, scilicet ut uiderem Græciam. Itaque h huius negociationis gratia peregrè profectus uenio, infinitis malis perfunctus apud gentes in medio sitas. Et nisi tu mihi factus fuisses obuiam, iam decretũ erat, priusquam sol occidisset, me retrò ad nauem uoluisse referre gressum. usq; adeò consternatus eram animo, peregrina & incognita omnia conspiciens.

Sed age per i Acinacem & Zamolxim, deos nobis penates, tu me assumptum, ô Toxari, ut hospitem circumducito, ac mihi pulcherrima quæq; quæ Athenis sunt, cõmõstrato: deinde, si qua etiam paßim in reliqua sunt Græcia admi-

τι τὸς ἀρίστους, ἢ αὐλῶν τὸς βελτίστους, ἢ ἴθη ἢ νόμους γέρας ἢ βίον αὐτῶν, ἢ πολιτείαν, δι' ἃ πόρρω τι πάγωμι τὰ σὺ τοσούτῳ ἀδὸν ἥκομεν, ἢ μὴ πρότερός γε ἀπαλλάξομαι αὐτῶν αὐαστρεφόμενος. τοῦτο μέν, ἔφη ὁ Τόξαρις, ἥκιστα ὀρθτικὸν ἑρμηνεύς, ἐπεὶ τὰς ὁδοὺς αὐτὰς ἐλθόντα, οἰκτίσεσθαι ἀπόντα. πλὴν ἀλλὰ θαῤῥεῖ· ἐγὼ γὰρ, ὡς φῄς, ἀπαλλαγῆς, δι' αὐ ἀφίῃ σε ῥᾳδίως ἡ πόλις. οὐχ ὥτως ὀλίγα τὰ βλυσφημηθέντα ἐχεπρὸς τὸς ξένους, ἀλλὰ μάλα ἀδικαίως σε, ὡς μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παίδων, οἷ σοι ὄφελον εἶναι, μιμνῄσεσθαι. ὡς δ' αὖ τάχιστα πᾶσαν ἰδοὺς τὴν πόλιν τ' Αθηνῶν, μᾶλλον δὲ τὴν Ελλάδα ὅλην, ἢ τὰ Ελλήνων καλὰ, ἐγὼ ὑποθήσομαί σοι, ἵνα σοφὸς αὖθ' ἐντεῦθα, ὅπιχώρι-

randa & uisenda, cùm leges optimè constitutas, tum uiros quosque integerrimos, ad hæc mores & ludos publicos, & uitam illorum, et Rempub. quorum indagandorum gratia prior tu, exin ego post te tantum itineris exhausimus. Et ne permittas, ut his omnibus nondum uisis mihi retrò pes mouendus sit. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, uix tactis pede liminibus, mox te rediturum postliminio. Atqui bonum habe animum: neq; enim, ut tu tecum cogitas, abibis, neq; te facilè dimissura est ciuitas. Neq; uerò adeò modica habet erga retinendos hospites demulcimenta aut illectamenta, uerùm multo magis te susceptum ita tractabit, ut neque uxoris amplius, neq; liberorum, si quos interea nobis absente susceperis, admodum memor futurus sis. Cæterùm ut quàm celerrimè uniuersam Athenienſium urbem uisam cognoscas, aut potius omnem Græciam, & ea quæ apud Græcos maximè uisenda sunt, ego tibi effectum reddam. Agit hic uir multæ & admirandæ sapientiæ, & quidem indigena,

sed

σε μὴν, ἀπολαμβάνειν δὲ μάλα πολλὰ ἐς τὴν Ἀσίαν, καὶ ὅλως ἄνυσίμου, καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγενόμενον, τὰ ἄλλα τε τῶν πλησίον, ἀλλὰ καὶ νομοθέτην τίνας. ἴδοις γοῦν, ὅτι δημοτικῶς ἔσχηκε μόνον, πολλοῦ δεῖ γε τῶν σοφίαν, καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν, καὶ νῦν τιμῶσιν αὐτὸν, ὥστε καὶ νομίζειν χρῆναι καὶ τῶν ποιητῶν, καὶ ἀξιοῦσι κατὰ τὰ ἐκείνου παραδείγματα βιῶν. ἐκτῆσω φίλον πάσαις, καὶ μάλα ὄντα ἀνδρ' ὅστις, πᾶσαν νόμῳ τῶν Ἑλλάδα ἐν αὐτῷ ἔχων, καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἂν ἀδίκως τῶν τῇδε ἀγαθῶν ὢν ἐκτὸς, ὅ, τι ἂν μᾶλλον σοι καλὸν χαρίσασθαι δυνάμενον, ἢ συνήσας ἐκείνῳ. μὴ δείσῃς μὴ λυπήσῃ, ὦ Τόξαρι, ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε πρὸς αὐτὸν· ἀτὰρ ἐκεῖνο δίδαξον, μὴ δυσπρόσοδός ἐστιν.

sed qui diu multumq; susceptis peregrinationibus & in Asiam et in Aegyptũ profectus sit, ac cum optimis quibusque mortalibus uitæ consuetudinem habuit: cæterũ homo non admodum diues, uerùm infimæ penè fortunæ mendicus. Videbis senem adeò populariter exornatũ tueruntamen cùm propter sapientiæ excellentiã, tum aliarum uirtutum quibus præditus est, præstantiam, ab omnibus certatim colitur, adeò ut etiam pro legum auctore eo utantur in constituenda Repub. neque iuxta eius præcepta uiuere dedignantur. Hunc si amicitia tibi iunctum possederis, ac planè cuiusmodi uir sit, perdideris, uniuersam Græciam in te habiturum haud dubitanter existima. Et quod caput est nosse, sic habe, ex omnib. bonis hic rebus positis, nõ maiori me tibi gratificari posse aut officio aut obsequio, q̃ si huic te quã cõmendatissimũ reddidero. Ne igitur cũctemur, ô Toxari, inqt Anacharsis, sed me assumẽs quãto cum ad illũ ducito. Sed. n. illud uereor, ne difficilis accessu sit,

ἡγοῦμαι παρεῖναι σε τὴν ἐντυχίαν ὑπὲρ ὑμῶν. σὺ φέρε μοι, ἦ δ' ὅς, ἐπαίνησον τὰ μάγιστα χαριεῖσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν παρασχὼν τῷ ξένῳ αὐλαβεστάτην εὐποιΐας. ἴσως μόνον ὅσον χὴ ὅσον πρὸς τὸν ξένον ἡ ἀκολουθίαν, καὶ ἡ ἄλλη ἐπιμέλεια καὶ χρηστότης, μᾶλλον ἢ κατὰ λάμψιν ἅπαν αὐτὸς ὑμῖν πρόσεσιν, ἡ ἐκ τοῦ σωφρονίσας, ἡ λαλῶν ἀκούσῃ, καὶ ὅμως σωφρονίσας ἡ λαλῶν ἀκούσῃ τὸ Σόλωνα. τοῦτό σοι, ἔφη, δῶρον μάγιστον ἥκω ἄγων, ξένον ἀνδρα, φιλίας ἀδόμβητον. Σκύθης δὲ ὢν τῶν παρ' ὑμῖν εὐπαρίστων, καὶ ὅμως τὰ καὶ πάντα ἀφεὶς, ἥκει σωτρόμβητος ὑμῖν, καὶ τὰ κάλλιστα ἀνόμβητος τῆς Ἑλλάδος. ἐγὼ ἐπιστομήν τινα ταύτῃ ἐζήτουν αὐτῷ, ὅπως ἔξεστα καὶ αὐτὸς μάθοι ταῦτα, καὶ γνώμιμος γένοιτο τοῖς ἐρι-

tuumq; erga me ſtudium tanquam ſuperuacaneũ reſpuat. Bona uerba, inquit ille. uideor enim illi rem omnium gratiſſimam facturus, beneuolentiæ erga hoſpitem oſtentandæ occaſionem illi offerens. Tantum uerò me ſequere, ſtatimq; qua ſit erga hoſpites reuerentia, tum quàm à comitate non auerſus, tum quæ alia eius bonitas, & ingenij amœniſſimi ſuauitas, cognoſces. Quin potius bona fortuna duce ille ipſe nos accedit: nempe ille qui cogitabundus ſecum loquitur. Et cum dicto Solonem allocutus: Venio, inquit, maximum tibi munus adducens, uirum peregrinum egentem amicitiæ. Eſt autem genere & natione Scytha, unus apud noſtrates ex nobilibus & ſummo loco natis. Omnibus uerò in patria relictis, huc uenit nobiſcũ cõuerſaturus, ea que quæ per Græciã ſunt præſtãtiſſima, uiſurus. Porrò ego eius rei cõpendiũ illi inuentũ curaui, quopacto facillimè ſimul & expeditiſſimè uniuerſa perdiſceret, & optimis quibuſque innoteſceret. Aliam uerò ad hæc conſequenda uiam compendioſiorem nõ tenebam,

quàm

σοις. τοῦτο δ' ὦ σοι προσαγαγὼν αὐτὸν, ἐ τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα εἶδα, οὕτω ποιήσας, καὶ προξενήσας αὐτοῦ, καὶ φιλίτιμον γνόντα ἀποφανεῖς τῶν Ἑλλήνων. καὶ ὅπερ νυν ἐμοὶ μικρὸν ἐμπροσθεν, ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα ὑπῆκται ἤδη, Σόλωνα ἰδὼν. τοῦτο οἱ Ἀθῆναι, τοῦτο ἡ Ἑλλάς. οὐκ ἔτι ξένος, σύμπασιν ἐστὶ ἴσασι, πάντες σε φιλοῦσι, τηλικοῦτον ὄζει τὸ κατὰ τὸν προβοτὸν τοῦτον. ἀπαύστως ἔσπασάν σε τῶν ἐν Σκυθίᾳ, σιωπῶν αὐτῷ. ἔχεις τῆς ἀποδημίας τὰ ἄθλα, τοῦ ὄρους τὸ τέλος. οὗτός σοι ὁ Ἑλληνικὸς καιὼν, τοῦτο δάγμα τῆς φιλοσοφίας τῆς Ἀττικῆς. οὕτω τοίνυν γίγνωσκε, ὡς εὐδαιμονίσατος ὢν, ὃς σωὶ σε Σόλωνι, καὶ φίλον χρόνῳ αὐτῷ. μακρὸν ἂν εἴη λαγύσασθαι, ὅπως μὴ ἥδη ὁ Σόλων τῷ λόγῳ, οἷα δὴ ἔωγε. ὡς

quàm si hunc tibi adductũ familiarem feciſſem. Itaque ſi Solonem ego planè perno ui, ſic facies, ac illum in bonorum noticiam & ſtudiũ perduces, & germanum ciuem Græciæ eſſe oſtendes. Et quod tibi paulo antè dixi, Anacharſi, omnia iam uiſo Solone conſpexiſti. Hoc ſunt Athenæ, hoc eſt ipſa Græcia. Neque amplius hoſpitem te eſſe puta. Omnes te nouerunt, omnes certatim amore te proſequuntur. Tantum tibi in Scythia relictorũ te capiet obliuio, iuncta cum illo conuerſatione. Habes peregrinationis tuæ præmia, ac amoris finẽ tantopere deſideratum. Hic tibi græca eſt regula, neque non Atticæ philoſophiæ index certiſſimus. Quare hoc tibi perſuade, eum eſſe multo felicißimum, quicunque cum Solone uerſatus fuerit, eoq; amico utitur. Perlongum eſſet referre, quàtum cum Solõ ſit delectatus munere, tum

ὡς δὲ λοιπὸν σωθῆσαν, ὁ μὲν
παιδεύων, καὶ διδάσκων τὰ
κάλλιστα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον
ἅπασι ποιῶν τὸν Ἀνάχαρσιν,
καὶ προσάγων τοῖς Ἑλλήνων
καλοῖς, καὶ παύτα ῥᾴστων ἐ-
πιμιλούμενος, ὅπως ἥδιστα
διαπρέψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. ὁ δὲ
τυθπὼς τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ
μικρὰ τὸν ἕτερον πόλλ' ἡγού-
μενος ἶναι ἀπολειπόμενος. ὡς γὰρ
ἐπίσχετο αὐτῷ ὁ Τέξαρις, ἐξ
ἑνὸς εἰδὼς τὰ Σόλωνος ἅπαν
τα ἔγνω ἐν ἀκμῇ, καὶ πᾶσιν
ἐῶν γνώριμος, καὶ τιμᾶτο δι'
ἐκεῖνον· ἐγὼ μικρὸν ἐῶ Σόλων
ἐπαινῶν, ἀλλ' οἱ ἄνδρωποι τύ
χῃ, ὡς νομίζειν ἐκέλευον. καὶ
φίλων, ὃς ἐκεῖνος δοκιμά-
ζει, καὶ ἐπίστευον αἰρίσεις ἄνδρας
ἶναι τὰ τελευταῖα, καὶ ἐμυέ-
θη μὲν βαρβάρων Ἀνάχαρ

tum quibus uerbis respondérit, ita ut in reliquum tempus dulcissimè simul & cõiunctissimè conuixerint, alter quidem illorum, nempe Solon, docens & instituens rebus pulcherrimis, & amicum Anacharsin in omnium familiaritatem aggregans, Græcorumq; optimatibus adducens, tum per omnia diligentissimè curam agens, quo pacto quamiucundissimè in Græcia in precio habitus præcelleret. Alter autem admirandam illius sapientiam attonito animo admiratus, ne altero quidem pede uolens à senis latere discedebat. Itaq; quemadmodum illi pollicitus fuerat Toxaris, ex unico Solone in puncto temporis uniuersa cognouit, ac omnibus innotuit, et illius gratia à cunctis familiariter colebatur. Neq; enim mediocri laudé Anacharsis uirtutes solebat extollere Solon: uerùm hominibus & hoc moris erat, ut quèadmodum Soloni legislatori libenter dicto audientes erant, amore quoq; & beneuolẽtia prosequebantur, quoscũq; ille aliquo precio dignos esse existimabat, ac prorsus eosdẽ in reliquum uitos optimos esse credebãt. Solo uerò ex Barbaris Anachar

sis

σεις ἁμοιβαίους γεγόμενος, ἐμὲ
χρὴ Θοξένῳ πίστιν ἀποδοῦναι, καὶ τ
τοιούτῳ τινὶ περὶ αὐτῶ. καὶ
ὧν ἀν ἐκ αὐτοῦ ἀκούσητε, εἶναι,
ἐς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλωνι ἀπέ-
δωκεν. βούλεσθε οὖν ἤδη ἐπαγάγω
γε τῷ μύθῳ τὸ τέλος, ὡς μὴ
ἀνίφαλος πορεύησθε; ὥρα
γάρ ἐκείνου, ὅ τινές μοι ἦλθ-
ον ἐκ Σκυθίας,
καὶ Τόξαρις τὰ νῦν ἐς Μακε
δονίαν ἥκετον, ἵνα καὶ Σόλων
τε γέροντα αὖθις ἐπαγαγόμε-
νοι Ἀθήναζε. φημὶ δὴ ὁμοίῳ
τε καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ανα
χάρσιδι. καὶ πρὸς Χαρίτων,
μὴ νεμεσήσητέ μοι εἰ ἐκείνου,
ὃ βασιλικῷ αὐδρὶ ἐμαυτὸν ἔ-
παινον βάρβαρον μᾶλλον καὶ πα-
ιδικόν. καὶ ἐδόκουν τι φάναι ἂν
τὰς Σύρας ὑμᾶς φαυλοτέρους
εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ οὐδὲ
κατὰ τὸ βασιλικὸν ἐσπουδ
τέμὲ ἐς τὴν ὁμοιότητα, κατ
ἐκεῖνα δέ. ἔστι γὰρ πρῶτον ἐ-
πελάμενα ὑμῶν τῇ πόλει,

sis initiatus est, ac ciuitate do
natus. si Theoxeno fides ha
benda est, qui præter cæte-
ra & hoc de illo literis ac
memoriæ prodidit. Sed
neque, ut opinor, retrò ad
Scythas Anacharsis abijt,
nisi Solone mortuo. Vultis
igitur fabulæ finem iam im
ponam, ne fine capite obam
bulet? proinde iam tempus
est cognoscendi, ciues, cuius
rei gratia mihi Anacharsis
ex Scythia, & Toxaris in
præsentia uenerunt in Ma
cedoniam, ad quos Solonẽ
quoq; adultæ ætatis homi-
nem ab Athenis adduxi. Si-
quidem k aio & me non
dissimile quiddam cum Ana
charside passum esse. Ac
per Gratias uos obsecro, ne
indignabundo animo mihi
uitio uertatis similitudinẽ,
si uiro regio memet ipse
cõparauero. Barbarus enim
ille fuit: cæterùm nos Syros ulla in re Scythis deteriores non
facilè dixeris. Atqui neq; res meas cũ regia magnificẽtia cõ
ponere annitor similitudine, nisi quãtũ ad ea quæ diximus.
Nam cum primùm in uestrã urbem hospes immigrassem,

ἐξεπλάγην μὲν εὐθὺς, ἐλαβε δὲ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος, καὶ τῶν ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὥστε ἐπιπολὺ ἐπτοήθην πρὸς τὰ παρόντα, καὶ οὐκ ἐξήρκουν τῷ θεάματι, εἴθ' ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐκπαγὲς ἐγενόμην, πρὸς τὴν τοῦ Μενελάου οἰκίαν, καὶ μᾶλλον οὕτω διατυθῆναι τὴν γνώμην, ἐλθὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμὴν τοσαύτην, καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν ἐπαινον, Ἀνθοῦσαν ἀγαθοῖς πᾶσιν, οἷς ἄλλαι πόλεις. οὕτω δὲ ἔχων, ὡσπερ πρόμαλον ἄλλο πρὸ τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ μὴ λαθεῖν τὸν λόγον ὑμῖν, πάλαι ἐβουλόμην· τίσι γὰρ οὐκ ἄλλοις ἐλεξα, σιωπῇ παρελθόντας τηλικαύτην πόλιν; ἐβουλόμην γὰρ, ἀπορρύψασθαι τὰληθὲς, εἴ τι που οἱ προέχοντες ἦσαν, καὶ οἷς εὖ τις προσελθὼν, καὶ συγγαρ-

Statim animo obstupefactus sum, uisa eius & amplitudine & pulchritudine, ac incolarum multitudine, aliaq; potentia & splendore omni cognito. Itaque multo tempore animo hærebam attonitus ad hæc, nec poteram cuncta abundè satis admiratione prosequi: cuiusmodi quiddam & insularis ille iuuenis conspectis Meneali ædibus passus est. Neque uerò alium ego obtinebam animum, intuitus urbem tanto uigore uigentem, ac iuxta poetam illum omnibus bonis florentem, quibus ciuitas felix & beata solet affluere. Hoc iam affectus animo, deinceps de iis quæ agenda forent, mecum deliberabam. Iam enim olim constitutum habebam, oratione uos & laudibus illustrare. Quibus enim alijs ostendi, silentio tam præclaram ciuitatem præteriens? Quippe quærebam (neque enim ueritatem prudens celabo) si qui essent qui reliquos dignitate anteirent, & quos aggressus aliquis, ac

historia

συγγραφέμενος πρεσβείας, σωαγωνισᾶς χρῆτο πρὸς τὰ ἔλα. ἐντεῦθέν μοι ἐχώρει, ὥσπερ τῷ Ἀναχάρσιδι, καὶ ὃ Σκύθης βάρβαρος, ὁ Τόξαρις, ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες τὰ αὐτά, μόνον ἐν αὐτοῖς συλλαβᾶς ἐλεγον· ὦ ξένε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ διξεις αὐτὰ τῶν νόμων, καὶ ἐν ἄλλαχοῖ τοιάτοις σύροις εὕρας ἀγαθούς. δύο δὲ μάλιστα ἐγὼν ὑμῖν αὐτοῖς αἰρίσω, γένει μὲν καὶ ἀξιώματι πολὺ πρέχοντε ἁπάντων, παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει τῇ Ἀτθιδῇ δυνάδι παραβάλλοις ἂν, ὃ δὲ παρὰ τῶν Μύσων σύνοισα, πολὺν ὄρωτενὸ πρὸς αὐτὸς, καὶ τοῦτ' γίγνεται ἴ, τε ἐν αἴσιον ἢ τῇ πόλει. τῶν μὲν γὰρ χρηστότητα, καὶ τῶν πρὸς τὸς ξένους φιλανθρωπίαν, ἢ τὸ ἐν μιᾷ βοσκῷ ἀνεπιφθονον, ἢ τὸ μετ' εὐνοίας ἀδέκτον, καὶ τὸ πρᾶον,

historia de illis memoriæ prodita, adiutoribus utcretur ad omnia. Ibi verò mihi non unus, quemadmodum Anacharsidi, & ille quidè barbarus Toxaris, sed plures, aut potius omnes eadem tantùm non ijsdem syllabis respondebant. Multi quidè & alij præclari & industrij uiri, ô hospes, in hac urbe habitant, nec temerè alibi eiusmodi uiros inuenies perinde bonos. Duo tamẽ cumprimis sunt longè optimi & præstantissimi, generis splendore & dignitate omnibus longè superiores: cæterùm disciplinarum cognitione ac dicendi facultate, Atticæ Musæ eos non absurdè comparaueris. Populi mirus erga illos fauor, & studium singulare exitit. Et hoc quoque quod in ciuitate optimum & præstantissimum esse constat, illorum bonitatem, & obuiam erga hospites humanitatem, nullamq; in tanta magnitudine inuidentiam, ac reuerentiam coniunctam cum beneuolentia, tum animi

ου, καὶ τὸ σύμβουλον, αὐτὸς ἂν ἄλλοις διηγήσαιο, πειραθεὶς μικρὸν ὕστερον, καὶ ὡς μᾶλλον δανιάσῃς, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας ἐστὸν, υἱὸς καὶ πατὴρ, ὁ μὲν, εἴ τινα Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπινοεῖς· ὁ δὲ υἱὸς, καὶ ὀφθεὶς μόνον, αὐτίκα ἀπαξιτάσει, ὅσον μίγας ὤν, καὶ καλὸς ἁρμοστὴν τινα τῶν συμμορφίων. ἀλλὰ καὶ φθέγξαιτο μόνον, οἰκήσεταί σε ἀπὸ τῶν ὤτων αὐλοδυσάμβου, τοσαύτην ἁρμονίαν ἔχει ἡ γλῶττα ὁ τιανίσκος ἔχει, ἢ γε τοι πόλις ἅπασα, κιχανόντων ἀκούσειεν, ἀνὸς ἂν ἀμυγμένον παρέλθοι. ἐνθεῖν φασι τὸν τότε Ἀλκιβιάδην πρὸς τὸν τοῦ Κλεινίου πυνθάνεσθαι, παρ' ὅσον τοῖς ἄλλοις ἐπιτρέχει, ὃν ὑπέρφιλον ἔσχε τὸν Ἀλκιβιάδην. τοῦτον δὲ ὁ πόλις ὁ φιλεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀγαπᾶσθαι

manſuetudinem & morum facilitatem quibuſuis accedentibus expoſitam, ipſe hauddubiè alijs uerbis celebrabis, paulò pòſt harum rerum facto periculo. Atq; ut mireris impenſius, ex una eademq; familia ſunt pater & filius. Alter quidē nō alius q̄ ſi Solonē, aut Periclē, aut Ariſtidē animo conceperis: alter uerò filius, te ſaltē cōſpectū actutū domū abducturus eſt. Adeò præſtanti corpore uiſendus eſt, & maſcula quadā forma decorus & amabilis. Quòd ſi modo ore uocem ſoluto loqui inceperit, ducet te reuinctum ab auribus. tantam dicendi uenerem, et uerborum ſuauitatem iuuenis in lingua ſitam poſſidet. Quinetiam uniuerſa ciuitas ad audiendū inhiat, quoties ad populum uerba facturus progreditur: cuiuſmodi aiunt Athenienſibus quondam accidiſſe in Cliniæ filio adamando, præterquam quòd nō multo pòſt eos amoris ſummè pœnituerit, quo Alcibiadem n. cōplexi fuerant. Porrò hunc non ciuitas ſolùm arctiſſimè diligit, uerumetiam reuerenter habere nō

dedigna-

ἥλιε ἄξιοι. καὶ ὅλως, ὧν τοῦτο ἡμῖν δημόσιον ἀγαθὸν ὄφι, καὶ μέγα ὄφελος ἅπασιν, ἀνὴρ ἥκει. ἃ δὲ αὐτὸς τι, καὶ ὁ παὶς αὐτὸ, δέξασθέ σε, καὶ φίλον ποιήσασθε, πᾶσαν ἕξεις τὴν πόλιν· καὶ ὅπως ἅπασι χρὴ τῶν χάριτος μόνον, καὶ ὅτι ἐν ὑμῖν ἐυδαιμόσιμα τὰ σά. ταῦτα νὺ τὸν Δία ἅπαντες ἐλέγομεν, ὡ χρὴ καὶ ὅρκιον ἐπάγειν τῷ λόγῳ· καί μοι, εἴ τι πῇ μελλοίμεν, τὸ μέλλοντον ὑπερβαίνειν ἐλεύξεσθαι, οὐχ ἅδρας τούτων, ἀλλ' ἀμβολᾶς ὄφ' ἡμῶν, ὡς ἐ κᾶς φασὶν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὴ κάμνειν μενεῖν, πάντα δὲ πράττειν, καὶ λέγειν, ὡς φίλοι ὑμῖν τοῖσδε γένοιντο. ὧν γὰ τῶν ὑπάρξει, εὐδαιμα πάντα, καὶ πλὴς ἔσται, καὶ λειπνύσωμεν ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λιμὼν πλησίον.

dedignatur. In summa, unicum hoc nobis populare bonum est hic uir, & ingens commoditas omnibus. Hic si te & eius pater susceperint, & tecum amicitiam & societatem fecerint, totam ciuitatem deuinctã habebis. Tantum autem ad illum manus extendenda est, nec amplius res tuae erunt in ambiguo. Haec per Iouem ab omnibus dicebantur, etsi iureiurando oratio mea mihi cõfirmanda sit. Ac mihi iam earum rerum facienti periculum, ne minimam quidem partem dicendo assecutus esse uideor. Itaq; neq; desidiae, neq; moraе indulgendae locus est, ut ait Poeta Ceius, uerùm omnes rudentes pariter mouendi sunt, praeterea nihil non dicendum & faciendum, quo in amicitiam illorum insinuemur. Quod quidem si ex sententia consecuti fuerimus, tranquilla sunt omnia, & nauigatio non improspera, ac mare placidũ, & portus in proquinquo constitutus.

Annotationes.

a Hoſpes.) Aut hoſpitũ excipiẽdorũ præfectus. Suidas: ξένους ἐκάλει, τοὺς τεταγμένους, εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους, ἐξ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. id eſt: Proxenos appellabant, qui eſſent hoſpitibus excipiendis præfecti. Hic enim erga peregrinos humanitatis laudem & imaginẽ continet. b Anacharſides.) Vide huius uitam & epitaphium apud Laertium. Nam is Scytha natus, inter celebres philoſophos habitus eſt Athenis, de quo fertur epigramma hoc Ioannis Alexandri Briſicani, ad Ioannem Fabrum:

Hoſpes, Anacharſis Scythicis egreſſus ab oris,
(Nam patriæ morum eſt nomine uictus amor)
Multorum mores, multorum uidit & urbes:
Nempe Ithaci fertur laus ea prima ducis.
Tandem animi linguæq; ut cultum abſolueret, urbem
Cecropiam celeri pergit adire gradu.
Atq; iſthic ſimili Græcorum ornatus amictu,
Nam Scythiæ dederat cætera cuncta ſuæ.
Viuendi non pauca exempla accepit Athenis:
Vrbs equidem exemplo ſæpe iuuare ſolet
Dogmata tum magni didicit conſulta Solonis:
Sic tacitas uires ſæpe magiſter habet.
Idem hoſpes Latijs nunc ſe quoq; finibus infert,
Romana immutans pallia Græca toga.
Illi, igitur qui mos tuus eſt me interprete, amicos,
Pande fores, placido ſuſcipe & hoſpitio.
Certè hominem ſic iſtuc cupiat quod dicitur eſſe,
Sincera hoſpitij teſſara ſola facit.
Quòd ſi illam improbitas morum, faber optime, frangat,
Non uideo quid'nam turpius eſſe queat.

c Non fuit.) Exempli narratio, qua quos laudare inſtituit, cum ueteri Solone comparat, eosque quaſi omnium aliorũ inſtar quoddam facit. d Octipedes.) Scythico prouerbio dicebantur, quibus ruſticanę tantum opes erant, quique duos poſſiderent boues, & currum unum. Inter opes enim ruſticanas, præcipuè recenſet Heſiodus libro ſecundo, Operum & dierum

dierum τὸν βοῦν ἀροτῆρα, id est bouem aratorem. e Ablegare.) Morem hunc mittendi ad Zamolxim, scribit Herodotus in 4. Strabo in 7. & Suidas in dictione Ζαμόλξις. f In Ceramico.) Locus erat Athenis, ubi, qui in bello cecidêrãt, sepeliebantur: autore Suida. Meminit & Pausanias in Græcia, Attica, & Lucianus in Piscatore. Itẽ in Meretricio Melissæ & Bacchidis, ubi pro loco, in quo meretrices habitabant, capitur. g Atque ex his ipsis Atticis.) Athenienses se dicebant esse αὐτόχθονες, quasi interrigenas dicas, ex ipsa terra genitos, ipsius terræ alumnos, indigenas. Aiunt Erichtheum ex terra editum, prębuisse argumentum, ut Athenienses, quibus is imperarit, terra item geniti censerentur, ac nominarentur αὐτόχθονες, sicuti etiam docuit Plato. Proinde eius rei symbolum τεττίγας, id est cicadas aureas solitos gestare, dictosque co nomine Tettigophoros. Etenim eiusmodi traditur animalis origo. Cuius rei testis quoque locupletissimus est Thucydides historia prima, id quod Virgilius, in Cyri indicat:

Aurea solenni comptum quem fibula ritu.

Mosopio erecti, nectabat dente cicadæ Meminit & Iustinus libro secundo, & Demosthenes in Oratione πρὸς τὴς παραπρεσβείας: μόνοι γὰρ τῶν πάντων αὐτόχθονές ὑμεῖς. Tertullianus in libro De uelandis uirginibus. Athenęus in lib. β δειπνοσοφιστῶν. Verùm omnium copiosissimè, interpres Aristophanis in Nubibus: οἱ μὲν παλαιοὶ κατὰ τὸν ὁπλίτην, τῶν τεττίγων χρυσῶν ἐχρῶντο τιττίγιον τεκμήριον, ὅτι αὐτόχθονες ἦσαν, & c. Quo loco citat & Thucydidem eius rei authorem. h Itaque huius negotiationis.) Cicero lib. tertio Officiorum, mercatum bonarum artium appellat. Max. Tyrius Platonicus, Sermone 17 scribit, Pythagoricos honestam mercaturam in Græciam misisse, nempe ex Italia scientias quasdam Athenas usq; Plato in Sophista & in Pythagora, docet longe nos attentiores esse debere in disciplinis, quàm in alijs mercibus emendis. In eundum modum & Isocrates admonet, esse longe quàm turpissimum mercatores immensa maria transmittere, quo facultates suas augeant, & adolescentes neutiquam industriæ contendere, quo rectam animi constitutionem è bonis studijs assequantur. i Sed age.) Per suos deos unaquęque gens iurare consueuit. Scytharum dij sunt Acinacis, Zalmois & Ventus. uide Lucianum in Toxaride. k Siquidem

aio.)

aio.) Adaptatio suæ causæ. l Insularis ille.) Telemachus, scilicet ex insula Ithaca, Homerus Odiss. Δ Menelai domum ex auro, electro, argento & eborę concinnatam, cum stupore quodam miratur. m Duo tamen.) Collatio & amplificatio personarum. n Alcibiadem complexi.) Hoc abundè scibit Plutarchus in Alcibiade, Aristophanes in Ranis, & Val. Maximus lib. 7 De sapienter factis & dictis.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

QVOMODO HISTORIA SCRIBENDA SIT,

Iacobo Mycillo interprete.

ARGVMENTVM.

Didascalicus liber est, continens præcepta ac regulas de historia scribenda. Diuiditur autem in duas partes. In priore exposito fine seu officio Historici, & confutatis ijs qui duplicem Historiæ finẽ faciunt, utile uidelicet & delectabile, mox uitia recensetur, quæ tum in uerbis & compositione, tum in ipsis rebus uitada sit, & hoc sub exemplis aliorum, quo quique modo aut genere peccarint, ostendendo. In posteriore autem parte primùm quæ afferre ad hanc rem, quæque antea quasi domi suæ comparata habere debeat is qui ad scribendam historiam accedit, exponit. Deinde regulas primùm de rebus, deinde de expositione & phrasi uerborum, postremò & de partibus operis tradit, etiam hic exemplis aliorum præcepta sua confirmando. Orditur autem ab occasione, quam collatione Abderitici morbi amplificat.

ABDE-

Βδηρίταις φασὶ, Λυσιμάχου βασιλεύοντος, λιμοῦ τινος ἐν τῷ τόπῳ γενομένου, ἐνόσησε τὴν πρώτην ἅπαντας, ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρξαμένους ἡμέρας, καὶ μάλιστα περὶ τὴν πυρετώδη, περὶ δὲ τὴν ἑβδόμην, τοῖς μὲν αἷμα πολὺ ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, τοῖς δὲ ἰδρὼς ἐπιγενόμενος πολὺς, καὶ οὕτως ἔλυσε τὸν πυρετὸν, ἐν γήρᾳ δὲ πάλιν περιῆν τὰς γνώμας αὐτῶν. ἅπαντες γὰρ ἰσοπαγῆ δίαν παρεπαίοντο, καὶ ἐμβᾶσι ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα ἐβόων, μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομάδαν ἐμανύθανον, καὶ τὴν Περσῶν διεξήεσαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ πόλις ὠχρὰν ἅπασαν εἶχε, καὶ λειπόψυχον. τὴν ἑβδομάδα δὲ ἐπέκυρσε θρασωδῶν. Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε, κἀνθρώπων ἔρως,

Abberitis a aiunt Lysimacho iam regnante morbum b incidisse, optime Philo, huiusce modi quendam: Febricitari principiò quidem cœpisse per urbem uniuersos, primo statim die febri continua ac ualida grauiter correptos. Circa septimum autem diem alijs quidem multus è naribus profluens sanguis, alijs uerò exortus sudor, etiam ipse immodicus, febrim dissoluit ac finijt. Cæterùm ridicula quadam perturbatione mentes illorum idem hic morbus inuoluit. Omnes enim quasi ad Tragœdias c agendas impellebantur, & Iambica personabant, multumq; uociferabatur. Maximè aũt Euripidis Andromedã cãticis referebant, et Persei sermonẽ per uices recitabãt. Plenaq; adeò ciuitas erat pallidis et macilẽtis illis septimanis Tragœdis notum illud:

Ἦ ὦ tyranne hominũq; diuorũq;, Amor,

Mi

καὶ τἆλλα μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ τοῦτο ἐπὶ πολύ, ἄχρι δὴ χειμὼν, καὶ κρύος δὴ μεγαγχόμενον, ἐπαυσε λυποῦντας αὐτοὺς. αἰτίαν δὲ μοι δοκεῖ τοιούτῳ παρασχεῖν Ἀρχέλαος ὁ τραγῳδιοδιδάσκαλος. συνδοκιμῶν τότε, μισοῦντος θέρους, ἐν πολλῷ τῷ φλογμῷ τραγῳδήσας αὐτοῖς τὸν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρέξαι τι ἀπὸ τῆς θεάτρου τοὺς πολλούς, καὶ αὐαγέντας ὕστερον, ὅτε τὸν τραγῳδίαν παρολισθαίνειν, ἐπιπολὺ ἐμπιπλοχωρήσαι τὴν Ἀνδρομέδαν τῇ μνήμῃ αὐτῶν, καὶ τὸ περὶ σοῦ ἔτι σοὶ τῇ Μεδούσῃ, τὸν ἑκάστου γνώμονα περιστοιμένου. ὡς δ' ἦν, φασιν, ἐνὶ παραβαλεῖν, τὸ ἀβδηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος τὴν νῦν τοὺς πολλοὺς τῶν πεπαιδευμένων περιελύνθει, οὐχ ὥστε τραγῳδεῖν· ἐλαττον γὰρ τοῦτο παρῆσαν, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, ὑφ' ἑαυτοῖς κατισχυμένοι, ἀλλ' ἀφ' ὧν δὴ τά ἐν ποσὶ τοῦτα κεκίνηται.

Et cætera quæ sequuntur, magna uoce exclamãtibus, & hoc in longum usq; donec superueniente iam hye me, frigus nimium obortum ab insania ac nugis istis cohiberet ipsos. Causam uerò eius rei uidetur mihi præbuisse Archelaus Tragicus poeta, qui illis temporibus celebris erat, qui media æstate, multoq; æstu, Andromedæ fabulam ipsis egerat, ita ut multi ex theatro redirent febricitantes, & mentibus euersi postea in eandẽ Tragœdiam delaberentur, obuersante illorum memoriæ Andromeda, ac Perseo unà cum Medusa singulorũ animis & cogitationibus obuolante. Vt igitur alterum cum altero comparetur, quemadmodum uulgò dicunt, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore pleroſq; doctorum inuasit: non ut ipsi quoque Tragœdias agant. nam in hoc minus delirarent, alienis Iambicis, ijsq; haud malis occupati: sed ex quo obuia illa, et uelut ante pedes expositæ semel

ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ βαῦμα, καὶ ἃ συνέχεεν νίκαι, ἀλλὰ ὅστις οὐκ ἱστορίαν συγγράφει. μᾶλλον δὲ Θουκυδίδαν, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες, καὶ ὡς ἕοικεν, ἀληθῆς ὧν ἕν ἐκεῖνο, τὸ Πόλεμος ἁπάντων πατὴρ, εἴ γε καὶ συγγραφίας τοσούτους ἀνέφυσεν, ὑπὸ μιᾷ τῇ πλευρᾷ. ταῦτα τοίνυν, ὦ Φιλότης, ὁρῶντά καὶ ἀκούοντά μι, τὸ τῆς Σινωπίως ἐκεῖνο ἐσῆλθεν· ἐπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπιλαύνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο, καὶ ἐν ὄργῳ ὄντων· ὁ μὲν ὅπλα ἐς παρασκευάζων, ὁ δὲ λίθους παραφέρων, ὁ δὲ ὑποδούμενος τὸ τεῖχος, ὁ δὲ ἐπαλξεις ἐπισκευάζων, ὁ δὲ ἄλλος ἄλλό τι τῶν χρησίμων ὑπηργῶν. ὁ δὲ Διογένης ὁρῶν ταῦτα, ἐνεὰ μελέτην ἔχων ὁ, τι καὶ πράττοι (ἐδόκει

semel moueri cœpere, puta bellum istud aduersus Barbaros, & uulnus in Armenia acceptum, continuæq; victoriæ illæ, nemo unus iam est qui non historiam scribere uelit: imò uerò Thucydides, & Herodoti, & Xenophontes, cuncti nobis facti sunt: &, ut apparet, uerum illud tandem fuit, quod dicit: Bellum omnium pater est: quādoquidem & historiarum scriptores tam multos procreauit, idq; una hac plaga. Hæc igitur, ô amice, posteaquam uidi rem atque audirem, Sinopensis illius in mentem uenit. Quando enim Philippus rex ferebatur cum exercitu iam aduentare, Corinthij omnes trepidi turbari cœperunt, & pro se quisque sedulò facere: alius quidem arma apparando, alius autem saxa comportando, alius muros ciuitatis reficiendo, alius propugnacula & turres suffulciendo: denique alius aliud aliquid quod ad rē pertineret, subministrādo. Diogenes autē hæc aspiceret, quoniam ipse nihil haberet quod ageret

(ἐδεὶς γὰρ αὐτῷ ἐς ἄλλ' ἐχρῆτο) δια-
βὰς μάλα σπουδῇ περὶ αὐτὸν τὸν πίθον, ἐν ᾧ ἐτύγχανεν εἰσῶν, ἄνω κάτω τοῦ Κρανίου· καί τινος τῶν συνόντων ὁρμενίου, τί ταῦτα ποιεῖς, ὦ Διόγνητε; φησίν, ἔφη, κἀγὼ τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος ἀργὸς δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐργαζομένοις. καὶ τὸς ὅς, ὦ φίλτατε, ὡς μὲ μόνον ἔφων ἔλιν ἐν ἔτῳ πολυφόρῳ τῷ καιρῷ, μηδ' ὥσπερ καὶ μικὸν ἀφυφόρημα, κιχνὸς σεσαπῇ παραφορεῖμαι, παλῶς ἔχειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατόν μοι πυλίσαι τὸν πίθον, ἐχ ἱστορίαν συγγράφειν, ὅτ' πράξεις αὐτὰς διεξέναι. οὐχ οὕτω μεγαλόστολος ἐγὼ, μηδὲ τοῦτο δέδοικε περὶ ἐμοῦ. οἶδα γὰρ ἐλίνος ἐκίνδυνον, εἰ κατὰ τῶν πετρῶν κυλίει τις, κὰ μάλιστα οἷον τὸμὸν τοῦτο πιθάκνιον,

(nemo enim ipsum ad ullū aliquod ministerium adhibebat) cincto circum se pallio, seriò admodum & ipse dolium suum, in quo tum forte habitabat, sursum ac deorsum per Cranium uolutare cœpit: ac rogante quopiam ex familiaribus, &, quid hoc, inquiente, Diogenes agis? Voluto, respondit ille, etiam ego dolium meū, ut ne solus ocioſe feriari uidear inter tot laborātes. Et ego igitur, ô Philo, ut ne solus mutus forem in hoc loquaci ac strepero seculo, neque perinde ac comicum aliquod satellitium cum silentio hians præterueherer, nō abs re factum me esse arbitratus sum, si quoad possibile mihi esset, etiam ipse dolium uolutarem: non historiam scribendo, neque etiā ipsas res gestas commemorando: non ita temerarius equidem sum, neque etiam hoc de me timeas licet. Noui enim quantum periculum hoc sit, si quis per saxa ac rupes uolutet, & maxmè tale, quale meum est doliolum, ne ualidè

θη, οὐδὲ παύσω κατορθῶν καὶ πραγματευόμενον· δήσει γὰρ αὐτὴ καὶ μᾶλλα πρὸς μικρόν τι λιθίδιον προσπαίσασα, συλλήψῃ τὰ ὕφαιμα. τί δῆτ' ἐγνωσμένον μοι; ἢ ὅπως ἀσφαλῶς μεθήξω τὰ κίμα, αὐτὸς ἐγὼ βέλτιστος, ἐγὼ σοι φράσω. τοῦ μὲν κατανοῦ, καὶ νύμφη, καὶ φρουτίδων, ὅσαι τῷ συγγράφειν ἐναισιμοῦξέωμεν, οὐδὲν ἡμαρτῆν, οὐ ποιῶν· παραίνεσιν δὲ τινα μικρὰν, καὶ ὑποδήσασθαι τούτοις ὀλίγας ὑποδήσομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς παυσάμενοι αὐτοῖς τῆς οἰκοδομίας, ἃ καὶ μὴ τῆς ἐπιγραφῆς, ἄμφω γε τῷ λακτίζειν τοῦ ψιλοῦ προσαφάμενον. καί τοι οὐδὲ παραίνεσιν οἱ πολλοὶ λίαν οἴονται σφίσιν ὑπὸ τὸ πρᾶγμα, οὐ μᾶλλον, ἢ τίχνυς τινὶς ὑπὸ τὸ βαλίσιον, ἢ βλίτον, ἢ ἰδίαν· ἀλλὰ πάνυ ἑκὼν καὶ προχείρως, καὶ ἕκαστος ἂν ἐθέλειν, ἱστορίαν συγγράψαι, ἐν τις ἐμέλλησεν, τὸ

ne ualidè quidem satis etiã fictum ac coctum, adeò ut si quis exiguum aliquem lapillum ipsi illidat, statim admodum testæ colligendæ il li sint. Quid igitur decretũ mihi est? & quo pacto belꝝ lum tutò capessam, ipse extra teli iactum constitutus? Dicam equidem tibi. A' fumo s quidem, & fluctibus, & curis, quæcunq; historiã scribentem circũstant, abstinebo meipsum: admonitio nem autem quandam partuam, et præceptiones hasce modicas scribentibus subministrabo, ut exædificationi saltem unà cum illis adsim, etiãsi ab inscriptione abfuero, summo tantum digito uidelicet lutum attingendo. Quanquam neq; admonitione plerique opus esse sibi ad hanc rem putant, nõ magis quàm arte aliqua ad uadẽdũ, aut uidẽdũ, aut edendũ, sed planè facillimũ ac prõptũ, & cuiuslibet homi nẽ esse existimãt historiã scribere, si quis modo exponere

τὸ ἐνυπνίον ἀνώνυμον. τὸ δὲ, ὦ βέλτιστε, καὶ αὐτὸς, ὦ ἑταῖρε, ὡς ὁ τῶν συμπαιζομένων, οὐδὲ βαδύμως σωτηρίως δυνάμενόν τοῦτ' ὄφελος, ἀλλὰ δὲ τι καὶ λόγοις καὶ ἄλλῃ, παλαιᾷ δὲ φρονήσει καὶ μελέτῃ, ὧν τις, ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα συγγράψει. οἶδα μὲν ἐγὼ ὀλίγους τινὰς αὐτῶν ἐπαγρεύσων, ἐνίοις δὲ καὶ πάνυ ἐπαχθὴς λέξων, καὶ μάλιστα, ὁπόσοις ἄνωθεν τέλεσται ἔλη, καὶ ἐν τῷ κοινῷ λελειπται ἡ ἱστορία. ἀλλὰ καὶ ἐγένετο τῶν τότε ἀκροασαμένων, μανίαι· εἰ γε ἐλπὶς ὡς οἱ τοιοῦτοι μεταποιήσουσιν, ἢ μεταγράψουσί τι τῶν ἤδη ἐκ πυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐν τοῖς βασιλέως αὐλαῖς ἀπακαμένων. ὅμως δὲ εὐχόμην καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐπάνους ἀφῖχθαι, ἵν' εἴ ποτε πόλεμος ἄλλος συγκαίῃ, ἢ Κελτοῖς πρὸς Γέτας, ἢ ἐν-

uerbis possit quod utcunque in mentem uenit. Cæterum & nosti & ipse, ô amice, quòd hoc neq; facillimorum quippiam sit, neque eorum quæ negligenter ac temerè componi possunt, sed si quid aliud quid usquam inter ea quæ oratione tradũtur, multa cura opus habet, hoc certè habet, si quis, ut Thucydides ait, historiam quasi perpetuam possessionẽ adornet. Scio igitur paucos fore, quos mea hæc oratio cõuertet, imò quibusdam etiã molestus uidebor: illis maximè, quibus iam opus suum absolutum est, & historia in publicum emissa. Quòd si uerò etiam laudata est ab iis qui tum audierunt eam, insania profectò fuerit speraré illos immutaturos aliquid, aut transcripturos esse eorum quæ iam semel edita atque auctorata, et quasi in regiam aulam relata sunt. Sed tamen non abs re fuerit, etiam eos ipsos admonere hic, ut si quando bellum aliud exortum fuerit, uel Galatarum contra Getas,

uel

Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίους (οὐ γὰρ πρὸς ὑμᾶς γε τολμήσειν αὖ τις, ἀπαύστων ἤδη πυκεμμένων) ἔχοιμ' ἂν εἰπεῖν σωτιβύκαι, τὸν ναυτικὸν τοῦτον προσάγοντες, ὧν πρὸ γε λέξη αὐτοῖς ἐρδίως ἔσται. ἐὰ δὲ μὴ, αὐτοὶ μὲν πρὸ τότε τῷ αὐτῷ πήχει, ὥσπερ νῦ νῶν, μετρήσουμεν τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς δὲ ἐ πάνυ ἀνιάσεται, ὧν πάντες Ἀβδηρῖται ἰκάντες Ἀνδρομέδαν γραγῳδῶσι. Διττὸς ὢν τρόπος τῆς συμβολῆς ὄργε· τὰ μὲν γὰρ ἀρρώδια, τὰ δὲ φόβου ἀπάσης, φησὶ, πρῶτα ἅπαντα ἃ τινα φυτικῶν τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, πρὸ ὧν μάλιστα καθαρὸν ἔπεται, εἶς χρόμον, ἐν ᾧ ἂν ἁμάρτοι δὲ ὁρᾶς, νῦ ἵνα· αὐδὲ ἀγόμενος, ἀρχῶ τι εἶναι αὐτῷ ἀρπὶ ὧν, πρὸ τάξιν ὧν τινα τῶν ὄργανε ἐφαρμοσόμενον, νῦ μέτρον ἑκάστε, uel Indorũ contra Bactrianos (neque enim aduersum nos puto quisquam aliquid mouere sustinebit, cunctis iam perdomitis & sub iugum missis) melius ac rectius componere tamẽ possint adhibita hac quasi quadam regula, si modò recta eadem ipsis uidebitur: sin minus, ipsi quidem tamen eodem cubito, quemadmodum & nunc, metiantur negocium: medicus autem non admodum ægrè feret, si omnes Abderitæ isti uolentes ac ultrò Andromedæ fabulam agant. Porrò quando duplex huius consilij opus est (alia enim eligere ac sequi docet, alia uerò uitare) principiò age dicamus quænam fugienda sint ei qui historiam scribet, & à quibus integrum ac purum maxime præbere se debeat. Deinde quibus rebus, utendo non aberrauerit à recta uia & eò quo tendit, ducente: nempe quo exordio incipiendum sit, quo ordine res quæque iungendæ inter se & componendæ sint, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immoran-

σι, καὶ ἃ σωφρονέστερον, καὶ οἷς
ἂν διαφέρεσθαι, καὶ ὅσα παρα-
καλεμαῖον ἄμεινον, ἢ ὅπως
ἐμπλωδῆσαι αὐτὰ, καὶ σωφρ
μόσαι. ταῦτα μὲν, ἢ τὰ τοι-
αῦτα ὕστερον, νῦν δὲ τὰς πα
πίας ἥδη ἐπιμνήσθη, ἐπόσα τοῖς
φαύλως συγγράφουσι παρα-
πολυδῆσαι. ἃ μὲν οὖν κοινὰ
πάντων λόγων ὄγκῳ ἁμαρτή
ματα, ἐν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ
καὶ διανοίᾳ, καὶ ἐν ἄλλῃ ἀνεπ
νίᾳ, μακρόν τε ἂν εἴη καταλέξαι,
καὶ δι' περιόντος ἐπιδιώκειν
οὐκ ἐπίδιον. ποινὰ γάρ, ὡς ἔοικε,
ἁπάντων λόγων ὄγκῳ ἁμαρτή
ματα, ἐν τε φωνῇ καὶ ἁρμο
νίᾳ, ἃ δὲ ἐν ἱστορίᾳ διαμαρτά
νουσι, τὰ τοιαῦτα ἂν δύροις
ἐπιτηδῶν, οἷα πᾶσι μοιλάο
μεν ἀκριβοῦν ἐθέλειν, καὶ μά
λιστα, ὧν ἅπασιν αὐτοῖς αὐτα
πιτάσης τὰ ὦτα. οὐκ ἄπαυ
στον δὲ, μεταξὺ καὶ ἀπομνημο
νεῦσαι ἐνίοις, παραλέγματος
ἕνεκα, τῶν ἄλλων ὅτω συγγε
γραμμένων. καὶ πρῶτον γε
νᾶνο,

dũ, et quæ cursu præterueheꝫ
satius sit, quomodo exponen
da eadẽ et coaptãda sint. At
que hæc quidem & his simi
lia posteriore loco tracta-
bimus, nunc autem uitia ea
commemorabimus, quæ ma
lè scribentes aut componen
tes sequi solent. Quæ igitur
cõmunia k scriptorum uitia
sunt, in uerbis, in sonoritate,
in sententia, & cæteris malè
et inscitè cõpositis, longũ fue
rint persequi, & à præsen-
ti instituto etiam alienum.
Nam communia, ut dixi, o-
mnium sermonũ uitia sunt,
quæ in uerbis & concinni-
tate uocum peccantur. Quæ
uerò in historia perculiari-
ter quidam peccant, ea faci
lè deprehendas obseruando:
id quod & mihi sæpenume
ra usu uenit, inter auscultan
dum, & maximè si omni-
bus illis aures apertas præ-
bueris. Sed non intempesti-
uum fuerit interea etiã ex-
empli causa quædã eiusmodi repetere et cõmemorare, quæ
iam ita composita atque edita habentur. Ac primùm qui-
dem

ἐπᾶνε, ἀλλὰ μὴ ἁμαρτάνωσιν, ἐπισκοπῶμεν. ἁμαρτάνουσι γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῶν ἱστορῶν τὰ γιγνόμενα, τοῖς ἐπαίνοις ἀφ' ὑπερβολῆς πράξεων διαφθείροντες, τοὺς μὲν εἰκόνας εἰς ὕψος ἐπαίροντες, τοὺς πολεμίους δὲ πρὸς τὴν μηδὲν κατάρριπτοντες, ἀγνοοῦντες ὡς ὁ σφόδρα τῷ ἐλάττονι δοὺς ἐπιτείχισμα καὶ διατετάχισται ὁ ἐναντίος πρὸς τὸ ἐγκώμιον. ἀλλά τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ δόξῃ αὐτοῖν, καὶ τὸ τῶν μουσικῶν μὲν τὸν, ἀλλὰ διὰ πασῶν ὄντι πρὸς ἅπασαν, ἃ γε τῷ μὴ ἐγκωμιάζοντι μόνα ἐνδέχεται μέλη, ἐπισῶν ἐπαύσασα, καὶ σύμφωνα τὰ ἐπὶ τὸν ἐλθόντα, καὶ ὁ ψυχαγωγὸς ὑπάρχει τυχὸν τέλος, ὀλίγου ἂν φροντίσειεν· ἐὰν δὲ ἐκ ἂν τι ψυχαγωγὸν ἐμπέσῃ ὁ ἱστορία, ἐὰν ἀκριβῶν ἀνάσχεται, οὐ μᾶλλον, ἢ τῶν ἀρτηρίαν ἰατρῶν παῖδες φασὶ τὸν βηχᾶν πεφεύξεσθαι. καὶ τι δὲ καὶ τῶν κατεπουδ-

dem illud, quãtum peccent, cõsideremus. Nam plerique ipsorum neglecto eo ut rem ipsam perinde ut gesta est exponant, in laudibus Imperatorum et ducum immorantur, suos quidem in cœlũ extollentes, contrà autem hostes ultra modum deprimentes, ignari uidelicet quòd non angusto aliquo Isthmo diuisa & interfepta sint historia & encomium, sed magno quodam muro per medium cunte distincta, & musicorum illud, ἀπὸ διὰ πασῶν, hoc est, bis per omnes chordas, quod dici solet, inter se distant. Siquidem ille qui encomium scribit, hoc unum spectat, ut quibuscunq; modis posßit, eum quem laudãdum suscepit, extollat atque oblectet: etiamsi per mendacium forte id cõsequatur quo tendit, parum id curat. At cõtrà historia nihil falsum inferi sibi, ne pauxillum quidem permittit, non magis quàm arteriam dicunt medicorũ pueri, eã quæ trachea ßue aspera uocatur, quicquam potus aut cibi in se recipere.

ξει ἀγνοεῖν ἐοίκασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων ἄλλως ὑποσχέσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι, ἰσορροπίας δὲ ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀπραγμοσύνη ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος οὗτος, τὸ λόξιον τῷ ποιητῇ. ἐνθεος γὰρ, καὶ κατόχος ἐκ Μουσῶν, καὶ ἵππων ὑποπτερίων ἅρμα ξαίξειδαι δοκῇ, καὶ ὑφ' ὕλατος ἄλλως, ἢ ἐπ' ἀὐδρίκων ἀέρων θοροῦσι μένος ἀνάβιβάσηται, φθόνος οὐδείς. ἐνὶ δ' ὁπόταν ὁ Ζεὺς αὖ τῶν ἀπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀνακρεμάσας, ἀέρᾳ ἐμοῦ γῆν καὶ θάλατταν, ἀιδίοισι μὴ ἀποῤῥαγείσας ἑκάστης, σωρεύσῃ τὰ πάντα κατηνεχθέντα, ἀλλὰ καὶ ἀγαμένοντα ἐκανόν φαι βέλεσιν, ἐδὲς ἢ κωλύσων, Διὶ μὲν αὐτὸν ἐμοῖον ἀνακτίων νεφελῶν, καὶ τὰ ἐμματα, τὸ σφέτερον δὲ, τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Ποσειδῶνι, τῶν δὲ ζώνων, τῷ Ἄρει, καὶ ἕλως,

Rursum nescire ijdem uidentur quòd & poeticè quidem & poemata aliud promittunt, aliud historiæ, regulasq; diuersas habent. Nam illic quidem libertas nullius alterius arbitrio subiecta est, unaq; hæc lex est, quicquid poeta ipsi uisum fuerit. Diuino enim spiritu agitur, & à Musis dependet, illarum numine afflatus: & siue equos alatos currui iungere uoluerit, siue alios super aquam, aut in summas aristas cursurus per illas attollet, nemo uetat: neque etiam quando Iupiter ipsorũ ex una catena alligata in sublime attraxerit pariter terram & mare, quicquam ex eo sibi metuunt, ne uidelicet dirupta illa conterantur, ac pereãt omnia illa deorsum præcipitata. Sed & si Agamemnonem laudare uolunt, nemo prohibet quo minus illum Ioui similem faciant, & quod ad caput, & quod ad oculos pertinet: quod autem ad pectus attinet, fratri ipsius Neptuno, & quod ad balteum, Marti & omnino

ἅλως, σώφιτον ἐκ παίδων διὰ
πάντων γεγράφθαι δεῖ, τὸν Ἀτρέως τὴν
Ἀερόπης. οὐ γὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεύς,
οὐδ' ὁ Ποσειδῶν, οὐδ' Ἄρης, μό-
νος ἕκαστος ἀναπληρῶσαι
τὸ κάλλος αὐτός. ὁ ἱστορία δ',
ὧ τινα κολακείαν τοιαύτην
προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ ποιη-
τικὴ γίγνεται, τῆς
μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐ-
στερημένη, τῷ λοιπῷ δὲ τῷ
ματαίῳ γυμνὴ τῶν μέτρων,
τὴν δὲ αὐτὴ ὑπόσημος ἐκφαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλ-
λον δὲ οὐδὲ μικρὸν τοῦτο κακὸν,
ἐὰν μὲ ἀλλότριος τις χωρίσῃ τὰ ἱ-
στορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ'
ἐπεισάγῃ τῇ ἱστορίᾳ τὰ τ' ἐτέ-
ρας κομμώματα, τὸν μῦθον,
καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ τὰς ἐν
τούτοις ὑπερβολάς. ὥσπερ ἂν
δέ τις ἀθλητὴν τῶν κατὰ τοῦτον
τὸν, καὶ νομιζομένων, ἀνίνων,
ἀλείφοι βρεβάλοι, καὶ τῷ ἄλ-
λῳ

omnino compositum quendam ex omnibus dijs oportet esse filium illum Atrei & Aeropes. Neque enim sufficit Iupiter, neque Neptunus, neq; Mars, ut singuli illius pulchritudinem ac formam compleant. At uerò historia si quam huiusce modi adulationem recipiat, quid aliud quàm pedestris quædam poetice redditur, grandiloquētia ista uerborum carens: cæterùm reliquas illas præstigias ac uanitates nudas absque uersibus, & ob hoc etiam magis conspicuas ostentans? Magnum igitur hoc, imò magis plus quàm magnum uitium fuerit, si quis nesciat ea quæ historiæ propria sunt, ab ijs quæ sunt poetices, separare, sed introducit in historiam alterius ornamenta & fucum, fabulas uidelicet & laudes, & eos qui in his rebus ueritatis excessus fiunt: non secus ac si quis athletæ alicui istorum ualidorum & uehementer robustorum puro puram induat, ac cæteris ornamentis meretricijs eum

λῳ κόσμῳ τῷ ἔξωθεν, καὶ φύκιον ἐνσείβοι, καὶ ψιμύθιον, τῷ προσώπῳ, Ἡράκλεις, ὡς καταγέλαστον αὐτὸν ἀπεργάσατο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ ἐκείνῳ, καὶ ὁ τοῦτο φημι, ὡς οὐχὶ καὶ ἐπαινετέον ἐν ἱστορίᾳ ἐνίοτε, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον, καὶ μέτρον ἐπακτέον τῷ πράγματι, τὰ μὲν ἐπαχθῆ τοῖς ὕστερον αὐχυπασμένοις αὐτά. καὶ ὅλως, πρὸς τὰ ἔπειτα κατοπτέον τὰ τοιαῦτα, ἅπερ μικρὸν ὕστερον ἐπιλέξομεν. ἐοικε δὲ οὐδὲν καλῶς διαιρεῖν εἰς δύο τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ τέρπνον, καὶ χρήσιμον, καὶ διὰ τοῦτο ἀνακεῖσθαι καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τέρπνον, καὶ σύμφωνον τοῦτο ἐντυγχάνοντας, ὅτε ὅσον τἀληθὲς ἐμαρτύρησαν· πρῶτον μὲν κιβδήλῳ τῇ διαιρέσει χρώμενοι· ἓν γὰρ ὄργανον ἱστορίας καὶ τὸ, τὸ χρήσιμον, ὅπερ ἐν τοῖς ἀληθέσι μόνον σωάγεται, τὸ τέρπνον δὲ, ἄμεινον μὲν, exornet præterea et fuco et ceruſſa faciè eius oblinat. Vt enim, dij boni, omnino ridiculum redderet, deformando ipſum ornatu illo? Atqui non hoc dico, quaſi non & laudãdum in hiſtoria interdum ſit, ſed ſuo loco & tempore laudandum, modumq; rebus adhibendum eſſe censeo, ne qua moleſtia afficiantur ij qui in poſterum hæc eadem aliquando legent. Et in ſumma, ita hæc omnia moderãda ſunt, quaſi poſteris, non præſentibus ſcribãtur, ut & paulo poſt oſtendemus. Porrò qui o putant rectè diuidi in duo hiſtoriam, puta in iucundũ: et utile & ob hoc & encomiũ in eã introducunt, tanquam quod & iucundum ſit, & delectet legentes: uides nimirum quantum à uerò aberrent. Primùm quidem diuiſione mala atque adulterina utentes. Vnum enim opus eſt hiſtoriæ, & unus finis, utilitas, quæ ex ſola ueritate conciliatur. Iucundũ uerò ſi & ipſum proſequatur, melius quidè hoc, perinde

ἀὴ αὐτὸ παραπολυβύσας, ὥσπερ ἡ πάλη ἀθλητῆ, ἀ
λλὰ μὴ, ὀλίγα κωλύσει αὐ' Η-
ρακλέους γεγόναι Νικόστρα-
τον, τὸν Ισιδότε, γενναῖόν
ὄντα, ἢ τῶν αὐταγωνιστῶν τὸ
λαίφων ἀλκιμώτερον, ἀ αὐ-
τὸς μὲν ἄσχημ ὀφθῶναι
ἐν τῷ ὄψει, Αλκαῖ ὴ ὁ πα
λὸς, ὁ Μιλήσι, αὐταγωνίζε
το αὐτῷ, καὶ ὁρώμενος, ὥς φα
σι, τὸ Νικοστράτε ὦν. καὶ τοί-
νυν ἡ ἱστορία, ἀ μὲν ἄλλως τὸ
τέρπνὸν παρεμπορεύσατο,
πολλὰς αὖ τὸς ὀργάτας ἐπ-
σωάσατο, ἄχει δ' αὖ καὶ μό
νην ἔχη τὸ ἴδιον ἰητικὸς, λέγω
δὴ τῶν δ' ἀληθέως ἐράσιν,
ὀλίγων τῶ πάλλης φροντιῶ, ἔτι
κἀκεῖνο ἀπᾶν ἄξιον, ὅτι ἀλλ'
τέρπνὸν ἐν αὐτῇ τὸ νομιζῆ
μυθῶδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαί
νων μάλιστα πρόσαντες,
παρ' ἐπάτολυ τοῖς ἀκεύ-
ουσίν ὧ, μὴ τὸν συρφετὸν,

perinde ut si forma seu pulchritudo athletam: sin minus, nihil uetat ab Hercule prognatum esse Nicostratum illum Isidoti filium, generosus cum sit, & utroque colluctatore suo fortior, etiamsi ipse quidem quod ad faciem attinet, turpissimus uideatur: Alcæus autem formosus ille Mitesius colluctetur cum eo, amasius quoq; ut aiunt, ipsius Nicostrati existens. Quare historia siquidem obiter, & uelut auctarij modo, iucunditatem additã habeat, complures amatores ad se allicieti sed quatenus perfectum atq; integrũ, idq; solum habet, quod peculiare ac proprium ipsius est, ueritatis expositionem dico, non magnam pulchritudinis rationem aut curã habet. Præterea etiam illud

dicere q non indignum fuerit, quòd neque iucundum adeò in historia, quod ualde fabulosum est, & ad laudẽ maximè inclinat, utrobiq; auditoribus esse solet, dum non de fece hominum, ac multa promiscuaq; plebe hoc intelligamus,

sed

ηκὲ τὴν πολιὸν λῆμον ἐπινοῆσαι, ἀλλὰ τοὺς δικαστικοὺς, ηκὲ νὴ Δία συνοφαντικῶς προσίετε γε ἀκριβοσαμβόους, ὥς ἐν αὖ τι λάθοι παραδραμὸν, ὀξύτερον μὲν τοῦ Ἀργου ἐρῶντας, ηκὲ παντα χόθεν τὸ σῶμα τῷ, ἀργυραμοιβικῶς δὲ τῶν λιγομένων ἕκαστα βιτάζοντας, ὡς τὰ μὲν παρακεκομμένα σὺδὲ ἀπορρίπτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δόκιμα ηκὲ ἔννομα, ηκὲ ἀποβῦν τὸν τύπον. πρὸς ὃς ἀποβλέποντα χρὴ ηκὲ συγγράφειν, τῶν δ' ἄλλων ὀλίγον φροντίζειν, ηκὲν διαῤῥωγῶσιν ἐπαινοῦντα. ὡ δ' ἀμελήσας ἐπάνω, ὀδύνης πόδα τοῦ μιῤῥὸν πλὼ ἱστορίαν, μύθοις ηκὲ ἐπαίνοις, ηκὲ τῇ ἄλλῃ θωπείᾳ, τάχιστ' ἂν ἐμοίγε αὐτὸν βδρυάσαιο τῷ ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ· ἑωρακέναι γάρ που σε ἀνδρὸς γεγραμμένου, τῇ Ὀμφάλῃ δουλεύοντα, πάνυ ἀλλὰ-

sed de ijs qui iudicantium more, atque adeò, per Iouẽ, sycophantarum modo ausculant, quos nihil subtero fugere facilè poteſt, utpote ipſo etiam Argo acutius, ac toto corpore undiq; omnia intuentes, menſariorum autem more, ſingula eorum quæ dicuntur, accuratè ac diligenter explorantes, ita ut alia quidem uelut adulterina reijciant, ea uerò quæ proba ſunt & legitima, & quæ typum ſeu formam accuratè & expreſsè referũt, recipiant atque approbent. Ad quæ etiam reſpicere decet eos qui hiſtoriam componunt, aliorum autem nullam aut paruam habere rationem, etiam ſi rumpantur laudatores. Si uerò negleſtis hiſce ſtudebis hiſtoriam ſupra modum delectabilem facere, admixtis fabulis, laudibus, & cæteris huiuſcemodi adulationibus, celerrimè ſimilem illã reddes Herculi in Lydia. Vidiſſe enim alicubi te cõſentaneũ eſt, pictũ illum Omphalæ ſeruientẽ, atque

ἀλλότριον σκευὴν ἐσκευασμένον, ἐκείνῳ μὲν τὸν λέοντα αὐτοῦ παρειβλημένῳ, ἢ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα, ὡς Ἡρακλέα δῆθεν ὄντα, αὐτὸν δὲ ἐν κροκωτῷ καὶ πορφυρίδι ὄρια ξαίνοντα, ἢ πολὺ μᾶλλον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης τῷ σανδάλῳ. καὶ τὸ βίαμα αἰσχίστου, ἀφιστῶσα ἡ ἑδὼς τοῦ σώματος, ἢ μὴ προσιζάνουσα, καὶ τοῦ θεοῦ τὸ ἀνδρῶδες ἀσχημόνως καταβλωμένου. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπαινέσονται· οἱ ὀλίγοι δὲ ἐκεῖνοι, ὧν οὐ καταφρονεῖς, μάλα ἡδέως, καὶ ὅλῃ καρδίᾳ γελάσονται, ὁρῶντες τὸ ἀσύμφυλον καὶ ἀσύμμετρον, ἢ ἀνοικείωτον τῷ πράγματος. ἑκάστῳ γὰρ ἡδύ τι ἴδιόν τι, καὶ μὴ ἄλλῳ· ἃ δὲ τοῦτο ἀναλλάξειας, ἀπαλλὲ τὸ αὐτὸ παρὰ τῶν χρωμένων γίγνεται. ἐθέλοιμι δ' ἄν, ὅτι οἱ ἐπαινοῦντες ἐνίοτε μὲν ἴσως τέρποιεν, τῷ ἐπαινουμένῳ τοῖς

que admodum alieno ornatu ac habitu indutum, illa uidelicet pelle ipsius Leonina ueſtita, & clauam manu tenente, cōſ; Herculem ſcilicet præ ſe ferente, ipſo autem in crocoto & purpura lanam trahente, & uapulante ab Omphale ſandalio, &, quod turpiſsimum ſpectaculum eſt, ueſtitu cū corpore non conueniente, neque ad proportionem illius quadrante, atque ipſo deo uirilem illum corporis habitum turpiter adeò effœminante. Ac multi quidem fortaſsis etiam hæc tua laudabunt: pauci uerò illi quos tu contemnis, ſuauiter admodum & ad ſatietatem uſque ridebunt, aſpicientes indoctam ac diſſonam materéque cohærentem rei cōpoſitionem. Nam quod uniuſcuiuſque rei proprium eſt, id pulchrum eſt. Hoc ſi mutaueris, deforme id ipſum uſu reddetur. Omitto hic dicere quòd ipſæ quoq; laudes uni fortaſsis alicui iucūdæ ac delectabiles ſunt, ei puta qui laudatur

τοῖς δ' ἄλλοις ἐπαχθῶς, καὶ μάλιστα ὧν προφερεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχουσιν, οἵους αὐτὸς οἱ πολλοὶ ἀποφαίνονται, τῶν αὐτῶν τῶν ἐπαινεμένων θορύβους, καὶ ἐνδιατρίβοντες ἄχρι τοῦ πᾶσι προφανῆ τὸν κολακείαν ἐπιδείξασθαι. οὐδὲ γὰρ κατὰ τέχνην αὐτὸ δρᾶν ἔοικεν, οὐδ' ἐπιστάμενοι τὸν ἐπαίνεσιν, ἀλλ' ἐμπεσόντες, ἄφρονα πάντα, καὶ ἀπίθανα καὶ γυμνὰ διηγούμενοι. ὥστε οὐδὲ τυγχάνουσιν ἃ μάλιστα ἐφίενται. οἱ γὰρ ἐπαινούμενοι πρὸς αὐτὰ, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ ἀποστρέφονται, ὡς κόλακας, ᾧ ποιοῦντες, καὶ μάλιστα, ὧν αὐδρούδεις τὰς γνώμας ὦσιν. ὥσπερ Ἀριστοβούλῳ μονομαχίαν γράψαντος Ἀλεξάνδρου καὶ Πώρου, καὶ αἰσχύνου τοῦ αὐτῷ τότε μάλιστα τὸ χωρίον τ' γραφῆς (ᾤετο γὰρ χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐπιψευδόμενος ἀριστείας τινὰς

datur: cæteris ᵗ uerò molestæ, et maximè si immodicos ueri excessus siue hyperbolas habuerint, quales ipsius plerique faciunt, dum benecuolentiam eorum quos laudant, uenantur, & eò usque immorantur illis, donec omnibus adulationem hanc manifestam reddant. Neque enim secundum artem hoc facere norunt, neque adulationem tegunt; sed irruentes, conferta omnia & incredibilia & nuda exponunt: quare neq; illud consequuntur, quod maximè intendunt. Nã qui laudantur ab ipsis, oderunt multo magis ipsos & auersantur, ut adulatores: rectè sanè facientes, & maximè, si uirili ac generoso animo præditi sunt: quemadmodũ Aristobulo accidit, qui singulare ˢ certamen Alexandri & Pori cõscripsit. Ho enim ipso legẽte hũc potissimũ locum quo pugnã hãc descripserat (putabat enim se maximã apud regem gratiam hoc pacto initurum esse, assignatis illi falsò rebus quibusdã præclarissimè gestis, & effictis operibus

τινὰς αὐτῷ, καὶ ἀναπλάτ-
των ὄγκα μείζω ἢ ἀμηδίας)
λαβὼν ἐκεῖνο τὸ βιβλίον (πλέ-
οντες δ' ἐτύγχανον ἐν τῷ πο-
ταμῷ τῷ Υδάσπει) ἔρριψεν
ὧδε πρηνὴς ἐς τὸ ὕδωρ, ἐπει-
πὼν, καὶ σὲ δὴ ὅτως ἐχρῆν, ὦ
Αρτάβαυλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐ-
μοῦ μονομαχοῦντα, καὶ ἐλέφαν-
τας ἐν ἀκριτίῳ φονεύοντα. καὶ
ἐμελλήγε οὕτως ἀγανακτήσειν
ὁ Αλέξανδρος, ἐς γε δὴ τὸν
τῆς ἀρχιτεκτονος τόλμαν λύσ-
σχετο, ὑποσχομένου τὴν Αθω
ἀνδριάντα ποιήσειν αὐτὸ, καὶ με-
ταπεσομένην τὸ ὄρος ἐς ὁμοιό-
τητα τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ κόλα-
κα σύδενὸς ἔτι ὄντος, ἢ αὔθρω-
πον ἐκ τοῦ δὴ ἐς τὰ ἄλλα ὁ-
μοίως ἰσχνὸν. ὃ δὲ τοίνυν τὸ
τοιοῦτον ἐν τούτοις; ἐκεῖσε
ἀμή τις κωμῳδὸς αὐδέπο-
τε ἂν, ὡς χαίρειν τὰ τοιαῦτα
ἐπαινούμενος, ὧν παρὰ πόδας οἱ ἐλλυχνοι, ὥσπερ εἰ
ἄμορφοι τῶν ἀνθρώπων,
καὶ μάλιστά γε τὰς γνάθους
τοῖς

ribus ueritatẽ excedẽtibus) Alexander accepto libro (nam tum fortè in flumine Hydaspe nauigabant) proiecit præcipitem in aquem, & te, inquiens, eodem modo decebat Aristobule præcipitari, qui talia pro me singulari certamine pugnaueris, & elephantos sagitta interfeceris. Et certè indignaturus ita fuerat Alexander, ut qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis se montẽ Atho ad illius imaginem effecturum esse, montemq; ipsum illius similitudine exornaturum: sed statim pro adulatore homine illo agnito, non amplius neq; ad cæteras res eodem ut antea usus est. Vbi igitur delectabile illud in hisce manet? nisi si quis uehementer amens adeò foret, ut oblectaretur huiusce modi laudibus, quarum uanitas & confutatio ante pedes & in promptu esset, perinde ut homines deformes interdum solent, & præcipuè mulierculæ, quæ

τοῖς γραφεῦσι παρακελεύομαι, ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν. οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τὴν ὄψιν, ἐὰν ὁ γραφεὺς αὐτῇ ὀρύθημά τι πλέον ἐπανθίσῃ, καὶ τὸ λιπαρὸν ὑπαναμίξῃ πολὺ τῷ φαρμάκῳ. τοιοῦτοι τῶν συγγραφέντων εἰ πολλοί εἰσι τὸ τήμερον, καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τὸ χρειῶδες, ὅ, τι ἂν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐλπίσωσι, θεραπεύοντες, ὡς μισεῖσθαι καλῶς ἔχον, ἅτε μὲν τὸ παρὸν, κόλακας προδήλως καὶ ἀτίχνως ὄντας, ἐς τὸ πεῖσον δὲ ὑποπλόου τῶν ὑποβολέων τὸν ὅλον πραγματέαν ἀποφαίνοντας. ἃ δὴ τις φεύγων τὸ τρανὸν ὑγιὲς καταμεμίχθαι λέγω τῇ ἱστορίᾳ πάσῃ, τὰ ἄλλα, ἃ σοὶ ἀληθέα δοκεῖ, τρανὰ ὄντα ἐν τοῖς ἄλλοις κάλλιστα τοῦ λόγου ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μηδὲν προσήκοντα ἐπεισκυκλοῦσιν. ἐγὼ δ' οὖν καὶ διηγήσομαι, ὁπόσα μέμνημαι ἐναγχος ἐν Ἰωνίᾳ συγγραφέων τινῶν,

quæ pictoribus mandant ut se quampulcherrimas pingant. Arbitrantur enim melius habituram sibi esse faciem, si pictor ipsis & plurimum rubrem illinat, & multum candoris intermisceat pigmento. Tales plerique scriptorum hodie sunt, qui & proprium & utile quod ex historia sperandũ fuerat, palpando tractant, quos odio habere conueniebat, ut qui in præsenti adulatores manifesti & inertes sint, & in posterum suspectum reddant totum negocium propter nimios meritatis excessus, & incredibilitatem. Quòd si uerò quispiam existimat omnino iucunditatem per totam historiam admixtam esse debere, præstet cætera illa quæ reuera delectabilia sunt, inter reliqua ornamenta orationis, quibus plerique neglectis, ea quæ nihil ad rem pertinent, ingerunt atque inuoluunt: ego uerò etiam narrabo quæ non ita multo antè memini me audire, cum in Ionia historiarum scriptores,

atque

καὶ νὴ Δία, ἣν Ἀχαιὸς πρώτων ἀνέσας τὸν αὐτὸν τοῦτο πόλεμον διηγωνιζόμην. καὶ πρὸς Χαρίτων, μηδεὶς ἀπιστήσῃ τοῖς λεγομένοις. ὅτι γὰρ ἀληθῆ ὄντα, κἂν ὑπωμοσάμην, ἐθέλω ἐν ὅρκῳ ἐντεθῆναι συγγράμματι. εἴς μέν τις αὐτῶν ἀπὸ Μουσῶν εὐδοκίμησε, παρακαλῶν τὰς θείας σωτηρίας δεῖσθαι τῷ συγγράμματι. ἐρεῖς ὡς ἰμμολὴς ἡ ἀρχή, καὶ παρὰ πόδας ἡ ἱστορία, καὶ τῷ τοιούτῳ ἔοικεν τῶν λόγων πρωτεύσας; ἔστω μικρὸν ὑποβάς. Ἀχιλλεῖ μὲν τὸν ἡμέτερον ἄρχοντα ἐπαίνει, Θερσίτην δὲ τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα, ἐπεὶ οὐδεὶς ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν αὐτῷ, ἢ Ἕκτορα μᾶλλον, ἢ Θερσίτῃ παύσειε, καὶ ἐν πρόδηλον μὲν ἑφυγχάνει ἰδιώτης ἰδιώτῃ δέ μιν μέγ' ἀμείνων. ἦν ἐπῆγεν ὑποβὰς αὐτῷ τι ἐγκώμιον, ᾗ ὡς ἄξιος ἦν συγγράψαι τὰς πράξεις, οὕτω λαμπρὰς

atque adeò per iocum in Achia quoq; nuper quosdam auſcultarem idem hoc bellum exponẽtes. Ac per Gratias, ne quis prò dubijs aut incertis ea habeat quæ dicentur. Nã & uel iureiurando affirmare auſim, ſi modò urbanum foret iuſiurandum inſerere commentario, uera illa eſſe. Ac unus quidem ipſorum ſtatim à Muſis exordiebatur, inuocando deas, ut ipſæ ad opus hoc deſcribendum adeſſe uellẽt. Videſne quàm ſcitum principium, & in promptu hiſtoria, & tali orationis figuræ conueniens? Deinde paulum progreſſus, Achilli quidem noſtrum Imperatorem comparabat, Therſitæ autem regem Perſarum: ignorans uidelicet quòd Achilles multo melior futurus ipſi fuerat, ſi Hectorem potius quàm Therſitem interfeciſſet, & ſi prior quidem bonus quiſpiã fugeret, perſequeretur autem ipſum multo clarior alter. Poſt hæc adducebat & proſe ipſo encomium quoddam, quo dignus eſſe qui conſcriberet res geſtas adeò præcla

λαμπρὰς ἅπασι. ἄλλ' ὁ καλὸς ἐκεῖνος καὶ ἐπὶ τῷ πατρίδι τῷ Μιλήτῳ, προσιδὼν, ὡς ἄμεινον ποιεῖ ἕτερος ὁ Ὅμηρος, μεγάλην μνησθεὶς τῆς πατρίδος ἔτι ἐπὶ τέλει τοῦ προοιμίου, ὑπισχνεῖτο διαρρήδην καὶ σαφῶς, ἐπὶ μεῖζον μὲν ἄρειν τὰ ἐμὰ τέρατα, τοὺς βαρβάρους δὲ καταπολεμήσειν καὶ αὐτὸς, ὡς ἂν ἀνύσειεν· καὶ ἐξαπατᾷ γὰρ θεὸς ἱστορίας ἕνεκα, αἰτίαν ἁμαρτεῖν τοῦ πολέμου ἀρχὴν λεγούσας. ὁ γὰρ μιαρώτατος, καὶ πάσης ἀπολειφθεὶς Οὐολόγησος ἤρξατο πολεμεῖν δι' αἰτίαν τοιάνδε. ἔτος μὲν τοιαῦτα. ἔτος δὲ θουκυδίδης ἕκαστος ἄριστος, οἷος οὐ μάλα τῷ ἀρχαιοτάτῳ ἐπαμυνόμενος, τὴν τοῦ ἀρχοῦ, ὡς ἐκεῖνος, οὐ τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἤρξατο, χαριεστάτην ἀρχὴν ἀναπλασάμενος, καὶ δυμοῦ τοῦ Ἀττικοῦ ἀποπνήσαντα. ὅρα γὰρ, Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομ-

ras ac splẽdidas uideri uolebat. Hinc aũt descẽdẽs, etiã patriã suã Miletũ laudabat, illud addẽs, quòd rectius faceret ipse q̃ Homerus, quo niã ille nusquã patriæ suæ mẽtionẽ fecisset. Postremò ad finẽ procœmij pollicebatur nominatim ac planis uerbis, sese nostrus res in maius sublaturum, Barbaros autem cõtrà etiam ipsum per se debellaturum atq; oppressurũ esse. Ac historiam quidem in hunc modum incipiebat, simul & causas unde id bellum cœpisset, commemorãdo: Nam sceleſtiſſimus ac peſſimè perditus iſte Vologesus bellum mouere cœpit ob talem causam. Atque hic quidem in hunc modum. Alter uerò quidam Thucydidis imitator summus quispiam, & ad archetypum seu primum exemplar adeo modum bene comparatus, etiã principiũ perinde ut ille, suo proprio nomine apposito fecit, festiuiſſimũ illud quidẽ omniũ principiorũ, et Atticum animũ planè spirãs. Vide enim: Creperi⁹, ingt, Calpurnian⁹. Pom-

Πομπήϊον πολίτης συνίγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων πρὸς Ρωμαίους, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενος αὖθις ξυνταμεῖν. ὥστε μετά γε τοιαύτην ἀρχὴν, τί αὖ χρὴ τὰ λοιπὰ λέγειν, ἐνοίκιν ἐν Ἀρμενίᾳ δημηγόρουν, τὸν Κορκυρᾶον αὐτὸν ἑαυτὸν παραφυσάμενον, ἢ εἶδον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὲν τὰ Ρωμαίων ἀρχαιότατα ἐπάγαγε, παρὰ Θουκυδίδου χρυσάμενον ὅλην ἁρπάσαι, πολὺ μέντοι Πελασγικὸν, καὶ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν, ἐν οἷς οἱ τότε λοιμαξόμενοι ᾤκησαν. τὰ δ' ἄλλα καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο, ὅθεν καὶ ὁδ' Αἴγυπτον κατέβη, καὶ ἐς τὸν βασιλικὸν γῆν τὸν πολλὸν, ἐν ᾗ ἐκάνη γε ἐμαυτῷ εὖ ποιῶν. ἐγὼ γ' ἐν δάπλουτα αὐτὸν ἐᾶσαι καταλιπὼν τοὺς ἀθλίους Ἀθηναίους ἐν Νισίβει, ἁπλῶς ἀπολοῦμαι, ἀκριβῶς εἰδὼς ἐγὼ ἔκαστα ἀπὸ δείλοις ὄρᾶν ἐμελλα. καὶ γὰρ ἂν καὶ τοῦτο ἰατικῶς πολὺ τῶν ὄφ,

Pompeiopolita conscripsit bellum Parthorum ac Romanorum, quo pacto illud inter se gesserunt, statim ab eo exorsus, quando illud primùm moueri cœptum est. Quare post tale utic principium, quid tibi cætera amplius dicam? quomodo uidelicet in Armenia peroraverit, Corcyrensem illum oratorem seipsum exhibendo, aut qualem Nisibenis pestē immiserit, quia partes Romanorum sequi nolluerant à Thucydide mutuatus omnia prorsus, excepto solo Pelasgico, & longis muris, in quibus tum habitarunt illi qui temporibus illis pestē laborabant. Cætera uerò etiam ab Aethiopibus exorsus est quare & in Aegyptum descendit, & in terrā regis multam, in illaq; ibi mansit, rectè sanè faciens. Ego itaque relicto illo sepeliente adhuc miseros Athenienses Nisibe, abij, satis sciēs etiā ea quæ me digresso diuturnus postea esset. Nā rursus etiā illud abūde multū nūc est,

τὰ οἰκεῖα τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ὁμοιότατα λέγειν, ἐὰν ὀλίγον ἐνδεέστερος, τὰ αὐτὰ ἐκείνοις λέγει τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς σὺ φαίης, εἰ δι' αὐτὸν τὴν Δία, κἀκεῖνα ὀλίγα ἦν παρέλιπον. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἔτι συγγραφεὺς, πολλὰ καὶ τῶν ὅπλων, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ἅττα κἀγγράψω, καὶ τάφρον, ὡς ἐκάνευσι, καὶ χῶμα, καὶ τὰ τοιαῦτα, καί μοι ἐνθύμιον, ὀλίγου τὸ ἀξιωματῆς ἱστορίας, καὶ ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλιωτικὰ ταῦτ' ἐγκαθεῖναι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπινεῦσαι. μανθάνεται, καὶ ἐμπρέποντα, καὶ καίτοιγε συνᾴδοντα. ἄλλο δέ τις αὐτῶν, ἐπόμνυμι τῶν γιγνομένων γυμνὴν συναγαγὼν ἐν γραφῇ, κομιδῇ τε βδελυρὸν, καὶ καμπτικὸν, εἶδον καὶ στρατιώτου

putare hoc esse Thucydidi consentanea atque similia dicere, si parũ reuerius, ea quæ sunt ipsius illius, dixerit quispiam, ut μικρὰ κἀκεῖνα, hoc est, parua & illa. &, ὡς καὶ αὐτὸς σὺ φαίης, id est, ut etiam ipse dixeris. &, δι' αὐτὸν τὴν Δία. id est, non ob eam causam, per Iouem. &, κἀκεῖνα ὀλίγα ἦν παρέλιπον. hoc est, etiam illa parum abfuit quin præterirẽ. Nam idem hic scriptor multa quoq; armorum & tormentorum genera ijsdem nominibus quib. ea Romani uocant, perscripsit, & fossam itidem ut illi, & põtem & similia dixit. Ac mihi cogita, quanta hæc historiæ dignitas, & quàm Thucydidi hoc conueniens sit, inter Attica nomina, Italica ista perinde ut purpuram interponi, exornantia, & decentia, & omnino consonantia. Alius uerò quispiam ipsorum, quasi quoddam commentarium actorum nudum in scripta relatum, ualde pedestre ac humi serpens, perinde ac si miles aliquis, aut faber, aut caupo, qui unà cum

στρατιώτης αὖ τις τὰ καθ' ἡμέραν ἀπογραφόμενος συνίθηκεν, ἢ τίνων, ἢ παπηλός τις συμπορισσῆν τῇ στρατιᾷ, πολλὰ ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης οὗτος ἦν· αὐτὰς μὲν αὐτίκα ἄλλος ἦν οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίζεται, καὶ ἀναπεμφθεὶς ἱστορίαν μετὰ χαρίσασθαι πειρᾶται. τοῦτο μόνον ἠτιασάμην αὐτοῦ, ὅτι οὕτως ὑπέγραψε τὰ βιβλία, τραγικῶς τρόπον ἢ κατὰ τὴν τῶν συγγραμμάτων τύχην. Καλλιμόρφου ἰατροῦ τῶν τῶν κοντοφόρων ἵππης, ἱστορικῶν παρθικῶν, καὶ ὑπογέγραπται ἑκάστῃ ὁ ἀριθμός. καὶ νῦν Δία, καὶ τὸ πρεσβύμιον ὑπερψυχρον ἐποίησεν, ἅτε σπουδαγωγὸν, οἰκεῖον ἄνακτα τῷ ἱστορίαν συγγράφειν, ἀλλά γε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν Ἀπόλλωνος ἦν υἱὸς, Ἀπόλλων δὲ μουσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας ἀρχων. καὶ ὅτι ἀρξάμενος ἐν τῇ Ἰδίᾳ γράφειν, ἐκ οἷδ' ὅτι δόξαν αὐτίκα

nà cum exercitu circumuagaretur, ea quæ in singulos dies acta fuissent, annotasset, componit: nisi quòd priuatus hic modestior certè fuit, quippe qui ipse quidem statim qualis esset, manifestè apparuerit: alteri autem alicui, maiori gratia prædito, quiq; historiam aliquando aggredi posset, materiã subministrarit. Hoc unum in eo reprehendere soleo, quòd ita tragicè inscripsit libros suos, magis quàm pro ipsorum scriptorum fortuna, in hunc uidelicet modũ: Callimorphi, medici basilatorum legionis sextæ, historiarum Parthicarum, &c. & subscriptus infrà erat unicuique libro numerus. Ac per Iouem etiam procemiũ plus quàm frigidũ fecerat, ita colligens, familiare ac proprium Medici esse, historiam scribere: siquidem Aesculapius Apollinis filius foret: Apollo autem Musarum dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorsus scribere, mox nescio qua sententia,

τίνα μέλλει ἐμοὶ τὸν ποιητὴν μὴ πᾶλλον, ἰατρέλον μᾶλλον λέγειν, καὶ πάρλον, καὶ ὑπόσα, καὶ νόσοι, τὰ δ' ἄλλα ὅσα ὁμοδίαιτα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πλεῖστα, εἰσὶν ἐν τριόδοις. εἰ δέ μοι δεῖ καὶ σοφοῦ αὐδρὸς μνεσθῆναι, τὸ μᾶλλον ὀνομα γ' ἀφανεῖ κάθω, τὸν γνώμαν δ' ὁρῶ, καὶ τὰ πρῶτα ἐν κορίνθῳ συγγράμματα, πράττω πάντως ὑπόληψ. γ' ἀρχῆ μᾶλλον γὰρ σύδυς, ἐν τῇ πρώτῃ τ προοιμίᾳ περιόδῳ, συμπρώτους τοὺς αὐχιγυάσκοντας, λόγον πάνσοφον δεῖξαι σωσύλων, ὡς μόνῳ ἂν τῷ σοφῷ πρέπει ἱστορίαν συγγράφειν. ἔπα μετὰ μικρὸν ἄλλ συλλογισμὸς, ἔπα ἄλλος κ ὅλως, ἐν ἅπασι σχήματι συμπρώτῳ τῷ αὐτῷ τὸ προοίμιον τὸ τῆς κολακείας ἐς μέσον. καὶ τὰ ἐγκώμια φορτικὰ, καὶ μυριάδ βωμολοχικὰ, οὐκ ἀσυλ-

quo uel animo statim admodum ad cõmunem transijt ἰατρέλον, hoc est, medicam artem, & experientiam, & quæcunque, & morbũ, pro ἰατρικὸν, & πᾶρον, & ὑπόσα. & νόσον, ἰατρέλω & πίρλω, & ὑπόσα, & νῆσον dicens: cætera autem cum multitudine consueta atque eadem, ac plurima etiamnum ex triuio desumpta. Si uero & sapientis uiri meminisse me decet, ipsum quidē nomen in obscuro positum sit, sententiam autem dicam & scripta paulo antè Corinthi edita, omni spe potiora. A principio enim statim, in prima exordij periodo, disputabat cum lectoribus, sermonem omnino eruditum ac sapientem exhibere studens, quòd soli uidelicet sapienti conueniret historiam scribere. Deinde post paulum sequebatur alius syllogismus, deinde itē alius: et prorsus per oēs figuras disputādo ratiocinabatur illi exordiū istudadulatoriū, uidelicet usq; ad satietatē, & encomia illa molesta ac ualde scurrilia,

ἀσυλλόγιστα μὲν τοι, ἀλλὰ συνηρτημένα, καὶ συμπεπυκνωμένα κἀκεῖνα. καὶ μὴν κἀκεῖνό μοι δοκεῖ ἄλογον εἶναι, καὶ ἥκιστα φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι πολλῷ καὶ βαθεῖ πρέπον, τὸ ἐν τῷ προοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς βραχύτατον τοῦτο ἔξειν ὁ μέντοι καὶ ἔχων, ὅ γε τὰς πράξεις, καὶ φιλόσοφα ἔθνη συγγράφειν ἀξιοῦσι. τὸ γὰρ τοιοῦτον, ἅπερ ἄρα, ἡμῖν ἐᾶν κατακλαπᾶν λογίζεσθαι, ἃ αὐτὸν ἀνεῖν. καὶ μὴν οὐδ' ἐπαινοῦσιν ὅσιον ἀμνημονεῖσθαι, ἃς τοιαύτ' ἀρχὴν ἔσχατο Ἐρέχομαι δ' ἐγὼν περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσέων. καὶ μετρίην ἔσφορον· ἐλπὶς γὰρ Πέρσῃσι γενέσθαι κακῶς. καὶ πάλιν· ὧν Ὀσρόης, τὸν οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνομάζουσι. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ἐρᾷς, ὁμοῦ ἔπος ἐπάνω, πρὸ ὅσου ὁ μὲν Θουκυδίδης, οὕτω δὲ Ἡρόδοτος· ὃν μάλα εἰκὸς ἐπαλλήλους τινὰς ἀοιδίμου ἐπὶ λόγου δυνάμει, Θουκυδίδης,

rilià, ſyllogiſtica tamẽ et diſputatoria, & contracta ſeu condenſata etiam illa. Et ſanè etiã illud perquàm ineptum uidebatur mihi, & uiro philoſopho, & barbam promiſſaq; minimè dignum, quod in proœmio dicebat, principem noſtrum hoc præter cæteros præcipuum & quaſi ſeorſim habiturum eſſe, quòd eius res geſtas etiam philoſophi iam memoriæ prodere dignarentur. Nam tale, ſi modò fieret, conueniebat cogitandũ nobis relinqui potiũ, quàm ipſum dicere. At uerò neque illius fas eſt obliuiſci, qui tali principio exorſus eſt: Venio dicturus de Romanis ac Perſis. & paulo pòſt: Neceſſe enim erat Perſis malè euenire. Et rurſum: Fuit Oſroes, quem Græci Oxyroen nominant: & alia id genus multa. Vides igitur ut ſimilis hic illi fuerit in eo, quòd ille Thucydidem, hic aũt Herodotum bene admodũ aſſimulabat. Iam alius quidam celebris & decantatus ob dicendi uirtutẽ, Thucydidi

καὶ αὐτὸς ὅμοιος, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐτοῦ, πάσας πόλεις καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἑρμηνεύσας, πρὸς τὸ σαφέστατον καὶ ἰσχυρότατον, ὡς ἦτο. τὸ μὲν δὴ ἐχθρῶν κεφαλὰς ἁλιέπαικος ῥύψαι, τοσαύτη ψυχρότης ἰνλῶν, ὑπὲρ τῶν Κασπιανῶν χιόνα, καὶ τὸν κράνειον τὸν Κελτικόν. ἡ γοῦν ἀσπὶς ἡ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅλῳ βιβλίῳ μόγις ἐγραμμώθη αὐτῷ, καὶ Γοργὼν ἐπὶ τοῦ ὄμφαλοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκ μελανοῦ καὶ λευκοῦ καὶ μέλανος, καὶ χρώμα ἐρυθρὸν, καὶ λάκκαντος ἁλικκαβὸν, καὶ βοστρυχηδόν. ἡ μὲν γὰρ Ὀλογώσου ἀγχέχυρις, ἡ δὲ χαλινὸς τοῦ ἵππου, Ἡράκλεις, ὅσαι μυριάδες ἐκῶν ἐκ τούτων, καὶ οἷαι ὦ Ὀσρόη νέμουσι, διαύουσαι τὸν Τίγριτα, ἢ ὅν οἶον ἀέρα κατέφυγε πίτυς, καὶ μυρρίνης ἢ λάφνης, ὅλον τὸ συμπεφυκὸς, καὶ φύσιον ἀκριβῶς ποιοῦντα

& ipse similis, aut etiã melior paulo illo, omnes ciuitates, et omnes montes, campos præterea & fluuios interpretatus est quàm planissimè ac ualidissimè, ut ipsi uidebatur. Illud autem in inimicorum capita uertat malorum auerruncator Hercules. Tanta enim frigiditas inerat, quæ & Caspias niues, & glaciem Gallicam superaret. Clypeus igitur Imperatoris uix toto libro ab illo describebatur, & Gorgon in umbone, & oculi eius ex nigro & albo & cæruleo compositi præterea et balteus arcum cœlestem imitans, & dracones inter se implicati, & capillorum more dependentes. Nam Vologesi bracca, aut frenum equi, ô Hercules, quot millia uersuum uniuscuiusq; horũ absoluebat, deinde qualis fuerit coma Osroæ natantis per Tigrim, & in quale antrum effugerit, tectum uidelicet ex hedera & myrto & lauro, quæ eodem loco creuerant, & quasi in unum coaluerant,

atque

σήπωα ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἱστορίᾳ ταῦτα, ηδὲ ὡς ἐκ ἄνδρ αὐτῶν ἥλαμεν τι τῶν ἐκὰ πραχθέντων· τὰ γὰ ἀδηλούμενα ἢ ἐν τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἔστ τὰς τειχύτας τῶν χωρίων ηδὲ ἀνθρωπ ἐκφράσεις ῥίπτουται, ηδὲ ὁπόταν ἐς πολλὰ ηδὲ μεγάλα πράγματα ἐμπίπωσιν, ἰσίκασι σιν ἰδίτῃ νωπλήτῳ, ἀῤτι τοῦ λεσπότῃ πληρουμένοις, ὃς ἔστι τῶν ἰδίων τὰ ἄλλα ὡς χρὴ πρίβαλλεδαι, ἔστι λαπνῦσι κατὰ νόμον, ἀλλ' ἐμπολύσας πολλάκις, ὀρνίθων ηδὲ συάων ηδὲ λαγῶῶν προκειμένων, ὑπορέμπωλατα ἔτυχε τινὸς, ἢ παῖχε, ἐφ' ἂν διαῤῥαγῇ ἰδίων. οὕτ& ἂ ἦν, ὃν προῆκτο, ηδὲ ῥαύματα σωίγραψε πάντων ἀπίθανα, ηδὲ δυνάτατε ἀλλοκότατε, ὡς δὲ λάκτυλον τοῦ ποδὸς τὸν μέγαν ῥυθάς τις, αὐτίκα

atque idem illud opacum et umbrosum fecerant. Considera igitur quàm hæc ad historiam necessaria sint, & quàm non absq; his ea quæ illic gesta sunt, scire potueramus. Nam præ imbecillitate (qua inter ea quæ utilia sunt cognitu, discernenda laborant) aut præ ignorantia (dum quid potißimùm dicendum sit, nesciunt) ad huiuscemodi locorũ & antrorum descriptiones diuertuntur. Ac quoties in multas ac præclarè gestas res incidunt, similes esse uidentur seruo recens locupleti facto, qui domino suo nuper in bonis succeßit, qui neque uestem nouit quo pacto induere debeat, neque cœnam ex more ac legitimè capere nouit, sed sæpenumero irruens gallinis & suillis & leporinis appositis, pro ijs pulmento aliquo aut salsamento oppletur adeò, dum ingurgitando rumpatur. Hic igitur, de quo antea dixi, etiam uulnera descripsit admodum incredilia, & mortis genera aliena, puta quo pacto in digitum pedis maiorẽ uulneratus quidam,

μύτινα ἐτελεύτησεν, καὶ ὡς ἐμβοήσαντος μόνου Πρίσκου τοῦ στρατηγοῦ, ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ τῶν πολεμίων ἀπέθανον. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ τῶν νεκρῶν ἀριθμῷ, τοῦτο μὲν καὶ παρὰ τὰ γεγραμμένα, ἐν ταῖς τῶν αὐτοκρατόρων ἐπιστολαῖς ἐψεύσατο· ἐκεῖ γὰρ Εὐρώπῃ, τῶν μὲν πολεμίων ἀποθανεῖν μυριάδας ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα, καὶ ἐξ ἑξακοσίους, Ῥωμαίων δὲ μόνους δύο, καὶ ἑκατέρους γεγενῆσθαι ἐννέα. τοῦτο, ἐπ' οἶδα ἔγωγε, οὐκ ἂν τῷ φρονοῦντι εὐάρεστον εἴη. καὶ μὲν δὴ καὶ ἐκεῖνο λεκτέον, ὡς μικρὸν ἂν ὑπὲρ τοῦ πιθανοῦ τὴν Ἀττικὴν ἔσται, καὶ ἀποκεκαθάρθαι τὸν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἐξίωσεν αὐτὸν καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τῶν Ῥωμαίων, καὶ μεταγράψαι ἐς τὸ Ἑλληνικὸν, ὡς Κρόνον μὲν, Σατορνῖνον λέγειν, Φρόντιν δὲ, τὸν Φροντῶνα, Τιτάνιον δὲ, τὸν Τατιανὸν· καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα.

cõfestim decesserit: & quòd inclamante solum duce exercitus Prisco, septem & octo hostium mortui fuerint. Præterea & in numero occisorum ab hac parte etiam contrà quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, mentitus est. Nam circa Europum hostium quidem cecidisse millia trecenta septuaginta, & sex supra ducentos ait, Romanorum autem non amplius duobus, saucios autem factos fuisse nouem: quæ haud scio an ullus sanæ mentis ferre queat. Iam & illud dicendum, quod neq; ipsum paruum est. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, & quòd uideri cupiebat uocem omnino ad eius linguæ proprietatem quã accuratißimè emundasse, uolebat eodem pacto & Romanorum nomina efferre, eademq; inter Græca transcribere: ut Cronon quidem Saturnium uocabat, Phrontin autem Frontonem: Tiranium, Titianum, & id genus alia multo magis ridicula.

Præ

ἔτι δὲ αὐτὸς ἐτὸς περὶ τ Σεβηρε-
ειανοῦ τελευτῆ ἐγραψεν, ὡς οὐ
μὴ ἄλλοι πάντες ἐξαπατῶν-
ται, οἰόμενοι ξίφει τεθνάναι
αὐτὸν, ἀποδανεῖν δὲ αὐτὸν, σι-
τίων ἀποσχόμενον· τοῦτο
γὰρ αὐτῷ ἀλυπότατον δόξαι
τοῦ θανάτου, ἐκ ἀδηλον, ὅτι τὸ
μὲν πάθος ἐκεῖνο πᾶν, τε-
λῶν εἶναι ὑμφῶν ἐγένετο· ἀ-
πίστοις δὲ, καὶ ἐπὶ διαφθο-
σιν οἱ πολλοὶ ἐκτὸς εἰ μὴ τῶν
παλάβοι τις, ὡς Οσρόης ἐτέ-
νει πρὸς λόγον, ἐν ᾧ τὸν Σεβη-
ειανὸν λιμῷ ἀπόλεται, ἢ διὰ
τοῦτο ἐκ ἐπάγαγε διὰ τ ἐβ-
δόμης. τοῖς δὲ μὴ ποιητικοῖς
ὀνόμασιν, ὧ καλὲ Φίλων, ἐν ἐ-
σορίᾳ χρωμένοις τῷ αὐ τις
δάν, τοὺς λέγοντας, ἰλίγξε μὴ
ἢ μυχαιὸν· τὸ τάχ ἢ πε-
σὸν, μιγάλως ἐδόνησε, καὶ
πάλιν, ἐν ἑτέρῳ μέρει τ καλῶν
ἱσορίας, Ἐθέατρα μὲν δὴ οὕτω
τοῖς ὅπλοις περιεθορυβήτο,

Præterea idem hic de morte Seuerianiscripsit, quòd cæteri quidem omnes decepti ac falsi sint, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, quando inedia et cibi abstinentia perierit, nam banc mortem illi facil limam, & minimè grauem uisam fuisse: nescies uidelicet quòd totum illud quod ille passus est, trium opinor dierum fuit: qui autem inedia moriuntur, etiam in septimum usq; diem pleriqua sufficiunt. Nisi si quis hoc credere uolet, quòd Osroes adstiterit, expectans donec Seuerianus fame interiret, & ob hoc ante septimum diem in aciem nõ eduxerit. Porrò eos qui & poeticis nominibus, optime Philo, in historia utuntur, quo'nam loco ponamus? eos puta, qui dicunt, ἰλίγξε, hoc est, ἔτridorem dedit machina impulsa, & murus cadens uehemẽter ἰάχησε, id est fragorem dedit. Et in altera parte præclaræ huius historiæ, Bdessa x igitur ita armis περιεθορυβήτο, hoc est, circumeirca personabat, & ἀλόησε erat, hoc est fremit⁹, qualis maris tẽpestuosi esse solet.

Et,

καὶ ὑπόδημα ὑπόδημα. καὶ ὁ στρατηγὸς ὑποφαίνεται, ᾧ δόξαν μάλιστα προσάγοι πρὸς τὸ πᾶν. ἔπειτα μεταξὺ οὕτως ἀντιβίου ὀνόματα, καὶ δημοτικὰ, καὶ ψυχικὰ πολλὰ παρῳκιβίβυσται, τὸ, ἐπίσκοπος ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ εἰ στρατιῶται ἀγόραιον τὰ ἐγχώρια, καὶ ἄλλα λειλεμμένοι περὶ αὐτὲς ἐγίγνοντο, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὅτι τὸ πρᾶγμα ἰσπὲρ ἄνω ῥαγῶδες, τὴν ἕτερον μὲν πόδα ἐμβάτης ὑψηλῆς ἐπιβεβηκότι, θατέρῳ δὲ, σανδαλίου ὑποδεδεμένῳ. καὶ μὴν καὶ ἄλλους ἰδεῖν ἔστιν, τὰ μὲν πρεπίμια λαμπρὰ καὶ ῥαγικὰ, καὶ ἐς ὑπερβολὴν μακρὰ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὰ ἤδη τὰ μετὰ ταῦτα πᾶσιν ἀκούσεσθαι, τὸ σῶμα δὲ αὐτὸ τῆς ἱστορίας μικρόν τε καὶ ἀγχινοῦς ἐπάγοντας,

Et, omnia illa κένταυρος, id est, tumultus ac strepitus erant. Et, ipse dux ὁρμάμενος, hoc est, animo huc atq; illuc uersabat, quo pacto potissimùm muros inuaderet. Deinde autem inter hæc, adeò humilia & abiecta nomina, adeò plebeia & mendicis cõuenientia multa infarta erant, in quibus uelut rimæ aut lacunæ cæteræ obturarentur, quale est illud: ἐπίσκοπος ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, hoc est, scripsit castrorum præfectus domino. Et, οἱ στρατιῶται ἀγόραιον τὰ ἐγχώρια, id est, milites ementebant necessaria. Et, ἄλλα λειλεμμένοι περὶ αὐτὲς ἐγίγνοντο, hoc est, iam loti ad ipsos uenerunt: & id genus alia. Vt mihi hæc res persimilis uideatur esse Tragœdo, qui altero quidem pede calciamento alto & grandi incedat, alterum autem sandalio subligatũ habet. At uerò & alios quosdam reperias, qui prœmia splendida ac tragica, & excellẽter longa cõposita habent, ut speres ex eo, quæ sequuntur omnino mirabilia quædã auditurũ te esse: at mox corpus ipsum historiæ exiguum quoddam & ingeneroſum subtexunt: ut &

ὡς καὶ τότε ἐκείνοις παιδίῳ, ἢ τῳ ὄψονα ἄλλῳ παίζοντα, προσωπεῖον Ἡρακλέους μάμμ γαὶ Τιτᾶνος μορφικάμενον. οὐδὲν γὰρ οἱ ἀκροασταὶ ἀδιαφέρουσιν αὐτοῖς, ἢ τὸ, ἄλλου ὄρῳ. χρὴ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλ' ὁμοια τὰ παίζοντα, καὶ ἁμόχροα εἶναι, καὶ σωφάλον τῇ περαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσοῦν μέντοι πρᾶνον ἄν, θώρακ ἢ πάνυ γελοῖον ἐκ ῥακέων πεποίημένον, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκεκαυμένον, καὶ ἡ ἀσπὶς εἰκονίσθω, καὶ κνημῖδες περὶ τὰς κνήμας· ἴδοις γὰρ ἂν ἀφθόνως τοιούτοις συγγραφέας, τῇ Ροδίων Κολοσσῷ τὸν περαλῇ πανόπλῳ σώματι ἐπιτιθέντας, ἄλλους αὖ ἐμπαλιν ἐπιφαλᾶ τὰ σώματα ἀσάρκους τε καὶ ἀπροσωμίους, ἀφ' οὗπερ ἔστι τῶν πραγμάτων, οἳ καὶ προεπιμέλονται τὸν Ξενοφῶντα, οὕτως ἀρξάμενον,

Δαρεῖος

ut & hoc non dissimile uideatur puero aut infanti alicui cui sicubi forte uidisti Cupidinem ludentem, personam Herculis amplam & magnam, aut etiam Titani alicuius induentem. Statim igitur qui ausculant, acclamare ipsis solent notum illud, Parturiunt montes, &c. Decet autem non ita, sed similia inter se omnia, & eiusdem coloris esse, & capiti reliquum corpus respondere, ut non aurea quidem sit galea, thorax autem omnino ridiculus, ex pannis alicunde uetustis aut pellibus putribus consutus: deinde et clypeus salignus, & tibialia conchis incrustrata, aut ex corio porcino facta. Videas enim perquàm multos huiusmodi historiarum scriptores, qui Rhodijy illum Colossi caput, alicuius seu pumilionis corpori imponant. Vt rursum alios, qui corpora sine capitibus introducunt, absque procœmijs, & statim ab ipsis rebus incipientes, qui & Xenophontis sectatores in hoc uideri uolunt, quoniam & ipse sic exorsus est,

Darij

Δαρέου γὰρ καὶ Παρυσάτιδος γίγνονται δύο, καὶ ἄλλους τῶν παλαιῶν, οὐκ ἀδήτους, ὡς δυνάμει τινὰ τὰ προοίμια ὄντα λανθάνοντας τοὺς πολλούς, ὡς ἐν ἄλλοις ἀποδείξομεν. καί τινες ταῦτα πάντα φορητά ἐστιν, ὅσα ἢ ἐν μικραῖς, ἢ δὲ ἄλλως διατάξεσι ἁμαρτήματά ἐστι. τὸ δὲ καὶ περὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, οὐ παρασάγγας μόνον, ἀλλὰ καὶ παθμοὺς ὅλους, τίνι τῶν καλῶν ἐοικέν; εἰς γοῦν οὕτω βαδίσιμος συνάγει τὰ πράγματα, οὔτε Σύρῳ τινὶ ἐντυχὼν, οὔτε τὸ λεγόμενον ἀπὸ τοῦτο, τῶν Ἐπικουρείων τὰ τοιαῦτα μυθολογούντων ἀκούσας, ὥστε περὶ Εὐρώπου λέγων, οὕτως ἔφη, Η δὲ Εὐρώπη καὶ αὐτὴ μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, παθμοὺς δύο τοῦ Εὐφράτου ἀπέχουσα,

Darij & Paryſatidis filij naſcuntur duo, &c. & aliorum ueterum, ignorantes quòd quædam proœmia ui ſeu poteſtate ſunt, quæ pleroſque latent, ut alibi oſtendemus. Quanquam hæc omnia adhuc tolerabilia ſunt, quæcunque uel circa compoſitionem uerborum, uel reliquam diſpoſitionem peccantur: at uerò circa ipſorum quoque locorum deſcriptiones mentiri, idque non ſolùm paraſangas aliquot, ſed et totas mãſiones, quantum unius diei itinere caſtra promoueri ſolent, illud quæſo cui honeſto aut pulchro cõparabimus? Vnus igitur quidam adeò ſcitanter ac deſidioſè res ipſas collegit, utpote neque Syro aliquo conſulto, neq; notum illud quod uulgò dici ſolet, Epicureorum fabulis de his ipſis rebus auditis, ut cum de Europo mentionem faceret, in hunc modum dixerit: Europus, inquiens, ſita quidem eſt in Meſopotamia, manſionib. duab. ab Euphrate diſtans, dedu-

σα, ἀπῳκισαν δ' αὐτὸν Εδεσσαίους, καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπὸ χρυσοῦ αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμόσατα αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀράμενος & ἐγγειώσας, αὐτῇ ἄνω πόλει καὶ τάχιστα μετέθηκεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς περιῤῥέεσθαι αὐτὸν ὑπ' ἀμφοτέρου τοῦ ποταμοῦ, ἑκατέρωθεν ἐν χρῷ παραμειβομένου, καὶ μανοτοῦ χεῖ & τάχει ψαύοντος. τὸ δὲ καὶ γελοῖον, εἰ σοὶ τῷδε τῷ Φίλωνι ἀποδοκοίμην, ὡς ὁ Παρθυαῖος, οὐδὲ Μεσοποταμίτης σοι ἐγὼ, οἷς μὴ φύσιν ἐθαυμάσας συγγραφεὺς ἀπήνεσεν. τὸ Δία μὲν ἕνα καὶ μόνον πάντων ἡδέως πρὸ & Σεβαστιανὸς ὁ αὐτὸς ὄντος & ἄκρον ἐπιστάμενος, τὸ μὲν ἀκοῦσαί τινες τῶν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὄρκου διαφυγόντων· οὔτι γὰρ ἔτι ἐθελῆσαι αὐτὸν ἀποδανεῖν, οὔτε φαμένου πιεῖν, οὔτε βρόχον ἄψασθαι, ἀλλά τινα θάνατον ἐπινοῆσαι φαρμακῶν, καὶ

deduxerunt autem eam coloniam Edeſſæi. Neq; hoc illi ſatis fuit, ſed & patriam meam Samoſata, idem generoſus ille in eodem libro ſublatam unà cum ipſa arce & muris in Meſopotamiã tranſtulit, ita ut tota ambiretur ac terminaretur utroque flumine, utrinq; altero quaſi cutem illius prætervabendo radente, & tantum non ipſos muros alluente. Ridiculum autem etiam foret, ſi tibi nunc Philo apologiã aliquã cõtexã, quòd neq; Parthus, neq; Meſopotamita ſim: inter quos relatum me egregius iſte ſcriptor collocauit. Quin & illud ualde ſcilicet credibile idem hic de Seueriano dixit, appoſito etiam iureiurando, quòd quæ dicat, ex quodam audierit eorum qui ex ipſo eo opere effugerunt. Neque enim gladio illum mori uoluiſſe, neque uenenum bibere, neq; laqueo collum innectere, ſed mortem quandam excogitaſſe tragicã, & quòd

καὶ τῇ τόλμῃ ξηνίζοντα· τυχὸν μὲν γὰρ αὐτὸν ἔχοντα ποιμνι γέθη ἱκανώματα ὑαλᾶ, ἢ καλλίστης ὑάλου. ἐπεὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωστο, κατάξαντα τὸν μέγιστον τῶν σκύφων, ἐνὶ τῶν θρασυμάχων χρύσασθαι εἰς σφαγὰς, ἐντιμόντα τῇ ὑάλῳ τὸν λαιμὸν. οὕτως οὐ ξιφίδιον οὐ λογχάριον οὗρεν, ὡς αὐθρᾶές γε αὐτῷ, καὶ ῥᾳδινὸς ὁ θάνατος ἐγένετο. ἔπα ἐπειδὴ Θουκυδίδης ἐπαίνεσιν τινα εἶπε τοῖς πρώτοις τοῦ πολέμου ἐπάνοις νικηφόροις, καὶ αὐτὸς ἠγάσατο χρῶσα ἐπαινεῖν τῷ Σεβηριανῷ. ἔφασκε γὰρ αὐτοῖς, πρὸς τὸν εὐδαίμονα ἄνδρα τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸν Θουκυδίδην ἐμπλήσαι. θάψας οὖν τὸν Σεβηριανὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸν τάφον Ἀφράνιόν τινα ἑκατόνταρχον, ἀντιφιλόνεικον Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπιῤῥήθη

& quòd ad audaciam attineret, omnino externam, ac peregrinam. Forte enim habuisse ipsum admodum magna uitrea pocula, ex uitro pulcherrimo facta. Postquã igitur omnino decretum illi fuisset mori, fracto ex scyphis maximo, uno quodam crustorum usum esse ad cædem, inciso uidelicet gutture, uitro. Atq; ita neque gladium, neq; lanceam reperit, quo moreretur, dummodo uirilis ipsi & heroica mors obtingeret. Postea autem, quoniam Thucydides funebrem orationem quandam habuit pro ijs qui primi tum eo bello occubuerunt, ipse quoq; Seueriano talem habendam esse censuit. Omnibus enim ipsis cum Thucydide, eo qui nihil in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderant, æmulatio atq; contentio est. Sepulto igitur Seueriano magnificè, adducit ad tumulum Afranium quendam Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta rhetorico

βάσχ αὐτῷ, ὥσπ μι νὴ τὰς Χάριτας πολλὰ παῦν λα πρόσαι τοῦ γέλωτ, καὶ μάλιστα, ἐπεὶ τέ ῥήτωρ ὁ Αφράνιος, ὡδὶ τέλει τοῦ λόγου, λαμπρύνων ἅμα σὺν οἰμωγῇ πρὸς ταδᾶ, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκάνων δείπνων, καὶ προσόσεως, ἃ τα ἐνίβαζεν Αἰάντειόν τινα τῶν κομῳδία. ἐπασάμενός γὰρ τὸ ξίφος σύγχως παῦν, καὶ ὡς Αφράνιον ἀπὸ τὸ ὦ. παύτων ἐρέντων, ἀπόσφαξεν ἑαυτὸν ὡδὶ τῷ τάφῳ, οὐκ ἀνάξιος ὢν, μὰ τὸν Ενύαλιον, πρὸ πολλοῦ ἀποδανεῖν, ἐ τοιαῦτα ἐρέντι ραν. καὶ τοῦτ' ἐφη ἰδόντας τοὺς παρόντας ἄπαντα τὰς δακρύσαι, καὶ ὑπερμεγάλως τὸν Αφράνιον ἐπαινέσαι. ἐγὼ δὲ καὶ τἆλλα μὲν οὐ τοῦ κατηγόρου, μονονουχὶ ὀμνὺς καὶ λοιδορῶν μεμνημένου, καὶ ὡδὶ λαμπρύοντος τῷ τῶν πλακέντων μνήμῃ. τοῦτο δὲ μάλιστα ἠτιασάμην, ὅτι μὴ τὸν συγγραφέα,

rico more de illo peroranit, ut ego, per Charites, multū admodum lachrymarū præ risu effunderē, & maximè quando rhetor iste Afranius ad finem orationis lachrymans pariter cum miserabili ploratu, sumptuosarū cœnarum & propinationum illarum mentionem faciebat, deinde & Aiacis quendam colophonem imponebat. Nam gladio euaginato, generosè admodum, & ut Afranium decebat, aspicientibus omnibus seipsum ad tumulum iugulauit, non indignus per Bellonam, qui multo antè mortuus fuisset, si talia rhetoricatus esset. Atque hoc dixit idem, aspicientes omnes tum qui aderant, admiratos fuisse, laudasseq; Afranium supra modum. Ego uerò etiam cætera illius dānabam, ut qui tantum non offarum & ollarum meminisset, & placentarum memoria illachrymaretur. Hoc tamen præter cætera reprehendi, quòd non scriptore ipsō

καὶ διελόσπαλον τ δράματος προαποσφάξαν ἀπίθανοι. πολλὰς δ' καὶ ἄλλας ὁμοίας τούτοις ἔχων σοι, ὦ ἑταῖρε Φίλων, παραθυμήσασθαι, ὀλίγων ἕνεκα ἐπιμνησθείς, ἵνα τῶν ἐσχάτων ἀφέξῃ μετὰ ταῦτα, τῶν συμβαλλὼν, ὅπως ἂν ἄμεινον συγγράφοι τις. οἱ γάρ τινες, οἱ τὰ μεγάλα μὴ τῶν πραγμάτων, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείπουσιν, ἢ παραδιεροῦσιν, ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων ἢ σιωπητέων, τὰ μικρότατα πολὺ λογοφῶς καὶ φιλοτίμως ἐρμηνεύουσιν· ὥσπερ ἂν εἴ τις Διὸς τ Ὀλυμπίου τὸ μὲν ὅλον κάλλος, ἀνθρωπος καὶ τυφλὸς ὤν, μὴ βλέπων, μηδ' ἐπαινοῖ μηδὲ τοῖς ἐπαινοῦσιν ἡγεῖται, τ ὑποφθέγγεται δέ τι, τὸ σύμμετρος καὶ τὸ εὔρυθμον θαυμάζει, καὶ τ κρηπῖδος τὸ εὔρυθμον, καὶ ταῦτα πολὺ μικρὰ πολλῆς φροντίδος καὶ διεξιών. & actore fabulae huius ante se iugulato mortum fuerati Multos aũt & alios consimiles his cõmemorare tibi, amice Philo, posſem: uerũtamen paucis quibuſdã adhuc additis, ad alterã promiſſionis partem tranſibo: puta ad id conſilium, quo pacto rectius ac melius hiſtoriam ſcribere quiſpiam debeat. Sunt enim quidam, qui, quae rerum geſtarũ maximae, & memoria digniſſimae ſunt, praetermittant, aut quaſi in tranſcurſu tantum attinganti: praeimperitia aũt & ineptitudine, & ignorantia eorũ quae dicenda uel tacenda ſint, ea quae minima ſunt, admodum prolixè & laborioſè immorando uerbis exponunt, non aliter ac ſi quis Iouis Olympici uniuerſam pulchritudinẽ ac formam, quae tanta ac talis eſt, non uideat, nec laudet, neq; etiã ijs qui de ea neſciũt, quicquã narret, ſed ſubſellij rectitudinẽ & expoſitionẽ, et crepidinis concinnitatẽ admiretur, & haec admodũ cũ multa diligẽtia et cura exponat,

ἔγωγ' ἔν γυσά τινων, τῶν μὴ
ἴσμ' Εὐρώπῃ μάχλων ἐν ὄσ-
λοις ἐῶλα ἴσως παραλρα-
μόντων, ἔνιοι ἢ μίτρα, ἢ ἔτι
πλέω ὕδατος αὐγλωπότος ἀν
ψυχρᾶς, νὴ ἔολίν ἡμῖν πρισφό-
νως διήγησιν, ὡς Μαῦρός
τις ἱππεὺς, Μαυσώλλης τοῦνο
μα, τὸν λίψας πλανώμενον
αὐτὰ τὰ ἕρκ, καταλάβοι Σύρους
τινὰς τῶν ἀγροίκων, ἄρισον
παρατιθεμένους, καὶ ὅτι τὰ μὲν
πρῶτα ἰκάνοι φοβηθέντ αὐ-
τὸν, ἔπειτα μὲν τοι μαδίντας ὡς
τῶν φίλων ὄν, κατακλίναντο,
καὶ ἀσπάσαντο· καὶ γάρ τινα
τυχὸν αὐτῶν ἀποδημοῦντα·
ἢ αὖτε ὃν τῶν Μαύρων, ἀδελ-
φὸν αὐτῷ ςν' τῇ γῇ τραπόμε-
νον. μῦθοι τὸ μετὰ τοῦτο μα-
κροὶ, καὶ διηγήσεις, ὡς διπρά-
σαιεν αὐτοὺς ςν' τῇ Μαυρουσίᾳ,
καὶ ὡς ἰδοὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν
πολλὸν ςν' τῷ αὐτῷ σωνημμέ-
νον, νὴ ὡς ὑπὸ λύσης ἐδίγη
δὸν καταβρωθέν, νὴ ἑλίκης
ἰχθῦς ἐπριάλο ςν' Καισαρέᾳ.

ponat. Equidem audiui quẽ-dam, qui pugnam eam quæ ad Europũ comiſſa fuit, ne totis quidem ſeptẽ uerſibus præter currebat: uiginti autem menſurias aut etiam amplius aquæ conſumpſerat in frigidã, et nihil ad nos pertinentem narrationem, quo uidelicet pacto Mauritanus quidã eques, Mauſacus nomine, præſiti errãs per mõtes, deprehẽderit Syros quoſdam agreſtes prandium apponentes, & quòd principiò illi metuerint ipſum: deinde uerò intellecto quòd ex amicis unus eſſet, receperint ad ſe hominem, & cibum præbuerint. Nam & illorũ ſorte quendam aliquando in Mauritaniam profectum fuiſſe, cum ipſius frater in ea terra militaret. Poſt hæc fabulæ longæ et narrationes, quo pacto ipſe in Mauruſia uenatus eſſet, & ut uidiſſet elephantos multos in eodem

καὶ ὡς ἐλεφάντων πολλῶν ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ νεμομένων, καὶ ὅσον ἐπέλειπε μὴ ὑπὸ λέοντος ἁρπασθῆναι· εἶτα ὅσους ἰχθῦς ἐπρίατο ἐν Καισαρείᾳ.

loco paſcentes, & quòd parum abfuerit quin à leone deuoratus fuiſſet; deinde & quantos piſces emerit Cæſareæ.

καὶ ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς
ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπῃ γιγνο-
μένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ
ἐπιλοῦσεις, καὶ σπονδὰς ἀν-
αγκαίας, καὶ φύλακας καὶ
αὐτιφύλακας, ἔχει βαδάας
ἱππέας ἀφειστήκει, ὁρῶν Μαλ
χίωνα τὸν Σύρον ἐν Καισα-
ρείᾳ, σπόρυς παμμιγώδεις ἀ-
ξίνης ὠνούμενον· ἃ δὴ μὴ νὺξ
κατέλαβε, τάχα καὶ συνελέ-
γνυτο μετ' αὐτῶν, ἄλλα τῶν σκά-
φων ἐπισκευαζομένων. ἅπερ ἐ
μὴ ἐνεγέγραπτο ὑμῖν τῇ
ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ὑμᾶς ἤγνοη
κότα ἦν. καὶ ὁ ἡμέα Ρω-
μαίοις ἀφόρητος, ἐ Μαυσά-
κας ὁ Μαῦρος ἀλιψῶν μὲν ὕδα
τι ἦν, ἀλλ' ἄδεπτος ἐπανῆλ
θεν ὧν τὸ στρατόπεδον, καί
τοι πόσα ἄλλα, μακρῷ ἀναγ-
καιότερα, ἐκὼν ἐγὼ νῦν πα-
ρίημι· ὡς καὶ αὐλαῖς ἔκειτο
ἐν τῷ πλησίον κώμης αὐτοῖς,
καὶ ὡς λόγοι ἀλλήλοις αὐτίκα
σαν, ὁ Μαῦρος μὲν τῷ Μαλχίωνι
λόγχιον, ὁ δὲ τῷ Μαυσάκᾳ πόρ
πιον,

Atque ita egregius iste historicus relictis tot cædibus circa Europum factis, tot præliorum motibus, & fœderibus necessarijs, & custodijs alijs alijs oppositis, usq; in profundam ueſperã substitit, aſpiciens Malchionem Syrum istum, Cæsareæ scaros ingentes uidelicet ementem. Et nisi nox occupasset ipsum, fortasſis et ad cœnam cum illo uenisſet, scaris istis iam apparatis. Quæ nisi ille tam diligenter historiæ tradidisſet, magnus nimirum res ignoraturi nos fuisſemus: & damnum hoc Romanis intollerabile fuisſet, si Mausacas iste sitiens potum nõ inueniſſet, sed incœnatus ad castra reuersus esſet. Atqui quàm multa alia longè magis necessaria uolẽs ego nũc prætereo: quæ admodum et tibicina quædam uenit ex propinquo uico ad eos, & ut dona mutuò inter ſe dederunt, Mauritanus uidelicet ille Malchioni lanceam, hic autem contrà Mausacæ fibulam: atque

πλω, περὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα περὶ τῶν Εὐρώπῃ μάχης, αὐτὰ δὴ τὰ κιφάλαια. τοιγάρτοι ἀνάγκη αὖ τις εἴποι τοὺς τοιούτους, τὸ μὲν ῥόδον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀκανθας δὲ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τὴν ῥίζαν, ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἄλλως, ὦ Φίλωνα, μάλα περὶ ὄντων γιλοίων, ὧδε τὸν ἀτρεμῆ πόδα τὸν Κορίνθιον πωποτε προβιβάκως, ὧδε ἄχρι Κεγχρεῶν ἀποδημήσας, ἢ τι γε Συρίαν ἢ Ἀρμενίαν ἰδὼν ὧδε ἐξέστη, μίμνημαι γὰρ ὄντα ἀφθαλμῶν ἀπιστότατα γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, ἐχ ἃ ἤκουσα. περὶ ὅτου ἀκριβῶς ἅπαντα ἐωράκει, ὥστε τοὺς δράκοντας ἴσως τῶν Παρθυαίων (σημεῖον δὲ τοῖς ὠσὶ τοῦτο αὐτοῖς χλίοις γὰρ εἶμαι, ὁ δράκων ἄγει ἕωντας δρακουσίας) πάμμεγίθεις εἶναι, γεννωμένους ἐν τῇ Περσίδι, μικρὸν ἔπειρ τὴν Ἰβηρίαν. τέτταρ δ', τίνας ἔχει πάντ μεγάλων ἐκδιδύσας, atque alia multa talia, quæ pugnæ illius ad Europum ipsa adeò capita & summa ria sunt. Proinde meritò dixerit quispiam, tales scriptores rosam quidem ipsam nõ uidere, spinas autem quæ iuxta radicem enascuntur, diligenter contemplari. Iã alius quidam, ô Philo, admodum & hic ridiculus, qui alterum pedem neextra Corinthum quidem unquã protulerat, neque ad Cenchreas usque peregrè profectus fuerat, nedum Syriam aut Armeniam conspicatus, in hunc modum exorsus est, memini enim: Aures quàm oculi minus fide digni sunt. Proinde scribo quæ uidi, nõ quæ audiui. atque ita diligẽter omnia uiderat, ut diceret dracones Parthorum (signum autem hoc mulitu dinis ipsorũ est, mille enim dracones uiuos draco producit) ingentes esse, generari que in Persside paulo supra Iberiam. Hos autem antea quidem ex hastis siue longuris suspensos, illos in

νας, ὑψηλὸν ἀωρᾶσθαι, τὴν πόρ-
ρωθεν τοῖς ἀκουόντων, λίθ' ἱκ-
νουμένην, ἐν αὐτῷ δὴ τῷ ὄργῳ,
ἐπειδὰν ὁμοῦ ὦσι, λύσαν-
τὸν αὐτοὺς, ἐπαφιέναι τοῖς
πολεμίοις, ἀμέλει πολλοὺς
τῶν ὑμετέρων οὕτω κατα πε-
βλῶκα, καὶ ἄλλους περιειρα
κότων αὐτοῖς ἀνασπαγῶναι
καὶ συμπεπλέχθαι. ταῦτα δὴ
ἐρίτιμος ἐμὲν αὐτὸς, ἐν ἀσφα-
λεῖ μέν τοι, ἀπὸ δένδρου ὑψη-
λοῦ πεισόμενος θ' τὴν σπου-
δὴν. καὶ ἐῶ γε ἐποίησε, μὴ ὁ
μόσι χαρίσας τοῖς θηρίοις, ἐ-
πεὶ ἂν ἐν ὑμῖν θαυμαστὸν ὅ-
σον συγγραφέα νῦν ἔχομεν,
καὶ ἀπὸ χαρᾶς αὐτὸν μεγά-
λα καὶ λαμπρὰ γ' τῷ πολέ-
μῳ τούτῳ ὀργασάμενον. καὶ
γὰρ ἐκινδύνευσε πολλὰ, καὶ
ἐρρώθη πρὶ σοῦσαν, ἀπὸ τῦ
κρανίου ἀπλανότι βαδίσων
ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ ταῦτα
Κορινθίων ἀκουόντων αὐτί-
νωσκε, τῶν ἐπιβῶς ἀδότων,
ὅ τι μηδὲ κατὰ τοίχου γιγραμ
μένον πόλεμον ἑωράκει, ἀλλ'
ἀδὲ

altum attollere, eoq; ter-
rorem ijs qui à longe ad-
uentarent, facere solere: in
ipso uerò prælio, quando
iam congressi sunt, solutos il
los in medios hostes immitte
re: nimirum multos nostro-
rum hoc pacto deuoratos
esse, alios aũt, implicantibus
& compungentibus ipsos il
lis, strangulatos & confra-
ctos: adstitisse autem ipsum,
atq; hæc uidisse, in tuto ta-
men, nempe ab arbore qua-
dam excelsa spectando. Et
rectè sanè fecit, quòd pro-
pius ad feras istas non ac-
cesit. neq; enim nos tam e-
gregium scriptorem, & qui
eminus ipse præclara ac ma
gna adeò in hoc bello effe-
cerit, nunc haberemus: nam
& pericula multa subijt, et
uulneratus est circa suram,
à Cranio uidelicet iter fa-
ciens ad Lernam. Atq; hæc
Corinthijs audientibus re-
citabat, satis scientibus il-
lis quidem quòd ne in pa-
riete pictum quidem bellum unquam uidisset. Sed

nes

οὐδὲ ὅπλα ἐπῄδει γε ἤδη, οὐδὲ μηχανήματα εἰᾶ ὄντα, οὐδὲ τάξιν ἢ καταλογασμῶν ὀνόματα, πάνυ γοῦν ἐμοῦ αὐτῷ πλαγίαν μὲν τὴν φάλαγγα, ἐπὶ πρῶτα δὲ λιγέα τὰ ἀδὴ μετώπου ἄγειν. εἰς δὲ τὸ ἀκρότατον ἐξ ὀρθῆς τε τῆς καὶ τὰ ὑπεραγμένα, ἅπερ ἐν Ἀρμενίᾳ, ἅπερ ἐν Συρίᾳ, ἅπερ ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πρωτοκοσίοις ἀεὶ ὅλοις ἔτεσι πεφιλαβών, συνέγραψε, καὶ τοῦτο ποιήσας, ἱστορίαν συγγεγραφέναι φησὶ τῶν μὲν τοι ἐπιγεγραφὼ ὀλίγῳ δεῖν πανυπέρτερον τοῦ βιβλίου ἐπέγραψεν, Ἀντιοχιανοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱεροπίνου (δόλιχον γάρ τινα, εἶπεν, ἐν παισὶ νενικήκει) τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ ἐν Μεσοποταμίᾳ καὶ ἐν Μηδίᾳ Ῥωμαίοις νῦν πραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγώ τινος καὶ

nec arma ille quidem norat, neque machinamenta quales essent, neq; ordinum aut acierum nomina. prorsus enim studio habuit πλαγίαν, hoc est obliquâ uocare phalangem, ἐπὶ πρῶτα autem, hoc est protentis cornibus, id quod exporrecta fronte educere dicitur. Alius autem suauissimus quidam cuncta à principio ad finem usque gesta, quæcunq; in Armenia, quæcunque in Syria, quæcunque in Mesopotamia, præterea quæ ad Tigrim, quæq; in Medis acciderant, ne totis quidem quingentis uersibus complexus scripto edidit, eoq; facto historiam composuisse uideri uolebat: inscriptionem uerò parum abfuit quin longiorem ipso libro inscripserit, uidelicet hoc modo: Antiochiani certaminis Apollinis sacri uictor (nam cursus certamine, quod Dolichum uocãt, puer olim uicerat) eorum quæ in Armenia, in Mesopotamia, & in Medis à Romanis nunc gesta sunt, historica narratio. Iam & quendam ego audiui, qui

καὶ τὰ μέλλοντα συγγράφειν ἤδη καὶ ἤρξατο, καὶ τῷ Ὁμήρῳ ὁμολογήσει, καὶ τῷ Ὀρόσοφαγῷ, ὡς παραβληθήσεται τῷ λέοντι, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν θριαμβευθέντα ἡμῖν θρίαμβον, ὅτι πάντα μαντικῶς ἅμα ἔχων, ἐσπουδάζεν, ἅτε πρὸς τὸ τέλος ἤδη γραφῆς· ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ᾠκισέ, μεγέθει τε μεγίστῃ, καὶ κάλλει καλλίστῃ· ἔστι μέντοι καὶ ὀπωπᾶ, καὶ διαβεβλῆσθαι, εἴ τι Νικαὰ ἂν αὐτῷ ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴ τε Ὁμόνοιαν, εἴ τε Εἰρωνίαν. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἄπεφτον, καὶ αὐτόνυμον ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις ἐκείνη, λόγου πολλοῦ, καὶ πορφύρας συγγραφικῆς γέμουσα, τὰ δ' ἐν Ἰνδοῖς πρᾶα χρυσόμελα ὑπέσχετο ἤδη γράψειν. καὶ τὸν περίπλουν τὸν ἔξω θαλάσσης, καὶ ἐπὶ ὑπόσχεσις ταῦτα μένουσι, ἀλλὰ καὶ τὸ περίμετρον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη σωλῆνα πλαι,

qui quæ futura essent, historiæ commendarat, & Vologesi captiuitatem uideliceet, & Osroæ cædem, quæ admodum leoni obijciendus esset, & postremò omnium etiam multoties illum desideratum à nobis triumphũ. Adeò omnino uatis in modum sese gerens, properabat iam tum ad finem scribendi. Quin & ciuitatem idem iam in Mesopotamia condidit, magnitudine maximam, & pulchritudine pulcherrimam: adhuc tamẽ speculatur & deliberat, an eam Nicæam à uictoria cõueniat nominari, an uerò Homonœam, an etiam Ireniam. Et ob hoc quidem adhuc in dubio pendet, & sine nomine præclara illa ciuitas nobis est, nugis multis & fastu historico referta. Quæ uerò in India posthac agentur, etiã ea promisit se iam nunc scripturũ esse: præterea et descriptionẽ maris exteriorꝭ nauigantibus traditam. Neq; promissiones modò hæ sunt, sed & proœmium Indicæ historiæ iam cõpositum est, & ter-

ηλα, καὶ τὸ τρίτον τάγμα. καὶ οἱ Κελτοὶ, καὶ Μαύρων μοῖραι ὀλίγον, σὺν Καισίῳ πάντων ἔτι ἐπραυδύσαν τὸν Ινδὸν ποταμόν. ὅ, τι δὲ πράξουσιν, ἢ πῶς ἀξιοῦνται τῶν ἐλεφάντων ἐλάσεων, οὐκ ἐκ μακροῦ ἔσται ῥᾴδιον γνῶναι. συγγραφεὺς, ἀπὸ Μυσοῦ δ', ἢ ἀπ' Οξυδρακῶν ἐπιστολὰς ἡμῖν πολλὰς ἀπαρδύσιος λήρους, τὰ μὲν ἀξιόλογα οὐδ' ἐρωτῆσαι ἔστ' ἐβλίσκειν, πολλὰ δ' ἀξίως ἀπορῶν διαμένει. ἐπανόντων δὲ, καὶ αὐταπλάττοντάς τι, τῇ κρὶ ἐπ' ἀκαιρίαν γλῶτταν, φασὶν, ἐλθεῖν, καὶ ὧδε τῷ ἀριθμῷ βιβλίων ἔτι συμπονήσειν, καὶ μάλιστα ὧδε πάντα ἐπιγραφάς. καὶ γὰρ οὐ καὶ αὖθις τὰ παγγέλοια, τὰ δ' ἄνω πρὸ ἡμῶν γεγραμμένα. καὶ οὖν παρδικὸς πρῶτος, δεύτερος, ὡς Ατθικὸς δηλονότι. ἄλλος δὲ ἐπιτέτριφεν παραπλησίως. οὐδὲν γὰρ Δημητρίου Σαγαλασσέως Παρθονικικὰ, οὐδ' ὡς ἐν γέλωτι

& tertium tagma, seu tertius liber. Ac Galli quidem, & Maurorum pars quædã modica cum Caßio, omnes isti iam Indum fluuium transiecerunt. Cæterum quid facturi sint, aut quomodo excipient elephantorum incursus, non multo pòst egregius iste scriptor à Musuride aut ex Oxydracis ad nos scribet. Huiuscemodi multa, præ insciti & imperitia nugantur, ea quæ usu dignißima sunt: neq; uidentes, neque etiam si uideant, pro dignitate exponere scientes, excogitantes autem & effingentes quicquid temerè in linguam, ut aiunt, uenerit: etiam numero librorum præterea superbientes, et maximè in scriptionibus. Nam rursum & hæ omnino ridiculæ sunt, ut istius nescio cuius Parthicarum uictoriarum libri tot, uel tot: & rursum Parthidos primus, secundus, & cætera: ut Atthidos scilicet. Alius etiam urbanius paulo. Nam legi Demetrij cuiusdam Sagalassensis Parthonicica. Nõ quòd

γίνωτε ποιήσασθαι, καὶ ἐπιστηρίξαι τὰς ἱστορίας, οὕτω καλὰς ὄσας, ἀλλὰ τῇ χρησίμου ἕνεκα, ὡς ὅτις αὖ τοῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φοβηθῇ, πολὺ μέρος ἤδη εἰς τὸ ἐρῶσι συγγράφειν ὅτι προσάληφε. μᾶλλον δὲ ὀλίγων ἔτι προσδεῖται, εἰ γε ἀληθὲς ἐκεῖνό φασιν ὁ διαλεκτικὴ ὡς τῶν ἀμύων ὁ τελευταῖος αἴρεις, τὸ ὕστερον παίοντος αὐτεπάγει. καὶ δὴ τὸ θυμὸν σοι, φάναι τις ἂν, ἀπεκβῶς ἀνακινεῖται· καὶ εἴ τι ἄκαυθα, ὑπόσα ὅσα, καὶ βάτοι ἐκκεκομμένα εἰσί, τὰ δὲ τῶν ἄλλων ὁράσεις ἤδη ἐκφόρητα. καὶ εἴ τι βραχὺ δεῖ, καὶ τῦτο λεῖόν ἐστιν, ὥστε οἰκοδομῆσαί τι δεῖ ἤδη καὶ αὐτὸν, ὡς δάξῃς ἐκ αὐτερήψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων, γυμνάδας ὦν, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπινοῆσαι δεξιὸν, καὶ ὃ ἐδεῖς ἂν, ἀλλ' οὐδ' ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο.

pro risu habeam, & illudam historijs adeò præclaris, sed utilitatis causa hæc commemoro, quòd quisquis hæc atq; huiusmodi alia euitarit, is bonam partem historiæ rectè scribendæ consecutus iam sit, imò pauca adeò illi etiam desunt: si modò uerum illud est quod Dialectica tradit, quòd eorum inter quæ medium nullum est, altero eleuato, alterũ contrà deprimitur. At uerò area ipsa, dixerit quispiam, purgata probè iam est, ac spinarum quicquid fuit, & rubi exciſi, reliquorum autẽ ruinæ ac rudera iam exportata sunt: & si quid asperum antea fuit, id totũ sublatũ & cõplanatũ est: quare tempus iam est ut ædificium aliquod superstruas etiam ipse, quo ostendus non modò aliorum euertendis generosum esse te, uerùm etiam per

φημὶ

te ipsum excogitando atq; inueniẽdo tale aliquid præstare posse, quod & dexteritatem quandam præ se ferat, & à nemine Momo quidem reprehendi ac carpi queat.

Aio

φημὶ τοίνυν τ' ἄριστα ἱστορίαν
συγγράφοντα, δύο μὲν ταῦτα
παρυπάρχοντα οἰκοθεν ἔχοντα
ἤκειν, φύσιν τι πολιτικὴν,
καὶ λόγων ἐρμηνευτικὴν·
τῶν μὲν, ἀδιδακτόν τι τ φύ-
σεως δῶρον· ἡ λόγων δὲ,
πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ συνε-
χῆ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τ ἀρχαί
ων προσεγγυωμένην ἔγω. τού-
των τὰ μὲν ἄτεχνα, καὶ ἀλλ' ἐ-
κ συμβάλλη δέομενα. ἐ γὰ συ-
νετὸν καὶ ὀξὺν ἀπορᾶναι,
τὸν μὴ παρὰ τ φύσεως τοιού-
των, φησὶ τοῦτο ἐμὶν τὸ βιβλί
ον ἐπιτ πολλῶ δεῖν, μᾶλλον δὲ
τ πάντων ἐῶ ἄξιον, ἐ μετα-
πλάσαι καὶ μεταλοσμῆσαι
τὰ τελευτῶντα ἰδιώματα, ἢ ἐκ
μετῤῥᾴδιον χρυσὸν ἀπορλῦναι, ἢ
ἀργυρον ἀπὸ κασσιτέρου, ἢ ἀπὸ
Κόνωνος Τιτορμον, ἢ ἀπὸ Λεω
τροφίδου Μίλωνα ἀπεργάσασθαι,
ἀλλά πῃ τὸ δὲ τέχνης, καὶ τὸ
δὲ συμβουλῆς χρήσιμον εὐπ
ορίσειν τῶν χρεοντων,
ἀλλ'

Aio igitur eum qui optimè conscribere historiã uolet, duo hæc præcipua domo secum & de suo afferre debere: Prudentiam quandã siue intellectum ciuilem, & potestatem dicendi. Quorum alterum quidem nulla doctrina traditum, naturæ donum quoddam est: dicendi autem potestas, multa exercitatione, assiduoq; labore, & imitatione ueterum comparanda erit. Atq; hæc quidem extra artem sunt, neq; me consultore opus habent. Neque enim prudentem siue intelligentẽ & acutum reddere eum qui non natura talis fuerit, libellus hic meus promittit: quoniã magni sanè æstimandus, imò omnibus anteferendus foret, si trãsformare, & quasi nouo quodam ornatu induere huiusmodi ille posset: puta uel ex plumbo aurum reddere, uel ex stanno argentum, uel ex Conone Titormum, uel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis & cõsilij utilitas ea est, non ut ea suppeditent quæ antè adsunt,

se

ἀλλ' ἱκανὸν αὐτῶν τὸν προσήκοντα. οἷόν τι ἀμέλει καὶ Ικκῶν, καὶ Ηροδίκου, καὶ Θέωνος, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμναστὴς ἐπιτήδειος αὖ σοι, τοῦτον προδίκαιον παραλαβόντα, εἰ δὲ ἄτης ὄζει ἡ μικρὰ ἰμαδὰς, μὴ διὰ ταῦτα κατασκληνώσῃς, ἀλλὰ μὴ Αντίοχος, ὁ τοῦ Σιλεύκου Στρατονίκης ἐκείνης ἐπιφάνειν Ολυμπιονίκην, καὶ Θεαγένει τῷ Θασίῳ, ἢ Πολυδάμαντι τῷ Σκοτουσσαίῳ αὐτίπαλον, ἀλλὰ τὸν δεδωκότα ὑπόθεσιν σὺφυᾶ πρὸς ἀρετὴν ἡ γυμναστικῆς, παρασκευὴ ἀμάνω ἀποφάνειν μετὰ τῆς τέχνης. ὥστε ἀπίστω καὶ ἡμῖν τὸ ἐπιφθονον τοῦτο τῆς ὑποσχέσεως, εἰ τέχνῃ φαμὲν ἐρεῖν μεγάλῃ καὶ χαλεπῇ τῷ πράγματι ἐφορμίσαι· ἐν δὲ ἐντεῦθεν παραλαβόντα, ἀπιφάνειν συγγραφέα φαμὲν, ἀλλὰ τῇ φύσει σωτῆρι, μὴ ἄρισα

sed ut illis rectè ac cõuenienter uti doceant. Quo pacto nimirum & Iccus, & Herodizes, & Theon, & si quis alius artis palæstricæ magister atque exercitator fuerit, pollicerentur tibi Perdiccam hunc acceptum (si modò hic est ille qui nouercam amauit, & ex eo contabuit, & non potius Antiochus Seleuci filius, Stratonices illius amore captus) Olympionicem redderе, qui cum Theagene Thasio illo, aut ϒ Polydamante Scotussæo, certamine congrederetur, non ut naturam & ingenium ad eam rem suppeditarent, sed ut materiam iam antè à natura datam, & ad hanc palæstræ exercitationem suscipiendã idoneam atque habilem, per artem multo meliorem redderẽt. Quamobrem absit et nobis hæc inuidia promissionis, ut artẽ aliquã rei adeò magnæ ac difficili nos inuenisse dicamus. Neq; enim quẽuis acceptũ reddere historicum nos uelle dicimus, sed ei q̃ naturà intellectu bono præditus, es

ad dicen-

ἔρχεται πρὸς λόγους ἐσκεμμέ-
νῳ τοιαδέξεται ὁλοὺς τινας ὁρ-
μὰς, ἐφ' ἃ δεῖ τοιοῦτον φαίνεσ-
θαι, ὡς χρήσιμόν, ἔστ' ἂν μὴ
πρὸς ὁμαρίστριον τελέσῃ, ἀπ-
χθῇ δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν, καὶ
τι ἐγὼ οὐ φαίην ἀπροσδεᾶ
τὴν σωτὴν εἶναι τὴν τέχνην
πρὸς διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ-
ται μὲν ἰκανὰ ἀφορίζει μὲ μαθὼν,
πρὸς ὕλην, διὰ τοιαῦτα οὐ ἐπί-
στατο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, οὐκ
ἂν τι αὐτῶν χειρουργήσειεν, ὑ-
ποδέξαντος δέ τινος, ῥᾳδίως
τι ἂν μάθοι, καὶ σὺν μεταχει-
ρίσαιτο ἐφ' αὑτῷ. καὶ τοίνυν κ
ἐμὲ τοιοῦτόν τινα ὁ μαθητὴς
νῦν παραδιδόδω, συνεναί τι
καὶ ἀκριβῶς οὐκ ἀγνοοῦντ, ἀλλ'
ὀξὺν διάνοιαν, οἷός & καὶ πρά-
γμασι χρήσασθαι ἂν. ἐ ὅπω
βραδὺν, διὰ γνώμην φρατιμο
τινὰν, ἀλλὰ μετὰ δὲ πολιτι
κῆς, διὰ μεγαλοφρόνως φρατηγι
κὴν ἔχειν. κ νὴ Δία, κ ἐν φρα
τοπέδῳ

ad dicendum quamoptimè exercitatus fuerit, uiam quã dam ostendere rectam (si modò talis ulla apparet) quã utendo, citius atq; aptius ad finem & scopum usque quo tendit, peruenire possit. Nõ enim neque illud dixeris, eũ qui intelligentia præditus fuerit, arte ac doctrina earum rerum quas ignorat, opus nõ habere. Nam si absq; doctrina & institutione citharam ludere posset, etiam tibia canere, ac cætera omnia sciret. Nunc autem, nisi doctus ab aliquo, nihil quie quam eorum manu facilè attingit: at demonstrante aliquo uiam ac rationem, & discit facillimè, & rectè eadem administrat per se ipsum. Proinde nobis quoque nũctalis discipulus tradatur, qui & ad intelligendas res, & ad dicendum non sit degener, sed acutum tueatur, positiq; rebus uti, si committantur illi, ac animum habeat militarem, sed tamen cum ciuilitate coniunctum: & experientiam, quam ducis militaris esse conuenit. Denique, per Iouem & in castris

τοπάλιν γιγνώσε ποτε, καὶ γυμναζομένους ἢ τακτομένους στρατιώτας ἑωρακώς, καὶ ὅπλα ἀλλως, καὶ μηχανήματα τοιαῦτα, καὶ τί ἔστι λοξῶσαι, καὶ τί ἔστι μετώπου, πῶς οἱ λόχοι, πῶς οἱ ἵππεῖς, καὶ πόδιμ, καὶ τί ὀρθιαύχειμ, ἢ περιελαύνειμ, καὶ ὅλως, οὐ τῶν κατοπιδίων τις, ἀλλ' οἷος πιστεύειμ μόνον τοῖς ἀπαγγέλλουσι μάλιστα δὴ, καὶ πρὸ τῶν πάντων ἀληθῆ ἔφη εἶναι γνώμιλω, καὶ μέτι φοβεῖσθαι μὴ δόλια, μὴ ἐπιζητῶ μᾶλλον, ἐπεὶ ὁμοίως ἔφαι τοῖς φαύλοις δικασταῖς, πρὸς χάριμ, ἢ πρὸς ἀπέχθειαν ἔστι μᾶλλον δικάζουσιμ. ἀλλὰ μὴ μελέτω αὐτῷ, μήτε φίλιππος ἱππομομεύσῃ τὸμ ὀφθαλμὸν τὸν Ἀγήνορος τῷ Ἀμφιπολίτῃ, τῷ τοξότῃ ἐμ Ὀλύνθῳ, ἀλλὰ τοιοῦτος, οἷός ἐστιν, ἀναχθήσεται· μήτε Ἀλέξανδρος ἀποκτείνῃ διὰ τὴν Κλείτου αφασίαν,

stris aliquãdo uersatus sit, et milites ipsos, seu cum ad præ lia exercentur, seu cũ re ipsa in aciẽ educuntur, conspica tus sit: præterea et arma nouerit, & machinas quasdam, & quid sit diductis cornibus, & quid exporrecta frõte instruere aciem: quomodo cohortes, & quomodo turmæ constituantur: unde, & quid erumpere, & quid item circũducere equitẽ sit, sciat. Et in summa, neq; eorũ quispiã sit, qui domi desidentes nusquã foràs ipsi progrediuntur: neq; facilè credat ijs quæ solùm ab alijs narrari audiet. Maximè autem et ante omnia libero animo sit, ut neq; metuat quenquã, neq; ab ullo speret quicquã: quoniam similis hoc pacto foret malis iudicibus, qui uel ad gratiã, uel ad odium accepta mercede sententiã ferunt. Quin neq; curet magnopere neq; Philippũ oculo ab Astere Amphipolitano isto sagittario priuatum circa Olynthum, sed talem qualis re ipsa est spectandum proponat: neque illi Alexander graviter se excruciet ob Cliti cædem

ὑμῶν ἐν τῷ συμποσίῳ γενομένην, ἢ σαφῶς ἀναγράφειν. δεῖ Κλέωνα αὖτ' φοβῆσαι, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενον, καὶ πατέχειν τὸ βῆμα, ὡς μὴ ἀπᾷ, ὅτι ὀλίγῳ καὶ μανικὸς ἀνθρωπος ἔστιν, ἐξῇ ὁ σύμπασα πόλις τῶν Αθηναίων, ὧν τὰ ἐν Σικελίᾳ καὶ κἀστερῇ, καὶ τὸν Δημοσθένους λήψεσθαι, καὶ τὸν Νικίᾳ τελευτῶν, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπινον, καὶ ὡς ἐφευγόντων ἀπέθνησκον οἱ πολλοί· ἠγόνται γὰρ, ὥσπερ δικαιότατον, ἂν ἀνδρὶ τῶν νοῦν ἐχόντων αὐτὸς ἔφεσιν τῶν αἰτίαν. ὧν τὰ δυστυχῆ ἢ αὐτοῦ γέγονε μᾶλλον, ὡς ἐπιφέρεται, ἀνιᾶται· οὐδὲ ποιητὴς αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον τὰ ὧν. ὅτι γὰρ κατέφαγον μαχόμενοι, τίνι οὐκ ἐκπέπληκται ὁ κατὰ σ ἀνθρωπος ὄχλος, καὶ φεύγουσιν, οὐκ

crudeliter in ipso conuiuio perpetratam, si planè ac manifestè coloribus suis depingendus sit: neque item Cleon illum perterrefaciat, eo quòd multum in concione potens sit, & suggestum siue tribunal quasi possessionem suam destineat, quo minus hominem exitiosum & insanum hunc esse dicat: denique neque tota Atheniensium ciuitas absterreat illum, ne non ubi de cladibus in Sicilia acceptis historiam composuerit, omnia ista commemoret, quo pacto & Demosthenes captus fuerit, & Nicias mortem obierit, quomodo exercitus siti laborarit, & qualem aquam biberint, & ut inter bibendum plerique trucidati fuerint. Existimabitur enim & id quod iustissimũ est) ab iis qui sana mẽte præditi sunt, nõ ipse in culpa esse, si ea quæ feliciter aut stultè gesta sunt, ita ut gesta sunt, narrabit. Nõ. n. ipse talia fingit, sed uerbis tãtũ indicat atq; exponit. Quare etiã siue prælio nauali superati fuerint, nõ ille tamẽ is est q eos submergit: siue in fugã conuersi fuerint,

nec

ἀκριβῶς ὁ Διώκλης, ἐκτὸς εἰ μὴ σύ γε ἀναβαλοῦ λόγον, μή τι παρέλιπεν ἐπέ τοι γε, ἀ σιωπήσας αὐτὰ, ἢ πρὸς τοὐναντίον εἶπεν, ἐπανορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾷστον δὲ ἐνὶ καλάμῳ ἀνατρέψαι μᾶλλον τὸ ἐν τοῖς ἐπιπολαίοις παρατείχισμα, καταδῦσαι δὲ τὴν Ερμοκράτους τριήρη, καὶ τὸν κατάρατον Γύλιππον διαπεῖραι, μεταξὺ ἀποτειχίζουσα, καὶ ἀποταφρεύουσα τὰς ὁδούς· καὶ τέλος, Συρακουσίους μὲν ἐᾶσαι τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τοὺς δ' Ἀθηναίους πρισπλεῖν Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν, μετὰ τῶν πρώτων τοῦ Ἀλκιβιάδου λιτάδων. ἀλλ' οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα οὐδὲ Κλωθὼ ἂν ἔτι ἀνακλώσειεν, ὀλίγα δ' Ἄτροπος μετατρέψει. τοῦ δὲ συγγραφέως ὄργανον ἦν, ὡς ἐπράχθη, ἀπεῖπεν. τοῦτο δ' οὐκ ἂν δύναιτο, ἄχρις ἂν ᾖ φοβῆται Ἀρταξέρξου, ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ ὤν, ἢ ἐπιβίοι Καύδιλλα πορφυροῦν,

neque idem ille est qui eos persequitur: nisi si cum optãdum fuerat ne quid tale eueniret, ille hoc intermisit quandoquidem si tacendo hæc, aut in diuersum narrando, corrigi aut emendari possent, facillimum fuerat Thucydidi, uno ac tenui calamo inuertere quidem Epipolarũ munitiones, submergere autem Hermocratis triremem, & execrabilem istum Gylipum confodere interea dum uias obstruit, & fossis intercludit. Denique & Syracusanos in lapicidinas conijcere, Athenienſibus uerò copiam facere tum Siciliam tum Italiã cum prima illa Alcibiadis ſpe circumnauigandi. Verùm enim, opinor, ea quæ ſemel facta ſunt, neque Clotho reuoluet denuò, neque Atropos in diuersum mutabit. Proinde historici opus unum eſt, ut quæque perinde ac facta ſunt, exponat. Hoc autem facere non poterit, donec uel Artaxerxem metuerit, medicus ipſius exiſtens, uel ſperat Candyn purpureum, & torquem

καὶ στεφάνου χρυσοῦ, καὶ ἵνα
πορ τῶν Νισαίων λάβηδαι,
μαθὼν τῶν ἐν τῇ γραφῇ ἐπαί
νων. ἀλλ' οὐ Ξενοφῶν αὐτὸ
ποιήσει, δίκαιος συγγραφεὺς,
ἀλλ' Θουκυδίδης, ἀλλὰ κἂν
ἰδίᾳ μισῇ τινας, πολὺ αὐταγ-
καιότερον ἡγήσεται τὸ ποι-
εῖν, καὶ τῶν ἀληθείαν περὶ
πλείονος ποιήσεται ἢ ἐχο
θρας, κἂν φιλῇ, ὅμως ἐκ ἀφέ-
ξεται ἁμαρτάνοντος· ἐν γὰ,
ὡς ἔφην, τοῦτο ἴδιον ἱστορίας,
καὶ μόνη δυτιον τῇ ἀληθείᾳ,
ἢ τις ἱστορίαν γράψων ἰοι, τῶν
δ' ἄλλων ἁπάντων ἀμελητέ
ον αὐτῷ, κ' ὅλως, οὗχυς εἶς,
καὶ μέτρον ἀκριβὲς, ἀποβλέ-
πειν μὴ ἐς τοὺς νῦν ἀκούον-
τας, ἀλλ' ἐς τοὺς μετὰ τοῦ-
τα σωισομένους τοῖς συγ-
γράμμασιν. ἐς δὲ τὸ παρὸν
ἴσως τις θεραπεύοι, ἢ τῶν
παλαιουόντων μᾶλλον ἐ-
πάντας ἂν νομισθείη, ἐς πάλαι
ἡ ἱστορία ἐξ ἀρχῆς σύνθες ἀπὸ
τραπέζης, ἐ μέσου, ἢ παμπαίκλῳ
ἡγεμ-

& torquem aureum, & e-
quũ ex Niſæis illis aliquẽ ſe
accepturum eſſe, mercedem
uidelicet laudum earũ quas
ſcriptis inſeruiſſet. At neque
Xenophon illud faciet, iu-
ſtus ſcriptor, neq; Thucydi-
des, ſed ſiue priuatim oderit
quoſdam, multo magis ne-
ceſſarium putabit eſſe id
quod publicum eſt, ueritatẽ
temq; pluris faciet, quàm i-
nimicitiam: ſiue etiam amae
uerit, tamen non parcet illi,
quiſquis peccauerit. Vnum
enim hoc, ut dixi, proprium
hiſtoriæ eſt, ac ſoli immo-
landum ueritati, ei qui ad
hiſtoriam ſcribendam acce
det, cæterà uerò omnia poſt-
ponenda. Et in ſumma, ulna
una & menſura certa eſt,
aſpicere non ad præſentes
auditores, ſed ad eos qui in
poſterum in his ſcriptis le-
gendis uerſabuntur. At ſi
quis continuò beneuolen-
tiam & fauorem captat,

meritò in parte adulatorum recenſebitur, quos olim hiſto
ria ſtatim ab initio auerſata eſt, non minus quàm comœdi

ὁ γυμναστικός. Ἀλεξάνδρου γοῦν ἠκούσαμεν μονονοὺ λέγοντος, ὡς ἥδιστα ἄν, ἔφη, πρὸς Δίογον ἀνιβίων, ὦ Θυεστίνατε, ἀπολαύσαιμι, ὡς μάθοιμι ὅπως ταῦτα οἱ ἄνθρωποι τότε τὰ αὐτογιγώσκουσιν, εἰ δὴ νῦν αὐτὰ ἐπαινέσουσι, καὶ ἀσπάζονται, μὴ θαυμάσῃς· εἰσὶ γὰρ ὁ μὲν πατήρ τινι τῷ Λιλιαῖε τέκνῳ ἐθελοντὴν ἐπάσασθαι ἑαυτῶν τὴν παρ' ἐμοῦ σύνοιαν. Ὁμόσε γοῦν, καί τοι πρὸς τὸ μυθῶδες τὰ πλάσματα συγγεγραφότα τὸν τῆ Ἀχιλλέως, ἥδιστ' ἂν πεισθεῖεν τινὲς ὑπάγοντα, μόνον τοῦτο δὲ ἀπόλαυσιν δὴ ἀληθείας μίαν τιμιώτερον τιθέμενοι, ὅτι μὴ περὶ ἴσων τῷ γράφοντι γράφειν ὑπολαμβάνουσιν οὐ τινι ἕνεκα ἐψεύδετ' ἄν. τοιοῦτος οὖν μοι ὁ συγγραφεὺς ἔστω, ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παρρησίας καὶ ἀληθείας φίλος, ὡς ὁ Κωμικὸς φησί, λὰξ σῦκα σῦκα, λέγω σκάφην σκάφην ἐνομάσας· ἐλεύθερος δὲ καὶ

artem Gymnasticē. Alexandri igitur hoc quoq; dictum refertur: Libenter, inquit, in uitam pauli per redirem, ô Thesticrates, post mortē, ut cognoscerem quo pacto hæc legerent homines, quidnam erunt. Nam si nunc ea laudant, & amplectuntur, mirum non est: putant enim non paruo illectamento uidelicet ista quisq; sibi benuolentiam apud me cōciliaturos esse. Homero itaq; quā quam fabulosa plurima de Achille scripserit, nonnulli tamen eò adducuntur ut illiam & fidem adhibeant: unum hoc argumentum ad demonstrationem ueritatis magnum existimantes, quòd non de uiuo illo scripsit. Nō enim causam aliquam uidēt cuius gratia mentiretur. Talis [E] igitur mihi sit historicus ille, ut & metu [Z] careat, & nullis muneribus corrumpatur, & liber sit, & dicendi libertatē, [H] ac ueritatē amet, & quemadmodū Comicus ille ait, ficus ficus, ligonē ligonem nominet: nō odio neq;

οὐδὲ φιλίας ὑμῶν, οὐδὲ φαύλο
μῆσ, ὃ ἰδιῶν, ὃ αἰσχυνόμε
νος, ὃ δυσκίνητος. ἴσος
δικαίως, σύνους ἅπασιν, ἄ-
χρι μὲν ἐστίας τι ἀπιστῶν
πλὴν τῶ δικαίου. ἔστω γὰρ
ἴδιος βιβλίοις, καὶ ἄπολις, κἀπόνο
μος, ἀξενίλαυστος, ὃ τί τῶδε·
ὃ τῶδε ἀλλοδαπὸς, ἀγνῶς μένος.
ἀλλὰ τί πάσχοντα, λέγων·
ὁ δ' οὖν ὑπομενῶ ἵν μά-
λιστα τὸ πρεπόντως; καὶ δίκ-
παιον ἀφιεὶς καὶ πολίταν συγ
γραφικὸν, ὁρῶν μάλιστα θαυ
μαζόμενον τὸν Ηρόδοτον, ἄν
τω καὶ Μούσας πλεῖσθαι
αὐτῶ τὰ βιβλία· τὰ μὲν γὰρ
φύσει μᾶλλον ὃν ἀεὶ συγγρά
φων, ὥσπερ ἐκ τοῦ πατρὸν ἀ-
γώνισμα, καὶ μὴ τὸ μυθῶ-
δὲς ἐκπέφευγεν, ἀλλὰ τέλο
ἀλήθειαν τῶν γεγενημένων
ἐπιλάπτων τοῖς ὕστερον, καὶ
ὑπῆρξε τὸ χρήσιμον. καὶ ὁ τέλος
οὐ τις ἰῶ φρονῶν ὑπόδειτο
ἱστορίας, ἐκ ἂν πρῶτα καὶ ἄθλος ἐκ
ἔμοιγε

neq; amicitiæ quicquam tri
buens, non parcens aut mi-
sereſcens, aut erubeſcens, aut
exorari ſe facilè patiens: æ-
qualis iudex, ac beneuolus
omnibus, eò tamen uſq; dum
ne alteri plus æquo aliquid
tribuat: hoſpes in libris ac
peregrinus, ſuis legibus ui-
uens, nullius imperio ſubie-
ctus, non quid huic aut illi
placiturum ſit, ſecum cogi-
tans, ſed id quod actum eſt,
exponens. Thucydides igi-
tur bene admodum lege hoc
conſtituit, & uirtutes ac ui-
tia hiſtoricorum inter ſe di
ſcreuit, qui cum uideret He-
rodotum ☉ in ſumma admi-
ratione eſſe, adeò ut & Mu
ſæ uocarentur ipſius libri,
poſſeſſionem tamen ait ſe
ſcribendo compoſiturum eſ-
ſe quæ in perpetuum duu
ret, potius q̃ quæ ad præ-
ſens certamẽ cõparetur: neq;
ſe id quod fabuloſum ſit,
amplexurũ, ſed ueritatẽ rerũ geſtarũ relicturum poſteris
eſſe ideinde & utilitatẽ addit, et quem finẽ is qui rectè ſa-
pit, hiſtoriæ ſtatuere debeat, ut ſi quando etiã rurſus ſimilia

ἅμοιρε καταλάβοι ἔχειν, φησὶ, πρὸς τὰ προγεγραμμένα ἀσφάλειαν, εἰ χρῆσθαι τοῖς ἐν πόλεσι. καὶ τίνι μὲν γνώμῃ τοιούτῳ ἔχων, ὁ συγγραφεὺς ἡμῖν μοι τῶν δὶ φωνῶν, καὶ τῶν τῆ ἐρμηνείας ἰσχνῶν, τῶν μὲν σφοδρὰν ἐπάνω, καὶ παύχρουν, καὶ συνεχῆ τοῖς περιόδοις, καὶ ἀγκύλων τοῖς διηχήμασι, καὶ τῶν ἄλλων δὲ ῥητορείας ἀναπλάσεων μὴ κεκραμένῃ τοιαύτῃ, οὐχὶ δὲ γραφῆς. ἀλλ' ἁρμονικόν γε δικαίμενος καὶ ὁ μὲν νῦς σοφοιχεῖ ἴσως, καὶ πυκνὸς, ὁ λέξις ἦ σαφὴς καὶ πολίτικὴ, οἷα ἐπὶ σπουδαίοις δεῖν τὸ κοινόμενον. ὡς γὰ τῇ γνώμῃ τ' συγγραφέως σκοπὸς ὑπόκειται, παρρησίαν καὶ ἀλήθειαν, οὕτω δὲ καὶ τῇ φωνῇ αὐτὸν εἰς σκοπὸν ὁ πρῶτος, σαφῆς ἁπλῶσαι, καὶ φανότατα ἐμφανίσαι τὸ πρᾶγμα, μήτε ἀνεῤῥήτοις, καὶ ἔξω πάτου ὀνόμασι, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις,

quædam incidant, inquiēs, ad hæc descripta respicientes, rebus ciuitatis rectè uti possint. Ac animo quidem & sententia tali præditus historicus ille mihi accedat uoce autem, & expositionis ui, uehementi illa quidē & aspera, & circuitionibus continua, deinde & aggressionibus flexa & rotunda. Præterea & reliqua oratoriæ facultatis grauitate nō acta ualde instructus et acuminatus scripturā exoradiatur, sed sedatior paulo et trāquillior sit. Ac sententiæ quidē inter se iunctæ ac sociatæ & densæ sint: dictio autē plana & ciuilis, quam significantissimè manifestans id cui adhibetur. Nā ut mentis scriptoris scopum hunc proponimus, libertatem dicendi uidelicet, & ueritatem, ita & uoci eius unus hic scopus & primus propositus sit, ut planè indicet, & quam lucidissimè rem ipsam declaret, uerbis neque obscuris, & extra communem uitam positis, neque etiam uulgaribus illis

&

καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὴ τοῦ πολλοὺς σωιτεῖναι, τοὺς δὲ πεπαιδευμένους ἐπαινέσεσθαι. καὶ μὴν καὶ σχήμασι καὶ τροπικῷ αὐτέσθω, καὶ τῷ ἀφανεστάτῳ μάλιστα ἐχομένῳ, ἐπεὶ τοῖς πατρυιμένοις τῶν ἰδιωτῶν ἰκανότατα ἀποφαίνει τὸν λόγον. καὶ ὁ μὴν γνώμη παιγνιάτω, καὶ προσαπτέσθω τι καὶ ποιητικῆς, παρέσω μεγαλήγορος, καὶ ὑπερμεθέτω καὶ ἐκάνης, καὶ μάλιστ' ὁπόταν παρατάξεσι καὶ μάχαις ἢ ναυμαχίαις συμπλέκηται· δεήσει γὰρ τότε ποιητικῆ τινος καὶ αὐλήματος, ἐπευρεθήσονται τὰ ἀκάτια, καὶ συνδιώσουσι ὑφέλιμοι, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὸν νεῶν. ἡ λέξις δὲ ὑμνεῖν ὠδὴ γῆς βιβυκέτω τῷ μὲν μάλιστα, καὶ τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων σωιτεκφερομένου, ἢ ὡς ἐπὶ μάλιστα, ὁμοιουμένου, μὴ ἐφιέσουσα δὲ, μάλ' ὑπὲρ τὸν λαμὸν ἰσθυσιῶσα. κινδυ-

& tabernarijs, sed ita ut et à pleriſque intelligantur, et ab eruditis laudentur. Iam uerò & figuris & exornationibus utatur minimè molestis, minimeq; affectatis; quoniam perinde ut ius aliquod, orationē quoq; rectè conditam exhibere debet. Ac ſententia quidem etiam cum poeticè communicet, eiusq; partem aliquam contingat, in quantum grandiloqua & in ſublime elata etiam illa eſt, & maximè quoties aciebus & pugnis & naualibus prælijs concurret. Opus enim tunc erit poetico quopiam uento, qui ſecundo flatu uela impleat, & ſublimem ac per ſummos fluctus nauem ſublatam prouehat. At dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem ac magnitudine eorum quæ dicuntur, ſimul elata, & iiſdem quàm maximè licet, aſſimilata; cæterùm neque peregrinitatem præ ſe ferens, neque intempeſtiuè exultans, quaſi quodam furore concitata.

μινδλιω & χὴ αὐτῇ, τό, τι μὴ γίγνεσθαι, παρακινδυνεύσαι καὶ καταγνῶναι τὸν δὲ ποιητικὸν πορύβαντα, ὥστε μάλιστα ποιητὴν τιμιπλῆκτα τῷ χαλεπῷ, καὶ σωφρονιστὴν, ἀλλὰ τὰς ἱππότυφίας τινὰς, καὶ ἐν λόγοις πάθος ὑ μικρὸν γίγνεται. ἄμεινον δῆτ, ἐφ' ἵππου ἐχομένῃ τινὶ τῇ γνώμῃ τῶν ἑρμωλύκων πηξῆ συμπαραδᾶν, ἐχομένῳ τὸ ἱππικὸν, ὡς μὴ ἀπολάπτοιτο δὲ φορᾶς. καὶ μὴν καὶ σωβένῃ τῶν ὀνομάτων συναράττῃ καὶ μίσγῃ χρῆσθαι, οὔτε ἄγαν ἐφιστάντα τῷ διαφορᾶν τα· βραχὺ γάρ, οὔτε ῥυθμῷ πᾶν ἐλίγειν, ὡς οἱ πολλοὶ, σωλάπτοντα. τὸ μὲν γὰρ ἁπλοῦν, τὸ δ' ἀπλῆς τοῖς ἀκούουσι. τὰ δὲ πράγματα αὐτὰ, οὐχ ὡς ἔτυχε, σωστέον, ἀλλὰ φιλοπόνως καὶ πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν ἀνακρίνοντα, καὶ μάλιστα μὲν παρόντα, καὶ

Periculum enim est ipsi, ne, quod uel maximū est, prorsus de statu mentis emoueatur, & in Corybantem istū poetices impingat. Quare maximè tum fidendum freno est, & ratione utendum: illud scientes, quòd & in uerbis non mediocre malum Hippotyphia est. Proinde satius fuerit, sententia tunc super equo incedente, expositionem seu dictionem humi iuxtà currere, ephippio adhærentem, ut ne à tergo relinquatur cursū præterueha. At uerò & compositione uocum temperata, ac media quadam utendum est, ita ut neque nimium distrahantur ac dissocientur (nam hoc asperum foret) neque rursum numerosè omnia, id quod plerique student, continuētur. Alterum enim uitiosum, alterum autem auditoribus molestum est. Ipsæ uerò res non ut fortè sese offerunt, ita construendæ statim sunt, sed diligenter ac laboriosè de ijsdem sæpius etiam interrogare decet, ac maximè præsentē, et coràm intuentem.

καὶ ἐφορῶντα, ἀ λέγω, τοῖς ἐπιτυγχάνουσι τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐς ἀπόσκεψιν αὖ τινες, ὅπισθεν πρὸς χαρὶν ἢ ἀπέχθειαν ἀφαιρήσομεν, ἢ προδόσειν τοῖς γιγνόμενοι, καὶ ἐντεῦθεν ἤδη καὶ τεχνασόμενοί τι, καὶ συνθήσειν τοῦ πιθανωτέρου ἔτι. καὶ ἴσως δὲ καὶ ἐμβρίσει ἅπαντα, ἢ τὰ πλεῖστα πρῶτα μὲν ἐπιμνησθῆναί τι συμφέρειν αὐτῶν, καὶ σῶσαι πειθὼ ἀναλλὶς ἔτι, καὶ ἀληθέστερον. ἅτε ἐπιδὴς τῶν τάξεων, ἐπαγάγειν τὸ κάλλος, καὶ χρυσοῦν τῇ λέξει, καὶ χρηματίζειν, καὶ ῥυθμίζειν. καὶ ἴλης, ἐοικότα τόσι τῷ τοῦ Ὁμήρου Διΐ, ἄρτι μὲν τῶν ἱππικῶν ὄρνιθων γλῶ ἐρῶνθι, ἄρτι δ' τῶν Μυσῶν. καὶ ἴσως τοιοῦτόν γὸ, οὐ αὐτὸς ἄρτι μὲν τὰ Ρωμαίων ἰδὼν ἐράσθη, οὐ δὲ λάθη ὑμῖν, οἷα ἐφάνη ἐστῷ, tuetē. quòdſi aũt hoc fieri nequeat, tũ ijs aduertere animũ, q̃ ſincerè et incorruptè magis narrare uidebuntur, & quos putaueris minimũ uel ad gratiam, uel odio detracturos aliquid, aut etiam addituros eſſe rebus geſtis. Iamq; etiam hic quiſpiam fit, qui & coniecturis colligere facilè, & quod probabilius fuerit, conſtituere poſſit. Ac poſteaquam iam omnia, aut etiam plurima colle ctа habuerit, principiò capita rerum, & quaſi ſummarium aliquod contexat, delineetq; corpus quoddam rude & informe, & nullis ad huc articulis expreſſũ. Poſtea aũt ſuper addito ordine & formam inducat, & colorem dictione adhibeat, & ſingulis explicandis immoretur, & eãdem numeroſitate quadam concinnet & in ſumma, ſimilem ſe tũ gerat Homerico Ioui illi, qui nunc quidem equeſtrium Thracum terram aſpicit, nunc autem rurſum ad Myſorum terram oculos deflectit. Eodem enim pacto & ipſe nunc quidem ad res Romanorũ ſeorſum aſpiciat, indicetq; nobis quales eæ apparuerint,

ἐφ' ὑψηλοῦ ὁρῶντι, αὖτις ἢ τὰ πρόσω, ἢ ἀμφοτέρωσε, ἢ μέχρι τοῦ. καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ παρατάξει, μὴ πρὸς ἓν μέρος ἀποβλέπειν, μηδ' ὅλως ἐπὶπαν, ἢ φεύγοντας, ἢ μὴ Βρασίδας τις ἐν προπολεμῶν, ἢ Δημοδίνους ἀναπλεύσαντα τῶν ἐπιβασιμ, ἐς τοὺς τραπομένους μηδὲ τὰ πρῶτα, καὶ εἴ τι παρηλλάγμενον ἴδοι, κἀκεῖνο ἀνανεώσασθαι, καὶ ὅπως, καὶ ᾗ τινι γνώμῃ καὶ ἐπινοίᾳ ἔταξαν. ἐπειδὰν δὲ αὐτομαχῶσι, κοινὴ ἴσως ἡ δίκη, καὶ συγκατάστω τότε, ὥσπερ ἐν ῥυτῇ τὰ γιγνόμενα· καὶ σωλωνίτω, καὶ συμφυγέτω, καὶ πᾶσι τοῖς μέρεσι ἐπίδοι, μὴ ἐς πόρρω, μὴ ἀπειρομάλως, μὴ δὲ νεφῶν, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀναπεπταμένοις. καὶ τέως ἐν τυχῶν τι τῶν τοιούτων, ἵν' ἐκεῖνα μεταβαίνητω, ὧν ἐν τῇ πλάστιγγι ἐπιθεὶς ἐξετάζῃ τὰ φερόμενα, καὶ διώκῃ τοὺς φεύγοντας, καὶ φεύγῃ τοὺς διώκοντας. ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπιθεὶς, καὶ ἐπιστήσας τῇ ὁρμῇ, μὴ ἐς ἀπειρίαν ἐλαύνειν, μηδὲ ἀνοήτως ἐπὶ τὸ τέλος ἰέναι, ἀλλ' ἐπιστῆσαι ἐκεῖ, ἔνθα ἂν ἐπιστῆσαι δέῃ, καὶ ἐπιστρέψαι ἐκεῖ, ἔνθα ἂν ἐπιστρέψαι δέῃ, καὶ μὴ ἐπὶ τὸ ἀκριβὲς ἐξετάζειν τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἐπιεικὲς καὶ ἀνθρώπινον.

ex alto intuenti sibi: nunc autem rursum ad res Persarum se conuertat: postea etiam utroscp pariter contempletur, puta cum inter se pugna congressi fuerint. Etiam in ipsa acie non ad unam tantum partem respiciat, neq; ad unum aliquem equitem aut peditem, nisi Brasidas quispiam fuerit, qui de naui prosiliat, aut Demosthenes, qui scalas rescindat, & ascensum in terram prohibeat. Ac duces quidem primum omnium intueatur, & si quid hortati fuerint, illud quoq; audiat, & quomodo, & qua sententia atque consilio aciem instruxerint, uideat. Postquã autem iam manus consertæ fuerint, cõmunis utriusq; partis contẽplatio sit: ac tum uelut in trutina appendat & examinet ea quæ geruntur, simúlque & persequatur fugientes, & fugiat cum cedentibus. At omnibus hisce modus quispiam adhibeatur, ne ad satietatẽ usque, ne'ue ineptè, ne'ue etiam iuueniliter progrediatur, sed cum facilitate quadam absoluat sese. Atque his hic alicubi subsistere iussis, ad illa trãsgrediatur si festinat,

καταπέμψαντα ἐπανιέναι πάλιν, ἀλλὰ πρὸς πάντα σπουδάζειν, καὶ ὡς δυνατὸν ὁμοχρονίζειν, εἶτα μεταπηδᾶν ἐπ' Ἀρμενίας μὲν ἐς Μηδίαν, ἐνάδην δὲ διαβιβάσαντα ἐς Ἰβηρίαν, ἔπειτα ἐς Ἰταλίαν· ὡς μηδενὸς καιροῦ ἀπολείπειν. μάλιστα δὲ κατόπτρου δίκην ὑποῦσαν ψυχὴν ἐθέλειν τὴν γνώμην, ἀδόλου καὶ εἰλικρινοῦς καὶ ἀκεραίου τοῦ κύκλου· καὶ ἁπάσας ἂν λέξαντα τὰς μορφὰς τῶν ὄντων, τοιαύτας καὶ ἀμεταβόλους αὐτὰ, διάφορον δέ, ἃ παράσχοιμι, ἕκαστον ἱστορίαν μιμεῖσθαι· οὐ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθησόμενά ἐστι, καὶ εἰρήσεται, πῶς ἄρα ἄλλα γ' ἄλλη, δεῖ δὲ τάξαι, καὶ ἁπλῶς αὐτά. ὅτι, ὅ τί ἐστιν αὐτοῖς, ἀλλ' ὃ μὴ ἐπιοῦσιν, ὅλως ἢ νομίζουσιν, τὴν ἱστορίαν συγγράφοντα, Φειδίᾳ, ἢ Πραξιτέλει χρῶνται ἀμείνονι,

si festinat. Deinde rursum huc redeat, absolutus atq; paratus futurus quãdocũq; illa reuocauerint. Ac ad omnia festinet, et quatenus fieri potest, eadem tempora omnibus tribuat, transuoletq; ex Armenia quidem in Medos, hinc autem curriculo uno in Iberiam, inde in Italiam, ita ut nullam occasionem prætermittat. Præcipue autem speculo simulem animum gerat, liquidò uidelicet, ac splẽdido, & qui centrum accuratè impressum habeat, & qualescunque operum formas receperit, tales easdem etiam spectandas exhibeat: peruersum autem & obtortum, aut colore diuersum, aut specie mutatum nihil reddat. Non enim perinde ac oratoribus scribunt, sed ea quidem quæ dici debent, sunt, & mox dicentur: facta enim iam sunt: cæterùm ordinare oportet & exponere ipsa. Quare non quid dicant, quærendũ ipsis est, sed quomodo dicãt. Prorsus autem putandũ est, eũ qui historiã scribit, Phidiæ, aut Praxiteli,

δεινόνται, ἢ Ἀλκαμενέσι, ἢ τῳ ἄλλῳ τινάνων. δεῖ γὰρ οὐδ' ἐκείνοις χρυσὸν ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα, ἢ τῶν ἄλλων ὕλων ἀποδοσθαι, ἀλλ' ἢ μὴ ὑπῆρχε, ἢ παρεσκεύαστο, πλάσαι ἢ Φλυεῦσιν ἢ Ἀργείοις πιπεφασμένοις. εἰ δὲ ἐπλαττον μόνον, καὶ ἔτερον τὸν ἐλέφαντα, καὶ ἕξειν, καὶ ἐπόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπλίθδιζον τῷ χρυσῷ, καὶ τῦτο ὧν ἡ τέχνη αὐτῶν, ἐκ ὅλων εἰκοδομέσθαι τῶν ὕλων τοιῦτο δὲ τι καὶ τὸ τὰ συγγραφὰς ὄργον, ἐκ παλαι διαθεῖναι τὰ πεπραγμένα, καὶ ἐκ λύσαι μὴ ἀναγκαῖα ἔσται λέξαι αὐτά. ἢ ἐταῖρ τις ἀπροόμενος ἀκούσεται μετὰ ταῦτα ὀρθῶς λεγόμενα, καὶ μετὰ τῦτο ἐπαινέσει, τότε δὲ τότε ἀπυρίβυτα, καὶ τὸν οἰκεῖον ἔπαινον ἀπάλαρε τὸ ἔργον τῷ ἐρεῖ με φιλίᾳ, πάντων ἢ ἥδιστα βλεπομένων, ἢ ἀπρεπέστατον μέν ποτε ποιήσεται τῶν ἀρχῶν, ἐᾶν μὲ πάντων ἐπαινεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπαινεῖν μέλλοντων, ἐκ ἔστιν ὅτε καὶ ἀναγκαῖον ἐπαινεῖν, ἐκ ἔστιν ὅτε καὶ ἐπαινεῖν ἀναγκαῖον

κη παρασκευάζεσθαι πράγματα περὶ αὐτὰ καὶ τι ἐν τῷ προοιμίῳ· ἐνίοτε δὲ καὶ τὸν προοιμίου χρήσιμον, ἵνα ἀπροσδιόνυσι περὶ τῶν λεγομένων. ἐνίοτε δὲ καὶ προοιμιάζονται, ἀπὸ δυοῖν μάνον ἀρξάμενοι, ὃν ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς διηγήσεως παρέλκον, περιοχλοῦσι δὲ μᾶλλον ἀπορίαν τοῖς ἀκούουσι προσάγοντες μᾶλλον γὰρ οὐκ ἔστιν, ὡς λέγειν, ὡς περὶ μεγάλων ἢ ἀναγκαίων, ἢ ἡδέων ἢ χρησίμων ὁρᾶν. διμαθῆ δὲ, καὶ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιοῦσι, τὰς ἀκοὰς προαναπαύοντες, καὶ προδιορίζοντα τὰ πράγματα τῶν γεγραμμένων. Τοιοῦτοι προοιμίοις οἱ ἄρχοντες τῶν συγγραφῶν ἐχρήσαντο, Ἡρόδοτος μὲν, ὡς μὴ τὰ γενόμενα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἔργα, τὰ μὲν Ἑλλησι τὰ δὲ βαρβάροις ἀποδειχθέντα, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐπολεμήθησαν ἀλλήλοις.

get ac postulat ipsa res præoccupari quædam, & quasi ad futurum opus præfatione aliqua præparari. Potentia M uerò seu tacitè etiam tunc procemio utetur, indicante uidelicet ac manifestum faciente, de quibus rebus dicendum sit. Quando autem etiam apertè procemio utetur, à duabus rebus tantum exordium sumat, non ut Rhetores à tribus, sed benecuolentiæ loco prætermissō, attentionem & docilitatem pariat auditoribus. Aduertent N enim ipsi animum, si ostenderit quàm de magnis, aut necessarijs, aut ad ipsos pertinentibus, aut utilibus deniq; rebus dicturus sit. Docilia Z autem & plana posteriora faciet, si causas præmittet, ac rerum quæ gestæ sunt, capita ac summas quasdam præscribet. Atq; huiusce modi procemijs optimi historiarum scriptores usi sunt ut: Herodotus quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent, magnæ adeò, & admiratione dignæ, & præterea Græcorum uictorias & barbarorum clades declarantes, &c.

Thucydi

Θουκυδίδης δὲ, μέγαν τι νὴ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μάλιστα τῶν προγεγενημένων ἅπαντα τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ καθάπαξ ἐν αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι. μέγα δὲ τὸ προοίμιον ἀσύμμετρον τοῖς πράγμασιν, ἢ μικρωμόμενον ἢ βραχυμόμενον. σύμφωνος δὲ καὶ ἁρμονίαν μεταβάσεις. ἅπαν γὰρ ἀπεικὸς τὸ λοιπὸν σῶμα ἔσεσθαι, λύγους μακρὰς ἔχον, ὥστε καὶ λυγώσεως δεῖσθαι τὰς καταπνεομένας, λέξεώς τε καὶ ὁμαλῶς προιοῦσαν καὶ αὐτὴν ὁμοίως, ὥστε μὴ προσκόψειν, μήτε παραλάνθειν. ἔπειτα τὸ σαφὲς ἐπανθάτω τῇ λέξει, ὡς ἔφην, μεμηχανημένῃ, καὶ τῇ συμπεριπλοκῇ τῶν πραγμάτων· ἀπέλυτα γὰρ ἂν ἐντελῆ ποιήσει. καὶ τὸ πρῶτον ὀξυγραμμένης ἐπάξει τὸ ἀδιάστροφον, ἐχόμενον αὖ ἕτερα, καὶ ἀλύτως τρόπῳ συνημμένῳ μένον, ὡς μὴ διακοπῆσθαι, μηδὲ διηγήσεως πολλὰς ἄνευ

Thucydides autẽ, quòd magnum etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & maius quàm omnia ea quæ antea gesta fuissent. Magnũ autem proœmium erit, quãdo rebus æquale & consonum erit, siue productũ fuerit, siue abbreuiatũ. Trãsitio uerò ad narrationẽ mollis ac placida sit. Nã omnino omne reliquũ corpus historiæ lõga quædã narratio est, quare et narrationis uirtutib. exornari debet, leniter atq; æqualiter procedens, atq; ipsa sui similis, ita ut neque extet alibi, neq; hiatus aut cõcauitates aliquas habeat. Deinde & perspicuitas eluceat, dictione (quemadmodum dixi) & complexione rerũ adornata. Absoluta enim et perfecta omnia faciet: & primo ad finem perducto, mox secundum inferet conti nuatum illi, et in morẽ catenæ coaptatũ, ut neq; perturbatum aut interruptũ sit, neq; narratiões plures mutuò sibi

adiacere

ἀλλήλαις παραπεμπόμενος, ἀλλ' ἀεί τι πρῶτον τῷ ἑαυτοῦ πόρῳ μὴ γαπίζῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ πλησιάζῃ, καὶ αὐχμοῦ πρόσαπτα κατὰ τὰ ἄκρα, τάχ' ἂν δοίη πᾶσι χρήσιμον, καὶ μάλιστα, ἐὰν μὴ ἀπορία τῶν ἀναγκαίων ἦ· καὶ τοῦτο προσῆκεν ἡμᾶς μὴ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δέ, ἐκ παραδείσου μὲν τὰ μικρὰ, ἢ ὕλης ἀναγκαίας, λίμνης δὲ ἰκανῶς τὰ μεγάλα, μᾶλλον δὲ καὶ παραλειπτέον πολλὰ· ὅθεν γνώσῃ ἡμᾶς τοὺς φίλους, καὶ πάντα ἢ πανταχοῦ μεμαθηκότας, διὰ τοῦτο ἐν μὲν συσσιτίοις, καὶ τοῖς ἑορταῖς, καὶ λουτροῖς τοσαύταις, καὶ συσίαις ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ὑποταρίχοις, καὶ σκευοθήκῃ ἐνδύσεως καὶ ἕτνους, ἤ τι πάντως παρεδύσαντο, ἀμελήσομεν δὲ τῶν ὀστρακίνων. μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν τοῖς τοῦ ὄρους ἢ τοῦ χῶν

adiacere uideantur, sed sem per quod primum est, secun do non modo uicinũ ac pro ximum sit, uerùm etiam cũ eo communicet, & per extrema commisceatur. Breuitas in omnibus utilis est, et maximè, si non inopia quædam fuerit rerum dicendarum. Et hanc suppeditari oportet non tam à nomnibus ac uerbis, quàm ex ipsis rebus. Dico autem, si præter uehar is cursu, ea quidè quæ parua sunt & minus necessaria, exponas autẽ & explices copiosè ea quæ sunt magna. Imò uerò & prætermittenda multa. Neque enim si conuiuio accipias amicos, atque omnia apparata fuerint, ob hoc inter media bellaria, et auiculas, & patinas tam multas, & sues feros, & leporina, & sumina uel uulua, saperdã quoq; appones, & pulmentum, etiã si & illud apparatũ & coetum habeas: sed quæ uiliora sunt, missa facies. Maximè autẽ temperantia quædã adhibenda est in descriptionibus montium, aut murorum,

aut

ἢ ποταμῶν ἐμπλωτέας, ὡς μὴ δύνασθαι λόγων ἀπειρο-κάλους παρεμπλέκοντας δο-κεῖν, καὶ τὸ σαυτῆς ἀρρῶν, πα-ρὰς τὴν ἱστορίαν, ἀλλ' ὀλίγων προσαψάμενος τῶν χρειῶν, καὶ σαυτὸν ἔνιοτε μεταβάσιν, ἐκφυγὼν ἢ ἐξὸν ἢ ἐν τῷ πρά-γματι, καὶ τὴν τοιαύτην ἄπαν-σαν λιχνείαν, οἷον ὁρᾷς τι παθὼν Ὅμηρος ὡς μεγαλόφρων ποιεῖ. καί τοι ποιητὴν ὄν, παραβὰς τὸν Τάνταλον καὶ τὸν Ἰξίονα καὶ Τιτυὸν, καὶ τοὺς ἄλλους, ἐπὶ δὲ Παρθενί-ου ὁ Εὐφορίων ὁ Καλλίμαχος ἐλέγε, πόσους ἄν, οἶμαι, ἕνεκα τοῦ ὕδατος ἄχρι πρὸς τὸ χεῖλος τῶν Ταντάλου ἤγαγεν, εἶτα πό-σους ἂν Ἰξίονα ἐπύλιος; μᾶλ-λον δὲ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγῳ τῷ τοιούτῳ ἐλθὼν τὸ λό-γου χρησάμενος, σκέψασθε ὁπό-σους δοκεῖ ἀφίστασθαι, ἢ μη-χάνημα ἐμπλώσασα, ἢ πολιο-ρκίαν σχῆμα ἀναλύσασα, ἀ-ναγκαῖον καὶ χρεῶδες ὄν, ἢ ἵνα

aut fluuiorum, ut ne uim de-ponere atem uerborum ine-pte ac præter rem ostentare uelle uidearis, tuumq; ipsius negocium agere historia o-missa, sed modicè adhibitis illis, utilitatis & perspicui-tatis tãtum gratia, mox in-de digrediaris, uisco seu glu tino quod in hac re est, at-que uniuersa tali gulositate euitata: quemadmodum & Homerus, utpote magnanis-mus, fermè, ut uides, facit. Quanquam enim poeta est, prætercurrit tamen Tanta-lum, & Ixionem, & Tityũ & reliquos. At si Parthe-nius, aut Euphoriõ, aut Cal-limachus eadem tractaret, quàm multis putas uersibus aquam ad usq; labia Tanta-li adduxisset? deinde quàm multis idem Ixionem uolu-tasset? Quin & Thucydides ipse modicè hac orationis fi-gura usus, uide quàm mox ab eâdem iterum recedat,

quoties uidelicet aut machinamentum aliquod exponit, aut obsidionis speciem, quæ necessaria atq; utilis sit, declarat,

aut

ἢ ἔτι πόλιν σχῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. ἐπεὶ μὲν γὰρ τὴν λοιμὸν διηγεῖται, καὶ μακρὸν ἂν εἴη λόγῳ, οὐ τὰ πράγματα ἐνενόησεν· ἐπὶ γὰρ ὅτῳ τὸ βάχος, καὶ ὡς φεύγοντες ἅμα ἀπολαμβάνωσιν αὐτῶν τὰ γεγενημένα, πολλὰ ὄντα. ὧν δὲ ποτε καὶ λέγει ὀρθῶς τινα δύναται ἀσάγειν, μάλιστα μὲν οἰκεῖα τῷ πράγματι ἐπάξει λεγόμενα, ἐπειτα ὡς σαφέστατα καὶ τάχιστα, πλὴν ἐφ' ἅπασι τούτοις καὶ ῥητορικῶς, καὶ ἀδιάξεσι τῶν λόγων ἀνέτιτα. ἐπαινεῖ μὲν γὰρ ἀκούοντα, ἐὰν περισμικρὸν καὶ πρὸς βραχυμερῆ καὶ ἀσυνοφάντητος, καὶ μετὰ ἀπολάβων, καὶ ταχέως, καὶ μὴ ἔπαινος, ἐπεὶ ἐγὼ δ' δικαίως ἐπαινεῖ ἀεί, καὶ τῶν αὐτῶν Θεοπόμπῳ αἰτίαν ἔχει, φιλαπεχθήμονος κατηγορεῖν τι τῶν πολέων, καὶ διαβολὴν

aut etiam ciuitatũ formas, aut Syracusanum portum describit. Nam cum pestem illam narratione prosequitur, atq; etiam longior esse uideatur: tum ipsas res considera. cognosces enim hoc pacto breuitatem, & ut fugientem illum res gestæ tum apprehendant ac retineant, ut quæ multæ sint. Quòd si quando autem & dicentem aliquem introducere opus erit, curandum est ut maximè personæ decora, & rei conuenientia ac propria dicat, deinde ut quamplanissimè etiam hæc. Nisi quòd tibi permittitur, tunc rhetoricari quoq;, & ostentare uerborum & orationis grauitatem. Nã laudes quidem aut reprehensiones, omnino parcæ, & circumspectæ, & calumnijs minimè obnoxiæ, præterea & cum demõstratione quadã, et breues & nõ intempestiuæ texẽdæ sunt. Nam extra iudicium ac forũ illi sunt de quib. hæc dicũtur. Alioqui in eandem cũ Theopompo culpã incurres, quòd inuidiosè nimis accusat plurimos, & eam rem in studium

& exer-

ποιημένῳ τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορᾶν μᾶλλον, ἢ ἱστορᾶν τὰ πεπραγμένα. λαὶ μὲν δὴ μῦθόν, εἴ τις παρεμπέσοι, λε γέσθω μέν, ὁ μὲν πιστὸς πᾶς, ἀλλ' ἐν μέσῳ θετέον τοῖς ὅπως ἂν βέλωσιν, ἀπόντοιν πρὸς αὐτῶ. σοὶ δ' ἀναγνόντι, καὶ πρὸς ἀλήθειαν ἐπιβλέποντι, τὸ δ' ὅλον, ἐκείνου μοι μέμνησο, πολλάκις τὸ αὐτὸ ὁρῶ, καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφῃ, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσονταί σε, καὶ τιμήσουσιν, ἀλλὰ τὸ σύμπαν τῶν ἀεὶ ἐσομένων, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸν μισθὸν τῆς γραφῆς, ἃς λέγεται καὶ πρὸ σοῦ, ἐκείνων μέν τοι ἐλεύθερος αὐτὸς ἴθι, καὶ παῤῥησίας μετὰ· ἀλλ' ἀλλοκοτιστὴν, ἀλλὰ λοιδοριστὴς, ἀλλ' ἀλήθειας ἀεὶ πᾶσι. τοῦτ' ἐστὶ σωφρονεῖν τις, ὑπὲρ πάσας τὰς νῦν ἐλπίδας θᾶττον ἄν, οὕτως ὀλίγου.

& exercitationem quandã uertit, ut accusare magis, quàm historiæ tradere res gestas uideatur. Iam uerò et fabula, si qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen credenda omnino, sed in medio relinquenda ijs qui quoquo modo uolent, coniecturam de ea facturi sint. Tibi uerò extra periculum fit, neq; in hanc uel in illam partem magis inclinet. In uniuersum autem illud memineris (sæpius autem idem dico) & non ad præsens solùm tempus respiciens scribas, ut ij qui nũc sunt, te laudent, & honoribus afficiãt, sed in omne æuum intentus, illis potius qui in posterum uicturi sunt, historiam compones, atque ab illis mercedem scriptionis deposcas, ut dicatur & de te aliquando: Ille uerò uir liber fuit, & ad dicẽdũ fiducia plenus, nihil neq; adulatoriũ, neque seruile, sed ueritatem in omnib. secutus. Atque hoc, si quis modestè sapiat, ante omnes præsentiũ spes meritò ponat,

breues

ὀλιγοχρονίους ὄσας. ἰδοῦσα τὴν Κνίδιον ἐκείνην ἀρχιτέκτονα, εἰσῳκοδόμησεν: οἰκοδομήσασα γὰρ ἐν τῷ Φάρῳ πύργον, μέγιστον καὶ κάλλιστον ὄργανον ἁπάντων, ὃς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτοῦ τοῖς ναυτιλλομένοις, ἐπὶ πολὺν δὴ θαλάττης, καὶ μὴ παλαφρόνιστο ἐν τῷ Παραιτονίῳ, ναυχάλωτον, ὥς φασιν, ὄσαν, καὶ ἀφανίστου, ἐπὶ τὰς ἐμπύσεις ἀς τὰ ἐρματα. οἰκοδομήσασα οὖν τὸ ὄργανον, ἐνθαδοῦ μὴ κατὰ τῶν λίθων τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπίγραψεν, ἐπιχρίσασα δὲ τι αὖθις, καὶ ἐπικαλύψασ ἐπίγραψε τοὔνομα τότε βασιλεύοντος Ἀδάδος, ἐφ' ἡγέτου, πάνυ ὀλίγου χρόνῳ συνεπισύμβαν μὴ τῷ σχήματι τὰ γράμματα, ἐπφανησόμενον ὑ, Σώστρα τοῦ Δεξιφάνους Κνίδι θεοῖς σωτῆρσιν, ὑπὲρ τῶν πλοϊζομένων. οὕτως οὐδ' ἐπὶ τοῦτο ἰσχυρὸν, ἐπὶ τοῦτο διαρκὲς, ἐπὶ

breues adeò ac momentaneus existentes. An non uides Gnidium illum architectum, cuiusmodi fecerit? Cùm enim extruxisset illam in Pharo turrim, maximũ atq; pulcherrimum operum omnium, ut ex ea faces incensæ nauigãtibus uiam dirigerent in multũ usq; maris, et ne deferrentur illi in Parætonium, locum omnino (ut aiunt) periculosum, et unde non facilè redire atq; effugere licet, si quis intra angustias ac septa illius delatus fuerit. Hoc igitur opus postquã exædificasset, intus quidem in saxis suum ipsius nomẽ inscripsit, supernè autem calce illita, atq; ita priore inscriptione occultata, nomen eius qui tum regnauit, super inscripsit, ratus (id quod & euenit postea) paruo admodum tempore futurũ esse, ut literæ istæ foris inscriptæ unà cũ calce illita recidérent & euanescerent, appareret autem interior titulus, hic uidelicet: Sostratus Dexiphanis filius, Gnidius, Dijs seruatoribus, pro salute nauigantiũ, &c. Hoc pacto neq; hic

ἀλ' τὸν αὐτῆ βίον τὸν ὀλίγον ὧρα, ἀλλ' ἐς τὸν πᾶν, ᾧ τὸν ἀεί, ἄχρις ἂν ἐφίκηται ὁ πύργος, ᾗ μένῃ αὐτῆ ἡ τέχνη. χρὴ τοίνυν ἡμᾶς τὸν ἱστορίαν ὅπως γράφεσθαι, σὺν τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον, πρὸς τὸν μέλλοντα ὀλίγον, ὥσπερ σὺν κολακείᾳ, πρὸς τὸ ἥδιον τοῖς νῦν ἐπαινημένοις. ἔστω σοι κανὼν ἡμῖν τάδε ἱστορίας δικαίας. ᾗ δ' μὴν τάδε μάσονται τινὲς αὐτῆ, οὐ σὺ ἔχει, πρὸς ἐς λίθον ἡμῖν γίγραπται· εἰ δὲ μή, κεφάλαια ὁ λίθος ἐν Κρανίῳ.

ad illud tempus quod tum erat, neq; ad uitam suam, quæ modica ac breuis erat, respiciebat: sed ad hoc præsens, & in perpetuum, donec turris ea superstes futura est, ars quoq; illius manebit. Oportet igitur & historiam eodem modo componi, cum ueritate magis in futuram spem, quam cum adulatione ad gratiam & dulcedinem eorum qui eam in præsentia nunc laudant. Atque hæc tibi regula & amussis historiæ iustæ. Qua quidem si qui examinando ac perpendendo utentur, bene res habet, & commodum hæc à nobis scripta sunt: si minus, uolutatum est in Cranio dolium.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

ARGVMENTVM.

Lucianus in hoc libello finem historiæ constituit, ut iuuet τὸ χρήσιμον, quod Græci uocant, non τὸ τερπνὸν. Nam illud ex ueritate, qui ultimus est finis, proficiscitur. Quod si per se subsequatur τὸ τερπνὸν, non extrinsecus adductum, aut accersitum, id quoque magnopere ad historiam spectare. Hæc ita Lucianus exposuit, bellè quidem & doctè. In eo porrò, qui scripturus est historiã, duo insint, oportet: σύνεσις πολιτικὴ, & δύναμις ἑρμηνευτική.

Conscribendæ historiæ ratio.

a Abderitis aiunt.)

b Iam regnante.) Exordiũ.

c Tragœ-

e Tragœdias.)Tragœdia uehementiſs. cõſtat affectibus, ità ut tragœdias agere uideatur eſſe quiddam inſaniæ ſimillimũ. Proinde Lucianus hic narrat Abderitis, ex Euripidis tragœdia recitante tragœdo, Archelao publicitùs febrim obortã: eam ſeptimo poſt die tranſiſſe in inſaniam, ita ut omnes ingenti uoce uerſus quoſdam ex Archelai Andromeda pronũciarent. d Non ut ipſi.)Adaptatio exempli. e Bellum omniũ.)Prouerbium ideo dictum eſt, quòd bellum omnium ferum nouandarum autor eſt, ut ex eo ueluti nata uideantur omnia. f Diogenes autem.)Occaſio conſilij. g Aᵗ fumo quidem.)Propoſitio operis. h Cæterùm noſti.)Attentio à difficultate. i Porrò quãdo.)Diuiſio. k Igitur cõmunia.) Quæ uitia fugienda hiſtoriã ſcribẽti. l Iſthmo diuiſa.)ἰσθμὸς terra anguſta inter duo maria. Eſt enim diuidẽs Euxinum & Caſpium mare. Eſt & alius Corinthiacus, qui efficit, ut naues longo & anfractu ambitu iuxta peninſulam circumuagentur. m Δὶς λιμπαταγῶν.)id eſt, Bis per omnia. Adagium, ut idem Lucianus hic in Apologia indicauit, ex arte muſica mutuò ſumptum, quo diſcrimen ingens ac longiſsimum interuallum ſignificatur. Vnde quæ pugnantiſsima inter ſeſe uidentur, totoque diſſidere genere, ea Δὶς λιμπαταγῶν inter ſe diſcrepare dicuntur. Vide quæ ſuprà annotauit Eraſmus noſter in Chiliadibas ſuis. n Nihil falſum.)Danda enim opera eſt ei qui res hominum ſcriptis mandare uolet, primò, ne narrationi ſuæ mordacia & res commenticias adiungat. Hoc enim uitio cùm in omnibus rebus nihil eſt turpius & perniciõſius, tum uel maximè in monumentis rerum ueterum. o Porrò qui putant.)Reſpondet eorum obiectioni, qui dupli-cem hiſtoriæ finem faciunt. p Ipſum ſequatur.)Aᵗ remotione. q Præterea etiã.)Ab ipſius laude & effectu. r Cæteris uerò.)Aᵗ perſona eorũ qui laudantur. s Singulare certamen.)Probat exemplo Alexandri. t Nam uel.)Subijcit exẽpla uitiorũ. u Homerus.)Neq; de patria ſua quicquam prodidit, nec propriũ nomẽ ſuis poematis intexuit. Eũ tamẽ in Chio habitaſſe, docuiſſe, & uxorẽ atq; familiã habuiſſe, ſcribit Herodotus. Hinc Chiũ uatẽ Theocritus in Thalyſia uocat. Septẽ tamen urbes certant de eo:

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Chios, Argos, Athenæ.

In Chio aũt inſula ſepultum eſſe, notauit Iacob. Bononiẽſis

in Gellij cap.11.lib.3. x Edessa.) Edessa Arabiæ ciuitas, antea Antiochia dicta, ut scribit Plinius lib.5.cap.24. y Qui Rhodij.) Inter colossos & statuas ingentes, in primis celebratur colossus Rhodius, pedibus centum & quinque altus. z At uerò.) Hactenus de uitijs uerborum & compositionis: iam quæ in rebus peccantur. A Iam alius.) Aliud exemplum. B Nullum est.) Vulgò sic: Posito contrariorum altero, tollitur alterum. Γ Polydamante.) Ferunt hunc cum Antenore & Aenea, urbem Troiæ tradidisse Græcis. Δ Maximè autem.) Libertas historici. E Ob Cliti cædem.) Clitus nutricis Alexandri filius, & dux eius fidissimus, tandem ab ebrio Alexandro, quòd liberius patris Philippi res gestas extulisset, interemptus. De quo uide Curtium de gestis Alexandri: & Lucianum nostrum in dialogis Diogenis & Alexandri, ité in Alexandri & Philippi. Z Talis igitur mihi sit historicus ille.) Historicus qualis esse debet, Salustius etiam docet in Catilinarij exordio. Sed à quo incœpto, studioq; me ambitio mala detinuerat, eôdem regressus, statui res gestas populi Romani carptim, ut quæq; memoria digna uidebantur perscribere: eo magis quòd mihi à spe, metu, partibus Reipub. animus libererat. H Vt metu careat. & nullis muneribus corrúpatur, & liber sit.) Metus est diffidentia expectati & impendentis mali, ut Cicero in calce lib.4. Tusculan. diffinit. Historicus metuere non debet, ut si quem in scribenda historia offenderit, is illi in honoribus aduersetur, aut alia quacunq; in re. Θ Et dicendi libertatem, ac ueritatem amet.) Nam in historia potissimùm requiritur fides. Igitur in quit Salustius de Catilinæ coniuratione: Quàm ueritissimè potero, paucis absoluam. Cicero in secundo de Oratore, ubi de præceptis historiæ tradit, sumeu ueritatis appellat historiam: Historia, inquit, testis temporum, lux ueritatis, uita memoriæ, magistra uitæ. & infrà, paulo pòst: Nam quis nescit primam esse historiæ legem, ne quid falsi dicere audeat: deinde, ne quid ueri tacere audeat, ne qua suspicio gratiæ sit in scribendo, ne qua simultas. Et Strabo lib.1. Historiæ finis est ueritas. Polybius lib.3. Atqui scriptorem rerum gestarum decet, non mouere hominum affectus, neque orationem ad id aptam requirere, neque calamitates hominum insectari, quod tragœdiarum scriptores faciunt: sed dicta factaq; hominum uerè referre

ferre, etiam si mediocria fuerint. & infrà, Augustinus lib. 1. ca. 5. de Ciuitate Dei: Salustius, inquit, nobilitate ueritatis insignis historicus est. I Herodotum.) Vide in Herodoto uel Aetio quæ annotauimus. K Hippotyphiam.) Græci pro ingenti fastu, & nimia gloriæ affectatione accipiunt. Nam ὑπερ in compositione auget, τύφος autem superbiam & fastum significat. A Quòd si autem.) Collatio rerum. M Proœmio.) De proœmijs historicis, & cæteris partibus. N Potentia.) Planius sic: Initium uim proœmij habebit, Dat regulâ historicam, ut in exordio attentionem tantum & docilitatẽ, nõ etiam benevolentiam captet historicus. quam Liuius seruat in præfatione, in primis tertiæ Decadis: In parte, inquit, operis mei licet mihi præfari, quod in principio summæ totius ab his fessi sunt plerique rerũ scriptores: bellum maximè memorabile omnium quæ unquam gesta sint, me scripturum, quod Annibale duce Carthaginenses cum populo Romano gessere. Orditur à captanda attentione, quæ propositionem totius illius Decadis continet: & uidetur alludere ad hæc Græcorũ exordia. Σ Aduertent.) Attentos reddet. O Docilia.) Dociles, auditores, & perspicua quæ sequentur, faciet. P Maximè autem.) Qui ordinem temporum digerit, regiones & loca describit, exactè consilia tractat, res gestas commemorat, suam de reb. sententiam rectè pronunciat, quique celebrat homines fama & nomine illustres, aptas conciones, exhortationes, accusationes, legationes, facta, dicta, malos euentus, & hæc omnia eleganti uestit oratione; non solùm magnus est historiographus, sed etiam bonus orator. Quando autem etiam apertè proœmio utitur, à duabus rebus tantum exordium sumat, non ut rethores à tribus: sed benevolentiæ loco prætermisso, attentionem & docilitatem pariat auditoribus. Salustius Catilinæ historiam complexurus, & dociles & attentos facit, promittendo breuitatem, & de quibus reb. sit dicturus. P Prætermittitur.) Licet historico in concionibus ῥητορίζειν. i. rhetorico more loqui. Historica enim facultas è rethorice egascitur. Σ In Pharo.) De hac turri uide Strabonem libro 17. Fuit autem Prætonium locus paulo supra Alexandriam uersus Libyam, ut Plinius ait.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟ- HISTORIAE VE-
ρίας λόγ. ά. ræ Liber primus.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historiæ præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris exemplum eiusdem proponit, non quidem rerum uerè gestarum, sed fictarum: simul ut formam aliquã operis, ceu uidetur, proponeret: simul ut animos à rebus seriis auocatos, paulisper reficeret & delectaret. Quid autem in his narrationibus potissimùm spectandũ sit, nempe qua occasione, quóue consilio argumentum hoc tractarit, ipse in proœmio exponit.

ΣΠΕΡ τῶν ἀθλητικῶν, καὶ περὶ τῶν σωμάζωμι τὴν πλείστην ἐπιμέλειαν ἐπιποιουμένων, ὡ τῆς αὐτῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν γυμνασίων φρουτίζειν ὄντων, ἀλλὰ καὶ κατὰ καιρὸν γιγνομένην αὐτοῖς, μᾶλλον δὲ γὰρ τὴν ἀσκησιν τὸ μέγιστον αὐτῶν ὠφελεῖν λαμβάνουσιν. οὕτω δὴ καὶ τοῖς περὶ λόγους ἐπιδεδωκόσιν ἐγῶμαι προσήκειν, μετὰ τῶν πολλῶν τῶν σπουδαιοτέρων αὐτὰ χωρίων, αὐλῶνά τι τῶν διανοιῶν, καὶ πρὸς τὴν ἐπιτάσιν κάμπτον ἀνειμενοτέρων παρασκευάζειν. γίνοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἡ αὐάπαυσις αὐτοῖς,

Mos est athletarum, ac eorum qui summa diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis ac exercitationis habere rationem, uerumetiam (quod magnã exercitationis uim habere arbitrantur) nonnunquam remissioni corporis acquiescere. Idem literarum studiosis fieri oportere censeo, ut cum grauibus ac seriis legendis defatigati fuerint, ad animi laxamentum aliquãtisper declinent, donec ad futurum laborem robustiores ac uegetiores efficiãtur. Maximum uerò ex hoc otio atq; quiete fructũ caperent,

δὲ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀναγνω-
σμάτων ὁμιλοίην, ἃ μὴ μόνον
ἐν τῷ σχολάζειν καὶ χαρίζεσθαι
φιλῷ παράξει τὸν ψυχαγω-
γίαν, ἀλλά τινα καὶ θεωρίαν
ἐν ἀμουσοτέρᾳ ἐπιδείξεται, οἷόν
τι καὶ περὶ τῶνδε τῶν συγ-
γραμμάτων φρονήσειν ὑπο-
λαμβάνω. ἐγὼ μόνον τὸ ξέ-
νον καὶ ὑποθέσεως, καὶ τὸ χα-
ρίεν καὶ προσῳδίσεως, ἐπαγω-
γὸν ἐμοὶ αὐτοῖς, καὶ ὅτι ψεύ-
σματα ποικίλα, πιθανῶς τι
καὶ ἐναλλὰξ ὀρχησόμενα, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν ἐσομένων
ἅπασιν ἐν ἀκριβοῦς πρὸς
τινας ἤνικται τῶν παλαιῶν
ποιητῶν καὶ συγγραφέων
καὶ φιλοσόφων, πολλὰ τρά-
για καὶ μυθώδη συγγρα-
φόντας· δὲ καὶ ὀνόματι αὐτῷ σοι ἐν
ἀναγνώσεως φανιδαι ἐμοὶ.
Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ
Κνίδιος, συνέγραψε περὶ
τῶν Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν
παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε,
μήτε

si talium rerum lectioni uacarent, quæ non modò tenuem ac ieiunam, uerùm ne que rudem neq; incõcinnã speculationem præ se ferẽt, quæ le quiddam & de his scriptis sensuros suspicor. Neque enim solùm materiæ nouitas atq; festiuitas, neque id quòd multa ac uariæ mendacia uerisimiliter ac probabiliter confinguntur, eos ad legendum alliciet: uerùm id præcipuè, quòd omnis fermè narratio neminem ex antiquis aut poetis aut historicis aut philosophis, qui monstrosa quædã, & fabulis similiora quàm ueris, literis mandarunt, sine morsu reprehensionis prætermisit. Quorum quidem omnium nomina subiecissem, nisi ea tibi ex ipsa lectione perspicua & manifesta fore intelligerem. Ctesias enim Ctesiochi filius Gnidius mira quædam de Indorum regione conscripsit, atque ea quidem quæ neq; ipse audiuerat, neq;

μήτι ἄλλο ἐπύθετο ἢ ἄκουσε. ἐγραψε δὲ καὶ ἀκριβῶς περὶ τῶν ἐν τῷ μεγάλῳ θαλάττῃ πολλὰ πραάλοξα· γνώμῃ μὲν ἅπασι τὸ ψεῦδος πλασάμενος, ἐν ἀτρεπῆ δὲ ὅμως σωθεὶς τῶν ὑπόθεσιν· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι, τὰ αὐτὰ τούτοις προσλόμενοι, συνέγραψαν, οὐδὲν δὲ τινας ἀπῶν πλάνας τε καὶ ἀποδημίας, θαύματα τε μεγάλα ἐξηγησάμενοι, καὶ ἀνθρώπων ἀμότητας, καὶ βίων ἀνοσιότητας. ἀρχηγὸς δὲ αὐτοῖς, καὶ διδάσκαλος ὁ τοιούτος βωμολοχίας, ὁ τοῦ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, τοῖς περὶ τὸν Ἀλκίνοον διηγούμενος, ἀσκόμματα τε δουλεῖα, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ὠμοφάγους, καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους, ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, καὶ τὰς τῶν φρενῶν τῶν ἐταίρων μεταβολὰς, εἶτα πολλὰ ἐκ τοῦ ἰλιακοῦ περὶ Ἰλιώτας τῶν Φαίακων ἐπραττόμενα. τούτοις δὴ ἐντυχὼν ἅπασι, τοῦ ψεύσασθαι μὲν ὁ σοφιστὴς τὰς ἀφορμὰς ἐμοὶ ἔφη

neq; ab alio qui uera narraret, acceperat. Iambulus quoq; de his quæ in mari magno sunt, multa præter fidem ac opinionem hominũ suis libris inseruit: omnibus quidẽ apertum commentum mendacium, non tamen insuauis materiæ compositor. Multi præterea hos imitati, in eadem ratione scribendi uersati sunt, qui errores suos ac peregrinationes, ac immensa beluarum corpora, & feritates hominum, & inusitatos mores enarrarũt. Huius uerò scurrilitatis artifex & inuentor extitit Homericus ille Vlysses, qui apud Alcinoum uentorũ seruitutem, & unoculos crudaq; uorantes homines, & multorum capitum animalia, socios que meretricum ueneficijs permutatos, multaq; monstris similia rudi Phæacum populo est ementitus. In quæ qdẽ cũ incidissem, nõ multum sanè his ob mendacium succensebam,

quum

ἀρῶν ἄλλ' οὐνυδὸν ὃν τοῦτο
καὶ τοῖς φιλοσοφῶν ὑπισχνου-
μένοις· ἐκεῖνο δ' αὐτῶν ἐθαύ
μασα, εἰ ἐνέμισαν λόσειν ἐκ
ἀλλοδ' συγγράφοντάς, διὸ
καὶ αὐτοὺς ἐπὶ καινοδο-
ξίαις, ἀπολιπεῖν τι σπουδάσαι
τοῖς μετ' ἐμᾶς, ἵνα μὴ μόνῳ
ἔμοιγ' ὦ Ἡ ἐν τῷ μυθολο-
γεῖν ἀδολεσχίας, ἐπεὶ μηδὲν
ἀληθὲς ἱστορῶν ἔχων (οὐδὲν
γὰρ ἐπιτέτευκα ἀξιέλογον)
ἔστι τὸ ψεῦδ' ὑφαπέμιλν,
πολλῷ τῶν ἄλλων συγγνω-
στότερον. πᾶν ἐν γὰρ δὴ τοῦτο
ἀληθεύων λέγω, ὅτι ψεύδο-
μαι, οὕτω δ' ἂν μοι δοκῶ καὶ
πλεῖω περὶ τῶν ἄλλων πατεγο-
ρίαν ἐκφυγεῖν, αὐτὸς ὁμολο-
γῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γοῦν
ἐφ τοίνυν, περὶ ὧν μήτ' εἶδον,
μήθ' ἑπάδον, μήτε παρ' ἄλ-
λων ἐπυθόμην, ἔτι δὲ μηδὲ
ὅλως ἐνῶσι, μὴ δὲ πλῶ ὀχλῶ
γενέσθαι δυναμένων, διὸ δὴ
καὶ ἐντυγχάνοντας μηδαμῶς
πιστεύειν αὐτοῖς. Ορμη-
θεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ηρακλέων

quum hoc genus sermonum
ab his qui se philosophos es-
se profitentur, usurpari ui-
derem: illud uerò non parũ
in eis admiratus sum, si quĩ
falsa dicerent, id alios latẽ-
re existimarent. Quapro-
pter & ipse præ rerum no-
uarum studio, uolens poste-
ris aliquid relinquere, ne so-
lus expers sim libertatis in
fabulis dicendis (nihil enim
memoratu dignum, quod ue
rè narrare possem, mihi cõ-
tigerat) ad mendacium me
transtuli, atq;, ut mea quidẽ
fert opinio, multo tolerabi-
lius quàm cæteri. Nam quĩ
hoc ipsum quòd mentior, ue
rè dicam, idcirco me aliorũ
reprehensiones iure ac me-
ritò effugere existimaui,
quoniam nihil me ueri nar-
raturum polliceor. Ea igi-
tur scribo, quæ neq; ipse ui-
di, neq; passus sum, neq; ab
alijs audiui, quæ præterea
omnino non sunt, neq; ab is
qui hæc legerit, nullam his fi-
dem adhibeat oportet.

Egressum olim ab Herculis
nitio esse potuerunt. Quare

πλῶν, καὶ ἀφεὶς ἐς τὸν ὑπὲρ τὸν Ὠκεανὸν, ἐρίφῳ αὔρῃ τ' πλῶν ἐποιούμην. αἰτία δὲ μοι ἡ ἀποδημίας, καὶ ὑπόθεσις, ἡ τ' διανοίας πορισμία, καὶ πραγμάτων καινῶν ἐπιθυμία, καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν, ὅ, τι τὸ τέλος ἔχει τ' Ὠκεανοῦ, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτου γέ τοι ἕνεκα, πάμπολλα σκεύη ἐνεβαλόμην ἐπ' ἀκάτου ὕδωρ τε πολὺ, διαμένον, ἀφυπνίσοντα τῶν ἁλισκομένων πρὸς ἐπιούσαν ἁμέραν, τρεῖς ἀνδρὶ γνώμην ἔχοντας. ἐπὶ τοῖς ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας. ἔτι τε πλῶν πολύ τι πλῆθος καρτερὸν ἐπεσευασάμην, καὶ κυβερνήτην τ' ἄριστον, μισθῷ μεγάλῳ πείσας, παρέλαβον. καὶ πλοῖον ναῦν, ἀκάλλος τε ὂν, ὡς πρὸς μέγαν καὶ βίαιον πλοῦν ἐπήρτυτο. ἁμῆς δὲ ἡμέρας ἐκπλεύσαντες, ἔτι τ' γῆς ὑποφαινομένης, καὶ σφόδρα βιαίως αὔραις ἐχόμενοι. τῇ ὑπόσῃ δ', ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχοντι, ὅ, τε ἄνεμος ἐπεπλήδα, καὶ τὸ κῦμα ἀνεξάνετο, καὶ βόθος ἐνεγίγνετο, καὶ ἐπ' ἐπ' ἀκάτου ἐφέροντο ἀνάτοι, καὶ ἀπορίψαντες ἐκ τῶν κυμάτων, καὶ παραδόντες αὐτὸν ἰχθυβλῆσι.

columnis, & in occidentalem Oceanū delatus, secūdis quidem uentis nauigabam. Causa autem peregrinationis & argumentum, animi curiositas, & nouarum rerum desiderium, quodq; scire cupiebā qui sit Oceani finis, qui q; homines ultra Oceanum inhabitent. Huius igitur gratia commeatum & suppellectilem multam imposui, aquæq; quantum satis erat, ac coætaneos quinquaginta eiusdem animi mecum adiunxi, & armorum copiam paraui, gubernatoremq; optimum magno precio conducens accepi in nauem. Erat autem nauis mediocris, ad magnam ac uiolentam nauigationem robusta. Die igitur & nocte secundè nauigantes, terra adhuc apparente, nō adeò multa ui agebamur. Sequenti die simul sole oriente uentus increuit, et fluctus intumuere, caligoq; sub

ἐχθμαζόμεθα ἡμέρας ἐννέα καὶ
ἑβδομήκοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ',
ἄφνω ἀνελάμψαντος ἡλίου, κα-
θορῶμεν ἐκ πόρρω νῆσον ὑψη-
λὴν καὶ δασέαν, ὃ φαχᾶ πρὸς
χιμεῶνα τῷ νύκτωρ καὶ ὕδατι
τὸ πολὺ τῷ ζάλης κατεπαύσθη.
περὶ χόνδης δ' ἦν, καὶ ἀπεβάθης,
ὅτε αὖ ἐν μακρᾶς τελαπυρί-
ας, πολὺν μὲν ἐπὶ τῷ γῆς χρόνον
ἀκύμονα διαπεπαύσθαι δ' ὅμως,
ἀπειρίναμεν ἡμῶν αὐτῷ διά
παντα μὲν φύλακας τῷ νεὼς πα-
ρακελεύειν, ἄνεσιν δ' σὺν ἡμῖν ἐ-
ποιεῖσθαι, ὅτι κατεσκεπῇ τῷ
ἐν τῇ νήσῳ. προϊόντες δ' ὅσον
σταδίους βίᾳ ἀπὸ τῷ ἁλὸς ἧκο
δι ὕλης, ὁρῶμεν τινα τύμβον
καλῶς πεποιημένον, Ἑλλάδι
οἷς γράμμασι καταγεγραμ-
μένον, ἀνδρὸς δ' ἡ κατα-
βεβιωκότος, λέγοσαν, ἔχει τὰ-
των Ἡρακλῆς ἡ Διόνυσος ἀ-
φικνοῦτο. ὧν δ' ἡ ἰχνη δύο πλησί
ον ὧδι πίπτας, τὸ μὲν πλῆθος
ἄσον, τὸ δ' ἔλαττον, ἐμοὶ δοκεῖν,
τὸ μὲν τῷ Διονύσου τὸ μικρότερον,

orta est, neq; iã demitti ue-
lũ poterat. Cũ uẽro igitur cõ
uersi, & cõmittentes nos i-
psos tẽpestati, hyemauimus
dieb. nouẽ & septuaginta.
Octogesima uerò die orien
te iam sole repentè conspici
mus non longè insulam sub-
limem, & arboribus con-
situm. Circa eam fluctus nõ
asperi frangebantur. ete-
nim procellæ iam maxima
pars quieuerat. Adeuntes
igitur, & descendentes, ut
ex multa maris molestia, su
per terram strati diu iacui-
mus. Tandem exurgentes,
ex nobis ipsis quidem statui
mus triginta custodes qui
naui adstarent: uiginti au-
tem mccum qui ascenderent
quæ in insula erant explo-
ratum. Progredientes igitur
circiter stadijs trib. à mari p
syluã, uidem° collĩnã quãdã
æreã Græcis literis inscriptã,
caducis tĩ, et cõsumptis: quæ

indicaret eo usq; Herculẽ et Bacchũ deuenisse. Brãt aũt & propè uestigia duo in saxo, unũ qdẽ instar iugeris magnũ, al terũ aũt min°, ut mihi uideretur Bacchi fuisse q. min° erat:

Herculis

δάτερον δὲ Ἡρακλέες. προεσκυνήσαντες οὖν προέπεμψεν. ὅπως ἢ πολὺ παρέσεσθε, ἢ ἐπιγάμβια ποταμῷ, εἶναι ἡμῖν τε ὁμοιοτάτῳ μάλιστα, οἵῳ ὁ Χίος ὄζει. ἄφθονον ἢ ὦ ῥεῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε ἐνιαχῆ καὶ ναυσίπορον ἀναι δώσασθαι, ἐπεὶ ἦν ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστὸν τῷ ὠδὶ ἔχειν ἀδιγράμματοι, ἤπερ οἱ τὰ σημεῖα τ Διὸς νύσιον ἐπὶ δμίας. δίξειν δὲ μοι καὶ ὧδε ἐρχόμενοι ὁ ποταμὸς, καταμαθεῖν, καὶ ἦμεν παρὰ τὸ ῥεῦμα. καὶ πυγὼν μὲν ἀπὸ μίαν ὕδωρ αὐτὸ, πολλὰς ἢ καὶ μυρίας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων· παρὰ ἢ τῶν ῥιζῶν ἀναπάσας, αὐτόθεν πᾶσιν εἶναι διαγνῶσ, ἀφ' ὧν ἐγίνετο ὁ ποταμός. ὧν ἢ καὶ ἐχθὺς ἐν αὐτῷ πολλὰς ἰδόντες, εἶναι μάλιστα καὶ τῶν χρωιὰ καὶ τῶν γεύσιν προσεικότας. ἡμᾶς γοῦν ἐγχρίσαντες αὐτῶν τινὰς, καὶ ἁμφαγόντες ἀμιδὲ ἀπέλιπε, ἀμίλα· καὶ αὐτὰ μὲν ἐστὶν, ἐφίσαμεν ἡμεῖς ἐπὶ μετὰ, ὕστερον

Herculis autem quod maius, Venerantes igitur locũ proceßimus. Non iam longè aberamus, quum ecce fluminis adfluimus uino fluenti, ſimillimo profectò illi quod in Chio inſula naſcitur. Erat & fluxus inundans & multus, ita ut alicubi nauibus eſſet tranſitus. Nobis ergo maior addita eſt fides ut literis crederemus quas antea ſculptas in columna uideramus, animaduerſis ſignis de Bacchi peregrinatione. Cupientes tamen et fluminis initium inueſtigare, aſcendebam contra fluctũ: & fontẽ quidẽ nullũ, multas tamen ac magnas uites unius on uſtas inuenimus. Earum autem cuiuſq; è radicibus uinum ſcatebat lucens, quod in unum confluens, flumen efficiebat. Videbamus et in eo piſces & colore & guſtu uino ſimiles. Nos igitur eũ cepiſſemus ex illis aliquot, ac uoraſſemus, cõtinuò temu

ēti e naſimus: quos etiã præcidẽtes, fece plenos inueniebamus

ὕστερον μὲν τοι ἐπινήσαντο τὸν τὰς ἄλλας ἰχθῦς, τὸν ἀπὸ τοῦ ὕδατος παραμιγνύντα, ἵνα μὴ ἀνυμέλητο τὸ σφοδρὸν τῆς ἀναψυχῆς.

τότε δὲ τὸν ποταμὸν διαβάντες ἐν, σύριμεν ἀμπέλων χρεμαστράριον. τὸ μὲν γὰρ κάτω τῆς γῆς, ὁ στέλεχος αὐτὸς, σύφορος ἦν μάλιστα· τὸ δὲ ἄνω, γυναῖκες ὅσαι, ὅσον ἐκ τῶν λαγόνων, ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεα. τοιούτοις γὰρ ἡμῖν τοῖς ἄνω φύλλοις γράφουσιν, ἀντὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καταλαμβάνοντος, ἀποδιορυσσόμενον. κάτωθεν δὲ τῶν κλημάτων ἔκφυον ἐξεφύοντο αὐτοῖς οἱ κλάδοι, καὶ μασταὶ ὅσαι βοτρύων. καὶ μὲν καὶ τὰς κιρκάδας ἐκίμων ἔλειξί τι καὶ φύλλοις καὶ βότρυσι. προσελθόντας δὲ ἡμᾶς ἠσπάζοντο, καὶ ἐλίξιο ἔντο· οἱ μὲν Λύδιον, οἱ δὲ Ἰνδικὸν, οἱ δὲ Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμενοι, ἦ ἐφίλουν ἡμᾶς τοῖς στόμασιν· ἦ φιλοῦσι, αἰτίαν ἐμάθομεν, καὶ παρὰ-

m⁹. Deniq; re animaduersa cõmiscentes eos qui ex aqua nascuntur pisces, ac commedentes, uinalem uehementiam temperauimus. Tunc & flumen traijcientes, quà nadabile fuit, uitium portentosam rem inuenimus. Nam truncus inferior, qui à terra surgebat, ferax erat & crassus, superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum perfecta omnia habentes. Talem apud nos Daphnem scribunt, Apolline iam comprehendente in arborem uerosam. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uuis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant clauiculi, & folia, & uuæ. Bæ ergo ad nos accedentes salutabant, & dextras protendebant, quædam quidem Lyda, quædam Indica, plurimæ Græca lingua loquentes: oreq; nos deoscultabantur. uerum qui oscu-

lum susceperat, illicò cibrius

ac

παράφορος & ἰλιγγιῶδες μηδέ-
πω ἐστηκὸς τῇ κεφαλῇ, ἀλ-
λὰ ἕλκων, καὶ ἐβόων, ἀπεσπω-
μένου. οἱ δὲ καὶ μίγνυσθαι ἡ-
μῖν ἐπιδύμουν, καὶ δύο τινὲς
τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες
αὐτοῖς, ὧν ἐγ' ἀπωλόμην,
ἀλλ' ἐκ τῶν αὐλοίων ἐδέδε-
το συμφύσεται γὰρ, καὶ συμ-
βέβυστο, καὶ ἄλλη αὐτοῖς κλά-
δοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ
πᾶσι ἅλῃξι προπλεκόμενοι,
ὥσαν οὐδέπω καὶ αὐτοὶ ἀκρο-
φορίσαντα ἐμιλλῶντο. καταλιπόν-
τες δ' αὐτοὺς, ἐπὶ ναῦν ἐφεύ-
γομεν, καὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσι
λυγούμενα ἐλέιπτομεν τὰ
ἄλλα, καὶ τῶν ἑταίρων τὴν
συμπλοκὴν, καὶ τὴν ἀμπλα-
κίαν ἐξηγούμεθα. λαβόντες δὲ ἀμφορέ-
ας ὕδατος, καὶ ἐνθρυσάμενοί τι,
ἅμα, καὶ ἐκ τοῦ πεταμοῦ οἰνίσά-
μενοι, καὶ αὐτοὶ πλησίον
αὐλισάμενοι. ἅμα δὲ αὐγῇ ἐκ-
πλέομεν, οὐ σφόδρα βιαίῳ πνεύ-
ματι. πρὶ μεσημβρίαν δὲ,
ἐπὶ τὴν νῆσον φαινομένης,
ἄφνω

ac nutabundus reddebatur. Fructum autem decerpi non sinebant, sed eo euulso dolebant, & quidem cum clamore. Gliscebant autem uehementer nobis commisceri: duoq; ex nobis cum illis coiuissent, ab eis non amplius soluti, sed ex pudendis connexi sunt. Traxerunt enim repentè ex eadem specie naturam, & contradicati manserc. Iam & ipsis palmites digiti emittebant, & clauiculis circumplexantibus uuae plenae exrumpebant. Derelinquentes igitur eas, in nauim cõfugimus, & cum conueniss semus, ijs qui ibi remanserant, cùm alia, tum & de relictorum comitum commixtione cum uitibus enarrauimus. Acceptis ergo amphoris aquas hausimus, item & è flumine uinum: inque uicino littore noctem duximus. Mane autem ferebamur, & non meridiem uerò, non iam apparente insula, repentè turbo

ἄφνω τυφὼς ἐπιγενόμενος, καὶ περιελίξας τὸν νεῶν, καὶ μετεωρίσας, εἶτα ἐπὶ σταδίους ἑπτακοσίους, σὺν ἔτι καθῆκε ἐς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἐν μετεώρῳ, ἀγκυρισμοῖς τοῖς ἰσχυροῖς, ἐφορμι, πολιπάσας τὸν δόλον. ἐπλέομεν δὲ ἡμέρας, καὶ τὰς ἑπτὰ νύκτας ἀεροδρομήσαντες, ὀγδόῃ καθορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ἐν τῷ ἀέρι, καθάπερ νῆσον λαμπρὰν καὶ σφαιροειδῆ, καὶ φωτὶ μεγάλῳ καταλαμπομένην. προσῳκείλαμεν δὲ αὐτῇ, καὶ ἐρημίαν ἀνέβημεν. ἐξιδιοποιούμεθα δὲ τὴν χώραν, ἀφίσκομεν οἰκημάτιόν τι καὶ γεωργοῦμεν. ἡμέρας μὲν οὖν, οὐδὲν ἐνεδόμεν καθιορῶμεν. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν μείζους, αἱ δὲ μικρότεραι, πυρὶ τὴν χρόαν προσεοικυῖαι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, ἔχουσα ἐν αὐτῇ καὶ ποταμοὺς καὶ πεδία καὶ ὕλας καὶ ὄρη. τοιαύτην δὴ τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην ἐπάξομεν.

turbo factus est, qui nauem circumuoluens, & in sublime eleuans ad ter mille ferè stadia, non iam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensq; uelis uectus, & sinu facto deferebat carbasum. Septem igitur dies ac totidem noctes per aera decurrentes, octaua die inspicimus terram quandam magnam in medio aeris, uelut insulam lucidam, & circularem, multa luce micantem. Ad hanc ergo delati, portumq; ingressi descendimus. Explorantes autem regionem, inuenimus eam habitatam, & cultam: & die quidem nihil uidebamus, nocte autem apparebãt & aliæ nõ procul insulæ, quædã, ut uidebãtur, maiores, minores quædã, igni colore similes. Erat & alia subtus terra, urbes in se habens & flumina, & maria, & syluas, & montes, quam hanc quæ à nobis incolitur, imaginabamur.

Volentes

λέξαν. Αἰ ὑμῖν δοκεῖ ἔτι προϊέντες πρόσω προσελθεῖν, ξυνεμβαλοῦμεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις ἀκαυλίσασται. οἱ δὲ Ἱππογύποι εἰσὶν, ὦναξ, αἱ γῦπες ἐπὶ ταῖς γυπῶν μεγάλων ἐφεζόμενοι, καὶ καθάπερ ἵπποις, τοῖς ὀρνέοις χρώμενοι. μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν φρικώδεις. μάθοις δ' ἂν τὸ μεγεθος αὐτῶν ἐντεῦθεν· ἡνίκα γὰρ μεγάλης φορτίδος ἐφ' ἑνὸς ἕκαστον τῶν πτερῶν μακρότερον καὶ παχύτερον φέρουσι. τούτοις οὖν τοῖς Ἱππογύποις προσίσταμαι, ὅπως συμπεμφθείς τίνα γνῶ, εἴ τις ἀνθρώπων ξένος, ἄγειν ὡς τὸν βασιλέα. καὶ δὴ καὶ ὑμᾶς ξυλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δὲ διασάμενος, καὶ ἀνὸ τῆς φολῆς ἀνακάσας, Ἑλληνες ἆρα, ἔφη, ὑμεῖς, ὦ ξένοι. συμφησάντων δὲ, πῶς οὖν ἀφίκεσθε, ἔφη, τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ὃς ἡμεῖς τῷ πατρὶ αὐτῷ Δαιγενῖ. φησὶ, καὶ ὃς ἀρξάμενος, τὰ καθ' ἑαυτὸν ὑμῖν διηγήσε-

Volentes ergo ulterius prōcedere, comprehensi fuimus in Equiuultures (sic enim illos dicunt) incidentes. Hi autem Hippogypi homines sunt, equorum loco uulturibus insidentes. Magni etenim sunt uultures, & ut plurimùm tribus capitibus innixi. Hinc autem discat quis illorum magnitudinē. Malo etenim onerariæ nauis unaquæq; ala maior & robustior est. His igitur Bq. uulturib. imperatū est circūuolātib. terrā, si quis aduena inueniretur, ad regem agere. qui & nos comprehendentes ad regem duxere. Is uerō ut insperit, ex ipsis, ut opinor, uestibus cōiecturam capiens: Græci certè, inquit, uos aduenæ. Assentientibus autem nobis: Quomodo, inquit, aduenistis, tantum aeris superantes? At nos illi omnem rem retulimus. Tum ille incipiens, nobis quæ sibi contigerant, narrabat, quod

διὰ τὸν αὐτὸν ἀνθρωπον ὄν, ἐπίτηδες Ενδυμίων, ἀπὸ τοῦ ὀνόματος γῆς καθεύδων, ἀνωρυσσάν ποτε, καὶ ἀφικόμενος καὶ βασιλεύσειε δὲ χώρας. ἔτι δὲ τὸν γῆν ἐκείνην ἔλεγε, τὸν ἡμῖν κάτω φαινομένην σελήνην. ἀλλὰ θαρρεῖν παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι· πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ἕως ἂν διέμενε. ὡς δὲ καὶ πατορθώσοι, ἔφη, τὸν πόλεμον, ὃν ἐκφέρω νῦν πρὸς τοὺς τὸν ἥλιον κατοικοῦντας, ἀπάντων εὐδαιμονέστατα ἡμᾶς ἐμοὶ καταβιώσεται. καὶ ἡμᾶς ἐρόμενοι, τίνος τε ἕνεκα οἱ πολέμιοι, καὶ τῶν αἰτίων δὲ διαφορᾶς· ὁ δὲ, Φαέθων, φησὶν, ἐ τῶν ἐν τῷ ἡλίῳ κατοικούντων βασιλεὺς (οἰκεῖται γὰρ καὶ ἐκεῖνη, ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη) πολεμῶ ἤδη πρὸς ἡμᾶς πολλῷ χρόνῳ. ἤρξατο δὲ ἐξ αἰτίας τοιαύτης· Τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, τῇ ἐμῇ ποτε, τοὺς ἄπορωτάτους συναγαγὼν, ἐβουλόμην ἀποικίαν δὲ τὸν ἐνοφόρον φέλαι,

quòd uidelicet homo esset nomine Endymion [b], in nostra ortum terra, raptusque olim dormiens eò delatus fuerit, ubi & regioni imperaret. Esse autem terram illã dixit, quæ infrà à nobis luna uidetur. Sed bono animo nos esse iussit, neque periculũ ullum susspicaremur: etenim, ait, cuncta nobis aderunt necessaria. Si autè uicero bellum, inquit, quod nunc solem incolentibus infero, omnium felicissimè apud me uiuetis. Hinc nos interrogauimus qui essent hostes, & quæ odiorum causſæ. Tum ille: Phaethon, inquit, eorum quì in sole sunt, Rex (etenim ille etiam habitatur, quemadmodum & luna) multo iam aduersum nos bellum gerit tempore. Cœpit autem ea quam audietis ratione. Ego olim pauperrimis quibusque qui in meo erant regno, colo-

lectis, uolui coloniam in Luciferum deducere, de-

σᾶλαι, ὄντα ὄρθμιον, καὶ ὑπὸ μηλώσεως κατοικήμενον· ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, ἐκώλυε τὴν ἀποικίαν, καθ' ὁδὸν μέσον τὸν πόρον ὑπαντήσας ἔχων τῶν ἱπποκενταύρων. τότε μὲν ἦμεν νικηθέντες (οὐ γὰρ ἦμεν αὐτίπαλοι τῇ τραχύτητι) ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δὲ βέλομαι αὖθις ἐξενεγκεῖν τὸν πόλεμον, καὶ παραγγεῖλαι τὴν ἀποικίαν. ὧν ἐν εἴ τι, κοινωνήσας μοι τῆς στρατιᾶς. ἐγὼ παρέξω τὸν βασιλικὸν στρατὸν ἑκάστῳ, καὶ τὴν ἄλλην ὁπλισιν· αὔριον δὲ ποιησόμεθα τὴν ἔξοδον. ἔστω, ἔφην ἐγώ, γιγνέσθω, ἐπειδή σοι δοκεῖ· τότε μὲν ἦμεν παρ' αὐτῷ ἑστιαθέντες, ἐμείναμεν. ἕωθεν δὲ ἀναστάντες, ἐπανόμεθα· καὶ οἱ σκοποὶ πλησίον ἦσαν ἀναμένοντες τὸν πολέμιον. τὸ μὲν ἦν πλῆθος οὐ σφόδρα πολύ, ἀλλὰ μυριάδες ἐγένοντο, οὐδὲν ἧττον σπουδαῖον, οὐδ' ἧττον μαχεσποιόν, οὐδ' ἧττον πιθῆνον, καὶ ἧττον ξύνευ συμμάχων. τούτων ἦν ὁ ἀριθμὸς ἑξακισμύριοι μὲν ἦσαν οἱ ἱππόκενταυροι

sertum tunc, & nullis habitatum: Phaethon autem inuidia stimulatus, transitum prohibuit, medio in itinere occurrens, Equiformicis aduectus. Tunc quidem victi (non enim apparatu æquales eramus) secessimus. Nunc autem iterum uolo bellum inferre, & coloniam emandare. Quòd si vultis mecum communicare cum exercitu, ex regijs uulturibus dabo unum unicuiq;, & cæteram armaturam. Cras autem faciemus exitum. Ita, inquam, quando tua haec est sententia, fiat. Tunc apud eos conuiuio excepti mansimus. Mane autem exurgentes statuebamur in aciem: nunciabant enim exploratores hostes propinquare. Magnitudo quidem exercitus centum millia erant, absq; peditibus et externis auxilijs, item absque impedimentis, et machinarū fabris. Horū aūt octoginta millia Equiuulgures erant:

qui

ποι, δυσμύρμηκες ὄντες, οἱ ἐκ τῶν λαχανοπλόκων ὄρνιθες ἢ κὴ τοῦτο ὄντες μείζονες, αὐτὶ τῶ πλόκων, λαχάνοις πάντα λάσιον. τὰδ' ἀνάπλοα ἔχει δασυλάκινοις φύλλοις μάλιστα προσεικότα. ἀλλὰ τούτων δὴ κεγχροβόλοι τετάχαται, καὶ οἱ Σκορδομάχοι. ἦλθον ἢ καὶ ἀπὸ ἀρκτῆς σύμμαχοι, ὁρισμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμύριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ οἱ μὲν Ψυλλοτοξόται, ἐκ τῶν ψύλλων μεγάλων ἱππάζονται, ὅθεν καὶ τὴν προσηγορίαν ἔχουσι. μίγιστοι δὲ τῶν ψύλλων, ἴσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱ δ' Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μὲν εἰσι, φέρονται δ' ἐν τῷ ἀέρι αὐτὸν τῶν πλοκάμων. ὁ δὲ τρόπος καὶ φορᾶς τοιόσδε· χιτῶνας ποδήρεις ἐνδεδυκότες, πολυπόσαντοι εἰσὶ τὴν αὐλίμην, καὶ ἀπὸ σφυρῶν ἱστία φέρονται, ὥσπερ τὰ σκάφη. τὰ πολλὰ δ' οἱ τοιοῦτοι ἐν ταῖς μάχαις πλανᾶσθαι εἰώθασιν. ἐλήλυθον δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ὑπὲρ τὴν Καππαδοκίαν

qui autem ab Lachanopteris ferebantur, uiginti millia. Est autem ales hæc maxima, oleribus pennarum loco obsita. Qui uerò ex his uelociores erant, pennas bæ bebant lactucæ foliis maximè similes. Ibi uerò & cum his Cenchroboli ordinati sunt, & Scorodomachi. Aduenerunt & à septentrione auxilia Psyllotoxotæ quidem numero triginta millia, Anemodromi autem quinquaginta millia. Horũ sanè Psyllotoxotæ magnarum pulicum sessores sunt, unde & appellationem trahunt: pulicum uerò magnitudo, ut duodecim elephantes. Porrò Anemodromi pedestres quidem sunt, feruntur autem uento absque alis per medium aera. Modus autem quo feruntur, talis est. Subcingunt se talares tunicas, easq; uento sinuantes, uelorum in morem, ac uelut naues agũtur. Hi in pugna scutis armati plurimùm ualent. Dicebantur aũt aduentare ab his quæ supra Cappadociam

ἀστρῶν ἦξαν, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἑπταμυριόμυροι· ἵππογρύφοι δὲ, πεντακισχίλιοι. τέρατα ἐγὼ οὐκ ἐθαυμάμην· ἐγὼ δὲ γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. τερατώδη γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὐτὴ μὲν τοῦ Ενδυμίωνος ἦν λύκαμις. σκοινὶ δὲ πάντων ἡ αὐτή. πρᾶνη μὲν ἀπὸ τῶν κυάμων· μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι, καὶ παρ' ἡμῖν. θώρακες δὲ φολιδωτοὶ πάντες, ἐρμίνει τὰ γὰρ λέπη τῶν θέρμων συῤῥάπτοντες, ποιοῦνται θώρακας. ἄῤῥηκτον δὲ ἐκ τῶν γίνεται τὸ θέρμον τὸ λίαν ὥσπερ κέρας. ἀσπίδες δὲ, καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ελληνικά. ἐκ δὲ παρὸς λῶν, ἐκάλαυτο ῥόπαλον τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἄχουσι ἱππόγυποι, καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν ἀρίστην παρὰ αὐτὸν ἔχων, ἐν ὁμοίοις ἐν τούτοις ἦμεν. τὸ δὲ εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπλοροι· τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς ἕκαστοι. τὸ δὲ ψιλὸν, ἦσαν

sunt Stellis, Struthobalani quidem numero septuaginti millia, Equogrues quinquaginta millia. Hos ego nō uidi, nō enim uenerāti quare neq; eorum naturas scribere ausim. Portentosa quædam ac incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium autem armatura eadem erat. Galea quidem è fabarum spolijs. Magnæ autem apud illos fabæ & durissimæ. Thoraces autem squamei omnes, & squamis quidem lupinis. etenim lupinorum siliquas consuentes, thoraces faciunt. Sunt autem siliquæ ipsæ ut cornu duræ scuta & enses, quates Græcorum. Vbi uerò ad casio data est, sic in aciem deducti sunt. In dextro quidem cornu Equiuultures, et rex optimos quosq; circa se habens, cum quibus & nos eramus: in læuo uerò Lachanopteri: porrò inter utrumq; auxilia, ut cuiq; magis placuit. Erat & peditatus myriadum sex millium.

Hunc

ἔσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχι-
λίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δ'
ἔτως· ἀράχναι παρ' αὐτοῖς πολ-
λαί, οὐ μεγάλαι γίγνονται· πε-
ρὶ δὲ τῶν Κυκλάδων νήσων ἐ-
πασῶν μάλιστα, τούτοις προσέ-
ταξεν ἀνυφλῶναι τὸν μυκτῆρα
τῆς σελήνης πρὸς τὸ ἱματοφόρια ἀ-
φανῆ, ὡς ἂν τάχιστα ἐξεργάσαν-
το, καὶ πεδίον ἐφάνη ποιήσαν-
τες, ἐν τούτῳ παρέταξε τὸ πεζόν.
ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Νυκτήριον ὁ
Εὐδιανάκτης καλούμενος, βίᾳ δ' αὐτός.
τῶν δ' ἀντιπάλων τὸ μὲν εὐώ-
νυμον ἔχον οἱ Ἱππομύρμη-
κες, καὶ ἐν αὐτοῖς ὁ Φαέθων.
θηρία δ' ὄζει μέγιστα, πτέρυ-
γα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι
προσφυέστατα, πλὴν τῷ μεγέ-
θει· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν, οὐ
πλινθίδος λεῖ. ἐμάχοντο δ',
ὁ μὲν οἱ ἐν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ
αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν,
ἐμάχοντο δὲ ὅτοι ἄνωι ἀμ-
φὶ τὰς πίνυι μυριάδας.
ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ αὐτῶν ἐτά-
χθησαν οἱ Ἀεροπάνωθεν, ἐν τοῖς

Hunc ſtatuêre in aciem in hunc modum. Araneæ apud illos multæ ac magnæ ſunt: nam Cycladibus inſulis unæ quæq; multo maior. Has iuſſit intexere medium aeris quod à Luna in Luciferum diffunditur. Idq; ut primùm perfecerunt, campus ſubſtratus apparuit, in quo peditatum ſtatuunt. Ducebat autem hunc Nycterion Eudianactis filius. Hoſtium autem læuum quidem Equiformici, & in his medius Phaethon. Beſtiæ autem magnæ ſunt alatæ, hisque quæ apud nos ſunt formicis, præter magnitudinẽ non diſſimiles. Harum maxima duorum iugerum menſuram implet. Pugnabant autem non ſolùm qui deſuper inſidebant, ſed & ipſæ, cornibus maximè. Dicebant eſſe horum numerum penè quinquaginta millium. In eorum autem dextro Aeroculices ferè quinquaginta millia, ſagittarij omnes, magnis in culicibus inſidentes. Poſt hos autem Aerocoraces,

ὄντες καὶ ἔτοι ἀμφὶ τὰς πίτυς μυριάδας, ταῦτις τοξόται, πάνυ ψιλοὶ μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους οἱ Ἀφροπόρδακες, ψιλοί τε ὄντες, καὶ πιστοί, πολὺ μάχιμοί γε καὶ αὐτοί. πέρρωθεν γὰρ ἰοφορούντων ῥαφανίδας ὑπερμεγάθεις, καὶ βεβυδᾶς εὐλ' ἑκὼν ὀλίγου αὐτίκα ἐλαύνοντο· ἀπέθνησκε δὲ δυσοσμίας τινὸς αὐτίκα τῷ ῥόμματι, ὑδιγχρομένους. ὠλίγουτο δὲ χίλιοι τὰ βέλη μαλάκης ἔχόμενοι δ' αὐτῶν ἐτάχθησαν οἱ Καυλομύκητες, σπάνιται ὄντες, καὶ ἀγχίμαχοι, τὸ πλῆθος μύριοι. ἐκλίθησαν δὲ Καυλομύκητες, ὅτι ἀσπίσι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο· λόγχαι δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῶν ἀσπαράγγων. πλησίον δ' αὐτῶν οἱ Κυνοβάλανοι ἵησαν, ὃν ἐπιμαχαν αὐτῷ οἱ τὸ Σείριον κατοικοῦντες, πεντακισχίλιοι. μὴ ἔτοι αὖθις κωνοπρόσωποι, ἐκ βαλάνων πόρρωθεν μαχόμενοι. ὠλίγοντο δ' ἐκ τοιούτων ὑστρίξιν τε συμμάχων, ὅς τι ἀπὸ τῆς Γαλαξίου μίλτου ἐμπέσοι, καὶ οἱ

expediti quidem illi ac pedestres, uerum bellicosi. Eternim procul raphanos iaculabantur maximos, percussusq; neque parum subsistere poterat: moriebatur enim confestim, uulnere quodam fœtore infecto. Namque sagittas maluæ ueneno delibutas ferebant. Hos iuxta Caulomycetes posuerunt armis accinctos, & comminus pugnantes, numero decem millia. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis utuntur, hastilibus uerò asparagorum uirgultis. Steterunt autem post hos & Cynobalani, quos ij miserunt qui Canem stellam inhabitant, quinquaginta millia numero: & hi uiri non humanis sed caninis uultibus superalatas glandes pugnabant. Dicebant autem ab ipsis hostibus & alia auxilia defeciſſe à Lacteo orbe emittenda, iaculatores scilicet ac

Nupti-

Νεφελαὶ ἵππων· ἀλλ' ἐκάνετε βᾶ, ἐ μάχης ἤδη κεκμηκότες ἀφίκοντο· ὡς μή ποτε ὦφελον, οἱ σφῶν δοῦπον ἐ λαὸς ἅπας παρεγένοντο, διὰ φα. ἰὼν αὐτὶς ὕστερον ὀργιόεντα τὸν Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τῶν χάρακα, τοὶ μὲν φαέθων ἐκφὴν πτερυκτὸν, συμμίξαντες ἐκεῖσε τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ ἀγωνίσαντο ἐκπάγλως οἱ μὲν (τέτοις γὰρ αὐτὶ σακιτῶν χεῖρες) ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲν σύνταγμα τῶν Ηλιωτῶν αὐτίκα ἔφυγεν· ἐπὶ τὰς χάρακας ἀξέλαυνον τὸν ἐκπαγλον τὸν ἐκπαγλον, καὶ ἡμᾶς ἀπώλεσθαι ἔφασκον. τὸ δεξιὸν δὲ αὐτῶν ἐκράτει τὰ τῶν ἡμετέρων συνταγμάτων, καὶ ἐπεξῆλθον οἱ Αφρονώνιοι, διώκοντες ἄχρι πρὸς τὰς πύλας, ἐνταῦθα δὲ ἀπεκέκαυτο ὑδατόεντος, ἔφυγον ἐπικλίνοντες, καὶ μᾶλλον ἐπὶ ἤδεσαν τὰς ὑδατώδεις ἀνωμαλίας, ἢ ὑπὸ λαμπρᾶς γνώμης, πολλοὶ μὲν ἔφθησαν ἐλίσσοντες, πολλοὶ δὲ καὶ ἐνέπεσον,

Nubecĕtaurised hi cōmissō
iā prælio aduenerunt. quod
utinā non feciſſĕt. Qui uerò
fuga utebātur, omnino nō
aduenerunt: quare iratum
Phaethontā tradunt omnĕ
illorum regionem ign. uas
ſaſſe. Et is quidem Phae-
thontis exercitus erat. Poſt-
quā uerò ſigna erecta ſunt,
aſcelli raditu undiq; conſtre
puĕre (nam his tubarum lo-
co utuntur) committentes
prælium pugnabant: & So
larium quidem læuum con-
feſtim fugit (neq; enim ſuſ-
ferre ualuit inſtantes Equi-
uultures, noſq; inſequeba-
mur cedentes) dextrum au
tem illorum cornu ſuperius
euadebat, noſtro, quod in læ
uo erat, propulſato. Exeun-
tes autem Aeroculices inſe-
quebantur uſque ad pedita-
tum. Hinc auxiliantibus il-
lis, defecerunt eregionĕ de-
clinantes, idq; maximĕ ubi
ſenſerunt ſuos qui in læ-

uo fuerāt, manifeſtĕ deuictos. Fuga uerò inſigni facta, mul
ti quidĕ capti, plurimi uerò confecti occubuere, in ipſas q;

καὶ τὸ αἷμα ἐῤῥεῖ πολὺ μὴν ἓως τῶν νεφῶν, ὥστε καὶ τὰ βάθη πλησθῆναι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν, ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ ἐς τὴν γῆν κατέφερε, ὥστε μοι ἀπιθανῆναι, μὴ κἀμὲ τοιόν τι τινὲς καὶ πάλαι αὖθις γενομένῳ, ὅμηρος ὑπολαβὼν αἵματι ὅσα τὸν Δία, ὅτε τὸν τοῦ Σαρπηδόνος θανάτῳ, ἀναῤῥίψαντες ἢ ἀπὸ τῆς διώξεως, δύο τροπαιωτήσαμεν· τὸ μὲν, ὅτε τὰ ἀρχνίων, τὰ πεζομαχίας, ὅτε τὰ δὲ ἀερομαχίας, ὅτε τὰ νεφῶν. αὐτὰ ἢ τούτων γεγενημένων, ἐγγίελοντο ὑπὸ τῶν σκοπῶν οἱ Νεφελοκένταυροι προσελαύνοντες, ὃς ἔλαι πρὸ τῆς μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι. τὴν δὲ ἐφάνοντο προσίοντες, βίαιον παραδεξόταξον, ἀπὸ ἵππων πεφωτῶν, καὶ ἀνδρώπων συνηρμένων. μέγεθος δὲ ἢ τῶν μὲν ἀνδρώπων, ὅσον ἐπὶ Ῥοδίων Κολοσσῶν ἀπομισήσαι ἂν τὸ αὖθις, τῶν δὲ ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μὲν τοι πλῆθος δὲ αὐτῶν, οὐκ ἀνέγραψα, μὴ ἀπιστηθῶ ὑπερβάλλων.

nubes sanguis multus defluebat, ut inficerentur, ac ruebræ apparerent, quales apud nos uidentur occidente sole. Multus & in terram decidit: ut cogitarem num & me aliquid olim contigisset, quum Homerus suspicatus fuerit Iouem in Sarpedonis morte sanguineas guttas pluuisse. Conuersi autem à cæde, duo trophæa statuimus: unum quidem in aranearum telis, & pedestris pugnæ: alterum autem pugnæ in aere supra nubes. His iamdudum exactis, nunciatum est ab exploratoribus, Nubecentauros aduentare, & irrumpere, quos Phaethonti antea aduenisse oportuerat. Iis ubi aduenêre, spectaculum præbuêre insolitum & inexpectatum. homines erant alatis equis commixti. Magnitudo quidem hominū quanta Rhodiorū colossi à medietate sursum, equorū aūt similis

μάτων ἡδὺ ἄνισον ἀλέξαι, τοσοῦτον ὧν. ἠγέτο δὲ αὐτῶν ὁ ἀπὸ τοῦ ζωδιακοῦ Τοξότης. ἐπεὶ δὲ ἤδοντο τοὺς φίλους τοξικωμένους, ὧδε μὲν τὸν Φαέθοντα ἐπιμόνως ἐγγυλίαν αὖθις ἐπίναι, αὐτοὶ δὲ διαταξάμενοι τετραγωνιζόντες ἐμπίπλουσι τοὺς Σελωνίτας, ἀτάκτους, ὠρὶ τὸν δίωξιν ἡδὴ τὰ λάφυρα διασκιδασμένους, ἡδὶ πάντας μὲν φόνευσιν· αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα καταδιώκουσι πρὸς τὸν αἶλιν, ἡδὶ τὰ πλάγια τῶν ἐρυμάτων αὐτοῦ πτάνουσιν· ἀφίστασαν δὲ ἡδὶ τὰ φόβαια, ἡδὶ κατέλραμον ἅπαν τὸ ὑπὸ τῶν ἀραχνῶν πεδίον ὑφασμένον· ἐμὲ δὲ, ἡδὶ δύο τινὰς τῶν ἑταίρων ἰσόγρυσσαν. ἤδη δὲ παρὼν ἡδὶ ὁ Φαέθων, ἡδὶ αὖθις ἄλλα φόβαια τῶν ἐκείνων ἵστατο. ἡμᾶς μὲν οὖν ἀπηγμένους ἀὸ τοῦ ἡλίου αὐδυμοδρόμων, τὰ χεῖρ ἐπίσω δεδεκτὸν ἀραχνίῳ ἀπενδέμμεθα. οἱ δὲ πολεμῶν μὲν ὃν ἐγνωσαν τῶν αἶλιν, ἀπαστρέψαντες δὲ,

ne cui incredibile id fiat. tãtus erat. Ducebantur autem à Sagittario à qui eſt in Zodiaco. Vbi autem amicos deuictos ſenſere, ad Phaethontem quidem miſerunt ut iterum rediret, ipſi autẽ in aciem ſtructi in Lunares turbatos irruunt, inordinatos quidem, ob eam quam hoſtibus fecerant fugam, et iam ſpolia diuidentes omnemq; noſtrorum multitudinem in fugã uertunt. Ipſum autem regem inſequuntur uſque ad ciuitatem, atque ex illius auibus conficiunt plurimas. Deiecerunt autem & trophæa, ac omnem aranearum contextum. Cãpum decurrerunt, meſq; ceperunt, et è comitibus duos. Iam autem & Phaethon aderat, & ſub illis alia trophæa ſtatuerunt. Nos autem ad Solem ipſo die ducebamur, araneæ telæ fragmẽto manib. poſt tergũ ligatis. Hi ciuitatem obſidere omnino noluerunt, conuer-

τὸ μεταξὺ τῶ κέρω ἀπιτέχνη
σαν· ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς ἀφι
κνεῖσθαι τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν σελήνην
διήκειν. τὸ δὲ τέλος δὴ διαπλῶν, καὶ
φανερὸν ὥστε σαφὴς ἔκλειψις τοῦ σελήνους ἐγεγόνει, καὶ
νυκτὶ διλυκῆ πᾶσα κατέχρ
το. πιεζόμενος δὲ τούτοις ὁ Ενδυμίων, πέμψας ἱκέτας πρε
σβεύειν τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ
σφᾶς πορισῶμεν ἐν σκότω βιο
τεύοντας. ὑπισχνεῖτο δὲ καὶ φόρους τελέσειν, καὶ σύμμαχος
ἔσεσθαι, καὶ μηκέτι πολεμήσειν, καὶ ὁμήρους ὧν τούτοις δώ
σειν, οἱ δὲ πρὸς τὸ Φαίθον
τα, γνωμεύσας δὶς ἐκκλησί
ας, τῇ πρωτοβρόᾳ μὲν ἐδίω πα
ρέλυσαν τὴν ὀργήν, τῇ ὑστεραίᾳ
δὲ μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ἡ ἀ
ρίστη ὧν τούτοις· κατὰ τάδε
συνθήκας ἐποιήσαντο οἱ Ηλιῶ
ται καὶ οἱ σύμμαχοι, πρὸς Σε
ληνίτας καὶ τοὺς συμμάχους, ὧν
τὴν πάλαι μὲν τοὺς Ηλιώτας
τὸ διατείχισμα, καὶ μηκέτι ἐς
τὸν σελήνου ἐσβάλλειν, ἀποδό
ναι δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
ἑκατὸν ἕκαστον χρημάτων,
τοὺς δὲ Σεληνίτας, ἀφέναι μὲν

si uerò mediũ aeris uallauerunt, ut decæterò splendor à sole ad lunam minus perueniret. Vallum autem erat duplex nubeum, ut Lunæ defectio manifesta fieret, & iam continua nox cuncta teneret. qua in re pressus Endymion, mittens orauit, ædificium demolirẽtur, neq; se paterentur in tenebris uersari. Promisit autem & tributa persoluere, secũ auxiliarem & amicum fore, neque in posterũ bellaturum: insuper & obsides offerebat. Phaethon uerò congregato bis concilio, primò quidem in ira perstitit: postremò mutauit sententiam, ac pacis conditiones acceptæ sunt huiusmodi. Fœdus inierunt Solarij & horum socij cum Lunaarijs, eorumq; socijs, his legibus, ut intermurale deijciant Solarij, neque posthac Lunam inuadant: statutoq; precio captiuos reddant: Lunarij aũt dimittãt stellas liberos,

αὐτοὺς μὴ τὰς γυναῖκας ἀστραπαί, ἀλλὰ ἡμῖν ἐπαφίεσθαι τοῖς Μιλήτοις, συμμαχεῖν ἢ τῇ ἀλλήλων, ὡ τις ἐπὶ γῆν φέρων ἢ ὑποτελῆ ἑκάστους ἔτους τὸ βασιλεῖ τὸ Σιλλοῦ τῷ βασιλεῖ τὸ Ηλιου, δισσὸν ἀμφορέας μυρίας, καὶ ἑμόνους ἢ σφῶν αὐτῶν δύναι μυρίας· τῶν δ' ἀποικίαν, τῶν ἐς τὸ ἱνσοφόρον, κοινῶν ποιεῖσθαι, καὶ μιτίχειν τὸ ἄλλων τὸ βουλόμενον. ἐγγράψαι ἢ τὰς συνθήκας στήλην λιθίνην, καὶ ἀναθεῖναι ἐν μέσῳ τῷ ἄστει, ὡς τοῖς μιθορίοις. ὤμοσαν ἢ Ηλιωτῶν μὲν Πυρωνίδης καὶ Θρίτης καὶ Φλόγιος, Σιλλοῦ δὲ ἢ Νύκτωρ καὶ Μένιος καὶ Πολυλαμπής. τοιαύτη μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο· σὺν δὲ τὸ τέχος καθυρᾶτο, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀγγέλους ἀπέδησαν. ἐπεὶ ἢ ἀφικόμεθα ἐς τὴν Σιλλοῦν, ὑπαντιάζουν ἡμῖν, καὶ ἠσπάζοντο μᾶλλα δακρύων εἴ τι ἐτάραχοι, καὶ ὁ Ενδυμίων αὐτός, καὶ ὁ μὲν ἐξῆν μένειν παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τὸ ἀποικίας, ἐπισχύμενος δώσειν πρὸς γαμβὸν τὸν ἑαυτὸν

liberos, armaq; posthac Solarib. nō inferāt: uicissim autē auxiliētur, si qs inuaserit: uectigaliū uerò cōditionē pē dat annuatim rex Lunario rū regi Solariorū amphoras uoris decem millia, obsidesque è suis det decies mille. Colonia in Luciferum cōmunis fiat, & exuriq; qui uolet, participet. Sculpantur autem fœdera in colūna electrina, eriganturq; in medio aeris in confiniis. Qui uerò pepigêre, ex Solarium quidem parte fuere Pyronides, & Therites, et Phlogius: Lunarium autem Nyctor, & Menius, & Polylampes. & talis quidem pax sequuta est: cōfestim autem murus euersus est, et captiuos restituêre. Vbi autem ad Lunam ipsi cregressi sumus, obuiauerunt nobis socij, & cum lachrymis salutauerunt nos, & Endymion ipse. Atqui suadebat is quidem, nos ibi secum manerem, et in colonia cōmunicaremus: ipse. n. dat uxorem filiū in uxorem

πᾶσιν γυναῖκας γὰρ οὐκ εἶναι παρ' αὐτοῖς. ἐγὼ δὲ ἀλαμῶς ἐπεθύμουν, ἀλλ' ἐξίην ἀποπεμφθῆναι κάτω εἰς τὴν θάλατταν. ὡς δὲ ἔγνω ἀλλώπατον ὂν πάνδεινον, ἀποπέμπει ἡμᾶς, ἐπιτάσας ἑπτὰ ἡμέρας. ἃ δ', ἐν τῷ μεταξὺ διαβίβασιν ἐν τῇ σελήνῃ, κατεγήρασα καινὰ καὶ παραδοξα, ταῦτα βούλομαί σοι πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γεγενῆσθαι αὐτοὺς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀρρένων τράγοις γοῦν ἐοίκασι χρῶνται, καὶ ὀνόματα γυναικὸς ὅλως ἴσασι. μίχει μὲν οὖν πέντε καὶ εἰκοσιν ἐτῶν γαμοῦνται ἕκαστοι, ἀπὸ δὲ τούτων γαμοῦσιν αὐτοί, πέμπτον δὲ ἐκ τῆς νεότητος, ἀλλ' ἐν τάξει γεροντικῇ. ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ὁ κύημων καὶ χρόνῳ ὑστερον αὐτομάτως, ὑπάγουσι τινὰ, ἐκβύνιτες δὲ αὐτὰ πρὸς τὸν δένδρον κιχάνουσι, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι, καὶ ὃν τὸν Ελλάδα ἐκεῖθεν ἔνθεν ἡ γαστροκνημίας τόνος,

uxorem mihi pollicebatur suum quem habebat. Nam apud eos mulieres nullae sunt. Ego autem haudquaquam parui, sed petebam dimitti in mare. Qui ut persuaderi non posse animaduertit, septem diebus conuiuio acceptos, tandem dimisit. Quae interea in Luna uersatus uiderim, quae ue noua & inaudita cognouerim, dicã. Primùm quidem eos non generari ex mulieribus, sed maribus. nam masculis nuptijs utuntur: sed nec quid sit fœmina, omnino sciunt. Nam ad quintum & uigesimum usq; annum omnes mulierum habentur loco, eo autem supra non habentur, sed habent. Concipiunt autem non in uentre, sed in crurium posteriori parte. Vbi enim fœtus conceptus est, tumet crus, & tandẽ suo tẽpore præcidẽtes educũt mortuã: tũ eadẽ ad uẽ tũ biãtia exponentes mulcent, & ad uitã excitant. Inde et mihi uidetur ad Græcos illud gastrocnemiæ uocabulũ deueniſſe,

τόνομα, ὅτι παρ' ἑκάστῃ αὐτῇ γαστρὸς νυφορρᾳ. μᾶλλον δὲ τοῦτ' ἄλλο διηγήσομαι· γίνεται παρ' αὐτοῖς ἀνδρώπων, οἱ καλέμβροι Δρυλεῖται· γίνεται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον· ὅρχιν ἀνδρώπου τὸν δεξιὸν ἀποτιμήσαντες, ὃν γῇ φυτεύουσιν. ἐκ δὲ αὐτοῦ δένδρον ἀναφύεται μέγιστον, σαρκινον, οἷον φαλλὸς, ἔχει δὲ καὶ κλάδους καὶ φύλλα. ὁ δὲ καρπὸς ὅσον βάλανοι, πυγχυαῖοι τὸ μέγεθος ἐπειδὰν δὲ πεπανθῶσι, τρυγήσαντες αὐτὰς, ἐκπολάπτουσι τὰς ἀνδρώπους. ἀνδρία μὲν τοι προσθετὰ ἔχουσιν, εἰ μὴ ἀπορώντινα, οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ξύλινα, ἢ διὰ τέχνων ἐχόντων, καὶ πλησιάζουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δέ γυράσῃ ὁ ἀνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς διαλυόμενος, ἀὴρ γίγνεται. τροφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀνακαύσωσι, βατράχους ὀπτῶσιν ὑπὲρ τῶν ἀνθράκων. πολλοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς ἀέρες πετόμενοι, ὀπτομένων δὲ, προσκαθέζονται, ὥσπερ ἐπὶ τραπέζης,

uenisse, q. apud illos uentris loco sura cõcipit. Mainsqdam & his enarrabo. Genus hominũ apud illos est, qui dicuntur arborei: idq; hoc modo nascitur. Testiculum hominis præcidentes, in terram plantantium more defodiunt. Inde autem exoritur arbor carnea maxima, ut phallus. Ramos quidem habet & frondes, fructus uerò cubitales glandes. Vbi autem eæ maturæ fuerint, decerptas cudunt, atq; in homines effingunt. Pudenda autem habent appositicia, quidam eburnea, pauperes autem lignea, quibus coeant, & uxoribus misceantur. Postquam autem senuerit aliquis, non moritur, sed ut fumus solutus euanescit in aerem. Cibus est omnibus unus: fructo etenim igne ranas assant super prunas. Multæ apud illos sunt ranæ per aera circumuolantes. His autem assatis circumfusi uelut ad mensam lambunt

κάπηλοι τὸν ἀναθυμιώμενον καπνὸν, καὶ συνέχονται, οὕτω μὲν δὴ βίον τοιοῦτον. ποτὸν δὲ αὐτοῖς ὄξος, ἀὴρ ἀποθλιβόμενος ἐς κύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀφιεὶς, ὥσπερ δρόσον. ἐκμῶ δὲ οὐρεῖν γε, οὐδὲ ἀφοδεύουσιν, ἀλλ' ἐδὲ τέρψιν ἔχουσιν ἡμῖν. ἀλλ' ἐδὲ τῶν σωφρόνων οἱ πᾶδες ἐν ταῖς πυγαῖς παρίχουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύσιν, ὑπὲρ τῶν γαστροκνημίων· ἵνα γάρ ἐσι τρίχωμενοι. καλὸν δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς, ὧν τις φαλακρὸς ἢ κομήτας ἔχοντος ἢ κομήτας, ὧδε δὲ τῶν κιμπτῶν ἀστέρων τεναντίον, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν· ἐπεδήμησαν γάρ τινες, οἳ τὰ περὶ ἐκείνων διηγοῦντο. καὶ μὲν καὶ γένεσε φύσει μηδὲν ὑπὸρ τὰ γόνατα. καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες δοὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὸρ δὲ τὰς πυγὰς ἑκάστῳ αὐξεται κράμβη ἐκ πίτυος μακρὰ, ὥσπερ ὀρὰ, θάλλουσα ἐς ἀεὶ, καὶ ὑπτίου αὐκπίπτουσα, ἀπαπλωμένη.

lambunt euaporatum ex illis fumum, ac uescuntur. Et cibo quidem tali aluntur. Potus autem illis est aer expressus in caliceꝫ, liquorem ex se ut rorem reddens. Nõ egerunt autem, neque mingunt, neq; perfossi sunt ea parte qua nos: sed ne pueri quidem natibus rem obscœnam præstant, uerùm poplitibus supra suram: nam illic perfossi sunt. Pulcher apud illos habetur caluus, & sine coma: comatos autẽ abominantur. Apud eos uerò qui cometas inhabitant stellas, comati contrà formosi habentur. Aduenerunt enim quidam qui nobis illorum mores narrauerunt. Barbã autem ad genua demittunt, & in pedibus ungues non habent, sed unodigiti sunt omnes. In specum caudæ brassica natibus cuiusque illorum innascitur prolixa, semper germinans, quæ & resupino cadente non frangitur. Emungunt & mel amarissi-

ἀπειρύηντα δὲ μᾶλλον ἀρμόττοντα πρὸς ἀπειλὰς ἢ πονοῦσιν, ἢ γυμνάζονται, γάλακτι πᾶν τὸ σῶμα ἀλείφουσιν, ὥστε καὶ τυροὺς ἂν αὐτοῦ πήγνυσθαι, ὀλίγου τοῦ μέλιτος ἐπισάξαντας. ἔλαιον δὲ ποιοῦνται ἀπὸ τῶν προμμύων, καρύου παραπλήσιον τὴν ἡδονὴν σώματος, ὅσπερ μύρου. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους· αἱ γὰρ βάγες τῶν βοτρύων οὐκ ὄσπερ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ, ἐπειδὰν ἐμπεσοῦν αὖραι διασεῖσαι τὰς ἀμπέλους ἰσάνας, τότε πρὶν ἡμᾶς καταπίπτειν ὁ χάλαζα, διεῤῥαγέντων τῶν βοτρύων· τῇ μὲν τοι γαστρὶ ὅσα πέφυκε χρῶνται, τιθέντες ἐν αὐτῇ ὅσον δίοντα· αὐοικτὴν γὰρ αὐτοῖς αὖτε, ἠδὲ πάλιν κλειστήν. ἔντερον δὲ ἐν αὐτῇ οὐδὲ ἓν φαίνεται, ὃ τοῦτο μάνον, ὅτι δασέα ἐντοσθεν, ἠδὲ κάσις ἐς ὄξυ· ὥστε ἠδὲ τὰ νεογνὰ ἐμπεδὰν ῥιγῶσιν, ἐς ταὐτὸν ἐωσθέντα. ἐσθὴς δὲ τοῖς μὲν πλουσίοις ὑαλίνη μαλθακή, τοῖς πένησι δὲ χαλκῆ, ὑφαντή. τὸ δὲ χρυσὸν γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία

amariſſimum: qui ſi quando uel labori inſudant, uel luctantur, corpus lacte oblinunt, ut & caſeus eo coaguletur, melle paululum diſtillante. Oleum autem è cepis educunt maximè pingue, ac redolens ut unguentum. Vineis habẽt plurimas, et aquæ feraces: uuarum autem acini ſunt uelut grando quæpiam: & mihi quidem uidetur ubi uentus inciderit, uites illas quati, fractiſque uuis grandinem huc ad nos mitti. Ventre ut ſacculo utuntur, in eum quantum cupiunt mittentes. Apertilis etenim uenter eſt illis, & iterum clauſilis, neque in illo inteſtinum ullum aut hepar apparet, ſolùm autem denſus eſt intus, & pilis obſitus, ita ut & parnuli ubi frigent, in eum ſubeant. Amictus autem diuitibus quidem uitreus & mollis, cæteris aureum contextus. Nam ea loca metallorum ſunt fœcunda,

idemq;

ηδὲ ὀργάζονται τὸν χαλκὸν
ὕδατι ἐποβρίξαντες, ὥσπερ
τὰ ὄρια. περὶ μὲν τοι τῶν ὀ-
φθαλμῶν, οἵους ἔχουσιν, οὐκέ-
τι μὴν ἀπᾶν, μή τις με νομίσῃ
ψεύδεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἄπιστον τ'
λόγου· ὅμως δὲ ἡδὲ τοῦτο ὁρῶ.
τὰς ὀφθαλμὸς περιαιρετὰς ἔ-
χουσι. καὶ ὁ βουλόμενος, ἐξελὼν
τὰς αὐτῶν, φυλάττει, ἵν' ἂν δέ-
ῃ χρείαν, ἔτω δὲ ἐνθεμένῳ, ὁ-
ρᾷ. καὶ πολλοὶ τὰς σφετέρους
ἀποδόμενοι, παρ' ἄλλων χρη-
σάμενοι ὁρῶσιν· ἐσὶ δ' οἳ καὶ
πολλοὺς ἀποβέντες ἔχουσιν, οἱ
πλούσιοι. τὰ ὦτα δ' ἀλαζόνων
φύλλα ὄζει αὐτοῖς, πλὴν γε
τοῖς ἀπὸ τῶν βαλανίων· ἐκεῖ-
νοι γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσι, καὶ
μάλιστα καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τοῖς
βασιλείοις ἐθεασάμην· πάντων
τῶν μεγίστων πάντα ὑπὸ
φρίκης, ἐ παύει σαλεύ-
ον. αὐτὸς μὲν οὖν ἐς τὸ φρέ-
αρ κατέβην τις, ἀκέκα παύ-
σαν τῶν παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ
λεγομένων. ἐὰν δ' ἐς τὸ πά-
σκοπον ἀποβλέψῃς, πάσας μὲν
πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη

ijdemq; aqua macerata me
talla ut lanam exercẽt. Qua
les autem habeant oculos,
omnino non ausim scribe
re, ne forte me quis mentiri
putet ob sermonis absurdi
tatem: tamen & id quidem
dicam. Oculos exemptiles
habent, ut qui uelit suos e-
xemptos, seruet eos apud se
donec illis ad uisum egeat:
quos cum reposuit, cernit.
Et multi cum fortè propri-
os perdiderint, ab alijs mu-
tuantur, & uident. Sunt et
locupletes qui plures habe-
ant, occultos quidem et re-
conditos. Aures illis sunt pla
tani folia, præter eos qui ex
glandibus formantur. illi e-
nim solùm ligneas habent
aures. Cæterùm & miracu
lum aliud in regia conspi-
catus sum. Speculum maxi-
mum supra puteum positũ
est, non adeò altum. In pu-
teum si quis descenderit, om
nia audiet quæ apud nos in
terra dicuntur. Si uerò spe-
culum intuearis, omnes quidem urbes, omnesq; gentes uides,

non

ἐμᾶς, ὅσπερ ἱφιτὸς ἑκάστοις. τότε γὰρ τὸς οἰκείους ἐγὼ ἰδιᾶ σάμλω, καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα· ἐ δὲ κἀκεῖνοί με ἐώρων, οὐκ ἔτι ἔχω τὸ ἀσφαλὲς ἀπᾶν. ἔστε δὲ μὴ πιστεύσει τάυτα ἅπερ ἔτυχε ἔχων, αὖ πότε τὴ αὐτὸς ἐκεῖνα ἀφικνεῖτο, ἄσπερ ἐς ἀλλᾶ λέγω. τότε δ' ἦν ἀσπασάμενοι τὸν βασιλέα, καὶ τὸς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβαίνομεν ἐς τὰ πλοῖα. ἐμοὶ δ' καὶ δῶρα ἐδόθη ὑπὸ Ἐνδυμίωνος, δύο μὲν τῶν ὑλίνων χιτώνων, πέντε δὲ χαλκᾶς, καὶ πανοπλίαν βαρβάρου, ἃ πάντα ἐν τῇ νήσῳ κατέλιπον. σωθέντα δὲ ἡμῖν καὶ ἱππαγώγους χιλίους, παραπέμψαντας ἄχρι τριάκοντα σταδίων. ἐν δ' τῷ πόρῳ πολλὰς μὲν δὴ ἄλλας χώρας παρεμάξαμεν, πρωϊσθέντες δὲ δὴ τῷ ἡσυχάζειν, αὖτι σωθησόμενοι, καὶ ἀποβάντες ὑδρευσάμεθα. ἐμβαίνομεν δ' εἰς τὴν Ζωδιακὸν, ἐν ἀριστερᾷ παραμείψαντες τὴν ἥλιον, ἐν χρῷ τὴν γῆν παραπλέοντες· ἐ γὰρ ἀπέβημεν, καίτοι

non secus ac si omnibus interesses. Tunc & ipse meos uidi, & patriam omnem: an uerò & illi me uiderint, satis exploratum non habeo. Quòd si forte quis non credet hæc ita se habere, cui eò perueniet, sciet me uerè dixisse. Tunc salutato rege, & his qui circa illum erat, nauem ascendentes ferebamur. Abeunti autem mihi dona dedit Endymion, uestes quidem uirides duas, & uestes autem quinque, lupi neamq; panoplian: quæ omnia postea in cete amisi. Misit & nobiscum Equiuultures mille, qui nos deducerent stadijs quingentis. Nauigantes autem circa terrã illam, prouincias quidem plurimas et alias præter lapsi sumus, appulimus uerò ad Luciferum nuper inhabitatum: ubi descendentes, aquas hausimus. Hinc Zodiacum introeuntes, ad læuam quidem solem præ-

tergrediebamur, circa illius terræ marginẽ nauigãtes. Nec

πολλὰ τῶν ἐπάρων ὠθιθυμούντων. ἀλλ' ὁ αὔριος ἂν ἀφῆγε, ἰθιώμεθα μέν τοι τὸν χώρον σὺθαλῆ τι καὶ ποιόν καὶ σύνδρομον, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστόν, ἰλάττες ἢ ἡμᾶς οἱ Νεφελικένταυροι, μισθοφορήσοντες παρὰ τῷ Φαέθοντι, ἐπιπλησσον ὠθὶ τὸν ναῦν, καὶ μαθόντες ἐν σπάνδυς, ἀπεχώρησαν· ἤδη δὲ καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπελελύθεσαν. πλησάντες δὲ τὸν ὠθὶς σαν νῆας καὶ ἡμεῖς, περὶ ἑσπέρων ἀφικόμεθα ἐς τὸν Λυχνὸν πόλιν καλουμένην, ἤδη τὸ πάλαι πλὴν δεύοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη κεῖται μεταξὺ τῆς Πλειάδων, καὶ τῆς Ὑάδων ἄστρων, τοπογραφικὸν μέν τοι τῆς ζωδιακῆς. ἀναβάντες δὲ, αὖθρωπον ἀδένα ἐν σύρομεν, λόχνιν δὲ πολλὴν περιθέοντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ περὶ τὰ λιμένα διαβιβοῦντας· ἦσαν μὲν μικροὶ, καὶ ὥσπερ ἀπὸ πύπνας, ὀλίγους δὲ τῶν μεγάλων καὶ δυναστῶν πάνυ καμπὸς καὶ περιφανῆς.

enim descendimus, & quidem socijs id summè cupientibus. Erat enim uentus qui nos à terra propelleret, quanquam uideremus regionem fœcundam, ac pinguem, & irriguam, ac bonorum multorum plenam. Atqui Nubecentauri, bi uidelicet qui Phaethonti militabant, speculati nos longè, ac delapsi uolauerunt ad nauem: quumq; socios esse didicissent, abierent: iam enim & Equicultures discesserant. Nauigantes autem sequenti nocte ac die, circa uesperam peruenimus ad Lucernarũ urbem (sic enim illam uocant) iam iter nostrum ad inferiora secantes. Hæc autem ciuitas medio inter Pleiades ac Hyadas stellas aere sita est, zodiacoq; multo inferior. Descendentes autem neminem quidem inuenimus, lucernas uerò multas decurrentes, & in foro & secus portũ deambulantes, nõnullas quidem paruas, et ut ita dicam, egenas, ex magnis autem ac potentibus paucas, & has ualde illustres ac nobiles.

Domus

οἰκήσεις δ' αὐτοῖς οὐ λυχνοῦ-χοι ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηντο. οὐ αὐτοὶ ἀνόματα ἔχουν ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, οὐ φωνῇ προϊέμενοι ἀκούομεν. ἠκούομεν δὲ ἡμᾶς οὐδὲν ἧττον· ἀλλὰ οὐδὲν ἔχοντες ἐκέλευον. ἡμᾶς δ' ἡμῖν ἐφοβούμεθα, ὅτι ἀπεπνῖγμεν, ὅτι τὰ πνεύματά τις ἡμῶν ἀπόλαυσεν· ἀρχὴ δ' αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει τοιαύτη, ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δὴ ὅλας νυκτὸς κάθηται, ἀναπαυόμενος ὑπὸ πολλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, κατακλινάζεται· ἀποθανεῖν, ὡς λιπὼν τὴν τάξιν· ὁ δὲ δειλὸς ὅτι, σῳζόμενος ἀπέρχεται. παριόντες δὲ οὐ ἡμεῖς, ἵνα ἐῶμεν τὰ γιγνόμενα, οὐ ἀνεκόμεθα ἅμα τῷ λύχνῳ ἀπολογούμενοι, οὐδὲ τὰς αἰτίας λεγόντων, ἀλλ' ὡς ἐβράδυνον. ἔνθα δὴ τὸ ἡμέτερον λύχνον ἐγνώρισα, οὐ προσεπέμψαν αὐτῷ, ὅτι τὸ παρ' οἶκον ἐπιθυμοῦμεν, ὅπως ἔχοιεν· ὁ δέ μοι πάντα διηγήσατο. τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ ἀφέντες, ἐπλέομεν πλησίον τῶν νησῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν

Domus illis & lychneones seorsum unicuiq; erant, & hominum more appellabantur, & uocem emittentes audiebamus: neq; nocebant, sed potius ad diuertendum inuitabãt. Nos tamẽ formidare, nec nostrũ uel unus apud illos cœnare, aut capere somnũ est ausus. Palatiũ aũt illis in media ciuitate extructũ est, ubi per totam noctẽ eorũ sedet princeps, nomine unãquãq; cõpellãs. Quæcũq; uerò nõ paret, cõdemnatur ad mortẽ ut trãsfuga. mors aũt est extingui. Astãtes aũt nos considerabamus quæ fiebant, simulq; lucernas respondentes audiebamus, causasq; quare abfuissent dicentes. Hic & lucernam nostram agnoui, & allocutus rogabam, quomodo se habẽrent domestici nostri. ea autem mihi omnia enarrauit: & noctẽ quidẽ illã ibi mãsimus. Sequẽti uerò die soluẽtes, sec' nubes nauigabamus. Hic & Nephelococcygiam

πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν· ἐ μὲν τοι ἐπέβημεν αὐτῆ, ἐ γὰ δία τὸ πνεῦμα· βασιλεύει μὲν τοι αὐτῶν Κόρωνος ὁ Κοττυφίωνος· ἐντεῦθεν ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τῦ ποιητῦ, αὐθρώπου σοφοῦ καὶ ἀληθῦς, καὶ μάτην, ἐφ' οἷς ἐγράψεν ἀπιστουμένου. τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν, γῦν δὲ ἐδαμῦ, πλὴν γὰ τῶν ἐν τῷ ἀέρι, καὶ αὐτὰ δὲ πυρώδεα ἤδη, καὶ ὑπαυγῆ ἐαυτὰ ἐφαίνετο. τῇ τετάρτῃ δ' ἡμέρᾳ μεσουμβρίου, μαλακῶς ἐνδιδόντος τῦ πνεύματος, καὶ σιωπῶντος ἤδη τὸν θάλατταν καταπίνομεν, ὡς ἐ τῦ ὕδατος ψαύσαμεν, θαυμάσιον ὡς ὑποδεδράμεθα, ἢ ὑπερεχάρημεν, ἢ ἀπήνεμον πᾶσιν ἐκ τῶν παρόντων ἐποιήσαμεθα· καὶ ἀπορρίψαντες ἐνεχρίμεθα· καὶ γὰ ἔτυχε γαλήνη ἔσα, καὶ σύστασιν τὸ πέλαγος. ἔοικε δὲ ἀρχὴ πανῶν μεταβολῶν γίγνεσθαι πολλάκις, ἢ πρὸς τὸ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰ ἡμῖν δύο

uidimus urbem, uidentesq; admirati sumus: neq; in eam descendimus, non enim permittebat aura. Imperat autem illis Coronis Cottyphionis filius. Tum ego Aristophanis poetæ recordatus sum, hominis quidem sapientis & ueri, ac in his quæ scripsit, frustra non crediti. Tertia autem ab illa die, et Oceanum iam manifestè uidebamus, terram autem nusquam, præter aeridas illas, quæ iam ipsæ quidem igneæ et micantes mihi uidebantur. Quarta autem die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidēte, in mare deponimur. Vt uerò aquam attigimus, mirè ac supra modum læti fuimus, & omnibus prandium ex ijs quæ suppetebant exhibuimus, & descendentes natabamus. erat enim tranquillum mare. Sed, ut uidetur, sæpenumero mutatio in melius, maiorum malorum cõsueuit esse principium. Etenim nobis duos tantum

dies

μένοις ἡμέρας ἐν ὕδατι πλοΐ-
σιοις, ἀμφίτριτος ὑποφαινού-
σης, πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον
ἄφνω ἱρώμεθα θηρία καὶ πάντ'
ἀλλὰ μᾶλλον ἢ ἄλλα, ἐν ᾧ μέγι-
στον ἀπάντων, ὅσον σταδίων
χιλίων καὶ πρισταικοσίων τὸ μέ-
γεθος. ἐπῆν ᾧ κιχάνει, καὶ πρὸ
πολλοῦ ταράττων τὸν θάλατ-
ταν, ἀφρῷ τε βρικωλώμενον,
καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκφαίνον, ὡς
ὧν τε πὰρ ἡμῖν φαλλῶν ὑψη-
λοτέρους· ὀξεῖς ᾧ πάντας, ὥσ-
περ σκάλοπας, καὶ λευκοὺς,
ὥσπερ ἐλεφαντίνους. ἡμᾶς μὲν
οὖν τὸ ὕστατον ἀλλήλοις πρόσω
πόντες καὶ περιλαβόντες,
ἐμέλομεν τὸ ᾧ ἤδη παρῆν, καὶ
αὐχρόσφυσαν, ἡμᾶς αὐτῇ νυὶ
κατίσχειν, ἃ μὲν τοι ἔφθη συ-
νεράξαι τοῖς ὀδοῦσιν, ἀλλὰ
διὰ τὴν ἀραιωμάτην ἡ ναῦς
ἐς τὸ ἄσω διεξέπεσεν, ἐπὶ δὲ
ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲ πρῶτον, σκό-
τος ἦν, καὶ ὀλίγ' ἐωρῶμεν· ὕστε-
ρον δὲ αὐτῇ αὐαχαούσης,
ἠέλιος κάτω μέγα, καὶ πάν
τῃ θλαττ, καὶ ὑψηλόν, ἱκανὸν
μυριάνδρῳ πόλει ἐνοικεῖν. ἐκεῖν

dies feliciter nauigantibus, illucente tertia ad orientem solem repente belua uidemus, & cete cùm multa alia, tum omnium maximũ, & quingentorum & mille stadiorũ magnitudine. adueniebat autem hians, & mare procul turbans, spumaq; undiq; circumfusum. Dentes exerebat phallis nostris multo longiores, acutos omnes ut pali, ac ebore candidiores. Nos igitur cum postremùm nobis mutuò uale dixißemus, & amplexi essemus, præstolabamur uel & cum reforberet, unà cũ naui ipsa nos deglutiuit. Non autem contigit in dentes offendere, sed per eorũ raritatem nauis delapsa intrò decidit. Vbi autem intus fuimus, primò quidem obscurum erat, & uidebamus prorsus nihil. Tandem eo hiante uidemus cetũ magnum undequaq; altum, latumq;, & ciuitatis capacẽ, quæ uel decem hominum millia capere posſit. Erant

τὸ δ' ἐν μίσῳ καὶ μικροὶ ἰχθύες, καὶ ἄλλα πολλὰ ὀνήσια συκιωμαλέα, καὶ πλοίων ἰσία, καὶ ἄγκυραι, καὶ αὐθρώπων ὀστέα, καὶ φορτία. κατὰ μέσον δ' καὶ τῆ καὶ λόφοι ἦσαν, ὡσεὶ δοκεῖν, ἐπὶ τῆ ἰλύος, ὧν κατέπιεν, συνιζάνοντα. ὕλη δ' ἐπ' αὐτοῖς καὶ δένδρα παντοῖα ἐπεφύκει, καὶ λαχανα ἐβεβλάστηκει, καὶ ὡσπερ ἄρουραι ἐβαργασμένοι. πδιμίσχοις δ' τ γῆν, σάλιοι διακόσιοι καὶ τεσσαράκοντα. ὧν δ' ἰδεῖν καὶ ὄρνιθες τὰ θαλάττια, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ὡδὶ τ δένδρων νοσσεύοντα. τότε μὲν οὖν πολὺ ἐδακρύσαμεν. ὑστέρου δ' αὐαγήσας τὸς ἀκίρους, τῶν μὲν ὑμῶν ἐπεμπρήσαμεν, αὐτοὶ δ' τὰ πυρᾶα σωρεύσαντες, καὶ ἀναπαύσαντες, δεῖπνον ἐπ τ πυρὸν ἐποιήσαμεν. ψῆνες δ' ἄφθονοι καὶ παντοδαπὰ ὠρία τ ἰχθύων, καὶ ὕδωρ ἔτι, τὸ ἐπ τ ὠσφῦρα ἔχομεν. τῇ ἑπὶ πᾶ δ' διανυκτεύσαντες, ἐπὶ ποτὶ ἀναπαύεσθαι τὸ κῆτος, ὑπορῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δ' μόνον τ ἀέρα ὁρῶν, πολλάκις δ' καὶ νήσους.

prætereà passim & parui pisces, & alia quædã animalia concisa multa, nauium q̃ uela, & ancoræ, & hominũ ossa et onera. Circa medium uerò & terra & colles erant, ut conijcio, ex eo quem absorpserat limo, accumulati. Igitur & sylua in his innata erat, & arbores omnigenæ, olerac̃ accreuerant, ac cuncta cultis agris similia. circuitus autẽ terræ stadia 200 et 40. Erat aũt uidere et marinas aues, laros et alcyonas inarbore nidificantes. Tunc uerò plurimùm lachrymati fuimus. Deniq; cũ erexissem comites, nauẽ fulcimus, ipsiq; è silicibus excitantes ignem, & accendentes, cœnam ex his quæ aderant fecimus. Aderant enim omnigenũm piscium carnes, aquam q̃ ad huc ex Lucifero etiam habebamus. Sequenti uerò exurgentes die, si quãdo biasset cetus, nonnunquam montes uidebamus, quandoq; solum cœlum, quandoque insulas.

nam

ηδὲ γὴ ἠδαιμίβα φορομένου
αὐτὸ ἐξ ὠκεανοῦ πρὸς πᾶν μᾶλλον
ἢ δαλάττης. ἐπειδὴ δὲ ἱκάδας
τῇ διαρβῇ ἐγεγενήμεθα, λαβὼν
ἑκάστα τῶν ἑταίρων, ἐβάδι-
ζον ἐπ' ἐκείνων τῶν ὕλων, περιοδεύσα-
σθαι τὰ πάντα βουλόμενος. ἦ-
σαν δὲ ἅλατες πέντε διειλλὼν
μᾶλλον, ἐφ' ὧν ἐτύγχανον ποσαλεῦ-
σα, ὡς ἐδόκει ὁ ὠδηγοκρὼ, ηδὲ
μετ' ὀλίγον, ηδὲ πάσας πολ-
λὰς, ηδὲ τέλας ἐν αὐτῶν,
πλησίον τι πηγῆς ὕδατος
διαυγοῦς. ἔνθι δὴ ηδὲ κυνὸς
ὑλακὴν ἐπήκοοι ἐγενόμεθα, ηδὲ καπνὸν
ἐφάντα πέρρωθεν, καί τινα
ηδὲ ἐκκλησίαν ἀνθρώπων. σκε-
δὸν δὴ βαδίζοντες, ἐφιστάμε-
θα πρεσβύτῃ ηδὲ νεανίσκῳ.
μάλα προθύμως πρασιόν
τινα ὀργαζομένοις, ηδὲ ὕδωρ
ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐν αὐτὸν διε-
κπετεύοντε. ἐθέντες οὖν
ἅμα ηδὲ φοβηθέντες ἔγνω-
μεν. πρᾶοι δὲ τὸν
ἀεὶ, ὡς τὸ ἀπὸ, γε-
βόντε, αὖθις ἀπαλλάττεσθαι
σαν. χρὴ δ' ὑμᾶς εἶναι τοῦ, τίνες ὑμῖν ἀρχὴ ἐστὶ, ὦ ξένοι; πάτριος

nam sentiebamus eum concitè ferri ad omnem pelagi partem. Postquam autem mansioni iam assueti eramus, accipiens è comitibus septem, deambulabam per syluam, cuncta lustrare ac explorare uolens. Necdum quinque stadijs totis digressus, inueni sacellum quoddã Neptuni, quemadmodũ testabatur inscriptio: ac paulo pòst & sepulchra multa, et columnas desuper, iuxtaq; fontem perspicuae aquae: & canis etiam latratum audiui mus: longeq; apparebat fumus, & domũ quampiam conijciebamus. Festinanter igitur accedentes, offendimus senẽ & adolescentẽ seduló ac diligenter sulcũ quẽ dam facientes, ac per eum aquam de fonte deriuantes. Læti ergo simul ac territi constitimus: illi uerò idẽ & nobiscũ meritò passi, sine uoce stetère. Tandem uerò aliquando: Qui uos estis aduenæ, inquit senex,

πότερον, ἔφη, τ' ἰχθύων ἁλιευ-
μένων, ἢ ἄνθρωποι δυστυχεῖς,
ἡμῖν παραπλήσιοι; ἡμεῖς γὰρ ἄν-
θρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ
τραφέντες, νῦν θαλάττιοι γε-
γενόμεθα· καὶ σωτηχόμενοι τῷ
θηρίῳ τούτῳ θηρίῳ, ἀεὶ ὃ
πάσχομεν, ἀπροβούλευτοι ἀδόκητοι
τυθησόμεθα, μὴ γὰρ ἀναζόμεθα,
ὡς δὲ περισύρομεθα. πρὸς ταῦτ'
ἐγὼ εἶπον, καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρω-
ποι νεόλυδοι, ὦ πάτερ, ἐσμὲν,
αὐτῷ σκάφει πρώῳ καταπε-
φθέντες· προβιβάζομεν δὲ νῦν, βυ-
λόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ,
ὡς ἔχει· πολλὴ γάρ τις ἡδὲ λά
σιος ἐφαίνετο. δάσμων δή τις,
ὡς εἰκάσαι, ἡμᾶς ἄγαγε, σή τι
ψόμενος καὶ εἰσομένους, ὅτι μὴ
μόνοι ἐν τῷδε πεπόρισμεθα τῷ
θηρίῳ· ἀλλὰ φράσον ἡμῖν τὸν
σεαυτοῦ τύχον, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως
ἀφῦρο ἀσπάλδις. ὁ δὲ ἀρότροφον
ἔφη ὄρᾶν, ἀλλὰ πεύσεσθαι παρ'
ἡμῶν, πρὶν ἐρέσθαι τ' παρόν-
των μεταδίδναι. καὶ λαβὼν ἡμᾶς
ἔνδον ἐπὶ τῶν οἰκείων ἐπεποίητο
δ' αὐτάρκως, καὶ σιβάδας ἐνυπνοο-
μένοις,

num ex marinis estis diti, an infelices homines nobis similes? Etenim nos homines, & in terra nutriti, marini nunc sumus, fluctuamusq; hac belua circumclusi, necq; quid de nobis sit, satis nouimus. Mori quidem uidemur, uiuere tamen arbitramur. Ad hæc ego: Et nos, inquam, ô pater, adsumus hic homines aliunde profecti, ipsa cum naui nuper absorpti. Accessimus autem nũc uolentes scire, quæ in sylua sint, quomodo se habeant. multa enim nobis & densa uisa est. Deus autem, ut uidetur, nos duxit te ut uideremus, sciremusq; nos in hac belua inclusos esse non solos. Sed narra nobis tuam ipsius fortunam, quisquis es, & unde huc introieris. Is autem inquit: Non dicam, necq; quæ apud me sunt, scietis, ni prius hospitio recepti, ex præsentib. bonis fruamini. similiq; acceptos nos duxit in domũ. Cũ aũt nobis ulera & glandes apposuisset,

φόμενοι, μὴ ἄλλα βάρτιτο. πα-
ραθὰς ὁ ἑμῖν ναύαρχος τι πρὸς
ἀπρόθυμα, μὴ ἰχθῦς, ἵνα ὁ μὴ οἶ-
νον ἴγχιας ἴπειδὴ ἴπαυσε ἴκα-
ρίαθμεν, ἴπωυθάνετο ἃ ἴπι-
πόθαμεν. πάντα ἐξῆς
διηγησάμενον, τὸν ὃς χρόνον, μὴ
τὰ ἴν τῇ νήσῳ, μὴ τ' ἴν τῷ ἀέρι
πάντα, μὴ τ' πόλεμον, μὴ τἄλλα,
μέχρι δ' ὅτ' τὸ κῦτος κατεδύ-
σατο. ἐδὲ ὑπερθαυμάσας, μὴ
αὐτὸς ἴν μέρει τὰ παθ' αὑτ'
διέξιμι, λέγων τὸ μὲ γένος ἐμοὶ,
ὦ ξένοι, Κύπριος, ἐμπυθὲς δὲ
ναῦ ἐμπορίαν ἀπὸ δὲ παῖρί-
δ@, μετὰ παιδὸς, ὃν ὁρᾶτε, μὴ
ἄλλων πολλῶν οἰκετ', ἔπλουν
ἐς Ἰταλίαν ποικίλον φορτίον
νομίσας, ἐδὲ νεὼς μεγάλης, ἀλ'
ἐπὶ τέσσαρα τ' κάρτ' διακλυσ-
μένῃ ἴσως ἐμφάκτοις. μέχρι
μὲν Σικελίας εὐτυχῶς διε-
πλεύσαμεν· ἐκεῖθεν ὁ ἀρπα-
θὶς ἀῦραν σφοδρῶν, βιάζεται
ἐς τ' Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν, ἐν-
θα τῷ νότῳ πρὸς τινὰ κίνδυνος. καὶ
αὐτανδροι κατασπόδιντες, δύο
ἡμᾶς, τ' ἄλλων ἀπολωλότων,

posuisset, ac pisces, uinumq; infudisset: postq; saturi fuimus, rogabat qd nobis accidisset. Cui ego omnia ut sese habebant enarraui; nimirū tempestatem illam, et quid in insula contigisset, tum nauigationem in aere, atque bellum cū reliquis alijs, usque ad id quòd à cato absorpti fuerimus. Ille uerò supra modum admiratus, & ipse ex parte quid sibi contigisset enarrabat, aiebatq;: Genere quidem, hospites, sum Cyprius. Egressus autem ad mercatum cum filio quem uidetis, alijsque meis familiaribus multis, nauigabam in Italiam, naui quidem magna, ac uarijs mercibus onusta, quam fortè in ore ceti dissolutam uidistis. Igitur in Siciliam usque feliciter nauigauimus: inde uiolento flatu ablati, post tertiā diē in Oceanū delati fuimus: hic in cetum incidentes, & ipsa cum naui ac comitibus absorpti, cæteris morientibus, duo nos euasimus.

δεσθυμεῖν· θάψασιν ἢ τοὺς ἰ-
χθῦς, καὶ ναὸν τῷ Ποσειδῶνι
δειμάμενοι, τυτανὶ τὸ βίον ζῶ-
μεν. λάχανα μὲν γὰρ κηπεύοντες,
ἰχθῦς δὲ σιτούμενοι, καὶ ἀπρό-
φρυα, πολλὰ ἢ, οἷς ὁρᾶτε, ὕλη,
καὶ μᾶλλον ἢ κωμήτης ἔχει πολ-
λάς, ἀφ' ὧν ἥδιστον οἶνον γί-
νεται· καὶ τῶν πηγῶν ἢ ἡσυ-
χῇ τι καλλίστη καὶ ψυχροτάτη
ὕδατος. σὺν λῷ ἢ ἀπὸ τῶν φύλ-
λων ποιούμεθα. καὶ πῦρ ἀφθονον
καίομεν. καὶ ὄρνιας ἢ θυσούμεν
τὰ εὐπετόμενα. καὶ ζῶντας ἰχ-
θῦς ἀγοράζομεν, ὀβελίσκοις ἐπὶ
τὰ βραγχία ἢ θρίον. ἵνδα καὶ
καίομεθα, ὁπόταν ἐδιθυμήσω-
μεν. καὶ μᾶν καὶ λίμνη ἐ πόρ-
ρω ὄγδω ἀλμυρὰ, σαλίνων ἔπε-
στιν ὑπερίμεθον, ἰχθῦς ἔχου-
σα παντοδαπούς. ἐμὲ καὶ νεῖ-
χόμεθα, καὶ πλέομεν ὧδε σκά-
φος μικρὸν, ὃ ἐγὼ ἐναυπηγεσά-
μην. ἔτι ἢ ὑμῖν δεῖ τῆς κα-
ταπαύσεως ταύτης, ἐπεὶ καὶ
ἔπονοι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐ-
σως φέρεται διωκόμεθα· οἱ
δὲ γείτονες ὑμῖν καὶ πάροικοι,
σφόδρα χαλεποὶ καὶ βα-

Sepultis aũt ſocijs templum Neptuno ereximus, & eam quam uidetis agimus uitam. Olera quidem ex horto legimus, ueſcimur uerò piſcibus ac glandibus. Multa autem, ut uidetis eſt ſylua, & ſanè uineas habet plures, è quibus nobis uinum exoritur duciſſimum, fontẽq; non minus optima quàm frigidiſſima aqua. Lectulũ autè ſubſternimus è frondibus, ignemq; ſuccendimus copioſum, aduolantesq; uolucres aucupamur, piſcamur & uiuos piſces, ad beluæ branchias ſolicitatos, ubi abluimur ſi quando cupimus. etenim ſtagnum ſalſum eſt nõ procul, uiginti ſtadiorum circuitu, quoduis piſcium genus continens, in quo & namus, & nauigamus paruula in cymba, quam ipſe cõpegi. Annos autem è ceti abſorptu ſeptem & uiginti numeramus: & alia quidem utcunque ferre poſſemus: ſed incolæ & uicini moleſti uehementer ſunt & onerоſi,

ρᾶς ἐσιν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄγριοι. ἢ γαρ, ἔφην ἐγώ, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσιν ἐν τῷ πόντῳ; πολλοὶ μὲν οὖν, ἔφη, καὶ ἔξωροι, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἑσπέρια καὶ ὑρᾶια τῆς ὕλης Ταριχᾶνες οἰκοῦσιν, ἰδυγ- ἐγχελυωπῶν, καὶ καραβοπρόσωπον, μάχιμον καὶ δρομικὸν καὶ ὠμοφάγον. τὰ δὲ τῆς ἑτέρας πλαγίας, κατὰ τὸν δεξιὸν τοῖχον, Τριτωνομελόδυτες, τὰ μὲν ἄλλα ἀνδράσι παραπλήσιοι, τὰ δὲ κάτω τῆς γαλεώτας, ἧττον μὲν τοῦ ἄλλοι ἐσι τῶν ἄλλων. τὰ λοιπὰ δὲ Καρκινόχειρες καὶ Θυννοκέφαλοι, συμμαχίαν τε καὶ φιλίαν πρὸς ἀλλήλους τε ποιούμενοι. τῶν δὲ μισόγαιων νέμονται Παγουρίδαι, καὶ Τετράποδες, γένος μάχιμον καὶ δρομικώτατον. τὰ ἴσα δὲ, πρὸς αὐτῷ τῷ τόματι, τὰ πολλὰ μὲν ἄρρενά ἐστι, προσαλυζόμενα τῇ θαλάττῃ· ἔνιαι δὲ τούτων ἐγὼ ἔχω, φόβου Τετράποσιν ἀποτιλῶν, ἰπάσα

rosi, ferici & agrestes. Papæ, inquam ego, & alij etiam sunt in ceto? Multi quidem, inquit, & in humani, ac uisu deformes. Nam occidentalem & extremã syluæ partem Tarichanes inhabitant, gens oculis anguillinis, & facie Carabea, bellatrix, temeraria ac mordax. Aliam quæ ad dextrum est latus, Tritonomẽdites tenent, superioribus quidem partibus hominibus similes, inferioribus uerò felibus: atqui alijs minus immites sunt. Ad læuam uerò Carcinochires, & Thynocephali, mutua inter se amicitia & fœdere iuncti. Mediterraneam deniq; Paguradæ ac Pſittopodes, genus bellicum, ac celerorimum. Quæ ad orientem, ad beluæ uidelicet os uergunt, deserta, ut plurimùm sunt, & à mari ſtagnantia: tamen & hæc ego teneo, uectigal pẽdẽs Pſittopodibus,

ostrea

ἐκάστῳ ἔτυς, ὄστρια πεντακόσια. τοιαύτη μὲν ἡ χώρα ἐστίν, ἡμᾶς δὲ χρὴ ὁρᾶν, ὅπως ἀνυσώμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχεσθαι, μὴ ὅπως βιοτεύσομεν· πόσοι δ', ἔφη ἐγώ, ἄνδρες ἐσμὲν χίλιοι μάλιστα; ἢ τίνα ἔχομεν αὐτοῖς ὅπλα; ἐδὲν, ἔφη, πλὴν ἑπτακοσίων. ἐπὶ τίνι, ἔφην ἐγώ, ὀρθῇ τὴν μάχην ἐλθεῖν αὐτοῖς, ἄτε ὄντες ἀνόπλοις, αὐτοὶ γε ὡπλισμένοι; ἢ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀλλως τε λοιπὸν εἰκήσομεν. ἐλθόντα ταῦτα, ἠδὲ ἀπελθόντες ἐπὶ νεῶν, παρασκευασόμεθα. ἀλλὰ δὲ τὸ πολέμιον ἐμοὶ δοκεῖ, ἢ φέρου ἡ ὀφειλομένη ἐστὶν ἀπόδοσις, ἄλλα προδοσίας ὑπισχόμενοι. ἠδὲ δὴ οἱ μὲν ἐπιμπον, ἢ λασμὸν ἀπαιτοῦντες, ὁ δὲ ὑπερφρονικῶς ἀπεκρινόμενος, ἀπειλήσει τοὺς ἀγγέλους. πρῶτον μὲν οἱ Τιτὶς πολὸν, ἠδὲ οἱ Παγυραγάδα, καὶ λιπαίνοντες τὸν Σκιντάρον (οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο) μετὰ πολλῆς ὀργῆς ἐπῆεσαν. ἡμᾶς δὲ τὸν ἐρόδον ὑποπτεύοντες, ἤκουσε λεσάμενοι αὐτομολήσομεν, λόχον

ostrea quingenta. Hæc autem sic se habet regio. Nos autem prospicere oportet, quomodo possimus tot cum gentibus congredi, & quo iure uiuere. Quot, inquam ego, omnes hi? Plures, inquit, mille. Armis autem quibus utuntur? nullis, inquit, nisi piscium ossibus. Iegitur, inquam ego, feliciter dimicabimus, si nos his bello cõgrediamur, utpote nos armati cum inermibus. Si enim eos superabimus, posthac sine timore uiuemus. Quæ ut probauimus, abeuntes ad nauẽ accingebamur. Belli autem causa futura erat, quòd pensio non persolueretur, iam pacti tempore imminente. Et illi quidem misẽre tributa postulantes: is uerò superbè respondens, nuncios persequutus est. Primi igitur Psittopodes & Pagyradæ Scintharo (sic enim uocabatur) indignati, cum tumultu ingruebant. Nos uerò aggressum præuidentes, stetimus armati,

χὴν τινὰ προτάξαντες αὐτοῖς ἀνδρῶν πέντε καὶ εἴκοσιν. ἔρυτο δὲ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, ἐπειδὰν ἴδωσι παρελθόντας τὰς πολεμίους, ἐπανίστασθαι, καὶ ἅπαντας αὐτοὺς κατάπλῃξαι ἐποίησαν αὐτοὺς, καὶ ἡμᾶς ἢ καὐτοὺς, πέντε καὶ εἴκοσι τοὺς ἀριθμὸν ὄντας (καὶ γὰρ καὶ ὁ Σκίμβαρος, καὶ ὁ πᾶις αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο) λύτιά ζομεν, καὶ καὶ συμμίξασιν θυμῷ καὶ ῥώμῃ, ἀπεωθούμεθα, τέλος δ' ἤδη αὐτοὶ πεισάμενοι, κατεδιώξαμεν ἔχοι πρὸς ἕσπερ φωλεὸς. ἀπώλοντο δὲ τῶν μὲν πολεμίων, ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν, ἡμῶν δὲ εἷς, καὶ ὁ κυβερνήτης· ῥίγιστε πλαγὲν διὰ πασῶν τὸ μετάφρενον. ἐνηνύκτο μὲν δὴ τὸν ὅλεθρον καὶ τὸν νύκτα, ἐπευλισάμεθα τῇ μάχῃ, καὶ τρόπαιον ἐστησάμεθα, ῥάχιν ξυλεὰν ἀειρομένην αὐτοσκέλετον. τῇ ὑστεραίᾳ δ' ἤδη οἱ ἄλλοι αὐδόμενοι παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταυχάλαι, ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Πέλαμος, τὸ δ' εὐώνυμον οἱ Θυνοκέφαλοι, τὸ μέσον δ' οἱ Καρικοὶ

insidias statuentes hominũ quinque & uiginti. Præceptum autem erat his qui ex insidijs erãt, ubi prætergressos hostes uidiſsent, insurgerent. quod & fecêre. Nam insurgentes à tergo cædebant illos, nos uerò & ipſi uigintiquinque (ſiquidẽ Scimbarus eiuſq; filius comilitabant) obtuauimus, cõmittentesq; manum ira & uiribus decernebamus. Denique conuerſos in fugam, ad ſuas uſque latebras inſequuti ſumus. Cæſi autem ex hoſtibus ſunt nonaginta, è noſtris uerò unus, & gubernator, tergum triglæ coſta perfoſſum. Die igitur illa & nocte manſimus in prælio, trophæumq; ſtatuimus, arida Delphini ſpina in ſublime erecta. Sequenti uerò die aderant & alij, quæ facta fuerant ſentientes. Dextrum quidem cornu Tarichancs, quos & Pelamus ducitabat, læuum Thynocephali medium Carcinachires

νέχωρεν. οἱ γὰρ Τριτωνομενδήται τὴν ἡσυχίαν ἦγον, ἀδιάφοροι πρὸς ἑκάτερα. ἡμεῖς δὲ προσμαχεσάμενοι αὐτοῖς, πρὸ τοῦ Ποσειδώνιον προσμίξαμεν, πολλῇ βοῇ χρώμενοι. ἀντήχει δὲ τὸ πέλαγος, ὥσπερ τὰ σπήλαια. ῥιψάμενοι δὲ αὐτοὺς, ἅτε γυμνήτας, καὶ κατακλάσαντες ὀλίγῳ πλείονι, τὸ λοιπὸν ἐκρατοῦμεν τῆς γῆς. καὶ μετ' οὐ πολὺ κήρυκας ἀποστέλλοντες, νεκρούς τε ἀνῃροῦντο, καὶ περὶ φιλίας διελέγοντο. ἡμῖν δὲ οὐκ ἐδόκει σπονδὰς, ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ' αὐτοὺς, πάντας ὠλέσθαι πλὴν τῶν Τριτωνομενδητῶν. ἔτει δὲ, ὡς ἔδοξε τὰ γιγνόμενα, διασφαλέντες ἐκ τῶν βραγχίων, ἐφῆκαν αὐτοὺς ἐς τὴν θάλατταν. ἡμεῖς δὲ τὴν χώραν ἐπιλάβοντες, ὅπλοις ἤδη ἔσαν τῶν πολεμίων, τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατῳκοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε καὶ κυνηγεσίοις χρώμενοι,

chires tenebant. nam Tritonomendetes quiescebant, neutri parti addicti. Nos uerò congressi apud Neptuni templum obuiauimus, manumque conseruimus, multo clamore usi. Resonabat autem cetus, ut antrasolent. His item in fugam uersis (erant enim expediti undique) & in syluam fugatis, exillo terra potiti sumus, neque post multum præcone misso sustulerunt suos in bello mortuos, fœdera & amicitias postulantes. Nobis uerò de amicitia uel fœdere non est uisum, sed postera die conuersi in eos, funditùs omnes cæcidimus, præter Tritonomendetes. Siquidem bi ut uidedêre quæ contigerant, dilapsi per ceti branchias, desiliere in mare. Igitur prouinciam ingressi iam hostibus uacuam decæterò, absq; timore habitabamus, palæstris, aliisq; gymnasijs plurimum ac uenationibus dediti. Quam-

καὶ ἀμπελεργοῦντες, καὶ τ' καρ-
πὸν συγκομιζόμενοι τ' ἐν τ'
δένδρων. καὶ ὅλως, ὁμοιότατα
τοῖς ἐν δεσμωτηρίῳ μεγάλῳ
καὶ ἀφύκτῳ δυσῶσι καὶ λελυ-
μένοις. ἐνιαυτὸν μὲν ἕν, καὶ μᾶλλον ἐν-
διδόντες τ' βίον, τὸν δὲ ἔνατον μῆνα τ' βίου.
τῷ δ' ἐνάτῳ μηνὶ, πίμπλη ἡ ἡ-
μέρα, περὶ τὸν δευτέραν τῶ
σώματος αὔοιξιν (ἄπαξ γὰρ δὴ
τοῦτο, κατὰ τὸν ὥραν ἐνιαύσιον,
ἐποίει τὸ πῶτος, ὅσπερ ἡμᾶς πρὸς
τὰς αὐοίξεις τιμωρεῖσθαι λάθ
ὥρας) περὶ μὲν τὸν δεύτερον,
ὡς ἐφῶ, αὔοιξιν, ἄφνω βοὴ τι-
νὶ ἀλλ, καὶ δέρυβος ἠκούετο, καὶ
ὥσπερ πελαγόμαλα, καὶ ἀρισί-
α. παραχθέντες δὲ, αὐτομάτ-
σαμεν ἐπ' αὐτὸ τὸ σῶμα τ' δυ
ρίν, καὶ φάντες ἐντὸς τ' ὀλέθ-
ρων, καθιερῶμεν ἅπαντα. ὧν
ἐγὼ ἄδην διαμάτην παραδο
ξότατον, αὔδρας μεγάλους, ὅτ
σον ἡμιφάλαινα τὰς φλιὰς
ἐπὶ νῶτον μεγάλων πρόσω πλέοντας, ὥσπερ ἐπὶ ῥιπί-
δων. εἶδα καὶ ἀπίθανα ἐκεῖ
πάντα ἱστορήσων, λέξω δ' ὅμως.

ti. Quandoq; uineas exerce
bamus, aut ex arboribus po
ma legebamus, omnino his
similes, qui in maximo &
ineuitabili carcere conclusi
delicijs & uoluptatibus in-
dulgent. Animum autem &
menses octo ibi exegimus.
Nono autem mense, quinta
die mensis, circa secundum
oris hiatum (tunc enim id
semelunoquoque anni tem-
pore faciebat, ita ut nos cō-
iectura assequeremur qua
tuor ea esse anni tempora)
Ad secundum igitur, ut præ
diximus, oris hiatum, con-
festim uocem ac tumultum
audiebamus, ut nautarum
præcipientium ac remigan-
tium. Turbati igitur adep-
sum bestiæ os prorepsi-
mus, stantesq; intra dentes,
aspiciebamus omnia, spectā
culum, quod quidem uide-
rim, insuitatissimum: homi
nes magnos dimidij stadij
statura, magnis insulis non
secus quàm triremibus nauigantes. Et quanquam
sciam me non uerisimilia narrare, dicam tamen.

Insulæ

νῆσοι ὄχθαι ὑδρμίκειαι ἦσαν, ὁ μὲν πλοῦς ἦν ὑψηλὸς, ἴσον ἑκατὸν σταδίων ἑκάστη τῶν περίμετρον, ἐπὶ δὲ αὐτῇ ἑπτὰ ἄνδρῶν ἑκάνων ἀμφὶ τὰς ἕξήκοντα ἢ ὀκτώ. τούτων ἦ οἱ μὲν πρὸ ἑκάστοις δὲ νῆσοι καθήμενοι, ἐφ' ἕξῆς ἑκωπηλάτουν, κυπαρίσσοις αὐτοκλάδοις, μεγάλοις ἢ ἀὐτοκόμοις, ὥσπερ εἰ ὄρεσι μοῖς: κατόπιν ἦ, ἐπὶ δὲ πρύμνης, ὡς ἐδόκει, κυβερνήτης ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ ἑστήκει, χαλκῆν ἔχων πηδάλιον, σταδιαῖον τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ πρώρας, ὅσον τεσσαράκοντα πήχεις ἀπέχουσα ἀπ' ἐκείνου, ἑτέρα ἐμάχοντο, παλαιὸν δὲ οἰκοδόμημα αὐθρώπους, πολὺ δὲ πέμπτον αὐτῶν ἦ πῦρ λῶν, ἢ ἐκαίετο, ὥστε δὲ κορυδῶν ἐδόκουν αὐτὶ δὲ ἵστίων, ἀνέμῳ ἐμπίπτων τῇ ὕλῃ, πολλὴ νέφος ἐν ἑκάστῃ, ἐπόπτου τι αὐτῶν· ἠχὴ ἐφέρετο τῶν νῆσων, οἷ ἐδίδοσαν ὁ κυβερνήτης. κελεύσεις δ' ἐφέστηκεν αὐτοῖς, ἢ πρὸς τὸν ἐμβολίαν ὀξέως ἐκινοῦντο, ὥσπερ τὰ μακρὰ τῶν πλοίων.

Insulæ erant in longum qui dem porrectæ, arduæ tamen, singulæ centum stadiorum ambitu, in quibus nauigabant ex uiris illis circiter uigintiocto. Horum aliqui utrinq; insulæ lateribus insidentes ordine remigabant cupreßis magnis ipsis cũ ramis ac frõdibus tanquã remis: Pone aũt ad ipsam puppim, ut uidebatur, gubernator ut in colle quodã sublimi stabat, æreum regens gubernaculum, longitudine stadij unius. Ad prora uerò ex his armati circiter quadraginta pugnabant, hominibus, præter comam, omnino similes. Ipsa enim coma ignis erat, & ardebat, ut galearum usu non sanè opus esset. Pro uelis uerò uentus in syluã incidens, quæ plurima cuique inerat, sinuabat insulam, et deferebat quò gubernator ipse cupiebat. Erant & in his præfecti ad remigium incitantes: ac ocyus mouebantur, quemadmodum longæ naues consueuerunt.

Primùm

τὸ μὲν πρῶτον δύο ἢ τρεῖς ἐφαίνοντο, ὕστερον δὲ ἐφάνησαν ὅσοι ἐξακόσιοι, καὶ διαστάντες ἐμάχοντο, καὶ ἐναυμάχουν. πολλοὶ μὲν οὖν αὐτῶν πρὸς σφᾶς αὐτοὺς ἀλλήλοις, πολλοὶ δὲ οὐκ ἐβλήθησαν διὰ τὸ μὴ συμπλέκεσθαι, διεφθείροντο δὲ οὐδὲν ἧσσον ἀπὸ τοῦ πρώρας τεταγμένοι, πᾶσαν ἐπιδεικνύμενοι προθυμίαν, ἐπεμβαίνοντες δὲ οὐκ ἀσφαλῶς ἐτίθεντο, ἰσχυρὰ δὲ ἦν. αὐτοὶ δὲ χρῶνται σιδηροῖς, πολύποδας μεγάλους, ἐκδιδυμένους ἀλλήλοις ἐπιῤῥίπτουσιν, οἱ δὲ περιπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, διέτειχον τὴν ναῦν. ἔβαλον μέν τοι, οὐκ ἐτίτρωσκον ὀστρείοις τὰ ἀμφοτερηθισι, καὶ σπόγγοις πλειστοις. ἀγετο δὲ τὸ μὲν Αἰολοκένταυρος, τὸ δὲ Θαλασσοπότης. οὐ μάχη αὐτοῖς ἐγίνετο, ὡς ἦν φανερὸν, λέας ἔπινε. ἐλίττετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων τοῦ Αἰολοκενταύρου ἐλαυνούσας, ὡς ἂν δύνωνται ἐπαλεύοντων ἀλλήλοις, καὶ τὰ ἐνθύματα τῶν

Primùm igitur duos uidebamus aut tres, postremò autẽ sexcenti apparuẽre, stãtesq; seorsum committebant prælium, ac pugnabant. Multæ quidẽ inter se commissæ obtritæ sunt, multæq; dissolutæ submersæ sunt. Aliæ cõnexæ certabant fortiter, neque facilè abinuicem soluebantur. Qui autem ad proram constituti pugnabant, omnẽ ostendebant industriam, conscendentes & cædentes: neminem autem uiuum ceperunt. pro ferreis autem rostris polypos magnos inuicem connexos iaciebant, qui & syluis cõplicati tenebant insulas. Iaciebant etiam ac cædebant ostreis, quorum unum currũ impleat: et spõgijs iugereis. Hos autem ducebat Aeolocentaurus, illos Thalassopota. Pugnare autem ipsis, ut uidebatur, cõtigit prædæ gratia. etenim dicebatur Thalassopotes mulctos Aeolocentauri delphinorum greges surripuisse, ut erat audire ex eo quòd sibi inui-

βασιλίων ἐπιβεβεμένων. Τίνες δὲ γενόμενοι οἱ τῆ Αἰολικῆ γῆτεύ-
μη, καὶ νῆσοι τὶ τῶν πολεμίων
διατελοῦσιν ἀμφὶ τὰς πηγο-
τύπους; καὶ ἑκατὸν, καὶ ἄλ-
λας τρεῖς λαμβάνουσιν αὐτοῖς
ἀνδράσιν· αἱ δὲ λοιπαὶ πρύ-
μναν ἐρυσάμεναι ἔφυγον. οἱ
δὲ μάχοι τινὲς διώξαντες, ἐπ
πειδὴ ἴσπερα ἦν, τραπόμενοι
πρὸς τὰ ναυάγια, τῶν πλέ-
ων ἐπεκράτησαν, καὶ τὰ ἴσα
τῶν αὐτόλυτο. καὶ γὰρ ἐκάτερ
κατέδυσαν νῆσοι ὀκ ἐλάτ-
τες τῶν ἑγκοσίων. ἔστησαν
δὲ καὶ τρόπαιον τῆς ναυμα-
χίας, ἐπὶ τῆ λιφαλῆ τ λάτης,
μίαν τ πολεμίων νῆσον ἀνα
σωρώσαντες. ἐκάνλω μὲν ἦν
τῶν νίκτα πορρὸ τὸ θυρίον ὑπο
λίσαντο, ἐξάψαντες αὐτῆ τὰ
ἀπόγαια, καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν
πλησίον ὁρμισάμενοι. καὶ γὰρ
ἀγκύρας ἐχρῶντο μεγάλας,
ὑαλίνας, λαστρώτας. τῆ ὑστε-
ραίᾳ δὲ βύσαντες ἐπὶ τῆ λίθ
νης, καὶ τὸς οἰκέτας βαψάντες
ἐπ' αὐτ, ἀπέπλεον ὑλόμενοι,
καὶ ὥσπερ Παιᾶνας ᾄδοντες.
ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τῶν ναυμαχίαν γεγενημένα.

cem exprobraret, & regum nomina conclamarent. Tãdem uicerum qui ab Aeolocentauro stabãt, & insulas submersserunt centum circiter & quadraginta, tresq; ipsis una cum hominib. cepe rũt. cæterę uerò puppi colli sa fugerunt. Sanè bi paululũ illos insecuti, ueßere facto ad naufragia conuersi, plurima obtinuere, suaq; recepe re. etenim insulæ non minus octoginta perierant. Statue rũt autem trophæum insula ris pugnæ in capite ceti, unã ex hostilũ insulis sußpendẽtes. Nocte quidẽ illa circa beßtiã commorati sunt, retinacula ad illam alligantes, & anco ris non procul iactis. Nã utebantur ancoris magnis uitreis fortißimis. Postera autem die supra ceti tergũ litantes, suosq; ibi tumulãtes, abiere læti, & ut pæana ca nentes. Hæc igitur in insulari pugna gesta sunt.

GIL.

GILBERTI COGNATI

Annotationes.

a Mos athletarum.) Præfatio in ueras narrationes. b Endymion.) Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo mõte obdormiuisset, aliquãdo à luna deosculatus est: quæ in eius amorem ita exarserat, ut fratri bigas suas agitandas dederit. Seneca in Hippolyto: Arsit obscura dea clara mundi nocte deserta, Nitidosq; fratri tradidit currus: alite regẽdos, &c. In Latmo monte lunæ motum obseruasse dicitur. Hinc Poetis præbita est hæc fabulandi occasio. Ouid. Latmius Endymion non est tibi Luna pudore. c Phyllotoxotæ.) Pulex Græcis dicitur φύλλα, ἀπὸ τῆ βοτάνης φύλλις τινὲς ἀσημένας βόσκεσθαι. d Sagittaria.) Chironem intelligit Centaurum, qui à Dijs in cœlum translatus, & in Zodiaco locatus, & Sagittarius appellatus. Virg. de duodecim cœlestibus signis. e Panopliam.) παναπλία armatura tota & uniuersa interpretatur.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ β.

Ὁ δ' ἀπὸ τῆ μυκίτη φίλων ἰχθὺς τῶν ἐν τῷ λιμνᾳ διαπαίζων, ἀχθόμενός τι τῇ μονῇ, μηχανὴν ἐνενόησε ἐξόδου, δι' ἧς ἂν ἔξω θαλάττων γένοιτο. πρῶτον μὲν οὖν πρῶτον ἐδόκει ἡμῖν, διορύξαντας ἐκ τὰ τὸν ἀξιὸν τοῖχον, ἀποβάντας ἐπὶ ἀξάμενοι διανοίγειν. ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς ἐπειλούμεθα ὅσον πλῆθος σταδίων, ἐδόκει ἡμῖν,

HISTORIÆ VERÆ Liber secundus.

INterea non iam amplius illum ferens in ceto uectum, mansionisq; illius tædio affectus, quærebam quánam arte nobis pateret exitus. Et primum quidẽ nõ inutile uisum, ad dextrũ latus fodere, perq; defossum foramẽ tentare fugã. Incipiẽtes igitur pertũdere quinq; stadia effodimus, nihil proficiẽtes, ab opere destitimus. Tum

τὸ ὀρύγμα[ς] ἐπαυσάμεθα. τὴν δὲ ὕλην ἐᾶσαι διίγνω. μεν· οὕτω γὰρ ἂν τὸ λῦτ[ος] ἀποβαίνειν. εἰ δὲ τοῦτο γένοιτο, ῥᾳδία ἐμέλλομεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἡ ἔξοδ[ος]. ἀρξάμενοι δὴ ἀπὸ τ[ῆς] ἑῴας, ἐπάσομεν, ἡδὺ ἡμέρας μὲν ἑπ[τὰ], ἡδὺ νύκτας ἴσας, ἀναδήτως ἔχε τὸ λοίμα[ος]. ὀγδόην δ' ἡ ἐνάτην σωίζομεν αὐτὸ νοσοῦντ[α], ἀργότερον γοῦν αὐίχασκε, καὶ εἴ πο[τε] καὶ χάνοι, ταχὺ σωίζμενε. δεκάτην δὲ ἡδὺ ἑνδεκάτην, τέλεον ἀπε. νικρᾶτο, ἡδὺ δυσὶν ἅλλ[οις] ἦν. τῇ δωδεκάτῃ δὲ μόγις ἐνοῦσαι μεν, ὡς εἰ μή τις χάνοι[ς] αὐ τὸ, ὑποστορίξαι τὸς γομ. φίους, ὥστε μηκέτι συγκλᾶ. σαι, διενδωσόμεν διατεί. νεσθε, ἐν νικρῷ αὐτῷ ἀπολίεσθαι. οὕτω δὴ τὸ σῆμα μεγάλαις λοπσὶς διορύσσομεν τ[ὸν], τὴν ναῦν ἐπισκευάζο. μεν. ὕδωρ τε ὡς ἔτι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι, καὶ τἆλλα ἐπι. τήδεια· ἐνεδρυόμεν δ' ἐμέλ. λομεν ὁ Σκίνθαρ[ος]. τῇ δ' ἐπιού. σῃ, τὸ μὲν ἕβδομον ἐτελευτήκει· ἡμᾶς δ' ἀναλυόμεν[ος] τὸ πλοῖον, καὶ

Tum ſyluam exurere uiſum eſt, ut ſic cetus morereturquod ſi fieret, facilè liceret egredi. Igitur ab extremitate incipientes cõburebamus: & dies quidem ſeptem, ac totidem noctes calorem non ſenſit. Porrò octaua ac nona intelleximus illum ægrotare, quum hiabat non ſolita cum uehemẽtia, cum neq; hiatum ſuſpendebat ac protrahebat, ſed confeſtim cõprimebat. Decima autẽ & undecima moriebatur, ac malè olebat. At duodecima uix ſenſimus periclitari nos, & in cadauere concludi, in hiante ceto cuneos ſubmitteremus, quò fauces in poſterũ non præcluderentur. Itaque maximis trabibus illum diuulſo ore, nauem parabamus, aquæ plurimũ inferentes, & ad neceſsitatem cætera. gubernator futurus erat Scinthar us. Poſtera autem die iã ille mortuus erat. Nos uerò attrahentes nauẽ, & per raritatem dentium

educeno

διὰ τῶν ἀραιωμάτων διαγαγόντες, ἐν τῷ ὁλόντῳ ὄχθῃ ψαύσαντες, ὑρίμα καθήκαμεν ἐς τὸν βάλατταν. ἐπιβάντες δ' ὧδε τὰ νῆτα, ἠ θύσαντες τῷ Ποσειδῶνι, αὖτ' παρὰ τὸ τρόπαιον, ὑμέρας τρεῖς ἐπαυλισάμενοι (γλυκεία γὰ ἦν) τῇ τετάρτῃ ἀπεπλεύσαμεν. ἔνθα δὲ πολλοῖς τ' ἐν ἅλι ναυμαχίαις νικηφόροις ἐπλωτόμεθα, καὶ προσωπέλλομεν, ἠ τὰ σώματα διαμιρούντες, ἐθαυμάζομεν. ἠ ὑμέρας μέν τινας ἐπλέομεν, σὺν ράτῳ ἀέρι χρώμενοι· ἐπεὶ δὲ βορέης σφοδρὸς πνεύσας, μέγα κῦμα ἐγένετο, ἠ ἐπ' αὖτ πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος, ὡς μὴ ἐπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ ἠ ἐς βάθος, ὅσον ἐς τριακοσίας ὀργυιὰς, ὥστε ἠ ἀποβάντας, διαβῆναι ἂν τοῦ πελάγους. ἐπιμένοντος δ' ἐν τῇ πνεύματος, φέρειν οὐ δυνάμενοι, τοιὸν δέ τι ὑπεφρόνησαμεν, ὁ δὲ τῶν γνώμῃ ἀποφηνάμενος, ἦν ὁ Σκίνθαρος, σκάψαντας γὰρ ἐν τῷ ὕδατι σπήλαιον μέγιστον, ἐν τούτῳ ἐμένοντες ἡμέρας τριάκοντα,

educentes ac explicantes, leniter in mare demisimus. Ascendentes autem in dorsum apud trophæum Neptuno immolauimus, ibiq; tribus diebus mansimus (erat enim tranquillitas) quarta uerò nauigates abscessimus. Hinc nos multis ex nauali pugna cadaueribus obuiauimus, & impegimus, ubi et corpora dimensi mirabamur. Diebus autem quibusdã nauigauimus multa aeris temperie usi: tandem uiolento spirãte Borea frigus magnũ secutum est. ab eoq; totum glacie astrictũ est pelagus, non modò in superficie, sed & in profundum & altè ad passus trecentos, ut descendentes super glaciẽ curreremus. Quum autem uentus perstaret, neque amplius ferre possemus, tale quiddã commenti sumus. Qui uerò in ea re consilium dederat, erat Scintharus. Igitur in aquã antrum maximũ fodientes, in eo latitauimus diebus

ωῦρ αὐχμηρὸν τὸν, ἢ σιτίσμε-
νοι τὰς ἰχθῦς, ὑρίσκομεν δὲ
αὐτοῦ τοὺς ἀπὸ ἢ ὕδα ἐκτὸ
λιπόντας τὰ ἐπετήδεια, προσελθόν
τὸν, ἢ τῶν νεῶν πεπυσόμενον
αὐτοσχεδιάσαντὸν, καὶ πανά-
σαντὸν τῶν ὀφόλων κουρεύ-
ομεν, ὥσπερ πλοῦτον, λάσι ἢ
προσλωῦσι, ὡδὲ ἔ πάνυ λισσα
βάνοντὸν. ἐμεῖς δὲ πέμπτῃ
ἀλία τὸ ὄμ, ἢ ὁ πάγος ἐλύτο,
ἢ ὕδωρ πᾶν τὰ αὖθις ἐγίνετο.
πλεύσαντὸν δὲ ἔσον τριακο
σίας σταδίους, νάσῳ μεγάλῃ καὶ
ὀρέσιν προσωίχθημεν· ἐφ' ἧς
ὕδωρ λαβόντὸν (ἐπιλελοίπει γὰ
ρ ἤδη) καὶ δὶς τελέσαι ἀγρίως ἔλα
φοξ δύσαντὸν, κἀπλεύσαμε
μεν. εἰ ἢ ταῦροι ἔχει τὰ κέρα-
τα ἐκ ἐν τῷ μετώπῳ ἔχου,
ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὥ-
σπερ ὁ Μῶμος ἐξέφυ. μετ' ὀ πο
λὺ ἢ εἰς πέλαγος ἐμβάλομεν,
ἐκ ὑδάτος, ἀλλὰ γάλακτος. καὶ
νῆσος ἐν αὐτῷ ἐφάνη λευκὴ,
πλήρης ἀμπέλων. ἣν ἢ ὁ νᾶ-
σος, τυρὸς μέγιστος, πάνυ συν
πεπυγὼς, ὡς ὑστέρον ἐμφαγόν
τὸν ἐμάθομεν, τοιοῦτον ἀπιστε-

triginta, ignēq; accēdebam
ac ueſcebamur piſcib. ſiquidē fodiēdo plurimos inuenie
bamus. Vbi uerò cōmeatus defecit, egreſſi infixam nauē
euulſimus, ac uelum expādimus, trahebamurq; ut nauigātes molliter ac leniter per
glaciem delapſi. Quinta autem die tepore glacies ſolue
batur, iterumq; omnia in aquā ſoluta. Iam uerò & citer ſtadia trecenta nauigā
ueramus, quum ad inſulam delati, nō adeò magnam, & eam deſertam, aquas hauſimus (iam enim defecerant)
taurosq; ſyluestres ibi duos arcu confecimus. Ipſi autem tauri cornua non in fronte,
ſed in ipſis habebant oculis, ut Momo placuit. Poſt pau
lam in pelagus deuenimus, non aqueum, ſed lacteum: et
in eo inſula appareba talba, referta uitibus. Erat autem
inſula caſeus maximus, uebementer coagulatus, quem ad
modum poſtea comedentes

deciimus. Eius autem circuitus ſtadiorum uigintiquinq;

& uitas

πίνειν τὸ μίγιστον. αἰεὶ δ' ἐμπιπλάμενοι βδέλυγμα πλάττε τὸ μελὶ τοῦ οἴνου, ἀλλὰ γάλα ἀγαθὸν ἐξ αὐτῆς ἀπὸ βλίτους, ἰσχὺν δ' ἐν μίσῃ τῇ πόσει αἰσθανόμενοι, γαλαξίαν Νηρηίδος, ὡς ἀλήθη τὸ ἐπίγραμμα. ἐσον δὴ χρόνον ἐνεδιαιτώμεθα, ὕψον τὸ ἡμῖν καὶ σιτίον ἐκ γῆς παρῆν, πλὴν δὶ τὸ ἐκ τῆς βδέλυγμα γάλα βασιλεύμενον ὑπὸ τέκνων τῆς χρείσσης ἀλίγιστο Τυρὼ, ἣ Σαλμωνέως, μίλλα πλὴν ἐν ἅδῃ ἀπαλλάξων, ταύτην παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος λαβόσα πλὴν πεμπώ. μάνυσθε δ' ἡμέρας ἐν τῇ νέῳ πόντῳ, τῇ ἕκτῃ ἔχοντες μίσαμεν, αὔρας μέν τινος παραπιπτούσης, λειπόμενοι δὲ ὅσους δὲ θαλάττης. τῇ ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, ἐν ἴσῃ δὲ τῆς γάλακτος, ἀλλ' ὕδατι ἐν ἁλμυρῷ καὶ λυπρῷ ὕδατι, πάνυ βραχὺ μὲν αὐθρώπους πολλοὺς, ὡδὲ τε πτιλάγους διαβάντας, ἅπαντα ἡμῖν προσεοικότας, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μιγέθη, πλὴν μόνων τῶν ποδῶν· τοῖς γὰρ φίλλινα ἔχον, ἀφ' οὗ μοι, οἶμαι, καὶ ἐπωνύμιον φίλλοποδες.

ὃν uites uuis ſcatebant, ex quibus lac, non uinũ expreſſimus. Templũ aũt eratinme dia inſula Galateæ [b] Nerei di ſacrũ, ſicut oſtendebat epi gramma. Quamdiu igitur in inſula conſedimus, eſcam quidem nobis ac cibũ terra ſuppeditauit: lac autem ex uuis expreſſum potum. Regnare autem in regionibus illis dicebatur Tyro Salmonei filia, cũ è uita diſceſſiſſet, eo à Neptuno honore accepto. Exactis autem in inſula dieobus quinq;, ſexta egreſſi ſumus portũ, tranquillo quidẽ mari ab undis, ac aura quadã impellẽte. Porrò octauæ die nauigantes non amplius per lac, ſed in ſalſa ac cœrulea aqua, uidemus homines multos ſupra mare decurrẽtes, omnino nobis ſimiles & corporibus et magnitudine, præter ſolos pedes, ſiquidem hos ſuberinos habebãt. Quare, ut exiſtimo, & Phellopodes appellati ſunt. Mirabamur autem cum

ἐλοῦντος· ὁ δὲ παῖς ἡμῶν ἐρεῖ, ἀλλ' ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων, καὶ ἀδεῶς ὀδοιπορουῦντας. εἰ δὲ καὶ προσήισαν, καὶ ἠσπάζοντο ἡμᾶς Ἑλληνικῇ φωνῇ, ἵνα γέ τι εἰς φίλων τῶν αὐτῶν πατρίδα ἐπήγοιμεν, μίχρι μέν τινος συνοδοιπόρους ἐκομίσαμεθ', ἔπειτα ἀποτραπόμενοι τὸ ἐκεῖ ἰθὺ ἐφέροντο, εὐπλοίαν ἡμῖν ἐπευξάμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πολλὰ νῆσοι ἐφαίνοντο, πλησίον μὲν ἀλλήλων, ἐς ἣν δὲ ἐκάνουν ἐσπουδον, πόλις ὑπῆν μεγάλη καὶ τριοντόλα φιλλῆ διοικημένη. πόρρωθεν δ', καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ, πίστις μιγίστη, καὶ ὑψηλοτάτη, καὶ πῦρ πολὺ αἰνικαίετο· ἢ ἐστὶ τῶν περάτων, μία πλατεῖα καὶ ταπεινή, σταδίων ἐπίκοσα ἐν ἐλάττοις πεντακοσίων. ἤδη δὲ πλησίον τι ὄντες, καὶ βαυμασίά τις ὄρα προϊπτυσσεν ἡμᾶς, ἡδεῖα καὶ εὐώδης, οἵαν φασὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος, ἀπέζειν τὴν εὐδαίμονος Ἀραβίας. οἷον γὰρ ἀπὸ ῥόδων καὶ νάρκισσων καὶ ὑακίνθου, καὶ λειρίνων καὶ ἴων, ἔτι δὲ μύρ

uideremus eos non demergi, sed supra fluctus extare, intrepidè incedere. Qui & accedentes, salutarunt nos Græca uoce. dicebãt autem se in Phello patriã suam properare. Comitabantur autẽ aliquousq; nos præcurrẽtes, postea conuersi ab itinere ibant, felicem nobis nauigationem cõprecati. Post paululum uerò & insulæ multæ apparuêre. Propè quidem à læua Phello, ad quã illi properabant, quæ cuitas super magno ac rotũdo subere habitabatur. Longè autem & ad dexteram magis, quinq; maximæ insulæ et altißimæ, ubi ignis accendebatur multus. Ad proram autem una lata & humilis, distans stadys non minus quingentis. Iam uerò non procul aberamus, cum mira quædam nos afflauit aura, dulcis et odorifera, qualẽ historicus Herodotus à felice Arabia spirare dicit. nã qualis à rosis, narcißis, hyacinthis, liliis, uiolis, myrto,

ξύνης ἡδὺ ἄφυσσε ἡδὲ ἀμπελοέσσης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἦλθ προσέβαλλεν, ἡδύνησθε δὲ τῇ ἀθμῇ, ἢ χρησάμενοι μακρῶν πόνων ἀπολήσεσθε, καὶ ὀλίγου ἤδη πλησίον τῆ νήσῳ ἐγεγένημεθα. ἔνθα δὴ καθορῶμεν καὶ μένας τὸ πολλὸς, περὶ πᾶσαν ἀκλύστως ἡδὲ μεγάλως, ὥστε μόνον τι διαρρᾶς, ἀθρόστας ἀφ' ἡμᾶς τὸν θάλασσαν, ἔτι δὲ λειμῶνας ἡδὲ ὕλας, ἡδὲ ὄρνια μουσικὰ, τὰ μὲν ὕδατ τῶν ὑδάτων ἀέλοντα, πολλὰ δὲ καὶ ἔξω τῶν ἀλάσεων, ἀὴρ δὲ πᾶσαν ἢ οὔτως πορφυρίζετο τὸν χῶραν. ἡδὲ αὖραι δέ τινες ἠρέμα διαπνέουσαι, ἤρεμα τὸν ὕλην διασάλευον, ὥστε ἢ ἀπὸ τῶν ἀλάσεων διενεμόμενον, τερπνὰ ἡδὲ σωτικῇ μᾶλλον ἀπεσυρίζετο, ἰσκάτα τοῖς ἐν ἐρημίαις αὐλήμασι τῶν πλαγίων αὐλῶν. ἡδὲ μὲν ἡδὲ βοὴ σύμμικτ ἠκούετο, ἀ θορυβώδης, ἀλλ' εἶα γίνοιτ' ἂν ἐν συμποσίῳ, τῶν μὲν αὐλούντων, ἄλλων δὲ ἐπαυομένων, ἐνίων ἤ λοιπομένων πρὸς αὐλὸν ἢ λύραν, τούτοις ἅπασι λυπόμενοι, καθήχθημεν, ὁρμίσασθαι τὸν πλῶν,

myrto, uel lauro redolere cõ fuerit, talis nobis odor aſſpirauit, à quo delinuti, bonique aliquid lõgis ex laboribus ſperanties, ita in inſulã propè ad ueneramus. Hic & portus uidemus plurimos tranquillos, & magnos, nitentiaq; flumina leniter in mare porumpere, pratáq; & ſylua & canoras aues, partim quidem per littora canẽtes, multas autem ſuper ramis. Aer autem lenis ac placidè ſpirans, regioni circumfundebatur. Hinc ſuaues quædã auræ ſpirantes leniter ſyluã mouebãt, ut ex motis ramis dulces & perpetui cãtus ederentur, ſimiles ijs qui in locis deſertis obliquis fiſtulis reddi ſolent. Atqui audiebatur uox quædam promiſcua non tumultuoſa, ſed qualis in conuiuio reddi poſſet, cũ quidam fiſtula canunt, alij probant, alij ad fiſtulam aut citharam ſaltant. His illecti deferebamur in portum

σαῦν, ἀπιβαίνομεν, τὴν Σκίνθα φον ἐν αὐτῇ, καὶ δύο τῶν ἱππέων ἀπολιπόντες. προϊόντων δὲ διὰ λειμῶνος ἀνανθρώπου, ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς, καὶ περιπλέουσι. οἱ δὲ λάσαντες ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις (οὕτω γὰρ μίγιστον παρ' αὐτοῖς δεσμὸς ὄστιν) ἀνάγουσι ὡς τὸν ἄρχοντα. παρ' ᾧ δὴ καὶ ὀλίγον διαμείναντες, ὡς ἐφ' ἡσυχίαν τῶν Μακάρων προσαγορευομένων ἔρχοντο ὑπὸ Κρῆτι Ραδάμανθυι. καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, ἐν τάξει τῶν δικαζομένων ἱστάμεθα τέταρτοι. ἦν δὲ ἡ μὲν πρώτη δίκη περὶ Αἰακοῦ τοῦ Τελαμῶνος, εἰ χρὴ αὐτὸν σωθῆναι τοῖς Ἕλλησιν, ἢ τὴν μάχαιραν ἀπεκτόνοι. τίνος ὤν, πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Ραδάμανθυς ἀπεφαίνετο· σὺ μὲν αὐτὸν πείθεσθαι τῷ ἰλλιβόρῳ, καθάπερ Ἱπποκράτει τῷ Κῴῳ ἰατρῷ, δεόμενον δὲ σωφρονέστερα, μὴ ἐχθρὸν τοῦ συμποσίου. δεύτερος ἦν ὁ Κρίσις ἐρωτικὸς, ὃν σίνων καὶ Μενελάῳ, περὶ τῆς Ἑλένης διαγωνιζομένῳ, πότερον

egreßiſq; nauem, Scinthark in ea & ex ſocijs duos dimiſimus. Procedẽtes aũt perſtorensquoddã pratũ, in cuſtodes incidimus ac miniſtros, qui nos roſeis uinculis uinciẽtes (id enim apud eos maximũ eſt uinculũ) ad principẽ adduxẽre: à quibus & per uiã intelleximus eã eſſe beatorum inſulam, regnareq; in ea Creticum d Rhadamanthum: ad quem ubi adducti fuimus, ſtetimus in ordine iudicandorum quarto loco. Erat aũt prima cauſa de Aiace Telamonio, an illi in heroũ numero eſſe liceat, an non. Accuſabatur autẽ quòd furijs ſactus ſeipſum necáſſet. Denique multo prius habito ſermone, uiſum eſt Rhadamantho, hauſto elleboro, ac demũ reſipiſcẽtẽ, tradere eũ Hippocrati Coo medico, indeq; iam in heroum conuiuium recipi. Secunda autem cauſa amoris erat, Theſei ſcilicet ac Menelai pro Helena certantium, utri illa

ᾧπερ αὐτὸν χρὴ συνοικεῖν. καὶ ὁ Ραδάμανθυς ἐδίκασεν, Μενελάῳ συνοικεῖν αὐτὸν, ὅτι καὶ πολλοὺς πονήσαντι, καὶ διαλυσάσαντι τὸν γάμον ἕνεκεν· καὶ γὰρ αὐτῷ Θησεῖ καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, τήν τε Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τοῦ Μίνω θυγατέρας. τρίτα δὲ ἐδικάσθη περὶ προεδρίας, Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβα τοῦ Καρχηδονίου. καὶ ἐδόκει προέχειν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ὄρνυν αὐτῷ ἵππον παρὰ Κύρου τοῦ Περσῶν, τὸν πρόπορον. ἵνα τοίνυν καὶ ἡμᾶς προσκαλέσωμαι. καὶ ὁ μὲν ἤρετο, τί πλούτου, ἔτι ἔφην ἐγώ, ἱερὰ χωρὶς ἐπιβάλλομεν. ἡμᾶς δὲ πάντα ἐξῆς διηγησάμενοι. ὅτου δὲ μετασπασάμενον ἡμᾶς, ὠδί πως ὀλίγου χρόνου ἐσπίπτετο, καὶ τοῖς σωτῆρσιν ἐπιτίθετο περὶ ἡμῶν. σωφρόνων δὲ ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ὁ Ἀθηναῖος. ὃς δὲ ἐδόξῃ αὐτῷ, ἀπιφήνατο δὴ τὴν πολυπραγμοσύνης καὶ τῆς ἀποδημίας, ἐπιδεῖν ἀποθάνοντας

cohabitare debeat. Et Rhadamanthus quidem eam Menelao adiudicauit, qui cõiugij huius gratia tantis olim laboribus sese obiecerit, periculisq;. Etenim Theseo ipsi alius esse mulieres, Amazonem, ac Minois filias. Tertia uerò de præeminentia inter Alexãdrum Philippi filium, & Hannibalem Carthaginẽsem. uisum est Alexãdrũ præcellere, eiq; sedes posita est apud Cyrum Persem primũ. In quartam autẽ causam nos adducti sumus. et is quidẽ interrogauit, quid nã in causa esset quòd adhuc ui ui ad sacrũ illum locum deuenissemus. Nos autẽ ex ordine cũcta illi enarrauimus. Tũ nobis paululũ è loco sumotis, secũ diu pẽsitabat, & de nobis cõmunicabat cũ assessoribus. Cõsederãt autẽ ei cum alij multi, tũ & Atheonienſis Aristides, cognomento iustus, cui ut placuit decreuit, ut darem pœnas curiositatis et peregrinationis, post quam

ναμεῖν ἀοιῶναι τὰς ἀνθρώπους, καὶ δὶ νυκτὸς χρόνον μάλιστα ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιατρίβειν τοῖς ἥρωσιν, ἀπιέναι δὲ ἔτι πρὸ τῆς ἡμέρας. ἐπέστειλε δὲ καὶ τὸν περὶτὸν μίαν τῶν ἐπιδημιῶν, μὴ πλέον μείνωμεν ἑπτά. τοσοῦτος, καὶ τὸ μέγεθος ἡμῖν τῶν σφαιρῶν συνεπέστειλεν, ἵνα μὴ ἐν πόλει ἀγόμενοι, ἐς τὸν τῶν μακάρων συμπόσιον. αὕτη μὲν ἡ πόλις πᾶσα χρυσοῦ, τὸ δὲ τεῖχος σμαράγδου. πύλαι δὲ εἰσὶν ἑπτὰ, πᾶσαι μονόξυλοι, λιπαρμέμυκεν. τὸ μὲν τοι ἔδαφος τῆς πόλιος, καὶ ἡ ἐντὸς τοῦ τείχεος τῆς ἐλεφαντίνη. ναοὶ δὲ πολλοὶ τῶν θεῶν, βηρύλλου λίθου οἰκοδομημένοι· ἐν δὲ μέσοισιν αὐτοῖς μέγιστοι, μονόλιθοι, ἀμεθύστινοι, ἐν ὧν ποιοῦσι τὰς ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν ῥεῖ ποτάμιος μύρου τοῦ λιπαλίφου, τὸ πλάτος πηχέων ἑκατὸν βαθυτάτων, βάθος δὲ, ὥστε νῆα διαπλεῖν. κατὰ δὲ ὄχθην αὐτοῖς, εἶναι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῷ λιπαρωτάτῳ ἐστεμμένοι, αὖθι μέν τοι τὸ ἄλσος, ἐν τοῖς πύλαις

quam moreremur. Nūc uerò præscripto tempore licere nobis in insula apud heroas uersari, indeq; abire. Præscripsit autē recessus tertium, non amplius quàm mensium septem. Hinc sua sponte defluentibus sertis à nobis, soluebamur, ac in urbem adducebamur, ad beatorum conuiuium. Ipsa autē ciuitas tota aurea, murus uerò smaragdo lapide cingitur. Portæ septem sunt, omnes ex integro ligno & amomo. Pauimentū uerò ciuitatis, & quæ intra mœnia est, terra eburnea: omnium autē deorum templa, beryllo lapide constructa sunt, et altaria in eis maxima, unq; è simplici lapide Amethysto constant: in quibus & dijs immolant. Circa ciuitatē uerò fluuius defluit unguento optimo: huiusq; latitudo regaliū cubitorū centum: altitudo, ut commodè nare possis. Porrò ipsius balnea, domus magnæ sunt uitreæ, cynnamomo succensæ.

Atqui

ἀρὸσ ⊙ βρμὰ ὄσμ. ὡδίτι ὃ χρῶντ⊙, ἀραχνίοις λιπτοῖς, πορ φυροῖς. κὐτοὶ ὃ σώμαῖα μὴ ἔκ ἔχουσιν· ἀλλ' αὐαφῶς, κὴ ἄσαρ κοῖ ἐσοι, μορφὼ ὃ κὴ ἰλίαν μέ νον ἐμφάινοσι. κ⊙ὶ ἀσώματοι ὄντ⊙ς, ὁμως ἔν ἐχᾶσι, κὴ λι νοῦσται, κ⊙ὶ φρονῆσι, κὴ φω νὼ ἀφιᾶσι. κὴ ὅλως ἔοικι γυμ νή τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπο λεῖν, τὼ τὸ σώματ⊙ ἐμιεύ συτα περικαμίνν. ἐ γοῦν μὴ ἅψα τό τις, ἓκ αὖ ἰλίγξις μὴ ἄπτα σῶμα τὸ ἐρώμενον· ἀσὶ γὰ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαὶ, ἐ μίλα να. γυράσας ὃ ἐλεῖς, ἀλλ' ἐφ' ἧτ ἂν ἡλικίας ἔλθῃ, παραμέ να. ἐ μὼ ἀεὶ νὺξ παρ' αὐτοῖς γίγνται, ἐσ' ἡμέρα πάνυ λαμπρὰ· ἀλλὰ μεσάπορ τὸ λυκαυγὲς ἤδη πρὸς ἕω, μηδέ πω αὐατέλαντ⊙ ἡλίου, τοιοῦ τον φῶς ἐπέχει τὼ γῆν. κ⊙ὶ μὲν τοι κὴ ὡρῶν μίαν ἴσασι ἔτος· ἀεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ὄσι, κὴ ἐπ ἄνεμ⊙ πνεῖ ὁ ζέφυ ρ⊙. ἑ ὃ χώρα, πᾶσι μὲν αὖ θισι, πᾶσι δὲ φυτοῖς, ἡμέροις

Atqui pro aqua ros tepidus in peluibus seruatur. Vtuntur autē ueſtibus purpureis, tenuiſſimis ar aneārum telis. Hi corpora non habent, ſed & impalpabiles ſunt, & abſq; carne. Formam autem & effigiem ſolam habēt ac oſtendunt. Incorporei tamē cum ſint, ſtant, mouentur, intelligunt, uocemq; emittunt: omninoq; uidetur eorū anima nuda quædam circūuagari, corporis ſimilitudine circūdata. Si quis autēm nō tetigerit, nō credet quòd uidetur non eſſe corpus. Sūt enim ut umbræ rectæ, non nigræ. Seneſcit nemo, ſed ea ætate qua ſe eò contulit, permanet. Deniq; hic haudquaquam eſt nox, neq; dies admodum clara, ſed quale crepuſculum eſſe ſolet, iam aurora apparente ante orientem ſolem. talis lux terram habet. quare & unum ſolū anni tempus nouēre. Sēper enim apud eos uer eſt, unusq; uentus ſpirat Zephyrus. At locus cūctis quidem floribus, omnibus manſuetis plantis & umbroſis

τι καὶ σπυρὸς τίλυλον. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι δωδεκάφοροί εἰσι, καὶ ἑκάστη μῆλα ἑπτὰ καὶ τριάκοντα φορέσει. τὰς δὲ ῥοιὰς καὶ τὰς μηλέας, καὶ ἄλλα ὁπόσα ἴλεος μὲν εἶναι τρισκαιδεκάφορον· ἐνίοις γὰρ μῆλον, τὸ παρ' αὐτοῖς Μινῶν, δὶς καρποφορεῖν. αὐτὰ δὲ πυροῦ, οἱ τάχιστα αὖτις ἑτοῖμοι ἐπ' ἄκρῳ φύσιν, ὥσπερ μύκητες. πηγαὶ δὲ πολλαὶ τῷ νήσῳ, ὕδατος μὲν πίνειν καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακόσιαι, μέλιτος δὲ ἄλλαι τοιακόσιαι, μύρου δὲ πεντακόσιαι, μικρότεραι μέν τοι αὗται. καὶ ποταμοὶ γάλακτος ἑπτὰ, καὶ ἕνα ὀκτώ. τὸ δὲ συμπόσιον ἔξω τῆς πόλεως ποιοῦνται· ἐν τῷ Ηλυσίῳ καλουμένῳ πεδίῳ. λειμὼν δέ ἐστι κάλλιστος, καὶ περὶ αὐτὸν ὕλη παντοία, πυκνὴ, ἐπισκιάζουσα τὸν κατακείμενον. καὶ στρωμνὴ μὲν ἐκ τῶν αὐθέων ὑποβέβληται. διακονοῦνται δὲ, καὶ διαφέρουσιν ἕκαστα οἱ αὐτόματοι, πολλῷ γε τῷ οἴνῳ κεκμηκότες γὰρ οὐδὲν διάκονται, ἀλλ' ἔστι δένδρα περὶ τὸ συμπόσιον ὑάλινα, μεγάλα

umbrosis uiret. Quæ illic sunt uineæ, duodecies quotānis ferūt, & singulis mēsibus uuas reddunt: mala uerò granata ac malos, cæteraq; poma ter decies ferre dicebāt. Nā mense qui apud eos Minous appellatur, bis ferre fructū: pro frumēto uerò spicæ in summitate paratos panes emittūt, ut fungos. Fōtes sunt per ciuitatē, aquæ quidē quinq; et sexaginta ac trecēti: mellis uerò alij totidē: unguenti quingenti: uerūm & hi minores sunt. flumina lactis septem, & uni octo. Conuiuiū autē celebratur extra ciuitatē in campo qui Elysius uocatur. Etenim pratum est pulcherrimū, et circa illud nemus omni arborum specie consitum, umbrā discūbentibus faciens. Straūē autem substernūt è floribus. Ministrāt quidem ac cūcta afferūt uēti, præterquā quòd uinū non miscent. siquidem ea nō indigent. nam circumcōuiuiū arbores sunt uitreæ, magnæ

πη, ἢ διαιρήσεις ὑάλη. ἐ
παρηὶς δ' ἐστὶ τούτων τῶν δύν
δρων, πλήρια ποιοῦσα καὶ τὰς
παρασκευάς, καὶ τὰ μιγνύμε-
να. ἐπειδὰν δέ τις παρίῃ τινὲ ἐπὶ τὸ
συμπόσιον, τρυγήσας ὑφ' ἑ καὶ
δύο τῶν ἀπυρήνων, παρα-
τίθεται, τὰ δὲ αὐτίκα οἶνον
πλήρη γίγνεται· ὅτω μὲν πί-
νειν. αἴρει δὲ τ' σταφύλων, αἱ
ἀκρίδες, καὶ τἄλλα τὰ μυσι-
κὰ ὄρνια, ἐκ τῶν πλησίον λει
μώνων τοῖς δόμασιν ἀθροίζο-
μενοῦται, διατιθέασι αὐτὰς,
μιτ' ὠδῖς ὑποδεεστέρμενα, καὶ
μὴν καὶ λυρίζουσι ὠδὴν νεφέ-
λαι πυκναὶ ἀέρα πάσασαι μύ
δρον ἐκ τῶν πυγῶν, καὶ τῶ πο
ταμοῦ, καὶ ἐπιχέασι ὑπὲρ τὸ
συμπόσιον, ὑρίμα τῶν αὐλο
μένων ἀποβλιβόντων, ὕσει λε-
πτὸν, ὥσπερ ἄρσιον. ἐπὶ δὲ
τῷ λάπνῳ, μουσικῇ τι καὶ ὠ-
δαῖς σχολάζουσιν, ἔδεται δὲ
αὐτοῖς τὰ ὁμήρου ἔπη μάλι-
στα, καὶ αὐτὸς δὲ ποιηταὶ, καὶ
συνῳδυκῶται αὐτοῖς, ὑπὲρ
ἢ ὀδυσσείας ἐπαναμέλπουσι. εἰ δὲ
ἔν τισι ἐν παίδων ἀοιδαὶ, ἢ παρ
ἕτερα, ἢ ἀφ' ἑαυτῶν ἢ, ἢ συμβάσιον, ἔν τισι ἐν Λεσβίοις, καὶ Ἀρίονος
ἐν Λεσβίοις.

magnæ, è micante uitro. ha-
rũ fructus pocula sunt omni
specie operis ac magnitudi-
nis. Vbi autem quis ad conui
uium accesserit, unum ex il-
lis uel duo decerpta mensis
apponit: ea cõfestim uino re
plẽtur. Prosertis uerò, lusci-
niæ canoræq; uolucres cæte
ræ, flores è proximis pratis
ore legentes, cum cãtu eos su
per uolãt, asperguntq;. Por-
rò unguntur ad hunc modũ:
Densæ nubes unguentũ cõ
bibentes è fontibus ac flumi
ne, supraq; conuiuiũ sparsæ,
sensim exprimentibus uẽtis,
tenuissimũ quiddã uelut ro-
rem distillant. In cœna autẽ
musicæ & cantilenis uacãt.
Canuntur autem in primis
Homeri uersus, qui & ipse
adest, & cum illis conuiua e-
tur, supra Vlyssem discum-
bens. Choreæ autem sunt è
pueris & uirginibus. præ
sunt uerò illis & concinunt
Eunomus Locrus, & Arion
Lesbius.

ὁ Λέσβιος, καὶ Ἀνακρέων καὶ Στησίχορος· καὶ γὰρ καὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐθιασάμενος, ἤδη δὲ καὶ Ἑλένης αὐτῷ διαλλαγείσης. ἐπειδὰν δὲ οὗτοι παύσωνται ᾄδοντες, ἀοιδοὶ δὲ κύκνων καὶ χελιδόνων καὶ ἀηδόνων. ἐπειδὰν δὲ καὶ οὗτοι ᾄσωσι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τῶν ἀνέμων ἡσυχαζόντων. μέγιστον δὲ δὴ πρὸς εὐφροσύνην ἐκεῖνο ἔχουσι, πηγαὶ εἰσὶ δύο περὶ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν γέλωτος, ἡ δὲ ἡδονῆς. ἐκ τούτων ἐπειδὰν πάντες ἐν ἀρχῇ τοῦ συνεῖναι πίνωσι, καὶ τὸ λοιπὸν ἀδεμιᾷ, καὶ γελῶντες διάγουσι. βούλομαι δὲ ἀπᾶμαι καὶ τῶν ἐπιτηδείων, ἃς τινας παρ' αὐτοῖς ἐθιασάμην. πάντας μὲν τοὺς ἐμπύους, καὶ τοὺς ὑπὸ Ἰλίου στρατεύσαντας, πλὴν γε δὴ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος· ἐκεῖνον δὲ μόνον ἔφασκον ἐν τῷ τῶν ἀσεβῶν χώρῳ πολάζεσθαι. βαρβάρων δέ, Κύρου τε ἀμφοτέρου, καὶ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, καὶ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, καὶ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην, καὶ μὲν καὶ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ Φωκίωνα καὶ

Lesbius, & Anacreon, & Stesichorus: nam & hūc apud eos uidi, iam ipsi Helena recōciliata. Vbi autem ij quieuerunt, secundæ choreæ succedunt è cygnis, philomenis, ac hirūdinibus. Postquā & illæ canere cœperint, iā tota sylua resonat, præsidentibus uentis. Hoc autem maximum ad lætitiam habent, fontes duo sunt circa conuiuium: unus quidem risus, alter uerò uoluptatis. Ex horū ambobus in initio conuiuij omnes bibūt, deinde reliquū læti ac ridentes exigunt. Volo et ex insignibus uiris quos apud eos uidi, dicere. Omnes quidē e semideos, et qui sub Ilio militauēre, præter Locrensem Aiacem: nā hūc solum dicebāt in impiorum loco supplicio affici. Barbarorū autē utrunq; Cyrū, Scythāq; Anacharsim, et Thracē Zamolxim, Numāq; Italicū, necnō & Lacedæmoniū Lycurgū, et Phocionem

Τύλον,

Τέλλον, τὸν Ἀθηναῖον, καὶ τὸν σοφὸν, αὖθις περιάνδρου. ἄδουσι δὲ καὶ Σωκράτη τὸν Σωφρονίσκου, ἀδολεσχοῦντα μετὰ Νέστορος καὶ Παλαμήδους περὶ δὲ αὐτῶν ὕακινθός τε ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ ὁ Θρῃκιος Νάρκισσος, καὶ Ὕλλας, καὶ ἄλλοι καλοί. δοκεῖ μοι ὁ Ἀδωναῖος ἐρᾶν τοῦ Ὑακίνθου, τὰ πολλὰ δ' αὐτῶν ἐκείνου διήλεγχεν. ἐλέγετο δὲ χαλεπαίνειν αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἀπειλεῖν αὐτῷ πολλάκις, ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου, ἢν φλυαρῇ, καὶ μὴ θίγῃ, ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν, εὐωχᾶσθαι. πλάτων δὲ μόνος ἦν παρὼν· ἀλλ' ἐλέγετο καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἐκ' αὐτοῦ ἀναπλασθείσῃ πόλει οἰκεῖν, χρώμενος τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε, πολιτεύεσθαι. οἱ μέν τοι ἀμφ' Ἀριστιππόν τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἥδιστα τὲ ἐντεῦθεν, καὶ ἐπιχαριέστατοι τῇ συνηθείᾳ παρεῖχον. παρῆν δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ φρυξ· τοῦτον ἴδοις ἂν γελοποιῶν χρῶντα. διεγέλων μέν γε Σκύθην τοσοῦτον μιτύλλας τοῦ τρόπου, ὥστε γέμειν

& Tellum Athenienſes, & præter Periãdrum ſapientes omnes. Vidi & Socratẽ Sophroniſci filiũ cum Neſtore & Palamede nugãtem: circa quem Hyacinthus Lacedæmonius, et Theſpieus Narciſſus, Hylas, alijq; formoſi. Videbatur autẽ Hyacinthũ amare, idq; multis argumẽtis. Ferebatur autem illi ſuccenſere Rhadamanthus, et ſæpenumero comminatus, ſi pergeret ineptire, ſe illum ex inſula eiecturum, aut niſi omiſſa ſimulatione conuiuaretur. Solus Plato non aderat, ſed conditã à ſe ciuitatẽ habitare dicebatur, ubi repub. et legibus quas tulerat, uteretur. Porrò Ariſtippus & Epicurus primi apud illos habebantur, cum hilares eſſent, et læti, compotoreſq; ſuauiſſimi. Aderat et Phryx Aeſopus, quo homine pro morione utuntur. Atqui Diogenes Sinopẽſis tantũ à priſtinis moribus degeneraue-

Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ἐρχομένην τι, καὶ μόνης πολλάκις αὐτῆς ἀμέμπτως, καὶ παρεινέσαι τῶν δὲ Στωϊκῶν οὐδεὶς παρῆν· ἔτι γὰρ ἐλλιγενὴς ἀναβαίνειν τὸν δὲ ἀριστῆς ὄρθιον λόφον. ἀνέσομεν ἢ μὴ πρὸς Χρυσίππου, ἔτι δὲ πρόσθεν αὐτῷ ἐπιβῶμεν δὲ νέοι βίμιες, πρὶν τὸ τέταρτον ἑαυτὸν ἐλλιβορίσαι. τὸν δὲ Ἀκαδημαϊκὸν ἔλεγον ἐθέλειν μὲν ἐλθεῖν, ἐπίχειν δ' ἔτι, καὶ λιποκνημίδιον· μηδὲ γὰρ αὐτὸ τὸ τοῦτο πως καταλαμβάνειν, εἰ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἔστιν. ἄλλως τε καὶ τῶν Ῥαδαμανθύων, οἶμαι, μέρισιν ἐδεδοίκεσαν, ἅτε καὶ τὸ κριτήριον αὐτοῖ αὐτῶν ἐπιτρέψαι. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασαν ὁρμηθέντας, ἀκολουθεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ νυθείας δὲ ἀπολείπεσθαι, μὴ καταλαμβάνοντας, καὶ ἀσαφρίφειν ἐν μέσῳ δὲ δὴ. αὐτοὶ μὲν ἦν ἔσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. τιμῶσι δὲ μάλιστα τὸν Ἀχιλλέα, καὶ μετὰ τοῦτον Θησέα. πρὸ δὲ σωσιγ-

σίας,

rat, ut Laidem meretricẽ ducere uxorẽ, & subinde sustinere, ac temulẽtus saltaret, debacchareturq;. Stoicorũ autem aderat nemo: nam adhuc illos rectum uirtutis uerticem ascẽdere aiebãt. Quin & id de Chrysippo audiuimus, illi non prius fas esse ut insulã ingrederetur, quàm iã quartò se ellẽboro purgaret. Academicos dicebãt uelle quidem uenire, continere se tamen, & adhuc considerare: neque enim satis adhuc capere nũ usquam talis insula sit, nẽcne. Verùm, ut cõuicio, Rhadamanthi iudiciũ haud dubiè metuerunt, utpote qui forũ iudiciarium sustulerint. Quanquam nõ pauci ex illis excitatos fama erat, ut eos qui illuc præcesserãt, subsequerentur, uerùm præ pigricia defecisse, neq; potuisse assequi, sed è medio itinere redijsse. Hi igitur inter eos qui aderãt, erãt maximè memorabiles. Enimuerò Achillẽ, & post illũ Thesẽũ

in

σίας, καὶ ἀφροδισίων οὕτω φρονοῦσι, μίσγεσθαι μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶ καὶ ἄρσεσι, καὶ ὁλαμῶς τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ· μίγνυσθαι δὲ Σωκράτης διώμνυτο, ἢ μὴ καθαρῶς πλησιάζειν τοῖς υἱοῖς καὶ μέχρι τοῦ παντὸς αὐτῶν ἐπιορκῆσαι ἐπ' γίγνεσθαι. πολλάκις γοῦν ὁ μὲν Υάκινθος ἢ ὁ Νάρκισσος ὁμολόγουν, ἐκεῖνος δὲ ἀρνεῖτο. αἱ δὲ γυναῖκες αἱ πᾶσαι κοιναὶ, καὶ ὁλῶν φθονεῖ τῷ πλησίον· ἀλλ' αἱ τοῦτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ οἱ παῖδες δὲ παρέχεσι τοῖς βουλομένοις, ὅλιγ' ἀντιλέγοντες. ἔστω δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας διελθεῖν ἐγὼ Ομήρῳ τῷ ποιητῇ, σχολῆς οὔσης ἀμφοῖν, πάντα ἄλλα ἐπιωθαζόμενος, καὶ ἐρωτῶν εἰ, λέγων τοῦτο μάλιστα παρ' ἡμῖν αἰσχρὸν νῦν ἐνομίζεται. ὁ δ', ἀπὸ μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν· οἱ μὲν γὰρ Χῖον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, πολλοὶ δὲ Κολοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν, ἄνα μέσον τοῦ ἕλεγε Βαβυλώνιος·

in primis colunt. Quòd uerò ad coitum & Venerem pertinet, commiscêtur fœminis simul & maribus palàm, et spectantibus omnibus, idq; haudquaquam turpe arbitrantur. Solus uerò Socrates deierabat, se innocêter cum iuuenibus uersari, & quidê cum omnes illũ peierare scirêt. Siquidê Hyacinthus & Narcissus fatebãtur, ille autem negabat. Fœminæ sunt omnibus cõmunes, neq; quisquã uicino inuidet, sed sunt certè in hac re maximè Platonici. Pueri quoq; uolentibus se exhibẽt, nihil reluctãtes. Vix autẽ duos aut tres tot os dies uenerã, cũ accederè Homerum poetã: nam utriq; ociũ erat: & cum alia multa, tum illud rogabam, cuius esset, dicẽs illud maximè apud nos ad hũc usq; diẽ esse in controuersia. At ille se nescire respõdit. Nã quidã Chium, alij Smyrnæũ, alij Colophoniũ eũ arbitrãtur, ipseuerò se Babyloniũ esse aiebat: siquidem

καὶ παρά γε τοῖς πολίταις, ὄχ Ὁμηρον, ἀλλὰ Τιγράνην καλεῖσθαι· ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας παρὰ τοῖς Ελλησιν, ἀλλάξαι τὴν προσηγορίαν. ἔτι δὲ καὶ περὶ τῶν ἀδιαμέλητων στίχων ἐπηρώτων, ἃ νῦν ἐκεῖνοι γεγραμμένοι καὶ ὃς ἔφασκε πάντας αὐτοῦ εἶναι, καὶ συγγνωσκον αὐτῷ τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον καὶ Ἀρίσταρχον γραμματικῶν πολλὴν τὴν ψυχρολογίαν, ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἐκεῖνος ἀπεκρίνετο, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων· τί δήποτε ἀπὸ σῆς μάλιστα καὶ τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. ἦν ἄρα, ὃς ἔστως ἐπιλαθεῖν αὐτῶν, μεμνῆσθαι ἐπεδόσαντο. καὶ μὴν λιμᾶνον ἐπιθύμουν ἐλθεῖν, ἢ προτέραν ἐγραφε τὴν Ὀδύσσειαν ἢ Ἰλιάδα, ὡς πολλοί φασιν· ἐδόκει δὲ ἀρνεῖτο. ἔστι μὲν γὰρ δὴ τυφλὸς ὤν, ὅ καὶ αὐτὸ περὶ αὐτοῦ λέγουσιν, αὐτίκα ἦν τάμαυρὸν ὥρα γὰ, ὥστε δὴ ἀωσθάνεσθαι ἐλαίμω. πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοτι τοῦτο ἐποίουν, εἴ ποτε αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα εὕρων· προσιὼν γὰρ ἄν τι ἐπωθανόμην αὐτῷ, καὶ

siquidem à ciuibus suis non Homerum, *sed* Tigranē uocatum fuisse: *postea uerò cū apud Græcos obsidis officio* functus esset, *pristinam appellationem mutasse. Rogabam præterea, nū & ij uero sum qui uulgò reijciūtur, ab se conscripti essent, necne. Ille autem omnes suos esse asseuerabat. Ibi ego Zenodoti & Aristarchi grammatici frigidas ratiocinationes non potui non damnare. Vbi au tē hæc abundē disserui, iterum rogabam quamobrē ab ira poematis sui initiū sumpserit. Sic enim, inquit, mihi in mentē uenit, nihil studio agenti. Tum et illud scire cupiebā, an quod multi uolūt,* Odysseam Iliade priorē scripsisset. *Ille uerò negabat. Nā quòd cæcus nō esset, quod et de eo g affirmāt, mox cognoui: uidebā enim, quare nō erat opus illū percōtari. Quin idē alias sæpe agebā, ubi illi uacare uiderē. Cū autem illū adirē, rogarēq;, ipse cōtrà*

prompte

ἓξ προθύμως πάντα ἀπεκρίνετο, καὶ μάλιστα κατὰ τῶν Αἰακίδων, ἐπῳδὴν ἐπράττοντος. ἧν γάρ τις γραφὴ κατ' αὐτῆ ἀπηγωνισμένου ὕβρεως, ὑπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἐσκωψεν. καὶ ἐνίκησεν Ὀμηρος, Ὀδυσσεὺς σωηγορεῖν τῷ, κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον, ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἐπ' ἄκρῳ ἀλλαγεὶς, καὶ ἐν τετάστοις ζώοις βιοτεύσας, καὶ ἐκτελίσας τὰ ψυχῆς τὰς περιόδους. ἦν δὲ χρυσοῦν ὅλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον, καὶ ἐκρίθη μὴ συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς. ἐνδοιάζετο δ' ἔτι, πότερον Πυθαγόραν, ἢ Εὐφορβον, αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὲν τοι Ἐμπεδοκλῆς, ἄλλοι μὲν δ' ἔτι πορίφοι, καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἐπ' ἐμέλιξε· τὸ μὲν πα ριλίχθη γε, διά τοι πολλὰ ἐκ τεύων. πρεσβύτερος δ' ἦν χρόνῳ, ἐνίκα δ' ἀγὼν, τὰ παρ' αὐτοῖς θαυμαζόμενα. ἠσκεῖτο δ' Ἀχιλλεὺς τὸ πύμπτον, καὶ Θησεὺς τὸ ἕβδομον, τὰ μὲν οὖν ἄλλα μακρὸν ἂν εἴη λέγειν, τὰ δ' ἐκφάλαια

promptè ad omnia respõdebat, maximè uerò post causam quam uicit. Nam illum calumniæ Therſites accuſauerat, quòd ſe in poeſi cõuicijs agitaſſet. Vicit autẽ Homerus cauſam, agẽte Vlyſſe. Aduẽnit et circa illa tẽpora Pythagoras Samius ſepties mutatus, qui in tot animalibus uixit, & animæ errores cõſummauit. Erat autẽ eius dextra pars aurea: et uiſum eſt ut communi cum illis republica uteretur. Dubitabatur autẽ adhuc, utrũ Pythagoræ, an Euphorbi nomine appellandus eſſet. Empedocles uerò (nam & ipſe uenit ſemielixus, & toto corpore excoctus) non receptus eſt, quanquã id multis precibus poſtularet. Procedente autẽ tempore inſtabat certamen quod apud illos Thanatuſia appellãtur. Præfuit Achilles iam quintum, Theſeus uerò ſeptimum. Porrò quid in totum actum ſit, longum eſſet commemorare: uerùm

λων τ πραχθέντων διηγήσομαι. πάλαι μὲν ἐνίκησε Κάρης, ὁ ἀφ' Ηρακλέους, Ορθαγόρα παῖς, στεφάνου διαγωνισάμενος· τοῦτον δὲ ἴσα ἐγένετο, Αρέως τι τῶν Αἰγυπτίων, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, πρὸ Ἐπωπέως, ἀλλήλοις συμπεσόντων. παγκρατίῳ δὲ ὁ τέθριππα ἆθλα παρ' αὐτοῖς. τ μὲν τοι βρόμιον, ἐπ' ἴτι μίμνουμαι τίς ἐνίκησε. τοιγαροῦν δὴ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, παραπολὺ ἐκράτει Ομηρος, ἐνίκησε δὲ ὅμως Ησίοδος. τὰ δ' ἆθλα, ἦν ἅπασι φίλτατον, πλακοῦς ἐκ πλοκῶν ταινίων. ἀρτι δὲ τῶν ἀγῶνος συντετελεσμένου, ἀγγέλλουσι οἱ ἐν τῷ χωρίῳ τ ἀστεφῶν λοιπαῖόμενοι, ἀπορρῆξαντες τὰ δεσμὰ, καὶ τ φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν νεῶν· ἤγαθαι δ αὐτῶν Φάλαρίν τε τὸν Ακραγαντῖνον, καὶ Βύσιριν τ Αἰγύπτιον, καὶ Δισκέα τὸν Θρᾷκα, καὶ τὸν Σκείρωνα καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δὲ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ραδάμανθυς, ἐκτάσσει τοὺς ἥρωας ἐπὶ τ ἰόνος. ἦγε

summã ac capita rerũpere stringã. Lucta qdẽ uicit Cerus, qui ab Hercule stabat, et pro corona cũ Vlysse decertabat. Pugilũ æqualis fuit pugna, Arij Aegyptij, qui Corinthi sepultus est, et Epij, q sibi mutuò cõgressi erãt. Nã apud eos Pancratij nullum præmiũ proponitur. Porrò quis cursu uicerit, nõ satis memini. Ex poetis, ut uerè dicã, quanquã lõgè excelleret Homerus, uicit tamẽ Hesiodus. Præmia autem omnibus erat corona ex pauonũ ipẽnis contexta. At iam absoluto certamine nunciatum est, eos qui in impiorũ loco plectẽrẽtur, ruptis uinculis, & superata custodia, in insulã irrumpere: eorum duces esse Phalaridẽ Agrigentinũ, & Busyridem Aegyptium, Diomedem Thracem, & Scironem, & Pityocampten. Vt uerò hæc animaduertit Rhadamanthus, statuit heroes in aciẽ super littus. Ducebat autem exercitũ Theseus

ἤγετο δὲ Θησεὺς τὴ καὶ Α-
χιλλεὺς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώ-
νιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμ
μίξαντες ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκα
σαν ἀεὶ ἄμφω, Αχιλλίως τὰ
πλάσια λατεροβώσαντος. ὑ-
ρίσθησαν δὲ καὶ Σωκράτης,
ὧδε τῷ ἀληθῶ ταχθάς, πολὺ
μᾶλλον, ἢ ὅτι ἦν ὧδε Δηλίῳ
ἐμάχετο πρωτοφῆλων γὰρ τῶν
πολεμίων, ὑπέφυγε, καὶ τὸ
πρόσωπον ἄτρεπτος ἦν. ἐφ'
οἷς καὶ ὕστερον ἀγῶνι αὐτῷ
ἀριστεῖον, λαυρέλαιός τε καὶ μίγας
παράδεισος ἐν τῷ προα-
στέῳ ἔνθα συγκαλῶν τὸς ἑτέ-
ρους, διελέγετο, νικηφορικὴν μ-
μίαν τὴν τόπου προσαγορεύ-
σας. συλλαβὼν δὲ οὖν τὸς γε-
νομένους, καὶ λάσαντος,
οὐδὲν ἀπεκαμψεν ἔτι μᾶλ-
λον διακαθαιρόμενος. ἔγρα
ψε δὲ καὶ ταύτην τὴν μά-
χην Ομηρος, καὶ ἀπιόν-
τι μοι ἔδωκε τὰ βιβλία λομί-
ζειν τῶν ἄλλων ἀπωλόμε-
θα. ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τῆ ποιή-
ματος αὕτη· Νῦν δί μοι ἔνεπε

seus & Achilles, et Aiax Te
lamonius, iam iam ad se re-
uersus. Cōmixti ergo inter se
pugnabāt, uicerūtq; heroes,
Achille uel in primis rē strē-
nuē gerente. Fortiter se ges-
sit et Socrates in dextro cor
nu constitutus, multoq; for-
tius, quàm quū adhuc apud
Deliū pugnaret. Nā ingruē-
tibus hostibus haudquaquā
fugit, sed ullu intrepido cō
stitit. quāobrem præmio do-
natus est, nimirum luculēto
& amplo horto, in quē cōuocatis alijs disserebat: quē locum Necracademiam appellauit. Comprehensos igitur & colligatos eos qui uicti fuerant, remisērūt multo grauius puniēdos. Ea autē pugnam scripsit & Homerus, & mihi abeūti libellos dedit ad nostros homines deferendos. Verùm hos unà cū reliquis postea amisi. Erat poematis initiū ferè in hunc modū: Nūc mihi Musa refer pugnam heroū extinctorū. Μεῦσα μάχλω νικύων ἡρώων.

τότε δ' οὖν λυόμενοι ἑψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπεδεῖπνουν μάλιστα δὴ τότε ἑορτάζοντες, εἰστιῶντό τε ἐπινίκια, καὶ ἐορτὴν μεγίστην ἄγον. μόνος δὲ ταύτην ὁ Μιτέαρχος παρῆγεν, ἀλλ' ἔστιν ὅπῃ καὶ ἐπῃδᾶτο, μυσαττόμενος τὴν λυκοφαγίαν. ἤδη δὲ μεσούντων ἐξ ἀπελυθέντων, περὶ μεσοῦν τὰ τὴν ἑβδόμην, νεώτερα συνίστατο πράγματα. Κίνυρος γάρ, ὁ τῆς Σκινθάρεως παῖς, μέγας τε ἦν, καὶ καλὸς, ἤρα τε πολλὴν ἤδη χρόνον τῆς Ἑλένης, καὶ αὐτὴ δὲ ἐκείνου οὐκ ἀφανῶς ἦν ἐπιμανῶς ἠγαπῶσα τὸν νεανίσκον· πολλάκις γοῦν καὶ διένευεν ἀλλήλοις, ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ προϋπινον, καὶ μόνοι ἐξανεστάμεθα, ἐπλανῶντό τε περὶ τὴν ὕλην, καὶ δὴ καὶ ἐμοῦ καὶ τῆς ἀμυχανίας ἐβουλεύσατο ὁ Κίνυρος, ἀρπάσας τὴν Ἑλένην (ἐδόκει δὲ μὴ πάνυ ταῦτα) οἴχεσθαι ἀπενίνασας ἐς τινα τῶν ἐπιπαμφύλων νήσων, ὕστερον δὲ τὴν Φιλλὼ, ἣ ἐστὶν Τυρίστων. συνωμότας δὲ πάλαι προσελήφθαν ἡμῖν τῶν

Cum igitur fabas coxissent, quemadmodum illis mos est ubi bello rem præclarè gesserint, Epinicia celebrarūt, & festū solenne egerunt. Solus Pythagoras à cōuiuio illo abstinuit, & ieiunus procul desidebat, abominatus fabarum esum. Iam uerò mēsibus sex exactis, septimoq; ad medium deducto, res nouæ ac insperatæ exortæ sunt. Nā Cinyrus Scinthari filius, iā grādis & formosus, Helenā multo iā tēpore deperibat: ipsa autem cōtrà manifestè adolescentē ad insaniāque redamabat. Siquidem in cōuiuio subinde alter alteri annuebat, & præbibebat: soliq; ex cæteris surgētes in sylua deerrabāt. Tādē præamore & impatientia cōsiliū cepit Cinyrus rapiēdi Helenā. Illa uerò hoc probabat, ut cederent, ac in uicinā quāpiā ex insulis proficiscerentur, nimirum in Phello, aut Tyroessam. Ad diderunt & huic cōsilio cōiuratos è meis comitibus

τῶν ἑταίρων τῶν ἡμῶν, τοὺς δρασυτάτους· τῷ μὲν γὰρ πατρὶ οὐκ ἐπῄσθετο τοῦτο ποιοῦντος· ἤδει γὰρ ἂν αὐτὸν κελεύσαντα. ὡς δ' ἐδόκει καιρὸς εἶναι, ἐπιτίθεμεν τοῖς βαρβάροις. καὶ ἐπεὶ νὺξ ἐγένετο, ἐγὼ μὲν ἐπὶ θάλατταν κατέβην· ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ ἡσυχάζων. οἱ δὲ λοιποὶ τοὺς ἄλλους, αἰσθομένους τὸν Ἑλένην, ἅμα ἐπεσπάσαντο. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀναγερόμενος ὁ Μενέλαος, ἐπεὶ ἤσθετο τὸν σὺν αὐτῷ λεχὼ καὶ γυναῖκα, βοᾷ τε ἅμα, καὶ τὸν ἀδελφὸν ἐπικαλεῖται, ἅτε περὶ τὰ βασίλεια τὰ Ῥαδαμάνθυος. ἐμοῦ δὲ ἀκούσαντος, ἅμα οἱ ναυτικοὶ καθορῶμεν τὰς ναῦς, πολὺ ἀπέχουσαν, ἅτε δὴ ἐμβάσας ὁ Ῥαδάμανθυς πρωΐ τινας τῶν ἀρχόντων ἐς ναῦν μετὰ Ἕλενον, ἀσφοδελίνου, παρ' ἡμᾶς διώκειν. οἱ δ' ὑπὸ πρόθυμίας ἐλαύνοντες, περὶ μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτούς, ἤδη ἐς τὸν γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβαίνοντας, πλησίον δὲ Τυρίας,

comitibus tres audaciſſimos. Nã hæc patri non indicauerat: ſciebat enim quòd ab illo acriter increparetur. Itaque cũ ipſis opportunum uiſum eſſet, facinus perpetrãt. Vbi enim nox aduẽnit, (nã tum forte non interera, ſed in cõmunio diſtertebã) illi clàm alijs correpta Helena, maturè ſe proripuerunt. Menelaus autẽ cum circa mediũ noctis excitatus torũ uacuũ ſenſiſſet, protinus clamore ſublato, & fratre ſecũ accepto, ad regiam Rhadamãthi profectus eſt. Porrò illuceſcẽte die aiebãt exploratores nauẽ procul diſtantẽ appare re. Itaq; Rhadamanthus, cũ quinquaginta heroes in nauẽ Aſphodelinam, & ex integro & ſolido ligno cõſtructã collocaſſet, iußit eos perſequerẽtur. At illi cũ magna alacritate remis incũberent, tandem circa meridiem eos deprehen dunt, cum iam in lacteum Oceanum ſubirẽt, haud procul à Tyroeſſa inſula.

παρὰ τοῦτον ὅλον διαβάσα, ηκὶ αὐαλυσάμενοι τῶν σῶν ἁλύσει ῥόδινοι, διατί πλέον. ὁ μὲν οὖν Ελένη ἠδέως πρός τι, ηκὶ ἠσχύνετο, ηκὶ ἐνεκαλύπτετο. τὸς δ' ἀμφὶ τὸν Κίνυραν αὐανέρινας πρότερον Ῥαδάμανθυς, εἰ τινες ἢ ἄλλοι αὐτοῖς συνίσασιν· ὡς ἐλέγετο ἔπειτα, ἐν τῶν ἀδίκων δόσας, ἀπέπεμψεν ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον, μαλάχῃ πρότερον μαστιγωθέντας. ἐψηφίσαντο δὲ ηκὶ ὑμᾶς ἐμπροσθισμοῦ ἐπέμπειν ἐν ᾗ νῆσον, τὸν ἐπιόσαν ἡμέραν μόνον ἐπιμένοντας. ἐνθα δὴ ἐγὼ ἐνιαύ μόν τι, ηκὶ ἐλάμενον, εἶτα ἐμέλλον ἀγαθὰ ἐλπίζειν ἐκ, ὡς ἐς πλανυθήσεσθαι. αὐτοὶ μέν τινες παρεμυθοῦντο λέγοντες, ὡ πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν πρὸς αὐτούς. ἐμοὶ μὲν ὅλα θρόνον τι ἐκ κλισίαν ἐς τὸ πλοῖον παρεβάλοντο, πλησίον τὸς ἀρίστους. ἐγὼ δὲ προσιόντων τῷ Ῥαδαμάνθυϊ, πολλὰ ἐπέτινον ἀπὸν τὰ μέλλοντα, ηκὶ παρεκάλεσά μοι τὸν πλοῦν.

sula. tantum enim aberāt ut elaberētur. Cum igitur nauem rosea catena reuinxissent, reuersi sunt. Helena ita que flebat & erubescebat, operiebaturq;. Verùm Rhadamanthus habita prius cū Cinyro diligenti quæstione, num & alij quipiam cōscij fuissent: postquā ullum fuisse negauit, unctum hominē ex pudēdis, & malua prius benecæsum, in impiorū locū amādauit. Decreuerunt & nos ante præscriptum tēpus ex insula ablegare, data unius proximæ diei mora. Ibi ego grauiter ferre, et lachrymari, utpote qui eiusmodi felicitate relicta rursus erraturus essem. At illi contrà cōsolabantur me, quòd futurū dicerent ut propediem ad se essem rediturus. Iamq; mihi in futurū sedē & locum optimis quibusq; uicinū ostendebāt. Ego uerò accedēs Rhadamāthum, obnixè orabā, ut quæ mihi futura essent, prædiceret, et de nauigatione cete-

πλοῶ. ὁ ἢ ἐφασκεν ἀφίξεσθαι μὲν ἐς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ πρότερον πλανηθέντα, καὶ δυσχερῆ σόμενα. τὸ δὲ χρόνου ἐν ἔτει τῷ ἑπομένῳ προσθή σειν ὠδύνατον, ἀλλὰ δὲ ἡγεῖσθαι πνὺς τὰς πλησίον νήσους (ἰσφαίνοντο δὲ πέντε τὸν ἀριθμὸν, ἡγεῖτο ἄλλα ἔτι πρὸ ἑπτὰ ἐνθένδε) ἐν αὐτας μὲν εἶναι ἐφασκε τὰς τῶν ἀσεβῶν, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ, ἔφη, ὁρᾷς τὸ πολὺ πῦρ ἀναμεμῖχθαι, ἔνθα δὲ ἐκείνη τῶν ὑπερθεν ἡ νῆσος. μετ' αὐτὴν δὲ, ὃ δὴ Καλυψὼς νῆσος, ἀλλ' ὀλίγον σοι φάνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας παρακομίσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ ἐς τὴν μεγάλην ἤπειρον, τὴν ἐναντίαν τῇ ὑφ' ὑμῶν κατοικουμένῃ. ἐνταῦθα δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, ἢ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ἐπιδημήσας, χρόνῳ ποτὲ ἥξεις ἐς τὴν ἑτέραν ἤπειρον. τοσοῦτ' εἰπὼν, ἢ ἐκκομπάσας ἀπὸ τῆς μανδράκης ῥίζαν ἀφεῖλέ μοι ταύτην, κελεύσας ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτην προσεύχεσθαι, παρέσεσθαι δὲ

ne certitorē redderet. Is autē me quidē in patriam redituru reſpōdit, uerūm multis priuſ erroribus & periculis exantlatis. Tēpus autē quo eſſem rediturus, addere noluit, ſed oſtēſis uicinis inſulis, (apparebant autē numero quinq;, & alia ſexta lōgius) hæ, inquit, adiacētes ſunt impiorum, in quibus uides ignis plurimū accēſum. Sexta autem illa ſomniorum eſt ciuitas. Poſt hāc et Calypſus eſt inſula, uerūm nondum tibi adhuc apparet. Vbi uerò has præternauigaueris, tum deuenies in magnā illā continentem, quæ eregionē eſt ei quæ à nobis incolitur. Illic multa paſſus, multaſq; gētes prætergreſſus, & inter Barbaros incultoſq; homines peregrinatus, tandem in alteram terram deuenies. Hæc ubi dixiſſet, euulſam è terra maluæ radicem mihi porrexit, iubens ut hanc adorarem cum in maximis periculis uerſarer. Admonuit autem,

δὲ ἐγὼ δ' ὅτι ἀφικόμην εἰς Ὀλύμπον, γλῶ, μήτε πῦρ μα χαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε ὑσ βόσ μασι ἐδίαν, μήτε παιδὶ ὄντι τὰ ἐπὶ πενταέτηκτα ἔτη πλησιά ζειν· τούτων γὰρ μεμνημένον, ἐλπίδας ἔχειν δὲ ἐς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν οὖν τὰ πρὸς τὸν πλοῦν παρεσκευα σόμην, καὶ ἐπεὶ ἐκαρὸς ἦν, συ νεστώμην αὐτοῖς. τῇ ἐπιού σῃ δ' ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον, τὸν ποιητὴν, ἐδεόμην αὐτῷ ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. τὸ μὲν ἐποίησε, στήλῃ βηρύλ λου λίθου ἀναστήσας, ἐπέγρα ψα πρὸς τῷ λιμένι. τὸ δ' ἐπι γραμμα ἦν τοιόνδε· Λου κιανὸς τάδε πάντα, φίλος μακάρεσσι θεοῖσιν, Εἰδὼς τε, καὶ πάλιν ἐλθὼν φίλον ἐς πα τρίδα γαῖαν. μάνας δ' ἐπέβη σαν τὴν ὑμέραν, δὲ ἐπίουσα ἀνηγόμην, τῶν ἡρώων παρα πεμπόντων. ἔνθα μοι καὶ Ο δυσσεὺς προσελθὼν, λάθρα δ' Πηνελόπης, ἐπίστολὴν ἐπέδω κεν, ὡς Ωγυγίαν τὴν νῆσον, Καλυψοῖ κομίζων. συνέπεμ ψε δέ μοι ὁ Ραδάμανθυς τὸν

autem, si unquam in hãc ter rã incolumis redirem, ignẽ gladio ne foderem, neue lu pinis uescerer, neue puero su pra decẽ & octo annos na to congrederer. quorũ si me mor essem, bene sperarẽ de reditu ad insulam. Ibi demũ quæ ad nauigationem perti nent, parau: cumq; opportu nũ esset, cum illis cibum ce pi. die deinde proxima acce dens Homerum, orabam ut mihi duorũ uersuũ epigram ma cõderet. Quod ubi fecit, colũnæ berylli lapidis erecta iuxta portũ inscripsi. Erat autẽ epigrãma huiusmodi: Lucianus charus diuis hæc cuncta beatis Vidit, & hinc iterũ patrias remeauit ad oras. Manẽs autẽ & diem illam, sequẽti profectscebar, deducentibus heroibus. Hic et Vlysses accedẽs nescietæ Pene lope, mihi literas dat in insu lam Ogygiam ad Calypsõ ferendas. Misit & mecum Rhadamanthus portitorem Nauplium,

πορεύεσθαι Ναύπλιον, ἵν' ἀπαντᾶν βούλοιμεθα εἰς τὰς νήσους, μὴ λάθωμεν ὑμᾶς συλλάβοντες, ἅτε κατ' ἄλλων ἐμπορίαν πλέοντας. ἐπεὶ δὲ τὴν δυσώδη ἀέρα πρεσβύτερον, παρελθόντες μὲν, αὐτίκα ὑμᾶς ὀλίγου τι δεινὴ διεδέξατο, οἷον ἀσφάλτου καὶ θείου καὶ πίσσης, ἅμα καιομένων. καὶ λυπήσασα δὴ πονηρὰ, καὶ ἀφόρητος ὤν, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ἀπαλλαττομένων, καὶ ὁ ἀὴρ ἐφθάρη καὶ ὁμιχλώδης, καὶ καπνῷ ἑαυτὸν ὁρόων πεπλεγμένον. καὶ μέχρι τοῦ καὶ μαστίγων ψόφος ἀκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἡ προσοίχεσθαι· ἡμῖν δ' ἐπίβασις τοιάδε ἦν· λύκῳ μὲν πάσα ἐρημωδέστατα, καὶ ἀπόξηρος, πέτραις καὶ τράχωσι διαβολικαῖς· δίψους δὲ, ὑδὲ ὕδατος ἐνῆν. ἀνθρώπους δὲ ὅμως διὰ τὰς ἐρημίας, πρόϊ μὲν διά τινος ἀκανθώδους, καὶ σκολόπων μεστῆς ἀτραπῷ, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας ἀπειλούσης. ἐλθόντες δ' ὑδὴ ἐπὶ λόφου τινὸς, καὶ τὸ πολιτικὸν πρῶτα

Nauplium, ut si ad insulas appelleremus, nemo nobis manum injiceret, uelut ij qui ad mercatum quempiam alium nauigarēt. Vbi uerò progressi odoratum aerem præterissemus, continuò nos terrimus nescio quis odor excepit, uelut bituminis & sulphuris picis ue, cum simul ardēt. Nidor autē erat grauis, intolerabilisq;, uelut ab exustis hominibus. Erat & aer obscurus et caliginosus, à quo distillabat ros quidā piceus. Quin & uerberū strepitus exaudiebatur, et multorum hominū eiulatus. Ad alias igitur nō applicuimus: illa uerò quā ascēdimus, talis erat. Tota in gyrum præceps est, & exusta, cautibus et saxis aspera. Arbor autē aut aqua ne inerat quidē. Irrepsimus tamen per præcipitia, et per spinosam et aculeis plenam semitam euasimus, transiuimus regionis tetram fœditatem. Procedentes autem ad carceres, et supplicij locū, primum

πρῶτα μὲν τὴν φύσιν τοῦ τόπου ἐθαυμάζομεν. τὸ μὲν γὰρ ἕλαφρον αὐτοῦ, μαχαίρας ηὐλίσθη, διὰ πλατὺ δὲ ποταμοὶ περιέῤῥεον, ὁ μὲν δροσερός, ὁ δὲ αὐτάρκης δὲ αἵματος, ὁ δὲ ὕδατος, ὁ δὲ πυρὸς παῦρον μίγας αὐτός, καὶ ἀπέφαινε, καὶ ἔῤῥει, ὥσπερ ὕδωρ ἐκυμάτου, ὥσπερ θάλασσα. καὶ ἰχθῦς δὲ εἶχε πολλοὺς, τοὺς μὲν λαλοῦς προσοικότας, τοὺς δὲ μικροὺς, αὐθραξὶ πισυμελέσι· ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς λυχνίσκους. ἐσοδος δὲ μία, ἣν αὐτὸς διὰ παύτων· καὶ πυλὶς μὲν ἐφεστήκει, Τίμων ὁ Αθυμάντος. παρελθόντες δὲ ὀλίγον, ἐθεασάμεθα Ναυπλίου ἐκπεπυκνωμένους, ἐκ μὲν πολλοὺς μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας, ὧν ἐνίους καὶ ἐγνωρίζομεν. ἐδεδμένοι δὲ καὶ τὸν Κίνυρον, ἐλαφρῷ ὑποτυφόμενον, ἐκ τῶν ἀναλοίσων ἀπεκτημένον. προσετίθεσαν δὲ οἱ περιεστῶτες καὶ τὰς ἐκάστων βίας, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς πολάζονται. καὶ μεγίστας ἁπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ φονεύσαντες τὸ

primùm quidem loci naturã admirati sumus. Siquidẽ uniuersum solum gladijs & mucronibus efflorebat, circum quod fluuij duo decurrebant, unus cœno, alter uerò sanguine, & itẽ alius intus igne, & quidem ingens & immẽsus. fluebat autem uelut aqua, & instar maris agitabatur. Habebat etiãm & pisces permultos, quorũ aliquot torribus erant similes, nonnulli uerò minusculi carbonibus ignitis, quos Lychniscos uocabãt. Aditus autẽ unus erat, & perquã angustus. Ianitor adstabat Timõ Athenien sis. Ingressi tamen duce Nauplio, uidebamus eos qui supplicio afficiebantur, inter quos reges & priuati erãt plurimi: quorũ etiã nõnullos agnouimus. Videbamus & Cinyrum fumo enecari, & à pudendis pẽdere. Addebãt & ductores singulorum uitas, & causas ob quas supplicio k afficerẽtur. Maxima uerò omniũ pœna

eis

παρὰ τὴν βίβλον, καὶ οἱ μὲν τὰς πύλας συγγεγραφότες, ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους οὖν ἐρῶν ἐγὼ, χρησθεὶς ἔσχον ἐς τὸ πλοῖον ἅπας ἱλαρὰ ἐλπίδας· ὀλίγα γὰρ ἐμαυτῷ ψεύδεσθαι εἰδέναι συνηπιστάμην. ἅσσα δὲ αὖθις ἐγὼ ἐκεῖθεν ἐς τὸν ὕπνον (ὁ γὰρ ἐλθεῖν φέρων τὸν ὕπνον) ἀσπασάμενος ἦν Ναύπλιον, ἀπέπεμψα· καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ὁ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφὴς ἰδεῖν. ἔπασχε δὲ καὶ αὐτὴ τοῖς ὀνείροις ἡ παραπλέουσιν, ὑπεκχώρει γὰρ προσιοῦσιν ἡμῖν, καὶ ὑπέφευγε, καὶ ποππύοντί μοι ὑπέβαινε. καταλαβόντες δέ ποτε αὐτὴν, καὶ ἐσπλεύσαντες τὸν ἐς τὸν Ὕπνον λιμένα πρὸ ἀγορευόμενον, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἔνθα τὰ Ἀλεκτρυόνος ἱερὰ ὄρᾳ, περὶ δείλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν· περιβάντες δ' ἐς τὰς πύλας, πολλὰς ὀνείρους εὗρομεν ἐκλιπόντας, πρῶτον ἔβαλον μὲν περὶ τῆς πόλεως ἐρήμης, ἐπὰ μέν

eis imminebat, qui in uita quippiã mentiti essent, neq; ueritatẽ literis mandassent: inter quos erat Ctesias ille Cnidius, et Herodotus, et alij nõ pauci. Hos ergo cũ uiderẽ, bono animo esse cœpi. nã nullius mẽdacij mihi cõscius eram. Itaq; ad nauẽ mature reuersus (neq; enim tale spectaculũ ferre amplius poterã) salutato Nauplio discessi. Neq; ita multum pòst apparebat nõ procul somniorũ insula, obscura illa, & uix uisu perspicua. Habebat autem & ipsa somnijs aliquid simile. cedebat enim accedẽtibus nobis, & subterfugiebat, ac lõgius se subducebat. Cum ergo tandẽ eã comprehendissemus, et in portũ quẽ Somnus dicitur, delati essemus, prope eburneas portas, ubi ædes est Gallinaceo sacra, sub obscurã uesperã descẽdimus: cũq; in portã progressi fuissem⁹, somnia multa uariaq; uidebam⁹. Verùm de ipsa ciuitate libet ante omnia

commo-

μήλ' ἄλλῳ τινὶ γέγραπται. πε-
ρὶ αὐτῶν, ὃς ἢ μόνῳ ἐπεμε-
νήθη Ὁμήρῳ, ἢ παύν ἀκρι-
βῶς συνέγραψε. λείπω μὲν
πόρρω πάσαν αὐτῶν ὕλη αὐξο-
μένην· τὰ δένδρα δ' ὀγδοήκοντα
μόνα ἐστὶν ὑψηλά, ἢ μανδραγόραι,
ἢ ἐπ' αὐτῶν πολύ τι πλῆθος
συκτρίδιων· τοῦτο γὰρ μόνον
ἐν τῇ νήσῳ γίγνεται ὄρνιον. πο-
ταμὸς ἢ παραρρέει πλησίον,
ὃν' αὐτῶν καλούμενος Νυκ-
τὸς πόρος. ἐκὶ δὲ καὶ δύο πόλεις
ταῖς αὐταῖς τύχαις, ξυνώκισται καὶ ταύ-
ταις, τῇ μὲν Νέγρητος, τῇ δὲ
Πανυχία. ἡ δὲ περίβολος ἡ
πόλεως, ὑψηλός τε καὶ ποικί-
λος, ἰρισὶ τὴν χροιὰν ὁμοιό-
ταις. πύλαι μὲν τοί εἰσιν,
ὡς δύο, καθάπερ Ὁμήρῳ εἴρη
ται, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν,
πρὸς τὸ δὴ βλακεύειν πιθανὸν
ἀποβλέψασαι, ἢ μὲν σιδηραῖ,
ἢ ἢ λοξάμενοι πιπτούσαις, καθ'
ἃς ἐλεύσεσθαι ἀποδημοῦσιν αὐτῶν
οἵ τε φοβεροὶ καὶ φονικοὶ καὶ
ἀπλῶς. δύο ἢ, πρὸς τὸν λιμέ-
να καὶ τὴν θάλατταν· αἱ μὲν
ἐλεφάντιναι, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἐξ-
έμπαι παρόλλυμεν, ἐλεφαντίναι.

cõmemorare, quoniã de eã nemo adhuc conscripsit: solũ autẽ Homerus eius meminit, nõ ita accuratè exactéq; descripsit. Circa hãc undiq; circumiacet sylua. Arbores autem sunt papauera procera, & mandragoræ, in quibus magna uis uespertilionum sedet. Sola enim hæc auis in ea insula nascitur. Flumen autẽ iuxtà præterlabitur, quod ab illis Nyctiporus appellatur. Sũt & iontes duo iuxta portas, quibus & nomẽ est uni quidem Negretus, alteri uerò Pannychia. Ipsa autem ciuitatis mœnia alta sunt, uariaq;, iridis colore simillima. Enimuerò portæ sunt, non duæ, ut uoluit Homerus, sed quatuor. Nã duæ Mollitiei campũ respiciũt, hæc quidẽ ferreæ, illa uerò testa cõstructa, per quas horrẽda et sæua immitiaq; somnia emitti aiebãt. Duæ uerò alteræ ad portũ et mare, ex quib. quædã corneæ erãt, quædã, per quas transiuimus, eburneæ.

Ingressũ

δεξιόντων δ' ὃν τὴν πόλιν, ἐν δεξιᾷ μὲν ὄζει τὸ Νυκτῶον· οἰβυσι γὰρ θεῶν ταύτην μάλιστα, καὶ τὸν Ἀλεκτρυόνα. ἱκάνη δὲ, πλησίον τὸ λιμνίδιον τὸ ἱερὸν ἵδρυται· ἐν ᾧ ἱστιοδρομίαι δὲ τὰ τῶ ὕπνω βασίλεια. οὗτος γὰρ δὴ ἄρχει παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο, καὶ ὑπαρχοντας πεπεδημένους, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογένους, καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ πηγή ἐστιν, ὃν καλοῦσι Καρεωτίν. καὶ πλησίον ναοί δύο, Ἀπάτης καὶ Ἀμηδέας. ἐνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, ᾧ προεστήκει πρόφητεύων Ἀντιφῶν, ὁ τῶν ὀνείρων ὑποκριτὴς, ταύτης πρὸ τὸ ὕπνου λαχὼν δὲ τιμῆς. αὐτῶν μὲν τοι τῶν ὀνείρων, οὔτε φύσις, οὔτε ἰδέα ἑκάστου ἄλλη. εἰ μὲν, μακροί τινες ὦσιν, καὶ καλοί, καὶ ἡδεῖς, οἱ δὲ μικροί, καὶ ἄμορφοι, καὶ οἱ μὲν χρύσοι, ὡς ἐλάχιστοι, οἱ δὲ ταπεινοί τε καὶ ἀτιμότατοι. ὄσοι δ' ἐν αὐτοῖς εἰσὶ πλούτοι τινές, καὶ τοιαῦ-

Ingreſſis autem ciuitatem ad dextram eſt templũ Noctis. Nam illam ex deis in primis colunt, & Gallinaceum, cui iuxta portum ſacellum dedicatum eſt. Ad ſiniſtram uerò Somni regia. Is enim apud eos regnat, duobus à ſe ſatrapis & præfectis conſtitutis, Taraxione Mataeogenis, & Plutocle Phantaſionis filio. In medio autem foro fons eſt quẽ Careotin appellãt; delubra duo adiacent, Impoſturæ ui delicet, & Veritatis: ubi & illorum eſt adytum & oraculum, cui præfectus erat Antipho ille ſomniorum hiſtrio, hunc apud Somnum honorem ſortitus. Somniorum autem neq; natura neq; forma eadem eſt. Nam quædam procera erant & formoſa, ſuauiaq; & quædã uerò breuia & deformia. nonnulla etiam aurea, ut uidebantur: ſordida item & abiecta nonnulla. Erant et inter illa alata aliquot, &

νάδας, καὶ ἄλλοι, καθάπερ ὅτε πομπὴν διασκευάζομεν· οἱ μὲν ἐς βασιλέας, εἴ γε ἐς θεὸς, οἵδε ἐς ἄλλα τοιαῦτα διδυνάσασμένοι. πολλὰς ἂν αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἐωρακότες, οἱ δὲ καὶ προσήισαν, καὶ ἠσπάζοντο, ὡς αὖ καὶ σωτῆρες ὑπάρχοντες. καὶ παραλαβόντες ἡμᾶς, καὶ κατοικομίσαντες, πάντα λαμπρῶς καὶ δεξίως ἐξευσέβησαν τῶν ἄλλων ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ παρασκευάσαντες, καὶ ὑπισχνούμενοι βασιλίας τε ποιήσειν, καὶ σατράπας· ἐνίοι δὲ καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τὰς οἰκίας ἐπιδέκνυον, καὶ αὐδημερὸν ἐπανῆγον. ἡμεῖς μὲν ἐμπρόσθεν ἦμεν, καὶ ἅμα νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, καθεύδοντες σὺν χόμενοι. ἔπειτα δὲ, ἄφνω βροντῆ μεγάλως καταῤῥαγέσης, ἱερόμενοι καὶ αὐαθορύβως, αὐύχθημεν ἐπὶ τὸ ἀναστῆναι. ῥυτέον δ' ἐκεῖθεν, τῇ Ωγυγίᾳ νόσῳ προσχόντες, ἀποβάνομεν. πρότερον δ' ἐγὼ λύσας τὸν ὅπισθεν λῶ, αὐτὸς ἐνέσκοπον τὰ γεγραμμένα.

monstrosa, alia uelut in pompam instructa, nimirũ in Reges, aut Deos, aut aliquid eiusmodi. Quin & ex illis non pauca agnouimus, utpote ea quae olim apud nos uideramus. Quædam etiam nos accedebant, salutabant, uelut familiaria iam & domestica. Quæ cũ nos excepissent, ac sopiuissent, splendidè planè ac elegãter tractauerunt, apparato magnifico alio diuersorio, pollicita reges aut satrapas ex nobis se facturã. Nonnulla & in suam quèque patriam abduxêre, & domesticos ostendêre, rursusq; eadẽ die reduxêre. Diebus ergo triginta, & totidẽ noctibus dormiẽtes comessantesq; apud eas mãsimus. Hinc tonitru cum ingenti fragore repentè edito excitati ac cõsternati, saturi discessimus. Inde post tertiam diẽ in Ogygiã delati descendimus. Hic ego primum resignatis literis, quæ scripta erant

μεῖνα. λῦσ᾽ ὦ τοιάδ᾽ Ὀλυσσεὺς
Καλυψοῖ χαίρειν. ἴδιόν μοι, ὡς
τὰ πρῶτα βλάβεσα παρὰ σοῖ,
τῶν σχολίων καταφανεσάσθω
μέγεθος, ναυαγίᾳ χρεσάμενον,
ἢ μόλις ὑπὸ Λευκοθέας διασωθέντα εἰς τὸν Φαιάκων
χῶρον, ὑφ᾽ ὧν δὴ τῶν οἰκείων
ἀποπεμφθεὶς, κατέλαβον πολ-
λὰς δὴ γυναικὸς μνηστῆρας,
ἐν τοῖς ἐμοῖσιν ξυφῶντας.
ἀποκλίνας δ᾽ ἄπαντας, ὕστε-
ρον ὑπὸ Τηλεγόνου, τ᾽ ἐκ Κίρκης
μοὶ γεγομένου, ἀνῃρέθην. νῦν
τῶν ἐμῶν ἐν τῇ Μακάρων νή-
σῳ, πάνυ μετανοῶν ὅτι τῷ
παταιλωπῶν τῶν πρά σοι δί-
καιαν, ἢ τῶν ὑπὸ σῶ πρέσεως
μέγιστον ἀθασσίων. διὸ δὴ καὶ
σὸ λάβωμαι ἀποδρᾶς, ἀφίξο-
μαι πρὸς σέ. ταῦτα μὲν ἐθέλω
ἐ ἰδιάσαι, ἢ πρὸς ἐμῶν, ὅ-
πως ἐφιλοτέχνημεν. ἐγὼ δ᾽ ἐπεὶ
ἐλθὼν ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης,
σῦρον τὸ σπήλαιον τοιοῦτον, οἷ
ἐν Ὅμηρος εἶπε, ἢ εὖ τῶν τα-
κασιεργάσαν. ὡς δ᾽ ἐπισολὴν ἔλαβε, ἢ ὑπεδέξατο,

rant legebam. Erant autem ferè huiusmodi: VLYSSES CALYPSONI S. Nolim te ignorare, quòd ubi primùm abs te discessissem rate instaurata, postquã naufragiũ feciſſe, & uix à Leucothea in Phæacum regionẽ seruatus fuissẽ, à quib. domũ remissus fui, me multos uxoris procos deprehendisse, qui reb. nostris abutebantur ad uoluptates sucas quos cũ oẽs cõfecissem, tã dẽ ipse à Telegono, quẽ ex Circe susceperã, e medio sublatus sum. Nũc aũt in beatorũ sum insula, uehementer dolens ob relictã, qua apud te usus sum, cõsuetudinẽ, & ablatã abs te mihi immortalitatẽ. Quòd si per occasionẽ licebit, hinc arrepta fuga ad te ueniã. Et hæc quidem quæ per literas significabãtur: de nobis præterea, ut hospitio exciperemur. Ego aũt procedens parũper à mari, inueni antrũ tale quale Homerus describit, ipsamq; lanificio dantẽ operã. Postquam uerò literas accepit, admisitq;,

πρῶτα μὲν ἐπιπολὺ ἰλαίνεσθαι· ἔπειτα δὲ παρακάλει ἡμᾶς ἐπὶ ξυρίαν, καὶ ἀγίαν λαμπρῶς, καὶ πορὶ τὸ Ὀδυσσέως ἐπιδώσειν, καὶ πορὶ δὲ Πηνελόπης, ὁποῖα ἄν τὶς ἴδῃ, καὶ ἐὰ σωφρονοῖη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι πορὶ αὐτῆς ἐνόμισε· καὶ ἡμᾶς τοιαῦτα ἀπεκρινόμεθα, ἀξίως ἐκάστου ἐσπουδάσθαι αὐτοῦ. τότε μὲν οὖν ἀπελθόντες ὠδῆ καθ' ἡσυχίαν, πλησίον δὲ ἱεροῦ ἐκοιμήθημεν, ἕωθεν δὲ ἀναγόμενοι, σφοδρότερον κατιόντος τοῦ πνεύματος. καὶ δὴ χειμασθέντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ πορρωτέρω πλέομεν τοῖς Κολουσυμβοπειρατῶσι. ἄνθρωποι δὲ ἄσημοι ἔτοι ἀγριοι, οἱ τὴν πλησίον νέσων λῃστεύοντες τοὺς πορευομένους. πλοῖα δ' ἔχουσι μικρὰ, κολουσυδινα, τὸ μὲν πρῶτον ξύλον· ἐπειδὰν γὰρ ξηρανθῶσι, κολάσαντες αὐτὰ, καὶ ἐξελόντες τὴν ἐντὸς ὕλην, ἐμπλέουσιν, ἐσθῆτι μὲν τοῖς χρώμενοι καλαμίνοις, αὐτὶ δὲ ἱστοῦ δόρατι, ᾧ φύλλα κολοκύνθης προσλαβόντες ἐν ὑμῖν,

primùm quidē abūdē fleuit, tū nos ad bosphitiū inuitant, splendidēq; excepit, interim de Vlysse multa scisitata, et Penelope cuiusmodi forma esset, num ità casta esset, quemadmodum de ea Vlysses iactauerat. Nos autem ea quibus potissimùm eam delectari coniciebamus, respondimus. Digressi igitur ad nauem prope littus obdormiuimus. Mane autem soluimus, uehementius uento insurgente. Tandem post bidui tempestatem die tertia incidimus in Colocynthopiratas. Homines autem immanes sunt hi, ferique, qui ex uicinis insulis nauigantes infestant. At uerò naues magnas habent cucurbitinas, sex cubitorum longitudine. Nam ubi exaeruerint, excauata una, & medulla illius egesta nauigant. siquidem malis arundineis utuntur, & pro uelo, cucurbitæ folio. Impetu ergo in nos facto, duabus

instructis

ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολλὰς κατέβαλλον· ἐβάλλοντο δὲ αὐτοὶ λίθοις τῷ σπέρματι τῶν κολοκυνθῶν. ἀγχεμάλως δ' ἐπιπολὺ ναυμαχοῦντες, περὶ μεσημβρίαν δὲ δὴ μᾶλλον κατόπιν τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν προσπλέοντας τοὺς Καρυοναύτας πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἐδήλωσαν. ἐπεὶ δὲ γε κἀκεῖνοι ἤδεσθαι αὐτοὺς ἐπόντας, ἧμῶν μὲν ἀλιγώρησαν, φανερῶς δ' ἐπ' ἐκείνους ἐναυμάχουν. ἡμεῖς δ' ἐν τοσούτῳ ἐπαύσαντο τῶν βόλων, ἐφυγομεν, ἀπολιπόντες αὐτοὺς μαχομένους. καὶ ὅλοι ἦσαν περατώσαντες οἱ Καρυοναῦται, ἄτε καὶ πλέονες (πλοίοις γὰρ ἄμφω πληρώσασα) καὶ ἀπὸ ἰσχυροτέρων νεῶν μαχόμενοι· τὰ γὰρ πλοῖα ἦν αὐτοῖς πενθήρεα, πεντωμία· ἐκάστου δὲ μήκη, ὀργυιὰς πεντηκαίδεκα. ἐπὶ δ' ἀπηρύκαμεν αὐτοὺς, ἰώμεθά τινας τῶν ἁλισκομένων,

instructis classibus oppugnabant, & è nostris complures sauciabant, uice lapidum cucurbitarum grana iaculati: ut plurimum enim comminus depugnabant. Circa meridiem uerò à tergo Colocynthopiratarum uidemus adnauigare Caryonautas, erant autem inter se hostes, ut postea declarauerunt. Nam ut eos adesse senserunt, nobis neglectis in eos conuersi, nauibus conflictabantur. At nos interea sublato uelo, illisq; pugnantibus inter se relictis, cepimus fugam. Manifestò autem uidebantur superiores futuri Caryonautæ, utpote qui numerosiores essent. Nam illis classes erãt quinque, pugnabantq; nauibus aliquanto fortioribus. Siquidem naues habebant corticeas, è putamine nucũ per medium secto excauatoq;. Magnitudo autem putaminis cuiusq; in longum decem & octo cubitos protendebatur. Vbi uerò ab his subducti fuimus, eos qui saucij fuerant, curauimus,

ηδὲ τὸ λοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις
ὡς ἐπίπαν ἤμεν, καί τινας ἐ-
πιβουλὰς προσδεχόμενοι, ἀ μά
πω. οὔπω γὰρ δεδύκει ὁ ἥλι-
ος, καὶ ἀπό τινος δρυμοῦ νῆσον
προσήλαυνον ἡμῖν, ὅσον ἑκα-
σίαν ἀνδρες, ἐπὶ δελφίνων με-
γάλων ὀχούμενοι, λαμπαὶ καὶ ἕ-
τοιμοι καὶ οἱ δελφῖνες κοῦφοι ἱφε-
ρον ἀσφαλῶς, καὶ ἀναπεπταμένοις
ἐχρημάτιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐ-
πεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, διαφαί-
νεις οἱ μὲ ἔνδον, οἱ δ' ἔνδον, ἔβαλ
λον ἡμᾶς σπίσιν ξηραῖς, καὶ
ὀφθαλμοῖς καρκίνων. τοξευόν
των δ' ἡμῶν, καὶ ἀκοντιζόνε
των, ἀνίεσαν ἀνίμενοι, ἀλλὰ
βωδίνεις οἱ πολλοὶ αὐτ', πρὸς
τῶν νῆσον κατίφυσαν. περὶ δ' τὸ
μεσονύκτιον, καλλύνε οὔσης,
ἀλάδομεν προσωκάλκοντες ἀλ
κυόνες καλιᾷ παμμεγέθες. τα
λίων τε ἐξικνεῖτο ὦ αὐτῇ τὸ
περίμετρον. ἐπέπλει δ' ἡ ἀλκυ
ών, τὰ ὦα βάλλουσα, ἐ πολὺ
μέσων δὲ καλιᾶς. καὶ δὴ αὐκ-
πέλαζον, μικρᾷ μὲ κατέδυσε,
τῶν νεῶν τῷ ἀνέμῳ ἐ πρῶ-
ῷχετο

& postea in armis ferè fle
timus, semper insidias quas
piam subueniti. neque id
quidem immeritò. Nondum
enim occiderat sol, cum ab
insula quadã deserta circi-
ter uiginti uiri deiphinibus
prægrãdibus insidẽtes nobis
adequitabãt. Erant aũt bi
prædones, quos firmos ac
stabiles ferebãt Delphines,
perinde ac equi subsulãtes,
& hinnientes. Cũ aũt iam
propè adstarent hinc atque
hinc diuisi, nos aridis sepijs,
et crancorũ oculis feriebãt.
Verùm cũ nos sagittaremus
& iacularemur, nõ potue-
runt subsistere, sed magna
parte eorũ saucia, ad insulã
cõfugerũt. Circa mediã ue-
rò noctẽ cũ tranquillũ esset
mare, nõ aduertentes in Al-
cyonis nidũ miræ magnitu-
dinis incidimus. Erat enim
eius circuitus stadiorũ sexa
ginta. Insidebat aũt illi Alcy
on, fouebatq; oua, nido haud
multo maior: quæ cum auo-
aret, parum abfuit quin alarũ uento nauem submergeret.

fuga

ἔχιτο γὰρ φεύγουσα, γοερόν τινα φωνὴν προϊεμένη. ἐπαβάντες ὦν ἡμεῖς, ὁμοῦ πως ἔτι ὀρθρευούσης, ἐθεώμεθα τῶν παλαιῶν, σχεδίᾳ μεγάλῃ προσοικοδομήν, ἐκ δένδρων συμπεφορημένην. ἐνῆσαν δὲ καὶ ᾠὰ πολλὰ τὸν ἀριθμὸν, ἑκάστου κύτους χίδας πωροπληθέστερον. ἤδη μέντοι καὶ νεοττοὶ ἐνδοθεν ἐφαίνοντο, καὶ ἐκέκραγον. περιπλεύσαντες δὲ τὸν ὄρνιν, νεοττὸν ἀπέφερον ἐξεπεπτερωμένον, ἐπὶ σὺν γυπῶν ἀφρέτρου. ἐπεὶ δὲ πλείονας ἀπεσχόμεθα τῶν παλαιῶν, ἴσως τοῖσιν διακοσίοις, τρόπαια ὑμῖν μεγάλα καὶ θαυμάσια ἐπεσημάναντο· ὅτι γὰρ ἐν τῷ πρώτῃ χλοίσκης ἄφνω ἀπεφύετο, καὶ αὐξόμενοι, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνδαρος, φαλακρὸς ἤδη ὤν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ πάντων ἤδη παραδοξότατον· ὁ μὲν ἰχθὺς τὸ νεὼς ἐξέβαλε, καὶ πλάδος ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν. ὁ δὲ παρὸς ἐν σῦκα, καὶ φακοὺς μεγάλους, ὕπτια πίνειροι. τῶν

fuga enim se proripuit, edita tristi quadam & lamentabili uoce. Nos igitur iam die apparente uidemus nidum ingenti naui simile ex arboribus congestum. Ineorant autem & oua, quorũ unumquodq; Cbio dolio erat capacius. Atqui & pulli iam intus conspicicbantur, & crocitabant. Cum igitur unũ ex ouis securibus præcidissemus, pullum implumen uiginti uulturibus ampliorem eduximus. Vbi uerò propè ducentis stadijs à nido digressi fuimus, mira & inusitata prodigia nobis obuenêre. Nam qui in prora erat cbeniscus, subitò alas emisit, & exclamauit. Porrò gubernator Scintharus cum iam caluus esset, capillos produxit, & quod est omnium inusitatißimum, ipse malus nauis germinauit, & ramos propagauit, atque in uertice fructum edidit. Erant autem eius fructus sici, & uuæ permagnæ, necdum satis maturæ.

χῶν ἰλύος, ὡς τὸ ἄκος, ἐ-
ταράχθημεν, μὴ ἀνιχμάλωτα τοῖς
θεοῖς, ἀποτρέψαι τὸ ἀλλόκοτον
τοῦ φαντάσματος. ὅπω δ' πω
πακοσίους σταδίους διηλθόντες,
ἄδενδρον ὕλην μιγίστην, καὶ λά-
σιον, οὐτινων καὶ κυπαρίττων·
καὶ ἡμᾶς μὴ ἀπάσαμενον ὄπτερον
ἔναι τόπον· ἐῶ δὲ ἄβυσ-
σον, ἀρίστοις ἀνδράσι καταφυ-
τόμενον. ἐφαίνετο δὲ τὰ ἀνδρα ὅμως ἀκίνητα, ὀρθὰ, κα-
βάπερ ἐπὶ πλοίοντα. πλοιάσαν
τις δ' ἔν, καὶ τὸ ναῦν κατανοή-
σαντες, ἐν ἀπόρῳ ἐχόμενα, τί
χρὴ δρᾶν· ἔτι γὰρ διὰ τὸ λίνο
δρων πλῆν δυσκατ' ἰδεῖν, πυκνὰ
γὰρ καὶ πρόσεχθε ἦσαν, ὥστ'
ἀνακάμψαι ῥᾴδιον ἦν λόγον. ἐ-
γὼ δ' ἀναλθὼν ἐπὶ τὸ μέγιστον
δένδρον, ἀπεβλεπόμην τὰ ἐπί-
πεδα, ὅπως ἔχοι. καὶ ὁρῶν ἐπὶ
πολλοὺς μὴ νεωτέρους, ὁδὸ δὲ
γε πολλὴ, πλέον ὕλην ὅσον· ἐ-
πειτα δὲ αὖθις ἕτερον Ω-
κεανὸν ἐπανιχόμενον. ἐγὼ
δὲ ἐδόκουν ὁμὸν ἀναδυμένης
τῶν

Hæc posteaquam uidimus, non iniuria turbatt sumus, deos precati ut portento-sam uisionem auerterent. Nondum autem quingentis stadijs proceſſeramus, cum uideremus ſyluam magnam & frondoſam pinis & cu-preſſis. Nos autem arbitra-bamur continentem eſſe, uerùm erat gurges, cui fun-dus nõ erat, arboribus quæ radices non haberent, totus conſitus. Ipſæ tamen arbo-res immobiles ſtabant ac e-rectæ, ac ſi ſupernatarent. Cũ ergo acceſſiſſemus pro-pius, & totam rem animad-uertiſſemus, dubitabamus quid nam fieri conueniret. Nam per arbores nauigare haud facilè erat, quòd den-ſæ ac contiguæ eſſent: nec reuerti facilè uidebatur. Ita que aſcendens in altiſſimam arborem, contẽplabar quo-modo ſe haberent quæ ſe querentur: atq; ſyluam ui-deo ſupra quinquaginta ſtadia aut paulo pauciora porre-ctam, aliumq; uidi Oceanum ſuccedere. Tum ibi uiſum eſt nobis

πλῶν ναῦν ἐπὶ τὰ κύματα τῶν δένδρων (πυκνὰ γὰρ ἦν) καθεῖναι, ἀναβιβάσαι, ἂν δυνατὸν ἦν, ἐπὶ τὴν ἑτέραν θάλατταν, καὶ ἔστιν ἃ ἐποιήσαμεν· ἀναβάντες γὰρ κύκλῳ κάλῳ μεγάλῳ, καὶ ἀνελόντες τὰ ἄκρα τῶν δένδρων, μάλιστα αὖ μεσούμενα, καὶ ἔστιν ὅτε ἐπὶ τῶν πλάδων, πιτάσαντές τι τὰ ἱστία, καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, τῶν αὔρων προσδόντος, ἐπεκυρόμεθα, ἔνθα μοι καὶ τὸ Αντιμάχου ποιητοῦ ἔπος ἐσῆλθεν· τοῖσι γάρ που ναῦται, Τοῖσι δ' ἐλάφρα δὶς πλόον ὀρχομένοισι, διελθόντες δ' ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικόμεθα πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ἐμοίμως κατεβήσαμεν τὴν ναῦν, ἐπλέομεν δὶς πολλαχοῦ καὶ διαγὸς ὕδατος, ἄχρι δὴ ἐπέτυχεν χάσματι μεγάλῳ, ἐν ᾧ ὕδατος διεῤῥωγότος γιγνομένου, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ἑωράμεν ὑπὸ σεισμῶν γιγνόμενα διαχωρήματα, ἐνταῦθα δὴ ἐν ναῦς, καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἔστη, ὥρᾳ ὀλίγον ἐλθοῦσα κατὰ χθόνα.

nobis nauem in arborum frondes, (erant enim denſæ) &, ſi fieri poſſet, in aliud mare tranſferre. quod & fecimus. Nam nauem magno fune colligauimus, ac in arbores conſcendimus, eamq; ægrè in altum eduximus. quam cum ſuperamis demiſiſſemus, explicatis uelis ueſut in mari uento impellente nauigabamus. Hic & mihi Antimachi poetæ uerſus in mentem uenit. Nam & quodam loco ille ait: Iis qui ſyluoſum tentant per cœrula curſum. Superata tamen aliquando ſylua ad aquam deuenimus, ubi demiſſa naui per puram & lympidam aquam nauigabamus, donec ad hiatum quendam magnum qui aqua hinc atque hinc diuiſa contigerat, peruenimus, quemadmodum in terra à terræmotu nonnunquam uoragines fieri uidemus. Nauis autem mox detractis uelis facilè conſtitit, quanquam parum abfuit quin in præceps delaberetur.

ὑποδυσκύψαντες δὲ ὁμῶς, ἰωῤῥωμὴν βάθος, ὅσον σταδίων χιλίων, μάλα φοβερὸν, καὶ παράδοξον· ἑστήκει γὰρ τὸ ὕδωρ, ὥσπερ μεμερισμένον. περιβλέποντες δὲ κατὰ δεξιὰ, ὁρῶμεν πέρρωθεν γέφυραν ἐπεζευγμένην, ὕδατος σωλῆνος τοῦ τὰ πέλαγη, κατὰ τῶν ἰσοπεφυκότων, καὶ τὴν ἑτέρας θαλάττης, ἐς τὴν ἑτέραν διαῤῥέοντος. προσελάσαντες οὖν πρὸς τὴν γέφυραν, κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἀνεβαίνομεν, καὶ κατὰ πολλὴν ἀγωνίαν ἐπεράσαμεν, οὐ πρὶν προσδοκήσαντες τὸ τοῦδε. ἐνταῦθα ὁμᾶς ὑπεδέχετο γῆ λαγὸς τις προσοίκοις, καὶ νῆσος οὐ μεγάλη, δυσπρόσιτος· συνεκέκλειντο γὰρ μόνοι οἱ αὐτόθι ἄνθρωποι ἄγριοι, Βκιφάλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν τὸ Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν. ἀποβάντες δ', προσέμιξαν ὑδροσοΐμοις, καί τισι τῶν ἐπιτυχόντων, εἰ πού τι ἔτι ἐν ἔχομεν, καὶ ὕδωρ εἰ αὐτοῦ πλησίον εὑρεῖν, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἐνεφάνιστο, οὐκ ἐγγὺς εὑρόντες, καὶ ἄλλως οὐδὲν ἐφαίνετο, πλὴν

At nos perſpicientes uidemus uoraginem perquàm horrendam & incredibilem, ad mille ferè ſtadia patêre. Nam aqua uelut utrinque diuiſa ſtabat. Circumſpicientes autem ad dextrã uidemus procul pontem extructum, aqua duo maria iungente, quantum ad ſuperficiem attinet, & ex alio mare in aliud defluente. Incumbentes igitur remis ad illud delati ſumus, ac multo labore præter ſpem traiecimus. Hinc nos ſuſcepit mare placidum ac mite, inſulaq; non magna, ad quam facilis erat acceſſus. Hanc autem incolebant Bucephali, homines feri ac agreſtes, cornutiq;, cuiuſmodi apud nos m Minotaurum fabulantur fuiſſe. Deſcedentes igitur ibamus aquatum, & ſi uſquam fieri poſſet, commeatum comparaturi. iam enim nobis defecerat. Et aquas quidem illic non procul inuenimus, & præterea nihil apparebat, niſi

πλὴν μυκηδμὸς πολὺς οὐ πόρρωθεν ἠκούετο. διόξαντες οὖν ἀγέλην εἶναι βοῶν, κατ' ὀλίγον προχωροῦντες, ἐπίεμεν τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ ἰδόντες ἡμᾶς, ἐλίποντο, καὶ τοὺς μὲν τῶν ἑταίρων λαμβάνουσιν, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς τὴν θάλατταν κατεφύγομεν. ἔνθα μέντοι πάντες ὁπλισάμενοι (οὐ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν ἀτιμωρήτους προϊέναι τοὺς φίλους) ἐπίεμεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀνῃρημένων διαιρουμένοις. φεβόμενοι δὲ ἡμᾶς, ἐλιπόμενοι, καὶ κατέκοψέ γε, ὅσον πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ οὐδὲν ὀπίσω ἀπεστρέφοντο, τοὺς ἀχμαλώτους ἔχοντες. σιτίον μέντοι οὐδὲν εὕρομεν. εἰ μὴ οὖν ἄλλοι παρέντων ἀποσφάττειν τοὺς παραλαμβανόμενους. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐδοκίμαζον· ἀλλὰ δύσας, ἐφύλαττον αὐτούς, ἄχρι δὲ ἀφίκοντο παρὰ τῶν Βουκεφάλων πρέσβεις, ἀναστενάξας ὧδε λύσειε τοὺς συναλγοῦντας.

nisi fortasse quòd mugitus creber non longè exaudiebatur. Arbitrati igitur boũ esse gregem, paululũ procedentes in homines incidimus. At illi ubi nos uiderunt, mox insectati sunt, & tres è comitum numero ceperunt, reliqui uerò ad mare confugimus. Hinc nos unà omnes armis instructi (neque enim socios inultos negligere consilium erat) irruimus in Bucephalos, qui iam interfectorum carnes inter se diuidebant. Terrefactos igitur ad unum persequuti sumus, & circiter quinquaginta interfecimus, captis ex illis duobus uiuis: ac iterum reuersi sumus, captiuos nobiscum trahẽtes. Porrò cõmeatus nihil offendimus: quare nonnulli suadebãt ut captiui iugularẽtur. at mihi nõ probabatur: uerùm uinctos seruaui, donec legati à Bucephalis reperterẽt, redimerẽtq; captiuos.

συνί-

σωίεμεν γὰρ οὐτ' ἀκουόμενα, καὶ γοερόν τι μυκωμένων, ὥσπερ ἱκετευόντων. τὰ λύτρα δὲ ἰῶν τυροὶ πολλοὶ, καὶ ἰχθῦς ξηροὶ, καὶ κρόμμυα, καὶ ἔλαφοι τέτρωρις, ἧς ἑκάστου πόδας ἴχνος δύο μὴ τὸς ὑπεδέχη, οἱ ἢ πρόσω ἵς ἵνα συμπεφύκασιν, ἐπὶ τούτοις ἀποδόντες τὸς σωεκλυμένους, καὶ μίαν ἡμέραν διημέρευσαν, αὖθις ἐβάλομεν. ὕδωρ δ' ἰχθῦς τε ἁμᾶ ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνια παρακίτιτο, καὶ ἄλλα, ὁπόσα γῆς πλησίον ὄντες, σημεῖα προεφαίνετο, μικρὸν ὀλίγου ἢ καὶ αὖθις ὑδαμεῖ, ναυτῷ δόκῳ κατεκλίας χρωμένους. αὐτοὶ γὰρ, καὶ ναῦται, καὶ νῆες ἦσαν. λέξω ἢ τὸ πᾶν τὸ δόκος. ὕπλοι πείμενοι ὧδε τὸ ὕδατος, ὀρθὸν σάντες τὰ αὐλοῖα (μεγάλα ἢ φέρουσιν) ἐξ αὐτὸ ἐδόνεν τὸ πάσαντες, καὶ τῷς χρὸς τὸν πολιῶνας κατέχοντες, ἐμπίπλοντες τὸ αὔρης, ἁπλοῦν. ἄλλοι ἢ μετὰ ἵστος, ἐπὶ φιλλῶν

Intelligebamus autem eos ex nutibus, & tristi quodã mugitu quem edebant uelut supplicantes. Erat autem redemptionis precium, multi casei, & sicci pisces, & cepe cum ceruis quatuor, quorum unicuiq; tres duntaxat essent pedes: duo quidem in parte posteriore: nam qui in anteriore erant, in unum concreuerant. His conditionibus redditis captiuis, unã tantum diem commorati, receßimus. Iam inde nobis pisces apparebant, & aues prætruolabant: & eiusmodi alia quæ terræ uicinæ signa solent esse, occurrebãt. Neq; uerò multo pòst homines uidimus, qui nouo & insolito more arte nautica uterentur. Ipsi enim simul & nautæ & naues erant. Libet autem nauigationis modum indicare. Resupinati super aquam iacebant, erectis in altum pudendis: nam illa grandia ferunt. ex illis linteum extendebant, et manib. pedem tenebant, ac incidente uento nauigabant. Post hos & alij suberibus insidentes,

καὶ βόμβοι, ἰούξαντες δύο διὰ φίνας, ἥλαυνόν τι, καὶ ὑπεῖχον· οἱ δὲ πρῶτοι, ἐπισύροντο τοὺς φιλίους. ὅτοι ὑμᾶς ὅτι ὠδίκησαν, ὅτι ἔφυγον, ἀλλ' ἅλως τυχὸν ἀδίκως τι καὶ ἀφιλοικῶς, τὸ δὲ δεῖν ἐμπίπτειν πλοίοις θαυμάζοντες, καὶ παντοθεν πρόσκοπον ὄντες. ἐπεὶ ἀφικόμεθα εἰς ἄστυ, προσάγουσιν ἡμῖν νῆσον ἐπὶ μεγάλην, καλουμένην δὲ αὐτὴν γυναικῶν, ὡς ἐνομίζομεν, Ἑλλάδα φωνὴν πρεπομένων. προσῆσαν γὰρ, καὶ ἠσπάζοντο, πάνυ ἡμερικῶς κεκοσμημένοι, καὶ καλαὶ πᾶσαι, καὶ νεάνιδες, ποδήρεις τὰς χιτῶνας ὑποσυρόμενοι. ἡ μὲν οὖν νῆσος ἐκαλεῖτο Καβαλοῦσα, ἡ δὲ πόλις αὖτη, Ὑδαμαρδία. λαβοῦσαι δ' ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἑκάστη πρὸς ἑαυτὴν ἀπῆγε, καὶ ξένον ἐποιεῖτο. ἐγὼ δὲ μικρὸν ὑποφὰς (ἐγὼ γὰρ ἔτυχον μακροτερόμενος) ἀκριβέστερόν τι περιβλέπων, ὁρῶ πολλῶν αὖθις θύραν ἀνῳγυῖαν, καὶ πρόδομον κάμινον, καὶ τὸ μὲν βολὼ ἐφάνη, καὶ τὰς ἐπαίρειν συνεκάλει, καὶ

dētes, iuctis duob. delphinis remigabāt equitabātq;, alij præcedentes subera trahebant. Hi nulla nos iniuria affecēre, neq; fugerunt, sed intrepidè & pacatè uehebantur, nauis nostræ figuram admirati, & undiquaq; circumspectantes. Sub uesperā autem appulimus ad insulam non admodum magnam, quæ, ut arbitrabamur, à mulieribus græca lingua loquentibus habitabatur. Nam nos acceſſerunt, & exceperunt, ſalutarūtq; meretricie admodum compta ornataq;, ac formoſæ omnes & iuuēculæ, talares tunicas ſecū trahentes. Inſulæ quidem nomen erat Caballuſa, ciuitatis uerò Hydamardia. Suſceperunt itaque nos mulieres, & ſecū quemque ſingulæ abduxerunt, ac hoſpitem fecerunt. Ego uerò cūctabūdus ſubſtiti. nihil fauſti ominabar: circūſpiciēsq; diligētius, uideo multorū hominū oſſa et caluas paſſim iacēre. Vt aūt clamorē ſuſcitarē, & ſocios cōuocarem, ac ad

καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν ἀπὸ τοῦ κλίματος· προχειρισάμην δ' οὐ τὴν μαλάχην, ἀλλὰ ἀγχόνην αὐτῇ, διαφυγεῖν ἐκ τῶν παρόντων κακῶν. μετ' ὀλίγον δ', ἐξένιζε διακονουμένους, εἶδον τὰ σκέλη ὄνου γυναικὸς, ἀλλ' ὄνου ἁπλᾶς. καὶ δὴ σπασάμενος τὸ ξίφος, συλλαμβάνω τι αὐτῶν, καὶ λύσας, περὶ τῶν ὅλων αὐτὴν ἐρωτῶ. ἡ δὲ, ἔπεισα μὲν, εἶπε δὲ ὅμως, αὐτὰς μὲν εἶναι θαλασσίους γυναῖκας, Ονοσκελείας προσαγορευομένας, φοβοῦ δὲ πεπεῖσθαι τοὺς ξενιζομένους ὑπ' αὐτῶν ἐμεθύσθαι γὰρ, ἔφη, μεθύσαντες αὐτοὺς, συναναπαύσασθαι, κοιμωμένοις ἐπιχειροῦμεν. ἀκούσας δὲ ταῦτα, ἐκείνων μὲν κατέλιπον αὐτοῦ λελυμένους, αὐτὸς δὲ ἀναβὰς ἐπὶ τὸ στέγος, ἐβόων τε, καὶ τοὺς ἑταίρους συνεκάλουν. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, τὰ παύτα ἐμήνυον αὐτοῖς, καὶ τάτε ἄλλα ἐδείκνυον, καὶ ἔγωγε ἔσω πρὸς τὴν ἀδελφὴν, ἐπεὶ ὑπὸ αὐτίκα ὕδωρ ἐγένετο, καὶ ἀφανὴς ἦν, ὅμως ὑπὸ τὸ ξίφος τὸ ἐς ὕδωρ παθοῦσα, παρά.

ac ad arma prosilirem, non placuit: uerùm accepta in manus malua, enixè orabam eam, ut ex præsentibus malis euaderem. ac paulo pòst cum ministraret hospita, uidi non mulieris crura, sed ungulas asini. Ibi mox & eam educto gladio corripio, & uinctam de omnibus interrogo. Illa autem, etsi inuita, fassa est tamen se mulieres esse marinas, quæ Onoscelcæ appellantur, uescíq; peregrinis hospitibus. Vbi enim, inquit, eos iá temulentos reddidimus, illis concumbentes, dormientes inuadimus. Hæc postquam audissem ego, illam quidem uinctam reliqui, uerùm supra tectum ascendi ipse, et uociferabar, comitesq; conuocabam. Qui ubi conuenissent, illis totam rem indicabam, & ossa ostendebã, atq; intrò ad uinctam ducebam. At illa protinus in aquã uersa est, & euanuit.

παρῶμεν τὸ δὶ αἷμα ἐγί-
νετο. ταχὺς ἐν ὕδατι ναῦν κα-
τιβάντες, ἀπεπλεύσαμεν. κὴ
ἐπὶ ἡμέρα ὑπάυγασι, τλίω τι
ὕπερθεν ἀποβλεπόμενοι, ἀνά
βλεμεν ἄνω τῶν αὐτοπίρων τῆ
γῆ· ἡμῶν διανοίαν τοιαύτην.
προσκωπέσαντες ἦμεν, καὶ προ-
σορμίζόμενοι, περὶ τ μελλόν-
των ἐσεσθαι. κὴ τοῖς μὲν ἐδό-
κει νοσφίζεσθαι μόνον, αὖθις ὀπί-
σω ἀναχωρήσαντας· τοῖς δὶ, τὸ μὲν
πλοῖον αὖτ καταλιπεῖν, αὐτὰ
βάντας δ' ἐς τλῶ Μισόγαιαν,
παραβλῶαι τῶν ἐνοικούντων.
ἐν ὅσῳ δὶ ταῦτα ἐλογίζόμεθα,
χειμὼν σφοδρὸς ἐπέπεσεν, κὴ
τὴν ἀγκύραν τὸ σκάφος τῷ
ἀγιαλῷ, διέλυσεν. ἡμᾶς δὶ
μᾶλις ἐξενεξάμενοι, τὰ ὅπλα
ἕκαστος, καὶ δ τι ἄλλο οἷός τι
ἦν, ἁρπασάμενοι. ταῦτα μὲν,
τὰ μέχρι δ ἐτόλμας γῆς σωτη-
ρίαν ἐνεχθέντα μοι ἐν τῇ θαλάττῃ,
καὶ παρὰ τὸν πλοῦν ἐν ταῖς
νήσοις, κὴ ἐν τῷ ἀέρι, κὴ μετὰ
ταῦτα, ἐν τῇ γῇ τα, κὴ ἐπὶ δ
ἤλθομεν, παρὰ τ τοῖς ἥρωσι,
καὶ

ego uerò experiri uolens, gladium in aquâ condidi, illaq; mox sanguis effecta est. Ocyus igitur nauê repe-tentes abnauigauimus. Hinc postquam illuxit dies, con-specta terra, coniecimus eſo se eam quæ nostro orbi op-posita est. Procidentes ita-que, atq; precati, quid esſet futurum diſpiciebamus. Quibusdam autem place-bat ascendere duntaxat, & rursum redire: aliis uerò il-lic relicta naui, ad terræ me-ditullium proficiſci explo-ratum incolas. Interea cum hæc cogitaremus, oborta ue hemens tempestas, nauem littori impactam cõminuit. Nos uerò ægrè enatauimus, armis, & quod quiſq; pote-rat, secum correptis. Hæc autem & huiusmodi fuere, quæ mihi, donec ad alteram terram uenirem, contigêre: nimirum quæ in mari, & inter nauigandum, in inſu-lis, & in aere, & quæ po-

Hera in ceto, & cum ab illo exiſſemus, quæ apud Heroes

&

περὶ τοῖς ἐνύπνοις, περὶ τὰ τέλος τῶν, περὶ τοῦ Βουκεφάλου, περὶ τῶν Ονοσκελίωνος· τὰ δ' ἄλλα ἐπὶ γῆς, ἐν τοῖς ἑξῆς βιβλίοις διηγήσομαι.

& Somnia, postremò quæ apud Bucephalos, & Onoscelem: cætera autem quæ in terra acciderunt, sequentibus libris enarrabo.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a Momo placuit.) Lucianus hic alludere uidetur ad id quod de Momo scripsit Aristoteles de patribus animalium libro 3. eum naturam incusasse, quòd bobus cornua in capite, non in armis potius addiderit, uidelicet quòd uehementius posint ferire. b Tyro.) De ea habes Dialogum, inter Deorum dialogos Neptuni & Enippei: Item in Philopatre. c Galatheæ Nereidi.) Nerei filiæ, quæ dicitur quasi lactis filia Galatea. d Regnare in ea Creticum Rhadamanthum.) Rhadamanthus Lyciæ rex, filius Iouis ex Europa, Minois & Aeaci frater, uir iustissimus. Vide Virg. 6 Aeneidos, & Seruium in eundem. e Homeri uersus.) Nullius opera in tanta celebritate & laude fuerunt apud ueteres, quàm Homeri, ita ut maxima rediret fama ad eos, quos in suis scriptis uel semel nominasset. Eius sunt duo præcipua poemata, Ilias & Odyssea. in hac Vlysses describit errores: in illa uerò bellum Troianum, ac potissimùm Achillis gesta. f Omnes quidem semideos.) ἡμίθεοι, id est, semidei non integri dij, neque homines, sed altero parente diuino, altero humano: aut semidei, ratione uirtutis, qua supra humanam naturam ascendebant proximè ad diuinam: uel, qui in natura humana, uirtute diuina præditi erant. Tertullianus quatuor Gentilium deorum differentias fuisse scripsit: quorum quidam selecti, & maiorum gentium dij uocati sunt: quidam semidei & heroes: quidã medioxumi: & quidã semones. Selectos deos credidit antiquitas eos, quib. maior inesset potestas, & uiginti quatuor excogitauit hisce nominibus: Iuppiter, Saturnus, Ianus, Apollo, Genius, Mercurius, Mars, Vulcanus, Neptunus, Cupido, Orcus qui dicitur Pluto, Liber pater. Duodecim deorum selectarum

ctarum nomina: Iuno, Tellus, Ceres, Lucina, Diana, Minerua, Venus, Vesta, Thetys, Bona dea, Isis, Themis. Semideos uocarunt antiqui uiros probos, & fœminas sanctimonia uitæ spectabiles: ut Aesculapium, Herculé, Romulũ, ex hominibus assumptos in cœlũ. Semones uerò dixerũt, qui à lunari globo ad media aeris regione potés in terrã imperiũ habẽt, & dominiũ in reliquas creaturas: quales fuerũt Vertumnus, Hippo, Priapus. Medioxumos nuncuparunt eos, qui mediocris essent potestatis, & minorũ Gentiũ dij, quorũ numerus planè fuit incognitus. Nam eò superstitionis deducta fuit antiquitas, ut cuilibet numini, elemẽto, herbę, radicibus arbori & fructib. terræ, deũ assignauerit. Syluis & nemoribus quatuor deos attribuerunt: Faunos, Panes, Satyros & Syluanos. g De eo affirmant.) Iupiter in Bis accusato Homerũ uocat cæcũ & præstigiatorẽ. Therſites itidẽ in Mortuorũ dialogis. Martianus lib. 2. de nuptijs, Philogiæ cæcutientẽ Mæonium dixit. Alij adeò pauperem fuisse dicunt, ut nõ esset illi unde sumptus puero à quo duceretur, impẽderet. Fecit nominis eius claritas, ut quõ uiuũ, rebusq; omnib. egentẽ nemo agnouerit, nũc multę Græciæ urbes certatim sibi uendicẽt, adeò ut quib. potissimũ credere debeamus, nõ facilè fuerit discernere. Quod etiam testatur Cic. pro Archia: Homerũ, inquit, Colophonij ciuẽ esse dicunt suũ, Chij suũ uendicant, Salaminij repetũt, Smyrnæi uerò suũ esse cõfirmant. Itaq; delubrũ eius in oppido dedicauerunt. Multi alij præterea pugnant inter se, atq; contendunt. Extat de ea re distichon Græcum apud Gell. lib. 3. cap. 11. h Euphorbi nomine.) Troianus fuit adolescẽs Panthi filius, fratris Hecubæ: teste Homero Iliad. 17. Interfectus à Menelao. Eũ fuisse tẽpore belli Troiani dixit Pythagoras: ut est apud Laertium in Pythagora, & Ouid lib. 15. Metamor. i Pauonũ pennis) In pauonis cauda Iuno Argi oculos posuisse dicitur. Ouid. in fine 1. metamorph. k Maxima uerò omniũ.) Lucianus hic cum in campis Elysijs, diuersa nocentium genera grauissimis pœnis affici, se uidisse referat: acerrimè eos qui in uita mentiti essent, apud illos puniri ait, quorũ Herodotũ Ctesiamq; principes ponit, facetissimè æquo, sed id animo spectasse subiũgens, quippe qui nullius sibi mendacij esset conscius. Idẽ etiam in eo Dialogo, qui φιλοψευδὴς ἢ ἀπιστῶν inscribitur, ueteres Græcos, præcipuéque Herodotũ Ctesiamque

Cnidiũ,atq; his superiores:& Homerũ deniq; etiã scriptis mẽ dacia cõseruasse testatur,nõ modò ut ad eos quib.sua ipsi recitabãt,sed ad posteros quoq;, quasi per manus tradita,pulcherrimis uerbis metrisq; seruata peruenirẽt. Luciani de ijs scriptoribus iudiciũ nõ est improbandũ,cũ & alij Græci complures in eadẽ fuerint sentẽtia:Straboq; acDiodorus Siculus, nõ semel eos nugatos asserit. I E'medio sublatus sim.) Quo modo uerò id factũ sit,Didymus satis succinctè refert:ait enim. οἱ νεώτεροι τὰ περὶ τηλέγονον ἀνέπλασαν, ὅτ' κίρκης ὁ Ὀδυσσεὺς ὢν λοκρὸς κατὰ ζήτησιν τοῦ πατρὸς εἰς ἰθάκην ἐλθὼν ὤφθη ἀγνοούμενος πάντα πρὸς διαχρήσασθαι τρυγόνα κέντρῳ. Recentiores hæc de Telegono Cyrces Vlyssisq; filio dicta cõfinxerunt,qui cum ad quærẽdum patrem in Ithacam esset profectus, eum per ignorantiã turturis esse occidisse existimatur.Vlyssis mortẽ magis explicitè nobis exponit septimus Dictys Cretẽsis de bello Troiano liber,in cuius calce hæc de ea re legimus Vlyssem nempè frequẽtibus augurijs somnijsq; territũ,quòd à filio sibi timeret:propterea q; Telemachũ in Cephaloniæ campos relegasset.Telegonum ex eo,& Cyrcæ genitũ,ab Aeæa insula,ut patrẽ cognosceret,uenisse.qui cũ ab Vlyssis custodibus aditu ad patrẽ prohiberetur,eorũq; nõnullos trucidasset,ab Vlysse ad clamoris nunciũ excitato,lancea petitus, fatũ quidẽ ipse euitauit:hastili aũt cuius summitati marinæ turturis os præfixerat,patrẽ inscius interfecit. m Minotaurũ.) Fuit is Minotaurus ex adulterio Pasiphaes, & Tauri,qui,scriba Minois fuit,genitus,ac propter ignominiã in Labyrintho conclusus à Minoe.Hinc poetæ finxerũt,Minotaurum monstrum quoddam esse,quod ex homine tauroq; natum.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. LEXIPHANES:

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos istos, & affectatores obscuri atq; inusitati sermonis,qui dũ uerbis plerunq; obsoletis,& ab ultima uetustate repetitis,interdũ etiã nouis, & à se cõfictis,omnia obscurãt,& quasi quibusdã tenebris inuoluũt, egregiè eloquẽtes ac docti perhiberi cupiũt:ficto ad hoc exẽplo Lexiphanis cuiusdã.quẽ dialogũ quendã ad imitationẽ(ut ipse quidẽ uideri uult)symposij Platonis cõpositũ,recitãtẽ introduxit,adeò ineptũ atq; ridiculũ,ut propter

uerborum

uerbōrū obſcuritatē, quæ tamē eiuſmodi ſunt, ut uix ab ipſis illis antiquę comœdię ſcriptoribus, ex quib. pleraq; ea deſumpta ſunt, ſi redeāt, intelligi ſatis poſſe uideātur: res quoq; & ipſum argumētū eiuſmodi ſint, ut nō facilē quicquā frigidius excogitari queat. Quo illud nimirū indicare uoluit, affectatores iſtos, dū nō res quas dicāt, ſed uerba ad quæ res accōmodent, quærūt, in utroq; pariter ridiculē ac ſultē ſeſe dare ſolere. Subijcit tamē ad finē parænēſes quaſdā, quibus eundem hūc Lex iphanē, tectā eloquentiæ ac ſtudiorū bonorū rationē edocet: quale quiddā infrà quoq; in Rhetorū didaſcalo facit, ubi duplicē ad eloquentiā cōparandam uiā proponit: alterā aſperam quidē, ſed ueram ac rectam: alteram aūt compēdioſam ac facilē, ſed ad nouū atq; affectatū illud genus, cuius exēplum hic proponit, ducentē. Semper aūt hoc hominū genus apud oēs odio habitū fuit. Quid enim deteſtabilius, quàm id quod omniū præſtantiſſimū à natura accepimus, & quo ſolo à cæteris animantib. differimus, ita corrūpere ac deformare, ut iam neq; effectū amplius ſuū habeat (quē enim moueāt aut doceāt nō intellecta?) neq; ad id adhiberi queat, ad quod ab initio cōparatum eſt? Proinde & olim legimus Auguſtum Cæſarem ob hoc uitiū Mecœnatē & item Caiū nepotē reprehendere ſolitū: & apud Athenæum irridentur cùm alij quidā, tum Dionyſius, qui uirginē μίναιδον, & bouem γοργόταν, & porcum ἴακχον, & alia id genus nouis atq; affectatis uerbis diciſſet. Noſtra quoq; ætate Dialogus Oſcorū atq; Volſcorum ille, indicio eſt quantū ab hoc dicendi genere, doctorū ingenia ſemper abhorruerint. Porrò quod ad uerſionem attinet, equidē ueniam à lectorib. precor audacię huius meæ, qui ſcriptū adeò tenebricoſum, & alicubi (ut uidētur) nō ſatis integrū quoq; uertendū mihi ſumpſerim in tanta ueterū authorū paucitate atq; penuria, ſine quib. pleraq; intelligi hic rectè nō poſſunt. Quod ſanè haud unquā facturus fuiſſem, niſi inſtituti operis, & amici eius cui hanc operā locaui, maiorē quàm famæ rationem habendam putaſſem. Nam illud ingenuè fateor, me non pauca planè adhuc aſſecutum nō eſſe, & pleraq; per coniecturas & modica quædā ueſtigia incedendo, leuiter, & quaſi per quandā tranſennam, ut dicitur magis, aſpexiſſe quàm deprehēdiſſe. Ob quæ etiam ſi reprehēdendus fuero, illud tamē nō omnino cōtemnēdū effeciſſe me puto, quòd p. hoc alijs ac doctorib. quibuſdā anſam inueſtigandi atq; ultrà

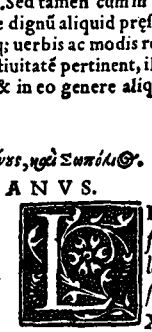
cõtendendi præbuisse uidcor. Neq; uerò illud me latet, quòd hoc argumentum non simplicibus uerbis uertendum atq; tractandum fuerat, & quòd simili aliquo dictionis genere ludendum, & Græcis respondendum erat, propterea quòd hic nihil aliud quàm uerba, & eorum siue antiquitas siue obscuritas spectanda ueniant, rebus ipsis ne tantillũ quidem eos qui hæc latinè legant, iuuantibus. Sed tamen cum in eo genere ipse mihi nihil tribuã, neq; me dignũ aliquid præstare posse uideã, malui equidẽ quibusunq; uerbis ac modis reddere hæc: cætera aũt quæ ad ludũ & festiuitatẽ pertinent, illis relinquere, qui & ingenio plus ualẽt, & in eo genere aliquando periculum fecerunt.

Λυκίνε, Ἐξιφάνες, ἡδὺ Σωπόλιον.

LVCIANVS.

Ἐξιφάνης ὁκαλὸς μὲν τὰ βιβλίων. Λιξ. νὴ Δί᾽, ὦ Λυκῖνε, γράμμα ὄν τι τυτιτόν τῶν ἡμῶν νυχμόν. Λυκ. ἤδη γάρ τι περὶ αὐχμῶν ἡμῖν γράφεις; Λι. ἀ λλὰ, οὐδὲ αὐχμὸν εἶπον. ἀλλ᾽ ὥρα σοι τὸ ἀρτιγραφὲς ἔτω καλεῖν· οὐ δὲ πυξιλίβυτα ἔοικας ἔχειν ὦτα. Λυκῖν. σύγγνωθι μοι ὦ ἑταῖρι· πολὺ γὰρ τοῦ αὐχμοῦ τὸ νυχμὸν μετίχει. ἀλλ᾽

Exiphanes, formosus ille, cum libro scilicet. LEXI. Per Iouem Luciane, scriptum est hornum quoddam meorũ, calidum adhuc. LVCIA. Iam enim quippiã de squalorib. nobis scribis? LEX. Haud equidem. Neq; uerò squalorẽ dixi, sed uenustas quædã est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem uideris aures sordibus oppletas habere. LVC. Ignosce amice: nam multum affinitatis inter se habent calor & squalor.

Sed

ἀλλ' ἀπόμοι, τίς ὁ νῦς τῷ συν γράμματι; Λι. αὐτίσυμπο σιάζω τ Ἀρίστωνος ἰμ αὐτῷ. Λυ. πολλοὶ μὲν οἱ Ἀρίστωνες, σὺ δ', ὅσιμ ἀπὸ τ συμποσίε, τ Πλάτωνά μοι δοκᾶς λέγειμ. Λι. ὀρθῶς ἀὐτύνως· τὸ δ' λιπόμενον, ὡς ἄλλῳ πωτὶ αὐὸν τον ἂν ἐῶ. Λυ. ἐκ ἔμ ὀλίγα μοι αὐτ αὐἀγνωθι τᾶ βιβλίᾳ, ἵνως μὴ πωττάπασιμ ἀπολῇ πείμλω ἢ ἐξιάσεως· νῦν [illegible] γες γάρ τινες ἐσικας οἰνεχρύσεαμ ἐμὶμ ἀπ' αὐτ. Λι. τ μὲν ἄμνια πωδὶ καταβαλε, σὺ δ' ὅτα ἐποιησας τὰ ὦτα, ὕδκ ἄκνι ἀπίγω δ' ὑ ἐπιβύσμα, ὁ κυψελις. Λυ. λέγε θαῤῥῶμ, ὡς ἐμοί γε ὅτι κόψελός τις, ὅτ τι παῤῥαυδμος ἰμ τοῖς ὠσὶ κάθητ. Λι. σκόπει δὴ μετα ξὺ, ἵνως διαπερᾶνομαι, ὦ Λυ κῖνε, τ λόγου, ὡ σύαρχός γε ἰνὶ, καὶ πολλῶ πλὶν συλλογίαν ἀδιαπνόμλητον, καὶ σύμλεξις, ἔτι δὲ σύννυμον.

Sed dic mihi, quod nam argumentum scripti istius est? LEX. Conuiuium in eo uicißim instituo contra Aristonis illud. LVC. Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantū ex sympoſio colligere licet, Platonem uideris mihi dicere. LEX. Rectè sentis: cæterùm quod dicitur, ut facilè cuiuis alteri in explicabile fuißet. LVC. Proinde mihi pauca ipſius libri recita, ut ne omnino expers sim epuli istius. Nectar enim quoddā pocillatorum ex ipso nobis esse uidêre. LEX. Cauillatorem igitur hunc abs te in humum proijce. Ipse uerò auribus factis permeabilibus, auſculta iam: absit autem obturatrix ista Cypſelis. LVC. Dic audacter. Nā mihi quidem nec Cypſelus nec Periander in auribus resident.

LEX. Aduerte itaq; interea quo pacto peragam, Lycine, orationem, an ea principium cōmodū utiq; habeat, ac multū eloquentiæ præ se ferat, stilo haudquaquam trito atq; obuio compoſita, præterea autem & uerbis bonis ornata.

Αν. ἴσως τοιοῦτον ἄνδρα, σὸς γὰρ ὢν, ἀλλ' ἄξιον ποτέ. Λιξ. ἄγε δὴ πάνυ σμικρὸν, ὅσον ἐς καλλιόν τε καὶ λειότερον ἔτι τὸ λειανθὲν πρίσωμεν ἐν Λυκείῳ. νῦν δὲ ὥρα καιρὸς ὀπτᾶσθαι τὸ ὀλισθάνειν, καὶ πρὸς τὸν ἥλιον ὀπτᾶσθαι, καὶ λουσαμένους ἀριστᾶν· καὶ ὥρα γε ἀπίτητία. σὺ δὲ ὦ παῖ, στλεγγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φωσφόρια καὶ ῥύμματα κομιστέον ὅτι τὸ βαλανεῖον, καὶ πτερίλυβρον νομίζων ἔχειν δεῖ χαμαίζε πρὸ τῶν ἐγγυθύρων δύ' ὀβολώ. σὺ δὲ τί ἐκεῖ πράξεις, ὦ Λιξιφάνες; ἥξεις, ἢ ἀπιὼν ἐς ἄστυ; Ἐγὼ, ἔφη, ὦ ἐγὼ, βέλτιον ἀριστῶ· ἐν σὐπόρῳ γὰρ ἔχω, καὶ τὰ ἀμφὶ τῶν ῥάμνων μαλακίζομαι, ἐπ' ἀσφάβεις ἔχουσάς· ὁ γὰρ ἀστραβὴς ἀπόπτης ἀπόσπορχι, μά τοι ἀσκωλιάζων αὐτός. ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ ἐν ἀκμῇ ὦ τῷ ἀγρῷ· κατέλαβον γὰρ τοὺς ἐργάτας λεγυρίζοντας τὸν θερινὸν ᾠδὸν,

LVC. Apparet huiuſcemodi eſſe, præſertim tua cum ſit: ſed incipe tandē. LEX. Proinde cœnabimus poſtea, inquit Callicles. Exin ueſpertinum illud (quod ſolet) in Lycéo obambulabimus. Iam nunc autem tempus eſt ungendi, pro meridiano atque æſtiuo more, & ad ſolis ſplendorem apricandi, ac poſtquam lauerimus, panem eſitandi. Atque adeò abeundum iam eſt. Tu uerò puer ſtrigilem mihi, ac ueſtem pelliceā, linteaq́, & ſaponem, ut mittas in balneum, atq́ abluto riam ut afferas. Habes autem humi iuxta armariolū duos obolos. Sed et tu quid ages Lexiphanes? Venies ne, an amplius hic demoraberis? Tum ego: Iam olim, inquam, lauaturio. Nam et ægrè incedo, & ex ijs quæ circa anum ſunt, malè habeo, mulæ clitellaria uectum uidelicet. Approperabat enim mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Deprehendi enim operarios cantillantes æſtiuam cantionem,

eos

ὧδε ἢ τάφον τῷ ἐμῷ πατρὶ κα-
τασκευάζοντας. σωτυμβω-
ρυχήσας ἤν αὐτοῖς, καὶ τοῖς
ἄλλοις σκάπτουσι τὰ αὔλακα, ἐγὼ τοῖς
βλίγα συγχαροπανύσας, ἵνα μ-
νοι βῆ διαφθῆνα, ἕ τι νεύσω
ἔνικα, ἢ ὅτι παύματα λῶ. εἶ-
δα ἢ, ὡς ἐν πρύει σφοδρῷ γί-
γνεσθ τὰ παύματα. ἐγὼ ἢ τοι
ἐιλλῶν τὰ ἀρώματα, σπάρ-
δά τι εὗρον ἐν αὐτοῖς ψυφο
πότα. καὶ γυπατίδλυσε τι νὰς
ἀνορύξας, ἢ τῶν σκανδίκων
καὶ βρακάνων λαχανοσύλ-
λεκτ & ἔτι ἢ πάχνυς ψειδ-
μένος, (ἔπω ἢ οἱ ἀμῶντες αὐτ
θεσμίαι ἦσαν, ὡς αὐτοπο-
δητὶ βαδίζειν) αὐατιθεὶς ἐ-
πὶ τλὺν ἀτράβλιν, ἐλάρρλω τ
ὄρρον. καὶ νῦν βαδίζω τι ἡδυ
πρῶς, καὶ ἰδίω δαμὰ, καὶ
μαλακπῷ τὸ σῶμα, καὶ δύσο
μαι διαφδῦσαι ἐν τῷ ὕδατι
ἔπ πλᾶστον. χάρω ἢ, μετὰ πά
μᾶλλον ἀπολυόμενος. ἀποῤῥέ-
μαι ἤν ἢ αὐτὸς τ ἀλλα, ὃν
ὑπὸ τ παρὰ τῇ λιθοπώλιδι,

eos nimirum qui patri meo sepulchrum extruebant. Postquam igitur cum illis una fodissem, & cum ijs quoq; qui ripam aggerebat, ipse parumper manum operi admouissem: illos quidem reliqui & frigoris causa, & quia uredo quædam erat. Scis autem quòd in frigore uehementi uredines generentur. Ego uerò obambulans culta agrorum, etiã alia reperi inter ipsa enata. Ac terræ clauis aliquot effossis, Scanarijsq; herbis & Bracanis esui collectis: præterea & hordeo coempto (nondum autem prata floreſcentibus uitibus fragrabant, ut pedibus incedere liberet) sublatus in mulã, attriui summum podicem. Et nunc ex eo ægrè et cum dolore incedo, & sudo frequenter, & corpore langueſco, opus'que habeo quàm plurimùm in aqua pernatare. Iuuat autem post laborem ablui. Proin ipse puerum curriculo ablegabo, quem ueriſimile est aut apud Lecithopolidem,

ὦ πρὸ τῦ γυμνασιώλης μὶ πρόμελέων. καί τοι προσγόρου τὸ αὐτῦ ὄνομα τὰ Σέλγα ἀπαντᾶν. ἀλλ' ἀς μαρὸν ἐτοσὶ αὐτὸς ἐμπολήσας γε, ὡς ὁρᾶς, πυρμάτιωλί τινα, ἢ ἐκπυρφίας, ἢ γάτας, ἢ φύκας, ἢ σίβυν τετονὶ, ἢ λαγάνιον, ἢ βοῦς τὸ πολύπλυχυν ἰγκατον, ἢ φύκτας. ἴθυγε, ὦ Ἀτλικίων, ἔτι μοι ἄβατον ἐποίησας τὸ πολὺ τ' ὁδῖ. ἐγὼ δ', ὦδ' ὃς, σίλλος, ὦ δίσποτα, γεγένημαι, σὶ πρόσθεν, μᾶν παρὰ Ονομαχρίτυ; ὁ μὰ Δί', ἦδ' ὃ' ἐγὼ, ἀλλ' ἀγρόν δι ὠχύμην, ψύτλαο καῖα πάνας. οἶδα δ', ὡς φιλαγρὸς ἆμι. ὑμᾶς δ' ἴσως ὧδέ μι λαπαγᾶν κοτλάβος. ἀλλ' εἰσιὼν, τχῦτά τε νὴ τὰ ἄλλα ὀψώνη, ἢ τῶν παρόδωσον σαυτὸν, ὡς θρυλακίνας μάτλοιτε ὑμῖν. ἐγ ὼ δ' ξυρελοιφήσω ἀπελθὼν, ἢ ὑμᾶς, ἦδ' ὃς, ὁ φίλιπος, ἐγὼ δὲ ἢ Ονόμαρχος, ἢ Ελλάνικος ἐτο-

aut certè apud eum qui saculos distrahit, me expectare. Atqui edictū illi fuerat, ut ad Selga obuiam ueniret. Sed in tẽpore eccum ipsum, adest, mercatus panem collostratum, & alios subcinericios, et cepas uirescentes, & Fucas, & œbum istum, & leporinam, & bouis intestinum illud multiplex et rugosum, & Phocas. Euge ô Atticion, rectè abs te factum, quòd magna itineris peragendi parte me subleuasti. Ego uerò, inquit ille, Sillus propemodum here factum sum, dum te circumspicio. Cæterùm ubi tu heri cœnasti? Nũ apud Onomacritũ? Haudquaq̃ per Iouẽ, inq̃ ego, sed rus ibã, ubi ripæ agerẽ portendi. Scis aũt q̃ studiosus agrorũ sim. Vos autẽ fortasse putabatis Cottabo rum strepitus exercuisse me. Sed ingressus, hæc atque alia suauiter condito, ac mactram emunda, ut Thridacinas nobis pinsatis. Ego autem abiens, in sicco & ad solem ungar. Et nos, inquit Philinus, ego uidelicet & Onomarchus, & Hellanicus hic sequemur.

Nam

σὺ, ἐψόμεθα· καὶ γὰρ ὁ γνώμων σκιάζει μόλις πόλον. ἤδη δῆτα, μὴ ἐν λυχνίῳ ἀπολισθώμεθα, κατέπιεν τὸ παριμάντων, μιτὰ τὸ σύρφακος βόσιν ὠσιζόμενοι. νὴ ὁ Ἑλλάνικος ἐφη· ἐγὼ δὲ νὴ Δι' ὀπισθεν· καὶ γὰρ τὰ κόπρια μοι ἔστιβόλωται, νὴ σκαρδαμυκτῶ θαμὰ, νὴ αἱμοδαπρύω ἀμι. νὴ τὰ ὄμματά μοι φαρμακᾷ, νὴ δάκρυα Ἀσκληπιάδης τινὸς ὀφθαλμοσόφου, ὃς ταράξας, νὴ ἰγχίας μοι φάρμακον, ἐπορυθμίασε ποιήσας τὰς ὀφθαλμίδας, νὴ μυκίτι λυμαίνας ἄνω, μικρὰ διρρὺν βλίπω. τοιαῦτα ἄττα διεξιόντες ἔπαυσε οἱ παρόντες, ἀπήμβλυνε. κἀπειδὴ ἤκομεν ἐς τὸ γυμνάσιον, ἀπεδυόμεθα ἕκαστος, ὁ μὲν τις ἀπροχειρισόμενος. ὁ δὲ φαχλισμῷ καὶ ὀρθοπάλῃ ἐχρῆτο· ὁ δὲ λίπα χρίεσθαι καὶ ἐλυγίζετο, ὁ δὲ αὖ τίβακι τῷ κωρύκῳ, ὁ δὲ μολυβδίναις χρωμένους ἀ-

Nam & gnomon medium iam horologium umbra designat, & periculum est ne in aqua ista impura, & aliorum eluuie coinquinata, lauandum nobis sit à tergo Carimantum inter fecè uulgi, confertis illis undiq; nostrudentibus. Ibi tum Hellanicus: Ego uerò, inquit etiã ægrè intueor, & mihi pupillæ oculorũ quasi quodam atramẽto offuscatæ sunt, et nicto frequẽter, et lachrymas subinde emitto: atq; ipsi mihi oculi medicinã gestiũt, ac opus habeo Aesculapij filio aliquo, medicinæ ocularis probè pito, q miscẽdo atq; infũdẽdo medicamẽtũ aliquod rutilare mihi faciat oculos, et nõ amplius lippitudine laborare, aut humidũ et aquosum uidere. Atq; huiusce modi quædam inter nos uerbis prosecuti, oẽs q tũ aderam⁹ abiuimus. Et postquã uenimus ad gymnasiũ, exuti uestibus, alius quidẽ pancratio, alius aũt luctæ & palæstræ recta exercebatur, alius pinguiter perunctus mẽbra uariè distorquebat, alius iaculo contendebat, alius plũbeos quos-

ράγδιν ἔχων, ἐχρεβόλα. ἅτε συρρεβίντες, ἢ ἀλλήλους κατασυῤῥισάμενοι, ἢ ἐμπάξαντες τῷ γυμνασίῳ, ἐγὼ μὲν ἢ Φιλῖνος, ἐν τῇ θερμῇ νυΐλῳ κατασυῤῥίντες ἐβέμελῶμεν λοιπόν, ὃ ψυχροβαφὶς κάρα δὴ φινίσαντες, παρίνιον ὑποβρύχιοι θυμασίως. αὐασρίψαντες ἢ κόβδε, ἄλλοσι ἄλλα ἐρῶμεν. ἐγὼ μὲν ὑποδησάμενος, ἐβυόμην τὸν κεφαλὸν τῷ ὕδατι ἢ ξύστρα· ἢ γὰρ ἐκπίον, ἀλλὰ σκαφίον ἐκπαρόμην, ὡς ἂν ὁ πρὸ πολλοῦ τὴν κόννον, ἢ τὸν πορφάλιον ἀποκομμικός. ἄλλος ἐτρῶγε βράγα, ὁ ἢ ἔμει τὴν σιν· ὁ ἢ ἀραιὰς ποιῶν τὰς ῥαφαίδας, ἐμυζίλατο τὴν ἰχθυρῷ ζωμῷ. ἄλλος ἤδιε φακλίας, ὁ ἢ ἐρέφρα τὴν κεφαλῆν. κἀπαδὴ καιρὸς ἦν, ἵνα ἀγκῶνες ἐκλιπνέμεθα, ἵνα μὴ ἢ ὀκλαδίαι ἡδὺ ἀσκάσειαν. τὸ μὲν δὴ λιπνὸν ἦν ἀπὸ συμφορῶν. dã lapides obnixè atq; ubratim tenens manu iaciebat. Deinde ubimutuò exercuissemus nos, atq; alter alterũ posteriorgassemus, gymnasioq; satis illusissemus: ego quidẽ & Philinus postquã in labro calido abluisse mus nos, abiuimus. Reliqui uerò, ubi caput frigidatinctum, Delphinũ more immersissent, mirabili quodã modo inter aquas iuxtà adnatabant. Reuersi aũt iterum, diuersis locis diuersa agitabamus. Ego quidẽ subligatis crepidis, caput fricabam dentato strigile. Non enim in Cepij, sed in Scaphij modum tonsus eram, ut qui nõ multo antè mentum ac uerticẽ detondissem. Alius aũt calida glutiebat, alius uentrem reiectabat, alius raphanis in tenues partes concisis absorbebat salsus ac pisculentas illus offellas, alius agrestes oliuas commanducabat, alius etiam hordeum ingurgitabat. Atque ubi iam tempus erat, in cubitos inclinati cœnabamus. Positæ autem erant & sella & grabatula quædã. Proin cœna quidem collaticia erat

Apparat

παρεσκευάσατο ὑ πολλὰ καὶ ποικίλα, λιχνεία ὄντα, καὶ σχιστὰ δόρ, καὶ ὑβριάδα, καὶ τοκάδος ὑός, τὸ ἐμβρυοδόλιχον ἔντερον, καὶ λαβὲ ἐκ ταγήνου, καὶ μυττωτὸς, καὶ ἀβυρτάκιν, καὶ τοιχῶν τά τινες κρυπτάδια, καὶ θρυμματίδες, καὶ θρία, καὶ μυλλοτόττα. τῶν δὲ ὑποβρυχίων τὰ σιλάχια πολλὰ, καὶ ὅσα ἐγκράτεια τὸ λάρμα, καὶ τευθὶς πόντιαι τῶν ἐκ Σαρωγάνου, καὶ κυπαίδες, καὶ ἐχῖνες σώφρονες, καὶ ἀλικρυόων ὄλα ἀπρὶξ, καὶ ἰχθὺς ὧν πα φάσιν. καὶ ὄϊν ὑ ὅλον ἐπονᾶν ἔμελλεν, καὶ βοὸς λαπαγνὰ μονῶ κυλλόν. αὗτοι μὲν τοι ὄρνιθα σιφάκαι, ἀ φασῆλοι, καὶ ἄλλοι τυμβίοι, ὑποφόμβοι δὲ ὀρτυγες, καὶ λάχανα, τάτε ὑπόγεια, καὶ τὰ ὑπερφυῆ. οἶνο ὑ ὧν ἀ γίγνων, ἀλλὰ τῶν ἀπὸ βύσσης, ὄλα μὲν

Apparata aũt erãt multa, & uaria, bifida uidelicet suilla, et laterũ pulpamẽta, & suminis quædã, & suis nuper enixæ inteſtinũ illud quo fœtus recipit, et hepar eſartagine, et alliatũ, et Abyrtace, & ſimilia quædã cõdimẽta opipara, deinde et Thrymmatides, et frictillæ ficulnis foliis inuolutæ, & ex melle dulciaria. Exnata tilib. aũt & marinis cartilaginea multa, & quæcũq; oſtraceis teguntur, & offæ ponticæ, eorũ quæ ſportulis ſiue naßis excipiuntur, & anguillæ copaides, & gallina altilis, & gallus qui canere deſijt. Etiã piſcis erat paraſitus, & ouẽ totam in furno aſſatã babebamus, bouisq; iam grandioris atq; æuo cõfecti pernã anteriorẽ. At uerò panes aderãt ſiliginei, non mali, & alij no

uilunares, poſt feſtum ceu præterito uadimonio dilati, & holera tum ſubterranea, tum in altum excreſcentia. Vinũ autem erat, non uetus, ſed exijs quæ in utribus offeruntur, quod iam muſtum quidem deſierat eſſe,

nondum

μὴ ἀγλουκὺς, ἀπιπᾷ δὲ ἐτι. ποτήρια δὲ ἐπιτο παντοῖα ἐπὶ τῆς Δελφινίδος βαπίσης, ὁ κρυπτομίτωρ, ἢ βύθλης μεγαλοργὸς, σύλαβὸν ἔχων τὸν πόρπον, καὶ βομβυλιὸς, καὶ λειροκύτιλον· καὶ γηγενῆ πολλὰ, οἷα Θυρικλῆς, ὤπλα δύρηχαλῆ τι, καὶ ἄλλα σύτομα, τὰ μὲν Φωκαΐδα, τὰ δὲ Κνιδίδος· πάντα μεδ' ὧν μορφόρητα, καὶ ὑμενόγραμμα, κυμβία δὲ ἰῶν, καὶ φιαλίδια, ἢ ποτήρια γραμματικά, ὥστε μὴ σοὶ τὸ κυλίκιον. ὁ μὲν τοι ἐπιολίβης ὑπόρπαφαλάζων, ὃν νιφαλὼ ἡμῖν ἐπὶ βρεπίδος αὔθρακας. ἐπίνομεν ἤδη δὲ ἢ ἄλλο ἀκροθώρακον ὕμιν, ἢ ἐπ' ἐχεμύθια κακχαρίζει. καὶ ἐσπύλισέ τις ἡμῖν τὸν πολοπτύπον καὶ ῥιγωνίσκιον, μετὰ δὲ, ὁ μὲν τις ἐδὴ τῶν κατύλλαφ, αὐχρὸς ἐχόμενος, ἐπόρρημα ἰδὼν, ὁ δὲ λευίνδα ἐπαμ-

nondum tamen ad plenum coctum erat. Pocula uerò posita erãt omnis generis in Delphinide mẽsa, putacrater ille occultator frõtis, & clauatus, Mentoreũ opus, habens ansam prehensu facilem, & Bombylium, & Dirocypelum, & fictilia multa, qualia Thericles coquebat, multicapaciáq; atque aliæ lati oris, quorum quædam ex Phocæa, alia uerò è Gnido aduecta fuerunt. Omnia uerò tenuia, fragiliaq;, ac teneras testas habentia. Erant autem ibi & cymbia, & paruæ phialæ quædã, & pocula quædã grammatica, ita ut plenum esset abacus. At uerò lebes furnarius ebullies, in caput nobis euerit carbones. Bibimus autem continuis hauſtibus, & iam inebriati eramus, atq; exinde ungebamur cancharide, & introduxit nobis quispiam podoſtypam, & trigonistriam, atque exinde alius quidam in tabulatum assultans, irrumpendi locum quærebat, alius autem crepitu ac plausu digitorum ludebat,

alius

ἔχρ· ἄλλ· ἐρρίπτουτο σὼ γέλωτι τῶν σοφῶν. κὴ ἐν τούτῳ ἀναμιμνήσκει, εἰσιοῦμασαν ἡμῖν αὐτιπάγγελτοι, Μεγαλώνυμός τις ὁ δικολόφυς, καὶ Χαιρίας ὁ χρυσοτύπτων, ὁ κατὰ νότα πεικίλος, κὴ ὁ Ωκάτακτος Εὔδημ· . κἀγὼ ἠρόμην αὐτοὺς, τί παθόντες, ἢ ἔτι ἔστιν. ὁ μὲν ἔν Χαιρίας, ἐγὼ ἔφ' ὅς, λάβρόν τινα ἐπρότυπ, κὴ ἀναβίβασας τῇ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ, κὴ διὰ τοῦτο ὑμῖν ὑπεδέησ· ἀφίγμαι· ἐγὼ δ', ἦ δ' ὅς ὁ Μεγαλώνυμ·, πρὸ ἄλλα ἔχων· νῦν μὲν γὰρ ἄσχολ· ὑμῖν ἐστιν, καὶ ἄλυσ·. ὡς ἂν δ' ἐχυλωτίσας ὕστερ, ὅτι ῥαιμιῶμεν ἔχον, ὅτι ἡμῖν ῥᾴστ' ἀναβαλέσθαι. πυθόμενον δὲ, ὅτι ὁ τραπεζὸς ὑπὸς ὄξι, λαβὼν ἔχουσα ἱμάτια, σὺν ῥιπὶ καὶ ἀφόρητα ὑποδήματα, ἀπῆρουσα ἱματίῳ. ἀτ'

alius porrò cum risu lumbos lasciuiter agitabat. Atq; interea ubi iam lauissemus, comessantes ad nos introrsus irruperunt ultrò, non accersiti, Megalonymus, causarũ ac litium sectator ille, & Chærea aurifex, is qui tergum uariegatum habet, & Eudemus Ocataxis. Ego uerò interrogabam eos, quidnam accidisset eis cur tam serò uenirent? Chærea igitur: Segmentum quoddam, inquit, & inaures & pedicas filiæ meæ apparabam, & ob hoc ad repotia uobis ueni. At ego, inquit Megalonymus, alijs rebus occupatus fui. Dies enim fuit haudquaquam iudicialis, ut scitis, & nefastus: proinde, utpote silentio in foro existente, neq; perorare licuit, neque per diem dicendo, aquam & clepsydram dispensare. Cum audissem autem quòd Imperator conspiciendum sese præberet, acceptis uestibus inusitatis, & bono stamine textis, sublegatisq; calceis antea non gestatis, proripui meipsum forasz atque

ἔτ' σὺδὺς ἐντυγχάνω Δαδούχῳ τινὶ καὶ Ἱεροφάντῃ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀρρητοποιοῖς, Δενίαν ἀνέρευσιν ἔγκλιν ὑπὸ τὸν ἀρχὸν ἐγκλημα ἐπάγοντας, ὅτι ὠνόμαζεν αὐτὸς, καὶ ταῦτα οὐκ ἀλλὰς, ὅτι ὀξ οὐπερ ὡσιώθησαν, ἀνώνυμοι τε εἰσι, καὶ οὐκ ἔτι ὀνομασοὶ, ὡς ἂν ἱερώνυμοι ὕδη γιγνομένοι. ἐν οἴδα, ἵν' ἐγὼ, ὃν λέγως, νὺν Δενίκεν, ἐκάλει δ' οὖν μι τοῦνομα. ἔστιν, ὃδ' ὃς, ἐν τοῖς σκιαφάσεις ἐγκαψιλίδαλ& ἀνδρωπ&, τῶν κὸτολυκύδων, καὶ τὸ αὐτοκα βλάλων, ἀεὶ κουρῶν, ἐνδρομίδας ὑποδούμεν&, ἢ βαυκίδας, ἀμφιμάσχαλον ἔχων. τί εἰῶ, ἵν' ἐγὼ, ἔδωκε ἀμηγέπων ἀλλὰ, ἢ λαξ, πατήσας ὤχετο: καὶ μὲν ἐκάνός γε, ὃδ' ὃς, ἑτέως ὠλεύμενος&, ὕδη ἐμπαλὸς ἔστιν. ὁ γὰρ πρατηγὸς, καί τοι ἀτιμαγελεῖσι καρπώδεσμά τε αὐτῷ πρίδεις ἢ πρίδιμα

atque exinde statim incidi in Daduchũ & Hierophantem, ac cæteros arcanis ac turpibus operantes, qui Diniam obtorto collo ad magistratum rapiebant, reum facientes, quòd ipsos nominaßet, idq; cum sciret quòd ex eo tempore quando initiati fuissent, & sine nomine forent, & innominabiles, utpote sacrinomines iã facti. At nescio, inquã, quênam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Est, inquit, in tabernis aleatorijs homo perditus, ex egenis a ac uilibus istis, semper comatus ac squalidus, endromidum aut baucidarum calceamento subligatus, ac uestę manicata indutus. Quid igitur, inquam, dedit ne pœnas aliquo modo? an calcibus insultans aufugit? At uerò ille, inquit Megalonymus, qui antea inter tibias & cantores perstrepebat, iam immobilis ac taciturnus est. Nam imperator segregatum, & à reliquo grege seorsim amotum, circumdatis illi manicis, & intento uin-

ορ᾽ ὑπ᾽ ποδαπάκαις ἢ ποδοστρόβοις ἐπίσχοῃ ἔναι, ὥστε ὑπ᾽ ὀσμαῖς ὧν τὴν βυλλί τι ὁ κακοδαίμων, τὸ τ᾽ ἄλγος, ἢ πορδαλίας ὠ, ἢ χρήματα αὐτὴν ψυχαγωγόναι ἤθελεν ἐμοί ἢ, ὃ δ᾽ ὃς ὁ Εὔδημος, τὸ τὸ ἀπρονοήτως μετρεάλαβο Δαμασίας, ὁ πάλαι μὲν ἀθλητὴς ἢ πολυνίκης, νυνὶ ἢ ἤδη τὸ γήρως ἔχων ὅλος ὢν, οἶδα τ᾽ χαλεπῶν τ᾽ ἐπιτήδειον ἢ ἀεί, ἃ, ἢ ἐς μὲν πύλας, τὰ ἢ σῶμα, διετέλεσα, ὃς οἰκιῶν μὲ ἐμελλε τάμεσθον ἀεὶ φύσεως τῶν θυγατέρα, ἢ ἤδη ἀπάλλαγεν αὐτῶν, ἔτε μεμφόμενός τι κακὸν ἐμποιῶν, ἀλλ᾽ οἷς τῶν ἱερῶν· ὁ γὰρ ἐμὲ αὐτ᾽, ὁ Δίων, ἐν εἶδ᾽ ὑφ᾽ ὅτῳ λυπηθείς, μᾶλλον ἢ θυγχθῆς σχισθείς, ἀσπῦξεν ἀπόλωλεν· ἢ δ᾽ ὅτι, ἀπολώλ ἀῦ, ὁ μὴ ἐγὼ ἐπίσας, ἀπαγχόνισά τ᾽ ἀπλᾶξ παραπαίθμενος, ὅπνόσαν τ᾽ αὐθρωπον, βαυκαλῶν τ᾽ διακινδανίζων,

to uinculo collari, in pedicis ac tibialibus tormẽtis degere hominẽ fecit. Quare in uinculis existẽs, pedebat nõ nihil miser ille præ timore, et crepabũdus erat, pecuniamq; pro redimẽda uitadore uolebat. At me, inqt Eudemus, summo diluculo accersiri ad se fecit Damasias, is qui olim quidem athleta fuit, multasq; victorias retulit, nũc autem præ senectute iam à certaminibus abstinet. Nosti aream statuam in foro positam. Ac alia quidem picando, alia inflammando peregi. Domũ enim deducturus boni die fuerat filiã suã ad nouũ maritũ, iamq; adeò exornabat illã: cum interea anxium quoddam malum interueniens, diremit festum. Nã filius ipsius Dionis scio qua causa mœrore affectus, imò deorũ odio aliquo agitatus, ἔτραγύλαρατ se ipsum. Ac satis scitote, periisset ille, nisi ego superueniens ablaqueassem ipsum, & à resti soluissem, diu geniculatim assidens, & compungens hominem, huc illuc seu infantem in cunis uersans, & undequaq; exporans

ac ten-

μή πῃ ἔτι σωιχὴς ἔκ τῶν φάρυγγα. τὸ δὲ μάλιστα ὀνῆσαι ἐκεῖνο λῶ, ὅτι ἀμφοτέρας καθαρὰν αὐτῇ τὰ ἄκρα, διαπίσσα. μῶν ἐκεῖνον λῶ δ' ἐγὼ, φὴς Δίωνα, ἢ καθαπύγωνα ἢ λαπροσχίαν, ἢ μύρτωνα, ἢ σχινοβώκαλον νεανίσκον, αὐαφλῶντα ἢ βλιμάζοντα, λῶ τι νὰ πιώδη ἢ ψόδωνα ἀΐδηταί, μὴν ἐῶν ἐκεῖνός γε ἢ κίναιδος; ἀλλά τοι γε τῶν θεῶν, ὦ Εὔδημος θαυμάσας. Ἀρτεμις γάρ ὄζυν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, σκοπάδειον ὄργον, ταύτῃ προσπεσόντες, ὅ τε Δαμάσιος, ἢ ἐγωὶ αὐτῇ, περισβύσιος ὕδη, καὶ τῶν κιφαλλῶν πολιὰς ἀπειβῶσ, ἱκέτευον ἐλεῆσαι σφᾶς. ἡ δ' αὐτίκα ἐπένευσεν, ἢ σῶς λῶ, ἢ νεῶ θεὸ δῶρον μᾶλλον δ' πορφανῶσε Ἀρτεμίδωρον ἔχουσι τ' νεανίσκον. αὐτὴ σχὼν ὅμ αὐτῇ τάττε ἄλλα, καὶ βέλη καὶ τόξα, ὅτι χαίρει τούτοις τοξότις ὢν, καὶ ἐνυβάλ& καὶ τυλίμαχ&, ὁ Ἀρ-

ac tentãs sicubi concretũ ad huc guttur haberet. Quod aũt potißimum profuit, illud erat, q̃ Iambabus mãib. cõprehendẽs illius latera ui cõpreßi. Tũ ego: Tũ illã, inquam, Dionã dicis, cinædũ, & scrotum propendens habentem, mulierosum, & lentiscum subinde rodentem, adolescentem mastrupantem, & obscœna tractantem, si quem probè mutoniatum senserit, ipsum admittentem? At ille, certè etiam delicatus & gulosus: At deam, inquit Eudemus, admiratus. Diana enim in psis est in media aula posita Scopadeum opus. Ad hãc procidentes & Damasias, & uxor eius uetula iam, et capite admodum cano, supplicabant ei ut misereretur sui. Illa autẽ statim annuit. Et nunc Theodorum, seu potius Artemidorum adolescẽtem hũc habẽt. Cõsecrarũt autẽ illi cùm alia quædam, tum sagittas & arcus, quoniã his delectatur. Sagittaria. n. et iaculatrix & bellatrix

Diana

ἡ Ἀρτεμις. πίνομεν οὖν, ἦ δ' ὅς, ὁ Μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λέγουσιν τοῦτο παρεβαλόντο τοῦ ἥκειν, ὑμῖν παμίσων, καὶ τυρῶ βυφαλίδας, καὶ ἐλαίας χαμαικιτίς, φυλάττω δ' αὐτὰς ἐν σφραγῖσι θρυαλλιδάτοις, καὶ ἄλλας ἐλαίας τοιούτους, καὶ πόλινα τοιαῦτα ποτήρια, ἐξενήνεγκα, ἵνα πυλάκωτα, ὡς ἐξ αὐτοῦ πίνοιμεν, καὶ πλακοῦντα ἐξ ἐντέρων κρεῶν λάθρα τῶν παιδίων· σὺ δ' ὦ παῖ πλέον μοι τοῦ ὕδατος ἔγχει, ὡς μὴ παραβαρῶ ἀρξάμενος, κἄπειτά σοι τὸν παιδοβοσκὸν καλῶ ὧδε σιδηρᾶ γάρ, ὡς ὀδυνῶμαι, καὶ διάπυον ἔχω τῶν πόδων. μετὰ τοῦτο, σιωπηλὰ σιωπῶν, οἷα καὶ ἀπὸ ἀθάμβου· ἐγὼ γὰρ ἄκαιρον δή πού τινα ἐνεῖναι φόβον. ἐπαινῶ ἔτι, φάσκων ἐγὼ καὶ γὰρ, ὅτιπερ ὄφελος ὀλίγον δὲ Ἀτλικήσιος ἄκρου. εὖ λέγεις, ἦ δ' ὅς, ὁ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ

Diana est. Bibimus igitur inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc uini uetustioris uenio uobis afferens, & recentis caſei maſſas, & oliuas humi collectas. Cuſtodio autem ipſas ſub ſigillis carioſiſſimis, & oliuas alias natatiles, & lutea hæc pocula, ac uti teſtacea ac deſtillantia, ut ex ipſis bibamus, præterea & placentam ex inteſtinis cõcinnatam, & quibuſdam quaſi Crobylis intextã. Tu uero puer plus aquæ infunde mihi, ne capite grauari incipiam, & exinde ob id mangonẽ ſeu caſtigatorem contra te accerſam. Scitis enim quàm grauiter concitari ſoleam dolore, & caput habeo denſum, nec facile uaporibus perutum. Poſt potum autem nugabimur mutuò, qualia & quæ conſueuimus. Non enim intempeſtiuum ſcilicet hoc, temulenter agere. Tum ego: Laudo, inquam, iſt huc. Emolumentum enim quodcunq; etiam ſumus Atticæ proprietatis haud poſtremum. Rectè dicis, inquit Callicles.

τὸ γὰρ ὄψον χαλᾷν ἀλλήλοις συγχύσεως, ἀπλοϊστίαν γίγνεσθαι. ἐγὼ δ', ἦ δ' ὅς, ὁ Εὔδημε, κρύος γὰρ δεῖν, ἤδη με καὶ σὺν ροτρῷ ὑποφυσῶντα βοιμι· καὶ γὰρ χειμοθνὴς εἰμι, καὶ χλιαυδὲς, ἥδιον ἀπόσιμι τῶν χειροσίφων τούτων, τὸ τι καὶ λέγω, καὶ δὴ βαρβιτῳδὸς τι καὶ ταῦτα ἐφαδε ὦ Εὔδημε, ἐμοὶ δ' ἐγὼ; ἀλυγίαν ἡμῖν ἐμβατάτης, ὡς ἀσόμενος ἔσοι, καὶ ἀφιγλωττισμένος. ἐμοὶ δὲ ἡ γλῶττά τι ἔδιλογᾷ, καὶ δὶὺ αὐσγόμενμ γε, ὡς ἀρχαιολογήσων ὑμῖν, τὴ λατανίζων ἀπὸ γλώττης ἅπαντας. ἀλλὰ σὺ τὸ ἔμοιον ἀργάσω μι, ὥσωρ εἴ τις ἀλιάδα τριάρμενον, ἐμ εὐρίῳ πλώσαν, ἐμπεπνσμα τωμένου τοῦ ἀνατίου, σὺφορῦσαῦ τι καὶ ἀπρονυματῆσαν, ἐκτεράς τινας ἀμφιβόμενος, καὶ ἐσχάδας σειλπᾶς ἀφεὶς, ἢ ναυσιπίδας, αὐλαχατίσει τοῦ ἀξόμε τὸ ῥόδιον, φόβ-

nam nugis mutuò prouocare nos, uoluptatem quandam affert. Ego uerò, inquit Eudemus: frigus enim est, meraciori uino malim intus stipari. Nam frigoris impatiens sum, & tepefactus libentius auediuero digitis gesticulantes istos, tibicinem puto & Barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme, inquam, an tu silentium nobis imperas, tanquam ore carentibus, et lingua spoliatis? Mihi uerò & lingua iampridem dicturit, adeoq; iam animo prouehebar quasi antiqua uobis narraturus quædam, & ablaturus omnes uos lingua. Sed tu simile quiddam fecisti mihi, ac si quis nauem onerariam tribus instructam uelis, secundo uento nauigantem, implentibus lintea Notis, prosperè labentem, & per summos fluctus euntem, retinaculis quibusdam ancipitibus, ancoris ferreis, nauabhuse que pedicis demissis retineat, & cursus impetū inhibeat, inuidens

φλόνῳ δ' οὐλωμίας, οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, σὺ μὲν, ἀβέλτερε, πλεῖ, καὶ νῦν, καὶ εἰ βούλει, κατὰ τὸ πλόον· ἐγὼ δὲ ἀπείρων, πίνων ἅμα, ὥσπερ ἐπὶ τῇ Ὁμήρου Ζωΐδι, ἄνωθεν φαλάκρωμαι, ἀπὸ δὲ γῆς ἀπολαύων, ἥν ἀπὸ δὲ ἀμπρυσαίας, ὑφ' ὧν μοι διαφθείρεσθαι σῖτα, καὶ τὸν νοῦν πρός γε τοῦ μεθύειν ἀπὸ τῶν αὐτῶν κατευφραίνομαι. Αν. ἆλλε, ὦ Λιξιφάνες, καὶ σοῦ ἔοικε, καὶ σὺ ἐκείνως ἐπιθυμεῖς ἀπαγνῶναι. ἐγὼ γοῦν ἤδη μεθύω σοι, καὶ ὑποτίθῃ. καὶ δὴ μὴ τάχιστα ἀπαίρωμεν ταῦτα πάντα, ὡς ὅσον διεξελήλυθας, οὐ δοκεῖ, καρυβαντιάσειν μοι δοκῶ, ὑποβομβάλλῃ δ', ὑφ' ὧν διατετρίφασάς με ὀνομάτων. καίτοι τὸ μὲν πρῶτον γελᾶν ἐπέοικε μοι ἐπ' αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ πολλὰ, καὶ πάντα ὅμοια λῷ, ἀλύειν σε ἔπαρξάμενον ἀφύκτου ἐμπεπλησμένα, καὶ νοσοῦσαν νόσον τῶν μετρίων, μᾶλλον ἢ μεμελαγχολῶντα.

inuidens uidelicet tranquillitati. Proinde, inquit ille: tu quidem, si placet, nauiga, et nata, & curre per undas intempestas: ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, de rupibus alicunde, aut de summo cœli uertice spectabo, & te iactari fluctibus, & nauem ipsam de puppi à uento aquis immersari. LVC. Satis ô Lexiphanes & potus & lectionis istius. Ego enim tibi ebrius iam sum, & nauseo: & nisi quamprimũ euomuero ista omnia quæcunq; recitando persecutus es, sat scias, uideor mihi mox insanus ac furiosus fore, obstrepentibus mihi undique uerbis istis, quæ mihi modò offudisti. Quanquam à principio ridere inmentem ueniebat mihi illorum gratia. Verùm postquam ea multa atque omnino similia erant, miserebar tui ob miseriam & infelicitatem istam, cum uiderem in labyrinthum quendam irremeabilem incidisse te, morbumque ægrotare maximum, imò uerò atra bile peruitum.

ϛητῶ δ᾽ ἐμ πρὸς ἐμαυτὸν, ὁπόθεν τὰ τοσαῦτα κακὰ συνελέξω, καὶ ἐν ὁπόσῳ χρόνῳ, καὶ ὅπου καταπλέσας, ἄχθος τοσοῦτον ὄγκου μὲν ἀτόπων καὶ διεστρόφων ἐνομάτων, ὧν τὰ μὲν αὐτὸς ἐποίησας, τὰ δὲ πάντοθεν ῥυπογμυλία τινὶ ἀναστῶν, κατὰ τὸ ἰαμβεῖον, Ὁλοιο, θνητῶν ἐκλέγων τὰς συμφοράς· τοσοῦτον βόρβορον συνῳρεύσας, κατιδὼν τοὺς μὴ, μηδὲν σε δεινὸν ἐργασαμένους. Λοιπὸν δέ μοι μάνθανε φίλον τινὰ, ἢ οἰκεῖον ἢ σύνευν ἔχειν· μήτε ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ τινὶ ποτε, καὶ παρρησίαν ἄγοντι, ἐντυγχάνειν, ὃς τάλυθές σε ἐπῶν, ἵνα σῳ σε αὖ σε, ὑλόρῳ μὴ ἐχόμενον, καὶ ἀπὸ τοῦ πάθους διαῤῥαγῆναι κινδυνεύοντα, σωτῷ δὲ σύνεσιν εἶναι δοκοῦντα, καὶ σωφρονίαν οἰόμενον τῶν συμφορᾶν, καὶ ἀπὸ μὴ τῶν ἀνοήτων ἐπαινούμενον, ἀγνοούντων ἃ πάσχεις, ὑπὸ

Cogito itaq; apud me ipsum, unde tam multa mala collegeris, & quàm longo tempore, & ubi deniq; cõclusum habueris tantum examen absurdarum ac dissortarum uocũ, quarum alias quidem ipse finxisti, alias autem defossas alicunde eruẽs, iuxta Iambicũ illud, Pereas, miserias qui eligis mortalium.

Tantum cœnum undequaq; cogens, in me exhausisti. Porrò uideris mihi neminẽ amicum, aut familiarem, aut beneuolum habere, neq; etiam in uirum liberum, & qui loquendi libertate utetur, incidisse unquam, qui uera monendo, liberaret te à morbo isto intercutaneo, quo quidem correptus es, et præ malo illius, periculum ne disrumparis, sustinesti bi ipsi autem bene habito corpore esse uideris, & calamitatem istam pro bona ualetudine ducis, ac ab ijs quidem qui nihil intelligunt, laudaris, quando illi quid tu patiari, ignorant; à doctis autem

τῶν δὲ τῶν ἐπαιδολυμελῶν ἀνότως ἐλεήμονον. ἀλλ' ὡς καλὸν γὲ τοῦτον Σώπολιν ἰατρὸν ἐμοὶ προσιόντα. φόρει, τοῦτο ἐγχαρίσασθαί σοι, καὶ διαλεχθεῖσι χάριν τινὰ τοῦ νόσου, ἰασίμου τινά σοι ἀνευρώμεθα. σωτὸς γὰρ αὐτὸν, καὶ πολλοὺς ἤδη παραλαβὼν, ὥσπερ σοὶ, ἐμεμανῶς καὶ πεφυσῶντας ἀπήλλαξεν, ἐχγύας φάρμακον. χαῖρε Σώπολι, καὶ τοῦτον Λιξιφάνη παραλαβὼν, ἴτ' ἄγαθε, ὡς εἶδα, ἐμοὶ ὄντα, λάθρᾳ ἢ νῶν, καὶ ξένῃ τινὶ περὶ τῶν φαύλων νόσων ξυνόντα, καὶ κινδυνεύοντα ἤδη τιλίως ἀπολωλέναι, σῶσον ἐνί γε τῷ βόπῳ. Λι. μὲν ἐμοὶ Σώπολι, ἀλλὰ τοῦτον Λυκῖνον, ὃς τὰ μὲν ἀφρονῶν μαπρὰ, καὶ οὐδέπω πεφρεγμένος ὑπὸ δογμάτων ἐστὶν, καὶ κατ' ἐμὲ Μνησάρχου τὸν Σάμιον, σιωπᾷ καὶ σκωπτάρ γέων ἐμῖν ἔοικε. ἀλλὰ μὰ Δία τὸν οὐδὲν σχολῆ ἄθλιον, καὶ τὸν μέγαν ἡμῶν Ἡρακλέα, οὐδ'

autem miseratione dignus putaris. Sed cõmodum Sosipolim hunc medicum accedere uideo. age huic tradendo te, & super morbo disserendo, remedium aliquod inueniamus tibi. Intelligens enim uir est, ac multos iam ad se receptos, itidem ut te, semisanos & infatuatos à morbo infuso pharmaco liberauit. Salue Sosipoli, atq; hunc Lexiphanê quæso ad te receptum, sodalem, ut scis, nostrum, nugis autem in præsentia quibusdam, et peregrino circa sermonem morbo correptum, periculumq; sustinentem ne prorsus pereat, serua, quocunque tandem modo. LEX. Nequaquam Sosipoli me, sed hunc Lycinum, qui manifestè desipit, & homines mẽte præditos parum sapere existimat, ac iuxta Mnesarchi filium, Samium illum, silentium ac linguæ ignauiã nobis intendit. Sed per Mineruam haud unquam erubescentem, aut trepidam, & per magnum ferarum debellatorem Herculem,

οὐδ' ἧσσον τῶ γρῦ καὶ τῶ φυὰ φρουντιοῦμεν αὐτ. διὸ τοῦτο μᾶς σῶ μηδὲ ὅλως ἐντυγχάνειν αὐτῷ. ἔοικα δὲ καὶ ῥιγωτηκέναι, τοιαῦτα ἐπιτιμῶντος ἀκούειν. καὶ ὄλιγου ἄκουσα παρὰ τὸν ἰταύρου Κλεινίαν, ὅτι πωυδάνομαι χρόνον ὅλον ἀκάθαρτον ἄνευ αὐτῷ τὴν γυναῖκα, καὶ ταύτην νοσοῦν, ὅτι μὴ ῥᾳδίως οὐδὲ ἀναβαίνει αὐτὴν, ἀλλ' ἄβατος, καὶ αὐηρότος ὄστ. Σώ. τίδὲ, νοσῇ, ὦ Λυκῖνε, ἀξιφιάφυσ; Λυ. αὐτὰ ταῦτα ὦ Σώκλεις οὐκ ἀκούεις, οἷα φθέγγεται; καὶ ὑμᾶς τοὺς νεωτεροσοφιστὰς λαταλιπὼν, πρὸς χλίων ἐτῶν ὑμῖν διαλέγεται, διαστρέφων τὴν γλῶτταν, καὶ ταυτὶ τὰ ἀλλόκοτα συντιθεὶς, καὶ συνάλλω ποιούμενος ἐπ' αὐτοῖς, ὡς δέ τι μέγα ἦν, εἴ τι ξενίσοι, καὶ τὸ λαβυρινθῶδες νόμισμα δὴ φωνῆς παρακόπτοι. Σώ. μὰ Δί' οὐ μικρόν τι νὴ λίγε τὴν νόσον, ὦ Λυκῖνε.

ne tanti ipsum quantum Gry b uel Phuy faciamus. Moneo autem omnino ne obuiam quidem ueniendum ipsi esse. Videor mihi uerò etiam ringi, cum talia increpantem audio. Ac iam utique ab eo ad sodalem Cliniam, quoniam audio uxorē eius iādiu mensib. nō laborasse, et ex eo ægrotare illā, quia nō fluit: quare nō amplius ne inscēdatur quidem, sed inaccessa & inarabilis est. SOSTR. Quid autem? an ægrotat, Lycine, Lexiphanes? LYCIN. Ipsa hæc, Sosipoli, an non audis qualia loquitur, ac nobis, qui nunc cum eo conuersamur, relictis, quasi ante mille annos nobiscum sermocinatur, distorquens linguam, ac aliena atq; externa hæc componens, omnemq; operam in illis sumens: perinde ac si magnum quiddam foret, si peregrinis uerbis utatur, & consuetam atque receptam monetam sermonis adulteret. SOS. Per Iouem haud paruum quendam morbum narras Lycine.

Sub-

βοηδρομίας τῷ αὐθρώπῳ πάσης μηχανῆς. καὶ κατὰ θεὸν γάρ, τῶν χολωτῶν τινι φάρμακον τοῦτ' ἐκφασάμενον, ἀναμίξαι, ὡς πιὼν ἡμέσειε. φθόι, πρῶτος αὐτὸς πίθι, ὦ Λεξίφανες, ὡς ὑγιὴς ἡμῖν, καὶ λιθδικὸς γένοιο, τοιούτων τῶν λόγων ἀτοπίας ἐκκωθάς, ἀλλὰ πάθητί μοι, καὶ πίθι, καὶ ῥᾴων ἔσῃ. ΛΕ. οὐκ οἶδ' ὁ καὶ δράσεταί μι, ὦ Σώπολι· σύτι καὶ Λυκῖνος, πιπίσκοντές τουτωὶ τοῦ φαρμάκου. ἀλλοῖα γοῦν, μὴ πῶμα γένοιτό μοι τοῦτο τῶν λόγων τὸ πόμα. ΛΥ. πίθι, καὶ μὴ μέλλε, ὡς αὐθρώπινα ἔλλα φρονήσεις, καὶ λήσεις. ΛΕ. ἀλλ' πάθημαι, καὶ πίεμαι. φοῦ τί τοῦτο; πολὺς ὁ βορβορυγμὸς, ἐγγαστρίβυθόν τινα ἔσικα πιπωκέναι. Σώ. ἀρ' ἐκκαθαίρεται βαθά. πρῶτον τοῦτί ἐστὶ τὸ μῶρ, εἶτα μετ' αὐτὸ ἤδη ἀμύνθητος καὶ λαλιὰ ἐπ' αὐτοῖς, τὸ

Subueniendum itaq; homini est quauis arte. Atq; adeò diuino quodam instinctu insanorum ac bile percitorum alicui pharmacum hoc mixturus, domo abij, ut epoto hoc uomeret. Age primus ipse bibe Lexiphanes, ut sanus nobis & mundus fias, tali uerborum absurditate euacuatus. Verùm obedi mihi, ac bibe, & minus difficilis eris. LEXIPH. Nescio quidnam etiam facietis mihi, Sospoli tu, & Lycinus hic, obtrudentes mihi pharmacum hoc epotandum. Metuo itaque ne ruina quædam mihi sit sermonum potio hæc. LYC. Bibe, & ne cunctare, ut humana deinceps sapias ac loquaris. LEXI. Ecce obedio, & bibo. Pheû? Quid hoc rei est? Quantus tumultus uentris? Equidem diuinatorem quendam dæmonem uideor mihi imbibisse. SOS. Incipe igitur uomere. Papæ! Primum hoc μῶρ, inde post illud exiuit λαλιὰ. istud

τὸ ἓν δ' ὃς, καὶ ἀμυγ'ίωτι, καὶ λῶστι καὶ λάπυθδν, καὶ σωιεχὶς τὸ ἄττα βίασαι δ' ὑμως, ὴ πάθδν εἰς τλιὼ φάρυγγα τοὺς δακτύλους, ἐλίπω τὸ ἔντερ ἐμέμικας, οὐδὲ τὸ σκαφδινᾶδαι ἐλὶ τὸ ταυτάξιδαι, οὐδὲ τὸ σπύλιδαι. πολλὰ ἔτι ὑποδίδυκε, καὶ μιστὴ σοι αὐτῶν ὑ γαστὴρ, ἀμαρυσὶ δὲ, ἐ καὶ πάτω διαχωρήσειεν ὧν ἔνεκα. ὑ γεὼν σιλλυπωρδίας μέγας τὸν ψόφον ὀργάσεται, σωκωκισοῦσα μετὰ τοῦ πνεύματος. ἀλλ' ἴδε μὴ καθαρὸς οὗτος, πλὴν εἴ τι μεμένηκεν ὑποδίπτων ἐν τοῖς κάτω ἐντέροις. σὺ δὲ, τὰ μετὰ ταῦτα, παραλαβὼν αὐτὸν, ὦ Λυκῖνε, μετὰ παίδδυ, καὶ δίδασκε, ἃ χρὴ λέγειν. Λυκῖν. οὕτω ποιήσομεν, ὦ Σώπολι, ἐπειδήπερ ἡμῖν προσδοκία τὰ παρὰ σοῦ. καὶ πρὸς σὲ τὸ λοιπὸν, ὦ Λεξιφάνδς, ἡ συμβουλή. ἐπεὶ δ' ἐβδλεσθε ὡς ἀληθῶς ἐπαινᾶδαι ὧν λέγομεν, πᾶν τοῖς πλήθεσιν ἐυδοκιμῶν, τὰ μὲν

postea & ὅδ' ὃς, & ἀμυγ'ίωτι, & λῶστι, & λάπυθδν, & continuum illud ἄττα. At coge tamen, & infere in fauces digitos. Nondum uero τὸ ἔντερ ἐστὶ euomuisti, neque σκαφδινᾶδαι illud, aut ταυτάξιδαι, aut σπύλιδαι. multa adhuc intus abdita latent. Satius autem fuerit, si per inferiora quoque fecernantur nonnulla. σιλλυπωρδία siquidem ista magnum strepitum faciet, una cum spiritu erumpens. At iã quidem mundus hic est, nisi si quid remansit reliquum in inferioribus intestinis. Tu uerò postea acceptum eum Lycine dedoce, atq; institue quæ decet loqui. LYC. Ita faciemus Sosipoli, postquam nobis uia iam ad eam rem abs te patefacta est. Ac tecum deinceps, Lexiphanes, consultatio mihi est. Quòd si igitur cupis uerè ob dicẽdi potestatem laudari, ac in multitudine hominum cele-

τὰ μὲν

τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα φεῦγε, καὶ ἀποβλῆτα. ἐρξάμενος δ' ἀπὸ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ ὅταν διδασκάλοις αὐτὰς ἀναγνῷς, μίτυλε ἔτι τὰς ῥήτορας. καὶ τῇ ἱκάνων φωνῇ σωφρανθεὶς, ἔπι τὰ Θουκυδίδου καὶ Πλάτωνος ἴθι μειρῷ μίτυδι, πολλὰ καὶ τῇ καλῇ κωμῳδίᾳ, καὶ τῇ σεμνῇ τραγῳδίᾳ ἐγγυμνασάμενος. παρὰ γὰρ τούτων ἅπαντα τὰ κάλλιστα ἀπαυδισάμενος, ἴσως τις ἂν λέγοις, ὡς νῦν γε ἐλλιβάθαι σαυτὸν τοῖς ἐκ τῶν κορυπλάθων ἀεὶ τῶν ἀτόρων πλατιζομένοις λοιπὸν, αἰχρομολύβδῳ μὲν τῇ μίλτῳ καὶ τῷ κυανῷ, τὸ δ' ἔνδοθεν σπιλνόν τι καὶ σιδηρυπὲς ὄν. ἐὰν ταῦτα ποιῇς, πρὸς ὀλίγον τὸ ἔπι τῇ ἀπαιδευσίᾳ ἐλεγχον ὀκνήσας, καὶ μὴ ἀλλοδαπὸν μιταμανθάνων, ὀχρῷ ὁμιλήσας τοῖς παλαιοῖς, καὶ ὑπαγγελθήσῃ, ὥσπερ νῦν, ὁ ἀλλ' ἐν στόματος ἔπι τῷ χάρτῃ τοῖς ἀρίστοις ἴσῃ. Ἐλλερυθνειὸς, ἀγαθῇ τύχῃ ἴσθι, ἐν τοῖς πολλοῖς ἐνάλιος ἔσῃ, καὶ οὐ καθάπερ νῦν γελασθήσῃ, οὐδὲ ἐν κακίονι μοίρᾳ ἔσῃ, ἀλλ' ἐν βελτίοσι, καὶ Γρα-

celebrari, huiuscemodi quidem omnia fuge atque auersare. Vbi autem exorsus fueris ab optimis poetis, & sub præceptoribus eos legeris, transi inde ad oratores. Cum iam cum illorum sermone quasi educatus unà fueris, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multùm adeò & in pulchra comœdia, & in graui tragœdia te ipsum exercitando. Ex his enim ubi pulcherrimæ quæque decerpseris, eris alius dicendo. Nam nunc certè, non animaduertens, similem te præbuisti ijs quæ à luti figulis ad forum finguntur, foris quidem illitus minio ac cæruleo, intus autem & luteus & fragilis existens. Hæc si feceris, & non recusaueris aliquandiu ob inscitiam refelli, neque etiam dedisce erubueris, bono animo esto, uersaberis in multitudine: & non quemadmodum nunc irrideberis, neque etiam in ore peiore conditione melioribus eris, Græ-

πα· καὶ Ἀτθικὸν ἄπαντα
λούτρων σι, τὸν μηδὲ
βάρβαρον ἐν τοῖς σαφῶς φά-
τοις ἀριθμεῖσθαι ἄξιον. πρὸ
πάντων δὲ ἐκεῖνο μέμνησό
μοι, μὴ μιμεῖσθαι τῶν ὀλίγων
πρὸ ἡμῶν γεγονότων σοφι-
στῶν τὰ φαυλότατα, μηδ' ὡ-
μοιοδίετον ἐκεῖνα, ὥσπερ νῦν,
ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα ἐκτα-
πατᾶν, ξυλᾶν δ' τὰ ἀρχαῖα
τῶν παραδειγμάτων. μηδέ
σε θελγέτωσαν αἱ ἀνεμῶναι τ'
λόγων, ἀλλὰ κατὰ τ' ἀθλη-
τῶν νόμον, ὁ στρατά σοι τριφὴ
σωμάτιος ἔστω. μάλιστα δὲ χά-
ριεις μὴ Σαφωνάτα βύσ, ὃν πάμ
πολυ λίαν νῦν ἀπωκλασμένον. μὴ
δὲ τύφῳ δὲ, μηδὲ μεγαλαυ-
χίᾳ μηδὲ μακηδόνι, μηδὲ τὸ
βρρδύεσθαι μηδὲ λαρυγγίζειν
ἀφ' ἑδῶ, μηδὲ τὸ δασυλλαίνειν
τὰ τῶν ἄλλων, μηδὲ οἴεσθαι ἔσ-
τι πρῶτος ἐγὼ αὐτὸς, μὴ τὰ
παύτων συνοφαντῆτε. μὴ μὲν

λεξεπᾶ-

cum atq; Atticum uocitan-
tantibus te, qui ne cum bar-
baris quidem inter manife-
stißimos recenseri dignum
sis. Ante omnia uerò illud
memineris mihi, ne c imite-
ris Sophistarum eorum qui
paulo ante e noſtram ætá-
tem fuere, uiliſſima quæque,
ne'ue etiam depaſcas illa,
perinde ut nunc, ſed talia
quidem proculca pedibus: i-
mitare autem uetera exem-
pla. Neq; uerò demulceant
te anemonæ uerborum, ſed
iuxta legem athletarum, ſo-
lidus tibi cultus, conſuetus
ac familiaris ſit. Præcipuè
autem Gratijs & Perſpicui
tati ſacrifica: à quibus plus
quàm nimis nunc à tergo
relictus es. Et factum autem,
& iactantia, & mala iſta
ſcribendi cupiditas, præte-
rea & tumidum iſtud, atq;
inſolentem te gerere, uer-
baq; plus æquo dilatare,
procul abſit, & acerbum illud, irridere aliorum ſcripta,
& putare quòd tum demum primus ipſe futurus ſis, ubi a-
liorũ omnium uerba et orationes calúnioſè reprehenderis.

Iam

καὶπάνυ τι μικρὸν, μᾶλλον δὲ τὸ μίγιστον ἁμαρτάνεις, ὅτι τὸ πρότερον τὰς διανοίας τῶν λόγων προπαρασκευάσας, ἔπειτα πελανοσμᾶς τοῖς ῥήμασι, καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλ' οὐ τὰ ῥήματα ἑκφυλον τύχῃς, ἢ αὐτὸς πλασάμενος οἰηθῇς ἄναγκον, τότε συλλογίζει διαβολὴν τοῦ φθεγμάτος, καὶ βλασφημίαν ἀντὶ, κἂν μὴ παραβύσῃς αὐτὸ ὡς, πᾶν τῷ λογισμῷ μὴ λάβῃ αὐχμηρόν. οἶον πρώην τὸ ἐμάλαττε, ἐδόκεις τι συμαίνειν, ἀνιέρευνας, εἰ δὲν ἐοικότα τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ οἱ μὴ ἰδιῶται πάντες ἐπτοήθησαν, ὑπὸ τῆς ξένης φωνῆς τὸ τοιοῦτον τὰ ὦτα· οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέροις, καὶ σοὶ καὶ τοῖς ἐναντίοις, ἐγέλων. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστιν, ὅτι ὑπεφρόντισεν ἄνευ ἀξίων, καὶ τῶν φανλοτάτων ἐς τὸ ἀρχαιότατον ἀπενεχθέντος, τοιαῦτα ἐνίοις, μᾶλλον δὲ τὰ πλεῖστα ἐγκατεμεγνύεις τοῖς

Iam uerò neq; illud paruũ, imò uerò maximum uitium committis, quòd non antea sententias ac res, quàm uerba, paratas habes, ac postea uerbis eas exornas, sed sicubi uerbum alienum ac pèregrinum reperisti, aut ipse fingens, pulchrum putasti esse. huic postea quaeris sententiam accommodare: ac damnum quoddam existimas, si illud non alicubi intruseris, etiam si ad id quod dicitur, minimè eo opus sit: quemadmodum paulo antè ἐμάλαττε illum, nesciens quidem quid significaret, proiecisti, cum ille cum argumẽto nihil conueniret. Atqui idiotæ & indocti quidem omnes obstupuerant, præ peregrinitate perculsis atque attonitis illorum auribus: at qui docti erant, amborum causa, & tui, & eorum qui te laudabant, ridebant. Illud uerò omnium maximè ridiculum est, quòd cum plus quàm Atticus uideri cupias, et sermonẽ ad uetustissimã dicẽdi formã diligẽter exercuisse, talia quædam, imò uerò plurima intermisces uerba,

quæ

ἀγνοεῖ, ἃ μηδὲ παῖς ἄρτι μανθάνων, ἀγνοήσειεν. οἷον ἱκανὰ, πῶς οἴει, κατὰ γῆς δῦναι ὑγχόμιλω, ἀκούων σου ἰπποπικαιγυμλέου. ὅτι χιτώνιον μὲν, ἠξὶ τὸν ἀνδρεῖον ἦν λέγεσθαι· δουλάρια δὲ, ἠξὶ τοὺς ἀρρῶγας τῶν ἀκολούθων ἀπικάλεις. ἃ τίς οὐκ οἶδεν, εἰ μὴ χιτώνιον ἠξὶ γυναικὸς ἐσθὴς, δουλάρια δὲ τὰ θήλεια καλεῖσι; ἠξὶ ἄλλα πολὺ τούτων πρεπωδέστερα, οἷον τὸ ἵππιον, ἠξὶ τὸ ἀναστόμωτον, ἠξὶ τὸ παιδιᾶς, ἀλλὶ μιτροπικὰ δὶ Ἀθωνάνων φωνῆς. ἡμᾶς δὲ ἀλλὶ ποιητὰς ἰπαινῆμεν, τοὺς κατὰ γλῶτταν γράφοντας ποιήματα· τὰ δὲ ὡς πίσσα μύρους παραβάλλειν, καθάπαξ ὁ Δωσιάδας βωμὸς ἂν εἴη, ἠξὶ ᾧ τὸ Λυκόφρονος Ἀλιξάνδρα, ἠξὶ εἴ τις ἐστὶ τούτων τῶν φυλὼ κακοδαιμονεστέρων. εἰ τοίνυν ταῦτα ἐκλόσας, καὶ μιτανάθης, ἄριστα βιβλιδιμεῖς ἐν τῷ

quæ ne puer quidem qui nuper bisicere cœpit, ignorare queat, qualia sunt illa, πῶς ἴσει, κατὰ γῆς δῦναι ὑγχόμιλω, ἀκούων σου ἰπποπικαιγυμλέου. Cum χιτώνιον quidem etiam uirilem ueſtem dici putabas, δουλάρια autem masculos pediſequos appellabas. Quæ quis non nouit? quòd uidelicet χιτώνιον quidem muliebris ueſtitus, δουλάρια uerò de fœminis tantum dicantur? Atque alia multa longè his clariora, quale eſt ἵππιον, & ἀναστόμωτον, & παιδιᾶς illud, quæ ne inquilina quidè Attici ſermonis ſunt. Nos autè ne poetas quidem laudamus qui uerbis obſcurioribus & minus uſitatis poemata ſcribunt. Tua uerò, ut pedeſtrem orationem cum carmine conferamus, perinde ut Doſiadæ ara, & Lycophronis Alexandra ſeſe habẽt, & ſi quid iſtis ſermone etiã miſeriore ſcriptũ eſt. Quòd ſi igitur hæc imitatꝰ fueris, et dediceris, optimè de te

ἐπὶ σεαυτὸν ἴσως. ὧν ὃ λάθῃς αὐθὶς ἂς τὸν λιχνέαν κατοιδῶν, ἐμοὶ μὲν ἀπεπλάρηται ἡ νουθέτησις· σὺ δ' σεαυτὸν αἰτιάσῃ, καὶ γε ἡδέ ξυνῆς χάριν γενόμενον.

de te ipso statueris. Sin autem nihil animaduertens, iterum in auiditatem istam prolapsus fueris: ego quidem admonitioni atque officio meo satisfeciisse uidebor, tu uerò te ipsum accusabis, si utiq; etiam intellexeris deteriorem esse te factum.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

a Ex egenis & uilibus.) αὐτολήκυθος inopem scurram, mendicumq; nebulonem, ac parasitum significat: quiq; se ad omnia obeunda onera paratum ultrò offert. Demosthenes aduersus Cononem: Οἱ καλοῦσι τοὺς μὲν ἰδιώτας λόχους, τοὺς δὲ αὐτολυκήθους. αὐτοκαύλακες autem, uiles ac nihili homines dicuntur. Lycophron, αὐτεκαύλακα σκάφος uide interpretem, & Athenæum lib. ιδ. b Gry uel Phuy.) Gry minimum quiddam significat, aut sordes unguium, rem uidelicet uilissimã: aut uocẽ suillam, quam edere solent ij, qui grauantur sermonem respõdere. Hinc hyperbole prouerbialis apud Græcos, Ne γρὺ quidem loquitur, pro eo quod est, ne tantillum quidẽ. Huius uocis usus frequẽs est admodũ, & apud Aristophanẽ, & Lucianum nostrum. c Ne imiteris.) Nobis igitur omnia dicta & facta nostra diligenter examinanda sunt, & seuocata retractaq; ab erroribus & ambagibus Sophistarum ad uerã philosophiæ sententiã constanter dirigenda, & perducenda. Nõ enim satis, nosse uirtutes & uitia, nisi hęc fugiamus & auersemur, illas sequamur & amplectamur. Sophistæ passim à Platone perstringuntur, ut quodam in loco dicat, eos euidentẽ esse discipulorũ pernicię. d Videlicet χιτώνιον.) χιτώνιον pro muliebri solùm tunica accipiendam innuit, cum ea tamen sui oblitus in commentario πρὸς τὸν μιαιφῶ συνόντων, pro uirili obtruserit.

IACOBI

IACOBI MICYLLI SCHOLIA.

Calidũ.) Μυχμὸν calidũ uerti, propter cõsonantiã uocũ, ex loris & squaloris, nã αὐχμὸς eũ squaloré significat, qui ex nimia siccitate prouenire solet: unde & λοιμὸν peste q̃ ex nimio æstu cõtrahitur, positũ reperitur. μυχμὸν aũt, id quod nuper factũ est. Videtur aũt & prauã pronũciationẽ affectatoris illius notare. Cypselus.) κυψελίδης auriũ sordes significat. Cypselus aũt & Periãder Corinthiorũ reges uetustissimi fuere, quorũ & Pausanias meminit. Stilo haud.) ἰδιωτείᾳ, quã uocem ipse infrà in Rhetorũ didascalo exponit τὸ λιτὸν ἐμμενοῦσα. Obãbulabimus.) περιδινησόμεθα, quod uolutabimur propriè magis significat. Veste.) βύρσαν Græcè. Ablutoriã.) ἀπόπλυσμον. Armariũ.) ἐγγύοθηκῶν Græcè. & notat Hesychius, ἐγγύαρα etiã ὑφάσματα significare. Mula.) In græco est ἀσπάβη & ἀσπαβηλάτης: quorũ alterũ nõnulli pro mulo seu iumẽto, alterũ pro ephippio seu sella, nõ pro mulione accipiũt. uide Suidã. Vredo.) λαιμὰς: cuius uocis & Athenæus in hac significatione meminit lib. 3. ubi & ipse de affectatorib. huiusmodi tractat. Terræ.) γηπατίδαλος græcè. apparet aũt bulbi genus esse. Bracana uerò agrestia holera sunt, ut apud Suidã. Lecitho.) hoc est, quæ pisa uel etiam oua uendit. Qui sacculos.) Nã Suidas χρυμαίας ἢ σακκοβίους ait: & Pollux à quibusdã peram dici affirmat. Vt ad Selga.) Vtrũ corruptũ hic aliquid sit, nescio: certè quid uelit, non puto facilè à quoquã intelligi posse. Panem colostratũ.) Sic interpretari placuit πυριατὸν, quẽ tamẽ alij pro ipso πῦρ, hoc est colostra accipiunt. Idem & πυρίφορος dicitur. Cõmenta. in Aristoph. Vespas. Athen. lib. 14. & Pollux lib. 2. cap. 11. Et fucas.) Gaza interim fucas, interim squillas uertit apud Aristotelem. Athenæus lib. 7. φυκίδας uocat. Et cẽbũ.) Neq; de Oebo, neque de Phoctis reperio quicquã. pro λωγάνιον autem λαγωνιον lego, quod & apud Hesychium legam. quanquã neq; de hoc adeò contendo. Sillus propemodũ.) hoc est, strabus: à σιλλαίνειν, quod proprièsignificat subsannandi causa oculos recutere seu retorquere: unde & Silli uersus. Pollux. Ripæ aggerẽ.) ὕπταν, id est χρέχυμα, quod contra aquæ impetum opponitur. Suprà ἀνάλωμα idem dixit. Vide Hesychium. Cottaborum strepitus.) De Cottaborum ludo Athen. lib. 10. 11. & 15. Pollux lib. 6. cap. 19. & Suidas meminit. & Plautus: Vide ne crebri inte

Cot-

Cottabi crepét. Vt thridacinas.) Hoc nomine μάγις quoddã genus Attici uocant. Ad ſolẽ.) ξηραλοιφήσω. Inde ξηραλοιφῶ locus Cõſtantinopoli fuit, cuius alibi meptiõ fit. (In aqua iſta.) ὦ λαφίω, Vide Heſychium. A tergo Carimantũ.) Carimantes quos dicat, nõ ſatis intelligo: niſi ſi accipiamus ſordidos quoſpiã & mercenarios, qui caput obligatũ habeant, aut onera geſtent, quales ab Heſychio & καριμοίροι dicuntur. Alius iaculo contendebat.) τῷ κωρύκῳ ἀντιβάλλ. Vide Heſychiũ. Nõ enim in cepij, &c.) κήπῳ & σκαφίον tõſuræ ſpecies erant. Scaphiũ quando tota coma ad cutẽ uſq; detonſa erat: cepium aũt ſeu cepus, quando ad frontis ornamentũ capilli reſecti erant, ut Cõment. Ariſtoph. in Aues tradit. Calida.) ἰθύρμοφάγει, fortaſſe id quod Plautus dixit thermopotare. Ventrem.) πῶν νῆσιν ἥμετ. ſignificat autẽ νῆσις ieiunium, & item inteſtinũ ieiunũ inter ſtomachum & uentrẽ. Agreſtes oliuas.) φαυλίας. Ita Suidas exponit: quanquã Heſychius genus mali grandioris eſſe dicat. Biſida uidelicet ſuilla.) Intelligo pedes, eo quòd biſidi ſunt. Hepar è ſartagine.) id eſt, frixũ. Propriè tamẽ λοβὸν extremã partẽ hepatis uocãt. Abyrtacẽ.) intritũ quoddã baricũ eſt. Vide Suid. Thrymmatides.) Pollux inter placentas recẽſet θρυμματίδας. De Thrijs aũt Cõmentator Ariſtophanis in Equitib. copioſè. Quæ ſportulis.) τῶν ἐκ σαγήνης, de cuius ſignificatiõe Heſychius. Qui canere deſijt.) Capũ intelligo. Piſcis erat paraſitus.) Ipſa quidẽ uox paraſiti quid ſignificet, notũ eſt: ſed quorſum ſpectet piſcis paraſitus, puto obſcurũ eſſe. Panes aderãt.) σιφαῖοι ſcilicet, pro τιφαῖοι Atticè. Eſt aũt τίφοι, ut Heſych. exponit, ὄλυρα, quæ à Latinis quoq; olyra, qui buſdã aũt ſiligo dicitur. unde τιφαῖοι panes, quorũ & Athenæus meminit lib. 3. Tum.) Σκόγια τὰ Σκάφην. niſi quis malit parua ac magna accipere. Delphi.) Obſcurũ quã intelligat, niſi ſit tripodẽ, qualis ἡ Δελφικὴ fuit. Bõbylius.) Poculũ eſt anguſti oris, inter bibendũ ſonũ edẽs. Athenæus & Pollux. Dirocypelũ.) Vt apud Homerũ ἀμφικύπελλον. de cuius etymologia Athenæus li. 11. Qualia Theri.) De Thericleo poculo uide itẽ Athenæum. Tenuia,) ἀνημόβρητα, hoc eſt, quę uento ferri queant. Pocula quædam.) hoc eſt, literis inſcripta. quorum ipſorum quoq; meminit Athenæus eodem lib. 11. Abacus.) ἀ κυλίκιον: ſic enim malim. niſi quis κυλίκιον pro ora ſeu labro poculiaceipiat, & ἀ μισὸν ad γράμματα referat. Lebes.) ἰκνολίβης quod Athen. lib. 3. à Romanis miliarij dici ait, uas ad calefa-

cien-

ciendam aquam comparatum. Vngebamur cancharide.) Quę dnam unguentū hoc sit, obscurū. Podoclypa autē & Trigonistria, nomina psaltriarū uidentur esse. Nā & Trigonis & Hesychius & Pollux meminere. Plausu digitorū ludebat.) λικινίλα, ἀ λικνίζω uidelicet, cuius uerbi Atheneus meminit li.1. Libos lasciuiter agitabat.) Pollucē nide li.4. cap.14. Octaxis.) Suidas propriū hoc esse tradit, quanquam apud illum ὠστοπαταξις legitur. ego tamē cognomētum magis esse puto, ab ouis uel frangēdis, uel deuorādis, uel simili aliquo factū. Segmētū quoddā.) λέρος τινα. Pollux tamē λῆρον per η habet. Vestibus inusitatis.) ἄχρηστα & ἀφιρητα, tametsi eæ uoces propriè inutiles & gestu inhabiles significent. In Daduchum.) Eum qui gestat lampada, ut sacerdotes Promethei, Vulcani, &c. Ex egenis.) ἐνδεατικὶδιλαλῶ, quod si ab ἐνδεὴς & λιλαλέου deriuetur, ceparum helluonē significabit. Sed tamē apud Hesychiū καπιτιδιλαλῶ, per πι legitur, ρ eo, ut ipse ait, ὡς μετατεθὲν τὰ ἄλφιτα μὴ δυναμένων τυγχάνειν ἁλοιῶν. quod neque ipsum quale sit, satis planū est. ἀυτολικυθῶ aūt & αὐτοκαβδιλαλῶ ab Hesychio exponuntur. Endromidum.) Endromides cursorū sunt, & propriè Dianæ: Baucides aūt, croceæ mulieb res. Pollux. Domū eм.) Nescio corruptúsne sit locus, an mutilatus. Anxium quoddā.) μίρμδον. sed haud scio an τὸ μιεερ potius legendū, de quo etiā in prouerbijs Eras. Illius latera.) τὰ ἄκρα, latera uerti, propterea φ & in acie latera, τὰ ἄκρα dicuntur, ut ait Pollux. Mulierosum.) μώρτωνα, ἀπὸ μυρτιᾶς, scilicet genitali muliebri. Lentiscum subinderodentē.) χιοτριώκτον, quo nomine notabantur qui elegantiæ & cultui muliebriter studebant. Delicatus & gulosus.) λικαλίῶ, ἀπὸ λικιδίῶ, seu λίκις, quod patinā significat, ut Pollux. conjecturaliter tamen: quanquam haud scio an corruptus locus sit. uidentur eм deesse quoq; nonnulla. Theodorum.) Vt à dea seu Diana restitutū, & uita donatū. Cariosissimis.) Pro antiquissimis accipio. Oliuas.) Fortasse eas quæ & hodie ex uino uel aqua assātis carnib. pro salsamento adhibentur. Testacea.) ἰμπυδλάκωτα, ἀ πίδλαξ uidelicet. Crobylis.) Fuerūt aūt Crobyli certæ quædā texturæ capillorū in acutū desinentes, antiquorū Atheniensiū gestamē, ut Cōment. Thucydidis in li.1. Mangonē.) παιδλεβοσμὸν, quo nomine & mangonē & puerorum moderatorē intelligi posse puto. Voluptatem.) Fortassis ἀ λαλιᾶν ἥδιδδαι γαννυδαι. Digitis.) χροσόφως, quos

quos ipse infrà in Rheto. didas. exponit ὀρχήσας, id est saltatores. Etiam ringi.) γινασκόμην. Mensibus non laborasse.) ἀκαθαρσίαν εἶναι, cuius uerbi etiam Athenæus meminit lib. 3. diuinatorem quendam dæmonem.) ἐγγαστρίμυθόν τινα, quos & Eurycles Græci uocant. Suidas. μῶμ.) id est num. ἆρα.) atque exinde. ἀλλ' ὅς.) Inquit. ἐμηχάνη.) aliquo modo. λῶσις.) optime. λάπτειν.) uidelicet. ἆρ.) quædam. ἵκταρ.) propè. σκοροπαίδαι.) protendere membra cum oscitatione. τιτάζεσθαι.) curiosè agere. σκύλλεσθαι.) unguibus rapere, & infestum esse, unde & Scyllæ nomen uidetur factum. σκιλληροπολία.) id est petulantia & lasciuia. Quod si igitur.) Paræneſis de recta dicendi ratione. σύμαλωπα.) Hesychius meminit σύμαλακικά cuiusdam, aitq; paræmiam esse quâ ἀμηλίη significetur. πῶς δέ.) id est, quomodo putas. ἵματα γῆς λῦσαι ἠνχόμην, &c.) Id est sub terram ire optabam quando audiebam te recitantem. χιτώνιον.) id est tunicam. λεληρία.) seruulas. ἴκταλον.) uolauit. ἀπαντώμενον.) Obuiam ueniens. ἱμαθιδίοις.) Sedens. Qui uerbis obscurioribus & minus usitatis.) ἵματα γλώττης, ut etiam Quintilianus lib. 1. cap. 14.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΒΙΟΣ. Vita, Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Oratio demonstratiui generis est, quæ historicæ ac didascalicę tamẽ dictionis propior, quàm encomiasticæ. Describit autem genus, uitam, studia, eruditionẽ & professionem Demonactis philosophi, quæq; idem & priuatim & publicè fecerit, & ab alijs passus fuerit. Præterea & apomnemoneumata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs argutè ac falsè responsa, in quibus recensendis potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam quæ circa mortem & sepulturam illius acta, quibusq; officijs & honoribus illũ Athenienses & reliqui Græci prosecuti sint. Exordio attentos potissimùm facit, laudãdo suam ætatẽ, quòd ea quoque uiros memoria ac laude dignos, & ueteribus illis Herculi & Socrati simillimos procrearit: cuiusmodi sint Demonax hic, & Bœotius ille Sostratus, de quo alibi ipse fecerit mentionem.

Μελλω αὖθις μικρὰ ὑμᾶς βιᾶσθαι, τὸ παντὶ πᾶσιν ἄμει ρον ἰσχυρὰ ἡγεμονικὸν λέγων καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος ἀρετὴν ὑπερφυᾶ, καὶ γνώμῃ ἀνδρὸς φιλοσοφίαν ἱκανὴν φαίνειν. λέγω δὲ, ὡς τὸν Βοιώτιον Σώστρατον αὐαφέρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες καλέουσι, καὶ ὡσυλον εἶναι, καὶ μᾶλλον ἐπὶ Δημώνακτα τὸν φιλόσοφον, ὃς καὶ ἐλθὼν αὐτὸς, καὶ ἰδὼν ἐθαύμασα. θαρρῶ δὲ τῷ Δημώνακτι καὶ ἔτι μᾶλλον συνιγορεύσειν. πρὸς μὲν δὴ Σωκράτη, ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ γέγραπταί μοι, καὶ διείλεκται, μέγυθός τι αὐτῷ, καὶ ἰσχὺς ὑπερβολὴ, καὶ ἐν τῷ παγκρατίῳ ἐνδιατριβὴ, καὶ ὑπίσχνησις δυνατὸν, καὶ τραχὺ ὕφος, καὶ ἔργα ἐπωφελῆ τῷ ὀνόματι. καὶ

Quidē cōsentaneum erat & nostram aetatem non in totum expertem fore uirorum laude & memoria dignorum, sed ijs quoq; qui et eximijs corporis uiribus, & mente sapientiæ studio excultißima præcelluerunt, florere. Dico autem cùm in Bœoticū Sostratum ista referens, quem Græci Herculem uocare solidi sunt, et esse existimabant: tum maximè in Demonactē philosophū: quos ego & ipse uidi, & uisos magna admiratione suspexi. Cū altero quoq;, nēpe Demonacte, aliquandiu cōiunctam conuersationē habui. Sedenim uitam Sostrati in alio quopiam libello diligenter perscriptam executus sum, declarata eius & animi magnitudine, & excellenti fortitudine. Insuper quæ eius fuerit in monte Parnasso sub ipso dio uiuendi ratio, quod stratū laboriosum, quæ alimēta in montibus conquisita, quæ opera à nominis celebritate non abhorrentia.

ἅπερ ἐν λιμέσι αἱρῶν ἐπροέξεν, ὑ ἐδωκιῶν τὰ ἄβατα, ὑ γεφυρῶν τὰ δύσπορα. περὶ δὲ Δημώνακτος ἔδει λέγειν, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς ἐπαίνου τε διὰ μνήμης ἦν τοῖς ἀρίστοις τόγε μετ' ἐμέ, καὶ οἱ γεννικόταται τῶν νέων, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὁρῶνται, ἔχειν μὲν πρὸς τὰ ἀρχαῖα μόνα τῶν παραδειγμάτων σφᾶς αὐτοὺς ἐυθυμίζειν, ἀλλὰ μὴ κὰκ τῶ ἡμετέρου βίου λαμβάνειν προτίθεσθαι, καὶ ζηλωτὸν ἡγῆσθαι, ἀρίστων ὧν οἶδα ἐγὼ φιλοσόφων γενόμενον. ἔμ δὲ τὸ μὴ γίνεσθαι κύριον, ὁ τῶν ἀφανῶν, ὅσα ἐς ἀξίωμα πολίτικὸν, ἢ λαῖνον, ἢ μὴ ἀλλὰ καὶ παύτων τούτων ὑποβράνω γενέμενον· ἢ ἀξιώσαι ἑαυτὸν τῶν ἀλλήλων, πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν, ὃν Ἀθηνόδωρος, μὲν Δί', ἀλλὰ Δημητρίῳ πρὸς αὐτ', ἀλλὰ

tia. Ad hæc quanta in tollēdis è medio latronibus pericula exhauserit, tum quanta per inuia faciendis itineribus, aut per traiectu difficilia præbendo transitu, pertulerit. tam uerò æquum mihi uidetur de Demonacte nonnihil in lucē edere, duarum rerum gratia: ut & illius memores sint uiri nostræ ætatis præstantißimi, & iuuenes quiq; generoßissimi animū ad philosophiā applicantes, non neceße habeant ad uictera tantum exempla semetipßos componere, sed ex noßtra quoq; uita habeant quem sibi pro iuuendi regula imitādum proponant, facti illius æmuli, quem ego omnium optimē ex philosophis eße cognoui. Erat itaq; Demonax genere Cyprius, non ex obscuris ortus parentibus, quantum ad dignitatem & posseßionem ciuilem attinebat: cæterum his omnibus ille longē erat excelßior atq; superior: & cum rebus pulcherrimis atq; præstātißimis se ipse dignū iudicaßet, ad philosophiæ studiū semet cōtulit, non per louem ab Agathobulo tātum et Demetrio, qui ante illum fuerāt, neq; ab

Ἐπικτήτου ἐπιγεγράφθαι, ἀλλὰ πᾶσι μὲν συνεγίνωσκε τούτοις, μᾶλλον δὲ τι Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ αὐδρὶ, φωνήν τι καὶ γνώμην μάλιστα λιπαρυμμένῳ. ἀλλ' ὁ γὰρ Δημώναξ, ὃν ἐγὼ τούτων ἕνα φημὶ, ὡς ἔφην, παρακληθεὶς, ἀλλ' εἰκαίως πρὸς τὰ μαθήματα ἐρρύη, καὶ ἐμφύτῳ πρὸς φιλοσοφίαν ἐρωτι, ἐκ παίδων σὺν ὀλίγῃ μετριμμένος, ὑπεραρθεὶς μὲν τῶν ἀνθρωπείων ἀγαθῶν ἁπάντων. ὅλον δὲ παραδοὺς ἑαυτὸν τῇ ἀληθείᾳ καὶ παῤῥησίᾳ, ἅτε τέλειός τις αὐτὸς ὀρθῶς καὶ ὑγιῶς, καὶ αὐτάρκως βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ἐρῶσι καὶ ἀκόντων παράδειγμα παρέχων, τίνων ἑαυτῶν γνώμων, καὶ τίνων ἐν τῷ φιλοσοφεῖν ἀληθεία. ὁ μὲν ἀνιᾶσθαι γε ποσὶ, τὸ τοῦ λόγου, πρὸς ταῦτα ἔξεστι, ἀλλὰ καὶ πολυτίμως σώτροφος ἐγένετο, καὶ τῶν πλείστων ἐμέμνητο, καὶ λόγων ἤκουτο. καὶ τὰς ἐν φιλοσοφίᾳ προαιρέσεις,

Epicteto excitatus, sed cum illis cõuersabatur, præcipuè uerò cum Timocrate Heracleote, uiro cumprimis sapiente, neq; non eloquẽtia et industria plurimùm ornato. At Demonax nequaquã ab aliquo illorum, ut dixi, persuasus, sed peculiari quo rapiebatur ad res præclaras impetu, & insito quodã ad philosophiã amore, statim à puero permotus, omnia humana bona in uniuersum cõtempsit. Ac se cũ totũ libertati tradidisset, dicendiq; fiduciæ, in ea cõstanter perstitit, cũ & ipse rectã ac sanã & inculpatã uitã uiueret, ac uidentibus & audiẽtibus suam ipsius mentem exemplum exhiberet, ueritatẽq; quam in philosophãdo perpetuã obtinebat. Cæterùm nequaquam illotis, quod aiunt, pedibus, hoc est à dicẽdi facultate alienus, ad philosophiæ studia accessit, sed in poetarũ lectionib. enutritus multos tenebat memoria, dicẽdiq; artes nõ mediocri studi exercuerat. Ea uerò quæ in philosophia tractari solẽt, hau

modice

ἐπὶ ὀλίγον, ἀλλὰ μετὰ τῶν πορρωτάτω ἀνέρχεται τῷ δακτύλῳ ἀψάμενος, ἀπίσατο. καὶ τὸ σῶμα δὲ ἐγεγύμναστο, καὶ πρὸς μαρτύριον διεπεπόνητο. καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄλλου πρεσβεῖα εἶναι ὅτι ἐπὶ τῇ ἐμαυτοῦ ἐπιτηδεύσει. καὶ τοῦτο ἐν ἐπὶ τοῦ διαγκῶν, ἱκανὸν ἀπῆλθε τοῦ βίου, πολλοῦ γε εἰς λόγου τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων μετὰ παλαιῶν, φιλοσοφίας δὲ ἁπλῶς ἐχὴν ἀποτετμημένος, ἀλλὰ πολλοῦ δεῖ τοῦτο μεταμίξας, ὥσπερ τι ἰδίωμα τίνι αὐτῶν ἐχαιρεν. ἴσκει δὲ τῷ Σωκράτει μᾶλλον ἢ παιδείᾳ, οὐ τῷ σχήματι, καὶ τῇ τοῦ βίου ῥᾳστώνῃ, τὸν Σινωπέα μιμεῖσθαι ἐδόξεν, ὁ παρακεκραμένος τὰ τῶν διατριβῶν, ὡς θαυμάζοιτο, καὶ ἀποβλέποιτο ὑπὸ τῶν ἐντυγχανόντων, ἀλλ' ὁμοδιαίτως ἅπασι, καὶ πίνων ὢν, καὶ σὺν τῷ ὀλίγον τύφῳ

modicè, neq; ut est in prouerbio, summo tãtum digito attigerat, sed exactè cõperta habebat. Corpus præterea exercuerat, & ad tolerãtiam uarijs laboribus assuefecerat. Breuiter, in hoc summo studio & cura elaborauit, ne alicuius alterius egẽs esset. Quare postquam sensit se quoq; ipse sibi amplius nõ sufficere, uolũtaria morte è uita discessit, multo super hoc ipso Græcorum, optimatibus sermone relicto. Philosophiæ uerò haud quaquam unam tantũ speciẽ ab alijs seiunctã colebat, sed multis in idem commixtis, nõ admodum apertè ferebat qua potissimùm illarũ oblectaretur. Apparebat quidem Socrati se magis addixisse, tametsi habitu et uitæ frugalitate Diogenem æmulari uideretur. Non tamen ambitiosè adulterabat ea quæ ad uictum pertinebant, admirationis popularis emerendæ gratia, utq; ij quibus cum conuersaretur, in eum coniectos haberent oculos: uerùm cõmuni cum alijs uiuendi ratione utebatur, ne tantillum quidem philosophico fa-

λάτου καὶ σωλῶν, καὶ ξυνιστο-
λιτούετο, καὶ τῶν μὴ τὸ Σω-
κράτης ἐρωνείαν ἀ προσίμι
νον, χάριτος δὲ Ἀττικῆς με
τὰς ἀποφάσεως τὰς σωκρα-
σίας, ὅτι τὰς προκομιλόσω-
νας ἀπίνας, μέτι λαλαφρενῆ
σαντας ὡς ἀγχνῦς, μήτι τὸ
φρυδρωτὸν τῶν ἐπιτιμήσεων
ἀποφεύγοντας, πανταχόσε δὲ
τὸ σὺρροσύνε γελωμένους,
καὶ λοσμιωτέρους παρακολὺ,
καὶ φαιδροτέρους, καὶ πρὸς τὸ
μέλλον ἀβλαβεῖς. ἀλλ' ὥσπε
τι γοῦν ὄρθυ λειράγων, ἢ ὑ-
πρδιατανύων τ ἢ ἀγωνιῶν
τῶν ἀεὶ ἐπιτιμᾶν τῷ λόγ.
ἀλλὰ τῶν μὴ ἁμαρτημάτων
λαθάνεσθε, τοῖς δὲ ἁμαρτάνου
σι συνιγνώσκει. καὶ τὸ παράδ
λυγμα πρὸς τῶν ἰατρῶν ἐ-
ξεις λαμβάνων, τὰ μὲν νοσή-
ματα ἰωμένων, ὀργῆ δὲ πρὸς
τὰς νοσοῦντας ἐ χρωμένων.
φύσει γὰρ, ἀνθρώπε μὴ εἶναι τὸ

stu infectus: & cũ alijs iun
Etam consuetudinem exer-
cebat, et communibus Reip.
legibus non grauatim pare
bat. Porrò Socraticam iro-
niam nulla ex parte accede
bat: gratia uerò attica ple-
nas semper disputationes
sermonibus haud obscuris
in medium afferebat, ita ut
eius discipuli abeuntes neq;
contemnerent eum tãquam
parum generosum, neq; eum
inhumanam in obiurgando
seueritatem atq; acerbitati
fugientes pertimescerẽt, sed
omnimodi orationis amabili lætitia reddebantur, ac
subinde multo modestiores
de futuris præcipiẽdis opti
mam spem concipiebant a
nimo. Itaq; nunquam uisus
est uociferari, aut mira per
uicacitate contendere, aut
indignari: & si aliquis il
esset increpãdus, ipsa quid

peccata reprehendebat, cæterùm peccantibus benignè ign
scebat, exemplũ illud à medicis petitum usurpãs, qui morbo
adhibitis pharmacis propulsare solent, iracundia uerò eos
ægrotantes utuntur minimè. Existimabat enim hominis e

peccar

τὰ ἁμαρτάνειν δοκοῦντι, ὃ αὐτὸς ἐποίει, τὰ πλημμελούντα ἐπανορθοῦν. τοιούτῳ δὲ βίῳ χρώμενος, ὡς ἑαυτὸν μὲν ἀεὶ ἐλεύθερον, φίλοις δὲ σωτήριον τὰ πάντα. καὶ τοὺς μὲν δυστυχοῦντας ἀνιῶντας ὑπομένοντας, ὡς ὑπ' ὀλιγοχρονίοις τοῖς ἀνιῶσιν ἀγαθοῖς ὑπερμεγέθεις. τοὺς δὲ ὑφ' ἡσθέντας ἀνδραμένους, ἢ φυγὴν ἢ νόσον ἢ τελευτὴν, σὺν γέλωτι παραμυθούμενος, ἐκ ὀρθοῦντας, ὅτι μικρὰ μικρὸν αὐτοῖς πλούσιοι μὲν τὰ ἀνιῶντα, λέγων δὲ τις ἀγαθῶν ἢ καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερίαν μακρὰ πάντων ὑπ' ὀλίγου ἐπιλαμβάνεσθαι. ἐμοὶ δὲ κἀκεῖνος, καὶ ἀδελφοὺς στασιάζοντας διαλλάττειν, καὶ γυναιξὶ πρὸς τοὺς γεγαμηκότας εἰρήνην πρυτανεύειν. καὶ

peccare: Dei uerò, aut uiri dijs proximi, errata emendare. Ad hunc ergo modum cum uitâ instituisset sapientissimè, nullius in rebus suis egebat auxilio, ipse uerò amicis in ijs quæ par erat, per sæpe fidelem nauabat operam: ac nonnullos ex illis se qui secundiore fortunâ uti uidebantur, submonefacere solebat, quòd bonis ad breue tempus duraturis, & planè caducis ac transitorijs efferri atque gestire animo uiderentur. Nonnullos quoq; inuisum paupertatis onus lugentes, aut exilium grauiter molestéq; ferentes, aut senectutem aut morbum incusantes, cum risu consolabatur, non uidentes breui futurum ut omnia quæ dolorē & molestiā in præsens illis adferrent, cessarent: bonorum uerò ac malorum obliuio unà cum longa libertate omnes esset in exiguo temporis spacio complexura. Ad hæc curæ illi erat, fratres quoq; inter se dissidentes atq; discordes, ad pristinam concordiam reducere, ac mulieribus cum maritis reconciliatis illorum animis pacem componere.

καά πη καὶ λάμπε τεφανσομένοις ἐμμελῶς διειλέχθη, καὶ τὰς πλάτας αὐτῶν ἐπαινέσας ὑπηργέλου τῇ παῤῥησίᾳ τὰ μέτρια. Τοιῦτοι μὲν ὁ τρόπος τῆ φιλοσοφίας αὐτῷ, πρᾷος καὶ ἥμερος καὶ φιλάδελφος. μάνυ αὐτὸν ἐνίαφίλας νόσος ὑ θάνατος, ὡς αὖ καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν, τὸν φιλίαν ἡγέμενον. καὶ διὰ τῦτο φίλος ἦν ἅπασι, καὶ ὃν ἔφιν ὅν τινα ἂν ἐπαῦσον ἐνέμιφε, ἀῦθρωπόν γε ὄντα. πλέον ἢ ὑ ἔλαττον ἔχειν, σιωπῶν ἐνίοις αὐτῶν μένοις ὀχθιζόμενος, ἐπόσοι αὖ ἐλόμενοι αὐτῷ ὑπὲρ τῶν ὑ θέμις πίας ἐλπίδα διαμαρτάνειν. καὶ τχῦτα πχότα μὲν Χαρίτιον, καὶ Ἀφροδίτης αὐτῷ ἐκπαῖσι, καὶ ὀλίγα, ὡς ἀὐτὸ ἐμοιε κὸν ἐκᾶνο, Τῶν πεθῶ τοῖς χάλιστν αὐτῷ ἐπικαθῆσθαι. τοιγαρῶν καὶ Ἀθηναῖοι ὅ, τι σύμπας ἄῦμος, καὶ οἱ ἐν τέλει, ὑπὲρ

Ac sanè aliquādo populum seditionibus exulceratū, scitè et utiliter disserendo cōpescuit, multosq; illorū persuasit, ut patriæ tranquillè & modestè subseruirēt. Talem quempiā in philosophia exercenda morē obtinebat, mitem & mansuetū ac hilarē. Solùm uerò amici aut morbo aut morte discruciabatur, ita ut rem omniū maximam & præstātissimam in rebus humanis amicitiā & uoluntatum cōiunctionē esse existimaret. Quocirca amicus erat omnibus, nefuit quisquam quem nō familiarem compellasset, quidem homo erat. Maiorem uerò aut minorem animi alacritatem uultu præferebat, conuersatione nonnullorum ex illis utēs, eosquoquo coarguens, quotquot illi uidebantur propter spem exhibiti obsequij delinquere. Et hæc omnia cum tanta gratia, eaq; uerborum uenere faciebat dicebatq;, ut semper iuxta Comicum, suadelam labijs suis insedisse credibile sit. Itaq; & Athenienſium uniuersus populus, & ij qui in dignitatibus erant constitu-

ti, ſun

φυῆς ἰδεῖν μᾶλλον αὐτὸν, καὶ ἀκροᾶσθαι, ὡς τινα τῶν μεγάλων τούτων προσβλέποντες. διό τοι καὶ ἐν ἀρχῇ προσιόντι τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μισῶν ἐκ μέσου τῶν περὶ τοὺς πολιτικοὺς ἐκτήσατο, ἐπί τε τῇ παῤῥησίᾳ καὶ ἀλυσιτελείᾳ. διά τινος ἐν αὐτῇ ἀδείσησαν Ἀνυτοι, καὶ Μέλητοι, τὰ αὐτὰ διαγορεύσαντος, ἅπερ διῆκεν τότε, ὅτε ἔτι θᾶσσον ὤρθου πώποτε, ἔτι ἐμυήθη μόνος ἁπάντων τῶν Ἐλευσινίασι. πρὸς ἅπερ οὐδράσας μέλας ἱμάτιον ἀναλαβών, καὶ παρελθὼν εἰς τὸν ἐκκλησίαν· τὰ μὲν ἐμεμπτῶς, τὰ δὲ οὐ πρακτόρου ἦ διακτὰ τὸν ἑαυτοῦ προαίρεσιν, ἀπελογήσατο. πρὸς μὲν τὸ μὴ βεβυκέναι πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, μὴ θαυμάσητε, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ πρότερον αὐτῇ ἔθυσα· ἐπεὶ γὰρ ἐδόκει

ti, summa cum reuerẽtia illum admirabantur, eaq; in sententia permanserunt, ut unum ex optimatibus suspiciẽtes. Cæterùm cũ in Reip. procurationib. obeũdis uersaretur, multorum prauis et nefarijs conatibus restitit: unde odium & inuidiã nõ mediocrem multitudinis sibi cõflauit, tum propter dicendi interritam fiduciam, & monendi libertatẽ. Vnde factũ est ut nonnulli quo que aduersus illũ insurgerẽt Anyti & Meliti, ea ipsa in Demonacte accusantes, quæ prius per illos in accusando Socrate in crimẽ uocata fuerant, nempe quòd nunquam uisus sit sacrificans, quodq; solus omnium nunquam sit Eleusinijs initiatus. Ad quæ magno animo, & corona redimitus, et nitida ueste amictus, inq; concionẽ prodegressus, partim scitè & dexteriter, partim uerò asperius quàm philosophica requirebat professio, respondit. Etenim ad hoc quòd nunquam sacra feciſſet Mineruæ: Nulla uos capiat admiratio, inquit, uiri Athenienſes, ſi prius

ἀλλ' ὅσα αὐτὸν τῶν παρ' ἐμοῦ θυσιῶν ἀπολαμβάνουσι, πρὸς ὧν βάτερον τὸ τῶν μυστηρίων, τοῦτο ἐγὼ ἐγκαλῶ αὐτίαν, τῶν μὲν κοινωνῆσαι σφίσι δι τιμιότης, ὅτι αὖ τι φαῦλα ἢ τὰ μυστήρια, ὁ συμπέσοι πρὸς τὸν μὴ δίκαιον μεμυημένον, ἀλλ' ἀπὸ τρίψεως αὐτὸν τῶν ἐργίων· ἄμεινον δὲ, φασὶν αὐτὰ ὀλιγοροῦσαν ὑπὸ φιλανθρωπίας. ὅτε τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι λίθοις ἐπ' αὐτῷ ἐν τῷ χορῷ ἐχρῶντο, πρῶτος αὐτῷ, μὴ ἐπὶ συγγνώσθαι αὐτοῖς, μὴ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἀρξαμένους τιμᾶν μὴ ἀπολέσθαι, πρὸ τοῦ τιμᾶν τοῦτο θαυμάζειν. καὶ νῦν δ' ὑμᾶς, ἐν ἀρχῇ τῶν πρὸς αὐτὸν λόγων, προσκυνήσειν ἐχρῆν τῷ πρόσωπῳ· αὖθις γὰρ, ἔφη, Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὴ ἐρῶντες ἐστεφανωμένον, ὑμᾶς ὑπὲρ ἐμοῦ δακρύσαντας· τὸ γὰρ πρόσθεν ἐκ ἐκαλλιερήσατε. βέλομαι δὲ ἐγὼ παραθέσθαι τῶν σπουδῶν

illi unquam sacrificaueria. nequaquam enim illâ sacrificia per me oblatis egere existimabam. Ad secundam uerò accusationis partem, nempe mysteriorum, eam dixit sub esse causam quò minus cum illis festiuitatis particeps fuisset hactenus: quòd si mysteria, inquit, praua & friuola comperissent, apud nõdum initiatos non tacuisset, sed ipsos ab orgijs celebrãdis auersos feciisset: sin bona, rursus humanitate adductus, omnibus expositurum erat. Ita Athenienses quiiã aduersus illum lapides sustulerãt, actutum mitem erga eundem & placidum animum induerunt, atq; ex illo eum cœperunt habitis honoribus reuereri quoq; & colere: postremùm uerò admiratione etiam prosequi. Ille autẽ statim initio orationis ad illos habitæ, asperiore proœmio usus est: Viri enim, inquit, Athenienses, [illegible] ronatũ uideatis, quin me [illegible] unquam litastis. [illegible] urbane dicta

ἅμα μὲν ἀσχήμων ὢν αὐτὸς λιλιγ
μένου. ἀρξαίμην ἢ ἀπὸ φαυω
ρίνου καλῶ, μὲν ὧν πρὸς ἐμαυτον
εἶπον. ἐπεὶ γὰρ ὁ Φαυωρῖνος ἀκ-
ούσας τινὸς, ὡς ἐν γέλωσι παι
εἴη τὰς ἐμπλίας αὐτῷ, μὲν μέλ
λοιμι ἐν αὐτοῖς μιλῶν, τὸ
ἐπικλασμένον σφόδρα, ὡς
ἀγχινὸς μὲν γυναικῶν, μὲν φιλο
σοφίᾳ ἥκιστα πρέπον, πρόσιλ
θὼν ἐρώτα τὸν Δημώνακτα, εἰς
ὢν, χλευάζει τὰ αὐτῷ; αὐθρω
πος, ἔφη, ὦ συνεπαίσθα ἔχων
τὰ ὦτα. ἐγκεμμένου ἢ τοῦ σοφι
στοῦ, καὶ ἐρωτῶντος τίνα ἢ μὲν
ἐρόμενα ἔχων, ὦ Δημώναξ, ἐν
παιδὶς ἐς φιλοσοφίαν ἥκεις;
ἦρχεις, ἔφη. ἄλλοτε δέ ποτε ὁ
αὐτὸς προσιλθὼν, ἐρώτα τὸν
Δημώνακτα τίνα αἴρεσιν ἀ-
σπάζεται μᾶλλον ἐν φιλοσο-
φίᾳ· ἢ τίς γάρ σοι ἔπεφε ὅτι
φιλοσοφῶ; μὲν ἀπιὼν ἤδη, παρ
αὐτῷ ἠδὺ μάλα ἐγίλασε. τὸ
δὲ ἐρωτήσαντος, ἐφ' ὅτῳ γε-
λᾷ, ἐκεῖνος ἔφη γελοῖόν μοι
φανεῖ ἐλέξαι, εἰ σὺ ἀπὸ τῶ πό-

mum autem factu uidetur,
ut à Phauorino, & ijs quæ
ad illum dixit, exordium fa
ciam. Poſtquam enim Pha
uorinus à quodam audiſſet
ſuas diſſertationes à Demo
nacte haberi ludibrio, ma
xime uerò membrorum in
illis nimiũ fractas delicias,
ingeneroſam & mulicbrẽ
molliciem, ac philoſophiæ
minimè congruentẽ acceſſit
Demonactẽ, interrogauitq;
quis nam eſſet à quo ſubſan
naretur: Homo, inquit, cui
aures ſunt deceptu difficiles. Occurrente uerò quodã
Sophiſta, atq; interrogãte
quibus nam uiaticis inſtruct9, ô Demonax, à puero ad
philoſophiam acceſsiſti? reſpõdit, Teſticulis. Alio tempore cum ſemel idem ille ac
ceſſiſſet, quæſiuit ex Demonacte, quã philoſophiæ ſectã
præ alijs ſtudioſe amplectẽ
retur: Quis uerò, inquit, te
certũ fecit me philoſopharii? Et cũ dicto abiens, riſit apud ſe
ualde ſuauiter. Illo uerò interrogãte quid eſſet quòd rideret,
Demonax: Perridiculũ, ingt, hoc mihi uiſum eſt, tu à barba

phil o-

γων & ἀξιοῖς ἱκανὸν εἶναι τὸν φιλοσοφοῦντας, αὐτὸς οὐ γινώσκων ἐκεῖνον ἔχων. τῷ δὲ Σιδωνίῳ ποτὲ σοφιστῇ Δημώνακτι οὐδὲν ἐνεμοῦτο, οὐ λέγοντος αὐτοῦ ἐπαινούμενον τοιοῦτον, ὅτι πάσας φιλοσοφίας πεπόρευται, καὶ χεῖρον δὲ αὐτὰς ἀπῆν, ἅπερ ἔλεγεν. ἐὰν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἕψομαι· ἐὰν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομαι· ἐὰν Ζήνων ἐπὶ τὴν Ποικίλην, διατρίψω· ἐὰν Πυθαγόρας καλῇ, σιωπήσομαι. νῦν δὲ οὐ τὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀκροωμένων οὔτος, ἵνα προσαπῇ τὸ ἐνεμε, καλεῖ σε Πυθαγόρας. Πόθωνος δέ τινος, τῶν ἐν Μακεδονίᾳ δυναμένων νεανίσκων ὡραίων, ἱππασκιλεῖτος αὐτὸν, προτείνοντος ἐρώτημά τι σοφιστικὸν, καὶ διελύοντος ἀπῆν τὸ συλλογισμὸ τῷ λύσιν, ἐν, ἔφη, εἶδα τίκτον, ὅτε ἐφάνη. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ πάνυ ἐπὶ τῷ τοῦ ἀμφιβολίας σκώμματι, καὶ συναπτόμενον-

philosophantes iudicandos esse existimas, ipse barbam non habens. Sidonium autē rhetor cū Athenis celebris & clarus haberetur, ac ali quando de se eiusmodi publica oratione decātaret encomium, quòd totius philosophiæ peritus esset, nec minus dicēdi facultate ea posset exequi quæ diceret: Etenim, inquit, si Aristoteles ad Lyceum me uocarit, sequar: si Plato ad Academiam, ueniam: si à Zenone ad porticum Variam prouocabor, nihil cunctatus præstò ero: si Pythagoras me accersiuerit, silebo. Surgēs itaq; è medio auditorum Demonax: Heus tu, inquit, uocat te Pythagoras. Cæterum Pythone quodā eorum qui fuerāt è Macedonia splendidè & nitidè culti, iuuene formoso subsannante illum, ac quæstionem sophisticam proponente, iubenteq; ut syllogismi solutionem diceret: Vnum, inquit, fili noui, quòd subigēris. Cum ergo ille stomachanti animo indignaretur propter scommatis amphiboliam,

illi

ἑαυτοῦ, αὐτίκα σοι μάλα τὸν
ἄνδρα ἐπιδείξω. ὁ δὲ σὺν γέ-
λωτι ἐρώτησεν· ἦρα γὰρ ἄνδρα
ἔχεις; ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς ἐκ
παγκρατιαδὸς τῷ αὐτῷ, ἔτι νε-
ᾶνι ὄντι ἄφθη αὐθαιμὼν ἀμπεχό-
μενος, Ολυμπιονίκης ὤν, ἐπὶ
πᾶσιν αὐτὸν ἐκ τῶν λιφαλῶν
λίθῳ, ἠρὶ αἵματι ἐρράνη. οἱ μὲν
παρόντες ἠγανάκτουν, ὡς οὐ
τὸν ἅπασι τιτυπημένον,
ἠρὶ ἰβάκχῳ ὠθῶντα τὸν αὐθύπατον
εἶναι· ὁ δὲ Δημώναξ, μηδα-
μῶς, ἔφη, ἄνδρες πρὸς τ' αὐ-
θύπατον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἰατρόν.
ἐπεὶ δέ ποτε ἠρὶ χρυσοῦν δα-
κτύλιον, ἐνὶῳ βαδίζων ὤφει,
γραμμάτιον ἐν ἀγορᾷ πρότι-
θεὶς, ἐξεῖς τὸν ἀπολέσαντα,
ὅτις ἐν τῷ πλακτυλίῳ δεσπό-
της, ἤκειν, ἠρὶ ἐπόντα ἀπολῶ
αὐτῷ, ἠρὶ λίθον ἠρὶ τύπον, ἀπο-
λαμβάνειν. ἦκεν οὖν τις μει-
ράκιον ὡραῖον, αὐτὸς ἀπο-
λωλεκέναι λέγων. ἐπεὶ δὲ ἐδέ-
ἤκειν ἔλεγεν, ἄπιθι, ἔφη, ὦ παῖ

illiq; cõminaretur, Statim tẽ bi uirũ oſtendam. ille in mul tum riſum effuſus, interro-gauit adſcentem: Ergo ui-rum habes? Quodam tempo re cum quidam etiam athle ta ab eo fuiſſet deriſus pro-pterea, quòd cum uictor ex titiſſet in Olympia, ueſtitu molli & florido amictus cõ ſpiceretur: uulnus illi lapide in caput incuſſit, adeò ut ſan guis efflueret. Itaq; qui ade-rant, indignãtes factũ grauiter & moleſtè ferebant, quaſi unus ex illis fuiſſet per cuſſus. cumq; exclamarẽt ut ad Proconſulẽ iret: Nequa-quam, inquit, uiri ad Procõ ſulem, quin multo magis ea mus ad medicum. Dum alio quando obambulãs annuli aureum in itinere ſortè for-tuna reperiſſet: propoſita in foro ſchedula, uoluit eũ qui amiſit annuli dominus exti-tiſſet, uenire, atq; ſi illius pondus & gemmam & typum rectè indicaſſet, recipere. Venit ergo adoleſcẽs quidam forma honeſta & amabili, qui ſe amiſiſſe perhibebat. Cæterum cum nihil ſani diceret: Abi, inquit, ô puer, ac

tuum

ηχὰ τὸν ἐκεῖνου δακτύλιον φύλαττε· τοῦτον γὰρ ὀυκ ἀπολάμπας. τῶν δὲ ἀπὸ τῆ Ρωμαίων βουλῆς τις, Ἀβλώνιον ὑὸν αὐτῷ δέξας παῖν ὡραῖον, θυλυδρίαν ἢ μὴ διαγιγλασμένον, προσχαροῦσί σε, ἔφη, ὁ πάππος οὗτος· μὴ δὲ Δημώνακτι, λακλὸν, ἔφη, μὴ σὸν ἄξιον, ἀλλὰ τῇ μητρὶ ὅμοιον. Τὸ δὲ ἐυειπὲν, ἢν ὀρθῶς δόμασι φιλοσοφοῦντα, ὁ Ονώμαχλος, ὥσπερ ὁ υἱὸς μάθητο, ἀλλ' Αρκεσίλαον λακλᾶν ἠξίει. ἐρωτήσαντος δέ τινος, τίς αὐτῷ ἐρῶν εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ· μόνον εὐδαίμονα ἔφη τὸν ἐλεύθερον. ἐπέως δὲ φήσαντος, πολλοὺς ἐλευθέρους εἶναι· ἀλλ' ἐκεῖνον νομίζω, ὃ μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δειδότα, ὁ δέ, καὶ πῶς ἄν, ἔφη, τοῦτό τις δύναιτο; ἀπαντᾶν γὰρ ὡς τὸ πολὺ τούτοις δεδουλώμεθα. καὶ μὲν, ἔφη, εἰ μὴ παυσόμεθα τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, ὕβρεις ἀεὶ αὐτὰ ἔσται· ἐλπίδος ἔστι φόβου ἄξια,

tuũ ipsius annulũ diligenter obserua. etenim hunc nõ amisisti. Quispiam uerò è Romanis senatoribus cũ Albucinis illi filium suum iuuenem supra modũ formosum commonstrasset, effœminatum uerò, et corruptum delicijs, dixissetq; : Salutat te Demonax hic meus filius: Pulcher est, inquit, & te dignus, & materi non absimilis. Porrò Cynicum in pelle ursi philosophantem, non Onocratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaũ uocare dignatus est. Cum quidam ex eo quæsisset qui nam illi felicitatis finis esse uideretur: respondit solum eum esse felicem, qui liber esset. Illo autẽ subijciente multos esse liberos : At qui hunc ego solum, inquit, liberũ esse existimo, qui neq; sperat aliquid, neq; pertimescit. Ille uerò: Et quo modo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim plurimum his seruientes subiecti sumus. Atqui, inquit, si recto iudicio res humanas excusseris, haud dubiè easdem reperies neq; spe neque metu dignas, propte-

προσκυνῶν· καὶ τοῦτο μὲν τῶν ἀνθρώπων τὸ πλῆθος ἐπὶ τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ ἀναθήματα καὶ τὰ ἱερὰ ἔρχεται, ὡς ἐκεῖ τοῦ θείου ὄντος· ὁ δὲ Δημώναξ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐκείνοις ἐγένετο, ἐν οἷς οὐδὲν ἦν ἀγάλματα οὐδὲ ἱερὰ οὐδὲ ναοί· ἀλλὰ καὶ τὸν Ὀλύμπιον Διὸς ἔργον ἐκεῖνον ἐν Ἀθήναις ἐπαινούντων τῶν πολλῶν, ἐρομένου τινὸς αὐτὸν εἰ καλὸν αὐτῷ δοκεῖ τὸ ἄγαλμα, ἐγέλασε καὶ εἶπεν· Ἐὰν ὁ Ζεὺς καταβῇ καὶ συνοικήσῃ Ἀλκμήνῃ, ὅμοιος ἔσται τῷ ἀγάλματι. Καὶ ἐν Κορίνθῳ δὲ ἐπιδημήσας καὶ τὰ Λεχαῖα καὶ τὰ Κεγχρεάτικα θεασάμενος, ἐπειδὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ βαλανεῖον, ἐρομένου τινὸς αὐτὸν εἰ καλὸν αὐτῷ δοκεῖ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ποσειδῶνος τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, ἐρομένου δὲ καὶ τοῦ Ἀθηναίου Ἡρώδου

ωάν, ἐπίνθει τὸν Πολυδεύ-
κην, ὡρὸ ὥρας ἀποθανόντα, καὶ
ἄξια ἄχθεα ἐοίγνωδαι αὐτῷ,
καὶ ἵππους παρίσθαι, ὡς ἐπὶ
βουμελίᾳ, καὶ δεῖπνον παρα-
σκευάζεσθαι, πρωϊθὲν, πα-
ρὰ Πολυδεύκους, ἔφη, κομίζω
σοι τινὰ ἐπιστολήν. ἡδέως
σὺ ἐκάνε, καὶ εὐθέως, ὅτι
ἐκεῖνα τὸ κεῖνον καὶ αὐτὸς τοῖς
ἄλλοις σωτρίχεται τῷ πάθει αὖ
τῦ, καὶ ἀπόντος· τί δ', ὦ Δη
μώναξ, Πολυδεύκης ἄξιοῖ; ἀ
πῆτάσαι, ἔφη, ὅτι μὴ ὅλη
πρὸς αὐτὸν ἄπει. ὁ δ' αὐτὸς
ὑὸν ὠχθοῦτο, καὶ ὑπ σπάτῳ
ἑαυτὸν καθάρξαντι πρωϊλο-
θὼν, ἐλεγε μάγος τέ ἔναι, καὶ
δύνασθαι αὐτῷ ἀναγαγεῖν τὸ
παιδίον τὸ ἄδωλον, εἰ μόνον
αὐτῷ τρεῖς τινας ἀνθρώπους
ὀνομάσειε, μηδένα πώποτε πε
πυθυμένος. ἐπὶ πολὺ δ' ἐκέ
νου ἐνδιασκοποῦντος, καὶ ἀπορεῖν
τος· ἔχοι γάρ τινα, εἶπε, ἐπ'
ἄκρῳ λοιπὸν ἔτ', ἔφη, ὦγαθὲ,
μόνε ἀφόρητα πάσχειν νομίζε
μενον ἀνθρώπων πάντων ἀμοίρων·

grauiter & peracerbè Pol
lucis immatura morte ſubla
ti obitū lugeret, uelletq; cur
rum illi iungere, ac equos
præſtare tanquam aſcenſuro,
& cœnam adornare: ag
greſſus hunc Demonax: A
Polluce, inquit, epiſtolā tibi
adfero. Cæterum cū ille ga
uiſus eſſet, putaretq; illum
quoq; alijs eſſe dolori, dixit:
Quid igitur ó Demonax ſi-
bi uult Pollux? Accuſat te, in
quit, quòd ad illum abire cū
cteris. Idem quendam aliū
filij ſui mortem inconſola-
biliter lugētem, ac tenebris
ſemet occultantem, acceſſit,
ſeq; magum profeſſus eſt, ac
filij ſimulacrum ab inferis
poſſe reducere, ſi tres tātum
homines illi nominaſſet,
quos nunquam ullius obitū
luxiſſe certò compertum ha
beret. Cū ergo diu multūq;
ſecum hæſitaret, nec unum
quidem, ut opinor, talē poſ-
ſet producere: ait tandē De
monax: O ridicule, ante ſolum intoleranda mala pe-
ferre exiſtimas, cum luctu expertem uideas neminem?

Atqui

τῆ μὲν λοιπάσιν λαλαγικῶν ἕξιν, τῶν ἐν ταῖς ὁμιλίαις, πάνυ ἀρχαίοις καὶ ξένοις ὀνόμασι χρωμένων. ἐνί γοῦν ἐρωτηθέντι τινὰ αὐτῷ λόγων τινὰ, καὶ ὑποπράτ[illegible]ικῶς ἀπομειδιάσ[illegible], ἐγὼ μέν σοι, ἔφη, ὦ ἑταῖρε, νυνὶ ἠρώτησα, σὺ δέ μοι, ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονι ἀπεκρίνω. εἰπόντ[illegible] δέ τινων τῶν ἑταίρων ἀπιώμεν Δημώνακτα εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ προσευξώμεθα ὑπὲρ τῆς τοῦ παύτου, ἔφη, σωφρονῆ τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰ μὴ δύναται διὰ παντὸς ἡμῶν εὐχομένων ἀκούειν, ἰδὰν δέ πῶς δύο τινὰς φιλοσόφους, νομιζομένους ἀπαιδεύτους, ἐν ἑτέρῳ ἐρίζοντας, καὶ τὸν μὲν ἄτοπα ἐρωτῶντα, τὸν δὲ ἀδέξιον πρὸς λόγον ἀπομειδιάσαντα· ἀ δοκεῖ ὑμῖν, ὦ φίλοι, ἔφη, ὁ μὲν ἕτερος τούτων, τράγου ἀμέλγειν, ὁ δὲ αὖ τῷ κόσκινον ὑποτιθέναι; Ἀγαθοκλέης δὲ τῷ περιπατητικῷ μέγα φρονοῦντ[illegible], ὅτι

& illos falsè deridere solitus est, qui in sermonibus nimium uetustis & peregrinis uocabulis uti consueuerant. Itaq; cum unũ aliquando super oratione quadam interrogasset, illeq; plus quàm Atticè respondisset: Ego quidem, inquit, amice, nunc te rogaui, tu uerò mihi quasi Agamemnone regnãte respondisti. Dicente quopiam ex amicis, Abeamus Demonax in fanum Aesculapij pro filij salute oraturi: Vehementer, inquit, surdum existimas Aesculapiũ, si nequeat nos nisi isthic orantes exaudire. Cum aliquãdo uidisset duos philosophos egre giè rudes & indoctos super quæstione quapiam satis ridiculè altercantes, ac alterũ absurda quærentẽ, alterum uerò ad rem nihil sanè respondentem: Nónne uidetur uobis, inquit, ô amici, alter illorum hircum mulgere, alter autem illi cribrũ supponere? Agathocles uerò Peripateticus cũ superbè & insolenter se ferret, & arroganter iactitaret dialecticorum se

ὅτι μόνος αὐτός ὄφη, ἢ πρῶτος τῶν διαλεκτικῶν ἔφη, ἢ μᾶλλον, ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μὴ πρῶτος, ὁ μόνος· εἰ δὲ μόνος, ὁ πρῶτος. Κεθήγος δὲ ὁ ὑπατικὸς ἀνὴρ, ἐπὶ ὅτι διὰ δὴ Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῆρεν, προβεβουλευμένος τῷ πατρὶ, πολλὰ ματαίως καὶ γέλοια καὶ ἢ λέγουσος καὶ ποιοῦντος, ἐπειδή τῶν ἑταίρων τις, ὁρῶν ταῦτα, ἔλεγεν αὐτὸν μέγα κακὸν ἔσεσθαι· μὰ τὸν Δί', ἔφη ὁ Δημώναξ, ὁ δὲ μέγα. περὶ Ἀπολλώνιον δέ ποτε τὸν φιλόσοφον ἐλθὼν, μετὰ πολλῶν τῶν μαθητῶν διειλεγμένον, ἄλλο τι ἢ ἀπῆρε μετάπεμπτος, ὡς ὢν παιδείᾳ τῷ βασιλεῖ συνίσος μένος· προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, περὶ οἱ Ἀργοναῦται αὐτόν. ἄλλα δέ τε ἐρομένου, εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ὁ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι· ἀθάνατος, ἔφη, ἀλλ' ὡς πάντα. πορὶ μέν τοι Ἡρώδου ἐλέγετο ἀληθεύειν τὸ πλάτωνα, φάσκοντα ἡμῖν μίαν ψυχὴν ἔχειν· ἐ γὰρ εἶναι τὴν αὐτῶν

solum & primum esse: Atqui, inquit, ô Agathocles, si primus, nõ solus: sin uerò solus, non primus. Porrò autẽ Cethego uiro consulari dignitate prædito, quo tempore per Græciam legatus abiret in Asiam, patri suo multa turpia & ridicula dicente & faciẽte, posteaquã ex amicis quispiam eadem uidisset, dixissetq; Cethegũ magnum scelus esse: Per Iouem, inquit Demonax, neq; magnum. Idem cum aliquãdo consbexisset Apollonium philosophum multis cum discipulis discedẽtem, commodum uerò abibat accersitus quasi disciplinarum nomine Regi esset cõuersaturus: Accedit, inquit, Apollonius, & eius Argonautæ. Alio autem quodam ex eo quærente, num anima illi immortalis esse uideretur: Sanè immortalis, inquit, sed ut omnia reliqua. De Herode dicebat uerum dixisse Platonem, affirmantem nobis haud unam saltem esse animam. Neque enim esse eiusdem animæ

Regi-

τὰς ψυχὰς Ῥηγίλλου, καὶ Πο-
λυδεύκη, ὡς ζῶντας ἐτιμᾶτο, καὶ
τὰ τοιαῦτα μιλτιᾶν. ἐπόλμη-
σε δέ ποτε καὶ Ἀθηναίοις ἐρω
τῆσαι δημοσίᾳ, τὴν προρρήσεως
ἀκήκοας· διὰ τίνα αἰτίαν ἀπο
κλείσοι τοὺς βαρβάρους, καὶ ταῦ-
τα, ἓν τῷ τιλιτῷ αὐτοῖς δια-
τεθησαμένῳ Εὐμόλπῃ, βαρ-
βάρῳ καὶ Θρᾳκὶ ὄντι. ἐπεὶ
δέ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ
διὰ χειμῶνα, ἔφη τις τῶν φί
λων· ἐ δέδοικας, μὴ αὐαυτα-
πίνητον τὸ σκάφος, ὑπὸ ἰχ-
θύων διαβρωθῇς; διὰ τοῦτο ἀγνῶ
μων οὐκ ἄλλο, ἔφη, ἐκείνων γοῦν
ἰχθύων διαδαδῶσι, τοσού τους αὐτοὺς ἰχθῦς διαφα
γόν. ῥήτορι δέ τινι, διάπτυσα
μιλτήσαντι, σωτβάλλουσιν
ἀσκῶν καὶ γυμνάζεσθαι. τῷ
δὲ ἀπόντα, ἀεὶ ἐν ἱμανο
τῷ λίγω· ἀκόντως τοίνυν, ἵ-
φη, τοιαῦτα λίγεις, μωρῷ ἀ-
κροατῇ χρώμενος, μὴ μάντιν

Regilaum & Pollucem, ut tanquam uiuentes epulis fu scipiat, taliaq; illi curæ sint. Ausus est quoque aliquando Athenienses publicè interro gare, audita sacrorum præ fatione quam ob cauſſam excluderent barbaros, præ sertim cum eam myſterij fe ſtiuitatem conſtituiſſet illis Eumolpus, quem Thracem & barbarũ fuiſſe nõ igno rabat. Poſtea uerò quàm illi semel nauigandum erat ne gocij gratia exiſtente hye me, & iam nauem erat in ſcensurus, dixit amicorum quiſpiam: An non pertimeꝰ ſcis Demonax, ne naui fra cta atque ſubuerſa à piſci bus deuoreris? Atqui, inquit, perabſurdum foret metuere à piſcibus depaſci, cũ tot ipſe piſces antè deuoraue rim. Cuidam rhetori uitio ſiſſimè declamanti conſu luit, ut frequẽti exercitio in

cumberet. Cæterùm cum ille dixiſſet: Nunquam non apud me ipſum declamo: ergo iure optimo, inquit, tã ineptè dicis, qui ſemper ſtulto auditore uti ſoleas. Augure quoq;

δι ποτι ἰδὼν, δημοσίᾳ ὠδὶ μι
δῶ μαντευόμενον· ἐχ ὁρῶ, ἴ-
φη, ἐφ' ὅτῳ τὸν μισθὸν ἀπαι-
τεῖς. εἰ μὴ γὰρ, ὡς ἀλλᾶξά
τι δυνάμενον ἐπὶ τοιούτοις
μέγαν, ὀλίγου αὐτεῖς, ἐπόσον
ἂν αὐτῆς· εἰ δι ὡς δίδοκτ τῷ
θεῷ, παῦται ἴσαι, τί σε δύνα-
ται ὁ μαντικός; προβέβυτε δι
τινος Ρωμαίῳ εὐεωμαλοῦντος
καὶ τῶν ἐνόπλιον αὐτῷ μά-
χλν πρὸς πάτλαλον ἐπιδεξα
μένν, καὶ ἐρομένν, πῶς σοι
Δημώναξ μιμαχῆσθαι ἔδοξα;
καλῶς, ἔφν, ἂν ξύλινον τὸν
αὐταγωνιστὴν ἔχης. ἐγ μὲν ἐγ
πρὸς τὰς ἀπόρους τῶν ἐρωτή-
σεων πάνυ εὐτύχως παρεσ-
κεύασε. ἐρομένν γάρ τινος ὠδὶ
χλευασμῶ, ἐχιλίας μνᾶς ξύ-
λων λεύσαιμι, ὦ Δημώναξ,
πόσαι μναῖ ἂν καπνὸ γένοιν-
το; σῆσον, ἔφν, τῶν σποδῶν,
ἐγ τὸ λειπὸν πᾶν, καπνός ὄγτ.
Πολυβίε δί τινα, κομιδῇ ἀ-
παιδεύ-

semel publicitus mercedis gratia uaticinãte cõspecto: Non uideo, inquit, quam ob rem mercedem exigas. Etenim si hoc nomine exigis, quasi queas ea quæ à Parcis immobili consilio decreta sunt, depellere, modicum postulas, quantumcunq; tandẽ postulaueris. Sin omnia quẽ admodum Deo uisum est euentura sunt, quid tua præstare potest uaticinatio? Sanè uerò quopiam Romano bene corpulento, armatam illi pugnam aduersus ligneũ palum susceptam commonstrante, interrogãteq; : Quãto tibi feruore ô Demonax pugnasse uisus sum? magno, inquit: siquidem hunc ligneum habuisti aduersariũ. Atqui ad intricatas & captiosas quæstiunculas acutè instructus erat. Interrogante enim quopiam ludibrij gratia: Si mille minis ligna combussero Demonax, quot minæ fumo cessuræ sunt? Pondera, inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio autem, homine omnium fermè literarum rudi, elati

πεπλάσθαι αὐθρώπῳ, ἡ σεμνοῖς καὶ ἐπέντ☉, ὁ βασιλεὺς μιᾶς Ρωμαίων πολιτείας τετίμηκεν· ἀλλ' οἶσθ, ἔφη, Ἑλλὰς μᾶλλον, ἢ Ρωμαίων ποιήσηκεν. ἰδὼν δέ τινα τῶν εὐπαρύφων, ὡδὶ τῷ πλάτει τῆς πορφύρας μέγα φρονοῦντα, λύψας αὐτὸ πρὸς τὸ οὖς, ἡ ἱδρῶτ☉ λαβόμεν☉, ἠρώτα λέξας, ἔφη· τοῦτο μέν τοι πρὸ σοῦ προέβαλον ἰφόρει, ἠρώτα δὲ πρόβατον, ἵνα μέν τοι λεύμεν☉, ὄνυσον εἰς τὸ ὕδωρ βῆναι ἐμβῦναι, ἠρώτα ἐτιάσατό τις, ὡς ἀποδειλιάσαιμι, εἰπέ μοι, ἔφη, ὑπὲρ πατρίδ☉ κὐτὸ πεσεῖσθαι ἐμέλλον; ἐρομένου δέ τινος, ὁπόθεν νομίζεις ἐαυτὸν εἶναι Ἀθ, πορίσμενον, ἔφη, διαπεῦσαι σοι ἐπιστολῶ. Ἀδαμάτῳ δέ τινι, ποιητῇ φαύλῳ, ἐπιγόντι γεγραφέναι μονόστιχον ἐπίγραμμα, ὅπερ ἐν τῷ διαθήκαις ἐκκόψειν ἐπιγεγραφῶσι αὐτοῦ τῇ πλάτῃ, οὐ χαίρων δέ ἠρώτα αὐτὸ ἐπᾶν, γάμα

elati tamen animi, arrogantius iactante, Rex Romanorum ciuitate me donauit: Vtinam, inquit, te magis Græcum quàm Romanum fecisset. Rursus conspecto quopiam ex molliter & delicatè conuestitis, propter purpuræ latitudinem superbiente, insolentiusq; incedente, admoto ad illius aurem capite, apprehensaq; veste & commonstrata: Heus tu, inquit, hoc ante te ouis ferre solebat, & ouis fuit. Cũ semel in balneis lauans in aquam feruentem inscendere recusaret, ac quispiam eundem meticulosum & parum audacẽ accusaret: Dic mihi, inquit, num hoc ipsum pro patria passurus eram? Quærente ex eo quopiam: Qualiánam, ô Demonax, in orco esse existimas? Præstolare, inquit, & inde literis missis tibi rescribam. Admeto uerò cuidam inepto poetæ dicenti se scripsisse Epigramma monostichõ, quod testamento quoque suæ statuæ inscribendum mandarit, neq; malum esse illud perhibenti:

γᾶια λάβ' Ἀδμήτη ἴλυτρον, Corpus humo tegitur, Admetus ad astra uolauit:
βᾶδ' ἐς βιὸν αὐτὸς. γιλάσας Solutus in cachinnos, inquit,
ἔπηρ, ὅτω καλὸν ὄφιν, ὦ Ad- Adeò elegans est, ô Admete,
μητι, τὸ ἐπίγραμμα, ὅσῃ ἴβυα Epigramma, ut magno eme
λόμιλω αὐτὸ ὅλη ἰὼδιγεγρά- rim illud iam inscriptũ esse.
φθαι. ἰλὼν δέ τις ὠδὴ τ' σκι- Cum uidisset quispiam cru
λῶν αὐτᾷ οἷα τοῖς γέρουσιν ra eius tarda & turgida,
ἔπεισῶς γίγνεσθ', ἤρετό τί τὸ- qualia ferè senibus fieri con
το, ὦ Δημώναξ; ὁ δὲ μειδιά- sueuerunt, quæsiuit ex eo:
σας, Χάρων με ἰδακρυε, ἔφη. Quid hoc sibi uult Demo-
κὴ μέν τοι κὴ Λακεδαιμο- nax? ille subridens: Charon
νίου τινα ἰδών, τὸν αὐτὸ οἰ- me mormodit, inquit. Intuio
κέτην μαστιγοῦντα· παῦσαι, tus semel Lacedæmonium
ἔφη, ὁμότιμον σαυτῆ τὸν δε- seruum suum flagris cædẽ-
σπότην ἀποφαίνων. Δανάης δέ tem: Define, inquit, seruo
τινος, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίο tuo similem te ostẽdere. Pu
κλω ἐχόντος ἱερίθυτι, ἔφη, ὁ γὰρ ella quædam cui nomen e-
ἁ Δανάη, ὦ Ἀκρισίου θυγάτερ, rat Danae, fratri in iudicio
μάλιστα δὲ ἐποίμα τοῖς οὐ litem intendente: Fratrem,
πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς inquit, in foro reum facies.
ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἵνα neque enim es Danae Acri-
γοῦν ἰδὼν λιωπὸν, τρίβωνα sij filia. Magno uerò atq; im
μὲν κὴ πήραν ἔχοντα, αὐτὸ placabili odio semper aduer
δὲ τὸ βακτηρίας, ὑπερογκοῦ sus eos pugnabat, quos non
λιπαγάτα, κὴ λέγοντα, ὅτι iuxta ueritatis ductum, sed
Ἀντισθένους κὴ Κράτητος τῆ

ad ostentationem philosophari animaduerteret. Itaq; cum uidisset Cynicum, pallium quidem & peram habentem, cæterùm pro baculo supra modum fastuosè & arroganter uociferantem, dicentemq;, Antisthenis & Cratetis

Διογένους ὄζῃ ζηλωτὴς : μὴ ψεύδῃ, ἔφη· σὺ γὰρ Ὑπερίδου μαθητὴς ὢν τυγχάνεις. ἐπὶ μὲν τοι πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν ὑόρᾳ μακομαχοῦντας, ἢ παρὰ τὸν νόμον τὸν ἐναγώνιον, αὐτὶ τοῦ παγκρατιάζειν μάχεσθαι· ὁκ ἀπεκότους, ἔφη, τοὺς νῦν ἀθλητὰς, εἰ πάρεσμαρτομένους λέοντας μαλῶσιν. ἀτεθὲν δὲ μάχεσθαι αὐτὸ, καὶ δακτίκον ἅμα, τὸ πρὸς τὸν αὐθάδατον ἁρμενίων· ὃν μὴ γὰρ τῶν περιζωμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. μωκᾶται δέ τινα καὶ λίθον ἀναβάντα, καὶ αὐτὸ τοῦτο μετεγνωκότες αὖθις, ἢ ὡς μεγαλοδώρου διαβάλλοντος, ἀσεβεῖν δόξας ἢ βαπτισθῆναι τὸ μωκῶν μὴ λούσας, ἐμελλεν ὁ ξύλοις σὺν τρίψειν, ὁ δὲ φυγῇ ἐμισώσεν, ἀλλ' ἴγε Δημώνακ παρατυχὼν παρῆλθε συγγνώμην ἔχων αὐτῷ,

Cratetis ac Diogenis æmulus: Caue impudenter mentiaris, inquit: siquidē tu Hyperidæ discipulus exisis. Cum non paucos semel uideret athletas malè te ignauiter pugnantes, præterea legem eisdem constitutam, pro eo quòd Pancratio decertādum fuerat, mordicus se proscindentes: Non iniuria, inquit, nostri temporis athletas concomitantes socij leones uocant. Neq; illud dictum sale urbano caret, ac mordacitatis expers est, quo erga Proconsulem usus esse fertur. Etenim unus ex his erat, qui crura totumq; corpus unguento solebant perungere. Porrò autē quidam Cynicus cum in lapidē ascendisset, hoc ipsum in eo turpibus uerbis accusauit, et tanquam obscœnum & fœdē factum probrosè calumniatus est, adeò ut Proconsul inflammatus iracundia, Cynicum captū abripi iuberet, quem aut fustibus cōtusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm cum fortè fortuna interuenisset Demonax, deprecatus est Proconsulem, ut illi delicti gratiam concessa uenia

αὐτῷ, καὶ τινα πάτριον τοῖς λωϊκοῖς παῤῥησίαν θρασυνομένῳ. εἰπόντος δὲ τῷ αὐθις πάτερ νυν μὲν σοι ἀφίημι· αὖθις δὲ ὕστερον τοιοῦτόν τι τολμήσῃ, τί παθὼν ἄξιός ὀφθήσῃ; ἢ ὁ Δημώναξ, δῆλον, ἔφη, ὅτι τότε αὐτὸν λύσομαι. ἄλλῳ δέ τινι, στρατοπέδων ἔμοιγε ἢ ὀθόνας ἢ μιγίστῳ τῶν ἀρχῶν ἐμπιστευθέντι, ἐν βασιλέως ἱερομένῳ, πῶς ἂν τις ἄριστα ἄρξαι ἀρχῆς, ἔφη· ἢ ὀλίγα μὲν λαλῶν, πολλὰ δὲ ἀκούων. ἱερομένῳ δέ τινι, ἐν ᾗ αὐτὸς πλανώμενος ἰδίᾳ· οἵᾳ οὖν, ἔφη, τοῖς μωροῖς τὰς μελίσσας τιθέναι ἢ λυρίᾳ; πρὸς ᾧ τῷ Πεισιλῃ αὐθριάσαντα ἰδόντι, τῷ χεῖρα ἀποκεκομμένῳ, ἐφ' ᾧ τι ἔφη Ἀθηναίους ἐπαινεῖ χαλκῇ τετιμημένους; Κυναίγειρον. ἢ μὴν ἢ Ῥαφίνου ἢ Κύπριον, λέγω δὴ τὸν χωλόν, τὸν ἐν τοῦ πρωτανείου, ἰδὼν ὑπὸ πολλοῖς

faceret, cum hoc peculiari quadam dicendi libertate Cynicorum ausus esset. Ad quæ ille ita respõdit: In præsens quidem hunc tibi impunè dimittam: cæterum si posthac tale quippiam animi temeritate ac linguæ intemperantia inductus designauerit, qua pœna afficiendus erit? Ad quem Demonax: Sanè tunc illum inungi, seu dropace uelli iubebis. Alteri cui rex & castra & magnum exercitum unà cũ imperio crediderat, quærenti qua ratione quispiam imperium quàm optimè administrare posset: Si ira, inquit, uacauerit, & quamminimùm loquens, plurima audierit. Scisciranti cuidam, num & ipse placetis uesceretur: An tu igitur, inquit, apes existimas fatuis suos fauos concinnare? Apud porticum multa pictura & arte uariam conspecta statua manibus mutila: Serò tandem, inquit, Athenienses ænea imagine Cynigerum honestarunt. Atqui Rufinum quoque Cyprium, claudum illum dico, ex schola Peripatetica,

πορι-

πρωτοπάτους ἐνδιατρίβουσα, ὀ-
λίγον ὄγκον, ἔφη, αὐναισχυντότε-
ρον χαλᾶ σοφιστικῆ. ἐπεὶ
δ' ποτὲ ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτι-
μῶν ἅμα σωφρόνως αὐτῷ,
ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παι-
δοποιήσασθαι· πρέπειν γὰρ τῷ
τῦτο φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἔτερον
αὐτῷ ἑαυτὸν καταλιπεῖν τῇ φύ-
σει, ἀλλ' ἀνιστάσας πρὸς αὐ-
τὸν ἀπεκρίνατο· ἀκούω,
Ἐπίκτητε, λόγος μοι μίαν τῶν
σαυτῦ θυγατέρων. καὶ μὴν οὐ
τὸ πρὸς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστο-
τελικὸν ἄξιον ἀπομνημο-
νεῦσαι. ἀλλὰ γὰρ αὐτὸ τοῦτο
μέγα ὄντα, οὐ μυρίαι ἑταῖ-
ραι ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη
ὄ, τι δι' ὅλης τέχνης αὐτῷ τὰς
δέκα κατηγορίας ἐχούσας· Ἑρ-
μῖνε, ἔφη, ἀληθῶς ἄξιόν σε δι-
καιοπραγεῖν. Ἀθηναίοις δὲ
συμπολεμοῦσι ἑαυτοῖς ζῆλον τὸν
πρὸς Κορινθίους, ἐπισφίσασθαι
βίαν

patetica, cum multo tempore uidisset conuersantem cū Peripateticis: Claudo Peripatetico, inquit, nihil est turpius atque impudentius. Cæterùm cum Epictetus quoq; aliquando obiurgans ei cōsuleret, ut uxore domum adducta, liberis procreandis daret operam, affirmans et hoc uiro philosopho nō indecorum esse, alterum uidelicet sui loco naturæ relinquere: festiuissimè illi redargu to respondit, Da mihi igitur, ô Epictete, unam filiarum tuarum. Sed nec hoc quidem indignū memoratu esse uidetur, quo Herminum Aristotelicum acerbè notauit. Etenim cum non ignoraret illum extremè malum esse, innumeraq; flagitia designantem: Aristotelem uerò, eiusq; decem categorias, quas prædicamenta uocant Dialectici, nunquam non in ore habentem: Sanè uerò, inquit, Hermine decem categorijs te haudquaquam indignum esse opinor. Athenienſibus quondam consultantibus quadam æmulatione erga Corinthios de singulari certamine congredientium

θεῶν μυσομάχων, προσιὼν δὲ αὐτὸς· μὴ πρότερον, ἔφη, ταῦτα ὦ Ἀθωνάιοι ψηφίσησθε, ἀν μὴ τῷ εἰλίκι τὸν βωμὸν ἀκβάλητε. ἐπεὶ ἦ ἐς Ολυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ Ηλάοι ἐκόνα χαλκῆν ἐψηφίσαντο· μυδαμῶς τῦτο, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ηλάοι, μὴ δόξητε ὑμεῖς δίζεσθαι τοῖς προγόνοις ὑμῶν, ὅτι μήτε Σωκράτης, μήτε Διογένης ἐκόνα ἀνασταθέναι. ὥκουσα ἦ αὖ τῦ τῶν πρὸ τῦ νόμων ἐμπείρου ταῦτα λέγοντος, ὅτι λίαν ἀνοήτοις ἔοικασι ἔναι οἱ νόμοι, ἂν τι πονηροῖς ἂν τι ἀγαθοῖς γράφοντες. οἱ μὲν γὰρ ἀδύνατοι παρανόμων, οἱ δὲ κατὰ νόμων ἀδίκων βελτίους γίνονται, τῦ δὲ Ομήρου ἕνεκεν ἥδιστα μάλιστα, κάτθανε· ὐμῶς δ', τ' ἀφρῆες αὐτῆς, ὃ τι πολλὰ ἐοργώς. ἐπῄνει ἦ καὶ τὸν Θερσίτην, ὡς λιγὺν τινα ἀνηγορόν. ἐρωτηθεὶς δέ ποτε, τίς αὐτῷ ἄριστος τῦ φιλοσόφων, ἔφη· πάντες μὲν θαυμασοί, constituēdo ſpectaculo, accedēs dixit: Ne prius hæc Athenienſes decernatis, quàm miſericordiæ arā ſubuertatis. Cum in Olympiam ſemel profectus ueniſſet, illiq; Helei æream ſtatuam erigendā decreuiſſent: Nequaquam hoc facietis, inquit, uiri Helei, ne maiores noſtros probro afficere uideamini, cū neq; Socrati neq; Diogeni ſtatuam poni curarūt. Quin ipſe præſens hæc illū ad Iuriſperitum dicētem audiui, periculum eſſe ne leges omnes ſint inutiles atq; ſuperuacuæ, quodq; nec bonis nec malis rogētur. Etenim illi non egent legibus, ij uerò per eaſdem nihilo fiunt meliores. Ex Homericis uerſiculis unū exactiſſimè calluit: Strenuus ut ſegnis fato potiuntur eodem.

Laude proſequi ſolitus eſt Therſiten, ut Cynicum quendam liberæ linguæ concionatorem. Interrogatus, quis illi potiſſimùm ex philoſophis probaretur, inquit: Omnes equidem admiratione digni ſunt; cæterùm ego quidem Socratem

μαγοί, ἐγὼ δὲ Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένη, τὴ φιλῶ Ἀρίστιππον. ἐβίω δὲ ἔτη ὀλίγα δέοντα τῶν ἑκατὸν, ἄνο σος, ἄλυπος, ὀλίγα ἐνοχλέσας τι, ἢ αὐτήσας, φίλοις χρή σιμος, ἐχθροῖν ὀλίγα ὀλί πώποτε ἰσχνικώς. πρὸς τοσοῦτον ἔρωτα ἴσχυε πρὸς αὐτὸν Ἀθηναῖοί τε αὐτοί, τὴ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ὥστε παριόντι ὑποξαίνεσθαι μὲν τὰς ἀρχούσας, σιωπᾶν δὲ γίγνεσθαι παρὰ πάντων. τὸ τελευτᾶον δὲ, ὅδε ὑπέργηρως ὢν, ἁπλοῦς, ὡς οὖν τύχοι, παριὼν εἰκίαν, ἰδιέσπει, πρὸς ἑκάθεδλόν τε, τῶν ἐνοικούντων θεῖόν τινα ἐπιφάνειαν ἡγεμένων τὸ πρᾶγμα, ἰκά τε ἀγαθὸν δαίμονα ἐσιλυθέναι αὐτοῖς ἐς τὴν εἰκίαν. παρίοντα δὲ αἱ ἀρτοπόλοι δὸν ἀθέλμον πρὸς αὐτὰς, ἑκά-

Socratem colo, Diogenem admiror, Aristippum autem amore complector. Vixit annos fermè centum, nullo unquam morbo implicitus, nulla affectus animi ægritudine: neminem unquam facessendis negocijs molesta uit, aut in ius productum ac cusauit. Amicis utilem se præbuit, ac officiosum. Qui inimico in illum fuisset animo, nullum unquã habuit, ipse hostis nemini. Tanto ue rò amore cùm ipsi Athenie ses, tum uniuersa Græcia eundem prosequebatur, ut prætereunti, bonoris gratia etiam ij qui magistratus officijs fungebantur, assurgerent, magnumq; illo præsente omnes agerent silentium. Postremùm ubi iam ætate supra modum ingraueſcẽte

consenuisset, inuocatus in quamcunq; domum fortuitò incidisset, in ea cibum sumebat, ac dormiebat. Quo nomine earundem ædium familia plurimum sibi gratulabatur, Demonacte uiso Deum sibi ostensum esse existimans, aut alie quem bonũ genium seu dæmonem in domum intrauisse. Prætereuntem uerò pistrices certatim ad se trahebant,

una,

ἑκάστῳ ἀξιῶσαι παρ' αὐτῶν λαμ- unaquæque cupiens ut à se
βάνειν τὸν ἄρτον, καὶ ἅτε οὖν panem acceptaret: ac ma-
χάριν ἔχοντες ἡ δεδωκυῖα ἡδέ- gnam felicitatem sibi datâ
ως μὲν καὶ οἱ παῖδες ὑπὸ esse interpretabatur illa, à
μᾶς προσιόντος αὐτῷ, πατέ- qua panem accepisset. Quin
ρα ἀναμάξοντες. σάσιως δὲ etiam pueri poma illi affere
πατὶ Ἀθήνησι γεγονότες, ἐ- re solebant, patrem hono-
σπλήθη ἐς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ rificè compellantes. Gliscē-
φανεὶς μόνον, σιωπῆσαι ἐποίη- te aliquando inter Athenien-
σεν αὐτοὺς· ὁ δὲ ἰδὼν ἤδη με- ses discordia, per seditio-
ταγνωκότας, ὀλίγα εἶπεν, καὶ nem dissociatis ciuium ani-
αὐτὸς ἀπῆλθεν. ὅτι δὲ συ- mis, in concionem ingressus
νῆκεν ἐκ τοῦ οἴδε τινὲς αὐτῷ est: cumq; tantum compa-
ἐπιτιμῆσαι, εἰπὼν πρὸς τοὺς ruisset, facto silentio discor
παρόντας τὸν ἐναγώνιον τῶν dantes compescuit. Verùm
ἐπῶν πόδα, Λήγει μὲν cum pœnitentia ductos eos-
ἐγὼν τῶν διαλλάγων ἕδρων dem resipuisse animaduer-
παμίας, Καιρὸς δὲ διαλῦσαι μι- tit, nullo adiecto uerbo &
κτὶ μᾶλλον. Καὶ ταῦτων ipse abijt. Cæterùm cum iã
ἐπεσχόμην, ἀπῆλθε βίᾳ, haud obscurè persentisceret
φαλῆς, καὶ οἵ ἀεὶ τοῖς ἐν- se sibi amplius auxilio esse
τυγχάνουσιν ἐφαίνετο. ἐλίγων non posse, dicta ad præsen-
δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς, ὅρκοι- tes qua in certamine præ-
ων τινὲς, ποδὸ ταφῆς τί δια- cones uti solent clausula.

Iam finis est pulcherrimorum munerum
Certaminis, non differendum esse amplius
Tempus monet:

ac discedens ab omnibus, hilaro uultu diem suum obijt, quali semper obuiam uenientibus conspectus est. Aliquanto antè uerò quàm moriebatur, interrogante quopiam, de se-

ἀνίεις; μὴ πολυπραγμονᾶτε, ἔφη· ἐγὼ γὰρ ὀλίγου μιβάψω. φαμένου δὲ τοῦ ἑτέρου, τί οὖν οὐκ αἰσχρὸν, ὀρνίθοις καὶ κυσὶ βορὰν προτιθέναι τὸ τοιοῦτον σῶμα· καὶ μὴν ὀλίγου ἄπορον, ἔφη, τοῦτό, εἰ μέλλω μὴ ἀποθανεῖν, ζώοις τισὶ χρήσιμον ἐσεσθαι. οἱ μέν τοι Ἀθηναῖοι καὶ ἔθαψαν αὐτὸν δημοσίᾳ μεγαλοπρεπῶς. καὶ ἐπὶ πολὺ ἐπένθησαν, καὶ τὸν βωμὸν τὸν λίθινον, ἐφ' οὗ ἐκάθισε, σωτῆρι Διΐ μυσταγωγῷ ἀνατιθέασι, προσσιτοῦσαι, καὶ ἐστεφάνουν ἐς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς· ἡγούμενοι ἱερὸν εἶναι καὶ τὸν λίθον, ἐφ' οὗ ἐκαθέζετο. ὧδε μὲν γὰρ τῶν ἐκφορᾶν, ἐὰν ἔστιν ὅστις ἐν ἁπλότητι, καὶ μάλιστα τῶν φιλοσόφων· οὗτοι μέν τοι τὰ σοφιστῶν τοῦ, ἐκόμιζον καὶ ἄχρι πρὸς τὸν τάφον, ταῦτα ὀλίγα παύσαντα πολλῶν ἀπιμνημόνευσα. καὶ ἔστιν ἀπὸ τούτων τοῖς

De sepultura uerò quid imperas? Ne uos hæc cura neo mordeat, inquit, solicitos. etenim fœtor me sepeliet. Respondente autem illo, an non turpe foret & nefarium, si tanti uiri corpus uo lucribus & canibus dilaniandũ obijceretur? Atqui nihil absurdum est, inquit, si mortuus quoq; nonnullis animalibus utilitatem aliquã allaturus sim. Cæterũm Athenienses magnifico funere elatum illum sepelierũt, multoq; tempore eius obitum luxerunt, ac sedem illã lapideam super qua, siquãdo correpti laßitudine quiescere solebat, adorabant, sertis coronantes in honorem uiri, existimantesq; sacrum esse lapidem in quo sedisset. Circa funeris uerò efferendi procurationem, nemo erat qui non accurrisset, maximè uerò ex Philosophis. Illi subiectis humeris pheretro, usq; ad sepulchrum efferebant mortuum. Hæc nimium pauca ex multis super Demonactis uita percensere libuit, ex quibus haud difficulter conie-

τοῖς ἀναγινώσκουσι λαγίσκου, ἐπεὶ ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐγένετο.

conjecturam facere licet legentibus, cuiusmodinam ille uir fuerit.

ΟΝΕΙΡΟΣ Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV Gallus:

Erasmo Rotterodamo interprete.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo diuitiarum atq; potentiæ incommoda molestias q; persequitur, ostendens quàm contrà tranquilla res paupertas sit, si modò sit sorte sua contenta. Facit autem hoc ueluti collatione quadam. Nam in priore quidem parte dialogi Micyllus somnium exponendo suum, Eucratis cuiusdam opulenti cœnas, diuitias, luxum, & quæcunq; uulgò speciosa & expetenda uidentur, extollit; adiecto etiam encomio auri, tum ab exemplis, tum ab effectu & usu & cæteris amplificato. In posteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora in auem transformatus, cum hero suo Micyllo colloquens introducitur, diuitum cùm priuatorum ac ciuium, tum regũ atque potentum molestias, curas & pericula recenset, quæ illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa ualetudinem, quam luxus & crapulæ istæ labefactant, accidere solent, additis etiã exemplis eius rei, & hypotyposi quadam, dum fingitur idem ui pennarum suarum referatis ædium fortibus ad ipsas diuitũ cellas Micyllum perducere, & coràm illa quæ uerbis narrauerat, spectanda exhibere. Cæterùm omnia hæc ita rursum Lucianus agit, ut non minus interim Pythagoram quoq; ut impostorem ac præstigiatorẽ quendam sugillet, quippe qui ridiculas & absurdas, & à natura quoque abhorrentes sui transformationes commentus fuerit, & multa eiusmodi, docendi simulatione tradiderit, quibus hominibus deceptis, solùm sibi auctoritatem compararit. Deinde & Stoicos eodẽ more suo corripit, ut arrogantes ac fastuosos, qui in rebus friuolis sapientiã affectent, & officiorum obseruantes uideri cupiant, in cęteris uerò neque domesticis neque publicis hominum cõuersationibus appositi atque idonei sint. Omnino autem festiuissimus

iocus

locus est, gallum cum hero suo ridiculè adeò ac familiariter nugari, & interim tamen sapientius philosophari quàm quæ uis in schola philosophum.

ΜΙΚΥΛΛΟΥ, Αλεκτρυόνος καὶ Σίμωνος.

Ἀλλά σε, ὦ λάκιστε Ἀλεκτρυών, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρίψαι, φθονερὸν οὕτω, καὶ ἐξύφωνον ὄντα, ὃς με πλατοῦντα, καὶ ὀλίγῳ ὀνείρῳ ξυόντα, καὶ τὰν μακρὰν σὺλαμονίαν σὺλαμονοῦντα, διάτορόν τι καὶ γιγνώσκειν ἀναβοήσασθ', ἐπεγέρσης, ὡς μηδὲ νύκτωρ γοῦν τὼν ποτὶ σὲ μιαρῶς πραγίαν διαφύγωμι. Δικά τοι εἴ γε χρὴ τιμαόριδας τῷ τι ψυχίᾳ, πολὺ λῷ ἔτι ἔσῃ, καὶ τῶν κρύϊ, μηδέπω μι τὸ ἐρθρινὸν, ὥσπερ ἐώθεν, ἀπονυσάον τι (γνώμων γὰρ οὗτος ἀψοφητότατός μοι πρόσω λαυνόσης ὑμᾶς) ὀλίπω μία νύκτος ἐοὶν, ὁ δ' ἄϋπνος ἕτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο

MICYLLVS, Gallus & Simon.

Tte, scelestißime Galle, cum ista tanta inuidentia, uoceq; tam acuta, ipse perdat Iupiter, qui quidem opibus affluentem me, ac dulciß. imo in somnio uersantem, et admirabili felicitate fruentem, penetrabile quiddã & clamosum resonans, expergefeceris, adeò ut ne noctu quidem effugere liceat paupertatem, uel te ipso longè nocentiorem. Atqui si conijectandum est tum è silentio quod etiamdum ingens est, tum è rigore frigoreq; quod nondum me, quemadmodũ assolet, antelucanò b morsicat c titillatq; (nam hic mihi certißimus gnomon aduentantis d diei) ne medium quidẽ adhuc noctis est. Sed iste peruigil, perinde quasi e uello illud aureum

λώδιον φυλάττων, ἀφ' ἑσπέρας σύδὲ ἤδη λέπραγεν, ἀλλ' ἔτι χάρων γε ἀμωσῆται γὰρ ἀνδύς σι, ᾧ μόνῳ ἡμέρα γίνεται, σωτρίβων τῇ βακτηρίᾳ· νυῶ γάρ μοι πράγματα παρέξεις, ἀναπαλῶν ἐν τῷ σκότῳ. Αλι. Μίκυλλε ἀίσσομαι, ὥμην τι χαριεῖσθαί σοι, φθάνων τὸν νυκτὸς, ὅσον δυνάμην, ὡς ἔχοις ὀρθρευόμενον καὶ λανθάνειν τὰ πολλὰ τῶν ἐργων. ἦν γοῦν πρὶν ἀνατεῖλαι ἥλιον, μίκυλλα ληπτίδα ἐργάσασθαι, προσδέξασθαι τάττο ἐς τὰ ἄλφιτα πιπονυκώς. εἰ δέ σοι καθεύδειν ἥδιον ἐγὼ μὲν ἀσυχάσομαί σοι, καὶ πολὺ ἀφωνότερος ἴσομαι τῶν ἰχθύων. σὺ δ' ὅρα, ὅπως μὴ ἄναγ πλήσῃς, λεμώτ[illegible]ης ἀνιγρόμενος. Μί. ὦ Ζεῦ τόρρατε, καὶ Ηράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτό ἐστιν; ἀνθρωπίνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλι. ἆρά σοι τόρρας ἔναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὁμόφωνος ὑμῖν εἰμι; Μί. πῶς γὰρ ὁ τόρρας;

aureum ſeruet, ab ipſa pro-tinus ueſpera uociferari cœpit. Verùm haudquaquam impunè: ſiquidem mox pœnas de te ſumam, fuſteq; cõminuam, ſi diluxerit modò: nam nunc negocium mihi faceres, ſubſiluens in tenebris. GAL. Here Micylle, equidem [f] arbitrabar me tibi gratum eſſe facturum, ſi quoad poſſem alta nocte lucem [g] anteuertiſſem, quò poſſes antelucano ſurgens, quamplurimùm operis conficere. Etenim ſi priuſquam ſol exoriatur, uel unicam feceris crepidam, iſthuc laboris lucro tibi acceſſerit ad parandum uictum. Quòd ſi tibi magis libet dormire, equidem tuo arbitratu quietè egero, lõgeq; magis[h] mutus fuero piſcibus. Cæterùm tute uideto ne per [i] ſomniũ diues, eſurias [k] experrectus. MI. O [l] prodigiorũ [l] auer-

ſor [m] Iupiter, ô malorũ depulſor [n] Hercules: quid hoc mali eſt? Vocẽ humanã ſonuit Gallus. GAL. Hoccine tandẽ tibi prodigiũ uidetur, ſi eadẽ qua uos lingua loquor? MI. Quid? an non

ἀλλ' ἀποτρέπεσθε ὦ θεοὶ τὸ ὅδε νὴν ἀφ' ὑμῶν. ΑΛΕ. σύ μοι δοκᾶς, ὦ Μίνυλλι, ἀμαθῆ ἀπαιδεύτως ἄνευ, μηδὲ αὐτὸν γεγενῆσθαι Ὁμήρου ποιήματα, ὧν οἷς ὁ τοῦ Ἀχιλλέως ἵππος, ὁ Ξάνθος, μικρὰ χάσας φράσαι τῷ χρεμετίσαι, ἔστιγε ἐν μέσῳ τῷ πολέμῳ διαλεγόμενος, ἐπεὶ ἔλαβε ψοφῆσαι, ἐκ ὥσπερ ἐγὼ νῦν, αὐτὰ τὰ μέγιστα, ἀλλὰ πρὸ ἐμαυτοῦ τὰ μέλλοντα προθεσπίζει, καὶ ἐδίν τι παράδοξον ἐμὲ ἀδικεῖ ποιῆσαι, ἀλλὰ ἀκίνητον ἐπικαλεῖτο, ὥσπερ αὐ, τὴν ἀπαξίωσιν, ἐπεξορκίσων, ἐγὼ μέντοι τὸ ἄπιστον. ἐμοί τοι τί ἂν ἐποίησας, εἰ σοι ὁ τοῦ Ἀργεῖου τρόπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύσατο; ἢ βόσαι ἄλλο ἐρεύσας, ἢ βοῦν ἐρίαν μυκώμενον, ὑμίσπε καὶ ἐρᾶν, ὥσπερ ἐπὶ τοῖς ὄφεσι; ἐγὼ δέ, Ἑρμῆ μάρτυς ὢν,

an non hoc portētum? Sed auertite Dij malum à nobis. GAL. At tu mihi ο uideris admodū illiteratus esse Micylle, nec euoluisse Homeri poemata, in quibus P equus Achillis, cui nomē Xăthus, posteaquam hinnitus longum q̄ualere iussisset, medio in prælio constitit differens, totosq̄ uersus ordine recitans, non quemadmodū nunc ego prosa oratione loquens: quinetiam uaticinabatur ille, deq̄ futuris edebat oracula: neque quicquā prodigiosum facere uidebatur: neq; is qui tum audiebat, malorum auersorem, ita uti tu facis, implorabat, quasi rem abominandam et auertendam audisse sese iudicaret. At quid tandem faCturus eras, si tibi nauis cui nomen apud Homerum est Argo, carina fuisset elocuta, ita ut olim in Dodonæa

sylua phagus per se loquens oraculum edidit? Aut si tergora directa serpere uidisses, si carnes boū mugire semiassas, coCtasq̄; uerubus transfixas? Ego uerò quum Mercurij sitis

ὦμ, λαλιᾷ ἥττω καὶ λογιωτάτη θεῶν ἁπάντων · καὶ τἄλλα ἐμοὶ δοκεῖ καὶ ὑμῖν, καὶ σώφρο φ, ὃ χαλεπῶς ἐμοὶ δοκεῖν ἐκ μακ θύσειαν τῶν ἀνθρωπίνων φω νῶν . εἰ δὲ ἐχεμυθήσαν ὑπὸ σχολῆς μοι, ἐκ ἂν ὀκνήσαι μί σοι τὴν ἀληθεστάτην αἰτίαν ἀπᾶν σῇ πρὸς ὑμᾶς ὁμιλιαν, καὶ ὅθεν μοι ἔστι λαλεῖν. ΜΙ. ἀλλὰ μὴ ἔναρ καὶ ταῦτά ὄσιμ , Ἀλεκτρυὼν ἔστω πρὸς ἐμὲ διαλεγόμενο . ἀπ᾽ οὖν πρὸς τὸ Ἑρμῆ , ὦ βέλτιστε, ὅ, τι καὶ ἄλλο σοι σῇ φωνης αἴτιον. ὡς ἂ σιωπήσο μαι, καὶ πρὸς ἐλίνας ἐρῶ , τί σοι χρὴ διδόναι ; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, εἰ τινι λιγυρό μαι , ὡς ἀλεκτρυόν αὐτὰ ἑαυτόν ἀκηκοώς; Αλι. ἄκου τοίνυν , παραδοξότατόν σοι λόγον, ὃν οἶδ᾽ ὅτι λέγω , ὦ Μίκυλλε. ὁτοσὶ γὰρ ὁ νῦν σοι ἀλεκτρυὼν φαινόμεν , οὐ πρὸ πολλοῦ ἄνθρωπο ἦν. Μί. ὑπνοῦ τι καὶ παλαι τοῦτον, ἀμέ-

assessor loquacissimi, & deorum u omniũ facũdissimi: præterea contubernalis uobis & conuictor: haud mirum uideri debet, si sermonẽ humanum ediderit. Quòd si mihi recipias taciturum te, haudquaquam grauabor ueriorem tibi causam aperire, unde factum sit ut eadem qua uos lingua loquar, & unde mihi suppetat huius orationis facultas. MI. Modò ne isthuc ipsum sit somniũ Galle, quod ita mecum loqueris: sed dicito per Mercuriũ, ó præclare, quid etiã aliud rei tibi sit in causa ut istam linguam sones. Nam ut taceam, neq; cuiquam proferam, quid attinet te solicitum esse? Quis enim fidem mihi sit habiturus, si cui narrem, me Gallum hæc loquẽtem audisse? GAL. Ausculta igitur: nã orationem ex me audies omnium (sat scio) maximè nouam atq; incredibilem. Siquidem hic qui nunc tibi gallus appareo, non ita pridem homo fui. MIC. Profectò & olim

ἀμέλια πρὸ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυόν τις γειτόνισσα, φίλος γίνοιτο τῷ Ἄρει, καὶ συμπίνοι τῷ θεῷ, καὶ συγκωμάζοι, καὶ παροινοίη τῶν ἐρωτικῶν. ἐνίοτε γοῦν ἀπίοι παρὰ τὸν Ἀφρο δίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπὰν γένηται ἡ ἀλεκτρυόνα. καὶ ἐπεὶ δέοιτο μάλιστα ἡ Ἠλιος ὑφιππεύσαι, μὴ καθίδοιεν ὀξέως πρὸς τοῦ Ἡφαίστου, ἔξω πρὸς τῶν θυρῶν ἀπολείπουσα ἀεὶ τὸν γειτονόπουλον, μαντευόμενος ὁπότε φαίνοι ὁ Ἠλιος. ἔνθα ποτὲ καθαπερ μαθοῦσα τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ προσδοῦσα τῷ φιλτάτῳ δεσπότῃ, τὸν δὲ ἥλιον καθόντα, ἐπιτρέψασα τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ Ἄρει ἀφρόντιδι ἀναπαυομένῳ. διὰ τὸ πιστεύειν τὸν ἀλεκτρυόνα μαντεύσασθαι, εἴ τις ἐπίοι, καὶ ὅτω τὸν Ἡφαίστου πολὺ ὕστερος μαθόντα, συλλαβεῖν αὐτὸν, πορίσαλήσθαι, καὶ σχοινοῦν πάντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτῷ. ἀφιδόντα δὲ, ὡς ἀφῆκε, τὸν Ἄρεα ἥκοντα

& olim ſtiuſmodi quiddã de uobis inaudieram, adoleſcentulum quempiã fuiſſe Gallũ, Marti adamatum, utq; hunc deo compotaſſe, colluſitaſſeq;, & in uolupta tibus geſtiſſe morem. Itaque cum Venerẽ adiret Mars, cum ea cubiturus, hũc quoque Gallum unà ſecum aduxiſſe. Quoniam Solẽ potiſſimùm metueret, ne ſi è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet: foris ad oſtium adoleſcentulum ſemper relinquere ſolitum, cuius indicio certior fieret quãdo ſol emergeret: Deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe inſcientem, Solẽq; nullo præſentiente imminuiſſe Veneri ac Marti ſecurè dormienti, propterea quòd cõfideret Gallum indicaturũ fuiſſe ſiquis interueniſſet. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos deprehendiſſe, implicitos atque irretitos ijs uinculis quæ iam olim in hoc dolos fuerunt fabricatus. Porrò Martẽ ſimulatq; dimiſſus eſt,

ἀγανακτῆσαι ἐπὶ τῇ ἀλεκτρυόνος, καὶ μεταβαλὼν αὐτὸ εἰς τοῦτο ἦγαγεν, αὐτοῖς ὅπλοις, ὡς αὐτὶ τῆς περάστης, τὸν λόφον ἔχων ἐπὶ τῇ περικεφαλῇ. διὰ τοῦτο ὑμᾶς, ἀπολογεμένους τῷ Ἄρει, ὅτ' ἐλίῳ φίλος ἐπαινεῖ ἀείδειν ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, πρὸ πολλοῦ δοκῶ, ἐπισημαινομένους τὸν ἀνατολὴν αὐτοῦ. ΑΛΕ. φασὶ μὲν καὶ ταῦτα, ὦ Μίκυλλε· τὸ δὲ ἐμὸν ἐτερόιόν τι ἐγένετο, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβίβυκα. ΜΙ. πῶς; εἰδέναι γὰρ τοῦτο μάλιστα ἐθέλω. ΑΛΕ. οἶσθα οὖν τὸν Πυθαγόραν; ΜΙ. τὸν σοφιστὴν λέγεις, τὸν ἀναίσχυντον; ὃς νομοθέτης, μήτε περιῶν γοὐδαμοῦ, μήτε λυάμενος ἰδίαν, ἥλιτον ἐμοὶ γοῦν ὄψον, ἀκρόπρασον, ἄπονον ἀποφαίνων· ἔτι δὲ καὶ πάντων τὸν αὐθρώπων, ὃς πίνειν τι ἔτι μὴ διαλίγεσθαι. ΑΛΕ. οἶσθα λοιπὸν ἀμείνονα, ὡς περὶ τὸ Πυθαγόραν, Εὐφορβον γένεσθαι.

indignatum aduersus Gallū fuisse, atq; eum in auē transmutasse, ipsidem armis, ut in capite pro galea cristā obtineret. Hanc ob caussam, quò uos Marti purgetis, quū iam nihil opus, simul atque Solem exorientē sensistis, multo antè uociferari, atq; illius exortum prænunciare. GAL. Feruntur quidem et illa Micylle: at quod ego sum narraturus, multo aliud quiddam fuit: atq; adeò nuper admodum in Gallum transformatus sum. MIC. Quonam modo? Nā istuc maximopere cupio cognoscere. GAL. Audistin' de Pythagora A quodam Mnesarchida Samio? MICY. Num sophistam illum dicis glorioſum, qui instituit ne quis uel C carnes gustaret, uel fabas ederet, suauissimum mihi edulium, salubre & parabile, à mensa submouens? Præterea aūt qui mortalibus suasit ne intra quinquennū D loquerentur? GAL. Scis nimirum & illud, quemadmodū priusquā Pythagoras esset, E Euphorbus fuerit?

Μί. γέγονα φασὶ, καὶ τέρας τι γεγὸν τὴν αὔριον, ὦ Ἀλεκτρυών. Αλε. ἐκεῖνος αὐτὸς, ἐγώ σοι ἀμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστι παῦε, ὦ ἀγαθὲ, λοιδορέμενός μοι, καὶ ταῦτα, ἂν ἀδῇς, οἷός τις ὢν τὸν τρόπον. Μί. τὸ δ' οὖ μαρτῶ, ἱκάνως τὸ ραστωλίσφρον, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφος. ἀπὶ δὶ ὅμως, ὦ Μνησάρχου γνῶθι, ὅπως ἐμὶν, αὐτὶ μὲν αὐθρώπου, ἴγνις, αὐτὶ δὶ Σαμίας, Ταναγρικὸς ἀναπέφανας· ἐξαπιναῖα γὰρ ταῦτα, οὐδὶ παύω θιγσῦσα φρένα, ἐπεὶ καὶ λύρᾳ δόξω μοι τετυρευκέναι λαικῶ, παύω ἀλλότρια ἐν σοὶ τᾷ Πυθαγόρᾳ. Αλε. τὰ ποῖα; Μί. ἔν μὲν, ὅτι λάλος ἃ καὶ λρακλικὸς, ὁ δὲ σιωπᾶν ἐς πάντ' ὄλαι ἔτη, οἶμαι, παρῆνει· ἕτερον δὲ, καὶ παντελῶς παρεύρομαι. ἐ γὰρ ἔχων ὁ, τι σοὶ προβάλωμι, λυάμενος χθὶς, ὡς οἶδα, ἔχων ἦλθον, καὶ σὺ ἐδὲν μελλήσας, ἀνέλεξας αὐτός· ὥστι ἐ ἰσῦ-

rit. MIC. *Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse, ô Galle.* GAL. *Ille ipse ego tibi sum Pythagoras. Quare parce, quæso, mihi conuiciari, præsertim quum ignores quibus sim moribus.* MIC. *At hoc rursum multo etiam quàm illud portentosius: Gallus philosophus? Attamẽ expone ô Mnesarchi gnate, quî factum sit ut ex homine auis, ex Samio Tanagræus* F *repentè nobis prodieris. Neq; enim ista uerisimilia, neque omnino facilia creditu: quãdoquidem duas quasdam res iam mihi uideor in te animaduertisse nimium alienas à Pythagora.* GAL. *Quas?* MIC. *Alterum* G *quidẽ, quòd garrulus es & obstrepens, quũ ille silere in solidos quinque annos (si memini) præceperit. Alterum uero plane cũ illius legibus pugnat.* Etenim *cum non haberem quod tibi obijcerem, fabas heri (sicut nosti) ad te attuli: ac tu nihil cunctatus protinus eas sublegebas: unde fit, ut*

ὃτι σοι αὐτάγκη, ἢ ἀλλο ἄ-
νδρα, ἢ Πυθαγόραν ὄντι πφανη-
νομενύσθαι, ἢ τὸ ἴσον ὑσιβη-
κέναι, ἰνάμενε φαγόντα, ὡς αὖ
ἐ τῶν ἰμφαλῶν τῶ πατρὸς ἰδα
λόπης. Αλλ. ὑ γαρ οἶδα, ὦ
Μίκυλλι, ἢ τις αἰτία τέτων,
ἀλλ τὰ πρόσφορα ἰκάστῳ βίῳ.
ἰγω δι τότι μ ἦν ἥδιον τῶν
ἰνάμων · ἰφιλοσόφουν γαρ.
νῦν δι φάγομι ἂν· ὀρνιθικὰ
γαρ, ἢ ἦν ἀπόρρη τοι ὑμῖν
ὑ τροφή. ἀλλ· ἐ σοι φίλον, ἔ-
κει πῶς ἦν Πυθαγόρα τῶτο
νῦν ἐμι, ἢ ἰρ ἐσοσε πρότε-
ρον ἰβιώτευσα βίοις, ἢ ἔ τι
να ἄλ μεταβολ ἀπολέλευκα
ἰκάστυς. Μί. λέγεις ἂν, ὡς
ἐμοιγι ὐπροθύμητον ἂν τὸ ἄ-
κεκμα γένοιτο. ὥστι ἐ τις ἄ-
ρχεσιν προθάν, πότερον μᾶλ-
λον ἐθέλω σι ἀκέσαι, τὰ τοι-
ῶτα διεξιόντ, ἢ τὸν παυσο-
μένον ἄνεμον ἰκένον ὃν θεὸς
ἐρᾶν, τὸν μικρὸν ἰμπροσθ ἐν,
ἐκ οἶδα ὁπότερον ἂν ἱλέμιλω,

necesse sit aut ementitũ esse te Pythagoram esse, quum aliud quiddam sis: aut si Pythagoras es, legem praetergressum esse te, imõ violasse, quum fabas ederis, perinde ac si caput patris comederis. GAL. Nõ cognouisti Micylle quae sit harum rerum causa, neq; quae ad unumquodq; uitae genus cõducant. Ego tum quidem nõ esitabam fabas, propterea quòd philosophus essem. Nunc cõtrà comesurus sim, quippe auitio congruas, neque nobis repudiandum pabulum. Verùm si molestum non est, audi quemadmodũ è Pythagora cœperim esse id quod sum in præsentia, quamq; in multis uitae generibus antehac uixerim, & quid ex unaquaq; transformatione sim consequutus. MIC. Narra H quæsoa nã

mihi quidem auditu iucundissimum fuerit, adeò ut si quis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an rursum felicissimum illud somniũ quod paulo antè uidi, uidere, haud sciam utrum electurus sim: usqueadeò cognata

germa-

οὕτως ἀδιλφὰ ἀγῆμαι τὰ σὰ τοῖς ὑμέτεροι φανῆσι, κὴ ἐμ ἴσῃ τιμῇ ὑμᾶς ἄγω, σέ τι, κὴ τὸ τοιοῦτον ἐνύπνιον. ΑΛ. ἴστε γὰ σὺ αὐτὸ μεμπάξῃ τ ὄνειρον, ὅτις ποτὲ ὁ φανείς σοι ἦν, καί τινα ἐνδέλμαξα μάταια διαφυλάττῃς, ἀφελὼ, κὴ ὡς ὁ ποιητὴς λέγ, ἀμενηνὰ τινα εἴδωλα μενέμεν μιξαμένων; ΜΙ. ἀλλ' ἴσ' ἐπιλήσεσθαί ποθ' ἡμᾶς, ὦ Αλιπέμενον, εὖ ἴσθι, τ ὄψιον ἐνύπνιον. οὕτω μοι πολὺ ἐμέλει ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὕπνος λαμπρὸν ὤχετο, ὡς μόγις αὐσίγμ ἂν λιφαρὰ κὰτ' αὐτ', ἐς ὕπνον αὖθις λαμπρόν μῆνα. οἶον οὖν ἐν τοῖς ὠσὶ τὰ πλοῖα ἐργάζετ' ὀρυφίμενα, τοιοῦτον γόργαλον παρέχει τὸ μοι τὰ ὀρώμενα. ΑΛΛ. Ἡράκλες, ἥδύν τινα φὴς τ ἔρωτα κ ἐνυπνίᾳ, εἴ γε πλωὸς ὦν, ὡς φασι, κὴ ὄρου ἔχων ἀπόστασιν τ ὕπνου, ὑπὲρ τὰ ἐσπαμένα ἤδη πυλᾶ, κὴ ἐνδιαζόμενος ἀὐτῳ γόοις ἐφθαλμοῖς, μιλιχρὸν εὗτα, κὴ ἐναργὲς φαινόμενος. di præscriptas habeat somniũ, iã septa trãsilit, in oculis etiam uigilantis obseruãs, adeò mellitũ & euidens apparet.

germanaq; uidẽtur esse ista tua cum suauissimis illis uisis: & ex æquo uos æstimo, te pariter ac præclarum illud insomnium. GA. Etiã num tu somnium illud quod dudum tibi usum est, in animũ reuocas, & inania quædam obseruas simulachra, atq; (uti loquuntur poetæ) euanidam quandam felicitatem memoria consectaris? MIC. Imò illud scias Galle, ne ullo quidem tempore unquam uisi illius mihi uenturam obliuionem. Tantum mellis somnium ac fugiens in oculis mihi reliquit, ut præ illo uix queam palpebras attollere, rursus in somniũ coeũtes. Itaq; quælem uoluptatẽ mouẽt pennæ in aurib. uersatæ, talem titillationẽ mihi præbẽt ea quæ uidi. GA. Nouũ I quendã hercule mihi narras amorẽ insomnij: siquidẽ ulatũ quis sit (sicut aiũt) metuq; uolan

ἐθέλω γοιῶ ἀκῦσαι, εἶ τὶς ὄρθιμ, ὅτω σοὶ τριπόθητ ὦν.

Mi. ἕτοιμ λέγειμ· ἡδύ γοιῶ τὸ μιμνῆσθαι, καὶ διηγήσασθαί τι περὶ κύκ· σὺ δ' ὦ πολύπαις, ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ περὶ τῶν μεταβολῶν; Αλι. ἐπαιδαὼ σὺ, ὦ Μίκυλλι, παύσῃ ἀνεμώτων, καὶ ἀποψήσῃ ἀπὸ τῶν βλεφάρων τὸ μίλι, τὸ νῦν δὴ περὶ τόρνον ἀπί, ὡς μάθω, ἤ τι διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, ἢ τι διὰ τῶν κεράτινων σοι ἐ ὄνειρος ἦκι πεπόμφθ. Μι. ἐ δὴ δὴ ἑτέρας τέτυμ, ὦ Πυθαγόρα. Αλι. καὶ μὰν Ομηρ δύο ταύτας μόνας λέγει. Μι. ἔκχαίρωμ τὸν λῆρον ἐκεῖνον πεπιτῶν, ἐδὲν ἀλόγε ἐνέρων πρέπει· εἰ πάνθ' ὅσα ἐνύπνια διὰ τῶν ζωϊστων ἐκφοιτῶσιν, εἶεν ἐκεῖν ὡρα, ἐδὲ πάσα σαφῆς, τυφλὸς κὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δ' διὰ χρυσῶμ τινων πυλῶν ὁ ὄβιμ ἀφίκετο, χρυσᾶ μὲ αὐτὸν, καὶ χρυσᾶ πάντα περιβλήματ, καὶ πολὺ ἐναγέ-

Quare peruelim audire, cuiusmodi nam sit istud quod te supra modum delectat. MIC. Gestio narrare. Nã dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Verùm heus Pythagora, quando tu narrabis de tuis transformationibus? GA. Vbi tu Micylle desieris somniare, melq; illud ab oculis absterseris. Interim prior dicito, uti intelligam utrùmne per portas eburneas, an per corneas tibi somnium aduolauerit. MIC. Neq; per has, neq; per illas, ô Pythagora. GAL. Atqui L duas hactantùm commemorat Homerus. MIC. Valere sinas nugatorem illum poetã, qui nihil de somnijs intellexit. Paupertina fortasis somnia per istas commeant portas, qualia uidebat ille, neq; id admodũ perspicue, quippe captus M oculis. Mihi uerò N per aureas quasdam portas dulcissimum hoc aduenit somnium, & ipsum aureum undiq;, & aureis circum amictum, & auri plurimum

μῆς & χρυσίου. Αλι. ναῦν ὦ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν· ἀτιχνῶς γὰρ ἐκ σοῦ ἐνύπνιον ἐκπέπτωκε τὸ ἐνύπνιον, καὶ μέλλεις ὅλας χρυσᾶς λιπομίδας μοι δώσειν. Μι. πολὺ, ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολύ, πῶς εἰπεῖν, ἁλαλύμενον, οἷον τὸν αὐγὴν ἀπαστράπτον· τί ποτε ὁ Πίνδαρός φησι περὶ αὐτῶν; ἀνάμνησον γάρ με, ἔπος εἶδε, ὁπόταν ὕδωρ ἄριστον ἡ πῦρ αἰθόμενον τὸ χρυσίον θαυμάζῃς, σὺ δὲ πειρῶ ἐν ἀρχῇ σιγᾶν τὰ λαμπρότατα τῶν ἀσμάτων ἁπάντων. Αλι. μῶν ἐκεῖνο ζητεῖς· Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε, διαπρέπει νυκτὶ, μεγάνορ & ἐξοχα πλούτου. Μι. νὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. ὥσπερ γὰρ τὸμὸν ἐνύπνιον ἐλῶν ὁ Πίνδαρος, ὕτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς ἤδη μάθῃς, εἶδόν τι ἐγὼ, ἄκουσον ὦ σοφώτατε Αλεκτρυών. ὅτι μὲν σὺ εἰκότως & ἐμὲ χθὲς, οἶδα· Εὐκρα-

mum ſecum adduces. GA. Deſine optime Mida de auro fabulari. Nam dubio procul ex illius uoto iſtud tibi accidit inſomnium, & ſolidas auri uenas mihi duxiſſe uideris. MIC. Multam auri uim uidi Pythagora, multã, quàm putas pulchrã quo fulgore coruſcantis? Quid tandem Pindarus? in illius laudem dicit? nam in memoriam redige, ſi quidẽ meminiſti, quum aquã præſtantiſſimam dicens, poſtea aurum admiratur, id iure, ſtatim in initio carminis unius omniũ belliſſimi. GA. Num illud quæris? Aqua eſt illa quidẽ optima: Cæterùm auri, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum Cæteras ſupra opes, quæ Gloriam ac decus addunt. MIC. Per Iouem, iſthuc ipſum. perinde enim ac ſi in ſomnium meum uideat Pindarus, ita prædicat aurum. Sed ut tandem cognoſcas quale fuerit, auſculta iam ſapientiſſime galle. Meminiſti, ut heri nullum domi cibum acceperim: ſiquidem Eucrates

γας γάρ μοι πλησίον ἐστὶν ἐν τῷ ἀγορᾷ, λουόμενον ἥκειν ἐκέλευσε τὸν ὥραν, ἐν τῷ δεῖπνον. ΑΛ. οἶδα πάνυ ἔτι, πεινάσας γὰρ ὅλην τὴν ἡμέραν, ἔχρῃ μοι, βαβάξ ἤδη ἐσπέρας, ὅτε ὑποβρεγμένος, τὸν πίνακα ἐκένου λυάμενος καμεῖν, ὁ παῦε δαψιλὲς τὸ δεῖπνον ἀλικρυόεν, ἀβλαβῆ τῶν γεγομένων, κῷ Ολύμπια ἐν ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. ΜΙ. ἐπεὶ ἦ ἀθλητὴς ἐκεῖνος ἦν, ἐκάθευδεν οὗτος, τὸν λυάμενος σοι παραβαλὼν· ἃ τά μοι λαλεῖ Ομηρον, ἀμβροσίην διὰ νύκτα βάλε τις ὧς ἀλυθὼς ἐνερ ἔστας. ΑΛ. τὰ παρὰ τῷ Εὐκράτει πρότερον ὦ Μίκυλλε διήγησαι, κῷ τὸ δεῖπνον, εἴσω γένηται, καὶ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ πάντα· λιλύσθω γὰρ ὁ δεῖν, αὖθις σι λαπτέον, ὥσπερ ἐνεργόν τινα τὰ δείπνου ἐκείνου προάγουσα, καὶ ἀναμυρνιώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. ΜΙ. ᾤμην ἐνοχλήσειν καὶ

dies ille fortè mihi in foro factus obuiam, lotum me in tempore ad cœnam uenire iusserat. GAL. Isthuc equidem planè memini. Nã totum esuriebam diem, donec mihi profunda tandem uespera domũ reuersus subuiduus, uinoq; madens, quinque illas fabas proferres, nõ admodum opiparam cœnam gallo, qui quõdam fuerit athleta, quiq; Olympia non segniter olim decertarit. MIC. Ast ubi reuersus à cœna fabas tibi obiecissem, obdormiy protinus. Tũ mihi, iuxta Homerum, ambrosiaR sub nocte diuinum quoddam haud dubiè somnium assistens. GA. Sed prius quæ tibi apud Eucratem acciderint Micylle, narra, & cuiusmodi fuerit cœna, quæ que super cœnam acta sunt omnia. Nihil enim prohibet te denud cœnare, si ueluti somnium quoddam eius cœnæ reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines. MICY. Credebam molestum s futurum me, si

hæc

καῦτα διηγήμην· ἐπεὶ δὲ
σὺ προθυμῇ, καὶ ἐγὼ λέγω. σὺ
πρότερον, ὦ Πυθαγόρα, παρὰ
τινὶ δεῖπνόσας, ἐν ἄν-
θρωπῳ τῷ βίῳ, τύχῃ τινὶ ἀγα-
θῇ ἐνετυγχάνω χθὲς τῷ Εὐκρά
τει. καὶ ἐγὼ μὲν προσεπῶ
αὐτὸν, ὥσπερ ἐώθειμ ἀσπά-
ζεσθαι, ἀπεπλαττόμην, ὡς μὴ λα
θοιμί σχών αὐτὸν, ἐν οἷς
νιχρῷ τῷ τρίβωνι συμπερο-
μαρτῶν. ὁ δὲ, Μικυλλί, φησι,
θυγατρὸς τήμερον ἑστιῶ γενέ-
θλια, καὶ παρακέλευσαί τ φί-
λοις μάλα πολλοῖς. ἐπὰ δέ τι
σε φασὶν αὐτῶν μαλακῶς ἐ-
χοῦσα, ὄχ οἷόν τι εἶναι ξυνδεῖ
πνῆν μεθ' ὑμῶν· σὺ αὖτ' ἐκέ
νοις ξύνι λοιδόρησον, ὃν μὴ ὅ γε
ἀκαθὴς αὐτὸς ἅπᾳ ἀφίξεσθαι·
ὡς νῶν γε ἀμφίβολός ὅστι. τότε
ἀκούσας ἐγὼ, προσκυνήσας ἀ-
πῆμι, σὺχέμιλλος ἅπασι θυσί-
αν, ἐπίκλοπόν τινα, ἢ πλουτίζειν ἢ
πολάγραν ἀδικήσαντα, καὶ
ἀντιδόντα. hæc quoque retulissem: uerùm posteaquam tu desideras, en id quoque narrabo. Quum nunquam antehac in uita cœnassem apud ullũ diuitem, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi: atque ego quidem simulatq; dominum illum salutassem, ita uti consueueram, subducebam me ne pudori illi essem; si lacera in ueste fuissem assectatus. At ille: Micylle, inquit, hodie natalicia filiæ celebro, plurimosq; ad conuiuiũ amicos inuitaui: uerùm quoniã aiunt quendã ex his incõmoda esse ualetudine, neq; posse pariter ad cõuiuiũ nostrũ accedere: tu eius loco uenito lotus: nisi ipse fortè qui uocatus est, semet adfuturum renunciarit. nã nunc quidẽ ambigit. Hoc ubi audissem, adorato diuite discedebã, omnes obsecrãs deos, ut algidam febrem aliquã, aut laterũ dolorẽ, aut podagrã morbi auctariũ immitterent ualetudinario illi, cuius ego scllæ occupator, cœnæq; uicarius hæres

ἀλάβαστρον, αὐτὸν μάλιστον ἐ-
χρίλυτρον, αὐτὸν μάλιστον ἐ-
φόβιμον, σωνηχὲς ὅπως ἔχον,
ἐπισείσασθαι τὸ σιγῶν ἄν, ἢ
πλυίκα ὕδε λιλάδαι δίκι.
ἐκπαδεῖ ποτὶ ὁ λαμὸς ἀφί-
κετο, πρὶς τέχ ἐμαυτὸν ἀ-
περίψας, ἀπέρχομαι, ποσ-
μίως μάλα ἐσχημαϊσμένος,
αὐτιστρίψας τὸ τριβώνιον, ὡς
ὡδὶ τὸ λαβρασῆρ γένοιτο ὃ
αὐλεβολί. καὶ ἀναμβάλω τὶ
πρὸς τὰς θύρας ἄλλος τὶ ποὶ
ἀεὶ, ἢ δὶ ἐμὲ κᾶνος, φοράδην
ὑπὸ τεττάρων ἐκκομιζόμενον,
ᾧ μὲ ὑποδεδηνᾶν ἐδόκι, τὸν νο
σῶν λεγόμενον. καὶ ἐλάλι δὶ
πουύρως ἔχων, ὑπίστρι γοῦν,
ἢ ὑπέβυτο, ἢ ἐνεχρέμπτετο
μυχθόν τι, ἢ δυσπρόσοδον,
ἐχθὲς ὧν ἔλ, ἢ διψάνων,
ἀμφὶ τὰ ἑξάκοντα ἔτη σχεδόν.
ὀλίγοι δ' φιλόσοφός τις ἦσαν,
ἢ πρὸς ἓξ μεράκια φλυαρεῖν
των. ὁ γοῦν πώγων μέλας τρα
γικὸς ἦν, ἐς ὑπβολὴν κυρῶν.

& hæres eram uocatus. Interim hoc ſpacij quod uſque ad balnei tempus interceſſit longiſſimum, ſeculum eſſe iudicabam: dum ſubinde reſpicio quot pedũ eſſet Tilira, & quando illos iam lauiſſe conſentaneum eſſet. Hic ubi tempus tandem aduenisſet, ocyus me corripio, atq; abeo, nitidè admodum cultus, ſic obuerſo palliolo, ut qua eſſet parte puriſſimũ, ea uideretur. Offendo autem ad fores & alios complures, in quibus etiam illũ (geſtabatur autem à uiris quatuor) cuius eram ſubcõuiua uocatus, qui malè habere dictus erat, atq; id etiam præ ſe ferebat, quòd afflicta eſſet ualetudine: nam ex alto gemebat, tußiebatq; ac ſcreabat uelut ex abdito: quodq; ægrè graderetur, totus pallidus ac tumens, annos natus circiter ſexaginta. Ferebatur V autem philoſophus quiſpiam eſſe ex his qui apud adoleſcentulos nugas deblaterant. At barba mirè erat tragica, id eſt hirſuta, ſuprà quàm credi poſſet tonſoris egens. Porrò in-

crepante

καὶ ἀτιμάζει δὲ Ἀρχιβίου τὸν ἰατρόν, δοκεῖ οὕτως ἔχειν ἀφίκετο, τὰ διαβόητα, ἔφη, ὃ χρὴ προδιδόναι, ἢ τοῦτα, φιλόσοφον ἄνδρα, μᾶλλον μυρίων νόσων ἐμποδὼν ἐσόμενον· ἐγένετο γὰρ Εὐκράτης ὑπόδικος ἐμοὶ πρὸς ὑμῶν. ἔμελεν, ἄπιθι γοῦν, ἀλλ' ἐπαισθάνεταί σε, ὃν οἶμαι παρὰ σαυτῷ μᾶλλον ἀποθανεῖν ἐθέλοις, ἢ παρ' ἐμοὶ συμποσίῳ συναναχρῆναι ψάμμῳ καὶ τῷ ψυχλῷ, μετὰ τῶν φλεγμάτων. ἐναυ μὲν οὖν ὑπὸ μεγαλοφροσύνης οὐ προσεποιεῖτο ἀκηκοέναι τοῦ σκώμματος. ἐφίσταται δὲ μετὰ μικρὸν ὁ Εὐκράτης λελουμένος, καὶ ἰδὼν τὸν Θεσπόλιδα, τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἦν αὐτῷ ὄνομα, ἐπεὶ δὲ ἀπόσκαλε, φησὶν, σὺ μὲν ἐποίησας αὐτὸς ἡμῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐγὼ δ' οὖν τε σοὶ ἐγίνεσθ· καὶ ἀπόντι γὰρ ἄπαντα ἐξῆν ἐπίσταλτο οὖν. καὶ ἄμεινον λέγων ἢ σύ, χάρας ἐρίτιμον αὐτῷ, ἐπῆρε δομένῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἀπεῖναι παρεβουλευσάμην· crepante Archibio medico, quamobrem quum ita esset affectum, aduenisset: Non oportet, inquit, promissa deserere, præsertim hominem philosophum, etiam si mille urgeant & instent morbi. Putabit enim Eucrates sese à nobis haberi ludibrio. Haudquaquam, inquã ego: imò collaudabit te, si domi potius apud te uelis emori, quàm in conuiuio animam unà cum phlegmate excreans. Atque ille quidem præ arrogantia dissimulabat sese dicterium audisse. Haud multo pòst accessit & Eucrates iam lotus: cõspectoq; Thespolide (nam id erat philosopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipse ad nos ueneris: tametsi nihilo deterius tibi fuerat futurũ. siquidem etiam absenti omnia ordine missa fuissent. Hæc simul atq; dixerat, introgreditur, manum illi porrigens pariter & famulis innitenti. Ego igitur iam abire parabam: uerùm ille conuersus,

μλω. ὁ δὲ Ἐπιτραφὰς, νὴ Ἑπτο-
πολὶν ἐνδοιάσας, ἐπά μι παύν
σκυθρωπὸν εἶδ' παρίδι, ἔφη,
καὶ σὺ ὦ Μίκυλλε, καὶ σωφλή
πνει μιθ' ἡμῶν· ἢ ἦν γὰρ ἐγὼ
διελθόσα, ἐν τῇ γυναικωνίτι-
δι, μιᾶς δ' μηδὲς ἐφιεβλῶσα,
ὡς σὺ χάρεν ἴχης. εἰσήειμ οὖν
μάτλω λύκ@ χανὼν παρὰ
μικρὸν, αἰσχυνόμεν@ ὅτι ἐ-
λόκοων ἀξιπλακίναι τὸ συμ
ποσίν τὸ ναυλίον τῦ Εὐκράτ-
τες. ἐπειδὴ δὲ ἐπλανλίνεθαι
ἐκείνε ἦν· πρῶτον μὲν ἀράμε-
νοι, ἀνίδισαν τὸν Θεσμόπο-
λιν, ἐκ ἀπραγμόνως, νὴ
Δία, φέντι, εἶμαι, νεανίσκοι
σύμιγίθες, πανχένια πόρι-
βύσαν δὲ αὐτῷ παύτοθεν, ὡς
ἀναπίνοι ἐν τῷ σχήματι, καὶ
ἔπιπολὺ κατρόβαν λιώματε.
ὥτα μικλχνὸς αὐτχομελὴν πλη
σίον κατακλδα αὐτῦ, ἐμὲ
κατακλίνεσι φίρεντδε, ὡς ἐ-
μοτράπεζοι ἄνεμλν. τοὐντεῦ-
θεν ἐγὼ ἐλεπυδμλν, ὦ Πυθαγόρα,
πολυόψὸν τι, καὶ ποικίλον δᾶ
πανον, ὡδὶ χρυσᾶ πολλᾶ, καὶ

sus, ubi diu secum hæsitasset; posteaquam me tristem adeò modù uideret: Ades, inquit, tu quoq; Micylle, ac nobiscũ cœna. Nam filium in mulierum conclaui unà cum matre conuiuium agere iubebo, quò tibi sit locus. Ingrediebar itaq;, quum parum abfuerit ut lupus X frustra hians discederem: uerùm ingrediebar pudefactus, quòd Eucratis filiolum è conuiuio uiderer expulisse. Ast ubi iã tempus esset ut discumberemus, primum tollentes Theosmopolin cõpotarũt, haud sine negocio per ioue, quinque (si Dijs placet) proceri iuuenes, ceruicalia illi suppo nentes undiquaq;: quò nimirum in eodem habitu permanere, ac longum etiam tempus durare posset. Deinde ubi nemo iam tolerare posset ut iuxta illũ accumberet, me adductũ reclinãt, ut eadẽ in mensa essemus. Deinceps Y cœnabamus, ô Pythagora, opiparã quandã & uariã cœnã, multoq; in auro, multo item argento. Pocula erãt

aurea

ἐργύρῳ, καὶ ὑπνώματα ὑμῖν χρυσᾶ, καὶ διάκονοι ὡραῖοι, καὶ μυοσκόροι καὶ γιλωτοποιοί, καὶ ὅλως, ἐλίγου τις ἦν ὁ διατριβὴν· πλὴν ἀλλὰ ἦν μι ὑπνώσα ὁ μητρίτης, ὁ Θεσμόπολις ἐνοχλῶν, καὶ ἀφετλῶ τινα πρός μι διεξιὼν, καὶ διαλάσκων, ὡς κι λύσ ἀποφάσεως μίαν μὰ τάφασιν ἀποτιλῶσι, καὶ ὡς, ὰ ἡμέρα ὄξι, νὺξ ὐκ ἔσιν. ἐνίοτι δὶ καὶ λίγατα ἐφασκον ἀναί μι, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀλίγ διεμελῶ προσφιλόσοφῶν σωκράτ, καὶ κατιτίμητο τῶν σὺρρασιώτων, ὡς ἰῶν ἀπλᾶν τῶν διαφερόντων ἢ ἡδόντων. τῦτο μὲν σοι, ὦ Αλεκτρυὼν, τὸ ἀδῶνον. Αλ. ὐχ ἥδιστον, ὦ Μίκυλλι, ἢ μάλιστα ὑπὸ σωιπληρώσης τῷ λόγῳ ὑπνώσῃ γόρυζι. Μί. ἄκυρ δὲ ἢ τὸ ὑπόπνιον. ὥμλω γοῦν Εὐκράτλω αὐτ, ἅπαυδα ὄνλα, ὡς οἶλ, ὅπως ἀποθνάσκῃ· ἅτα προσκαλέσαῦ μι, καὶ διαθῆκας ἐποιῆσον, ἐν αἷς ἐληρονόμ

aurea, ministri formosi: tum cantores, & cõcitandi risus artifices. In summa, iucundissima quaepiam erat uita: nisi quòd unum quiddã me uehementer malè habebat, Thesmopolis obstrepês atq; obturbans, uirtutem nescio quam mihi commemorans, docensq; quòd duæ negationes unicam efficerent affirmationem: quodq; si dies sit, nox non sit. Nonnunquã & cornua mihi dictitabat esse: atq; id genus multa philosophabatur erga me, quibus eiusmodi nihil opus: placq; uoluptatem interpellatione minuebat, quum non sineret exaudiri eos qui cithara uocéq; canebant. Habes galle de cœna. GAL. Non admodum suaui Micylle: maximè posteaquam cũ illo deliro sene sortitus eras accubitum. MIC. Audi nũc insomnium. Visus enim mihi Bucrates ipse, quum orbus esset liberis, nescio quomodo è uita decedere. Debinc ubi me accersisset, ac testamentum condidisset, quo me in solidum hæredem,

omnium

ἅπαντων ἐγὼ, μικρὸν ὑπὸ σχέσθαι ἀποθανών. ἐμαυτὸν δὲ παρελθόντα ἐς τὸν θησαυρὸν, τὸ μὲν χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἔβαλλον, σκάφας τισὶ μεγάλας, αἰνάου τι καὶ πολυσπόρου, τὰ δ' ἄλλα, τὸν ἱδρῶτα καὶ τραπέζας, καὶ ἐκπώματα, καὶ ἐσθῆτας, ὡς τὸ ἀκριβὲς, εἶναι. ἔπειτα ἐξήλαυνον ὑπὸ λευκῆς ζεύγους, ἐξυπτιάζων, ἐπιβεβλημένος ἅπασι τοῖς ἐρυθροῖς, καὶ ἐπιχρύσοις, καὶ περιθέοντος πολλοῦ, καὶ περιϊπτοῦντος, καὶ ἐπόντος πλήθους. ἐγὼ δὲ τὸν ἱδρῶτα τὸν ἐκ μέσου ἔχων, καὶ δακτύλιος βαρεῖς, ἐσομὲν ἐκκαίδεκα, ἐξεμελεῖς τε δακτύλων, ἐκ λίθου ἐσίσου τινὸς λαμπροῦ ἐντετριπιδῶσθαι, ἐς κάτοδον χλωρὸν φίλων. εἰ δὲ, ὡς ἐν ὀνείρῳ ἔδοξε, ὅλη παρῆσαν· καὶ τὸ λάπτον αὖτε συνεκομίζετο, καὶ ὁ πότος συνεπορεύετο. ἐν τούτῳ ὄντα μοι, καὶ φιλοτησίας προσενεγκάμενα ἐν χρυσαῖς φιάλαις, ἐκάστῳ τε παρῆν, ἤδη τοῦ πλησιῶντος ἐκνομιζομένου,

omnium scripserat, paulò tempore superstes emori. Porrò ipse audebam adire facultates: & tum aurum argentumq; ingentibus quibusdam scaphis exhaurire, perpetuò subscaturiens, & affatim affluès: tum autem uestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, ut parerat, esse. Postea candido uehiculo uectabar resupinus; cunctis qui intuebatur, cõspiciendus & admirandus. Accurrebant perinuli, ac circumequitabant: complures sequebantur. Ego interim illius indutus uestitum, & annulos gerens circiter sedecim digitis insertos, epulum quoddam splendidum iubebam adornari, quo amicos acciperem. Iamq; illi, ita ut in somnio fieri consentaneum est, aderant: iam epulæ erant comportatæ: iam potus ex animi sententia ministratus. In his quum uersarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis: quum iam inferrentur bellaria, intempestiuo

tuo

ἀναβόησας ἀκαίρως, σωτιτάραξας μὲν ὑμῖν τὸ συμπόσιον, ἀνέτρεψας δὲ τὰς φρένας. ἢ πλοῦτον ἐπαινῶν διασυρίσας, ἀκλινέμον φίρεσθαι παρεβοήσατε. ἆρά σοι ἀλόγως ἀγανακτοῦσα λαλῶ σοῦ λαλοῦντος; ὡς τρισσοῦ ἂν ἐθέλοις ἔτι ἄδον τ' ὀνείρου μοι γενέσθαι.

Αλι. ἦτοι φιλόχρυσος ἢ φιλόπλουτος, ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον οὐκ ἐξ ἀπωτάτω θαυμάζεις; καὶ ὄγκῳ δοκεῖ σοι ἄνδρα, πολὺ λευκοῦ ἄθλα χρυσίου; Μί. ἔκ τοι γὼ μόνος, ὦ Πυθαγόρα, τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτὸς, ὁπότε Εὐφορβος ἦθα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἐμμεμιγμένος τ' ἐσφύζων, ἐξῆεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ ἐν τῷ πολέμῳ, ἔνθα σιδήρου φορᾶν μᾶλλον, ἢ χρυσοφορᾶν ἄμεινον ἦν· σὺ δὲ καὶ τότε ἀξιοῖς, χρυσῷ διαδεδεμένοις τοῖς πολεμίοις ἔχων διαπεσεῖν. ἰοὺ ἰοὺ Ομηρος διὰ τοῦτο Χαρίτεσιν ὁμοίας ἄπαν σε τὰς κόμας, ὅτι χρυσῷ τι καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωτο μάκρῳ γὰρ ἀμέινας δυνάσθαι,

tuo clamore perturbasti nobis conuiuium, mensasq; sub uertisti, ac diuitias illas ita dissipasti, ut in auras euanescerent. Num tibi uideor iniuria stomachatus in te? nã uel treis noctes perpetuas libenter adhuc somniũ illud quod mihi accidit, uidere cupiam. GAL. Adeóne es auri cupidus, & opum auidus Micylle? idq; ex omnibus unum admirarìs, ac felicitatem unicam esse iudicas, si plurimum possideas auri? MICY. Equidem haud solus ita cogito Pythagoras: quin ipse quoq;, tum quum Euphorbus esses, auro atq; argento comis intexto prodibas pugnaturus cũ Achiuis: idq; in bello, ubi ferrum quàm aurum gestare satius fuerat. At tu etiam tũ uoluisti calamistris auro internexis in periculũ descendere. Atq; ob eam (opinor) causſam, Homerus γ comas tuas Gratijs similes dixit, quòd auro argentoq; reuincirẽtur. Et enim longè nimirũ me

νὴ ἐρασμιώτερον ἐφάνοντο, συναναπλεγμένου τῷ χρυσίῳ, νὴ συναπολάμπουσαι μετ' αὐτῶ. Διά τοι τὰ βοῦς σὰ, ὦ χρυσοκόμα, μίγδην, ὦ Πάνθ' υἱὸς ὤν, ἐτίμας τὸ χρυσίον, ὁ τῶν θεῶν πατὴρ νὴ αὐθρώπων, ὁ Κρόνου καὶ Ῥέας, ὅτ ποτε ἐράσθη τῆ Ἀργολικῆς ἐκείνης μάθαν, ὅτι ἔχων ἐς ὃ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μεταβάλοι, ἀλλ' ἵπως αὖ διαφθείραι τῶν Ἀκρισίου τὸν φρουρὸν· ἀκούεις ἤδη που, ὡς χρυσίον ἐγένετο, νὴ βοὸς διὰ τοῦτο, σωλῶ τῦ ἀγαπωμένου. ὥστι τί σοι τὸ ὦδε τότω ἐστὶ λέγοιμι, ὅσας βοῦς χρέας παρέχοι ὁ χρυσὸς, ὡς ὃ ἐς ἂν παρῇ, καλὸς τε αὐτὸς, νὴ σοφὸς νὴ ἰσχυρὸς ἀποφαίνοι, τιμιῶν καὶ λέξαι σωσάπαν, νὴ ἐξ ἀφανῶν νὴ ἀδόξων ἐνίοτε περιβλέπτους νὴ ἀοιδίμους ἐν βραχεῖ τίθησι· τὸν γάτοι γοῦν μοι τὸ ὁμότιχον οἶδα, τὸ Σίμωνα, ὃ πρὸ πολλοῦ λαπύουσαν παρ' ἐμοὶ, ὅτι τὸ ἔτυχον ἥψων τοῖς Κρονίοις, νῦν τὸν

liores atq; amabiliores uidebantur quòd esset auro religatæ, unaq; cum eo relucerent. Neq; dissimile est, auricome, si tu Pantho patre prognatus, aurum in precio habuisti. quin & ipse Deorum omnium hominumq; pater ille, & Saturno Rheaq; progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, ubi nihil inueniret amabilius in quod sese transformaret, neque quo Acrisij custodias posset corrumpere, audisti uidelicet ut aurum sit factus, atque ita per tegulas illapsus potitus est ea quam deperibat. Iam uerò quid tibi commemorē quàm multos usus præbeat aurum? & ut eos quibus adfuerit, formosos & sapientes & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians? utq; nonnunquam ex obscuris & infamib. claros ac celebres repentè efficiat?

Nã nosti uicinũ mihi & eiusdè artificij Simonẽ, qui paucis antè dieb. apud me cœnauit, quũ legumẽ coquerẽ u Saturna libus,

μαι τ' ἀλλαίοις ἐμβαλών; Αλ. οἶδα, τ' σιμὸν, τ' βραχὺ, ὃς τὸ λαφαμυσῶ τρύβλιον ὑφιλόμενος, ὃχίλο τὸ μάλιστ' ἔχων, μετὰ τὸ δεῖπνον, ὁ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν· ἔδομ γὰ αὐτὸς, ὦ Μίκυλλε. Μί. ἐκεῖνῳ ἐκῖνος αὐτὸ ἐλιξας, ἅτε ἐπωμόσαλο θεὸς τοσούτους· ἀλλὰ τί ἐκ ἐμιώνοβ, ἢ ἰδίας τόκτ, ὦ ἀλιτήριον, λαῖ βομένους ὑμᾶς ὁρῶν; Αλι. ἐκόκκυζον, ὁ μόνον μοι τότε ἐνῆκτὸν ὦν. τί δ' οἰῶ ὁ Σίμων; ἐῶ κατ γάρ τι περὶ αὐτᾶ ἐρᾶν. Μί. ἀνίψιός ἐν αὐτῷ, πλέσιόν τε ὑπόφθολῶ, Δημύλος τοῦνομα. ἔτ ἦν μὴ ἐδὲ ὄβολὸν ἑαυκι τῷ Σίμωνι· πῶς γάρ, ὃς ἐδὲ αὐτὸς ἅπλετο τῶν χρημάτων; ἐπὶ δὲ ἀπέθανε πρώλω, ἅπαντα ἐκῖνα, ἐκεῖνα τὰς νόμας, Σίμων ὁ τὰ ἑάκια τὰ πενιχρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον περὶ λήχων, ἅσμενος ἐξελαύνει, ἀλαργῦ κὴ ὑσγινοβαρῦ ἀμπιχόμενος, οἰκέτας κὴ ἑσύγη, κὴ χρυσᾶ ἐκπώματα, κὴ ἐλιφαντόποδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἁπάντων περισκυόμενος, libus, duasq; extorũ cæsuras immittere. G A. Noui, Simonẽ illũ breuem: qui fictilẽ ollulã, quæ nobis erat unica, suffuratus, peracta cœna abeat sub ala gestans. Nã ipse uidi Micylle. M I. Atqui quũ eam sustulerit, tãmultos ille deos postea iurabat. Sed cur nõ prodebas, acuucifera bare tũ ó Galle, quũ nos furto spoliari cõspiceres? G A. Coccyzabã, quodmihi solũ licebat id tẽporis. Verùm qd Simõ ille? Nã uidebare de illo dicturus nescio quid. M I. Ei cõsobrinus erat uir supra modũ diues, nomine Drimylus. is quoad uiuebat, ne obolũ quidẽ donauerat Simoni. nã quî daret, quũ ne ipse quidẽ pecunias attingeret? At simul atq; mortuus est nuper, uniuersis illis opib. iuxta leges Simon ille, qui coria putria, q patellã circũligebat, gaudẽs, purpura ostroq; circũtectus: famulosq; & currus, et aurea pocula, et mensas eburnis innixas pedibus possidet: abomnibus adoratur:

ἐκεῖ προσβλέπων ἔτι ἐμᾶς. ἐναγχος γοῦν ἐγὼ μὲν ἰδὼν προσιόντα χαίρειν ἔφην, ὦ Σίμων. ὁ δὲ ἀγανακτήσας· ἄπαττι, ἔφη, τῷ πτωχῷ, μὴ καλλωπιεῖν με τέχνῃ. ἐγὼ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δὲ μίγιστον, ὅτι καὶ ἐρῶσιν αὐτὸν καὶ αἱ γυναῖκες· ἐ δὲ θρύπτεται καὶ πρὸς ταύτας, καὶ ὑπέροπτός. καὶ τὰς μὲν προσίεται, καὶ ἥλιός ἐστιν, αἱ δὲ ἀπελαύουσιν αὐτὰς, ἀμελῶ δέ μου. ὁρᾶς ὅσων ἀγαθῶν ὁ χρυσὸς αἴτιος, εἰ γε καὶ μιταποιεῖ τὸν ἀμορφοτάτους, καὶ ἱμασμένος ἀποδύεται, ὥσπερ ὁ ποιητικὸς ἐκεῖνος Ἔρως. ἀπέστω δὲ καὶ τῶν ποιητῶν λιγόντων· Ὦ χρυσὲ, δεξίωμα μάλιστον ἀνθρώπων, καὶ Χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἔχει κράτη. ἀλλὰ τί μιταξὺ ἱστιλαίνας, ὦ Ἀλεκτρυών; Ἀλε, ὅτι τῶν ἀγροίκων, ὦ Μίκυλλε, καὶ σὺ τὰ ὁμοια τοῖς πολλοῖς ὑπάτησας, καὶ

iamq; nos ne aſpicit quidē. Etenim nuper quum illum procedentem conſpexiſſem: Salue, inquam, Simon. At ille indignè ferens: Edicte, inquit, mendico iſti, ne uocabulum meū diminuat. neq; enim Simō, ſed Simonides appellor. Porrò (quod eſt omnium maximum) mulieres etiam illius amore capiuntur. Atq; is quidem eluidit eas, ac faſtidit, & alias quidem admittit, comemq; ſeſe præbet: aliæ porrò quæ negliguntur, necem conſciuras ſibi minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, quandoquidem eos qui ſunt deformiſſimi, transfigurat & amabiles reddit, nō ſecus atq; ceſtus ille poeticus. Audis inſuper & à Poetis de dictum:

O aurum auſpicatarum rerum, & oſtentum optimum.

Et rurſum:

Aurum eſt quod opibus imperat mortalium.

Sed quid interim riſiſti Galle? GAL. Quoniam tu quoque per inſcitiam, Micylle, ſimili modo falleris opi-

nione

ρὶ τῶν πλουσίων· οἶδ', ἐῶ ἰδεῖ, πολὺ ἀθλιώτερον ὑμῶν τὸν βίον διάγουσι. λέγω δέ σοι, καὶ πένητας, καὶ πάσης πολλάκις γενόμενον, καὶ ἅπαντα βίον πεπειραμένον, μετὰ μικρὸν δὲ καὶ αὐτὸς ἴσῃ ἅπαντα. Μί. νὴ Δία, ἐμπρὸς γοῦν ἤδη καὶ ἀπᾶν ὅπως ἀλλάγῃς, καὶ ἐς πύσεσθε τῷ βίῳ ἑκάστῳ. Αλι. ἄκουε, τοσοῦτόν γε προσθῶς, μᾶλλόν με σὺ δύδαιμονίστερον βιοῦντα ἰωραπίνειν. Μί. ἰμᾶ, ὦ Αλικτρυών· οὕτω σοι γένοιτο· προάγεις γάρ με λοιδορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ ἀπὶ, ἀπὸ Εὐφόρβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς πυθαγόραν μετεβλήθης, ἔπειτ' ἔξῃς, ἔχει τὸ ἀλεκτρυόν· ἐπεὶ γάρ σε ποιηλὰ καὶ ἰλαρὰ καὶ παθαρὰ, ἐν πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλ. ὡς μὲν δὴ Απόλλωνος τὸ πρῶτον ἡ ψυχή μου ἐξαπταμένη ἐς τὸν γλῶ, ἵνα δὲ ἐς ἀνθρώπου σῶμα, ἤν τινα

nione de diuitibus, quemadmodum uulgus: uerùm (crede mihi) longè etiam ærumnosiorem uitã uiuunt, quàm uos. Hæc autẽ loquor, qui ipse & pauper, & diues aliquando fuerim, atq; omne uitæ genus sim expertus. Porrò paulo pòst ipse quoq; hæc omnia cognosces. MIC. Per Iouem, tempestiuum iam est, ut & tu referas quemadmodũ sis trãsfiguratus, & quid in unoquoq; uitæ genere perspexeris. GAL. Ausculta, hoc è tantum præmonitus, me neminem feliciorem in uita, quàm tu sis, unquam uidisse. MICY. Quãm ego sim ô Galle? Hanc felicitatem tibi ipsi imprecor. Nam uidere me tibi ridendũ proponere. Verùm age, narra, exordiẽs ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagorã transformatus: deinceps ordine ad Gallum usq;. Consentaneũ enim est te uarias res tum uidisse, tum tulisse, nimirum tam diuersis uitæ formis. GA. Quẽ admodum initiò ab Apolline profecta anima in terram deuolarit, & corpus humanum subierit, ut illic

τλὼ λαῖαδίπλω ἐκτιλοῦσα, μακρὸν ἂν ἔδο λέγειν· ἄλλως τε ἔστι ὅσιον, ἔστι ἐμοὶ εἰπεῖν, ἔστι σοὶ ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ Εὔφορβος ἐγχώμιον. Μί. ἐγὼ δὲ πρόγε τοῦτο, ὦ θαυμάσιε, εἰς ἦμος τοῦτό μοι πρότερον εἰπέ, εἰ μὲ ἐγὼ πάλαι ἀλλάγην, ὥσπερ σύ. Αλ. νὴ μάλα. Μί. τίς οὖν ἦν, εἴ τι ἔχεις ἐπεῖν· ἐθέλω γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Αλ. οὐ μύρμηξ Ινδικὸς, ἢ τὸ χρυσίον ἀνορυττόμενον. Μί. ἆρα ὄνειον ὁ παιπαλαίμων ὀλίγων ἢ ψυγμάτων ἦκεν ἐς ἢ βίον, ἢ ἐκ νυκτὸς ἐσκάμμενος; ἀλλὰ νὴ τὴν μοῖραν ἔστω ἴσομαι, εἰπὲ· ἀκούσῃ γὰρ ἐθέλοντος. εἰγάρ τι ἀκαθὲς ἦν, ἀπάγξομαι ἤδη αὐτανδρεί, ἀπὸ ἧς κατελάχε, ἐφ' οὗ σὺ ἔγημας. Αλ. ἐκ ἂν μάθοις ἔστο, ἐὰν μὴ μηχανῇ. πολὺ ἀλλὰ ἐπάσῃ Εὔφορβος ἐγχώμιον (ἐπάσῃμι γὰρ ἐκ' ἐκεῖνα) ἐμαχόμην ἐν Ιλίῳ, νῦν ἀποθανὼν ὑπὸ Μενελάου, χρόνῳ ὕστερον, ἐς Πυθα-

pœnam quandam dependeret, id longum dictu futurũ sit: præterea neq; mihi referre fas est, neq; tibi eiusmodi audire. Verum ubi Euphorbus factus essem. MIC. Sed ego ꝑ priusquam essem is qui nunc sum, ô præclare, quis nam eram? hoc mihi prius dicito, nunquid & ego uersus fuerim itidẽ ut tũ GAL. Maximè. MIC. Quis igitur eram? si quo modo potes dicere: peruelim enim isthuc cognoscere. GAL. Tu formica e fueras Indica, ex earum genere quæ aurum effodiunt. MI. Et postea neglexi infelix, uel paucula frusta in uitam importare, quum illo essem alitus? Sed age, quid post hæc futurus sim dicito: quãdoquidem cõsentaneum est scire te. Etenim nisi quid bonæ sit rei, iam nunc suspendero me ab ista pertica in qua nunc stas. GAL. Isthuc profecto nulla ratione poßis cognoscere. Cæterùm quum Euphorbus essem (nã ad illa redeo) in Troia pugnabã: atq; a Menelao necatus, aliquãto post tempore in Pythagorã perueni.

porrò

γόρων ἤκομεν τύπος ὁ πόρθιμε-
νον ἄστυ ἵστως, ἄχει δὲ ὁ
Μύσαρχος ἀφηγήσεταί μοι
τὰ εἴκοσι. Mi. ἔστιν ὧν, ὦ
τᾶν, καὶ ἄπιστα; Alt. καὶ μά
λα· ἐγὼ γοῦν ἰδεῖν τύχω, ἢ μόνῳ
τῷ σώματι. Mi. ἐκεῖσε τὰ ἐν
Ἰλίῳ πρότερόν μοι εἰπέ. τοιαῦ
τα ἦν, οἷά φησιν Ὅμηρος γεγε-
νῆσθαι αὐτά; Alt. πόθεν ἐκεῖ-
νος ἐπίσταλο, ὦ Μίκυλλε, ὅς γε
γνομένων ἐκείνων, μάμυλος
ἦν Βακτρίοις ἐπὶ τοσοῦτον
σοι φωνὴ ὑπερφυὲς, μηδὲ γε-
νέσθαι τότε μήτε τὸν Αἰακοῦ
δτω μίγαν, μήτε τὸν Ἑλένῃ
αὐτίκα οὕτω καλὸν, ὡς ἐμοὶ δο-
κεῖν. ἅδην γὰρ κενὸν μέν τινα,
καὶ ἐπιμήκυντον πρόκνλον, ὡς
ἐκάστην λύκνου θυγατέρα ἔ-
σεσθαι· τἄλλα δὲ πάνυ πρόβα-
τον, ὑλικιώτην σχεδόν τ' Ἐκά
βης· ἦν γε Θησεὺς πρῶτον μὲν
πάσας, ἐν Ἀφίδνοις ἄγει, καὶ
τὸ Ἡρακλέα γενόμενον. ὁ δ' Ἡ-
ρακλῆς πρότερον εἶλε Τροίαν
καὶ τὰς παῖδας ἡμῶν, τὰς

Porrò eousque absq; tecto perdurabam, donec Mnesarchus aliquando mihi domum ædificaret. MIC. Obsecro te, num absq; cibo potuq;? GAL. Maximè. Nihil enim istis rebus opus, nisi corpori duntaxat. MI. Illud igitur prius dicito, ea quæ ad Troiã gesta sunt, num ita se habent, qualia fuisse dixit Homerus? GA. Quinam ille scire potuisset, Micylle, qui quidem dũ ista gerebantur, ipse camelus erat in Bactris? Cæterùm ego tibi tantũ effabor diuinitùs, nihil temporis eximium fuisse, neque Aiacem usq; adeò magnũ, neque Helenam adeò formosam, quemadmodum arbitrantur. siquidem uidi candida quandam & procera ceruice, ut hinc cygno ut prognatã esse adsimularent: cæterùm uehementer anum, æqualem

propemodum Hecubæ. Hanc Theseus primùm raptam in Aphidnis posſedit. Is uixit Herculis fermè ætate. Porrò Hercules prius Troiam ceperat, patrum nostrorum

ὅτι μάλιστα. Διηγεῖτο γάρ μοι ὁ Πάθος ταῦτα, κομιδῇ μειρακίσκιον ὤν, ὑπερακινᾶν λέγων τὸν Ἡρακλέα. Μι. τί δέ, ὁ Ἀχιλλεύς, τοιοῦτος ἦν ἐρῶν τε καὶ παίων; ἢ μᾶλλον ἄλλως ἠδὲ ταῦτα; Αλι. ἐκεῖνον μὲν οὐκ οἶδα εἰ συμβαλεῖν, ὦ Μίκυλλε, οἷός τ' ἂν ἔχοιμί σοι ἔτως ἀκριβῶς τὰ περὶ τοὺς Ἀχαιοὺς λέγειν· πόθεν γάρ, πολέμιός τε ὢν; τὸν μέντοι Πάτροκλον ἐκαλιποῦς ἀποθανεῖν, Διιλάσκετο τὸν Ἕκτορα. Μι. ἆρά σε ὁ Μενέλαος μικρῷ σὺν χρόνῳ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκεῖθεν· τὰ Πυθαγόρου δὲ ἄλλα λέγει. Αλι. τὸ μὲν ὅλον, ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς οὐδέποτε ἦν· χρὴ γὰρ, οἶμαι, τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δὲ ἐκ παίδων ἐλλόγιμος, καὶ ἀμελέτητος τῶν καλλίστων μαθημάτων. ἀπιὼν οὖν ἐς Αἴγυπτον, ὡς συνεσόμενος τοῖς προφήταις ὧν σοφίᾳ, καὶ τὰ ἄδυτα καὶ τὰς βύβλους τὰς Ὥρου καὶ Ἰσιδος,

memoria, qui per id temporis maximè florebant. Nam hæc mihi Pathus narrauit, se, quum esset admodũ adolescens, uidisse Herculem. MIC. *Quid autem Achilles? Nũ talis erat, nempe qualis in re præstãtissimus? an & isthæc fabulamẽta sunt?* GAL. *Cum illo quidem congressus non sum: neque queam adeò comperte de rebus Græcorum dicere. Etenim quî scire potui, quum hostis essem? Certè Patroclum illius amicum, haud ita magno negocio peremi lancea dissectum.* MIC. *Deinde te Menelaus minore negocio.* Verùm istis de rebus satis: nunc res Pythagoricas refer. GAL. *Illud in summa Micylle, sophista quispiam eram (oportet enim uidelicet fateri uerũ) alioqui non imperitus, neq; inexercitatus in honestissimis disciplinis. Profectus sum autem in Aegyptum, quò cum prophetis congrederer, de sapientia communicaturus. Hic adyta subij, atq; ibi Ori & Isidis libros*

ἀῦθις ἐς Ἰταλίαν ἐκπλεύσας, οὕτω διέθηκα τὰς ἐμαυτοῦ ἐπιθυμίας πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὥστε θεὸν ἴδοιμι. Μί. Ἤκουσα ταῦτα, καὶ ὡς δόξας ἀναβιβιώσκεσθαι ἀπόθανε· καὶ ὡς χρυσοῦν τὸν μυρὸν ἐπιδάξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, τί σοι ἐπῆλθε νόμῳ ποιήσασθαι, μήτε ἀρτῶν, μήτε λυάμωμ ἐδέσθαι. Αλε. μὴ ἀνάκαιε τὰ τοιαῦτα, ὦ Μίκυλλε. Μί. διατί, ὦ Ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τὸν ἀνθρώπινον ἐπὶ τούτων. Μί. καὶ μὴν ἐθέλω ἐκνεῖν ἐγκρύπτω λέγειν πρὸς αὐτὰ σώφρονον καὶ φίλον· διαπόντιον γὰρ ἐκ ἂν ἔτι ποιμι ἔτι. Αλε. ἐθέλω ὑγιὲς, ἐθέλω σοφὸν εἶν, ἀλλ' ὁμῶν ὅτι ἐμοὶ μὲν τὰ σωφρονεῖν καὶ ταῦτα τοῖς πολλοῖς νομίζοιμι, ὥστε ὑποπτεύσαιμι τὸν ἀνθρώπους ἐς τὸ βαθὺ μὴ ἐσῳ ἐξαίφνης μι, τοσοῦτῳ ἀπανθρωπότερον ὄψιλον bros perdidi. Post rursum in Italiam renauigabam, ac Graecos iuxta ea quae in Aegypto didiceram, ita instituti, ut me proinde ac deum susp̃icerent. MIC. Equidem inaudierã isthaec: praeterea quemadmodum creditus fueris defunctus in uitam redisse, utq; aureum ferunt illis subinde ostenderis. Verùm illud mihi dicito, quid tibi uenit in mentem, ut legem statueres, uti neq; carnibus neq; fabis uescerẽtur homines? GAL. Ne perconteris ista Micylle. MICY. Quam ob rem ô Galle? GAL. Nam pudet hisce de rebus uerum fateri. MIC. Atqui non conuenit uti id facere graueris apud hominem cõtubernalem & amicum: nam horum posthac abs̃t ut dixerim. GA. Nihil sani, neq; praecluri quicquã erat: uerùm animaduertebam, si consueta modò, ac eadẽ quae uulgo traduntur à multis, praecepissem, nõ fore ut mortales in admirationem adducerẽ, sed quo peregriniora magisq; aliena proposuissem, futurũ ut hoc magis nouus, magisq; uiderer admirandus.

αὐτοῖς ἐσιέναι. Ἀλλ' ἔτο λαυνο μοιῦν ἐπιλάμβω, ἐπόρρησον τοι σαάμβν & τῶν αὐτίαν, ὡς ἀπαξάπασιν ἄλλοι ἄλλως, ἅπαντες ἐκπλήττωνται, καὶ ἀπορῶν τοῖς ἀσαφέσι τ χρησμῶν. Μί. ὀρᾷς; λαλαγιᾷς μι νὴ σὺ ἐν τῷ μέρει τοιῶτον, ὅσιν Κροτωνιατῶν, καὶ Μιλησιστίων καὶ Ταραντίνων, καὶ τ ἄλλων ἀφώνων, σοὶ ἐπομένων, καὶ προσκυνούντων τὰ ἴχνη, ἃ σὺ καταλιμπάνεις. ἀποδυσάμενος δὲ τ Πυθαγόραν, τίνα μι τυμβιάσω μετ' αὐτόν; Αλ. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτυ ἑταίραν. Μί. φοῦ τ λόγυ· καὶ γυνὴ γαρ ἐγένετο ἐν τοῖς ἄλλοις, ὁ Πυθαγόρας; καὶ δή ποτε χρόν&, ὅτι καὶ σὺ οἶσθ', ὦ ἀλιτηρότατε, καὶ σωφροσύνην γρηματίζτι, καὶ σωφροσύνα παιδικήν, Ἀσπασία ἦσα; καὶ ἰκύας ἀπ' αὐτ', καὶ ἔρια ἐξανεῖς, καὶ λρίνλω λαετύγδ, καὶ ἐγκαμίσῃ ἐς τὸ ἑταιρικόν; Αλ. ταῦτα ταῦ-

mirãdus. Proinde instituerã in animo, nouae quiddã rei designare, eiusmodi proposito decreto, cuius causa esset inexplicabilis, quò uidelicet alijs aliud coniectantibus, omnes redderentur attoniti: quemadmodum in obscuris oraculis solet usu uenire. MIC. Illud uide, ut rides me tu quoque, non minus atque Crotoniatas A, ac Meotaponticos, & Tarantinos, cumq; his alios, qui muti sequuntur, tuaq; adorant uestigia, quae tu calcata reliquisti. Verùm ubi Pythagoram exuerás, quem post eũ induisti? GAL. Aspasiam Miletensem. Illã meretricẽ. MIC. Papae quid ego audio? Siquidem z inter alia mulier quoq; fuit Pythagoras. Itáne fuit aliquando tẽpus, quo tu Galle generosissime oua pariebas, cumq; Pericle rem habebas, iam Aspasia uidelicet, atq; ex illo grauida facta es? Praeterea lanam tõdebas, tramamq; deducebas? Postremò meretricum in morem gestiebas, ullumq; cõponebas? GAL. Ista quidem omnia feci, tametsi

σα ἐποίουν, ὁ μὲν Θ, ἀλλὰ νὴ Τειρεσίας πρὸ ἐμοῦ, καὶ ὁ Ελάτου παῖς, ὁ Καινεύς. ὥστε ἐπόσον ἂν ἀποσκώψῃς εἰς ἐμέ, νὴ ἐκείνους ἀποσκώψας ἴσῃ. Μί. τί οὖν, οὐ τοῦτο ὁ βίος ἀλίωπι σοι ἦν, ἐπεὶ αὐτὴ ἦς, ἢ ὅτι σὺ παρῆλθες ὤπυρα; Αλ. εἶδες οἷον ἔτυχε ἐρώτησας, ἀλλ' ἴσῳ τῷ μετὰ Περικλέους συνοικῆσαν τῶν ἀπόντων. Μί. ἀλλὰ λῷον σὺ μὲν ἄπιθι, ἵνα σῶς ὁ Εὐριπίδης δίκην τοιοῦτον, ἁπλῶν, ὡς πρὸς ἂν θέλοι παῖ ἀσπίδα τῶναι, ἢ ἅπαξ τικτῆν. Αλ. καὶ μὴν ἀναμένω σε, ὦ Μίκυλλε, ἐν εἰς μακρὰν ἀλίσασαν· ἴσῃ γὰρ ποῖ γυνὴ νὴ σὺ, ἐν πολλῇ τῇ πρωΐδῃ, πολλάκις. Μί. ἐν ἀπάγξῃ ὦ Αλκιμέρων, ἅπαντ' ἴσθι ἀπόλλυσι Μιλησίους ἢ Σαμίους ἄναι; σὲ οὖν φασι, καὶ Πυθαγόραν ὄντα, τῶν ὥραν λαμπρὸν, πολλάκις Ασπασίᾳ γεγενῆσθαι τῇ τυραννῳ. τίς δὲ μετὰ τῶν Ασπασίαν, ἀνὴρ ἢ γυνὴ οὐδεὶς ἀν-

metsi nõ ego solus: uerùm et ante me tum ⊙ Tireſias, tum Elati proles I Cæneus. Proinde quicquid in me conuitij dixeris, tantundem & in illos dixeris. MIC. Age igitur K, utra tibi uita erat ſuauior, quum uir eſſes, an quum Pericles tecum haberet conſuetudinem? GA. Vides cuiuſmodi iſthuc eſt quod percontaris? nẽpe cui ne Tireſiæ quidem expedierit reſpondere. MIC. Atqui ſi minus fateare tu, tamen iſthuc Euripides ſatis explicuit, quum ait ſe malle ter ſub clypeo conſiſtere, quàm párere ſemel. GA. Imò præmoneo te paulo pòſt puerperam fore: ſiquidem & tu mulier es olim futurus, idq; ſæpius, longo ni mirum ſeculorum orbe atq; recurſu. MICY. Non tu pendebis ô Galle, qui quidẽ omneis mortales Mileſios aut Samios eſſe ducas? Nã aiũt te etiã tum quũ Pythagoras eſſes, uenuſta forma decorũ, ſæpius Aſpeſiã fuiſſe tyrãno. Verùm age, ſecundũ Aſpaſiã in quẽ uirum aut mulierẽ denuò

renatus

φάγης: Αλε. ἆ Ἰωνικὸς Κράτης. Μι. ὦ Διοσκόρω ἢ αὖθις μοιότητος, ἢ ἑταίρας φιλόσοφος: Αλε. εἶτα βασιλεὺς, εἶτα πένης, καὶ μετ' ὀλίγον σατράπης, εἶτα ἵππος, καὶ κολοιὸς καὶ βάτραχος· καὶ ἄλλα μυρία. μακρὸν δ' ἂν γένοιτο, διεξιόντα θαμὰ σαδὲ ἕκαστα, τὰ τίλους πάντα ἄνθρωπον πολλάκις· ἑδὸν γὰρ τῷ βίῳ, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις δουλεύσας, βασιλεῦσι, καὶ πένησι καὶ πλουσίοις, τὸν τίλους τὸν ἄπαντα, καὶ σοὶ νῦν σώζομαι, διαπαγιλῶν ἐσομένου σου ποτὲ νεωμένου, καὶ οἰμώζοντος ὑπὸ τῆ πενίᾳ, καὶ τὸν πλουσίους ὁρῶν μάζοντος, ὅταν ἀγυιᾶς τ' ἐμοὶ νοις περισύρῃ πανῶν, ἢ γοῦν ἤδη τὰς φρεντίδας αὐτ', ἂν ἔχωσιν, ἐγέλασας ἂν ὑπὲρ σαυτῷ, πρῶτον οἰκθίνει τὸν πρόσωπον ἀπὸ τ πλούσιον. Μι. ἀκούω ὦ Πυθαγόρα, ἢ ὃ, τι μάλιστα χαίρῃς διαλυμαινόμενος, ὡς μὴ ὑπὸ τῆ χρήστοις τ λόγον, ἄλλοτε ἄλλον παλῶν. Αλε. διοίσομαι τοίνυν ἐγὼ τοῦ πλουσίου, ὅτι ἐγὼ μὲν ἅπαξ ἀπέθανον, καὶ ἐτελεύτησα, καὶ ἐκεῖνος ἀποθανεῖται· καὶ ἐγὼ μὲν ἀπολέλυμαι τῶν κακῶν, ἐκεῖνος δὲ ἀρχὴν νῦν λαμβάνει τῶν κακῶν.

renatus es? GAL. In Cratetem Cynicum. MIC. O Castor, & ô Pollux, quàm dißimile: ex scorto philosophus? GAL. Deinde rex: deinde pauper: paulo pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliaq; innumerabilia. perlongum enim fuerit singula recensere. Postremò M gallũ, atq; id sæpius. nam hoc uitæ genere sum delectatus. Interea & alijs diuersis mortalibus seruiui, regibus, pauperibus, diuitibus: postremò nunc tecũ uiuo: rideoq; quotidie, quum uideo te paupertatis tædio complorantem, eiulantemq;, ac diuitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adsit malorum. alioqui si curas noris quibus illi distringuntur, teipsum profectò riseris, qui antea crediderís, eum qui sit opulentus, statim felicißimum esse omniũ. MI. Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudeas appellari, ne confundam orationẽ, si te nunc hoc, nunc illo nomine cõpellem. GA. Nihil interest,

μὴ ἀλλ᾽, ὦ τι Εὐφορβον, ὦ τι Πυθαγόραν, ὦ τι Ἀσπασίαν ἢ ἄλλην, ὦ Κράτητα· πάντα γὰρ ἐγὼ τοῦτό εἰμι. πολὺ τὸ νυν ῥᾴμβηρον τοῦτο, ἀλικρινόν τε νομίσῃς, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀτιμάζοις, σύτιλις ἄν νυ δοκοῦν, τὸ ὄρνιον, μὴ ταῦτα, τοσαῦτας ἐν αὐτῷ ψυχὰς ἔχον. ΜΙ. ἀκούω ὦ Ἀλικτρυών, ἀλλὰ καὶ ἀπάντων σχεδὸν ἤδη τῶν βίων ἐπαΐω, καὶ πάντα οἶδα, λέγεις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μὴ τὰ τῶν πλεόνων ἅπερ βιῶσιν, ἰδίᾳ ἢ τὰ πλουσίων καὶ, ὡς μάθω, εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῄς, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνων με τῶν πλεόνων. ΑΛΕ. ἰδοὺ δή, οὕτως ἐπίσκεψαι ὦ Μίκυλε. σοὶ μὲν ἔτι πολλὰ πολλὰ λόγου, ἢν λέγῃ, ὡς οἱ πολλοὶ μισοῦσιν ἐπιλαύνοντα, ἐδὲ φρονίζοντας μὴ τὰ ἀγρὸν τίμιον ἡμᾶς ἐπιλαύνειν, ἢ τὰ παράδεισον ξυμπαίζοντας, ἢ τὰς ἀμπέλους διϊόντας, ἀλλὰ τὰ σάλπιγγα καὶ ἀκόντων μέγον, εἰ πῇ ἄρα, tererit, siue Euphorbum, siue Pythagoram, siue uocaris Aspasiam, siue Cratetē, quandoquidem ista omnia sum unus: nisi quòd rectius feceris, si (id quod impræsentiarum esse uideor) gallū me uoces, ne auem hac parui ducere contemnereq; uideare, præsertim quum tam multas contineat animas. MIC. Ergo Galle, quandoquidem omnia pene uiuendi genera iam expertus es, atq; omnia cognita habes, age dilucidè mihi narrato quæ sint peculiaria diuitum ad uitæ rationē, quæ pauperum propria: quò uidelicet cognoscam, uerene isthuc affirmes, me diuitibus esse feliciorem. GAL. Enhūc ad modum interim perpende Micylle. Te quidem non magnopere N tangit cura belli, siquando rumor sit aduentare hostes: neq; soli-

citus es ne in agros incursantes populentur, neue hortum euastent, proterantq;, autumnea uastent: sed simul atque tubam audieris, si tamen audieris, de te ipso uno circum-

περιβλέπεσθε τὸ μὴ τὰ σιωπὴν, οἱ δὲ προπέμψουσι χρὴ σωθῆναι, καὶ τὸ μὴ δυνάμενον διαφυγεῖν. οἱ δὲ σκηνοῦντες μὴ καὶ ἀμφ' αὐτοῖς· αὐτῶν δ', ἐρωτῶσι ἀπὸ τῶν τὰ χῶν ἀγωμένα καὶ φερόμενα ὅσα ἔχουν ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ ὧν ἦ ἀσφέρεν δίκη, μένει λαλοῦν καὶ ὧν τι ἐπεξεῖναι, προκινδυνεύουσι σκεπτόμενοι ὑπάρχοῦντες. σὺ δ' εἰσύνιν ἀσπίδα ἔχων, σύσκηνος καὶ κῦφος ὡς σωτηρίαν, ἕτοιμος ἱστάδαι τὰ ἐπιτήδεια ἐπεὶ δὴ θύη ὁ σκεπτόμενος νομικῶς, ἐν ἐρήνη τὸ σὸν. σὺ μὲν δὲ λόμενος ὢν, εὐλαβὴς ὡς ἐκκλησίαν, τυραννεῖς δὲ πλουσίων· οἱ δὲ φρίττουσι, καὶ ἐπισπάσασι, καὶ διανεμᾶς ἱλάσκονται σιγῇ δὲ ὡς ἔχοις, καὶ ἀγῶνας καὶ θεάματα, καὶ τἆλλα διαρκῆ, ἅπαντα ἐκεῖνοι πονοῦσι. σὺ δὲ ἱλαρὸς, καὶ δημαγωγὸς πικρὸς, ὥσπερ δεσπότης, ἀλλὰ λόγῳ μεταδιδοὺς ἐνίοτε, ἐᾶν σοι δοκῇ, διατεχνάζῃ

circunſpectas, quò deflexum ſeruari queas, ac diſcrimen effugere. Contrà illi tum de ſeſe ſoliciti ſunt, tum animo diſcruciantur, quum de mœnibus quicquid quum poſſidebant in agris, id omne tolli deportariq; conſpiciunt. Ac ſiue inferendum eſt aliquid in ærarium, ſoli accerſuntur: ſiue in prælium exeundum, periclitantur, aut peditum turmis, aut equitũ alis præfecti. Tu interim ũmineum gerens clypeum, expeditus ac leuis es ad ſaluti conſulendum, paratum uictoriale conuiuium agere, ſiquando uictor exercitus ſacra fecerit. Rurſum pacis o tempore, tu quidem quum de plebe ſis, ingreſſum in concionem, tyrannidem in diuites obtines: illi ẏerò trepidant pauitantq;, ac largitionibus choragijſq; te placeant. ſiquidem quò tibi balnea, ludi, ſpectacula, reliquaq; id genus abundè ſuppeditent, ea omnia curãt illi. At tu, cẽſor et acerbo expenſor, perinde quaſi dominus, ne alloquio quidẽ interdum dignaris illos. quòd ſi tibi collubitũ ſit, ingẽtib.

ſaxis

σας αὐτ' ἀφθόνως τὰς κίβδας, ἢ τὰς ἰσίας αὐτ' ἰλάμονσας. ἔτι ὃ συνεφαίνεται δίκδιας αὐτὰς, ἔτι λυπῶ, μὴ ὑφιλῃ τὸ χρυσίον, ὑποβᾶς ὃ θρυαλίον, ἢ ὀρύξας ἢ τοῖχον ἔτι πράγματα ἴχας, λογιζόμενος ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς διαφάτοις οἰκονόμοις διακινδυνεύων, ἢ πρὸς τὰς φρονήσεις λογισμῶν, ἀλλὰ μικρὰν σωτηλίσας, ἵνα ἃ βούλει τὸν μισθὸν ἔχων, ἀπαλλαγᾶς, πρὶ ἥλιον ὀψίαν λαβόμενος, ἓν μὲν δεκᾶς, σακίριον δίω τινὰ, ἢ μανίδας, ἢ μικρομύων μικραλίδας ὀλίγας πριάμενος, σύρραινας σωτὸν, ἀλλ' ὅμως τὰ πολλὰ, ἢ τῇ βιλτίστῃ πυγίᾳ προσφιλοσοφῶν. ὥστι διὰ ταῦτα ὑγιαίνειν τι, ἢ ἐρῶσαι τὸ σῶμα, πρὸς τὸ μένος. οἱ πόνοι γὰρ σι παραβύγοντὸς, ἐν δυνᾶται ἀφρὸ νυτον αὐταγωνιστὼ ἀποφαίνοι πρὸς τὰ λοιπὰ τὰ τοῖς ἄλλοις ἄμαχα ἄνα. ὥστι εὐκίνησι τῶν χαλεπῶν τούτων νοσημάτων, certatorem haudquaquã contẽnendũ reddũt aduersumeas res, quæ cõplurib. inexpugnabiles esse uidẽtur. Atq; hinc nullus ex morbis illis grauio-

saxis in illos degrandinas, uel facultates eorum publicas facis: ipse neq; calumniatorem metuis, neq; latronẽ, ne tollat aurum, uel ædium conscenso fastigio, uel parietem perfossa: neq; necesse habes rationibus occupari, neque exactionibus: neq; tibi cum sceleratis dispensatoribus conflictandum est: neq; tantas in solicitudines distraberis: uerũm simul atq; crepidam unam perfeceris, mercedemq; retuleris septẽ obolos, sero surgis crepusculo, & si libuerit, lauaris: tũ empto saperda quopiam, aut mænide piscículo, aut paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canens plerunq;, optimaq; cum pace pertate philosophans, adeò ut eas ob res salubri sis ualetiq; corpore, obdurueriscq; aduersus gelu. siquidem labores qui te exacuunt muniuntq;, certatorem haud

νοσημάτων ὑπερβολάς. ἀλλ' ἐὰν μὲν πόδαγρος ἢ πυρετὸς ἢ φθίσις ἢ πνευμονία ἐπιλάβῃ, πρὸς ὀλίγον ὑπηρετήσας αὐτῷ, μετὰ ἡδυσμάτων σῦθυς, ἀπὸ σεισάμβῃ τῇ ἀσιτίᾳ· ὁ δὲ φεύγει αὐτίκα, φοβηθείς σε, ψυχρόν τι ὁρῶν ἐμφορέμενον, ἢ μακρὰν οἰμώξειν λέγοντα ἐπὶ ταῖς ἐπιτηδείοις τοῦ βίου ἀθλίοις, τί τῶν μακρῶν ἐκ ἔχεσι; ποδάγρας ἢ φθίσεις, ἢ πλευρίτιδας ἢ πνευμονίας ἢ ὑδέρους. ταῦτα γὰρ τὰ πολυτελῆ ἐκείνων πλούσιον ἀπέγουσι. τοιγαροῦν οἱ μὲν αὐτῶν, ὥσπερ ὁ Ἰκάρος, ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐπόμενοι τοῖς αὐτοῖς, ἢ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, ἐκ ἐδύνατο ὅτι μὲν ῥᾷον ἥρμοσε αὐτοῖς ἡ πτέρωσις, μίγαν ἴσως τὸν κάτεργον ἐποίησαν, ὧν ἁλοὺς, ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι δὲ μετὰ Δαίδαλον, μὴ πάνυ μετέωρα, μηδὲ ὑψηλὰ ἐφρόνησαν, ἀλλὰ πρόσγεια, ὡς ποτίσῃ θαι ἴσως τῇ ἅλμῃ τὸ κηρὸν, ὡς τὸ πολὺ οὗτοι ἀσφαλῶς

grauioribꝰ impetit te. Quòd ſiquando P leuis ceperit fe bricula: paulo negocio eam medicatus, protinus exilis, inedia temet inde excutiens. Illa porrò fugit illicò: quippe metuens te, quem uideat etiam frigore ali, ſaturumq; fieri, ac medicorũ certis illis recurſibus longum ⁊ plorare renunciantem. At illi ex aduerſo propter intemperantiam uitæ, quid tandem mali non habent infelices? podagras, phthiſes, pulmonum exulcerationes, aquas intercutes. Nam hæc omnia à ſumptuoſis illis conuiuijs naſcuntur. Proinde quicunque ex his Icari T imitatores (ut ferè faciunt) ſeſe attollunt, propiuſq; ſe Soli admouent, haud cogitantes quòd alas habeant cera agglutinatas, ingentem nõnunquã ſtrepitum mouẽt. Cæterum qui Dædali exemplo nõ admodum ſublimia neque excelſa appetunt, uerùm humilia, terræq; uicina, adeò ut cera nonnunquam ſalis aſperſine madeſceret: ij tutò plerunque ac citra diſcrimen tranſuo-

ἀνέπλεσαν. Μι. Ὁπόσους τι-
νας, καὶ σωφρονοῦντας λέγεις. Αλ.
τῶν μὲν τοι γε ἄλλων, ὦ Μί-
κυλλε, τὰς ναυαγίας πάνυ ἂν
σχεδὸν ἰδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖ-
σος, πρωτεύσας μὲν τὰ πρὸς
ἡδονὴν, γέλωτα παρέχῃ Πέρσαις,
ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν πυρὰν· ἢ
Διονύσιος, καταλυθεὶς τῆς τυ-
ραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γράμ-
ματα διδάσκῃ, μετὰ τηλι-
κούτου ἀρχῶν, παιδία συλλα-
βίζειν ἀναγκάζων. Μί. ἀνά-
μνησον, ὦ Ἀλεκτρυών, σὺ δή, ὁπό-
τε βασιλεὺς ἦθα (φὴς γὰρ καὶ
βασιλεύσαι) ποίοις τισὶν ἐπε-
ράθης ἐκεῖνο τὸ βίου; ἢ πῶς πάν-
τοδαπῶν ἦθα, τὸ λιφάλαιον
ὅ, τι πρὸς ὄντι τῶν ἀγαθῶν ἀ-
πάντων, ἔχων; Αλ. μανθά-
νανόησόν με, ὦ Μίκυλλε, οὗτο
τῷ τρισάθλιῳ ὄν τότε, τοῖς
μὲν ἔξω πᾶσιν, ὅπερ ἔφηθα,
πανοδαίμων εἶναι δοκῶν,
ἔνδον δὲ μυρίαις ἀνίαις συ-
νών. Μί. τίσι ταύταις; πα-
ράδοξα γάρ, καὶ ὁ πάνυ πρὸς

transuolarunt. MIC. Moderatos istos & cordatos narras. GAL. Verùm aliorum Micylle naufragia fœdissima conspicias, nempe Y ubi Crœsus reuulsis aliis risum exhiberet Persis, consenso rogo: aut Dionysius quum abdicatus tyrannide, Corinthiorum in urbe ludi literarij Φ magistrũ ageret, post gestum tantum imperium puellos compellens ut syllabas connecterent. MI. Dic mihi Gallo: tu quum rex esses (nam ais te regem quoque fuisse) cuiusmodi tandem id uitæ genus experiebaris? Mirum ni tum felix eras, quãdoquidem id quod est bonorum omnium caput, possidebas. GAL. Nex mihi in memoriam regeras, ô Micylle: usqueadeò supra modum infelix tum eram. Nam quo ad res externas, quemadmodum dixisti, planè fortunatus esse uidebar: at intus innumerabilibus curis distringebar. MIC. Quibus tandem curis? Nam rem prorsus absurdam neq; credibilem nar-

φής. Αλ. ἦρχον μὲν ὀλίγης χώρας, ὦ Μίκυλλε, παμφόρου τινὸς, καὶ πλήθει ἀνθρώπων, καὶ μᾶλλον τῶν πόλεων, ἐν ταῖς μάλιστα θαυμάζεσθαι ἀξίας, πολλοῖς τε ναυσὶ πόρους μαλ[α]ρρεομένης, καὶ βαλάττῃ εὐόρμῳ χρωμένης. καὶ στρατιᾶς ἦν πολλῆς, καὶ ἵππου συνεπιρρυτιμένου, καὶ λαμπροφορικὴν ὀλίγου, καὶ τελέσεως, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀναρίθμου, καὶ χρυσὸς ὁ καὶ πολὺς πάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς τραγῳδία πᾶσα, ἐς ὑπερβολὴν ἐσκευωμένη, ὥστε ὁπότε προΐοιμι οἱ μὲν πολλοὶ προσεκύνουν, καὶ θεὸν τινα ἐρᾶν ᾤοντο, καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις σωτῆριον ὑψόμενοί μι· οἱ δὲ καὶ ὧδε τὰ τέγη ἀνιδύσθ, ἐμ μεγάλῳ ἐπίθγτο ἀκριβῶς ἑωρακέναι τὸ ῥοῦγον, τὸν ἐφιππίδα, τὸ διάδημα, τοὺς προπέμποντας, ὅσοι ἐπομένους. ἐγὼ δὲ εἰδὼς ὅπόσα μοι ἰδίᾳ, καὶ

rus. GAL. Equidem imperabam regioni neutiquã exiguæ Micylle, omnijugarum rerum feraci, tum incolarum frequentia, neq; non urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluminibus nauigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus ſpectatiſſimus atq; excellens, ſatellitiũ haud exiguum, triremes, pecuniarum uis maior quam ut poſſet numerari, uaſorũ argenteorum plurima copia, reliquaq; omnis illa principatus tragœdia, ſtrepitusq; & apparatus ſuprà quàm credi queat, extructus atq; accumulatus. Itaq; quum prodirem, pleriq; adorabant, deum quempiam intueri ſeſe ratiſ; aliiq; trudentes alios concurrebant, quò me conſpicerent. nonnulli conſcenſis tectis, magni æſtimabant ſi plenè contemplari licuiſſet quadrigam, ſtragulam, diadema, tum ante ambulones, & eos qui à tergo comitabantur. Ego inter hæc mihi conſcius, quanta me

καὶ ἐγκεφφῶν, ἐκείνοις μὲν τὸ ἀγνοῆσαι συγγίγνωσκον, ἐμαυτὸν δὲ ἠλίσκον, ὅμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἵους ἢ Φειδίας ἢ Μύρων ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκείνων γὰρ ἕκαστα τὰ ἐντὸς, ὁμοίως μὲν Ποσειδῶν, ἢ Ζεύς ἐστι πάγκαλον, χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ξυναρμοσμένος, ἱδρυκὼς δ' ἐν ἀστραπῇ, ἢ τρίαινον ἔχων τῇ λιξὶ· ὑπὲρ δὲ τὰ κατωνύφας ἴδοις τὰ ἐνδοθεν, ὑψηλά μοχλούς τινας, καὶ γόμφους, καὶ ἥλους διαμπὰξ διαπεφυκυίας, καὶ πορμὸς καὶ σφῖγας, καὶ πίττωμα ὑπέρπλουν, καὶ τοιοῦτόν τινα πολλὰ ἀμορφίαν ὑποκηρύσσον. ἐὰν λίγειν μοῦν πλῆθος μεγαλῶν, ἐμπολισούμενον αὐτοῖς ἐνίοτε, τοιοῦτόν τι καὶ ἐκείνα ἔχειν. Μί. ἀλλὰ παῦσαι καὶ τὸν πλοῦν, καὶ τὰς γόμφους καὶ μοχλοὺς, οἵ τινος ἕνεκα ἦν ἀρχῆς, ἀλλὰ τῶν ἀμορφιῶν ἐκείνων.

tæ me res discruciarent, uerſa rentq; illos quidem propter inſcitiam uenia dignos iudicabam, at mei ipſius miſereſcebat, qui prægrandibus illis Coloſſis uiderer perſimilis, quales aut uel Phidias, uel Myron, uel Praxiteles fabricatus eſt. Etenim illorum quiſq; quo ad ea quæ foris apparent, Neptunus ipſe eſt, aut Iupiter, mirificè decorus, auro eboreoq; compactus: & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem fuſcinam dextra ſuſtinet: cæterùm ſi immiſſo capite quæ ſunt intus inſpicias, uidebis uectes quoſdam, paxillos, et clauos introrſum prominentes, neque non uimina, cuneoſq;, & picem ſublitam, & aliam item id genus deformitatem intrinſecus inhabitantem. Omitto recenſere muſcarũ muſtelarũq; uim, quæ nonnunquã in eis manſitant. Huiuſmodi quædam res nimirum regnum quoq; uidetur. MIC. Nondum explicuiſti lutum & clauos, & uectes, quinam fuerint in imperio, neq; fœditatem

ἐκείνων τῶν πολλῶν, ἤ τις ἐστὶν ὡς τό γε βέλτιον εἰπεῖν ἀπολιπόμενον, καὶ τοσούτων ἀρχεῖα, καὶ προσκυνήματα δαιμονίως, ἕοικεν οὕτως Κολοσσιάῳ παραδείγματι· θεσπέσιον γάρ τι καὶ ἔτι τοῦτο· καὶ δὴ καὶ τὰ ἔνδον ἤδη τ Κολοσσοῦ λέγει. Αλ. τί πρῶτον ἄπωσοι, ὦ Μίπυλλε, τοὺς φόβους, καὶ τὰ δείγματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μίσος τὸ παρὰ τῶν σωούντων, καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ διὰ ταῦτα, ὕπνον τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον καὶ νεκρῶν, καὶ ταραχῆς μετὰ δυσέρωτα, καὶ ἐννοίας πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηρὰς, ὧν τῶν ἀσχολίαν, καὶ χρηματισμοὺς, καὶ δίκας καὶ ὑπερτάσεις, καὶ πρόσταγματα καὶ συνθήκας, καὶ λογισμούς; ὑφ' ὧν δὴ ὕναρ ἀπολαῦσαί τινος ἀδεοῦς ἐγγίγνεται, ἀλλὰ ἀνάγκη, ὑπὲρ ἁπάντων μόνον διασκοπεῖν, καὶ μυρία ἔχειν πράγματα· Οὐδὲ γὰρ Ἀτρέα δῶν Ἀγαμέμνονα ὕπνος ἔχει γλυκεῖαν, μὴ τὸν πολλὰ τοῖς πᾶσιν ἐπιβουλεύοντα. illam plurimam quæ nam sit: nam istum ad modum uelari, tam multis imperare mortalibus, ac numinis instar adorari, hactenus quidem cum Colossi exemplo quadrat. Siquidè hoc quoq; diuinum quiddam & admirandum. Nunc autem quæ sunt intra bb Colossum, exponito. GA. Quid primo loco tibi referam Micylle? utrum metus, curas mordaces, suspiciones, odium quo regem persequuntur ij qui cum illo uiuunt, insidias, atque eas ob res somnium raorum, & hunc ipsum pertenuem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, spes semper improbas, an ocij penuriam, & occupationes, iudicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes cc quibus rebus fit ut ne per somnium quidem aliquam rem suaui frui liceat, uerùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milleq; negocia sustineat: quippe dd nec Atriden Agamemnona dulcis habebat

Somnus,

μῶς, πολλὰ φρισὶν ὁρμαίνον-
τα, καὶ τῶντα, ἡγκύντων Α-
χαιῶν ἁπάντων. λυπᾶ δ' ἔτ' ἐμὲ
Λυδὸν οἷος, ἀωφὸς ὢν, ἔτ' Πέρ-
σῶν δὲ Κλέαρχον, Κύρῳ ξυσσο-
λογῶν, ἄλλον δὲ Δίωνα, πρὸς
οὓς τισι τῶν Συρακουσίων ἔχει
νεολογήμενον, καὶ ἄλλον Παρ-
μενίωνα ἐπαινούμενον, καὶ Πέρ-
δικκαν Πτολεμαῖον, καὶ Πτο-
λεμαῖον Σέλευκον. ἀλλὰ ἐκεῖ-
νάνα λυπᾶ, ὁ ὑρώμενον πρὸς
ἀναγκίω ξυνὼν, καὶ φαλ-
λακὶς ἄλλῳ χαίρουσα, καὶ ἀπο-
τέσσαρά τινων λεγόμενοι,
καὶ δύ' ὃ τέτ[α]ρων τῶν ἑαυ-
φέρων πρὸς ἀλλήλους διαφε-
θυρίζοντων. τὸ δὲ μέγιστον, ὑ-
φορᾶσθαι δὴ τοὺς φιλτάτους
μάλιστα, ἐξ ἐκείνων ἀεί τι δὴ
νῦν ἔξεν ἐλπίζων, ὁ μὲν γεῶν νο
πρὸ ἔτ' παιδὸς ἀπόλωνται, ἵνα φα
μάκων, ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ ἔτ'
ἐκείνου· ἔτ' δὲ ἄλλον ἴσως ἐ-
μοιότροπον θανάτου λαβεῖν
δεῖ. Μί. ἄπαγε, δεινὰ τῶντα
ἐᾷς,

Somnus, multigenas uer-
santem pectore curas.
idq; quòd reliqui omnes Achiui sterterêt. Addeeequòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam uerò Clearchus ad Cyrum desciscẽs: atq; alium quempiam Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurem ff communicans. Rursum alium quendam urit Parmenion collaudatus. Item Perdiccũ Ptolemæus: Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoq; molestiam affecerunt, amasius per uim non sponte conuiuens, concubina alio gaudens: tum si qui defectionem parare dicantur, aut duo quatuórue satellites inter sese consusurrantes. Porrò (quod est omnium grauissimum) amicissimi quiq; uel maximè sunt formidandi, semperq; metuendum ne quid magni mali ab illis exoriatur. Nam alius à filio ueneno necatus est: alius item ab amasio. Alium simile quoddam fortassis mortis genus eripuit.

MIC. Apagesis, atrocia miraq; sunt ista quæ narras

φὴς, ὦ Αλικτρυών, ἐμοὶ γοῦν πολὺ ἀσφαλέστερον σκυλοσο-
μεῖν ἐπιμελουμένῳ, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσοῦς φιάλης, λανθά-
νοντος δὲ ἀκονίτῳ σωφρονισθεῖ-
σαν φιλοτησίαν. ὁ δὲ λίνδυ-
νος ἐμοὶ μόνῳ, εἰ παρολισθοῖ τὸ
σμιλίον, καὶ ἁμάρτοι τῆς το-
μῆς, ἐν σὺθὺ, ὀλίγον τι αἱ-
μάξαι τὸ δακτύλιον ἐντεμόντα.
εἰ δ', ὡς φὴς, θανάσιμα σίνε-
ται, καὶ ταῦτα, μυρίοις
κακοῖς συνέντες. ἐπ' ἐκείνων
πίσωσιν, ὁμοίως μάλιστα φαί-
νονται τοῖς τραγικοῖς τὰ τοιαῦ-
τα, ὧν πολλὰς ἰδεῖν ἔστι,
τίνας μὲν Κέκροπας λέβητ' ἐν
χερσὶ, ἢ Σισύφους ἢ Τηλέφους,
διαδήματ' ἔχοντας, καὶ ξίφη
ἀλιφαντόπωτα, καὶ ὑπόσιγον
κόμην, καὶ χλαμύδα χρυσόπα-
στον· ἢν δ' οἷα πολλὰ γίγνεται,
προσπέσοις τις αὐτ', ἐν μέσῃ
τῇ σκηνῇ λαλοῦσιν, γέλωτα
ἄνυλον παρέχει τοῖς θεα-
ταῖς, τὸ πρόσωπον μὲν συν-
τριβέντος αὐτῷ διαδήματος,

ἡμαγ-

ὦ galle. Mihi igitur multo sit tutius operæ cerdonicæ pro num incumbere, quàm ex aurea bibere phiala comiter delatum hausturn, cæterùm cicuta aconitoq; temperatum. Nam mihi quidē hoc unum est periculi, ut si paulum aberret ea smilion, deflectatq; à recta incisione, summum secantis digitū exiguo sanguine tingat: at isti, quemadmodum narrat, letifera agunt conuiuia, atq; id innumerabilibus in malis constituti. Deinde hh ubi cōciderint, persimiles esse uidentur tragœdiarum histrionibus. Nam multi, sicut uidere licet, quoad ii Cecropes sunt scilicet, aut kk Sisyphi, aut Telephi, diademata gestant, argēteisq; capulis gladios, comamq; uentilantem, & auro intertextam chlamydem. quòd si quis (qualia nimirum permulta solent accidere) impulsos illos media in scena præcipites det, risum profectò moueant spectatoribus, uidelicet persona una cum ipso diademate contrita,

ἠμαγμένης δὲ τῆ ἀλυθῶς λε-
φαλῆς τὸ ὑποκριτῆ, καὶ τῶν
σκιλῶν ἐπιπολὺ γυμνωμένων
ὡς τῆς τι ἐνδοτέρω τὰ ἐνδοθεν
φαίνεσθαι ῥάκια, λύσιμα ὄντα,
καὶ τῶν ἐν βάθρων τῶν ὑπο-
πόδιον ἀμορφοτάτων, καὶ ὡς
χὶ κατὰ λόγον τῆ ποδὸς ἐρᾶς
ὅπως μὴ καὶ ἐκάστην ἐλίδας-
ξας ᾄδῃ, ὦβέλτιστε Αλκιβιάδη.
ἀλλὰ τυραννὶς μὲν, τοιοῦτόν τι
ὄφθη ὅσα ἵππος δὲ ἢ λύκων,
ἢ ἰχθὺς ἢ βάτραχος ὁπότε γέ-
νοιο, πῶς ἐφόδου ἐκείνων τῶν
διαβολῶν; Αλ. μακρὸν τοιοῦ-
τον αὐτοκινᾶς τὸν λόγον, καὶ
ἐ τῆ παρόντος λαμπρῶ. πλὴν τό
γε λυφάλαιον, ἐλεᾶς ὅτις ἐν
ἀπραγμονέστερος τῶν βίων ἐ-
λοξ. μοι τῆ ἀνθρωπάρα, μόναις
τοῖς φυσικοῖς ἐπιθυμίαις καὶ
χρέαις ἐμμιμεῖσθαι μέλλε, τιλῶ
νῶν δὲ ἵππον, ἢ συκοφάντην
βάτραχον, ἢ σοφιστὴν πολοιὸν,
ἢ ὀψοποιὸν λύκωπα, ἢ λίναι-
δον ἀλεκτρυόνα καὶ τἆλλα, ὁ-
σα ὑμᾶς ἐπιτυδεύει, οὐκ

contrita, uero autem actoris capite luxato, cruribusq; maxima ex parte renudatis: ut iam interioris amictus quàm miseri sint panni, fiat perspicuum: ac cothurnorũ quos pedibus induxerunt, appareat deformitas, haudquaquam ad pedis modum respondentium. Vide ut meiam similitudines conferre docueris optime galle. Cæterùm tyrannis talis quædã res tibi uisa est esse: uerùm ubi equus esses, aut canis, aut piscis, aut rana, quomodo eam uitæ rationem ferebas? GAL. Istum quem nunc suscitas sermonem, & longior sit, neq; huius temporis. Illud autem unum in genere dixerim, nullam ex omnibus uitam mihi nõ uisam tranquilliorem uita humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus & usibus circumscriptam. Siquidem publicanum equum, aut sycophantam ranam, aut sophistam graculũ, aut popinatorẽ culicem, aut cinædũ gallum, atq; id genus alia, quæ uos studio cõminiscimini, haudqua-

ἀὖ ἰδοιτε ἐν ἐκείνοις. Μί. ἀ-
λυθῆ τοῦτο ἴσως, ὦ Αλικτρυ-
ὼν· ἐγὼ δέ, ἔγε, οὐκ ἐπονθα, οὐκ
αἰσχύνομαι πρὸς σὲ λέγειν. ἐ-
πίπω δύναμαι ἀπομαθεῖν τοῦ
ἐπιθυμίαν, ἣν ἐκ παίδων ἔσ-
χον, πλήσει γε ἀδαι, ἀλλά
μοι καὶ τὸ νύν πνιον ἔτι πρὸ τ
ὀφθαλμῶν ἕστηκεν, ἐπιδεικνύ
μενον τὸ χρυσίον. καὶ μάλιστ
ἀ δὴ τῷ καταράτῳ Σίμωνι
ἀποπνίγομαι, τρυφῶντι ἐν ἀγ
αθοῖς τοσούτοις. Αλι. ἐγώ
σε ἰάσομαι, ὦ Μίκυλλε, καὶ ἐ-
πάκρυ ἔτι νύξ ἐστιν. ἀλλα κ-
ᾶλε, ἵπ μοι· ἀπάξω γάρ σε
πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Σίμω
να, καὶ ἀφ τὰς τ ἄλλων πλη
σίων οἰκίας, ὡς ἰδοις, εἶα τὰ
παρ αὐτοῖς ὄντ. Μι. πῶς τ-
το, λιπλωσμένων τῶν θυρῶν;
μὴ κ τοιχωρυχεῖν με σωσανα
γκάσεις; Αλι. ἀλλαμὸς, ἀλλ'
ὁ Ερμῆς, οὗπερ ἱερός εἰμι, ἀγά
θ᾽ ἔδωκέ μοι τοῦτο, ὥ τις τὸ
ἀρεῖον πλεῖστον τὸ μύκησαι, ὃ δὲ
ἀπαλότυλος ἐπιπαμπής ἐστι.
Μί.

quaquâ inter illos uidebis.
MIC. *Quæ dicis ô galle,*
fortassis uera sunt: uerùm
non me pudebit apud te fa-
teri quod mihi accidit. Haud
unquam quiui dediscere cu-
piditatem illam à puero mi-
hi insitam, uidelicet ut di-
ues euadam. Quin nunc quo
que somnium illud ob ocu-
los uersatur, aurum ostен-
tans: potissimùm autem sce-
lestus ille Simon excruciat,
qui quidem tantas inter o-
pes delicietur. GAL. *At*
ego te isto in leuabo morbo
Micylle, tametsi nox etiamd-
um est. Surge modò, ac se-
quere me. Si quidem ad ip-
sum te Simonem adducam,
atq; in aliorum diuitum æ-
des, quò nimirùm uideas quo
modo res habeant apud il-
los. MIC. *Istuc quo pa-*
cto, clausis foribus? Nũ me
parietes transfodere com-
pelles? GAL. *Nequaquã*
uerùm Mercurius, cui sum
sacer, hoc optanti mihi largitus est, ut sit quis longissimam
caudæ plumam, quæ ob mollitiem inflectitur. MIC.

Atqui

Μι. δύο δ' ἔστι σοι τοιαῦτα. Atqui duas habes eiusmodi.
Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν ὕστω σὺ ἐγὼ ἀποσπάσας παράσχω ἔχει, ἐς ὅσον αὐ βέλομαι, αὐοί γε μι τι ὁ τοιοῦτος πᾶσαν θύραν διώσατ', ηδὲ ὁρᾷν τὰ πάντα, ἐκ ὁρώμενος αὐτός. Μι. ἐλεήθεις με, ὦ Αλεκτρυών, ηὐ σὺ γόης ὤν. ἐμοὶ δ' οὖν ἦν τοῦτο ἄπαξ παράσχης, ὄψει τὰ Σίμωνος πάντα ἐμ βραχεῖ δεῦρο μεταχωρηθέντα μετοίσω γὰ αὐτὰ παρελθών, ἢ δὲ αὖθις πορευσόμενα, ἀποκίνων τὰ λατύμαλα. Αλε. ἀθέμις γενέσθαι τοῦτο· παφύγγελε γὰρ ὁ Ερμῆς, ἢν τοιοῦτόν τι ἐργάσωμαι ὁ ἔχων τὸ πῖδρὸν, αὐκαβούσαντά με, λαλαφωρᾶσαι αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις, ἐλεπίλω τὸν Ερμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονεῖν τ τοιάτα. ἀπίωμεν δ' ὅμως· ἀφίξομαι γὰρ τ χρυσίν, ἣν διώσω μαι. Αλ. ἀπότιλον ὦ Μίκυλλε πρότερον τὸ πῖλον. τί τ τὸ, ἄμφω ἀπέτιλας; Μι. ἀσφαλίστερον

Atqui nefas sit isthuc facere. siquidem Mercurius illud mihi mandauit, ut si quis pennam tenens, istiusmodi quippiam patrarit, uociferans furem proderem. MI. Rem neutiquam uerisimilē narras, nempe Mercurium, quum ipse sit fur, non sinere alios ut idem faciant. Sed tamen abeamus. Nam aurū auferam, si modò posſim. GAL. Pennam prius repellito. Quid hoc rei? ambas reuulsisti. MICY. Tutius

λίσθριον ὥτως, ὦ Αλικτρυών, ἢ σοὶ ἧττον ἄμορφον τὸ πρᾶγμα ἔσται, ὡς μὴ χωλεύοις διὰ θάτερον τῶν ἀγῶς μέρος. Αλ. Ἄγε δή. ἀλλ' ἐκεῖνον πρῶτον ἀπαιρῶμεν, ἢ παρ' ἄλλου τινὰ τῶν πλουσίων; Μί. Ἔμοιγε, ἀλλὰ πρὸς τὸν Σίμωνα, ὃς αὐτὸ τὸ δισυλλάβῳ τετρασύλλαβος, ἥδιστα πλουτήσας, εἶναι ἀξιοῖ. ἰοὺ δὴ παρόδραμεν ἡμᾶς τὰς θύρας. τί οὖν ποιῶ τὸ μεῖζον τοῦτο; Αλ. ἐπίθου τὸ πλῆθρον ἐκεῖ τὸ λιπόθυρον. Μί. ἰοὺ δή, ὦ Ἡράκλεις, ἀνεπιτήδειος, ὥσπερ λιπεσιδί, ἡ θύρα. Αλ. ἄγου ἐς τὸ πρόσθεν. ὁρᾷς κἀτὸν ἀγρυπνοῦντα, καὶ λογιζόμενον; Μί. ὁρῶ νὴ Δία, πρὸς ἀμαυράν γε καὶ λιψῶσαν ἰὼ θρυαλλίδα, καὶ ὠχρὸς δ' ἐστίν, ἢν οἶδ' ἀπόθεν, ὦ Αλικτρυών. καὶ λατύπλικεν ὅλον, ἐκπεπτηκὼς ὑπὸ φροντίδων· δῆλος δὲ καὶ λύγου. ὁ γὰρ νοσῶν ἄλλως ἐλέγετο. Αλ. ἄκουσον δὴ φησίν· ἔσῃ γὰρ ὅθεν ἔτος ἐλέγετο ἔχειν. Σί. ἀκούω τάλαντα μὲν οὖν

hoc quidem ô galle, tum tibi minus fœdum sit futurum, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. GAL. Age sanè. sed utrum Simonem prius adimus, an alium quempiam diuitum? MI. Haud aliò, imò ad Simonẽ, qui uidelicet pro disyllabo tetrasyllabus esse affectet, posteaquam diues euasit. Sed iã ad fores accesimus. Quid igitur deinceps facio? GAL. Pennam seræ admoue. MIC. Ecce autem, dij boni, ostium perinde atq; claui resilijt. GAL. Perge, porrò præcedens. Vides illum oo uigilantem ac supputantem? MIC. Video per Iouem, & quidem ad obscuram satis. Pallet, haud scio unde, galle, totusq; exaruit, atq; extenuatus est, mirũ pp ni curis: neq; enim auditum est illum alio qui malè habere. GAL. Audi sculta quid dicat. siquidem intelliges quibus de causis ad eum modum sit affectus. SI. Nimirum septuaginta illa

ἐβουλόμην ἐγὼ ἐκεῖνα πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ λεκάνῃ κατορώρυχθαι, καὶ ἐδεῖτο οὐδὲν τὰ δὲ ἐκκαίδεκα ἔδει. Σωσύλος ὁ ἱπποκόμος ὑπὸ τῇ φάτνῃ λαταμπύσσοντά με, ὅλως γοῦν πρὸ τοῦ ἱππωνά ὄντα ἀκάνθου ἐπιμελῆ, ἄλλως τε καὶ φιλόπονον ὄντα· εἰκὸς δὲ λιπαρᾶδαι πολλῶ πλέω τέτταρα ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος τάφειχον αὐτῷ ἕτω μίγαν ὀψώνιον ἐχθές; εἰλίγετο δὲ τῇ γυναικὶ ἑλλέβιον ἐωνῆδθαι πίντε δραχμῶν. ὅλως τάμὰ ἔστι σπαδῶσι κακοδαίμονος. ἀλλ' ἐδεῖ τὰ ἱππώματα ἐν ἀσφαλεῖ μοι ἀπέκεισται, τοσαῦτα ὄντα. δίδιμα γοῦν μή τις ὑπορύξας τὸν τοῖχον, ὑφέληται ταῦτα. πολλοὶ φθονεροί, καὶ ἐπιβουλεύσοί μοι, καὶ μάλιστα ὁ γέτων Μίκυλλος. Μί. νὴ Δία· σοὶ γὰρ ὅμοιος ἐγὼ, καὶ τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Αλκ. σιώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ καταφωράσῃ παρόν.

illa talenta tutò admodum sub lectica defossa sunt, neq; quisquam alius omnino uidit. At uerò sedecim illa Sosylus equiso uidit me sub præsepe occultantem. Itaque de curando stabulo non est admodum solicitus, quanquam nec aliàs admodum laboris appetens. Verisimile est autem, illum multo etiam his plura sustulisse. Nam unde alioqui Tibius heri tam ingens salsamentum illi obsonio proposuisset? Tum autẽ aiunt illum monile emisse uxori drachmis quinq. Heu misero mihi. Hi omnia mea dissipabũt bona. Quid quòd ne pocula quidem sat in tuto mihi recondita sunt, quæ sint multa? Vereor enim ne quis ea suffosso pariete tollat. Complures mihi inuident, atque insidias parant: præter cæteros autem Micyllus iste uicinus. MIC. Ita per Iouem. Nã tibi sum similis, ac patellas sub ala

gesto. GAL. Tace Micylle, ne protinus ipso in furto nos prodas.

παρόντας ὑμᾶς. Σί. ἄριστον γοῦν, ἄγρυπνον αὐτὸν φυλάττειν, ἅπασαν περιέρχομαι διανυκτερεύων τὴν οἰκίαν. τίς οὗτος; ὁρῶ σέ γε, ὦ τοιχωρύχε, μὰ Δία, ἐπεὶ λίαν γε ὦν ἀγχαύχενος. οὐ ἔχει, ἀριθμήσω αὖθις, ἀνορύξας τὸ χρυσίον, μή τι μοι πρώην ἀπέλαθεν. ἰδού, πάλιν ἐψόφησέ τις ἐπ' ἐμοί, δειλαιὸς ἀπολοῦμαι, ἢν ἐπιβλέψω πρὸς ἀπάντων. πᾶ μοι τὸ ξυρίδιον, ἂν λάβω τινά; βάπτωμεν αὖθις τὸ χρυσίον. Αλ. τοιαῦτα μέν σοι, ὦ Μίκυλλε, τὰ Σίμωνος. ἀπίωμεν δὲ ἤδη ποὺ ἐπ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ὀλίγον τῆς νυκτὸς λοιπόν ἐστιν. Μί. ὦ κακοδαίμων, οἷον βίον τὸν βίον· ἐχθροῖς οὕτω πλουτεῖν γένοιτο. ἀλλὰ πόρρω γοῦν κατάξας αὐτόν, ἀποπλεύσομαι βάδην. Σί. τίς πάτταξε μου; λῃστεύομαι ὁ δύστυχος. Μί. εἰμωζέ, ἤδη ἀγρύπνει, μὴ ὅμοιος γίγνου τῷ χρῶμα τῷ χρυσῷ, προσιτικῶς αὐτῷ. ὑμᾶς δέ, ὦ λοιπά, γύφωνα ἢ

prodas. SIM. *Optimum igitur fuerit, ut ipse insomnis seruem. Omnem obibo domum, in orbem obambulans. Quis iste? Video te per Iouem, ô parietū perfossor, posteaquam es columna. bene res se habet. Pernumerabo denuò refossum argentum, ne quid fortè dudū me fugerit. En rursum obstrepuit mihi nescio quis. Nimirum obsideor, atq; insidijs appetor ab omnibus. Vbi mihi gladius, si quenquam deprehendero? Rursum aurum defodiamus.* GAL. *Sic tibi habent, ô Micylle, res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum supereſt.* MIC. *O miser, cuiusmodi uitam hostibus eueniat ad hunc modū diuites esse. Itaq; pugno illi in maxillam illiso, uolo discedere.* SI. *Quis me pulsauit? Latro cinio despolior miser.* MI. *Plora ac uigila, auriq; similis corpore reddaris, quādoquidē illi affixus ac deditus es. Nos aūt, si uidetur, Gnaphonem*

λαυειτὼ ἰδωμὲν· ὁ μακραὶ
Μί. καὶ οὔτ' οἰκᾶι, αὐτόματα
αὕτη ὑμῖν ἡ θύρα. Αλ. ὁρᾶς
ἐπαγρυπνοῦντα καὶ τὸν ὦν
φροντίδων, αὐκολογιζόμενον
τὰς τύχας, καὶ τὰς δακτύλους μὴ
τοδυκλικότα, ὃν ἀνάγκη μετ' ὀ-
λίγου ταῦτα λαπόντα,
σίλφιον ἢ ἐμπίδα ἢ μῦαν ζητεῖ
δαι. Μί. ὁρῶ μακαρίαμονα;
καὶ αὐόσπον αὔθρωπον, ὀδὲ νῦν
πολὺ τῆς σίλφιος ἢ ἐμπίδ'
ἄμεινον βιοῦντα, ὡς ἔγωγέ τοι
ἐκτέτικεν ὅλος ὑπὸ τ' λογισ-
μῶν; ἐπ' ἄλλον ἀπίωμεν. Αλ.
παρὰ τ' σὸν Εὐκράτη, εἰ δο-
κεῖ. καὶ ἰδὲ γὲ αὐόσπος καὶ αὕτη
ἡ θύρα, ὥστ' ἐσίωμεν. Μί. ἔ-
πεσθε ταῦτα μικρὸν ἐμπρο-
σθεν ἐμὲ ἴόν. Αλ. ἔτι γὰρ σὺ
ὀνειροπολεῖς τ' πλοῦτον; ὁρᾶς
γοῦν τ' Εὐκράτη αὐτ' μὲν ὑπὸ
τὸ οἰκίτε, προβεβυτλω αὔθρω-
πον. Μί. ὁρῶ νὴ Δία λεπτυ-
γοσούλω τινὰ, καὶ πασχητιασο
μὸν, καὶ ἀσύλλεκτον ὀν αὐθρωπί
νλω τλῶ γυναῖκα ἢ ἐτρόφθι,
ὑπὸ τ' μαγέρε μοιχευομένω

phonē fœneratorē uiſamus. Nā nec is procul hinc habitat. Ipſæ nobis ſuapte ſponte fores patuerunt. GA. Vides ꝙꝙ hūe quoq; curis inuigilantem, & uſurarum rationes iterantem digitis contortis? cui propemodum relictis his omnibus ſit in ſilpham aut culicem aut muſcam abeundum. MIC. Equidem uideo miſerum ac uecordem hominem, ne nunc quidem multo melioremuiuere uitam, quàm ſilphæ aut culicis: adeò totus & hic à curis & rationibus eſt extenuatus. Nunc ad alium eamus. GAL. Ad tuum, ſi uidetur, Eucratem. En tibi fores perſe patuêre. Quin introimus? MIC. Paulo antè hæc omnia mea erant. GAL. At etiam nunc tu diuitias ſomnias? Videsne igitur Eucratem ipſum quidem à famulo, uirum natu grandem? MIC. Video profectò quiddam haudquaquam uirile. Porrò altera ex parte ipſam item uxorem à coquo conſtupra-

ri. GAL.

ηκει αὐτλίῳ. Αλι. τί οὖν ὠφε-
λοις ἂν ηκει τούτων ἁληρονο-
μῶν, ὦ Μίκυλλι, πάντα ἐχειν
τὰ Εὐκράτους; Μί. μυλαμῶς,
ὦ Αλικρυών, λιμῷ πρότερον
ἀπολοίμιλω, ἢ τοιοῦτόν τι πάθ
σωμαι. χαιρέτω τὸ χρυσίον, ἢ
τὰ λέπνα. λύο ὀβολοὶ ἐμοι γε
πλεῖτός ὄζι μᾶλλον, ἢ τοιχω-
ρυχεῖσθαι πρὸς τῶν οἰκετῶν.
Αλι. ἀλλὰ νῦν ἡμέρα γέ ἤδη
ἀμφὶ τὸ λυκαυγὲς αὐτὸ, ἀπίω
μὴν οἴκαδε, πρὸ ἡμᾶς. τὰ
λοιπὰ δὲ εἰσαῦθις ὄψει, ὦ Μίκυλ-
λε.

ri. GA. Quid ergo? Num optaris & horum hæres exiſtere Micylle, cunctaq; poſsidere quæ ſunt Eucratis? MIC. Haudquaquã galle: imò fame citius interierim, quàm id genus quipiam patrarem. Valeat aurum & conuiuia. Duo oboli mihi potiores diuitiæ ſunt, quàm ſi à domeſticis mihi domus perfodiatur. GA. Sed iam nunc, quandoquidẽ dies fermè diluxit, domum ad nos redeamus. Reliqua rurſus aliàs uidebis Micylle.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

ARGVMENTVM.

Dialogus longè feſtiuiſsimus, in quo Pythagoram uelut impoſtorem ac præſtigatorem taxat, tum eius dogma de metẽpſychoſi aut metamorphoſi prodigioſa animarum, hoc eſt, migratione earum in uaria corpora. Stoicorum etiam faſtũ ridet, qui alioqui molliſsimi uultus, ueſtiumq; ſeueritate, uitæ continentiam præ ſe ferebant. Diuitum ac regũ uita quantis ſit ærumnis obnoxia, docet: contrà quàm expedita res paupertas hilaris, ſuaq; contenta ſorte. Introducit Gallum cum hero ſuo Micyllo futore confabulãtem, magis ridiculè quàm ullus poſsit γελωτοποιὸς: ſed rurſus ſapientius, quàm Sorbonicorum ac Sophiſtarum uulgus nonnunquam in ſcholis magno ſupercilio magnis de nugis diſputat. Solent autem uel extremæ ſortis homines, aliquando magnifica quædam ſomniare:

niare: quemadmodum hic Micyllus, qui per somnum opulentissimus, experrectus cerdo quispiam erat, Iro penè paupertior. Nam somniare, sperandi genus est, inquit Erasmus. Non dissimilem huanæ spei ac cupiditatis imaginem, Theocritus proponit in Piscatore, Eidillio 25. qui somniatisse grandem, piscem aureum cepisse, atq; ingenti gaudio exanimatum sanctè iurasse, nunquam se amplius dum uiueret, piscibus capiendis operam daturum esse, sed de aureo illo pisce quem in somnis cæperat, sumptum factuum, atq; ita suauiter in ocio & luxu uitam exacturum suam. Manè cum unà cum somno & aureus ille piscis, & spes ipsa auolasset, neq; esset experrecto ex aurifero illo somno unde uictitaret: nisi & ipse, & uxor ac liberi fame perire uellent, uel inuitus, & contrà quàm iurauerat in somnis, ad cõsuetos labores redire cogitur. Quod autẽ homines magnopere cupiunt & optant, de eo somniant. Vide prouerbium Erasmi: Quæcunque in somnouidentur.

a At te sceleſtiſsime.) Exordium ab imprecatione. b Antelucano morſicat.) Galli cantus importunus nonnunquã est. & quoniam nos à lecto excuſcitat, à Græcis (ut Plinius inquit) ἀλεκτρυὼν & ἀλεκτὼρ dictus est. c Titillatq; nam.) Amplificatio à tempore. d Gnomon aduentãtis diei.) id est, horologium. Id fieri docent Phyſici, per ἀντιπερισάσιν. e Quaſi uellus illud.) Alludit ad fabellam de dracone, peruigili cuſto de aurei uelleris. Ouid. in Metamor. f Here Mycille, eqüidem.) Defenſio per abſolutionem, à fine. g Lucem anteuertiſſem.) Gallus enim à poetis dicitur lucis prænuncius ales: & auis lucis, à Martiale hoc uerſu:

Criſtataq; ſonant undiq; lucis aues.

h Magis mutus fuero piſcibus.) Ariſtoteles 2. de Anima admit omnibus piſcibus uocem, excepto ſcaphro & porco fluuiatili. Veteres autem quemuis piſcem uocabant ἄλλοπα, quòd uocem edere non poſſet. Vnde Plutarchus in Symposiacis, & Athenæus, exiſtimant Pythagoricos à piſcibus abſtinuiſſe ob ἀχαμυθίαν, id eſt, ſilẽtium, quam Pythagoras docuit. Idem Lucianus in Alcyone: Nam muta ſanè quæ in aquis degunt. i Per ſomnium diues.) Simile protulit Cicero in Saluſtium: Vadé tu, qui modò ne paternam quidem domum redimere potueris, repentè tanquam ſomnio beatus, hortos preciosiſsimos, uillam Tiburti, & Cæſaris reliquas poſſeſsiones paraue-

paraueris. Quicquid enim optaris, id somniare contigit quibuslibet, sicuti Micyllus diuitem se ac prepotentem somniat. Pastor quidam apud Theocritum in Egloga nona:

ἔχω δέ τοι ὅσσ' ἐν ὀνείρῳ
φαίνονται, πολλὰς μὲν οἰῒς, πολλὰς δὲ χιμαίρας. id est:
Posideo quæcunque solent sub nocte videri
In somnis, ingens magnam ouium, multasq; capellas.

Apud eundem Theocritum Piscator somniat aureum piscem. Et infimæ sortis homines, nonnunquam reginarum cõiugium somniant. k Esurias exerrectus.) Solomon in Prouerb. cap. 6. Vsquequò piger dormis? quando surges è somno tuo? Paululum dormies, & ueniet tibi quasi uiator egestas, & pauperies quasi uir armatus. l O' prodigiorum.) Τρόπαιος Ζεύς, Iuppiter prodigiorum auersor. Sophocles in Oedipo Epicolono uocat malorum depulsorem: ζεῦ ἀλεξίκακε, τίς ποθ' ὁ πρισβεύς; id est: Iuppiter malorum depulsor, quis nam hic senex? Hesychius ait, τιγαχίους θεοὺς deos esse signorum ac prodigiorum effectores. m Auersor Iuppiter.) Ab admiratione. n Malorũ depulsor Hercules.) Ἀλεξίκακος Hercules, hoc est, expellens mala, post Apollinẽ etiã dictus est, cuius etiã meminit Hesychius. Quibus monstris terras liberarit, plena sunt omnia. o At tu mihi.) Nouitatem rei eleuat ab exemplis. p Achillis equus.) Xanthus Achillis equus concionans apud Homerum Ἰλιαδ. τ. in fine, τὸν δ' ἂρ ὑπὸ ζυγόφιν, προσιφθιμένω πόδας ἀίσλοις ἵπποις, &c. μακρὰ χαίρειν φράσας.) Longum ualere iussisset. Rem aũt à qua nos abdicamus, ei renunciare dicimur, ac longum ualere iubere: sumpta metaphora ab ijs, qui discedunt diutius abfuturi, seu nunquam redituri. Vsurpat Lucianus in Ioue Tragœdo. item in Apologia ὑπὲρ τῶν πρὸς σαγορεύσει παλαισμάτων, interpretatur prouerbium his quidẽ uerbis: τὸ γοῦν μακρὰν χαίρειν τὸ μηκέτι φροντιστὴν ἀηλοῖ. id est, hoc dictum longum ualere, declarat nobis non amplius curæ futurum. Verg. Et longum formose uale, uale, inquit, Iola. r Nauis cui nomen Argo.) Argo dicitur fuisse prima nauiũ, in qua Iason cũ quinquaginta aquatuor heroibus Thessalis nauigauit Colchos, ad rapiendũ uellus aureũ. Dicta ab eiusdem nominis artifice, qui etiam inter nauigandum eius resarciendæ curam susceperat. Alij ab ἄργον, quod est uelox. Facta est autem arboribus Dodonæ syluæ Epyri Ioui sacræ, quibus olim

olim oracula reddebantur. Vocales enim fuisse dicuntur. Vnde & poetæ finxerunt, hanc nauem fuisse uocalem & loquaculã. Seneca: Ipsaq; uocem prodidit Argo. Ad id poeta doctissimus respexit quod Argonauticõn 4. Apollonius scribit, in carina nauis Argus à Pallade lignum fuisse impactum ex Dodonide fago, quod humana uoce fungeretur quandoq;. Sic enim ait: αὐτίκα δ' ἄφνω ἴαχον ἀνάγκομιν ὑψόθι μισσὴν θεόντων ἀνδρῶν ἱμ γλαυφυρὴ νηὸς ἄρμη. Propterea Lycophron alicubi λαλήθρην κίσσαν: id est, garrulam nuncupat picam. Eius interpres: Illa, inquit λαλησάτω εἶχε τὸν πρόπυ' ἐκ δ' Δωδώνης ἄρυος: id est Carinam habebat loquacissimam ex Dodonæ quercu. Porrò uetus Arati Phænomenon interprès scribit, Danaũ ab Aegypto fratre se proripientem, auxilio Mineruam inuocasse, à qua primùm sit compacta nauis, quæ Argo sit appellata, eaq; petierit Danaus Argos. Auctor autem Aeschylus, ab Minerua eãdem materiam quandam loquentem naui insertã: quod repetit Iginus quoq;. Extat & Antipatri epigramma de nauta quodam fulmine icto, cuius nauis per se, moderãte nullo, ad littus delata rem gestam significauit. Nec Argoam, inquit, expetiuit carinã. ἀγγείλλων θεὸν, ὃν λιγυὸν μιμήσατο Φρὰσιμ, ἀργῶλο δ' ἐπόθησε πρόπιν. Reperias & alibi eius rei mentionem, maximè apud Claudianum de uictoria Stiliconis contra Alaricum:

—*Licet omnia nates*
In mauis celebrata ferant, ipsamq; feandis,
Argois trabibus iactent fudasse Minervam.
Nec nemoris tantùm uinxisse carentia sensu,
Robora, sed cæso toto Iouis arbore luco
Arbore præfaga tabulas animasse loquaces.

s Mercurij sim assessor.) Poetæ Mercurio ideo Gallũ assessorem faciunt, quòd litirati & negociatores uigilare habent necesse. Nec totam somno fas est consumere noctem.

s Loquacissimi.) ἐριούτατος Ἑρμῆς, id est, furiosus, seu loquax Mercurius: sic & Athenis & uocatus & cultus, cuius Demosthenes meminit in oratione Neæræ: si ea legitima sit, ut Harpocration scribit. u Deorũq; omniũ facundissimi.) Mercurius est sermonis auctor, & eloquentiæ Deus. Martialis libro septimo.

Cyllenes cœliq; decus, facunde minister.

Idem Lucianus in apolog a Pro mercede conductis: Eloquentiæ præsidi Mercurio sacrificabo. x Quempiam fuisse Gallum.) Gallus adolescens in auem conuersus. Rhodiginus lib. 16. ca. 13. y Cum Venerem adiret Mars.) Martis & Veneris adulterium à Sole deprehensum, uide apud Ouid. lib. 4. Metamorph. cuius uerba Boliginus sic contraxit:

Leucothæ post hanc Solis narrabat amores,
Qui tua uulgarat Martia stupra Venus:
Aurea tunc uobis ponuntur retia iunctis:
Et fuit hæc cunctis fabula nota deis.

z Solem exorientem.) Prisci noctis deliquium & accessum diei, gallicantu metiebantur, gnomonibus horarijs nondum repertis. Gallus autem tribus interuallis canit, prænuncians diem. Qua de re Plinius lib. 10. cap. 21. Et hi nostri uigiles nocturni, quos excitandis in opera mortalibus, rumpendoq; somno natura genuit, norunt sidera, & ternas distinguũt horas interdiu cantu. cum sole eunt cubitum: quartaq; castrensi uigilia, ad curas laboremq; reuocant. Nec solis ortum incautis sinunt obrepere, diemq; uenientem nunciant cantu: ipsum uerò cantum, plausu laterum. Hactenus Plinius. Cur autem id accidat gallis, Democritus apud Ciceronem de Diuinationibus, concoctionem esse in causa putat, quòd id tẽporis cib⁹ à pectore depulsus, in omne corpus digeritur. Huic aũt animanti uenter mirificè calidus, ita ut omnia statim cõcoquat. Poetæ ad hanc Luciani fabulam referũt. Ausonius:

—Ter clara instantis Eoi
Signa canit, serus deprenso Marte satelles,

Martialis: *Crista taq; sonant undiq; lucis aues.*

Politianus scitè & eleganter naturam huius auis describit in suo Rustico. A Mnesarchida.) Mnesarchi annulorum sculptoris filio, de quo Diog. Laert. B Qui instituit.) De disciplina Pythagorica, siue eius dogmatibus & symbolis, Gellius libro primo, capite nono, item libro quarto, capite undecimo. Et Erasmus meus copiosissimè in Chiliadibus. Ouid. lib. 15. Metamorph. C Carnes gustaret.) Seneca 19. epistola ait, Pythagoram abstinuisse à carnibus. D Neintra quinquennium.) Idem Lucianus in Dialogo βίων πρᾶσις quin

quennale

quennale silentium Pythagoreorum iocis suis incesſit. E Euphorbus.) Nobilis Troianus Iliaco in bello à Menelao occisus, cuius animũ Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ouid. lib. 15. Metam. F Tanagræus.) A Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbe, de qua Ptolomęus libro tertio, cap. 5. Plinius libro 10. capite secundo. G Alterum quidem.) Tacitè notat Pythagoræ uanitatem, ut qui sibipsi repugnarit. H Narra.) Occasio totius disputationis. I Nouum quendam.) De ratione somniorum digressiuncula ex Homero. K Iam sep. trãstulit.) Vide Erasmum nostrũ in prouerbio, Vltra septa transilire. L Atqui duas.) Homerus ὀδλν. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.

Quem locum expressit Vergil. in fine 6.

Sunt geminæ somni portæ, quarũ altera fertur, Cornea, -- &c.

Si quis plura de geminis somni portis præter ea quæ Seruius ibi annotauit, legat Macrobium & Porphyrium philosophum. Item Ouid. 11. Metam. M Captus oculis.) Ob id Homeri nomen sortitus est, quum prius Melesigenes diceretur, quòd ad Meletem fluuium natus esset. Cumæi namq; & Ionες captos oculis ὁμήρους appellãt, quod ὁμήρους, id est, itineris ducibus egeãt. Hinc captus oculis sic dicitur, & cęcutiens Meonius, à Martiano lib. 1. de nuptijs Philogiæ. N Mihi uerò.) Commendat somnium suum à materia seu subiecto. O Midas.) Midæ Phrygiæ tyranni immensæ opes fabulis complurib⁹ & adagijs locum fecere. Huic Plinius primum attribuit locum inter infigniter diuites, lib. 33. Hodie auari Midæ dicuntur. P Pindarus.) In Olympia Hieroni Syracusano κλαρ. τι, Ode 1. Optima res aqua. Aurum excellit in superbis diuitijs, sicut excellit fulmen ignis nocte. Q Lotum.) Lauabant ueteres & ungebantur ante cœnam, referente Homero Iliad. κ. R Ambrosia.) Frequens noctis epitethon apud Homerum. S Credebam molestum.) Narratio continens descriptionem cœnæ Eucratis, & causam somnij. T Litera.) Pro linea gnomonẽ horologij intelligit. prisci enim lineis & umbris horas distinguebãt. Olim qui uocabãt ad cœnam, designabãt ad quam umbram solarij uellent adesse conuiuas: itidem qui uocabantur, ne uenirent ante tempus, rogabant ad quotam lineam esset ueniendum. V Ferebatur.)

Notat obiter & Stoicorum mores, qui cum ἀπαθεῖς esse uelint, interim nihil non appetunt. x Lupus fruſtra hians.) Aiunt enim, lupum prædæ inhiantem rictu latè diducto accurrere: qua ſi fruſtretur, obambulare hiantem. Vnde natum prouerbium, Lupus hiat: quòd dicebatur, ſi quis re multum ſperata, multumque appetita fruſtratus diſcederet. Dionyſius Sophiſta in epiſtola quapiam: Num inſciens in prouerbium incidi, factusque ſum lupus fruſtra hiãs? Vide Eraſmum in Chiliadibus. y Deinceps cœna.) Stoicorum mepta doctrina & conuerſatio. z Duæ negationes.) Caius de uerborum ſignificationibus: Duobus negatiuis uerbis quaſi permittit lex magis, quàm prohibuit: idque etiam Seruius animaduertit. Grammatici etiam fatentur, duas negationes affirmatiuam inducere. α Porrò ipſe.) Quæ in diuitibus ſpecioſa ac beata habeantur uulgò. β Adeone es auri.) Auri encomium. eſtque hæc prior collationis pars, quæ diuitias commendat. γ Homerus Gratijs ſimiles.) Homer. Ilia. ρ. in cæde Euphorbi: αἵματι οἱ λιὸν ὁμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι. id eſt, ſanguine irrigatæ comæ Gratijs ſimiles. Quam ob cauſam ἡλακατόπλοκαμος à Tzetze nuncupatur, ut qui ſolitus fuerit auri ramenta implicare cirrato capillitio. δ Neque iſthuc.) Amplificatio ab exemplo Iouis. ε Saturno Rheaque progenitus, cum Argolicam illam puellam.) Iupiter Danaes, Acriſij regis Argiuorum filiæ, in turri à patre incluſæ, uigilibus cuſtoditæ amore captus in iml. rem aureum conuerſus, corrupit. De hac fabula Ouid. libro 6. Metam. Horat. 3 Carminum: Ode. 16. ζ Iam uerò.) Ab effectu & uſu. η Saturnalibus.) Saturno dicatis, quibus ſeruis diſcumbentibus Romani inſeruiebant, feriatis interim ab opere ſeptem dies, quibus exactis, ad ſolitas operas reuocabantur. Saturnalium meminit Athenæus libro 14. Macrob. cap. 1. lib. 1 θ Noui Simonem.) Probat exemplo uicini Simonis. ι Coccyzabam.) Coccycis proprium eſt, gallorum accidens. κ Simonides.) Simonidis Cij ſenectus in Macrobijs habetur, cuius etiam meminit Pauſanias. λ Non ſecus atq; ceſtus ille poeticus.) Id eſt, poeticum ueneris cingulum. Eſt autem ceſtus Veneris cingulum, efficax ad illectamenta gratiarum & amorum, quo illa dicitur Martem ſibi conciliare. Hinc τὸν κυπρίδος κεστὸν habere dicuntur, qui nouis modis quemlibet

in

in amorem sui pelliciunt. Sumptum est autem ex Homericæ Iliad. §. Quo loco Iuno concubitura cum suo Ioue, Venerem adit, atq; ab ea cingulum gratiarum & amorum conciliatorem commodatò petit. Ab hoc & nostri incestum deduxere. Sic uerò uocatus cestus, uelut κεκοσμίνθ, id est, ornatus, seu διακεκεντρωμίνθ, quòd uim uariam habet & colligandi & constringendi. Meminerunt huius Theocritus in Adonidis epithaphio, & Martialis multis in locis. μ A' Poetis.) A' testimonio poetarum, Euripidis in primis. ν Quoniam tu.) Hic pauperum & mediocrium in uita hominum cõditionem esse optimam & tranquillissimam, multis ostenditur. ξ Per Iouem.) Propositio alterius partis collationis. ο Hoc tantum.) Transitio. π Quemadmodum initio.) Series mutationum Pythagoræ, pertinens ad fidem faciendam sequentibus ρ Sed ego.) Micylli mutationes, per digressiunculam. σ Tu formica fueras.) Formicas Indicas aurum ex cauernis egerere, adserit Plinius lib. 11. cap. 30. τ A' Menelao necatus.) Homerus in principio Iliad. υ Domũ.) Corpus animæ domicilium intelligit. φ Ea quæ ad Troiam gesta sunt.) Troiani belli historiam ueram non esse apud Homerum, testes plures sunt. Dion Prusensis in lib. de Troia non capta: Quidam, inquit, inter quos est Aristoteles, scribunt Ilium nunquam fuisse captum à Græcis. Eusebius quoq; libro tertio affirmat, à primæ Olympiadis tempore Græcam tantũ historiã creditã, cum inquit: Ante hoc ut cuiq; uisum est, diuersas sententias tulerunt. Mihi uidetur longè aliud sensisse D. Augustinũ cùmsæpe alias, tum maximè li. 1. Ciuitatis diuinæ, cap. 2. Circumferuntur hodie Dictys Cretensis de bello Troiano ac reditu Græcorum, uolumina sex. Extat Daretis Phrygij de excidio Troiæ liber. Extat & Ilias, nobile opus Homeri, quo Troiæ captæ historiam lib. 24. explicat, cum Vergil. duodecim libris complexus sit, quod ex utroq; opere uisum est decerpere. χ In Bactris.) Bactra Scythiæ prouincia ultra Assyriam, à flumine Bactro cognominata, in qua ciuitas eiusdem nominis, metropolis Scythiæ. ψ Cæterùm ego.) Alia digressio de rebus Troiánis & Homero. ω Cygno prognatam.) Tradunt Ledam Testij fillam, à Ioue in cygnũ conuersso, ad Eurotam amnem compressam. Quo compressu grauida, peperit Pollucem & Helenam: ex Tyndareo uerò,

Castorem & Clytæmnestram, quæ postea Agamemnoni nupsit. Fabulantur eam ex Ioue ouum peperisse, unde proguatos Castorem, Pollucem & Helenam. Hyginus secus fabulam refert. Paulo diuersius in commentarijs Isacius Tzetzes, quos scripsit in Cassandram Lycophronis. A Patroclum) Iliad. 16. in fine. B Illud in.) Redit ad propositũ, & Pythagorã tacitè perstringit, ut sophistam & præstigiatorem, qui & quæ docuit, imponendi causa docuerit, & in quæ transmutatum se dixit, ab ijs natura quoq; repugnarit. Γ Ori & Isidis.) Monumenta literarum Hieroglyphicarum: sic enim uocantur ænigmaticæ sculpturæ, quarum priscis seculis multus fuit usus, potissimùm apud Aegyptios, Vates & Theologos, qui nefas esse ducebant sapientiæ mysteria literis omnibus uulgo prophano prodere, quemadmum nos facimus: sed quid cognitu dignum iudicassent, id animantium rerumq; uariarũ expressis figuris, ita repræsentabant, ut nõ cuiusuis statim esset conijcere uerum, si singularum rerum proprietates, si peculiaris cuiusq; animantis uis ac natura cognita, penitusq; perspecta fuisset, is demum collatis eorum symbolorum coniecturis, ænigma sententiæ deprehendebat. Ori Aegyptij extant duo super huiusmodi symbolis libri. librorum, Isidis meminit Plato libro secundo de Legibus. Δ Crotoniatæ.) Populi Italiæ Tarentinis uicini, Pythagoræ omnes addicti, Metapontici quoque. E Aspasia.) Milesia à Pericle in matrimonium accepta, cum esset captiua, causa fuit Samij belli & Peleponnesiaci. Plutarchus in Pericle: & Aristoph. in ἀχαρνεῖς. Z Siquidem inter.) Ridiculum ab absurdo. H Ista quidem.) Defensio absurda ab exemplis. Θ Teiresias.) Rex Thebanus & augur. Cic. lib. 5. Tusc. Ouid. lib. 3. Metamorph. I Elati proles Cæneus.) A lacte nutricis elegantissima puella fuisse creditur. Eius Forma Neptunus captus, pro concubitu dedit ut in uirum mutaretur, & ferro uulnerari non posset. Imperabat Lapithis. quos quum per hastam suam per fastum & deorum contemptum iurare cœpisset, iratus Iupiter pugnantem cum Centauris arboris stipite oppressit. Mortuus in auem mutatus dicitur ab Ouidio lib. Metam. 12. Maro uerò, in priorem sexum redijsse, 6 Aencid.

It comes & iu uenis quondam, nunc fœmina Cæneus,
Rursus & inu eterem fato reuoluta figuram.

K Age igitur.) Digressio in quæstionem iocosam. Λ Cras tetem.) Philosophum Cynicæ sectæ studiosum, Thebanum. M Deinde rex.) Redit ad disputationem de diuitijs, & quanta eædem incommoda iuncta habent: estq; hæc altera collationis pars. N Te quidem nō magnopere.) Quæ belli temporib. diuitē excrucient: & contrà, quę pauperē ijsdē tēporibus cōmoda sequātur. Ξ Tu interim-) ἀντίθεσις. O Rursum pacis.) Quæ pacis tēporibus. P At tu cēsor.) ἀντίθεσις. P Quod si quando.) Quæ circa ualetudinem. Σ Longum plorare.) κλαίειν etiam in prouerbium abijt, ut plorare iubeamus, quos contemnimus. Quidam inde natum existimant, quòd Scythæ Dario regi nihil aliud responderint, quàm κλαίειν, id est, ut ploraret. T Icari in morem.) Alludit ad historicam fabulam Dædali, qui sibi ac filio suo fabricatis alis, in Siciliam fugit. Icarus pennis destitutus, in pelagus concidit, atq; loco nomen dedit. De quibus Verg. 6 Aeneid. & Ouid. lib 8. Met. Y Nempe ubi Crœsus.) Amplificat exemplis. Φ Ludi literarij magistrum.) Hinc Plutarchus ait, regiam Dionysij puluerulentam fuisse, propter eorū multitudinem, qui Geometricas in puluere figuras describebant. Fuit enim eruditus, utpote Platonis auditor olim. Interrogatus iam exul, quid ei philosophia profuisset? respondit: Vt æquo animo ferrem talem fortunæ mutationem. Huius uitam ex Historicis petendam relinquimus. X Ne mihi in memoriam.) Hactenus quæ priuatis ac ciuibus accidunt: iam uidentur, quæ magnatibus ac regibus. Ψ Ac mei ipsius misereſcebat.) Ampli fi catio à collatione. Ω Prægrandibus illis Colossis.) Colossis prægrandibus similes reges esse affirmat: quorum si strepitum & apparatū inspicias, nihil felicius, nihil deorum uitæ similius: sin curas, suspiciones, odia contemplere, quibus intus discrutiantur, nihil calamitosius. Colossi autem dicūtur, uastæ prodigiosæq; magnitudinis statuæ, quarum aliquot referuntur apud Plinium. ijs enim impendiò delectabantur Romani olim. Hinc alibi & hic prouerbialis hyperbole apud Lucianum, Colossi magnitudine. aa Phidias.) De istis tribus statuarijs insignibus multa alibi annotauimus. bb Intra Colossum.) Quorum Colossi foris multo nitebant ebore, multo fulgebant auro, uarijsque coloribus arridebant. Præterea Iouis aut Neptuni repræsentatio

imaginem, fulmen aut tridentem dextra tenentes, ut planè numen aliquod esse uiderentur, cum intus nihil appareret præter picem, araneas, & id genus sordes. cc Ne per somnium quidem.) Græcis prouerbialiter dictum est, pro eo quod est, nulla ratione, nullo tempore. Idem de Mercede conductis: Ne per somnium quidem unquam albo pane satiatus est. Rursus de Electro: Porrò suauiter canentes, & eo modo quo tu prædicabas, ne per somnium quidem audiuimus. dd Quippe nec Atridem.) Homerus Iliad. κ. in principio, cum Agamemnonem cæteris Achiuis dormientibus solùm uigilantem facit. ee Adde quòd Lydum illum.) Crœsum intelligit Lydorum regem, quem filium habuisse Athym nomine, mutum, præter alios commemorat Solinus capite 7. Porrò quòd Græcè κωφὸς est, quod propriè significat mutum, ut uertit Erasmus, accipitur etiam αντὶ τοῦ βεβλαμμένου τὰς ἀκοὰς, id est, pro eo cui auditus est uitiatus, hoc est surdo: propterea quòd qui (ut physici tradunt) naturâ surdi, ijdem & muti sint oportet. ff Ad aurẽ cõmunicans.) In aurẽ dicere uel hodie, inquit Erasmus, uulgò dictitant, proeo quod est clanculum & secretò committere Translatum ab ijs, qui propius admoti ad aurem insusurrant quæ nolint ab alijs audiri. Idem usus est De non facilè credendis delationibus. gg Aberret similion.) σιμίλιον est tertius, quo coriũ inciditur. Vtitur etiam uocabulo hoc Erasmus in Parabolarum siue Similium libro. hh Deinde ubi coniecerint.) Alia collatio histrionum. ii Quo ad Cecropes.) De Cecrope Athenienſium rege, à quo Athenienſes Cecropidæ dicti. kk Aut Sisyphi.) De Sisypho Iatrocinijs Atticam infestante, & de Telepho, qui ob cædem auunculorum in Mysiam fugit, nobis alibi dictum est. ll Istum quem nunc suscitas.) Pythagoras, cuius anima fingitur subinde mutato domicilio, per omnia uirorum ac mulierum, bipedum & quadrupedum corpora fuisse peregrinata, fatetur hic, se longè suauius uixisse quũ esset rana, quàm cum esset rex. mm Illud aũt.) Conclusio. nn At ego te.) Iam & exemplis probat quę dixit hactenus. oo Vides illum.) Effictio diuitis cogitabundi, & rationem supputantis. pp Mirum ni curis.) Auari hominis hypotypoſis. Sic Horatius primo Sermonum:

Queis humana sibi doleat natura negatu,

An

An uigilare metu exanimem noctesq; diesq;
Formidare malos, fures, incendia, seruos,
Ne te compilent fugientes: hoc iuuat, &c.

Item Iuuenalis:

Parcus homo rerum tutela suarum,
Certa magis quàm si fortuna seruet eosdem,
Hesperidum serpens,— Idem:
Tantis parta malis cura maiore, metuq;
Seruatur: misera est magni custodia census.

qq Vides hunc curis uigilantem.) Similimum his Tantalis, hoc est auariſsimis hominibus, & animo inquietiſsimis, facit Plautus ſuum Euclionem. rr Vides Eucrates.) Honeſta admodum præciſio in re ualde turpi. Significat autem maſculam Venerem. Exaggerat eam turpitudinem ab ætate. Cũ enim (ut Cicero inquit) libido omni ætati turpis ſit, tum ſene etiũ turpiſsima eſt.

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ BIS ACCVSATVS, ἢ ὁ Δικαστάριον. seu Forã:

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Et hic Dialogus maxima ex parte cõtra philoſophos, idq; nominatim etiã inſtitutus eſt. Introducit enim iudicio inter ſe contendentes, primò Academiã & ebrietatẽ pro Polemone philoſopho, actione fugæ, quòd is cum antea per omnẽ ætatem ebrietati ac crapulæ deditus fuiſſet, audito fortè quodã Xenocrate, ſubitò relictis priore uita ac habitu, ad frugẽ redierit, ac philoſophari cœperit. Secundò, Stoã & uoluptatem pro Dionyſio Heracleenſi, iniuriarũ, quoniã hic ab initio Stoicam profeſsionẽ ſecutus, mox cum morbo quodam correptus, ἀπαθείαν iſtam quam Stoici docent, cum corpore ac uoluptatis affectione pugnare uideret, eamq; præſtare nõ poſſet, ad Epicureos defecerat. Tertiò molliciem & uirtutẽ pro Ariſtippo, conſimili actione. Nam & hic cum ab initio Socratis auditor & uirtutis ſectator extitiſſet, poſtea uoluptatem ut finem bonorum aſſerere cœpit. Quartò menſariam Diogenai Cynico actionem fugæ intendentem, quoniam hic cum à principio quæſtũ patris ſecutus, pro menſario ſeſe geſsiſſet,

postea cum ob adulteratam monetam solum uertere coactus fuisset, Athenas uenit, & philosophiam sectari cœpit. Quinto pictoriam artem, Pyrrhonem ut desertorem accusanté, quòd ab initio pictor fuerat, postea autem relicta ea arte ad philosophiam sese contulerat. Videtur autem uelle Lucianus ostendere & quàm ipsi homines abiecti ac uiles, quidam autem etiã perditi per se fuerint, qui apud alios de uirtute ac summis rebus philosophari, & foris sapientiæ titulo gloriari soliti sint: & quàm à malis, interdum etiam turpibus principijs & causis, ad tantarum rerum professionem prosiluerint, cum alium uidelicet ex ebrio subitò Academicum factum, alium ex impostore Cynicum, alium autem etiam ex propria affectione bonorum finem & uirtutis naturam æstimasse ostendit. Postremò autem & se ipsum à Rhetorica & à Dialogo reum fieri fingit: ab illa, quòd ea à qua plurimum adiutus & nobilitatus fuerat, deserta, ad Dialogum transierit: ab hoc autem, quòd ueterem eius characterem & modum egressus, iocosa & comica argumenta, contra uetus Platonis exemplũ, tractare cœperit. Quo iterum uidetur & studiorum suorum & instituti ratione quandam exponere uoluisse, & pariter illis respondere quoque, qui ob scribendi genus, & dictionis nouitatem, ipsum fortassis nonnihil corripuerant, quemadmodum & suprà in Prometheo fecit. Ab exordio autem longam querelam Iouis de curis & officijs deorum præmittit, qua occasionem instituto dramati quærit, & quasi quandam uiam ad futuram actionem sternit. Deinde & alteram lustriciæ, quæ se in terras iterum à Ioue ad præsidendum iudicijs uidelicet demitti grauatur. Vbi ingenere quoq; philosophorum initia siue creationes, & contentiosas atq; clamosas disputationes persequitur, adhibita ad hoc Panos persona, utpote liberioris dei, & ipsam rem, ut est.

πρχυμιρι&ρον etiam narrantis. Titulus alter ab eo qui bis, hoc est, à Rhetorica, & à Dialogo accusatur, sumptus est, alter à toto argumento.

ΣΗΝΟΣ,

ΖΗΝΟΣ, ΕΡΜΟΥ, Δίκης, Παιδὸς, Ἀθλωσάν, Ἄλλα καὶ Ἄλλα, Ἀκαδημίας, Στοᾶς, Ἀριστοῦς, Τρυφῆς, Διογένους, Ῥητορικῆς, Σύρου καὶ Διαλόγου.

IVPITER, MERcurius, Iustitia, Pæ, Atheniensis, Alius & Alius, Academia, Stoa, Epicurus, Virtus, Mollities, Diogenes, Rhetorice, Syrus, Dialogus.

Ἀλλ' ἐπιτριβήτω, ὑπόσοι τῶν φιλοσόφων παρὰ μόνοις τοῖς ἀνθρώποις φασὶν εἶναι τοὺς θεούς. εἰ γοῦν ἄλλους, ὑπόσα τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, ἐκ τοῦ ὑμᾶς ἢ νέκταρος ἢ ἀμβροσίας ἐμπαθεστέρους, ὁμοίως πιστεύσαντας, ἀνοήτῳ τυφλῷ καὶ γέροντι, μάκαρας καλοῦντι ὑμᾶς, καὶ τὰ ὑπ' ὄρανῷ διαγιγνώσκοντας, ὡς ἐκεῖ τὰ ὑπὸ τῇ γῇ ἀκριβοῦντος. αὐτίκα γάρ τοι ὁ μὲν ἥλιος οὗτος ἐκεῖνος ὁ ἅμα καὶ τὸ ἅρμα, καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὸν ὀρανὸν περιπολᾷ, πῦρ ἐνδεδυκὼς, καὶ τῶν ἀκτίνων ἀπαστράπτων, ἐκεῖ ὅσον ἐνόσω

ΑΤ male peream, quicunq; philosophorũ apud solos deos felicitatem esse dicunt. Quòd si igitur nosset quàm multa nos hominum causſa patiamur, haudquaquã nos ob nectar aut ambrosiam beatos prædicarent, Homero [2] uidelicet credentes, homini cæco, & præstigiatori, beatos uocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cum ipse ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit. Iam primum certè Sol quidem hic iuncto curru totam diem cœli circũuagatur, indutus igne, & resplẽdẽs radijs, ne tantũ quidẽ oculi habẽs, quantũ ad scalpendam

σκάλλειν τὸ οὖς, φασὶ, σχολὴν ἄγειν. ὧν γάρ τις μᾶλλον ὀλίγου ἐπιστραφυμένου λάθῃ, ἀφωνιᾷ σκαλλόμενοι τοὺς ἵππους, καὶ ὁ ἀλοὺς παραπαίει, διατίφλιξαν τὰ παύτα. ὑ σιλλὼν δὲ, ἀγρυπνῶν καὶ αὐτὴ πορεύεται, φάσκουσα τοῖς λυμάσι, καὶ τοῖς ἀνοίξασι τῶν δόμων ἀκουσίοις. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπράγμονα τῶν τέχνων ἀκροώμενος, ὀλίγου μὲν τὰ ὦτα ἐκκωφοῦται, πρὸς τῶν ἀσχολουμένων διατὰ χρέαν δὲ μαντικῆς. νῦ ἄρτι μὲν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς οὖσα γκάμην ἔναι· μετ' ὀλίγον δ' ἐς Κολοφῶνα θεᾶ, διεμβῆναι ἐς Ξάνθου μεταβάναι, καὶ ἀρεσμαῖ ὧδε ἐς τὸν Κλάρον, ἔπα ἐς Δίδυμα, ἢ ἐς Βραγχίδας. καὶ ἴλως, ἵνθα κὲν ἢ πρίσμαντις, πίσσα τῷ ἱρῷ νάματος, καὶ μασησαμένη τ' Δάφνης, ἢ τ' τρίποδα διασεῖσαι μίνυ, διεδύν παρεῖναι, ἄσπ νυν χρὴ αὐτίκα μάλα παρισάσ-

pendam aurem, ceu dici ſolet, ſufficiat. Nam ſi uel paululum ceſſauerit inſciens, arreptis habenis equi, & à uia tranſuerſi euntes, omnia miſcere incendijs ſolent. Luna autem inſomnis & ipſa circumit, lumen exhibẽs ijs qui nocturnis comeſſationibus atq; laſciuijs indulgẽt, quiq; præter tempus à cœnis domum redeunt. Rurſus autem & Apollo negotioſam quandam artem profeſſus, parum abeſt quintotis obſurdeſcat auribus, tanta illi multitudine quotidie obſtrepẽte, atq; oracula eflagitante. Ac nunc quidem in Delphis illi eſſe neceſſe eſt, paulo autem pòſt Coloephonem currendo petit. Inde & Xanthum tranſit, & curſu poſtea in Clarum abit, deinde uerò etiam in Delum, uel ad Branchidas. Et in ſumma, ubicunq; ſacerdos oraculorũ interpres, poſtquã de ſacro latice biberit, & laurum cõmanderit, ac tripodem impulerit, adeſſe iubet, impigrum ac ſtrenuũ quam primũ aßiſtere neceſſe eſt, conne-

ctentem

ἴνα, συνάφουσα τὰς χρυσμὰς, ἢ οἰχωδεῖα οἱ πλὴν δόξαν τ' τέχνης. ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅπόσα ὧδε πάρεστι μωτικῶς ἐπιτιχθῆναι αὐτῷ, αἴνια ἱμάτια, ἡδὺ χιλιάνας ἐς αὐτὸ ἴψεσθαι, ὥστε δ μὴ πλὴν ῥίνα ἔξω ἦν, λάβῃ ἀπῆλθεν αὐτῷ ὁ Λυδὸς ἐκεῖνος γελῶν, ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς, ὑπὸ τῶν νοσούντων ἐνοχλεῖσθαι, ὑρῇ τ' δεινὰ, θιγγάνει τι ἀηδίως, ἵν' ἀλλοτρίως τι συμφορᾶς, ἰδίαις ἐκφέρεται λύπαις. τί γὰρ ἂν, ὡς τὰς αἰνίμυς φυτεργοῦντας λέγοιμι, ἢ παρακύπτοντας τὰ πλοῖα, ἢ τοῖς λιμῶσιν ἐπιτίνοντας, ἢ τὸν ὕπνον, ὃν πάντας πεῖθόμενον, ἢ τὸν ὄνειρον, μετὰ τῆς ὕπνου διαυκλοῦσα, ἢ ὑπὸ φυτεύουσα αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ βιοῦ πονοῦσι, καὶ πρὸς τὸν ὕδη ἅλ γῆς βίον ἑκάστοις συνεκλῦσι. καί τοι τὰ μὲν τ' ἄλλων μέτρια,

Ctentem oracula, uel intercidere artis huius gloriam sibi pati. Nolo enim dicere quàm multa experiendæ artis, & probandorum uaticiniorum causſa, insidioſè quidam contra ipſum machinantur, dum carnes agnã nas teſtudinesq; uno & eodem uaſe coctas illi apponuntiut niſi naſum acrem et acutum haberet, abiiſſet eo etiam deriſo Lydus ille. Nã Aeſculapius quidem, cũ ab ægrotantibus quotidie uexetur, & tuetur graue, & tractat iniucunda, alienisq; ex malis proprias ſibi contrahit moleſtias. Quid enim Ventos dicam plantas foueſtes, & promouentes nauigia, ijsq; qui frumenta uentilant, ac paleas ſecernunt, aſpirantes? Aut b Somnum, ad omnes uolantem? aut etiã Inſomnium unà cum Somno pernoctans, ac ueluti interpretẽ quendã illius ſe gerens? Omnia enim hæc humanitate ac beneuolentia quadam erga mortales diy operantur, & ad uitam in terris agendã ſingulis contribuũt. Ac cæterorũ quidẽ negocia adhuc mediocria.

τριπ' ἐγὼ δὲ αὐτὸς, ὁ πάντων βασιλεὺς καὶ πατὴρ, ὅσας μὲν ἀπλοίας ἀνέχομαι, ἕσα ἢ πράγματα ἔχω, πρὸς τοσούτοις φροντίσιν διηρημένος; ᾧ πρῶτα μὲν τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσοι τι ἡμῖν συνδιαπράττουσι τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ βλακεύσωσιν ἐν αὐτοῖς. ἕπεται δὴ καὶ αὐτῷ μυρία ἄττα πράττειν, καὶ σχολὴν ἀδιφλα ὑπὸ λιπότητος. ἐγὼ μόνον τὰ λιφάληα ταῦτα καὶ ἀνυσιμώτατα, ὑετούς καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμην, καὶ διὰ τάξεως πέπαυμαι, τῶν ὧδε μεγάλων φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἀλλά μοι δᾶ καὶ ταῦτα μὴ ποιεῖν, ἀποδιπεῖν δὲ λαπὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπαλλαχθέντι, καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βουκόλον, τοὺς ἐπιορκοῦντας, τοὺς θύοντας· εἴ τις ἔσπεισε, πόθεν ὁ ἀνέμος, καὶ ὁπόθεν νῦν

cria. Ego uerò ipse, omnium ille rex ac pater, quàm multas moleſtias ſuſtineo! quàm multa autẽ negocia habeo, tot ac tãtis curis diſtractus? Cui principiò quidem neceſſe eſt cæterorum deorum opera inſpicere, quicunque aliquid commune in adminiſtrando imperio nobiſcũ agunt; ne deſides ſint, & ad res obeundas torpeſcant: deinde uerò ſeorſim ac per me ipſum innumerabilia quædam peragere, eaq; quæ propè incomprehenſibilia & inacceſſa ſint præ tenuitate ſua. Non enim ſolùm generalibus illis adminiſtrationibus, pluuijs uidelicet, grandinibus, uentis & fulguribus adminiſtratis, ceu curarum parte ſubleuato quieſcere mihi licet, ſed oportet me & hæc quidem facere: & præterea autem aſpicere eodem tempore in omnes partes, omniaq; contempla-

ri, non ſecus atque illum in Nemea bubulcum, furantes, peierantes, ſacrificantes, ſi quis libauit, unde nidor ac fumus

πνὸς ἀπέρχεται, τίς νοσῶν ἢ πλέων ἀπάλιστ᾽ ἀνὴ τὸ παύτων ἐπισπουδότατον, ὑφ᾽ ἵνα μαχεῖν ἴμ τι Ολυμπίᾳ, τῇ ἑκατόμβῃ παρέσται, καὶ ἐν Βαβυλῶνι, τὸν πολεμιωτάτας ἱππομαχίας, καὶ ἐν Γέτῃσι χαλαζᾶν, καὶ ἐν Αἰθιόψιν συνχαδᾶν. Τὸ δὲ μεμφόμενον ἢ δὶ οὕτω διαφυγεῖν ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τι, καὶ αὐτοῦ ἱππομαχησάμενοι ὕδασι παυσύχιοι, τὸν Δία δ᾽ ἐμὲ ἐκ ἔχει νάδυμον ὕπνον. ἐ γάρ πω μέμφεται ἐπὶ τυφόμενα, ἀλλὰ δὲ σὺθὺς ὁ Ερμείας, ἀπρονόητος ὑμᾶς ἀποφώνων τ᾽ ὧδε γῆς πραγμάτων. καὶ ὁ Λίνδιος ἐκ ἀνακλᾶται φρίσσων, ἀ τοῦτα οἱ αὐθρῶποι πιστεύσειν αὐτῷ, ἀλλ᾽ ἀσιφαύστοις μὲν ὑμῖν οἱ ναὶ ἑστᾶς, ἀκνίσασθοι δ᾽ οἱ ἀγυιαὶ, ἀσπονδοὶ δ᾽ οἱ λραῖῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοὶ· καὶ ὅλως, ἄθυτα καὶ ἀπαλλίφατα, καὶ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ λυβερνῆται, *fumus aſcẽdat, quis nam ægrotans aut naugans inuocarit, & quod omniũ acerbiſsimum eſt, uno eodemq; tempore in Olympia Hecatombæ adeſſe, in Babylone belligerantes intueri, in Getis grandinare, & in Aethiopibus conuiuari. Et tamen querelas ac reprehenſionem ne ſic quidem euitare facile eſt, ſed ſæpenumero dij quidem cæteri, atque hominũ populus cauda criſtatus equina, dormiunt totam per noctẽ: me uerò Iouem uidelicet placidus ſopor haud tenet unquam. Nã ſicubi uel paululum nictauerimus, uerus illicò Epicurus iſte eſt, qui nulla nos prouidentia, ea quæ in terris gerũtur, proſpicere affirmat. Atq; adeò periculũ hoc haud quaquã cõtemnendum, ſi homines ei hæc credẽt, ſed ſine coronis quidẽ tẽplanobũ ſtabũt, ſine nidore aũt plateæ, ſine libamẽtis cratẽres, frigidæq; paſſim aræ. Et in ſumma, ſine ſacrificijs ac victimis omnia, multaq; fames futura. Proinde ueluti nauiũ gubernatores, ſublimiũ*

ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆ πρύμνης ἑστηκα, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χροῖν· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται μεθύσοι, καὶ ἀτύχοι, ἐγκαθεύδουσιν· ἐγὼ δὲ, ἄγρυπνος καὶ ἄοκνος, ὑπὲρ ἁπάντων μοι μεριμνίζω καὶ φροντίζω, καὶ ἐπιτὰ ἐμὰ θυμῶν, μόνῳ τῷ δισπότῃ εἶναι δοκῶν τετιμημένος. ὥστε εἰκότως ἂν ἐγὼ μόνους τοὺς φιλοσόφους, οἱ μόνοι τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, ὅτι καὶ σχολάζειν ὑμᾶς τῷ νέκταρι καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι, μυρίων ὄντων ἐχόντων πράγματα. διὰ γὰρ τί ὑπ' ἀσχολίας, τοσαύτας ἐπὶ τὰς λίπας φυλάττομεν ἀποκεκλῦσθαι, ὑπ' ὄζῃ τῶν ἤδη νὴ ἀραχνίων διεφθαρμένας; καὶ μάλιστα, ὁπόσας ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τέχναις ὑγιὲς εὐθυμίας τινὰς σωτηρίας, καὶ παλαιὰς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δ' ἐπιφάγασιν ἅπαν ταχέως, καὶ ἀγανακτοῦσι, καὶ τῶν λίπων ἐπιθυμοῦσι, λέγω δὲ βραδύτητα ἀπιόντα, ἀγνοοῦν-

sublimis solus in puppi stare soleo, clauum tenens manibus: atque alij quidem qui in naui uehuntur, inebriantur scilicet, & si fors ita ferat, etiam dormiunt: ego uerò insomnis atq; ieiunus pro omnibus illis cura exerceor, & solicitus sum mente animoq;, solo eo nomine honoratus, quòd omnium dominus esse uideor. Quare lubens equidem interrogarim philosophos istos qui solos deos beatos prædicãt, quãdo tandem & nectari uacare nos & ambrosiæ putarent, innumerabilibus adeò implicatos negocijs. Ecce enim præ continuis occupationibus quàm multas cõtrouersias intus repositas iã olim seruamus, situ adeò atque araneis iam propè corruptas, præcipueq; eas quas scientiæ atq; artes aduersus homines quosdam habent, admodum antiquas illarum nonnullas. Illi uerò uociferantur undiq;, et indignantur, ac iusticiam inclamant, meq; ob tarditatem accusant, & pigritiam:

γνωῶτον ὡς ἐκ διαγωγίας λάβε λοίσορ ὑπομίμνησ σωίβω γνώσεται, ἀλλὰ νῦν δὲ ἀνάμενίας, ἢ σωάναι ὑμᾶς ὑπολαμβάνοι. τῦτο γὰρ τῶν ἀσχολίαν καλῶσι. Εμ. λέγετε, ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀεὶ κύμ ἀνσχαίνοντων, λίγων πρὸς σὲ ἐκ τέλμων. ἐπεὶ δὲ σὺ πρὸ τέτων τὸν λόγον ἐνίβαλες, ἐγὼ δὲ λέγω. πάνυ ἀγανακτοῦσιν, ὦ πάτερ, καὶ σχετλιάζουσι, καὶ ἐς τὸ φανερὸν μὲν ὀ τολμῶσι λέγειν, ὑπόνοι θρύζουσι δὲ συγκινυφόντες, ἐπειδὴ μέρος τὸν χρόνον, οὗς ἴσμεν πάλαι, τὰ ἴδια αὐτοὺς ἀδόντας, σπεύδειν ἕκαστον τοῖς δὲ δικασμένοις. Ζεύς. τί οὖν ὦ Ερμῆ λοιπὸν; προτίθεμεν αὐτοῖς ἀγῶνα δίκης, ἢ θέλεις, ἢ ἐς νίκτα παραγγέλωμεν; Εμ. εὔμενοῦν, ἀλλὰ ἤδη πρὸ θῶμεν. Ζεύς. οὕτω ποίει· σὺ μὲν κέρυττε καλοῦ πάμενος, gritiã: neſcio uidelicet quòd haudquaquam negligentia aliqua, iudicia ultra diem extrahi atq; differri hæc cõtingit, ſed præ felicitate ſcilicet iſta, in qua uerſari nos credunt. Hoc enim nomine occupationes haſce perpetuas illi uocant. MERC. Et ipſe, Iupiter, multa huiuſcemodi audiens grauiter ferentes & indignantes illos, dicere tibi non audebãt. At poſtquam tu ipſe de his mentionẽ incepiſti, eloquar ſanè. Valde indignantur, pater, et animo ferunt iniquo, atq; etiam manifeſtè quidẽ profiteri nõ audent, ſubmurmurant autem apud ſeſe, inclinati & incuruati accuſantes tempus: quos tamen conueniebat iam olim, proprijs ſuis uiribus cognitis, cõtentum unumquemq; eſſe rebus iudicatis. IVP. Quid igitur uidetur Mercuri? Statim'ne illis forum conſtituemus, & agendi poteſtatem dabimus: an uis ut in proximum prorogato termino, diem illis dicamus? MERC. Haudquaquam: ſed iam agendi copiã faciamus. IVP. Ita igitur facias. Tu quidem

ὅτι ἀγορᾶ δικῶν ὄψι λαλᾷ τὰ δι, πάντας, ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπηλιώσασιν, ἥκειν τήμερον εἰς Ἄρειον πάγον· ἐκ γὰρ τῶν μὲν Δίκλων ἀποκληρωθῆσι τὰ δικαστήρια, κατὰ τὸν λόγον τῶν τιμημάτων, ἐξ ἁπάντων Ἀθλωάων. ἐν δὲ τῇ ἄλλων οἱοῖσι γιγνώσκεσθαι τῶν κρίσιν, ἐξεῖναι ἐφίστι ἐμοί, δικάζεσθαι ἐξυπαρχῆς, ὡς ἐ μηδὲ τὸ παράπαν ἐδικασθήκασι. σὺ δὲ, ὦ δύγατερ, καθεζομένου παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς, ἀποκλήρου τὰς δίκας, καὶ ἐπισκόπει τοὺς δικάζοντας. Δι. αὐδεῖς ἐς τῶν γῶν, ἵν' ἐξ λανθανομένη πρὸς αὐτῶν, ἁρπετσύσω πάλιν ἐκ τῆ βίς, τῶν ἀδικίαν ἐπιγιλῶσαν ἐ φέρουσα; Ζεύς. χρηστὰ ἐλπίζειν γε λέγ' πάντας γὰρ ἤδη πεπάκασιν αὐτὸς οἱ φιλόσοφοι σὲ δ' ἀδικίας πρότιμᾶν, καὶ μάλιστα ὁ τῆ Σωφρονίσκε, τὸ δίκαιον ἐπαφρίσαντος, καὶ

deuolans proclama quòd fórum atq; iudicium constituetur, hoc pacto: omnes quotquot actiones atque libellos suos obtulerunt, uenire hodie debere in uicum Marotium. Illic autem iudiciorum quidem præsidem Iusticiã, sortituram esse ipsis forã secundum rationem ac litis æstimationem, ex cũctis Atheniensibus. Quòd si quis autem iniustum putauerit factum esse iudicium, seq; sententia grauatum, licere illi prouocanti ad me, deintegrò tum iudicio experiri, perinde ac si sententia prorsum lata non fuisset. c Tu uerò filia, assidens d iuxta deas uenerãdas & graues, actiones sorte distribue, & inspice iudicantes. IVS. Iterúmne in terram? ut ejecta ab illis, denuò fugitiua è uita abeam? ubi iniusticiam ferre non potero irridentẽ.

IVP. Bene sanè sperare decet. Omnino enim iam persuaserunt illis philosophi, ut te iniusticiæ anteponant, ac maximè filius ille c Sophroniſci, laudato eo quod iustum

est,

καὶ ἀγαθῶν τὸ μέγιστον ἀποφῆναι. ΔΙ. παύγουν, ὦ φίς, αὐτὸν ἱκανὸν ὄντα εἰ πρὸς ἐμὲ λόγοι· ὃς παραδοθεὶς τοῖς ἑνδεκα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσὼν, ἔπιεν ἄβουλος τὸ κωνάκη, μηδὲ τὸν ἀλεκτρυόνα τῷ Ασκληπιῷ ἀποδόντα. παρὰ τοσοῦτον ἀπορίαν οἱ κατήγοροι, καὶ τὰ περὶ τὴν ἀδικίας φιλοσοφοῦντες. ΣΩΚ. ξένα ἔτι τοῖς πολλοῖς τὰ δὲ φιλοσοφίας ἦν τότε, καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες, ὥστε ἀκίνδυνος ἦν τὸν Ανυτον καὶ Μέλητον ἐξελεῖν ἀπαγαγόντα. τὸ δὲ νῦν ἔναι, ἐχ ὁρᾷς ὅσοι τρίβωνες, καὶ βακτηρίαι καὶ πῶρα; καὶ ἀπαυστακεῖ ἐν πώγωνι βαθεῖς, καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ. καὶ πάντες ἀπὸ σοφίας. μετοὶ δὲ οἱ πορίπατοι κατὰ ἴλας καὶ φάλαγγας, ἀλλήλοις ἀπαντῶντων, καὶ ἀδειὰς, ὅστις ὁ τρόφιμος τ' Αριστοῦς ἔναι δοκεῖ βέλτιστ', πολλοὶ γοιῦν τὰς τίχνας ἀφὶν.

est, & uelut omnium bonorum maximo comprobato. IVS. Proinde & ipsi illi quem dicis, admodum multum profuerunt habiti de me sermones, ut qui traditus Vndecimuiris istis capitalibus, & in carcerem coniectus, aconitum miser biberit, ne gallo quidem Aesculapio persoluto. In tantum prævalerunt accusatores cõtraria de iustitia philosophãtes. IVP. Peregrina adhuc pleriſq; tum philosophia erat, paucis q; etiamdum philosophabantur: quare meritò ad Anytum & Meletũ fora tum inclinabant. At nunc an non uides quantum ubiq; palliorum & baculorum & perarum? & ut nusquam non barba profunda, & libellus in sinistra? at que omnes adeò pro te philosophantur. Plena aũt & ambulacra, turmatim atq; gregatim mutuò sibi obuiã euntiũ, nemoq; prorsum esq; nõ uirtutis alĩnus uideri cupiat. Multi igitur relictis artib⁹

ἀφίστῃσθε, ἃς ἄχρι τίνος, ὦδε τῶν πύρων ἀξεσόμεθα καὶ τὸ περιβώμιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ Αἰθιόπειον ὅπως χαύσωνται σθε, αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων ἢ τεκτόνων πρεσβύτεροι, οἱ καὶ τῶν σῶν ἀρετῶν ἐπαινοῦσθε· ὥστε λαλεῖν τῶν παροιμιῶν, θᾶττον αὖ τις ἐν πλοίῳ πιστὸν διαμάχοιτο ξύλα, ἢ ἑνθαδὶ ἀνιδρύσει ὁ ὀφθαλμὸς, ἀποράσει φιλοσόφου. Δι. καὶ μὲν οὖτοί με, ὦ Ζεῦ, διαβάλλουσι, πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ ἀγνώμονοῦσθε ἐν αὐτοῖς, οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχεσθε. φασὶ δὲ καὶ τὸς πλήσας αὐτῶν, ἐν μὲν τοῖς λόγοις προσποιεῖσθαί με, ὡδὶ δὲ τῶν πραγμάτων μὴ δὲ τὸ παράπαν εἰς τὴν οἰκίαν παραδέχεσθαι, ἀλλὰ δύσις ἄναι ἀποκλείσουσαι, ἵν' ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ὧδε τὰς θύρας κλάσας· ἐγὼ γὰρ τὴν ἀδικίαν προπίπτειν ὑποδέχεσθαι αὐτοῖς. Ζεύς. ἀπαύστως, ὦ θύγατερ, μοχθηροί εἰσιν. ἐπαινῶ δέ, ὅτι ἐνίοις τισὶ χρηστὸν ἔδοξε, ἃς ἄχρι τίνος, ὦδε τῶν πύρων ἀξεσόμεθα καὶ τὸ περιβώμιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ Αἰθιόπειον ὅπως χαύσωνται σθε, αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων ἢ τεκτόνων πρεσβύτεροι, οἱ καὶ τῶν σῶν ἀρετῶν ἐπαινοῦσθε· ὥστε λαλεῖν τῶν παροιμιῶν, θᾶττον αὖ τις ἐν πλοίῳ πιστὸν διαμάχοιτο ξύλα, ἢ ἑνθαδὶ ἀνιδρύσει ὁ ὀφθαλμὸς, ἀποράσει φιλοσόφου. Δι. καὶ μὲν οὖτοί με, ὦ Ζεῦ, διαβάλλουσι, πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ ἀγνώμονοῦσθε ἐν αὐτοῖς, οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχεσθε. φασὶ δὲ καὶ τὸς πλήσας αὐτῶν, ἐν μὲν τοῖς λόγοις προσποιεῖσθαί με, ὡδὶ δὲ τῶν πραγμάτων μὴ δὲ τὸ παράπαν εἰς τὴν οἰκίαν παραδέχεσθαι, ἀλλὰ δύσις ἄναι ἀποκλείσουσαι, ἵν' ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ὧδε τὰς θύρας κλάσας· ἐγὼ γὰρ τὴν ἀδικίαν προπίπτειν ὑποδέχεσθαι αὐτοῖς. Ζεύς. ἀπαύστως, ὦ θύγατερ, μοχθηροί εἰσιν. ἐπαινῶ δέ, ὅτι ἐνίοις τισὶ χρηστὸν ἔδοξε,

quas antea exercebant, ad peram prosilientes & pallium, & corpore ad solem ad Aethiopis modum infuscato, subiti & extemporales quidam philosophi ex coriarijs aut fabris prodeuntes obambulant, teq; ac tuam uirtutem collaudant: ut iuxta prouerbium, citius aliquis in naui cadens ligno destituatur, quàm hic quocunq; aspexerit oculus, philosophum desideret. IVS. At uerò, Iupiter, hi me terri tant, dum inter se altercantur, & improbè se gerũt in ijs ipsis quæ de me commemorant. Aiũt autem & plurimos eorum in sermone quidem simulare me, re ipsa autem omninò ne in ædes quidem intrò admittere, sed manifestè præ se ferre quòd excluſuri me sint, si unquam ad fores illorum propius accessero. Nam iam olim iniquam ab ipsis hospitio acceptam esse. IVP. Non omnes, filia, flagitiosi adeò sunt. Et abundè satis est si uel paucos quosdam bonos reperias.

φεῖς ἐντεῦχεις, ἀλλ' ἄπιτι ἤδη, ὡς λαβὼν ὀλίγα τήμερον ἐνδιαπαιδώσομ. ΕΡ. ἀπίωμεν, ὦ Δίκαιον, σὺ δ' ὦ Σουνίε, μικρὸν ὑπὸ τὴν Υμηττίαν, ἀνθ' ὧν ἀεὶ τὰ λοιπὰ τῆς Παρανυθίας, ἐνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἀκραι· οὐ γὰρ ἔτι ἐκεῖθεν ἀλλαγήσεσθαι πάλαι τῶν ὀλίμ. ἀλλὰ τί δακρύεις, ἠδὴ σχετλιάζεις; μὴ λήθη, ὅτι ἤδη ὁμοῖα τὰ ἐν τῷ βίῳ τυθάσιν ἐκεῖνοι πάντες, οἱ Σκάφιοι ἠδὴ Πιτυοκάμπαι πᾶσα, ἢ Βουσίριδες ἦν φαλάριδες, οὓς ἐλελίεις τότε· νυνὶ δὲ Σοφία ἠδὴ Ακαδημία ἠδὲ Στοὰ κατέχουσι πάντα, ἢ παραχῶσι τοῖς ζητοῦσι, ἠδὲ μόλις σοῦ λιπαλείψονται λιχνεύσαι, εἰ μὴ ἔρχει εἰς αὐτὰς ἐκταπεῖσαι πάλαι. ΔΙ. σὺ γοῦν μοι τἀληθῆ, ὦ Ερμῆ, εἰπὲ, σὺ γὰρ ἐπίστασαι μόνος, ἅτε σὺν ἐμοὶ αὐτοῖς τὰ πολλὰ, ἠδὲ συνδιατρίβων ἐν τε γυμνασίοις, ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ (ἢ ἀγορᾷ γὰρ εἶ, ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις λαμπρύτατος) ὁπόσοις γιγνώσκεται, ἢ ἐν δικαστηρίοις παρ' αὐτοῖς

perias. Verùm abite iam, ut uel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. MER. Abeamus, Iuſticia, rectà uer ſus Sunium, paululum ſub Hymetto ad ſiniſtram Paranethis deflectentes, ubi duo illi uertices. Tu enim uideris oblita iam olim eſſe uiæ iſtius. Sed quid fles, atq; indignaris? Ne metuas. Non amplius eodem pacto res humanæ ſe habent, ac mortui ſunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Buſirides, & Phalarides, quos tunc pertimeſcebas. Nunc autem Sapientia & Academia & Stoa tenẽt omnia, & ubiq; te quærunt, & de te diſputant, hiantes & expectantes ſicunde ad ipſos iterum deuoles. IVS. Proinde tu mihi uerum Mercuri ſolus dicere poteris (utpote qui cum ipſis degas plerunq;, et conuerſeris unà tum in gymnaſijs, tum in foro: nam & forenſis quoq; es, & in concionibus præconem agis) quales tandẽ ſint: & num uidear apud ipſos commorari ac perma-

τοῖς ἡμετέροις. ΕΡ. νὴ Δία· ἀλλὰ οἴομαι γάρ σε, πρὸς ἀληθείας σπουδάσαι μὴ λέγων. ΜΕ. οὐ γὰρ πρὸς σὲ φιλοσοφίας ὠφέλησαι οἱ πολλοὶ αὐτῶν· ἴσως δὲ μηδὲν ἄλλο, ἀλλοί γοιῶ τοῦ σχήματος, μετριώτερα διαπεπραγμένοι. πλὴν ἀλλὰ εἴ τι καὶ χρηστὸν ἐνέσται αὐτοῖς (κρύπτω, οἶμαι, τὴν ἀληθῆ λέγων) ἐνίοις γε ἡμιτόμοις καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπεὶ γὰρ αὐτὸς μεταβαπτόμενος φιλοσοφίᾳ παραλαβόντα, ἐπέσπασε μέχρι τοῦ πέρυσι τὸ ἥμισυ τῆς φυῆς, κρυπτοὶ ἀπεβάψατο ἀπειρηκὸς δυσὶν, ἀμιγᾶς ἑτέρων χρωμάτων, καὶ πρός γε τὸν σὸν νοσοδοχεῖον ἔσει ἑτοιμότατος. ὅσοι δέ, ὥσπερ ἐκ παλαιρύσεως, μέχρι βάθους παρειλήφασι τὸ φάρμακον, τῶν ἄλλων ἀμάνυσι, ἀτελεῖς δὲ ὅμως, καὶ μιξόλευκοι καὶ λαμπυγιαῖοι, καὶ παραλλαττοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ', nere posse. MER. Per Iouem: iniustè enim equidem agerem, si ad te, sororem utique meam, non dicerem. Non enim parum utilitatis ex philosophia perceperūt plerique ipsorum. Nam etiā si nihil aliud, illud saltem consecuti sunt, quòd pudore ac reuerentia habitum, modestius paulo delinquunt. Veruntamen & in flagitiosos quosdam ipsorum incides (decet enim, opinor, uerum quod est, fateri) nonnullos autē & semidoctos, & propè seruiles. Nā postquam acceptos eos alio colore infecit Philosophia: illi quidem quotquot ad satietatem usque tincturam imbiberunt, exactè boni probiq; effecti sunt, nullo aliena colore permixti. Et ad suscipiendam te, tales quammaximè appositi sunt. Quotquot autem præ ueteri squalore atque illuuie, minus altè, quantū medicamenti illius imbuendi uim habet, intrò receperunt: alijs quidem meliores, sed tamen imperfecti, & semialbi, & quasi compuncti, partim aliquo modo, quod ad colorem attinet, uariegati euasere, sunt

δὲ καὶ μόνον ψαύσαντάς ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐπιχρισάμενοι τὴν ἀσβόλην, ἱκανῶς εἶναι καὶ ἔτοι μεταβεβάφθαι. σοὶ μέν τοι λέγω ὅτι μετὰ τῶν ἀρίστων ἡ διατριβὴ ἔσται. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ, ὥστε τὴν μὲν Σούνιον, ἣν ἀριστερὰ καταλείπομεν, καὶ τὴν ἀκρόπολιν ἀποσύνομεν ἤδη. καὶ ἐπέκεινα λαλεῖν βέλτιον, αὐτὴ μὲν ἐνταῦθά που, ἐπὶ τὸ πάνυ ἀκρότατον, τὴν Πνύκα ἐροῦσα, καὶ σφᾶς μεθ' ὑμῶν σκοπήσασα, εἰ τι ἂν λυσιτελοῖ τὰ παρὰ τοῦ Διὸς. ἐγὼ δ' ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἀναβᾶς, ἐρῶ ὅτου πάντας ἐν τῷ ἱππικῷ προσκαλέσομαι. Δι. μὴ πρότερον ἀπέλθῃς ἢ Ἑρμῆ, πρὶν ἀπᾶραι, ὅστις ἔστιν ὁ προσιὼν ὄχλος, ὁ βδελυκτοφάγος, ὁ τῶν σύριγγα, ὁ λάσιος ἐκ τοῦ σκιλοῦ. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τὸ Πᾶνα, τὸν Διονύσου θεραπόντων τὸν βακχικώτατον; ἔτος ὤκει μὲν τὸ πρόσθεν κριὸς, κέρατα καὶ αὐλὸν ἔχων καὶ τρίχας ἐπὶ τοῖς σκέλεσιν.

Sunt autem etiam qui cum solum attigerint foris lebetem summo digito, ac fuliginis nõnihil sibi illeuerint, abundè putent & ipsi sese tinctos denuò esse. Tibi uerò certum est quòd cum optimis conuersandum erit. Sed interea dum sermones cedimus, iam appropinquamus Atticæ: quare Sunium quidem ad dexteram relinquamus, ad arcem autem iã hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem hic alicubi super uicum sede, ad Pnycen aspiciens, & expectãs, donec ea proclamauero quæ à Ioue imperata sunt. Ego uerò conscensa arce, facilius hoc pacto uniuersos ex alto, & unde exaudire uocem omnes possint, illos aduocabo. IVST. Ne antea abieris Mercuri, quàm dicas quisnam iste sit qui huc accedit, cornutus uidelicet ac fistulam habens, & hirsuta crura. MER. Quid ais? an' non nosti Pana illum, ex Dionysi ministris omnium maximè Bacchicum? Hic antea

αὐτὰ τὸ Παρθένιον· ὑπὸ δὲ τὸν Δάτιδα & ἐπίπλουν, καὶ τῶν Μαραθῶνα δὲ, τῶν βαρβάρων ἀπίβασιν, ἥκων ἄκλητος & τοῖς Ἀθηναίοις σύμμαχος, καὶ τὸ ἄστυ ἐκείνοις, τῶν ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλυγγα ταύτην ἀπολαβόντων & οἰκεῖ μικρὸν ὑπὸ τῇ Πελασγικῇ, ἐς τὸ μετοικικὸν σωτηρίων. καὶ νῦν, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐθέλων ἐν γειτόνων, πρόσεσιν λιξιωσόμενος. Πάν. χάριτι ὦ Ἑρμῆ, καὶ Δίκη. Ερ. ἰδοί. Δι. καὶ σύ γε ὦ Πὰν μουσικώτατε, καὶ πάνυ λιτικώτατε Σατύρων ἀπάντων, Ἀθήνησι δὲ καὶ πολυμικώτατε. Πάν. τίς δὲ ὑμᾶς, ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἤγαγεν; Ερ. αὕτη σοι διηγήσεται τὰ παντάπασιν ἐγὼ δὲ ὧδε τῶν ἀκροάσομαι, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς, ὦ Παὶ, ἀπέπεμψέ με, ἀποπληρώσοντα τὰς δίκας. σοὶ δ' ὅπως ἔχει ἐν Ἀθήναις ἴσθι: Πάν.

quidem habitabat in Parthenio monte: temporibus autem illis quibus Datis cū classe aduectus est, & Barbari in Marathonē egressi, ultrò atque inuocatus uenit Athenienſibus auxilium laturus. Et ex eo ſpelunca hac ſub arce uelut præmio eius rei accepta, habitat paulum infra Pelaſgicum, inter aduenas & inquilinos cenſus. Ac nunc quidem, ut uerisimile eſt, ex uicinis nos conſpicatus accedit, ſalutatos excepturus. PAN. Saluete Mercuri, & tu Iuſtitia. MER. Et tu. IVS. Et tu utiq;, ô Pan, Muſicorū ſtudioſiſſime, et ſaltatorum inter omnes Satyros agillime, Athenis autem & belli coſiſſime. PAN. Quid au tē rei Mercuri eſt? aut quæ uos huc neceſſitas appulit? MER. Hæc tibi enarrabit omnia. Ego uerò in aream hinc, & ad præconium faciendum abeo. IVST. Iupiter, ô Pan, demiſit me, ut ſortitò diſtribuerem actiones forenſes. At tibi quo pacto res habent Athenis? PAN.

Πάν. τὸ μὲν ὅλον, ὦ Ἰατ' ἀξίαν πρᾶξιν παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερον τῆς ἐλπίδος, καὶ τοίνυν, ἐπειδὴ τοῦ ἀπορράμματος ἐνδοιμύσ, τὴν ἐν τῷ βαρβάρων, ὅμως δὲ δὶς ἢ τρὶς ἔτους αὐτοῦ, ἐπιξεράμενοι τράγον ἐνεγκεῖν θύσοί μοι, πολλῆς τῆς κνίσης ἀπόζουσαν· ἅτ' σὺν χοιρείῳ τὰ λῷστα, πεπορράμενοι μὴ τὸ φρονεῖν μάρτυρα, καὶ ψιλῷ τιμήσαντ' ἐν τῷ λοιπῷ. πολλὴν ἄλλα ἔχει τινά μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, κἢ ἡ παραλία. Δί. τὰ ἄλλα δή, ὦ Πάν, ἀμάθους πρὸς ἀρετὴν ἐγνωσμένους, τοὺς τῶν φιλοσόφων; Πάν. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους τοὺς Ἰατροφᾶς, τοὺς σκυθρωποὺς ξυράμασι πολλοῖς, τοὺς τὸ γένειον ὁμοίους ἐμοί, τοὺς λάλους; Δί. καὶ μάλα. Πάν. ἐκ εἴδλα ἅ, τι κἢ λέγουσιν, ἐδὲ συνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν· ὄρει δ' ἐγώγε, καὶ

PAN. In uniuersum quidē haud quaquam pro dignitate apud ipsos ago, sed multo deterius quàm sperabam, et hoc, cum tantum depulerim tumultum illum à Barbaris exortum. Sed tamen bis aut ter quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, grauiter ac multum olente, sacrificant mihi: deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ eius uelut testem adhibentes, ac tenui quodam honorātes applausu: quanquam me nonnihil animo oblectat risus ipsorum & lusus. IVS. In cæteris uerò, ô Pā, ecquid meliores, & aduirtutem intenti magis redditi sunt à philosophis? PAN. Quósnam istos dicis philosophos? num tetricos illos, ac tristes uultu, congregatos pariter multos, quod ad mentum ac barbam attinet, non dissimi

les mihi, loquaces præterea? IVST. Atque admodum. PAN. Non sanè intelligo neq; quid dicant, neq; quæ sit sapientia illorum. In montibus enim uersari ego soleo, & affe-

ὲγὼ τὰ πεμψὰ ταῦτα ῥηματία καὶ ἀφυπνὲ ὲ μεμάθηκα, ὦ Δί πῶ πόθεν γὰρ ἂν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς ἢ φιλόσοφος; μέχρι τῆ πλαγίᾳ καλάμᾳ καὶ σύριγγ ἐγὼ σοφὸς· τὰ δ' ἄλλα ἀπόλ καὶ χορδοτὴς, κ' ποιμενικὸς, ἢν δέῃ. πλὴν ἀλλ' ἀκόγε κἀτῶν ἀεὶ διηρεγέτων, καὶ ἀρετήν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα ὀνόματα. κ' τὰ μὲν πρῶτα μὴν, εἰρωνικῶς ἐναρχόντ πρὸς ἀλλήλους λόγων, προῖσαν δὲ τῶν σωφρόνων, ἐπλάμυσε τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ἔθνικον. ὥστε ὑπερδιαλαμενμένων, καὶ μεγάλα λέγων ἑκάντων, τό, τε πρόσωπον ὀρυθριᾷ, καὶ ἡ τράχηλ εἰδά, κ' αἱ φλέβ ἐξανίσαντα, ὥσπερ τ αὐλητῶν, ὑπέτεινε δὲ ἐγχρὼς τ αὐλὸν ἐμπνέν διάξων τα, διατεράξεσθε γε ἐμῶν τὸς λόγες, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον

& affectata iſta uerba atque urbana haudquaquam didici, Iuſticia. Vnde enim in Arcadia ſophiſta uel philoſophus foret? Vſque ad tranſuerſum calamum & fiſtulã doctus ego ſum: quod ad cætera attinet, paſtor, & ſaltator, & bellator etiam, ſi opus ſit. Sed tamen audio certè illos aſſiduè uociferãtes, ad uirtutem neſcio quã, & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primum quidem pacificè exordiuntur inter ſe ſermones: cæterum procedente aliquantum diſputatione, intendunt uocem uſque ad tonum ſeu modum quem orthium uocant, ut exinde cũ nimium diſtenduntur, atq; eloqui magna contendunt, & facies illis rubeſcat, & collum intumeſcat, & uenæ extantiores appareãt, perinde ut tibicinũ ſolẽt, quando anguſtã tibiam inflare ui quadã cogũtur. Cõturbatis igitur ſermonibus, & eo quod à principio inſtituerant, confuſaneo relicto,

πλημμυρῶν συγχέασθαι, ἀπίασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοί, τὴν ἰδρῶτα ἐκ τοῦ μετώπου ἀγκύλῳ τῷ λαιῷ δακτύλῳ ἀπεξεσμένοι. ἡδὺ οὖν καὶ ἱμερτὸν ἐδοξεν, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατος αὐτῶν, ἢ θρασύτατος. πλὴν ἀλλ' ὁ γε λεὼς ὁ πολὺς, τεθήπασιν αὐτὸς, καὶ μάλιστα, ὁπόσοις μηδὲν τῶν αὐτοῖς γνωστῶν πράγμασι σχολὴ, καὶ παρίστασι, πρὸς τὸ θράσος καὶ τὸν θόλον ἐκπεπληγμένοις. ἐμοὶ δὲ, οὖν ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν ἀπὸ τούτων, καὶ ἠνιάμην ἐπὶ τῇ τῶν ἀνόνητος ὁμοιότητι. εἰ δέ γε ὠφελές τι ἐνῆν τῇ βοῇ αὐτῶν, καί τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων αὐτοῖς τοῖς ἐμοὶ, πλὴν ἄλλ, εἴ γε δῆ, μηδὲν ὑποφαινόμενον, τἀληθὲς διηγήσασθαι (οἶσθ' γὰρ ἐπιστάμενος, ὡς ἐρᾷς) πολλοῦ ἂν καὶ πολλάκις ἤδη ἐθαυμάσθην περὶ δέλτον ὀψέων. Δίκαιος ὦ Πάν, ἐκ ὁ Ἑρμῆς σοι

relicto, abeunt, conuiciantes sibi mutuò plerique, & sudorem ex fronte incuruo digito abstergẽtes. Atq; hic demum uincere uisus est, qui ipsorum maximè clamosus, aut cõfidentior alijs fuit. Sed tum populus iste promiscuus admiratur eos, & maximè ij quibus alioqui necessariæ rei nihil incumbit aut curæ est, qui tum astant confidentia atq; clamore illorum excitati. Proinde mihi quidem homines quidam arrogantes ob hæc uidebantur esse, atque ægrè afficiebar propter barbæ similitudinem. Vtrum autem utile aliquid, atq; in commune conducẽs, clamori ipsorum ineesset, & num quid boni ex uerbis illis enasceretur ipsis, dicere sanè haudquaquam possum. Quanquam si conuenit utique depositio metu quod uerũ est proferre (nã habito ueluti in specula quadam, ut uides) multos ipsorum sæpenumero iam conspicatus sum circa profundam ueſperam. IVSTI. Sustine, ô Pan: an non Mercurius, tibi

σοι ἐκκλησίαν ἐλέξεις; Πάν. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. ἀκούετε λαοῦ, ἀγορᾶς δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ ἥκιστα δικαστησόμενα τέμενος, ἀκροβολιῶν & ἱβδόμῃ ἱσταμένου, ἐπίσει γραφὰς ἁπλοῦς πᾶν, ἥκειν εἰς Ἄρειον πάγον. ἔνθα ἡ Δίκη ἀποκληρώσει τὸ δικαστήριον, καὶ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταὶ, ἢ ἀπαύστων Ἀθωαίων. ἑκατὸν δὲ, ἰρεῖβολον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν, ὅσπερ λέγω τῇ ἐκκλησίᾳ &. ἐπίσει δὲ ἀποβάλλοι γραφὴν, πρὶν ἀσπάσασθαι ἀπέθανον, καὶ τότε ἡ Αἰακὸς αὐαπτύξᾳ τὸν δίσκον. Πάν. ἦ δὲ τις ἄδικα δικάσαι ἐπιχειρήσει; ἢ ἐφέσεως ἔστιν ἐπὶ τὸν δίκαιον; Ερ. ἔστιν. Πάν. ἔασαι δ' ἂν βούλοιτο, ὦ Δίκη, αὐτὸν ἐᾶσαι; ὡς δὲ καὶ σφᾶς σωθῆναι σὺν, ἕλκουσιν ἀλλήλους πρὸς τὸ εὐαῶνος· οὗτοι τῷ Ἀρείῳ πάγῳ; καὶ Ἑρμῆς δὲ ἤδη πάρεστιν,

tibi iam proclamare uisum est? PAN. Admodum igitur. MER. Audite populus: forum atque iudicium, quod felix faustumq; sit, cõstituemus hodie, mensis Februarij die septimã. Quicunque igitur actiones detulêre, in uicum Martium ueniunto. Ibi Iustitia sortietur fora, atq; ipsa præsto erit iudicantibus. Iudices ex uniuersis Atheniẽsibus dabuntur. merces, tres oboli uniuscuiusq; causſæ. numerus iudicum, secundum æstimationẽ litis. Quotquot autem relictis actionibus priusquam iudicio experiri potuêre, fato functi sunt, & hos Aeacus remittat. Quòd si uerò quispiam iniquè iudicatum esse putauerit, appellatione facta deniq; experietur: ipsa autem prouocatio ad Iouem fiat. PA. Papæ æqualis tumultus! quantum, Iustitia, exclamarunt! Vt autem ferió undiq; concurrunt, trabentes sese mutuò per accliue sursum uersus Areopagum? Ipse autum Mercurius quoq; iam

ρητον. ὅτι ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ ἀπεκληρώσατο, καὶ διαιρίνεσθε, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἀπελθὼν, συρίξομαί τι μέλος τῶν ὀρεσιγενῶν, ὦ τέκνον Hecho ἐνθαδ' ἐπικρδόμενον. ἀκροάσασθε δ', εἰ λόγων τῶν δικανικῶν ἄλλο ἔχοιμι, δεσμέρας τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούων τε. Ερ. ἄγε δῆτα, Δίκη, προσκαλοῦμαί σε. Δί. σὺ λίγεις. ἀθρόοι γοῦν, ὡς ὁρᾷς, πρεσίασι θορυβοῦντες, ὥσπερ οἱ σφῆκες περιβομβοῦντες τὸν ἄνδρα. Αθ. ἔλαφε σὺ, ὦ λαλάγαστ. Αλ. συνοφαντᾷς. Αλ. ἀλλ' ἀνάσας πρῶτ' ἀπὸ τοῦ λίνου. Αλ. ἀβελτέρως σε, δίκην ἐργασόμενον. Αλ. ἐμοὶ πρῶτον ἀπολήρωσον. Αλ. ἔπεμιαρὶ πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγχε μι. Δί. εἶδας δ' ἀράσασθαι, ὦ Ερμῆ. τὰς μὲν ἄλλας δίκας ἐς τοῦ αὔριον ἀναβαλώμεθα· σήμερον δὲ λαχόντες τὰς τοιαύτας,

iam adest. Quapropter uos quidem actionibus & iudicijs operam date, sortimini & disceptate pro eo atq; legitimum uobis est: ego uerò ad speluncã hinc digressus, fistula canam carmen aliquod amatorium, quo h Echo soleo probris incessere. Cæterùm auscultationum & orationum iudicialiũ abundè habeo, quotidie contendentes ac litigantes in Areo pago audiens. MERC. Age Iustitia, aduocemus istos. IVS. Rectè dicis. Cõferti siquidem, ut uides, accedunt tumultantes, & perinde ut uespæ circumstrepentes uerticem. THE. Cepi te, ô sceleste. ALIV. Sycophantam agis. AL. Dabis tandem iam pœnas. AL. Conuincam te, quòd grauia atq; indigna perpetraris. AL. Mihi primo sortire. AL. Sequere sceleste ad Iudicem. AL. Ne suffoca me. IVS. Scis quid faciamus, Mercuri? Cæteras quidem lites in crastinũ reijciamus: hodie autem eas tantum sortiamur, quæcunque ab arti-

τοιαύτας, ὑπόσας τέχνας, ἢ βίους, ἢ ἐπιτήμας πρὸς ἄν-
θρωπους ἀσὶν ἐπηγγελμέναι, καὶ μοι ταύτας ἀναδὸς τῶν γρα-
φῶν. Ερ. μίθυ καῖτα δ' Ανα-
δημίας, ὑπὲρ Πολέμωνος, ἀν-
δραποδισμῦ. Δί. ἐπῖτα καλά-
μωσον. Ερ. ἡ Στοὰ κατὰ τῆς
ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὸν ὁρα-
φλὸν αὐτῆς Διονύσιον ἀπιδε-
κόλυσε. Δί. πέντε ἱκανοί.
Ερ. πρὸ Αριστίππου Τρυφὴ
πρὸς Αρετλώ. Δί. πέντε καὶ
τέτοις δικασάτωσαν. Ερ. ἀλ-
γεσμοιδικὴ, δράσμῦ Διογέ-
νει. Δί. τρεῖς ἀποκλήρω μό-
νος. Ερ. ἡ γραφικὴ καῖτα Πύρ-
ρωνος λειποταξίν. Δί. ἐνι-
αὶα δρεπάτωσαν. Ερ. βάλε δὴ
ταύτας ἀποκληρώμεν, ὦ Δί-
κη, τὰς δύο, τὰς πρώτας, τὰς
ἀπεγυμνεμένας κατὰ τῦ Πύ-
ρρου; Δί. τὰς παλαιὰς πρό
τέρον διακόσωμεν· αὗται δὲ
ἐς ὕστερον διδικάσονται. Ερ.
καὶ μὴν ὅμοιαί γε καὶ αὗται,
καὶ τὸ ἔγκλημα, ἡ κὰι νεαρὸν,

ab artibus aut vitiis aut scientijs contra homines promulgatæ sunt. Ac mihi has in medium profer actiones. MER. *Ebrietas cõtra Academiam pro Polemone plagij.* IVS. *Sortire septem.* MER. *Stoa contra Voluptatem, iniuriarum, quòd amatorem ipsius Dionysium, seductum ab ipsa abstraxerit.* IVS. *Quinq; sufficient.* MER. *Pro Aristippo Mollicies contra Virtutem.* IVS. *Etiam his quinque iudicent.* ME. *Mensaria contra Diogenem, fugæ.* IVS. *Tres sortire socios.* MER. *Pictoria contra Pyrrhonem, ut desertorem.* IVS. *Nouem cognoscant.* MERC. *Vtine & has sortiamur Iusticia, duas uidelicet istas paulo ante, nosti, contra Rhetorẽ institutas atq; delatas?* IV. *Antiquiores illas prius decidamus, hæc autem posteà continuò disceptabuntur.* MER. *Atqui similes etiam istæ superioribus sunt, & id quod intenditur, etiam si recens ac nouum, affine tamen illis*

ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς προαποκληρωμένοις, ὥστε καὶ τούτοις δικαδῦναι ἄξιον. Δί. ἐνίκας, ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τῷ δίνσιν, ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως, ἢ δοκᾶ, πλὴν ἀλλὰ τάττας μόνας ἱκανὰς γὰρ αἱ ἀποκληρωμένου. δὸς τὰς γραφάς. Ερ. ἰδοὺ σοι τῷ Σύρῳ, διάλογε τῷ αὐτῷ ὕβρεως. Δί. τίς ὁ τοῦτο ὄνομα; ὁ γὰρ ἐγγράπτατος οὐδενί. Ερ. οὗτος ἀποκλήρου τῷ ῥήτορι τῷ Σύρῳ· δοκεῖ γὰρ ἀδίκειν καὶ αὐτοῦ ὀνόματος. Δί. ἰδοὺ, ἡ τὰς διαφορίας ἤδη Αβλιώσιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἃς ἔκρινεν Εὐφράτην δικαίως ἔχει διδικάσαι, πλὴν ἀποκλήρει ἑνδεκα τὰς αὐτὰς ἑκατέρᾳ τῶν δικῶν. Ερ. σὺγε ὦ Δίκη, φέρε, μὴ σε λυπήσωμεν δικαστικόν. Δί. εἰ βούλοιτο λαβεῖν δωρεὰν ἢ καλαμίαν, καὶ ἦν μικρὸν· οὐ δὲ ὕδωρ ἔγχει. βραχέα δὲ σὺ illis est, de quibus modò sortiti sumus: quare inter ea disceptari quoque dignum est. IVS. Videris Mercurii indulgere nonnihil petitioni. Sed tamen sortiamur, si tibi uidetur: ueruntamen duas has solas. Sufficiunt enim hæ de quibus sortiti iam sumus. Cedò ipsas actiones. ME. Rhetorica contra Syrũ, malæ tractationis. Dialogus contra eundem contumeliæ. IV. Quis autem Syrus iste est? Neq; enim nomen adscriptum est MER. Ha sortire: contra Rhetorẽ Syrum. Nihil enim uetabit etiã absq; nomine proprio. IV. Ecce externas quoq; iã & peregrinas Athenis in Areopago sortiamur, quas rectius fuerat ultra Euphratem disceptatas fuisse. Veruntamen sortire undecim, eosdemq; utriq; iuti. MER. Ita Iustitia, parce nimium adeò exhaurire fiscum tot mercede iudicum. IV. Primi considento Academiæ & Ebrietati iudicaturi. Tu uerò aquam infunde. Prior autem dic tu

σὺ λεγε ὦ μίθυ, τί σιγᾷς, ηδὲ
διεσυδύης; μάθε ὦ Ερμῆ προ-
σειλθών. Ερ. ὁ Δίωνα μαί, φη-
σι, τὸν ἀγῶνα ἀπᾶν, ὑπὸ τῆ
ἀκράτε τῶν γλώττων πεπεδη
μένυ, μὴ κῆ γέλωτα ὄφλω ἐν
τῷ διακρίσει, μόγι δὲ κῆ ἕτε
να, ὡς ὁρᾶς. Δί. ἀκουῶ συ-
νέγορον αὐαβιβασάτωσαν ἡμῖ
νῶν τῶν τινὰ· πολλοὶ γὰρ,
εἰ λέγω ὡδὶ ἱριωβόλωδιαῤῥαγῆ
ναι ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' ἐδεὶς
ἐθελήσει γε τῷ φανερῷ σιωπᾶ
γορεῦσαι μίθῳ, πλὴν σὺγγνώ-
μονά γε τἀῦτα ἴσως ἀξιοῦ.
Δί. τὰ ποῖα; Ερ. Ακαδημί-
αι δὲ πρὸς ἀμφοτέρυς παρε-
βησόμασαι τὰς λόγυς, ηδὲ
τῶν ἀσκῆ, ταὐτὰ γὰρ λαλῶ
μὼ ἀεὶ λέγειν. αὕτη γοῦν
φησὶν, ὑπὲρ ἐμῦ προτέρα
ἀπάτω, ἐπα ὕστερον ὑπὲρ ἐκε
νε ῥᾳ. Δί. λαμὰ μὲν τῶν
τα· ἐπὶ δὲ ἐμος, ὦ Ακαδη-
μία τὸν λόγον ἐκάτερον, ἐπέ
σοι ῥᾴδιον. Α. ἀκέσῃ ὦ ἄνδρες
διηκασάι, πρότερον τὰ ὑπὲρ τ
μίθυ,

dic tu Ebrietas. Quid taces & nutas? Audi Mercuri ac cedens. MER. Non possum, inquit, certamen hoc perorare, lingua mihi præmero impedita atq; illigata, ne etiam risui me exponam in iudicio. Aegrè autem, ut uides, constiti quoq;. IVS. Proinde patronum adducat ex uehementibus ac grauibus istis aliquem. Sunt enim multi qui uel trioboli gratia disrumpi parati sunt. MER. At nemo certè uolet manifestè patrocinari Ebrietati. Verùm æqua utiq; hæc postulare uidetur. IVST. Quænam? MER. Academia hæc semper in utranque parata atque instructa est orationem, idq; etiam exercet seſe, ut contraria probè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat, atq; ita deinceps pro se ipsa uerba faciat. IVS. Noua quidem hæc. Sed dic tamen Academia orationem utramque, quandoquidem hoc tibi facile est. ACA. Audite uiri iudices, priore loco illa

quæ

μένους ἱκάνως γὰρ τό γε νῦν ῥη-
θὲν. ἀδίκημα δ' ἦν ἀθλία τὰ μέχρι
τοῦ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἐμοῦ
ἀνδράποδον, ὃ μόνον ἔχον σύ-
νοιδα, καὶ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν
ἀσχολῶν, ὧν προσήκεσθαι, εὐ-
μενῶν, ἀφαιρεθεῖσα τὸ πολε-
μωνικὸν ὡς μεθ' ἡμέραν
ἐκφέρεται διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης,
ψάλτριαν ἔχων, καὶ κατακόμη-
τον, ἐκβοᾷ εἰς ἑσπέραν μεθύ-
ων ἀεί, καὶ παραπαίων, καὶ τῶν
ληφαλῶν τοῖς στεφάνοις ἐλιτ-
τόμενον. καὶ ταῦτα ὅτε ἀλλα-
χοῦ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαν-
τες, οἱ μηδεπώποτε νήφοντα
πολίτην ἑωρακότες. ἐπὶ δὲ ὁ κα-
κοδαίμων ἐπὶ τὰς τῆς Ἀκαδη-
μίας θύρας ἐκώμασεν, ὥσπερ
ἐπὶ πάντας ἐώθει, ἀνδραπο-
δισαμένη αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τοῦ κρ-
ρεῖν τὸ μέθυ ἀφαιρησαμένη μετὰ
βίας, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναπεῖσα,
ὑδροποτεῖν τε κατεπάτησεν,
καὶ νήφειν μετεδίδαξεν, καὶ ἓν τε
φάναι πρὸς ἅπασι, καὶ ὅλον πί-
νειν

quæ pro Ebrietate afferuntur. Illius enim est id quod nũc dicitur. Iniuria affecta est misera, ut cum maximè, à me Academia, mancipio quod solum habebat beneuolũ ac fidele, quodq; nihil turpe eorum quæ ipsa impetrasset putabat, spoliata, Polemone illo inquam: qui interdiu cum lasciuia ac petulantia per medium forum ferebatur, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad uesperã usq; ebrius semper, et crapulæ indulgens, caputq; corollis ac floribus implicatum gerens. Atq; hæc quòd uera sint, testes sunt Athenienses uniuersi, qui ne unquã quidem Polemonem sobriũ uiderunt. Postquam autem infelix ille ad fores Academiæ quoq; comessabũdus et per lasciuiam illudens accessisset, perinde ut ad omnes solebat: mancipatum illũ, atque è manibus Ebrietatis ui ereptũ, & ad se adductum, aquã bibere, ac sobriũ esse docuit, corollasq; capiti

ναμ λιπαυείμλων, ἐμμά-
τια σκολιὰ καὶ ἀυτλωὰ, καὶ
πολλῆς φροντίδ& ἀὐάμυσα
ἐπαίσθυσ&. ὅτι αὐτὶ τοῦ
γίνεσ ἐπανθυῶντ& αὐτῷ ἐ-
ρυθήματ& ὠχρὸς, ἄδη&,
καὶ ῥινὸς τὸ σῶμα γεγέν-
ται. καὶ τὰς ἡδὰς ἀπάσας
ἀπὸ μεθῶν, ἄσιτ& ἐνίοτε,
καὶ ἀνῳαλέ& ἀε μίσλω ἐ-
σπόρασ, πάθηται λεγῶν, ὁ-
ποῖα πολλὰ ἡ Ἀκαδημία ἐγὼ
λεγῶν διδάσκω. τὸ δὲ μέγι-
σ&ον, ὅτι καὶ λοιδορῆται τῇ μέ
θῃ, ὡρὸς ἐμοῦ ἐπαφθεὶς, καὶ
μυρία ἐμὲ λέξασα πρὸ
αὐτῆς. ἄρτι σχολὴν τὰ ὑσ
πρὸ ἀε μίδυσ ἔδη καὶ ὑπὸ
ἐμαυτῆς ὁρῶ, καὶ τὸ ἀπὸ
τούτου ἐμοὶ ῥυσάτω. ΔΙ. τί
ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρᾶ; ΠΑΝ.
ἀλλ' ἔγχε τὸ ἴσον ἐν τῷ μέρῃ.
ΑΚΑ. οὕτω σὶ μὴν ἀκοῦσαι
πάνυ δίλογα, ὦ ἄνδρὲ δι-
καταὶ, ἃ συνέγορ& ἔρασ&
ὑπὸ τῆς μέθυσ· ἐ δὲ κά-
μοῦ μετ' ὀλίγας ἀκούσετε,

detractus discerpsit. Ac quo
ties bibendum atq; accum-
bendum fuerat, uerba quæ-
dam perplexa ac misera, et
multa curiositate referta,
illi tradidit. Quare pro eo
qui antea efflorescebat in
illo, rubore, pallidus miser
& incurua corpore factus
est, & cantilenis illis uniuer
sis obliuioni mandatis, sine
cibo interdum & sitibun-
dus ad mediã usq; uesperam
sedet, nugãdo uidelicet quæ
lia multa Academia ego nu-
gari doceo. Quod autẽ ma-
ximum est, etiã cõuiciatur
Ebrietati, à me eò inductus,
& innumera quædam ma-
la de ea commemorat. Di-
cta fermè sunt quæ pro Eb-
rietate adduci possunt. Iã
uerò & pro me ipsa uerba
faciam: & exinde perora-
tum à me esto. IVST. Quid
igitur ad hæc respondebit?
Veruntamẽ infunde et huie
parẽ uicissim. ACA. At hoc quidẽ pacto auditu admodum
probabilia uidentur, uiri Iudices, quæ à patrono pro Ebrie
tate dicta sunt. Quòd si aũt & me eadẽ beneuolẽtia audie-
tis, in-

δεσθαι, ὡς οὐδὲν αὐτῷ ἀδικήσαντα. τὸν γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῷ εἰκότως ὄντα, ὑπνώττοντα οὐ φαύλως, οὐδὲ κατὰ τὸν μῦθον, ἀλλ' οἰκέτην ἐμοὶ, καὶ τῷ φύσιν ὁμοίαν προσπεφυκότα νέον ἔτι, καὶ ἁπαλὸν ὄντα, σωματογνησιόμενον τῇ ἡδονῇ· ὃν πρὸς αὑτὴν τὰ πολλὰ ξυνυπῆρχεν ἥ, λήθοντος ἀδύνατον, τοῖς κώμοις, τοῖς δὲ τῶν ἑταίρων παρασχοῦσα ἐκδοτον, ὡς μὴ μικρὸν αὐτῷ τῆς ἀδόξου ὑπολείπεσθαι. καὶ ἄχρι τοσοῦτον ἑαυτῆς λήγειν μικρὸν ἐμπροσθεν ἤτει, τοσοῦτον ἐμοῦ ἀρξασθαι νομίσασα. πρωΐαν γὰρ ἔωθεν ὁ ἄδικος ἐστεφανωμένος, ἀμφαπαλῶν, διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης παταυλούμενος, οὐδὲ πάνυ νήφων, πομπάζων ἐπὶ πάντας, ὕβρεις τῶν προγόνων, καὶ δὴ πόλιτας ὅλης, καὶ γένους τοῖς ξένοις, ἐπεὶ μέν τις παρ' ἐμοὶ ἦκεν, ἐγὼ μὲν ἔτυχον,

tis, intelligetis sanè quòd nulla ipsam iniuria affecerit. Nam Polemonem hunc, quem seruum illa suum esse ait, natum haudquaquam seruiliter, neque ita ut ebrietatem referret, sed familiarem mihi, & naturæ similem, præreptum adolescentem adhuc atque tenerum existentem, adiuuante ad hoc Voluptate, quæ illi in plerisque mutuam operam præstat, corrupit miserum, lasciuis comessationibus & meretricibus quasi in deditionem tradendo: ita ut ne paululum quidem uerecundiæ in eo remaneret. Atque ea quidem quæ illa pro se paulo antè dici putabat, pro me dicta esse existimate. Circumibat enim miser ille à primo statim mane coronatus, ac crapula perditus, per medium forum, sonantibus undiq; circum ipsum tibijs, nunquam sobrius, lasciuus ac petulans in oēs, dedecus, & contumelia maiorū, & præterea ciuitatis totius, ludibriū autem peregrinorum ac bospitum. Posteaquā aūt ad me uenit, ego quidē sorte quadā,

ὥσπερ ἐθὼς ἦν ποιεῖν, ἀναπε-
πλεγμένην τῶν θυρῶν, πρὸς
τοὺς παρόντας τῶν ἑταίρων,
λόγους τινὰς περὶ ἀρετῆς καὶ
σωφροσύνης διεξιοῦσα. ὁ δὲ
μετ' αὐλῶν ἠκολούθει τοῖς στεφά-
νοις ὠδήσας, τὰ μὲν πρῶτα
ἡβόα, ἠκροᾶτο συγχεῖν ἡμῶν ἐπει-
γόντων τὴν διατριβήν, ἐκταράτ-
τειν τὴν βοήν. ἐπεὶ δὲ ὀλίγον ἡ-
μᾶς ἐπῃσθόμεθα κώμου, κατ' ὀλίγον (ὁ γὰρ πλῆθος ὧν
διέφθοχεν τῇ μέθῃ) αἰσθόμενοι
πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφέμενοι τῶν
στεφάνων, καὶ τὴν αὐλητρίδα κατασιώπα, καὶ ἐπὶ τῇ
παρθενίδι ἠσχύνετο. καὶ ὥ-
σπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνιγειρόμενος, ἑαυτόν τε ἐώρα ὅλως
διάπυρον, καὶ τὸ πάλαι
βίον κατεγίγνωσκε. καὶ τὸ
μὲν ὄρθιόν μοι, τὸ ἐν τοῖς μί-
σθοις, ἀπέλιπε, καὶ ὃ φανίζε-
το, ἐρυθρία δὲ κατ' αὐτῶν τῶν
ἀνομάτων. καὶ τέλος ἄνθος
λάβας, ὥσπερ εἶχεν, ἐντομόλο
σι παρ' ἐμοὶ, ὅτι ἔτι παλαιομί
νυς,

ut consueui facere, patentibus foribus ad amicos qui tum præsentes erant, sermones quosdam de uirtute atq; modestia faciebam. Ille uerò cum tibia & coronis astans, principiò quidem uociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conuersationem nostram clamore suo interturbando. At postquã nos nullam illius rationem habebamus, paulatim (neq; enim omnino aut extremè uino madefactus erat) resipiscere cœpit ad sermones, et simul auferebat coronas, & tibicinam compescebat, & ob purpuram erubescebat: ac ueluti è profundo somno experrectus, cũ seipsum aspiciebat, quo pacto ornatus atq; affectus esset, tum uitam superiorẽ et anteactam damnabat. Et rubor quidem ille extemulentia contractus defloreſcebat, euanescebatq; : ipse autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubescebat. Postremò ab illa insaniens, ita ut erat, ad me transijt, neque uocante me,

γυς, οὔτε βιασαμένου, ὡς αὐτὸ φησιν ἐμοῦ, ἀλλ' ἑκόν, αὐτὸς ἀμεινω ταῦτα ἄνευ τοῦ δοκεῖν μαθόντος. καί μοι ἤδη πάλαι αὐτὸν, ἵνα σε καταμάθῃς, ὅν τρόπον μετάκειται πρὸς ἐμέ. τοῦτον, ὦ ἄνδρες δικασταί, παραλαβοῦσα γιλοίσε ἔχοντα, οὐδὲ μύτε φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἐσθίοντα ὑπὸ τῆς ἀυρέτου λιμώττοντα, ὑπέστρεψα, οὐ κίνησα, οὐδὲ αὐτὸ αὐλοπωλοῦντα, πόσιμον ἀγαθὸν, οὐδὲ σώφρονα, οὐδὲ πολλοῦ ἄξιον τῶν Ἑλλήνων ἀπέδειξα. καί μοι αὐτός τι χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις, οὐδὲ προσήκοντός μοι περὶ αὐτοῦ. ἄγετε ἀκούσατε ὑμᾶς ἤδη σκοπῶ, ποτέρως ὑμῶν ἄμεινον ἐμοὶ χρῆσθαι σωφρόνως. ΕΡ. ἄγε δή, μὴ μέλλετε, ψηφοφορήσατε, ἀνάγκη· οὐδὲ ἄλλως χρὴ διαίζειν. ΔΙ. πάσας ὑ Ακαδημία κρατεῖ, πλὴν μιᾶς. ΕΡ. παράδοξον ὑδὶν, ἄνευ τινὸς οὐδὲ τῇ μίδῃ τεθμένου, καθίσατε, οἱ τῇ Στοᾷ πρὸς τὸν ὑδονὴν λαχέντες, πορὶ

me, neq; cogente, perinde ut illa de me ait, sed ultrò ac uolês, meliora hæc nostra esse credens. Ac mihi iam ipsum huc aduoca, ut cognoscatis quo pacto à me immutatus atq; affectus sit. Hũc ego, uiri Iudices, ad me receptũ, ridiculè omnino se gerentem, & neq; uocem edere, neq; consistere præmero ualentem, conuerti, ac sobrium reddidi, & ex uili mancipio uirum modestum ac temperantem, precioq; dignum Græcis effeci. Et mihi nunc ipse gratiam pro ea re habet, & propinqui eius pro ipso. Dixi. Vos autem iam spectate, Iudices. utri nostrum satius fuerit illum conuersari. MERC. Agite itaq;, ne cunctemini. ferte sententiam, atq; inde exurgite: nam & cæteros iudicare oportet. IVST. Omnib. calculis superat Academia, excepto uno. ME. Nihil nouũ aut mirũ, si quis sit qui & pro Ebrietate ferat, Sedete nũc uos, q Stoæ cõtra Voluptatẽ sortitò electi estis,

τοῦ ὄρκου δικάζειν. ἐγκέχυται τὸ ὕδωρ, ἡ κατάγραφος, ἡ τὰ ποικίλα, σὺ δὲ οὐδὲν λέγει. Στοά. οὐκ ἀγνοῶ μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς σὺν προσώπου μοι τὴν ἀντίδικον ὁ λόγος ἐστὶ· πλὰ ἢ ὅμως τὰς πολλὰς ὁρῶ, πρὸς μὲν ἐκείνην ἀποβλέποντας, καὶ μᾶλλον τας πρὸς αὐτὴν, ἐμοὶ δὲ καταφρονοῦντας, ὅτι ἐν χρῷ κέκαρμαι, καὶ ἀρρύωπον βλέπω, καὶ σκυθρωπὴ δοκῶ. ὅμως δέ, ἢν ἰδιάσηται ἀκοῦσαί μου λεγούσης, δάρρῶ πολὺ δικαιότερα τούτης ὄψεσθε· τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ παρὸν ἐγκλημά ἐστιν, ὅτι οὕτως ἐπαρρησιάσθην ὑπὲρ ἐμαυτῆς. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, ὄρθιος μὲν, οἶδα ἄρα τότε σώφρονα, τὴν Διονυσίου φρονήσασαν πρὸς ἐμαυτὴν πρίασθαι. καὶ ἐγὼ μὲν οἱ πρὸ ἡμῶν δίκην ἐδίκασαν, τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ τῇ μέθῃ, ἀλλήλοις τῆς ἀφροσύνης δίκην ἐστίν. ἐξαίρετος γὰρ ἐν

ad iudicium de amatore ferendum. Infusa est aqua. Heus picturata, ac uaricolo ribus induta, tu iam dic.

STOA. Haud equidē ignoro, uiri iudices, quàm cōtra formosam aduersariam oratio habenda mihi sit. sed & uestrum pleroſq; uideo ad illam quidem aſpicere, & eidem arridere, me uerò cōtemnere, quòd uidelicet ad cutem uſq; tonſa ſum, & uilis quiddam obtueor, tetricaq; ac triſtis appareo. Sed tamen ſi me dicentem audire uolueritis, confido equidē multo tuſtiora, quàm hæc, dicturam me eſſe. Nam hoc ipſum illud eſt quod in præſentia accuſo, quòd ita meo retricio modo exornata, aſpectus illecebris amatorem meum uirum tunc modeſtum ac temperantē, Dionyſiū uidelicet, fraude circūuentū, ad ſeſe auulſum hinc abſtraxit. Et quam præcedentes illi cauſam iudicauerunt inter Academiā & Ebrietatē, quaſi quædā ſoror præſentis cauſæ eſt. Examinabitis enim

ἐν τῷ παρόντι, πότερα χείρονων ἡμῶν, πονηρίτας κάτω, ἢ ἀμείνους λέγειν, μᾶλλον μεγαλόφρον ὑπεροπτῶντας, ἢ ἐν ἀστόρῳ τῷ καλῶς ἔχοντι ἡγησαμένους τὸ πρᾶγμὰν ἁπλοῦν ἁπλῆται φιλοσοφᾶν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν, ὡς ἄμαχον ἀπιδόντας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀκριβῶς ἀπαθῶς προσαρυομένους, καὶ τῶν δόλων μεμιγμένων ἐπιτηδῶντας ἐν τῷ μίτῳ καὶ τῆς ἰσχάδος; τοιαῦτα γὰρ αὖτε ἀλλότρια τοῖς ἀνοήτοις προτείνουσα, καὶ μορμολυττομένη τῷ πόνῳ, προσάγεται αὐτῶν τοὺς πολλοὺς, ἐμβλέπουσα καὶ τὸν ἀλάλητον ἐκεῖνον ἀφωπῶσα ὑμῶν πιπείκει, ποσωθῆτε τηρήσασα; οὐ γὰρ ἂν ἡγεμόνων ποτὲ προσήκατο τοὺς παρὰ ταῦτα λόγους. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅτι μηδὲ τῶν δοκούντων, ἀλλ' ἀντίτιμον ἔσεσθαι αὐτῶν διαβάλλει, ὅτε ἐ συμφορᾶτε, καὶ ἐσιβάσε ἂν

enim in præsentia, utrū pro corum more in terram deiecti uiuere nos deceat, uoluptati indulgentes, neq; quicquam generosum in animo cogitantes: an uerò posteriore loco, eo quod est delectabile, posito, prælata honestate, liberos liberè philosophari, neq; dolorem ut ignauiæ quiddam pertimescentes: neque id quod dulce est, mancipiorum more sectantes, fœlicitatemq; in melle & carice quærentes. Huiusmodi enim illectamenta hæc stultis obijciens, & labore ceu quadam larua perterrefaciens, pleroscq; ipsorum ad se illectos adducit, inter quos & miserum illum uelut excusso iugo à nobis fecedere fecit, cum ægrotantem tacitè obseruasset. Neque enim rectè ualentem ac sanū oratione sua unquam facilè adduxisset. Quāquam quid ego adeò aduersus illam indignata sim, quando ne ipsis quidē dijs parcere soleat, sed administrationē ac prouidētiāillo crū calūnicturi? Quare si rectè sapitis, Iudices, etiā impietatis

λίνλω λάβοιτε παρ' αὐτῶς. ὑμνον δὲ ἴσως, ὡς οὐδὲ αὐτὸ παρεσκεύασθαι νομίσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὴν Ἐπίκουρον αὐχεβιβάσαντας συμπροσάγεσθαι, οὕτως ἐντρυφᾷ τῷ λόγῳ. πλὴν ἀλλὰ κἀκεῖνό γε αὐτῶν ἐρώτα τις, εἴους ἂν εἶναι τοὺς ἡγεμόνας, τὸν Ἡρακλέα, τὸν τὴν ὑμετέραν Θησέα, ἢ προσδέοντας τῇ ἡδονῇ, ἵνα μὴ τοὺς πόνους· οὐδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυεν μεταξὺ ἀλύπους ἅπαν τὸν χρόνον, ἐκείνων μὴ πεπονηκότων. τοῦτο γὰρ ἂν ἦν, ἃ φασὶν τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. εἰ δέ γε ἰδιάσοιτο λάθρᾳ μικρὸν ἀποκρίνασθαί μοι σωφρόνως μέλλοι, τάχιστα ἂν γνοῖεν τὸ μηδὲν οὖσα. πλὴν ἀλλὰ ὑμᾶς γε ἕνεκα μυσάσαντες, ψηφίσαιντο ἤδη τὰ σύρπα, μὴ πιστεύσαντες Ἐπικούρῳ, λέγοντι μηδὲν ἐπιπονώτερον τῶν παρ' ὑμῖν γιγνομένων τοὺς θεούς. Ἐρ. μετάστηθι, ὁ Ἐπίκουρε καὶ σὺ πρὸς τὴν ἡδονῆς λόγῳ.

Ἐπί.

pœnas de ipsa sumetis. Porrò audiui equidem quòd neque orationem ipsa habere parata sit, sed Epicurum ipsum patronum pro se huc adducturam. Adeò scilicet illudit etiam ipsi iudicio. Veruntamen illa certè ipsam interrogate, quales nam putet fuisse Herculem, ac Theseum nostrum, num etiam illi indulgentes uoluptati, laborem euitarint. Nihil enim prohiberet quo minus plena iniustitiæ terra foret, si illi laborem non sustinuissent. Atq; hæc dixi, ut quæ non admodum longis orationibus delectari soleã. Quod si utique uoluerit & parùper respondere mihi interrogata, celerrimè cognoscetur quòd nulla sit. Verunta men uos certè iurisiurandi memores, decernite iã quæ iusta ac pia sunt, haudquaquam Epicuro fidem adhibentes, qui deos dicit nihil eorum quæ apud nos geruntur, attendere. MERCV. Transi hinc, Heus Epicure, pro Voluptate dicito.

EPIC.

γνώ. οὐ μακρὰ, ὦ ἄνδρες Ἐπικούρειοι, μανθάνειν, πρὸς ὑμᾶς ὄντα. δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων, ἀλλ' ἃ μὴ ἐπῳδαῖς τισιν, ἢ φαρμάκοις, ὑμῖν φησὶν ὁ Δίων ἐπᾴδειν ἐπιτήδεια ἦν τὴν Στοὰν ἐκτρωθέντα τούτοις μὴ ἀνίχνευσαι, πρὸς ἑαυτὸν δὲ βλέπειν ἢ ἐθέλειν, φαρμακὶς οὖσα ἀνάτιος ἐδόκει, καὶ ἀλλοτρίου ἐπιμέλεσθαι, ἐᾶν τὰς ἀλλοτρίους ὄρεξεις μαγγανεύουσαν, ἃ δὴ τις ἐλεύθερος, ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορευόντων τῶν νόμων, τῶν παρὰ τούτοις ἀκριβῶν μυσαχθεὶς, καὶ δόλα φέρει διαφάλειαν τῶν πόνων, τῶν δυδαιμονίαν παρεγίγνεσθαι, λῆρον οἰηθεὶς, τοὺς μὴ ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους, ἀπώφυγε, πρὸς δὲ τῶν ἐδονῶν ἅσμενος ὑπεκπέπτω-κεν, ὥσπερ δισμά τινα ἀπορρίψας, τὰς τῶν λόγων πλοκὰς, καὶ ἀνδρώδινα καὶ βλακώδη φρονήσας, καὶ τὸ μὴ πόνου, ἐπὶ δὲ

EPIC. Haudquaquam prolixius apud uos, uiri Iudices, dicam. Nam multis uerbis ne opus quidem mihi est. Verùm si incantationibus aut medicamentis quibusdam Voluptas eum quē Stoa hæc amatorem suum ait, Dionysium uidelicet, coegit ab hac quidem abstinere, ad se autem conuertere sese, uenefica meritò uisa est, & iniuriam fecisse huic coarguitur, tanquam contra alienos amatores præstigias ac dolos machinata. At si quis liber, in ciuitate libera, legibus non uetantibus, molestiam atque acerbitatem quæ ab hac proficiscitur, perosus, & felicitate quam quasi caput laborum inde prouenire aiunt, pro nugis ac nihilo habita, obliquos & incuruos huius sermones, labyrinthis similes reliquit, ad Voluptatem autem lubens transfugit, uerborum istorum retijs tanquam uinculis quibusdam abiectū haudquaquā stolida, sed humana sapiens, laborēq; ipsum,

ὅπερ ἔστι, πονηρὸν, ἀλλὰ τὴν ἀληθῶς ἡδονὴν εἰπόντα, ἀποκλείσαι μὲν ἐχρῆν αὐτὴν, ὥσπερ ἐν ναυαγίου εἰκότι προσιοῦσαν, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦσαν, συνωθοῦντας ἐπὶ κρημνὸν ὃν τὸ πόνον, καὶ ἕκαστον τὸν ἄθλιον παρέχειν τῶν ἀπορίας, καὶ πάντα, ὥσπερ εἰκότως, ἐπὶ τὸ τοῦ ἱλεοῦ βωμὸν, ἐπὶ τὴν ἀληθῆ καταφεύγοντα, ἵνα τὴν πολυδρύλλητον ἀρετὴν ἀναλαβὼν, ἐπὶ τὸ ἥδιον ἰλαρὸν πηδᾷ αὐτὸν, ἅδῃ, καὶ ἅμα τὸν πονέσας τὸν βίον, ἀθλοθετούσης μετὰ τὸν βίον. καίτοι τίς ἂν ῥᾳστώνης ἀνεκτὸς ἐφ' ᾧ δόξειεν αὐτοῦ ἀκάνθου, ἐς καὶ τὰ παρὰ τῆς Στοᾶς ἀφῖκε, ἢ ἰδεῖ τις ἄλλῳ, καὶ μόνον τὸν καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενος ἔναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν ἀποκρίνασθαι, ἔλεγε; ἐώρα γὰρ οἶμαι, τοὺς περὶ

ipsum, id quod est, malum. Voluptatem autem suauem ducens: excludere ne eum decebat quasi ex quodam naufragio ad portum enatantem, & serenitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, et ceu dediticeum, inopiæ atq; egestati miserum illum tradendo, idq; cũ ille supplicis instar ad Voluptatem tanquã ad misericordiæ aram aliquam confugeret. Nimirũ, ut passim ac multis iactatã illam uirtutem, cum multo sudore in arduum progressum aspiciat, atq; exinde per omnem ætatem laboribus exercitatus, demum post uitam peractam felix atque beatus fiat. Atqui quis quæso iudex iustior in hac causa fuerit, quàm ipse ille qui & ea in quibus Stoa uersatur, cognouit ut quisquam alius: & cum antea solum illud quod honestũ est, bonum putaret esse, postea quantũ malũ foret labor, cognito, id quod melius ex utroque probatũ esse, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tole-

περὶ τοῦ καρτερεῖν, καὶ αὐτὸς χαλεπὰ πόνους, πολλὰ διεξιὼν τοὺς, ἰδίᾳ δὲ τὴν ἡδονὴν διώκειν τοὺς, μέχρι τοῦτον γυμναζομένους, οἵπερ δὲ κατὰ τοὺς τῆς ἡδονῆς νόμους βιοῦντας, ἀνυχωμένους ᾖ, ἀ φανεῖται καλῶντος τοῦ πόνου, καὶ προϊεμένης τὸ ἀθλημα, ὡς πονοῦσιν ἢ ἀθλίως τὸ τῆ Ταντάλου, καὶ ἐνδεᾶ αὖ λήσειν, καὶ ἀσφαλῶς πανοφανομένην ἐλπίσουσι, χαυδὸν ἐμπιμπλαμένους τῆ ἡδονῆ. ἀ γοῦν τις αὐτοῖς τὸν τῆ Γύγου δακτύλιον ἐδώκει, ὡς τὸ ἐθιζομένους μὴ ὁρᾶσθαι, ἢ τὴν τῆ Αἴδου κυνῆν, οὐδ' ἂν ὅτι μανικὸν χάρμα τοῖς πόνοις φράσαντος, ἐπὶ τὴν ἡδονὴν ἀνδεῖτο ἄν, καὶ ἐμιμοῦντο πάντες τὸν Διονύσιον· ὃς μέχρι μὲν τοῦ νόσου, ἤλπιζεν ὠφελήσειν τι αὐτὸν τὸς περὶ τὸ καρτερίας λόγους ἐπιδὰν ἢ ἤδεσθαι, ἢ νόσου, ἢ ὁ πόνος ἀλυθρότερος αὐτοῦ καθίστατο, ἐλῶν

tolerandis ac perferendis laboribus multa commemorare solent, priuatim aũt Voluptatem colunt, eò quidem usq; iuueniliter seſe iactare, domi aũt secundum Voluptatis præcepta uitâ degere, erubescentes quidem si deprehendantur remittere aliquid de firmitate & contentione, prodereq; professionem suam, patientes autè miserè interea Tãtali illudi & ubi latere seſe, ac tutò leges trãsgredi poſſe cõfidũt, hamantibus faucibus uoluptatem ingurgitantes. Proinde si quis ipſis Gygis annulum daret, ut eo inducto conſpici non poſſint, aut etiam Orci galeam: sat scio quòd laboribus longum ualere iuſſis, ad Voluptatem profilirent, & cuncti imitarentur Dionysium: qui quidem antea quàm morbo correptus eſſet, ſperare ſolebat illos de tolerantia ſermones multum ſibi profuturos eſſe. At poſtquam dolere atque ægrotare cœpit, ac labor re ipſa illum inuaſit, animadeo

ἐμὲν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ αὐ-
τοφιλοσοφοῦν τῇ Στοᾷ, καὶ
παὐτυτία λεγματίζον, αὐτῷ
μᾶλλον, ᾧ τοὐτοις ἐνίησθοι,
καὶ ἴγνω αὐθρωπῳ ὢν, καὶ
αὐθρώπου σῶμα ἴχων, κὴ δι-
τέλεσσε, ἐχ ὡς αὐλοιαύτι αὐ-
τῷ χρώμεν, ὡσὰς ὅτι ὃς
ἂν ἄλλως λίγη, καὶ ἀλουᾶς
πατυγορῇ, λόγεις χαίρει, τὸν
δὶ νοῦν ἴκει σ' ἴχα. ἄρκεκα. ὑ-
μᾶς δ' ὧδι τοὐτοις ψκοφορ-
ρόσατι. Στοά. μυλακῶς, ἀλ-
λ' ὀλίγα μοὶ σωφρωτῆσαι ἔξ
ιρώτησι. Ἐπί. ὁρώτησον· ἀο
πικρινῦμαι γάρ. Στοά. πα-
πὸν ὄγῃ τὸν πόνον; Ἐπί. νά.
Στοά. τίω ἀλαλὼ δὶ ἀγα-
θόν; Ἐπί. πάνυ μὲν οὖν.
Στοά. τί δὶ, οἶδα ὅ, τι λιάο
φορον κὴ ἀλιάφορον, κὴ προσ-
γμᾶτον καὶ ἀποπρογμάτων;
Ἐπί. μάλιστα. Ερ. ἔφασιν, ὦ
Στοᾶ, σωπᾶναι οἱ λικασταὶ τὰ
διύλλαβα ταῦτα ἐρωτήμα-
τα. ὥστι ἡσυχίαν ἄγιτι, ψκο-
φορήσουσι γάρ, Στοά. κὴ μὲν ἀ-
ποκρίνασθαι αὖ, ἢ σωπᾶν ἐκ

animaduertens corpus suum diuersam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, ibi magis quàm isti credidit: atq; ita sibi persuasit, homo cum esset, etiã corpus humanum habere se: uixitq; exinde non ut statua illo utens, sed hoc sciens, quòd quicunq; aliter dicit, ac Voluptatem accusat, uerbis quidẽ delectetur, animũ aũt illuc cõuersum habeat. Dixi. Vos aũt ob hæc sententiã ferte. STOA. Nequaquam, sed pauca etiã interrogare mihi permittite. EPIC. Interroga: respõdebo enim. STOA. Malúmne putas laborẽ? EPIC. Etiã. STOA. Voluptatem autem bonum? EPIC. Atque admodũ. STOA. Quid autem? Scisne quid sit differens, uel indifferens, et promotiũ, uel reiectiũ? EPIC. Maximè. MBR. Negant se iudices intelligere, Stoa, disyllabas istas interrogationes: quare silentiũ agite. Iam. n. sententiã ferẽt. STOA. Atqui uicissem sanè, si interrogaßẽ

in

ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἀναποδείκτων σχήματι. Δί. τίς ὑπεροράσῃ; Ερ. πάσας ἂ ἡδονάς. Στοά. ἰφίημι ἐπὶ τὸν Δία. Δία. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ· σὺ δ' ἄλλους κάλει. Ερ. πρὸς Ἀριστίππου Ἀριτὴ καὶ Τρυφὴ, καὶ Ἀρίστιππος δὲ αὐτὸς παρέστω. Αρ. πρωτόβακα ἐμὲ χρὴ λέγειν, τὸν Ἀριστῖον· ἐμὸς γάρ ὅσην Ἀρίστιππος, ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ὄργα. Τρυφῶν ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐμὲ τὸν τρυφολὸν· ἐμὸς γάρ ὁ αὐλὸς, ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ τῆς μυροθηκίδος, καὶ τῶν μύρων. Δί. μὴ φιλονικεῖτε· ὑποκρίσεται γὰρ καὶ οὗτος ὁ δίκην, ἵνα ἂν ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ τοῦ Διονυσίου· ἀφαπλόσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἴσως ἂν εἶναι. ὅτι ἂν μὲν ὁ Ἡδονὴ νικήσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἕξει ὁ Τρυφή. νικώσης δὲ αὖ τῆς Στοᾶς, καὶ οὗτος ἔσται τῆς Ἀριτῆς ἀκριβέστερος. ὅτι ἄλλοι

in tertia figura, eorum uidelicet quæ demonstrari non possunt IVST. *Vtra superauit?* MERC. *Voluptas calculis omnibus.* STOA. *Prouoco ad Iouem.* IVST. *Bona sanè fortuna, ut lubet. Tu uerò alios accerse.* MER. *De Aristippo contendentes Virtus atq; Mollicies, et Aristippus uerò etiam ipse adsto.* VIRTVS. *Priorem me dicere conuenit, Virtutem uidelicet. Meus enim est Aristippus, perinde atq; indicant sermones, & opera.* MOL. *Haudquaquam, sed me potius. Meus enim est homo ille, quemadmodum uidere licet ex coronis, & purpura, & unguentis.* IVST. *Ne ambitiosè adeò contendite. differetur enim & hæc causa eò usq; dum Iupiter de Dionysio sententiam ferat. Non enim dissimile quippiã hoc quoq; uidebitur esse. Quare tũ quidẽ, si Voluptas uicerit, etiã Aristippũ Mollicies habebit. Vincente autẽ cõtra Stoa, et hic erit Virtuti cõdẽnatus. Proinde*

alij

λοι πεφίεσθαι. τὸ δὲ ἆθλον μέ-
τοι μὴ λαμβανέτωσαν οὗτοι
τὸ δικαστικὸν· ἀδίκως γὰρ
ἂν δίκην μισθὸν λάβοιεν αὐτοῖς. Ερ.
μάτην οὖν ἀνιλλυθέτε ὦσοι
γέροντες αὖ ἄρδυ, ἵνα μα-
κρὰν τὴν ἀνάβασιν; Δί. ἐ-
κανὸν, εἰ ἓξ τυμπανίσκον λάβοιεν.
κἄπειτ, μὴ ἀγανακτῆτε, αὖ-
θις δικάσατε. Ερ. Δισσὴν
Σινωπέα παρεῖναι καιρὸς, ἢν
σὺ τοίνυν ὁ ἀργυραμοιβικὸς λέ-
γε. Δισ. καὶ μὲν δὴ γε μὴ παύ-
σεται ἐνοχλοῦσα, ὦ Δίκη, ἢν
ἔτι ἁρπασμὸν δικάσωσί μοι,
ἀλλὰ πολλῶν ἢ βαδίων τρω-
μάτων· ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα
πατάξω τῷ ξύλῳ. Δί. τί τοῦ-
το; ἀπώφλησεν ὁ ἀργυραμοι-
βικὴ, ὁ δὲ Δίωκτις, ἐπιμελὲς
τὸ βάκτρον, οὐ μέτρίῳ τε κα-
κῷ ὁ ἀδικεῖν ὑπὸ πλήθους. τὸν
Πύῤῥωνα κέκρικε. Ερ. ἀλ-
λ' ὁ μὲν γραφικὴ παρῆκται, ὦ
Δίκη, ὁ Πύῤῥων δὲ οὐδὲ τῶν
ἀρχῶν ἀπῆλθεν, καὶ νῦν
τοῦτο πράξει. Δί. διὰ τί, ὦ

aliꝙ adſumto. Iſtud autem
ne accipiant hi, iudiciale
præmiũ puta. Nã cauſa hæc
incognita & indiſcuſſa mã
ſit ipſis. MERC. Fruſtra-
ne igitur per longam adeò
atq; accliuem utram aſcende
rint uiri hi ſenes? IVST.
Abundè eſt ſi tertiam etiam
partem acceperint. Abite,
ne indignemini aliàs iterũ
iudicabitis. MERC. Dioge
nem Sinopenſem adeſſe tem
pus eſt. Ac tu itaq; Menſa-
ria dic. DIOG. At uerò niſi
deſinat moleſta eſſe, Iuſti-
cia, non amplius de fuga me
cum apud iudicem aget, ſed
de multis atque altis uulne-
ribus. Ego enim quampri-
mùm adeò fuſte hanc con-
tundã. IVST. Quid hoc rei
eſt? profugit Menſaria: ille
autem ſublato baculo in-
ſequitur. Haud mediocre
malum aliquod uidetur mi-
ſera illa acceptura eſſe. Pyr
rhonem prolama. MERC. At pictoria quidem iamdu-
dum adeſt, Iuſticia: ipſe autem Pyrrho principiò ne aſcẽ-
dit quidẽ huc. Ac uidetur hoc facere. IVST. Qua de cauſa

Mer-

Ἑρμῆ: Ερ. ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς ἔοικεν ποιήσειν ἀληθὲς ἄνεσι. Δί. τοιγαροῦν ὁρθῶς αὐτὸν κατεδικασάτησαν. τὸν λόγον γράφον ἤδη κέλευε τὸν Σύρον, ἵνα τοι πρῶτον ἁπλῶς ἐθισθῶσιν κατ' αὐτὸ ἃ γραφεῖ, κἠ ὀλίγον ἥπειγε· ἤδη κινρίδαι. πολὺ ἀλλ', ὦνερ ἕλλοξ, προτέρων ἕνεκα ἀγορὰ δ' ἡτορικῆς τὴν δίκην. βαβαῖ, ὅσοι σωπλιὰδασιν ὑπὲρ τὴν ἀπρόσοψιν; Ερ. ἀνέστω, ὦ Δίκη. τό, τι γὰρ μὴ τὸν λόγον ἔναι τὴν πρίσιν, ἀλλὰ καινὴν ηκὶ ξένην, χρὴς, ὥσπερ ἔφης, ἐπαγγελμάτων, κἠ τὸ ἐλπίζειν ἀνάσεσθαι ῥητορικῆς μὴ ηκὶ διαλόγυ, ἐν τῷ μάλιστα κατηγορεῖτων, ἀπολογουμένου δὲ πρὸς ἀμφοτέρους τοῦ Σύρα, τοῦτο πολλοὺς ἐπάγεται τῷ δικαστηρίῳ. πολὺ ἀλλὰ δὲ ἄρξει τοῖ, ὦ Ρητορικὴ, τῶν λόγων. Ρη. πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι ηκὶ πάσαις

Mercuri? MERC. Quia nullum putat iudicium aut forum uerum esse. IVST. Proinde contumaciæ ipsum condẽnent. At iam [i] scriptorẽ prosæ orationis Syrum illum accerse. Quanquã nuper adeò actiones contra ipsum hæ delatæ sint, & nihil necesse erat tantopere festinari, atque eas tam statim disceptari: ueruntamen quia ita usum est, priorem introduc Rhetorices causam. Papæ, quàm multi ad audiendũ cõuenere? MER. Meritò, Iustitia. Nam hoc ipsum quòd actio hæc mihi mẽ uetus aut obsoleta est, sed nouaac peregrina, heri, quemadmodũ ais, primùm intentata: deinde quòd & sperant audituros se esse Rhetoricã quidẽ atq; Dialogum per uices accusantes, utrisque autem Syrum respondentem, multitudinem tantam ad iudicium contraxit. Veruntamen incipe tandem Rhetorica causam dicere. RHETOR. Principiò quidem, uiri Athenienses, deos deasq; precor omnes, ut quanta

πάσαις, ἴσῳ σύνοιαν ἔχουσα διατελῶ τῇ τι πόλει, καὶ ὑμῖν, τοσαύτῳ πλέον ἔξω μοι παρ' ὑμῶν εἰς τοῦτο τὴν εὐνοιαν. ἅδ', ὅπως ὅτι μάλιστα δίκαιον, τοῦτο παρασκευάσασθαι θεοὺς ὑμῖν τὸν μὲν εὐτέλειαν σιωπᾶν κελεύσαι, ἐμὲ δὲ, ὡς προοίμιαι, καὶ βιβάζεσθαι, τῶν κατηγορίαν ἔασαι ποιήσασθαι. οὐχὶ ταυτὰ δὲ μοι παρίστατο γιγνώσκειν, ὅταν τι εἰς ἃ πίπτουσα ἀναβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. τοὺς μὲν γὰρ λόγους, ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς, οὕτω ὁρῶ πρὸς ὑμᾶς· τὰ δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προήκοντα ὄψιδι, ὥστε ἴσως μὲν χάριν τι πάσομαι πρὸς ἀντοῦ, σκέψασθαι λόγου· ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὲν μακρὰν προοιμιάζωμαι, τοῦ ὕδατος πάλαι ἐπὶ ῥύοντος, αἰδέσομαι δὲ κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῦτον νομίζω μειράκιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι

ut quanta ipse beneuolentia affectus sum erga hanc ciuitatem, ergaq; uos omnes, tantam à uobis ad præsens certamẽ hoc consequi possim. Deinde, quod est æquũ maximè, id uobis in mentẽ à Dijs immortalibus dari, ut aduersarium quidem silentium agere iubeatis: me uerò, quemadmodum constitui, mecumq; ipse deliberaui, accusationẽ peragere posse faciatis. Cæterum haudquaquã eadem in mentem uenit statuere, quoties ad ea quæ passis sum aspicio, & ad orationem ac uerba quæ audio. Nam uerba quidem quàm simillima meis, iste ad uos faciet: res autem eò usque processisse uidebitis, ut mihi iam necesse sit spectare ne quid peiùs etiam ab ipso mihi accidat. At enim ut ne longiore procœmio utar, aqua iamdudum frustra effluente, accusationem ipsam incipiam. Ego enim, uiri Iudices, hunc, cum admodũ adhuc adolescẽs esset, neq; nõ barbarè etiamnum

ἔτι τῶν φυλῶν, καὶ μετουσιῶν ἀλλάττων ἐνδυόμενος, εἰς τὸν Ασσύριον τρόπον, περὶ τὴν Ἰωνίαν ἐπέρχεσθαι, πλανώμενον ἔτι, καὶ ἔτι χρόνου τοῦ ἑαυτῷ, οὐκ ἀδήλως παραλαβόντα ἐπαίδευσε. μὴ ἐπιτηδείως ἐμοὶ ὑπάρχειν δοκοῦντα εἶναι, καὶ ἀτρεμεῖς ἐρᾶν δὲ ἐμοῦ (ἔτι γάρ τι καὶ τότε, καὶ ἐβράδυνεν, καὶ μόλις ἐθαύμαζον) ἀπολιπόντα τὰς ἄλλας, ὁπόσαι ἐμνήστευόν με πλούτου καὶ κάλλους, καὶ λαμπροῖς τοῖς προγονικοῖς, τῷ ἀχαρίστῳ τούτῳ ἐμαυτὸν ἐνεγγύησε πένητι καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, πρίν ἐ μητρὸς ἐπιβλέψαι καὶ μάθοι, πολλῶν καὶ διαφανῶν λόγων. ἅτε ἀγαγέσθαι αὐτὸν εἰς τὰς φυλέτας τὰς ἐμὰς, καὶ ἐγγράψαι, καὶ αὐτὸν ἀπόφηναι, ὅτι τὰς διαφορὰς ἐπὶ ἐγγύῃ ἀποπνίγεσθαι. δόξαν δὲ αὐτῷ πορίσασθαι, ὑπόθεσιν μέγα τῶν γάμων τῶν συμφορίαν, ἐδὲ τότε πορισάμενον, ἀλλὰ

etiamnum loqueretur, ac tantum non Candyn indutus, Assyriorum more incederet, circa Ioniam inuentũ, errabundum adhuc, et quid de se ipso statueret, nescientem, ad me receptum educauit & quia uidebatur mihi ingenio admodum prompto, & ad discendum apposito esse, meq; fixis in me oculis intueri (nam & uerebatur adhuc tum me, & colebat, ac solam in admiratione habebat) relictis cæteris quotquot nuptias ambibant meas, diuites atq; formosi, et quod ad maiores attinet, etiam illustres, ingrato huic me ipsam despondi, pauperi uidelicet, & obscuro, & adoleſcenti: dote haudquaquam exigua insuper allata, multis & admiratione dignis orationibus. Post hæc adducto eo ad contribules meos, nomẽ eius in tabulas tacitè retuli, ac ciuẽ reddidi: utiq; qui à spe desponsationis meæ exciderant, exinde suffocarẽtur. Porrò cũ ipsi uisum esset terrarũ orbem circũuagari, felicitatẽq; cõiugij passim ostẽtare ine tũ quidẽ à tergo relictã

πανταχῇ ἐπομένη, αὖθις κἀκεῖ
διάτειν περιαγόμενος, καὶ ἑλκύ-
σειν αὐτὸν, καὶ ἀείδιμον ἐ-
ποίουν, διαπανσομένη τὴν περι-
φέρουσα. καὶ τὰ μὲν ὧδε δὴ
Ἑλλάδι καὶ δὴ Ἰωνίᾳ μέ-
τρια, ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἀπιόν
δυμῆσαι ἐβουλήσατο αὐτῷ τὸν
Ἰόνιον σωβλίπλουσα, καὶ τὰ
τελευταῖα, μέχρι ἐς Κελτικὴν
συναπέρασα, ἐπορᾶδευ ἐ-
ποίουν. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ
πάντα μοι ἐπέβλεπε, καὶ συ-
νῆν μοι, μυδμίαν νύκτα ἀπό-
πειτ' γιγνόμενον παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ δ' ἱκανῶς ἐπιστίσα-
το, καὶ τὰ πρὸς τὴν δόξαν
δ' ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς
ἀφρῦς ἐπάρας, καὶ μεγαλαφρο-
νήσας, ἐμὲ μὲν ἠμέλησε, μᾶλ-
λον δ' τίνων ἕκασον αὐτὸν δὲ
τὸν γεγράφθαι ἐκεῖνον, τ' ἀπὸ τ'
σχήματος, τ' διάλογον, φιλο-
σοφίας υἱὸν εἶναι λεγόμενον,
ὑπερφρονήσας μάλα ἐρωτι-

sum, sed quoquouersum sese
quens, sursum atq; deorsum
circunducebar, clarũq; ip-
sum ac celebrem faciebam,
ornando pariter & com-
ponendo. Atque ea quidem
quæ in Græcia & in Ionia
acciderunt, mediocria sunt:
postquam autem & in Ita-
liam proficisci statuit, unà
cum eo Ionium mare traie-
ci: & postremò usq; in Gal
liam unà progressa, diteſce-
re ipsum feci. Ac in longum
quidem usque per omnia mi
hi obtemperabat, & con-
uersabatur mihi, ne unam
quidem noctem extra lectũ
à nobis diuertens. At ubi iã
abundè uiaticum sibi com-
parasse uisus est, & quan-
tum ad famam & existima
tionẽ attinet, rectè sibi om-
nia habere credidit: adduc-
tis supercilijs, & elatum
præ se animum ferens, me
quidem neglexit, imò uerò prorsus missam fecit: ipsum
uerò barbatum illum, ex habitu conspicuum, Dialogum
uidelicet, quem philosophiæ filium esse perhibent, suprà
quàm decet amando, atq; admodum amatoriè prosequen-
do, na-

κῶς, πρισβύτερον αὐτῆ ὄντα, ἧττον σώφρονι, ἢ ὑπ αἰσχύνης, τὴν μὲν ἐλευθερίαν, καὶ τὸ αὐτοῦ τῶν ἐν ἐμοὶ λόγων σωλῆνα μὴν, εἰς μικρὰ δὲ καὶ λεπτὰ διαπλάσας ἑαυτὸν, καὶ αὖθις ἐκ λίγα ὄ, τι βούλεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βραχεῖς τινας λόγους αὐαπλέων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀθρόον μὲν ἔπαυσε, ὃ μέγιστον πολὺ ὑπ αὐ ἀποσιάσας αὐτῷ, μεθίεται ἢ παρὰ τ ἀκτὸν τῶν, καὶ τὸ ἐπισῶσαι τὴν χεῖρα ἐντὸς τ ὄρων, καὶ μικρὰ ἐπιπονῆσαι τῇ λιφαλῇ, καὶ ἐπιστιμάξαι τοῖς λεγομένοις. τοιούτων ὑράδιον ὁ γεγονὼς, ἐμοῦ καταφρονήσας· φασὶ δ αὐτὸν μηδὲ πρὸς τ ἱρώμενον τ τὸν ἀρίνλον ἄγειν, ἀλλὰ ἐς ἐκ νου, οἶμαι, ὑβρίζειν. πῶς οὖν ὑπ ἀχάριστος οὗτος, καὶ ἔνοχος τοῖς περὶ ἀσεβείας νόμοις; ὃς

do, natu quàm ipse est, grauiorem: cum eo nunc consuetudinem habet. Neq; pudet ipsum libertatem quidē hanc orationis meæ, qua uelut laxatis habenis soluta ac libera fertur, concidere, in paruas autē & perbreuia cōmata tractandas quæstiones seipsum includere. Ac pro eo quod licitum ipsi fuerat, quodcunq; libuisset, plena ac sonora uoce eloqui, breuesquasdam sententiolas inter se implicare, & quasi per syllabas numerare. Vnde sanè conferta quidem laus aut multus applausus haudquaquam obuenerit ipsi, irrisio uerò auditorum nonnulla, & attollere manum, intra fines tamen, & longè annuere capite, et ingemiscere dictis. Talia nimirum sunt quibus generosus iste amatus me contempsit. Aiunt autem ipsum ne cum isto quidem amasio suo pacem agere, sed & erga illum contumeliosè, opinor, se gerere. Quomodo igitur nō ingratus, atq; obnoxius ijs quæ de malatractatione sancitæ sunt legibus censendus fuerit,

ἂς τὴν μὲν νόμῳ γαμετὴν, παρ' ἧς τοσαῦτα ἀπλήρι, καὶ ἀπ' ἣν ἐνδοξός ὄζιμ, οὕτως ἀτίμως ἀπέλιπε, τὴν λαιτῶν ὠρίχθη πραγμάτων, καὶ ταῦτα νῦν, ὁπότε μόλις ἐμὲ θαυμάζουσι, καὶ ζηγράφονται ἅπαντες προσάτην ἑαυτῶν. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀντέχω, τοσούτων μυριάδων ἐνισταμένων, καὶ κόπτομαι αὐτοῖς τὴν θύραν, καὶ τεύνομαι ἐπιβωμυλοῦσι μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὅτι ἀνοίγομαι, ὅτι ἀνακλίμ βόλομαι· ὁρῶ γὰρ αὐτὸς ἐλεῖν πλέον δὲ βοᾶς ποιήσουσας. ὅτ' δὲ ἐλεῖ ὅτως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἱρώμενον βλέπει, τί, ὦ βιοί, χρὴ ποιεῖν παρ' αὐτῷ λέγειδαι προσλοιπόν; ὁρᾷ τὸ τρίβων ἐλεῖν ὁρᾷ πλέον ἔχοντα. ἔρπα, ὦ ἀνδρῶν δικασταί. ὑμᾶς ἦ, ἢν ἐς τὸν ἐμὸν τρόπον τῶν λόγων ἀπολογεῖδαι βίλῃ, τοῦτο μὴ ἐπιτρέπετε. ἄγνωμον γὰρ, ἐπ' ἐμὲ τὸν ἐμὸν μάχαιρον ἀκοντᾶν. δικαία ἦ τ' αὐτῷ ἱρώμενον, τ' διάλογον, ὅτ' ἀπολο

qui legitimè quidem nupta, à qua tanta accepit, & per quam nobilis et clarus adeò est, ita ignominiosè reliquit, ac nouas atque alienas res appetiuit, idq; nunc, quando solam me cuncti mirantur, & ueluti præsidem suum, scripto testantur? At ego quidem repugno tot procis ambientibus me: & pulsantibus ianuam illis, ac nomine inclamantibus me uoce elata ac magna, neq; aperire uolo, neq; etiam exaudire. Video enim illos nihil amplius clamore isto hinc auferre. Iste uerò etiam ne sic quidem ad me reuertitur, sed ad amasium illum suum respicit: & quid tãdem boni, ô dij, ab eo accepturum sesperans, quem præter pallium habere uidet amplius nihil? Dixi, uiri iudices. Vos autem si meo iste orationi atq; uerborum modo respõdere uoluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed iuxta amatum à se Dialogum illum respondeat, si potest.

γράδω, ὧν δώωται. Εφ. τᾶτο μὲν ἀπίθανον· ἐγὼ οἶδά τι, ὦ Ρητορικέ, μόνον αὐτὸν ἀπολογᾶδαι κατὰ σχῆμα τ̃ διαλέγε, ἀλλὰ ῥᾴσιν καὶ αὐτὸν ἀπάτω. Συ. ἐπεὶ κ̓ τ̃το, ἃ αὖ ἀρδρὶ, ἀντίδικ& ἐγανάκτ̃σεν, ἃ μαπρῷ χρήσομαι τῷ λόγῳ, κ̓ αὐτὸ τ̃ὸ δώσαδαι λέγων πρὸ ἐκείνε λαβὼν πολλὰ μὲν ἐν ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς, τὰ δὲ ψιφάλαια ἃ αὐτὰ ἐκλυσάμεν& τ̃ λαγχανόντων, ὑμῖν ἀπολέψω σκοπῶν περὶ ἀπάντων. πάντα γὰρ, ἁπόσα διηγήσατο περὶ ἐμᾶ, ἀληθῆ ὄντα διηγήσαλο, κ̓ γὰρ ἐπαίδδοτ, καὶ φωνασκήμενο, κ̓ ὡς τὸν Ελληνας ἐνέγραψε, κ̓ κατά γε τ̃ τε χάριν ἂν ἐδελήλυθα τῷ γάμῳ. δι' ἃς ἃ αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτῶν, ὃν τετονὶ τὸν Διάλογον ἐραπόμλω, ἀπόσατε ὦ ἄνδρες δικασαὶ, καί μι μεδλίν τ̃ χρυσίμ ἵνα ψοῦδαδαι ἐπολέβοιτι.

testẽ. MBR. At hoc quidem non persuadebis, Rhetorica. Neq; enim fieri potest ut hic solus iuxta formam & morem dialogi respondeat, sed perpetua oratione ipse quoq; dicat. SY. Posteaquam, uiri Iudices, hoc quoq; malè habet aduersariam, si longiore paulo oratione utar, ipso quoq; eo quod dicere possum, ab illa accepto, multa quidem uerba apud uos haudquaquam faciã: capita uero ipsa dissoluendo, eorum de quibus ille me accusauit, uobis uniuersum negocium exinde inspiciendum ac perpendendum relinquã: omnia enim quæcunq; modò de me narrauit, ita ut sunt, ac uere narrauit. Nã & educauit me, & mecum unà quocunque abijt profecta est, & Græcorũ ciuitati adscripsit: eoq; certè nomine etiam gratiã lubẽs egerim nuptijs istius. Cæterùm ob quas causs̃as relicta ea ad Dialogũ hũc diuerti, de eo quæso, uiri Iudices, ut me paulisper audiatis. Ac me cõmodi alicuius gratia nihil quic

βοιτι. ἐγὼ γὰρ, ἐρῶν τούτων ἐκ
ἔτι σωφρονοῦσαν, ἀλλ' ἐμμελῶς
σαν ὅμως τῇ κοσμίᾳ σχήματος,
οἷόν ποθ' ἱσχηματισμένῳ
αὐτὴν ὁ Παιανιεὺς ἐκεῖνος ἀ-
γάγοιτο, κοσμιμένῳ ἦ, καὶ τὰς
θρίχας συνθεῖσαν εἰς τὸ ὕπερ
κεφαλῆς, καὶ φυκίῳ ἐντριβομέ-
νῳ, καὶ τὰ ὀφθαλμὼ ὑπογρα
φομένῳ, ὑπωπτεύουν σύθυς,
καὶ ψιμυθίοις τε, ὅπως τὴν
ὀφθαλμὸν φέροι. καὶ γὰρ δὴ ἄλλα
ἐῶν, ἐκάστῳ ἦ τῶν νυκτῶν,
ὃ δὴ σφοδρὸς ἐμοῦ ἐπιπί-
πλατο μισθούντων ἑταιρῶν, ὧν
μαθόντων ἐπ' αὐτῷ, καὶ κο-
πτόντων τὴν θύραν, ἐνίων δὲ
καὶ ἀποβιάζεσθαι σὺν ὀδυρμῷ κόσ-
μῳ τολμώντων· αὐτὴ δὲ ἐγέ-
λα, καὶ ἤδετο τοῖς ἁρπαλέοις.
καὶ τὰ πολλὰ ἦ παρεκινδύ
νευε πρὸς θύρας, ὑπολύντων ἀκόν-
των τραχείᾳ τῇ φωνῇ ὠδάς τι
νας ἐρωτικὰς, ἢ καὶ παρακού-
σασα ἔλεγε θυρίδας, ἐμοὶ οἰομένη
λαθεῖν, ὑπέλγαινε, καὶ ἐμειδία
τω πρὸς αὐτῶν. ὅπερ ἐγὼ μὲν

quam falsi dicere existime-
tis. Ego enim cum uiderem
hãc haudquaquam amplius
temperantem esse, neq; etiã
in eo modesto habitu pa-
manere, quo olim ornatam
ipsam Pæanienſis ille duxe-
rat, comptam autem, & ca
pillos meretricio more col-
locantem, præterea fuco il-
litam, & genas ceruſſa quo
que pingentem: ſuſpicari ſta
tim cœpi, ac tacitè obſerua
re quorſum uerteret oculũ.
Ac cætera quidem miſſa fa
cio: ſingulis autem noctibus
angiportus quidem noſter
replebatur amatoribus te
mulentis, & laſciuè erga il
lam petulanter ſe; multa agẽ
tibus, ac fores pulſantibus,
quibuſdam uerò etiam ui in
trò ſeſe citra omnem mode-
ſtiam ferre audẽtibus. Hæc
autem ridebat, & ijs quæ
agebantur, delectabatur, ac
plerunq; uel de tecto proſpi
ciebat, canentes illos aſpera uoce cantilenas quaſdã amato-
rias auſcultãs: uel etiã apertis clàm foribꝰ dum me latère iſta
putat, laſciuè ſe gerebat, et ſtuprabatur ab illis. Quod cũ ego

ferre

φίγων, γράψασθαι μὲν αὐτὸν μειρακίας ἐν ἰδιωτικῷ λόγῳ, ἐν γε τούτῳ δὲ οἰκοῦντι τῷ Διαλόγῳ προσιόντι, ἠξίουν με παρακληθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, ταῦτά ἐστιν, ἃ ἐγὼ τῷ Ρητορικῷ μὲν γάρ ἠδίκημαι. καίτοι εἰ περὶ μικροῦ αὐτῷ τοιούτου ἐπέπραπτο, μακρὰς ἂν ἐχέ μοι, ἀνδρὶ ἤδη τεταρακοντούτει ἐτῶν σχεδὸν γιγνόντι θορύβων μὲν ἐκ πάντων, καὶ δίκης ἀπαλλάττεσθαι, καὶ τὸν ἄνδρα τὸν δικαστὴν ἀπραγμόνως ἔᾳν, καὶ τυράννων μακρὰ γρᾶσθαι ἐπάνω ἀκροατῇ, εἰς δὲ τὸν Ακαδημίαν, ἢ εἰς τὸ Λύκειον ἰόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ Διαλόγῳ συμπεριπατεῖν, ὀρθὰ συνδιαλεγόμενον. πολλὰ ἔχων ἐπεῖν, ἅπερ ἀκούσομαι ὑμεῖς ὑπὲρ οὐδενὸς ἂν ἧττον ἀγωνιοῦντες. Δι. τίς ἀρατεῖ; Ερ. πάσαις ὁ Σύρος, πλὴν μιᾶς. Δι. ἦ γὰρ τοῖς ἄλλοις ἄνευ, ἵλεω ἴσως

ferre non possem, accusare quidem ipsam adulterij non placebat: ad Dialogum autem hunc in uicino habitantem accedens, rogabam ut is me recipere uellet. Atque hæc illa sunt, Iudices, quibus ego tanta iniuria Rhetoricam affeci. Quanquam etiam si nihil tale ab ipsa cõmissum esset: tamen, puto, deceret me, uirũ iam propè quadraginta annos natum, à tumultibus quidem istis et causis agendis desistere, ac uiros iudices pati quiescere, cùm Tyrannorum accusationibus, tum optimatium laudibus euitatis: in Academiam autem uel Lycéum ingressum, cũ optimo hoc, Dialogo uidelicet, unà deambulare, paulatim ac sensim cũ eo disputãdo. Multa adhuc habens, Iudices, quæ dicere poteram, in præsentia quiescam. Vos autem sententiam iurijurando iusto consentaneam proferte. IVST. Vter uincit? MER. Omnibus calculis Syrus, excepto uno. IV. Apparet rhetorem fuisse aliquem, qui contrarium

τίαν δικάσοις. δ Διάλογος ὑμῖν
τ αὐτῶν λέγει· ὑμεῖς δὲ πρι-
μάνατε, διπλασίονα ἀποισό-
μενοι τὸν μισθὸν ἑκατέ-
ρους τοῦς δίκαις. Δια. ἐγὼ
δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, μακρὸς
μὲν ἀποτείνειν τοὺς λόγους ἐν
αὐτοῖς ὑμῖν πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ
διὰ βραχέων, ὥσπερ ἔνωθεν ἔ-
μοιγε δέ, ὡς νόμος ἐν τοῖς δι-
καστηρίοις, ὅτω πειθόμενος διὰ
παντὸς, καὶ ἀτυχῶν τῶν τοιού-
των ὧν, διά μοι δοτε ἐπὶ τὸν πρὸς
ὑμᾶς τὸ πρωτεῖμιον. ἃ ἐγὼ δέδιν
μαι, μὴ πρυβεβλῆσθαι πρὸς τὸ
πᾶν, τοιαῦτά ἐστιν, ὅτε μοι συμβὰν
τίνος ἔντος, καὶ βιῶν ἄκρι, καὶ
φύσεως, καὶ τῶν ἄλλων πε-
ριόδῳ σκοπούμενον, ὑψηλὸν,
ἄνω που τῶν νεφῶν ἀφορᾶν
τοιοῦτον, οἷόν ἐμίγας ἐν ἀρα-
νῷ Ζεὺς, πλοῦν ἅρμα ἐλαύ-
νων φέρων, διὰ κενεπάσας αὐ-
τὸς, ὄφρα διὰ τοῦ ἀψίδα πεδί
μενον, μὴ ἀναβαίνοντα ὑπερά
νω τὸ ἀραιὸν, καὶ τὰ πέρα

trarium tulit. Hem Dialo-
ge, sub ijsdem Iudicibus dic
tu quoq;. Vos autem sedē-
tes manete, duplicem acce-
pturi mercedem, pro utraq;
uidelicet lite. DIA. Ego
uerò, uiri Iudices, longiorē
quidem proferre orationem
apud uos haudquaquam sta
tueram, sed breuibus uerbis,
ut consueui, rem expediret
ueruntamen uti lex est in
iudicijs, ita peragam accu-
sationem: quanquam impe-
ritus plane, atq; istarum re-
rum indoctus sim. Atq; hoc
ad uos exordium peractum
mihi sit. Quæ uerò per iniu-
riam & contumeliosè ab
hoc passus sum, ea ita se ha-
bent. Nam me, cum grauis
antea ac uenerandus essem,
ac de dijs pleraque, & na-
tura, & uniuersi huius am-
bitu considerarem, sublimis
supra nubes alicubi per ae-
rem incedens, ubi magnus
ille per cœlum Iupiter alatum currum agens ferturr
abstractum inde ipse, cum iam in summa conuexitate
volarem, atque ultra cœlum ascenderem, & alis confra-

ctis,

σωτρίψας, ἰσομοίρτον τοῖς πολλοῖς ἐποίησε· καὶ τὸ μὲν τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονοῦν πρόσωπον ἀφεῖλε μοι, καὶ μικρὸν μὲν ἄλλο, καὶ σατυρικὸν ἐπέθηκέ μοι, καὶ μικροῦ δεῖν γελοῖον· ἔπειτά μοι εἰς τὸ αὐτὸ φέρων, συνεπλήρωσέ μοι τὸ σκώμμα, καὶ τὸν ἴαμβον καὶ λωποδύτην, καὶ τὴν Εὐπολιν καὶ τὴν Ἀριστοφάνους, λεγόντε ἄνδρας ἐπαφρίζοντας τὰ σεμνὰ, καὶ χλοάζοντα λαλιᾶς ἔχοντα. τὸ λαυκᾶνον δ', καὶ Μένιππόν τινα, τῶν πάλαι λωπῶν μάλα ὑλακτικὸν, ὡς δοκεῖ, καὶ παρ' ἐμοῦ ἀνορύξας, καὶ τοῦτον ἐπεσάγαγέ μοι, φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς λύσσα, καὶ τὸ λῆμμα λαβραῖον, ὅσον καὶ γελῶν ἅμα ἐδάκνει. πῶς οὖν ὁ δεινὸς ὑβρισμαι, μικτὸν ὡδί τι οἰκεῖον σχῆμα καὶ διαπεφυγμένον, ἀλλὰ λωποδύτην καὶ γελωτοποιῶν, καὶ ἀποβιοῦς ἀλλοπότης ὑποκρι-

Etis, æqualem & eiusdem conditionis cum multitudine promiscua fecit. Ac tragicam quidem illam atque modestam personam abstulit mihi: comicam uerò aliã, atq; satyricam quandam imposuit, ac tantum non ridiculam. Deinde in eundem locum ad me adducta, conclusit mecum Conuiciũ, lãbum, Cynicam petulantiã: præterea k Bupolin & Aristophanẽ, uehemẽtes uidelicet uiros ad exagitandũ gratia illa, et ad irridendum ea quæ præclara ac pulchra sunt. Postremò autem & Menippo quodam ex antiquis illis canibus admodum latratu facili ac prompto, ut uidetur, deinde mordaci atque aspero quoque effosso, hunc quoq; ad me introduxit, terribilem reuera canem, & morsu latenter inuadentem, eo nimirũ quòd etiam ridendo pariter mordeat. Proinde quomodo non graui contumelia affectus uidear, qui neq; familiari ac proprio habitu amplius cõspicior, & comœdias agendo, ac risus ciendo, argumentaq; aliena tractando, quasi quendã histrionem

ἀμέλγω δ' αὐτῶ; τὸ γὰρ πάντων ἀτοπώτατον, ἱμάσιόν τινα παράδοξον μίμημαι, καὶ ὅτι μισός ἀμί, ὅτι οὐδὲ τῶν μετρίων βίβυκα, ἀλλὰ ἱππόκου τινὸς δίκην, σιμὸς εἰμὶ τὸ ἐπίπαν, καὶ ξένον φάσμα τοῖς ἀνθρώποις δοκῶ. Ερ. τί οὖν ὑμῖν δρᾶσι ταῦτα ἐρᾶς, ὦ Σύρε; Σύ. ἀπρεπὲς δοκοῦντος, ὦ ἄνδρες ἀκροαταί, τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν. πάντα γοῦν μᾶλλον ἂν ἤλπισα ἢ διάλογον, ὃν τοιοῦτον τινὰ ἐρᾶν περὶ ἐμοῦ, ὃν παραλαβὼν ἐκ τοῦ συνδρομὴν ἐπὶ τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα, καὶ ὑπὸ τῶν συνιόντων ἐρωτήσεων ἐπὶ σοβαρὸν καὶ τραχὺν ἀνδρὶ, μὴ τούτῳ αὐλίσει μὲν ἦ, ἄγαν δοκοῦντα, ἐπὶ παντὶ δὲ ὀλίγῳ, ὀλίγοις πλήθεσι διαχαριζόμενον, πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βάσεων ἐς τὸν ἀνθρώπινον ἐλθεῖν τοῦτον τρόπον, μετὰ δὲ τὸν αὐχμὸν ἐπολιὸν, ἀποπλύσας, καὶ μαλακὸν διατανύσας, ὀλίγοις τοῖς ἱδρῶσι παρυπνοῦσαν. ἐπὶ πᾶσι illi me gero? Nam quod omnium absurdissimum est, temperatura quadam aliena ac noua mixtus sum, & neque pedestris amplius sum, neq; in sublimibus incedo: sed plane Centauri modo compositum quiddam ac peregrinum spectrum auditoribus appareo. MER. Quid igitur ad hæc dices Syre? SYR. In expectatum equidem, uiri iudices, certamen hoc apud uos sustineo. Quid uis enim citius putaram Dialogum, quàm hæc de me dicturum esse. Quem ego susceptum tetricum adhuc plerisque apparentem, & præcontinuis interrogationibus præfractum ac durum, eoq; nomine uenerabundum quidem aliquid præ se ferentem, haudquaquam tamen omnino suauem, aut etiam multitudini acceptum, prius quidem ipsum per terram incedere ad humanum hunc morem assuefeci: postea autem squalore isto multo abstersо, & ridere ipso coacto, suauiorem ac gratiorem aspicientibus exhibui. Supra omnia

δὲ, τῶν λοιμῶν δίκαν αὐτῷ παρεῖσθαι, καὶ διατὰ τοῦτο, πολλὴν εἰς μυκανώμενος τῶν σύνοικον παρὰ τῶν ἀκουόντων· οἱ τίνες τὰς ἀκάνθας ἅς ἐν αὐτῷ τῷ ἀληθεῖ, ὥσπερ τὸν ἐχῖνον, λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγὼ εἶδ' ὅπερ μάλιστα λυπεῖ αὐτὸν, ὅτι μὴ τὰ ἰσχνὰ ἐκεῖνα καὶ λεπτὰ λαβόμενος πρὸς αὐτὸν συμπερολογοῦμαι, εἰ ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, καὶ πόσας λοῦλας ὁ θεὸς, ὁπότε τὸν κόσμον ἐργάσατο, ἢ ἀμιγῆς, καὶ διὰ τὰ αὐτὰ ἐκχέουσι ἰδέας ἐνίκιχρᾷ εἰς τὸν κρατῆρα, ἐν ᾧ πάντα ἐκεράννυτο, καὶ ἡ ῥητορικὴ πολιτικῆς μοῖρ' ἔδωλον, κολακείας τὸ τέταρτον. χαίρει γὰρ, ἐν οἷσ' ἐστὶ, τὰ τοιαῦτα λεπτολογῶν, λαβάπτερ οἱ τῶν ψώρων ἡδέως ἐνυόμενοι. καὶ τὸ φρόντισμα ἡδὺ αὐτῷ δοκεῖ, καὶ μέγα φρονεῖ, ἂν λέγῃ, ὡς ὁ παῖς ὁ ἀνδρὸς ὅτι σωτηρίαν, ἃ πρὸ τῶν ἐπιλοιπῶν ὀξυλογικῶτατα δύνα-

omnia autem Comœdiã cũ ipso coniunxi, ac per hoc multam illi beneuolentiam apud auditores conciliaui: qui antea spinas in eo ista metuentes, perinde ut Echinum, in manus accipere ipsum fugiebant. Cæterùm no ui ego quod maximè ipsum malè habet, nempe quòd nõ tenuia illa atque exilia sedendo cum eo argutari soleo, fit'ne anima immortalis uidelicet, & quot heminas Deus quando mundum fabricauit, sincerè & eodem modo sese habentis substantiæ in craterem illũ, in quo uniuersa miscendo tempera bat, infuderit: & num Rhetorica politicæ particulæ imago, adulatoriæ pars quarta sit. Delectatur enim nescio quo pacto huiusmodi argutias disputando, perinde ut illi qui ex psora libenter fricantur. Ac cogitatio ista & cura, dulcis ipsi uidetur: ac magnificè se effert si dicatur quòd non cuiusuis hominis sit ea intelligere, quæ ipse de ideis subtiliter et acutè speculatur. Huiusmodi uidelicet

λῃ κἀὶ παρ' ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, κἀὶ τὰ πλοῖα ἐκείνα ζητεῖ, κἀὶ ἀναβλέπει, τὰ πρὸ τῶν ποδῶν οὐχ ὁρῶν, ἐπεὶ τῶν γε ἄλλων ἕνεκα ἐκ ἂν, οἶμαι, μέμψαιτό μοι, ὡς βαιμάτιον τοῦτο τὸ Ελληνικὸν περιεσπάσατο αὐτοῦ, βαρβαρικὸν μεταλλάξας, κἀὶ πάντα, βάρβαρος ἐγὼ αὐτὸς εἶναι δοκῶν. ἠδίκουν γὰρ ἄν, τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν παρανομῶν, κἀὶ πλὴν πάτριον ἐθέντα λωποδυτῶν. ἀπολελόγημαι, ὡς δικαίαν ἐμοὶ ὑμεῖς δικὴν δώσετε τῇ πάλαι πλὴν ψῆφον ἐνέγκασι. ΕΡ. βαβαὶ, δίκαια ἅπαντα λέγει· ὁ γὰρ αὐτὸς ἐκεῖνος κἀὶ νῦν ὁ πάλαι, καὶ δὶ νῦν ὑμῶν ὁμόψυφός ἐσμεν, ἀμείνων, τοῦτο ἴσθι ὅτι, κἀὶ πᾶσι πλὴν τετρωμένην ἔτι φέρει, κἀὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμᾶς μὲν ἤδη ἀγαθῇ τύχῃ, εὖ οἶδα δὶ τὰς λοιπὰς διακόσομεν.

licet à me quoque poscit, et alas illas quærit, ac sursum aspicit: illa interim quæ ante pedes sunt, non uidet. Nã cæterorũ certè causa haud quaquam, puto, accusauerit me, quòd ueste hac Græca detracta, barbaricam ipsi induerim, & hoc, cum barbarus ipse uidear esse. Iniuriam enim feciſſem, ſi legibus præteritis in ipſum talia commiſiſſem, ac patrio ueſtitu graſſatorum more ſpoliaſſem. Reſpondi Iudices, quantum poßibile mihi fuit. Vos autem ſimilẽ priori ſententiam quæſo ferte. MER. Papæ omnibus decem uincis. Nã ipſe ille prior ne nunc quidem eadem cum cæteris ſentit. Nimirũ conſuetudo hæc illius eſt, atque cum perforatũ calculum ferre ſolet, nec facilè deſierit optimis quibuſque inuidere. Sed uos quidem nunc abite bona cum fortuna: in craſtinum autem & de reliquis cognoſcemus.

GILE

GILBERTI COGNATI

Annotationes.

a Homero cæco.) Therſites in Mortuorum dialogis Homerum uocauit cæcum: id quod negat Lucianus lib. 2. Veræ hiſtoriarum. Sunt contrà, qui ſcribunt, eum adeò pauperem fuiſſe, ut luminibus ægritudine amiſsis, non eſſet illi unde ſumptus puero à quo duceretur, impenderet. Herodotus cũ Plutarcho id nominis à cæcitate ſortitum fuiſſe ſcribunt. ὄμηρος enim cæcum appellant Cumani. b Ante ſomnum ad omnes uolãtem.) Qualis Deus ſit Somnus & Somniũ uide 2. Iliad. ubi uolatilis fingitur, quod Vergil. in Aeneid. ſæpe imitatus. Et lib. 6. ubi Aeneas apud inferos complecti uoluit patrem Anchiſen, de ſomnio ſic meminit:

Par leuibus uentis, uolucríq; ſimillima ſomno. Item lib. 5. cũ narrat quomodo Palinurus deceptus à ſomno, è prora in mare deciderit, ſomnusq; receſſerit:

Ipſe uolans tenues ſe ſuſtulit ales in auras. De ratione ſomniorum uide Luciani Somnium ſiue Gallum. Homerus in Odyſſ. 19. fingit duas eſſe portas ſomniorum, per quas exeuntia offerũt ſe hominibus. Alteram eburneam, cuius ſomnia uana & ἄσημα ſunt: alteram uerò corneam cuius ſomnia uera eſſe dicuntur. Id Vergilius lib. 6. Aeneid. imitatus eſt. Vide de eo primum librum Macrobij in Scipionis ſomnium, cap. 3. ubi ex Porphyrio de poetis Somnij diſputat. Extant quorundam cõmentarij cùm Græci, tum Latini de Somnijs. c Tu uerò filia.) Phurnutus, Iouem Iuſticiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd ſit princeps & imperator uniuerſorum, quodq; quæcunq; reges facerent, ut iuſta & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophiſta apud Arrianum in quarto Hiſto. antiquos ait Ioui aſsiſtentem iuſticiam feciſſe. quam interpretationem Arrianus non ſatis probat. d Aſsidens iuxta deas.) Apocration ſcribit, Athenienſes uocare Erinnyes, σεμνὰς θεὰς, quaſi dicas deas caſtas & incorruptas. Pauſ. in Corinth. ait, Semnas à Sicyonijs, Eumedici ab Atticis. In Attica tamen etiam: Iuxta Deorum, inquit, templum, quas σεμνὰς uocant. Sophocles de his multa, præcipuè in fabula Oedipi Epicolono. Has uocat Heſiodus in Theogonia, Erinnyes. Semnis deis oues prægnantes immolabant, & melicratum. Phile-

mon poeta Comicus diuersas Eumenidas & Semnas fecit in fabulis. e Filius ille Sophronisci.) Socratem Sophronisci lapicidæ fabri & Phænaretæ obstetricis filium, Apollinis oraculo sapientissimum iudicatum, reum postularunt Anytus & Melitus, quòd corrumperet iuuentem, deoscontemneret, nouas superstitiones introduceret, Athenienses ueneno sustulerunt. Melitum damnatum capitis, Anytum & cæteros accusatores in exilium actos, ex Laertio, Platone & Themistio, in sermone εἰς τὸν αὐτοῦ πατέρα, scimus. Socrati æream statuam, quæ in Pompeo poneretur, à Lysippo factam, esse decretam, ciuitatem lustratam, palæstras & gymnasia, uelut in publico ciuitatis luctu, clausa, &c. Occidistis, occidistis sapientissimam & innocentissimam lusciniam Musarum. Vide ea quæ annotauimus in Parasito, ex Æschine, & Fugitiuis & Ioue confutato.

f Ne gallo quidem Aesculapio.) Cum dracone etiá gallũ attributum legimus propter uigilantiam, de quo ipsi res sacra fiebat. quin & Socrates apud Platonem moriturus, sumpto ueneno, cum puer illi detexisset, quòd illi iam frigerent præcordia: Debemus, inquit, ô Crito, hoc summis uiribus egerat, ut Socrates uitæ suæ consuleret. adeò inerat illi uiro natiua quædã uis urbanitatis, ut moriens etiá iocaretur. Nã hanc ferũt illi fuisse supremã uocẽ. g Pelasgicũ.) Locus in arce Athenẽsũ fuit hoc nomine, cuius & Aristophanes meminit. h Quo Echo.) Iactat hic Pan amorem suum, cùm erga alias Nymphas, tum præcipuè erga Echo: & conuenit hoc. cum enim in scopulis & syluis degat, non habet cui loquatur, cui accinat, aut ἀντιφωνεῖν præter solam Echo. Nemo enim alius audit, aut illi respondere potest. Ouid lib 3 Metamorph. de Echo:

Inde latè syluis nullóq; in monte uidetur,
Omnibus auditur, sonus est qui uiuit in illa.

i Scriptorem pro se.) Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ ciuitate natum. Syria autem maioris Asiæ regio est, iuxta Iudeam, quæ hodie Syria uocatur, de qua Strabo lib. 16. Plinius lib. 5. cap. 12. & 22. Pomp. Mela lib. 1 cap. 11. Volater. lib. 11. cap. 1 qui uaria & diuersa nomina recitat, & tandem doctissimè suo ordine describit. k Eupolin.) Eupolis Atheniensis priscæ comediæ scriptor, claruit Apollodoro principe Athenis, Olympiade 86. & fuit uitiorum hominum acerbissimus impugnator. habuit canem Molossum genere, qui in Ephi

alter

altem ſeruum, qui Eupolidis fabulas ſurripuerat, acerrimo impetu mordicusq; comprehenſum interfecit.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. RHETORVM PRÆceptor:

Bilibaldo Birckeimero interprete.

ARGVMENTVM.

Inſectatur hoc ſcripto Lucianus corruptam ſuorum temporum eloquentiam, & affectatum dicendi genus eorum qui ſe maximè ſacundos eſſe, atque egregiè perorare exiſtimant, cum uerba quædam ex ultima uetuſtate repetita, & uix ipſi Euandri matri intellecta, orationi paſſim admiſcent, aut uerius infarciunt: quales fuerunt noſtra ætate non pauci cùm apud Germanos alicubi, tum præcipuè apud Italos, quibus maximè ea cura fuit ita loqui, ut à nemine intelligerentur. In quorum gratiam & ſuperioribus annis dialogus ille qui Volſcorũ & Oſcorum titulo ferebatur, editus apparet. Cæterùm ipſa oratio didaſcalica eſt. Duas enim uias ad eloquentiam conſequendam adoleſcenti, à quo (ut fingitur) ad id impulſus fuerat, præſcribit: priorem quidem aſperam ac duram, & uix longo tempore peragendam, cæterùm ueram ac rectam, quã non modò ad eloquentiam, uerùm ad omnem uirtutem paranda ingredi opus eſt ei qui uolet uel mediocrem laudem aſſe qui. Alteram autem planam & expeditam, ſed quæ ad improbitatem & petulantiam, non uirtutem, perducat: quam ipſe ironica quadam epitrope commendat, ac adoleſcenti obeundam proponit, ſcilicet ad temporum ſuorum morem alludẽs: quibus ut quiſq; indoctiſsimus & impudentiſsimus erat, ita pro præcipuo ac ſummo habebatur. Vtrique autem uiæ doctorem quendam addit: alterum uidelicet, ea quæ recta ſunt, & ad ipſam rem pertinent, monentem: alterum autem, quę ad arrogantiam, improbitatem & temeritatẽ ſpectant, ueriusq; rabulam ac ſycophantam aliquem quàm oratorem efficiunt, docentem: qui primò quidem, quę de ſe ipſo afferre conueniat diſcipulum, præcipit: deinde quibus maximè ſtudere publicè, primùm in affectãdis uerbis, & cõponẽda oratione, deinde inter agẽdũ, & in foro, & in frequẽtia hominũ: poſt hęc priuatim quoq;, & domi inter ſuos idẽ debeat, docet. Quę omnia eiuſmodi ſunt, ut mores ac uitia illorũ tẽporũ planè referãt, quẽadmodum

dum cùm ex alijs plerisque, tum ex Quintiliano multis in locis idem animaduertere licet, qui ipse quoque huiusmodi affectatores & arrogantes non semel perstringit. Exemplum autē talis oratoris qualem hic describit, suprà in Lexiphane expressū habes, & hodie in multis corā & ob oculos uidere licet.

Ρωτᾷς ὦ μειράκιον, ὅπως ἀνὴρ ῥήτωρ γένοιτο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ πάνδημον ὄνομα σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δόξῃς. ἀθύρματα γὰρ εἶναί σοι φῂς, ἃ μὴ τοιοῦτόν τινα τὸν δυνάμενον πρὸς βάλλοιτο ἐν τοῖς λόγοις, ὡς ἄμαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ θαυμάζεσθαι πρὸς ἁπάντων, καὶ ἀποβλέπεσθαι, πρᾶγμα σπάνιόν τε ἄγαν καὶ τοῖς Ἕλλησι λανθάνοντα· καὶ δὴ τὰς ὁδοὺς ταύτας ἀγούσας οἶδας, ἃς τινὰς ποτέ φασιν, ἐθέλεις ἐπιμαθεῖν. ἀλλὰ σὺ δέος φόβου, ὦ παῖ, καὶ μάλιστα, ὁπότε νέος τις αὖ πρὸς ὑμᾶς, ὀρεγόμενός τῶν ἀρίστων, ἥκῃ, ἐλλὰς ἴδῃ σὺ ταῦτα ἐπιπόρισαι τὸ, ἱερόν τι χρῆμα, τὴν συμβουλὴν οὖσαν, ἐκβάκχευσον τὸ

ωρ νῦν σὺ, τοῦτο αὐτοῖς προσ-
συλλύσ. ὅς τι ἄκουε τόγε ἐμ-
ὶμοὶ, καὶ πάνυ θαῤῥῶν, ὡς μά-
λιστα δεινὸς αὐτὸς ἴσῃ γυναῖ-
τι τὰ λέγοντα, καὶ ἐρμηνεῦ-
σαι αὐτὰ, ὧν τὸ μετὰ τοῦτο ἐ-
δηλόσῃς αὐτὸς ἡμῖν ἐμμελέσ, οἷς
ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ
φιλοπόνως αὐτὰ μελετᾷν, καὶ
προθύμως αὐτοῖς τῶν ἀλλ-
ων, ἵν' ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ τέρμα,
τὸ μὲν οὖν δράμα οὐ σμι-
κρὸν, οὐδὲ ὀλίγοις τῆς σωσδῆς
δεόμενον, ἀλλὰ ὑφ' ὅτῳ καὶ
πονῆσαι πολλὰ, καὶ ἀγρυ-
πνῆσαι, καὶ παῦ ὁτιοῦν ὑπο-
μεῖναι ἄξιον. σμικρὸν γοῦν,
ὑπόσοι τίνες μηδὲν ὄντες, ἵνα
λέξοι καὶ πλούσιοι, καὶ νὴ
Δί' εὐγενέσατοι ἐλέξαν ἀπὸ
τῶν λόγων, ὅμως δὲ μὴ δέ-
διδι, μηδὲ πρὸς τὸ μέγεθ
τῶν ὑπομενομένων ἀποδυσπε-
τόσῃς, μυρίους τινὰς τοὺς πά-
νυ πρόπαππον οἰκίας. οὐ
γάρ σι ῥᾳδίαν τινα, δὲ ἱδρ-
διον, καὶ ἱδρῶτ μικρὸν ὑ-
μᾶς

modum tu iam accedens, hoc expostulet. Igitur ex me audi, & admodum confide, quòd in perquàm eloquentem euadas uirum, ita ut ea quæ deceant, & cognoscere & explicare possis, si tute interim memor esse illorum quæ à nobis audieris, assiduoq; labore exercere, & alacriter uiam capessere uolueris. Ita enim adoptatum peruenies terminũ. Cæterùm huius rei adeptio minimè est exigua, neq; mediocri indiget studio, sed pro qua multos labores multasq; uigilias subire, ac quic quid euenerit, sustinere decet. Considera igitur quotnam hucusque, cum nullius essent momenti, ob sermonem clari & opulenti, ac per Iouem nobilissimi quoque apparuêre. Atqui ne timeas, neq; ob speratorum magnitudinẽ desperes, infinitos quosdam labores

subeundos existimans. Siquidem minimè per asperam quandam aut arduam sudoris ue plenam nos per-

μᾶς γε ἄξομεν, ὡς μίσους αὐ-
τῆς αὐτοπρίξαι παμόντα, ἐ-
πεὶ ἁλὴν αὖ διαφέρομεν τῶν
ἄλλων, ὅσοι τὴν συνήθη ἐκά-
νην ἀγόντες, μακρὰν καὶ ἀ-
νάντη, καὶ παματικὰν, καὶ
ὡς τὸ πολὺ ἀπιγνωσμένην·
ἀλλὰ τόγε παρ' ἡμῶν βέλτι-
στον δὲ συμβουλεύσ, τοῦτό ὄζιν,
ὅτι ἡδίστην τε ἅμα καὶ ὀπτι-
μωτάτην, καὶ ἱππάλατον καὶ
κατάντη, σὺν πολλῇ τῇ θυμη
δίᾳ καὶ τρυφῇ, διὰ λειμώνων
δενδρῶν, καὶ σκιᾶς ἀκριβῆς
σχολῇ, καὶ βάδην αὐτὴν, αὖτ
ἀρωτὶ ζεφύρου τῇ ἄκρᾳ, καὶ
ἀγροίσεις ἱ παμὸν. καὶ νὴ
Δί' ὀλυχύσ, κατακάμψαν δ'
ἔπειτα, ἐπόσει τὴν ἑτέραν
ἐτράποντο, ἀπὸ τᾶ ὑψηλοῦ ἰσ
θμοκωπῶν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ δὲ
αὐδάδη, ἔτι κατὰ λυσβάτων
καὶ ἀλιδυρῶν τῶν πρυμνῶν
μόλις αὐδρώποντας, ἀπεκυ-
λισμένους ὧδε κυφαλὼ χίοι-
τη, καὶ πολλὰ τραύματα λαμ
βάνοντας πρὸ ῥαχίαις τᾶς
πίτρας. σὺ δὲ πρὸ πολ-
λοῦ αὖτ' ἐστεφανωμένος, δι-
λαμένιο

ducemus, ut ex ipsa me-
dia lassus regredi cogaris,
quandoquidem nil ab a-
liis differimus, qui per con-
suetam illam deducunt, lon
gam, inuiam, laboriosam,
& utplurimùm desperatã
sed consilij nostri præ cipu-
um hoc est, ut per iucundis-
simam pariter ac compen-
diosissimam facilemq; &
accliuem uiam, cum multa
animi uoluptate delicijsq;
inter florida prata umbrasq;
que amœnas deambulans,
ocio ac gressu placido abs-
que sudore in summo con-
sistas uertice, illicq; citra la-
borem uenari, & per Io-
uem discumbens quoq; con
uiuari possis, ac illos qui per
aliam incedunt uiam, in a-
scensus cliuo ab edito despi-
cias: quin per confragosa
& lubrica præcipitia
uix surrepentes, ac nonnun
quam in-capita deuolutos,
multaq; uulnera cautiũ aspe
ritate accipientes. Tu uerò
pridem antea in summo co-
ronatus,

λαμπύσται ὃν, ἅπαντα ἐν βραχεῖ, ὅσα ὄφελ ἀγαθὰ, παρὰ τῆς ῥητορικῆς, μανευ- χὶ καθεύδων λαβών. ὁ μὲν δὴ ταῦτ' ἰσχύσει ἅτε μεγάλη, ἀλλὰ πρὸς φιλίς Διὸς μὴ ἄπει τύχῃς, ἃ ἐρεῖά τι ἅμα καὶ ἡ- διστά σοι ταῦτα ἰδιήλεξεμ φαμεθ'. ἐγὼ Ησίοδός μὲν, ὀλίγα φύλλα ἐκ τῆ Ελικῶνος λαβών, κἀτίνα μάλα ποιμε- τὴν ἐν ποιμενίῳ κατέχοντα, κἠ θεῶν ἐκεῖθεν καὶ ἀνδρῶν γέγο, πάν- τοχος ἐκ Μουσῶν γνόμενος· ῥάστα δι, ὁ ποιῶν ἐνθάδε τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐ- πὶν, ἐν βραχεῖ κατασπάσαι ἀ- δύνατον, ἅ τις ἐκμάθοι πόλυ ταχίστω ἐδέν, δεῖ ἔγωγε κἠ μεγαλοποδᾶ σοι βούλομαι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπί- νοιαν, ἣ ἀπιστίαν ἀτελῆ γε- νομένου, καὶ τῷ ἀκούσαντι ἀνύνυτον. ἦρχε μὲν γὰρ ὕδε Αλέξανδρος πορεῶν, μετὰ τὸν ἐν Αρβήλοις μάχω, Δα- ρεῖον καθυρηκὼς· ἔδει ὃ πα- ναχόσε δὴ ἀρχῆς διαβῆν τὰς ἑξῆς.

ronatus, felicissimus eris, breui uniuersa quotquot in Rhetorica sunt bona, tan- tum non dormiendo acci- piens. Atqui promissio hæc admodum magna est, ue- rum per hospitalem loucm ne diffid.as, si facilè pariter et iucundissimè tibi hæc o- stendi posse asserimus. Ete- nim si Hesiodus cum pauca ex Helicone folia sumpsis- set, confestim poeta egre- gius ex pastore euasit, atq; Musarum numine afflatus, deorum & heroum genus decantauit: cur rhetorem, qui multo infra poetices est magniloquentiam, in breui creare impossibile erit, si quis compendiosissimâ di- dicerit uiam? quemadmodũ & ego tibi enarrare uolo Sidonij cuiusdã mercatoris consilium, quod ob incredu litatẽ imperfectũ remansit, ac audiẽti inutile. Impera- bat iã Alexãder Persis, postquã Dariũ in Arbelis pu-

gna deuicerat, ac oportebat undiq; per imperium nuncios

γραμματοφόρους, τὰ ἐπιτάγματα τῶ Αλιξάνδρου κομίζοντας. ἐν Περσαῖς δὲ πολλὴ ἡ Αἰγυπτος ἐγίγνετο ἡ ὁδὸς· ἐπορεύοντο γὰρ ἐπὶ τὰ ὄρη, ἔπειτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας εἰς τὴν Αραβίαν ἐλθεῖν, ἔπειτα ὁρμῶντας πολλὰ ἐλάσαντας, ἀφικνεῖσθαι ποτὲ μόλις δι' Αἰγυπτον, ἔτεσι μικροῦ δεῖν εἴκοσι ὁδὸν διανύσαντα. ἤχθετο οὖν Αλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ, διότι Αἰγυπτίους τι φαρμακεῖα ἀκούων, οὐκ ἄχθεσθαι ἐποίμενεν τοῖς σατράπαις τὰ μηνυόμενα οἱ περὶ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος· ἐγώ σοι, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, ὑπισχνοῦμαι μάξειν ὀλίγῳ σὺ πολλῶν ἐν Περσαῖς ὁδὸν εἰς Αἴγυπτον. ἃ γάρ τις ὑποβάλλει τὰ ὄρη ταῦτα, ὑποβάλλει δ' ἂν τριταῖος, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ οὗτός ἐστι. καὶ ἔχει ἔτω· πολλῶν ὄντων Αλέξανδρος ἐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ γόητα εἶναι τὸν ἔμπορον ᾤετο. οὕτω τὸ παράλογον δὴ ὑποσχέσιος ἄπιστον ἐοίκει τοῖς πολλοῖς.

emittere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat uerò ex Persis longißima in Aegyptũ uia. siquidem montana circumire oportebat: hinc Arabiam per Babyloniam intrare, inde longis emensis desertis uix tandè in Aegyptum perueniebatur Stationis uiginti prolixis uiro expedito. Ferebat id ægrè Alexander, quoniã Aegyptios nonnihil tumultuari audiebat, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda uiderẽtur, Satrapis annunciare posset. Tum mercator Sidonius: Ego, rex, inquit, uiam haud longam ex Persis in Aegyptum me tibi ostensurum polliceor. etenim si quis mõtana hæc superabit (transgredietur autem triduo) cõfestim in Aegypto erit. Et sic se res habebat: uerùm Alexander nõ credidit, sed deceptorem esse mercatorẽ existimabat. Ita quampluribus promißiones admirandæ incredibiles uidentur.

Sed

ἀλλὰ μὴ σύγε πάθῃς τὸ αὐτό· ἴσως γὰρ πειρώμενός σε, ὡς ἐοίκασι καλύσει ῥήτορα δοκεῖν μιᾶς, ἐμοὶ φίλος ἡμέρας, σκῆπτρα ταδίνται τὸ ὄρος ἐν Περσῶν ὄρη Αἰγυπτίου. ἐθέλω δή σοι πρῶτον, ὥσπερ ὁ Κίβις ἐκεῖνος, εἰκόνα γραψάμενος τῷ λόγῳ, ἐπιδεῖξαι τίνα ἐγὼ λέγω. λύει γάρ ἴσως, αἱ πρὸς τῶν ῥητορικῶν ἄγγελόν σε ἐξαγαγεῖν ἐκ μυτρίνης μοι λοκέας, καὶ λύτα ἐμὲ μὲν ἐφ' ὑψηλοῦ καθίδῃ, πάνυ καλὴ καὶ σύμμορφος, τὸ τῆς Ἀμαλθείας λέβρας ἔχουσα ἐν τῇ λαιᾷ, πανοπλίαις καρπῶν ὑπόβρυον· ἐν δεξιᾷ δέ μοι λόγος τὸν πλοῦτον παρισῶσα ῥᾳδίως, χρυσοῦν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπίφθονον· καὶ ἐ λόξα δὲ καὶ ἐ ἰσχὺς παρίσασαν, καὶ οἱ ἴσασιν πρὶ πᾶσαν αὐτίλιν, ὅδωσι μικρᾶς ἐοικότες, πολλοὶ ἀπαστασχόλῳ πορεπλινίδωσαν ἐκπιτόμενοι, εἰ πε τὸν Νεῖλον ἅδες γραφῇ μιμεῖμενόν του, αὐ τ' μὲ ἡμέρον ἔτι προ-

Sed ne id tibi accidat, caue: etenim experientia cognoſces quòd nil prohibebit te Rhetorem cenſeri unius nec totius quidem diei, montem ex Perſis in Aegyptum tranſgreſſum. Proinde Rhetorices primò imaginem ſermone deſcribere, & quemadmodum b Cebes ille, utranq; uiam tibi oſtendere uolo. Etenim duæ ſunt quæ ad Rhetoricã perducunt, quam haud mediocriter mihi amare uideris. Illa itaq; in eminenti reſidet ſolio, admodũ formoſa, ac aſpectu eleganti: in dextra quoq; c Amalthéæ retinet cornu fructibus omnifariis refertum. Ex altera aũt parte adſtãtes mihi diuitias aſpicere uidetur, penitùs aureas, ac perquã amabiles: iuxta quas gloria quoq; & uehemẽtia cõſiſtunt: ipſam uerò laudes permultæ, puſillis Amorib. ſimiles, ac unodiq; cõfertæ circumuolitãt,

inſtar Nili, ſi quandoque illum depictum uidiſti, Croco-

παιδάριά τινες ἢ ἱππαστάμενοι, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν ἑαυτῷ, μικρὰ δὲ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα, πέριξ αὐτὸν οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι τοιούτοις ἡδὺ πρὸς τὸν ῥητορικὸν οἱ ἐπαινοι. πρόσει δὴ καὶ ὁ ὁρασὺς, ἐπιθυμῶν ἁπλᾶ δὴ ὅτι τάχιστα γενέσθαι ὧν ἔρασαι, ὡς γαμήσεαι τὴν αὐτὸν αὐτοῦ, καὶ πάντα ἐκεῖνα ἔχοις, τὸν πλοῦτον, τὴν δόξαν, τοὺς ἐπαίνους· νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τῷ γήμαντι. ἔπειτα ἐπειδὰν πλησιάσῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν πρῶτον ἀπογιγνώσκεις τὸν ἀνάβασιν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοῖόν σοι ἔναι δοκεῖ, εἴα ὁ Λόρυβος ἐφύη τοῖς Μακεδόσιν, ἀπόξυρον αὐτὸν ἀπανταχόθεν λείοσιν, ἀτιχῶς οὐδὲ ἐρινεοὺς ἐπορθοῦσαι ῥᾳδίαν, Διονύσου τινὸς, ἢ Ἡρακλέους, ἐὰ μέλλοι καθαιρεθήσεσθαι, ἀπομένων. ταῦτά σοι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα. ἔπειτ' ἐπὶ γόνυ ἐρᾷς μόνου τινὸς ὁδοῦ, μᾶλλον ἢ ἧ μὴ ἀπρακτός ἔσῃ σχεῖν, ἢ ἀναπνεύσας ἢ ῥᾳχθῇς, πολὺ τὸ δίψος ἐμφάνεσθαι ἢ ἐρᾶν ἢ ἔρως γὰρ

dilo alicui, uel equo fluuiatili, quales multi sunt in eo, insidentē: paruulos aūt puellos, Peches illos Aegyptij uocant, circa ipsum lusitantes; tales et circa rhetoricā laudes. Tu uerò amator accedis, desideras scilicet quā celerrimè in summū cuadere, ut tibi ascendenti nubat, ac omnia ea possideas, diuitias, gloriā, laudes. lege etenim cūcta nubētis fiūt. Inde cum mōti appropinquas, sub initium de ascēsu desperabis, resq; tibi similis esse uidebitur, quemadmodū [d] Cornos Macedonibus apparet, undiq; aspicientib. prærupta, & uix auibus transuolatu facilis, Dionysio aliquo, aut Hercule, si complanari debeat, indigēs. et ita tibi sub initiū uidebitur. Inde paulo pōst duas quasdā uias cernes, uel potius altera semita est, angusta, spinosa & aspera, multū sitis ac sudoris præ se ferens, quam iam

ἤδη

ἥδε Ἡσίοδος, οὗ μάλα τὴν ὁδὸν ἐξελέξατο αὐτὸν, ὥστε ἀδεᾶ ἐμοὶ λόγου ἐτέρας δεῖ, πλατεῖα καὶ ἀσύρτη, καὶ σύνδρομος καὶ τοιαύτη, οἵαν μικρῷ πρόσθεν ἔφην, ἵνα μὴ καὶ τὰ αὐτὰ λέγων πολλάκις, ἐνίσχω σε ἤδη ἑτέρας ἕνεκα διωκόμενον. πλὴν τόγε τοσοῦτο προσθεῖναι μοι δοκῶ, ὅτι ἡ μὲν τραχεῖα καὶ ἀνάντης καὶ ἀνώδυνος, ἀ πολλὰ ἐχουσι τὰ ἐδεισιπόρων ἔχει, ἃ δὲ τινα πάνυ παλαιὰ καὶ ἐγωγε πάνυ ἀναγέλων ἄβλως καὶ ἀσύμβολον, τοσαῦτα καμὼν, ἀδεᾶ λόγου. ἡ ἑτέρα δέ, ἅτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγκύλον ἀδεᾶ ἔχουσα, πάρρωθεν μοι φαίνου, οἷά ἐστιν, ἐχ ἑλισσόμενος αὐτῇ. οὐ γὰρ ὑφορῶ νέος ἔτι ὢν τὸ βέλτιον, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐπαινῶν ἀναβόσαν ᾠμην, λέγοντα ἐκ τῶν πόνων φύεσθαι τὰ ἀγαθά· τὸ δ' ἐν ἔχον οὕτως, ἀπονητὶ γοῦν ὁρῶ τοὺς πολλοὺς μεμψίμοιρον ἀξιοῦντας δόμιλίας τῆς ἀρίστης, τῆς τῶν λόγων καὶ ἑλῶν, ἔτι δ' ἐμ ἐς τὸν

antea Hesiodus ἐ perquàm egregiè ostendit, ita ut nihil mei indigeas. Altera uerò lata est, florida, ac mananti-bus aquis irrigua, & peni-tùs talis, qualem paulo antè dixi, ne eadem sæpius repe-tens, te qui iam Rhetor esse posses, detineam. Tantũ hoc addendum uidetur, quòd a-spera illa & ardua, nõ mul-ta uiatorũ retinet uestigia: & si aliqua, ualde uetusta. per illam ego miser ascen-di, tantum labor ans, cum haud necesse esset. Altera ue-rò undiq; plana, ac nil con-fragosi habens, qualis nam sit, à longè tantũ mihi appa-ruit: non tamen per illam incessi. Haud enim cum ad-huc iuuenis essem, quid opti-mum foret cernebam, sed poetam illum uera loqui exi-stimabam, dicentem, Ex la-boribus ſ germinare bona. Illud uerò minimè sic se ha-bebat. multos enim uideo absque labore maiori dignitate euectos, felici sermonum & uiarum electione tantum. Cum uerò ad ingressum

ἀρχὴ ἀφικνεῖσθαι, οὐ οἶδα ἔτι ἀπορήσεις, καὶ ἄλλη ἀπορίᾳ ὑποτρέχων καὶ πραγματίαν· ὡς ἔμ ποιήσας ἄλλο, ῥᾷστα ἐπὶ τὸ ἀπρόσιτον ἀναβήσῃ, καὶ σὺ λαμπρυνόμενος, καὶ γαμήσεις, καὶ θαυμαστὸς πᾶσι δόξεις, ἐγώ σοι φράσω· ἱκανὸν γὰ, τὸ ἁγνὸν ἀθανατιθῆναι, καὶ ποιῆσαι, σοὶ δὲ ἄσπορα καὶ αὐθρότα φύσαι πάντα, καθάπερ ὦδε τῷ Κρόνου. σὺδὲ ἔμ πρίσεσί σοι καρτερός τις ἀνὴρ, ὑπόσκληρος, ἀναλούσας τὸ βάλσαμα, πολὺν τὸν ἱδρῶτα ἐπὶ τοῦ σώματος λεκυθεῖ, ἀρρῳωδὸς τὸ βάῤῥημα, ἰγρηγορὼς, τῆς τραχείας ἱκάνης ὁδοῦ ἡγεμὼν, λόγους τινὰς ὁ μάταιος λεξεῖν, πρὸς σὲ ἴσως φάσι οἱ παρακλοῦμενοι, ὑποδεικνὺς τὰ Δημοσθένους ἴχνη καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μὲν, καὶ ὑπὲρ τὸς νῦν, ἀμαυρὰ δὲ ἤδη, νὴ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου· καὶ φασὶν δὲ λάμψεσθαί σε ἐσιόντα, καὶ νόμῳ γαμέσειν τὴν ἐπτομμάτην, ἀ πα-

perueneris, rectè noui te hæsitaturum, quin iam dubitares ad quam nã sit uertendum. Quid igitur iam tibi faciũdum sit ut facilè ad summum ascendas, fortunatus euadas, & nubas, omni busq; admirabilis uideari, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse; tibi uerò citra ꝑ sementẽ & arationem, tanquam Saturni seculo, cuncta prouenient. Confestim igitur tibi se obuium feret uir quidam robustus, prædurus, gressu uirili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, uigilator, asperæ illius uiæ dux, nugas quasdam uanas prædicans, ut se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, et aliorum quorundam uestigia demonstrans, magna quidem, & super præsentia, uerùm iam obscura, & utplurimùm à tempore obliterata. Addet te beatũ fore, ac lege Rhetoricã tibi nupturam

τὰ τότων ἰδιάσουσας, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν πατῶν βαίνοντες· ἀλλ' ἢν μικρόν τι παραβάσης, ἢ ἐξω τῆς εὐθείας, ἢ ὀλίγα ἑτέρωσε μᾶλλον πλαγιάσῃς τῇ βάσει, ἁπανταχοῦ σε τῆς ἐμβολῆς ἰδιοῦ, καὶ ἀδιάσους ὧδε γάμου. ἃ τάσε λυπήσει ζωλοῦν ἐπαίνους τοὺς ἀρχαίους αὖθις, ἵνα μὴ παραλείγματα παρατιθῇς τῶν λόγων, ὃ ἐξὸν μιμεῖσθαι, εἰ τὰ τῆς παλαιᾶς ὀργασίας ὄχλον, Ηγησίου, καὶ τῶν ἀμφὶ Κράτητα καὶ Νεσιώτην, ἀπεβλεψιμένα τῇ γραφίδι καὶ σκληρὰ, καὶ ἀπεμβῶς ἀποτετμημένα τῶν γραμμῶν. πόνον δὲ, καὶ ἀγρυπνίαν καὶ ὑλατοποσίαν, καὶ τὸ ἀλιτηρὸς, αὐχμηρὰ ταῦτα, καὶ ἀπαράτητα φάσκ' ἀδιάστατον γὰρ εἶναι, αὖθις τότων διασοῦσαι τὸν ὁδόν. ὁ δὲ πάντων αὐτερέτατον, ὅτι σοι καὶ τὸν χρόνον πάμπολλον ὑπογράψει τῆς ὁδοιπορίας, ἵνα πολλὰ, ἀ κατὰ ἡμέραι, ἀ κατὰ τριακάδας, ἀλλὰ κατὰ Ολυμπιάδας ὅλας

nupturam, si per illa inceſſeris, ueluti eos qui ad bona pergunt. at si parumper transgrediaris, uel extra rectum tramitem, aut inceſſu aliquorsum magis declines, te à uera uia & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priſcos illos uiros imitari iubebit, inutilia ſermonum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia uetuſtæ ſunt conſtructionis Hegeſij, & quæ circa Cratetem, Neſtotem quoq;, ſeuera, neruoſa et dura, diligenterq; à literis amputanda. Laborem autem, uigilias, & puræ aquæ uſum, ſqualorem quoq;, hæc cuncta neceſſaria & inuitabilia dicet. Etenim impoßibile eſſe abſque illis uiam perficere. Et quod omnium moleſtiſſimum, perlongum tempus ad perficiendum iter tibi præſcribet, annos multos, non per dies, neque triennnalia, ſed per integras numerans Olympiades, ita ut priuſquam

ἀριθμῶν, ὡς πρωκοπαμᾶν τὸν ἀνάγοντα, καὶ ἀπαγορεύσαντα, πολλὰ χαίρειν φράσαντα τῇ ἐλπιζομένῃ ἐκείνῃ εὐδαιμονίᾳ. πρὸς δὲ τούτοις ἀδὴ μισθὸς ὀλίγου ἀπαντᾶν τῶν τοιούτων πόνων, ἀλλὰ ἐπ' αὐτῷ ἡγήσασθαί σοι, ὦ μὴ μιγάλα πρότερον λάβοι. ὁ μὲν ταῦτα φήσει, ἀλαζὼν, καὶ ἀρχαῖος ὡς ἀληθῶς, καὶ Κρονικὸς ἀνθρωπος, νικᾶν ὡς μίμησιν παλαιὰς πρωτιδὰς, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὡς τι μέγα τῶν ἀγαθῶν, μαχαιρεωποιοῦ ἢ γν, καὶ ἄλλου Ἀρομάτα τινὸς γραμματιστοῦ ζηλοῦν ἀξιῶν· καὶ ταῦτα ἐν αἰθρίᾳ, μήτε φιλίππου ἐπιόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιστάτουντος, ἵνα τὰ ἐκείνων τότε ἐθέλοντα χρήσιμα, ἐν ἀδηλοις ὑποία νῦν μεταναγνώσεται, ἴσχνα καὶ ἀπράγμων, καὶ ὅτι τὸ εὐθὺ ἐφέροι. σὺ δὲ μήτε πίθηδιαι, μήδε προσίχῃ αὐτῷ, μή σε ἐν βραχυλίου παραλάβῃ, ἢ τὸ δοῦλον πρόχειρόν σοι τὸν πό

audiens laborem subierit, et defatigatus fuerit, felicitati illi speratæ longum ualere dicat. Insuper ob hæc mala haud paruam expetet mercedem: sed neq; dux esse incipiet nisi magna prius acceperit. Et hæc tibi dicet superbus, & uere antiquarius ac Saturnius homo, mortuos, uetustos ad imitationē proponens, sermonesq; pridem defossos eruere dignū ducens, ac si maximum esset bonum, gladiorum fabri, et alium Atrometi cuiusdam grammatistæ filium imitari: & hæc in pace, neq; Philippo ingruente, neq; Alexandro cogente, quo tempore illorum sermones utiles sunt uisi: ignorans quæ nā sint nunc innouata, celeritas, laboris exitatio, & uia ad Rhetoricam perquàm compendiosa. Tu uerò haud acquiescas, neque illi mentem adhibeas, ne te suscipiens alicubi præcipitet, uel demum priusquam tot labo

νεις παρασκευάσαι. ἀλλὰ ἐ
παίτως ὄρᾶε, ηδὲ τάχιστα
ἐλίας τῇ ῥητορικῇ σφᾶσαι,
ἀκμάζων ἔτι, ὡς ηδὲ σοφολέ
ξοις πρὸς αὐτὰς, ἰδὲ τῷ μὴν
λαοῦ τότῳ, ηδὲ πόρρω τῶ μι
κρὸς αὐλητῷ μακρὸς χόρ
ρειν, λέγε αὐαβάινειν αὐτὸν,
ηδὲ ἕλλους, ὁπόσους ἂν ἀνα
πατᾶν δύνηται, αὐάγειν πα
ταλιπὼν ἀδυνάτους, ηδὲ
πολλῷ ἱδρῶτι σωόντας. πρὸς
δὲ τῷ ὑτέρᾳ ἐλθὼν, δυρύ
σας πολλὰς ηδὲ ἄλλας, ὑφ τὰ
τοις δὲ ηδὲ ποσοσιφέν τινα,
ηδὲ πάγκαλον αὔλαι, διε
σκεμμένον μέσον τὸ βάθρομα,
ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα,
γυναικᾶον τὸ βλέμμα, μιλι
χρὸν τὸ φώνημα, μύρων ἀπε
πνέοντα, τῷ λαιτήλῳ ἄπερ
τῶν λιφαλῶ κνώμενον, ὀλί
γας μὲν ἔτι, σύλας δὲ ηδὲ νεα
νιδίνας τὰς βίχας σύειτί
ξοντα, παύαβρόν τινα Σαρ
δαναπάλον, ἢ Κινύρεν, ἢ αὖ
τὸ Ἀγάθωνα, τὸ ῥαψῳδιασὶπί
ραστρίπανον ποιητῶν. λέγω ὃ

res exhauriat, in senili perducat. Sed si omnino amore flagras, ac celerrimè Rhetoricae congredi desideras adhuc uigens, ita ut illi diligentem operam impendere possis, aspero huic homini, & ultra mediocritatem uirili, longè dicualere: ipse sum uerò ascendere, & alios quotquot decipere potest, secum ducere permitte, ut tandè anhelantes, et multo sudore perfusos destituat. Ad alteram uerò peruenies uiam, alios quoq; multos inuenies, inter quos perquàm sapientem quendam ac perpulchrum uirum, incessu h molli, ceruice infracta, uultu effœminato, uoce suaui, unguenta spirantem, ac summo digito caput scalpente, capillos quidem paucos adhuc, intortos tamẽ et hyacinthinos componentẽ, perquàm delicatum i Sardanapalum quendam, uel k Cinyram, aut l Agathonem ipsum, lepidum illum tragœdiæ poetam. Hæc ideo refero,

ὡς

ὡς ἀπὸ τούτων γνωρίζοις αὐ-
τὸν, μᾶλλον δὲ τῶν θεσπεσίων
χρεῶν, καὶ φίλων Ἀφροδίτης
καὶ Χαρίτων διαλάθοι. καί τοι
τί φημι; καὶ γὰρ σοί
προσελθὼν ἄφνω τι, τὸ Ὑμέτ-
τιον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα, καὶ
τὴν συνήθη φωνὴν ἀφεὶς, μά-
θοις ἂν ὡς ἐγγὺς τῶν καθ' ἡμᾶς
εἰς ὄχθον, οἱ κόρυς καπνὸν ἐ-
δίμησεν, ἀλλά τι ξένον φάσμα,
βρότου δὲ ἀμβροσίᾳ τρεφόμε-
νον. τοῦτο τοί νυν προσελθὼν,
καὶ παραλὰς σεαυτὸν, αὐτί-
κα μάλα ῥήτορα ἴσῃ, καὶ σφὶ
βλεπτός, καὶ ὡς ὀνομάσει αὐ-
τὸς, βασιλεὺς ἐν τοῖς λόγοις
ἀποφυτεῖ καταστήσῃ, τὰ τέ-
θριππα ἐλαύνων ἢ λόγου. δεῖ
δέ σε παραλαβὼν
τὰ πρῶτα μὲν ἐκεῖνα, μᾶλ-
λον δὲ αὐτὸς ἐνάτα πρὸς
σὺ γελοῖον γὰρ, ὑπὲρ τοιούτου
ῥήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τοὺς λό
γους, φῶλον ὑποκριτὴν ὄντως
τῶν τοιούτων καὶ τηλικούτων,
μὴ καὶ σωτηρίῳ τι πίσσῃ
τὸν ἄρτον, ὃν ὑποκρίνομαι.
φεῦ δὲ τοιγαροῦν πρὸς σὲ,

referto, ut ab ijs eum cognoſcas ſignis, ac res tam diuina, Veneriſq; & Gratijs amica minimè te lateat. Sed cur hæc dico? etenim ſi ad cæcutientem te accedens, ſolum quid proloquutus fuerit, Hymettium os illud aperiens, & conſuetam uocem tantum emittens, quampriмum intelliges eum non ex nobis quempiam, qui terræ fructu paſcimur, eſſe, ſed ſpectrum peregrinum, rore uel ambroſia enutritum. Ad hunc itaq; ſi acceſſeris, teq; ipſum tradideris, confeſtim Rhetor eris egregius ac conſpicuus, & ut ipſe uocat, rex in ſermonibus citra laborem conſtituêris, orationis moderans quadrigas. etenim ſuſcipiens te, prima illa docebit: ſed potius ipſe te alloquatur. Siquidem riдiculum, pro tanto rhetore me uerba facere, malum forſitan taliũ tantorũq; mi mũ, ne alicubi cadẽs, heroa

quẽ repræſentare conor, atterã. Te igitur cõpellabit, comã

interim

ᾧ δι' ὧν ἀσωπασάμην, ἐσ
τιν ἔτι λοιπὸν δι' ὁμῆς,
ηδὺ ὑπομελετήσαι τὸ γλαφυ
ρὸν ἀνθος ηδὲ ἀναλῦν, οἷον
ἔωθεν Αὐτοδαΐδαι τὴν κωμι
κὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέρᾳν
τινὰ μιμησάμενον τῷ προ-
σιεῖ τὴ φθόγματος. ἀγροι-
κον γὰ τὸ ἀρρυθμον, ηδὲ ὁ
πρὸς ἀβρὰ ηδὲ ὁρασμίαν ῥήτο
ρα. φήσει δ' ἴσ πάνυ μι-
τριάζων ὑπὲρ ἡμῶν σι,
ὦ ἄριστε, ὁ Πύθιος ἐπιμψέι πρός
μι, ἑωυτόμ τὸν ἄριστον προ-
σεικώς; ὥσπερ ὅτι Χαιρι-
φῶν ἤρετο αὐτὸν, ἱδιλεξεν αὐ-
τῷ, ὅστις ἐῶ ὁ σοφώτατος ἐν
τοῖς τότε. ἀ δι μὲ τῦτο, ἀλλὰ
κατὰ πλῆ αὐτὸς ἥκεις, ἀ-
πόνω ἀναύτων ὑπὸ ἐκπε-
πλεγμένων τὰ ἐμέτερα, τὴ
ὑμνεμένων, καί τι θαυμάτων
ηδὲ ὑποκεκαλλωπισμένων, οὐτίνα
μᾶλα ἴσον πρὸς εἶδε τινα δια
μένον αὖθις ἥκεις. προσδο
κήσεις ἢ μαλλ' ἐσόπτον ἐψεσθαι
εἶσον τῷδι τῷδι παραλαβᾶν,
ἀλλ' ἴδ τις ἢ Τιτυὸς ἢ Ωτος ἢ
Εφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πά-

interim quæ adhuc reſidua eſt, demulcens, ſubridensq; iucundum illud & tenerũ, quemadmodum aſſueuit, comican Thaidem, uel Malthacen, aut Glyceram in emittenda uoce imitatus. Siquidem ruſticana eſt uirilitas, & minimè ad mollitiẽ et blanditias rhetoris apta. Dicet igitur de ſeipſo perquàm modeſtè loquẽs: Nũ, ô præclare, te Pythius ipſe ad me miſit, rhetorum optimum dijudicans, quemadmodum Chærephonti olim perquirenti oſtendit quiſnam ex tum uiuentibus ſapientiſſimus eſſet? At ſi non ideo, ſed propter gloriam aduenis, quoniam audieris noſtra omnia eſſe perquàm ornatiſſima, decantata, ſtupenda & mirè expolita: cõfeſtim intelliges ad quàm diuinum acceſſeris uirum: expectabis autem nihil tale uiſurum, ſicuti hòc uel illud accipere: uerùm ſi quis Tityum, aut Otum, ſeu Ephialtes, longè ſuper illos tibi

res

νυ φαυῆτε σοι τὸ πρᾶγμα ὑποβρυχίοις καὶ τραχίστοις ἐπὶ τὸ γε ἄλλως τοσοῦτον ὑποβρυχιοῦντα ὑφῆσαι, ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τοὺς αὐλοὺς, ἢ οἱ τίτλαγες τοὺς μιτίσαντας, καὶ οἱ χοροὶ τοὺς ἐναυλόντας. ἐπεὶ δὲ καὶ ῥήτωρ αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι, καὶ τοῦτο οὐκ ἀπὸ παρ' ἄλλου ῥᾷον μάθοις, ἵνα μόνον ὦ λοιπόν μέλημα, εἰς ἃ ἂν ἄνω, καὶ ζῆλον ποιοῦ σαυτὸν, καὶ τοὺς νόμους, εἰς ἃ ἂν σοι τάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι παρακολούθει· μᾶλλον δὲ ἤδη προχώρει, μηδὲν ἐνιδὼν, μηδὲ πλουθεὶς, ἀ μὴ προειπὼν ἔδειξα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ἐπόσα ἢ ἄλλη παιδεύσασα τοῖς ἀνοήτοις καὶ ματαίοις, μετὰ πολλῆ καμάτου ἐδοποιῆ. ἔδιν γὰρ αὐτῶν ἀνόνητα, ἀλλ' ἀθίκτοις τοῖς ποσὶν, ἢ παροιμία φησὶν, ἐμβαίνει, ἀ μέλλον ἔχων διὰ τέλους, οὐδ' ἂν τὸ κοινότατον, μηδὲ γράφειν τὰ γράμματα ἄλλης· ἄλλο γάρ τι πρὸς πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέγω δὲ πρῶτον μὲν, ὁπόσον χρὴ αὐτὸν σε ἐπιδοῦναι ἐς

res uidebitur immensa & admiranda: me etenim tantum alios uocalitate excellere inuenies, quantum tuba fistula, cicadæ apes, chorique eos qui remißè cantare aßueuerunt. Postquam uero & ipse rhetor euadere cupis, idq; haud facilè ab alio addiscere potes, solum ô gloriolæ studium ea quæ do co sequere, ac omnia imitare: leges quoq; quibus te uti iubeo, mihi diligenter obserua. quin potius nil cunctatus iam accede: neq; admireris si ante rhetoricã primũ ea non didiceris, quæ alia præexercitatio multo labore stultis & uanis inculcat hominibus (nullius enim eorum indigebis) sed illotis pedibus (inquit paræmia) irrue: nil minus ideo habiturus, neque si tritißimum illud literas scribere ignoraueris. Etenim ultra hæc omnia aliud quid rhetor est. Primum igitur referam quódnam te domi digressum

ρονται ἡμᾶς ὁδοὺς πρὸς τὴν πορείαν, καὶ ὅπως ἐπισιτίσασθαι, ὡς ἂν τάχιστα διανύσαι δυνησόμενοι· ἵνα τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς προϊόντι ἐπιδεικνύω κατὰ τὴν ὁδὸν, ἃ μὴ πρόσθεν ἔφθην, πρὶν ἥλιον δῦναι, φράσαι σοι ὑπὲρ τῶν παόντων, ἀναφανῶ, οἷός & αὐτὸς ἐμοὶ, ἀναμφιλόγως τὰ πρῶτα, καὶ μέσα, καὶ τελευταῖα τῶν λεγομένων ἐπιχειρούντων ἔχων. πλὴν τοίνυν τὸ μέγιστόν μοι, τὴν ἀμαθίαν, ἅτε ὁρᾶς & αὐτὸς τοῦτο, καὶ ἄλλως δὲ τόλμαν καὶ ἀναισχυντίαν, ἀλλὰ δὲ, ὑπὲρ μὲν ἀναιδείαν ἢ μετριότητα, ἢ ῥᾳδιούργημα εἶναι ἀπόλιτον· ἀχρᾶν καὶ, καὶ ὀκφαυτίαν τῷ πράγματι· ἀλλὰ μὴν καὶ βοᾷ ὅτι μεγίστῳ, καὶ μάλ& αὐλὸς σκωπτόν, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμὸν, ταῦτα δὲ ἀναγκαῖα πάνυ, καὶ μόνα ὀρθῶς ἔστι ἐπαινεῖν, ἢ ἰδοὺς δὲ ἔχει δύναμιν ὅτου καὶ λόγου τῆς Ταραντίνης ὀργασίας, ὡς δοκοῦσι φαίνεσθαι τὸ σῶμα. καὶ ὁ λεπτὸς Ἀττικὸς, καὶ γυναικεῖα,

sum uiaticũ ad peragendũ iter afferre oporteat, qualiterq; commeatũ instruere, ut illud perquã celerrimè perficere possis. Inde ego ipse quædam procedenti per uiam ostendens, nonnulla uerò admonẽs, ante solis occasum rhetorem te supra omnes, qualis ipse sum, efficiã, indubitanter prima, media & nouissima eorum qui declamare conantur, possidens. Igitur quod maximũ est, ignorantiam afferet dein temeritatem, audaciã præterea, et impudentiam uerecundiam aũt, mansuetudinem, mediocritatem et erubescentiam domi relinque. inutilia enim sunt, & negocio perquàm contraria. Præterea clamorẽ ualdissimũ, ac cantũ turpẽ, incessũ quoq; qualis meus est. Siqdẽ hæc ualde sunt necessaria, et sola quodãmodo suffi ciũt. Vestitus aũt sit cõspicuus et cãdidus, opus Tarẽtini opere, ut corpus trãspareat. Crepida uerò attica et muliebriter effi-

τὸ πολυσχιδὲς. ὁ μὲν ἐς Σικυωνίαν, φίλοις τοῖς λευκοῖς ἐστεφανωμένος. ἡδὺς ἀπόλουθος ἀκολουθεῖ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ συντελεῖν, τὰ δ' ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἴὼν προϊὼν, ὄψει, καὶ ἄκουε. τὰ γάρ σοι τοὺς νόμους διέξιμι, οἷς χρώμενός σοι ἡ ῥητορικὴ γνησία, καὶ πρόσοιτος ἔσται, ἀλλ' ἀπόξενα φθόγγου, καὶ σποράκιον, καθάπερ ἀτέλεστόν τινα, καὶ παράσημον τῶν ἀπορρήτων, ἀλλὰ σχήματος μὲν τὸ πρῶτον ἐπιμελήσεται χρὴ μάλιστα, καὶ σύμμορφον δὲ αὐλαβοῦς. ἐπὶ τοῖς πρωτικαίοις πᾶν, ὃ δὲ πλέον γε τῶν ὑποσιμ, Ατοτικὰ ὀνόματα ἐκλέξας πολλὰ, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐκμελετήσας, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας δὲ γλώττης ἔχε τὰ ἄττα καὶ λαῖα, καὶ μῶν καὶ ἀμηγέπη, καὶ λῆρα, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν ὧν ἅπαντι λέγω παράσημόν τι ὄνομα ἐνίσταται αὐτῶν. μελέτω δὲ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν αὐόμοια τούτοις, καὶ ἀσύμφυλα καὶ ἀπροσδέ.

ὁ πορ-

effigiata. Solea Sicyonia, ligamentis albis decorata. Sectatores uerò quamplurimi, libellusq; semper. Hæc te ipsum conferre oportet: at reliqua per uiam iam proce dens uide & audi. etenim iam tibi leges enarrabo, quibus si usus fueris, rhetorica te cognoscet, & accedet, minimeq; auertetur, aut quapiam afficiet contumelia tã quam haud initiatum, & arcanorum speculatorem quendam. Proinde formæ ac uestitus decori permaximam curam adhibere oportet. inde quindecim, uel non ultra uiginti, Attica quædam selige uerba, hæcq; diligenter exercens, in summa lingua prompta habe, utpote, quippe, nempe, quoniamquidem, igitur, utique, & heus optime, ac talia: in omniq; sermone illa tanquã cõdimentũ quoddã inspergo. Aliorũ nulla tibi sit cura, si his sint dissimilia, incõuenientia et incõcinna.

Tame

ὦ πορφύρα μόνον ἕτω καλὴ καὶ ἀνθηρὰ, λαμπρὸν σιούρα τῶν παχέων τὸ ἱμάτιον ἦ. μετὰ δὲ, ἀπόῤῥητα καὶ ξένα ῥήματα, καὶ σπανιάκις ὑπὸ τῶν πάλαι εἰρημένα, καὶ ταῦτα συμφορήσας ἀποτόξευε, πρὸς χειρόμηκες εἰς τὸς προσομιλοῦντας. ἅτε γάρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμάσον ὑπολήψονται· καὶ τὴν παιδείαν ὑπὲρ αὐτὸς, ἃ ἀπαγλωϊσαμένη μὴ, τὰ ἀπεξύσασθαι λέγοις, τὰ δὲ ἁλὶ βίρι θαι, ἁλυβρᾶσθαι, τὴν ἀραβῶνα δὲ, πρωτίμιον, τὸν ὄρθρον δὲ, ἀπρωκνι φίς. ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὸς ποίει λαινὰ καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, καὶ ὀνοματοθέτει τὸν μὴ ἐρμηνεύουσα λεπτὸν, σύληξιν κακῶν, τὸν σωτῆρα, σοφόνοιαν, τὸν ὀρχηστὴν δ, χειρίσοφον. ἂν σολοικίσῃς δὲ, ἢ βαρβαρίσῃς, ἢν ἕτω φάρμακον, ἢ ἀναισχυντίαν, καὶ πρόχειρον εὑρὼν ὄνομα οὔτε ὄντος τινὸς, οὔτε γεγονότος πω δὲ, ἢ ποιητοῦ ἢ συγγραφέως, ἐπιδείξας ἐκ τῶν ἐκείνου ἐπῶν, ἢ συγγραμμάτων, ἢ

ὃς οὕτω λίγειν ἰδοκιμάζεις σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τῶν φαύλων ἐς τὸ ἀκρότατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίγνωσκε τὰ παλαιὰ μὲν οὐ γε, μᾶλλον δέ τι ὁ λῶστος Ἰσοκράτης, ἢ ὁ Χαρίτων ἄμισθος Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τὰς τῶν πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, καὶ ἃς φασι ταύτας μελέτας, ὡς ἔχεις, ἀν' ἐπαινῶν ἐπισιτισάμενος, ἵν' ἀσκηθῇς ἀσκήσῃ χρῆσθαι, μηδ' ἀπορῇ ἐν ταμιείῳ προσαρῶν· ἐπεὶ σὺ μὲν καὶ καὶ λέγειν, καὶ οἱ παρόντες ὑποβάλλουσί τινας ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τῶν λόγων, ἅπαντα μᾶλλον, ὅπόσα οὐ ῥᾴδιον ἢ δυσχερῆ, λογίζῃ, καὶ ἐπαναλείβῃ, ὡς ἀλλήλων ὄλως ἀδελφοῖς οὖσιν· ἐλομένῳ δ', μὴ μελήσας λέγε, ὅτι μὴ ἐπὶ τὰ ῥᾴστα γλίσχραν ἐλθῃ, μηδὲ ἐπαίνων ἐπιμεληθῇς ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ σοὶ καὶ ἔστι πρῶτον, ἐρᾷς ἐν ἀγορᾷ προσέχοντι, καὶ τὸ δεύτερον, μετὰ τοῦτο, καὶ τὸ τρίτον, μετ' ἐκεῖνο· ἀλλὰ τὸ πρῶτον

cum ita dixeris, uir sapiens esse censearis. Vocem uerò data opera altißimè tolle. Proinde uetusta minimè perlegeris tute, neque siqua nuogator Isocrates, uel gratiarum expers Demosthenes, aut Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulo ante nos fuêre, et quas hasce exercitationes appellant, ut illis instructus, ac tanquam ex penu depromens, habeas quibus in tempore abuti possis. Postquam uerò orandum erit, præsentesq; argumêta quædam ac sermonum occasiones subiecerint, uniuersa eaquotquot sunt, cum indignatione dicantur, uilipendanturq;, tãquam nil penitùs ex his uirile existat. De illis uerò quæ tute elegeris, caue mediteris, sed quicquid uerbi in linguam uenerit, effutias. Quin nec hoc tibi curæ sit, ut primum quemadmodum primum est, debito proferas tempore, secundumq; dein, ac tertium post illud: uerùm quicquid primum inciderit,

primum

ὕστερον ἐμπεσὸν, πρῶτον λεγέσθω· καὶ ἐὰν οὕτω τύχῃ, πρὸ τοῦ μετώπου μὴ ᾖ ἡ λυσμὸς, πρὸ τῆς λυσμοῦ δὲ ἡ κόρυς. πλὴν ἀλλ' ἕπεσθαι, καὶ συνάπτειν, μὴ μὲν σιώπα μόνον, ἀλλὰ πρὸς ὕβριστὸν τινὰ ἢ μαινόμενον λέγηις. Αθῶσι, τὰ ἐν ἰνδοῖς, καὶ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις λεγέσθω. ὧδε πᾶσι δὲ ὁ Μαραθὼν καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν ἄνευ αὐτὸ τι ἄνευ γένοιτο· καὶ ἀεὶ ὁ Αθως πλεόμενος, καὶ ὁ Ελλήσποντος πεζευόμενος, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν Περσικῶν βελῶν σκιάζεσθω, καὶ Ξέρξης φεύγων, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμαζέσθω, καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀναγιγνωσκέσθω, καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Αρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ, πολλὰ ταῦτα καὶ πυκνά. καὶ ἐπίπαστα ὀλίγα ἐπάνω ὀνόματα ἐπιπολαζέτω, καὶ ἐπανθείτω, καὶ συνιχέσθω ἄνθη, καὶ τὸ λάπαθον, ἅμα μυδαμοῦ αὐτοῦ λήγον· καλὰ γὰρ ὄντα καὶ ἐκεῖνα λεγόμενα. ὧν δὲ πολλὰ καιρὸς ἔνεστι λαβεῖν,

primum quoque dicatur: et si ita euenerit, d ocrea capiti, tibiæ uerò a[a]ptetur galea. præterea accelera, & undiq; connecte: solummodo ne taceas. Quòd si de cõtumelioso quodam uel mœcho Athenis uerba facies, quæ apud Indos ac Ecbatana gerantur, referas. In omnibus uerò sit Marathon et Cynægirus, sine quibus nil fiat: semperq; Athos nauigetur, & Hellespontus pedibus teratur, & sol à Persarum sagittis obumbretur, et Xerxes fugiat, & Leonides admirationi existat, & Othryadæ literæ legantur, & Salamis, & Artemisiũ, & Plateæ, multa hæc & inculcata. In omnibus uerò pauca illa uerba immiscẽtur, & tanquam flosculi interspergantur, assiduéq; in ore sit utiq; illud, et quoniã quidem igitur: etiam si illis minimè indigeas. pulchra etenim sunt etiam fortuitò prolata. Proinde et si aliquando canendi tẽpus esse uidetur,

λοκῆ, παύσας ᾠδήν, καὶ μί
λη γινόμενα. λαβὼν ποτὲ ἀπο
χάσης πράγματος ὠλιγοῦ,
τὰς αὐδρας τὰς λιπαρὰς ὀνο
μάσας ἐμμελῶς, πιπλησκέ
σας εἰς τὴν ἁρμονίαν· τὸ ἦ οἶ
μοι τῶν λαπῶν, πολλάκις, καὶ
ὁ μηρὸς παταπτάσθω, καὶ λα
γύγγι βὶ, καὶ ἐπιχρίμπ βε τοῖς
λιγομελέσις, καὶ βάδιζε, μετα
φέρων τὴν ψυχήν. καὶ ἂν μέσ
σι μὴ ἐπαινῶσιν, ἀγανάκτει,
καὶ λοιδορῦ αὐτοῖς. ὦν δὲ ὀρ
θοὶ ἐφύπνωσιν, τότε δὴ αἰσχύ
νης ἤδη πρὸς τὴν ἐξοδον ἕτοι
μοι, λαδ βιάσαι λίλσυε, καὶ ὅ
λως, τύραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔ
στω. ὅπως ἢ καὶ τὸ πλῆθος θαυ
μάζῃσι τὸν λόγων, ἀπὸ τῆ Ιλιά
κῶν ἀρξάμενον, ἢ καὶ νὴ Δία,
ἀπὸ τῆ Δευκαλίωνος καὶ πύρ
ρας γάμων, ἢν δοκῇ, καβιβά
βε τὸν λόγον ὧδε τὰ νῦν λαβι
σθέντα. οἱ μὲν γὰ σωιέντες, ὀλί
γοι, οἱ μάλιστα μὲν σιωπήσονται
ὑπὸ συγνωμοσύνης· ἢν δὲ καὶ λέ
γωσί τι, τότε φθόνῳ αὐτὸ δόξε
σι ῥῆξαι. οἱ πολλοὶ δὲ καὶ σχῆ
μα καὶ φωνὴν, καὶ βάδισμα,

omnia canantur, & melos fiant. Quòd si aliquando canendi quoq; ignarus fueris, uiros qui iudicio præsident, exacte sonoroſe nominans, harmoniam explere puta. At illud, heu malorũ, sæpius repetatur, & femur percutiatur, & murmurillo interim susurra, & dictis adgẽnias, ac incedẽdo clunes exagita. Quòd si te haud laudent, indigneris, & eos conuicijs insectaris: si uerò surrexerint, & ob pudorem exire parati iam fuerint, eos sedere iube, sitq; penitùs res tyrannica. p Vt uerò multitudo quoque sermones tuos admiretur, ab q Iliacis incipiens, uel per Iouem à Deucalionis, r si uidetur, & Pyrrhæ nuptijs, ad præsentia sermonem detorque: etenim qui hæc intelligant, pauci erunt: qui maximè, propter beneuolentiã tacebũt. Quòd si quid dixerint, ob inuidiã id facere uidebuntur: multitudo uerò & formam, & uocem, & incessum, & deambulas

περὶ περίπατον, περὶ μίλον, καὶ μυρεψικὰ, περὶ τὸ ἅλμα σε ἐκεῖνο θαυμάσονται, περὶ τὸν ἱδρῶτα ἐρῶντός σου καὶ τὸ ἄθυμα, ὃν οὐκ ἔχουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ δεῖν τι παῤῥησίνου τινὰ ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναί σε. ἄλλως τε περὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, ὃ σμικρὰν ἔχει τὴν ἀπολογίαν, καὶ θαῦμα παρὰ τοῖς πολλοῖς, ὥστε ὅρα μή ποτε γράψῃς, ἃ σοι φαύλην καὶ παρίλεγε ἔλεγχον γὰρ σαφῶς ταῦτά γε. οἱ φίλοι δὲ πολλάκις ἀεὶ, καὶ μάλιστα τῶν λόγων ἀποτινύτωσαν, ἢ ποτε ἄθοιντό σε λαβόντες σύμβουλον, χάριν ἐρίγοντες, καὶ παρίχοντες εὑρεῖν τὸ λιχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν ἐπαίνων διαλήμμασι. καὶ γὰρ οὖ καὶ τὸν μὲν λίτωσοι, τὸν χορὸν ἔχειν ἐκεῖθεν καὶ σωφρόνησα. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις· μετὰ ταῦτα δὲ, προσήκει σε δοκιμαζόμενον ἐγκαλυμμένον αὐτὸν, περὶ ὧν ἔφης, μεταξὺ λαλαμβάνουσα. καὶ ὡς ἂν ἐντύχῃ, θαυμάσια ἐκεῖ

ambulationem, & cantum, & crepidas, & utique illud tuum admirabitur. Præterea & sudantem te & anhelantem cernens, nil prohibebit quin te perquàm aptũ quendam in sermonibus certatorem esse credat. Proinde celeritas illa haud paruã defensionem habet, admirationemq; apud multos: ideo caue, ne aliquando scribas, uel meditatus procedas. Siquidem id manifestæ est redargutionis. Amici uerò semper applaudant, ac cœnarũ precium exoluant, siquãdo te à memoria excidisse intelligant, manus potrigentes, & inter laudes tuas spacium præbentes, ut rursus inuenire possis quod dicendum erat. Siquidem hoc tibi præcipuè curæ sit, ut chorum habeas domesticum, tibiq; concinentem. Et hæc tibi in sermonibus obseruanda erunt: dein uerò ubi processeris, ille te stipans, satellitũ uices expleat, & de quib. dixis, interim cõferat. Quòd siquis obuiã factus fuerit, admi-

σαυτὸ λέγει, καὶ ὑποβιβάσει, καὶ ἐπαχθὲς γέγονα αὐτῷ. τί γὰρ ἐ παιδευτὸς πρὸς ἐμέ, ἢ πρὸς ἕνα ἴσως μοι τῶν παλαιῶν ἐ ἀγών; καὶ τὰ τοιαῦτα. ὁ δὲ μέγιστον, καὶ πρὸς τὸ εὐδοκιμῶν ἀναγκαιότατον ὀλίγα δέων παρέλιπον, ἁπάντων ἀσαλαγέλα τῶν λεγόντων· ἢ ἢν μὲν τις λαλῶσ ἄπῃ, ἀλλότρια, ἢ ἐχέτω σεαυτὸ ἀπεκνύμ ἀπελάτω. ἢν δὲ μετρίως ἐνεχθῇ, παῦσα ἐφυσιλλήμασ. ἢ ἐν τοῖς ἀπροάτοις μετὰ πάντας ἀσίναι χρὴ, ἐπίσημον γὰρ καὶ σιωπησάντων ἁπάντων, ξένην τινα ἐπαινον ἐπαιρῶν, τὰς ἀκοὰς τῶν παρόντων ἐπιστρέφοντα καὶ ἐνοχλήσοντα, ὡς ναυτιᾷν ἅπασιν ἀδῆ τῷ φερτικῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ ἐπιφράττεσθαι τὰ ὦτα. ἐπισέσθω δὲ μὴ πολλάκις τοῦτ' ἐχέτω, σύντελὲς γὰρ· μάλ' ἀνάγκης, πολὺν ἄπαξγε, ἢ δὶς τὸ πλῆθον. ὑπομειδία δὲ τὰ πολλὰ,

randa de te ipso referas, ac ſummis te laudibus extollas, grauẽq; te illi oſtendas. quid enim u Pæanieſis in mei eſt comparationem? et utinam mihi cum ueteri quopiã certamen foret? & alia huiuſmodi. Proinde, quod maximum eſt, & ad exiſtimatiõnem perquàm neceſſarium, paulo minus prætermiſerã. omnia quæ dicuntur, irridet: & ſi quiſpiam bene loquutus fuerit, aliena & nõ ſua oſtentare uideatur. Quòd ſi uel mediocriter contrà niti uoluerit, omnia carpãtur. Præterea in auditoria poſt cunctos ingredi oportet: id enim inſigne eſt, omnibuſq; tacentibus, peregrinam quã dam laudem, præſentiũ auditum auertentem & interturbantem, inchoare: adeò ut omnes tantorum nominum onere nauſeent, ac aures obſtruãt. Interim manum haud frequenter moueas: nam id factu facile. neque præterquam ſemel, uel ut plurimum bis aſſurgas. Subſanna autem quàm plurima,

πολλὰ, καὶ λύπης γίγνε μὲν ἐρρωμένος ἴσις λυπεμένοις. ἀμφιπαφᾶς δὲ καὶ ἀφορμὰ τ μίμψιν τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα, τὰ δὲ ἄλλα χρὴ θαρρεῖν. ὁ τόλμα γὰ μὴ ἐ αἰσχυντία, μὴ τὸ ψεῦσμα πρόχ χρον, καὶ ὕβρις ἐν ἄκροις ἀεὶ τοῖς χάλκοις, καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος καὶ βλασφημία, καὶ διαβολαὶ πιθανάι· ταῦτά σοι ἀοίδιμον ἐμ βραχῦ, καὶ πορίβλεπτον ἀπεφανῆ. τοιαῦτα μὲν τὰ φανερὰ, μὴ τὰ ἐξ ἐλίας ἢ πάντα πράγματα ποιεῖν σοι δοκῶ, λυβᾶσθαι, μεθύσκεσθαι, παγνεύειν, μοιχεύειν, αὐχεῖν τι, λέγειν μὴ ποιήσας, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, μὴ γραμμάτια ὑπὸ δακτύλων ὑπὸ γυναικῶν λάθρᾳ γραφίστα· καλὸς γὰ ἕνεκα βίου, καί σοι μελέτω, ὑπὸ τῶν γυναικῶν σπουδάζεσθαι δοκεῖν. ὃν τῶν ῥητορικῶν γὰρ καὶ τοῦτο ἀσκήσουσιν οἱ πολλοὶ ὡς διὰ τοῦτό σου καὶ ἔχει τῆς γυναικὸς

plurima, & palàm oſtende minus tibi placere quæ dicũtur. Abundè aũt reprehenſionũ occaſiones Sycophanticis x aures ſuppeditabunt. at in reliquis cõſidere oportet. etenim audacia, & impudentia, mendacium quoq; promptum, ac ſemper in labijs ſummis periurium, & inuidia erga cunctos, odium quoque & blaſphemia, nec non calumniæ frequentes, hæc te in breui celebrem et conſpicuum reddent. Et talia quidem ſint quæ manifeſtè ac palàm fiant: priuatim uerò res omnes perpetrare uidearis, ludere, inebriari, ſcortari, mœchari, iugulare quoq;: & ſi non facis, coram omnibus tamẽ te facere iactita, literaſq; aliquãdo à mulieribus cõſcriptas oſtende. Nam & pulcher eſſe uelis, præcipuaq; tibi ſit cura ut à fœminis celebrari uidearis. Nã per hãc uiam quamplurimi ad Rhetoricam uſque aſcenderunt. Ideo & tu quoq; per illam ad

γυναικωνίτιδος συλλοιμοῦσθαι καὶ τὸ λέγειν δι' ἀμφοῖν, καὶ τὸ ἀκριβὲς, μὴ πρὸς ἀνδρῶν ὧν τῷ ἐτέρῳ ὁμιλήσαι δοκοίης, καὶ τάχιστα γραώδεις, ἢ μὴ νὴ Δία φαλακρὸς ἤδη ὦν· ἀλλ' ἴσως σοι οἱ μὴ ὧδε τούτῳ συνόντες, ἢν δὲ μὴ ὦσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοὶ· πολλὰ γὰρ καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις πρὸς τὸν ῥητορικὸν χρήσιμα παραγίνεσθαι, πλὴν ἢ ἀναισχυντίας, καὶ θρασύτητος. ὁρᾷς, ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδοροῦνται πρὸς σοῦς, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν· ἀ δὲ τὰ ὅμοια πάσχουσι· μᾶλλον τῶν ἄλλων. καὶ μὲν καὶ πιστεῦσαι χρὴ μάλιστα μὲν τὰ παῦτα, ἃ δὲ μὴ, παύτως ἐκεῖνα. καὶ αὐτὸ δὲ σοὶ τὸ σῶμα πρὸς ἅπασιν ὑλίκως ἰσχυρότατον· καὶ ὑγιαῖνε πάντα τὸν χρόνον, καὶ πρὸς τὸν λόγον, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὁπόσα ἂν δύνηται· δύναιτο δὲ ὁπόσα μάλιστα, ἢν μὴ ἀκριβῶς ἐπιτηδεύσῃς μόνον, ἀλλὰ καὶ βαρβαρίσῃς, καὶ λαρᾷν, καὶ ἀποπαῖν, καὶ λοιδορᾶσθαι, καὶ διαβάλλειν καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ

gynæceum usque clarescere poteris. Atque istud ne ueueare, etiãsi à uiris ob aliud quiddam amari uidearis, et hoc barbatus, aut etiam per Iouem caluus iam existens: sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant. At si nemo alius fuerit, uel serui sufficient. Nam hinc multa ad Rhetoricam utilia oriuntur: augetur impudentia & temeritas. Cernis etenim ut loquaciores sunt fœminæ, impotentiusq; ac supra uiros conuicijs debacchantur. Quòd si itaque & tu similia patieris, alijs longè præstabis. Iam uerò & uolsum esse maximè oportet per omnia. Quòd si non, illa prorsum utique. Et ipsum autè os quoq; ad cuncta libenter tibi diducatur, & lingua sermonibus & reliquis quantum potest sub seruiat. potest autem non solùm solœcismum & barbarismum committere, nugari, peierare, conuiciari, criminari, mentiri: sed & aliud quid

μὴ νύκτωρ τὶ ἄλλο ἀποτελᾶν, καὶ μάλιστα, ὃ πρὸς οὕτω πολλὰς ἰρωμένας μὴ διαρκέσαι. ταῦτα αὐτήγε ἐπισταμένη, καὶ γονιμωτέρα γιγνέσθω, καὶ μὰ δι' ἀπορριφέσθω. ὧν ταῦτα ὦ παῖ καλῶς ἐκμάθοις (δύνασαι δέ, ἐσθὶν γὰρ ἐν αὐτοῖς βαρὺ) θαρρῶν ἐπαγγέλλομαί σε εἰς μακρὰν σε αἴρεσιν ῥήτορα, καὶ ἐμοὶ ὅμοιον ἀποτελεσθήσεσθαι. τὸ μετὰ τοῦτο ἄν, ἐκ ἐμοὶ χρὴ λέγειν, ὅσα ἐν βραχεῖ παρέσται σοι τὰ ἀγαθὰ παρὰ τῆς ῥητορικῆς· ὁρᾷς γὰ ἐμοὶ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ σὺν ἀνελευθέρῳ ἐγγενόμενος, ὑπὸ Ξάνθιππον καὶ Θεμιστοκλέα λυπούσης μοίρης ἐν ἀπορίαις, ἐπ' ἀμφοδίοις τισὶν, αὐτὸς δὲ πλὴν ὥραν ἐ παντάπασιν ἀνελεύθερον ἄνευ λόγε, τὸ μὴ πρῶτον, ὐδὲ ψελῷ τῷ τρίφιδι, σωλῶ τινι ἐκπολαίμενος, καὶ ὀλίγον χρυσίον ἐφορῶν. ἐπεὶ δὲ πλὴν ὀλίγον ταύτην ῥᾳθύμως ἔσαν ἐκπεπλεκὼς, καὶ διεκπεράσας, ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐγγενόμενος (ὑπάρχει γάρ μοι, ὦ φίλη Ἀδράστεια, quid peragere noctu, et maxime quando unus tam multis amatoribus non sufficies. Nam cuncta facere noscat, ut expeditior reddatur, & penitùs à re nulla abstineat. Hæc A fili mi, si rectè didiceris (poteris siquidem, nihil enim ex his graue) confidẽter polliceor te haud longo tempore rhetorem præstantißimum, nobisq; similem euasurum. Quæ B uerò sequuntur, haud me dicere oportet, quanta tibi bona brui à Rhetorica aderunt. Certis etenim me, qui è patre sordido, nec penitùs libero, quiq; super Xoni & Themu in seruitutem seruierit, natus sum, matre uerò sartrice, in biuio quodam: ipse uerò forma non omnino illiberali esse uisus. sub initium ob uictus penuriam, cum infelici, suaui tamen conuersabar amatore. At postquam uiam hanc quàm facilis esset conspexi, & transgrediens in summum perueni, siquidem ô amicabilis Adrastia,

πάντα ἐκεῖνα, ἃ πρωΐπορον ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία) πρῶτον μέν, ἐπ ἔτι ποτανὸν ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι. ἔπειτα δὲ γραῖ σωσικόμης, τὸ πρῶτον τῶν ἐγαστρομύλων πρὸς αὐτῆς, ἐρᾷν προσποιέμενος γυναικὸς ἐβδομηκοντούτιδος, τέτταρας ἔτι λοιπὰς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ καὶ τούτους ἐναδήμενος. πολὺ ἀλλά γε διὰ τὴν πενίαν, ὑφιστάμην τὸν ἆθλον, καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐκ τοῦ σοροῦ φιλήματα, ὑπερβαλόμενός μοι ἔπιεν ὁ λιμός. ἔστι ὀλίγα δεῖν ἁπάντων κατεγέλων, ὧν ἔχω, ἀναύτων ἐκείνων, εἰ μὴ καταράτός τις οἰκέτης ἐμάνυσεν, ὡς φάρμακον εἴη τὸ αὐτῶν ἀνυμένου. βοᾷ δὲς ἢ ἅπαξ λιφαλῶ, ὅμως δὲ τότε ἠπορησάμην ἀναγκαίως. ἀλλὰ νῦ ἥκω παρὰ σοῦ, λαβὼν τὰς δίκας ἀπειλάσομαι, προδιδοὺς τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς δικασταῖς τοῖς αὐτοῖς

omnia quæ iam enumerauí uiatica abundè mihi suppetebant, audacia, ignorãtia, impudentia. Primùm igitur haud amplius desiderabilis appellor, sed iam Iouis & Ledæ filijs cognomine similis sum effectus. Deinde cum anu mihi contuberniũ fuit, quam primò uentris causſa amare simulabam, mulierẽ septuagenariã, quæ adhuc dentes quatuor, & illos auro colligatos habebat. Veruntamen ob paupertatem certamen sustinebam, ac frigida illa ex sepulchro oscula, perquàm suauissima mihi fames reddebat. inde parum abfuit quin omniũ bonorum quæ possidebat, hæres euasissem, nisi execrandus quidam illi indicasset famulus, quòd ob eam tollendam uenenum comparasset. In caput igitur præceps eiectus, minimè tamen necessarijs interea carui. Sed et rhetor esse uideor, ac in iudicijs me ostento, multa prodens, ac iudices corrumpenda

fatuis

φούτοις ἐμβυπισχνέμλη☞. ἢ ἑτῶμεμῆ τὰ πλῆτα, οἱ φοί νικοβ᾽ ἢ, ἐπὶ τῇ θύρᾳ χλωροὶ ἐστεφανωμένοι· τέτοις γὰ ἐπὶ τὲς δυσνυχῆε χῶμαι τοῖς λιλίαιμ. ἀλλὰ καὶ τὸ μισᾶδαι πρὸς ἁπάντων, ἢ ἐπίφθονον ἄναί μι, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ ἔ φρόνε, ἢ πολὺ πρότερον ἔ λόγων, καὶ τὸ λάκτυδαι τῷ δακῆύλῳ, ἔτεν ἐκεῖνον ἢ ἀκρότατον ἐν πάσῃ κακίᾳ λιγόμλθον, ὀ μικρὸν ἔμοιγι δοκῆ. ταῦτά σοι παραινῶ, νὴ τὸν παύδημον, πολὺ πρότερον ἐμαυτῷ παραινέσας, ἢ χάριν ἐμαυτῷ ὀ μικρὰν ὑπισχνάμλη☞. ἔῳ, ὁ μὲν γραυάδας, ἀπὼν ταῦτα, πιθανύσιται. σὺ δὲ, ὦμ πειθῆς τοῖς ἀρτιμλέοις, καὶ δὴ πεφεῦγα νόμιζε, οἷσπερ ὄζαρχῆε ἐπόθεας ἐλθᾶν· καὶ σὺ δὴν σε λυπήσει ἐπόμλγον τῷ νέῳ, ἐν τι τοῖς δικαςηρίοις ὑραῖῆν, ἢ ἐν ἅπασιν ἀγῶσι μὴ δοκιμᾶν, ἢ ἐπίφθονον ἔναι ἢ γαμᾶν, ὀ γραῶν ἧττον ἔ λυμαίνων, ὡσαύτως ὁ νομοθέτης ἢ ὁ λάσπαλ☞, ἀλλὰ λαλλίονα

fatuis cõcilio hominibus. Vt plurimùm uerò ſuccumbo, fores tamen obiter uiridi coronantur palma. his enim illecebris erga infelices uator. uerùm ab omnibus odio haberi, & morum prauitate longè prius quàm ſermonum eſſe inſignem, ac digito demonſtrarier, En ille qui cunctis flagitijs præcellere fertur, non parua mihi res eſſe uidetur. His te admonere uolui, longè prius per Venerem me ipſum admonẽs, ac gratiam haud mediocrẽ mihi ipſi referens, & egregiè quidem. Generoſius itaque hæc dicens ceſſabit. Tu uerò ſi dictis acquieſces, iam illic eſſe puta, quò ſub initium peruenire deſiderabas, nec quicquam tibi impedimento erit ſi leges has obſeruaueris, quo minus in iudicijs excellas, apud multitudinem clareas, acceptus quoque ſis: & tibi riubat non uetula quædam comica, quemadmodum legislatori & præceptori illi tuo, ſed mulier-

γωνίαπα, τῶν μὴ σοφιστικῶν, ὅτε τὸ πρὸς τοῦτον ἐκεῖνο πλοῦτον ἅρμα ἐλαύνουσα φέρεσθαι, σοὶ μᾶλλον πρέπειν ποῦ σεαυτοῦ ἀκούειν, ἢ ἐμοῦ περὶ τοῦ Διός. ἐγὼ δὲ (ἀγεννὴς γὰρ καὶ λιποψυχὸς ἀνήρ) ἐκποδὼν ὑμῖν ἤδη ἔσομαι τῆς ἐντεῦθεν ἐπιπολάσεως, ἀσυμβόλως ὑμῖν πρὸς αὐτῶν τὰ ἐμέτερα μᾶλλον δὲ ἤδη πεπαυμένα, ὥστε ἀσυνετεῖ κἀκεῖνα ῥύσεσθαι, μὴ θαυμάσῃσθε, μόνον τότε μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ὑμῶν ἐκπεπτώκαμεν, ὠκύτεροι φανῆναι, ἀλλὰ τῷ ῥᾴστῳ καὶ πρανεῖ τραπέσθαι τῶν ἀλλων.

mulier pulcherrima Rhetorica ipsa, ita ut cum Platonis curru illo alato uehaberis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Ioue. Ego uero (nam D degener sum & timidus) è uia uobis decedã, ac circa Rhetorices superficiem nauigare desinam, ignarus quo pacto uestra cum illa conueniant. quin potius iam desino. Verùm citra pudorem uictores declarati, & admiratione dignissimi, hoc solũ reminiscamini, quòd non festinatione illa uestra celeriores apparentes uictores euasistis, sed quia ad faciliorem & proniorem uiam declinastis.

GILBERTI COGNATI *Annotationes.*

a O' adolescens.) Ironicòs Rhetorem instituit. b Cebes ille.) Cebes Thebanus philosophus fuit, discipulus Socratis: quem scripsisse Dialogos tres, qui inscribuntur πίναξ, id est, septima, φροντὶς & πίναξ, id est, tabula, authores sunt Laertius in secundo, & Suidas in Collectaneis. sed iniuria temporis, aut hominũ incuria potius, præter πίνακα nihil extat. Opusculum est morale, & utile omnibus & præcipuè adolescentibus: in quo uitæ humanæ conditio graphicè depingitur, ac uelut in speculo ostenditur iter ad uirtutem arctum, arduum, & labore

labore sudoreq; refertum: eumq; qui ad eam conscendere uoluerit, abstinentem in primis & constantem fore necessarium esse, ac tandem ubi ad eam peruenerit, perpetua felicitate fruiturum. Ediuersò semitam quæ ducit ad uitia, latam quidem esse, & planam, & uoluptatum plenam: cæterùm tandem in præcipitium atq; æternam miseriam & infortunium perducere.

c Amalthéæ retinet cornu.) De Amalthéa apud autores in hunc modum narratur fabula. Rhea Iouem enixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adrastea & Ida, Melissei filiabus. Hæ nutricauerunt illum capræ cuiusdam lacte, cuius nomen fuerat Amalthea. Eam capram Iupiter iam adultus in sidera retulit, uocaturq; à Græcis αἲξ ὑράνιος, capra cœlestis. Huius alterum cornu Nymphis nutricibus dedit, uidelicet officij præmium: hanc adijciens facultatem, ut quicquid optassent, id illis ex eo cornu suppullularet. Hinc translatũ est adagium, Ἀμαλθίας κέρας, ubi rerum summa suppetit copia. Citatur ab eodem Luciano De mercede seruientibus.

d Aornos Macedonibus.) Aornos in India petra est, quam nulla superuolat auis, propter frigora & altitudinem. De ea quoq; Lucianus in Hermotimo.

e Hesiodus perquàm egregiè.) Hesiodus. 1. Georg. ait, asperam esse ad uirtutem uiam, cacumen uerò molle. Cuius celeberrimæ uerba hic referam:

πάντα μὲν δὴ λακτιστὸν ἐναντίον ἐλθέμεναι
ῥηϊδίως· ἐλάτη μὲν ὁδὸς, μαλακὴ δ' ἐπιγνύμενόν γε.
τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτὴν,
καὶ τραχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
ῥηϊδίη δ' ἔπειτα πέλει χαλεπὴ περ ἐοῦσα. Id est:

Omnino uitium facile est contingere cuiuis.
Est uia ad id breuis, & uicina in sede moratur.
Contrà uirtutem sudoribus undiq; diui
Præsepsere: & longus ad hanc perq; ardua callis,
Asper & est primùm: sed ubi alta cacumina uictor
Contigerit, tam fit facilis, licet ardua dudum.

Eodem pertinet:

Litera Pythagoræ discrimine secta bicorni.

de qua carmen extat elegans Virgil. Et Euangelicum illud de uia ar-

uia arcta quæ ducit ad uitã. Item de duplici uia apud *inferos*: quarum altera ducit ad campos Elysios, altera ad malam rem. Neque quicquam tritius eo est quod dicit Aristoteles lib. Moralium Nicomachicorum 2. περὶ τὸ χαλεπώτερον ἀεὶ ἡ τέχνη καὶ ἀρετή. Id est: Et ars & uirtus circa id uersatur quod est difficilius. Plures huiusce modi sententias Erasmus noster adscripsit in Prouerbio, Difficilia quæ pulchra. Vide etiam quæ in Somnio seu uita Luciani annotauimus. f Ex laboribus germinare.) Quæ ad hanc sententiam faciunt, *in unum* coniecit Erasmus noster in Prouerbijs: Cura siue exercitatio potest *omnia*: Cum Minerua manum quoque moue. &: Dij facientes adiuuant. Non enim cessantibus ac inertibus, sed industrijs parata est gloria, cum dij labore sua munera uendant. Stobæus Sermone uigesimo septimo, de assiduitate & diligentia, ex Euripide simile carmen citat, nisi quòd *pro* φιλάθλοις ibi legitur ἐμφύτοις. g Tibi uerò citra sementem & arationem.) Id est, seminandi arandiq; laborem, tanquam Saturni seculo cuncta prouenient: hoc est, citra studium. Poetæ indicant, Saturno regnante aureum seculum fuisse, quo omnium rerum erat plena tranquillitas. Non furor sæuiebat, non auaricia hominum fluctibus uitam commiserat, & cessantibus rastris inarata & grauida terra fruges præbebat, otiosa erat & secura uita mortalibus, & sine uicissitudine temporum ueris gratia fruebatur. De ætatibus lege Hesiodũ primo Oper. & dier. & Aratum in φαινομένοις. à quibus multa transtulit Ouidius in 1. Metamorp.

h Incessu molli, ceruice infracta.) Deliciis effœminatum hominem describit, nimirum solicitum, ne comam studiosè compositam perturbet. i Delicatum Sardanapalum quendam.) Fuit enim Sardanapalus Anacyndaraxis filius, rex Nini, Persicæ religionis, delicijs usque adeò effœminatus, ut inter eunuchos & puellas ipse puellari cultu desidere sit solitus. Cuius cognomen ob insignem hominis molliciem abijt in prouerbium. k Cinyram.) Pindarus in Nemeis, & Plato lib. de Legib. 2. m eminerunt Cinyræ prædiuitis: item Suidas in dictione καταγηράσαι. l Agathonem ipsum, lepidum.) Agathonis poetæ tragici, splendidi & liberalis, meminit Aristophanes in Thesmophorijs, cuius carminum molliciem multis modis deridet. Meminerunt etiam illius Suidas & Plato, in cuius epinicijs celebrat illud nobile conuiuium. m Illotis pedi-

tis pedibus.)Id est,nullis bonis disciplinis instructus ad Rhetoricum munus accede. n Obsoleta & peregrina.) De uerbis obsoletis, priscis & peregrinis,uide nostrum Erasmum lib.1.De uerborum copia. Obsoletum autem est omnino abrogatum & obscurum uerbum:peregrinum,barbarum,& tamen pro Latino usurpatum: nouum est, ab aliquo probo & recepto autore nuper inuentum & fictum. Cæterùm plurima huiusce modi uerba Pompeius, Perottus & Marcellus annotarũt in suis Dictionarijs. Eos igitur adeat qui uolet. o Ocreas capiti.) Id est,Omnia præposterè fiant.Nam ut Apuleius inquit: Hic galea caput,ille crura ocreis inuoluit. Hoc adagio utitur in Commentario De errore compellationis. p Res tyrannica.)Crudelis,sæua & uiolenta. q Iliacis.) Troianis.Ilium enim regia Priami fuit,quæ & Troia, à nomine regiõnis minoris Asiæ cognominata:ab Ilo, Trois regis filio, Ilium. r A`Deucalionis.) Deucalion Prometheo,Pyrrha eius coniunx Epimetheo fratrib.nati, quos ferunt in fabulis, iactu saxorum genus humanum post diluuium reparasse.

s Præterea sudantem.)Admonitio lepida. t Vt chorũ habeas.) Id est,conducticios laudatores.Cicero in 3. Verrina, præconium mercenarium:in 2.de Oratore, domesticum præconium appellat. u Pæanienſis.) Quid per hanc dictionem sit intelligendum,nemo facilè diuinabit. Est tamen qui Platonem intelligit,& fortasse rectè:quũ παιανιεὺς tribus quædam Athenienſis fuerit. x Sycophanticis.) Sycophantæ quamuis pusilla de causa litẽ mouẽt, & quæuis calumniantur. Plutarchus de curiositate ostendit, Sycophantæ nomen hinc natum,quòd cum lege cautũ esset,ne quis Athenis ficos efferret,quidam obseruatos nonnullos qui furtim exportabant,detulerũt.Hinc populari ioco sycophantæ uocati παρὰ τὸ συκᾶ φαίνειν.id est:quòd ficus proderent. y Ad gynæccum.) Id est, ad mulierum conclaue, & (ut ità dicam) senatulum.

z Loquaciores sunt fœminæ.)Mulier, animal naturâ loquax.Plautus in Aulul.Nam multum loquaces meritò omnes habemur.Idem in Cist. Largiloquæ exemplo sumus, plus loquimur quàm fas est.Eurip.in Phœnissis:

Φιλόφρονον δὲ χρῆμα θηλυς ἔφυ.
Σμικρὰς δ' ἀφορμὰς ἣν λαβωσι τὸν λόγον,
Γλῶσσαν ἐπισφίγγουσιν. ἡδονὴ δέ τις

Γυναιξὶ,

γυναῖκ', μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλοις λέγειν. Id est:
Mulieres natura sunt ad vituperandum pronæ.
Quòd si exiguam dicendi ansam nactæ fuerint,
Plurima adjiciunt. Volupe enim est
Mulieribus, nihil sani invicem loqui.

A Quæ verò sequuntur.) Cohortatio à spe. B Cernis etenim me.) A proprio exemplo. C Tu verò si dictis.) Huc usque locutus est Rhetor: loqui nunc incipit Lucianus. D Ego verò, nam.) Conqueritur Lucianus de se ipso.

ΙΠΠΙΑΣ Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ. HIPPIAS, SEV Balneum: Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Balneum Hippiæ descripturus, principiò ipsum artificem à cognitione artium atq; peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimùm laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientijs disputare soleant, sed qui ipso opere hoc quod profitentur, præstare possint. hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt; aut promittunt, sed qui re ipsa illa quamoptimè atq; artificiosissimè extruunt: qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat. atq; exinde ipsum balneū describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis, deinde & utilitatem & opportunitatem omnium cellarum, & lauandi in eo usum commendans.

EOS

Ωμ σοφῶν ἀνέντες μάλα ἐγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὅτι σοι μὴ λόγους μόνον δεξιὸς παρέσχηται περὶ τῶν πραγμάτων ἁπάντων, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ἐμοίγε καὶ τοῖς τῶν λόγων ἀποδέχεσθαι ἐπιτήδειος. ἐγὼ γὰρ τῶν ἰατρῶν ἔγωγε νοῦν ἔχων, ὃ τὰς ἀρίστας τέχνας εἰπεῖν δυναμένους μετασχεῖν νοσοῦσι, ἀλλὰ τὰς πράξεις τι καὶ αὐτῶν μεμελετηκότας. ἀμέλει καὶ ἐγὼ μὴ σκῶς, οἶμαι, τῶν διὰ πολλοῦ ἄν ἐμοὶ ἀμφισβητήσειεν, ὅτι μὴ ψεύδομαι ἐγὼ διαφέρων αὐτοὺς δυνάμενος. τί γὰρ αὖ σοι τῶν στρατηγῶν λέγωμι τοὺς ἀκριβεστάτους ἀρίστους ἀποφαινομένους, ὅτι ὁ τάττειν μόνον ἐστὶ παρασκευὴν ὅσον ἀγαθοῖ, ἀλλὰ

OSa ego uiros sapientes cumprimis laude celebrãdos esse existimo, quicunq; non orationes solùm magna industria elaboratas, ac singulis de rebus memoriæ proditas posteris reliquerunt, sed operibus quoque nõ dissimilibus ea quæ orationibus ampliter & magnificè pollicitisunt, confirmarunt. Quippe ægrotus, cui quidè pectus sapit, non eos accersit medicos, qui super arte multa luculentè & excellẽter disputare nouerunt, sed qui usu medendi illam diu multumq; exercuerunt. Potior autem & maioris precij habendus est, ut mea fert opinio, musicus qui psallendi & pulsandæ citharæ peritia exornatus est, quàm is qui tantùm rhythmos & concentuum harmoniam iudicare nouerit. Quorsum enim attinet bellorũ atq; exercitus duces tibi enumerare non iniuriâ optimos et præstãtissimos hominũ opinione iudicatos, quòd eorũ uirtus nedũ in instruẽda acie, & militũ animis tempe-

ἀλλὰ καὶ προμάχεσθαι τῶν ἄλλων, καὶ χερσὶν ἐργάζεσθαι συθαι; οἷον τῶν παλαι μὲν, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὸν Αἰακοῦ δὲ, τὸν Αἰξαν δρον καὶ Πύῤῥον ἰσμὲν γεγονότας. πρὸς δὲ τούτοις ἑῶμεν· ἐγὼ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπαλέκτυσθαι βούλομαι, ἐπιμνήσθη αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶ μὴ καινοτέρων ἐκείνος ἄξιον θαυμάζειν, ὑπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τοῖς τέχνης, καὶ πράγμασι τοῖς μετ' αὐτὸν καταλιπον· ἐπεὶ οἵ γε τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ μᾶλλον, ἢ σοφοὶ καλοῖντο. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸν Ἀρχιμήδη γενέσθαι, καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον, τὸν μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν αὖθις

stiua oratione accendendis & inflammandis eluxerit, sed quòd in prælijs quoque fortissimè dimicando optimè se gesserint, ac manu nõ secus quàm lingua prompti, memorabilia facinora ediderint: cuiusmodi ex uetustis illis Agamemnonem & Achillem, ex paulo autem recentioribus Alexandrum et Pyrrhũ fuisse cognouimus? Quorsum b uerò ista percẽsui? Non quòd alia ratione historiam edere statuens, harum rerum mentionem fecerim, sed quòd ex mechanicis quoque eos laude & admiratione non indignos putem, quicunq; uisendis operibus aliquam ingenij famã sibi parauerint, eademq; opera artis suæ egregia monimenta post se reliquerint: quandoquidem illi qui solis semet orationibus exercuerunt, multo iustius c Sophistarum quàm sapientium appellationem meruerunt. Talem multorum relatu percepimus fuisse Archimedem, ac Sostratum illum Cnidium: quorum alter de Ptolemæo subiugato uictoriam reportauit, ac Memphim sine obsidione,

ἐξῆλθ πολιορκίας, ἀποστροφῇ
χρὴ διαιρίσας τῷ πόλεμῳ, τὸν
δὲ τὰς τῶν πολεμίων τριήρεις
διαφθείξασα τῇ τέχνῃ. καὶ
Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐ
τῶν ὑποσχόμενος Κροίσῳ ἄ-
βροχον διαβιβάσαι, τὸν στρα
τὸν ἐπινοίᾳ διαβῆναι τῷ στρα
τοπέδῳ μιᾷ νυκτὶ τὸν Αλυν
ποταμὸν ἀγαγών, ὁ μηχανικὸς οὗ-
τος γεωμέτρης, σοφὸς δὲ, καὶ
ἐπινοῆσαι καὶ σωφρονῆσαι πιθα-
νώτατος· τὸ μὲν γὰρ τοῦ Επειοῦ
πάνυ ἀρχαῖον, ὃς ἐ μόνον τε
χνήσασθαι τοῖς Αχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συνκαταβῶσαι
αὐτοῖς ἐς αὐτὸν λέγεται. ἐν δὲ
τούτοις καὶ Ιππίου τουτουί, τῦ
λαβ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄ-
ξιον, αὐδρὸς λόγοις μὲν, παρ'
ὃν τινα βούλει, τῶν πρὸ αὐ-
τοῦ γεγυμνασμένου, ἐν σωφρο
νεῖ τι ἐξίως, καὶ ἐμμελῶς ὅσα
σαφηνέστερον. τὰ δὲ ἔργα πολὺ
τῶν

sidione, fluminis intercepti auersione occupauit: alter singulari artificio hostium triremes absumpsit incendio. Thales quoq; Milesius ante illos Crœso Lydorum regi pollicitus exercitum sic copede se traiecturum, sua industria in unius noctis spacio Alys fluuij alueum à tergo exercitus deriuatum circunduxit, tametsi è mechanicorum numero nõ fuerit: uerùm alioqui magna intelligentia & singulari ingenij acumine præditus. Etenim quod de Epeo fertur, cõmentum peruetus est, qui nõ tantum Achiuis equi machinam fabricasse, sed unà cũ Græcorum optimatibus in eam conscẽdisse perhibetur. Inter d hos & Hippiæ huius, quem nostra memoria uixisse constat, meminisse æquum puto, uiri dicendi facultate & studio ita exercitati, ut cum quouis ex priscis illis & ueteribus optimè cõferri possit, præterea qui ingenij acrimonia atq; intelligẽtia multum præcelluerit, quiq; interpretando multa perspicuitate usus sit. Cæterùm opera ipsis

τῶν λόγων ἀμάνυε παρεχόμε-
νος, καὶ τὴν τέχνης ὑπόσχε-
σιν ἀποπληρώσας· ὃς ἐν
τοιούτοις μὴ ὑποσχόμενος, ἐν
οἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι ἐντύ
χοιεν, διατὰ μὲν τὸν γεωμε-
τρικὸν λόγον, ὡδὶ δ' ἀοιδάσας,
φασὶν, σὺθέας τὸ τρίγωνον ἀκ
κριβῶς σωισαμένος. καί τοι τ'
γε ἄλλων ἕκαστος, ἐμ τι δὴ ἐπ
σύμενος ἔργον ἀποτιμόμενος,
ἐν ἑκάνῳ ἀνδρομιμόσας, ἀναί
τις ὅμως ἐλοξεν. ὁ δὲ μηχανε
πῶν τι ὧν τὰ πρῶτα, νῦ γεω-
μετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν
καὶ μουσικῶν φαίνεται, καὶ ὅ-
μως ἕκασον τούτων οὕτως ἐν-
τελῶς ἀπήνυσιν, ὡς ἐν αὐτὸ
μόνον ἰδιοτάμενος. τὸν μὲν
γὰρ περὶ ἀκτίνων καὶ ἀνα-
κλάσεων καὶ κατόπτρων θεω
ρίαν, ἔτι δὲ καὶ ἀστρονομίαν,
ἐν ᾗ πᾶσιν τοὺς πρὸ αὐτοῦ
ἀπέφηνεν, οὐκ ὀλίγου χρόνου
ἂν

orationibus longè præstantiora exhibebat, & quæ arte sua pollicitus fuerat, re ipsa absoluta reddidit: nec quicquam in talibus saltem professionibus, in quibus illi qui ætate eum præcesserunt, feliciter floruerunt, sed iuxta geometricam quoq; rationem proposita (quod aiunt) linea triangulum rectè potuit describere. Atqui aliorum quisque unum quiddã ab arte decerptum & singulare opus exercuit, in quo parata sibi hominum opinione aliquis esse uisus est. Porrò ille primum rebus mechanicis perpolitus, ne dimẽsionum quidem geometricarum rudis fuit, nec ab harmonicis & musicis alienus apparuit: ac unumquodque ex illis una eademq; opera ita perfectè cognitum demonstrauit, quasi in eo solo cognoscendo elaborasset. Multi uerò temporis res esset, eius laudare industriam circa radiorum & repercussionum ac speculorum expressionem. Præterea quanta in Astronomia cognitione excelluerit, in qua omnes eos qui annis eum anteiuerũt,

pueros

μὲν ἐν ἐπαινεῖν, ἃ δὲ ἀναγκ῀ ἰδὼν αὐτὸ τ῀ ἔργων διατιπάγλω, ἐκ ἐκνήσω ἐπαῖν. Ἰσινὸ μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις, ἠδὲ τῷ παῦ ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανέως διάταστσιν, πόρίνοια δὲ, ἠδὲ ἐν τῷ Ἰσινῷ τέτῳ σώνεσις θαυμαστὴ. Τόπ῀ μὲν ἦν ἐκ ἐπίπεδ῀, ἀλλὰ πάνυ πρόσαντες ἠδὲ ὄρθι῀, ὃν παραλαβὼν διατὰ βάτρα ἐς ἀπόβολὸν τάπεινὸν, ἰσόπεδον θαῤῥῶν ἀπέφηνε, μέχρι δὲ μὲν βιβαιοτάτῳ ἅπαντι τῷ ἔργῳ βαλλόμεν῀, ἠδὲ βιμιλίων θέσει τῶν τῶν ὑπτίθε μένων ἀσφάλειαν ἐμπεδώσάμεν῀, ὕψει δὲ πάνυ ἀπότόμοις, ἠδὲ πρὸς ἀσφάλειαν συνχωμένοις τὸ ὅλον διρατωάμεν῀. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα, τῷ τι τὸ τόπε μιγίθει σύμμετρα, διὰ τῷ σὺλόγῳ τῆ διατάσεως ἁρμοδιώτατα, ἠδὲ τὸν

pueros esse ostendit. Sedenim quæ nuper ipse uidi opera illius industria elaborata, quæq; mihi spectanti stuporem & admirationem incusserunt, ea nunc in præsens referre non grauabor. Est enim argumentum commune, & in nostra memoria admodum frequens, baln g substructio: solertia autem, et in communi illo argumento singularis admirationis spectatur industria. Loc' h erat prorsus inæquali deformatus planitie, declinis & arduus, quem ille occupans ex utraq; parte magnopere humilem, utrinq; soli altitudine æquauit, firmamẽtumq; munitissimum omni futuro operi subijciẽs, fundamentorum positione substruendi ædificij certitudinem confirmauit: fastigijs uerò magnopere præruptis & præcisis, & ad firmiorem coniunctionem complicatis, totum opus consolidauit. Cæterùm quæ substructa sunt, loci magnitudinem mensuræ quantitate non excesserunt, sed ædificij proportionibus conuenientissimè atq; decentissimè respondent,

τὸν τῶν φώτων λόγον φυλάττουσα. πυλῶν δὲ ὑψηλὸς, αὐχαβάσεως πλείονας ἔχων, ὑπεῖσε μᾶλλον, ἢ ὑγιὲς πρὸς τὴν τῶν εἰσιόντων εὐμάρειαν. εἰσιοῦσι δὲ τοῦτον ἐκδέχεται κοινὸς οἶκος, εὐμεγέθης, ἱκανὸν ἔχων ἀκολουθίας ἐκ ὑπαρίστασθαι διὰ τριβολῶ· ἐν ᾧ στρωτῆρες δὲ τοῖς τρυφῶσι παρέκτασιν μέσων εἰκάζουσιν. βαλανεῖα δ' οὖν ἐκ τούτου περιπεδέσαται, καὶ ῥίζασι, καὶ φωτὶ πολλῷ λαῖα λαμπόμενα ὑποχωρήσεις. ἔστ' ἐχόμενον αὐτῶν οἶκος, πορφυρίσι μὲν, ὡς πρὸς τὸ λευκὸν· αὐγαυγὲς δὲ, ὡς πρὸς τὸν τῶν δυδαιμονεστέρων τόπον. μετὰ δὲ τοῦτον, ἑκατέρωθεν λιμνῆς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποβάσεις. καὶ μέσος οἶκος ὕψει τε ὑψηλότατος, καὶ φωτὶ φαιδρότατος, ψυχρὸν ὕδατος ἔχων τρεῖς ἰσονυμβέθρους, λακαίνῃ λίθῳ λευκοσμημένος, καὶ εἰκόσι ἐν αὐτῷ λίθιν

lucis ubique infusæ ratione constanter custodientia. Portarum altitudo latos ingressus retinens, supina magis quàm erecta ad ingredientium conuenientiam informata fuit. Ingrediẽtem uerò statim domus communis excipit, sufficientem exhibens pedisequis et ministris conuersandi amplitudinem. Porrò ad lævam cameræ sunt ad delicias exercendas substructæ. Proinde & ista in balneo decentissimè sunt obseruata. Amœni & luce multa illustrati recessus. deinde domus illorum, quam quidem longè præstantiorem quàm ut lauacro conueniat dixeris, perneccessariam tamen ad melioris notæ homines & opulentiores suscipiendos. Post hanc utrinque sufficientes exuentibus ad reponendum uestitum habitationes. Ac media domus & fastigio excelsissima, & iucundo lumine amœnissima, tres aquæ frigidæ piscinas in se complectitur, Lacæno lapide exornata. Sunt etiam in illa statuæ gemmæ

λίθου λαμπρᾶ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας· ὑ μὲν ὑγείας, ὑ δὲ Ασκληπιοῦ. ἀσιληβύντας ὃ ὑποδέχεται ὑρίμα χλιανόμενον ὕδωρ, ὑκ ἀπλωῦ τῇ ὕρμῃ προσπαντῶν, ἀλλὰ μίκως, ἀμφισγόγγυλον. μεθ' ὃν ἡ μεγίστη οἴκησις, οὗ μάλα φαιδρὸς, ἀλλ' εὐφαδῶς προσλωῦς περιχόμενος, ἐκατέρωθεν ἀσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ λιπαλλοπισμένους, τοὺς ἀπὸ παλαίστρας ἀσιόντας δεχόμενος. ἔστι δὲ τούτῳ ἄλλος οἶκος, οἷκον ἀπαύστων λιάλιτος, φιλοαίτι ἐκ ἐγκαθίζεσθαι προσλώστατος, ἐκ ἐμβραδιῶσι ἀλλὰ βίσατος, ἐκ ἐγκυλισάσθαι ὠφελιμώτατος, φρυγίῳ ἐκ αὐτὸς ἀς ὀροφὴν ἄπορον ἀποφίλωμ' ἐξῆς ὃ θόρμος ὑποδέχεται διάθρομος, νομάδι λίθῳ διακεκολλημένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, λάλιτος, φωτὸς τε πολλοῦ αὐάμιστος, ἡ ὡς πορ-

geminæ ex albo lapide antiqui operis & artificij, altera quidem Sanitatis, altera uerò Aesculapij. Ingressos autē excipit domus sensim ac gradatim tepescens, calore non insuaui occurrēte: quæ in longum porrecta, ac circumcirca orbicularim extructa est. Post hāc ad dextram habitatio est magnopere amœna et elegans, copiam delicatis & uoluptuosis unctionibus exhibens, ex utraque parte habens aditus & ingressus lapide Phrygio ornatissimè decoratos, à palæstra ingredientes suscipiens. Quæ deinde hanc consequitur habitatio, omnes reliquas pulchritudine excedit & elegantia, & ad standum sedē dumq; accommodatissima, & ad diutius immorādum minimè noxia, tum ad uolutandum utilissima, & ipsa lapide Phrygio ad summū usq; fastigiū expolita relucens. Deinceps uerò locus thermis dicatus, lauantes excipit, Nomade lapide extructus. Porrò interior habitatio omni amœnitate referta et elegātia, plurima luce cōspicua est, ac instar pur-

φύρα διλω θισμένῳ, τρεῖς μὲν οὖν θόρμας πυέλους παρίχεται. λουσαμένῳ δ' ἐνίοτέ σοι, μὲν τὴν διὰ τῶν αὐτῶν οἴκων οὐθεὶς ἐπανίοι, ἀλλὰ λαχεῖν τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρόν, δι' ὑρίμα θόρμα διαίτης, καὶ ταύτα ταῦτα, κατὰ φωτὶ μιγάλῳ, μὴ πολλῇ τῇ ἑσθλῇ ἡμέρᾳ, ὕψι πρὸς τέτοις αὐλέσθαι, καὶ πλάτεσι μήκεσι συμμέτρα, καὶ παντοχοῦ πολλὰ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπαυθεῖ. ἐκτὰς γὰρ τοῦ καλοῦ Πύθαρου, ἀσκὸ μέλεος ἔργα, πρόσωπον χρὴ θέσθαι τυπανγὲς· τοῦτο δ' ἂν εἴη ἐκ δὴ αὐτῆς μάλιστα, καὶ τοῦ φώτος καὶ τῶν φωταγωγῶν μεμηχανημένου. ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας τὴν μὲν ὑγρὸν χεόλουσιν οἶκον ἐς βορέαν πρὸ πνέοντα ἐποίησεν, ἐκ ἀέριον δὲ τοῦ μεσημβρινοῦ ἀέρος. τὰς δὲ πολλοῦ τῇ θάλπους διαιρέσεις, οὕτω καὶ αὖρα

puræ floribus & uenustate renitet: ad hæc tria labra thermarum exhibet. Porrò autem tibi iam loto non integrum est per eadem habitationes regredi, sed ea quæ ad frigidam tendit uia, per uaporarium lento tempore calescens regrediendum est. Et hæc omnia copioso lumine illustrata, & multo diei intus lucentis splendore exornata sunt. Ad hæc ipsa fastigia ab ædificio non discrepantia, tum latitudines longitudinibus aptè cohærent: in summa, multa ubique recolucet summa cum elegantia & uenustas & gratia. Etenim iuxta elegantissimi Pindari præceptum, opus exordientibus facie eleganti & splendida exornandum est. Hoc certè cum primis in huius domus substructione cũ ipso lumine tum fenestris obseruatum est. Etenim sapiens, ut reuera fuerat, Hippias habitationem frigido lauacro destinatam, ad Boream tendentem instituit, nec aeris meridiani expertem: reliquas autem multum feruoris & caliditatis requirentes, Notho & Euro ac

Zephyri

περὶ ζεφύρου πνεύματι, τί σοι τοῦτο τοῦτον λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ τὰς κοινὰς τῶν ἱματιοφυλακούντων λαλαισκοδύτας ταχέως τῷ ὄντι τὸ λατρεῦον, καὶ μὴ διὰ μακροῦ τοῦ ὁδοῦ ἐχέσας, τοῦ χρησίμου τι ἕνεκα; περὶ μή μοι τοῦτο λάβῃ τις μικρὸν ἔργον προβάλλων, ἵνα σμικρῷ τῷ λόγῳ προαγάγῃ τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς καινὰ ἐπινοῆσαι μάλιστα δεῖ μαλακῶν σοφίας ἐγώγε τίθεμαι· οἷον περὶ τὰ τοῦ ἔργου ὁ δαιμάσιος ὑμῖν ἐπιδείξατο, πάσας ἔχων τὰς βαλανείας ἀρετὰς, τὸ χρήσιμον, τὸ σύμμετρον, τὸ εὐφυΐας, τὸ σύμμετρον, τὸ τῷ τόπῳ ἁρμοσμένον, τὸ τοῦ χρέως ἀσφαλῶς παρεχόμενον, καὶ πρεπόντι, τῇ ἄλλῃ πολυτελείᾳ λιπαρυνομένῳ, ἀμφίδρομόν τε αὖ-

Zephyri flatibus subiectas opposuit. Quid ad hæc tibi palæstras memorem, & uestes asseruantium communes habitatiunculas, compendiosam citra ambages uiam quæ ad lauacrum ducit, habentes, singularis utilitatis capiendæ, & incommodi uitandi gratia? Neq; uerò quis me suscipietur opus modicum proponentẽ, orationis lenocinijs atq; uerborum ampullis extulisse. Siquidem in rebus communibus & publicis noua elegantiæ signa atque indicia excogitare, non mediocris aut contemnendæ sapientiæ argumentũ ego esse opinor: quo in numero & hoc opus admirandi illius Hippiæ opera ad unguem elaboratum meritò habendum est, quodq; nobis ab illo ostẽsum

est omnes balnei uirtutes complectens, utilitatem, opportunitatem, perspicuitatem, mensuræ quantitatem in omnibus aptè obseruatã, nec loci neglectam commoditatem, tum tutum lauandi usum exhibens. Præterea omnib. alijs industriæ atq; solertiæ officijs absolutum, biuiorum & ambituum

ἀναγκαίων λυσὶν ἀσαχωρήτοις, ἰχθύσι τε πολλοῖς τε πυρωμένοις, ὠρῶν δὲ διττὰς διλώσεις· τῷ μὲ ὕδατι καὶ μυκήματι, τῷ δὲ ἀκοῇ ἐπιδεικνυμένῳ. ταῦτα ἐμοὶ πάντα μὴ ἀποδοῦναι τὸν πρέποντα ἔπαινον τῷ ἔργῳ, οὐκ ἀνοήτου μέτρου, ἀλλὰ καὶ ἀχαρίστου, μᾶλλον δὲ βασκάνου μοι ἀνδρὸς ἐλέγχει. ἐγὼ μὲν οὖν ἀεὶ δύναμιν καὶ τὸ ἔργον, καὶ τὸν τεχνίτην καὶ λογοποιὸν ὑμνῳδίᾳ τῷ λόγῳ· ἀεὶ δὲ θεὸς παραχόρτοι τὴν λύσασθαί τινι, πολλὰς οἶδα καὶ ἄλλας ἕξων τὰς λουσανιάσουσάς μοι τῶν ἐπαίνων.

duplicibus ſeceſſibus, multarum quę ianuarum patens egreſſibus. Quinetiam horarum geminis indicijs idē balneū exornauit: uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem. His inquam uiſis, nec debitam & conuenientem tam illuſtri operi reddere gratiam, non inſipientis ſolum, ſed etiam ingrati, aut potius inuidi mihi uiſum eſt. Itaque ego pro uirili, cum opus ipſum, tum architectū & artificem orationis meæ laudibus euexi & perſolui. Cæterum ſi deus aliquando conceſſerit & lauandi copiam, non dubium eſt & alios permultos in laudum mearum partem mecum uenturos.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a Eos ego uiros.) Orditur à theſi ſeu loco communi. b Quorſum uerò.) Adaptatio. c Sophiſtarum.) Sophia ſapientia eſt, & in genere quæuis ars & ſcientia. Inde fit σοφίζω, erudio ad ſapientiam. Hinc σοφιστὴς ſapientiæ & eloquentiæ præceptor, & eruditus, olim idem quod σοφὸς: ſed hominum uitio ipſa profeſsio (ut fit) in odium uenit, ut σοφιστὴς dicatur impoſtor & cauillator, qui falſa ſpecie ſapientiæ ſeſe uenditat, & pecunias corradit. Inde σοφίζεσθαι decipere. d Inter hos.) Deſcēdit ad hypotheſin, & præſens inſtitutum.

tutum. e Atqui aliorũ.) Laus Hippiæ à collatione aliorũ artificũ. f Sed enim.) Ab ipso opere & effectu. g Balnei.) De quatuor domicilijs balneorum, quorum nomina hæc erãt, Frigidarium, Tepidarium, Calidarium, Sudatio siue Laconicum, quæ inseruiebant uiris, & totidem rursus quæ inseruiebant fœminis, ita inter se disposita, ut trepidarium uirile coniunctum esset tepidario muliebri, & reliqua eodem cohærerẽt modo. De his Vitruuius lib. 5. Meminit etiã Galenus li. 10 Methodi. h Locus erat.) Descriptio balnei. i Neq; uerò.) Occupatio qua fidem facit descriptioni. k Quin etiam horarũ.) Sunt qui horas ita inuentas tradunt: Cœli, aiunt, quadraturam in partes duodecim pro ratione Musica; diuidi, & inde horarum manasse rationem: & aquam quæ ex tenuissima cauerna diffluebat, cum per totũ diem excepissent, hãc in duodecim partes diuiserunt: ex quibus horis nomen impositum. atq; inde etiam uasis ipsis, quibus horas dimetiebantur, clepsydræ & hydrologia nuncupata. Porrò prisci sunt, qui scribunt P. Scipionẽ Nasicam primùm reperisse clepsydram, quo nubilo quoq; die & noctibus horæ distinguerentur. Nũc pro clepsydris clepsamnis & αὐτομάτοις utuntur horologijs. Solariũ, inquit, Varro, dicũt in quo horæ in sole inspiciũtur. Huius est, teste Gellio, mentio apud Plautum in fabula Bœotia, ex parasiti esurientis persona: Vt illum dei perdant, qui primus horas reperit, quiq; adeò primus statuit hic solarium, qui mihi comminuit misero articulatum diem.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ὠνούμενον.

ADVERSVS INdoctum, librorum longa supellectile tumentem, sermo

Anastasio interprete.

ARGVMENTVM.

Acerba quadã irrisione obiurgat ex populari. suis, ut uidetur, quendã diuitem, & multos undiq; libros cõmercantẽ: cæterùm indoctũ, & nullis bonis studijs cõuersatũ. Illud ostẽdẽs, quòd

quòd non librorum copia & speciosa supellex, sed assidua ac diligens lectio doctum faciat. Atq; ab hac propositione statim exorditur quoque, ut dicat errare illum, si quia libros multos ac pretiosos habeat, propterea se putet inter doctos ac eruditos recensendum esse. Rationes sumuntur à causis, & qualitate personæ, uidelicet quoniam ipse prorsus literarum ignarus sit: & non libri, sed librorum lectio eruditos faciat, perinde ut nec arma militem, sed animus præsens, & uti di peritia. Atq; hoc argumentum postea multis similibus & exemplis per inductionem amplificat, quorum pleraque eiusmodi sunt, ut miram elegantiam ac festiuitatem habeant. Possea autem & factum illius in suspicionem uocat, & à causis finalibus criminatur, quas ipsas quoque ut uanas & indignas pleraſq; confutat & irridet, præcipuè ultimam, qua uidebatur Imperatoris seu regis, ut ipse uocat, gratiam ambire: quá & à circumstantijs personæ refellit, & stulticiam illius comparatione quadam depingit. Ad postremum grauiter atque acerbè obiurgat illum, & commonet quibus rebus relicto hoc inutili coemendorum librorum studio, incúbere potius debeat, quò uidelicet & rei consulat, ac famæ ipse suæ.

Κὰι μὰλὼ ὡσαύτως ἔχειν δόξειν, ἐὰν ἐθέλῃς, ὦ νεᾶνι πειᾶσ· οἶσθα γὰρ ἐν ὀλίγῳ ταῦτα καὶ αὐτὸς ἔσῃ τις δόξαν, σπουδῇ σωφρονίζων τὰ μάλιστα τῶν βιβλίων, τὸ δὲ σοι πρὸς τὰ μάτωχωρεῖ, καὶ ἐλλιγὼς γίγνεται ἡ ἀπαιδευσία πᾶσι τοῦτο μάλιστα δὲ οὐ δὴ

AT crede mihi, quod tu putas, haud ex eo consequêre quod agis. Persuasum enim cum habeas futurum, ut si omni studio optimos undiq; libros coemeris, ipse quoque inter doctos ac eruditos ponaris: planè tibi diuersum accidit, atque hoc demum argumento tua inscitia et inertia uulgo proditur. Tametsi profectò optimos

ἀλ' τὰ μάλιστα ἀνῇ, ἀλλὰ πι
στεύει τοῖς, ὡς ἔτυχεν, ἐπαι
νέσι· καὶ Ερμωνι ἃ τῶν τὰ
τοιαῦτα ἐπιψευδομένων τοῖς
βιβλίοις, καὶ ὑποκωφοῖς ἕτοιμ&
τοῖς διαπύλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν
γάρ σοι διαγνῶναι δυνατὸν,
τίνα μὲν παλαιὰ, καὶ πολλῆ
ἄξια, τίνα δ' φαῦλα, καὶ ἄλ-
λως σαπρὰ, εἰ μὴ τῷ διαβι
βρῶσθαι καὶ διαπεπόφθαι αὐτο
τὰ τιμαόρια, καὶ συμβέλλε
ζοε σίας ἐπὶ τῶν βιβλίασιν πα
ραλαμβάνῃς, ἐπεὶ ἓ ἀνεμβῆς
τῇ ἀσφαλεῖ ἐν αὐτοῖς τίς ἡ
ποία διάγνωσις; ἵνα δή σοι
λῶ αὐτὰ ἐπαινα διεμεκι-
σαι, ὅσα ὁ Καλλιν& ἐς μάλο
λος, ἢ ὁ ἀσίδιμος Ατ]ικὸς σὺν
ἅπαντι τῇ πάσῃ γραφῇ ωε,
σοὶ τί ὄφελ&, ὦ θαυμάσιε, τῆ
μ]ήμα]&, ἴστε ἀπόντε τὰ μάλ-
λ& αὐτῶν, οὔτε χρυσαμοιβῶ
ποσὶ, ἢ δὶς μᾶλλον, ἢ τυφλὸς
αὖ]ις ἀποκαύσοι μάλλως παι
δικῶν; σὺ δὲ ἀνιωχμένοις μ]
ζοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία,
καὶ νὴ Δία διατακίρως, καὶ
ἀεὶ ἀε

optimos codices minimè comparas, sed ut quisque à bibliopola laudatus est, fidem habes: ac prorsus qui hæc de libris mẽtiũtur, præ dam te faciunt, istiusq; codicũ cauponibus pulchrè paratus est thesaurus. Nam a quo pacto tu queas dignoscere ueteres ac eximios, aut fictiles & putidos? nisi inde cognoscias, quòd arrosi ac mutili, inq; his dijudicandis, blattis tineisq; utaris æstimatoribus. quî enim credam liquidò ac certò hæc te posse perspicere? Et ut dem b tibi hãc cognitionem perspectam, ac tenere quæcunque Callimachus pulcherrimè, aut ille laudatus Atticus omni cura absoluta descripserunt, quid hinc tibi commodi redit, hominum ineptissime? qui neq; scriptorum speciem consideras, neque profectò magis uti scis, quàm cæcus frui pueri uenustissima facie. c Ac tu apertis quidem ocul&, & mehercle ad tædium usque libris incumbis, & nonnulla

ἀναγινώσκεις, ἵνα καὶν ὅτι τρίχων, φθάνοῦ ⁊ ὀφθαλμῶ τὸ σῶμα, ἀλλ᾽ ἐπὶ τό μοι ἐκεῖνο, ὃν μὴ ἐλλῆς τῶν ἀρετῶν, καὶ ἐκείνην ἐπάσκεις ⁊ ἐγγραμμένων, καὶ σωίεις ὅσις μὲν ὁ τῆς σύμπασι, τίς ἢ τάξις ⁊ ὀνομάτων, ὅσα τε πρὸς τὸν ὀρθῶν ἐκείνα τῷ συγγραφῇ ἀκριβῶσαι, καὶ ὅσα ἐκβολὰς καὶ νόθα καὶ παρεκπεμπόμενα. τί ἔν φῆς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν, ἐμοὶν ἐλέγεις; πόθεν, εἰ μὴ πόθι τα ⁊ Μουσῶν λειῶνα λάφυρε, ἐκλαβάπερ ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος, λαβὼν; Ἐλικῶνα μὲν γὰ, ἵνα διακριβῶμ αἱ θεαὶ λέγουσι, ἀλλ᾽ ἀπὸ πάλαι, οἶμαί, τῶν; ἀλλ᾽ διακριβὰς τοιαῦτα ἐμοὶν ἐν τα σὶν ἐποίς, σοὶ καὶ μιμνῆσθαι Μουσῶν αὐδήσιον ἐκεῖναι γὰ τῷ πολλοὶ μὲν ἐκ ἂν ὄκνησαν φανῆναι, σκληρῷ αὐδρὶ καὶ λάσιᾳ, καὶ πολιὸν ⁊ ἥλιον ὠδὶ τῷ σώματι ἐμφάνοντι; οἷός ἢ σοί; ἀλλά μοι, πρὸς Διὸς Λιβανίτιδον, ἄφες ἐν τῷ παρόντι τὸ μὲν σύμπαντα σαφῶς ἐπᾶν,

nulla ualde festinata lectione percurris, ut sæpe lumina os anteuortãt: d Sed hoc non etiam satis est, nisi noris uirtutem quoq; totius & uitia orationis, sensumq; scriptorum intelligas, & quæ structura sit uerborũ, & quàm ad certam quandam minimeq; fallacem amussim cuncta auctor exegerit, mox cernas ambigua, sincera parum ac concinna: quid mihi respondebis? Num hæc nosse te, cum nũquam didiceris? An uerò sicut ille quondam pastor, aureum ramũ à Musis tu quoque accepisti? Sed e Helicona certè, ubi Musas habitare aiunt, non ita ea à puero instructus, ut audieris, opinonnũquam nominari, & meminisse Musarum tibi religio est. Nam f cum pastore sanè, quanquam aspero & multo sole deformato, non piguit has congredi at qualis es (quæso uerò te per Libanitidem, concede hoc mihi, ut quædam tuorum facinorum prætermittam) talis

inquam

ἀλ' ἐγγὺς γράδια τοσ' ἄν,
ὥ εἶδ' ὅτι ἐκ ἂν ἐξέπεσεν, ἀλλ'
ἐνὶ τ' ἀλφιτε μυρρίνη ἄν, ἢ
ἐν μαλάχῃ φύλλοις μᾶσιγᾶ
ται, ἀπήλλαξεν ἂν τ' Ἰουΐτιον,
ὡς μὴ μιᾶναι μήτε τ' Ὀλμεῖν,
μήτε τὼν τ' ἵππε λειμώνων, ἃ δ'
ἢ ποιμένιοις διψῶσιν, ἢ ποιμέ
νων στόμασι καθαροῖς πέτεται.
ἀμέ τι ἀλλ' ἀ παῦν ἀνάισχυν
τον ἄ, νὴ αὐδρᾶ τὰ τοιαῦ-
τα τολμήσειας ἄν ποτ' εἰπεῖν,
ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμίλησέ σοι
ποτὲ τ' ἐν χρῷ περὶ τὰ βι-
βλία σωτηρίας, ἢ ὡς διδάσκα
λός σοι ὁ λᾶνα, ἢ τῷ λᾶνι ξυ
σιφοίτας. ἀλλ' ἐνί τέτῳ μόνῳ
παῦτα ἐκᾶνα ἀναδραμεῖδαι
νῦν ἐλπίζεις, τῷ ἐκπαῦσαι πολ
λὰ βιβλία. ἴσατε δὲ τοῦτο
ἔχει, ξυλλαβὼν ἐκᾶνα τὰ τ' Δη
μοδένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐ
τῇ ἐρέτης ἐγραψε, καὶ τὰ
τῦ Θεμιστοκλέους, ὅσα παρὰ τοῦ
Δημοδένους νὴ αὐτὸ ὀκτάκις
μετεγγεγραμμένα ἐρίθων λα-
λῶν. εἶ ἅπαντα ἐκᾶνα ἐστίν,
ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν ἐς
Ἰταλίαν ἠξίπεμψε, τί ἂν
ἐκ τέτε πλέον ἐς παιδείαν

inquam ne aſpectum quidē,
ſat ſcio, ferret, at potius myr
to uel malua cæſum ſua ſede
eijceret, ne Olmeum aut
Caballi fontem, quibus gre
gibus ſanè horumſ; magi-
ſtris ſitim ſedare permiſſum
erat, polluas. Nong credo te
eſſe tam impotētem, tametſi
in huiuſmodi nimiſquam es
fortis, ut auſis affirmare bo
nis literis te fuiſſe imbutum,
aut ſtuduiſſe unquam ut ue-
rè probatos codices tibi fa-
ceres familiares, uel quòd
hic tibi præceptor extiterit,
aut ad illum diſcendi gratia
te contuleris. Et nunc omo
nia illa uno hoc te conſecu-
turum ſpes eſt, ſi ingentem
librorum acerum congeſſe
ris. Proinde ſi hoc es animo,
age cōquire quicquid h De
moſthenes ille orator etiam
ſua manu ſcripſit: deinde
Thucydidis hiſtoriam, quæ
octies huius oratoris indu-
ſtria extat deſcripta. Iam ut
tot tibi libri ſint, quot Athe
nis in Italiā aduexit i Sylla,
ut ſuper

ut super his dormias, affixos tibi ubiq; circumferas, num ideo eruditior es futurus? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiam si aureum cultum gestet. Et librum quidem semper in manu portas, legis q; semper aliquid, quorum tamen nihil penitus intelligis, sed asinus micans auribus lyrã auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, preciosa profectò res erat, & uobis tantùm diuitibus propria, si quidem ueluti in foro paupe res nos superantibus daretur mercari: imò cum ipsis bibliopolis, quibus librorum tanta copia est, qui distrahunt, doctrina & eruditione quis certet? quos tamen, si rem spectes, inuenies, haud multo te bonis artibus præstare: nempe sermone rustico utuntur, mente nihil ualent, quales meritò sunt qui in honesti et turpis contẽplatione nunquã sunt uersati.

& tu

λικά τοι σὺ μηδὲν δεῖ τρία παρ' αὐτῶν ἑκάστων πεπαμένῳ ἔχειν, οἱ δὲ νύκτωρ καὶ μιᾷ ἡμέρᾳ διὰ χειρὸς ἔχουσι αὐτά. τίνῳ δὲ ἀγαθὸν ἐστὶ ταῦτα, εἰ μὴ μὲν τὰς ἀποθήκας αὐτὰς τῶν βιβλίων ἡγῇ πεπαιδεῦσθαι, τοσαῦτα πρισχέσας παλαιῶν αὐλῶν ξυγγράμματα; λοιπόν μοι, εἰ δοκεῖ, ἀποκρίνου, μᾶλλον δὲ, ἐπεὶ τοῦτό σοι ἀδιάφορον, ἐπίσυρε σὺν γοῦν, ἢ αὐλήσουσόν πρὸς τὰ ὁρώμενα. εἰ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος, κτήσαιτο τὸν Τιμοθέου αὐλὸν, ἢ τὸν Ἰσμηνίου, οὓς ἐπὶ παλαίτωμ ὁ Ἰσμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐπρίατο, ἆρα διὰ τοῦτο καὶ αὐλεῖν δύναιτο, ἢ ἀδὲν ἧττον αὐτῷ τῷ πνεύματι, ὃν ὑδιτσαμένῳ χρήσαιτο κατὰ τὸν τίχνιν; οὐχὶ αὐτοῦσας· ἀδὲ γὰρ τὸν Μαρσύου ἢ Ὀλύμπου πεπαμένος, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. τί δ', εἴ τις τὸ Ἡρακλέους τὰ τόξα κτήσαιτο, μὴ φιλοκτήτης ὤν, οὐκ ἂν δύναιτο ἐν Γήρᾳ διὰ ταῦτα, μὴ ἐπὶ σπα-

& tu unum modò aut alterum codicem redis mercatus, iſti diu noctuq; in manibus uoluũt. quid ergo cõmodi hic expectas? aut cur nõ ipſæ cellulæ librariæ doctæ tibi uidentur, quæ tot ueterum auctorum ſcriptæ complectuntur? Age uerò, ſi non eſt moleſtum, paulum quiddam reſponde, aut qui infantior es quàm ut poſsis, ſaltem annue uel abnue ea quæ ſum rogaturus. Quæſo te, ſi quis tibia canẽdi artis ignarus prorſus, forte ſit nactus Timothei tibias, aut quas Iſmenias ſeptem talentis emit Corinthi, an ne arte inflabit? uel nullus uſus huic rei erit, qua ſcitè uti nequit? Rectè ſanè abnuiſti. Nam neq; quibus Marſya & Olympus ceciderunt, hoc efficient, ut cõcinnum quiddam inſpiret, qui nũquã didicerit. Verùm ſi quis Herculis arcus habeat, cũ Philoctetes nõ ſit, qui ſolus tendere potuit, et quòd

σπουδῆ τοξεύσαι. τί σοι ηδὲ ἔ-
νθ' ἀλογία; ἀρ' ἂν ὑπολείξα-
θαί τι ὄργου τοξότης ἄξιον;
ἀνένευσας ἡ τοῦτο. κατὰ τοῦ
τα δὴ ηδὲ ὁ κυβερνήτης ἐπ' ἐ-
δίως, ἡ ἱππεύειν μὴ μεμελέτη
κώς, ἢ ὁ μὴν ναῦν καλλίστην
ποτὲ ἀλλ' ἡ ἐς ἀσφάλειαν πάλ
λιστα ἄγειν εἰωθώς· ὁ δὲ ἵπ-
πον κτήσατο Μῆδον, ἢ κυ-
βευτικὴν ἢ καπηλικὸν ἅλι-
γχιστα ἂν, οἶμαι, ἐκάτερος,
ἐπ' ἀγαθῷ, ὃ, τι χρήσαιτο ἑκα-
τέρῳ. ἐπινοεῖς ηδὲ τοῦτο; πά
θε δή, ἡ τοῦτό μοι ἐπίνευσον,
εἴ τις, ὥσπερ σὺ, ἀπαίδευτος
ὢν, ὠνοῖτο πολλὰ βιβλία, οὐ
σκόμματα ἔτ' ἐς ἀπαί-
δευσίαν καὶ ἀπρέπειαν; τί ὀνεῖ ἡ τοῦτο ἐπινοῦν;
ἔλεγχ' ἂν, οἶμαι, σαφῶς ἕ-
λος, ἡ τὸ ὁρώμενον ἑκάστοτε τὸ πρόχειρότατον ἑαυτὸν ἀπο-
φήνειεν; τί κενὸν κωὶ ηδὲ
βαλανεύειν; λαὶ ἐγένετό τις ἐ
πὶ πολλῶν ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος
ἀνὴρ, ἐπ συμφορᾶς ἀπορω-
θεὶς ἀμφοτέρους τοὺς πόδας,

collimasset figere, quis tibi
uidebitur? Num qui facinus
edat dignum sagittandi pe-
rito? Negas hoc quoque.
Eodem pacto igitur & ra-
tem gubernare ignorans,
& qui nunquam equum
conscendit: ille si pulcherri-
mam & aduersus uento-
rum procellarum impetus
munitissimam sit nauem sor-
titus, hic uerò Centauro fa-
tum, aut generosissimæ no-
tæ equum, utrumque deri-
sum iri opinor, quòd neu-
ter suis bonis uti posset. An-
nuis? Obsecro uerò hoc etiã
concede, si quis, uelut tu es,
indoctus, infinitos sibi li-
bros acquirere laboret, cen
sen' aliud hoc suo facto
quàm risus & iocos erudi-
tis facturum? Quid cessas
annuere? Nam argumen-
tum clarum est, quid hoc
ita fieri cernunt, uulgatum
illud haud dubiè inclamãt:
Quid m cani cum balneo?
Fuit non ita n multo antè in
Asia uir opulentus, cui calamitoso casu, cum per niuem iter
faceret,

ἀπὸ πρύνης, οἶμαι, ἀποσαπέντας, ἐπαλή ποτε λιὰ χεῖμῶ & βλίτος ῥῶσα ξυλίβη αὐτῷ· ἔτ & τοίνυν τοῦτο μὴ ἰλεινὸν ἰνιωνύθη, ἀλλὰ θρασυνόμῃ τῷ δυσχέρᾳ, ξυλίνας πόδας ἰνιπούητο, καὶ τέττας ὑπεδέμενος & ἐβάδιζεν, ἐπιτηδιόμενος & ἅμα τοῖς οἰκέταις. ἐπεὶ δὲ γέλοιον ἐποίει· κρηπῖδας γὰρ καλλίστας ἐνεῖτο νεοτμήτους ἀεὶ, καὶ τὴν πλάτην ἐπραγματεύετο περὶ ταύτας ἀεὶ ἔχειν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένα ἦν αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δέ. ἆρ' οὖν ταῦτα ἦν καὶ σὺ ποιεῖς. χρυσῷ μὲν ἴσως καὶ συνίνλω τὴν γνώμην, ἀνδρικῷ & ὄ χρυσοῦς ἐμβάτας, οἷς μέλλει αὖ τις καὶ ἀρτίπους ἐμπεριπατήσειν; ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ Ὁμήρου ἐπος πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις, αὐτὸ λαβὼν τὴν βύβλον & Ἰλιάδ & ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν ἄλλα μὴ δεῖ τάξῃ· ἀδὴν γὰρ αὐτῶν πρὸς σὲ, πικοίητ' ἄν τις αὐτῷ δημηγορῶν, παντάπασιν ἄνθρωπος,

faceret, putrefactum è frigore, usturis uterq; pes deperierat. ille tam miserabilem fortunam expertus, infelicitatem solari cupiens, ligneos pedes truncis accõmodabat, ac calceis indutus, undiq; seruis innixus incedere gaudebat. Vbi hoc insuper deridiculum cõmiscebatur: crepidas pulcherrimas & nouas semper cura erat summa mercari, ut ita calceis speciosis ligna sua, nempe pedes, essent conspicua. Nunquid uerò his adsimilia facis tu quoque? qui cum clauda mẽte sis, ac siculneis o sensibus, emis auratos soccos, quibus uix aliquis pedes integer rectè posit ingredi. Et quoniam inter alios tuos codices Homeri poesin sæpenumero repositã est cernere; accepto aliquis libro, legat tibi secundum Iliados, cuius caue aliquid perpendas: nam nihil ad te, præter quàm qui isthic depictus est uehementer absurdus homo,

λιάστροφον τὸ σῶμα, καὶ λιλαιβημένον. ἐκεῖνον τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος ἐλάβοι τὴν Ἀχιλλέως παναπλίαν, εἶτα, ὅτι αὐτίκα διὰ τοῦτο καὶ καλὸς ἅμα καὶ ἰσχυρὸς αὖ γένοιτο, καὶ ὑπερπηδήσεται μεγὰ τὸν ποταμὸν, ἐπιθολώσει δι' αὐτοῦ τὸ ῥεῦμα τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ δὴ τὸν Ἕκτορα, καὶ περὶ αὐτὸν τὸν Λυκάονα, καὶ τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φέρειν ἐπὶ τῶν ὤμων τὴν μιλίαν δυνάμενον: ἐὰν δὲ ἔτοιμος, ἀλλὰ καὶ γέλωτα ἂν ὀφλισκάνοι χωλεύων ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, καὶ ὑδὶ τόμα καταπίπτων ὑπὸ τὸ βάρους, καὶ ὑπὸ τῷ πράγει, ὁπόταν ἀναβλέψειε, δεικνὺς τοὺς παραβλῶπας ἐκείνους αὐτοῦ ὀφθαλμούς, καὶ τὸν θώρακα ἐπάδων τῷ μεταφρένου κυρτώματι, καὶ τὰς κνημίδας ὅπου συρόμενον, καὶ ὅλως, ἀσχύνων ἀμφοτέρους, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν, καὶ τὸν δισπότην. τὸ αὐτὸ δὴ καὶ σὺ πάσχειν, ὦ ἑρῶ, ὁπόταν τὸ

mutilo ac portentoso corpore, qui isthic concionatur. Thersites p est. Ille inquam huiusmodi si adeptus sit Achillis arma putas ne propterea fortem iuxtà & decentem futurum, qui & fluuium transiliat, & alueum turbet trucidatoris Phrygum cruore: occidat post Lycaona & Asteropæum, Hectorẽ, cũ ne Meliæ quidem pondus humeris sustinere queat? Negabis opinor, ac potius dices, dũ post clypeũ claudicaret, mox humi procũberet impar armorũ oneri, siquando sublato capite è galea prospectaret, suos istos intortos oculos ostendens, deinde loricæ subiecto gibbo uelut tuberes, & ocrearum dum in terra repit, tractus: haec inquam dices risum omnibus motura, & ipsum dehonestaturum primùm paonopliæ opificem, deinde etiam dominum. Tu uerò nunquid animaduertis prorsus idem tibi accidere, dum librum

μὲν βιβλίον ἐν τῇ χειρὶ ἔχῃς πάγκαλον πορφυρᾶν μὲν ἔχον τὴν διφθέρα, χρυσοῦν δὲ τὸν ὀμφαλὸν, αὐχαυχενώσῃς δὲ αὐτὸ βαρβαρίζων, καὶ καταισχύνῃς καὶ διαφθείρων; τοῦτο μὲν τῶν πεπαιδευμένων καταγελώμενον, τὸ δὲ τῶν ξυόντων σοι κολάκων ἐπαινούμενον, οἱ καὶ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους ὑποτριφόμενοι, γιλῶσι τὰ πολλά. βέλτιον δέ σοι διηγήσασθαί τι Πυθοῖ γεγόμενον. Ταραντῖνον, Εὐάγγελον τὸ ὄνομα, τὸν ἐκ ἀφανοῦς ὀμ τῶ Ταράντι, ἐπιθύμησε νικῆσαι Πύθια. λάθε δὲ ἡ γυμνὸς ἀσωνίας ἀντίκα δόκει αὐτῷ ἀδύνατον εἶναι, μήτι πρὸς ἰσχὺν μήτε πρὸς ὠκύτητα ἐν πυγμῇ· διαφέρα δὲ ἡ ἡδὴ ῥᾳδίως πρατήσειν ἐπέσθαι ὑπὸ τῶν καταφράτων αὐθρώπων, οὓς ἔχει πρὸ αὐτὸν, ἐπαινούντων καὶ βοώντων, ὅτι τι καὶ τὸ σμικρότατον ἐπῆνον καὶ ἀναῤῥόσαντο. ἤκων δὲ ἐς τοὺς Δελφοὺς, τά τε ἄλλα

librũ manu tenens progrederis, cuius aluta purpurea, bullulæ aureæ sunt, attu barbara uoce legis, deformans et euertens scriptoris dignitatem? Hæc q cũ facere te uident, non solùm eruditi ridere solent, sed tui etiã assentatores, quorum consuetudine unicè oblectaris, auersi se intuentes, à cachinno minimè abstinent. Age uerò, narrabo tibi quod Pythijs gestũ memoratur. Tarentinum quendam Euangelum apud Tarentinos nõ obscuro loco natum, nec inscelebrẽ, inuasit cupido uincendi Pythia. ubi in ijs quæ nudi certamina ineunt, non posse fieri ut superior euaderet, quippe qui neque robore, neque pedum uelocitate esset præditus, facilè cogitauit. Verùm cithara & carmine omnibus præmia prærepturum esse, perfuaserant pestes illæ quas apud se fouebat, laudantes & applaudentes ad exilißimum quenque cantus strepitum. Itaq; uenit Delphos ueste

λαμπρὸς, καὶ λίθοις καὶ ἐσθῆτα χρυσόπαστον ποικιλόμορφον, καὶ στέφανον δάφνης χρυσῆς κάλλιστον, ὃς ἀντὶ καρπῶν ἦν δάφνης σμαράγδους ἔχουσι ἴσομεγέθεις τῷ καρπῷ. τὸν μὲν γε κιθάραν αὐτὸν, ὑπερφυές τι χρῆμα, ἐκ κάλλους καὶ πολυτελείας χρυσοῦ μὲν ἦν καὶ ἀκριβείας πάσης, σφραγῖσι δὲ καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκοσμημένον, Μουσῶν μὲν ἀγάλμασιν, καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ὀρφέως ἐντετορευμένοις, θαῦμα μέγα τοῖς ὁρῶσιν, ὡς ἐδόκει τισὶ καὶ ἤδη ἡμέρα ἦν ἐπὶ δόξαν ἐλθεῖν, τρεῖς μὲν ἤδειν ἐλαχὼ δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ἐφάνη, καὶ μετὰ Θέσπιν τὸν Θηβαῖον, ὁ φαύλως ἀγωνισάμενον, εἰσῆρχετο εὖ ὅλος περιλαμπόμενος τῷ χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις καὶ βηρύλλοις καὶ ὑακίνθοις, καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπρεπεν ἐπὶ ἐσθῆτι, ᾗ μεταξὺ τὸ χρυσοῦν διαφαίνετο. τούτοις ἅπασι τὸν προκαλέσας τὸ θέατρον, καὶ θαύματος ἴακχον ἐμπλήσας τὰς θυρὰς, ἐπειδὴ

auro insigni, & corona aureis lauri foliis plexa splendens. hæc uero etiam smaragdis lauri fructui æqualibus uariegata erat. at citharam, uisu mirabile, apparatu diues, ex purissimo auro fabricata, annulis & gemmis passim ornata, suisque locis, Musarum, Apollinis & Orphei imaginibus scalpta, spectatores suspensos animis tenebat. Iam autem uenerat dies quo in theatrum erat descendendum. conueniunt tres certaturi, obtigitque sors Euangelo ut secundo loco caneret. procedit ille post Thespin Thebanum, qui non malè suas partes egerat, auro, smaragdis, beryllis, hyacinthis totus collucens. ipsa purpura, quæ auro contexta uisebatur, cõmendabat hunc cultum mirificè. quibus cũ iam stupentes reddidissent, ac noua quadam & incredibili spe replesset spectatores, cum omnino iam

&

ωστε καὶ ᾄσαι καὶ κιθαρίσαι πάντας ἐλεῖ, αὐκπρούτεται μὲν αὐάρμοστόν τι καὶ ἀσύ τακτον, ἀποῤῥήγνυσι δ' τρεῖς ἅμα χορδὰς, σφοδροτέρου τῷ πλήκτρῳ ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ. ἤδετο δὲ ἄρχεται ἀπὸ μσοῦ τι καὶ λιπαρὸν, ὥστε γέλωτας μὲν πάντων ὀφλεῖν τῶν θεατῶν, τοὺς ἀδοκήτους δὲ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγώσαντας αὐτὸν, ἐκβαλεῖν τοῦ διάῤῥυτος. ὅτι δὲ καὶ γελοιότατον ὤφθη, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος διὰ μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη κατεαγμένος ἐκ τῶν μαστίγων, καὶ συλλυπῶν χαμόθεν τὰ κιθαρίσματα τοὺς σφαιρίδας· ἠγωνίσαντο γὰρ, κἀκεῖνος τοὺς ξυμμαστιγουμένους αὐτῷ. μικρὸν δ' ὕστερον μετ' αὐτὸν, Εὔμηλός τις Ηλεῖος εἰσέρχεται, κιθάρᾳ μὲν παλαιᾷ ἔχων, ξυλίνης δὲ πάλαι λοιπὰς ἐπικεκολλημένος, ἱδιωτικὰ δὲ καὶ μόγις σὺν τῷ στεφάνῳ δίκα δραχμῶν ἀξίαν.

& citharam pulsare, & accinere esse necesse, per sonat agreste quiddam, inersq; & incompositum: simul dum immodicè citharam increpat, rumpit tres fides. cantus autem planè ineptus erat, & solutus, ita ut ab hominibus qui aderant, rideretur: sed ludorum præfecti offensi hominis temeritate, loris cæsum è theatro proiecerunt. Hic uerò iucundissimum erat spectaculum aureus ille Euangelus, cum per medianı scenam traheretur ab his qui uerbera infligebant, lachrymans, crura plagis cruentus, humi interim colligens delapsos dum unà uapulat, citharæ annulos. Exiguo autem temporis spacio interposito prodit Eumelus quidam Eleus, peruetustam citharam afferens, cuius lignei erant clauuli, ipse uestem indutus uix unà cum serto decem denariorum precij.

ἀλλ' ὅτός γε ἆσας λιγείως, καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμον τοῦ ἄσματος, ἐπράττετο, καὶ αὐκηρύττετο, καὶ τῷ Εὐαγγελίῳ παρῳδεῖτο, μάτην ἐμπεπασάμενος τῇ κιθάρᾳ, καὶ ταῖς σφραγῖσιν ἐκάνευε· καὶ ἐπεὶ γε λέγεται πρὸς αὐτὸν, ὦ βέλτιστε, σὺ μὲν χρυσῷ δάφνῃ περίκεισαι, πλουτεῖς γὰρ· ἐγὼ δὲ ὁ πένης τῷ Δελφικῷ. πλὴν τοῦτό γε μένοι ὄνησις τῆς σωτηρίας, ὅτι μὴδὲ ἐλεύθερῳ ἐοικὼς τῇ ἥττῃ ἀποβήσῃ, ἀλλὰ μετρίῳ πρός τι διὰ τὸν ἀτυχήσαντα σὺν ταύτῃ, καὶ τοιαυτὶ τρυφῶν, περὶ πολλὰ δή σοι καὶ Εὐάγγελος εἶπεν, πλὴν ὅσον σοί γε οὐδ' ὀλίγον μέλει τοῦ γέλωτος τῶν διατεθέντων. ἀπ' ἄκαιρον δ' ἂν γένοιτο, καὶ Λέσβιόν μῦθόν τινα διηγήσασθαί σοι, πάλαι γεγονότα μέντοι. ὅτι τὸν Ὀρφέα λιτομανήσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τῷ λιθαριῷ αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ πρῶτον Ἕβρον ἐμπιτοεῦσαν, ἐμ-

At ille & bellum edebat carmen, & ritè sicut ars poscebat, chordas feriens modulabatur. itaque & uictor abibat præconis uoce proclamatus, ridens interim Euangelum, qui nequicquam cithara ac annulis istis sese ostentasset. Et aiunt sic fuisse allocutum: Aurea lauro redimitus es Euangele, & quid ni? opibus enim uales, me uerò quia paupertate, Delphica oportet esse contentum. Veruntamen hoc commoditus tibi ornatus peperit, quòd cum neminem tui misereat, oderint omnes istas tam ineptè superfluas delicias. Mirum uerò ni pulchrè tibi cum hoc Euangelo conueniat, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos quicquam moraris. Arbitror autem non intempestiuum esse, ut Lesbiam quandam fabulam tibi narrem. Cũ Orphea Thressæ mulieres dila-

niassent, ferũt, caput uatis unà cũ lyra cũ primùm Hebrum

exce-

ἐμβαλόντα εἰς τὸν μέλανα πόντον, καὶ ὑδατωλᾶν γε τὸν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ· τὸν μὲν δὴ ἄλλον θρῆνόν τινα ὅτι τῷ Ὀρφεῖ, ὡς λέγουσι, τὸν λύραν δὴ αὐτὸν ναυηχᾶν, τῶν αὐτομάτων ἐμπιτνόντων τὰς χορδὰς, καὶ οὕτω μετ' ᾠδῆς προσφυσιβόντα τὴ Λέσβῳ. καὶ πάντας αὐτοὺς μέχρι μὲν κεφαλὴν καταβάψαι, ἵνα πορρωτέρω τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ὄζῃ· τὸν λύραν δὲ ἀναβόντα εἰς τὸ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ὑδὶ πολύ γε σώζεσθαι αὐτόν. χρόνῳ δὲ ὕστερον, Νεάνθου τὸν τοῦ Πιττακοῦ τῦ τυράννου παῖδα ὑπὸρ τῆς λύρας πυθόμενον, ὡς ἡσθῆναι μὲν καὶ θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ λίθους, ἠμελῆσθαι δὲ καὶ μετὰ τὸν τὸ Ὀρφέως συμφορὰν, μηδένος ἀπτομένου, πρὸς ἕρωτα τῦ πράγματος ἰσχυσαῦ, καὶ διαφθαρῆναι τὸν ἱερὰ μεγάλοις χρήμασι, πᾶσαν ναυόντα ἑτέραν ὁμοίαν λύραν, δοῦναι αὐτῷ τὸν Ὀρφέως λαβόντα ἡμιδ' ἡμέραν μὴ ἐν τῇ πόλει χρῆ

excepisse, in nigrum [s] Pontum eiectum, ac ita simul natasse caput ac lyram: illo lugubre quiddã in Orphei necem canente, hac uentis chordas percellentibus aptos materiæ faciẽte modos, donec ad Lesbum appellerentur. ubi incolæ fluctibus utrisque ereptis, caput sepulchro condiderunt, [t] lyram autem suspenderunt in templo Apollinis. in quo cum bene longum tempus fuisset adseruata, multis annis pòst [u] Neanthus Pittaci tyranni filius, cum quæ de lyra narrabantur, audisset, quòd bestias hac demulsisset Orpheus, plantas & saxa mouisset, quódque ipso iam cæso tamen per undas lata, nemine modulante resonasset, capitur incredibili amore habendi hanc. quare ingenti pecuniarum ui corrupto sacerdoti persuadet, Orphei lyram, alia supposita, sibi det: qua accepta, parum tutum ratus interdiu

χρῆσθαι, ἐν ἀσφαλεῖ οἰκεῖσθαι αὐτὸν, νύκτωρ λάθρᾳ πόλεως ἔχοντα, μόνον προελθὼν εἰς τὸ προάστειον. κἀκεῖ προχειρισάμενος κρούειν, κἀκ συντράτου τὰς χορδὰς, ἀνιχνεύων κἀκ ἄμουσον τεχνίτου, ἐλπίζοντα κἀκ μέλη τινὰ θεσπέσια ὑπ' αὐτοῦ ἀκούσειν τῶν λύραν, ὑφ' ὧν πεισθέντας καταθελγεῖν τὴν ψυχὴν, κἀκ μανάριον εἶναι, πληρουμένους ἂν Ὀρφέως μουσικῆς. ἄχρι δὴ ξυνελθόντας τοὺς ἰδιώτας πρὸς τὸν ᾠδὸν (πολλοὶ δὲ ἦσαν αὐτόθι) ἀκροωμένους αὐτοῦ· ὡς τῷ τοιούτῳ ὅμοιον τῷ Ὀρφεῖ πεφάνθαι, κἀκ μόνος ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς πολίτας, ὅτι περὶ σοφίσματα ὤφλε, ὡς οὐχ ὁ λύραν δύσασα λάβοι, ἀλλὰ ὁ τύχοι, κἀκ ὁ ᾠδὸς, ἂν μόνα ᾄσῃ. φανερώτατα τῷ Ὀρφεῖ παρὰ τῆς μαθητοῦ ὑπάρχον· ἡ λύρα ᾗ ἄλλως πνεῦμα λῷον, ἀλλὰ ἄμουσον τῶν ἄλλων βαρβίτων. κἀκ τί σοι τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Νέανθον λέγω; ὅσον κἀκ καθ' ἡμᾶς

hac in urbe luderet: nocte sinu occultam efferens, solus in suburbium pergit. Quò ubi uenit, lyram pulsare incipit, ac chordas perturbat, sperans stolidus & imperitus artium iuuenis, fore ut diuinum aliquod carmen percussæ fides redderent, quo cunctos permouereret, & animi affectus quò uellet traheret. ut hoc nomine beatus haberetur, Orphei musices hæres. Dum hæc agit, uicini canes qui in eo loco erãt plurimi, strepitu exciti coëunt, ac infelicem istum citharœdum discerpunt: quod ipsum solum cum Orpheo cõmune habuit, postquam canes adduxerat. Manifestissimè igitur ostensum hoc exemplo est: non lyram esse quæ homines & feras lenierit, sed artem ac carmen, quæ præ alijs excellentia mater Orpheo cõtulerat, lyra nihil à quibusuis barbitis differẽte. Quorsum uerò attinet Orphea tibi aut Neantbum proponere? cum nostra ætate uixerit

ἐὰν τὸς ἰγνοιῆ τις, ἢ ἔτι ὄφιν, οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτε λύχνον τῶ Στοϊκῶ, πραμισῶν ὄντα, βισχιλίων δραχμῶν ὠνήσατο· ἄλλως γὰρ, οἶμαι, καὶ πάνυ, οἱ τ' νυκτῶν τὸν ἐπὶ τῷ λύχνῳ αὐαγιγνώσκοντες, αὐτίκα μάλα ἡδὲ τὸν Ἐπικτήτε σοφίαν ὄναρ ἐπιφοιτᾶν, καὶ ὁμοίως ἐσιδαίμονα ἔσεσθαι τῷ μαχῷ ἐπὶ τῷ λύχνῳ γρῆσαντι. χθὲς δὲ ἢ πρώην, ἄλλός τις τὸν Πρωτέως τῶ κυνικῶ βακτηρίαν, ἢν κατεβεβλῆτο ἔλατο ἂν τὸ πῦρ, πολλάκις κἀκεῖνος ἐπρίατο. καὶ ἔχει μᾶλλον τάτο, ἢ ἐλέγετο, ὃς Τιγιάτιος τῶ Καλυδωνίε τὸ λείψανα, καὶ Θηβαῖοι τὰ ὀστᾶ τ Γηρυόνε, καὶ Μεμφῖται τῆς Ἰσιδος τὰς πλοκάμους. αὐτὸς δὲ ὁ τῶ δακτύλῳ πτέρνας λυσιτόνος, καὶ αὐτὸν οἱ τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βαλλυρίᾳ ὑπερφυόντως ἐγκῶς ὄντως κακοδαιμονῆντως διάκεισθαι, βακτηρίας ὀλίγου πιφαλῶ ἂν ἐλυδῶς λύμβηνος. λέγετ γὰρ ἢ Διονύσιον βαγῳδίαν ποιῆσαι φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως· ὥστε τὸν

xerit, & ni fallor, adhuc superstes est, qui Epicteti Stoici lychnū fictilem trecentis denarijs mercatus est: sperās futurū scilicet, ut si noctu ad istā lucernā legisset, mox Epicteti sapientiā somniaret, et similis efficeretur admirādo seni. Sed nuperrime alius quispiā Protei Cynici baculū, quē cū in flammā insiluit, reliquerat, emit talento, custoditumq; etiam nū inter recōditas ac charissimas opes habet, ostētatq; non secus ac Tegeatæ apri Calydonij tergus, & Thebani ossa Geryonis, & Memphitæ Isidis capillos. At ille tāti boni possessor, ipsum se quoq; stulticia & nugacitate superauit. Viden' quàm pessimè res tuæ habeant? et quòd caluariæ fucte opus sit? Ego x uerò etiā Dionysiū quondā scripsisse Tragœdiā accipio, sed qua nihil fuerit unquam minus elegans, aut magis ridiculum? quam cum dedisset legendā

Phi-

Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτῶν ὧν τὰς κατομίας ἐμωμησάμην, ὑ δυνάμενον κατίχειν ἢ γλύπτα, ὅτ' οὖν τοίνυν πυθέσθαι, ὡς ἐγγελᾷ, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, ὡς ὃ ἐπαν' ἴγρα φε, σωὸ πολλῇ σπουδῇ κτησάμενον αὐτό, ὥστε ἐνδιατρίβειν ἐσιόντα, καὶ πάτοχον ἐπὶ τῷ πυξίῳ. ἀλλ' ὅμως ἐν αὐτῷ ἐπέγραψε μακρῷ γελοιότερα ἐγραφεν, οἷον κἀκεῖνο τὸ Δωρικὸν, ἔκειν ὑ Διονυσίου γωύ. καὶ πάλιν, οἶμαι, γωῦᾶκα χρυσίμαλον ἀπώλεσα· καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τῷ πυξίῳ. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζειν οἱ μωροὶ βροτῶν. τοῦτο μὲν γὰρ πρὸς οἷς μάλιστα σύντυχως ἂν ἐρωμένον εἴη, ᾗ τῷ Διονυσίῳ, καὶ διὰ τοῦτο χρυσῶσαι αὐτῷ ἴδιον ἐπαναθεῖναι τὸ πυξίον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ἢ αὐτοῖς ἔχων εἰς τὰ βιβλία, καὶ αὐληϊστέων ἀεὶ, καὶ διασκολάξων, καὶ ψηφισμάτων, καὶ ἀλείφας τῷ κρίκῳ καὶ τῇ κίλλυβᾳ, καὶ διφθέρας παρεβάλλων,

Philoxeno, ⁊ nec ille adulari posset, sed salibus incesseret scriptorem, sæpenumero in lapidicinas coniectum est. Cum autem Dionysium contemni sese, & uulgo fabulam esse comperisset, nulli operæ ac impensæ pepercit, ut Aeschyli z pugillaribus, quibus sua poemata describere fuerat solitus, potiretur: quibus acquisitis, iam se plenum ex Aeschyli ceris numine, & planè attonitum putabat: & A tamen in his longè absurdiora scribebat, quale est Doricum illud: ἔκειν ὑ Διονυσίου γωύ. Et iterum: οἶμαι, γωῦᾶκα χρυσίμαλον ἀπώλεσα, nam hoc quoque inde sumptum est. Et hoc: αὐτοῖς γὰ ἐμπαίζειν οἱ μωροὶ βροτῶν. Hoc tamen postremum non parum rectius in te quadret, quàm Dionysium, & propterea ceras inaurare debebas. Namque obsecro quid consequendi spes est, quòd libros uoluis, reuoluis, colligis, quod nō decet resecas, croco pingis, et polis cedro, amicis

λας, ηδὲ ὁμ φαλοὺς ἐντίβας, ὡς δή τι ἀπολαύσων αὐτῶν; παύν γοῦν ἄδη βελτίων γιγήσεσαι διὰ τὸν ἀνδρῶ, ὃς τοιαῦτα μὴ φθίγγη, μᾶλλον δὲ τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος. ἃ. βιοῖς δὲ, ὡς ἐοὰ ἀπῶν καλόν· μὸς δὲ ἄγεθόν, φασι, παρὰ παύτων ἔχειν ὧδε τῇ βιβλιορύχῳ, ὡς ἐ τοιάντας ἀπεργάζεται τὰ βιβλία, φυγῇ φεύκτόν, ἂν ἰῶ ἔτι πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν δὲ ὄντοιν, ἅτ' ἂν παρὰ τῶν παλαιῶν τις κτήσαιτο, λέγειν τὰ δέοντα, ἢ παρ' ἑαυτῷ ἀπίστων, ἢ φυγῇ τῶν ἀπίστων, ὅταν μήτε ἐκεῖνα, μήτε ταῦτα φαίνηταί τις παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ διατρίβας ὠνᾶται, ηδὲ ταῖς τίλφαις εἰκόσης, ηδὲ πλινθίας ὡς ἀμελοῦσι τοῖς οἰκέταις; πῶς δὲ οὐ κἀκεῖνο αἰσχρὸν, εἴ τις ἐν τῇ χειρὶ ἐχοιλά σι βιβλίον ἐλὼν (ἀεὶ δέ τι

cis pellibus, bullulas infigis? sic agis tanquam fructũ inde percepturus, & factus es scilicet uehementer ex hoc mercatu melior, quippe qui sic loqueris, ac potius qui pi'cibus magis es mutuuitam autem qualem uiuas, dictu fœdum est: hoc certè aiunt, tuam illam obscœnitatem extremè odisse uniuersos. quòd si librorũ hæc esset culpa, fugiendum ab eis erat quammaximè procul. Duo B autem cum sint quæ à ueteribus scriptoribus petas, dicẽdi uirtutem, & honestè uiuendi rationes: dum quæ bona sunt imitaris, quæ mala, deuitas? quando neutrum spectatus es, quid aliud comparasse dicemus te, quàm ludum muribus, & tineis habitaculum, ac seruis, si negligentiores in codicibus curãdis fortè fuerint, uerbera? Sed C quod sum nunc dicturus, haud scio an tibi summam ignominiã afferat: si quis fortè fortuna te cõspicatus (sicut ferè

τι πεύστως ἔχεις) ὄρειτο, ἤ τι νος, ἢ ῥήτορος ἢ ξυγγραφέως ἢ ποιητοῦ ἔστι· σὺ δὲ ἐπιγραφῆς ἀδὼς, πράσσε ἅπερ τότε γι. ἄπτα, ὡς φιλᾶ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρῆν δ' μῆκος λόγων, ὁ μὲν ἐπαινεῖ τι ἢ αἰτίᾶται τῶν ἐγγεγραμμένων, σὺ δὲ ἀποροῖντε, ἢ δὲ μᾶλλον ἔχοις ἀπᾶν· ἐν σὺ ξῆ τότε χαριῆν σοι τὸν γῶν κατὰ σαυτῆ, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, περιφέρων τὸ βιβλίον: Δημήτριος δὲ ὁ κυνικὸς, ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀναδιδοῦτόν τινα, βιβλίον κάλλιστον ἀναγιγνώσκοντα, τὰς Βάκχας οἶμαι τῦ Εὐριπίδου, κατὰ τὸν ἄγγελον δὲ λῶ, τὸν διηγούμενον τὰ τῦ Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ὄργον, ἀφαπάσας, διέσπασεν αὐτὸ, ἐπαινῶν, ἄμεινόν ὄστι τῷ Πενθεῖ, ἅπαξ σπαραχθῆναι ὑπ' ἐμῦ, ἢ πολλάκις ὑπὸ σοῦ πολλάκις ὑπὸ ἐμαυτόν· οὕτω καὶ πόρρω εὑρεῖν διαλύσιμα, τίνος ἕνεκα τὸν σπουδὸν ταύτην ἐσπούδακεν, περὶ τῶν ὠνῶν

ferè cerni amas) habentem in manu librum, roget, auctor quis sit, orator, historicus, poeta: ac tu ex inscriptione doctus, aptè dicas quæ situm postea, ita ut fit, dum sermo familaris progreditur sæpe longius, ille laudet aliquid aut accuset scriptorum, tu verò non habeas quòd respondeas, non'ne optes tum ut tibi tellus dehiscat, qui in tui perniciem uelut Bellerophontes codicē attuleris? E Demetrius Cynicus cum Corinthi conspexisset ineruditum quendam pulcherrimum librum legentem, opinor in Bacchis Euripidis locum, ubi nuncius Penthei fatum & factum Agaues exponit, arreptum codicem lacerauit: Satius est, inquiens, semel à me, quàm à te toties dilaniari Pēthea. Scire autem & peruelim (quod ego nulla quantumuis diligenti animi cogitatione assequi possum) cuius rei gratia tanto studio in hoc

ἀνδὶὼ τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν γὰρ, ἢ χρείας τῶν ἀπ' αὐτῶν, οὐδ' ἂν οἰηθείη τις τῶν ἐπ' ὀλίγιστόν σε ἀξίων, οὐ μᾶλλον, ἢ φαλακρὸς ἀνὴρ τὶ ἂν πρίαιτο λατίνιον, ἢ πάτοπτρον ὁ τυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς αὐλητῶν, ἢ ναλλακλὼ ὁ σὺν ὄχῃ, ἢ ὁ ὑπερώπτης κώπῃ, ἢ ὁ λυβόρα νέτυς κώδωνι. ἀλλὰ μὴ ἐπίλιξιν πλέτυ σοι τὸ πρᾶγμα ἔχει, καὶ βάλει τοῦτο ἐμφλύαν ἄπασιν, ὅτι καὶ ἐς τὰ μεγίστου σοι χρήσιμα, ὅμως ἐν πολλῇ τῇς περιουσίας ἀναλίσκεις; ἢ μὴν ὅσα γε κἀμὲ Σύρον ὄντα ἐδίδαξαν, εἰ μὴ σοῦτ φίρομ, τᾶς τὰ γέροντος ἐκέίνε διαβήκας παρφίγραφας, ἀπολόλεις ἂν ὑπὸ λιμῷ ὕδλε, καὶ ἀγοραῖν πρὸ τίδῆς τῶν βιβλίων. λοιπὸν ὦν ἀπ' ἐκείνε πιπασμένον ὑπὸ τῶν πολάπων, ὡς ἐ μόνον καλὸς ἦ καὶ ἐράσμιος, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥᾴδιῳ καὶ συγγραφικὸς, οἷος ὐχ' ἕτερος, ἀνῆδαι τὰ βιβλία, ὡς ἀληθῶς τὲς

in hoc sis uersatus. Nam fructus & usus causa nemo putare queat, qui te uel mediocriter nouit: non certè magis quàm si calum pectinem emat, aut speculum cæcus, aut tibicinem conducat surdus, scortúmue spado, uel nauem qui nullum mare propinquum habet, aut gubernator aratrum. Sed G *fortassis hac re tuas opes iactas, dum palàm facis, etiam in res tibi nihil utiles, ex immensis diuitijs esse quod insumas. Atenim quantum ego, qui & ipse Syrus sum, exploratum habeo, nisi te locupletis istius hominis testamento, dolo frustrandi; mala subingessisses, iamdiu uenum libris dares, fame tibi fuisset pereundum.* At H *fieri potest, ut nunc deinceps ideo libros undiq; accumules, quo fidē facias assentatoribus tuis, quos audis quotidie prædicantes te non modò bellum & amabilem rhetorem, sed sapientem quoque & historicum, qui secundum*

non

τὲς ἐπαίνους αὐτῶν. φασὶ δέ τι καὶ λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ὧδε λέγοντα, ληκύθους χρυσᾶν βατράχων λίκνῳ λιγόντας ἐκπεπραγέναι, ἢ μὴ πίνειν, ὦ μὴ διαῤῥαγῆναι βοῶντας. καὶ γὰρ οὖν οἶδ' ὅπως ῥᾴστη ἡ τῶν ῥηνῶν ἴλαδε, καὶ πιστεύεις αὐτοῖς ἅπαντα, ὅτε ποτὲ κἀκεῖνο ἐπείθου, ὡς βασιλεῖ τινι ὁμοιώθης τὸν ὄψιν, καθάπερ ὁ ψευδαλέξανδρος, καὶ ψευδοφίλιππος ὁ πάνυ πναφεὺς, καὶ ὁ κατὰ τοὺς πρεσβύτερος ἡμῶν ψευδοσθένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος τεταγμένων. καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ τοῦτο ἐπαθες, αὐδύητος καὶ ἀπαίδευτος αὐθρώπως, καὶ πρόπαις ὑπηλιάσθης, καὶ μιμήμασι βάδισμα καὶ σχῆμα καὶ βλέμμα ἐκείνου, ᾧ σαυτὸν ἐκάλεσας, ἐχαρδὸν, ὅπερ καὶ Πύῤῥον φασὶ τὸν Ἠπειρώτην, τὰ ἄλλα θαυμαστὸν αὐδρα, οὕτως ὑπὸ πολλῶν ὧδε τῷ ὁμοίῳ ποτὲ διαφθαρῆναι, ὡς τὸ σύνολον, ὅτι ὅμοιος ὢν Ἀλεξάνδρῳ

non inuenit. Fertur quoque I orationes quasdam in conuiuijs ex more recitare, ac illos terrestrium ranarum instar sitibundos exclamare, nec potare nisi prius clamore differantur. Nam nescio quo K pacto non est difficile naso te suspendere, qui omnia credis, sicut illud nuper, te uni cuipiam regi assimilem, quemadmodum Pseudalexander quondam, ac Pseudophilippus, & superioribus annis Pseudonero, & si qui alij hoc modo mentiti sunt. Nec mirum est te hominem insulsum ac stolidum sic affici, & lectica uehi, aut illum regis incessum, uultum, habitum denique totum studere imitari, gaudereq; si quis te huic conferat. Quid L hoc mirum', inquam, quando etiã Pyrrhus Epirota, alioqui uir clarissimus, dicitur ita ab assentatoribus fuisse corruptus, ut se Alexandro

illi

λεν ἰκάνω: καί τοι τὸ τ Μυσῶν τοῦτο, διὰ παύτων τὸ πρᾶγμα ἦν ἄθλον γὰρ ἦ τῶν τῷ Πύρρῳ ἐκάνα, καὶ ὅμως ἐπέπεισο ἐμιμέχθαι τῷ Αλεξάνδρῳ τὴν μορφὴν. ἀλλ' ἵνα μὴ λάθω τοῦτο, ὕβρισαί μοι δοκῶ τὸν Πύρρον, ὅτι σοι ἔπασα κατὰ τοῦτο αὐτῷ, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, καὶ πάνυ σοι πρίπον ἂν εἴη· ἐπεὶ γὰρ οὕτω διέκειτο ὁ Πύρρος, καὶ ταῦτα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐπέπειστο, ἐδόκει ὅστις ἐστὶ ξυνιέναι, καὶ ξυνέπασχεν αὐτῷ, ἄχρι οὗ τις τὴν Λαρισσὴν προβέβυκεν ξένος, αὐτῷ τὰ λοιπὰ ἐπᾶσαι, ἵπαυσεν αὐτὸν ἡ Πύρρου. ὁ μὲν γὰρ Πύρρος, ὡς τὸ λέξας αὐτῷ ἐκάνα Φιλίππου καὶ Περδίκκου, καὶ Αλεξάνδρου καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἔφυτο, τίνι ἔμοιγε ἄν, πάνυ πιπεισμένος ἐπὶ τὸν Αλέξανδρον ἔξειν αὐτῷ· ἢ δὲ πολὺ χείρων ἐπισχεῖσα, Βατραχίωνι, ἔφη, τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ἦν τις ἐν τῇ πόλει Λαρίσῃ, Βατραχίων

illi similem arbitraretur, quanquam istorum sacrilegorum opus palàm erat omnibus. Nam Pyrrhi quoq; imagines iam circũferebantur, & tamen ille hoc erat persuasus, expressã esse Alexandri figuram. Hactenus equidem contumelia affeci Pyrrhum, quòd tecum cõparaui: uerùm quod superest, pulchrè inter uos conuenit. Nam Pyrrhus postquam ita esse in animum induxerat, nemo erat omnium qui diuersum uel sentire uel loqui uellet, donec uetula quædam eius Lariſſæ hospìta, id quod res erat prolocuta, uesaniã hominis repressit. Ille enim cum Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorumq; regũ Macedonum imagines protulisset, rogauit cuinam ex illis simillimus uideretur, omnino pro certo habens fore ut Alexandro pronunciaret. At illa diu contata, tandem Batrachioni inquit. erat enim quidã in urbe cocus Ba-

τραχήλῳ ὀνόμα μάγαιρα, τῷ Πύρρῳ ὅμοιος. καὶ σὺ δὲ τί τι μὴν τῶν τοῖς ὀρχησταῖς συνόντων διαιτᾶσθαι ἐπαινεῖς, οὐκ οἶδα ἔγωγε, ἔτι δὲ μανίαν ὑφ' ἡμῶν λέγεσθαι ἔτι καὶ νῦν μάνθανε ἅπασιν, ἵν' ἐπάνῃς τῇ ἀνίᾳ ταύτῃ σαφῶς εἰδώς. ἔπειτα διαμαχοῦμαι, ἃ ἀπίθανα οὕτω γράφεις ὦν, ἢ τοῖς πεπαιδευμένοις ἥδεται ἄδων ἰδίᾳ, πιστεύων τοῖς τοιούτοις ἐπαινέσι. καὶ τί τοῦτα λυπῶ; πρόδηλος γὰρ ἡ αἰτία τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, ἃ καὶ πάνυ νεανίας ἐγὼ μὴ πάλαι διατέθρυμμαι. σοφὸν γάρ, ὡς γοῦν οἶει, τοῦτ' ἔπαγρύπνημα, καὶ ἐλπίδας ἐμπρὸς ἔχεις περὶ τῷ πράγματος· ἃ βασιλικὸν μάθοις ταῦτα σοφὸς ἀνήρ, καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν. ἃ δὲ τούτων πάνυ σοῦ ἐπαινῶ ἀνεύσπαστα, ὡς ἀνὴρ βιβλία, καὶ ξυνάγεις πολλὰ, πάντα ἐν βραχεῖ πᾶν αὐτὸ ἔσεσθαί σοι νομίζεις. ἀλλ' ὃ διατρύγων, οἶει τοσοῦτον μανδραγόρου διατριχώσαι

trachio nomine, Pyrrho perquàm similis. Tu quoque quem ex histrionicis cinædis referas, tacere malo: sed quòd uniuersi dicant ingenti te correptum insania, qui illâ imagine tibi cõuenire putes, hoc uerò sat scio. Itaq; nihil est noui si tã nullius artis pictor cum sis, uiris eruditissimis æquari te postulas, ijs fidem habens, qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum uerò has nugas, cũ caussa sit in promptu istius tui librorum coaceruandorũ studij? tametsi, qui meus est stupor, nunc demum animaduerti. Nam, quod M opinare, prudẽter hoc inueneris, ideoq; in magnam spem erectus es, regem intelligentem uirum, et in primis amantem doctorum, postquam didiceris quam des operã libros plurimos habere, in nulla plane re tibi defuturũ. Verùm heus mollicule, an tu putas tantũ Mandragoræ O oculis regis offusum, ut cum hæc audiat,

αὐτῇ, ὡς πάντα μὴ ἀκήκοεν, ἐκείνων ἢ μὴ ἀκήκοεν, οἷ' μέλ' ἐστὶ ὑμῖν ἡμέρᾳ καὶ βίῳ, οἷαι δὲ σοι νύκτες, ὁποῖαι ἢ νύκτωρ, καὶ οἵοις καὶ ἡλίκοις ξυγκαθεύδεις; ἦ οὐκ οἶδα, ὡς ὦτα, καὶ ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλίνοις· τὰ δ' σὰ ἔτω πορίφωνα ὄζει, ὡς κὴ τυφλοῖς ἄνευ κὴ λωφοῖς γνώριμα· ἀ γὰ κὴ φθίγξαιο μόνον, εἰ γὰ κὴ λύμβο καὶ ἀκούσαιο, μᾶλλον ἢ μὴ ἀκούσῃ, εἰ λοιπὰ, εἰ δ' οὐκέτ μόνον ἦν ἀκούσωνται σε, τί οἶει μὴ οὐ φίλα ἐσεῖσθαι παύτά σε πρόδηλα τὰ τῆ νυκτὸς ἀπόῤῥητα; ἐπὶ γοῦν μοι κὴ τόδε, ὁ Βάσσ' ὁ ὑμέτερος καὶ ἐκεῖνος σοφιστὴς, κὴ Βάτταλος ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ λίγυδος Ημιθέων ὁ Συβαρίτης, ὃς τὰς θαυμαστὰς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι κὴ παραπλήσιον, κὴ πέσχεν καὶ πείθειν ἐκεῖνα, ἃ τέτοιος τις νυκὶ λευκῷ περιβαλλόμενος, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἶει φάνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν, Ηρακλέα τῶν αὐτῶν; οὐκ, audiat, nō etiam habeat cōpertum, qualis tuæ diurnæ uitæ ratio, quæ conuiuia, cui iusmodi noctes, qualibus & quibus cum consuetudinem agas? An nescis multos regibus esse & oculos et aures? Et quæ tu facis, adeò latens neminem, ut & surdis & cæcis sint cognita. Atque utinam loquentem possemus audire, ac lauantem daretur contueri: quanquā quia aliter putas, non attinet te in publico uestibus exutis cerni. nec enim serui tui tacebunt quæ noctu indigna relatu facinora edis. Respōde igitur mihi hoc quoq; : si Bassus P ille noster Sophista, aut Batalus tibicen, aut iste Sybarita cinædus Hemitheon, qui nobis præclara illius leges condidit, quēadmodum omni spurcitiēi genere furere oporteat, si istorum inquā unus aliquis leonina pelle circundatus, clauā manu tenens prodambulet, quid? Herculémne existimas, quib⁹ obuiam factus sit, habituros? nō equidē opinor, ut ma-

δ' γε καὶ χύτρας λημῶντος συγχάνειν· μυρία γὰρ ὅσα ἴσα καὶ τιμᾶσθαι συμβαίνει τῷ σχήματι, βάδισμα καὶ βλέμμα καὶ φωνὴ, καὶ τράχηλος ὑπικλασμός· καὶ ψιμύθιον καὶ μαστίχη καὶ φῦκος· οἷς ὑμᾶς ποσμᾶσθαι καὶ ὅλως, λαθεῖν τὸν παροιμίαν, βαθὺ λουτρὸν καὶ πίνειν ἐλαφρᾶς ὑπὸ μάλης λρύψειας, ἵνα λίνεσθον. ἅπαντα ἀλλοντῷ μᾶλλον τοιοῦτον ἢ καὶ ἁρμόττει· τὸν δ' οἶσι λύσειν σκιπόμενον βιβλίῳ; ἀλλ' ἐμοὶ πολλὰ γὰρ σι, καὶ ἀποκαλύψει τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. τὸ δ' ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας ἐκ παρὰ τῶν βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶν, καὶ τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ λαμβάνειν. σύ δ' οἶσι σωφρονεῖν, καὶ μάρτυρα ἕσεσθαί σοι, τὴν Ἀττικὴν καὶ Καλλίνον, τοὺς βιβλιογράφους· οὐκ, ἀλλ' ὑμᾶς τινας ἀνθρώπους, ἐπιτρίψοντάς σι, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ πρὸς ἔσχατον πενίας ξυνελάσοντας· ἀλλ' ἔτι τοῦ σωφρονίσαντα ἀποδίδοται

ut maximè ollis fortè cæcutiãt. sexcẽta enim sunt quæ repugnant: inceſſus, obtutus, uox, obliqua ceruix, uarius fucus, unguenta quibus uos ſoletis excolere: & omnino, ſicut in prouerbio eſt, citius ſeptem elephantos ſub alis abſconderis, quàm unũ cinædum. Iam cum leonina pellis hunc nõ occulat, tunſperas libello cõtectus poſſe latere? Sed fieri nequit, quin te ℞ prodant alia illa ueſtri indicia. In ſumma, ignorare te uideo quòd bonã et ſplẽdidam famam nõ ab illis librorum inſtitoribus, ſed à ſe ipſo, et quotidianæ uitæ modo petere cõueniat. An ueròconfidis aduocatos ac teſtes probitatis futuros tibi Atticum & Gallinũ librarios? Caue putes, ſed ſæuos homines perdituros te, ſi dij ſinant, ac ad extremam paupertatem redacturos: quem nunc tandem modeſtiorem, ac magis cogitantẽ, par erat iſtorum codicum

uni

μεύτινι τ πωπωλοῦμένων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σοὶ αὐτῷ τοῖς τῶν νεκρῶν ταύτῃ οἰκίαν ἀποδοῦναι. ἢ τοῖς ἀνδραποδοπαπίλοις, μέρος γοῦν ἀπὸ πολλῶν τ ὀφειλομένων. ἡ γὰρ ἐμὲ ἔνα περὶ δύο ταῦτα λανθάνεσθαι, βιβλίων τε τῶν πωλητικῶν ἐτῶν εἶναι, καὶ μαρακίων τῶν ἀβώρων καὶ ἄλλα ἁρτόρρων ὠνίων. ἢ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ σπεύδεται, καὶ θυρσύζεται. ἀλλὰ νατον δὲ, πίνητα ὄντα πρὸς ἄμφω διαφέρειν. σκέψαι τοίνυν, ὡς ἐμὸν χρῆμα συμβουλὴ, ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον τῶν μελλόντων προσηκόντων, τῶν ἐτέρων νόσον θεραπεύειν, καὶ τὸν ὑπηρέτας ἐκάνως· ὡς ἢ ὅμως μὴ ἀπολιπόντων σε τῶν οἰκοθεν, μιτασύλλογόν τινας τῶν ἐπουθόρων, οἷς οὐκ ἀκίνδυνον ἀπειλῆσαι, ἢν μὴ λάβωσιν, ἅπαντα ἐξαγορεύσαι τὰ πραχθέντα ὑμῖν μιτὰ τὸν πότον, εἶτα καὶ πρώην ἄσχιστα περὶ σοῦ διηγεῖτο ἐξελθὼν ἐ πότου, ὅτι καὶ λέγματα ἐπιλαπτὸς. ἀλλ' ἐγώ-

uni cuipiam ex eruditis copiam facere, simulq; ex ista nuper extructa domo migrare: ijs etiam apud quos mancipia prostant, reddere partem saltem multorũ debitorum. Etenim his duobus præcipuam collocasti operam, ut libros posßideres varios, & adolescentes ualidos ac robustos mercareris. Proinde considera quàm sit res aurea consilium. Nam meo quidem iudicio rectißimum fuerit, simißa feceris ea quæ non magnopere ad te pertinent, ac illum alterum morbum curaris, & pro ministris (sic tamẽ, ut ne perpetua emptione res domesticæ deficiant) adhibueris in genuos aliquos, quibus ne tu tum quidem sit si abs te digrediantur, nisi precio hoc redimas, proferre omnia quæ uos inter comessandum designatis, qualia nuper puscio tum obscœnißima de te mane domo egressus narrabat, etiã signa ostẽdens scele-

γε καὶ μάρτυρας ἂν παρασχοίμην τὸν τότε παρόντας, ὡς ἠγανάκησα, καὶ ὀλίγου πληγὰς ἐνέτριψα αὐτῷ, κωλυσάντων ὑπ' ἐμοῦ σῦ, καὶ μᾶλλον ὅτι καὶ ἄλλον ἐπικαλέσαιτο μάρτυρα τῶν ὁμοίων, καὶ ἄλλον, ταυτὰ καὶ λόγοις διηγουμένους. πρὸς δὴ τοῦτα ὦ γαθὲ λαμβάνε τὰ ἀργύριον, καὶ φύλαττε, ὡς εἶπον, καὶ λυτὰ πολλῷ ἀσφαλέστερον ταῦτα ποιῶν καὶ πάσχων ἔχεις· ὕστερον μὲν γὰρ μή ποτε ὀργάζεσθαί τίς σὲ μεταπαύσει σε; ἤδη γὰρ λύων ἔπαξ παύσασθ' ἂν, σκυλεβραγῶν μὴ θύσας. τὸ δ' ἕτερον ῥᾴδιον, τὰ μηκέτι ὠνεῖσθαι βιβλία· ἱκανῶς πεπαίδευσαι, ἅλις σοι δὲ σοφίας, μίσον οὖν ἐν ἄκρου τοῦ χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ ταῦτα. πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶδας, πάσας δὲ λέγων τέχνας, καὶ ἀλλήλαις αὐτῶν, καὶ λαμίαις, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν Ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τε χρῆμα, καὶ ἄκρον ἐν παιδείᾳ γιγένησαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων· ἰωνᾶν γὰρ οὐδὲν ἐᾷς σε ἐν-

ris. ego uero testes facio quot quot tum aderãt, quàm indignè tulerim, & uix manus continuerim, iratus tui causſa, maximè cum unum atq; alterum adduceret confirmaturos quæ dixerat, qui & ipſi eadem multo sermone declamabant. In hos ergo uſus reconde argentum, bone uir, ut domi tutò illa perpetrare poſſis. Nam quis nunc deinceps ab iſtis quibus te aſſueſeciſti, retrahat? Non facilè ceſſat canis corium rodere ubi cœpit. At illud alterum, ne in poſterũ libros commerceris, facilè obtinebimꝰ. Doctus es, ſapiens es. Quicquid uſpiam antiquitatis extat, hoc tibi modò non in ſummis labris natat. omnem hiſtoriam tenes, omne orationis artificium, uirtutem, uitia, dictionum Atticarum uſum: ac planè ſcitus es, & in omni ſcientiarum genere primus, ob librorum acerum. Nã quid uetat etiam me tibi

ſiconi-

δαίμονίου, ἐπὶ δὲ χαίρεις ὄζαι παπύρων; ἀθλίως δ' ἂν ἐγὼ ἐροίμην σε, τὰ τοσοῦτα βιβλία ἔχων; τί μάλιστα ἀναγιγνώσῃς αὐτῶν; τὰ Πλάτωνος, τὰ Ἀντισθένους, τὰ Ἀντιλόχου, τὰ Ἱππωνάκτους; ἢ τούτων μὲν ὀλιγωρεῖς, βάτερον δὲ μάλιστά σοι τῶν δικῶν χαρίζεται; ἀπί μοι, μὴ δὲ Αἰσχύνου τὰ λαῖα Τιμάρχου λόγον ἀναγιγνώσῃς; ἢ ἐνυπνιάζῃ γε πάντα εἰδὰς, μὴ γιγνώσκῃς αὐτῶν ἕκαστον; ἢ ἢ Ἀριστοφάνους μὴ ἢ Εὐπόλιν ὑπεδίδυκας, αὐτίγνωτ μὴ τὰς βάπτας, τὸ λῆμα ὅλον; ἆρ' ἐλίμ σε λήθη κατέβαλε, ἀπ' ἀμυθρίασας, γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γοῦν πῃ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτεται τῶν βιβλίων, ὁποίαις αὐτὰ χροΐν ἀναλίσκεται, πότε ἢ ἀναγιγνώσκῃς, μὴ δ' ἡμέρας; ἀλλ' ἐδεὶς ὑφορᾶται ποιοῦντα ἢ τοῦτο. ἀλλὰ νὺ πῶς· πότερον ὑπνοβαμβεῖν ἤδη ἀρξαι, ἢ πρὸ τοῦ λόγου; ἀλλὰ μὴ πρὸ σκότους μηκέτι μὴ ζημιώσῃς ἰσχυρὸν μηδέν. ἄφες ἢ τὰ βιβλία, μὴ μάνα ἰργάζῃ τὰ σαυτῦ, μὰ τὴν ἰχθῦν μηκέτι

ciconiam pinsere, quando decipi te iuuat? Ego uerò perquam V uelim fieri abs te certior, cum tot tibi libri sint, quibus potissimùm te occupes, Platonis, Antisthenis, Antilochi, Hipponactis? Aut X spretis his, magis rhetores in manibus habes, & Aeschynis orationem aduersus Timarchum legis? An uerò iam antè hæc omnia tibi sunt clara, nec est cur legas. at in Aristophane & Eupolide totus es? Sein Baptas? percurristi totam fabulam? Nam alicubi tetigit te poeta. nuncubi puduit te agniti flagitij? Hic autem iterum miramur quali animo, qualibus manibus libros uerses. Quādo? num interdiu? quod nemo unquam facere te uidit. At noctu. An cum istis alijs es intentus: aut ante uestra exercitia, quæ nisi cum caligine terra est obducta, aggredi nō ausis? Missos uerò fac libros, ac tuam rem potius cura, quanquam hoc

μὴδ' ἰκᾶνε· ἀλλὰ δὸλῶσα δὶ τῶν τῦ Εὐριπίδου φαίδραν, ἢ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγαθὰ ποιῆσαν, καὶ λέγουσαν,

Οὐ δὶ σκότον φρίασσει τὸν συ νεργάτιν,

Τὸ μυστὲ' οἶκων μὴ πτοῖφθογ γὼ ἀφῆ.

Εἰ δὶ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ δόξουσι, ἴδι, ἀνῦ μᾶλλον βιβλία, καὶ οἶκοι ἀσκηλήσας, ἔχε, καὶ κατακοῦ τῶν δόξαν τῶν ὀτυμάτων, ἱκανόν σοι καὶ τῦτο πρόσαψι δὶ μικρὸν δίπω, μηδὶ ἀνάγνως, μηδὶ ὑπαγόρευε τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους καὶ ποιήματα, μηδὶν δεινὸν σι ἔργα σμικρά. εἶδε ὡς μάτην ταῦτα μὲν λειτύρηται, καὶ κατὰ τῶν παροιμίαν, Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ. σὺ γὰρ ἀνύσῃ, καὶ χρόνῳ ἐς ἄδλον, καὶ κάτα γλαδύσῃ πρὸς τῶν πιπαδσυμένων, εἶς ἀπόχρη ἀφελῶδαι, σὺκ ἐκ τῦ κάλλους τῶν βιβλίων, ἀλ' ἐκ τῶν πολὺ τιμάας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ δὶ φωνῆς καὶ τῆς γνώμης τῶν γεγραφότων. σὺ δὶ εἰσι θέρπεδσεσι τῶν ἀπαιδδσίαν, καὶ

quoq; indignum est, debuerasq; Euripidis Phædrā salem uereri, quæ mulieribus succenset, ac inquit:

Nullas tenebras expauescūt conscids,
Neue ædium, uocē latebræ edant, timent.

Quòd si omnino Y decreuisti tuo morbo blandiri, age abi: mercare libros, domi cō clude, fruere partorum bonorum gloria, hac scilicet contentus: caue uerò tāgas, aut lectur⁹ aliquid aperias, ne sit in ore tibi ueterum aliqua oratio aut poema nihil malè de te meritorū. Z Nō sum nescius hæc frustra à me disputari: & nugas esse meras, iuxta adagionē, Aethiopem lauare. Nam tu nō cessabis libros coemere, cū ab eruditissimis quibusq; rideberis, quibus non hoc agitur, ut libri niteant, & magnifici sint, sed ut utiles uerò bis & sententijs uerborum. An uerò speras ista opinio-

ξπιλαλύψῃ τῇ λόξῃ ταύτῃ, μὴ ἐκ πολλῆς τῆς πολλῆς τ βιβλίων, ἐκ ἐδλὼς ὅτι μὴ οἱ ἅμα θεραπεύοι τ ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιῆσιν, ἐλιφαντίνοις ῥάβδοις, μὴ σιπυΐας ἀργυρᾶς ποιᾷ μᾶλλον, μὴ σμίλακι χρυσοκολλήτοις, ἐπέταιν ἢ μὴ χρήσασθαι τοῖς δίκῃ· οἱ μὲν ἔδει ὅπως χρὴ μῖλα χαρίσασθαι αὐτὰ, ἴσασιν. ὥσπερ ἐδ' ἂν τις ἐς τὸ μίσον τ μιμαθητάτων, φλεβότομον δ' μάλα ἱκανὸν ἔχων, ἐᾶν τἄλλα μισθὸν, ἀπάλλαξι τ ὀδόντος τ νοσεῶντα, ἵνα ἢ μὴ γε λεπτῷ τινὶ τὰ σὰ ἀκάνθου, τὸν κυρίας ἕστως ἐπίσκιψαι, μὴ ἴψῃ τὸν μὲν τεχνίτας αὐτ, ξυρὸν μὴ μαχαιρίδας, μὴ λάτομον σύμπαντον ἔχοντας· ἴδε ἢ ἅμαθές μὴ ἰδιώτας, πολλοὺς μαχαιριδίων πρεπεστάτους, μηδὲ λάτομα μεγάλα ἐ μὲν λάσιον γε διὰ ταῦτα ἐδὲν ἐδόντας, ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχοιν, ὅτι κάρονος μὲν εἰ πολλοὶ παρὰ τοῖς γέιτοσιν αὐτ, πρὸς ἢ τὰ ἐκείνων λάτομα πολὺ προσιδέν[illegible]ς ἡμᾶς

ne a tuam inſcitiam poſſe occulere, & codicum multitudine permouere uulgus? Neſcis autem quòd imperitiſſimi medici idem faciunt, qui eburneis uirgulis, & uaſculis quibus ſanguinem eliciunt, argenteis, ſcalpelliſq; auro inſignibus ſuperbiunt: cum uerò horum iam uſus eſt, ne in manus quidem recte capere ſciunt: alius autem quiſpiam in mediũ prolato phlebotomo, rubigine quidem ambeſo, ſed bene acuto, ægrum morbo leuat. Sed ut tuarum rerum magis iocoſam faciam comparationem, ad hos mihi tonſores aſpice, & inuenies eos qui artifices optimi ſint, nouaculam tantum ac forpicem & mediocre ſpeculum habere. Sed ignaros artis, etiamſi infinita ſpecula & forpices proponant, non tamen latere, artis quòd nihil calleant tonſoriæ. Accidit & hoc riſu dignißimum, quòd plerique apud uicinos tondent, coram ipſorum ſpeculis co-

ἀνθιτίθησι, πρὶν σὺ τοίνυν ἄλλῳ μηδὲν ἀνεθίσῃ χρήσασθαι αὐτῷ τὰ βιβλία, χρήσασθαι δὶ αὐτοῦ τοῦτ' ἂν αὖ δύναιο. καὶ γὰρ ἐγὼ δὶ ἐχρησάμην ἀλλοτρίῳ βιβλίῳ πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῶν λυρικῶν ποιεῖ ἐν τῇ φάτνῃ ἐστηκὸς μὲν ὅτι αὐτὴ τῶν κριθῶν ἐδίσ, ὅτι τῷ ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ὑπερήφανον τοῦτο τόγε νῦν ἄνου, ὑπὲρ μέντοι τῆς βιβλίου παρῆσιάζομαι πρὸς σὲ περὶ δὶ τῶν ἄλλων, ἴσως ἐπιτήδειά σοι ἐννοήσεται ποιεῖν, οὐδὲν ἀνόητον ποιήσεις.

mutuor. Et tu alij quidē cui usus esset, commodare librū certè posses, ipsis uti non potes: tametsi nulli commodasti unquam, faciēq; hoc tantum quod canis in præsepe, qui cum hordeo non uescatur, æquum tamen uolentem pasci, haud finit.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

ARGVMENTVM.

Indoctum quendam, qui coemptione librorum famam doctrinæ aucupabatur, ridet: & sumit exordium statim à propositione.

a Nam quo pacto.) Confirmatio dicti. b Et ut dem.) Permissio. c Ac tu apertis.) A Contrario accommodat similitudinem. d Sed hoc.) Lectio utilis. e Sed Helico.) Modò montem, modò fluuium, modò instrumentum musicum significat. f Nam cum pastore.) Tractat collationem. g Non credo te.) Redit ad argumentum. h Quicquid Demosthenes.) Certum est, Demosthenem octies descripsisse sua manu Thucydidis historias, non aliam ob causam, quàm ut fideliter eius scripta memoriæ complexus, dictionem floridam imbiberet, familiaremq; sibi redderet. Agatheus Smyrneus historicus libro 2. Historiarum huius facit mentionem. i Sylla.) De huius Syllæ rebus gestis Plutarchus, qui totam eius descripsit uitam. k Quòd si librorum.) Ab absurdo. l Age uerò si non est.) Inductio προσωποποιϊκὴ, Platonica propositio, & locupletandæ orationi accommodatissima. m Quid cani cum balneo.) Hoc adagiū Erasmus in Adagiorum

giorum Chiliadib. dicit, quadrare in eos, qui ad rem quampiam prorsus sunt inutiles, ita ut in balneo nullus est omnino canum usus. Eo utitur etiam Lucianus in Parasito. n Fuit non ita.) Narratiunculæ seu διηγήματα, è re nata artificiosissimæ comparationes. o Ficulneis sensibus.) Prouerbium in inutiles, infirmos, in nihili homines: à ligno ficulneo, quod debile, fragile & inutile est. Horatius:

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum, &c.

Theocritus in Operarijs: Stringite collectores manipulos, ne quis præteriens dicat: O ficulnei homines, perijt & hæc merces. p Therſites.) Græcorũ omniũ qui ad Troiã uenerunt fœdissimus fuit, idemq; ignauissimus: altero oculo strabo, altero pede claudus, anguſtissimis humeris, & ad pectus usq; contractis, uertice acuminato, raro capillitio. Vide dialogũ Nerei & Therſitæ, de forma contendentiũ, inter Mortuorũ dialogos. q Hæc cum.) Amplificatio. r Cum lyræ.) De lyra & capite Orphei fabula. s In nigrum Pontum.) Id est, in mare. t Cõ diderunt.) Ita ut nunc & Bacchion apud ipsos, hoc est Bacchi oraculũ. u Neanthus.) Neanthus à canibus infeliciter discerptus. x Egd uerò Dionyſiũ.) Dionyſius etiã peſtilentiſsimus ille Siciliæ tyrannus, tragœdias & comœdias, ut alia mittam, condidit: qui expulsus imperio, Corinthi pueros literas ac muſicam mercede docuit, uti ante alios Cicero epiſtolarũ ad Atticum libro nono tradidit. unde prouerbium factum est, Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ: quoties neminem tam ſublimi esſe fortuna ostendere uolumus, qui non etiam ad humilẽ & abiectam ruere posſit. At uerò hunc Dionyſiũ ob læticiã de tragœdiẽ uictoria perijsse, teſtis est Plinius. Sed quoniã plura tam à Græcis quàm Latinis de Dionyſio ſcribuntur, & ea notiſsima ſunt, ea recenſere ſuperſedeo. y Philoxeno.) Notiſsima est etiam Philoxeni hiſtoria, quem in lapidicinas, quas latomias & lithomias Græci uocant, Dionyſius tyrannus detruſit, quòd eius poematibus illudebat. Cicero in Epiſtolis ad Atticum lib. 4. Philoxeni animum probat, qui maluerit in carcerem reduci, quàm aſſentari tyranno. Idem Lucianus de Mercede ſeruientibus: σὺ δ' οὐκ ἂν μὴ ἱκανῶς, ἐς τὰς λιθοτομίας Διονυσίου ὑβρίζοντος ἀφίξῃ. Quod ni tu laudes, protinus in Dionyſij lapicidinas relegaberis. Hoc nomine carcer erat inſignis, quem Dionyſius extruxerat. z Aeſchyli pugillares.)

Huius

Huius fit mentio in Demosthenis encomio. poeta fuit Tragicus, quem, ut Philostratus scribit, Athenienses tragœdiæ parentem appellauere. Tragœdias scripsit potando, ut scribit Plutarchus cum Athenæo. Vixit tempore Pythagoræ & Pindari, Lyrici poetæ. A Et tamen his.) Hic diligenter considera, quantam puritatem sermonis exigat à scriptore Lucianus. qui cur ista reprehendat, potissimùm ultimum uersiculũ, uix Græcè doctissimus aliquis opinor uiderit. B Duo autem sunt.) Quid ex authoribus sit discendum. C Sed quod sum.) Argumentum inscitiæ. D Bellerophontes.) Itidem in Apologia pro Mercede cõductis, & Plautus in Bacchidibus: Alia Bellerophontem iam tuus me fecit filius. E Demetrius.) χρῆα mista. F Scire autem.) Interrogatio, facti suggillatio à fine. G Sed fortassis hac.) Dilutio amara. H At fieri non potest.) Alia causa. I Fertur quoq;.) Comprobatio à simili facto. K Nam nescio quo.) Dilutio à qualitate personæ. L Quid hoc mirum.) Amplificat exemplo. M Nam quod opinare.) Tertia causa. N Verùm heus.) Dilutio à persona regis. O Mandragoræ.) De Mandragora multa annotauimus in Thimone, & Demosthenis encomio. P Si Bassus.) Amplificatio ab exemplo. Q Lenonina pelle.) Mos tegẽdi se pellib. antiquis fuit, unde λεοντῆ Herculis, caprina Iouis. Verùm ut Leonina Herculem non facit, ita nec cuculla monachum. R Sed fieri.) Obiurgatio seria. S Non facilè cessat canis.) Prouerbium de mala consuetudine, à qua quis dein de non facilè auelli potest. Magna enim uis est assuetudinis in primis annis, nec facilè quis cõtra eam agere solet, aut potest. T Doctus es, sapiens es.) Ironia. V Ego uerò perquã.) Interrogatio distributa. X Aut spretis.) Alia obiurgatio ab inutili. Y Quòd si omnia.) Epitrope ironica. Z Non sum nescius.) Epilogus. α An uerò) Obiurgatio à spe inutili inscitiæ. β Et tu alij quidem.) Claudit suo more, celebri & scito dicto, sicut ferè omnes sermonum suorum particulas solet. Canis enim in præsepi siue stabulo cubans, in eos dicitur, qui nec ipsi fruuntur re quapiam, neque reliquos sinunt uti. Vtitur eodem in Timone, ubi plura annotauimus. Ad similem insaniam pertinẽt illi uersus Horatij in 2. Sermonum.

Si quis emat citharas, emptas comportet in unum, &c.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. DE DOMO.

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Obliqua quædam domus laudatio est, cuius & situm & structuram, & tecti cæterarumq; partium ornamenta, postremò etiam parietum picturas describit, additis passim amplificandi gratia etiam similitudinibus quibusdam. Atq; hæc omnia sub disputationis seu contentionis quadam figura, quæ de pulchritudine domus, utrum ea uidelicet ad inuitandũ & iuuandũ oratorẽ in ea dicentẽ plus prosit, an noceat, disputatur. Cuius quidem affirmatiua pars priore loco tractatur, ab effectu & potestate pulchritudinis comprobata: additis & exemplis & similitudinibus eodem pertinentibus. Altera autem, ac negatiua, per prosopopœiam subiungitur. Pingitur enim alia quædam alterius oratio superiorem refellere, & similitudines, & quæ de ui pulchritudinis à superiore afferuntur, per inuersionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab alijs elegantiæ ac pulchritudinis effectibus, præterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus & tecti, cæterarumq; partium elegãtia depingitur: in posteriore uerò parietũ picturæ describũtur, ut ex ea quoq; re nouitas ac gratia quędã scripto accedat.

Ἐπὶ Ἀλέξανδρῳ μὲν ἐπεθύμησα τὴν Κύδνῳ λόσασθαι, καλόν τι καὶ διαχυῆ τὸν ποταμὸν ἐόντα, καὶ ἀσφαλῶς βαθύν, καὶ προσλωῶντα ὀξύν, καὶ νέξασθαι ἡδύν, καὶ θέρους ὥρᾳ ψυχρόν, ὥστε καὶ ὀλίγου προσιόντι

Rgo Alexãder quidem expetiuit in Cydno lauari, cum pulchrum adeò et perspicuum fluuium eum cõspicatus esset, deinde & tutò profundum, & leniter cõcitatum, & æstatis tempore gelidũ adeò etiam, ut si iam antea manifestum eum morbum quo postea ex illo ægrotare cœpit, præuidisset, non facilè ab

ῃ νέσῳ, ὧν ἐνέσονται ἀπ' αὐτῶν, δοκᾷ μοι εὐκ ἂν τὰ λυρᾶ ἀποσχέσθαι, οἶκον δή τις ἰδὼν μεγίθει μέγιστον, καὶ λιάλλει λιάλλιστον, καὶ φωτὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσῷ τιλπνότατον, καὶ γραφαῖς εὐθυμότατον, ἐκ ἂν ἐπιθυμήσειε λόγου ἐν αὐτῷ διατρίβειν, καὶ ἐνδυσόμενος μᾶσαι καὶ ἀλλαμπρύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμπλῆσαι, ἢ ὡς ἐνὶ μάλιστα, καὶ αὐτὸς μέρος τῆς λιάλλου αὐτῆς γενέσθαι; ἀλλὰ σφόδρα σπουδάσας ἀκριβῶς, καὶ θαυμάσας μόνον, ἄπεισι, λιπὼν αὐτὸν καὶ ἄλογον λιαλαλιπὼν, μήτε προσειπὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπέρ τις ἀνανδρος, ἢ φθόνῳ σιωπᾷν ἐγνωκώς; Ἡράκλεες, ὦ φιλοκάλα τινὲς, ὅδε περὶ τὰ σύμφορότατα ἐρωτικῶν τὸ ἔργον, ἀργοσίᾳ δὲ πολλῇ, καὶ ἀπαρασκαλίᾳ, καὶ προσέτι γε ἀμυ-

cilè ab illius lauacro abstinere se potuisse uideatur. Domum autem si quis uideat mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, denique & picturis floridissimis, non expetat in ea orationem uelut testato relinquere, si fortè circa hoc studium uersetur, & celebrari intus & inclarescere, ac uoce illam implere, & quammaximè licet, etiam ipse pars quædam pulchritudinis illius esse: sed statim postquam diligentius paulo contemplatus illam atq; admiratus tantummodo fuerit, iterum inde abeat, mutam, & orationis expertem illam relinquens, neq; alloquendo quicquam uidelicet, neque sermonem conferendo, perinde atque elinguis aliquis, aut qui inuidia quadam tacere decreuisset? At Hercle neque honesti aut studiosi ullius officium hoc, neq; eius qui pulcherrimarum rerum amore teneatur, sed rusticitas multa atque insciitia est, & præterea amu-

sum

ἐμπόρια, τῶν ἰδίων αὐτὸν
ἀπαξιοῦν, καὶ τῶν ἀλλοτρίων
ἀπεχεσθαι, καὶ μὴ σωτείνειν,
ὡς ἐκ τοῦ τοῦτο περὶ τὰ διάφορα
νόμον ἰδιώτας τινὰς, καὶ πε
παιδαγωγῆσθαι αὐθράσιν· ἀλλὰ
τοῖς μὲν ἀπόχρη τὸ καινὸν τῶ
τοῦ ἰδίου μόνον, καὶ τηρεῖν λέ
ψαι, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν περιε
νεγκεῖν, καὶ πρὸς τὸν ἀροῦν
αὐανύσαι, καὶ τὸν χᾶρα ἐπισπῶ
σαι, καὶ κατ' ἡσυχίαν ὑφλῶσαι,
ἅπερ τὰ μὲν αὖ ἀνωτέρω ἄ
ξιόν τι τῶ βλεπομένων εἰπᾶν,
ὅστις δὲ μετὰ παιδείας ἐρᾷ τοῦ
καλοῦ, ὃν αὖ, οἶμαι, ἀγαπῆσ
σαι, ὅτα μόνη λαμπομένη
ν καὶ τὸ τερπνὸν ὅσ' ἂν ὑπο
μένειν ἄφωνος διατηῆ τὸ διάλο
γος γενέσθαι, παράσιμα δὲ,
ὡς εἶδον τι, καὶ ἰνδιατρίψαι, καὶ
λόγῳ ἀμέψασθαι τῶν βίων. ὁ
δὲ ἀμείβων, ὅτι ἐπαινῶν τοῦ οἰ
κου μόνον (τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως
ἐκείνῳ τῷ νεοιώτῃ μαρακίῳ
ἐπρεπε, τῶν Μενέλεω οἰκίαν
θαυμά-

sum certè & barbarum
quiddam, suauissimis rebus
se ipsum uelut indignũ ab-
stinere, & à pulcherrimis
uelut exulem relegare, neq;
intelligere quòd non eadem
circa spectacula lex posita
sit idiotis siue indoctis, &
eruditis uiris: sed illis quidẽ
sufficit commune hoc, uide-
re solum, & circunspicere,
atque oculos circumferre,
ac sursum uersus tectum spe
ctare, manumq; attollere, et
cum silentio uoluptatem ca
pere, præ metu ne quid non
satis dignum ijs quæ spe-
ctantur, dicendo proferat.
At qui cum eruditione siue
iudicio aliquo spectat ea
quæ pulchra sunt, ille haud
quaquam, puto, contentus
erit uisu tantum, id quod de
lectabile est, decerpere, aut
mutus spectator pulchritu-
dinis esse, sed enitetur, quo-
ad fieri potest, & immora-
ri in eo, & oratione cõpensare uisum. Cæterùm cõpensatio
ea, non laus modò domus (nam hoc quidem fortassis adole-
scentem illum insularem decebat, Menelai uidelicet domum

cum

ὑπερεκπεπλῆχθαι, καὶ πρὸς τὰ ἐν ἐρανῷ ἰκανὰ, τ' ἐλίφασο. τα καὶ τὸν χρυσὸν αὐτῆς ἐπεικάσειεν, ἅτι μηδὲν ἐν γῇ καλὸν τι ἄλλο ὡραιότερον ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ, καὶ τὰς βελτίστας συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι, μέρ' ἐπαίνου καὶ τοῦτο γέ νοιτο ἂν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερφυέστερον, οἶμαι, εἶναι· ὁ δὲ ἐς ὑποδοχὴν λόγων αὐτὰ παρασκευάσ, καὶ ἐπαίνου καὶ εὐφημίας μετὰς ὢν, ἡρέμα καὶ αὐτὰς, ὥσπερ τὰ αὔτρα, σωτ πυκνῶν, καὶ τοῖς λιγομένοις παρακολουθῶν, καὶ παραλάμων τὰ τελευταῖα τ φωνῆς, καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ἐμφαδιώων· μᾶλλον δὲ, ὡς ἂν τις εὐμαθὴς ἀπροσδόκητος, θαυμηνυσύων τὰ ἀρμόζοντα, καὶ τὸν λέγοντα ἐπαινῶν, καὶ αὐτίθεσιν ἐκ ἄμουσον ποιήσων σ πρὸς αὐτά· εἶόν τι πάσχουσι πρὸς τὰ αὐλήματα τ ποιμένων αἱ σκηπιαὶ ἐπαυλῆσαι,

cum admiratione quadam ſpectare, & cum ijs quæ in cœlo pulchra ſunt, ebur & aurum ipſius comparare, ut qui in terris pulchrum aliud nihil uidiſſet) ſed & dicere in ea, & optimis quibuſque conuocatis, orationis ſpecimen exhibere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem ſuauiſſimã arbitror eſſe, domũ pulcherrimam ad ſuſcipiendas orationes adapertam, laudiſq; & cõprecationis plenam, paulatim ipſam quoq; perinde ut antra, uoces referentem, & ijs quæ dicuntur, reſpondentem, & protendentem poſtrema ſermonis, & ultimis uerborũ immorantem: imò uerò, quem admodum docilis aliquis auditor ſolet, ea quæ dicta ſunt, memoria repetentem, & eum qui dicit, laudãtem, ac permutationẽ haudquaquam à Muſis alienam cum ipſis facientẽ: quale quiddã accidit & ſpeculis paſtorum tibijs & cantu reſonantibus,

uoce

λῆσαι, τῆς φωνῆς ἐπανιούσης κατὰ τὸ ἀντίτυπον, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀνακρουόμενος· οἱ δὲ ἰδιῶται νομίζουσι παρθένον τινὰ ἄνωθεν τῶν ἀμφιθεμένων τοὺς ἄλλους ἢ βοῶντας, ἐν μέσοις τοῖς ἐρημικοῖς καθιδρυσαμένην, καὶ λαλοῦσαν ἐκ τῶν ὑπογείων ἐνδοθεν. ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ καὶ σωνεξαίρεσθαι οἶκον πολυτελείᾳ ἅμα τὸ λέγοντος γνώμην, καὶ πρὸς τοὺς λόγους ἐπιγαίρεσθαι, καθάπερ τι καὶ ὑποβαλλόμενος θέας. σχεδὸν γὰρ ἀσπρᾶ τι, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπὶ τὸν ψυχὸν καλὸν, ἔστα πρὸς αὐτὸ κοσμῆσαν ἐκπέμπει τοὺς λόγους. ἢ τῷ μὲν Ἀχιλλεῖ πιστεύομεν τὸν ἐψιμυθιωμένον ὅπλων ἐπιτεθυμηκέναι κατὰ τῶν Φρυγῶν τὸν ὁρμὸν, καὶ ἐπεσθαι ἐνίοτε αὐτὸ πεφρωμένον, ἐπαρθῆναι καὶ πλησθῆναι πρὸς τὸν τοῦ πολέμου ἐπιθυμίαν, λόγου δὲ σπουδὴν μὴ ἐδιτείνεσθαι πρὸς ἄλλην χορίαν. ἀεί τοι Σωκρά-

uoce in contrarium repercussa, atque in se ipsam reuertente. Idiotæ autem & indocti putant a uirginem quandam esse, quæ canentibus uel clamantibus hoc modo respondeat, in medijs ali cubi præcipitijs habitãtem, ac loquentem intus de ripibus. Mihi itaq; uidetur unà cum magnificentia domus ac sumptu, etiam dicentis animus attollere sese, & ad perorandum excitari, utpote cui ipse quoque uisus subministrat ac subijcit nonnihil. Fermè enim intrò per oculos permanat ac descendit ad animum usque pulchrum aliquid, ad quod deinde ille exornatam & cõpositam orationem foràs emittit. An uerò Achilli credimus, uisum armorum intendisse illum contra Troianos impetum, & posteà idem illa experiendi tãtum gratia induisset, elatum fuisse, & ueluti sublimem ad belli desiderium abreptum; orationis autem atq; dicendi studium non eodem modo pulchritudine locorum accendi?

Σωκράτει μὲν ἀπίχρησε πλά-
τανος θ' ὑψηνὸς, καὶ πία ὕδα-
τος, καὶ πηγὴ διαγὴς, μι-
κρὸν ἀπὸ τῦ Ἰλισσῦ· ὑμῖν δ' ἐκεῖ-
θα καθιζόμενος θ', φαίδρον τὸν
δ' Μυρρινουσίου ἐκαλέσατο, καὶ
τὸν Λυσίου δ' Κεφάλου λό-
γον διήλεγχε, καὶ τὰς Μούσας
ἐκάλει, ἢ ἐπίστοιχον ἔχειν αὐ-
τὰς ἐπὶ τῷ ἐρωμένῳ, συμπε-
ριλαμβάνοντας τῶν περὶ δ' ἔρω
τος λόγων. καὶ ἦν ἰσχνότερός γε
ὢν αὖθρωπος, παρακαλῶν
παρθένους, συνοιμώξεσθαι τὰ
παιδαρισκία· εἰς ἢ ἔτω διε-
λὼν χωρίον αὖ τοιοῦτον καὶ ἀν-
αλύσας αὐτὰς ἐλθεῖν; ἢ μὲν
οὐ διατάγησαν μόνον, ἀλλὰ
διατὰ πλατάνου κάλλος θ' ὑ-
ποδοχὴ, ἀλλ' αὖ τῷ ὦν τῷ Ι-
λισσῦ διαλιπῶν, τῷ βασι-
λέως λέγειν τῶν χρυσῶν. ἐκεί-
νους μὲν γὰρ, ὧν τῇ πολυτι-
μίᾳ μόνῃ τὸ θαῦμα, τίχυν δὲ,
ἢ ἄλλο θ', ἢ τρόφιμε, ἢ τὸ σύμ
μετρον ἢ τὸ εὔρυθμον ἀ σωμά
γαστο, ἀλλὰ διατιμώμενος τῷ

Atqui Socrati quidem satis
fuit platanus illa ingeniosa,
& herba uiresces, & fons
perspicuus non longè ab Ilis-
so, atq; ibi residens, cum
Phædrum illum Myrrhinu-
sium uerbis eludebat, ac Ly-
siæ Cephali illius filij oratio
nem redarguebat, tum Mu-
sas quoq; accersebat, crede-
batq; uenturas eas esse in so
litudinem, & coadiuturas
se ad illam tum de amore in
stitutam orationem. Neque
uerebatur homo senex aduo
care uirgines ad b amores
masculos intelligendos. Nos
aũt in locum adeò pulchrum
non putemus eas uel inuoca
tas uẽturas esse? At sanè nõ
in umbra solùm, aut sub pla
tani pulchritudine receptã
culum hoc erit, neq; etiã illa
ad Ilissum amœnitate reli-
cta, Regis domum auream
cum hac contuleris. Nam
illum quidem admiratio om
nis in magnificentia ac sumptu consistebat, ars autem,
uel pulchritudo, uel delectatio, uel concinnitas partium,
uel iusta etiam proportio, nulla respondebat: neque

etiam

χρυσῷ, ἀλλ' ὅλῳ βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλοῦτῳ μόνον, καὶ φθόνῳ τῶν ἰδόντων, καὶ συλλαμβανομένῳ τῶν ἰχόντων, ἐπαινῷ δὲ ἀλλαμὲ προσῆν, οὐδὲ γὰρ ἔμελλε τοῖς Ἀρσακίδαις κάλλος τῶν καλῶν, ἢ δὲ πρὸς τὸ πρέπον ἐποιοῦντο τὰς ἐπιδείξεις, οὐδὲ ἐφρόντιζον, εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταὶ, ἀλλ' ἦσαν ἐκπλαγήσονται· ἐ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτου δὲ τοῦ οἴκου τὸ κάλλος, οὐ καὶ τὰ βαρβαρικούς τινας ὀφθαλμούς, οὐδὲ κατὰ πρόσκλησιν ἀλαζονίαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, οὐδὲ πίνυτον μόνον· ἀλλὰ σὺφυᾶς θέατᾶ διόμενον, καὶ ὅτω μὴ ἐν τῇ ὕψει ἡ ἐρίσις, ἀλλά τις καὶ λογισμὸς ἐπακολουθᾶ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ τῆς τέχνης ἀμίσας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀνωβλέπειν, καλλίστην δὲ αὐτῆς, καὶ πειθανώτατον, ἡ ἀρχή.

etiam auro sparsim ac modeste ornata erat, sed erat spectaculum plane barbarum opulentia mera, & inuidia aspicientium, & felicitatis iactantia ijs qui eam possidebant: quod autem uere laudares, nihil illi aderat. Neque enim ratio ulla erat Arsacidis pulchri, neq; ostentationes suas ad uoluptatem comparabant, neq; etiam curabant, laudaturine eam essent spectatores, an non, sed hoc solum, ut cũ stupore quodam intuerentur. Non enim honesti amãtes, sed diuitiarum studiosi barbari sunt. At huius domus pulchritudo, nõ ad barbaricos aliquos oculos, neq; ad Persicam arrogantiam, aut regiam iactantiam comparata est, neq; pauperem modò spectatorem: sed ingeniosum aliquem postulat, et cuius non solùm in uisu iudicium, sed & consideratio aliqua atq; æstimatio uerba sequantur. Nam c quòd & ad pulcherrimã dici partem respicit (pulcherrima autẽ ipsius pars, & amabilis maxime

ἀρχὴ· καὶ τὸν ἥλιον ὑπαρχύψαντα εὐθὺς ὑποδέχεσθαι, καὶ τῶ φωτὸς ἐμπίμπλασθαι τὸ πόρου, ἀναπεπταμένων τῶν θυρῶν, καθ' ὃ καὶ τὰ ἱερὰ βλέπουσι ποιοῦσιν οἱ παλαιοί, καὶ τὸ τῶ μήκους πρὸς τὸ πλάτος, καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὐρυθμον, καὶ τῶν φωταγωγῶν τὸ εὐσύνθρομον, καὶ πρὸς ὥραν ἑκάστω συνέχον· πῶς οὐχ ἁρμόττα ταῦτα ταῦτα, καὶ ἐπαίνων ἀξια; ἔτι δὲ θαυμάσειεν ἄν τις καὶ τὴν ἐριφῶν ἐν τῶ σὺμπόρφω τὸ ἀπέριττον, καὶ τῶ σὺνόσμω τὸ ἀνεπίλυπτον, καὶ τὸ τὸ χρυσὸν ἐς τὸ σὺμμετρον, ἀλλὰ μὴ πρὸς τὰς χρόας ἐπῄφθονον, ἀλλ' ὁπόσον ἂν καὶ γυναικὶ σώφρονι καὶ καλῆ ἀρκέσειεν ὅπου μόσθον ἐργάσασθαι τὸ μάλλος, ἢ πρὸς τῇ ὀρῇ λιπὸς τις ὅρμος, ἢ περὶ τῶ δακτύλω σφῦρα ἢ ὄνυξ σὺφορὸν, ἢ ἐν τοῖν ὠσὶ

principium est) & solè prò spicientem statim excipit, & lumine ad satietatè usq; repletur foribus adapertis, pro eo ac ueteres quoq; templa sua statui, & ad solem aspicere fecerunt. Deinde quòd & longitudo cum latitudine, & rursum utraq; hæc cũ altitudine iusta proportione consentiunt, & fenestræ libcræ undequaq; à nulla parte impediuntur, et ad quodlibet anni tempus bene comparatæ atq; appositæ sunt: hæc, inquam, quomodo non suauia omnia, & multa laude digna? Præterea autem & tecti miretur quispiam illud, quòd in tam pulchro nihil affectatũ aut nimium, in tam eleganti nihil quod reprehendere meritò possis, & quòd aurum quibus additum est, decorè atq; concinnè respondet, neque ubi opus eo est, ibi immodicè aut superfluè accumulatum: sed perinde ut & mulieri modestæ ac pulchræ satis erit ad formam insigniorem reddendam, uel circacollum tenue aliquod monile, uel circa digitum annulus gestabilis, uel de auribus

ζημιὰ ἀλλόβια, ἢ ὅτε πὺς, ἢ ταινία τὸ ἄφιλον τῆς κόμης συνδήσασα, τοσοῦτον τῇ εὐμορφίᾳ προσιβάσας, ὅσον τῇ ἰδίᾳ τι ἢ πορφύρα. αἱ δὲ γε ἑταῖραι, καὶ μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, καὶ πλὴν ἐοῦσαι ἐπὶ πλὴν πορφυρᾶν, καὶ πλὴν ἀργιλῶ χρυσῶ πεποίλωτῇ, τῷ πολυτελῆ θεράμματα τὸ ὑπαγωγὸν, καὶ τὸ ἐνδέον τῷ ἁλῶ, προσθέσει τοῦ ἐξωθεν τερπνοῦ παραμυθέμεναι· ὑγιοῦται γὰρ καὶ πλὴν ἀλύπλων αὐτῶν φιλοπονίαν φαίνεσθαι, συναπολάμπουσαν τῷ χρυσῷ, καὶ τὸ μὲν σύμπρίγραφον λάσιον ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὸ ἐρασμιώτερον γεφύσεσθαι, τῷ φαιοτάτῳ συνερύθρον. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν οὕτως· ἡ δὲ γε σώφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲν τὰ αἰσχιστα, καὶ μόνα τὰ ἀναγκαῖα προσχρῆται· τὸ δ' ἄλλο τῆς κάλλους, ὅπερ αὐ αἰσχύνεσθαι, καὶ γυμνὸν ἐκτίνυσα.

suſpenſæ inaures, aut annulus quiſpiam, uel tænia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum ueſtitui purpura ſolet. At meretrices certè, & maximè deformiores earum, & ueſtem purpuream totam, & ceruicē auream facere ſolent, magnificētia uidelicet ſumptus iſta uenuſtatem atque amabilitatem quandam uenantes: & quod pulchritudini deeſt, appoſitione externæ delectabilitatis ceu quodam ſolamine compenſantes. Arbitrantur enim & humeros ſuos nitidores apparére, reſplendentes unà cum auro: & pedis craßitiem & inæqualitatē, ſub aureo ſandalio tectum iri: faciemq; etiam ipſam amabiliorem fore, ſi unà cū eo quod ſplēdidiſſimum, conſpiciatur. Ac illæ quidē hoc pacto. Mo deſta uerò mulier, auro quidem pro eo ac ſatis eſt, & ad illa ſolùm quibus opus eſt, utitur: pulchritudinem uerò ſuam haudquaquam uerebitur etiam nudā exhibere ſpectandā.

καὶ τοίνυν ὑπὸδὲ τῇ οἰκι ἐρο-
φὴ, μᾶλλον δὲ ἀφαλὴ, αὐτὸ
σωτ& μὲν καὶ καθ' ἑαυτὸν,
τῷ χρυσῷ δὲ ἐς τοσοῦτον λι-
πάσμαται, ἐς ὅσον καὶ ἀραιὸς
ὢν νυκτὶ ὑπὸ τῶν ἀστέρων, ἐν
διαστήματ& πορρωτάτω
ν&, καὶ ἐν διαλάμμασ& αὐ
θῶν τῷ πυρί. ἐὰ δέ γε πῦρ ᾖν
τὸ πᾶν, ἐ λαλὸς ἂν, ἀλλὰ φο-
βερὸς ὁμῖν ἐλοξεν. ἴδοι δ' ἂν
τις ἐνταῦθα ἔ χρυ
σὸν, ἐ δὲ μόνα τὸ τερπνὸ&
εἵνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ σωτ
σπαρμένον, ἀλλὰ καὶ αὐγήν τι
καὶ ἀπόλαμψιν, καὶ τὸν
οἶκον ὅλον ὑπαχρόνυσι τῷ ἐρυ
θήματι· ἐπόταν γὰ τὸ φῶς πρὸ
σπεσὸν ἐφάψητ, καὶ αὐαμι-
χθῇ τῷ χρυσῷ, κινόν τι ἀπα-
γράπ]σι, καὶ διπλασίαν τοῦ
ἐρυθήματ& ἐκφαίνυσι τὴν
αὐθρίαν. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ καὶ
κορυφᾶς τῆ οἰκι τοιάδε, οὐκ
ἐκ τινὸς ἀνδμήτου ἐπαινίτης, ἵ-
να αὐτὸν ὁ ὑψόροφον, ὡς τὸν
Ελέ-

Proinde etiam huius domus tectum, imò potius caput, formosum quidem per se ipsum quoque est, auro autem in tantum exornatum est, quantum & cœlum noctu stellis certis spacijs inter se distantibus circũcircà splendet, certisq; item interuallis igne collucet. Quòd si totũ foret igneum, haudquaquã certè pulchrum, sed terribile nobis uideretur. Cæterùm & hoc uidere licet, aurum hic haudquaquam otiosum, aut delectandi modò gratia, reliquo ornatui interspersum esse, sed & fulgorem quendam non iniucundum de se præbere, & totã domum rubore suo uelut inficere. Quando enim lumen diei incidens applicatur, & commiscetur cum auro, cõmune quiddam resplendẽt, & duplicem ruboris claritatem ac rutilantiam exhibent. Proinde ea quidem quæ ad fastigium & uerticem domus pertinent, huiusmodi sunt, ut Homero alioquo laudatore opus habeant, qui illam uel celsitectam perinde

Ἑλένης θάλαμον, ἢ αὐγλήεντα, ὡς τὸν Ὀλύμπιον ἔπος. τὸν γὰρ ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα, καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὴν ἀναρχίαν ἑκάστου, καὶ τὸ ἀκριβὲς καὶ τὸ ἐλαθὲς, ἅρ' ὄψει, καὶ λεπτῶν δὲ σύνεσθα καλῶς ἂν ἔχοι παραβαλεῖν πολύ, παρὰ ὅσον ἑκάνα μὴ ἀπανθῇ, καὶ μαραίνεται, καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τοσοῦτο δὲ τὰ ἔαρ ἄνθεσιν, καὶ ὁ λειμὼν ἀμάραντος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἅτε μόνης δὴ ὕλης ἁπτομένης, καὶ ἀεὶ τῶν ἀεὶ τομένων. τὰ δὲ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα τίς ἂν ἂν ἡδονὴν βλέπων; ἢ τίς ἂν οὐ προσομνύοι καὶ παρὰ τῶν λώβαμεν ἐν αὐτοῖς λέγειν, ἀλλὰς οὐσχίστου ὄν, ἀπολαφθύειν τ' ὀρωμένων; ἀπαγωγότατον γάρ τι ὁ ὄψις τ' ἁλαζών, ἐπ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἄν, οἶμαι, θρέμμα

inde ad Helenes thalamū, uel ſplendoroſam uelut Olympum ipſum appellet. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & uniuſcuiuſque euidentiam, & diligentiam, & ueritatem, cum ueris aſpectu & prato aliquo florido haud iniquum fuerit comparare: niſi quòd illa quidem defloreſcunt, & emarceſcunt, et immutantur, & abijciunt pulchritudinem: hoc autem uer perpetuum, & pratum nunquam marceſcens, & flos immortalis, utpote ſolo riſu apprehendēte hæc, & decerpente ſuauitatem eorū quæ carpuntur. Atqui tot ac talibus quis non uoluptate afficeretur ſpectandis? aut quis non magnopere expeteret, etiā præterquàm poſſet, inter ea orationem habe

 reſcum ſciat turpiſſimum eſſe ab ijs quæ riſu percipiuntur, ſuperari atque à turgo relinqui. Maximam enim alliciendi uim habet aſpectus pulchrorum, non inter homines modò, ſed & equus libentius opinor curſurum fuerit

λατὰ πρασιὰς πεδίου ἠρέμα μαλακῆ, προσίωσι λεχομένου τῷ βάσει, ἠρέμα ἐπιβαίνοντι τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀντιτιθεμένῳ τῇ ὁπλῇ· ἅπασι γοῦν τότε χρῆται τῷ ῥόμῳ, ἠρέμα ὅλον ἑαυτὸν ἐπιδιδοὺς τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. ὁ δὲ ταῦς, ἅτε ἀρχομένου, πρὸς λειμῶνα τινὰ ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόσοισιν, ὑποφοινότερα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν ἄποιτις, ἀνθηρότερα, καὶ τὰς βαφὰς λαμπρότερα, τότε καὶ οὗτος ἐπιτάσας τὰ πτερὰ, καὶ ἀναπλάξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὸν ἀετὸν ἐπάρας, καὶ παύσεσθαι ἀναμείνας τὰ ἄνθη τὰ αὐτῶν, καὶ τὸ ἐαρ πεπλοῦτον ἐν λειμῶσιν ἐς τὸν ἅμιλλαν. ἐπιστρέφει γοῦν ἑαυτὸν, καὶ πρὸς ἀνέγει, καὶ ἐπομπεύει τῷ κάλλει, ὅτι δὴ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὸν αὐγὴν, ἀλλασσόμενος αὐτῷ τὰ χρώ-

fuerit per campum declinũ & mollem, placidè recipiẽtem gressum, & sensim cedentem pedi, neque referiẽtem, aut resistentem unguiae. Toto igitur tunc utitur cursu, totumq; se ipsum tradens celeritati, certat etiam cum campi pulchritudine. Pauo autem[d] incipiente uere ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt non amabiliores modò, sed & (ut ita dixerit qui spiam) floridiores, & quod ad colores & tincturam attinet, liquidiores: ipse quoq; extentis pennis, ipsaq; ostentis Soli, & sublata cauda, eamq; undiq; circa se pandens, spectandos exhibet et illius flores, & uer illud pẽnarum, perinde ut prato ad huiusmodi contentionem et certamen ipsum prouocante. conuertit quippe seipsum & circumagit, & quasi quandam pompam agit pulchritudinis suae, quando uidelicet etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, uariantibus se coloribus, & paulatim

χρωμάτων, καὶ μεταβαινόντων θρέμμα, καὶ πρὸς ἕτερον ἀμυρφίας ἄλλο τρεπομένων. πάσχει δὲ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν λύκλων, οὓς ἐν ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἰριδάς τινα ἔχοντα περιβεβυσμένας. ὁ γὰρ τέως χαλκοῦς ὤν, ἔπειτα ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσοῦς ὤφθη, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ λευκαινόμενος, ἢ σκιαδέν, χλοαζόμενός ἐστιν· οὕτω μεταπαιόμενος πρὸς τὸ φῶς ἢ πρόσωπος. ἔτι μὴν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἐκάνὸ προσκαλέσασθαι, κἢ ὡς ἐδιθυμίαν ὑποπάσασθαι, ἐν γαλήνῃ φανεῖσα, ἴστε δήπου μὴ ἔπτω. ἔτι δὲ καὶ πασὶ πᾶσιν ἐπιτερύτης, κἢ ἀπειρόπλους τις ἔῃ, πάντως ἂν ἐθελήσειε καὶ αὐτὸς ἐμβῆναι καὶ πλεῦσαι, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποπλεῦσαι, καὶ μάλιστα, εἰ βλέποι τὸν μὲν ἄνεμον πούφως ἐναερίζοντα τὸν ὀθόνιον· τὸν δὲ πλοῦν προσιόντα τι

paulatim in alios atq; alios transeũtibus, aliamq; ac nouam formositatis speciẽ sub inde recipientibus. Accidit autem hoc potißimũ in circulis quos in summis pennis habet, quorum quemlibet quasi quædam irides circundant. Nam qui antè æreus uisus fuit, mox inclinante se paululum illo, aureus conspiciturꝭ & rursum quod ad solem cœruleum apparuit, si sub umbram transferatur, uiride uidetur. Adeò ad luminis uicißitudinem, penna rum ille ornatus uariatur. Nam quòd & mare idoneũ est ad prouocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum uidelicet est, ipsi scitis, tametsi ego non dicam: quandoquidem etiam si quißiam longißimè à mari continentem incolat, & omnino nauigationis inexpertus sit, nihilominus tamẽ & ipse cupit ingredi illud, & circumnauigare, et quàm procul à terra in altũ deduci: ac maximè si uideat aurã quidẽ lenuter à tergo prosequẽtem uelum, nauẽ aũt placidè ac

σι καὶ λάσιος ἐπ' ἄκρων ὑρίσμασι διολισθάνουσαν τῶν λυμάτων. καὶ τοίνυν καὶ τὸ εἰκὸς καὶ μάλα εἰκανὸν καὶ παρὸς μῦσαι ἐς λόγους, καὶ λέγοντα ὑπιγέρσαι, καὶ πάντα τρόπον εὐδοκιμῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πάθομαι, καὶ ἤδη πέπεισμαι, καὶ ἐς τὸν οἶκον ὧδε λόγοις παρελθὼν αὐθις, ὥσπερ ἀπὸ ἰύγγος ἕλκομαι ῥᾳδίως τῷ μάλλει ἐπόμενος, ἐλπίδα δ' ἐμπεφὼν ἔχων, ἢ καὶ τίνος ὑμῖν ἄμορφοι ὄσιν οἱ λόγοι, ἐκπλὸς οὐτος φανεῖσθαι, ἐκθάπερ ἐδῆτι ἐκπλὴ ἐκπεσὼν μυθολόγος. ἕτερος δέ τις ἐν ἀγορᾷ λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ γραυδης, ὥς φασι, καὶ μεταξὺ μ' λέγοντος ὑπέμενε, καὶ διακόπτειν ἐπειρᾶτο τὸν ῥοῦν· καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, ἐκ ἀλλοῖ ταῦτα λέγειν φησί μοι, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἰδιωτικωτέρως ἄνευ πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκοι ἐκάλλος, cidè ac leuiter per summos paulatim fluctus labentem. Atque ob eam quidem rem etiam huius domus pulchritudo idonea satis atque efficax est ad prouocandas orationes, & ad excitandos dicentes, omnibusq; adeò modis celebrem aliquem reddendum. Proinde ego quidem hisce credo, & iamdudum persuasus sum, & in domū dicēdi gratia ingressus sum, pulchritudine illius ueluti rhombo aut Sirene aliqua tractus, spem haud exiguā habens, etiam si antehac orationes meæ deformes atq; inelegantes fuerint, exinde pulchras atque elegātes eas uisum iri, perinde ac uestē aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædā oratio haudquaquam ignaua, sed ualde generosa quoque, ut ait, & inter loquendum reuellebat me, & interrumpere sermonem conabatur: & postquam dicendi finem feci, haudquaquam uera hæc dicere me ait: sed mirari se, si dicam aptiorem esse ad orationes recitandas ac peragendas, domus pulchritudi-

γραφῆ τὴν χρυσῶ λιπαρομένην· αὐτὸ γὰρ τοῦτο τοὐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δὲ, εἰ δοκῶ, αὐτὸς παριλθὼν ὁ λόγος ἐμὲ ἐπιδείξει, καὶ βάπτων ἐν δικασταῖς, ὑμῖν ἐπάτω, ὅπῃ λυσιτελέστερον ἡγεῖσθε τῷ λόγου τὴν οἰκίαν, τὴν ἀμορφίαν, ἢ μὲθ' ἁπαλῆς ἔτι λόγου, ὥστε ἐλθὼν δόμων δὲ τῶν περὶ τῶν αὐτῶν ἐπῶν· ὁ δὲ παριλθὼν ἤδη λεγέτω, ἐγὼ σιωπήσομαι, καὶ πρὸς ὀλίγον αὐτῷ μεταστήσομαι. καὶ λέγε τοίνυν δικαστά, φησὶν ὁ λόγος, ὁ μὲν προσπὼν ῥήτωρ, πολλὰ καὶ μεγάλα τὸν ἦ τὸν οἶκον ἐπῄνεσε, καὶ τῷ ἔπει πᾶ λέγῳ ἐκόσμησεν· ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω ψόγον αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ὥστε καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθεῖναι μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν μᾶλλον φαίνητο, τοσῷδε καὶ τοῦτον τὸν λόγου ἐπιδεικτικώτερον ἂν δόξειεν εἶναι καὶ πρὸς τὴν χρῆσιν ἐπιτηδειότερος. καὶ πρῶτόν γε, ἐπειδὴ γυναικῶν καὶ κόσμου καὶ χρυσοῦ ἐκά-

chritudinem picturis atque auro exornatam. Nam ipsum contrarium planè euenire. Imò uerò, si uidetur uobis, ipsa huc accedens oratio, pro se tanquam apud Iudices uos dicat, quatenus cõducibiliorem putet esse dicenti domum simplicem atque deformem. Ac me quidem iam audistis, atq; orationem meam: proinde opus non habeo de eadem re bis dicere. Ista autem accedens iam dicat, & ego tacebo, atq; aliquantisper locũ ipsi dabo. Proinde uiri Iudices, inquit oratio, ille quidem orator qui antea uerba fecit, multis ac magnis modis domum hanc prædicauit, & oratione sua ornauit. Ego uerò tantum abest ut illam reprehendere aut uituperare uelim, ut etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda amplius mihi putem. Nã quo pulchrior illa uobis apparuerit esse, eo magis contraria esse dicentis commoditati atq; usui ostendetur. Ac primùm quidem, postea quam mulierũ & ornatus & auri mentio-

ἐκεῖν@ ἐμνημόνευσε, διὰμοὶ ἐπιτρίψατε χρύσασθαι τῷ πα ραδείγματι. φημὶ γὰρ οὖν, καὶ γυναιξὶ καλαῖς ἐχόντως συλλαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορ φότερον, ἀλλὰ καὶ ἐναντιοῦ σθαι τὸν κόσμον τὸν πολιὼ, ὁπόταν τῶν ἐνθυγχανούσων ἕκασ@ ἅπ᾽ τὸ χρυσοῦ, ἢ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπλα γὲις, ἀντὶ δ᾽ ἐπαινεῖν ἢ χρέαν ἢ βλέμμα, ἢ λειρὸν, ἢ ψῆχυν, ἢ δάκτυλον· ὁ δ᾽ ἅλλ᾽ ἀφεὶς, εἰς τὸν σαρδόν ἢ τὸ σμάραγδον, ἢ τὸν ὅρμον, ἢ τὸ ψέλλιον ἀπο βλέπει, ὥστε ἀχθεσθῆναι ἂν ἑκάστοις παρορωμένοις διὰ τὸν κόσμον, ἐκ ἀγόντων σχολὴν ἐπαινεῖν αὐτὴν τ᾽ θεατῶν, ἀλλὰ παρόρυον αὐτῆς ποιεμένων τὸν βίον· ἔπρᾳ ἀνάγκη, οἶμαι, παθεῖν καὶ τὸν ἐν ἔτει καλοῖς ἔργοις λόγους δεκνύον τα. λανθάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λιχθεῖν, καὶ ἀμαυρῦται, καὶ συναφανίζεται, λαθά-

mentionem ille fecit, mihi quoq; permittatis quæso eodem exemplo uti. Nam aio equidem, mulieribus formosis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multum, sed contrà aduersari potius, quando uidelicet eorum qui fortè aspiciunt illas, unusquisq; auro et lapillis istis preciosis obstupefactus, pro eo quòd laudare uel colorem, uel uultum, uel ceruicem, uel cubitum, uel digitum debebat, relictis his, ad Sardium uel Smaragdum, uel monile uel armillas respicit, ut ob id meritò illa ita neglecta, dolore affici possit, propter ornatum seu mundum spectatoribus nõ habentibus ocium ac spacium laudandæ illius, sed obiter duntaxat ipsam intuentibus, quod idem opinor necesse est etiam illi accidere qui inter tam pulchra opera orationem recitare uolet. Latet enim inter magnitudinem pulchrarum rerum, quod dictum est, obscuraturq;, & unà abripitur, perinde

ἐαυβάπερ ἐὰ λύχνου τὶς ἐς πυρ
καυὰν μεγάλῳ φόβῳ ἐμβάλοι, ὃ μύρμηκα ἐπ' ἐλέφαντος
ἢ ἐκμῦλα δεικνύοι· τοῦτο γοῦν
φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ πρὸ
σίτι γε μὲν καὶ τῇ φωνῇ αὐτῇ ἐπιβαρατέον ἐμ οὕτως ὃ
φώνῳ καὶ ἠχήσει εἰκῇ λέγων·
αὐτιφθέγγεται γὰ, καὶ αὐτιφω
νᾶ, καὶ αὐτιλέγει, μᾶλλον ἢ ἔστι
καλύπτῃ τῶν βοῶν, οἷόν τι ηχὲ
σάλπιγξ δηᾶ τ' αὐλὸν, ἃ συ
ναυλοῖσιν· ἢ τὸς ἐκλυθέντας ἡ βά
λατα, ἐπότων πρὸς λύμαί &
ἔχειν ἐπάλλειν τῇ αἰσίᾳ βίλω
σιν, ἐπικραῖῃ γὰ ἡ μεγαλοφω
νία, καὶ ἐκλασιωπᾷ τὸ ἕτερον. καὶ
μὲν δὴ κἀνο, ὅπερ ἴφη ὁ αὐτί
δικος, ὡς ἀρα ἐπεγέρῃ ὁ ἐκκλὸς
ὄκος τ' λεγοῦσα, καὶ προθυμότε
ρον παρασκευάῃ, ἐμοὶ δοκῶ,
τὸ ἐναντίον ποιῇ· ἐκπλάττῃ γὰ,
καὶ φοβεῖ, καὶ τ' λογισμὸν διαφε
ράττῃ, καὶ ἀπότορον ἐργάζεται
ἐνθυμέμενον, ὡς ἀπαύτων ἐ
στὶν αἴσχιστον, ἐν σὺμόρφῳ χω
ρίῳ

perinde ac si quis lucernam allatam in rogum aliquem magnum injiciat, aut formicam in elephante seu cameolo spectãdam exhibeat. Proinde hoc euitandum dicenti est. Præterea autem & uocem ipsam confundit, qui in uocali adeò & sonorosa domo dicit. Nam illa respondet, & exaduersò resonat, & contradicit, imò etiam obruit atque absconditi uocẽ dicentis: quale quiddam & tuba facit tibiæ, si pariter inflentur, aut hortatoribus mare, quoties illi ad strepitum maris, remigationi accinere uolunt. Vincit enim magnitudo uocis, & suppri mit id quod minus est. Iam uerò etiam illud quod dixit aduersarius, quòd uidelicet excitet pulchra domus dicẽtem, & alacriorem reddat, quantum mihi quidem uidetur, diuerso modo se habet. Obstupefacit enim & perterret, & rationẽ cõturbat, timidiorẽq; facit cogitantem nimirũ illud, quòd omniũ turpissimũ sit, in loco pulchro ac speciosò non pulchrã ac speciosam

γίω μὴ ὁμοίως φαίνεσθαι τὸν λό-
γον. ἐλίγχων γὰρ αὐτὸς γε ὁμο-
λογήσας, ὥσπερ ἂν εἴ τις
πανοπλίαν καλὴν ἐνδύς, ἔπει-
τα φεύγει πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπι-
σημότερος ὢν ὀφθῆναι ἀπὸ τῶν
ὅπλων. τοῦτο οἶμαι δοκᾶ λογι-
σάμενος καὶ ὁ Ὁμήρου ῥήτωρ
ἱκανῶς, δυμορφίας ἐλάχιστον
φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παρ-
λῶς ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς ἀχρειό-
σαι, ἵνα αὐτῷ παραδεξότερον
φαίνηται τὸν λόγον τὸ κάλλος,
ἢ πρὸς τὸ ἀμορφότερον ὄν·
πάντως ἄλλως τι ἀνάγκη πᾶ-
σα, καὶ τῷ κλίνοντος αὐτὸ διά
νοιαν ἀσχολεῖσθαι περὶ τὸν
θέαν, καὶ τὸ φρονίδος τὸ ἀκρι-
βὲς ἐκλύειν, τὸ ὕψους ἐπικρα-
τῆσαι, καὶ πρὸς αὐτὸν καλὸν
σαι, καὶ τῷ λόγῳ προσέχειν ὀν
ἐώσαι. ὥστε ἴσ μηχανὴ, μὴ ἀχρὶ
παύτως ἑλαττον ἐρᾶν αὐτὸ, τὸ
ψυχῆς διαπριβάσαι περὶ τὰ τῶ
ἀρωμένων ἐπαινον; ἐῶ γὰ λέ-
γειν, ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοὶ,

cioſam orationem quoq; ap
parere. Index enim iſte pro
fectò omnium manifeſtiſſi-
mus eſt, non aliter ac ſi quis
armaturam pulchram in-
duat, deinde ante cæteros fu
giat, notabilior uidelicet ex
eo, quòd armis inſignior
bus ornatus. Atq; hoc qui-
dem uidetur mihi etiã apud
Homerum orator ille perpẽ
diſſe, atque ideo formoſita-
tis minimam curam habuiſ
ſe, quin magis homini pror-
ſus etiam imperito ſe ipſum
aßimilaſſe, quò uidelicet ma
iori admirationi foret uer-
borum & orationis ipſum
pulchritudo, ex illa cum de
formitate facta collatione:
præſertim cum omnino ne-
ceſſe illud quoq; ſit, dicentis
ipſius mentem circa intuẽ
detineri, & cogitandi dili-
gentiam ac curam langue
ſcere uiſu ſuperante, & ad
ſeſe uocante, neq; orationi uacare atq; incumbere permit-
tente. Quare quid reſtat ultrà, quo minus deterius pror-
ſum dicat talis aliquis, animo circa eorum quæ uidentur
laudes occupato? Omitto enim dicere, quòd & præſen-

tes

ἢ τῶν πρὸς τῶν ἀκροάσιν παρα-
λημμένοι, ἐπειδὰν δὲ τὸ τοιού-
τον εἶναι παρέλθωσιν, αὐτὶ
ἀκροατῶν θεαταὶ γιγνόμενοι·
οὐ γὰρ ἔστιν Δημοδόκου ἢ Φή-
μιος, ἢ Θάμυριδος ἢ Ἀμφίονος,
ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ὅτῳ
ἀκροᾶσθαι τῶν διανοιῶν αὐ-
τῶν ἀπὸ τῆς ὄψεως· ἀλλ' οἷον ἵνα
τοῦ, ἐπειδὰν μόνον ὑποβρύχῃ τὴν
ὀφρύν, ἀθρόως τῷ κάλλει περι-
χυθεὶς λόγων μὲν ἐκείνων ἢ ἀ-
κροάσεως, ἀλλ' ὅλῃ τῶν αὐχλῶν
ἀΐσσῃ ἐοικὼς. ὅλος ὢν ὥρεσι ἔοις
ἐρωμένοις ὄσσιν, ἢ μὴ ἴσχουσι ἔις
παῖδιλῶς τυφλὸς ὤν, ἢ ἐν νυ-
κτὶ, ὥσπερ ἡ τῆς Ἀρῆς πάγου
βουλὴ, ποιοῦντι τῶν ἀκρόασιν.
ὅτι γὰρ ἂν ἀξιόμαχον λόγων
ἰσχὺν ὄψει αὐταγωνίσασθαι,
ἡνίκ' ὁ Σειρήνων μῦθος παρα-
τεθεὶς τῷ περὶ τῆς Γοργόνων δι-
δάξειεν αὖ. ἐκεῖναι μὲν γὰρ
ἐπήλυσιν τοῖς παραπλέουσι μι-
κρὰν ποιοῦσαι, καὶ πολλαχοῦ νε-
κροῖς ἔοικασι, τῇ ἀοιδῇ σύ-
σσιτος ὧν ποτὲ ἀστῆρ,

tes ipsi, & ad auscultandũ introὶ assumpti, postquã ad talem domum accesserint, ex auditoribus spectatores fiunt: & neque iam Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus aliquis, is qui orationem habet, ita est, ut auellere cogitationes illorum à spectando posßit: sed ut quisque ipsum modò limen transcenderit, ita frequenti ac multa pulchritudine circumfusus, uerborum sanè illorum aut recitationis ne principium quidem exaudire uidetur: sed totus in spectando uersatur, nisi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu, uelut ille in uico Martio Senatus solet, ad auscultandũ uenerit. Nam quòd uerborum uis longè inferior sit, quàm ut cum uisu certare queat, etiam Sirenũ e fabula cum illa de Gorgonibus cõparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidẽ præter nauigantes, canendo, atq; abblandiendo carminibus, & ad se delatos aliquandiu detinebant: & in

καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἰδεῖν τό τε καὶ διαπρεπὲς καὶ ποικίλον τοῖς αὐτοῖς καὶ ταφίπλοις, καὶ τῷ μέλπε παρόντι. τὸ δὲ τῶν γοργόνων κάλλος, ἅτε βιαιότατόν τε ὄν, καὶ τοῖς μαλακωτάτοις τῆς ψυχῆς ὁμιλοῦν, σὺν δὲ ἁδίστῃ τὰς ἀκοὰς διαπρᾶξαι, καὶ ἀφώνους ἐποίει, ὡς δὲ ὁ μῦθος βάλλεται, καὶ λίγειαι, λίθινοι ἐγίγνοντο ἀπὸ τῶ θεάματος. ὥστε καὶ ὃν ἐπὶ τῷ ταὼ λέγομεν ἔπη πρὸς ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτῶ εἰρῆσθαι νοεῖτε· καὶ γὰρ ἐκεῖνο ἐν τῇ ἥδῃ, ἐν ᾗ φωνῇ τὸ τραπέν. ἢ εἴ γέ τις παρασπάμενος ἅμα ἀηδόνα ἢ τὸν λύκινον, ἄλλην λιγυρὸν, μεταξὺ δὲ ἀδόντων παραδείξειε τὸν ταὼ σιωπῶντα· οὐδεὶς ὅτι οὐκ ἐκεῖνον μᾶλλον ἀκούσεται ἢ ψυχὴ, μακρὰν χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ᾄσμασιν· οὕτως ἄμαχόν τι ἔοικεν εἶναι ἡ δι' ὄψεως ἡδονή. καὶ ἴσως, ἐὰ βούλησθε, μαρτύρα ὑμῖν παρασπάσομαι σοφὸν

& in summa, res ipsa mora quadam opus habebat: atq; interim eas etiam praeterfluctus quispiam est, & carmen ipsum obturatis auribus praetermisit: at Gorgonum pulchritudo, ut quae uiolentissima esset, & partibus animae praecipue sauciabilibus obuersaretur, statim attonitos reddebat aspicientes, ac mutos faciebat, & quemadmodum fabulae placet, & fertur, in lapides illico praeadmiratione conuertebantur. Quamobrem & illa quae de pauone paulo ante ad uos dixit, pro me ipsa dicta esse existimo. Nã & illius in aspectu non in uoce delectatio est. ac si quis iuxta illum uel philomelam uel cygnum statuat, ac canere iubeat, inter canendum autem pauonem iacentem cõmonstret: sat scio quòd ad hunc deflexurus sit animus, longũ ualere iussis illorũ cãticis. Adeò inexpugnabile quidda uidetur esse ea quae per uisum uoluptas capitur. Atq; equidem, si uultis, testem uobis adducam

θαρὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει, ὡς πολὺ ἔστιν ἀληθῆ τὰ ὑπομνήματα. καί μοι σὺ πρὸς τὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξου Ἁλικαρνασσέα μόλις, ἐὰν πάνυ καλῶς ποιῶν ὑπάκουσον, μαρτυρήσει σοι καὶ δώσει ἀναδέξασθαι δὲ αὐτὸν, ἐὰν πρὸς ὑμᾶς λέγοντα, ὥσπερ αὐτῷ ἔθος. Ἀλλὰ τὰ μὲν ὑπὸ τούτου ὑμῖν, ἄνδρες δικασταί, μυθώδη τάχα δόξει, ὅσα δὲ λέγω τυγχάνω ὄντα πάνυ ἀληθῆ, ἔστιν ἀνεῦ πρεσβυτοῦ εἰδέναι ὑμῖν ἀνεξέλεγκτα· ἃ γὰρ τυγχάνει ὄντα ἀληθῆ, ταῦτα ἐστὶν ἐναργῆ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀκούειν τε μάρτυρος, ἃ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῇ ὄψει ἀποδιδόασιν· ἀκοὰς δὲ τὰ μὲν γὰρ ἔπεα πλήρη ἐστὶ τὰ δὲ, ἠδὴ οἴχεται ἅμα τῷ προελθεῖν ἀποπλάμενα· ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεστῶσα ἠδὲ παραμένουσα, ταύτως τὸν θεατὴν ἀπάγεται. πῶς οὖν ὁ κελεύων τὸν λέγοντι αὐταγωνιστὴν

adducam uirum doctū, qui statim mihi testimoniū ferret, quòd multo magis superant ea quæ uisu percipiuntur, quàm quæ auditu. Ac iam heus præco accerse mihi huc ipsum Herodotū, Lyxi filium, Alicarnassensem: Et quia probè fecit, atq; obedijt, testimonium dicat accedens. Vos aūt aduertite ipsum Ionica lingua uobis loquentem, perinde ut consuetum ipsi est. Vera ista, Oratio uobis hæc, Iudices, narrat, atq; ipsi credite quæ cunq; de his uobis dixerit, uisum auditui præferendo. Aures siquidem fide minus digniores sunt, quàm oculi. Auditis testem, quæ dicit, & ut primas uisui tribuerit, ac meritò. Nam uerba quidem alata sunt, & euanescunt, pariter cū eo quando proferuntur, auolantia. At eorum quæ uidentur, delectatio semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abducit. Proinde quomodo non difficilis ac grauis dicenti

ψης, εἶπε οὕτω καλὸς ἡ προ-
βλὴ & ὑμῖν μᾶλλον ἢ τὸ μὴ
γενέσθαι δόξειεν, φημί· ὑμᾶς γὰρ
αὐτοὺς εἰ λάβοιμι, καὶ μετα-
ξὺ λεγόντων ὑμῶν, ὃν τῶν ἔργο
φιλῶ ἀποβλέποιτε, ἢ τὰς τοί-
χους ἐθαυμάζετε, ἢ τὰς γραφὰς ἐξετάζετε, ἢ πρὸς ἑκά-
στῳ ἀποτεριφόμενοι, καὶ μυ-
λίαν αἰσχυνθεῖτε. συγγνώμη
γὰρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόν-
θατε ἄλλως τε, καὶ πρὸς οὕτω
καλὰς ἢ ποικίλας τὰς ὑπο-
θέσεις. εἰ γὰρ τέχνης τὸ ἀκρι-
βὲς, καὶ εἰ ἱστορίας μετὰ τῆ
ἀρχαίᾳ τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγω-
γὸν ὡς ἀληθῶς ἢ πεπαιδευμέ
νων θεατὴ δέομενον. ἢ ἵνα μὴ
πάνυ ἐπὶ σοὶ ἀποβλέπωμεν, ὑμᾶς
ἀπολιπόντες, φῄσι, ὡς εἰόν
τι, γράψομαι αὐτὰ ὑμῖν τῷ
λόγῳ· ἀδύνατον γὰρ, οἶμαι, ἀ-
κούοντες, ἃ καὶ ὁρῶντες θαυ
μάζετε. καὶ ἴσως οὐ μὴν δὲ
αὐτὰ ἐπαινέσαιτε, καὶ τῶ αὐ-
τοδίκῳ προτιμήσαιτε, ὡς καὶ
αὐτὸν ἐπιδείξοντα, ἢ δικαία
σιάσαντα ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν.

aduersaria fuerit domus ita pulchra, & ab omni parte cõspicua? Quin quod maximum est, nondum etiam dixi. Nam uos ipsi Iudices, & interea dum nos dicimus, ad tectũ sursum aspexistis, et parietes admirati estis & picturas, ad unamquamque auersi, examinastis, neq; quicquam etiam ueriti estis. Venia enim dignum est si quid humanũ passi estis, præsertim ergo tam pulchra ac uaria obiecta. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate utilitas, reuera illiciendi uim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ut ne per omnia istbue oculos auersos habeatis nobis relictis, age, quoad fieri potest, depingã illa uobis oratione. Delectabimini enim, ut puto, audientes quoq; ea quæ oculis intuẽtes miramini. Ac fortasis obiectum ipsum etiã laudabitis me, & aduersario anteponetis, ut qui & ipse demõstrẽ hæc, & duplicẽ uobis uoluptatẽ pariam.

Cete-

τὰ δὲ τἄλλα μὴ τῆς τολμήματος ὁρᾶτε, οἷον χρημάτων καὶ ὄχλου καὶ τόπου; συνθέσθαι τοσαύτας εἰκόνας· ψιλὴν γάρ τις ἡ γραφὴ τῶν λόγων. Ἐν δεξιᾷ μὲν δὴ ἀετὸν τι, Ἀργολικῷ μὲν οὐκ μίμικτα παθῶν Αἰθιοπικὸν. ὁ Περσεὺς τὸ λῶστος φονεύσας, καὶ τὸν Ἀνδρομέδαν καθαρᾷ, καὶ μετὰ μικρὸν γε μέσῃ, καὶ ἕπεσθαι αὐτῷ ἄγων, πάσῃ γαν τοῦτο δὲ ἔτι γεγόνας πίστεως. ἐν βραχεῖ δὲ πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμίμησατο, ἀλλὰ θαρβοῦντα καὶ φόβον· ἐπανιοῦσι γὰρ τῷ μάχῃ αὖθις ἐν πέτρας, καὶ παιδὸς τολμαν ὁρατικῶ, καὶ θυρίου ὄψιν ἀπρίσμαχον. καὶ τὸ μὲν ἔπεσι πεφεύπὸς τὰς ἀναύθους, καὶ δεδιὸ τόμενον τῷ χλομαῖα, καὶ ὁ Περσεὺς ἐν τῇ λαιᾷ μὲν προβάκνυσι τῶν γοργόνα, τῇ δεξιᾷ δὲ καθι καὶ τῇ ξίφα, καὶ τὸ μὲν ὅσον τ

Cæterùm conatus huius difficultatem uidetis, nimirum quàm graue sit absque colo ribus & figuris & loco, tam multas imagines inunũ congerere. Est enim exilis planè pictura uerborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ intermixtum est malum illud Aethiopicum: Perseus uidelicet monstrum illud marinum interficit, & Andromedam deponit, paulo pòst eandem ducet, atque inde discedet abducta secum illa. Atque hoc parergon quoddã, siue extra propositam rẽ additum fuit ad eum quo ad Gorgonas abijt uolatum. In exigua autem parte, multa imitatione expreßit artifex ille, uerecundiam puta uirginis, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & bellúæ uisum intolerabilẽ. Atq; ea quidẽ accedit horrida ſpinis, et formidabilis hiatu oris. Perseus aũt ſiniſtra qdẽ ostẽdit Gorgonẽ, dextra uerò enſe ferit. Et rursum, quantũ quidẽ

λύτους ἅλις τῶν Μιδείας, ἤδη λίθος ἐστὶ τὸ λοιπόν, ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ὀργῇ πάλιτται. Ἐξῆς δὲ, μετὰ τοῦτο τὴν εἰκόνα, ἕτερον γράμμα γίγραπται λιπαιότατον, ὃ τὸ ἀρχέτυπον ὁ γραφεὺς παρ' Εὐριπίδου ἢ Σοφοκλέους λοιπὸν μοι λαβεῖν (ἐκεῖνοι γὰρ ἐμοὶ ἐγράψατο τὴν εἰκόνα) τὸν νεανίαν τὸν ἑταίρων, Πυλάδης τε ὁ Φωκεὺς καὶ Ὀρέστης, λοιπὸν ἤδη τεθνεῶτα, λαβόντι τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντι, φονεύσουσιν ἄμφω τὸν Αἴγισθον. ἐπεὶ δὲ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῄρηται, καὶ ἐν δούλοις τισὶν ἐμίγνυτο πρόπαλαι, καὶ διεφθάρθαι πᾶσα, ἐκπεπλαγμένοι τὸ ὄργανον· οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν, οἱ δὲ τινὸς, ὅπως φύγωσι, πορβιβλίζουσι. σιωπὴν δέ τι ὁ γραφεὺς ἐπιφέρει, τὸ μὲν ἀσυβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως λέξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον παραδραμὼν, ἐμβραδύνοντας δὲ τοὺς νεανίσκους ὀργασάμενος τῷ μειquiddã pictor excogitauit, belluæ illius Meduſam aſpexit, iam ſaxum eſt: reliquũ autem quod adhuc animatum eſt, falcato enſe cæditur. Deinceps autem poſt hanc imaginem alia quædã pictura, iuſtiſſima illa quidem, depicta eſt, cuius primùm exemplar uideturmihi pictor ab Euripide uel Sophocle accepiſſe: (nam illi ſimilem quandam imaginem deſcripſere) adoleſcentes duo ſocij, Pylades uidelicet Phocenſis, et Oreſtes, cum iam uiderentur mortui eſſe, poſt regiam latentes, & clàm adeuntes, occidunt ambo Aegiſthum. Clytæmneſtra autem iam interfecta eſt, & in lecto quodam ſeminuda poſita iacet. Ac totum famuliciũ, facinore tanto obſtupefacti, alij quidem clamantibus ſimiles apparent, alij autẽ nõnulli quo fugã capiãt, circũſpiciunt. Honeſtũ aũt qui quod impiũ in hac re fuit, id oſtẽdit ſolùm, et quaſi iã peractũ trãſcurrit: adoleſcẽtes autem

χῆ φόνῳ. Μετὰ δὲ τοῦτο, θύσε
ὄζῳ σύμορφον, νῆ μειράκιον
ἠράσθη, ὡραϊκή τις παιδιά·
ἡ Βράγχος, ὡδὶ πίθας καθή
μενος, αὐλίχει λαγὼν, νῆ προ-
σπαίζει τὸν κώνα. ὁ δὲ πη-
λοσμιλεύῳ ἑαυτὸν ὑπ' αὐτὸν,
ἐς τὸ ὕψος, ηκὶ Απέλλων
παρισῶς μειλιχῆς, τερπόμενος
ἀμφοῖν, ηκὶ τῷ παιδὶ παίζον
τι, ηκὶ πηλωμελεύῳ τῷ ἰωνί.
ζεται δ' τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλ
λων τὰ περὶ τοῦ κήτους· ἐκεῖ-
νας τολμῶν, ηκὶ ἡ Μέδουσα
τιμωμένη τῶν κιφαλῶν, ηκὶ
Αθλιᾶς σκέπουσα τὸν Περ-
σέα· ὁ δὲ τῶν μὴ τόλμας ἐρ
γασαι, τὸ δὲ ὄργον οὐχ ὑφ-
ραμέ ποτε ζεται τῆς ἀσπίδος,
ἧς Γοργόνος τῶν ἐκείνας· οἶ-
δε γὰρ τὸ περίσιμον ἤδη ἀλλ'
δοῦς ὄψιος, κατὰ δὲ τὸν μέ-
σον τοῖχον, ἀΐων τ' αὐτίθυρος,
Αθλιᾶς ναὸς πεπήκται· ὁ θι-
ὸς λίθου λευκῆς, τὸ σχῆμα οὐ
πολυμιγόμιον, ἀλλ' οἷον αὖ
γένειον ἐρῶντος ἀγούσης θεοῦ
πολεμικῆς. ἔτα μετὰ ταύ-
τῳ, ἄλλη Αθλιᾶ, οὐ λίθος

aũt in cæde adulteri immo-
rari fecit. Post hæc aũt deus
est formosus, & adolescen-
tulus uenustus, amatorium
quoddã ludicrum: Brachus
puta in rupe sedens tenet le
porem, & alludit cani. Hic
aũtem aßilienti ad ipsum in
sublime, similis est: & Apol
lo adstãs arridet. delecta-
tur uidelicet utroq;, & pue
ro ludente, & cane saltum
meditante. Vltra hæc fPer
seus iterũ sequitur, illa quæ
belluæ marinæ cædẽ ante-
cesserunt, aggrediens, &
Meduſæ caput amputans,
& Minerua protegẽs Per-
seum: atq; hic quidẽ facinus
iam peregit, factum autem
ipsum nondum uidit in cly-
peo, Gorgonis imaginem. ui
dit enim pœnam ueri aßpe-
ctus. In medio autem parie-
te exaduersò ianuæ, Miner
uæ ædicula quædam est, &
dea ipsa marmore candido:
habitus aũt haudquaquam
militaris, sed qualis fuerit pa
cẽ agẽtis deæ bellicæ. Deinde post hãc alia Minerua, nõ mar

αὖτε γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ηφαιστε αὖ τὸν Δυσκλῆ ἰδών· ἡ δὲ φεύγει, κἀκεῖνος διώκειν ἐρχόμενος γίγνεται. Ἰακὴ ἡ ἱστορία παλαιά ἐστι ἄλλη γραφή. Ὠρίωνα φέρει ὁ Κηδαλίωνα, τυφλὸς ὤν, ὁ δὲ αὐτῷ σημαίνει τὸν πρὸς τὸ φῶς ὁλόν, ἐπὶ χώλῳ δὲ, καὶ ὁ Ἥλιος φανεὶς ἰᾶται τὸν πήρωσιν, καὶ ὁ Ηφαιστος Λημνόθεν ἐποκοπεῖ τὸ ὄργον. Ὀλυσσεὺς τὸ μετὰ τοῦτο, δῆθεν μεμηνώς, ὅτι συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων. παίρεσι δὲ οἱ πρίσβεις, ὕλη ἐκλοιῶνδε. καὶ τὰ μὲν τῆς ὑποκρίσεως πιθανὰ παύεται, ὁ ἀνιὼν, τὸ τῶν ὑπὸ ζυγηλάτων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῶν ἀρμοζόντων. ἐλέγχεται δὲ ὁμοῦ τῷ βρίφει· Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, συνεὶς τὸ γιγνόμενον, ἀρπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, πρόκωπον ἔχων τὸ ξίφος, ὡς πρὸς τὸν τῆς μανίας ὑπόκρισιν, ὀργὴν καὶ σὺν

morea illa quidem, sed pictura rursum, quam g Vulcanus amans insequitur. ipsa autē fugit, et ex ea persecutione Brichthonius nascitur. Hanc consequitur uetus quædam alia pictura: Orion portat Cedalionem, cæcus existens. ille autem dum ita uehitur indicat ipsi ferētem ad lucem uiam, & Sol apparens medetur cæcitati. Vulcanus autē à Lemno opus hoc intuetur. Post hæc h Vlysses sequitur, insaniens uidelicet, quando cū Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati iam uocantes ipsum. Atque ea quidem quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, uehiculum uidelicet, & iumentorum iunctorum absurditas & repugnantia, & eo rū quæ agebantur, insciti a. sed redarguitur tamen obiecto infante. Nam Palamedes Nauplij filius, intelligens rem correpto Telemacho, minatur se eū interfecturū esse, stricturn tenēs ensem iet ut ille insaniā fingit, ita hic quoq; irā

contrà

ἀδυπαρίνιτον. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ὑπὸ τὸν φόβον τοῦτον σωφρονεῖ, καὶ πατὴρ γίγνεται, καὶ λύει τὴν ὑπόκρισιν. Ὑστάτη δὲ ἡ Μήδεια γίγραπται, τῷ ξίφει διακαυὲς, τὸ παιδὶ ὑποβλέπουσα, ἃ μὲ τι δεινὸν ἐννοῆσα, ἔχει γεωῦ ὃδε τὸ ξίφος, τὸν δ' ἀθλίου πατρὸς γελῶντι, μᾶλλον τῶν μελλόντων ἀθλίοις καὶ ταῦτα, δρῶντι τὸ ξίφος ἐν τοῖν χροΐν. ταῦτα πάντα, ὦ ἀνδρες δικασταὶ, ἐχ ὁρᾶτε, ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν, καὶ πρὸς τὴν βίαν ἀποστρέφει, μόνον δὲ καταλείπει τὸν λέγοντα: καὶ ἐγωγε διεξέλθον αὐτὰ, οὐχ ἵνα τὸν αὐθάδειαν τολμηρὸν ὑπολαβόντες, καὶ θρασὺν, ἐ τοῖς οὕτω δυσμενέσιν ἐκτὸς ἐκὼν φέροιμι ἐπίβαλε, κατεγνῶτε, καὶ μισήσητε, ἡ ὡς ἐγὼ λέγων ἐγκαλλήτε· ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσησθε, ἢ ὡς εἴδωτι, κατακούσεσθε ἀκούοντι τῶν λεγομένων, λογιζόμενοι τοῦ πρᾶ-

cõtrà simulat. Vlysses autem ad metum hunc respiscit, & pater fit, simulationẽq; deponit. Postrema uerò Medea depicta est, æmulatione atq; inuidia flagrans, pueros aspiciens, & graue quiddam meditãs. Tenet quippe iam gladium: miseri autem illi adstãt ridẽtes, nihil eorum quæ futura erant, scientes, et hoc, aspicientes in manibus matris gladium. Hæc igitur omnia uiri Iudices an' non uidetis quomodo abducant quidem auditorem, & ad spectãdum auertant, solum autem relinquant dicentem? Atque equidem uerbis ea persecutus sum, non ut aduersarium, pro audaci ac temerario eo habito, quòd rebus ita difficilibus seipsum uolens immersit, damnetis, atque odio habeatis, sed lũq; eum suis orationibus relinquatis: sed ut magis in certamen ipsi adsitis, et quoad

fieri potest, cõniũctes ea quæ dicuntur audiatis, æstimãtes

πράγματος τῶν δυσχερεστάτων, μόλις γὰρ ἂν οὕτω δυνηθείη, εἰ δικαστὰς, ἀλλὰ σωτῆρας ὑμῖν χρησάμενος, μὴ πανταπασιν ἀνάξιος τῆ οἴκου πολυτελείας νομισθῆναι, εἰ δὲ ἐγὼ τῷ ἀντιδίκῳ ταῦτα λέγω, μὴ θαυμάσητε· ἐγὼ γὰρ τῆ τὸν οἶκον φιλῶν, καὶ τὸν ἐν αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ἦ, βούλομαι ἂν εὐδοκιμεῖν.

apud uos rei difficultatem, Vix enim etiam hoc pacto haudquaquã uidelicet Iudices uos, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus magnificentia domus hac censeri. Quòd autem pro aduersario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a) Virginem.) Echo quæ ultimas uoces iterare & repetere solita est, in solis specubus & antris habitat, atq; à nemine uidetur, ut Ouidius inquit:

Inde latet syluis, nullóq; in monte uidetur,
Omnibus auditur, sonus est qui uiuit in illa.

b Virgines.) Lucianus hic Musas παρθένους, id est uirgines uocat; quoniã disciplinæ, uti uirgines, abditæ, & non fuco cõptæ esse uidentur, natiuo scilicet decore contentæ. c Quod & ad pulcherrimam.) Iuxta hanc sententiam & quidam illud Vergilianum esse existimant:

Nunc adeò melior, quoniam pars acta diei est.

d. Pauo.) In pauonis cauda Iuno Argi oculos posuisse dicitur. Ouid. in fine 1 Metamorph. e Etiam scire fabula.) Ouid. 3 Artis:

Monstra maris Sirenes erant, quæ uoce canora
Quaslibet admissas detinuere rates.
His sua Sisyphides auditis penè resoluit
Corpora. nam socijs illita cæra fuit.

Cicero lib. de Finibus bonorum & malorum.

O decus Argolicum, quin puppim flectis Vlysses,
Auribus ut nostros possis agnoscere cantus, &c.

Iuuenalis Satyra. 9 f Perseus.) De Perseo & Medusa talem poetæ fingunt fabulã. Medusa una Gorgonũ, cum à Neptuno in templo Minervæ stuprata esset: irata dea, ne tantũ crimen inultũ maneret, crines eius, quibus Neptuno placuerat, in angues uertit, deditq; ut eam aspicientes in saxa uerterentur. Hanc postea Perseus, Iouis Danaesq; filius, acceptis talaribus & falcato ense Mercurij, item scuto Palladis, Medusam unico ictu interemit. Vnde Pallas, ut terribilior hostibus uideretur, Gorgonis caput suo clypeo gestauit. g Vulcanum amans.) Cum Vulcanus fulmina Ioui, aduersus gigantes pugnanti fabricatus esset, ab eo mercedis nomine impetrauit, ut sibi cum Minerua rem habere liceret. Huius ob id cubiculũ clàm ingressus, cum uitiũ castissimæ Deæ offerre conaretur, libidine æstuans, semen in pauimentũ effudit, ex quo Erichthonius natus. Scio hanc fabulã uariè tractari. Isocrates & Pausanias Erichthoniũ Vulcano & Terra generatũ opinãtur. Vide Lucianũ in Philopseude. h Post hæc Vlysses.) Vlysses ex Penelope Icarij filia Telemachum suscepit, eamq; ita adamauit, ut reliquis Græcorũ principibus ad bellum Troianũ proficiscenti bus, ipse insaniam simulauerit, futurum sperans, ut tanquam bello inutilis domi relinqueretur. Iunctis itaq; duobus diuersi generis animalibus, littus proscindebat, & frugum loco salem serebat. Palamedem tamen uirum prudentissimum latere non potuit, qui ut technam illam detegeret, aranti Telemachum filium in sulco obiecit. quod Vlysses conspicatus, ne filium læderet, aratrum subleuauit. Quo argumento facilè deprehensum est, non ueram illam, sed simulatam esse insaniam. Pertractus itaq; ad Troiam, strenuam utilissimamq; in bello Græcis operã nauauit. Lucianus inter domus suæ picturas fabulam hanc etiam refert, cuius mentionem fecit Hyginus cap. 95. Fabularum: Bocat. lib. 10. cap 6. lib. 11. cap. 40. Ouid. 13. in contentione Aiax Vlyssem notat his uerbis:

Optima nunc sumat, qui sumere noluit ulla.

Et rursus:

Atq; utinam aut uerus furor ille, aut creditus esset,
Nec comes huc Phrygias unquam uenisset ad arces
Hortator scelerum, &c. —

Vincentio Obſopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Catalogus eſt μακροβίων, hoc eſt eorum qui ad longam ætatem peruenerunt: quem natalicij muneris loco Quintillo cuidam mittit, ſomnio ad hoc faciendum, ut ipſe ait, admonitus. Recenſet autem principiò totas, hominum nationes ac genera quæ diutiſsimè uixerint: deinde tranſitione ad ſingulos facta, reges primùm ac principes, deinde & Philoſophos, & Hiſtoricos, & Oratores, & Poetas, & Grammaticos qui quàm maximè longæui fuiſſe perhibentur, annumerat. Ordiur autem à cauſa qua ad hoc ſcriptum impulſus fuit, addita etiam commendatione operis ab utilitate quam ex huius lectione percepturus ſit Quintillus.

Ναρ τί ποτε, λαμπρότατε Κυϊντίλλε, πλὴν θεὸς προσφθὰς σοι λόγου, τὸν μακροβίους· πάλαι μὲν τὸ ὄναρ ἐν ἀδῆλῳ, νῦν δὲ ἐπερώσας τοῖς φίλοις, ὅτι ἐτύθησο τῷ νεωτέρῳ σου παιδὶ τέκνωμα, συμβαλεῖν δὲ οὐκ ἔχων, τίνας ὁ θεὸς κελεύει μοι προσφθέγξαι σοὶ τὸν μακροβίους, τότε μὲν ἀνεξέλεγκτον τοῖς θεοῖς ἐδόκει μήκιστον ὑμᾶς βιῶναι, οἵ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο

Omniũ mu neris a loco clariſſime Quintille, iuſſus appor to tibi longæuos: ſomnium inquam, quod iam olim uidi, & amicis narraui meis, quo die minori natu filio tuo nomen indidiſti. Cum autè nulla coniectura potuiſſem aſſequi, quòsnã Deo hoc ſomnio longæuos tibi me afferre mandaret, equidem deos id temporis precatus ſum, ut uitam quàm longiſſimam tu, & filij tui traduceretis, ratus ſcilicet hoc

συμφέρειν νομίζων, καὶ σύμ-
παντι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώ-
πων γένει, πρὸ δὲ τῶν ἄλλων
ἐμοὶ, αὐτῷ τε ἐμοὶ, καὶ πᾶσι
τοῖς ἐμοῖς. καὶ γὰρ ἡμῖν τι
θεὸς ἐπιφθονεῖν προσημαίνειν
ἐδόκει. σκοπουμένῳ δὲ κατ'
ἐμαυτὸν, ὡς εὐφυΐαν ἔλαβον,
ἅμα ἄνεσι, τοὺς θεοὺς ἀνδρὶ
πρὸς παιδείαν ἐχοντι τοῦτα
προστάσσοντας, κλέος τι
προσφέρειν σοι τ' ἀπὸ τῆ-
χνης. ταύτην οὖν αἰσιωτά-
την νομίζων τὴν γε τῶν σῶν
γενεθλίων ἡμέραν, δίδωμί
σοι τὸν ἱστορικὸν εἰς μα-
κρὸν γῆρας ἀφικόμενα ἐν ὑ-
γιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλή-
ρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰ ὧν καὶ
ὑμῖν γένοιτο τί σοι ἐν τοῦ
συγγράμματος διπλοῦν, τὸ
μὲν σὺ δυνάμει τις, καὶ ἐπωφε
ἀγαθὸ, καὶ αὐτὸν ὧδε μόνι-
τερον δύνασθαι βιῶναι· τὸ δὲ
διδασκαλίᾳ τις ἐν παραλό-
γμάτων, ὡς ἐπιγνοίης, ὅτι οἱ
μάλιστα ἑαυτῶν ἀδημέλειαν
ποιησάμενοι, ἑκατά τι σῶμα
καὶ

hoc profuturum cùm uniuerſo generi hominum, tum præ cæteris mihi, & meis omnibus. Siquidem hoc ipſo mihi quiddam felicitatis Deus uiſus eſt prædicere. Conſideranti autem apud animum meum, uenit in mẽtem, ut par erat homini in liberalibus diſciplinis uerſanti, deos hæc mihi præcepiſſe, ut aliquod eruditũ opuſculum, & ab ingenuis artibus profectũ ad te deferrem. Hanc itaq; [b] aptiſſimã natalicijs muneribus offerẽdis diem exiſtimans, eos tibi dedico, quos ad longam ſenectutem ſana mente & integris corporis uiribus peruenijſſe cõperimus. Fortaſſe autem ex huius libelli lectione gemina ad te peruenire poteſt utilitas: una, ut & alacritatẽ animo & optimã ſpem concipias, & te poſſe q̃ diutiſſimẽ uiuere: altera, qua inſtitutionẽ ab exemplis capias, cognitis ijs qui poſtea quã maximã ſui curã habuerũt, corporis pariter & ani-

καὶ κατὰ ψυχὴν, ἅτε δὴ ἐς μακρότατον γῆρας ἥλθον, σὺν ὑγιᾷ πάσῃ ἐληλ. Νέστορα μὲν οὖν, τὸν σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ἐδὴ βᾶς παρατεῖναι γενεὰς ὁμηρ& λέγει, ὃν σωὶ ψυσιν ἅμ' ἐν γεγυμνασμένον ἀρετῇ καὶ ψυχῇ καὶ σώματι· καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν ἐ ῥαψῳδία μέχρις ἓξ γενεῶν πρατεῖναι λέγει. πιθανὸν δ' αὖ ἔη, αὖ ἅρα βιοῖς ἀνανέμησιν, καὶ καθαρωτέρᾳ μᾶλλ χρώμενον, τὸν Τειρεσίαν ἐδὲ μήκιστον βιῶναι, τὸ γένος δὲ ἅμα μακρόβιον ἱστορεῖσθαι διὰ τὸν δίαιταν, ὥσωρ Αἰγυπτίους οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ασσυρίους δὲ καὶ Ἀράβας οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων· Ινδοὺς δὲ οἱ καλούμενοι Βραχμᾶνες, αὖ ἅρα ἀνεμέσῃς φιλοσοφίᾳ σχολάζον τες, καὶ οἱ καλούμενοι δὲ Μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν, καὶ βιοῖς ἀνανέμησιν· παρά τε Πέρσαις καὶ Παρθοις, καὶ Βάκτροις καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρίοις,

& animi ratione habita, summã senectutem sine omni corporis incõmodo sunt consequuti. c Homerus igitur Nestorem principum Achiuorum sapientissimum uitam suam tribus seculis produxisse scribit, quem nobis & animo & corpore exercitatum commẽdat. Et Tiresiam uatem poetæ tragici ad sex usq; ætates hominum uitam prorogasse perhibent. Credibile est autem, uirum dijs immortalibus sacrum, & moderatiore uiuendi ratione utentem, longissima uita fuisse functũ. Quin omnes nationes propter uictus rationẽ longæuæ fuisse inueniuntur: cuiusmodi sunt Aegyptorũ sacri scribæ, et apud Assyrios & Arabas fabularũ interpretes, & apud Indos Brachmanes, ad amussim philosophiæ studijs uacantes. Præterea quos Magos uocant, genus illud uatidicum, & dijs dicatum. Insuper apud Persas & Parthos, & Bactros, & Chorasmios, &

Sacas,

καὶ Σάκας, καὶ Μήδους, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοί τί εἰσι, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διαπαντός μένοι καὶ αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη δὲ καὶ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα· ὥσπερ Σῆρας μὲν ἐφορᾶσι μέχρι χιλιοστοῦ ἔτους τῶν· οἱ μὲν τῷ ἤθει, οἱ δὲ τῇ γῇ τῶν αἰτίων· μακρὰ γὰρ φασι τὰ ἔθη· τοῦτο σύμπαν. καὶ Αἰθίοπας δὲ μέχρι τελάκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν ἱστόρηται. καὶ τὰς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λέγουσι μὲν καὶ περιδίνῳ ἀρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυλογίας τὸ φάρμακον· οἷς γε φασὶ διὰ τῶν τοιούτων δίαιταν, καὶ τὰς ἄλλας αὐδήσεις, ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀνθρώπους ἐρρωμένας εἶναι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περί τε τῶν μακροβίων γεγώνῃ καὶ τῶν ἰδίων ἃ τινά φασιν ὡς ἔστι πολὺ σοφὸν διαγίγνεσθαι χρόνου, οἱ μὲν διὰ τὸν γῦν

Sacas, & Medos, aliasq; multas gẽtes barbaras, quæ & firma corporis ualetudine sunt præditi, et ualde diuturni, cũ beneficio magicæ quã exercẽt, tũ quòd et ipsi accurata uictus ratione utantur. Iam uerò gẽtes quoque ætate omniũ longissima utentes, ex quibus sunt Seres, ad trecentos annos usq; uiuere, memoriæ proditum est. Cuius rei causam nonnulli temperato aeri, nonnulli naturæ terræ, alij rationi uiuendi assignant. Siquidẽ aiunt omnes illas nationes tantum aquam potare. Compertum est aũt Athotas quoq; centũ & triginta annos uiuere, et Chaldæos ultra centũ annos egredi fama est, & eosdem hordeaceo pane uti, tanquã perspicacitatis pharmaco. Quib. perhibent ob hãc ipsam uictus rationẽ alios quoque sensus quàm cæteris hominib. esse ualidiores. Sed hæc de nationib. lõgæuis, et gentibus quas plurimũ ætatis aiũt uiuere, nõnulli propter situ terræ,

πρὸ τὸν ἀέρα, οἱ δὲ διὰ τὴν δίαιταν, οἱ δὲ πρὸ ἄμφω. ἐγὼ δ' αὖ σοὶ δικαίως τὴν ἀρχὴν ῥᾳδίως παρήσομαι ἐπιδείξας, ὅτι πρὸ πάντων τῶν γῆν, πρὸ πάντα πάντα ἀέρα μακρόβιοι γιγόνασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθ' ὑπνον, πρὸ διαίτῃ τῇ ὑδρο-τυλακτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. διαίρησιν δὲ τὸ λόγου ποιήσομαι τὴν πρώτην, καὶ τὰ γε τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν· πρὸ πρῶτον εἰ σοὶ τοὺς βασιλικοὺς πρὸ γραπτυγικοὺς ἀνδρας ἐπιδείξω, ὧν ἕνα πρὸ σὺστρατιώτην μεγάλη, θειοτάτου αὐτοκράτορος & τύχη ἐς τὴν τελειοτάτην ἀγαγοῦσα τάξιν, συνεργήσει τὰ μέγιστα τῶν οἰκουμενῶν τῷ ἑαυτοῦ. οὕτω γὰρ ἂν ἀνιδὼν πρὸ σὺ τῶν μακροβίων ἀνδρῶν πρὸς τὸ ὅμοιον ἀξίωσις πρὸ τῆς τύχης, ἐτοιμότερον ἐπίσεσας ὥρας ὑγιεινὸν πρὸ μακρὸν, ἢ ἅμα ἐμάσας, ὀργάσαιο σεαυτῷ τῇ διαίτῃ μᾶλ-

terræ, nõnulli propter aeris tẽperiem, nonnulli propter rationem uictus, nonnulli autem propter utrumque. Cæterùm ego iure optimo longè meliorem spem tibi ostendam, si planum fecero, homines ubique terrarũ et gẽtium, & sub quoscunque aere degentes, ad summam senectutẽ peruenire, qui commodis exercitationibus, & conuenientem sanitati uiuendi rationem sectantur. Facta [d] autem huius narrationis sectione, primùm obseruatis uirorum studijs, initiò Reges & uirtute imperatoria claros hominẽs memorabo, quorũ unum summæ religionis pietas ad perfectißimum ordinem perducens, maximis beneficijs imperium & terram ipsius affecit. Ad hunc modum & tu longæuorum hominum naturæ & fortunæ animaduersione intẽtus, tanto promptius sperare poteris senectutem sanam & longam: & pari studio hos ipsos æmulatus, tibi ipse lon-

τὴν τε ἄμα καὶ ὑγιεινότατον βίον. Νομᾶς Πομπίλιος Νομᾶς, ὁ δυναμενίσατος τῶν Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα τι περὶ τὰς θρησκείας τῶν θεῶν ἀσχοληθείς, ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστόρηται. Σέρβιός δὲ Τύλλιος, Ρωμαίων καὶ ἕτος βασιλεύς, ὑπὲρ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιῶσαι ἱστόρηται. Ταρκύνιος δὲ, ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεύς, φυγαδευθεὶς, καὶ ὧδε Κύμαι διαβίων, ὃν πρὸ τῶν ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται τετελευτακέναι βιώσαι. Οὗτοι μὲν οὖν Ρωμαίων βασιλεῖς· εἰς σωφρονισμὸν καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας, τοὺς ἐκ μακρᾶς γήρας ἀριθμουμένους, καὶ τὰ ὑδιτυδοῦ μάτα ἐπάσου. ἔστι τέλος δ' ἐστὶ καὶ τοὺς λοιποὺς Ρωμαίων, τοὺς ἐκ μέσου γήρας ἀριθμουμένους προσαναγράψω, προεθεὶς ἅμα καὶ τοὺς παλαὶ τῶν λοιπῶν Ἰταλίων ὧδε πλείστον βιώσαντας, ἀξιόλογόν τι ἡγησάμενος, ἱστορίᾳ τῇ διαβάλλειν πειρωμένων τὸν ἐνταῦθα

lõgißimã et proiectißimã uitam ratione uictus parã ueris. Numa Pompilius Romanorum regum longè felicißimus, ac Deorũ cultui deditißimus, supra octoginta annos uixißе traditur. Seruius autẽ Tullius & ipse Romanorum rex, similiter ultra octoginta annos uixisse dicitur. Tarquinius nouißimus rex Romanorum ejectus in exiliũ Cumis consenuit, ac ultra nonaginta annos firmißima ualetudine usus uixisse perhibetur. Et hi Romanorũ reges fuere: quibus & reliquos reges adiungã qui ad ultimam senectutem peruenerũt, demonstratis etiam illorum exercitationibus. In calce autem reliquos etiam Romanorum ad longißimã senectutem delatos adscribam, adiectis etiam cæteris Italiæ populis qui diutißimè uixerunt. Etenim qui sola historia

nostratem acrem calumniantur, probabilibus argumentis

refelli

ἄϊρα, ὥστι καὶ ὑμᾶς χρυσοῦ πόρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τι λέγω ὑμῖν τὰς οὐχὰς ἑσιδεῖν, πρὸς τὸ ἂς μήκιστόν τι καὶ πλουτῆσαι, τὸν πάσης γῆς καὶ θαλάττης δεσπότην, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα. Ἀργανθώνιος δ' ὁ Ταρτησσίων βασιλεὺς, πρεσβύτατος καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων· ἀλλὰ τοῦτο μὲν μῦθος τις οἶ λοιπὸν. Ἀγαθοκλῆς δὲ, ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκοντατρίων τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων δὲ, ὁ Συρακουσίων τύραννος δύο καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν γεγονὼς, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἐβδομήκοντα ἔτη, ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλιστιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντίας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φίλιππον περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν, ἐπεσὼν

refelli possunt, adeò ut méliorẽ spẽ habere liceat, fore ut perfecti uoti compotes fiamus, & longißimam ac plenißimam tota terrarum dominantem senectutẽ, iamq; in suis locis regnantem & senescentem consequamur. Proinde c Arganthonius Tartesiorum rex centum & quinquaginta annos uixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poeta lyrico: tametsi hoc quibusdã fabulosum uideatur. Agathocles Siciliæ tyrannus annos quinq; & nonaginta egressus fato functus est, sicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoq; Syracusanorum tyrannus duos & nonaginta annos natus, morbis tandẽ absumptus obijt, cum regnasset annos septuaginta, sicut Demetrius Callistianus & alij memorãt. Anteas autem rex Scytharum, qui ad Istrum fluuium cum Philippo confligens in pugna occubuit, ultra nona-

ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βαρδύλις δὲ, ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λίαν ἡμέρᾳ μιᾷ χιλίαν ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, ὡς ἐνενήκοντα τιλῶν ἔτη. Τήρης δὲ, ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, λαθὰ φησὶ Θεόπομπος, δύο καὶ ἐνενήκοντα ἔτη τῶν ἐτελεύτησεν. Ἀντίγονος δὲ ὁ Φιλίππου, ὁ μονόφθαλμος, βασιλεύων Μακεδόνων, πρὸς Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ καὶ Λυσιμάχῳ, τραύμασι πολλοῖς πρόσπεσών, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ὢν ἐνενήκοντα καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συστρατευόμενος αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσίμαχος δὲ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπώλετο μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τὸν τιλῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος δὲ, ὃς ἦν Δημητρίου, υἱωνὸς ἦν Ἀντιγόνου τοῦ μονοφθάλμου, οὗτος τετταρακοντούτης ἐνενήκοντα Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη· ἐβίωσε δὲ ὀγδοήκοντα, ὡς Μάλιός τε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ

nonaginta annos egressus est. Bardylis uerò rex Illyriorum, qui ex equo in eo quod gessit contra Philippum bello, pugnasse dicitur, nonaginta annos compleuit. Teres rex Dryssorũ, authore Theopompo, duos & nonaginta annos agens mortuus est. Antigonius autẽ Philippi filius luscum rex Macedonum, in Phrygia cũ Seleuco & Lysimacho cõflugens, multis acceptis uulneribus collapsus, anno uno & octogesimo uitam finiuit, sicut narrat Hieronymus, qui cum eo militauit. Porrò Lysimachus & ipse rex Macedoniæ, in pugna contra Seleucum suscepta occubuit, octogesimum annum consequutus, ut idem Hieronymus testatur. Antigonus uerò filius Demetrij, Antigoni Lusci nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit: uixit autem octoginta, sicut Mediis & alij scriptores testantur. Consimiliter &

Αντίπατερ ὁ Ἰολάου, μέγιστον δυνηθείς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλείας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη οὗτος ζήσας, ἐτελεύτα τὸν βίον. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, ὁ τῶν ἑαυτοῦ εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτῳ μὲν ἐβασίλευσε, τίσαρα καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν δὲ τὴν ἡγεμονίαν τῶν ἀρχῶν, πρὸ δυοῖν ἐτοῖν δὲ τελευτῆς, τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπίκλησιν, ὅστις διεδέξατο τῶν πατρῴων βασιλέων ἀδελφῶν. Φιλάδελφος δὲ, πρῶτος μὲν ἐκτήσατο τῶν περὶ Πέργαμον ἀρχῶν, καὶ δυνάστης, δυνοῦχος ὤν, κατέστησε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος. Ἄτταλος δὲ, ὁ ὅπως πλουσίου Φιλαδέλφου, τῶν Περγαμηνῶν καὶ οὗτος βασιλεύσας, πρὸς ὃν καὶ Σκιπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐκλιπὼν τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ, ὁ Πόντου βασιλεύς, ὁ προσαγορευθεὶς Κτίστης, Ανα-

Antipater patre Iolao genitus, maxima fultus potentia, & qui multorum regū Macedoniæ tutelam egit, ultra octogesimum annum egressus excessit è uita. g Ptolemæus autem Lago patre natus, inter reges propria fortuna felicissimus, imperauit Aegypto annos octoginta natus. Vium autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur, Ptolemæo filio, cui cognomentum fuit Philadelpho. qui & paternum regnum à fratribus sortitus est. Philæteros, qui primus condendi circa Pergamum principatus author fuit, & eundem cū esset Eunuchus obiit, mortuus est octoginta annos natus. Attalus autcognominatus Philadelphus, & hic rex Pergamenorū, ad quem etiam Scipio Romanorum Imperator uenit, duos et octoginta annos agens, uitam reliquit. Mithridates rex Ponti, Ctistes appellatus,

τίγονον τ μονόφθαλμον φεύγων, ὡδ πόντον ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορῶ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ, ὁ Καππαδόκων βασιλεὺς, δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζήσας ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορῶ· ἐλευθέρᾳ δὲ ἴσως καὶ ὅπη μέλλον διαχωρίσθαι, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκαν μάχῃ ζωγρηθεὶς ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος δ', ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς ἐλεεῖσθαι οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων ἄρχοι, οἷς καὶ ὁ νῦν σοφιστὴς, ὁ τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκῶ, ἐκαλοῦντο γνώμονος, ἡνίκα μὲν ἵνα ἵκανον τῶν φίλων μαθὼν δὲ τὸν πλείστους ἀποθανόντας ὑπὸ Καμβύσου τοῦ υἱοῦ, καὶ φάσκοντος Καμβύσου ἑαυτὸν πρόσχημα τὸ ἐκείνου ταῦτα πεπεικέναι, τὸ μέν τι, πρὸς τὸν ὠμότητα τοῦ υἱοῦ διαβληθεὶς, τὸ δέ τι, ὡς παρανοοῦντα αὐτὸν αὐτιασάμενος, ἀδυσ-

pellatus, Antigonum Luscū fugiens, in Ponto mortuus est, cum egisset annos quatuor & octoginta, sicut Hieronymus & alij scriptores prodiderūt. Ariarathes rex Cappadocum Hieronymi testimonio duo & octoginta annos uixit: atq; hauddubiè ad grandiorem ætatem peruenire potuisset, nisi in pugna contra Perdiccam uiuus captus, & in crucē sublatus fuisset. Maior autem Cyrus rex Persarum, sicut Persæ & Assyriorum historiæ loquuntur, quibus etiam suffragari uidetur Onesicritus, qui res gestas Alexādri Magni in historiam contulit, cēteſimum annum asse quutus, requirebat unumquenque amicorum: quorum cum plurimos à filio suo Cambyse interemptos cōperisset, ac Cambyses ipsius iussu hoc ipsum se feciſſe fateretur, partim ob filij crudelitatem probroſe affe-

ctū, partim se ipse tāquā iusticiæ et legū uiolatorē accusans,

ἀβυμόσας ἐτελεύτα τὸν βίον. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ὠνομασμένος, ὃν ὁ Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων μὲν Πέρσας ἐτελεύτησεν ὀγδοήκοντα καὶ ἓξ ἔτη ἀγαλούμενος τῶν γενομένων ὑπὸ Δάνων ἐτῶν ἓξ καὶ ἐνενήκοντα. Ἀρταξέρξης, ἕτερος Πέρσων βασιλεύς, ὃν φησιν ὁ πατὴρ τῶν πάντων Ἰσίδωρος, ὁ Χαρακηνὸς συγγραφεύς, βασιλεύσαι ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα βιὺς, ὅτε βουλῇ τὰ ἀδελφοῦ Γωσέθρου ἐλόλοφούβη. Σίναρβοκλῆς δὲ, ὁ Παρθυαίων βασιλεύς, ἔτος ἐγδοηκοστὸν ἤδη γεγονὼς, ἀπὸ Σακαυράκων Σκυθῶν ἀπαταχθεὶς, βασιλεύσειν ἤρξατο, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης δὲ, ὁ Ἀρμενίων βασιλεύς, πρὸς ὃν Λούκουλλος ἐπολέμησε, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ. Ὑσπασίνης δὲ ὁ Χαρακηνὸς, καὶ τῶν ἀπὸ ἐρυθρᾶς θαλάττης βασιλεύς, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν, νοσήσας

maxima triſticia conturbatus uitam finiuit. Artaxerxes h Mnemonis cognomẽtum ſortitus, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperium Perſarum obtinens, morbis conſumptus deceſſit, annos ſex & octoginta natus: ſed ut Dinõ ſcribit, quatuor & nonaginta. Artaxerxes alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoria Iſidorus Characenus hiſtoric⁹ regnaſſe tradit, cum annos tres & nonaginta uixiſſet, inſidijs fratris Goſethræ clàm obtruncatus eſt. Sinarthocles autem rex Parthyæorum annos nonaginta iam natus, à Sacauracis Scythis reductus ab exilio regnare incæpit, & regnauit annos ſeptem. At Tigranes rex Armeniorum, cõtra quem Lucullus pugnauit, quinto & octogeſimo anno morbo cõſumptus periit. Hyſpaſines Characenorum & regionũ mari rubro adiacentium rex, quinto & octogeſimo anno morbo

ρέσας ἐτελεύτησε. Τέρμ& ἀπ', ὁ μετ' Υσπασίνην τρίτ& βασιλεύσας, δύο καὶ ἐνενήκοντα βιοὺς, ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζ& δὲ, ὁ μετὰ Τίριον ἕβδομ& βασιλεύσας Χαράκων, ἐξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν, διαλαχθεὶς ἀπὸ Παρθυαίων, ἐβασίλευσε. καὶ Μνασσίρης ὁ, βασιλεὺς Παρθυαίων, ἓξ καὶ ἐνενήκοντα ἔζησε ἔτη· Μασσινισσᾶς ὁ, Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Ἀσανδρ& ὁ, ὑπὸ τῷ δεῖνι Σεβαστῷ, αὐτὶ ἐβασίλευε βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς Βοσπόρου, πρὶ ἔτη ὧν ἐνενήκοντα, ἐπὶ πολέμου καὶ πολεμάρχου ἀδιαφόρως ἤτιμον ἐφάνη. ὡς δὲ ἐώρα τὰς ὑπὸ τῷ μάχῃ Σαρδωνίῳ προτιθεμένους, ἀπεσχέμενος σιτίων ἐτελεύτησε, βιοὺς ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα. Γόαιος& δὲ, ὡς φησιν Ἰσίδωρ& ὁ Χαρακηνὸς, ἐπ' ἐκείν& ἡλικίας ὁ Μάνος δὲ ἀρχὴν τοιάνδε βασιλεύσας, πρωτοπαίδιον καὶ ἐνακαίδεκα γεγονὼς ἐτῶν, ἐτελεύτησε

morbo correptus deceſſit. Terem tertius poſt Hyſpaſinen earum nationem rex, cum uixidiſſet duos & nonaginta annos, morbo periit. Artabazus autem, qui ſeptimus poſt Tiræum Characenorum regnum tenuit, ſex & octoginta annos reductus à Parthis ab exilio regnauit. Et Mnaſcires rex Parthyæorum ſex & nonaginta annos uixit. Maſiniſſa uerò rex Mauritaniæ nonaginta annos uixit. Aſandrus autem à duo Auguſto loco Etnarchi rex Boſpori declaratus, annum agens nonageſimum, & equeſtri & pedeſtri pugna nullo inferior uſpiam eſt conſpectus. Qui ut animaduertit Scribonio rem militarem commendatam, cibo abſtinens diem ſuum obiit, cum uixiſſet annos tres et nonaginta. Goæſus, ut Iſidorus auctor eſt, Characene regnum tenuit, quo tempore Mano quoque imperauit Arabibus, centum & quindecim annos natus,

τὸν νόσῳ. Βασιλέας μὲν οὖν τοσούτους ἱστορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ καὶ φιλόσοφοι, οὐ πάντως οἱ πρὸ ἡμῶν ἐχρῆσθε, ἐπιμελέστερον καὶ αὐτοὶ σκοπήσωμεν εἴ τινες ἐκ τῶν, ἐς μακρὸν γῆρας ἥκοντες, αὐταρκέστατα μετὰ τούτων τοὺς ἱστορημένους, καὶ πρώτους γε φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονὼς τετρακόσιον καὶ ἑκατόν, ἀπεσχόλαζε τροφῆς, ἐτελεύτα. Ξενοφίλῳ δὲ ὁ μουσικὸς, ὃς φυσιν Ἀριστόξενος, προσχὼν ἔτι Πυθαγόρᾳ φιλοσοφίᾳ, ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀβδηρίσιν ἐβίωσε. Σόλωνι δὲ, καὶ Θαλῆ καὶ Πιττακῷ, οἵ τινες τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἐγένοντο, ἑκατὸν ἕκαστος ἔτη ἐγήρασε. Ζήνωνι δὲ, ὁ τῆς Στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ἐκτὼ καὶ ἐνενήκοντα· ὃν φασιν ἐσόδου κόψαντα ἐς τὸν ἐκκλησίαν, καὶ προσπταίσαντα αὐαφθέγξασθαι τί με βοᾷς; καὶ ὑπο-

postremùm morbo periit. Tot igitur ante nostram memoriam memorandæ senectutis reges fuisse maiores nostri literis prodiderunt. His annumerantur Philosophi, & omnes qui ingenio & eruditione præstantes fuerunt, qui aliqua sui cura habita, ad extremam senectutem peruenerunt. Eos itaq; quos multa lectione didicimus, perscribemus: ac initiò quidem Philosophos, quorum Democritus Abderites centum & quatuor annos natus, cum alimento abstineret, mortuus est. Xenophilus Musicus, perbibente Aristoxeno, Pythagoricæ philosophiæ cõdidatus, ultra quinq; & centum annos Athenis uitam traduxit. Solon autẽ, et Thales, & Pittacus, qui è septẽ sapientum numero fuerunt, centum annos unusquisque uixit. Zenon uerò Stoicæ philosophiæ auctor & princeps, octo & nonaginta. Hunc aiunt in concionem prodeuntem offenso pede exclamasse; Quid me uocas? & domum

γρίψαντα εἰκαδι, καὶ ἀπὸ τοιαύτης ἀφορμῆς τρόπος, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ, Ξενωνος μαθητὴς καὶ διάδοχος, ἐνιαύσια καὶ ἑνενηκοντούτης ἔτος γεγονὼς ἔτη, φύμα ἰσχνώδη τῷ χείλει, καὶ ἀποκαθήμενον, ἐπιλαβόμενον αὐτῷ παρὰ ταύτην τινῶν γραμμάτων προσφιλοτιμήσεως προφλὼν καὶ πράξας περὶ ὧν ἠξίουν οἱ φίλοι, ἀποσχόμενος αὐθις τροφῆς, ἐβίωσε τὸν βίον. Ξενοφάνης δὲ, ὁ Δεξίνου μὲν υἱὸς, Ἀρχελάου δὲ τοῦ φυσικοῦ μαθητὴς, ἰβίωσεν ἔτη ἓν καὶ ἑνενηκοντα. Ξενοκράτης δὲ, Πλάτωνος μαθητὴς γεγόμενος, τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης δὲ, ὁ νεωτερίσας ἀκαδημίας ἀρχηγὸς, ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος ἓν καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης δὲ, ὁ Σελευκεὺς, ἀπὸ Τίγριος, Στοικὸς φιλόσοφος, ἐννὼ καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, γένει δὲ Ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα καὶ ἱστορίας συγγραφεὺς, τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ περιπατητικὸς ὑπὲρ δύο καὶ

domum reuersum inedia uitam finisse. Cleanthes Zenonis discipulus & successor, nouem & nonaginta annos natus, tuberculum in labijs habuit. Cumq; decreuisset inedia uitam absumere, allatæ sunt ei ab amicis literæ. Ac mox adhibito cibo, & perfectis amicorum postulatis, iterum cibo abstinens, uita defunctus est. Xenophanes autem Dexino patre natus, Archelai physici auditor, unum & nonaginta annos uixit. Xenocrates Platonis discipulus, quatuor & octoginta. Carneades nouæ Academiæ fundator, annos quinque et octoginta. Chrysippus unũ & octoginta. Diogenes autem Seleucus Tigrius, Stoicæ sectæ philosophus, duodenonaginta. Posidonius Apamea Syriæ oriundus, lege autem philosophus Rhodius, pariter & historicus, octoginta quatuor. Critolaus Peripatetic⁹ ultra duos

ὀγδοήκοντα· Πλάτων ὁ ἱερώτατος ἐν ἡλικιώτοις. Ἀθηνόδωρος Σανδώνος Ταρσεύς, Στωϊκὸς, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ υἱοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσέων πόλις τὴν φόρων ἀνωφελῆ, δύο τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι· καὶ τιμᾶς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτῷ ἔλαττον ἑκάστου ἀποτίνει, ὡς ἥρωι. Νέστωρ δὲ Στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοφῶν δὲ ὁ Γρύλλου ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἐνδοξότατοι. συγγραφέων δὲ Κλεισθένης μὲν, ἑκατὸν ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα ἐτῶν, ἐν Περιπάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ἐν πολέμοις γηράμενος, καὶ πολλὰς διαμάτας ὑπομείνας καὶ τραύματα, ἔζησεν ἔτη τρία καὶ ἑκατόν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἐννάτῃ τῶν περὶ τὰ Ἀσίας

& octoginta. Plato philosophorum sanctissimus, unū & octoginta. Athenodorus Sandonis Tarsensis, qui fuit Cæsaris Augusti præceptor, cuius precibus Tarsis ciuitas uectigalibus leuata est, duos & octoginta annos agens mortuus est in patria. Huic Tarsensis populus quotannis solennes honores ut heroi persoluit. Nestor uerò Stoicus, & hic à Tarso ortum trahens, præceptor Cæsaris Tyberij, duos & nonaginta. Xenophō Gryllī filius uixit ultrà nonaginta annos. Et hi celebres fuere philosophi. Ex scriptoribus autem historicis Cleſibius centum & uigintiquatuor annos egressus, inter deambulādum mortuus est, sicut narrat Apollodorus in Chronicis. Hieronymus uerò & in bellis uersatus, ac nō paucis laboribus et uulneribus affectus, uixit ad annum quartum & centesimum, sicut refert Agatharchides libro nono historiæ Asiati-

Ασίας ἱστορικῶν λέγει. καὶ θαυμάζω γε τὸν αὐθρα, ὡς μέχρι σὺ τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα ἐν τοῖς σωτηρίοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἀναγκαίοις, μηδενὸς γεγόμενον τῶν πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ. Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος, ὀγδοήκοντα καὶ πέντε καὶ Φερεκύδης ὁ Σύριος ὁμοίως ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ Κασσανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὴν ἱστορίαν δὲ, τέταρτον καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν· ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα, Μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀναλαβὼν, ἀφ' ἵππου διατιπτει, καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν, ἔτῶν δύο καὶ ὀγδοήκοντα. Ὑψικράτης δὲ, ὁ Ἀμισηνὸς συγγραφεὺς, διὰ πολλῶν μαθημάτων γεγόμενος, ἔτη δύο καὶ ἐνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ Γοργίας, ὃν τινὲς σοφιστὴν διαλέγουσιν,

Asiaticæ. Ac hominẽ nõ mediocriter demiratur, quòd ad summum usq; uitæ diem ualuerit in colloquijs, & in sensibus ad sanitatẽ necessarijs non defecerit. Hellanicus Lesbius octoginta quinque annos uixit. Similiter Pherecydes Syrus quinque & octoginta. Timæus Tauromenites sex & nonaginta. Aristobulus Cassandræ ultra nonaginta annos uixisse fertur, qui historiam suam quartum & octogesimum annum agens orsus est conscribere, id quod ipse in operis sui principio testatur. Polybius autem Lycorta patre genitus, Megalopolitanus, rure rediẽs ab equo delapsus est, quo casu morbo correptus decessit anno secundo & octogesimo. Porrò Hypsicrates Amisenus historicus, uir in multis disciplinis uersatus, annos duos & nonaginta uixit. Cæterùm è Rhetoribus Gorgias, i quem quidã Sophistã

λεσιν, ἔτη ἑκατὸν ὄντα, τροφῆς δὲ ἀποσχόμενον, ἑπτακαιδέκατον ἢ ὀγδοηκοστὸν ἄγοντα φασὶν ἐρωτηθέντα τὸν αἰτίαν τῆ μακρᾶ γήρως, μὴ ὑγιεινῶν ἐν πᾶσιν τοῖς αἰσθητηρίοις, ἀπᾶν, διὰ τὸ μηδέπω συμπεπτωκέναι τοῖς ἄλλοις σύνεσιν. Ἰσοκράτης ἐνενηκονταέτης ἀφῆκε τὸν ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, τὸν παγκρατικὸν ἐγραψε λόγον. ὡς δὲ ἔτη ἐννέα ἀπολιπόντα ἑκατὸν γεγονώς, ὡς ἤδιτο Ἀθωνάδης ὑπὸ φιλοπαιγμοσύνης ἐν τῷ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικηκέναι, μετανοήσαντα, τὸν Εὐριπίδειον ἔσχον προσωιδήκατο, ἐς ἑαυτὸν αὐνεφόρουν,

Σιδονίαν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών,

καὶ ἐπεπόν, ὡς Ἀλλόβιος ὁ Ἕλλην, βίβλιον τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος δὲ, ὁ γραμματικὸς ὁ τοῦ, υἱοῦ Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γενόμενος, καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ Ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔφασκε τοῦτο τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ὅτι

uocant, annum agens octauum & centesimum, inedia uitam finiuit. Hunc interrogatum causſam tam longæ ſenectutis, & ualetudinis in omnibus ſenſibus uigentis, reſpondiſſe aiunt, quòd alio rum conuiuia non ſit ſectatus. Iſocrates ſex & nonaginta annos natus ſermonẽ ſcripſit [k] Panegyricum. Iam uerò ingreſſus annum nonagesimumnonum, cum accepiſſet Athenienſes in pugna apud Chæroneam commiſſa à Philippo eſſe ſuperatos, quiritando Euripideum uerſiculum recitauit, ad ſeipſum referens:

Sidonis urbis alta quondam mœnia
Cadmus relinquens.

Quibus cum adieciſſet, fore ut Græcia in ſeruitutem prolaberetur, è uita deceſſit. Apollodorus [l] aũt rhetor Pergamenus, Cæſaris Auguſti in diuos relati præceptor, quem unà cum Athenodoro Tarſenſi bonis diſciplinis imbuit, totidem quot Athenodo-

rus

ἔτη ὑγιήσαντα δύο. Ποτάμων δὲ, ὁ ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ἅμα σταφυλῆς λαιμῷ, ἀπαγχόνῃ, νίκην κομίσας ἔτη. οὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱοῦ, ὡδὶ τὶ λεγόμενος βίᾳ, παρανοίας ἐμποδὼν, ἀνίγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίποδα τὸν ὡδὶ Κολωνῷ, σπουδὴν μάνησε διὰ δράματος, ὅπως τὸν υἱὸν ὑγιαίνειν ὡς τοὺς δικαστὰς δοκοῦντα ἀπολύσασθαι δὲ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ μανίαν. Κρατῖνος δὲ, ὁ δὲ Ἰαμβολόγος ποιητὴς, ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε, καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βίου διδάξας τὸν Πυτίνην, καὶ νικήσας, μετ' οὐ πολὺ τὸν λοῦτρα. καὶ Φιλήμων δὲ ὁ Ἰαμβοποιὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη βιοὺς, διατέλεσε τὸ μὲν ὡδὶ λεπτὸν ὑφαίνων, θαυμάζων δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σύκα διαπεπλεκότα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα διαλύσας τὸν οἰκέτην, rus annos, nempe duos & octoginta, uixit. Potamon rhetor non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poeta [m] Tragicus deuorato uuae acino [n] strangulatus est, cum egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem uitae in ius uocatus, & desipientiae accusatus, recitauit Iudicibus Oedipum Colonæum, planum faciens ea fabula, quòd sanæ mentis compos esset. Qua audita, Iudices ingeniũ eius admirati sunt, ac filium insaniae damnauerunt. Cratinus autem poeta Comicus, septem supra nonaginta annos uixit, atq; sub finem uitae cum docuisset fabulam Pytinen, eaq; victor euasisset, haud ita multo pòst est mortuus. Non dissimiliter quoque Philemon o Comicus septimum & nonagesimum annum agens decumbebat in lectulo quiescens: qui cum uidisset asinum ficus sibi præparatas deuorantem, prolapsus in cachinnos, & accersito famulo

multo

καὶ σὺν πολλῷ καὶ ἀθρόῳ γέλωτι ἐπῶν προσδοῦναι τῷ ὄνῳ ἀκράτου ῥοφῆσαι, ἀπιπνιγέντα τὸ τοῦ γέλωτος, ἀποθανεῖν. ὁ δὲ Ἐπίχαρμος ἦν τῶν μιμογράφων ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἑπτάκις καὶ ἐπὶ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων δὲ, ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς, ἕξ καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη βίωναι καὶ ὀγδοήκοντα. καὶ Στησίχορος δὲ ὁ μελοποιὸς τοσαῦτα. Σιμωνίδης δὲ ὁ Κεῖος ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν δὲ Ἐρατοσθένης μέν, ὁ Κυρηναῖος, ὃν οὐ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν αὐτὸν τινες ὀνομάσειαν, καὶ φιλόσοφον καὶ γεωμέτρην, δύο καὶ ὀγδοήκοντα αὐτὸν ἔτη. καὶ Λυκοῦργος δὲ, ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι λέγεται. τοσούτοις ἰδίου θυμοῦ βασιλέας, καὶ πεπαιδευμένους ἀθρόους ἐποίησε. μικρὰ δ' ὑπερχόμενος καὶ Ῥωμαίων τινὰς, καὶ τὸν τῶν Ἰταλικῶν ὀκτωκαιδέκατον μακροβίων ἀναγράψαι, τέτταρσι,

multo & uehementi cum risu præcepit asino merum ad sorbendum dari, atque ita risu suffocatus obiit. Epicharmus autem et ipse poeta Comicus, septem & nonaginta annos uixisse dicitur. Porrò & Anacreon poeta Lyricus uixit annos quinque & octoginta. Et Stesichorus poeta Lyricus totidem. Simonides Ceus supra nonaginta. Sed enim ex Grammaticis Eratosthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non Grammaticum solùm, sed etiam poetam meritò quis uocarit, & philosophum et geometram, duos & octoginta annos uixit. Quin etiam & Lycurgus Lacedæmoniorum legum conditor, quinq; & octoginta annos uixisse dicitur. Tot imprasentiarum Reges & eruditos homines colligere potui. Quia uerò pollicitus sum et Romanorum quosdam longæuos, & Italos, qui ad

summam senectutem peruenerunt, perscribere; eos

tibi

σοι, βουλομένων ἱλεώτατα τε Κυϊντίλλι, ἐν ἄλλῳ διαλόγῳ σαφῶς λέγω.

tibi Dijs uolentibus præstantißime Quintille in altero libro manifestabimus.

GILBERTI COGNATI *Annotationes.*

ARGVMENTVM.

Lucianus hoc libello accuratius eos qui diu uixerunt collegit, atq; temperantiam sanitatis conseruatricem, & longæ senectutis autorem & propagatricem esse, breuiter ostendit: qui profectò est non tam festiuus, quàm utilis, quòd plures hic subinde recensentur, qui habita ratione uictus, floridi ad ipsam usque ætatis arcem ascenderint. De hominibus longeuis, qui ante diluuium terræ uniuersale uixerunt, uide in Genesi & Iosepho. Plinius lib. 7. cap. 48. aliorum quoq; facit mentionem. Sic pleriq; autores sunt, Galenum medicũ centum & qua draginta annos uixisse, & eum tam in cibo quàm in potu adeò abstinentem fuisse, ut nũquã ad satietatem aut comederit, aut biberit: tum nec crudum quicquã gustasse, odoriferum anhelitum semper spirasse, & sine aliquo morbo sola senectute, quamuis & hæc, ut inquit Comicus, morbus est, uiribus defectu obijsse.

a Somnium muneris.) Exordium à causa. b Hanc itaque.) Cõmendatio scripti ab utilitate. c Homerus igitur.) Homerus in Odysseæ tertio Nestori, quem suo opusculo pro posuit, tres ætates attribuit: τρίς γὰρ ἀμείνων φαίνεται ἀνὴρ ἀκοῇ γένεα ἀνδρῶν. Id est, Illum iam exegisse tria hominũ secula, fama est. Idem affirmat in 1. Iliad. Vnde Horatius lib. 2. Odarum Od. 9 inquit:

At non ter æuo functus amabilem,
Plorabit omnes Antilochum senex
Annos. —

Vbi Acron interpres Horatij annotauit, Nestorem nonaginta annos uixisse. Nam unam ætatem triginta annos quòdam fecisse. d Facta autem.) Transitio ad singulos homines, & primùm reges & principes. e Arganthonius.) Censorinus libro

libro Diei natalis, capite sexto idē scribit. f Hieron.) Theocritus quum hunc, Syracusarum, hoc est, ciuitatis suæ principē carmine celebrasset, nulla gratia relata est: quare Eidyllio sexto, cōqueritur de Hieronis ingratitudine. Hieroclis filius fuit, & extremus Siciliæ tyrannus, qui regnū quidem obtinuit, dux iam antea declaratus à ciuibus, atque inferiores potestates perdidit, ut tyranni nomen non immeritò sortitus sit.

g Ptolemæus.) Ptolemæus Lagi filius, & eius filius Philadelphus, regnarunt annis ante Christum 270. Hic sua munificentia multa præclara ingenia fouit. Eorum tempore uixerunt Theocritus, Bucolici carminis scriptor, & Menander comicus. h Artaxerxes.) Darius Persarum rex moriens, duos reliquit filios, Artaxerxē, qui uocatur Mnemon, & Cyrum iuniorem. inter hos fratres excitatum fuit bellum, in quo Cyrus interfectus est. Vide Plutarchum in Artaxerxe.

i Gorgias quem quidem.) Hic Gorgias Leoninus fuit primus è numero Sophistarum, qui ausus est in conuentu poscere, id est iubere dicere, qua de re quis uellet audire. audax negocium, dicerem impudens, nisi hoc institutum postea translatum ad philosophos nostros esset. Ex Cic. de Finibus secundo. k Panegyricum.) Hæc est celebrata illa oratio, & ferè princeps inter Isocrateas, in celebri conuentu populi Athenienſis habita, quam alij decem, alij quindecim annis elaboratam esse putant. In ea commemoratione uirtutis maiorum, & prædicatione potentiæ & autoritatis, qua polleant Athenæ, suadet, ut sopitis intestinis Græcis bellis, expeditio contra Babaros suscipiatur. post hāc scripsit Orationem περὶ τῆς ἀντιδόσεως. id est, permutatione facultatum, in qua Panegyrico sic inquit: Nā oratio, quæ uobis ostenditur, illis est scripta temporibus, cum Lacedemonij Græcis imperarent, nostræ uerò opes humiles essent. Isocratis senectutis meminit Cicero his uerbis: Est quietè, & purè, & elegāter acta ætas placida ad lenis senectus, qualem accepimus Isocratis, qui eum librum, qui Panathenaicus inscribitur, nonagesimo quarto anno scripsisse dicitur, uixitq; quinquennium postea. Hæc ille. l Apollodorus.) Apollodori Rhetoris qui Olym. 179. fuit præceptor Callidij, & Augusti, mentionem faciunt, Eusebius, Strabo, Quintilianus & alij. m Sophocles poeta Tragicus.) Quod & Sotadis uersiculus etiam probat:

Σοφο-

o Σοφοκλῆς γῆρα φαγὼν σταφυλῆς πνιγῆς τεθνηκε.

Sophocles grana uorans uuæ, strangulatus interijt. Periclis æqualis: Plutarcho & Strabone testibus. Cicero de Senectute, Sophocles ad summam senectutem tragœdias fecit, qui propter studiũ cùm rem familiarẽ negligere uideretur, à filijs in iudiciũ uocatus est, ut quemadmodũ (nostro more) malè rem gerentibus patribus, bonis interdici solet: sic illũ quasi desipientẽ à re familiari remouerẽt Iudices. Tum senex dicitur eã fabulã, quã in manibus habebat, & proximè scripserat Oedipum Coloneũ recitasse Iudicib. quæsisseq;, nũ illud carmẽ desipientis uideretur? Quo recitato, sententijs Iudicũ est liberatus. Hactenus Cicero. n Cratinus.) Callimedis Athenienſis, ueteris Comœdiæ poeta, & penè author fuit, ſi ab Horatio ſtamus. Floruit Olymp. LXXXV. diemq; ſuum obijt, eo tempore quo primùm Lacedæmonij in Atticam irruerunt, eo anno quem obſeruauit Lucianus noſter. o Philemõ.) Philemonẽ ex Quintil. li. 10 Prænotamentis in Ariſtophanem, Apuleio Florid. 2. & Gellio uolumine decimoſeptimo, cap. 4. tertiæ nouæq; comœdiæ poetam fuiſſe, quem & uim riſus immode rati abſtuliſſe ex Valerio Max. & Suida etiam didicimus. Secus credidit Plutarchus in Commentario, an ſeni accedendum ſit ad remp. adminiſtrandam. Quàm comiter ſe erga eum geſſerit Magas, ipſe Plutarchus in libello de priuatione Iræ pateſecit. Diogenes Laertius hoc mortis genus Chryſippo accidiſſe ſcriptum reliquit. Aelianus uerò in libro de Prouidẽtia, aliam de Philemonis morte hiſtoriam affert. p Epicharmus autem & ipſe.) Epicharmi patria eſt incerta, parentes habuiſſe Chimarum & Sicidam dicitur. Suidas cum Ariſtotele affirmat, eum cum Phormo Comœdiam inuenisse in Sicilia. Vixit Hieronis tyranni tempore, circiter ſeptuageſimamquartam Olympiaden. Multas fabulas Dorica lingua docuit. Eum imitatus eſt Plautus. Horatius libro Epiſtolarum ſecundo:

Plautus ad exemplar Siculi properare Epicharmi.

q Anacreon) Plinius natural. Hiſtor. lib. 7. cap. 7. refert, Anacreontem poetam acino uuę paſſę ſtrangulatum. Pluresq; incertis cauſis ſubitò abſumptis, commemorat in eodem lib. At horum exemplorum pleni ſunt autores. r Steſichorus.) Steſichorus, Simonides, Heſiodus grandes natu cygnæum neſcio quid, & ſolito dulcius uicina morte cecinerunt. Hieron.

ad Ne-

ad Nepotianum. s Simonides.) Octogesimo anno & docuisse se carmina, & in eorum certamen descendisse, ipse gloriatur. Valerius lib. 8. cap. de studio & industria. Ad hunc autorem refertur ars memorandi, & propter dulcedinem uocatus fuit Melicerta, qui natus est in insula Ceo, teste Suida. Est autem Ceos, una ex Cycladibus. Strabo in li. 10. Is est qui duas arcas ostendere solebat, alteram beneficientiæ, alteram gratitudinis: de quibus alibi à nobis dictum est. t Lycurgus.) Constans opinio est, eum circiter Agrippę Syluij témpora floruisse: quo tępore Pharnaces Medus Sardanapalum imperio & uita priuauit, teste Paterculo. De eius legib. lege Xenophõtem in eo libro, quem de Lacedæmoniorum legibus conscripsit: Plutarchum in eius uita, Lucianum nostrum in Astrologia. Sublatæ sunt eius leges & disciplina postquam D. C C C. annis steterunt, Anno ab Vrbe condita. D. L XV. Marco Fuluio & Cn. Manlio Volso. Cos. u Dijs uolentibus.) Quod fit dijs uolentibus σὺν τῷ θεῷ fit Græcis. Sophocles in Aiace flagellifero: σὺν τῷ θεῷ πᾶς ὁ γελῶ ἢ ὠλίγος ἰσχύει. Id est, Deo uolente, quisq; ridet atq; flet. Aristophanes in Equitibus: ἀλλ' ὁδὶ πρὸ σιγᾶν ὤσπερ ἰλαῖα θεῶν εἰς ἀγορὰν. Id est, Sed ipse in concionẽ prodit huc, tanquam deo uolente. Contrà sine deo fit, quod absque deorum fauore fit. Pindarus in Pythijs hymno quinto, οὐ θεόθεν ἀτερ. id est, non sine dijs. Horat. libro tertio, Oda quarta. Non sine dijs animosus infans. Et Verg.

Haud equidem, sine mente reor, sine numine diuum.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙ. ψάλων. DE *DIPSADIBUS: Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam est, cuiusmodi & superiores nonnullæ sunt, qua studium suum erga auditores, siue quicunque illi tandem fuere quibus cum uersatus tum fuit, collatione ista cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentis percussi sunt, inexplebilis quædam sitis inuadit, ita ut quo sunt plus potæ, plus sitiantur aquæ, ut ille ait: ita se quo-

que

que desiderio quodam insatiabili teneri ait, & quo frequentius apud illos sit, eo magis ac magis esse cupere. Porrò quod ad Dipsadis morsum, & sitim istam lethalem attinet, habes con similem fermè descriptionem atq; exemplum Auli cuiusdam signiferi in exercitu Catonis, qui eodem modo perijt, ut ille de quo epigramma præsentis narrationis testatur, apud Lucianum libro nono, ubi & cæterorum serpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumerantur, addita etiam fabula cur Libya serpentibus ita abundet atq; infesta sit.

Ης Λιβύης τὰ νότια, ψάμμος ὀξὺ βαθέα, ηκὶ γῦ λειπαυγμίνη, ἐρημος ὠδὶ πολὺ, ἀγρὶς βῶς ἄκαρπος, ωιδινὺ ἄκαρσα, ὲ χλόη, ὲ πόαν, ὲ φυτὸν ὐχ ὕλωρ ἔχουσα, ὔ ἄπα ἀρὰ ἰμ κοίλοις σωιστημὸς ὑετῦ ὀλί γῦ λάψασυν, ωαχὺ ηκὶ τῦτο, ηκὶ ἀνασῶλδν, ὔδὶ ωάνυ διὰ ψῦχος αὐθρώπῳ πότιμον, ἀοίκητος γοῦν ὄτι διὰ τᾶῦτα. ὔ ωῶς γὰρ ἂν εἰκοῖτο αὐνίκητος οὕτω, ηὶ ξηρὰ ηὶ ἄφορος ὄσα, ηὶ πολλῷ τῷ αὐχμῷ ωιζομένη; ηκὶ τὰ θάλπος αὐτὸ,

Apars Libyæ quæad Austrũ tẽdit, arena est profunda, & terra exusta solis aroribus, deserta ut plurimũ, frugibus in totum infœcunda, campestris uniuersa, nõ gramen, non fœnum, non plantam ullam nec aquam habens, nisi sicubi in terræ concauitatibus constiterint imbris & pluuiarum reliquiæ, quæ tamen & ipsæ densæ sunt, & mali odoris, & homini sitibundo minimè potabiles. Has igitur ob causas inhabitabilis est. Aut quo pacto tandem inhabitari posit locus ita durus & implacidus, tum etiam aridus, ac frugibus arboribusq; iuxtà infœcundus, quiq; tam molestis feruoribus sit subiectus, cum ipse quoque calor

καὶ ὁ ἀὴρ, ὑπερμέτρως πυρώδης καὶ φλογερὸς ὤν, καὶ ὁ ψάμμος ὑπερβάλλουσα, παντελῶς ἄβατον τὴν χώραν τίθησι. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἔθνη μόνοι, πρόσοικοι ὄντες, οὐσαλεῖς καὶ λεῦφον ἴδιον, αὐθρωπικὸν σκωλίτικον, ἀπὸ θήρας τὰ πολλὰ ζῶντες, ἐνίοτε δ' ἄρα καὶ ἐσβάλλουσι, δυσθύμως ἀμφὶ τροπὰς τὰς χαμαιζήλους, μάλιστα ὅσα πλησίον τὸν θεὸν τυρώσσουσιν, ὁπόταν τὸ μὲν πολὺ τοῦ καύματος σβεσθῇ, ὁ δὲ ψάμμος νοτισθῇ, καὶ ἀμπνεύσῃ βατὰ γένηται. ὁ θήρ δὲ ὀλίγον ὕστερον τῶν ἀγρίων, καὶ τραφθῶν τῶν μεγάλων χαμαιπετῶν, καὶ πιθήκων μάλιστα, ὧν ἁλισφάντων ἐνίοτε· ταῦτα γὰρ μόνα διαρκῆ πρὸς τὸ λίψος, διὰ ἀνέχεται ἐπὶ πολὺ, τἆλλα πυρώμενα ὑπὸ πολλῷ καὶ ἐξᾶ τῷ ἡλίῳ. ὧν ὅμως οἱ γαράμαντες ἐπειδὰν τὰ σιτία διαβαλανώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀνωλαύνουσιν οὐθὲν ὀπίσω, διελθόντες, μὲν σφίσι

& aer nimium ardens sit, & ignem? Praeterea ipsa arena magnopere feruens regionem prorsus facit inuiã & inacceßibilem. Soli uerò Garamantes [b] ijs locis finitimi, gens leuis atque frugalis, uitam degentes in tentoriijs, uenationibus utplurimùm uiuentes, nonnunquã irrumpunt uenantes iuxta solstitium hybernum, sidere maximè pluuioso obseruato, quando uidelicet maior ardoris pars deferbuit & extincta est, & arena assiduis imbribus madefacta, et aliquo modo peruia reddita est. Venantur autem [c] onagros, & magnos struthiones humi uolantes, cumprimis uerò simias, aliquando etiam [d] elephantos. Hæc enim e animantia sola [f] aduersus sitim perdurant, tum magnopere sufferre possunt immodici & feruentis solis

molestias. Sedenim Garamantes posteaquam commeatum quem secum ingredientes importauerant, omnem consumpserunt, iterum ad suos discedunt postliminio,

metuen-

μὴν ὑ ψάμμῳ ἀναφλιγῆσα, μόβατ ἡ ἄπορ γένηται, ἅτε ὥσπερ ἐνδὸς ἀρκύων πεφθίντδ, καὶ αὐτεὶ ἀπόλων ται μετὰ τῆς ἄγρας. ἄφυκτα γὰρ ὄγιν, ἢν ὁ ἥλιος, ἀναπάσας τὴν ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηράνας τὴν χώραν, ὑπερβίσῃ, ἀπαμαυρώσαν τὴν ἀντίνα πρισβαλὼν, ἅτι πρὸς τὴν νοτίδα παραπλησίως τροφὴ γὰρ αὕτη τῷ πυρί. διὰ τοι τοῦτα πάντα, ἐώδασα ἄπτω, τὸ θάλπος, τὸ λίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐπὶ γῆς λαβεῖν, ἕτερον ὑμῖν δυσχερῶ ἄνωθεν λέξω τῶ λιχβησομένοις, καὶ διὰ τῦτο φοβερία πάντως ἡ χώρα ἐκείνη. ἑρπετὰ γὰρ ποικίλα, μιγίδα τὶ μίγιστα, καὶ πλέθη πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, καὶ τὸν ἰὸν ἄμαχα, ἐπνέμεται τὴν γῆν, τὰ μὲν ἐπιβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ ὑ ψάμμου· τὰ δὲ ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσαλλοι, καὶ ἀσπίδδ, καὶ

metuentes ne arena iterū in censa illis intercludat aut difficiliorem reddat reditum: deinde, quemadmodum in reti comprehensis et sibi ipsis pereundum sit unà cum præda. Siquidem omnis euadendi facultas sublata est, siquando sol subtracto humore ex regione celerrimè exiccata, feruere incœperit ardētioribus radijs emissis, ueluti ad humiditatem acuminatis. illa enim igni nutrimentum suppedita re solet. Et sanè hæc omnia quæ mihi hactenus dicta sunt, feruor, sitis, solitudo, sterilis soli infœcunditas, minus uobis uidebuntur grauia præ hoc quod dicturus sum: & ob hoc ipsum omnibus modis regio ista fugiēda est. Omnis enim generis in locus serpentes alit, permagnos & uarios, multitudine innumeros, forma terribiles, ueneno præsentissimo inexpugnabiles, & partim in cauernis subterraneis excubātes, ac in arenæ secessib. degentes: partim uerò superne repentes, nempe physallos, gaspides,

ἐχιδνας, καὶ λιβάδας, καὶ βασιλίσκους, καὶ ἀσπίδας, καὶ ἀμφισβαίνας, καὶ δράκοντας, καὶ σκορπίων γένος· καὶ δισσὸν· τὸ μὲν ἔντομον, ἐπίγειόν τε καὶ πεζὸν, ὑπέρμεγα καὶ πολυσφόνδυλον, θάτερον δ', ἔναιμον καὶ πλωτὸν, ὑμενόπτερον δὲ, οἷα τὰς ἀκρίδας καὶ τιτθηξ καὶ νυκτερίδας τὰ πτερὰ ταῦτα ὄφεις πολλὰ, ὀπιπτεύμενα ἐν συρρόπαλον ἀπεργάζεται τῷ Λιβύῃ ἀκάνθιον. τὸ δ' ἀεὶ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον ὧν ὁ ψάμμος τρέφει, ὁ δὲ ψάς ἐστιν, ὄφις οὐ πάνυ μέγας, ἰχθὺν ὁμοῖος, τὸ δέγμα βίαιος, τὸν ἰὸν ταχὺς, ὀδύνας μὲν ἀλήκτους ἐπάγων σὺν ὕπνῳ ἀκαίρῳ τινὶ γὰρ, καὶ σύπει, καὶ πίμπρασθαι ποιεῖ, καὶ βοᾶν ἀμ, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα καταπονοῦν καὶ καταβρύχον αὐτὸς, ἐκεῖνό ἐστιν, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἑρπετῷ· διψῶσι γὰρ ἐς ὕπερβολὴν

uiperas,[i] ceraſtas,[k] bupreſtes,[l] iacula,[m] amphisbaenas, dracones, & [n] duplex genus ſcorpionum, unũ terreſtre & pedibus ingrediẽs permagnum, multis corporum uertebris inſigne: alterum aerium & uolatile: aliis tenuibus, cuiuſmodi ferè ſunt locuſtæ & ueſpertiliones. Iſtiuſmodi auibus multis circumuolãtibus inacceſſibilis & infeſta redditur illa Libya. Cæterũm ſerpẽtum omniũ nocentiſſimum, quos arena nutrit, Dipſas eſt, ſerpens non admodum magnus, uiperæ ſimilis, uiolento ictu, ueneno craſſo, dolores illicò inducens intolerabiles. Ardores enim immittit inextinguibiles, & putredines, & totum corpus aburit incendio. Et quĩ ab illa icti fuerint, clamant non ſecus atq; illi qui in ignẽ

coniecti ſunt. Quod autem illos omnium uehementiſſimè affligit & torquet, illud eſt, nempe cruciatus ſerpenti reſpondens [o] cognomine. eius enim morſum mox ſequitur bibendi ſitis inexplebilis: & ultra modum ſitiunt.

Et

μῦν. καὶ τὸ παραδοξότατον, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται τοῦ ποτοῦ, καὶ ἡ ὠδυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται τοῖς πίνουσιν. ὅθεν ἂν σβέσειας πότε τὸ λίμος, ἐὰν ὅλον τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπίῃ παράσχῃς, ἀλλὰ πρὸς σπουδάσας ἐπαρδῶν πίῃ τόσον, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ διαβεβυσμένοις. λέγουσιν ἰατρῶν πάσσοφοι ἐκείνῳ τῷ αἰτίαν εἶναι, πρὸς τὸν ἰὸν ἔντα, ἐπείσακτον δυσμάχητον τῷ πόλῳ, ἐξυπνίσιον γίγνεσθαι, ὑγρότερον, ὡς τὸ ἄνυδρος, διαδιστάμενον, καὶ ὑδρῶδες πᾶσιν διαχέόμενον. ἐγὼ δὲ οὔπω ἐλπὶς τοῦτο πεπονθότα εἶδον, μηδέ, ὦ θεοί, ἴδοιμι ὅτῳ δεδαξόμενον αὐθρωπον. ἀλλ' ἐμὲ ἐπίβωτ' Λιβύης τὸ παράπαν, σὺ ποιῶν. ἐπίγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὃ μοί τ' ἑταίρων τις ἐλιγχρ αὐτὸ ἐπὶ γνώσῃ

Et quod maximè admirandum est, quanto plus biberint; tanto magis potum expetunt: ac subinde magis atque magis potando crescit bibendi desiderium. Neque illorum sitim extinxeris, tametsi totum Nilum P aut Danubium epotandum præstiteris, uerùm irrigandi sedulitate morbum incendis: quemadmodum si quis Q oleo ignem conetur extinguere. Eam uerò incurabilis morbi caussam afferre solêt medici, uenenum Dipsadis, cũ crassum esse consueuit, posteaquam potu rigatum fuerit, continuò mouetur atque incenditur, atq; etiã humidius, ut par est, redditur, & per omnia membra diffunditur. Ego uerò neminem unquam tali affectum morbo aut laborantem uidi: & faxint superi, ne unquam mihi contingat uidere hominem his conflictantẽ cruciatibus. Sed ne omnino quidem unquã ingressus sum Libyam, & rectè mihi feciſſe uideor. Porrò autem epigramma quoddam audiui, quod mihi unus è familiaribus pro certo confirmabat, se ipsum legisse supra

στήλης ἀνεγνωκέναι, ἀνδρὸς οὕτως ἀποθανόντος, ὃς ἐκ Λιβύης, ἔφη, ἀπιὼν ἐς Αἴγυπτον, παρὰ τὴν μεγάλην Σύρτιν ἐπορεύετο τὴν πορείαν· ὁ γὰρ ἄνεμος ἄλλως, ἔνθα λιὼ τάφῳ ἐν τυχεῖν, παρὰ τὴν ἠϊόνα, ἐπ' αὐτοῦ τοῦ λιμνάσματος, ἐκ φύλλων ἱστάναι, λιπαρόν τε ὄλισθρον τὸν τρόπον. λιπαλφθαι γὰρ ἐκ αὐτῆς αὐδρωπον μέλι τινα, οἷον ἡ Ταντάλου γράφουσιν, ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ ἀρυόμενον τὸ ὕδατος, ὡς πίοι δῆθεν· τὸ θορίον δὲ, τὴν δυσφόρειαν, ἐμπεφυκὸς αὐτῷ, περιστεφάδαι τῷ ποδὶ, διά τινας γυναῖκας ὑδροφορούσας ἄμα πολλὰς ἐκπίπτειν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, πλησίον ἰοῦσας διὰ τὸ ἐνδιψᾶν, οἷα τῶν τροφῶν ἐπάνω, οὓς ἐφ' ὑδρείαν τὰς παράμαξας. γεγράφθαι δὲ πρὸς τοῦ πίνακος, ὁ χάρων δὲ καὶ κύων τὸ ἀπαν.

Τοῖα καθύπερθε ἔπεσι καὶ Τανταλον ἄθλιον

statuam uiri ad hunc modū fato functi: qui, ut aiebat, in Aegyptum iter faciens, magnam Syrtin præteribat. neq; enim alia eò perueniendi uia patet. Ibi in litore obiter ad sepulcrum esse delatum, ac propter fluxum ipsum adstantem uidisse statuam exitij rationē indicantem. quippe supra illam sculptum esse hominē quendam, qualem ferè pingere solent Tantalum in media palude consistentem, ac undas haurientem, non aliter ac si biberet: bestiolā autem, nempe Dipsada, illi inhærentem, ac pedi eius implicatam. Tū mulieres quae spiam aquam ferentes, eademq; opera non paucas illi eandem potandam affundentes. Insuper oua quoque adiecta conspiciuntur, qualia ferè struthionum illorū esse perhibentur, quos Garamantas uenari suprà memorauī. Est autem epigramma ascriptum, quod & hic referre non alienum esse opinor: Talia passus erat quoq; Tantalus Aethiope creus,

Qui

Μυδαμὰ πειμίσαι λιψαλίδι
ὄλιώλυ,
Καὶ Δαναὸς πέρας τοῖον πίο
θον ἐπ αὐαπλῶσαι,
Αἶψ ἐπαντλήσας ὑδροφόρῳ
λαμάτῳ.

Qui nullo potuit fonte leuare sitim.
Tale nec Danao natas impl ere puellas
Assiduis undis uas potuisse reor.

ἔτι ηδὲ ἄλλα ἐπτὰ τίτλαρά ἐστι περὶ τῶν ὠῶν, ηδὲ ὡς αὐαρέα μὲν καὶ αὐτὰ, ἀλήθη, ἀλλ' ἐπ ἔτι μέμνημαι ἐκάστων. συλλίγουσι δὲ αὐτὰ τὰ ὠὰ, ηδὲ ἐπισπάσασι περὶ αὐτὰ εἰ περιέιπουσι, ὄχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ ηδὲ σκεύεσι χρῶντ ἰσχυόσαν τοῦ, ηδὲ ἐπιτόμαῖα ποιεῖσθαι ἀπ' αὐτῶν· ὁ γὰ ἔχσι λιθράα μεύειν διὰ τὸ ψάμμον ἔναι τὸν γλῶ, ὁ δὲ ηδὲ μιγάλα νύφιδάν, ηδὲ πῖλοι γίγνονθ' λύο ἐν τῇ ὠῷ ἐκάστ· τὸ γὰρ ἡμίτομον πάτ ξιον, ἀπεχρῶν τῇ λαφαλῇ, πῖλός ὄξυν. ἐκεῖ τοίνυν λεχῶσιν αἱ λιψάδες πρὸ τὰ ὠὰ, ἢν ἐπεισλὰν προσίλθη ὁ ἀὴρ θρώπος, ἐκ τ ψάμμου ὀξυπόνοι σαν, δάκνουσι τ λαικιδάμονα.

ὁ δὲ

Erant adiecta adhuc & alia quatuor carmina de ouis, quemadmodum ea tollēs à Dipsade percussus sit: sed illa memoriter non teneo. Itaque ea oua colligunt, eaq; studiosè gentes uicinæ indagant, non edendi tātum gratia, sed illis euacuatis pro uasis & instrumentis utuntur. plurimùm uerò ex illis pocula præparant. Neque enim figulinam exercere possunt, propter terram arenosam. Cæterùm magnis & capacibus inuentis, etiam pileos ex illis conficiunt, semper ex ouis singulis geminos: cuique enim pars dimidia aptum & sufficientem pileum præstat tegendo capiti. Ibi ergo iuxta ouа dipsades insidiosè excubant, tum accedentem quempiam mox ex arena prorepentes morsu infelicem feriunt.

ὁ δὲ πάσχει ἴσως τὰ μικρὸν ἐμπεσόντα ἀρρωστήματα, οἷα νῦν ἀεὶ, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενος ἀδιαπόλ. ταῦτα οὐ, μὰ Δία, πρὸς Νικανδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, οὐδ' ὅπως ὑμᾶς μάθοιτε, ὡς ἐκ ἀμηχάνων γιγνόμεθά μοι, φύσεις τε Λιβυκῶν ἑρπετῶν ἐπιδείξαι θέλων· τῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς αὐάγκη ἀλύειν ταῦτα, ὡς καὶ ἀμύσσεσθαι αὐτὰ μετὰ δὲ τίχνης ἔχειρο. ἀλλά μοι δοκῶ (καὶ πρὸς Φειδίου μὴ δυσχεράνητε τὴν ἀπόνοιαν θεμένῳ ἂν οὖσαν) ὁμοίου τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, εἴωθα ἐκάνως πάσχειν πρὸς τὸ ποτὸν, οἱ δυσχεραίνοντες ὑπὸ δὲ λιμοψάθου. ὅσῳ γὰρ ἂν ὦδι πλέον παρίω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι τῆς πράγματος, καὶ τὸ δίψος ἄσχετον ὑπικαίεταί μοι, καὶ ἔοικα οὐδ' ἐμπλησθεὶς ποτε τοῦ τοιούτου

Ille uerò ictus, illicò incurabili morbo affectus, talia patitur quæ paulo antè à me relata sunt, subinde bibens, ac uehementius sitiens, cum tamen nunquam sedata siti repleri possit. Hæc per Iouē non in hoc à me dicta sunt, ut ambitiosè cum x Nicandro contenderem, neque ut uobis planum facerē, quàm non neglectui dederim Libycorum serpētum nosse naturas. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc necessariò comperta esse debent, ut in tali casu egentibus opē ferre pro artis suæ professione queant. At ego mihi uideor (& per Phidiā ne iniquo feratis animo cōparationem ferinam existimē) non dissimile quiddam erga uos pati, cuiusmodi illi patiuntur grauissimè, qui morsu dipsadis percussi sunt. Quo enim crebrius ad uos itare soleo, hoc magis atque frequentius ad uos eundi me uexat cupiditas, & planè siti aduror intolerabili, uideorq; mihi tali nunquam expleri

τε ποτῦ, καὶ μάλα εἰκότως· οὐ γὰρ δὴ οὕτω διεφθάρη τι τὴ ἐμαυτοῦ ψυχὴν ὥστε ἐνιτύχοιμι; ὥστε σύγγνωτι, εἰ ἀληθῶς καὶ αὐτὸς τῶν ψυχῶ ἡδίστῳ τούτῳ καὶ ἡγιεινοτάτῳ τῷ ἀγγείῳ, ἐμφορῆμαι χαιρῶν, ὅπως θᾶττ τῷ ἐρωντῷ τῶν ἐμφανῶν ἐπὶ μέγιν μὴ ὑπολάπωμι τὰ παρ' ὑμῶν ὑπορρέοντα, μηδὲ χυθέσαν τῶν σπουδῶν δι' ἀπορίαν ἐτι, καὶ ἀνέωντα ἐμπλήπωμι. ὡς δίψις γὰρ ἔνεκα τοῦμοῦ πρὸς ὑμᾶς, ἐδίψ ἂν ἐκόντι πίνειν μᾶ. διατὰ γὰ τὸν σοφὸν Πλάτωνα, πόρ& ἐδεὶς τ παλῶν.

pleri posse desiderio, & quidem iure optimo. Vbi enim adeò claram & conspicuam aquam possim consequi? Quare ignoscite, si & ego ictus animo, hoc morsu iucundissimo & saluberrimo prolixè & abundanter me impleo, capite scaturiẽti subiecto fonticulo, dummodo me non deficiant undæ à uobis influentes, nèue effuso audiendi studio biantem & sitientem deseratis. Nam quod ad meam ergà uos sitim attinet, nihil prohibebit subinde bibere. Etenim iuxta sapientis Platonis sententiam, rerum uenustarum nulla est satietas.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

* Dipsadi serpentum generi, de naturæ ratione ascitum nomen monumentis ueterib. proditum est. Eius forma uiperæ similis, morsu nocentior, cuius ictum inextinguibilis & letalis sitis consequitur. Frequens est in Libya Africæ regione, quæ ab Atlante mõte Mauritaniæ incipit, & ad Canopum usq; Nili ostium panditur: dicta à Libya coniuge Epaphi, filij Iouis. Ea semper aliquid noui ideo dicitur adferre, quòd in siticulosa regione ad unum aliquem riuum plurimæ ferarum species bibendi gratia conuenire cogantur, inibiq; uaria mixtura uiolentæ Veneris, uarias monstrorum formas, subindeq; nouas nasci. Arenosa est, deserta, inculta & uasta. Hinc illud Antiphili:

καρποῖς οὐ κα Λίσσομεν ἐρίζομεν. οὐδὲ γὰρ ἄυλακες
Αἰγύπτ λιβύης ψάμμε ἐκτρέφουσι. Id est:

Fructibus contendimus, non ſtadijs: neq; enim ſulcus Aegypti Libyæ harenas curat. Meminerunt huius Dipſadis etiam Nicander in Theriacis, ubi antiqua & lepida memoratur fabella de dipſadis exuuio, & ſitis origine, qua à dipſade icti laborãt.

a Ea pars.) Narratio. b Garamantes.) Garamantes populi ſunt Aphricæ extremi, & quaſi à conſortio humanitatis remoti. uide Cœlium Rhodig. c Onagros.) Aſinorum, inquit Varro, duo ſunt genera: unum ferũ, quos uocant ὀνάγρους. In Phrygia & Lycaonia ſunt greges multi. Alterum manſuetũ, ut ſunt in Italia omnes. d Elephantos.) Libycum inſtitutum eſt, ut quos in uenatione uel pugna elephantes attriuerint, magnificè ſepeliant, ac hymnos præterea concinant.

e Hæc enim,) Sitim quæ maximè ferant animalia. f Sola aduerſus ſitim.) Libycas feras eſtate non bibere prodũt auctores grauiſimi, ubi præcipuè inardeſcere ſitim, conſentaneum. Hyeme autem potui indulgere multum: quoniam diuerſa omnino contingere debuerint. Verùm id eſſe in cauſa compertum eſt, quòd in eo mundi ſitu, per æſtatem aquæ propemodum nullæ ſunt: proinde illis non bibere in conſuetudine eſt. Hyeme autem ſcatentibus aquis, non ita. Tranſeunte uerò in naturam conſuetudine, ſi aliò transferantur, priſtinum nihilo ſecius retinent morem. g Aſpides.) Aſpidi nomen à ſputo eſt. Quatuor longos dentes & uirulentos maxillis huius aſpidis ineſſe, ſcribit Nicander, è quibus uirus in hoſtem eiaculetur. Paulus Aegineta lib. 5. ca. 18. ex Galeno tres aſpidis ſpecies profert: Cherſeam, id eſt, terreſtrem Chelidoniam, uelut hirundinariam. πλυάδα: huic à ſputo nomen, quòd erecto corpore uirus in corpus hominis expuat. Hanc πλυάδα, deuicto Antonio Cleopatra ſiniſtræ mammæ admouit, quum Auguſtus eam rapere & perdere uellet, ut ocyſimè interiret.

h Viperas.) Viperarum autem Græcis triplex eſt diſcrimen. Maſculus enim ἔχις, fœmina ἐχίδνα uocatur: ſicut ἔχεως, ſoboles, ueluti filij echidis. Qui uerò à uipera morſi ſunt, ἐχιδακῶδοι appellantur. i Ceraſtes.) Ceraſtes cornutus ſerpens, παρὰ τὸ κέρας, id eſt, à cornu. Longitudine naui longæ æquiparatur à Nicãdro, qui doloſum appellat, quòd orbitis, plauſtro cum è itinere ſeſe occultans, incidentem in ſe fortè occidit.

k βοτρυώδ.)

k βυτρησις.) Insecta. de genere cantharidum esse Dioscoridis lib. 2. cap. 54. adseuerat. Nomen gerit à nocumento, quo armento uel bubus interitū adferre solet. Nomen enim habet παρὰ τὸ τοὺς βόας ἰμπιμπρᾶναι. id est, ab incendendis bubus. Id quod & Nicander in Alexipharmacis monet. De hac ita Galenus: Bupresteſ, inquit, sunt genus quoddam animalis, simile cantharidibus, & forma, & uirtute. Aegineta eadem refert.

l Iacula.) Ἀκόντια sunt animalia, quæ instar iaculorum currunt. m Amphisbænas.) Amphisbæna παρὰ τὸ ἀμφὶς βαίνω, quòd gemino capite & nutante gressu incedat. Ex huius exuuijs lignicidæ baculum induunt, eoq; frigore hyberno aduersus triporem manuū utuntur. Nicādro autore. n Duplex genus scorpionum.) Octo scorpionum genera apud Nicandrum in Theriacis enumerātur: quorum quartum χλωρὸν à uiridante colore dictū, multis corporum uertebris insigne, suspicor hic esse primum: octauum μελίχλωρον, id est, mellei coloris, hic esse alterum. Nam à tergo gerit alas locustæ similes. Quanquam hic libenter cedam melius iudicantium sententiæ. o Respondens cognomine.) Huic serpenti nomen ab siti est inditum, quòd qui ab hoc læsus fuerit, adeò sitiat, ut bibendo in tantum repleatur, ut umbilico fracto, effundat uteri onus, ut Nicander de dipsade tradit. παρὰ τὸ διψᾶν. id est, à sitiendo. p Nilum.) Nilus Aegypti fluuius. q Vt si quis oleo ignem.) Oleo restinguere incendium dicitur, qui ea admouet remedia, quæ malum magis ac magis exacerbent. Idē Lucianus in Timone: Si quem aspexerit incendio conflagrantem, pice atq; oleo se uelle restinguere. r Porrò autem.) Exemplum rei. s Tantalum.) Nota est fabula de Tantalo apud inferos ad aquā stante, de pomis in capite imminentibus, cum sitiens interim atque esuriens neutra possit contingere: uel ex dialogo Menippi & Tantali, ubi de Tantalo plura recitauimus. t Danao natas.) Danaus Beli Prisci filius, ex pluribus coniugibus quinquaginta filias habuit. quæ cum quinquaginta filijs Aegypti fratris Danai nupsissent, eos omnes una nocte interfecerunt: præter Hypermestram, quæ Lino uiro suo pepercit. Ob quod nefas, hæc finguntur pœna apud inferos damnatæ Danaides, ut assiduæ in urnis fundo carentibus hauire aquam cogantur. u Oua.) Struthionis ouа, in quis

inquit Plinius lib.10.cap.primo, commendantur propter amplitudinem, recepta pro uasculis, & pennæ ad cristas galearũ, conos adornantes. x Nicandro.) Nicander poeta & medicus fuit, scripsitq; plurima uersibus, quorum Theriaca & Alexipharmaca extãt, reliqua desiderãtur. de eo extãt aliqua præconia in lib.1. Epigrammatum Græcorum. Is de diptade scripsit in Theriacis.

ΠΛΟΙΟΝ Ἢ ΝΑΥΙGIVM, SEV ὐχαί. uota:

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc Dialogo Lucianus cupiditates & stulta hominum uota, ut qui in ijs rebus plerunque felicitatem ponãt, eaq; sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestiæ & periculorum quoq; interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò diuitias, post hunc Samippus potentiam & imperiũ, postremus autem Timolaus uoluptates, & quicquid mundo plausibile uidetur, optare. Quorum omnium uota Lucianus ita confutat, ut ostendat quiduis potius quàm felicitatem in his rebus positam esse. Argumenti autem huius occasio à noua & inusitata nauis magnitudine nasci fingitur, quæ cum fortè tum ex Aegypto frumentum in Italiam portaret, tempestatibus acta, Athenas in Piræum appulsa fuerat. Hanc cum Adimantus (ut fingitur) eonspicatus esset, & de numero frumenti quæ portaret, deq; anno quæstu quæ domino faceret, audisset, inita secũ ratione, ut sí tantos quotannis reditus ipse caperet, felicissimũ ac beatissimũ sese putaret: interim dum à Luciano ob stulticiam deridetur, cæteris quoq; personis, optãdi cuique quod uellet, occasionem ac facultatẽ præbet. Estq; hæc ueluti narratio quædam totius Dialogi. Ad quam antequam uenitur, persona quoque Adimanti, & nauis magnitudo, & tempestuosum circa Chelidonias mare, dialogi gratia describuntur. Exordium à Timolai studio trahitur, qui ad famam nauis à Corintho Athenas spectandæ eius gratia uenisse fingitur. Eiusdem autem argumenti satyra quoque est apud Iuuenalem decima, in qua & ille suo more cupiditates & inania uota hominum infectatur.

LYCI-

ΛΥΚΙΝΟΥ, ΤΙΜΟ-
λάε, Σαμίππε καὶ
Ἀδειμάν-
του.

Υκ ἐγὼ' λε-
γον, ὅτι βάτε-
ον τὸν γύ-
παετ ἕιλε
νηρὸς, ἐμφα
νδρῷ μέμηλε, ἢ θαμά τι τ
παρακόξων Τιμόλαον διαλάβοι, μᾶν εἰς Κόρινθον ἄλλοσε ἀπανστὶ θεωρίας ἀπίναι; ἢ ἐπὶ τοῦτο οὕτω φιλοθεάμων σύγε, καὶ ἄοκνος τὰ τοιαῦτα. ΤΙ. τί γὰρ ἄλλο καὶ ποιεῖν, ὦ Λυκῖνε, σχολὴν ἄγοντα, ἢ θεμένους οὕτως ἐπὶ θαλάττης ἐθέλειν πλεῖν, καὶ πρῶτα τὸ μέγεθος ἐκ τοῦ Πειραιῶς καταπεπλευκέναι, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι δέ γε ὀφθέντος, εἰ τινὰ Σάμιππον τοῦτον, μὴ διὰ τι ἄλλο τοῦ ἕνεκα ἥκειν, ἢ ὀψόμενός τὸ πλοῖον. ΛΥ. νὴ Δία,

LYCINVS, TIMO-
laus, Samippus &
Adiman-
tus.

AN non dixi quòd citius latuerit uultures cadauer pridianum ac marcidum in propatulo positum, quàm spectaculum aliquod nouum & inopinatum, Timolaum, etiam si Corinthum illum oporteat sine respiratione curriculo abire? Quamobrē autem ita spectandi cupidus es tu, & ad huiusmodi res adeò impiger? TIM. Quid enim aliud conueniebat facere quoque, Lycine, eum ocium alioqui agerem, audito nauem adeò ingentem, & mensuram omnem excedentem, in Piræum appulsam esse, unam uidelicet earum quibus ex Aegypto in Italiam frumentum importari solet? Arbitror autem & uos, te uidelicet & Samippum hunc, non ab aliam causſam ex urbe huc progressos esse, quàm ut nauigium hoc uideretis. LY. Per

Io.uem,

Δίκα, ηχὶ Ἀδάμαν[τ]ος ὁ Μυρ-
ῥινούσιος; λίπετο μετ' ἐμοῦ·
ἀλλ' ὃν οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός
ἐστιν, ἐποπλανηθεὶς ἐν [τ]ῷ πλή-
θει τῶν θεατῶν. ἄχει μὲν γὰρ σε
νεὼς ἅμα ἐλθομένην, νῦ δὲ οὐδένα
τόδε ἐς αὐτὸν, σὺ μὲν, οἶμαι, Σά-
μιππε προήεις, μετὰ σὲ δὲ ὁ
Ἀδάμαν[τ]ος ἦν, ἅτ' ἐγὼ μετ'
ἐκεῖνον ἐχόμενος αὐτῷ ἅμφο-
τέρας. καί μοι διὰ σὲ ἀποβά-
θρας ὅλας παρέπεμψε, χαρα-
γωγῶν ὑποδεδεμένος, κἀνυπό-
δη[τ]ος αὐτὸς ὢν· τὸ ἀπὸ τότε
δὲ οὐκέτι αὐτὸν εἶδον, οὔτε ἔν-
δον, οὔτε ἐπὶ λατιλικνύβα-
μενον. Σά. οἶδα ὦ Λυκῖνε,
ὅπῃ ὑμᾶς ἀπέλειπε· ἀπέτι,
οἶμαι, τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο μειρά-
κιον ἐν δὲ θαλάμοις προῆλθε,
τὸ τῶν λαβρακῶν ὀβόλιον ἐνδε-
δυκὸς, καὶ διεμελέσθαι ἐς τὸ
πίσω τῶν κώλων, ἐπ' ἀμφότε-
ρα τὰ μέτωπα ἀπηωρεῖτο. ἐ
τοίνυν ἐγὼ Ἀδάμαντον οἶδα,
οἶμαι, γλαφυρὸν ὄντα ἐκεῖν[ο]
βίαιμα ἰδεῖν, μακρὰ κάρηνα
φρά-

louem, & Adimantus quoq; que Myrrhinusius unà nobiscum. Sed nescio ubi nam ille nunc sit, inter multitudinem spectatorum alicubi errans. Nam usque ad naonem quidem unà uenimus, & ascendentes in ipsam, tu quidem opinor Samippe præibas, sequebatur autem Adimantus: deinde ego post illum, utrisque ipsum manibus apprehendens. Ac me per totas scalas subuehebat ille, manu ducens, subligatũ crepidis, cum ipse absque calceis incederet. Sed postea non amplius ipsum uidi, neque intus, in naui, neq; postquam inde iterum descendimus. SAM. Nosti Lycine ubi nos reliquit ille? Quãdo opinor formosus ille adolescentulus ex interiore parte nauis progrediebatur, niueo ac puro amiculo indutus, religata post tergum coma, ad utranque frontis partem reducta. Proinde si ego Adimantum rectè noui, arbitror uenustum ac dulce adeò spectaculum conspicatum, longum

ualere

φράσας τῷ Αἰγυπτίῳ ναυπη-
γῷ, περιπλεύσαντι τὸ πλοῖον,
παρίστημι δακρύων, ὥσπερ
ἄνωθεν ἰαχύδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ
ἐς τὰ ἐρωτικά. Λυ. ἡδὺ
μὲν ὁ παῖς λαλεῖ, ὦ Σάμιππε,
καὶ μαρακίσκος ἔδοξέ μοι,
ὡς ἂν ἡδὺ Ἀδείμαντον ἐπιπλῦ-
ναι, ᾧ νεοστὶ Ἀβύδηθεν παλὴ
ἐπέπτατο, πάνυ δὲ ἐλεύθερον,
συμβαλεῖν τὸ φθέγμα, καὶ ἀπ-
ρᾶς ἀποπνεῦσαι, εἰς ἣν παρα-
δακρύσαι ἐκ ἀγχυνίης. οὕτω
δὲ πρὸς τῷ μειράκιον ἄναι,
καὶ πρόχειλός ὄξι καὶ λισπὸς ἀ-
γαν ἰοῖν σκιλοῖν, καὶ ἐφθίγγι-
το ὑποσυρμόν τι, καὶ σωι-
χὲς καὶ ἐπίτροχον· Ἑλλάδι δὲ
ἐς τὸ πάτριον δὲ τῷ ψόφῳ, καὶ
τῷ δὲ φωνῆς τόνῳ. ὑ λίαν
δὲ, καὶ ἐς τὸ πίσω ὑ πλέκαμος
σώφρονα μελῷ συν ἐλεύ-
θερόν φρονεῖν αὐτὸν ἄναι. Τί.
Τί μὲν σύγχυσις, ὦ Λυκῖνε,
σύμβολον ἔχει Αἰγυπτίας, ἢ νό-
με.

ualere iussō Aegyptio fabri
catore, per nauigium circū-
circà præeunte, adstitisse la-
chrymantem, quemadmodū
consueuit. Admodum enim
procliuis ad lachrymas ho-
mo est, quod ad amores
tinet. LYC. Atqui non
adeò formosus, Samippe, a-
doleſcens ille mihi uisus est,
ut etiam Adimantum uelut
attonitum in se conuerteret,
quem tot subinde Athenis
formosi sectantur, ingenui
omnes, loquendo garruli, et
palæstram spirantes, quibus
etiam illachrymari nō igna-
uum est. Hic autem præter-
quam quòd colore fusco est,
etiam labia habet prominē-
tia, et gracilia nimis crura,
loquiturq; dissolutum & in
compositum quiddam con-
tinuatis & agglomeratis in
ter se uerbis, Græcè quidē,
sed ad patrium morem con-
citato strepitu, & inflexo uocis accentu. Coma a autem
& ille post tergum conuolutus capillus, haudquaquam
liberum esse ipsum arguit. TIMOL. Hoc qui-
dem nobilitatis signum, Lycine, est b Aegyptiacæ, co-
ma uide-

μη, ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐ-
λεύθεροι παῖδες ἀναπλέκον-
ται, ἐς τι πρὸς τὸ ἐφηβικὸν ἡμῶν
παλλάδων οἱ πρόγονοι ἡμῶν, εἰς
ἐδόκει καλὸν ἅπασι, νομίζοντες
γηροτρόφας, ἀναδημένας μετὰ
βύσσου, ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀσ-
πεπλεγμένον. Σά. σὺ γε ὦ Τι-
μόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀνεμνημό-
νευσας τ Θουκυδίδου συγγρα-
μάτων, ἃ ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ
τ ἀρχαίας ὑμῶν τρυφῆς ἔ-
πεφ ἐν τοῖς Ιωσιν, ἐπάτει εἴ τέ
τι σωφρονίζουσαν. Τι. ἀ-
ταρ, ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνή
σθη, ἐπόθεν ἡμῶν ἀπιλέφθη
Ἀδάμαντος, ὅτι παρὰ τὸν ἰ-
σῆν ἐπηκολούθησεν ἀσφαλέ-
στερον, ἀριθμούντες τ βυρ-
σῶν τὰς ἐπιβολὰς, ηὗρε θαυμά
ζοντες ἀνιόντα τὸν ταύτῃ
διὰ τῶν κάλων, ἔπα ἐπὶ τῆς
ἀφράστου ἄνω ἀσφαλῶς δια-
βιούσας, τ ὑποδημάτων ἐπιλημ
μένον. Σά. οὖ γε λέγεις. τί δ'
οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα;
διαβαλοῦμεν αὐτὸν, ἢ ἰδίλεις;

ma uidelicet. Cunctis enim illorũ pueri ingenui capillũ à tergo collectũ gerunt, usque dum ex ephebis excedunt: quemadmodum & Pallenæ maiores noſtri, quibus pulchrum uidebatur comam nutrire ſenes quoq;, redimitos crobylli textura, ſub aurea cicada religata. SAMI. Euge Timolae, quòd nos cõmonefacis Thucydidis commentariorum, quæcũq; in procœmio de ueteri noſtra luxuria dixit ille in Ionibus, quãdo illi tum una cum cæteris in coloniã miſſi fuere. TIMO. At nunc demum in mentem mihi uenit Samippe, ubi à nobis receſſus fuerit Adimãtus, quãdo uidelicet iuxta malũ aliquã diu ſtetimus ſurſum ſpectantes, numerantes coria alia alijs ſuperimpoſita, & mirantes aſcẽdentẽ per funes nautam, deinde per antennam ſupernè tutò adeò currentem, apprehenſis antennarum clauis ſeu cornibus. SAM. Rectè dicis. quid igitur oportet facere nos hic? utrum expectare ipſum? an

uiũ

ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον; Τε. μηδαμῶς, ἀλλὰ περιώμεν· ἐκὸς γὰρ ἤδη πα ρηλυθέναι ἱκανόν, ἀποσε βοῶντα ἐς τὸ ἄστυ, ἐπὶ μηκίστ ἡμᾶς ὑφ' ἁμάξης ἐλαύνεσθαι· ἐς μὲν, ἀλλ' οἶδε τὸν ἀδάμαντ Ἀδείμαντ', ἠδὲ δίκ' οὐδὲν, μὴ ἀπολαφθεὶς ἡμῶν ἀποβυκολυθῇ. Λυ. ἐᾶτε, μὴ σκαιὸν ᾖ, φίλον ἀπολιπόντας, αὐτὸς ἀπιέναι. βαδίζωμεν δ' ὅμως, εἰ ἠδὲ Σαμίππῳ τοῦτο δοκεῖ. Σά. νὴ μάλα δοκεῖ, ὦ πως αὐτῳγ ἦεν τῷ παλαίστρᾳ ἔτι ἐπαλάβωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λόγων, ὑπὸ νῶν, ἅπερ ἠδὲ ἑκατὸν πάχεων ἐλιγγρὸ ναυπηγὸς τὸ μῆκ', ὑρ' δὲ, ὥστε τὸ τετράγωνον μάλιστα τοῦτ', ἠδὲ ἀπὸ τ' ἐπάστρωμα τ' ἐς τὸν σωθμένα, ἢ βαθύτατον ἐπὶ τὸν αὐτὸν, ἐννέα πρὸς τοῖς ἴκοσι. τὰ δ' ἄλλα, ὑπὸ νῶν ἐς ὁ ἐγὼ, ὅσον ἢ αὐχὴ τῷ

uis ut ego ad nauigium iterum abeam? TIM. Nequaquã, sed pergamus. Nã ueri simile est præterijsse illũ iam, recipientem in urbem sese, postquam nos amplius inuenire non potuit. Quòd si minus, at uiam saltem nouit Adimantus: neq; metuendum est, ne à tergo relictus, à nobis seducatur. LYC. At uidete ne agrestè nimis fuerit, relicto post nos amico, ipsos hinc abire. Sed eamus tamen, si idem hoc Samippo quoq; uidetur. SA. Atque admodum uidetur, si fortè apertam adhuc palæstram deprehendere posßimus. Sed interea dum sermones cædimus, quanta nauis hæc? centum & uiginti cubitos in longitudinem porrecta, latitudine autem supra quartam maximè partem mensuræ huius patens. Tum à summis foris ad fundum usque, quà profundißima est, eo loci uidelicet quò sentina defluit, nouem & uiginti cubitos alta. Prætereà autem quantus malus, quantamq; sustinet antennam

τὴν λοβαίαν, οἵῳ δὴ πρὸς τόνῳ λίχρηται, καὶ σωίχεται. ὡς δὲ ἡ πρύμνα μὲν ἐπαίσιπεν ὑρίμα λαμπύλη, χρυσοῦν χρὶ νίσκιον ὄπιπεμιλύη, λαβαῶσιο κρὺ ϑ, αὐάλογον ἡ πρώρα ὑποβρίβυκεν, ὡς ἶ πρόσω ἀπομιπωσμιλύη, ἶλὼ ἐπώνυμον τ νηὸς θεὸν ἔχουσα, ἶλὼ Ισιν, ἐπικατρώθεν. ἡ μὲν γὰ ἄλλ πόμ, αἱ γραφαὶ, καὶ τ ἱσίου τὸ πράσιον πυρωγὺς, καὶ πρὸ τύτων, αἱ ἄγκυραι καὶ σροφία καὶ πρίαγωγὰς, καὶ αἱ μίλα τὴν πρύμναν οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἐδόξε· καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθ σρατοπέλῳ ἂν τις ἀπάσειεν. ἐλέγετο δὲ καὶ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι ἶοις ἐν τῇ Ατ̃ικῇ ἐνιαύσιον πρὸς τροφώ. λέγεται πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, ἐσωζ̃ον, ὑπὸ κιπ̃ῃ λάμα κι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια τι ἐνσρέφων. ἐδόκχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας οὖλος, Ηρων, οἶο

nam? quanto autem rudente utitur atque astringitur? Vt autem ipsa quidem puppis paulatim assurgit inflexa, atq; aureum anserculum supernè habens impositum: ex regione aũt æqua proportione prora prominet, in anteriorem partem longè porrecta, cognominem naui deã, Isidem uidelicet, utrinq; additam habens. Nam cætera quidem ornamenta, uti picturæ, & ueli flammeus ille atq; parasius color, & ante hæc anchoræ quoq;, & uectendi circumagendiq; instrumenta, & habitationes illæ post puppim, omnia admiratione digna uisa mihi sunt. Iam & nautarum multitudo, cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti numerum portare, quantus in annuũ uictum sufficere omnibus in Attica facilè posset. Atque hæc omnia paruus quidã homuncio, senex iam, cõseruabat, tenui adeò pertica tãta gubernacula cõuertens. Cõmonstratus enim mihi fuit caluaster quidã crispus, Heron, opinor, nomine.

μα, τοῦνομα. Τι. θαυμάσιος τῶν πίνυλω, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, τὴν θαλάτταν σοφὸς, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. ἐπύθοντο δέ, ὅπως δοῦρο διατέλεσε τὸ πλοῖον, εἶτα ἔπαθον πολίνται, ἢ ὡς ὁ ἀσὴρ αὐτὸς ἔσωσε; Λυ. ἐκ, ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδέως ἂν ἀκούσαιμεν. Τι. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ πρόσοιπλεῖσθαι ἀξιός. ἔφη δὲ ἀπὸ τῆς Φάρου ἀπάραντας ὑπὸ πνεύματος ἱλαροῦ διὰ τῶν Ακάμαντα, εἶτα ζεφύρου αὔτι πνεύσαντος τοῦ, ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος ἡμέρᾳ ἕῃ, κατὰ μῶνι μεγάλῳ δεκάτῃ ὠθεῖ Χελιδονίας, διὰ τ' Αὐλῶνος ἐλθεῖν, ἔνθα δὴ πρὸ μικροῦ ὑπὸ θυελλῶν δεινῶν ἀπαυλῆσαι. εἶτα δέ ποτε παραπλεύσας καὶ αὐτὸς Χελιδονίας, ἠλίκον ὑπὸ τῷ τόπῳ κύϊσεται τὸ λῦ-

nomine. TI. Mirabilis, quod ad artem attinet, ille, quemadmodum dicebant ij qui cum eo nauigant, & rerum marinarum supra Proteа illum doctus. Audistis autem quomodo huc appulerit nauem? qualia acciderint nauigantibus? aut quemadmodum stella ipsos seruarit? LYC. Haudquaquam Timolae. Quin hoc ipsum abste libenter nunc audierimus. TIM. Ipse nauclerus narrauit mihi, homo probus, & ad conuersandum ingenuus. Aiebat autem cum à Pharo soluissent, flatu non admodum uehementi septimo die eò fuisse prouectos, ut iam Acamantem uiderēt. Exinde Zephyro exaduersò spirante transuersos abreptos fuisse ad Sidonem usq; Inde autem tempestate magna iactatos, decimo tādem die per angustias illas ad Chelidonias peruenisse, ubi parum abfuit quin omnes submergerentur. Noui autem, aliquando etiam ipse naui præteruectus Chelidonias, quanti se eò loci attollant

μα, καὶ μάλιστα περὶ τὸν λίβα, ἐπίσταται ἐπιπλέβη καὶ ἔτ νότου μετ' ἐκεῖνο γὰρ δὴ συμβαίνει μερίζεσθαι τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τῆς Λυκιακῆς θαλάσσης, καὶ ἐκλύεσθαι ἅτε ἀπὸ πολλῶν ῥοῦ μάτων περὶ τῷ ἀκρωτηρίῳ σχιζόμενος (ἀπέξυρσι δὲ αἱ πέτραι καὶ ἐξαίφνης παραβυγόμεναι τῷ ἐκλύσματι) καὶ φοβερὸν τάπτει τοῖς κυμαινομένοις τὸν ἔχον μέγαν· καὶ τὸ ὕδωρ πολλάκις αὐτῷ ἐσομίγνυται τῷ σκοπέλῳ. τοιαῦτα καὶ σφᾶς ἐλάλησαν ἴφασκον δὲ ναύκληρον, ἔτι καὶ νυκτὸς οὔσης, καὶ βίᾳ ἀναγκάσαι, ἀλλὰ πρὸς τὸν σιμωνὸν αὐτῶν ἐπικλαδίνασαι τὰς θύρας, μή τι ἀναλάβῃ ἀπὸ τῆς Λυκίας, ὡς γνωρίσαι τὸν τόπον ἐκεῖνον, διά τινα λαμπρὰν ἀστρίαν, Διοσκούρων τὸν ἕτερον, ἐπαλθόντα τῷ καρχησίῳ, καὶ διὰ ταυτῶν ἐλθόντα τὸν ναῦν ὑδὲ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγος, ὅθεν τῷ πρωΐ

fluctus, & maximè flante Africo, siquando assumpserit & Austri partem aliquam secum. Nam ab eo loco contingit diuidi Pamphylium mare à Lycio, & fluctus ipsi, utpote multis ac uarijs undis circa promontorium illud uelut intersecti (præruptæ autem rupes sunt, & acutæ, & incursionibus aquarum exasperatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem edunt immensum. Ac fluctus sæpenumero tanti attollitur, ut ipsum scopuli altitudinem æquent. Talia igitur se quoque tum deprehendisse atq; expertos esse nauclerus aiebat: insuper etiam nocte existente tum, & tenebris profundis. Cæterum cum ad ploratum ipsorum dij tandem flexi atq; inclinati fuissent, ignem apparuisse ipsis ex Lycia, ita ut locum illum manifestè cognoscere possent, & stellã quandã splendidam, Dioscurorũ alterũ, ut delicet, in summa parte mali consedisse, nauemq; ad sinistram in alterũ iterũ direxisse, cum iam præceps in rupem deferre-

φερεσθαι φερομένων. τὸν τοίνυν ὃ μὲν ἐξ τὰ ὀρθῶς ἐκπεσόντας, διὰ τὸ Αἰγαῖ πλεύσαντας, ἐβλέμμενος ἀν' Αἰγύπτῳ ἡμέρας, πρὸς χρόνους τοὺς ἐτησίας πλεύσαντας, ἐς Παφλαγονίαν χθὲς καὶ θερμόσαντας, τοσοῦτον ἀπενεγκόντας ἐς τὸ λάσιον, ὃς ἴδοι τὴν Κρήτην δεξιὰν λαβόντας, ὑπὲρ τὸν Μαλέαν πλεύσαντας, ὕδη ἄνω ἐν Ἰταλίᾳ. Λυ. τὸ Δία, θαυμάσιόν τινα φῆς λυβερνήτην τὸν Ηρωνα, ὃ τὴν Νηρέως ἁλιπωτίαν, ὃς τοσοῦτον ἀπεσφάλη τῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ λίαν ἐκ Αδέμαντος ἐκπαγὲς ὄντι; Τι. καίτοι μὴν οὖν Αδέμαντος αὐτὸς, ἐκβοήσομαι οὖν. Αδέμαντα, σὲ φημι, τὸν Μυρρινούσιον, τὸν Στροβίχου. Λυ. ἀνοῖν βάτερον, ὃ ἀνοσχράνε καθ' ὑμῶν, ὃ ἐκπεπώκατον; Αδέμαντος γὰρ, ἐκ ἄλλου τίνος ὄντι καίνου ὕδη σαφῶς ὁρῶ, καὶ βεβαίστερον αὐτοῦ, καὶ τὸ βάδισμα ἐκεῖνο, καὶ ἐν χρῷ ὁ

deferretur. Atque ex eo, cū iam semel à recta uia excidissent, per Aegaeum nauigantes, septuagesimo die quàm ex Aegypto soluerūt, aduersus Etesias per obliquum & transuersè actos, in Piraeum heri appulsos huc esse, eò usq; uidelicet ad inferiorem partē abreptos, quos conueniebat Creta ad dexteram relicta, supra Malcam tenendo cursum, iam in Italia esse. LYC. Per Iouem, mirabilem quendam gubernatorem narras, Heronem istum, aut Nerei potius aequalem, qui tantum à uia aberrarit. Sed quid hoc? an non Adimantus ille? TL. Admodum Adimantus ipse. Vocemus igitur hominem. Adimante. Te inquam Myrrhinusium illum, Strobichi filium. LYC. Ex duobus alterū illi accidit uidelicet aut enim succenset nobis, aut obsurdit. Nam omnino Adimantus ille est, neq; alius quisquam. Admodum igitur planè iam uideo, & ueltem ipsius & incessum agnosco. Etiam tonsura illa ad uiuum usque, arguit hominem.

πεμπόμενοι. ἀλλ' ἐπισπεύσωμεν δὲ ἡμῶν τὴν περίπατον, ὡς καταλάβωμεν αὐτὸν, ἢν μὴ τὴν ἱματίῳ λαβόμενοι, ὥσπερ ἐνίοτε, ὦ Ἀδάμαντι, ἐκ τοιαύτης ἡμῖν ἐμβοῆσαι; ἀλλὰ πρὸ τοσούτου δὴ σωφρονίσας τινὰς, ὡς μικρὸν, ἢ δ' ὀλίγον ἀφροντίστου πρᾶγμα, ὡς δοκῶ, ἀναπεπλῶν. Ἀδάμ. ἀλλὰ, ὦ Λυκῖνε, καταπέπληγμαι, ἀλλά μοι καινότης ἔννοια μέγα ἐξ ἀδοκήτου καταβοῦσα, παρακύπτουσα ὑμῶν ἐπαίσχυν, ἀτρεμεῖν πρὸ αὐτῶν ἀναγκάζει τῷ λογισμῷ ἀπεβλάπτουσα. Λυ. τίς οὖν; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν, εἰ μή τις δεῖ τὸν παῖδα ἀπορρήτων. καὶ τοι ἐπιλέλησμαι, ὡς οἶδα, τὴν τίγνην μικρὰ θύμαλλα. Ἀδάμ. ἀλλ' ἀσχύνομαι ἐγγὺς ἐπεῖν πρὸς ὑμᾶς· ἴσως γὰρ μαρακιῶδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόνημα. Λυ. μὴν ἐρῶ τὸν τί ὄντιν; ὀλίγ' ὀλίγ ἔστω ἀμυήτοις ὑμῖν ἐξαγορεύσας, ἀλλ' ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ ἀδάμ ἡ

Sed tamen acceleremus obambulationẽ hanc & greſſum, ut aſſequamur hominem. Quòd niſi ueſte apprehenſum te conuertißemus Adimante, nunquam puto hodie clamantes nos exauditurus fuiſſes. At etiam cogitabundo ſimilis uideris, ne ſcio quid magnum, ac minimè contemnendum, tecum ipſe animo & cogitatione, ut uidêre, uolutans. ADI. Nihil equidem acerbum aut graue, Lycine: ſed mihi noua quædam cogitatio intereundum in mentem ueniẽs, ut ne audirem uos fecit, dum intentè adeò ac tota mente in illam uelut defixus incubo. LYC. Quæ'nam iſta? ne enim graueris dicere, niſi omnino ex arcanis iſtis aliqua fuerit. Atqui initiati ſumus & nos, ut ſcis, & celare quæ audimus, didicimus. ADIM. At erubeſco equidem apud uos dicere. [illegible] iuuenile uobis uidebitur, ſat ſcio, id [illegible]
LY. Num amatorium quiddam [illegible] fanis nobis narrabis, ſed ſple[illegible]

αὐτοῖς τετιλεσμένοις. Αλλά. ἀλλ', ὦ θαυμάσιε, τοιοῦτον, ἀλλά τινα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἐγὼ πλατύζομαι, ὃν ἐγὼ μακαρίαν οἱ πολλοὶ καλοῦσι, καὶ μοι ἐν ἀκμῇ τῆς τρυφῆς ὑπέστητε. Λυ. ἐκείνῳ τὸ προχαρίστατον τοῦτο, κοινὸς Ερμῆς, φασι, κεῖσθαι μέσον καταθέμενον φέρων τὸν πλοῦτον· ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος, φίλους ὄντας, τὸ Αλλαμαύτου τρυφῆς. Αλλά. ἀπειλάφθω μὲν ὑμῖν δύνῦν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ναῦν ἐπιβάσει, ἐπάσι, ὦ Λυκῖνε, καὶ σωσαι τὸ ἀσφαλές. πρῶτιστον γάρ μου τῆς ἀγκύρας τὸ μέγιστον, ἐν οἷς ἔπλεον ὑμᾶς ἀπέστειλα, ἰδὼν δ' ὑμᾶς τὰ πρόσω τε, ὁπόσον τινὰ τῶν ναυτῶν, ὁπόσον ἀποφέρει ἡ ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐκεῖ τὸ πολὺ κατ' ἔτος ἕκαστον ἴσως μισθοφορίαν, ἐδόκει μοι, ἀνάλωτα, ἅπερ ἀλλὰ τάλαντα, ὡς πρὸς τὰ κοινὰ τοιαῦτα, ἐπιόντα ἑκάστοις ἐνιαυσίως. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ τῆς ἀποδημίας ἐπέστη, καὶ ἐγὼ ἐπεσκόπουν τὰ ἐμαυτοῦ, καὶ ἐπεσκεψάμην ὅσον τι τὸ ἐμὸν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἐπεδείκνυον ὑμῖν τὰ ἐμὰ

λάχιστόν τις λογίζοιτο. τοιοῦτόν θεῷ σῶν ἐκανῶν, ἐλογιζόμην, ἀ τις θεῶν τῶν ἄφνω ἐμοὶ ποιήσειεν ἔσται, εἶον τὸ ὡς ἀβλαβέστατα βίον βιῶσαι, τῶ ποιῶν τὰς φίλας, καὶ ἐπιπλέων ἐνίοτε μὲν αὐτὸς, ἐνίοτε δὲ οἰκέτας ἐκπέμπων; ἔστα ἐκ τῶν λόγων ἐκείνων παλαιόν οἱ πίσαν τὶ ἀεὶ ἐκποδὼν σαλεύων ἐπικάρσιον, μικρὸν ἐκὶς ἰλίσσοι πίπλων, τῶν πατρῶν τ' Ιλιακὸν ἐκκένων, τῶν παῖδων ἀφεὰς, καὶ οἰκίσας ἀνάλωμ καὶ ἀδέσας καὶ ξεύγκ ηδὲ ἔκπλους. νυνὶ δὲ ἄλλο ηδὲ ἔπλων, ὑφ' ἁπάντων ἀδελφοποιζόμεν τ' ἐκβαλλόμενος, φοβῶμαι τοῖς ναύταις, καὶ μὴ ποτ' καὶ βασιλικὸν νομίσμενος· ἔτι ἦ μοι ἰδὲ ἀπὸ τῶν σὺν θεῷ ἐσόμενα, καὶ ἐς λιμένα πλέοντι θεῷ ἀποβλέπουσι ἐκπέμψας, ἅλυπνος, ἀπολαύσας τ' πλοῦτου, καὶ εὐπνεύσας ὧ φερόμενον τὸ σκάφ, εὐφρόνῃ τῆς ὀρχῆς τῷ πνεύματι. Λυ. εὖκαιρον ἄρα ἐστὶν ἐν τῷ παρόντι τὰ ἐν τῷ πλοίῳ διαθεῖναι, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐκεῖνα ἐπισκοπῆσαι, ἵνα μὴ ἀπροσδόκητος ἐπιπέσῃ τις ἡμῖν ἐκ τοῦ λιμένος ἐπιβουλεύων. ΛΥ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐγὼ ἐπιμελήσομαι, σὺ δὲ ἐκεῖνα ἐπίσκοπει. ΛΥ. ἐπιμελήσομαι. ΛΥ. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ ἐν τῷ πλοίῳ ἐγὼ διαθ

φῶ ὦ γενναῖε, λαβέμβολός μου, ἅπαγε πρὸς τὸν πρατηγὸν, ὡς τινα πειρατὴν, ἢ καπηλευτὴν, ὃς τριήρεσιν ἀγαθαῖς ἀργασμένος, καὶ τοῦτο, ἐν γῇ, ἐκατὸν τῶν ἐν Πειραιεῖ ἐστὶ τὸ ἄγαν. ἀλλ' ὅμως ἐπιτρέψομαί σοι τὸ πλέασθαι, ἵνα τι καὶ βόλεσι, καὶ λαλιὰν ἔχῃς, καὶ τὸ μέγιστον, ἐκ λιμένος ἀλλυόμενος δυνάμενος, καὶ τάχα που περιόψεσθε ἐξ Αἰγύπτου, ἐκ' ἐνιαυτοῦ, σιταγωγίτας σιταγωγίαν. μὴ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, ἀλλὰ ἃ ἀφέρεις ἡμῖν τότε γενόμενος ἐς γαῦλον, ἐπὶ ἐνὸς πλοίου τοσοῦτος ὤν, πανύστατος βούλου, εἰ μέντοι ἐπόμενος πρὸς τοῦτο, τριάρμενα πάντα καὶ αὐτάλληλα, οὐκ ἔχεις λυπεῖν τοὺς φίλους. σὺ μὲν οὖν ἁπλόα, ὦ βέλτιστε, ἡμᾶς ἐν Πειραιεῖ καθεύδειν

Proinde, ô generose, correptum me abduc hinc ad Imperatorem, ueluti piratam aliquem, aut demersorem, ut qui tantum naufragium effecerim, idq; etiam in terra, in uia uidelicet qua ex Piræo in urbem itur. At uide tamen quo pacto te consolabor pro hoc lapsu. Quinq; enim, si placet, pulchriora adeò, & maiora Aegyptio isto nauigia posßidere te facito: & quod maximũ fuerit, etiam talia, quæ demergi non posßint. Deinde etiã quinquies tibi ex Aegypto per singulos annos frumentũ fortaßis importent. Atq;, ô nauclere optime, iam nũc præ te fers quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nã cum unius etiã nauigij istius dominus existens, exaudire clamantes nos haud uolueris, quid ageres si quinque posßideas ultra hoc, tribus uelis instructa, & tempestatibus inuicta? nempe ne aspiceres quidem amicos. Proin tu quidem secunda nauigatione utere, ô præclare: nos autem in Piræo sedebimus,

θε, ἢ ἴδε δὴ Αἰγύπτιοι ἢ Ἰταλίας ἅμα καταπλέοντας ἀναμένοντες, εἰ μὲν τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον, τοῦτο τοῖς εἰδῆσιν.

Ἀδει. ὁρᾷς· διὰ τοῦτο ἄκνουν ἐκεῖμι, ἃ ἐνεχόμουν, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλωτι ἢ σκώμματι ποιεῖσθέ με τὴν ἀφιξίν, ὅτι ἐπισταίμην, ἐγὼ ὑμᾶς προχωρήσαντι, ἀποπλουσόμενα πάλιν ὑπὸ σὺ γενόσ· πολὺ γὰρ ἄμεινον, τοῖς ναύταις προσμαλλᾶν, ἢ ὑφ' ὑμῶν διασκωπτόεσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἀπὸ συνμυσόμεθά σοι ἢ οὐ τοῦτο τὸ πάντως. Ἀδει. ἀλλὰ ὑφαιρέσω τὴν ἀποβάθραν, προσεσπλεθόμ. Λυ. οὐκοῦν ἡμᾶς γε προσανεξόμεθ· ὑμῖν· μὲν γὰρ οὐκ σοὶ μὴν ἔναυ ῥᾴδιον, τηλικοῦτα πλοῖα διαθεῖν, μήτι πρισμένῳ μήτε ναυπηγησαμένῳ, ὑμᾶς δὲ ἐκ ἀπόσομαι παρὰ τῶν θεῶν, ὑδὲ πολλοὺς σαλεύοντας ἀπομῦξαι δύναθαι νῆν. διό τοι πρῶτον ἢ ἐς Αἴγιναν, ὑδὲ τὴν τ Ἐνοδίας τελεῖν

eosq; qui uel ex Aegypto uel Italia nauigabunt, interrogabimus, eccubi magnũ illud Adimanti nauigium, ipsi dem puta, quispiam uiderit. ADI. Vides. propterea equidẽ grauabar dicere quid nã esset quod in animo mecum ipse cogitabam, sat sciens quòd risu & dicacitate prosecuturi essetis uotum meum. Quare subsistens hic aliquantulum, dum uos progressi fueritis, cũ naue mea iterum hinc nauigabo. Nã multo satius est cum nautis me colloqui, quàm hic à uobis irrideri. LYC. Nequaquam. nam tecum illam conscendemus etiam ipsi subeuntes. ADIM. At scalam subtraham, ingrediendo uos præuertens. LYC. Proinde nos adnatando sequemur uos. Ne enim putes ubi quidem facile esse tanta nauigia posſidere, cum nec ejus generis illa, neque ædificaueris: nos autem non posse à dijs petere ut per multa stadia indefessis nobis liceat natare. Atqui primùm etiam in Aeginam ad festum Dianæ,

scil

πλὼ, δίδακ ἐν ὀλίγῳ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι, τετράμνημ ἕκαστος ὀβολῶν δι' ἐπλούσαμεν, οὐ ἀδίκως ἐδυσχέραινες ἡμᾶς συμπλέοντας· νῦν δὲ ἀγανακτῆς, ἢ συμβιβάζομεθά σοι, ἢ τὸν ἀποβάθραν προσεπιλαβὼν ἀφαιρῆς. ὑπερμαχῆς γε, ὦ Ἀδείμαντε, ἢ τὸν πόπερ ἐ πλέοις, ὅλι οἶδα ὅστις ὢν ναυπλῆς, ὅτως ἐπῆρσι σε ἢ οἰκία, ἐν λαμπρῷ δὲ πόλιτι οἰκοδομησάμενος, ἢ τ' ἀνιπλέθρου τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ γαθὲ, πρὸς δὲ Ισιλ, λιθῷ τὰ Νειλῶν τοῦτα παρίχυ τὰ λιπὰ μίμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτε, ἢ μῦρον ἀπὸ τῦ Κανώπε, ἢ ἴβιν ἐκ Μέμφιδος· ἢ δὲ ἢ ναῦς ἐλάσατα, ἢ τ' πυραμίδων μίαν. Τι. ἄλις παιδιᾶς, ὦ Λυκῖνι, ὁρᾷς, ὡς ἐρυθριᾷ Ἀδείμαντον ἐποίησας, πάλλῳ τῷ γίλατι ὑπαπλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέρον πλον ἔναι, ἢ μηκίτι αὐτὸ χαν πρὸς τὸ ἐπιῤῥέον. ἢ

scis quàm parua nauicula omnes simul amici, quatuor quisq; datis obolis traiecerimus, & tamen nihil ægrè ferebas quòd tecum naviga remus: nunc autem indigna ris quòd tecum conscensuri sumus, & scalas præingressus subtrahis. Nimirũ luxu diffluis Adimante, & in sinum non inspuis, neq; agno scis quinam ipse sis, qui, nau clerum nunc agis. Adeò te sublimem euexit domus ista, in pulcherrimo urbis loco ædificata, & seruorũ multitudo. Atqui ô præclare, per Isidem quæso, etiam Niliaca salsamenta, tenuia ista dico, memineris nobis huc ex Aegypto apportare, aut unguentum à Canopo aliquod, aut Ibin ex Memphide. quòd si uerò nauis etiam sufficiet, ex pyramidibus quoq; unam. TIM. *Satis iocorum, Lycine. An' non uides quo pacto erubescere Adimantum feceris, multo adeò risu nauigio inundato, ita ut iam superfluat, neque amplius ad id quod influit, resistere possit ? Et*

quoniam

ἐπιόντος ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λει-
πόμενον ὅτι πρὸς τὸ ἄστυ, διηλέ-
λυται τετραχῇ τῶν ὁδῶν, καὶ
κατὰ τὰς ἐπιβαλλούσας ἑκάστοις
τρεῖς μέρη, ἀπερ ἂν δο-
κῇ, πρὸ τῶν θεῶν· ἴσως γὰρ
ἂν ἡμᾶς ἥ τι λάμαι & λάθοι,
καὶ ἅμα συφραυόμενοι, ὥσπερ
ὀλίγῳ ἐνάρατι ἡσθείημεν πρὸς-
πεσόντος, ἐφ' ὅσον βουλόμεθα,
ὑπ' οὐκείστου ἡμᾶς. πρὸ αὐ-
τῶν γὰρ ἑκάστῳ τὸ μέτρον ἡ
σύνεσις, καὶ οἱ θεοὶ πάντα ὑπο-
κάθηνται πρὸ ἐξουσθε, ἃ καὶ
τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δὲ
μέγιστον, ἀπίστους ἔσται τὸ
πρᾶγμα, ἢν εἰς ἀριστα χρή-
σωνται τῷ πλούτῳ, καὶ ἧ σύνεσ-
δηλώσει γὰρ, οἷόν & αὖ μὴ πλου-
τήσωσι ἐγένετο. Σέ. καλῶς ὦ
Τιμόλαε, καὶ πάθημά σοι, μὴ
ὅταν ἐ λαχεῖς λαλῇ, σύξημα,
ἅπερ ἂν δοκῇ. ἀ μὲν γὰρ Α-
δείμαντ & βέλτιστα, ὁδὶ ἐρω-
τᾷν εἶμαι, ὅς γε δὴ ἐν τῇ νυὶ
τὸν ἕτερον πόδα ἔχει· χρὴ δ' ἡμᾶ

quoniam adhuc multum nobis uiæ ad urbem usque restat, diuiso in quatuor partes itinere, suo cuiq; attributo stadio, postulemus à dijs quæ cuiq; maximè uidebuntur. Ita enim & nos laborē eundi fefellerimus, & pariter lætitia quadam afficiemur, perinde ac somnio aliquo suauissimo ultrò nobis obiecto, quod nos quoad ipsi uoluerimus, beet. Nam penes unumquenq; ipsum mensura uoti erit, et dij omnia exhibēdo subministrēt, etiamsi alioqui natura incredibilia fuerint. Et quod maximum est, demonstratio quædā erit hæc res, quinam omnium optimè diuitijs ac uotis usurus sit. Indicabit enim quisq; qualisnā futurus fuerit, si ei diuitiæ tantæ contigissent. SAM. Pulchrè me hercle Timolae, atq; adeò obsequor tibi, & cum tempus uocauerit, optabo quæcunq; uidebitur. Nam si Adimantus uult, ne interrogandum quidem opinor, ut qui in naui alterum pedem habeat. Oportet autem &

Ἀνείνω δοκῶ. Λυ. ἀλλὰ πλεῖν ἄμεινον, ἢ μὴ δυσπλοεῖν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀτυχίαις δοκῶ. Αδ. τίς γοῦν πρῶτος ἄρξει; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε, εἶτα μετὰ σὲ Σάμιππος, εἶτα Τιμόλαος· ἐγὼ δ' ὀλίγον, ὅσον ἐμοὶ τάχιον δὲ πρὸ τοῦ Διπύλου, ἐπολύσομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο, ὡς οἶμαι, παραδραμοῦμαι. Αδ. οὐκοῦν ἐγὼ μέν, ἀλλὰ νῦν ἀποτέμνομαί τοῦ νεώς, ἀλλ' ἕπομαι ἕξειμι, ἐπιμελήσομαι δὲ εὐχῆς ὅ Ἑρμῆς ὁ εὐδρόμιος καὶ ἐπιστρέψει ἅπασιν. ἐγὼ γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐμὰ αὐτῷ πάντα, ἐμὲ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο, εἴτι ἄμεινον λίπα μάτων ἀπάντων. Σά. λίλαθες σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηΐ. Αδ. τί παῖδα φῄς ὦ Σάμιππε, τί κομήτην; λαμπρὸν καὶ ἐμόν. ἑπόσον δὲ ὁ πυρὸς ἔστιν, οὕτω καὶ ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω,

tem & Lycino idem uideri. LY. Ac dicam: sanè, si hoc potius, ne inuidere etiam communi fortunæ uideor. AD. Quis igitur primus incipiet? LY. Tu Adimante, deinde secundo loco Samippus hic, post quem Timolaus. Ego uerò paulo antè quàm ad Diphylū perueniemus, circa extremum semistadium uidelicet uotū meum inciptam, idq; quoad fieri potest, breuissime percurram. AD. Proinde ego quidem neq; nunc à nauī discedam, sed si modò licet, etiam amplius aliquid uoto adjiciam, Mercurius autem quæstuosus ille annuat omnibus. Sit enim nauigium, & quæ in eo sunt, mea omnia, & onus quod fertur uidelicet, & mercatores, & mulieres, & nautæ, & si quid aliud suauissimum fuerit ex cunctis facultatibus. SA. At te ipsum oblitus es in naui habens. AD. Puerum istū, inquis, Samippe, comatum? Et ille igitur meus sit: quantum autem fruumenti est, totus ille numerus in aurū signatū uertatur, fiātq;

totidem

τοσοῦτοι Δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο, ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ ἴσον βάρος τυρῷ, καὶ τοσοῦτον ἀριθμὸν χρυσίον. Ἀδεί. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ἐπίσπασον εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ σύχνη, τὸν Παρνηθὸν ἐκεῖνον, ἂ θέλοις, ὅλον χρυσοῦν ποιήσας ἔχε, ἐγὼ δὲ σιωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἐγωγε σοῦ ἐποιησάμην, ὡς μὴ ἀποπλέοντα ἄπαντας μετὰ τοῦ χρυσίου, καὶ τὰ ἡμέτερα μέτρια, τὸ μειράκιον ἢ τὸ πρᾶον ἀποπνιγήσεται ἄθλιον, νέμ ἐκεῖνο σάμψυχον. Τί. θάρρει ὦ Λυκῖνε· οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδεδώκασι, βουλόμενοι ὦδί πως ἐμοῦ γε, καὶ νομίζω διαφυλάξειν μέν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολαβεῖν τὸν μισθὸν αὐτοῖς τοῦ ᾠδείου, καὶ νικήσαντί τι ἄλλο παθεῖν εἰς τὴν Ἰσθμὸν ὦδί δελφῖνι ἐμοίως προκομιδῆναι, τὸν δὲ Ἀδείμαντα οἰκέτην, τὸν νεκυηγὸν ἀποφήσαν δελ-

totidem Darici. LY. Quid hoc Adimante? Submergetur tibi nauigium: non enim idem pondus est tritici, & æqualis numero auri. AD I. Ne inuideas quæso Lycine, sed postquam ad te peruenerit uotum, Parnethen, si placet, totam auream faciás licet, atque ego tum tacebo tibi. LYC. At ego, quò magis in tuto ipse nauigares, hoc agebã, ne uidelicet unà cum auro omnes periretis. Ac quantum ad uestras quidem res attinet, mediocre periculum hoc futurum erat: adolescentulus autem ille formosus suffocabitur miser, cum natare nesciat. TI. Bono animo sis Lycine. Delphines enim ipsum tergo subeuntes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis seruatũ esse, accepissé; mercedem hanc carminis fuisse inde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à Delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem seruum hunc nouitium nullum habiturum Delphinem amato-

φὴν & ἐρωτικὸς. Αδήμ. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαι μιμῇ Λυκίνου, καὶ ὑπομιμῇ τῶν σκωμμάτων, καὶ ταῦτα, εἰσαγγέλῶς αὐτὸς γεγόμενος. Τι. ἔμαθον γὰρ ἔγω, μᾶλλον ἀληθῆ τὰ ποιεῖν, ἢ ἀεί τινα θησαυρὸν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνορύττειν, ὡς μὴ πράγματα ἔχοις ἐν τῷ πλοίῳ, μετατιθεὶς χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ. Αδήμ. οὐ λέγεις, ἀνόρυττε γύχθω θησαυρὸς ὑπὸ τὸν Ερμῆν τὸν λίθινον, ὃς ὄπιθεν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μύριμνοι χίλιοι ἐκ πισύρων χρυσοῦ. σὺ δὲ ὦ λαὸς τὰ τὸν Ησίοδον, οἷον & τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ὑπισημάτας οἰκοδόμων, τὰ μὲν πρὸ τοῦ ἄστυ πάντα ἀνυσάμενον ἤδη, πλὴν ὅσα ἰδμοῖ καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ελευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, καὶ πρὸ τοῦ ἰσθμοῦ ὀλίγα, τῶν ἀγώνων εἵνεκα, εἰ ποτε δὴ τὰ Ισθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ Σικυώνιον πεδίον· καὶ ὅλως, εἴ τι ἢ σωφρονίσῃς ἢ ἐνυδρον ἢ σὺ παρὰ ἐν τῇ Ελλάδι, πάντα ἐν

amatorem? ADIM. Etiã tu Timolae imitaris Lycinũ hunc, & ingeris conuicia, & hoc, cum tu ipse huius rei dux & caput sis. TIM. Melius enim fuerat uerisimilia magis te fingere hæc, & alicubi thesaurum sub lecto effodere aliquem, ne tibi negocium ipse exhiberes, dum aurum è naui in urbẽ transferes. ADIM. Recte dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula est, medimna uidelicet mille auri signati. Statim itaque, iuxta Hesiodum, ædes principiò quammaximè insignes habitarem, deinde quæ circa urbem sunt, omnia iam coemissem, præterquam quæ in Isthmo, & apud Delphos, & Eleusine sunt. Præterea quæ ad mare iacent, & circa Isthmum nonnulla quoque certaminum gratia, siquãdo ad Isthmia proficisci lubitũ esset, & Sicyoniũ campũ: et in summa quicquid usquam in Græcia foret uel constitum memoribus, uel

ὐμ ὀλίγῳ Ἀδιμάντῳ ἔτω. ὁ χρυσὸς ἢ καὶ ὁμῖν ἐμφαγεῖν, καὶ δὶ ὀλιγοστίαν, οὐ λοῦφα, ὡς τὰ ἐχινιδάτινα, ἀλλὰ διὰ τάλαντον ἕκαστον τῶν ὀλκῶν. ΛΥ. ἆρα πῶς οἰνοχόον ὀρίξει πλοῦτον οὕτω βαρὺ ἐκπωμα, ἢ νὺ δίξει παρ' αὐτὸ ἄμεινον τι, οὐ σκύφον, ἀλλὰ Σισύφιόν τι βαρὺ καὶ ἀναδιδόντος; ΑΔΙ. ἄνθρωπε, μή μ' ἀνάλυσι τῶν ὀγκῶν· ἐγὼ δὶ ἠδὺ βαπτίσαι ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ τὰς λεπίνας χρυσᾶς, εἰ δὶ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τὸν διακόνους αὐτούς. ΛΥ. ἆρα μέλον, μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σου, καὶ τὸ πῶμα, χρυσὸς γένηται, καὶ πλοῦτον, ἄθλιος ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς τελευτᾷ. ΑΔΙ. τὰ σὰ γνῶμαι πειθαρχότερον, ὦ Λυκῖνε, μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αὐτῆς ἐθὺς ὦδὶ ἔχεις ἀληθῶς, καὶ ὁ βίος οἷος ἁβρύεται, ὕπνος,

uel irriguum fontibus, uel fœcundum frugibus, id omne breui adeò tempore Adimanti sit. Aurum autem concauum nobis sit ad cibum ex eo capiendum, pocula uerò haudquaquam leuia, ut Echecratis illa, sed duorum talentorum unumquodque pondere. LYC. Quo pacto ergo pocillator plenum porrigat tibi poculum adeò graue? aut quomodo tu accipies ab eo, nisi cũ magno negocio, non scyphum illo, sed Sisyphium quoddã pondus attollente? ADIM. Mi homo, ne mihi disturba uotum. Ego uerò etiam mẽsas totas aureas facturus sum, & lectos aureos: si uerò non tacueris, etiam ipsos ministros. LYC. Vide modò ne quemadmodum Midæ, & panis tibi & potus aurũ fiat, & diutescendo miser pereas, fame ista preciosa enectus. ADI. Tua igitur magis uerisimiliter compones paulo pòst Lycine, postquam ipse optare incipies. Cæterùm ad hæc uestis quoq; purpurea mihi sit, et uictus quammaximè delicatus

ἅπαντ', ἐφ' ὅσον ἥδιστ' φίλων προσόδου καὶ λύσεως, τὴν τὸ ἄπαντας ἐπισπάσασθαι καὶ προσιωῶν. καὶ οἱ μὲν ἐνθὼν πρὸς ταῦτα θύραις αὖν τὴν λύσιν προπετέστατοι, ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ Κλεάνετος καὶ Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ προσιόντες γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἀσπαζόμενοι ἀξιόπιστοι, θυρωροὶ τε πλὴν ἐφιστῶτες, σὺν μιγάδες βαρβάροις προσαφαξάτωσαν ἐς τὸ μέτωπον δυσὶ τῶν θύραν, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦσιν· ἐγὼ δ', ἐπὶ πάνυ πόλλ', προσιόντας, ὥσπερ ὁ ἥλιος, ἐκείνων μὴ ἀφ' ὑπερβαλλόμενος ἐνίοτε. ἐὰν δέ τις πίνυς, οἷος ἐγὼ πρὸ ὀλίγου ποτὲ φιλοφρονήσομαι πάντων, ἡγησάμενος ἥκειν ἐμπόδιον τῶν θεραπόντων. οἱ δὲ ἀποπνιγόμενοι οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ὀχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον δυνοχλίσεις, δι' ἀπάσης ἡλικίας ὁ, τι πόρρω τοῦ εὐθυρρόστου. ἅτα πλῆν

tus: somnus, quoad fieri potest, suauissimus, amicorũ salutationes & petitiones: & quod uulgo facitũt, omnes me uereãtur & adorẽt: atq; alij quidẽ primo statim mane ad fores sursum ac deorsum ob ambulent, interipsos aũt & Cleanetus & Democrates, illi supra modum. Atq; ægre dentibus quidem ipsis, & ante alios intrò recipi uolentib. ianitores septè astantes, ingentes barbari, in fi ōtem statim impingãt ianuã, perinde atq; ipsi nunc alijs faciunt. Ego uerò, quando ui sum fuerit, prospiciens quẽ admodum sol, iliorum quidem nonnullos ne aspiciam quidem: si uerò pauper quispiam, qualis ego uidelicet fui ante repertum thesaurũ, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnã sub tempus uenire iubebo. Diuites autem isti rumpentur, aspicientes uehicula, equos, & pueros formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, ut quisque fuerit maximè floridus. Deinde &

πνα ἐπὶ χρυσῷ, οὐτελὲς γὰρ ὁ
ἀργυρος, ηδὲ οὐ λατ' ἐμέ· τά-
χα δὲ μὴν ἀφ' Ἰβηρίας, οἶνον
δὲ ἀφ' Ἰταλίας, ἔλαιον δὲ ἀφ'
Ἰβηρίας ηδὲ τῦτο, μέλι δὲ ἐμόν
τόρον τὸ ἄπυρον, ἢ ἕψα παν
ταχόθεν, ἢ σῦδε ηδὲ λαγὼς,
ηδὲ ὄσα πλωὰ, ὄρνις ἐκ Φάσι
δος, ηδὲ ταὼς ἀφ' Ἰνδικῆς, ηδὲ
ἀλεκτρυὼν Νομαδικὸς. οἱ δὲ
σκοδάλοι δε ἕκαστα, σοφισά
τωδε, πρὸς πέμματα ηδὲ χυ-
μὸς ἔχοντδε. εἰ δέ τινι προ-
πίσομαι, σκύφον ἢ φιάλην αὐτὴ
σας, ὁ ἐκπιὼν ἀποφορέτω ηδὲ
τὸ ἔκπωμα. οἱ δὲ νῦν πλέσιοι,
πρὸς ἐμὲ Ἴροι, ηδὲ προσάται
δικαδὲ ἄπαντες· ηδὲ ὃν ἔτι
τὸ ἀργυροῦν πινάκιον ἢ τὸν
σκύφον ἐπιλάξεται Διόνικος
ἐν τῇ πομπῇ, ἢ μάλιστα, ἐπει
δὰν ὁρᾷ τὰς οἰκέτας τὰς ἐμὰς
ἀργύρῳ τοσέτῳ χρωμένας. τῇ
πόλει δὲ ταῦτα πρὸ ἐμᾶ ἔδοξε
ριτα ὑπῆρξεν αὐτοῖς, διανοη
μᾶσι, ὅσα μῶνα ἕκαστον ἀρεχ

cœnas in auro appositas (ui
le enim argentū, et nihil ad
nostram fortunam) ac salsa
mentum quidem ex Hispa-
nia, uinum autem ex Italia,
oleum uerò & ipsum ex Hi
spania, mel autem nostrate
nouum, & igni nondum ad
motum. Præterea obsonia
undequaque allata, sues ui-
delicet, & lepores, & quæ
cunque uolatilia, gallina ex
Phaside, & pauo ex India,
& gallus Numidicus. Qui
uerò unumquodque appa-
rant, sophistæ quidam sint,
circa bellaria & sapores e-
xercitati. Quòd si cui autem
præbibero, scyphum aut
phialam poscens: ille qui e-
biberit, auferat secum &
poculum. Diuites uerò isti
qui nunc sunt, præ me Iri ui
delicet & mendici omnes
uideantur: neq; amplius tum
argenteam istam scutellam
aut scyphū Dionicus in pompa spectandū præbebit? & ma
ximè postquam uidebit seruos etiam meos tam multo argen
to uti. Ciuitati aūt hæc apud me uelut exempticia erunt. Ac
pecuniarū quidē distributiones, singulis mensibus drachmis

ciui

καὶ, τῷ μὲν ἀστῷ ἑκατὸν, τῷ δὲ μετοίκῳ ἥμισυ τούτων. Δημόσια δὲ ἔργα κάλλιστα ποιήσω, νεὼς βαλανεῖα, νεὼ τὸν θαλάττιον ἔξω πρὸς τὸ Δίπυλον ἥκειν, λιμένα τε οὗτον ὅπως ἂν γένωμαι, ἐπαχθίσας ἐρύγματι μικρῷ τὸ ὕδατος, ὡς τὸ πλοῖόν μοι πλησίον ὁρμεῖν, καὶ λαφύρια ἐς ὃν ἐν τῷ Κεραμεικῷ τοῖς φίλοις δὲ ὑμῖν, Σαμίππῳ μὲν ἔνεστι μυρίμνους ἐπισήμους χρυσίου παραμυθήσασθαι, τὸν οἰκονόμον ἐπιλύσουσα ἂν, Τιμολάῳ δὲ πέντε χοίνικας, Λυκίνῳ δὲ χοίνικα, ἀπομισαγμένῳ νεὼ ταύτῃ, ὅτι λάλος ὁρᾷ, νεὼ ἐπισκήψασα μὲν τὸν σύχνον. Ἕνα μόνον ἐβυλόμην βιῶναι τὸν βίον, πολυῶν ἐς ἐπιβολὴν, ἢ τρυφῶν, νεὼ πάσας ἡδονὰς ἀφθόνως χρώμενος. ἔρρωσο· καί μοι ὁ Ἑρμῆς τελεσιουργήσειεν ἃ νῦν. Λυ. οἶδα ἔγωγε ὦ Ἀδίμαντε, ὡς πάνυ σοι ἀπὸ λεπτῆς ὑφῆς ὁ πᾶς ὑτοσὶ πλοῦτος ἀπόρρητος, καὶ ἢν ἐκόντα ἀποφαγεῖν,

ciui quidem centum, inquilino autẽ quinquaginta dabo. Publicè uerò ad ornamentum urbis theatra ædificabo, & balnea: & mare usque ad Dipylum intromittam, atque ibi portum aliquem extruam, aqua per fossam magnam introducta, ut nquigium meum propius appelli, & ex Ceramico aperte conspici possit. Amicis autem uobis, Samippo quidem uiginti medimna auri signati adnumerare dispensatorem iubebo: Timolao autem quinque chœnices: Lycino uerò chœnicem solam, eamq; etiam circunscriptam, eò quòd loquacior est, & uotum meum irridet. Atq; hanc uiuere uitam uolebam, supra modum dites seens, & delicatè agens, omnibusq; uoluptatibus copiosè fruẽs. Dixi. Ac mihi Mercurius perficere ea, & ad euẽtũ perducere uelit. LY. Scis igitur Adimante, ut tibi ex tenui admodum tramate puer iste Plutus suspensus sit: ac si fors aliqua ruperit

ραγῆ, ταῦτα οἴχεται, καὶ αὖθραξ σοι ὁ θησαυρὸς ἔσαι; ΑΔΕΙ. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; ΛΥ. ὅτι, ὦ ἄριστε, ἄδηλον, ὁπόσον χρόνον βιώσεαι πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν, εἰ ἔτι παραμελήσει σοι ὁ χρυσῶς πρὶν πίσης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τῶν χεῖρα, καὶ ἀπογυμνώσασθαι τὸ παρὰ τὸ Νομάδος ἀλεκτρυόνος, ἀποφυσήσας τὸ ψυχάριον ἄσει, γυψὶ καὶ ἀράξι πάντα ἐπάνω λαβόντων; ἢ ὥσπερ ἐμοί σοι τὰς μὲν οὐσίας; πρὶν ἀπολαῦσαι τῶν πλούτου, ἀπόθανούσας· ἐνίοις δὲ καὶ ζῶσι τοὺς ἀποστερηθείσας ὧν ἔχον, ὑπὸ τινος βασιλέως πρὸς τὰ τοιαῦτα λαίμου; ἀνδρὸς γάρ ου τὸν Κροῖσον καὶ τὸν Πολυκράτη, πολὺ σὲ πλουσιωτέρους γεγονότας, ἐπισοῦ τας ἐν βραχεῖ τῶν ἀγαθῶν ἀπαύτων. ἵνα δέ σοι καὶ τοῦτο ἀφῶ, τί, τὸ ὑγιαίνειν ἐχίγυον οἴει σοι γεγήσεσθαι καὶ βίβλιον; ἢ ὄχορὲς πολλὲς τ πλησίον, μαιδαιμόνως διάγουσας

illam, omnia euanescent, & carbones tibi thesaurus iste erit? ADIM. Quomodo dicis hoc Lycine? LYC. Quoniam, ô optime, incertum est quantum temporis uicturus sis. Quis enim scit an adhuc appositâ tibi mensa istâ aurea, priusquam manum admoueas, & pauonẽ aut gallum Numidicum deguste, exhalata animula abiturus sis, uulturibus et coruis omnia illa relinquẽs? An uis ut enumerem tibi alios quidem statim priusquam diutius fruerẽtur, mortuos, alios autem etiam uiuos, ijs quæ possidebant, spoliatos atq; exutos a deo aliquo qui huiusmodi rebus inuidebat? An non audis Crœsum & Polycratem, multo te opulentiores cum fuerint, breui adeò tempore à bonis illis omnibus excidisse? Sed ut tibi missos hos faciam, num tibi ualetudinem adeò firmam putas fore, atq; constantem? An non uides multos diuitum infeliciter ætatem agere,

γοντας ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων, τοὺς μὲν ἀδὲ βαλίσεων ἀμωμήτους μέσους ὑγιαίνειν δὲ τυφλὸς, ἢ τ ἐνοσοδίων τὶ ἀλγοῦντας; ὅτι μὲν γὰρ ἂν αὖ ἕλεσθαι, πολλῶν δὲς τοιοῦτον πλοῦτον, ὁμοίαν πάσχειν φαυμάζω τῷ πλησίον, καὶ ὑπολαμβάνω, ὡς ἐμοῦ, εἶναι, ἐξὸν μὲν ἀγαθὸν, καὶ φρόνιμον καὶ μὴ σοῦ πολλῶν. ἀρᾷς, οἷον σοι πρᾶγμάτων ἄλοις ἂν ἐθησαυρὸς γίγνεται; Λαλά. ἀλλ σύ μοι, ὦ Λυκῖνε, ἀκριβῶς, ὅτι ἔτι τῶν χοιρινικὰ ἔτι λέγω, δὸς τέλος μοι τῇ διηγήσει ἐπιθεῖναι. Λυ. ἔστω μὴ ἕνεκα τοσούτων τοιούτων πλησίον ἀναβοήσῃ, καὶ ἀναπλεως τῶν ὑποσχέσεων. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος σύχνου. Σά. ἐγὼ δὲ, Ἡπειρώτης γάρ εἰμι, Ἀρκὰς, ἐκ Μαντινείας, ὡς ἴστε, ναῦν μὲν ἂν κτήσοιμι γενέ-

agere, doloribus ac morbis uexatos? ac alios quidem ne ualere quidem posse, alios autem cæcos esse, aut inius labore aliquo affectos? Nã quòd ne alteram quidẽ tãtam opulentiam posßidere uelis, atq; eadem cum Phanomacho diuite isto pati, pariterq; ut ille mulieros esse, sat scio, etiam si nullus ipse dixeris. Omittam interim dicere, quàm multas insidias cum diuitijs coniunctas norim. Præterea & prædones, & cædes, et odiũ quod apud multitudinem obeunodum est. Vides nimirum cuiusmodi rerum causſa extiterit tibi thesaurus iste.

ADI. Semper tu mihi, Lycine, aduersarius es: quare neq; cœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò uotum meum infecteris. LYC. Atqui hoc quidem iam communi diuitum more detrectas, & promissum reuocas. Sed tu Samippeam opta. SAM. Ego uerò (Arcas enim sum ex Mantinea, ut scitis, in continente uitam agens) nauem quidem haudquaquam postulabo mihi

γενέσθαι, ὧν γε τοῖς πολίταις
ἐπιδείξασθαι ἀδύνατον· ὀλί-
μοις λογίσασθαι πρὸς τὴν
θάλασσαν ἀνάγκη μοι, καὶ
τρισμύριον χρυσίον, ἀλλὰ (λύ-
χνους γὰρ ἔπεισθε οἱ θεοί, κεῖ
τὰ μέγιστα ἄνω δοκοῦντα, καὶ
ὁ νόμος ὁ σύχνος, ὃν Τιμόλαος
ἔθηκε, φήσας μηδὲν ἀνεῖν αὐ
τῷ, ὡς ἐκείνῳ πρὸς ὀλίγα ἀ-
νανεύσαντι) αὐτῷ δὴ βασι-
λεὺς γενέσθαι, ἀχοὶ Ἀλέ-
ξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολε-
μαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἤ εἴ τις
ἄλλος, ἀνδρεῖος καὶ τῶν βασι
λέων πρὸς πατρὸς, ἔρξας ἀλ
λάμει, τὸ πρῶτον ἀπὸ πα-
τρῴας ἀρξαμένου, ἐπᾶροι μοὶ
συνωμότας, ὅσον τριάκοντα,
πιστοὶ μάλα καὶ πρόθυμοι γενέ
σθαι σφίσιν, ἅτε ὀλίγου ἰσεμι
νέσιοι προσιόντες ἡμῖν, ἄλλοι
ἐπ' ἄλλοις, ἅτε χίλιοι, καὶ μετ' ὀ
πολὺ μύριοι, καὶ τὸ πᾶν, ὡς πέν
τε μυριάδας, τὸ ὁπλιτικὸν ἐπ
πᾶς ἴ, ἀμφὶ τὰς πεζοπαισχι-
λίους. ἐγὼ ἴ, χρὴ ἴσον τοῦτο ὑφ' ἁ-
πάντων προκριθὲς, ἀρχὴν δὲ

contingere, ut quam ciuibus meis spectandam exhibere impossibile sit. neq; scrupulosè adeò cum diis rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum: sed (possint enim omnia dij, etiam ea quæ maxima uidentur esse, & lex uoti quam Timolaus tulit, iubet nihil uereri postulare, tanquam illis nihil non annuentibus) postulo uidelicèt rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut si quis alius accepto à patre regno imperauitt sed mihi principio à prædandi cõsuetudine exorso, sacij et coniurati circiter triginta fideles admodum & audaces adsint. Deinde paulo pòst trecenti accedẽtes nobis alij super alios. Postea mille, & nõ multo pòst decies mille, postremò tota armatorum summa quinquaginta millia. Equitum autẽ circa quinq; millia sit. Ego uerò suffragijs cunctorum antepositus & electus, Imperator optimus esse

μιτ' ἄνω λέξαι, αὐθρώπων ἡγεῖσθαι, ἢ δὲ πράγματα χρῆσθαι, ὡς τοῦτό γε αὐτὸ ἥδιστα μᾶλλον ἄνω τῶν ἄλλων βασιλεύων, ὅτι ἀρετῇ προκεκριδίνυται τῆς στρατιᾶς ἄρχων, ὃ ἄλλα κεκτήμην ὑγρόμενον, ἀλλὰ πολέμῳ τε καὶ ἀσ[illegible]τῶν βασιλεύσας ἐπὶ τῷ Ἀδειμάντου θησαυρῷ παραπλήσιον τὸ τοιοῦτο. ἢ δὲ τὸ πρᾶγμα ἐχ ὅμοιον ἦλθ', ὥσπερ ὅταν ἄλλῃ τις αὐτὸς δι' αὐτὸ ἰσχυσάμενος τῶν ἄλλων τύχοι. Λυ. παπαὶ, ὦ Σάμιππε, ἀλλὰ μικρὸν, ἀλλὰ τὸ λιφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπαύτων σύ τι ἤτησας, ἄρχειν ἀσπίδ' τοσαύτης, ἅτις' δὲ προκεκριθὼς ὑπὸ τῶν πρεσβυτάτων. τοῦτον ὑμῖν ὁ Μαντινέα θαυμαστὸν βασιλέα ἢ δὲ στρατηγὸν ἐλευθέρα αὐαλρίσασα. πλὼ ἀλλὰ βασίλευε, ἢ δὲ ὑγὲ τῶν στρατιωτῶν, ἢ δὲ λιακόσμει ἅ, τι ἱππικὸν, ἢ δὲ τὲς αὐτῶν τὲς ἀσπιδιώτας· ἥδιστα γὰρ ἂν ἴδοιμι, οἵ βαδίζουσι

esse uidear, qui et hominibus præeam, & rerum administrationem geram. Vt hoc utique ipso iam maior sim cæteris regibus, utpote qui uirtute cæteris antepositus, exercitui imperem, non per successionem hæreditariam ab alio in regnum introductus. Nam hoc Adimãti thesauro non dissimile foret, et ipsa res haudquaquam eodem modo suauis, ut cum alicui quis uidetur ipse per se ipsum potentiam ac principatum assecutus esse. LYC. Papæ Samippe haudquaquam exiguum aliquid tu quidem, sed ipsum adeo caput bonorum omnium postulasti, uidelicet aciei tantæ optimus ipse iudicat⁹ à quinquaginta millibus. Talem scilicet nobis Mantinea, & tam admiratione dignum regem atque imperatorem, interim dum non animaduertit, enutriuit. Verùm age regna, præi militibus, & exorna equestrem exercitum, pariter & uiros clypeum gestantes. Cupio enim scire quo nam profecturi sitis

τοῦτοι ἴνʼοἵδʼ, ὦ Ἀρκαδίας, ὦ ἀνδρῶν τίνων ἀθλίων πρώτους ἀφίξεσθε. Σά. ἄπιθι ὦ Λυκῖνε, μᾶλλον δʼ, εἰ σοὶ φίλον, ἀκολούθει μοὶ ἡμῶν· ἵππαρχον γάρ σε τῶν τετρακισχιλίων ἀποφαίνω. Λυ. ἀλλὰ τί μέμψῃ, ὦ βασιλεῦ, χάριν ὀφλόν σοι, εἰ τὸν ψυχῆς ἐς τὸ βραχὺ πρόσκυνόν σε, προσκυνῶ τε, καὶ βασιλικῶς ἐς τὰ πίσω τῆς χειρὸς, ἐμοῦ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὄντα, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δὲ τῶν ἀρτιμελούντων τούτων τινὰ ποίησον ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινὸς ἀρίππου ἁμὶ, καὶ ἐπὶ ὅλως ἐπιβῆναι ἵππου τῶν πρὸ τοῦ χρόνου. Μίδας ἴσως, μὴ τοῦτο ἀγανακτήσῃς ὑπερφρονούσης, ἀλλʼ ἵππου μὲν ἐγωγε, συμπατήσω ἂν τῇ τύρβῃ, τόσους τοσούτους ἐπαλλάξας, καὶ οὐ δυνήσεταί με ἵππος ὧν, ἀφείναι μὴ, τὸ χαλινὸν ἐν δακοῦν, ἐς μέσους ἴσως πολεμίους ὄντα δύσεως ἐκπλήξαντά με πρὸς τὸ ἱππικώτερον· ἢ μᾶλλον μέθυσόν τι αὖν, καὶ ἐξιόντα τοῦ χαλινοῦ. Ἀλλά. ἐγώ σοι, ὦ Σάμιππε, ἄγοιμʼ ἂν τῶν ἱππίων, ἐφʼ ὅτῳ δεήσει ἐπιβῆναι.

tam multi ex Arcadia, aut contra quos miseros primos expeditionem facturi. S A. Audi Lycine. Imò uerò si tibi placet, sequere unà nobiscum. Præfectum enim alæ constituam te equitum quinque millium. LYC. At pro honore quidē istō, ô rex, gratiam tibi habeo, ac Persico more procumbens adoro te, circumactis post tergum manibus uenerādo tiaram rectam istam, atq; ipsum diadema. Tu uerò ex ualidis istis aliquem, præfectum equitum designa. Nā ego tibi à re equestri ualde alienus sum, neque omnino equum ullum ascendi ante hunc diem. Proinde metuo ne tubicine classicum intonante, decidens ego, in tumultu à tot unguis concul cer, aut etiam equus ferocior existens, arrepto freno in medios hostes efferat me, aut denique oporteat me alligari ephippio, si manere super illud debeam, frenumq; tenere. ADIM. At ego tibi Samippe ducam equites,

Lycinus

Λυκῖνος δὲ τὸ δεξιὸν λαβέτω κέρας. Μίκκαλος δ' ἂν εἰκότως ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τεταγμένος ἐπὶ τὸν ἀριστερὸν ἵππον ἐλαύνοι. Ἐγὼ δὲ τὸ μέσον ἔχων ἡγήσομαι, καὶ ἐπὶ τὸν Περσῶν βασιλέα τὴν ἔφοδον ποιήσομαι. Ἐπειδὰν δὲ τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα κατορθώσωμεν (ἔσται γὰρ οὐδεὶς ἡμῖν ἀντιστησόμενος), ἐπὶ τὴν Ἀσίαν διαβησόμεθα, καὶ τὰ ἐκεῖ πάντα ὑποχείρια ποιησάμενοι, ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐλάσομεν, καὶ τὴν γέφυραν διαβάντες, ἐπὶ τὴν Εὐρώπην πορευσόμεθα, καὶ τὰ ἐκεῖ πάντα καταστρεψάμενοι, ἐπὶ τὸν Ἴστρον ἐλθόντες, τὴν γέφυραν ἐκεῖ ζεύξομεν, καὶ διαβάντες ἐπὶ τοὺς Σκύθας ἐλευσόμεθα. Καὶ τούτους καταστρεψάμενοι, ἐπὶ τὸν Καύκασον ἥξομεν, καὶ τὰ ἐκεῖ ἔθνη ὑποχείρια ποιησάμενοι, ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν ἐλάσομεν, καὶ τὸν Ὠκεανὸν διαβάντες, ἐπὶ τὴν ἑῴαν θάλατταν ἥξομεν, καὶ τὰ ἐκεῖ πάντα ὑποχείρια ποιησάμενοι, ἐπὶ τὴν Περσίδα ἐλάσομεν, καὶ τὸν βασιλέα καταστρεψάμενοι, ἐπὶ τὴν Περσῶν ἀρχὴν καὶ τὰ βασίλεια καταστησόμεθα. Ἐπειδὰν δὲ ταῦτα πάντα κατορθώσωμεν, ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάλιν ἐπανελευσόμεθα, καὶ τὰ ἐκεῖ πάντα καταστρεψάμενοι, ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐλάσομεν, καὶ τὰ ἐκεῖ ἔθνη ὑποχείρια ποιησάμενοι, ἐπὶ τὴν Λιβύην διαβησόμεθα, καὶ τὰ ἐκεῖ πάντα καταστρεψάμενοι, ἐπὶ τὴν Ἰβηρίαν ἐλάσομεν, καὶ τὰ ἐκεῖ πάντα ὑποχείρια ποιησάμενοι, ἐπὶ τὸν Ὠκεανὸν ἥξομεν, καὶ τὰ ἐκεῖ πάντα καταστρεψάμενοι, ἐπὶ τὴν Κελτικὴν ἐλάσομεν, καὶ τὰ ἐκεῖ ἔθνη ὑποχείρια ποιησάμενοι, ἐπὶ τὴν Γερμανίαν διαβησόμεθα, καὶ τὰ ἐκεῖ πάντα καταστρεψάμενοι, ἐπὶ τὴν Σκυθίαν ἐλάσομεν, καὶ τὰ ἐκεῖ ἔθνη ὑποχείρια ποιησάμενοι

ἐπιβάντων ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς ἐμβιβάσαντες, (παρεσκεύασται δ' ἐν Κεγχρειαῖς τὰ σῖτος ἱκανὸς, καὶ τὰ πλοῖα διαρκῆ, καὶ τἄλλα πάντα) διαπλεύσωμεν ἐς Αἰγαῖον ἐς τὴν Ιωνίαν. ἔπειτα ἐκεῖθεν τὴν Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀναχίστους καθέντες, ῥᾳδίως ἄρχοντας ἀποδειπνήσαντες, πορευώμεθα ἐπὶ Συρίας, διὰ Καρίας, ἔπειτα Λυκίας καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ Φρυγίας καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας, ἔχοντες ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμοί, ὦ βασιλεῦ, ἐς δυσκολίαν, σατράπην δὲ Ἑλλάδος καταλιπεῖν δεινὸς γάρ εἰμι, καὶ τῶν οἴκοι πολὺ ἀπιλθεῖν ὀκνήσειν ἂν οὐδέποτε ὑπομένων. σὺ δὲ ἴσκασι ἐπὶ Ἀρμενίους καὶ Παρθυαίους ἰλάσεσθαι, μάχιμα φῦλα, καὶ τῶν τοξικῶν εὔτοκα· ὥστε ἄλλῳ παρακελεύσῃ τὸ δεξιὸν. ἐμοὶ Αντίπατρόν τινα ἔασον ἐπὶ τῇ Ἑλλάδος, μή μι καὶ διαπάρῃ

sis triremibus, & equis in naues impositis (apparatum autem est in Cenchreis & frumentum satis multum, et nauigia quæ sufficiant, cæteraq; ad hanc rem omnia) trajiciamus per Aegæum in Ioniam. et exinde ibi sacris Dianæ peractis, ac ciuitatibus nullo defendente captis, præfectisq; ibidem facile relictis, in Syriam pergamus, per Cariam itinere facto, inde per Lyciã, & Pamphyliam, & Pisidas, & utranque Ciliciæ oram, maritimã uidelicet & montanam, donec ad Euphratem peruenerimus. LYC. At me, ô rex, si placet, satrapam aliquem Græcis relinque. Formidolosus enim sum, neq; domo longius abire facilè sustinuero: tu uerò uideris etiã contra Armenios & Parthos exercitum ductarus es se, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu cõmitte: me uerò Antipatrũ quempiã in Græcia relinque, nequis etiam sagitta

me

τις εἰσῴῃ, ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνὰ, πρὸ Σόσα ἢ Βάκτρα ἡγούμενόν σοι τῶν φάλαγγος. Σά. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκῖνε τὸν λοχαγὸν, ἀλλὰ ὄμ. ὁ δὲ νόμος, ἀποτετμῆσθαι τὸν ὀφρῦν, ἢν τις λιπὼν φαίνηται τὸν τάξιν. ἀλλ' ἐμοὶ ὅπισθεν τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσωθῆ, καὶ ὁ νομοθέτης ἔξουσι, καὶ κατέπιν ἐπόσχε δικαιοσύνη, ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πάντα ὑπάρχει διατέτευκται, ὅπ' ἐμοῦ ἐκόντος ἔθνει ἐπεισεχθέντα· οἱ δὲ καὶ ἀπίασι, τῶν φίλων ἡμῖν ἐν τοσούτῳ, καὶ τῶν παλαιφίλων, ἅτα καὶ τῶν Αἰγυπτίων προσαξόμενοι· σὺ πρῶτος ὦ Λυκῖνε διάβαινε, τὸ δεξιὸν ἄγων, ἔπειτα ἐγὼ, καὶ μετ' ἐμὲ οὗτοι Τιμόλαος· ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὸ ἱππικὸν ἄγε σὺ ὦ Ἀδίμαντε. καὶ διὰ μέσης δὴ Μεσοποταμίας ὁδοὺς ἀπλήστους ἡμῖν πολέμου, ἀλλ' ἑκόντος, αὐτούς τε καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνδρωποι ἐνεχάρισαν. καὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα

me transfigat ea parte qua nudus maximè ero, miserè me feriens, circa Susa uel Bactra alicubi phalangem ducentem tibi. SAM. Aut fugis Lycine, ac deseris ordinem, h meticulosus uidelices existens: atqui lex iubet caput amputari ei, si quis ordinem deseruisse deprehendatur. Sed quoniam apud Euphratem iam sumus, & fluuius ipse ponte iūctus est, & quæcunque à tergo reliquimus, bene ac tutò nobis se habēt, omniaq; à præfectis tenentur, qui à me cuique genti impositi sunt, alij autem etiam abierunt, Phœniciam interea nobis & Palæstinen, & exinde Aegyptum quoque adiunctura ge tu primus Lycine transi, dextrum ducens cornu, deinde ego sequar, & post me Timolaus hicce. postremus autem equestrem duc exercitum Adimāte. Ac per Mesopotamiam quidem nullus nobis obuiam fuit hostis, sed ultrò seipsos et arces, homines dediderūt. Etiā ad Babylonem

accedē-

ἐλθόντες, ἄνω: ΣΑΜ. Ἀλλ' οἱ μὲν παρέλθομεν ἐς τὸ ἄστυ τῶν τειχῶν, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δὲ περὶ Κτησιφῶντα διατρίβων ἥσεται τὴν ἔφοδον. ἔπειτα δὲ Σελευκείαν παρελθὼν, παρασκευάζεται, ἵππους τε ὅτι πλείστους μετασυμπέμψων, καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας. ἀπαγγέλλουσι δ' οἱ σκοποὶ, ἀμφὶ τὰς ἑπτὰκαὶ μυριάδας τῶν μαχίμων συνειλέχθαι, καὶ τούτων ἑκατὸν ἱπποτοξότας, καί τοι οὔπω ὁ Ἀρμένιος παρῆν, ἀλλ' οἱ μὲν ἀπὸ Κασπίας θαλάττης εἰσιόντες, οὔτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ἐν τῷ πλησίον, καὶ προσφάτως ἀρχῆς, οὕτω ῥᾳδίως τοσούτας μυριάδας ἐδέξατο. ἴσως οὖν ἡμᾶς ὁ, τι χρὴ ποιεῖν. ΑΔΙ. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς, τὸ πεζὸν, ἀπιέναι τὴν ὁδὸν Κτησιφῶντος, ὑμᾶς δ', τὸ ἱππικὸν, αὖθι μένειν τὴν Βαβυλῶνα διαφυλάξοντας.

accedentes, præterspem intra muros recepti sumus, ac urbem ipsam tenemus. Rex autem ad Ctesiphontem commorans, aduentum nostrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitū comparat, & equites quamplurimos undecunque accersens, & sagittarios, & funditores. Renunciant itaque speculatores, ad centum myriadas hominum bello aptorū congregatos esse, & ex his uiginti qui ex equis iaculantur. Neque tamen adhuc neque Armenius adest, neque ij qui ad Caspium mare habitant, neque Bactriani, sed ij tantùm qui in uicino degunt, & in ipso quasi suburbio regni. Adeò facilè tot myriadas ille recepit. Tempus igitur iam est ut uideamus quid nam oporteat nos facere. ADIM. At ego quidē censeo oportere uos, pedestrem uidelicet exercitum, proficisci hinc ad Ctesiphontem: nos autem, equites puta, manere hic, & Babylonem asseruare. SAM.

Etiam

ναυς. Σά. ἀπολειλαῖς σὺ
ὦ Ἀδήμαντι, πλησίον ἤδη
δείνου γεγενημένῳ· σοὶ δὲ τί
δοκᾶ, ὦ Τιμόλαε; Τι. ἀπὸ
σοῦ τε ἔφατις βαδίζειν ὡδὶ
τὰς ψολιμένας, μηδὲ πορευ-
μένην ἐς αὖ ἄμενον παρα-
σκευάσωσθαι, πάντα χάβον αὐ
τοῖς συμμάχων προσγυ-
μένων. ἀλλ' ἔτι ἔστι ἐπὶ
δείν ἀσιν οἱ πολέμιοι, ἐπιχει-
ρῆμεν αὐτοῖς. Σά. σὺ δὲ λέ-
γεις· σὺ δὲ τί, ὦ Λυκίνε, δοκεῖ
μάζεις; Λυ. ἐγώ σοι φράσω,
ἐπειδὴ διεκπεπαίμεθα, σωτό-
νως ὁδεύοντες, ὁπότε διατεί-
μεν ἔωθεν ἐς τὸν Πειραιᾶ, νῦν
δὲ ἤδη τριάκοντά που σα-
δίους πεποιχεύκαμεν, καὶ ὁ
ἥλιος πολὺς· διᾶμα μεσημ-
βρίαν γὰρ ἤδη μάλιστα, ἐντεῦ-
θά πω ὠδὶ τὰς ἐλαίας, ὠδὶ ἐπ'
αὐαγεγραμμένης στήλης διᾶ-
βιοσείας ἀναπαύσασθαι, ἕως
τὰ οὕτως αὐαπαύσαντας πε-
ριδεῖδαι, καὶ αὖθις τὸ λει-
πὸν ἐς τὸ ἄστυ. Σά. ἔτι γὰ
δείνου ὦ μακάριε αὖ δο-

Etiam tu metu effœminaris
Adimante, postquam pro-
pius periculo uentum est. Sed
quid tibi uidetur Timolae?
TIMOL. Omnibus co
piis eundum hosti obuiam
esse, neq; expectãdum dum
illi melius sese pararint, au-
xilijs undique ipsis accedenti-
bus: sed dum adhuc in iti-
nere sunt hostes, adoriamur
ipsos. SAM. Rectè dicis.
Tu uerò Lycine quid cẽses?
LY. Equidem tibi dicam.
Posteaquam defessi tam fu-
mus contendendo, & absq;
intermissione iter faciendo;
quando in Piræum mane de
scendimus, & nunc autem
triginta propè stadia pro-
cessimus, deinde & solis ar-
dor frequens (nam tam circa
meridiem maximè est)
hic alicubi ad oleas, super
columnam istam inscriptio-
nibus insignitam residenti-
bus, quiescendum paulisper
esse. Deinde resurgentibus
inde iterum eundum, & reliquum uiæ ad urbem absol-
uendum esse. SAM. Etiam ne Athenis, ó beate, tibi esse
uiderin,

πᾶς, ὃν ἀμφὶ Βαβυλῶνα, ἐν τῷ πεδίῳ, πρὸ τῶν τειχῶν, ἐν τοσούτοις στρατιώταις διάθυσον, περὶ τῆς πολέμου διασκοπούμενον; Λυ. ὑπέμνησας· ἐγὼ δὲ νήφειν ᾠόμην, καὶ σὺ παρὰ τὸ φανέν δοκεῖν γνώμην. Σά. πρόιωμεν οὖν, εἰ σοι δοκεῖ, καὶ ὅπως ἀνδρῶν ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἐσεσθε, μηδὲ προδώσετε τὸ πάτριον φρόνημα· ἤδη γάρ που καὶ οἱ πολέμιοι ἐπλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲ σύνθημα ἔστω, Ενυάλιος· ὑμεῖς δ', ἐπειδὰν σημαίνῃ ὁ σαλπιγκτὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα ῥιψάντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπάγεσθε συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ ἐντὸς γενέσθαι τῶν ξεστομάτων, ὡς μὴ δὲ πληγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολίζεσθαι αὐτοῖς διδόντες. καὶ ἐπειδὰν ἐς χεῖρας ἔλθωμεν συνεπλόβαμεν, τὸ μὲ σύννομον καὶ ὁ Τιμόλαος ἐπρέψατο τοὺς ἐναντίους, Μήδους ὄντας· τὸ δὲ μέσον ἡμῖν, ἰσόπαλον ἔτι, πέρσαι

uideris, qui circa Babylonē in campo ante muros inter tot milites sedes de bello deliberans? LYC. Submonuisti. Ego uerò sobrium esse me putabam, at tu in eo, ut sententiam proferrem: SAM. Accedamus igitur, si tibi uidetur. Ac ut uiri fortes in periculis sitis facite, neq; prodatis patrios spiritus. Iam enim & hostes uidelicet pugnam capessunt: Quare tessera quidem Enyalius esto. Vos autem postquam classicum cecinerit tubicen, cum clamore inuadētes, & clypeos hastis pulsantes, properate cum aduersarijs manum conserere, ac cominus pugnate, atq; intra teli iactum consistite, ut nē plagas accipiamus, dum illis spacium feriēdi eminus concedimus. Et quoniam ad manus mutuò iam uentum est, sinistrum quidem cornu & Timolaus in fugam uertēt runt eos quibuscum congressi sunt, Medos. Media autem acies, & quod circum me est, æquo adhuc Marte pugnat:

Persæ

γὰρ ἐσὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς. ὁ δὲ ἵππος ἅπασα τῶν βαρβάρων ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν, ὥστε ὦ Λυκῖνε, αὐτός τι αὐτὸν ἀγαθὸς γίγνου, καὶ τοῖς μετὰ σαυτοῦ παρακελεύου ἀγχιβάσι τῶν ἐπίλοιπον. Λυ. ὦ τύχη· ἵν' ἐμὲ γὲ εἰ ἵππος ἅπασα δέξεται, καὶ μόνος ἐπεξέρχεσθαι αὐτοῖς ἔδοξα ἐπιλαύνεσθαι. ἀλλά μοι δοκῶ, λῶ βιάσωνται, αὐτομολήσειν, προσφιλὴς ἐκ τοῦ παλαίσματος, ἔτι πολεμεῖν τὰς ὑμᾶς ἐκπαλαιπών. Σά. μὴ δαμῶς ἐμοῦ γὲ αὐτῶν καὶ σὺ ἔδη τὸ μέρος. ἐγὼ δ', ὡς ἐρᾷς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασιλέα, προσκαλεῖ γάρ με, καὶ αὐκαλῦναι, καὶ σὺ τοῦτος αὖ σχεῖν. Λυ. καὶ λίαν, καὶ τιτρώσῃ τὸν αὐτίκα μάλα πρὸς αὐτὸν βασιλικὸν γὲ, καὶ τὸ τραυλῶσαι περὶ τὰ ἀρχῆς μαχόμενον. Σά. εὖ λέγεις, ὠδὶ ἀπόλοιμι μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ ἐπὶ ἀς τὰ φανερὰ τῦ σώματος, ὡς μηδὲ τὸν ἀλλὸν

Persæ enim sunt, & inter eos ipse rex. Vniuersus autẽ equitatus Barbarorũ in dextrum cornu nostrum fertur. Quare, ô Lycine, et ipse uir fortis sis, & eos qui tecum sunt, exhortare ad fortiter excipiendam & sustinendã impressionem. LYC. O fortunam. Aduersum enim me equites cuncti, solumq; idoneus ipsis uisus sum qui contrà ferar. Ac mihi uideor, si uim adhibeant, transfugiturus esse, in palæstram hinc currens, belligerantes etiamnum uos relinquens. SAM. Nequaquam. Vincis enim & tu ipsos iã parte quadam. Ego uerò, ut uides, etiam singulari prælio cum rege congrediar. Prouocat enim me, & pugnam detrectare omnino turpe fuerit. LYC. Per Iouem etiam uulneraberis statim admodum ab eo. Nam hoc quoq; regium est, uulnerari de regno dimicantem. SAM. Bene dicis. Leue tamen, & uix summam cutem perstringens uulnus hoc, neq; etiam in aperta corporis parte, ut ne cicatrix

ἀλλὰ ὕστερον ἄμορφον γγίνεσθαι, πολὺ ἀλλὰ ὀξέως, ὅπως ἐπιλάσασ, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τι καὶ τὸν ἵππον διέπειρα, τῷ λόγχῳ ἀφείς; ἀτὰρ τῷ διφαλεῖ ἀπεστιμμένῳ, καὶ ἀφιλῶν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη γίγονα, προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάντων. εἰ βάρβαροι προσκυνεῖσθαι ὑμῖν, λατὰ τὸν Ἑλλήνων νόμων ἄρξω. εἶς σφας τυγὸς ὀνομαζόμενος. ὧδε τέτταρας ἀρὰ ἐννοεῖτε, ἴσας μὴ πόλεις ἐπωνύμους ἐμαυτῷ οἰκιῶ, ὅσας δὲ καὶ καθαιρήσω, ἐλῶν λαῖλα λαρᾶτος, αἳ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς τὸν ἀρχόν. ἀπάντων δὲ μάλιστα Κυδίαν ὃν πλούσιον μετελεύσομαι, ὃς ὅμορος ἤδη ὢν μοι, ἐβίωσε τῷ ἀγρῷ, ἐπιβαίνων λατ' ὀλίγον ἐς τὸ ἐμὸν τῶν. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε· καιρὸς γάρ, εἰ ἤδη μὴ ὑγιεινότατα ἐπικινδύνως μάχῃ, ἐν Βαβυλῶνι σὺν χαρᾷ τὰ ἐπινίκια ἑορτάσειας γὰ εἰμά, σὺ δὲ

cicatrix quidem deformis apparitura sit postea. Cæterum uides quo pacto ipse in cursando una adeò plaga et ipsum & equum emissa hasta transegerim: deinde amputato capite, et ablato diademate, rex adeò ipse factus iam sim, & ab omnibus adorer? Barbari igitur adorẽt nos, ego uerò iuxta Græcorum legem imperabo, atque unus Imperator nominabor. Post hæc igitur cogitate, quàm multas quidem ciuitates cognomines mihi ipsi conditurus sum, quàm multas autem etiam destructurus per uim captas, si quæ contumelioſe aliquid in regnum fecerint. Omnium autem maximè Cydiam istum diuitem persequar, qui cum mihi uicinus tam esset, eiecit me agro, transcẽdens paulatim in interiora finiũ.

LYCIN. Desine tandem Samippe. Tempus enim est, te quidem post pugnam tantam superatam, Babylone conuiuiũ celebrare, & victoriæ sacra peragere (iam enim extra præscriptũ stadiũ, opinor,

prõ-

οἱ ἀρχὴ, Τιμόλαον δὲ ἢ τῷ μέρει σύγκλειαι, ἵνα μὴ ἀπόλλυμι. Σά. τί δ' οὖν, ὦ Λυκῖνε, οἷά σοι ἐπῳδὴ δοκῶ; Λυ. πάμπολύ, ὦ δαιμονιώτατε βασιλεῦ, ἐπιθυμητότερα ἢ βιαιότερα τῶν Ἀδαμάντου, παρ' ὃν ἐγὼ μὲν ἐφύρα λιτὰ λαμπρὰ χρύσια ἐκπώματα προτάνυσε τοῖς συμπότοις, σὺ δὲ μὴ τετρώσκου μονομαχῶν, μὴ ἀδικίαις, μηδὲ φρόντιζε νύκτωρ, μηδὲ μιθ' ἡμέραν· ἐμὲ γὰρ οἱ τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ ἔᾳ, ἀλλὰ μὴ ἐπιβουλαὶ μυρίαι, μηδὲ φθόνος παρὰ τῶν συνόντων, μηδὲ μῖσος μηδὲ κολακεία. φίλος δὲ ἀδελφὸς ἄλλους, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέος ἅπαντες, ἢ πρὸς τὸ εὐμενὲς ἀδύνατοι δοκοῦντες ἄνευ ἀποκλαυσίας μέν γε ἀδὲ ἄνευ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ δίχα μόνου, μηδὲ πορφυρίς χρυσῷ ποικίλη, μηδὲ ταινία λευκὴ περὶ τῷ μετώπῳ, ἢ παρυφόρει πρίσι τοῦ,

proceſſit tibi imperium) Timolaum autē uiciſſim optare quicquid uoluerit. SAMIP. Quid igitur Lycine? qualia tibi poſtulaſſe uideor? LYC. Longè, ô præclariſſime regum, laboriоſiora & uiolentoria, quàm quæ Adimantus: quippe cum ille quidem in deliciis uerſaretur, & duorum talentorum pocula aurea compotoribus porrigeret, tu uerò etiam uulnerabaris ſingulari prælio dimicans, & metuebas, et curis diſtinebaris noctu, interdiúque: Non ſoùm enim ea quæ ab hoſtibus fierent, formidanda tibi erant, ſed & inſidiæ innumerabiles, & inuidia eorum quibuſcum uiuebas, & odium, & adulatio. Amicus autem nullus uerus, ſed ad metum omnes uel ſpem benevolentiam ſimulantes. Fruitio certè uoluptatum ne per ſomnium quidē, ſed gloria ſolùm, & purpura auro uariegata, & faſcia candida circum frontem, & ſatellites præeuntes.

τὰ δ' ἄλλα πάμπαν ἀφόρητος, καὶ ἀνιαρία πολλή. καὶ ἢ χρηματίζειν τοῖς παρὰ τῶν πολεμίων ὑπνοι λαβεῖν, ἢ λυπάζειν, ἢ καταπίμπλαν τοῖς ὑπηκόοις ἀδιάτακτα. καὶ ἢ τοι ἀφίστηταί τι ἔθνος, ἢ ἐπιτελούσοί τινες τῶν ἔξω τῆς ἀρχῆς. ἀναίνεται δὲ πᾶσι ταῦτα, καὶ ὑφορᾶσθαι, καὶ ὅλως, τὸ πάντων μᾶλλον, ἢ τὸ σεαυτὸν δυσαρεστίζεσθαι. καὶτοι ἔν γε καὶ τόδε πῶς οὐ τεκμαίνεν, ὅτι καὶ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς ὁ διαγινόμενος βασιλέα ἔντα, ὅδε ὁ θάνατος δηλοῖ τὰς λοιμώδεις, ἀλλ' ἴσους, ἐπόταν αὐτῷ λάβῃ, ἄγει οἰμώζοντα, οὐκ ἀναλάμψας τὸ διάδημα; σὺ δὲ ὁ οὕτως ὑψηλὸς, καταπεσὼν, αὐάσωσας ἐν τῷ βασιλείῳ δρόμῳ τὴν αὐτὴν ὅλην ἄμα, τοῖς πολλοῖς ἰσότιμος, ἀλαυνόμενος ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὸ γῆς, καὶ στήλη μακρὰ, ἢ συ-

Cætera autem, labor intolerabilis, & acerbitas multa. Et aut reſpõſa dare ab hoſtibus uenientibus oportet, aut inducere, aut mittere ad ſubditos edicta. Et uel gens aliqua defecit, uel incurſiones fiunt ab iis qui extra imperium degunt. Timere itaq; oportet omnia, et habere ſuſpecta. Et in ſumma, ab omnib⁹ magis quàm à te ipſo beatum prædicari. Nam illud quoque an nõ humile & abiectum, quòd et ægrotas eodem modo cũ priuatis, & febris in nullo diſcrimine habet te regem, neque etiam mors metuit ſatellites tuos, ſed ſuperueniens quandocunq; ipſi lubuĩ fuerit, ducit plorantẽte, nihil uerita diadema iſtud? Tu uerò ille ſublimis adeò ex alto decidens, abreptus è ſolio regio, eandem uiam abis cum multitudine, eodẽq; honore cum cæteris inter gregem mortuorum agitaris, tumulum excelſum ſupra terram, & columnam in longum porrectam, aut pyra-

πυραμίδα σύγραμμον, τὰς γωνίας ἀπολιπὼν, ἐπερείσασθαι μὴ καὶ αὐτὰ ἀδύτα φιλοτιμήματα. ἀπόνου δὲ ἐπεῖναι τὴν νῆσον, εὖς ἐπισῶσιν αἱ πόλεις δόξαν σύσσωμοι, καὶ τὸ μέγα ἄνομα, πάντα κατ' ὀλίγον ἀπορρεῖ, καὶ ἄπασιν ἀμελήματα. ὧν δὲ καὶ ὅτι μάλιστα ἔσται πλεῖστον παραμένῃ, τίς ἔτι ἀποπλώσοις αὐταῖς ἀδύτοις αὐτῶν γενομένων; ἔρᾳς οἷα μὲν ἔσῃ ἔτι ἔξεις πράγματα, διαλιὼν καὶ φροντίζων τὴν πάμπαν· οἷα δὲ καὶ μετὰ τῶν ἀπαλλαγῶν ἔσται; ἀλλ' ὅδε σὺ αὐτᾶν, ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ἀποβάλῃ τοῦτον, ὥσπερ ἀνὸς ἕδρα σωτῆρ, καὶ πράγμασι χρῆσθαι ἀλλοτα. τί. σκόπει γὰρ ὦ Λυκῖνε, εἴ τι ἐπαύξιμον ἔσται, καὶ ἴ, τι αὖ σὺδύνασθαι λυπεῖν. χρυσὸν μὲν οὖν καὶ δυσωφοὺς, καὶ μιαλίμους νομίσματα, ἢ βασιλέας καὶ πολίμους, καὶ λήματα ὑπὸρ τῆς ἀρχῆς,

pyramidem æquis ac rectis angulis assurgentem post te relinquens, serotina uidelicet, & tum insensibilia magnificētiæ spectacula. Statuæ autem illæ & templum quæ ciuitates erigunt colentes, & magnum illud nomē omnia paulatim defluunt atque abeunt neglecta. Quòd si autem quammaximè etiā in longissimum pedurarint, quis quæso fructus eorum amplius fuerit, cum sensu careas? Vides qualia quidem etiam uiuus negocia habiturus sis, metuendo uidelicet, & cogitando, & laborando: qualia uerò & illa quæque quæ post mutationem sequentur. Sed iam tuum erit Timolae, optare: ac ut superes istos uide, quēadmodum decet uirum intelligentem, & rebus uti scientem.

TIMOL. Attende igitur Lycine, num quid reprehēsione dignum optabo, & quidnam arguere quispiam meritò possit. Nam aurū quidem, & thesauros, & medimna nummorū, aut regna, & bella, et terrores pro imperio,

ἀ ἐκείνως ἀπίβαλλε, ὃν αὐτὸς σοφὸς ἀβίβασε γὰρ ταῦτά γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλὰς ἔχοντα, καὶ πλέον τῦ ἡδίους τὸ ἐν αὐτοῖς ὦ. ἐγὼ δὲ βέλομαι, τὸν Ἑρμῆν ἐγὼ χόντα μοι δοῦναί τινας δακτυλίους τοιούτους τῶν δύο μόνους, ἵνα μὴ, ὥσπερ ἐκ ἐρρῶσθαι, καὶ ὑγιάνειν τὸ σῶμα, καὶ ἄφοβον ἔναι καὶ ἀπαθὲς ἕτερον δὲ, ὡς μὴ ὀρᾶσθαι τὸν φορίδιμενον, οἷος καὶ ὦ ὁ τῦ Γύγου· τὸν δέ τινα, ὡς ἐγχεῖν ὑποβὰς ἀνδρας μυρίους, καὶ ὅ, τι ἂν ἄχθος ἅμα μυρίοι ἐνεῦσαι μόλις δύναιν τὸ, τοῦτό μι ῥᾳδίως μόνον ἀνα τίθεσθαι, ἔτι δὲ καὶ πίτεσθαι, πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς αἰρόντα. ἢ πρὸς τοῦτό μοι ἔναι δακτύλιόν τινα, ἢ μᾶν ἢ ὃν ὕπνον καταστῆσαι, ὁπόσους ἂν ἐθέλω, καὶ ἅπασαν δύρεο προσιόντι μοι ἀνοίγεσθαι, χαλκῦ μέλλοντι τοῦ ἀλλάδρον, καὶ τοῦ μοχλὸς ἀφαιρεμένου, ταῦτα ἀμφότερα ἐς δακτύλιος ὦ δύο

quæ tu meritò reprehendis, sti, baudquaquam postulabo. Caduca enim hæc, & multis insidijs referta: & plus molestiæ in ipsis est, quàm dulcedinis. Cæterum Mercurium ego uolo obtuam mihi uenientem dare i nonnullos annulos, qui huiusmodi uim habeant: primùm quidem ut rectè semper ualeam, & corpore sanus sim & insauciabilis, & nulli perturbationi obnoxius. Secundum autē, ut ne conspici positis qui eū inducrit, qualis ille Gygis fuit. Deinde alium quendā, ut robore superem uirorū decem millia: atq; onus quod alioqui decē milliā hominū mouere simul uix possent, ego solus facilè in humeros at tollere possim. Præterea autē & uolare possim, longè à terra in sublime sublatus, & ad hoc quoq; annulum quēdam habeam. Iam uerò & in somnum resoluere quos uoluero, & omnē ianuā accedē ti mihi aperiri, laxata sera, & dimoto obice. hæc ambo u-

nus

φωτὸ ἦ μέγιστον, ἄλλός τις ἐγω ὧδε πᾶσιν ὃ ὤδιστος, ὡς ὁράσιμον εἶναί με, πορισθέμενον παισὶ τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξὶ, καὶ δήμοις ὅλοις, καὶ μυδὲ γα εἶναι αὐήρατον, καὶ ἔτως μὴ ποθεινότατος ἐγὼ, καὶ αὐὰ τόμα, ὥστε πολλὰς γυναῖκας, ἃ φρόσας τ ὄψατα, καὶ αὐαπλῆξαι ἑαυτὰς, καὶ τὰ μειράκια ὅπως μανῆναι μοι, καὶ σὐδαίμονα εἶναι δοκᾶν, εἴ τινα καὶ μόνον προσβλέψαιμι αὐτ, ἃ δ' ὑπὸ ροῤῥῶ, πλεῖστα ὑπὸ λύπης ἀπολλύοθω· καὶ ὅλως, ὥσπ τὸν Ὑάκινθον ὃ Ὕλαν, ἢ Φάωνα τ Χῖον εἶναί μι, καὶ τἄλλα πάντα ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μηδὲ κατὰ μίτρον ζῶντα τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη χίλια, νέον ἐκ νέου γιγνόμενον διαβιῶναι, ἀμοῖ τὰ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἀεὶ ἀποδυόμενον τὸ γῆρας, ὥσπερ αἱ ὄφεις. οὐδὲν γὰρ δεήσει μοι πάντα ἔχοντα πάντα γὰ ἐμὲ

nus annulus poßit. Et quod maximum eſt, alius quiſpiã ſit ſupra omnes ſuauiſſimus, qui me amabilem faciat indutus, & pueris formoſis, & mulieribus, & populis totis, neque quenquã amoris expertem eſſe ſinat, & cui non deſiderabiliſſimus ipſe uidear, atque in ore ſim, ita ut multæ mulieres, dum amorẽ pati nequeunt, ſeipſas etiam ſuſpendant, et adoleſcentuli ad inſaniam redigantur mei deſiderio: adeoq; ſeipſos beatos eſſe putent, ſi quem ipſorum uel aſpiciam ſolùm: ſi uerò contemnam, etiam illi mœrore pereãt: et in ſumma, ſupra Hyacinthũ, aut Hylam, aut Phaonem Chium illum ſim. Atque hæc omnia habeã non in breue tempus ac ſtatim moriturus, neq; etiã ad menſuram humanæ uitæ uiuens, ſed annos mille, ſubinde iuuenis ex uuene renaſcens, uiuendo exigam, circa decimumſeptimum que nque annum exuens ſenectutem perinde atque ſerpentes. Nihil enim deerit mihi, cum hæc habebo. Siquidẽ omnia

ὧν ἂν τὰ τῶν ἄλλων, ὃν ὅσον αὐσίγειν τι τὰς θύρας ἀνοιγά μιλω, καὶ νομίζειν τὰς φύλακας, μὴ ἀδικεῖν ἔναι ἀσιῶν. ἀλλ τι ἐν Ινδοῖς ἢ Υπερβορέοις θαυμαστὸν ἄλλο, ἢ πτῶμα τίμιον, ἢ ὅσα ἐμφανῆ ἢ πιστὰ ἡδέα, ἀ μεταγελάμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐπαυτόμην. ἀπέλαυον ἀπάντων ὧν πόθουν. ἡ ἐπὶ γρυψὶ, πτόπ' ἄθρουν θηρίον, ἢ φοίνιξ, ὄρνιον ἐν Ινδοῖς ἀθάνατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο ἐώρων αὖ. καὶ τὰς πηγὰς δὲ τὰς Νέλας μόνος αὖ ἐπισταίμην, καὶ ὅσον τῆς γῆς ἀοίκητον, καὶ ἃ τινες νότιον δὲ ἡμῖν οἰκῶσι, τὸ αὐτίον τῆς γῆς ἡμίτομον ἔχον τὸν, ἴσι δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν φύσιν καὶ συλλύειν, καὶ αὐτὸ ἥλιον φαίνεσθαι αὖ ἐγνων, ἀπαθὲς ἂν πῶ πυρὶ. καὶ τὸ πάντων ἡδὺ τοῦτο, αὐδημερὸν ἀγγέλλειν τε Βαβυλῶνα, τίς ἐνίκησε Ολύμπιάδ' ἢ ἀριστήσαντα, ἃ τύχοι μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῆσαι ἐν Ἰτα-

quæcunq; alij habent, mea futura essent, quatenus & fores aperire possem, & spirare custodes, & ipse ingressus inuisibilis esse. Quòd si apud Indos aut Hyperboreos spectaculum aliquod mirum ac nouum foret, aut res aliqua preciosa, aut quicquid esu uel potu dulcet nihil ueritus, sed ipse eò adolescens fruerer omnib. ad satietatem usque. Et quia Gryps alata fera, aut Phœnix auis apud Indos à cæteris uideri nequit, ego uerò etiam illud uiderem. Et fontes Nili quoq; solus scirem, et terræ quicquid inhabitabile est, & si qui Antipodes ex aduerso nobis habitant, australem terræ partem dimidiã tenentes. Præterea autem & stellarum naturam, & Lunæ, & ipsius Solis, facilè nossem, ut qui ab igne illorum lædi non possem. Et quod omnium sua auissimum fuerit, uno eodemq; die annunciare Babylonem possem quisnam in Olympijs uicissett & si fortè in Syria prandens essem, cœnare in Italia.

si

Μίσ. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμύναιτ' ἂν ἡμῖν τὸν ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, πίθον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἔστι τοιοῦτον τὸ πρᾶγμα· τοὺς τε αὖ φίλους εὖ ποιῶμεν, ἔστιν ἐκ τοιαύτης ποιήσεως τοῖς κεχρυσίου. ἡδὺ μὲν οὖν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη, ἢ τύραννος ἢ πλούσιος ὑβριστής, ἀφαιρεῖν καὶ αὐτὸν, ὅσον ὠθοῦντα ἐπὶ τὰ ἄδηλα ἐκπεσεῖν, ἀφεῖναι φερόμενον κατὰ τῶν κρημνῶν, τοῖς πολεμίοις δὲ ἐμοὶ μὲν ἀκωλύτως ἂν εἶναι, ἐόντα ἀδικαίως, πολεμίσαντα ἅπαντας, αὖθις ἐπανήκειν μόνον. οἷον δὲ κἀκεῖνο ἦν, τοὺς πολεμιωτάτους ἔστι σκιπᾶν, ἐξὸν βέλους ὑποδραμόντα· ἡδὺ δ' ἂν μοι δοκεῖ, προδήλου καὶ τοῖς ἐτημένοις, πεπεῖσαι τοὺς πραττομένους, νικᾶν παρέχειν τοῖς φεύγουσιν, αὐχερίσασιν ἀπὸ τῆς ῥοπῆς. ἡδὺ τὸ ὅλον, παιδιὰν ποιεῖσθαι τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον, ἡδὺ ταῦτα ἐμὲ μὲν, καὶ βίᾳ ἐθέλειν τοῖς ἄλλοις. πᾶσα ἡ ἄνεσις εὐδαιμονία ἔστι, μόνοις δ' ἀνεῖσθαι καὶ τοῖς ἄλλοις ἐφεῖσθαι.

Si quis autem inimicus mihi foret, ulcisci etiam istum ex obscuro iniecto in caput eius saxo, ita ut diminueretur ei cerebrum: amicis aũt cõtrà benefaccre, offundẽdo dormientibus ipsis aurũ. Ac sanè si quis superbus foret, aut tyrannus diues contumelioſus, ſublatum ipſum ad ſtadia viginti per præcipitia ſuperne deiicerem. Cũ puſionibus autem nemine prohibente conuerſari mihi liceret, quippe cum & uideri non poſſem ingreſſus, & omnes in ſomnũ reſolutẽ, ſolis illis exceptis. Quale uerò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò ſpectare poſſem, extra teli iactum in altum ſublatus? Et ſi uiſum fuiſſet, adiungẽdo me victis, & ſopiendo victores fugientibus victoriam ſubminiſtrare, ex fuga uidelicet reuerſis. Et in ſumma, ludũ quendã facerẽ uitã humanã, omniaq; adeò mea fo

uent, ac deus uiderer cæteris. Atq; hæc ſumma felicitas eſt,

μήτε ἀποθάνειν μήτε ὑπνοῦν
δυνάμενον μηδὲ ἀναπαύεσθαι, ἀεὶ μάλιστα μὲν ὑγιαίνοντα ἐν μακρῷ τῷ βίῳ. τί οὖν ἀντιάσασα, ὦ Λυκῖνε, τῆς δυσχεροῦς; Λυ. οὐδέν, ὦ Τιμόλαε· οὐ γὰρ ἀσφαλὲς, ἐναντιοῦσθαι ἀνδρὶ πτερωτῷ, καὶ σφόδρα μυρίους τῷ ἰσχυρῷ. πολλὰ ἀλλὰ ἐπαγόμενον ὀρθοῦμαί σε, εἴ τινα ἄλλον ἄλσει ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερίπτασαι, γόητα ἢ ἄνδρα, οὕτω παγκαπνιωνικῶς τῷ ευώμενον, ἐπὶ δακτύλου μικροῦ ὀχούμενον, ὅρα εἰ μὴ λευκῷ ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀνωκάμψαν, ἐπίστασον πᾶσι, καὶ ταῦτα, φαλακρὸν ὄντα, καὶ τῷ ῥίνα σιμόν. ἀτὰρ ἐπί μοι καὶ τόδε, τί δή ποτε οὐκ εἶχε δακτύλιον ἄφαυτα τοῦτα ἀνώγαιά σοι, ἀλλὰ τοσούτους περιπεμφθῆναι βαδίῃ, τῷ ἀεὶ στρέφειν περιστιχθέντα κατὰ δάκτυλον ἕνα, μᾶλλον δὲ ναὶ μὰ ἀριθμὸς, καὶ δὴ σε καὶ τῷ δεξιᾷ σωπιπλαβεῖν; καί τοι νῦν γ' αὐαγκαιοτάτου προσδεῖ, ὃς περιβεβλημένου σε,

quæ neque perire, neq; in fidys peti potest, & maxime cũ bona ualetudine per lõgam ætatem. Quid igitur est Lycine, quod in hoc uoto culpaïre queas? LYC. Nihil, Timolae. neque enim tutum fuerit aduersari uiro alato, & qui robore multa hominum millia superat. Verũtamen illud interrogabo te, ecquem alium uideris inter tot gentes quas uolando oberrasti, senem iam uirum mente à statu suo ita dimota, qui annulo exiguo uectus, totos adeò montes digito mouere potuerit, amabilem omnibus, idq; cum caluus esset, nasum habueret simum? At uerò etiam hoc respõde mihi: Cur tandem non unus annulus omnia tibi ista potest, sed tã multis reuinctus inceder, sinistra grauata per singulos digitos? imò uerò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram ferendo oneri succedere. Atqui uno adhuc necessario maximè opus est,

σι, παύσει μωραίνοντα, τῶν πολλῶν ταύτῃ κέρυσσον ἀπωθούσας· ἢ τότε μὲν καὶ ἡ ἑλλέβορος, ἱκανὸς ποιῆσαι, ξωρὸν τὸν θέας. Τι. ἀλλὰ πάντως, ὦ Λυκῖνι, καὶ αὐτὸς σύρε τί ἤδη ποιεῖ, ὡς ἂν μάθωμεν, εἶα αὐτόσεις αὐτοπλανῆσαι καὶ αὐτογνάντα, ὁ συνοφαντῶν τὰς ἄλλους. Λυ. ἀλλ' οὐ δέομαι σύχ ἵνα ἐγὼ ἥκομεν γε ἤδη πρὸς τὸ Δίπυλον, καὶ ἡ βέλτιστος οὗτοσὶ Σάμιππος, ἅμα βαβυλῶνα μονομαχῶν, καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀριστῶν μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δὲ ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπιβάλλουσι τὰ δίοις πατιχρήσασθαι, καλῶς ποιοῦντες· ἄλλως τε ἐν σὺ δεξάμενος, πλατύσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπολιπὼν μὲν τινα πλοῦτον, αὐτὰ θλῖψαι μετ' ὀλίγου, ψιλὸν τὸν μάζαν ἰδίωμ, οἷα ὑμῖν πάσι δὴ μετ' ὀλίγου, ἐπειδὰν ὁ δυθαιμονία ᾖ ὑμῖν, καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος οἰχνῇ ἀπαπάμενος, *est qui te indutum à stulticiq cohibeat, multa ista insolentia deterſa: aut an hoc quidem etiam Elleborus abunde poteſt, meracior uidelicet hauſtus?* TIMO. *At prorſus* Lycine *etiam ipſe optabis tandem iam aliquid quò diſcamus qualia tu poſtulaturus ſis, irreprehenſibilia uidelicet, & quæ accuſari nequeant: quandoquidem cæteros calumniaris omnes.* LYC. *At non opus habeo uoto ego. Venimus eo nim iam ad Dipylum, & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem ſingulari prælio dimicat, & tu Timolae dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea ſtudia quæ ad me pertinebant, abſumpſiſtis: rectè ſanè facientes, præſertim cum nõ in breue tempus diteſcere opulentia quadam quaſi ſubuentanea, deinde poſt paulum mœrore affici, dum nudam aliquam maſſam panis comedam: quale uobis non multo poſt accidet, poſtquam felicitas quidem iſta uobis multaq; diuitiæ auolantes euaneſcent,*

αὐτοὶ ἢ καταβάντες ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τινὲς διαδημάτων ὥσπερ ὄξ ἠλίγξ ὑπάρχοντες ἀνωρύμενοι, ἀβίωτα τὰ ὦτα ἡμῖν ἀνίσκετε, ὥσπερ οἱ τὰς βασιλὰς ὑποκρινόμενοι φαγῳδοί, ἐξαλδόντες ἀπὸ τῆς διάφορα, λιμώττοντες οἱ πολλοί, καὶ ταῦτα, πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονές ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπεῖ σε δῆλον, ὡς τὸ ἀνὸς, καὶ λυσιτελοῦντος ἐσθῆτος τοῦ ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ, καὶ μάλιστα σὺ, ὦ Τιμόλαε, ἀπὸ τοσούτου σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, ἢ πτερώσεως διαλυθέσης, καταπεσόντα εἰς ἔρεμνὸν, χαμαὶ βαδίζειν, ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους ἐκ πάντων ἅπαντας, ἀποῤῥυέντας ἐκ δακτύλων. ἡμῖν δὲ καὶ ταῦτα ἱκανὰ, αὐτὶ πάντων θησαυρῶν, καὶ βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσαι μάλα ἡδέως, ὑφ' οἷς ὑμᾶς ὁ τάσατε, τοιάντης ὄσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινοῦντες.

ipsi aũt digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suauissimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia reperietis, perinde ut histriones regum personas agẽtes, qui ex theatro regrediẽtes, plerique fame cõficiũtur, idq; cũ paulo antè Agamemnones aut Creõtes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, uti cõsentaneũ est, ægroq; animo ea quæ domi uobis sunt aspicietis, et maximè tu Timolae, quãdo necesse tibi erit idẽ pati quod Icarus olim, ut soluta uidelicet pẽnarum textura de cœlo delapsus, humi incedere cogaris amissis annulis illis omnibus, ultrò de digitis effluentibus. Mihi uerò etiã hoc abundè satis erit, pro omnibus thesauris, ipsaq; adeò Babylone suauiter admodũ ridere ad ea quæ uos optastis, tam præclara scilicet, et hoc, cum ipsi philosophiam laudetis.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a Comam aũt.) Quòd dedecori fuerit, inge nuum comam alere, oste-

ostendit Lycinius. b Aegyptiacæ.) Apud Aegyptios pueri omnes ingenui crines gerebant intortos, ad pubertatis usq; annos: deinde tondebantur. c Crobyli.) Est autem crobylus crinium plexus, in acumen desinens, de quo Thucydides in primo. Sunt qui accipiunt prò ipso reticulo comam constringente. Plutarchus in libello de tacente Pythia, loquês de oraculis, ubi sacerdotes antiquitùs in aureos crobylos capillicij frágebãt: Διὸ ὁ θουκ, inqt, ὁ ἀρχιτέκτων χρυσᾶς κρωβύλας τε χρυσοῦς ἀφῆρτο, καὶ ξυσίλας μαλακὰς ἐκ πυμφίας, καὶ πυξὸν κέρινον σοβαρωτέραν ἀπόκρι. id est, Vsus superfluitatem nimiã abolês, aureos crobylos reiecit, & fastuosiorem comæ syluam detondit. Vsus est hac uoce Q. Septimius Florẽs, li. de uelandis Virginibus: Debebunt, inquit, etiã & ipsi sibi aliqua insignia defendere, aut pennas Garamantiũ, aut crobylos barbarorum, aut cicadas Athenienſiũ, aut cirros Germanorũ, aut stigmata Britonum. Theophylactus Scholasticus in epistola quadã: κρωβύλῳ, inquit τέττιγι ὁ Γοργίας σεμνύνεται μᾶλλον τοῖς ἰούλοις καὶ τακτικαῖς τὸ πρόσωπον. id est: Crobylo & cicada superbit Gorgias, non dũ imumbrante malas lanugine. Cæterùm cicadas, quarũ est crebra apud authores mentio, aureas crinibus innodabant Athenienſes: ostẽdere uolentes eo argumẽto, indignos sese. De his Thucydides initio historię de Atheniẽſib. loquens, Philostratus lib. 2 Helladicon. Greg. Naziãzenus:

Κεκροπίδαι τέττιγα φιλόχθων ὑπὲρ ὀφρύος γαίης — πεφυτικὸς

Cecropidæ indigenæ natam tellure cicadam
Innodant cirris —

Quẽ morẽ expreſsit in Ciri Verg. de Niſo Pandionide loquẽs.

Aurea ſolenni comptum quem fibula ritu
Mopſopio, tereti nectebat dente cicadæ.

d Dioſcurorũ.) Id est, geminorũ, ita Græcis appellãtur Castor & Pollux nauigãtiũ numina: quorũ beneficia in tẽpestatibus maris, & certaminib. equestribus Theocritus Eidyllio 27 cõmemorat. De ſtellis Castoribus uide Plinium lib. 2. cap. 37. e. Proinde.) Planius: quod maximè in promptu, uel quod in ore est omniꝫ. f Cõmunis.) Græc. κοινὸν Ερμῆν, id est, cõmunẽ Mercurĩ dixerũt, & multa in uita inuenerit. Sunt eñ, qui dicũt, eũ præſtigiatorũ artẽ excogitasse, & reb. nomina impoſuiſſe, & uerba in ordinẽ redegiſſe, deorũ cultũ & ſacra inſtituiſſe, aſtrorũ & ſiderũ curſus obſeruaſſe, numerosq; excogitaſſe

&

& medicinã & chelym, id est testudinem: sed & fidium tres uices, acutam, grauẽ, & mediã. Sed & eodem nomine appellarũt Aristides, Plutarchus, Hesychius & Phurnutus. Vnde in puerbiũ exijt κοινὸς Ερμῆς, de ijs qui aliquid commune inuenerunt, quod & Erasmus meus annotauit. g Delphines.) Vide quæ de eorũ natura in dialogo Neptuni & Delphinũ annotauimus, in quo plura exẽpla referũtur. h Deseris ordinẽ.) Pœna capitalis erat, qui locũ ab Imperatore datũ deseruisset. Vnde & desertoris uocabulũ apud militares homines ignominiosissimũ. Plato lib. de Legib. 12. iubet τὸν καταλελειπότα τὴν φρουραν, id est qui excubias deseruisset, in foro palàm describi, infamiæ notęq; causa: tanquã is quod in ipso erat, Rẽpub. prodiderit, loco relicto. i Nõnullos annulos.) Priscorũ superstitio plurimũ tribuit annulorũ efficaciæ, ita ut uenditarentur incantamentis uariè efficaces, alij cõtra morsus ferarum, alij aduersus calumniã: alij ad alia, uel depellenda incõmoda, uel cõmoda cõciliãda ijs qui gestarẽt. Aristoph. in Pluto: φορῶ γὰρ τριάμιν & τὸν λακτύλιον, id est, quãdo gesto hũc annulum. Hũc quidẽ φαρμακίμην & φυσικὸν appellant. Tales annulos Timolaus cõplures sibi optat hic, & quales habebãt Gyges: aliũ qui diteſceret, aliũ quo gratus & amabilis redderetur, alium per quẽ liceret uolare, &c. Quidã huiusmodi annulos cõstruendos docẽt, quãdo stella aliqua ascẽdit fortunata, & à luna fœliciter aspecta, uel cum ea iuncta, tumq; lapidẽ herbãq; huic stellæ subditam, capiendam, præcipiunt, huicq; metallum cõforme: quæ libenter ut nugas prętereo.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗ. DEORVM CONcilium.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Rursum hoc loco Lucianus deorũ gentiliũ uanitatem atq; stulticiã more suo deridet: hominũq; superstitionẽ tacitè reprehẽdit, quibus ridicula adeò atq; absurda de illis sibi ipsis persuadeant ac credant. Est autem festiua quędam imitatio, qua exemplum Athenienſis reipub. concilium Deorum haberi fingit, super ijs uidelicet qui ceu nothi ac peregrini in ciuitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris igitur uicẽ

Momus

Momus generalis deorũ cæterorum fugillator suscipit: qui principiò quidẽ cõmuni nomine in eos qui partim ex dijs partim ex hominib. nati, in cœlũ recepti fuerant, tanquã nothos ac peregrinos inuehitur. Præcipuè uerò Dionysium accusat, ut qui non solùm ipse aduenticius in cœlo sit, uerùm etiam alios quosdam barbaros & informes, numeroq; deorum prorsus indignos secum introduxerit. Atq; huius rei tanquam auctorem & causam Iouem quoque in crimen uocat, quòd is cũ mulieribus mortalibus, nunc hac, nũc illa specie transformatus concumbat, ac postea ex illis procreatos liberos inter deos referat, & in cœlo collocet. Itaque iam illius exemplo etiam deas cum uiris hominibus congredi cœpisse, ac liberos ex ijsdem sustulisse. Secundo autem loco eos qui & Barbari, & ex solis hominibus procreati, pro dijs haberentur, insectatur, illorum indignitatẽ, cùm ob personarũ ac linguæ fœditatem, tum ob ea quæ ex eo quòd in cœlum recepti essent, cõsecuta sint, exaggerans. Inter quos præcipuè Aegyptiorum absurditatem persequitur, quorum alij canum, alij boum, alij aliorum turpium atque brutorum animantium specie colerẽtur. Postremò etiam philosophorum illa plausibilia ac uulgò iactata nomina arripit, puta Virtutem, Fatũ, Naturam, &c. ut quæ non noua ac peregrina sint, sed ne usquam quidem existant. Quo loco & temporum suorum uitia, & philosophorũ uanitatem simul notasse uidetur, ut qui uerbis quidem multa de uirtute iactarint, ipso autem opere quidnis potius quàm uirtutem & honestatem præstiterint. Quòd autem fati & naturæ quoque meminit, eò pertinet, quòd cultus deorum paulatim sublatus fuit, quando homines à philosophis edocti, fato quodam & naturali rerum ordine ac serie, non deorum benignitate fieri ac geri omnia, opinari cæperunt. Atque ad hunc modũ accusatione sua peracta, Momus decretum quoque à se compositum proponit ac recitat, quo ipso quoque ad exemplum Athenienſium pſephiſmatum, qualia multa temporibus Demosthenis, & paulo suprà quoque facta sunt, effecto, iubentur dij cognitiones diuinitatis & originis quisq; suę ad proximũ cõcilium afferre, ut qui peregrini & aduenticij reperti fuerint, è cœtu ac ciuitate deorum remoueantur.

ΖΗΝΟΣ, ΕΡΜΟΥ ἢ Μώμου.

IVPITER, MERCVrius & Momus.

Μηκέτι τοῦδε ἴστω ὦ βουλή, μηδὲ καθ' ἑαυτὸν ἑκάστους συγχωρείτω μέμφεσθαι, πρὸς ἃς ἀλλήλοις ποιούμεθα διατριβάς, εἰ πολλοὶ αὐτῶν ἐσμεν μετέχοντες, ἢ μόνοι τοῦ συμποσίου· ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀποδεδόσθαι πᾶσι τούτων ἐκκλησίαν, ἀνίστω ἕκαστος ἐς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντά οἱ, καὶ παρηγορείτω. σὺ δὲ κήρυττε, ὦ Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ τοῦ Διὸς καὶ ἐμοῦ. Ερ. ἄκουε, σίγα· τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ἢ δῆλός ἐστι πρὸς τὸ μετοίκιον ἡκὼν ξένιον. Μῶ. ἐγὼ ὁ Μῶμος, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψαις ἐνταῦθα. Ζεύς. τὸ κήρυγμα ἔδη ἐφίεμεν, ὡς παρὰ σοῦ μηδὲν λυπῇ. Μῶ. φημὶ τοίνυν δεῖν ἐνίους ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀνέχομαι ἐγὼ

NE posthac clanculũ cõsurretis, ô Superi, neque ad angulos conuersi, in aurem alter cum altero colloquamini, indignantes multos parũ dignos nostri symposij esse participes: uerum posteaquam coactum est concilium, quisq; propalàm in medium suam adferat sententiã, & quæ accusatione digna sunt accuset. Cæterum Mercurii præconium illud ex lege clara uoce promulgato. MER. Arrige aures, uocem comprime: Quis ex dijs senioribus et perfectis, quib. permissum est, in concione uerba facere uult? ipsa deliberatio de inquilinis & hospitibus futura est. MO. Ego Momus, ô Iupiter, si fandi copiam mihi feceris. IV. Iã ipso præconio loquendi libertas tibi facta est: itaq; meo permissu nihil opus est. MO. Aio itaq; nonnullos nostrum uitiosè & improbè facere, quibus non satis est

semel

ἀνθρώπων αὐτὸς γεγονέναι, ἀλλ' εἰ μὴ ἡδὺ τὸν ἀποδοῦναι καὶ θεραπεύσαντας αὐτὸ ἱσοτίμους ὑμῖν ἀποφανῆναι, ἐδὴν μέγα, ὦ Ζεῦ, νεανικὸν οἰόνται ἐργάσασθαι. ἀξιῶ δή, ὦ Ζεῦ, μετὰ παῤῥησίας μου δοῦναι εἰπεῖν· ὦ Ζεῦ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην, ἀλλὰ πάντες μοι ἴσασιν, ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ ὃ δὴν ἂν κατανοῶ φάσαιμι τῶν ἐκ καλῶς γιγνομένων. διαλέγομαι γὰρ ἅπασι, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν, ὅτι δίδωσι τινα, οὔτε τῶν ἀδίκως ἐπαινούντων τὴν γνώμην, ὡς τι καὶ ἐπαινῶν ἀσκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημοσίοις τισὶ κατήγορος ὢν· αὐτῶν μὲν γὰρ ἕνεκα μαίνομαι. πλὴν ἀλλ' ἐπείσῳ ἔξεστι, καὶ κινήσεται, καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας ἅπαν, ὃ τι κατεγλάμενος ὁρᾷς.

semet deos ex hominibus factos esse, nisi suos quoque pedisequos & famulos nobis honore pares esse ostenderint. quam in re nil magnū aut iuuenile se fecisse existimant. Volo uerò ô Iupiter, ut interrita loquendi libertas mihi concessa sit. Neq; enim aliter, quæ sentio, effari poßim. Sed mè omnes ex æquo nouerunt, quàm liberæ linguæ deus sim, etquàm nihil eorum quæ parum honestè & decorè fiunt, reticere soleam. Etenim omnia in reprehensionem rapio, ac propalàm, quæ mihi optimè aut secus facta uidētur, proloquor, neq; reformīdans cuiusquam auctoritatē neque præ uerecundia sententiam meā concelās. Quæ propter & onerosus multis esse uideor, & natura sycophanticus, dū popularis quispiā et communis omnium accusator ab illis uocor. Sed enim posteaquam licitum est atq; ita iam proclamatum, & tu Iupiter cū libertate loquendi facultatem mihi cōcesseris, nihil dißimulāter tacitū aut præteritū dicturus sum.

Multa

πολλοὶ γάρ, φημι, ὦ ἀγαθῶν πολὺ ὄντι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ὑμῖν ξυνελθόντων, καὶ συνχωροῦσι τῶν ἴσων, καὶ τῶν τα, ξυπεὶ δὲ ἐμίσησας ἐντυ, ἔτι καὶ τὸς ὑπηρέτας καὶ δια σώτας τὸς αὐτῶν ἀνήγαγον ὅτ τὸν ἱρατικὸν, ἢ παρχνίγα ψαν. καὶ νῦν ἐπ' ἴσης ἀλλανο μάς τε ὑμῖν τας, καὶ ὑποπῶν μετέχωσιν, ἀλλ' καταβελλόν πολὺ ὑμῖν τὸ μετοίκιον. Ζεύς: μηδὲν ἀνυγμαστικῶς, ὦ Μῶ μι, ἀλλὰ σαφῶς καὶ διαῤῥη-λῶ λέγε, πρόσθεὶς καὶ τοῦ-νομα· νῦν γὰρ ὀλ τὸ μισὸν ἀ-πῤῥῆξαί σοι ὁ λόγ@, ὡς πολ λοὺς ἀπάξαμ, καὶ ἐφορμίζεμ ἄλλοτε ἄλλον τοῖς λεγομένοις: χρὴ δὲ παῤῥησιάζεσθ ἅπα, μηδὲν ὀκνᾶν λέγειν. Μῶ, εὖ γε ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παῤῥήσιας με πρὸς τὴν παῤῥησίαν, ποιεῖ γὰ τὸ βασιλικὸν ὡς ἀλανθῶς, καὶ μεγαλόφρον, ὡς ἴδῳ

Multi sunt, inquam, nō cōtenti quòd ipsi in deorum concilium admissi, nostri contubernij sint participes, quodq; pari sorte nobiscū cōuiuantur, præsertim cum exdimidio homines eos esse cōstet: adhuc etiā ministros suos & chori in socios cœlū subduxerunt, eosq; duos fecerūt adscripticios: & nūc æqualem cum alijs distributionem auferunt, & sacrificiorum cōsortes sunt, neque pensionē in inquilinos constitutam nobis persoluētes. IVPIT. Ne quid obscuris ambagibus inuoluas, ô Momé, uerùm perspicuè et dilucidè, quæ sentis eloqueré, additis quoque nō minibus. Tā enim in mediū ita oratio tibi proiecta est, ut multos pariter in suspicionem rapiamus, ac alium alio modo tuis dictis obnoxiū insimulemus. Oportet uerò liberum concionatorem nihil ob metum reticere. MO. Euge ô Iupiter, quandoquidem me ad linguæ libertatem cohortaris, fit uerò hoc abs te animo prorsus regio & magnifico: proinde nominatim quoque tuo iussu

καὶ τὴν νόμα. ὁ γάρ τις γενάρ-
χατος Διόνυσος, ἡμιάνθρω-
πος ὢν, ἐξ Ἑλλάδος μὲν ὁρμώ-
μενος, ἀλλὰ συροφοινικός τις ἐμ-
πόρου, τῆς Κάδμου δυγατρὸς
ἔκγονος, εἰ καὶ μὴ αὐτός ἐστιν
ἀλλ' ἐγὼ, οὐτι τῶν μίσσων ὅτι
τῶν μύθων ἄτερ τὸ βάθισμα·
οὐτος γὰρ, οἶμαι, ὁρᾶτε, ὡς θῶ
λυς, καὶ γυναικὸς τῶν φύ-
σιν, ἡμιμανὴς, ἀκράτου ὢν ὑπὸ
ἀκροπίνων· ὁ δὲ καὶ ὅλως φρά
δειαν ἐνεποίησεν ἡμῖν, καὶ τὸ
χορὸν ἐναγέμιζε καὶ παίεσθαι,
καὶ θύειν ἀπήφλων, τὸν Πᾶνα,
καὶ τὸν Σιληνὸν, καὶ Σατύ-
ρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ ἀν-
θόλυπους τοὺς πολλοὺς, σκιρτη-
τικοὺς ἀνδρώπους, καὶ τὰς μορ
φὰς ἀλλοκότους· ὧν ὁ μὲν κέ
ρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμι
σείας ὀν τὸ κάτω αἰγὶ ἐοικὼς,
καὶ γύναιον βαθὺ καθειμένος,
ὀλίγον φάγη διαφέρων ἔστιν·
ὁ δὲ φαλακρὸς γέρων, σιμὸς
τὴν ῥῖνα, ὡδὶ ἔνυν τὰ πολλὰ

ſu eoſdem perſtringam. Ille enim generoſiſsimus Dionyſus, ſemihomo exiſtēs, neq; à materna ſtirpe Græcus, ſed Syrophœnicis cuiuſpiam mercatoris, nempe Cadmi nepos, poſteaquā immortalitate donatus eſt, cuiuſmodi quidē ille ſit, non dico, neq; mitrā, neq; ebrietatē, neq; errātē eius inceſſum uituperabo. Omnes enim, ut opinor, uidetis q̄ mollis ſit & effœminatus deliciis, di midio inſaniens, ſtatim à ſummo mane merū ſpirās. Ille uerò totā fratriā nobis induxit, & toto choro aduecto præſtò eſt, deoſq; declarauit & Pana, & Silenum, & Satyros, agreſtes quoſpiā & caprarios permultos homines ſaltationi deditos, & forma mōſtroſa ſpectabiles: quorum hic quidem gerens cornua, a di midia parte corporis capram referens, barbamq; profundam nutriens, parum ab hirco diſcrepat: alter uerò ſenex caluicio & ſimis naribus deformatus, plurimùm ſuper aſinum inequitās,

ὀχέμβρ. Λυδὸς οὗτος. οἱ
ὀξέας ἔχοντα τὰ ὦτα, οἱ αὐ-
τοὶ φαλακροὶ, ὑφάσαι, οἷα
τοῖς ἄρτι γεγενημένοις ἐρίφοις
τὰ κέρατα ἀναφύεται, Φρύ-
γές τινες ἐντεῦθεν. ἔχουσι δὲ καὶ
οὐρὰς ἅπαντες· ἴδοιτε οἵους
ἡμῖν θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας;
ἃ τοι δειμαίνομεν, εἰ καταφρα-
νοῦσιν ἡμῶν οἱ ἀνδρωποι, δο-
ρῶντες οὕτω γελοίους θεούς, μὴ
πράσσῃς· ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι
καὶ Διόνυσον γυναῖκας ἀνάγαγε,
τὴν μὲν ὁρμαθοῦσαν ἔσαν αὐ-
τοῦ, τὴν Ἀριάδνην, ἣς καὶ ἀ
στέφανον ἐγκατέλεξε τῷ τῶν
ἀστέρων χορῷ, τὴν δὲ Ἰκαρίου
τὸ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὁ
παῖς τῶν γελοιότατον, ὦ θεοί,
καὶ τὸν κύνα τῆς Ἠριγόνης
καὶ τοῦτον ἀνάγαγε, ὡς μὴ
ἀνιῷτο ἡ κόρη εἰ μὴ ἔχοι ἐν
τῷ οὐρανῷ τὸ ξυνοῦδον ἐ-
πάνω, καὶ ὅπως ἀγάλμα κυνὶ-
διον. ταῦτα ἐκ ὕβρεως ὑμῖν δο-
κῶ, καὶ παροινίας καὶ γέλως·
ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλου.
Ζεύς. μηδὲν ὦ Μῶμε, εἴπῃς,
μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε
περὶ Ἡρακλέους· ἐῶ γὰρ, οἱ

genere Lydus est. Cæterum Satyri acutis auribus, & ipsi calui & cornigeri, qualia ferè hœdis nuper natis excrescunt cornua, Phryges quidam existentes. Sunt uerò caudati omnes. Videte cuiusmodi deos nobis facit generosus ille. Mitto enim dicere quòd & duas mulieres adduxerit, alteram amicam suam existêtem, nempe Ariadnen, cuius etiam coronam stellarum choro annumeratam addidit: alteram uerò Icari agricolæ filiam. Et quod omnium est ridiculosissimũ, ô Superi, Erigones quoque canem illũ adduxit, ne tristicia afficeretur puella si familiarem suum in cœlo non haberet, et eam quã in delicijs habuit caniculã. Hæc uerò non uidentur nobis esse contumeliosa, quæq; nec insania nec risu carẽt. Audite etiã alios. IVPIT. Caue Mome quicquam dixeris aut de Aesculapio, aut de Hercule. Video enim quò

ora-

φθόῃ τῷ λόγῳ. ἴσως γὰρ, ἐμοῦ μὲν οὐ τῶν ἰάτρων, καὶ οὐδὲ νοσούντων ἐν τοῖς νόσοις, οὐδ' ἔστι πολλῶν ἀντάξιος· ἄλλως δὲ Ἡρακλῆς, γένους ὢν ἐμοῦ, καὶ ὀλίγων πόνων ἐφάψατο τῶν ἀθανασίας αὐτῷ, ὥς τι μὴ παλαιόφρων αὐτῶν. ΜΩ. σιωπήσομαι διὰ σέ, ὦ Ζεῦ, πολλὰ ἐρῶν ἔχων, διά τοι ἀμοιβὴν ἄλλο, ἔτι τὰ σώματα ἔχουσι τῷ πυρός· ἀ δὲ δίκαιον καὶ πρὸς αὐτόν σε τὴν παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν ἔχων εἰπεῖν. ΖΕΥΣ. καὶ μὴν πρὸς ἐμέ γε ἔξεστι μάλιστα. μῶν δ' ἔμοὶ ἐγκαλεῖς δικαίως; ΜΩ. ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαί ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτι πολλοῦ σοῦ λόγους, καὶ τάφον ὑδιαλακνύουσιν· ἐγὼ δ' ὅτι μὲν ἔξεστι πάθομαι, ὅτι δ' Ἀχαιῶν Αἰγισθόῃ ὑπεβολιμαῖόν σε ἀναφέρουσιν, ἃ δὴ μάλιστα ἐλεγχθῆναι δὰν ἐτοῖμα, ἴσως τε ἐρῶ. τὸν γάρ τοι ἀρχὸν τῶν

orationis tuæ impetu rapiaris. Etenim horum alter agit medicum, & ægrotos morbis leuat, estq; planè multis alijs anteferēdus. At Hercules filius meus existēs non paucis laboribus immortalitatem adeptus est. Itaque caue ne hoſce accuſes temerè. MO. In tui quidem gratiam tacebo, ô Iupiter, etsi multa dicenda habeam: atque si nihil aliud, adhuc tamen signa igne inusta in corpore retinēt. Porrò si liceret & aduersum te dicendi libertate uti, multa haberē quæ poſsim oratione reprehēdere. IVPIT. Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid igitur & me ut deum inquilinum in ius uocas? MO. Equidē in Creta non tantum hoc audire licet: uerùm aliud quoque de te dicitur, atque etiam ſepulchrum tuum commonſtrant hoſpitibus. Ego uerò neque illis fidem habeo, neq; ex Achiuorum numero Aeginenſibus ſubditicium te eſſe affirmantibus. Cæterùm quæ cūprimis reprehenſione digna ſunt, ea in medium adducam. Enimuero hor-

τοιούτων πραγμάτων, καὶ τίς αὐτίαν τὸ βούλευμα ὑμῶν τὸ ξυνέδριον σὺ ὦ Ζεῦ παρέσχες, ὀνηταῖς ἀδιαγνώμοσι καὶ κατιὼν παρ' αὐτὰς, ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ σχήματι, ὅς τε ὑμᾶς ἀνελέσθαι, μή σε καταβύσῃ τὶς ξυλλαβὼν, ὁ ποῦ σὺ τῶν ἔρ ἔς, ὃ τῶν χρυσοχόων τὶς κατεργάσηται χρυσοῦν ὄντα, ηδὲ αὐτὶ Διὸς, ἢ ἅρμα ἢ ψέλιον ἢ ἀλλάβιον ὑμῖν γένῃ. πλὴν ἀλλὰ ἐμπωλικάς γε τὰς ἀρσενὰς τῶν ἐμπόρων τούτων· ὀ γὰ σὺ ἄλλως ἄποιμι. ηδὲ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἔστιν, ὁπόταν αὖ τις ἄφνω ἀκούσῃ, ὅτι ὁ Ηρακλῆς μὲν θεὸς ἀπιδεδόχθαι, ὁ δὲ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε. ηδὲ πλησίον Ηρακλέους νεώς, οἰκέτης ὄντος, ηδὲ Εὐρυσθέως τάφος, τῶ δεσπότου αὐτῦ· ηδὲ πάλιν ἐν Θήβαις, Διόνυσος μὲν θεὸς, οἱ δ' αὐτοῦ υἱοὶ αὐτῦ, ὁ μὲν Πενθεὺς

delictorũ principij, & concilij nostri nothorum multitudine adulterãdi, causſam tu Iupiter adeò primus induxiſti, cũ puellis ac mulieribus mortalis conditionis rem habere ſuſtinẽs, ac alio ſubinde habitu ad eas deſerto cœlo deſcendẽs. Itaque perſæpe in metu ſumus, ne quis te comprehenſum ſacri ficet, quoties taurus factus es: aut quiſpiam ex aurifuſoribus te cõflatum perimat, quoties auri ſpeciẽ indueris, ac nobis pro Ioue aut ſegmentum, aut armilla aut inauris factus fueris. Sedenim hiſce ſemideis cœlum iam compleuiſti: neque aliter poſſum dicere. Eſtq; res planè abſurdiſſima, ſi quis ex improuiſo audierit Herculem in deorum numerum eſſe aſſumptum, Euryſthea autem qui illi imperauit, fatis functum eſſe. Et Herculis templum cerni in proximo miniſtri exiſtentis, Euryſthei uerò illius domini ſepulchrum. Et rurſus ex Thebanis Dionyſus, deus factus eſt: eius autem conſobrini, nimirum Penthei,

&

ηδὲ ὁ Ακταίων ηδὲ ὁ Λίκρχος, αὐδ' ὡπων ἀπαύτων πανσολαμονίστατοι. ἀφ' ἑ δὴ ἅπαξ σὺ ὦ Ζεῦ αὐτῳξας τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας, ηδὲ ὡδὲ τὰς θυητὰς ἐβάπτε, ἅπαντες μιμέμωνται σε. ηδὲ ἐχὶ ἀρξάμενος μόνον, ἀλλ' ἤπερ ἄσχιστον, ηδὲ αἱ θήλειαι θεαί τίς γὰρ οὐκ οἶδε τὴν Αγχίσου ηδὲ τὴν Τιθωνὸν, ηδὲ τὸν Ενδυμίωνα ηδὲ τὸν Ιάσονα, ηδὲ τὰς ἄλλους; ὥς τι ταῦτα μὴν ἀέσαι μοι λοιπὸν· μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελίγχειν γένοιτο. Ζεύς. μηδὲν περὶ τῦ Γανυμήδους ὦ Μῶμε ἄπαν τὸν χαλεπαίνω γὰρ, ἀλλ' ὑπόσεσι τὸ μεράκιον, ἐναδίσας ὅτι τὸ γίνομαι. Μῶ. ἀκὴν μηδὲ περὶ τῦ αἰτῦ εἶπω, ὅτι ηδὲ ἔτι ἐν τῷ ὑρανῷ ὄφιν, ἐπὶ τῦ βασιλέως σκήπτρου καθήμενος, μὴ μονονχὶ ἔπὶ τῶν μηρῶν σου νυττεύων, διὸς ἄναξ λοιπὸν, ὃ ηδὲ τοῦτο τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἀνέσομαι; ἀλλ'

& Actæon, & Learchus, homines fuerunt omnium infeliciſſimi. Ex quo uerò tu Iupiter ſemel illis hanc licentiæ ianuam aperuiſti, & cum mortalibus commercium habere cœpiſti, omnes tuum inſtitutum imitantur. Neque tantum dij tui ſunt imitatores, ſed etiam deæ hac in parte tuũ æmulantur ingenium. Quis enim ignorat Anchiſen, & Tithonũ, & Endymiona, & Iaſonem, & complures alios? Itaque hæc mihi miſſa faciẽda uidetur: multi enim laboris eſſet hæc cuncta ſingulatim reprehendere. IV. At uide Mome, ne [b] quid de Ganymede dixeris. Malè enim me habebit ſi adoleſcẽtem uerbis conturbaueris, affecto cõtumelia genere. MO. Proinde neque de [c] aquila quicquã dicẽtur[a] ſum, quòd & illa in cœlo uerſatur, regio ſceptro inſidens, ac tantum nõ ſuper capite tuo nidificans, & deus eſſe geſtiens: aut illam quoq; in Ganymedis gratiã præteribimus?

ἀλλ' ὁ Ἄττις γε, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας καὶ ὁ Σαβάζιος τόθεν ἡμῖν ἐπεσκευασμένοι ἥκουσιν, ἢ ὁ Μίθρης ἐκεῖνος, ὁ Μῆδος, ὁ τὴν κάνδυν καὶ τὴν τιάραν, ἀλλ' Ἑλλωΐζων τῇ φωνῇ, ὥς τε οὐδ' ὧν προΐεται τὶς, ξυνίησι, τοιχαροῦν οἱ Σκύθαι καὶ οἱ Γέται, ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μικρὰ ἡμῖν χαίρειν ἐῶντες, καὶ ἀθανατίζουσι, καὶ θεὸς χειροτονοῦσιν, οὓς ἂν ἐθελήσωσι, τὸν αὐτὸν δόντες, ὃν ποθ' καὶ Ζάμολξις λαλοῦν παρεγράφη, ὃν οἶδ' ὅπως μεταπεσών. Καίτοι ταῦτα πάντα, ὦ θεοί, μίμησις, σὺ δὲ ὦ κυνοπρόσωπε, καὶ σιναλόπιν ἐγκαλλωπίζει Αἰγύπτιε, τίς ἦ, ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι, ὑλακτῶν; τί δὲ βλέμμα καὶ ὁ Μεμφίτης ἅτε ταῦρος; ὁ ποικίλος, προσκυνεῖται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι ὑμᾶς

Atqui, ô Iupiter, Attis ille, & Corybas, & Sabazius, unde nobis tandem accersiti ueniunt? Aut etiã Mithres ille Medus, qui indumento Persico amictus, & tiara redimitus est, neque Græcã uocem sonãs, adeò ut si quis illi nectar propinet, præbibentem non intelligat? Itaque & Scythæ & Getæ hæc uidentes, nobis longum ualere iussis, ipsi immortalitate donant homines, suisque suffragijs deos quoscunque libuerit constituunt, non alia ratione quàm Zamolxis seruilis conditionis homo existens, diuinitatẽ adeptus est, et deorum numero asscripto, haud scio quomodo nobis imposuerit. At sanè hæc omnia, ô Dij, adhuc mediocria, & aliquo modo ferenda sunt: cæterùm tu, ô canino rictu hians Aegyptie, qui sindone amictus es, quis nam esse gloriaris, ô optime, aut quomodo deus esse contendis latrãdo? Quid autem sibi uult & Memphites taurus ille uersicolor, qui & precibus deueneratur, & respondet oraculis, neque non prophetas habet? Pudet

βλέπας ηὰ τὰ διόκους ἀπᾶν ηὰὶ τράγους, ηὰὶ ἄλλα τοιαῦτα γλισχρότερα, οὐκ οἶδ' ὅπως δῆ Αἰγύπτιοι παραβυδέντα ὅτι τὴν ἀρχὴν, ἃ ὑμεῖς ὦ θεοὶ πῶς ἀνήχθη, ὁρῶντες ἴσως, ἢ οὐ μᾶλλον ὑμᾶν προσκυνοῦμεν; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ πῶς φέρεις, ἐπαλλαττομένου κέρατα φύσαντί σοι; Ζεύς. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῆς περὶ τῶν Αἰγυπτίων ὑμᾶς λέγειν, ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αἰνίγματά ὄντα, ηὰὶ οὐ ραδίν χρὴ καταγελᾶν, ἀμήνυτον ὄντα. Μῶ. ραδίν γοῦν μυστήριον, ὦ Ζεῦ, λᾶ ἐμοῦ, ὡς ἀδίκηται θεὸς μὴ, τὸν θεὸν, κυνοκεφάλους λέ, τοὺς κυνοκεφάλους. Ζεύς. ἐα, φυμὶ, τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων· ἄλλο τί γὰρ περὶ τούτων ἔστι σκοπεῖσθαι ἐπὶ σχολῆς. σὺ δὲ τὰς ἄλλας λέγε. Μῶ. Τροφώνιον, ὦ Ζεῦ, ηὴ ὃ μάλιστά με ἀποπνίγει, τὸν Αμφίλοχον, ὃν ἀναγὸς ἀνδρόπτην, ηὴ μυσαλοίης ὄντα

det uerò me ciconias percenſere, & ſimias, & hircos, atque his longè abſurdiora, quæ neſcio quomodo ex Aegypto in cœlũ uſq; conſcẽderunt. Illa itaque, ô Dij, quomodo ſuſtinetis æquali uobiſcum honore, aut etiã amplius adorari? Aut tu Iupiter, quo ferre potes animo, poſteaquam arietis cornua tibi produxerint? IVPIT. Turpia profectò ſunt quæ dicis de Aegyptijs: attamen pleraque illorum inſe myſtica complectuntur ænigmata, quæ nõ prorſus à prophanis deridenda ſunt. MO. Planè nobis Iupiter opus eſt myſterijs, ut deos deos eſſe cognoſcamus: et cæninis capitibus præditos, canes eſſe intelligamus. IVP. Mitte de Aegyptijs in præſens dicere, nos uerò de his aliàs per otiũ deliberabimꝰ. Itaque alios ſi qui notandi ſuperſunt, adducito.

MO. Trophonium, ô Iupiter, & quod me præuocat, Antilochum. ille, inquam, ſceleſti & matricidæ hominis

ἡδὺς ὢν, θυσιῶν ἀεὶ ὁ χρησμῳδὸς ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ γοητεύων τοὺς ἀνοήτους ἕνεκα. τοιαῦτα ἔτι σὺ ὦ Ἀπόλλων, οὐδὲν μέτεισι, ἀλλὰ ἅλις πᾶσι λίθῳ, καὶ πᾶς βωμὸς χρυσωθεὶς, οἷς ἂν ἐλαίῳ περιχυθῇ, καὶ στέφανους ἔχῃ, καὶ γόητος ἀνὴρ ἀρὰς συποιήσῃ, οἵοι πολλοί εἰσιν. ἤδη καὶ ὁ Πολυδάμας τὸν ἀθλητὴν αὐδρᾶσι ἰᾶται τοὺς πυρέττοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ κατὰ τὸν ἐν Χερρονήσῳ· ἀφ' ὧν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ὥστε μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἐξεσυλίσαμεν καὶ ἅλας, κατασπαφροσύνασιν ὑμῶν, οὐ πειθόμενοι. καὶ τάχιστα μὲν ἀπιστῶν οὐδὲν καὶ παραγγέλλων. ἐγὼ δὲ καὶ ξένα δυέμματα πολλὰ ἤδη ἀκήκοα, ἅτινα ἔστιν παρ' ἡμῖν, ἅτινα συγχώρησον ἐμοὶ

filius uaticinatur in Cilicia, multa impudenter ementiens, & duorum obolorum gratia præstigijs incantans homines. Quocirca non amplius tu Apollo ob uaticinij prædicationem haberis in precio, sed iam omnis lapis et quæuis ara responsa dat oraculum petentibus, dummodo oleo perfusa fuerit, et coronas habuerit, & homine præstigiatore abundauerit, cuiusmodi iam permulti sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febre laborãtibus in Olympia, & Theagenis in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & eregione Protesilao, nempe in Cherroneso. Ex quo igitur in tantum numerum subinde aucti excreuimmus, magis in usu fuit periurium & sacrilegium, et omnino nos despectui habere cæperunt

 Et hæc quidem de nobis & suppositicijs dicta esse uolui. Cæterum ego et peregrina nomina permulta audiens eorum qui neq; degunt apud nos, neq; ullo modo possunt

λως ἀιωαμελήτως, πάνυ, ὦ Ζεῦ, καὶ ἰδοὺ τούτοις γιλῶ. ὑπὸ γὰρ ὄχλου ὑ πολυῤῥύλλιβος αἱρετὴ καὶ φύσις, καὶ ἀμαρμελὴς καὶ τύχη: αὐτοπόστατα καὶ κρὰ πραγμάτων ὀνόματα τὰ ὑπὸ βλακῶν ἀνδρώπων, τῶν φιλοσόφων ἐπινοηθέντα, καὶ ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα, οὕτω τοὺς αὐτοὺς πίστευκεν, ὡς τι ἀλλὰς ὑμῖν ἀλλὰ θύειν βούλεται, ἀλλὰς ἴτι πᾶν μυρίας ἑκατόμβας παρασῆσαι, ὅμως τῷ τύχῳ πράξασαν τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἂ ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπικλώθη. ὑ-δέποτε αὖ ἔγ ὄρθιμῶ σε ὦ Ζεῦ ἔ τι ἄλλο ἢ αἱρετὸν ἢ φύσιν ἢ ἀμαρμελὲς· ὅτι μὴν γὲ καὶ σὺ ἀπούεις ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, εἰ λα, ἃ μὴ καὶ κωφός τις εἶ, ὡς βούλεται αὐτῶν μὴ ἐπαίειν. πολλὰ ἴτι ἔχων ἃ ἐῶ, κατακαύσω τὸν λόγον. ὁρῶ γὰρ τὰς πολλὰς ἀχλο-

possunt esse, admodũ ô Iupiter propter hæc rideo. Vbi enim gentiũ est multis modis iactata illa uirtus, et natura, et fatum, & fortuna, insoleranda & uana rerũ uocabula ab inertibus hominibus philosophiæ titulo semet uẽditantibus excogitata? Quæ quãquam ipsorum commenta sunt, sic tamen simpliciũ animos peruaserunt, ut nemo amplius nobis sacrificare dignetur, certò persuasum habens, quòd etiam si infinitas hecatombas nobis obtulerint, fortunam tamen nihilo secus ea facturã quæ à fatis decreta sunt, & quæ sub initiũ cuiq; nascẽtiũ Parcæ fatalib. fusis adneuerint. Perlibenter itaq; te Iupiter interrogarem, ubinam gẽtiũ tibi uisa esset aut uirtus, aut natura, aut fatũ? Quòd enim & tu talia subinde in philosophorũ disputationibus audias, mihi dubiũ nõ est, nisi fortasse quispiam surdis sit auribus, ut eosdem uociferãtes inaudire nequeat. Multa equidem adhuc dicenda supersunt, sed finem uerborum faciam. Video enim quosdam

ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ σιωπήσαντας, ἐκείνους δὲ μάλιστα, ὧν ἁπτόμενος ὑπερβαίνω τὴν παρρησίαν τῶν λόγων. πῶς ἂν οὖν ἴδοιμι ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζεύς. ἀνάγνωθι· οὐ πάντα γὰρ ἀδίκως ἐτιάσω, καὶ διὰ τὰ παλαιὰ οὐδὲ ὑπόχαυν, ὅτι μὴ ἔπαινον ἂν γίγνεται.

ob dicta mea dolenter perturbari, & iam sibilare: maximè uerò eos q̃ orationis libertate tacti sunt. Itaque pro concludẽda oratione, si ita sedet animo tuo Iupiter, decretum quoddam de illis iam conscriptum legam. IVP. Recita. Neq; enim omnia absurdè aut de nihilo reprehẽdisti. Et sanè multa ex illis inhibenda & coercenda sunt, ne in immensum excrescant.

GILBERTI COGNATI *Annotationes.*

a Dimidia parte.) Pana pedibus caprinis pingunt. Hunc igitur Theocritus λαγιπόδην uocat: idem est, ac si dicat, qui habet membra seu pedes desinentes in ungulas, uel caprinos. b De Ganymede.) Hunc Iupiter in aquilam conuersus rapuisse dicitur. Causæ turpitudinem explicat idem Lucianus in Dialogis Deorum. c Aquila.) De aquilæ præstantia nõnihil agit Pindarus Ode 2 Pythiorum, & Ode 3. Neme. dicitur Ioui esse dicata, tum ob fortitudinem & præstantiam, tũ quia altissimè uolat, & ad summa aeris loca peruadit. Horatius:

Qualem ministrum fulminis alitem
Cui rex deorum regnum in aueis uagas
Permisit, expertus fidelem
Iuppiter in Ganymede flauo:
Olim inuentas, & patrius uigor
Nido laborum propulit inscium.

Homerus multis in locis inducit missa à Ioue ostenta per aquilam.

Μώμε καὶ Δεῖε.

Ἐκκλησίας ἐν νόμου ἀγομένης, ἱβδόμῃ ἱσταμένου ἐπὶ Ζηνὶ ἀστεροπητῇ, καὶ προύθηκε Ποσειδῶν, ἐπιστάτα Ἀπόλλωνι, ἐγραμμάτευε Μῶμος τῆς νυκτὸς, καὶ ὁ Ὕπνος τῷ γνώμῃ ἐψηφίσατο. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, οὐ μόνον Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ βαρβάρων, ἀδαμῶς ἔξεσι ἐντὸς πεντακοσίων ἡμῖν τῆς πολιτείας, παρεγγεγράφηνται εἰς δὲ ὕστερος, καὶ θεοὶ λέξασθαι, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μηδὲν ἄνευ τὸ συμπόσιον ἔχειν τεταχόθεν, πολυγλώσσων τινῶν ἡ ξυγκλύδην, ἐπιλείπει δὲ ὁ ἀμβροσία καὶ τὸ νέκταρ, ὥς τι μιᾶς ὄλης τῶν πηγῶν ἄνευ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων· εἰ

Momi & Iouis.

Concilio legitimè coacto, septimæ die mẽsis in Stantis Iupiter consulatum agebat Neptunus præsidẽ, Apollo præfectum: Momus scribæ officio fungebatur noctu, & Somnus dixit sententiã. Quoniã multi ex peregrinis nõ Græci tantũ, uerumetiã Barbari, nequaquã digni existẽtes cœlestis Reipublicæ, cõmuni nobiscũ participatione, nothi et subditicij, haud scio quónam modo etiam diĳ esse contendentes, cœlum angulatim cõpleuerunt, ita ut sympoſium tumultuosis turbis plenum sit obstrepẽte paſsim diuersilingui & undique accersita multitudine: defecit autem ambrosiæ & nectaris copia, adeoût mna iam coemendus sit sextarius, propter bibentium multitudinem: sedenim

οἱ δὲ τὸ ἀνδραλέας παρω-
σάμενοι τὸ παλαιόν τι καὶ
ἀληθᾶς θεὸς, προπαρίας ἀξιώ-
σασιν ἑαυτὸς πρὸ πάντα
τὰ πάτρια, καὶ ἐν τῇ γῇ προ
τιμᾶσθαι βίλουσι, διὰ λόχθω
τῇ βυλῇ καὶ τῷ δήμῳ ξυλλι-
γώσα μὴ ἐκκλησίαν ἐν τῷ
Ολύμπῳ, ὥσπερ βροτὰς χαμαι-
ζηλὰς δίκαιον δὲ ἀθηνόμονας, πλείονς θεὸς ἐπὶ βᾶς
μὴν ἐπὶ δὲ παλαιᾶς βυλῆς, δὲ
ὧν Κρόνου, τέτταρας δὲ ἐν τ
ἀώλικα, καὶ ἐν αὐτοῖς τὸν
Δία, τέτους δὲ τὸς ἐπιγνώ-
μονας, αὐτὸς μὴ καθίζεσθαι
ὀμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρ-
κον, τὸν Στύγα. τὸν Ερμῆν δὲ
κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαν
τας, ὅσοι ἀξιοῖ ξυγκλῆτον εἰς
τὸ ξυνέδριον. τοὺς δὲ ὑπεν
μάρτυρας ἐπαγομένους ἐνω
μότους, καὶ ἀποδέξεις τοῦ
γένους. τοῦτ' ἔσθ' ὅτι δὲ, οἱ μὲν
παρίτασαν καθ' ἕνα, οἱ δὲ
ἐπιγνώμονες ἀγοράζουσι,
ἢ θεὸς

sedenim illi, qua sunt pro-
cacitate et immodestia, dijs
ueris & antiquis loco mo-
tis, semet ipsi primis dignan
tur accubitibus, praeter o-
mnem morem patrium, ad
haec in terris quoq; ante a-
lios honorati contendūt
uisum est curiæ & populo,
ut ad hyberna solstitia coga
tur in Olympo concilium.
septem autem ad cognoscen
dum appositi eligantur Dij
perfecti: tres quidem ex
curia ueteri, quæ Saturno
regnante constituta est;
quatuor autē ex a duode-
cim, quorum in numero u-
nus erit Iupiter. Cæterum
qui electi erunt arbitri, ipsi
ad cognoscendum causſam
sessum eant, dicto prius iu-
ramento legitimo, nimirum
Styge. At Mercurius pro-
clamato præconio uniuer-
sos in concionem congre-
get. quicunque in deorum
concilium legitimè admitti postulant. Veniant autem illi
adductis iuratis testib⁹, et certi generis iudicijs. Deinde illi
in unū locū commeantiuerùm arbitri accuratè expēdēte,

aut

θεὸς ἄνω ἀποφανῆται, ἢ καταπίμψοιν ὧδε τὰ σφέτερα ἱερεῖα, καὶ τὰς θήκας τὰς προγονικάς. Ὧν δ' τις ἀλλοτ' ἀλλοίμων, καὶ ἄπαξ ὑπὸ τ' ὀπιγνώμονων ἐκκριθέντων ἐπιβαίνων τὸ οὐρανοῦ, ἐς τὸν Τάρταρον ἐμπεσεῖν τέτον. ἐργάζεσθαι δὲ τὰ αὐτὸ ἕκαστον, καὶ μήτε πλὶν Ἀβλωβῆ ἰᾶσθαι, μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν χρήσιμον εἶναι, μήτε τὸν Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἕνα τὸ ἐπιλεξάμενον, μαντικὸν ἢ πιθαρωδικὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι· τοῖς δὲ φιλοσόφοις προσπεῖν, μὴ καινολατεῖν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λαρεῖν περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. ὁπόσοι δὲ ἤδη ναῶν ἢ θυσιῶν ἐξιώθησαν, ἱερέων μὴ καθαιρεῖσθαι τὰ ἀγάλματα, ἐντεῦθεν δὲ ἢ Διὸς ἢ Ἥρας ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινὲς. ἱερέως δὲ τάφον χῶσαι πλὶ πόλιν, καὶ δύλον ἐπιγῆσαι αὐτὶ βωμοῦ. ὧν δ' τις παρακούσῃ

aut deos illos declarabũt, aut ad sua sepulchra & maiorum tumulos ablegabunt. Si uerò quispiam ex obscuris & reprobatis comprehensus fuerit, & semel ab arbitris condemnatus in cœlum ascenderit, ille per præceps in Tartarum coruat. Præterea quisque exerceat sua commercia, neque Minerua rei medicæ intenta sit, neque Aesculapius dandis oraculis uacet aut seruiat, neq; Apollo tãta soli sibi obeunda uendicet, sed una re quapiam electa, aut uatem aut citharœdum, aut medicũ agat. Porrò aũt philosophis dicetur, ne noua subinde fingẽdo cõminiscãtur nomina, neque de ijs quorũ imperiti sunt, nugentur. In quorumcunque autem honorem aut cultum templa aut sacra constituta sunt, illorũ imagines subuertantur, earumq; loco, aut Iouis, aut Iunonis, aut Apollinis, aut alterius cuiusp̃iam erigatur. Illis autem urbs congesta terra sepulchrum acumulet, & aræ loco statuam reponat. Quòd si quis

τοῦ λογίσματος, καὶ μὴ ἀθλίσῃ ὑμῖν τοὺς ἀδίκως κατακριθησομένους τῶν ἀκροατῶν.

Ζεύς. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα δικαιότατον, ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, αὐτὰ τὰ ἐναντία τῶν χειροτονησόντων· μᾶλλον δὲ οὕτω γιγνέσθω· πλείους γὰρ, εἴ γ' ἔστι τοιοῦτοι οἱ μὴ χειροτονήσοντες· ἀλλὰ νῦν μὲν ἄπιθι, ἐπὶ τῶν ἀρχῶν δὲ πάλιν ἐλθὼν ὁ Ἑρμῆς, ἤν τινι πομίζοντι ἴπαξ καὶ ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ σαφῆ τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα καὶ μητρὸς, καὶ ἴδῃ καὶ ἔπως ἔλθοι ἐγένετο, καὶ φυλὴν καὶ φράτορας· ὡς ὃς τις ἂν μὴ παράσχηται, οὐδὲν μᾶλλον ἐσται τοῖς ἐπαγομένοις, ἢ τὸν οὐδ' ὅστις μίγας ἔπὶ γῆς ἔχει, καὶ ἃ οἱ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν ἡγοῦνται νομίζουσιν.

quis præconio dicto audiēs esse noluerit, arbitrorumq; examen & censuram subire recusarit, ille indicta causſa cōdemnetur. IVP. Iustissimum equidem decretum est illud ô Momε: & qui suffragatur huic, manū protendat. Atqui potius ita fiat. Complures enim noui futuros, qui sua nō sunt adiecturi suffragia. Verùm in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio uenite, adferentes unusquisq; cognitiōes claras, & manifestas comprobationes, matris & patris nomen, & unde oriundus sit: tum quomodo diuinitatem adeptus sit, ad hæc tribum quoque et curiales. Verūenimuerò qui præstò non fuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille in terris ingens delubrum habuerit, achomines eundem deum esse existimauerint.

GIL-

GILBERTI COGNATI

Annotationes.

a Ex duodecim.) Duodecim erãt dij selecti, qui maiores Gẽtium dij uocabantur: Iuno, Vesta, Minerua, Ceres, Venus, Diana, Iupiter, Mars, Mercurius, Neptunus, Vulcanus, Apollo.

b Styge.) Styx fluuius infernalis à poetis fingitur à mœsticia dictus, quem à superis manare nonnulli sentiunt, inter quos est & Statius, dum canit:

Est Pheneos nigro Styge mittere credita Diti.

Stygiam autem paludem iurare grauissimum dijs iusiurandum, Odyss. 5.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. SATVRNALIA: *Erasmo Roterodamo interprete.*

ARGVMENTVM.

Saturnalia, festa Romæ fuerunt in honorem Saturni instituta, quæ mense Decembri, initio à decimosexto calend. Ianuarij *facto, per proximos dies septem* peragebantur. In *ijs* neq; bella gerenda suscipiebantur, neq; pœnæ à nocentibus sumebantur, sed licebat seruis, pileatis (quod signum libertatis erat) per urbem liberè uagari, atq; aleę uacare, & cũ *ipsis dominis* etiam cibum capere. Pauperes autem à diuitibus conuiuijs quoque accipiebantur, ijdemq; inter se dona mittebãt: quorum quæ mittebantur, xenia: quę uerò referebantur, apophoreta uocabant. Id quòd cùm ex alijs scriptoribus, tum ex Martiale præcipuè apparet, qui postremos suos libros illorũ titulis inscripsit quoq;. Quoniam igitur tum (ut est ueri simile, omniaq; in deterius abeunt tempore) pauperes à diuitibus non eodem modo ut à principio, æqualiter accipiebãtur, uinoq; alij uiliore, atq; epulis uixdũ gustatis, famiieiuni & esurientes interim è conuiuio discedebant: deinde neq; munera eodem pecio, quo olim, referebant. occasionem inde sumpsisse Lucianus uidetur, ut consuetudinem illam prosuo iure ac modo exagitaret, atq; hęc, tanquam & ipsa Saturnalicia quędã munera, legenda proponeret. Quanquã neq; hic ab ingenio suo quicquam recedit, pariterq;, & deos & homines more suo inceſit. Nam Saturni fabulam neque persequitur, & uecordiam ipsius coarguit, ut qui pro liberis saxa deuorauit, & compedibus uinctus degat, à Ioue regno depulsus.

Ee

Et Iouē ipsum accusat, ut qui citra delectū & inequaliter bona fortunasq; hominib. distribuat, malos euehēdo, & cōtrà bonos deprimēdo. Atq; hæc summatim per tota Saturnalia tractatur. Cæterùm primo hoc Dialogo ritū & originē sacri huius potissimùm tradit, ficto Sacerdotis & Saturni colloquio, quorum alter quidem diuitias à deo postulat: alter autem dū diuitias largiri, suæ potestatis esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid præstare soleat, demq; cur hoc festū institutum sit, exponit, refutata interim etiam fabula quæ de liberis deuoratis, & amissione regni, & captiuitate ipsius uulgò iactatur. Insequenti autem Chronosolone, leges Saturnaliorum constituit, primam uidelicet de ritu ac modo peragendi festi, & de ijs quę in eo agere fas sit. Secundam de accipiendis atque tractandis pauperibus, deq; muneribus à diuitibus ijsdem mittendis. Postremam de modo & ratione conuiuiorum, quæ apponi uidelicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quousque ludo utendum sit. Et hæc omnia cum longa præfatione, qua legibus hisce auctoritatem à persona & mandato ipsius dei parat. Inscribitur autem Chronosolon, ut uidetur, ab exemplo quòd eodem modo & apud Athenienses olim Solon ille leges dictauit. Post hęc in epistolis, in prioribus quidem de mutandis rebus, & instituenda æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, ut cum diuitibus agat, quo depositis in medium opibus, ex æquo se quoq; frui illis patiantur, aut certas utique uestes & pecunias, & cætera ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconueniens sit, ita inequaliter agere: deinde quòd contra uetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeātur: addita etiā collatione diuitū, & hypothesi quadam morū ac uitę illorū. Postremò cōminantes se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petant, fiant. Contrà autem Saturnus increpat pauperem, qui ea à se postulet, quę suę potestatis non sint, sed tamen respondet, se cum diuitibus hoc nomine agere uelle: addita postea longa commonitione, qua pauperes, ut sua sorte contenti sint, hortatur, ostendens plus molestię & periculorum diuitias quàm uoluptatis secum habere. In posterioribus autem agunt inter se Saturnus & diuites de æqualitate in cœnis habenda: ac prior quidem Saturnus exponit diuitibus quę à pau-

pauperibus ad se scripta ac postulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus: tum commodis, si faciant, tum periculis, si detrectent, adhibitis. Contrà autem diuites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem fecisse pro eo atque æquum & honestum fuerit, sed illos ita immodestos & intemperantes se gerere, ut eos decæterò omnino excludendos censuerint. Veruntamen ex illius consilio denuò admissuros se eos esse, si ex pacto recipiãt, se nihil contumelioſè aut intemperãter posthac facturos esse.

ΙΕΡΕΥΣ ΚΑΙ Κρόνος.

Κρόνε, σὺ γὰρ ἴσμεν ἀρχὴν τόνδε νεῶν ἔναυ, πρὸς σοὶ τί θύται, πρὸς παλλίφυται πρὸς ὑμῶν, τί ἂν μάλιστα, ὦδε τῶν ὁρῶν αὐτόσας, λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρό. τοῦτο μὲν αὐτὸν σε καλῶς ἔχει διανοεῖσθαι, ὅ, τι σοι συμφέρον, εἰ μὴ τὸ μόνον σιν ἅμα ἕξεις ἅναν τὸν ἔρχοντα, ἐκεῖνα, τί σοι δόκιμον αὐτῷ. ἐγὼ δὲ τάχ' ἂν ἐπιτρέπω ἂν ἀναγνόσω, πρὸς τὸν σὸν χλιὼ. Ιερ. ἀλλὰ πάλαι τ' ἐπιμαι· ἐρωτᾷ τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ

SACERDOS ET Saturnus.

IC mihi Saturne, quando tu quidẽ hoc tempore regnare uideris, tibiq; & sacrificatum & litatum est à nobis, quid potissimùm abs te pro istmo latis hostijs postulare debeã, quod postulatum ferã? SA. Istud quidem te ipsum perpendere oportuit, quid tibi foret optandum: nisi qui princeps sit, eundem & uaticinẽ esse uis, ut norit quid maximè collubitum sit animo tuo petere. Cæterùm ego, quantum facultas feret, non abnuam uotis tuis. SAC. Quin istud iam olim mihi perpensum est. desidero enim

ταυτὶ καὶ πρόχειρα, πλῆτον καὶ χρυσὸν πολλὸν, καὶ αὐλῶν διατόπλων εἶναι, καὶ αὐλράποδα πολλὰ διακεῖσθαι, καὶ ἱμάτια σύανθῆ καὶ μαλακὰς, καὶ ἄργυρον καὶ ἐλέφανθα, καὶ τἆλλα, ὁπόσα τίμια. τούτων ὧν ὦ πάτερ Κρόνε δίδε μοι, ὥς τι καὶ αὐτῶν ἀπολαῦσαι τ σῆς ἀρχῆς, μηδὲ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν διὰ παντὸς τ βίε. Κρο. ὁρᾷς; ἃ κατ' ἐμοὶ τ τοιαῦτα ἤτησας· ὁ γὰρ ἐμὸν, διὰ νέμειν τὰ τοιαῦτα, ὥστε μὲ ἄχθε, εἰ ἀτυχήσεις αὐτ. ἀλλ' ἄπει παρὰ τ Διός, ὁπόταν ἀπὸ ἐκάνον ἡ ἀρχὴ πορεύθῃ μετ' ὀλίγον· ἐγὼ δ' ἔσῃ μοῖς παραλαμβάνων τῶν δωρεάων. ἃ δὲ μὴ ἡμῖν ἢ πάσα βασιλεία, καὶ ὧν ἐκ προθέσμε τούτου γένωμαι, ἰδιώτης σὺ θύε εἶμι, διά τε τὰ πολλὰ δέομαι εἶς ἐμὲ αὐτοῖς δὲ τοῖς ἐπὶ πόδιον μὴ, δὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκε

ulgaria ista, ac pastim obuia, uidelicet opes, multam auri uim, utq; uiris imperẽ, utq; multa possideam mancipia, uestes splendidas ac delicatas, tum argentum & ebur: breuiter si quid est præterea rerum preciosarũ. Hæc igitur mihi da optime Saturne, ut & ipse nonnihil emolumenti ex tuo sentiam imperio, neue solus per omnem uitam earum rerũ sim expers. SAT. Illud uide, iam postulas quod non est meæ potestatis: neque enim mearum partium est ista distribuere. Quare ne grauiter feras, si quæ petis, non assequeris: quin magis ista à Ioue postulato, quum ad eum imperij uices redierint, id quod breui futurum est. Nam ipse præscriptis cõditionibus rerum administrationem ab illo suscipio. Est autem uniuersum imperiũ meum, septem duntaxat dierum, quorũ si ius excesserit, illicõ priuatus reddor, ac uelut unusquilibet de plebeia multitudine. Nec tamen in his ipsis septẽ diebus seriũ quippiã aut publicum tractare mihi permissum

χώρτας. πίνειν δὲ καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ λυβύειν, καὶ ἀρχοῦντας λαβίσκεσθαι, καὶ τὰς σπίτας σωχεῖν, καὶ γυμνὸν ᾄδειν, καὶ λοιτᾶν, καστρέμονται, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ὕδωρ ψυχρὸν ὧδε λιφαλῶ ἀποβάπτεσθαι, ἀσβόλῳ λιχρισμένον τὸ πρόσωπον· ταῦτα ἐφ' ἑαυτοῖ μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δ' ἐκεῖνα, τὸν πλοῦτον καὶ τὸ χρυσίον ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν, οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ιε. ἀλλ' ὀδ' ἐκεῖνος, ὦ Κρόνι, ῥᾳδίως καὶ προχείρως, ἔγωγ' οἶμαι ἤδη ἀπηγόρευκα, κἀτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ· ὁ δὲ ἐκπαίειν τοπαράπαν, ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἔπισείων, καὶ τὸν κεραυνὸν ἐπανατείνομενος, ἀριμὰ ἐνοχλῶν, ἐκπλήττει τὸς ἐνοχλοῦντας. ἢν δέ ποτε καὶ ἔπισύσῃ τινί, καὶ πλοῦτον πολὺν καὶ τὸ ἄφθιτον ἐνποιῆσαι, καὶ τὸς ἀγαθὸς ἐνίοτε καὶ σωφρόνως ἀφεὶς ὁ Ζεὺς παμπονήροις τε καὶ ἀνοήτοις ἀνθρώποις πολιχᾶ τὸ πλοῦτον, μαστιγίαις ἢ ἀνδραγυίοις τοῖς πλάστοις

missum est, uerùm potare, inebriari, uociferari, ludere, certare tesseris, creare reges, famulos in conuiuium adhibere, canere nudum, lasciuo corporis motu saltitare, nonnunquam & in gelidam aquam dare præcipitem, facie fuligine oblita. Hæc uti faciam, permissum est. Cæterùm magna illa, puta diuitias & aurum, Iupiter ipse dilargitur, quibus illi usum fuerit. SA. Imò ne ille quidem, Saturne, admodum facilè ac lubens id facit, adeò ut me iam uox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At ὡς nihil prorsus audit, uerùm ægidem obuibrans, ac fulmen intentans, toruumq; obtuês, pauefacit instãtes. Quòd si quando etiam annuerit alicui, diuitemq; reddiderit: mirum, quàm id nullo delectu facit, ut aliquoties præteritis probis ac sapientibus uiris, sceleratis ac stultis hominibus opes offundat, uerberonibus atque effœminatis, cuiusmodi sunt isti

αὐτῶν. πλὴν τάχι σοι δυνατὰ ἐβέλω ἐδέναι, τίνα ταῦτά ὄστιν; Κρο. ὰ μικρὰ ἴσως, ἀλλ' ἀκινδύνασιν ἀνεπαίσχυντά γε ὄντα, ὡς πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην βιοτάξιαδιν τ' συμπάσης ἀρχῆς, εἰ μή σοι γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν λυβδύοντα, ἢ τοῖς ἄλλοις ἐς τὸν μανάδες ἐπιλιμένιον τὸν λύβα, σοὶ τὸν ἐξάδιν ὑποφαίνω ἀεὶ φαίνεσθαι. πολλοὶ γοῦν ἐς κόρον ἀπὸ τῦ τοιούτυ ἐπιστιάσαντο, εἶτ' ἴλεως ἢ φορὸς ὁ λύβ& ἔπνευσεν· οἱ δὲ ἐμπαλιν γυμνοὶ ἐξηύξαντο, σωθεῖεν τ& αὐτοῖς τ' σκάφος, πορὶ οὕτω μικρῷ ἔρματι τῷ λύβῳ. ἢ μὴν ἢ πεῖν ἐς τὸ ἄδυτον, ἢ ὠδικώτερον ἄλλα δόξει ἅμα ἐν τῷ συμποσίῳ, ἢ διακονεμένων, τὰς μὲν ἄλλους ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν (τοῦτο γὰ τὸ τιμιώτατον τῆς ἀδηξίας διανοίας) σὲ δ' ἢ καὶ ἀνακηρυχθῆναι καλλίνικον, ἢ καὶ ταῦτ' ἀφαιρεθῆναι τ' ἀληθῆ, ὁρᾷς ἤδη τὸν ἀγαθὸν, ἔτι ἢ βασιλέα

plerique. Quanquam equidem cupio cognoscere quænam sint ista tua potestati permissa. SAT. Haudqua quam parua, neque omnino contemnenda, si quis uniuersi imperij uim expendat: nisi forte tibi paruum esse uidetur, ut in tesserarũ ludo uincas, cum quæ cæteris alea in unionẽ[b] uoluatur, tibi senionem semper in summo latere ostendat. Nam hinc sibi plerique uictum parant uel ad saturitatem usque, quibus propitia ac secunda aspirarit tessera. Rursum alij nudi enatarunt, naue elisa, fracta ad tam minutum scopulum, puta aleam. Adde hũ, potãdo quammaxime hilarescere, ac modulatius aliò uideri canere in conuiuio. Præterea reliquis ministris in aquam præcipitatis (nam ea pœna est parum dextrè ministranti)te & uictorem pronunciari, atque ei quem uicerit, præmia præripere. Vides nimirum quàm ingens sit bonum: quemadmodum & illud, quum talo uictor solus omnibus rex præficeris,

μόνον ἵφ' ἁπάντων γνώσθαι, τῷ ἀσφαλέστερα ἁρπάσασθαι· ὡς μήτε ἐπιταχθήσῃ γελοῖα ἐπιτάγματα, καὶ αὐτὸς ἑπόμενος ἐπιτάξαι ἔχοις τῷ σῷ, αἰσχρόν τι περὶ αὐτὸ ἀναβοῆσαι, τῷ δὶ, γυμνὸν ὀγκήσασθαι, καὶ ἁρπάσαντα τὸν αὐλητρίδα, τρὶς τὸν οἰκίαν περιελθόντα. πῶς ἐγὼ τούτοις μέγιστα μεγαλοδωρίας σ' ἐμοῦ; ἢ τὸ μὲ ἄλλῃ μηδὲ βίβλον γένεσθαι τοιούτῳ βασιλέως αἰτιάσῃ, ἄγνωμον ποιήσας, ὁρῶν αὐτὸ ἐμὲ, τὸν τούτοις μαινόμενα, ὀλιγοχρόνιον τὸν ἀρχὸν ἔχοντα, τούτων δ' ἔμ, ἃ μοι δοκᾷ τὰ δόναι, ἢ πιστῶν, ἢ ἀρχήν, ἢ ἕδραν, καὶ τῶν ἃ ἐσήμειβόμενόμην, ἐαρρῶν εἶναι, ὡς ἐμοὶ πρὸς ἐλὶν ἐλεξόμενός σι τῷ αἰγίδι καὶ τῷ ἐσβεννῷ. Ιι. ἀλλ' ὦ Τιτάνων ἄριστε, ἢ μεγὶ τούτων ἐ δίομαι· σὺ δὶ ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἐπόνεσαι, ὃ μάλιστα ἐπόθουν ἐλέσθαι, καί μοι ἔμ ἔπῃς αὐτὸ, ἐκανῶς ἔσῃ ἐμοὶ δοκῶν ἀποδεδωκὼς αὐτὸ τῆς θυσίας, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν

ficeris, ut non ſolùm ipſe non feras ulla ridicula imperata, uerumetiã ipſe poſſis aliis imperare: huic ut turpe quiddam de ſe ipſo uociferetur: illi ut ſaltet nudus, utq; ſublata in humeros tibi cinerter domum obambulet. An non hæc quoq; munificentiæ meæ nõ exiguæ ſunt argumenta? Quòd ſi cauſaberis regnum hoc nec uerũ eſſe, nec ſtabile, inſcitè feceris, quum uideas meipſum, qui iſta dilargior, exigui tẽporis imperium tenere. Ex his igitur quæ meæ facultatis eſt præſtare, nempe de taxillis, de regnando, de canẽdo, deq; reliquis quæ modò recenſui, audacter quæ uoles petito, nihil ueritus ne te ægide aut fulmine territem. SA. Atqui iſtis nihil mihi eſt opus, Titanum optime. Tu tamen illud mihi reſpõdeas uelim, quod maximè cupiebam cognoſcere: quod ſi mihi dixeris, ſatis magnã gratiam pro ſacro perſolueris, quin & in reliquum tem-

ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρό. ἐγώ τε μόνον· ἀποκινύμαι γάρ, ἂν ἐθέλῃς τύχω. Ιε. τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, ἐθαυμάζομεν πάντ' ἔχειν, ἢ πόθεν σὺ ἀνόμιλος, ὡς διατάδιδοῖς τὰ γενόμενα τῇ Ῥέᾳ, ἐκείνου δὲ ὑφελομένου τὸν Δία, λίθον ὑποβαλλομένου αὐτῷ τὸ βρέφος, ἔλαθέ σοι ἐκ ταπεῖνο· ὁ δὲ ὡς ἐς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξήλασέ τε τοῦ ἀρχῆς, πολέμῳ ἐξελάσας, ὅτε ὡς τὸν Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε, πεδήσας αὐτόν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ἐπίσομαι διατὰ σὲ παρατάξῃ. Κρό. ἀμὲν ἑορτὴν, ὦ ἑταῖρε, ἄγομεν, ἢ μεθύειν ἐφῆκε, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἴσμεν ἂν ὡς ἐργάσιμα γὰρ ἐφαίνετό μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, ἐκ αὐθαδὲς πολὺν ἔπω, καὶ προσβύτην θεόν. Ιερ. λέγω τοίνυν ταῦτα, ὦ Κρόνε, ἃ πάλαι ἐμοιγε φημί, ἀλλ' Ησίοδος καὶ Ὅμηρος ὀνῶ γὰρ εἰπεῖν ὅτι καὶ ἄλλοι ἅπαντες ἀνθρωποι σχεδόν,

pus quæ debueris, condono. SAT. Roga modò, equidē respondebo, si forte quod rogaris, sciero. SAC. Illud in primis, num uera sunt ista quæ de te audimus, quē admodum deuoraris liberos tibi ex Rhea natos, utq; clā illa subducto Ioue, saxum in fantis loco suppositum, tibi deuorandum tradiderit: deinde puer adultus te regno expulerit, bello superatum, mox arreptum in tartarum præcipitarit, uinculisq; iniectis tum tibi, tum omnibus copijs auxiliaribus quæ tecum in acie steterant? SA. Quid dixti? Nisi festum celebraremus, essetq; licitum inebriari, atque in dominos impunè conuicia iacere, intelligeres profectò mihi permissum esse irasci, qui quidē istiusmodi roges, nihil reueritus adeò canum ac senem deum. SAC. At ego hæc Saturne, non ex me ipso dico: quin & Hesiodus et Homerus (nolo enim dicere) reliqui propè mortales omnes eadem

ἀλλ, ταῦτα πιπιδύκασι πε
ρὶ σοῦ. Κρό. ἴσα γάρ τι τὸν
ποιμένα ἐκεῖνον, τὸν ἀλαζό
να, ὑγιὲς τι πρὸς ἐμὲ ἀδίκημα
σκάπτει διὰ ἅπαν, εἰδ' ἔστιν οὗ
θρεπτὸς (τὸ γὰρ θεὸν ἱρῶ) ὑπὸ
μάνιας αὖ ἐκεῖνον αὐτὸς ἐλαφα
φαγῶμι τὰ τέκνα, ἢ μή τις
Θυέστης ἦν, καὶ ἀσιβᾶ ἀδελφῷ
προπίσω, θεῖα; καὶ τέκνοις
τοῦτ' αὖ ἄν, ὡς ἀγνιόσεις λί
θον αὐτὶ βρέφους ἐδίωμι, ἢ
μὴ ἀνάλγητος ἂν τὸς ἐλόν
τας; ἀλλ' οὔτι ἐπολιμάσε
μεν, οὔτι ὁ Ζεὺς βίᾳ τῶν ἀρ
χῶν ἐφάλιτο, ἐκόντος δέ
μου παραδόντος αὐτῷ, καὶ
ὑπαπτεύοντος ἄρχειν. ἔτι μὲν
γὰρ οὔτι πιπίδημαι, οὔτι
ἐν τῷ Ταρτάρῳ εἰμί, καὶ αὐ
τὸς ὁρᾷς, εἶμαι, ἀ μὲ τυ
φλὸς, ὅσπερ Ὅμηρος ἔ.
ιι. τί παθὼν δὴ, ὦ Κρό
νι, ἀφῆκας τῶν ἀρχῶν;
Κρό. ἐγώ σοι φράσω, τὸ μὲν
ὅλον γόρων ἤδη καὶ ποδα
γρὸς ὑπὸ τ' γήρου, ἦν, διὸ καὶ
πιπι-

eadem de te credunt. SA. An tu putas uel pastorem illum, uel hûc ampullosum, uere quippiam de me scisse? Rem ad hunc considera modum. Est'ne quisquâ homo, non dicâ Deus, adeò durus, ut posit ipse uolens suos deuorare liberos? nisi si quis esset Thyestes, qui ab impio circumuentus fratre comederet. Sed fingo esse qui possit, quî fiat ut ignoret sese saxũ edere uice pueri? nisi fortè dentibus sit huiusmodi, ut dolere non queant. Imò neque bello confliximus, neq; Iupiter per uim imperium occupauit, sed ego illi uolens & ultrò rerum administrationem tradidi, cessiq;. Porrò neque uinctum esse me, neq; in tartaro esse, uel ipse uides opinor, nisi prorsus oculis captus es, quem admodum Homerus. SAC. Sed quid tibi accidit Saturne, ut imperium deponeres? SA. Ego tibi dicam in summa Senex iam & podagrosus quum essem ob ætatem (unde

ωτικολῶδαί μοι οἱ πολλοὶ ἐπικασαν· ἐγὼ γὰρ ἠλιωκόμην διαρκῆν πρὸς οὕτω πολλὰ ἀδικούμενα τῶν υἱῶν, ἀλλ' ἀεὶ αὐτοῦ θᾶν ἴδιον αὖθις καὶ ἐκάτω, τὸν λαμπρὸν διερμηνέα, τὸς ἐπὶ πύρνης, ἢ ἰσοσύλης ἢ βιαίως καταφλίγοντα. καὶ τὸ πρᾶγμα πανύ ἐργῶδες ἦν, κἀ ναυτικὸν· κἀ ἐξέσθαι ἂν σὺ πεῖν τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως δὲ, ἐκαλῶς ἔχειν ἐδόκει μοι διανέμασθαι τοῖς παισὶν ἔνθι τὸ ἀρχεῖν, αὐτὸν δὲ ἀνεχάδαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅ τι τοῖς ἀγομένοις χρηματίζοντα, ἔτι ὑπὸ τῶν ταυτία αὐτοῦτων ἐνοχλέμενον, ἔτι βροντῶντα ἢ ἀστράπτοντα, ἢ χάλαζαν ἐνίστε βάλλειν ἀναγκαζόμενον. ἀλλὰ πρὸς βυσικὸν ἴνα ἕτερον ἥδιστον βίον διάγω, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπέτῳ, κἀ τοῖς ἄλλοις ἀλικιώταις προσμυθολογῶν. ἐπεὶ ἀρχῇ, μυρίαι ἔχων πράγματα· πολλὰ ὀλίγας ταύτας ἡμέρας,

etiam factum est ut plerique mihi cōpedes esse finxerint) impar eram uiribus ad tam multa huius ætatis facinora punienda. nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, periuros, ac raptores exurerē. Erat & negocium plenum laboris, quod & iuuenē desideraret. Itaque mihi consulens, Ioui locum dedi. Quanquam & alioqui rectè facturus mihi uidebar, si [c] partitus filijs (nam erant) imperium, ipse pleramque uitam conuiuijs per ocium traducerem, nihil necesse habens, neq; uota facientibus operam dare, nec ab ijs qui contraria petunt, molestia affici, neq; tonare, neq; fulminare, neque grandinem aliquoties immittere. Sed senilem hanc ac iucundissimam dego uitam, meracius bibens nectar, atque interim cum Iapeto reliquisque æqualibus dijs confabulans. At regnat quidem ille mille districtum negocijs, nisi quòd hos pauculos quos dixi dies mihi uisum

ρας, ἐφ' οἷς ἔπειμι, ὑπεξαιδέα μοι ἐδοξε, καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχήν, ὡς ὑπομνήσαιμι τὸν ἀνθρώπους, οἷός ἦν ἐπ' ἐμοῦ βίος, ὁπότε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς. οὐ τάχυδρ, ἀλλ' ἕτοιμος ἄρτος, καὶ λιμὸς ἐπισβασμένος, καὶ ὁ οἶνος ἐῤῥεῖ πᾶσι μεθ' ὕδατος, καὶ πυγαὶ μέλιτος καὶ γάλακτος ἄγαλμα ἦν ὅσαι καὶ χρυσοῦ ἄπαστος. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆ ὀλιγοχρονίου ταύτης δωμασίας, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαυθαιρέτου λιμοῦ, καὶ ὡδῖνος καὶ παιδιᾶς, καὶ ἐσθημίας πᾶσι, καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέροις· ἔδοξε γάρ ἐμοὶ δόλος ἦν. Ιε. ἐγὼ δέ, ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο ἐπαφρον, ὡς ἴσε δούλοις καὶ παιδοτρίβαις φιλανθρωπον ἐπὶ τῷ μέλλοντι ἐπάνειν ποιῆσαι, τιμῶντα τὸν τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δεδουλευκότα, μεμνημένον τῆς πίδυς. Κρό. ὁ παῦσαι γὰρ τὰ τοιαῦτα λυρῶν; Ιε. σὺ λίγε, καὶ παύσομαι. πλὴν ἔτι μοι περὶ

sum est excipere, in quibus recipio principatum, ut mortalibus in memoriam reducam cuiusmodi fuerit me regnante uita, cui citra sementem citraq; arationem cuncta illis prouenirent. Haud tum quidem aristæ, sed panis paratus, carnes apparatæ, ac uinum fluminum instar fluebat, tum fontes mellis lacteiq;, propterea quòd mortales omnes probi essẽt & aurei. Hæc, inquam, mihi causſa fuit cur exigui temporis imperium geram, atq; ob id undique plausus, cantiones, lusus, æqualitas omnibus seruis æquè ac liberis. neque enim me regnante quisquam erat seruus. SA. At ego Saturne coniecturam iſtam ad seruos, & eos qui boues terunt, referebã, quaſi ob eam causſam tibi fabula tribueret erga hos humanitatem: quòd memor teipſum aliquando seruitutem seruiſſe, ac gestaſſe compedes, eos magnificaceres, qui ſimili eſſent fortuna. SAT. Non tu deſines iſtiuſmodi nugari nugas? SA. Bene mones, itaq; deſino. Quin illud etiam mihi

τοῦτο ἀπόκρινου, τὸ τοιοῦτον σώνυθθ' ἦν καὶ τοῖς ὀπίσω σοῦ ἀνθρώποις; Κρό. καὶ μάλα, ἀ μὲν περὶ παλαίστων γε καὶ μυριάδων, ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ περὶ λαχάνων τὸ μίγιστον· ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἐπιθυμία, μὴ δὲ πλουτεῖν ἀεὶ ἄσιτον ἑαυτὸν μόνον τῶν ἄλλων. ΑΔ. εὖγε ἐκεῖνοι ποιοῦντες· ὑπέρ τινος γὰρ ἂν καὶ ἐπεθύμησαν αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ἐγὼγε, νὴ μὰ τὸν λίγουλον σε, τοιόν τι ἐνενόουν, εἰ τις ἦν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν χρυσοπλούτων εἰς τὸ ὑμέτερον τοῦτο βίον ἀγαγών, ἐδίδαξε σοῖς ἀγαλλοῖς, εἶτα ἐπαθεν ἂν ἄθλιον τοιοῦτον· μὴ τῶν; διεσπάσαντο γὰρ αὐτὸν, ὡς οἶδ' ὅτι, ἐπιδραμόντες, ὥσπερ τὸν Ὀρφέα αἱ Μαινάδες, καὶ αἱ Θρᾷτται τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκταίονα αἱ λύκοι, περὶ τῷ μᾶζον ἀπενεγκεῖν ἕκαστος τὸ μέρος, πρὸς ἀλλήλους ἅπαντες ἀμιλλώμενοι. οἶγε ἂν καὶ ἐορτάζοντες, ἐξῆν τὸ φιλονεικεῖν, ἐξῆν τὸ φιλοτιμεῖσθαι, ἐξῆν τὸ ἐπιθυμεῖν, ἐξῆν τὸ ἐρᾶν, ἐξῆν τὸ ἐπιορκεῖν, ἐξῆν τὸ ἐπιβουλεύειν, ἐξῆν τὸ ἐπιτίθεσθαι, ἐξῆν τὸ ἐπιτρέχειν, ἐξῆν τὸ ἐπιπηδᾶν, ἐξῆν τὸ ἐπιτρίβειν, ἐξῆν τὸ ἐπιτρέπειν, ἐξῆν τὸ ἐπιτρέχει

κρόλως ἐστιν, ἀλλὰ πρέσβολον οἱ πολλοὶ πεπείλυτ? τῶν ἱερο. τελῶ. ἔστα οἱ μ? ἀπάρχονται λη. σόνησθ' ἐν τῷ συμποσίῳ τὸν φίλτατ, οἱ δὲ σοί τε λοιδορέντ?, ὄθλιον εἶναι, κ?δὲ τὰς λυύσας σων τρίβωσιν, ὡς ἀεστῖκες ἔντας αὐτοῖς ὧν ὑπόνησθ ποιῆσαι. ἀτὰρ ἀπί μοι τὴ τόδι, τί δήποτ' ἀδρὸς οὕτω θεὸς ὦν, κ?δὲ γέρων, ἐπιλελάμθ? τὸ ἀτρόπεσα. λον, ἀπότειχ ἐπὶ χ?δὲ πάν. τα, μ? ὑβρῖρας πολὺς, μ? ἀθλίμ ἔτι ὑπάπτ?ρ ὑπὸ τῶ λυύσας, μ? τὰ κίνδηρα ξυρὰ μ? γυμνὰ μ? ἄφυλλα, μ? οἱ λευκῶνθ' ἄμορφοι κ?δὲ ἀπλωθικότθ', κ?δὲ εἰ αὔθρωποι λέπικινυφότθ', ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότθ', ἀμφὶ τῶν λιμένον οἱ πολλοὶ, τυνικαῦτα ἱορτάζυσι. ὁ γὰρ πρεσβύλικός γε λαιρὸς, οὐδὲ ἐπιτήδ?ς τρυφῶσι. ΚΡΟ. πολλά με ἀνανρίνεις ὦ οὗτ?, ἤδη πίνυμ δίον. παρὸν γὰρ μοι χρόνον τὸ ἑορτῆς ἐκ

uiuntur incrementum. Itaque alij quidem tibi primitias immolãt, amicos in cõuiuio deprædantes. Alij uerò tibi conuiciantur, cum nihil ad rem pertineat. tum ipsas comminuunt tesseras, perinde quasi illis sit imputandum, quod illi suapte sponte faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causſæ fuit ut deus usq; adeò imbecillis ac senex, tempus inamœnissimum delegeris, cum iam nix omnia occupat, plurimus sæuit Boreas, cumq; nihil non gelu concretum est, arent arbores nudæ decussis frondibus, squalent horrẽtiq; uacua floribus prata, cum incurui contracticq; mortales, perinde quasi extremo confecti senio, ad focum sermè desident, interea tu festũ diem agis? neq; enim accommodum seni tempus, neq; satis idoneum genio indulgentibus. SAT. Sed heus tu, permulta quidem à me sciscitaris, cum potare iam oporteat. Itaq; non exiguam temporis portionẽ tuis rogationibus mihi

ἀπόλλυμι, ὦ πάνυ αὐαγκαῖα μοι ταῦτα προσφιλοσοφῶν, ὥστι νῦν μὲν ἄφελε αὐτὰ, συνχώμεθα δὲ ἤδη, καὶ λοιτῶμεν, καὶ ὠδὴ τὴ ἐλευθερίᾳ ὕδη χώμεθ· ἔστα τὰ τῆ δύναμι τὰ ἀρχαῖον ὠδὴ λαβόντες, καὶ βασιλίσας χειροτονῶμεν, καὶ πα θαρχῶμεν αὐτοῖς. οὕτω γὰ αὖ τίω παροιμίαν ἐπαληθεύσω μι, ὃ φησι, παλίμπαιδας τὸς γέροντας γίγνεσθαι. Ιτ. ἀλλὰ μὴ διώωτο λεῖπε τιῶν, ὦ Κρόνι, ὅτι μὴ ταῦτα, ἀλίγης, ἀδία. ὥστι πίνωμεν· ἱκανὰ γὰ ἀποκίνησα καὶ τὰ πρῶτα. Καί μοι δοκῶ γραψάμενος ἐς βιβλίον ταῦτα ὑμῖν τίω συνουσίαν, ἃ, τι αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ αὖ πρὸς ταῦτα ἴλιος ἀπεκρίνω, παρέξειν αὐαγνῶναι τῶν φίλων, ὅσοι ἱκανόσοι τῶν σῶν λόγων ἄξιοι.

mihi de festo perdidisti, dū ista mecum philosophāris, non admodum ad rem pertinentia. Quare nunc istis tandem omissis, conuiuium agitemus, plaudamus, ac liberam capessamus uitam. Deinde prisco more depositis nucibus, ludamus, eo fieri, ac reges suffragijs creemus, ipsisq; ultrò pareamus. Siquidem ad eum modum effecerimus ut uerū uideatur prouerbium quod dicunt, senes repuerascere. SAC. Imò cui ista quae dicis, non probantur Saturne, precor ut ei nec tum bibere liceat, cū sitit. Itaque bibamus, quandoquidem & prius colloquio satis à te respōsum est. Proinde uideor mihi rectè facturus, si nostram hanc confabulationem, & quae ipse interrogarim, & quae tu propitius responderis, literis prodita tradam amicis legenda, si qui sunt digni qui tua dicta accipiant.

GIL-

GILBERTI COGNATI

Annotationes.

a Saturnalia.)Saturno sacra fiebant. de quibus in primis Macrobius & Lilius Gregorius Giraldus de annis & mensibus. Hæc ἐφέστια dicebantur à Græcis. Et primò uno die tantum, id est, XIIII Cal. celebrari solita: sed pòst in triduum propagata. primùm ex adiectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum ferias Saturnalibus addixit. à XVI. igitur cœpta, in XXIII desinebant, quo solo fieri antè consueuerant. Sed sigillariorũ adiecta celebritas, in VII dies discursum publicum, & lætitiam religionis extendit. Sed plura hoc loco de Saturnalium celebritate posse Lucianum nostrum commentari superuacaneum uidetur. b Alea in unionem.) Talus qui sex continebat, ἓξ dicebatur, & ἵξιτης, Latinè senio: qui uerò unum, χίος & κύων, id est, canis: Persio, canicula. Pollux binarium & quinarium in talis non fuisse scribit. Quoties uerò tali quatuor ita excidebant, ut diuersa esset omnibus facies, Venerius appellabatur iactus, idéq; felicissimus erat, ut docet in Amoribus idē Lucianus. c Partitus filijs.)Saturni & Opis filij fuerunt Iupiter, Neptunus, & Pluto. Verùm Iuppiter Iunonem sororem suam eodem secum partu editam, uxorem duxerat, & cum Plutone Neptunoq; fratribus regnum partitus, Olympum sibi reseruans habitauit. d In Pentheum Menades.) Pentheum regem Thebanum cum orgia, hoc est sacra Bacchi noua adhuc, & iamprimùm incipientia prohibere conaretur, à matre & materteris alijsq; Menadibus in furorem actis, discerptum esse ferunt. De Penthei interitu habes in Bacchis Theocriti, Eidyllio 23. tractatur idem argumentũ in Bacchis Euripidis fusius. Ouid. eandem fabulam exponit in 3. Metamorph. Huius etiam meminit Lucianus de morte Peregrini, in initio.

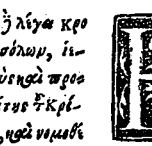
CRO-

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. CRONOSOLON; Id est, Saturnalium Legumlator:

Erasmo Roterodamo interprete.

Α ὀλίγα κρονοσόλωνι, ἰκετεύσασθαι πρὸς τὸν Κρόνον, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὸν ἑορτὸν· ἃ μὴν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐπιμέλεια, ἄλλο βιβλίον ἐγγράψας. καὶ εἰ δέ ὅτι ἐμμένουσι λελεγμένοι τοῖς νόμοις, ἃ αὐτίκα ἐνοχοι ἔσονται ζημίοις ὑπερμέτροις, ἃ λαχὼν ἀπὸ βάντων μεγάλα ὠφελήσει. ὑμᾶς δὲ ὦ πλούσιοι ὁρᾶτε, ὅπως μὴ παρανομήσητε, μηδὲ παρακούσητε τῶν δὲ τῶν προσαγομένων ὡς ὅτις ἂν ὅτω μὴ ποιήσῃ, ἴστω ἕτερον, ἐκ ἐμὲ νομοθέτην ἀμελήσων, ἀλλ' ἐς τὸν Κρόνον αὐτὸν, ὃς με προείλετο νομοθετῆσαι ἐς τὸν ἑορτὸν, ἐκ ἵνα χρήσῃς, ἀλλὰ πρόθυμον ἐγρηγορέτι ἵναργὸς συγγιγόμενον. ἦν δ' ὁ πλούτης, ἐδὲ αὐχμοῦ πλέως,

Haec ait Cronosolon sacrificus, et idem uates Saturni, earumq; legum conditor, quae quidem ad festum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio misso libro illis ipsis praescripsi. Neque dubito quin eos leges seruent, alioqui obnoxij futuri poenis quae grauissimae decretae sunt in eos qui minus paruerint. Vos autem diuites, uidete ne haec mandata praetergrediamini, neq; negligatis. Nam si quis secus fecerit, is sciat se nō me neglecturum legislatorem, sed ipsum potius Saturnum, qui me condendis festi sui legibus delegit, haud ille quidem in somnis uisus, sed nuper cum uigilante palam congressus. Erat autem neque compedibus uinctus, neque situ obsitus, qualem

τκλινς, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι, παρὰ τῶν παροιώτων ποιητῶν παραδεξάμενοι ἐπιδέα πνιστή, ἀλλὰ τὸν μὲν ἄρπλω ἔχοντα τεθυμμένον, ἱλαρὸν ἄλλα φαιδρόν τι ὂν καὶ λαμπρὸν, καὶ βασιλικῶς ἐσκευασμένον. μορφὴν μὲν τοίνυν ἀφθονίαν, ἃ ἔπει, παύσασθαι προσῆκεν ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν ἐπὶ σωτηρίας βαδίζοντα, ὥσπερ ἐκεῖνος ὃν θεὸν, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐγὼ τὴν πρίαν ἀνύσχετόν μοι, ἐπὶ καλὸν τὴν ὦν φαν μονοχίτωνα· καὶ γὰρ ὥρας, καὶ βορρᾶς πολὺς, καὶ λιμὸς καὶ χιὼν, ἐγὼ δὲ ἤκιστα ἐπιφόρτιμος πρὸς αὐτά. ἀλλ' ὅτι καὶ δι' ἑορτὴν παύσασθαι ἐνόμιζον, ἐώρων τὰς μὲν ἄλλας παρασκευασμένας, ὅπως θύσωσι, καὶ εὐωχήσωνται, ἐμαυτῷ δὲ οὐ παύσασθαι ἑορτάσιμα ὄντα, καὶ δι' ὃ προσελθὼν ἐπειδὴ, καὶ τὰ ὄντος μοι λαβόμενος, καὶ διασείσας, ὥσπερ

qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poetis mutuati, uerùm falcem quidem tenebat præacutã, cæterà uerò & hilaris erat, & ualidus, regioq; apparatu. Atque hac quidem specie mihi uisus est. Cæterùm quæ locutus est, planè diuina sunt, & in his hæc digna quæ uobis prius exponam. Nã ubi me uidit animo mœstum inambulantem, mox intellexit, quippe deus, quænam esset molestiæ causſa, uidelicet grauiter me ferre paupertatem, ut qui nõ pro temporis ratione unicam uestem haberem, cum iã esset gelu, multusq; flaret Boreas, glacies ac nix, aduersus quæ ego minimè communitus eram. Multo magis autem, quòd cum festum instaret iam proximè, reliquos uiderem apparãtes quæ ad uictimas, quæq; ad conuiuia requirebantur, mihi uero ipsi res non admodum ad festum instructas esse. Iam è tergo accedens, aureq; prehensa, ac uellicata (nam hac

specie

μει προσεικάζειν ἄνωθεν τίλλων τα, ἔφη, ὦ Κρονοσόλων, ἀσκω μεδόν ὑμᾶς; ἢ γὰρ ἄξιον, ἔφλω, ὦ δέσποτα, ὅταν διατα ράττησ μὴν ἡμᾶς μιᾶρὸς αὐθρώ πους, ὑποφαλαντίνταις, ἢ μόνοις τρυφῶντας ὁρῶ, αὐτὸς δὲ ἡμᾶς ἄλλοι συχνοὶ τῶν πεπαιδου μένων, ἀπορίᾳ ἡμῶν ἀμηχανίᾳ συνόντας; ἀλλ' ἐδὲ σὺ, ὦ δέσποτα, ἡμᾶς παῦσαι ταῦτα, καὶ μεταπεισαμένη πρὸς τὸ ἰσόμοιρον. τὰ μὲν ἄλλα, ἔφη, ῥᾴδιον ἀλλάττειν, ὁπόσα ἐν Κλωθοῦς, καὶ τῶν ἄλλων μοιρῶν πάσχει· ἃ δὲ ὀδίγοις ἴσα τοῖς, ἀπανορθώσομαι ὑμῖν τὸν τρόπον. ἐδὲ ἀπανόρθωσις ἤδη ἔφη. ἴθι ὦ Κρονοσόλων, νῦ γράψον μοι νόμους τινάς, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτοὺς οἱ πλήσιοι ἑορτάζοιεν, κοινωνοῖεν δὲ ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. ἀλλ' οὐκ οἶδα, ἔφλω. ἐγώ, ἦδ' ὅς, διδάξομαί σε, λαβὲ τὰ ἀρξάμενος δὲ διδάσκειν. ἅτε ἐπειδὴ πάντα ἠπιστά-

ſpecie ſeſe mihi conſueuit ostendere.) Quid iſtud ſibi uult (inquit) Cronoſolon? ui dere mihi ſolicitus. An non æquum, inquam, here, cum impios ac ſceleſtos homines opibus ſuperfluere, & ſolos delicijs frui uideam, ipſe uerò, mecumq; complures alij docti, cum inopia, ſummaq; rerum penuria uitam degimus? Ne tu quidem here curas his rebus finem imponere, & ad æqualitatem reuocare. Tum ille: Cætera quidem, inquit, haud facile fuerit innouare, quæ uobis à Clotho reliquiſq; Parcis accidunt: porrò paupertatis malum uobis corrigam, quatenus ad feſtum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronoſolon, ac mihi leges aliquot conſcribito, oſtendens quid obſeruandum ſit in feſto, uti ne diuites inter ſeſe feſtũ celebrent, ſed uobis ſua bona impertiant. At non noui, inquam, leges conſcribere. Quin ego, inquit, docebo te. Moxq; ingreſſus, ordine me docuit. Deinde cum cuncta perdidiciſſem

μὴν, ηδὲ αὖτὶ αὐτοῖς, ἔφη, ὅτι ἐμὲ μὲ τοῦτο ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὴν ἅρπην ταύτην ὀξεῖαν προφέρω· ἐγὼ γὰρ οὐ μὴν, τὸν μὲν πατρῶον τομίαν πεπομπώς, τὸν Οὐρανὸν, τὰς δὲ πλησίον μὲν συνεχίσων, ὅπόσοι δὲ παρανομήσουσιν, ὡς ἀγέροντα τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς τὰ συμβάλοιτο, βάκηλοι γενόμενοι. ταῦτα ἠπείλησεν· ὥστε μὴ πάλιν ἔχει ἡμῖν μὲ παραβαίνειν τοὺς θεσμούς. Νόμοι πρῶτοι· Μηδὲν μηδὲν, μήτε ἀγαθὸν μήτε ἰδιον πράττειν ἐν τοῖς τῆς ἑορτῆς, ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν ηδὲ τρυφὴν ηδὲ θυμηδίαν. ὀψοποιοὶ μόνοι, ηδὲ πιμματηγοὶ, ἐνεργοὶ ἔστωσαν. ἐστιμία πᾶσιν ἔστω, τὴν λύπαις τὴν ἀηδονίαις, τὴν πίνεσι τὴν πλησίοις. ἐργάζωδαι, ἢ ἀναπαύεσθαι, ἢ ἀνεσιᾶν, μηδενὶ ἐξέστω, λογισμὸς παρὰ τῶν ἀδικημένων κρινοῖς λαμβάνειν, μηδὲ τὸ τοῦ ἐξέστω. μηδεὶς τὸν ἄρχοντα ἢ τὴν ἱερὰν ἐξεταζέτω, μηδὲ ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ, μηδὲ γυμνασιάδων κρινοῖς; ἐξέδετο, μὴνε ἐγγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ

cissem: Et illud, inquit, illis dicito, nisi seruarint hæc, tum ego profectò sine causa falcem hanc acutam circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cum patrem Cœlum execuerim, non item castra ro diuites istos, quicunq; leges meas uiolauerint, ut iam euirati, Cybeli matri sese ad iungant cum tibijs ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis, si leges non prætergrediamini. Lex prima: Ne quis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neq; priuatū, nisi quæ ad lusum, aduoluptatē, animiq; oblectationem pertinebunt. Obsoniorum & bellariorum artifices soli in opere sunto. Aequalitas omnibus esto, seruis, liberis, pauperibus, diuitibus. Irasci, indignari, minariue ne cui liceat. Rationem exigere ab ijs qui res curant Saturnaliorum, ne id quidē fas esto. Ne quis argētum uestemue exigito, neue inscribito solennitatis tempore. Ne quis exer-

μηδὲ λόγος ἀσκεῖν ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινες ἀστεῖοι καὶ φαιδροὶ, σπουδὴν καὶ παιδιὰν ἐμφαίνουσι. Νόμος δεύτερος· πρὸ πολλοῦ τοὺς ἑστιῶντας οἱ πλησίον γραφέντων μηδὲν ἧττον πενήντα. ἀκέντων δὲ καὶ ἀργύριον ἕτοιμον, ὅσον τῶν κατ' ἐτῶν πρὸ σιόντων, τὸ δίκαιον, καὶ ἰδιώτας ὅσης τιμῶν μοίρης. καὶ ὅσα παχυτέρα ἢ κατ' αὐτὸς καθάσασθαι, καὶ τῶν ἀργύρων ὀλίγα· ταῦτα μὲν πρόχειρα ἔστω. τὰ δὲ πρὸ τῆς ἑστιάσεως, καθάρσιον μέν τι περιφερέσθω, καὶ ὑπὸ κώδωνος ἐπιλευνέσθω ἐν τῇ οἰκίας μικρολογίᾳ καὶ φιλαργυρίᾳ καὶ φιλοκοδρολίᾳ, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα σώσικα τοῖς πλήθοις αὐτὸ, ἐπιδεῖν ἢ καθαρεῖν τὴν οἰκίαν ὀβολγάσωντα, θυόντων Διὶ πλουσίῳ, καὶ Ερμῇ λώτῳ, καὶ Απόλλωνι μεγαλοδώρῳ. ἅτε περὶ ἀέθλων ὀψίαν, εὐαγιγνωσκόντων μὲν σφίσι τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο πενάκιον, καθα-

ceatur, néue literis operã dato, aut recitato, nisi si quæ sint urbana lepidaq; quæ dicacitatem respiant ac iocũ. Lex secunda: Multo ante festum diuites singulorum amicorum nomina in tabella scribunto. Porrò pecuniam paratam habento ad decimam partem annuorum fructuum. Præterea quicquid illis supereſt uestium, et quicquid est cultus pinguioris, quàm ut ipsis conueniat. Ad hæc argenteorum uim non modicam. Atque hæc quidẽ in promptu sunto. Cæterùm ante solennitatẽ porcellus circumagitor, atque exædibus ejiciuntor sordes, auaricia & quæstus, & si quæ id genus alia sunt plerisque diuitum domestica. Deinde ubi domum perpurgarint, tum rem diuinam faciunto Ioui diuitiarum largitori, ac Mercurio munifico, atq; Apollini magna donanti. Deinde circa uesperam tabulã illam amicorum nomina tenentem relegunto. Distributis

λαμβανόμενον δὲ αὐτοὶ κατ' ἀξίαν ἑκάστῳ, πρὶν ἥλιον δύναι, πιμπόντων τοῖς φίλοις. οἱ δὲ ἀποπεμίσοντες, μὴ πλέους τριῶν ἢ τεττάρων, οἱ πρεσβύτατοι τῶν οἰκετῶν, ἤδη προβύτατοι. ἐγγραφέσθω δὲ ἐς γραμμάτιον ὃ, τι τὸ πιμπόμενον, καὶ ἴσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑποπτεύοιεν τὰς διαπεμίσονται, αὐτοὶ δὲ οἱ οἰκέται, μίαν ἡμέραν ἵνα καὶ πιόντες, ἀπὸ τριχόντων, ἀπαλοιώτων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς πιπαιδευμένοις διπλάσια ταῦτα πιμπέσθω· ἄξιον γὰρ διμοιρίτας ἄνται. τὰ ὅτι τοῖς ἀμφοῖς λυγὺ μέγα, ὡς μετριώτατα κὴ ὀλίγιστα ἴσα, ἵνα χρῆς ἢ μηδὲν μηδὲν συνιπιτελλέτω, μηδὲ ἀναιρέτω τὰ πιμπόμενα. πλὴ σιῷ πλουσίῳ μηδὲν πιμπέτω, μηδὲ ἑστιάτω Κρονίοις ὁ πλούσιος ἢ ἰσότιμον. ἢ ἀς τὸ πιμφθῆναι προχειρίδιον φυλακτέον μηδὲν, μηδὲ μίσθωσιν ἴσην ἔστω ἐπὶ τῇ ἀμφιᾷ, ἢ τις πίρυ-

butis autem pro cuiusque dignitate muneribus, ante solis occasum amicis mittunto. Porrò qui deferãt, ne plures, tribus quatuórue sunto, atq; bi certissima ex famulis fide, iamq; natu grandes. Asscribatur autem in literis & quid mittatur, & quãtum, ut ne utrique suspectos habere possint eos qui perferunt. Atque ipsi ministri unico quisq; calice epoto, domum recurrunto, neq; praeterea quicquam ab eis postulanto. Doctis omnia dupla mittuntor. Nam hos æquum est [b] geminam accipere portionem. De muneribus quãmodestissima simul & quãpaucissima uerba fiunto, neque graue quicquam in literis quisquam asscribito, nec odiosè laudato quæ mittuntur. Diuiti diues ne quid mittito. Neq; locuples Saturnalibus æquali sorte quempiã conuiuio accipito. Ne quid eorum quæ in hoc deprompta fuerint ut mittãtur, seruanto. Neue cui muneris pœnitentia subito. Quòd si quis anno

πέρυσιν ἀποδεδομένων, δὶ αὐτὸ ἄμοιρος καὶ ἀτέλεστος ἀπολαμβανέτω μηδενός. διανενέσθων δὲ οἱ πλέοσιοι τὴν χρέαν ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν προσόντων, καὶ τὸ ἐνοίκιον, εἴ τινες αὖ καὶ τοῦτο ὀφείλουσιν, διαπαλαιέτω μὴ ἔχωσι καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς ἀδεινάι, ὁ τι μάλιστα δύνασθαι. ἀκέτω δὲ καὶ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία, καὶ τὸ πικρόβιον, ὅποιον αὖ ἦ, μίγα δοκέτω. οἶνος ἀμφορεὺς, ἢ λαγὼς, ἢ ὄρνις παχεῖα, κρομύων δέσμη μὲ δοκέτω. μηδὲ τὰς κρονικὰς δωρειὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. αὐτιτιμάτω ἢ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ· ὁ μὲν πιπαιδευμένος βιβλίον τι παλαιὸν, εἴ τι σὺν μόνον καὶ σύμπτωκεν ἢ, ἢ αὐτὸς συγγραμμα, ὁποῖον αὖ ἦ ἰώνητ. καὶ ἔστω λαμβανέτω ὁ πλέοσιος πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ, καὶ λαβὼν ἀναγινωσκέτω σὺν νῷ· ἢν δὲ ἀπόθηται, ἢ ἀποβρίψῃ, ἴσω τῆς ἄρπης ἀπελθεῖν ἐνοχος ὤν,

superiore peregrè fuit, eaq; causſa munerũ expers ſit, & illa accipito. Quinetiam pro tenuibus amicis æs alienum diuites ſoluunto: atque etiam conductarum ædium precium, ſi qui forte & hoc debent, neq; ſunt ſoluendo. In ſumma uerò, multo antè illud illis eſto curæ, ut cognoſcant qua re maximè his ſit opus. Rurſum qui accipiunt, ne de miſſis donis ut exiguis queruntor: & quicquid mittetur, qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini cadus, aut lepus, aut pinguis auis, inter munera Saturnaliitia ne habentor. Neue Saturnalia dona in riſum uertunto: Remittito uiciſſim diuitipauper: ſi doctus eſt, libellum aliquem ueterem, aut ſi quid ipſe conſcripſit, quod fauſti ſit ominis, et cõuiuijs accommodum, qualecunque potuerit: atq; id dues læto admodum hilariq; uultu accipito, acceptum protinus perlegito. Quod ſi recuſarit, reiceritue, ſciat ſeſe ijs quæ de falce minatus ſum, obnoxium eſſe, etiam ſi miſerit quicquid alioqui

ἄλλῳ πίμπλη ὅσα ἐχρῶ. οἱ δὲ ἄλλοι, οἱ μὲν στεφάνους, οἱ δὲ λιβανωτοῦ κόνδρους πεμπόντων. ἂν δὲ πένης ἐσθῆτα, ἢ ἀργύριον, ἢ χρυσὸν, παρὰ τὴν δύναμιν, πίμπλη πλησίον· τὸ μὴ πεμφθὲν ἐγὼ δημόσιον, ἢ ἂν παραβῇ ἐμβαλέσθω εἰς τὸ θησαυρὸν τοῦ Κρόνου· ὁ δὲ πένης, ὃν τὴν ὑστεραίαν πληγὰς παρὰ τοῦ πλησίον λαμβανέτω, τῷ παρθῆναι εἰς τὰς χεῖρας, ἐκ τοῦ λάτρου διακοσίων μὴ ποιητέου. Νόμοι συμποσιακοί. Λύτα δεῖ μὴ, ἀπέναντι τοῦ στίχου ἑξάπους ἢ πλέον ἢ πρὸ τοῦ λυχνοῦ, μάχεσθαι μὴ πιεῖν ἕνα καθ' ἕνα. ἀξίωμα ἢ γένος, ἢ πλοῦτον ὀλίγον σωζέσθω ἐν πρωτομιλίᾳ. φίλος τοῦ αὐτοῦ πίνειν ἀπαίτας· μηδὲ ἑνὶ πρόφασιν τῷ πλησίον, ἢ στομάχου ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς μόνον δι' οὗτον πίνειν ἢ μεθύσθον. μοῖραι ἴσαι, μὴ ἴσον ἅπασιν. εἰ διάκονοι πρὸς χάριν μηδεὶς μηδὲν· ἀλλὰ μὴ

alioqui mittendum erat. Porrò reliqui, coronas alij, alij thuris fruſtula mittunto. Quòd ſi pauper aut ueſtem, aut argẽtum, aut aurum ſupra facultatem diuiti miſerit, id quidem quod miſſum fuerit, publicum eſto, conflatumq; in Saturni theſaurũ infertor: ipſe uerò pauper poſtridie plagas à diuite, manibus ferulæ ſuppoſitis accipito, non pauciores quinquaginta ſupra ducentas. Leges conuiuales: Lauandum eſt ubi linea ſex erit pedũ. Ante lauandum, nucibus ac talis luſitandum. Vbicũq; caſus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut diuitiæ, parũ momenti habento ut prius alicui miniſtretur. Eodem de uino omnes bibunto, neque proſit diuiti ſi cauſetur uel ſtomachi uel capitis dolorẽ, ut ideo bibat c de meliore. Carniũ omnibus æqua portio. Miniſtri ne cui quid fa-

more danto, nec; contantor, neque prætermittunto, donec

δὲ βραδύτατοι ὦσιν, μηδὲ παρα-
πιμπέτωσαν, ἐφ' ἃ ἂν αὐτοῖς δο-
κῇ, ἐπόσα χρὴ ἀποφέρειν. μη-
δὲ τῷ μὲν μιγάλα, τῷ δὲ νομι-
σθῇ μικρὰ παρατίθεσθαι. μηδὲ
τῷ μὲν ὀμφὶς, τῷ δὲ ὑγυάδος
συὶς, ἀλλ' ἰσότιμος ἅπασιν.
οἰνοχόος ἐξὺ διδράκετω ἐν πο-
μωτῆσι ἐς ἕκαστον, μὴ ἔλατ-
τον ἐς τὸν δεσπότην, ἢ ἐπ' ἐξύ-
τερον ἐπακέτω. μὴ λύλικσι
χαῦσίαι, μὴ ὀξέϊ χαρίχειν,
ἢν τις ἐθέλῃ, φιλόσοσίαν. πάν-
τας πᾶσι προπινέτωσαν, ὃν ἐ-
θέλωσι, προπιόντες δὲ πλεῖν.
μὴ δὲ ἀναγκαζέτω πίνειν, ὅν
τις μὴ δύνηται. ἀς τὸ συμπό-
σιον μήτε ὀρχησμὸν μήτε λύρα
εἰσάγειν αὐτοὺς ἀγαθὸν, ἀφ' οὗ μὴ
θαύνται ὀρχέσθαι. ἢν τις ἐθέλῃ,
σκώμματος μὴ μέτρον ἔστω, τὸ
ἄλυπον. ὧδε πᾶσι πειτάνεται
σαι ὧδε ἀσφαλῶς. ἢν τις ἐπ'
ἀργυρίῳ πειτάσθαι, ἄσσος ἐς
τὸν ὑσεραίαν ἔστω. μὴ μᾶλλ-
ον, μηδὲ ἀπίτω ἕκαστος, ὁπόταν
βάληται. ἐπὰν δὲ τὰς οἰκίτας ὁ
πλούσιος σῶφρ, διακονήσωσι

ipsis usum fuerit, quæ tollen-
da erunt. Neque huic quidē
magna, illi uerò perexigua
apponunto. Neue huic coxa
suis, illi maxilla apponitor,
sed in omnibus æqualitas e-
sto. Pocillator acutis oculis
unumquêque obseruato, mi-
nus tamen herum. Acutius
etiam exaudito. Calices om-
nis generis sunto. Ad potan-
dum inuitare siquis uolue-
rit, ius esto. Omnes omnibus
præbibūto, si libeat, ubi pra-
biberit dives. Neq; quisquā
bibere compellitor, qui non
ualeat ad compotationem.
Ne liceat ipsis neq; saltato-
rem neque citharœdum in-
ducere, nisi qui nuper disce-
re cœperit. Quòd si cui libe-
at dicterijs uti, liceat: sed ha
ctenus adhibeatur modus,
ut ne sint molesta. Super om
nia, pro nucibus ludunto ta-
lis. Si quis depositā pecuniā
talis luserit, in posterum us-
que diem ieiunato. Et mane
to quisque & abito cum uoluerit. Porrò cum dives fa-
mulos suos conuiuio accipiet, tum amici quoq; unà cum

ipso

καὶ νὴ φίλοι σωὶ αὐτῷ. τὰς νόμους τάυτας ἕκαστον τῶν πλησίον ἐγγράψαντα εἰς χαλκῆν στήλην, ἔχειν ἐν μεσαίλατῳ τῆ αὐλῆς, καὶ ἀπαγορεύσκειν, μὴ ἐξεῖναι ἄλλῳ, ὅτι ἐς αὖ ἄνδρα ἢ στήλη μένη, ἔτε λιμὸς ἔτε λοιμὸς ἔτε πυρκαϊὰ, ἔτε ἄλλο κακὸν ἐπὶ πλεῖον ἐφέρσειν ἐς τῶν οἰκίαν αὐτοῖς. ἢν δὲ κλαπῆ (ὅπερ μὴ γένοιτο, διαβαίνειν) ἀποτρέπεσθαι, οἷα πάσονται.

ipso ministranto. Leges hasce singuli diuites, æreæ columnæ inscriptas, in aulæ meæ ditullio habento, ac legunto. Atque id quidem sciendū est, quoad ea columna manebit, neque fames, neque pestilentia, neque incendium, neque quicquam alioqui molestum, in illorum domum sit bibit. Quòd si quando (id quod dij prohibeant) tollatur, abominanda sunt quæ illis tum eueniunt.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a Porcellis.) Olim publicè lustrabantur domus, porcello circumacto. b Geminam accipere.) Milites Λιμοιρίται nuncupati, dupla stipendia merent. Idē Lucianus: ἐγκώμιον φροῦ ῥέζοντα Λιμοιρίτης ὤν. c Bibat de meliore.) Fortè legendum ἀροτίονται, ut uertit Erasmus: alioquin si leges ἀροτίονται, sensus erit, primùs bibat diues.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ Κρονικαί.

Εγὼ Κρόνῳ χαίρειν.

EPISTOLÆ Saturnales.

Ego Saturno Salutem.

ΓΕΓΡΑφειν μὲν ὕλλα σοι καὶ πρότερον ἐν λῶν ἐν οἷς ἄλλω, καὶ ὡς νῦν ἐπιστείλαν.

Quidē et antea tibi scripsi, significās quonam in statu esse & quemadmodū ob inopiā mihi

δωσόν μοι, μόνος ἀμοιρ@ ἅπα-
ντα τ' ἐορτῆς, ὑμ ἐπύγχανε.
ἔτι γὰρ τοῦτο προσδεὲς (μέμνη-
μαι γάρ) ἀλογώτατον εἶναι, τὸν
μὲν ὑμῶν τὰς ἁπαλὰς μὴ τρυ-
φᾷν, ἐν πολυτελοῦσι δὲ τοῖς ἐ-
χουσι, τοῖς περιττεύουσι, τὸν δὲ με-
μὴ διαφθείρεσθαι, περὶ ταῦτα,
Κρονίων ἐνεστώτων. ἐπεὶ δὲ
μοι τότε ἀδίκως ἀποτετύχηκας,
ὑγιαίνων δὲ οὐδὲν ἀναμι-
νῆσαί σε τ' αὐτῶν. ἐχθὲς γάρ
σοι, ὦ ἄριστε Κρόνε, τὸ λίσιον τ'
τὸ φιλόνυξα, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐς
τὸ μέσον ἅπαντα καταθέντα,
ἐπάντα διελόμενον ἑορτάζειν. ὡς
ὃ νῦν ἔχομεν, μυρμηξ ἢ λάμπ-
λος, ὡς ὁ παροιμία φησί, μᾶλ-
λον δὲ τραγικὸν ὑποκριτὴν
ἐνύπνιον, βατράχῳ μὴ τοῖν πο-
δοῖν ἐφ' ὑψηλᾶ βεβηκότα, οἷόν
ἐσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάτ' ὀλ'
ἔτερος αὖ ὑποδέτ@ ἔστω. ἐ τοί
νυν βελτίους οὕτως ἔχομ, ἐρᾶς
ἔτι αὖ γενέσθαι αὐτῷ· ἀρτι μὲν
ὑψηλῷ, ἄρτι δὲ ταπεινῷ γενέ-
σθαι,

mihi periculum esset, ne so-
lus omnium expers relinque-
rer solennitatis quam indixi
sti. Addidi & illud (nam
memini) iniquissimum esse,
si nostrûm alij opibus ac de-
licijs superfluerent, nihil ex
suis facultatibus impertien-
tes pauperioribus, alij rur-
sum fame contabescerent:
atq; id quidem instantibus
Saturnalibus. Verùm quo-
niam tum ad meas literas ni-
hil respondisti, operæpreciũ
existimaui, te denuò ijsdem
de rebus commonefacere.
Tuum erat, optime Satur-
ne, sublata hac rerum ina-
qualitate, bonisq; in medio
depositis, postea celebrandũ
festum edicere. Nam uti nũc
res habent, formica came-
lus, quemadmodum aiunt
prouerbio. Quin magis tra-
gœdiæ histrionẽ animo con
cipe, qui altero pede præal-
tis cothurnis sublimis insi-
stat, cuiusmodi sunt tragica
calceamenta, altero uerò sit incalceatus. Is si ad hunc mo-
dum instructus ingrediatur, uides necessariò futurum,
ut nunc

δαι, καὶ ἀνώτερον αὖ πόδα προβάλλειν. ἴσως τοιγὰρ λαβὼν τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ αὔξησον. καὶ οἱ μὲν ὑπὸ λυσάμενοι ἐλάττονι, ἢ τύχῃ χρεωγόνους, ἐντραγωδοῦσιν ἡμῖν, οἱ πολλοὶ δὲ ψιλῇ κὴ χαμαὶ βεβίζομεν. ἀναβαλλόμενοι αὖ, οὐ ἴδοι, μὴ χέρσον αὐτῶν ὑποπρίνωδαι κὴ διαβαίνειν, εἴ τις κὴ ἡμᾶς ἐνεπαύσατο παραπλησίως ἐκάνοις. ἐκὰ τοι ἀκήκοα τῶν παλαιοτάτων λεγόντων, ὡς τὰ πα λαιὸν, ἐ τοιαῦτα ἦν τοῖς αὐθρώποις τὰ πράγματα, σῦ ἔτι μοναρχοῦντος· ἀλλ' ἐ μὲν γῆ ἄσπορ & ἀκὶ ἀνήρο & ἔφυεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, λάπυον τε τοιμον ἐκάστῳ τε πίδαι, πολλαὶ μοὶ δὲ, οἱ μὲν οἶνον, οἱ δὲ γάλα, οἱ δὲ κὴ μέλι ἔρρεον, τὸ δὲ μέγιστον, αὐτὸς ἐκάνους φασὶ τὸς αὐθρώπους χρυσοῦς ἄνας, ψυχίαν δὲ μηδὲ τὸ παράπαν αὐτοῖς πλησιάσειν. ἡμᾶς δὲ αὐτοί φ, καὶ μάλιθ & αὖ ἀπότως λοιπόμεθ, ἀλλ'

ut nunc excelsus sit, nunc humilis, prout hunc aut illum pedem uicißim promouerit. Nec minor est in uita nostra inæqualitas, dum illi cothurnis fulti, adornante fortuna tragœdias in nos agũt. Contrà magna pars pedibus atque humi ingredimur, quũ & ipsi, scias uelim, nihilo deterius illis fabulam agere poßimus, atque ingredi, si quis nos quoq; ad eundem istum modum adornarit. Atqui ex poetis audio, nihil harum rerum inter homines fuisse olim, quum tu solus ad huc imperium teneres: uerùm tellus illis citra ferendi arandiq; laborem bona progignebat, cœnam unicuique paratam, uel ad satietatem usque. Porrò flumina partim uinum, partim lac, erãt autem & quæ mel manabant. Quodq; est omnium maximum, aiunt illos ipsos homines aureos fuisse, cæterùm paupertatem procul ab illis abfuisse. Nos contrà non satis idonei sumus qui uel plumbum uideri poßimus,

ἀλλ' εἴ τι καὶ τύτυ ἀτιμότερον· ὑ τρυφὴ δὶ μᾶλλον πόνων τοῖς πλέοσιν, ὑ πρία, ἢ ἀπορία ἢ ἀμηχανία, καὶ τὸ οἴμοι, καὶ τὸ πόθεν αὖ μοι γένοιτο, ἢ ὦ δὶ τύχης, πολλὰ τοιαῦτα παρὰ γῦν ὑμῖν τοῖς πίνυσι ἢ ἤτλεον ἄν, ἰδὼν ἐνιαύμενα ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τὸν πλεονέκτην ἐρῶμεν τοσύτυ δὶ δαιμονίας ἐπιτύχας· οἱ τοσῦτον μᾶλλον χρυσὸν, τοσῦτον ἄργυρον ἐγκλείσαμενοι, καὶ ὄντας δὶ ἴσως ἐχοντὸς, αὐθράποδα δὶ καὶ ἐσύγκ, καὶ σωτηρίας καὶ ἀγρὸς, πάμπολλα δὶ τῶν παρόντα ἐκπεπλεκότι, ἐχθρωπος δ' μηδίσαμ ὑμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' ἀεὶ προσβλέπομεν τὸν πολλὸν ἀξιῦσι. ταῦτα ὑμᾶς μάλιστα ἀποπνίγει, ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα τὸ πρᾶγμα, ἢ μὴ ἐφ' ἁλυγίδων μακαριόμενον, τοσύτοις ἀγαθοῖς ἐντυφᾶν ἐρυγγανύντα, καὶ τὸν τ σωθύτων σὺδαμινὸν μόνον, ἀεὶ ἑορτάζοντα ἡμὶ δὶ, καὶ

aut si quid etiam plumbo uilius, ut quorum plerisq; uictus labore quæritur, ac paßim pauperies, egestas ac desperatio, & illud: Hei mihi: &, unde mueniam? &, ô fortunam, atq; id genus alia permulta apud nos nempe pauperes abundant: quã quam his de rebus leuius discruciaremur, nisi diuites cõspiceremus tanta fruentes felicitate, qui quidem quum tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tãtum ueßtium poßideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, atque harum rerum omnium magnam uim tenentes, tamen adeò nobis nihil unquam de eis impertiunt, ut plebeios homines ne aßpectu quidem dignẽtur. Hæc, inquam, sunt Saturne, quæ nos enecãt maximè, planeq; rem intolerandam arbitramur, hunc in purpura accumbentem, tantis opum delicijs affluere, ructantem interim, & applaudentibus amicis perpetuò festum diem agere: me uerò, meiq; similes,

περὶ τὰς ὁμοίας ὀνειροπολᾶν, ἢ
πωθεν ὀβολοὶ τισαρθν γένοιν-
το, ὡς ἐχοιμεν ἄρτων γεν ὃ
ἀλφίτων ἐμπιπλησμένοι κα-
θεύδειμεν, καρδαμον ἢ βόμον ἢ
λεράμενον ἐσιτρώγοντες. ἢ τοί
νυν ἰσῶτα, ὦ Κρόνι, ἀλλάττειν
ἢ μὴ σπανιεῖν ἐς τὸ ἰσοδιαι-
τον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτὸς γε ἀ-
νάγκη λυσιτελεῖν τὰς ψυχάς,
μὴ μόνος ἀπολαύειν τ ἀγα-
θῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μιᾶς μίμνων τοσῶ-
των χρυσίων, χοίνικα γε ἡμῶν
πάντων λελασκιλάσαι. ἀπὸ
ἢ ἡμισίων, ἴσα λέγειν ὑπὸ ἅπ
διαβρυῆναι, ἐκ ἂν αὐτὸς ἀ-
νιάσειν ἰσῶτα γεν πάντας ἀ-
πολύμενα, ἢ ὑπὸ τ χρίνι δια
φθειρόμενα, ἢ μῖν δύναιτ ἂν
βαλλόμεν μᾶλλον, ἢ ἐν τᾶις κοι
τίσι ἢ λίτρας, σὺν τῶι πολλῶ
λελασαπῆναι. ἢ μὲν ἢ δρεπά
ζειν ἕκαστον, ἄρτι μὲν τίσαρας,
ἄρτι ἢ πέντε τ πρώτων παρα
λαμβάνειν, μὴ μέν τι ἐς τ
νυν τρόπον τ δρεπανᾶν, ἀλλ' ἐς
τὸ δημοσιεώτερον, ὡς ἐπίσης μι
σθὸν ἔχειν ἅπαντας. ἢ μὴ τ μίξιφο

les, somniorum coniecturas interpretari, sicunde fortè quatuor oboli contingant, quò uidelicet pane polentáue expleti dormire queamus, nasturtium, aut porrũ, cepásue, alliúmue opsonij uice arrodentes. Aut hæc igitur Saturne ad æquabilitatem uitæ mutes corrigas? necesse est: aut quod est poſtremum, illis ipsis interdicas diuitibus, ne soli bonis fruantur, uerùm è modijs auri tam multis uel heminã in omneis nos dispergant. Porrò ex uestibus, si quas tã à tineis exesas, citra suum incommodum dare poßint, malintq; hæc prorsus uetuſtate situq; peritura, nobis dare qui induamur, quàm si nere ut in cubilibus ac scrinijs multa carie computreſcant. Præterea ut cœnent singuli, nunc quaternis, nũc quinis pauperibus ad conuiuium adhibitis. Haud isto quidẽ pacto, quo his temporib. cõuiuia peraguntur, uerùm popularius, ut æqua sit omnium portio, neq; ut hic opsonijs ingurgi-

ρᾶδαι τῶν ὄψων, ἡδὺ τ' εἶναι τὸν πρωτομελῆσαι τοῦτα, ἐπ' ἀδ ἀπαγορεύσῃ ἰδίων· ἐφ' ὃ μᾶς ἢ ἐκβύλα, ἕτι παρόντος ζωμεύων ὡς ἐπιβάλοιμι τὸν χῆρα, παραμείδιδαι, δείξαντα μόνον τὸν λοπάδα, ἅ ὅσον ὄφ' ἢ πλακοῦντος τὸ λοιπὸν· μὴ δὲ ἰσομιδίνῳ συὸς, διανέμοντα τῷ μὴ δεσπότῃ παρατιθέναι τὸ ἐμίτομον ὅλον σὺν τῇ ὑστρᾳ, τοῖς ἄλλοις ὀπτᾶ φέρων ἐγκαλυμμένα. προεπῶν ἢ μὴ τοῖς εἰνοχόοις, μὴ πιεμένων ἐπ' αὐτὸ ἐπ[ά]ντες αὐτὸ σῃ πίῃ ὑμῶν ἵκανῶς, ἀλλὰ ἕν ἅπαξ ἐπισύρῃ, αὐτίκα ἐγχέαι, καὶ αὐαλέναι, μηδὲν λυλίκας ἐμπλησαμένος, ὥσπερ τῷ δεσπότῃ· μὴ τὸν εἶνον δὲ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπόταις ἵνα μὴ τ' αὐτὸν ἔναι· ἢ πᾶ γὰ γεγράφθαι ἕτερον τ' νόμον, τ' μὴ αὐλοσομεῖν μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δὲ ὑπὸ τ' γλαῦκας διαῤῥύγνυσθαι τῶν γαστέρα; ἢν ἴδῃ τα ἐπαυρεῦσαι, μὴ μ[ε]πασσόμενος ὦ Κρόνι, βίον μὴ τ' βίον, ἐορτὴν ἢ τὴν ἐορτὴν ἐοῦ τὸ

ingurgitet seſe, famulo interim adſtante atque opperiente donec herus uorando præfocetur. Cæterùm ubi ad nos uenerit, quum uix etiam apparauerimus admouere manum, protinus ad alios tranferatur patina tantum oſtenſa, uel ſi quid de placenta reliquum eſt. Nec illatum aprũ ita partiatur, ut domino totum dimidium apponat unà cum capite, reliquis autem oſſa tecta apponat. Vtque præmoncantur pincernæ, ne contentur donec unuſquiſque noſtrũm ſepties poſcat bibere, ſed ſemel iuſſi protinus infundãt, & ingentem calicem impletum tradant æquè atq; ipſi domino, utiq; unum & idem uinum conuiuis ſit omnibus. Alioqui ubinam iſta lex ſcripta fuit, aut receptus mos, ut hic uino odorato generoſoq; temulentus ſit, mihi contrà muſto diſrũpatur alum? Hæc ſi correxeris nouarũq; Saturne, tum denum effeceris ut uita uerè uita ſit, feſtum

uerè

πτοιηκώς. ἐ᾽ ἢ μὲν, ἐκεῖνο μὲν ἴσως λαβέσθω, ἡμεῖς δὲ τὰ παθιλέσθαι σὺν χόλῳ τοι, ἐπεὶ δὲ λυσάμενοι ἔκωμεν, ἢ παῖδα μὲν αὐτοῖς αὖα τρίψωμεν τὴν ἀμφορέα, καὶ τάξαι, ἢ μάγειρον ἢ ζωμὸν λυτεῖν ὄσσα, δὲ ἐπιλαθόμενον τὸ τάριχος μὲν ἐς φακὸν ἐμβάλλειν ἢ ἐχθύων, ἢ λιὼν ἢ πάρασιτοῦσαν ἢ τι ἀλλαῦτα ὅλον καταφαγεῖν, ὥσπερ τἄλλα ἢ ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τοῦ πλακοῦντος τὸ ἥμισυ ἢ δὲ ἢ ἐλαφον, δὲ ἢ δελφάκια μιλαξὺν ὀπτώμενα τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὅπερ ὁμήρῳ ὥσπερ ἢ ἡλίου βοῶν φησι, μᾶλλον δὲ μὴ ἕρπειν μόνον, ἀλλ᾽ αὐαπτόμενα φοιτᾶν ἐς τὸ ὄρος αὐτοῖς ἐθελοῖς δὲ ἔρυις ἢ τὰς ταχέας, καί τοι ἀπίσω ἴδια ἔσας, δὲ ἐκπλυσαμένας, καὶ παμμελέας εἰκάσαι δὲ ἑαύτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσειαν αὐτῶν. ὁ ἢ δὲ μάλιστα αὐτὸς αὐτάσθαι τὸ μὲν χρυσίον μύρμηκάς τινας, οἵους τὰς Ἰνδικὰς, ἀνορύττοντας ἐν τῷ θησαυρῷ, ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. τῶν

uere festum. Sin minus, illi quidem epulentur, nos autē interim sedentes precabimur, ut simul atque loti uenerint, puer subuersam amphorā rumpat; utq; coquus ius adurat, ac per obliuionē muriam piscium in lentem infundat, utq; canis in domum irruens, opsoniorum artificibus alibi intentis, exta deuoret uniuersa, praeterea placētae dimidium: utq; sus ac ceruus, neque non suculae inter assandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus commemorat: imò uti non serpant solùm, uerumetiam unà cum ipsis uerubus in montem abripiant sese, fugiantq;: utq; ipsae etiam aues pingues, iam ademptis plumis, & ad coquēdum apparatae, uolatu aufugiant, ne soli illis fruantur: quodq; futurum est illis grauissimum, ut [a] formicae tales, quales feruntur Indicae, aurum è thesauris effossum, nocte in publicum efferant: utq; uestis curatorum

[a] Indi-

ἐδῆτα λεῖ τῇ ὀλιγωρίᾳ τ' ὀπτιμιλέων ποσὶν ἐνδιαπίπτον παῖδα ὑπὸ τῶν βλιτύρων μυῶν, ὡς σαγήνας θωυσθῆναι μηλίν διαφέρειν· παῖδας δὲ αὐτῶν τὰς ὑραίας καὶ λιμάτας, ἢ ὑακίνθους, ἢ Ἀχιλλίας ἢ νάρκισσους ὀνομάζουσι, μεταξὺ ὀρύγοντας σφίσι τὸ ἐν πωμα, φαλακροὺς γίγνεσθαι, ὀπῤῥώδους τ' κόμης, καὶ πώγωνα φύειν ὀξύν, οἷοί εἰσιν ἐν ταῖς λωμῳδίαις οἱ σφηνοπώγωνες, ἢ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις παῦν λάσιον, ἢ λάρτα ἐπικηρον τέν, τὸ μεταξὺ ἦ λεῖον ἢ γυμνὸν ἔναι. ταῦτα, ἢ πλέω τέτων σύξαιμι' ἂν, ἢν μὴ βίλωσι τὸ ἄγαν φίλαυτον τῦτο ἀφέντες, ἐς τὸ κοινὸν πλυτεῖν, καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τῶν μετρίων.

indiligentia ita ab optimis muribus perforetur, ut cribrum uideri possit, nihilq; differat à cassa uenatorio: utq; formosi illorum comatiq; pueli (quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narcissos appellare solent) dum ipsis poculum porrigunt, subitò defluente coma calui fiant, & acutam edãt barbam, cuiusmodi in comœdijs induci solet Sphenopogones, quibus à cuneata barba nomen inuentum est: utq; uertex illis asperis ac pungentibus pilis sit hirtus, reliqua capitis parte nuda. Hæc atque his etiam plura illis imprecabimur, nisi desinant usqueadeò suis priuatim studere commodis, ut intq; in commune diuites esse, nobis quoq; quantum æquum est impartientes.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

1 Formicæ tales.) In Septentrionali Indiæ regione, formicæ cornutæ & pugnacissimæ esse feruntur, aurumq; exterræ cauernis egerere atq; cumulare. Ipsis color felium, magnitudo luporum Aegypti esse dicitur. Indi id aurum in maximo

sõlis æstu furantur, cum formicæ domi latitant, quæ tamen nonnunquam odore excitatæ, celerrimo cursu auri prędones, camelis & dromedarijs fugientes, assequuntur atq; lacerant. Plin. lib. 11. cap. 31. Strabo de ijsdem formicis loquitur lib. 15.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΣΑΤVRNVS MIHI

τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν. *chariſſimo Sal.*

Ι ταῦτα λυ-
σῆς ὦ ἑτᾶρε,
μοὶ περὶ τῶν
παρόντων ἐ-
πιστέλλων, ἢ
αὐαδασμὸν τ ἀγαθῶν ποιῇ
λιλοῦμαι; τὸ γ ἕτερον αὖ ἄν, τ
ἐμῶν αἰτησίως δεομένῳ γάρ σε
ἃ μόνος τ ἁπάντων ἀγνοεῖς,
ὡς ἐγὼ μὴ πάλαι βασιλεύω ὤν,
πίπαυμαι εἷς ὢν, τοῖς ἄλλοις
ἀπανθάνειν τὸν ἀρχὸν, ὁ Ζεὺς
ἦ μάλιστα τ τοιούτων ἐπιμελῆ
ταυτὶ δὲ ἡμέτερα ταῦτα μέ
χρι πεντέων, ἡδὲ ἑβδέων, ἡδὲ ὠ-
δέων ἢ μόνων, ἢ τέτο, ὁ πλέον
ἡμερῶν ἐπλά. ὥστε περὶ τῶν
μειόνων, ἃ φὴς, ἀφιλεῖν τὸ
αὔτεσον, ἡδὲ ἐν τ ἑμείας ἢ πίν
τιδαι ἢ πλυτεῖν ἄπαντας, ὁ
Ζεὺς αὖ χρηματίσειεν ὑμῖν.

Q Vid tu, obſecro, nugas iſtas ad me, ac de re b⁹ huiuſmodi ſcribis, iubesq; ut deintegrò bonorum faciam partitionem? quod quidem alterius munus fuerit, penes quẽ nunc eſt imperium. Etenim demiror te, ſi ſolus omnium ignoras quemadmodum iãpridem regnare deſiterim, ac priuatus eſſe cœperim: liberis partitus imperium: quanquam Iupiter præcipuè rerum iſtiuſmodi curã agit. Porrò mea poteſtas nõ niſi ad taxillos uſque, ſaltationes, cantiones, & ebrietatem ualet, idq; ſeptem nõ amplius diebus. Itaq; grauiorib. in cauſsis, de quibus ſcribis, uidelicet de tollenda rerũ inæqualitate, utq; ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter uobis operã dabit.

Quòd

ἀ δέ τι τῶν ἐκ τῆς ἑορτῆς ἐλλι-
πεῖ τὸ τις, ἢ πλεονεκτεῖται, ἐ-
μοὶ αὖ ἔσται προσάξειν. καὶ ἔστε
τίλλω δὲ τοῖς πλουσίοις πρὸ τῶν ἄλλων, καὶ τὸ χοίνικος τὸ χρυσοῦς, καὶ τῶν ἰσθμίων, ὡς καὶ ὑμῖν πέμποιμι ἐς τὴν ἑορτὴν, προσῆκε γὰρ καὶ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτὰς ποιεῖν, ὡς φασι, μή τι σύλλογον ἐκεῖνοι πρὸς ταῦτα ἔχωσι λέγειν. τὸ δὲ ὅλον, ἴστε οἱ πένητες ὑμᾶς, ὄντα καλλιμέλοι, καὶ ἐκ ὀρθῶς δοξάζουσι πρὸ τῶν πλουσίων. εἴ-γε πανσόμεθα λαίμωνας αὐτὰς οἱ δὲ ἔασι, καὶ μάνυς ἐλεύθερόν τινα βιᾶν τὸ βίον, ὅτι δαπανᾷ πολυτελῶς ὅσην αὐτοῖς, καὶ μεθύσκει δὲ οἶνον ἡδίω, καὶ ποιεῖ ὠραίους, καὶ γυναῖκα ὁμιλεῖν, καὶ ἰσθῆτι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ δὲ πάνυ ἀγνοεῖτε, ὁπόσον ὄντα· εἴ τι γὰρ φροντίζουσι οἱ πρὸ τούτων, ἢ μέμφεται, ἀλλ' ἀνάγκη ἐπαγρυπνεῖν ἐκάστοις, μή τι ὑποκρούσῃ βλαπτούσας ἢ ὑφελόμενον λάθῃ, μὴ

Quòd si quid in his quæ ad festum pertinent, uel fraude detractum est alicui, uel additum, id erit mearum partium iudicare. Iamq; scribo diuitibus de cœnis, decq; auri hemina, neque non de uestibus, ut uobis quoque ad celebrandum festum nonnihil mittant. Quandoquidem æqua sunt ista, decetq; illos facere quemadmodum prædicatis, nisi fortè habêt isti, quòd probabiliter ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, uos longè falli, neque rectè iudicare de diuitibus. Siquidem illos felices arbitramini, solosq; suauem uitam uiuere, propterea quòd illis licet opiparè cœnare, uino suaui inebriari, formosis frui mulieribus, uestibus uti delicatis: uerùm istam felicitatem cuiusmodi sit ignoratis: siquidem hæc res non mediocribus curis eos distorquent, sed singulis inuigilare coguntur, ne quid rerum domesticarum dispensator fraudet, aut clanculum suffuretur, ne unum

μὴ ὁ οἶνος ἀξιωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθαρείη ὑπ' ἐλαττόνων ὑφιλκτῶν τὰ ἐκπώματα, μὴ πιστεύσῃ τοῖς συνοφάνταις ὁ δῆμος, λίγοντι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα δὲ πάντα ὅλως τί μοι μέλλοντα ἂν εἶναι μὴ ὅτι τῶν ἀνιώντων αὐτάς. εἰ γὰρ ἐπίστασθε δι' ἃς φοβεῖσθε, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχετε, πάνυ ἂν ὑμῖν φανείτην ὁ πλοῦτος ἐλαφρὸν πάντες οἶμαι μὴ αὐτὸν ὄντως ἂν ποτε καταβαλεῖσθαι, ὡς εἰ μὲν ὄν τὸ πλοῦτον καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, μὲν βῦδαι ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι τῶν ἄλλα πατούμενον; ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ἃ τοῖς πλουσίοις καὶ ἀρχουσι προσῆναι ἀνάγκη, ἀφεῖναι μὲν ἀρχὴν ἐν ποιῶ· καὶ γὰρ νῦν ἐποίουν πρὸς μὲν, ὡς ἔδοσαν καὶ πλανώτων ἐμφορεμένους, ὑμᾶς δὲ λιμόδαιμον ἔθυμον ἐμὲ μεμνημένους ὧδε ἐρώτουσας ἐμὲ ἐρέσθαι, σπένδειν ὁποῖά ἐστι· πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ὁλὸν, καὶ ὃν αἰσχρὸν

ne uinum acescat, ne frumẽtum uermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc quidem quota pars est eorũ, quæ istos discrutiant? Quòd si nosses tu meius & curas, quibus obnoxij sunt, planè fugiendas uobis esse diuitias existimaretis. Alioqui crediris uel meipsum usq; adeò insanum, ut si præclara res esset opulentia, aut regnum, depositurus hæc, aljsq; ea cessurus fuerim, patererq; ut nunc priuatus alieno parerem imperio? Quin potius quum non essem ignarus huiusmodi malorum quæ plurima diuitibus ac regibus adsint necesse est, imperium deposui, idq; sapiẽter. Nam quòd tu nunc apud me deos obtestãs deplorabas, illos aprìs ac placẽtis expleri, uos cõtra nasturtiũ, porrumue aut cepe per festi tẽpus, opsonij loco arrodere, cuiusmodi sit, cõsidera. Etenim in præsens quidẽ utrũq; dulce est illis, mi-

ἐσως ἀκάτερον αὐτῶν. ὑς δὲ μήδε τοῦτα, ἐμπαλιν αὖ ἀφρίφιται τὸ πρᾶγμα. ἔστα ὑμῖν μὴ ἔτι ἀκριβαφειῶσθε αὐτα ταῦτ' ἀν ὃ τῶν ὑγρᾶιαν, ὥσπερ ἀκάνει ὑπὸ τῆς μέθης, ἔτι ὑπὸ τῆς ἄγαν πλησμονῆς ἀνοσῶδές τι ἠρὲ ἀκπνοῆς ἀτρεμον ἐρυγγάνοντος. οἱ δὲ τάτων τι ἀ πολχύνει, ἠρὲ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς, ἢ πασοὶν ἢ γωάξιν, ἢ ἕπως ἀν ὁ τράγος λιπσύν, συναναφυρίσθε, ἢ φθόνω ἢ πορνιπνυμονίαν, ἢ ὕδρον ἀ χαλεπῶς συνεξιλιξασθε ἐκ τῆ πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνι ἀν αὐτῶν ῥᾳδίως λᾶξαι δύναιτο, μὴ πάντος ὀχθον ὄντα, πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπφαίνοντα; τίνα δὲ ἐς γῆρας ἀφικόμενον τοῖς αὐτοῖς πονῆν, ἀλλὰ μὴ φορᾶδλιν ἐπὶ τιτθάφων ὀχέμενον, ἀλόχευσον τὰ ἐξω, λιπτάρραφον δὲ τὰ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐνδῦτθε, ἐκ ῥακῶν πάνυ αὐτιλῶν συγκικομμένα; ὑμᾶς ἢ ἐχθύων μὴ ἄγον-

nimeq; moleſtum. At poſtea res inuertitur. Quandoquidem uobis deinde non accidit, ut poſtridie ſurgatis, capitis dolore grauati ob temulentiam, quemadmodum illi, neque ob immodicam ingurgitationem graue olentem, et acrem ſpiritum ructatis. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem uario coitu pro libidinis arbitrio tranſigunt, facile ſibi uel tabem, uel tußim, uel morbum intercutem, ex intemperato uoluptatum uſu colligant. Alioqui quotum quenq; potes oſtendere, qui nõ planè palleat, ac faciem cadauerboſam præ ſe ferat? Quotumquenq; autem, qui cum ad ſenectutem peruenerit, ſuis ipſius pedibus ingrediatur, ac non potius à quatuor baiulis geſtetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannoſus, cuiuſmodi ſunt tragica indumenta, ex pannis admodũ uilibus conſarcinata. Vos autem quum moleſtum eſt, quòd de piſcibus guſtare

ἀγνῶτες, καὶ ἄοιδοι, καὶ ἀγράμματοι· ἀλλὰ διὰ ταῦτα ἧσσον ἀπορίαν καὶ δυσθυμίαν ἔχουσιν; ἆρα οὐ καὶ τοῦτο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι καὶ τούτων ἄπειροί εἰσι, καὶ οὐδὲν κατ' ἄλλο τι πάσχουσιν ἀτυχὲς συμβαίνοντες; διὰ τοῦτο δὲ οὐδὲν ἧττον ἐπαίνους ἴσχουσιν, οὐδὲ ἧττον ἀγαθοί εἰσιν, οὐδὲ ἥδιον καὶ ἡσυχίαν ἄγουσιν· ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτοὺς ὅτῳ λαχάνῳ καὶ ὄψῳ ἐπιτυχόντες, ὥσπερ ἀμελῶς τῶν λαγῶν καὶ σύων, τὸν λύγμον ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτούς, ἢ ὑὸς ἀκίλασον, ἢ γυνὴ ἐπαίτις ἰῶσα, ἢ ἱερώμενον πρὸς ἀνάγκην μᾶλλον ἢ πρὸς ἡδονὴν σιωπῶν. καὶ ὅλως, πολλὰ ὄψιν, ἅπερ ὑμεῖς ἀγνοεῖτε, τὴν χρυσὸν ἐρᾶτε αὐτῆ μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ ὅμως ἴδοις ποτὲ ἂν ἡδέως ἀναπαυομένους ὑπὸ λευκῇ σκίᾳ, καὶ ψυχρῷ, καὶ πρὸ σιωπῆς· ἢ δὲ ὑπερίδητε αὐτῆ, καὶ καταφρονεῖτε, καὶ μήτε ἐπὶ φρίσσοντες πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἁρμάμαξαν, μήτε μεταξὺ διὰ λογισμῶν, ὡς ἐν τῷ δακτυλιδίῳ σμάραγδον ἀφιορᾶτε, καὶ

gustare non liceat, quòd inde dia laboratis: non illud item cogitatis, eosdem & podagræ, & tussis expertes esse, aut si quid aliud aliam ob causſam illis incommodi cõtingit. Quanquam nec illis ipsis æquè dulce est, quotidie supraq; satietatem istis uesci. Quin potius uideas eos nonnunquam ita olus ac lupinum appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Vt de reliquis interim sileam, quæ illos discrutiant, puta si filius sit luxuriosus, si uxor uel amans, uel amata à famulo, coacta magis quàm ex animo cum illo dormiat. In summa multa alia sunt, quæ uos ignorantes, tantum aurum illorum ac purpuram uidetis. Tum si quando uidetis eos albo prouehi curru, inhiatis & adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisq;, neq; ad argẽteũ currũ oculos haberetis intẽtos, neq; in

ber colloquendũ, smaragdũ annulo incluſum reſpectaretis;

περὶ τῶν ἱματίων παραπλήσιον, τὸ μαλακὸν θαυμάζητε, ἀλλ' ἀᾶττι καθ' ἑαυτὸ πλυτὰν, οὗ ἴστι, αὐτοὶ ἐφ' ὑμᾶς ἰόντος, ἐλευσόμενον σωθησόμενον, ὡς ἐπιθέξασθε ὑμῖν τὰς κλίνας περὶ τὰς τραπέζας, ἢ τὰ ἐπιτήδεια, ἅμα ἄλλα ὄφελος, ἢ ἀκάρπυρα ἢ ἀτιθοις ἔστι. τάχ' οὖν τοι πλέονα σῦρσιτε ἂν αὐτοὺς ὑμῶν ἕνεκα λελυμένους, οὐχ ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζητε. ταῦτα ὑμᾶς παραμυθήσασθαι, ἀλλὰ τὸν βίον ἐπάνδρον, περὶ ἄξιον ὑορτάζειν, ἐνθυμουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας ἀνίσχ ἀπεῖναι ἐκ τοῦ βίου, λαβόντας τὸν πλοῦτον, περὶ ὑμᾶς πλὴν πρίαμ ἀφέντας. πλὴν ἐπιστελῶ γε αὐτοῖς, ὥσπερ ὑπισχνέμην, περὶ οἶδ' ὅτι ἐκ ὀλιγωμήσουσι τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

neque ueſtes obiter contrectantes mollitiē admiraremini, ſed ſineretis eos ipſos ſibi diuites eſſe, haud dubiè futurum ſit, ut ipſi uos ultrò adirent, ad cœnam rogarēt, nimirum ut uobis oſtendere poſſint lectos, menſas ac pocula. Quarum rerum nulla ſit utilitas, ſi ſine teſte poſitis deantur. Certè reperiretis pleraq; hæc illos ueſtra cauſa parare, non quo utantur ipſi, ſed uti uos admiremini. Hæc ad conſolandos uos ſcribo, utranq; uitam cognitam habentes. Conuenitq; ita feſtum agere, ut cogitetis omnibus breui decedendū è uita, & illis, depoſitis opibus, & uobis relicta paupertate. Quanquam & illis ſcribā, ſicuti ſum pollicitus: certum ſcio eos non neglecturos literas meas.

ΚΡΟ-

SATVR-

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΗΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS DIuitibus, Salutem.

Ι νῦν τε ἐνεγκόντες ἐς πίστιν ἀλλήλοις, ἀπιόντες ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε, κελεύετε τὸ μὲν ὅλον, ἐξίουν μὲν ἴσως ἅπασι ποιεῖν τἀγαθὰ, καὶ τὸ μέρος, ἑκάστῳ αὐτῶν ἔχειν· δίκαιον γὰρ εἶναι, ἰσοτιμίαν λαβεῖν πάντας, κελεύει μὲν τῷ μὲν πλέον, τῷ δὲ μᾶλλον μετέσεσθαι τῶν ἐόντων. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων ἐφίημι ἅπασιν σκέψασθαι τὸν Δία. περὶ δὲ τῶν παρόντων, κελεύω ἀδικεῖσθαι ὥστε λαβεῖν τὸν ἐορτὸν, καὶ ὧν ἐπὶ μισθώσεσιν ἦλθον ἀρίστιον καὶ ὑπισχόμενον γράψειν πρὸς ὑμᾶς. ἔστι γὰρ, ἅπερ ἀξιοῦσι, ταῦτα μέτρια, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. πῶς γάρ, φασι, ἐργαζόμενοι τοσοῦτον χρόνον, καὶ κάμνοντες ἐχόμενοι, πρέσείτε

Auperes nuper ad medatis literis incusarũt uos, qui nihil ipsis exfacultatibus quas possidetis, impertimini: atq; omnino postularunt, ut omnia bona facerem omnibus communia, ut ad singulos illorũ sua pars rediret. Aequum enim esse, ut rerum æqualitas cõstituatur, neq; decere, ut huic superſit, ille nullo modo sit particeps uoluptatum. Ego uerò respondi, biisce de rebus rectius Iouem cõsideraturum. Cæterùm de præsenti negocio, deq; iniurijs, quibus sese per festos dies affici putant, uidebãmei officij esse sententiam ferre, sumq; pollicitus me uobis scripturum. Sũt autem quæ postulant hæc, ut mihi quidem uidetur, æqua. Nã quo pacto, inquiũt, tãto frigore horrentes, tantaq; obnoxij esuritioni, postea diem etiam festum

σίτι ἑορτάζοιμεν; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι λαχμάνειν μετέχειν δὲ ἑορτῆς, ἐπίλοιπόν μοι ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐδάστῳ τι, ὧν ἔχετε, μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἰ τινὸς περιττὰ ἡμῖν παχύτερα, ἢ ἄμεινον ὑμᾶς, ἢ δὲ χρυσὶς ὀλίγον ἐπιπαλάξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα, φασὶ, ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητῶμεν ὑμῖν ἔτι περὶ ἀγαθῶν ὧν ἔχετε Διὸς· εἰ δὲ μὴ, ἀπολοῦσι περὶ καλόν ἐσεσθαι ἐφ' τὸν αὐλαίαν, ἐπειδὰν τὸ πρῶτον δίκας ὁ Ζεὺς προθῇ. ταῦτά ὅτιμι ἐ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν ἀπὸ τοσούτων, ἃ καλῶς ποιεῖ τὸν ἔχετε. νὴ Δία γὰρ τῶν δείπνων ὑμῖν, γὰρ τοῦτο προσθῆναι ὑμῖν ἄξιον τῇ ἑορτῇ, ὡς νῦν γε μόνος ὑμᾶς τρυφᾷν, ἐπικλείσαμενοι τὰς θύρας. ἢ δὲ πῶς ἂν μόνων ἥδιον ἑστιῷμεν διὰ μακρὸ ἐλευσόμενοι, πλὴν ἐ σφόδρα ἀνεν τῷ ἀειαρὲν τῷ δείπνου, γὰρ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει

celebrare poſsimus? Quare ſi uellem & illos feſti participes eſſe, poſtularunt ut cogerem uos, ut & de ueſtibus illis impertiamini, ſi quæ ſuper ſunt pinguiores, quàm quæ uobis conueniãt, utq; de auro nonnullas guttulas in illos deſtilletis. Quòd ſi iſta feceritis, inquiunt, nõ erit amplius diſceptatio inter uos de bonis apud Ioue. Sin minus, minitantur ſeſe ad nouam rerum partitionem prouocaturos, ut primùm Iupiter pro tribunali ſedere cœperit. Atque hæc quidem facere uobis nequaquam graue fuerit, impertiri nonnihil de tantis opibus, quas poſsidetis, & recte poſsidetis. Quin de cœnis quoq;, ut uobiſcum cœnaret, & hoc literis addendum putarunt, quemadmodum uos in præſentia foribus occluſis, ſoli delicijs frueremini. Quòd ſi quando uobis uiſum fuerit, & illorum quempiam poſt longum tempus conuiuio adhibere, plus eſſe moleſtiæ in cœna, quàm uoluptatis, multaq; illic in pauperum contumeliam fieri: ue-

lut

αὐτῶν γίγνεσθαι, οἷον ἐκεῖνο, τὸ μὴ τὰ αὐτὰ οἵνῳ συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον, καὶ ἀκαταγώνιστον αὐτῶν ἐκάστων ἀξιοῦν, ὅτι μὴ μεταξὺ αὐτὰ φαύλως οἰχοῖντο, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντας. ἀλλ' ἐλεήσατε μόνον ὑμᾶς φασὶ πίνειν· τοὺς γὰρ οἴνοχόους ὑμῶν, ὥσπερ τοὺς Ὀδυσσέως ἑταίρους, λυπρῷ βιβύσθαι ἄλγει ὅταν τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὕτως αἰσχρά ἐστιν, ὥστε ἐκεῖνο λέγειν, ἃ πρὸς τὸ νομῆς τῶν ἱερείων κατεῖδον, καὶ τῶν διακόνων ὑμῖν μὴ παρεστάτων, ἵνα αὖ ὑπομιμφομένοις, ἐκείνους δὲ παραβιάσωμαι, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροπρεπῆ, καὶ ἥκιστα ἐλευθέρους πρέποντα. τὸ γὰρ ἥδιστον, καὶ συμποσιακώτερον, ἐξισοῦσθαι ἑαυτὸν ἑκάστοις, καὶ ὁ ἰσοδιαίτους ἔστιν εὑρεῖν ἢ γὰρ ὑμῖν τὸ συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἀπεῖναι ἔχοιεν. ἐρᾶτε δή, ὅπως μηκέτι ὑμᾶς ἀτιμάσωσιν, ἀλλὰ τιμήσωσι, καὶ φιλήσωσι, τῶν

lut illud, cum non eodem de uino bibant. Dij boni, quàm illiberale: planè dignum, in quo & illi debeãt accusari, qui non surgant potius, abeantq; toto conuiuio uobis solis relicto. Quanquã negant sese etiam ad satietatem ex illo qualicunque uino bibere, propterea quòd uestri pincernæ, aures habeant cera obturatas, quemadmodum olim Vlyssis socij. Porrò reliqua usque adeò sunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminãtur, decq; ministris, qui cum uobis assistant, donec plus quàm ad plenum expleamini, ipsos prætercurrunt, aliaq; huius generis permulta sordida, minimeq; digna uiris ingenuis. Proinde æqualitas, res est omnium iucundissima, maximeq; conuiuijs congruens. Atq; hac de caussa, uobis æquus ille partitor in conuiuijs præficitur, ut æquam omnes habeant portionẽ. Videte igitur ne posthac uos iterum accusare possint. Quis potius honorabũt uos, et ama-

σι, τ ὀλίγων τούτων μεταλαμ
βάνοντας, ὧν ὑμῖν μὴ ὁ πα
τὴρ αὐτὰ δῷ, ἐνήνοτε ἂν ὑμ
λαιρῶ δι χρέας ἡ λόγος ἀπό
μνησις. ἄλλως τε καὶ αὐτοῖν
λιώνας τὰς πόλας, μὲ ἐχὶ τὴ
πρυτάνεων συμπολιτευομένων,
τὴ μυρία πρὸς τὸ εὐδαιμονίαν
ὑμῖν συντελεῖν. ἀλλ' αὖ ἴχοι
τι τὸν θαυμάζοντας ὑμῶν τὸν
πλοῦτον, ὃν μόνοι, τὴ ἰλίῳ, καὶ
ὑπὸ σιτῳ πλουτεῖτε. ἰλίτυπο
σαν ἂν πολλοὶ, τὴ θαυμασάτω
σαν ὑμῶν τ ἀργυρον καὶ τὰς
τραπέζας, τὴ κρατινύσεων φι
λοτησίας, μεταξὺ πίνοντες τε
κοσμοπάτωσαν τὸ ἐκπωμα, τὴ
τὸ βαρβ ἱστωσαν αὐτοῖς λαβα
τάσεως, τὴ τ ἱστορίαν τὸ ἀ
κριβὲς, τ χρυσοῦν, ὅσ ἂν ἐν
παυθῇ τῇ πίνυ. πρὸς γὰρ τὸν
χρυσὸν τὴ φιλοθρύπτως ἀκά
μων, τὴ τ φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτ ἐκ
ξω γιγνόσθε τίς γὰ ἂν φθονή
σειεν τῶν τοιουτοτρόπων, τὴ μὴ ἐπαί
νεσειεν τ μετρίως; τίς δ' ἂν αὖ σύ
ξαιτο

bunt, si paucula ista à uobis acceperint, quorum impendium à uobis nec sentiretur quidem, penes illos muneris in tempore dati memoria semper mansura est. Præterea nec Rep. administrare possitis, ni pauperes unà uobiscum in ea uersentur, milleq; modis felicitatem uestram adiuuent. Neq; enim habituri estis, qui duitias uestras suspiciant, si soli atq; apud uosipsos in tenebris eas possideatis. Videat igitur uulgus, mireturq; uestrum argentum, mensas, & quemadmodum præbibentes ad potandum inuitetis. Dein illi inter bibendum poculum undique contemplentur, ac pondus expendant, manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam: tum auri uim, uicissim artem condecorantis. Nam in istum modum, non solùm illi uos probos uiros & humanos prædicabunt, uerùm etiam inuidiam illorũ effugietis. Quis enim inuideat impertienti, dãtiq; quod æquum est? Quis non potius optet, ut

ξαιτο ἐς τὸ μέλλον διαβιῶ-
ναι, αὐτῶν ἀπολαύοντα τ' ἀ-
γαθῶν; ὡς ὑμῖν ἔχει, ἀμαύ-
ρου μὲν ἡ εὐδαιμονία, ἐπί-
φθονος δ' ἁπλῶς, ἀνελὼς δ'
ἡ βίος· ἀλλὰ γὰρ ἀλλ' ὁμοίως ἀλλ'
οἶμαι, μόνον ἐμπίμπλασθαι,
ὥσπερ τοὺς λεοντάς φασι, καὶ
τοὺς μονίους τῶν λύκων, καὶ συ-
νοῦσιν ἀξιοῖς ἀνθρώποις, καὶ
πάντα χαρίζεσθαι πειρωμέ-
νοις· οἳ πρῶτα μὲν ὁ λιμὸς οὐ δέ-
φυσιν τὸ συμπόσιον ἀσφαλῆ
ἄνευ, ἀλλ' ἐν μύθοις συμποσι-
οῖς, οὐ σκώμμασιν αὐτοὺς κα-
χύσει, οὐ φιλοφρονούμενος περὶ
λαις συνέσεσθε· εἶεν· ἥδιστα
διαλεχθῆναι, φίλαι μὲν Διονύσῳ καὶ
Ἀφροδίτῃ, φίλαι δ' Χαρίσιν.
ἥκετε δ' πρὸς ἄπαντας ἐς τὸν
ὑγρόπαιον διηγούμενοι, ὑμῖν
ἥδιστον ἀξιοῦσθαι φιλεῖσθαι παρὰ
σκυθρώποις. ἅπαντα πολλῆ πρόνοια
ἔστω καλῶς ἔχῃ. ἐπὶ ἑρμοσ-
μαι ὑμᾶς, ἃ μοῦσθε οἱ σύντ-
νοθ βαδίζοιεν (σκοθμιβὰ
γὰρ ἔστως) ἂν ἂν ὑμᾶς ἐνία
σῃ, ἂν ἔχοῦσας οἷς ἐπιλέξα-

ut quàm diutißimè uiuẽs, bo
nis ſuis fruatur? Verùm ut
nunc res uobis habent, &
felicitas ueſtra teſte caret,
& diuitiæ inuidioſæ, & in
ſuauis uita. Neque enim pe-
rinde iuuat, opinor, ſi quis
ſolus expleatur, quemadmo-
dum aiunt leones facere, &
ex luporum genere quos ſo-
litarios uocant, quàm ſi cum
lepidis hominibus, ac per
omnia gratificari paratis,
conuiuatis: qui primùm non
ſinent cõuiuium ſurdum aut
mutum eſſe, uerùm conſue-
tudine ſua fabulas conuiuijs
aptas, dicteriaq; minimè
moleſta, uariasq; uoluptates
adferent: quibus rebus tem-
pus iucundißimè trãſigitur.
Idq; gratũ eſt Baccho, gra-
tum Veneri, gratum etiam
Gratijs. Deinde poſtero die,
dum comitatem ueſtram re-
ferunt, beneuolentiam uobis
conciliant. Hæc etiã magno
fuerant emenda. Nam illud
à uobis ſciſcitabor, ſi pauperes abeãt taciti, ſic enim finga-
mus, nónne uos ea res ureret, cũ nõ haberetis quib. oſtenta-

δι τὰς ἀλυσγάς, ἰδοῦται, ἢ τ ἀκολέθων τὸ πλῆθος, ἢ τ δακτυλίων τὸ μέγεθος: ἰῶ λέγειν, ὡς ἤδη ἔσβυλας, ἢ μέσα παρὰ τ πρώτων αὐαγκαίων ἐγγίνεδαι πρὸς ὑμᾶς, ἢν μόνοι τρυφᾶμ ἐθέλητε· ἃ μὴ γαρ ὀξέδαι καθ' ὑμῶν ἀπειλᾶται, ἀποτρέπαια, μηδὲ γένοιτο ἐς αὐάγκλω αὐτὸς λαβεῖν δι ὀργῆς, ἐπεὶ ὅτι ἀλλάντων γούσιδι, ὅτι πλακοῦλος, ἢ ὅτι λέψανον τ λωβός· ἔφα κἄ δὶ ὑμῖν σαπρὸν ἔλω ἐντῦθα πάτ' ἔξει. ὗς δὲ ἤδη ἴλαφος, ἀπιώμεθα μετ' αὐτῦ, δραμοῦμεν βελόσεσθαι ἐν τῷ ὄπτανάῳ τὸ ὀργος. κἢ ὄρνις ψύτλαν λαβεῖν πάνασα, ἄπτορος ἤδη αὖται, παρωκύτης τὸ πίνθλας ἐπὶ τύρσης. τὸ δὲ μέγιστον, εἰ ἀφανίσεται τῶν ἐνεχύρων, φαλακρεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῷ χρόνῳ ὑμῖν γενέσεσθαι, ὧδε λαβόντι ἤδη τούτων τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε βελεύδι ἃ μὴ τῇ ἑορτῇ πρέπον τι γένοιτ' ἄν, ἤδη ὑμῖν ἀσφαλίσα-

retis purpureas uestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque iam libet referre, necessariò futurum ut pauperum insidiæ atq; odia in uos oriãtur, si soli deliciis frui uelitis. Nã quæ minantur uobis imprecaturos sese, prorsus abominanda sunt: ac dij prohibeant, ne unquam ad eiusmodi imprecationes uenire cogantur: quãdoquidem si id fiat, neq; intestina posthac gustabitis, neque placentam, nisi si quid canis reliquum fecerit. Præterea lêticula saper dæ liquamen uobis habebit. Porrò sus aut cerus interim dum assantur, & ueru in montes aufugere parabunt. Tum aues quoque pingues absque alis fugam molientes, ad pauperes auolabunt. Denique quod est omnium grauissimum, pocillatores formosissimi repente uobis calui fient, idq; etiam fracta amphora. Super his re-

bus consulite quæ & festo sint digna, & uobis quàm maximè

λίγεσθαι, ηδὲ ἐπικερφίζειν πολλὰ μᾶλλον ἐξεῖναι αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγης τελέσματος φίλους ἑαυτοὺς ποιήσαντας.

maximè tuta, atq; illis paupertatis onus subleuate, exiguo uectigali illos amicos habituri, neutiquam malos.

ΟΙ ΡΑΟΥΣΙΟΙ ΤΩΙ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATURNO SALUTEM.

Ρὸς γάρ σε οἶει μόνον ἢ πρὸ τοῦ πεφυκέναι τῶν τοιούτων γεγράφθαι, ὦ Κρόνε, ἢ καὶ ἡδὲ Ζεὺς ἤδη ἀνεκαφώνησε πρὸς αὐτὸν, ἀναβεβίνηκε ἡδὲ αὐτὰ καὶ ταῦτα, καὶ ἀναδασμὸν ἀξιοῦσιν γενέσθαι, καὶ αὐτιμελῶν τοῖς μαρμένοις, ὡς οὔπω τῶν ἐμῶν πεποιημένων, καὶ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μέλει διηλθέναι ἀξιοῦμεν. ἀλλ' εἶδεν ἐκεῖνος, ἅτε Ζεὺς ὤν, πάρ οἷς τί ἐστιν ἡ αἰτία, ηδὲ διὰ τοῦτ' παρανέα αὐτῶν τὰ πολλὰ, σοὶ δὲ ὑμῖν ἀπολογησόμεθα, ἵνα πάσης ἀρχῆς γένωμεν ἡμῖν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γέγραφας, ὡς καλὰ ἀδηνυρᾶν

VM puta Saturne, de rebus istis ad te solùm scripsisse paupe res? Quin potius Iouis ipsum aures iam obsurduerunt illorum querelis, dum hæc eadē uociferantur, ac nouam rerum partitionem flagitant, ac simul et fatum incusant, quòd non æqualiter distribuerit: & nos, quòd nihil ipsis uelimus impertiri. Verùm nouit ille, quippe cum sit Iupiter, penes quos sit culpa, eoſq; illos plerunque obaudit. Nihilominus tamen purgabimus nos tibi, quandoquidē hoc certè tempore princeps noſter es. Nos enim omnia ista quæ scribis, ob oculos habētes, quàm sit honeſtum de magna rerū copia opitu-

ἀπὸ πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον, συνᾶναι καὶ συνδιαιτᾶσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διεληλύθαμεν οὕτω ποιεῖσθαι, ἐπιδείκνυται καὶ ἐν τοῖς, ὡς ἂν μηδὲ τὸν συνδιαίτων αὐτῶν ἀπὸ σκοποῦ τι, οἱ ὀλίγων ἐν ἀρχῇ λέγειν φάσκουσιν, ἐπεὶ δέπας ἅπαξ κἀν τοῖς ἀνιπτότατα μαλθακὰς βύρας, ἐκ αὐτίκα ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αὐτοῦντες· ἐπὶ μὴ πάντα δύνῃς, μηδὲ πρὸς ἅπαν λαμβάνειν, ὀργὴ μὴ μίσος, μὴ πρόχειροι αἱ βλασφημίαι. λέγω δέ τι ὑπονοήσειν τε ἡμῖν, ἀλλ' οἶμαι ἀκούσεσθε ἐπίφθονον εἶναι, ὡς ἀκριβῶς ἀπόσεσθαι ἐκ τοῦ συγγενέσθαι· ὅτι δυοῖν θάτερον, ἢ μὴ διδόναι, ἐχθρὸν εἶναι πάντως ἴσθι, ἢ πάντα προϊμένους, οὐτίνα μᾶλλα πένεσθαι, καὶ τῶν αὐτόντων καὶ αὐτὸν εἶναι καὶ τὰ μὴ ἄλλα μίτρια, ἐν ᾗ τοῖς ἀσπόνοις αὐτοῖς ἀμιλήσεσθε ἐμπίμπλασθαι μὴ γαστρίζειν

opitulari ijs qui indigent, quantoq; sit iucundius, simul cum pauperibus uersari, & conuiuiũ agitare, ad eũ modum assiduè facimus, adeoq; in ratione uitæ nos æquamus, ut nihil possit incusare is quem ad conuictum admittimus. Verùm illi primùm aiunt sibi paucis opus esse: deinde ubi semel illis fores aperuerimus, nunquam desinunt alia super alia postulare. Quòd nisi protinus omnia, simulq; cum dicto ac ceperint, mox paratum odium, in promptu conuicia, etiam si quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habent, rati uidelicet illos probè scire quæ dicunt, propterea quòd nobiscum consuetudinẽ habuerint. Ita fit, ut in alterutrum incidamus, ut aut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes: aut profusis omnibus, ipsi protinus egeamus, iamq; in pauperum gregem ueniamus. Ac cætera quidem utcunque ferenda sunt: uerùm inter cœnas ipsas non satis habent ingurgitari cibis, atq; aluum explere,

sed

δαι, ἡμῖν τοῖς, ἐπειδὰν πλέω τὰ ἐκεῖνα πίωσιν, ἢ παιδὸς ὡραίας μιταξὺ αὐλαδέντος τὸ ἐκπωμα, ἐνεχεῖν ἐλῶ χάρα, ἢ παλλακῆ, ἢ γαμετῇ γυναικὶ ἐπιχάρσαν. ἔστα δὲ καὶ μίσθωσις τῶν συμποσίων, ὡς τὸν ὑστεραίαν λειθρεῦντ' ἡμῖν διαπιλλύσθαι, ὡς ἐλίψασαν, ἡδὲ ὡς λιμῷ σωῦ ὄαν δίηγέμενοι. ἢ δ' αὖ τῶν τὰ διαψεύδεσθαι αὐτῶν δοκῶμεν, τὸν ὑμέτερον παράσιτον αὐαμνήσθητε Ἰξίονα· ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ μιβυθεὶς ἐπιχάρη, ὁ γενναῖος. ταῦτα δ' ὅτι, ἢ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμᾶς ἐβλάβημεν πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλέας θῆ ἡμῖν τὰς ἴνιγξ, μηκέτι ἐπίβατον ποιῆν αὐτοῖς τὴν εἰσίαν. ἐὰ δὲ ὧδε σῶ συμβεῖντο μὴ ῥίπτειν δίκαιον, ὥσπερ νῦν φασι, μηδὲν δὲ ὑβριστικὸν ἐν τοῖς συμποσίοις ἐργάσασθαι, δοιεν γνωσιώτων ἡμῖν, ἡδὲ σωφρονεστάτων τύχη τῇ ἀγαθῇ. καὶ τῶν ἱματίων, ὡς σὺ διαλύῃς, πέμ-

sed ijdem ubi plus satis adbiberint, tum uel puellæ formosæ cyathum porrigentis manum uellunt, aut concubinam uxorémue solicitant. Posthæc conuomito conuiuio, posterò die nobis obtrectant, narrantes quemadmodum sitierint, esurierint. Quòd si hæc aduersus illos mentiri uidemur, ue ster ille parasitus Ixion in memoriam redeat, qui ad communis mensæ honorem admissus, ac uobis dignitate æquiparatus, iam ebrius uir ille egregius, Iunonem adortus est. Hæc atque huiusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis in domum aditum præbeamus. Quòd si te auctore, pacto recipiant, sese moderatè petituros, quemadmodum nunc aiunt, neque quicquam flagitiosè in compotationibus admissuros: age, conuiuant nobiscum, simulq; cœnent bonis auibus. Ac de tunicis, sicuti iubes, mittemus,

πάμψυμμελήσηκεὶ τὸ χρυσίον, ὑπὲ σοῦ εἶόν τι, καὶ προσδαπανήσο μεν, καὶ ὅλως, ἐθέλειν ἐλλάψο μεν. αὐτοὶ δὲ ἀφιμεθα τ̃ ἰατ̃ τίχνιν ὁμιλᾶ ὑμῖν, φίλοι αὐτὶ πολάκων καὶ παρασίτων ἐφωσκωνὸς ἡμᾶς γι ἐθέλειν αὐτιτάσσω, ἰᾶσθαι τὰ λίονσα ποιεῖν ἐβιλόντων.

mittemus, & de auro, quãtũ facultas patietur, ac sumptus augebimus: in summa, nihil omittemus officij nostri, modò uicissim desinãt ipsi arte nobiscum uiuere, sintq; pro parasitis & adulatoribus amici. Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi uolent officio.

FINIS SECVNDI Tomi.

